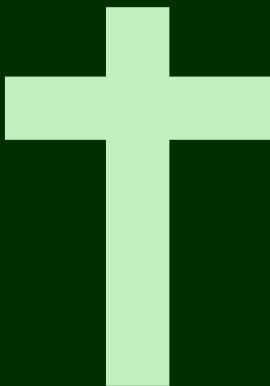


Topẽ vĩ rá



New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

Topẽ vĩ rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc

Contents

MATEUS	1
MARCOS	80
LUCAS	123
JOÃO	209
HAN KÃME	265
ROMA	335
1 CORINTO	370
2 CORINTO	403
GALÁCIA	423
ÉFESO	436
FILIPPOS	447
COLOSSOS	455
1 TESSALÔNICA	463
2 TESSALÔNICA	470
1 TIMÓTEO	474
2 TIMÓTEO	483
TITO	490
FILEMOM	494
HEBREU	496
TIAGO	522
1 PEDRO	532
2 PEDRO	541
1 JOÃO	547
2 JOÃO	555
3 JOÃO	556
JUDAS	557
NÉN VENH KE	560

MATEUS TỸ RÁ

*Jesus jóg'jóg ve ag
(Lc 3.23-28)*

¹ Jesus Cristo jóg'jóg ve ag rán ke vĕ. Jesus Cristo vỹ tỹ Davi krĕ'krĕ nĩ, kỹ Davi vỹ tỹ Abraão krĕ'krĕ nĩ. ² Abraão vỹ Isaque han. Kỹ Isaque vỹ Jacó han. Kỹ Jacó vỹ Judá han, ti mré ke ag ke gé. ³ Kỹ Judá vỹ Peres han. Zera ti ke gé. Ā prũ tỹ Tamar fi ki tóg ag hyn han, Judá ti. Kỹ Peres vỹ Esrom han. Kỹ Esrom vỹ Arão han. ⁴ Kỹ Arão vỹ Aminadabe han. Kỹ Aminadabe vỹ Nasom han. Kỹ Nasom vỹ Salmom han. ⁵ Kỹ Salmom vỹ Boaz han, Ā prũ tỹ Raabe fi ki. Kỹ Boaz vỹ Obede han, Ā prũ tỹ Rute fi ki. Kỹ Obede vỹ Jessé han. ⁶ Kỹ Jessé vỹ pã'i mág tỹ Davi ěn han.

Kỹ pã'i mág tỹ Davi vỹ Salomão han, Ā prũ ěn fi ki, ũ tỹ Urias prũ ja nĩ ěn fi ki. ⁷ Kỹ Salomão vỹ Roboão han. Kỹ Roboão vỹ Abias han. Kỹ Abias vỹ Asa han. ⁸ Kỹ Asa vỹ Josafá han. Kỹ Josafá vỹ Jorão han. Kỹ Jorão vỹ Uzias han. ⁹ Kỹ Uzias vỹ Jotão han. Kỹ Jotão vỹ Acaz han. Kỹ Acaz vỹ Ezequias han. ¹⁰ Kỹ Ezequias vỹ Manassés han. Kỹ Manassés vỹ Amom han. Kỹ Amom vỹ Josias han. ¹¹ Kỹ Josias vỹ Jeconias han, ti jãvy ag ke gé. Israel ag tỹ cidade Babilônia ra mũ ěn kã tóg ag hyn han, Israel ag tỹ sigse kỹ mũ ěn kã.

¹² Ag tỹ cidade ěn tá vỹnvỹn ke kar kỹ Jeconias vỹ Salatiel han. Kỹ Salatiel vỹ Zorobabel han. ¹³ Kỹ Zorobabel vỹ Abiúde han. Kỹ Abiúde vỹ Eliaquim han. Kỹ Eliaquim vỹ Azor han. ¹⁴ Kỹ Azor vỹ Sadoque han. Kỹ Sadoque vỹ Aquim han. Kỹ Aquim vỹ Eliúde han. ¹⁵ Kỹ Eliúde vỹ Eleazar han. Kỹ Eleazar vỹ Matã han. Kỹ Matã vỹ Jacó han. ¹⁶ Kỹ Jacó vỹ José han, Maria fi mén ěn ti. Maria ěn fi ki Jesus tóg mur ja nĩ, hã vỹ: Cristo, he mũ.

¹⁷ Hã kỹ ag tóg 14 (ke) nỹtĩ, Abraão krĕ'krĕ ag, Davi mré nĩgrĕn kỹ. Kỹ Davi krĕ'krĕ ag tóg 14 (ke) nỹtĩ gé, ag tỹ ag sigse kỹ nỹtĩ tá ag nĩgrĕn kỹ, ag tỹ cidade tỹ Babilônia tá sigse kỹ nỹtĩ tá ag nĩgrĕn kỹ. Tag pãte ag krĕ'krĕ vỹ 14 (ke) nỹtĩ gé, Cristo mré nĩgrĕn kỹ. Cristo jóg'jóg ve ag hã vĕ.

*Jesus Cristo mur
(Lc 2.1-7)*

¹⁸ Jesus Cristo mur vỹ ge nĩ, ha mẽ. Ti mỹnh fi vỹ tỹ José prũnh ke fi nĩ, hã ra fag tóg ver jagnĕ mré nỹ ja tũ nĩ. ěn kã fi tóg kufy nĩ ha. Topĕ kuprĩg tỹ fi mỹ gĩr han jan hã vĕ. ¹⁹ Kỹ José tóg mĕg mũ sir, fi tỹ kufy nĩ ti, kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Ũn jykré kuryj vĕ mỹr, José ti, hã kỹ tóg fi mỹ'ãg han sór tũ nĩ, kỹ tóg fi to vĩ tũ nĩ sir. Hã ra tóg fi pin kỹ fi mỹ: “kỹ inh hỹn Ā tỹ prũ nĩnh ke tũ nĩ ha.” he sór mũ sir.

²⁰ Ti tỹ ver fi tovãnh to jykrĕn kỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafã tóg ti mỹ vĕnh ven mũ sir, ti vĕnh

péti ký. Ký tóg ti mý: “José,” he mũ. “Tỹ ã Davi krê'krê ag kã ù nĩ,” he tóg. “Maria fi to jykren kónãnh tũg nĩ. Jatun mý fi tỹ prũg nĩ, fi tovãnh tũg nĩ. Ủ tũ pijé', fi kósin ti. Topê kuprĩg tỹ fi mý han ja vē. ²¹ Ti mur ký tóg gré nỹnh mũ, ha vemnĩ. Ký ti mý: Jesus, hemnĩ. ã povo krenkren han jé tóg ke mũ, ag tỹ Topê vĩ mranh mũ ra,” he tóg, José mý, Topê tỹ jẽnẽ jafã ti.

²² Hã ra Topê vĩ vãsỹ ã vĩ tó tí ù mý tag tó ja nĩ, ha mẽ. ²³ “Ủn mén ja tũ fi vĩ kufy nĩnh mũ,” he ja tóg nĩ. “Fi kósin fi ki mur ken ký ag tóg ti to: Emanuel, henh ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ tỹ rán ký nĩ ki. Emanuel to ke vē, hã vĩ: “Topê vĩ ãg ki rĩr há han mũ,” he mũ, ãg vĩ ki, hã vĩ: Emanuel, he mũ. José vĩ Topê vĩ tag ve ja nĩ.

²⁴ Ký José tóg rĩr mũ sir, ti vẽn pèti kar ký. Ký tóg Topê tỹ jẽnẽ jafã ẽn vĩ ki króm mũ sir. Vẽn prũg han tóg mũ, Maria fi mré. ²⁵ Hã ra tóg ver fi mré nỹ tũ nĩgtĩ. Kejẽn fi tóg ã kósin vég mũ. Ký José tóg ti jijin ký ti mý: Jesus, he mũ. Fi tỹ ti ve kar ký tóg vãhã fi mré nỹ mũ sir.

2

Pã'i ag tỹ Jesus vẽnh kãmũ

¹ Fi tỹ Jesus ve ẽn kã fag tóg cidade tỹ Belém tá nỹtĩ, ga tỹ Judéia tá. Herodes vĩ tỹ pã'i tỹ rei nĩ, fi tỹ ti ve ja ẽn kurã ki. Ký kejẽn ù ag tóg Jerusalém tá junjun mũ. Kuvar há tá ag tóg kãmũ ja nĩ, rã jur ja tá,

ãjag jamã tá. Ủn estudo mág han mũ ag vē, krĩg to ag tóg estudar he mág han tĩ. ² Ag tỹ Jerusalém tá junjun ký ag tóg sir: “ủ tỹ ùri mur mũ vĩ tỹ Israel ag pã'i mág nĩnh mũ,” he mũ. “Tĩ kri ãg krĩg vé, ãg tỹ ãg jamã tá nỹtĩn ký, rã jur ja tá nỹtĩn ký. ãg tỹ ti vẽnh kãmũ vē, ãg tỹ ti mý nén ù há vin sór vē. ãg hỹn hẽ tá ti vẽnh ke mũ?” he ag tóg, ù tỹ kuvar há tá kãmũ mũ ẽn ag.

³ Ag vĩ tag vĩ pã'i tỹ Herodes mý e tĩ, ký tóg krĩ kufy nĩ sir. Jerusalém tá ke kar ag mý tóg e tí gé. ⁴ Ký Herodes tóg Topê tũ ki rĩr tí to pã'i ag jé prer mũ sir, Topê vĩ to professor ag ke gé. Ký tóg ag mý: “Cristo hỹn hẽ tá mur ke mũ nẽji?” he mũ. ⁵ Ký ag tóg ti mý: “Belém tá ke nẽji, ga tỹ Judéia tá,” he mũ. “Topê vĩ tó tí ù vĩ vãsỹ ti to tag rán ja nĩ, ha mẽ,” he ag tóg. ⁶ “Sĩ ti nĩ, cidade tỹ Belém ti, ga tỹ Judéia tá, he ja tóg nĩ. Tĩ sĩ nĩ ra tóg cidade mág ag kar kãfór kar nĩ, pã'i mág ẽn tỹ tá mur kenh ke tũgrĩn. Pã'i mág ẽn vĩ tỹ ãg povo tỹ Israel kri pã'i mág jẽn h ke mũ, ù tỹ Belém tá mur ke mũ ẽn ti, he ja tóg nĩ, Topê vĩ tỹ rán ký nĩ ki,” he ag tóg, professor ag, Herodes mý. “Hã ký tóg Belém tá mur ke mũ, Cristo ti,” he ag tóg, professor ag.

⁷ Ký Herodes tóg vẽnh péju ký fóg ẽn ag mré vémén mũ sir, ù tỹ krĩg to estudo mág han mũ ẽn ag mré. Ký tóg ag mý: “kurã tỹ hẽ ki ãjag krĩg ẽn ve vén?” he mũ. ⁸ Ag tỹ

ti mý kurā tó ký tóg Belém ra ag jēgnēg mū sir. “Ājag tỹ tá junjun ký ti jāvānh nī,” he tóg. “Vēnh kar ki ti jēmēmnī. Ājag tỹ ti ve ký inh mý tónh kāmūmnī. Ký sóg ti venh tīg sór mū gé, sỹ ti mý nén ũ há nīm jé,” he tóg, Herodes ti.

⁹ Ag tỹ pā'i ēn vī mē kar ký ag tóg mū mū sir, Belém ra. Ag mū ēn ki ag tóg krīg ēn ve mān mū gé sir, ag tỹ rā jur ja tá krīg vég mū ēn. Krīg ēn vỹ ag jo tĩ mū. Ag tỹ Belém tá junjun ký krīg tóg ũn sī nīgja kri hā sa nī sir. ¹⁰ Ag tỹ krīg ēn ve ký ag fe tóg mrin ke mū sir. ¹¹ Īn kāra ge ký ag tóg ũn sī ti vég mū, ti mýnh fi ke gé. Ký ag tóg ti krēm grīnhgrīnh ke mū, ti mý: “tỹ ā Topē kósin nī,” he jé. Ký ag tóg sir ti mý ājag tũ ti vin mū, ouro ti, ka jēnjo tỹ incenso ti ke gé, ēg tỹ ti pūn ký ger há han jafā ēn, kar ký ka tỹ mirra jēnjo ke gé, ēg tỹ ti pūn ký ger há han jafā ũ vē gé.

¹² Hā ra Topē tóg, ag vēnh péti ki (tóg) ag mý: “Herodes mý tó tũg nī,” he mū sir. Hā ký ag tóg ēpry ũ jagma mū mū, ēmīn ũ jagma mū ký ag tóg ājag jamā ra vỹnvỹn ke mū sir, rā jur ja ra.

José fag tỹ vēnh pigju

¹³ Ag mū kar ký José tóg kejēn Topē tỹ jēnē jafā vég mū, ti vēnh péti ký. Ký Topē tỹ jēnē jafā tóg ti mý: “nī ra,” he mū. “Ūn sī va tīg, ga tỹ Egito ra, ti mýnh fi mré. Herodes vỹ ũn sī tag tén sór mū. Hā ký vēnh péju ký Egito ra tīg. Kejēn sóg ā mý: ha vỹn ké,

henh ke mū. Egito tá inh vī jāvānh nī,” he tóg, Topē tỹ jēnē jafā ti, José mý. Ti vēnh péti ký tóg ti mý ke mū.

¹⁴ Ký José tóg kuty ēn kā jēgnē ký fag tatīn tĩ mū sir, ga tỹ Egito ra, vēnh péju jé. ¹⁵ Tá tóg nī nī. Herodes tỹ kejēn ter ký tóg tá vỹn ke mū. Hā ra ti tīg ja tag vỹ rán ký nī gé. Vāsỹ Topē tóg ā vī tó tĩ ũ mý: “tag rán ra,” he ja nī, hā vỹ: “ga tỹ Egito ra sóg vēnh vī jēnē, inh kósin tỹ tá vỹn ke jé,” he mū.

Herodes tỹ gĩr ag kygrēn

¹⁶ Hā ra Herodes tóg fagrīnh mý fóg ēn ag jāvānh ja nī, ũn estudo mág han mū ēn ag. Vāhā tóg: “ag tỹ inh mý tó tũg hỹn,” he mū. Ký ti fe tóg gỹm ke mū sir. Ký tóg ā pā'i ag mý: “ha mū jēg, Belém ra,” he mū. “Tá gĩr ag kygrēn kān nī, ũn gré ag, ũn kri prỹg tỹ 2 anos tá krỹg tũ ēn ag,” he tóg, ag mý. Ag mý tóg 2 anos tó, fóg ag tỹ ti mý: “1 ano káfór ti nī ha, ēg tỹ ti kri krīg ve ja ti,” hen ký. Ký polícia ag tóg gĩr ag kāgtén mū mū sir.

¹⁷ Hā ra tag tóg rán ký nī gé. Vāsỹ Topē vī tó tĩ tóg tag rán ja nīgtĩ, ti jiji hā vỹ: Jeremias, he mū. Ēn tóg tag rán ja nī, ha mē: ¹⁸ “cidade tỹ Ramá tá ēg tóg vēnh kygfỹ mēg mū, vēsýrénh mág ke gé. Raquel fi vỹ vēsýrénh mū, fi krē ag jé. Ag tỹ fi mý: fỹ tũg nī, he mū ra fi tóg vēsýrénh mū. Fi kré ag vỹ tũ' he kān, hā ký fi tóg fỹ mū, vēsýrénh mū,” he ja tóg nī, Jeremias ti. Hā ra tóg tag ri ke nī, polícia ag tỹ gĩr ag kygrēn mū ti.

José fag tỹ Egito tá vỹn ke

¹⁹ Kejẽn Herodes ẽn vỹ ter mũ gé sir, pã'i ti. Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã vỹ José mỹ vẽn ven mũ, ti vẽn pėti kỹ. Ga tỹ Egito tá tóg ti mỹ venh ven mũ. Tá fag tóg nỹtĩ nĩ, ga tỹ Egito tá. Tá tóg ti mỹ vẽn ven mũ, José mỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti. ²⁰ Kỹ tóg ti mỹ: “nĩ ra,” he mũ. “Gĩr va tĩg, ti mỹnh fi pére tĩg gé, ga tỹ Israel ra. Û tỹ fi kósin tén sór mũ ẽn vỹ hur ter,” he tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti, José mỹ.

²¹ Kỹ tóg jẽgnẽ kỹ tĩ mũ sir. Gĩr va tóg tĩ mũ, ti mỹnh fi pére tóg tĩ mũ gé. Kỹ fag tóg Israel ag ga ra mũ mũ sir. ²² Tá jun kỹ tóg pã'i mág tãg jyjy jẽmẽg mũ, José ti. Hã ra tóg tỹ Arquelaunĩ. Ti panh tỹ Herodes ri kén tóg tỹ pã'i tỹ rei nĩ, ga tỹ Judéia tá. Kỹ tóg ti kamẽg mũ. Kỹ Topẽ tóg ti vẽn pėti kỹ ti mỹ: “ga tỹ Judéia tá nĩ mãn sór tũg,” he mũ. Kỹ tóg tĩg mãn kỹ ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ sir. ²³ Kỹ tóg cidade tỹ Nazaré tá jamãn mũ sir. Hã ra tóg rán kỹ nĩ gé, Nazaré ti. Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ù tóg tag rán ja nĩ gé, kỹ tóg: “ti to ag tóg: Nazaré tá ke vẽ, henh ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki, Jesus to. Hã ra tóg ge nĩ.

3

João Batista tỹ ag jyvẽn

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

¹ Kejẽn João tóg ẽmã tũg ja ra tĩ mũ, ga tỹ Judéia tá ga kórég ra. João Batista ẽn vẽ. Ga kórég tá jẽ kỹ tóg ag jyvẽn mũ sir. ² “Ãjag jykre tovãnh nĩ,

ũ tỹ kanhkã tá nĩ ẽn tỹ tỹ ãjag pã'i nĩ jé,” he tóg, João ti. ³ João ẽn to tóg tag rán ja nĩ, vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ẽn ti, Isaías he mũ ẽn, ha mẽ. “Êmã tũg ja tá tóg jẽnẽ ke mũ, ga kórég tá,” he ja tóg nĩ. “Tá tóg ag mỹ jamã hár(a) ke mũ sir. “Êg Senhor kãtĩg ke jo vẽn jãnhkrigkrig nĩ,” he jé tóg ke mũ. “Ëpy kurég ãjag tóg tĩ, ẽmĩn kurynh ãjag tóg tĩ gé, ãjag pã'i mág jun ken kỹ. Kỹ tag ri ke han nĩ, ãjag jykre pãno togvãnh nĩ, ẽg Senhor kãtĩg ken jo,” he jé tóg ke mũ,” he ja tóg nĩ, Isaías ti, João to.

⁴ Jo João ẽn kur tóg tỹ cavalo pãñĩ sór kyki tỹ há nĩ. Nén ù fár tỹ tóg vêsógfĩn ja han tĩ gé. Ópã hã ko ti tĩ, mỹg mré hã, João ti.

⁵ Kỹ ag tóg ti tá junjun kãn mũ sir, cidade tỹ Jerusalém tá kãmũ kỹ, ga tỹ Judéia kar tá kãmũ kỹ, goj tỹ Jordão tá ke kar ag ke gé. João tá ag tóg junjun kãn mũ sir. ⁶ Kỹ tóg ag kygpég mũ sir, goj tỹ Jordão ki, ag tỹ: “Topẽ vĩ mranh ja sóg nĩgtĩ,” hen kỹ.

⁷ Kỹ ù tỹ Fariseu he mũ ag vỹ ti tá junjun mũ gé sir, ù tỹ Saduceu he mũ ag ke gé, pã'i ag. Ón kỹ ag tóg ti to kãmũ mũ, ti tỹ ag kygpe jé. Kỹ tóg ag jyvẽn tar han mũ sir, João ti. “Pỹn ri ke ãjag tóg nỹtĩ, ãjag jykre pãno tãvĩ nĩn kỹ,” he tóg ag mỹ. “Û nỹ ãjag mỹ: “Topẽ jũ venh ke tũ ãjag nĩ,” he tĩ? ⁸ ãjag jykre si tovãnh nĩ, ãjag tỹ ti jũ ve jãvãnh tĩn kỹ. Vẽnẽh jykre há han nĩ, ẽg

tỹ ãjag jykre tãg hã ve jé. ⁹ Hã ra ãjag tóg jagnẽ mỹ: “Abraão vỹ tỹ ãg jóg'jóg ve nĩ, kỹ Topẽ hỹn tóg ãg to jũnh ke tũ nĩ, ãg tỹ tỹ Abraão krẽ'krẽ nỹtĩn tugrĩn,” he tĩ. Ke tũ vẽ hã ra. ãjag jykre kórég ãn to ãjag tóg jagtar ke mũ, ha vemnĩ. Topẽ vỹ Abraão krẽ'krẽ hyn han ki kanhró nĩ, pó tag tỹ mỹr, ti tỹ Abraão krẽ'krẽ ve sór kỹ, Topẽ ti. ¹⁰ Hã ra tóg ãjag tỹ tũ' henh ke mũ, ãjag tỹ ãjag jykre kórég tovãnh tũ nĩn kỹ. ãg tỹ ka gỹn ri ke tóg nĩ. Ti kanẽn vãnh kỹ ãg tóg ti gỹn tũ, ti tỹ pĩ han jé. Rĩ ke han jé tóg ke mũ, Topẽ ti, ãjag tỹ vẽn h jykre há han sór tũ nĩn kỹ. Kỹ tóg pĩ ki ãjag vãm ke mũ, Topẽ ti,” he tóg ag mỹ, João ti, Fariseu ag mỹ, Saduceu ag mỹ ke gé.

¹¹ Kỹ João tóg vẽn h kar mỹ: “goj hã tỹ sóg ãjag kygpég tĩ, ãjag tỹ ãjag jykre tovãnh kỹ,” he mũ. “Inh nón tóg kãtĩg mũ hã ra, Cristo ti. Inh kãfór ti nĩ. Tỹ sóg ti camarada nĩ jãvãnh nĩ, sỹ tỹ ti krẽm ke pẽ jẽn kỹ. ãg camarada ag vỹ ãg pẽn né gé mũgtĩ, ãg pẽn to ró ti. Sỹ ti mỹ gé tĩg ke vẽ vẽ, hã ra sóg tỹ ti krẽm ke pẽ nĩ, ti tỹ inh kãfór nĩn kỹ. ãn hã tóg Topẽ kuprĩg tỹ ãjag jagrẽ han ke mũ. Kỹ tóg tỹ pĩ nĩ ve nĩ. Ti tỹ ãjag kygpenh ken hã vẽ,” he tóg, João ti, Jesus to.

¹² “Ti kãtĩg vỹ ãg tỹ rãgró rẽn ri ke nĩ. Ti rẽn kar kỹ ãg tóg ti fár pũn tĩ. Ti kanẽ hã vin han ãg tóg tĩ. Cristo kãtĩg ken kỹ tóg ge nĩnh mũ. Ti to há nỹtĩ ag mỹ tóg: “ha kãmũ jęg,” henh ke mũ. Ti to há nỹtĩ tũ

ag vãm jé tóg ke mũ, pĩ ki, hã ra tóg nhyn kenh ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, João ti.

*João tỹ Jesus kypé
(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ ãn kã kejẽn Jesus tóg João tá jun mũ gé sir, goj tỹ Jordão tá. Ga tỹ Galiléia tá tóg kãtĩ mũ. Kỹ tóg João mỹ: “ha inh kypé gé,” he mũ sir. ¹⁴ Hã ra tóg João mỹ e tĩ, kỹ tóg ti mỹ: “ã hã tỹ inh kypen h ke vẽ vẽ,” he mũ. “Inh mỹ tóg e tĩ, ã tỹ inh mỹ: ha inh kypé, hen kỹ,” he tóg mũ, João ti, Jesus mỹ. ¹⁵ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. Hã ra tóg isỹ vẽn h jykre kuryj han kãn há tĩ,” he tóg, João mỹ. Kỹ tóg ti kypég mũ sir.

¹⁶ Ti tỹ Jesus kype kar kỹ ag tóg goj kãtã kãpa mũ sir. Kỹ Jesus tóg kanhkã nor nĩ ãn vég mũ, ha mẽ, kỹ tóg Topẽ kuprĩg kãtère ãn vég mũ. Sórag ri ke tóg nĩ, ti kãtère ti. Jesus kri tóg kãtère mũ. ¹⁷ Kỹ vẽn h vĩ tóg mẽ há tĩ, kanhkã tá, kỹ tóg: “inh kósĩn pir vëgtĩ,” he mũ. “Inh fe pẽ vëgtĩ,” he tóg, ù tỹ kanhkã tá vĩ mũ ti.

4

*Japo tỹ Jesus krĩn kónãn sór
(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ Jesus mỹ: “ẽmã tũgja ra tũg,” he mũ. Kỹ tóg tũ mũ. ãmã tũgja tá nĩn kỹ Japo vỹ ti tỹ ã jóg vỹ mranh han sór mũ, hã ra Jesus tóg ke jãvãnh nĩ. ² Kurã tỹ 40 (ke) han tóg, ãmã tũgja tá nĩn ki. Kỹ tóg jęg tũ nĩ, kurã tỹ 40 (ke) ãn ki, kuty mré ke gé. Kar kỹ tóg sir kókĩr mũ, vëjẽn tũ nĩn

kỹ. ³ Kĩ Japo tóg ti to kãtĩ mũ sir, ù tỹ êg tỹ Topê vĩ mranh han sór mũ ên ti. Kĩ tóg Jesus mỹ: “Topê kósín vỹ tỹ ã nĩ,” he mũ. “Ã tỹ tỹ Topê kósín nĩn kỹ pó tag tỹ êmĩ han, ã tỹ kon jé,” he tóg ti mỹ, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ⁴ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “hã ra tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Êg pi(jé) êmĩ tãvĩ jamẽn kỹ rĩnrĩr mũgtĩ, hã ra êg tóg Topê vĩ hã jamẽn kỹ rĩnrĩr mũgtĩ, he tóg, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Kĩ tóg isỹ ti vĩ mranh jãvãnh tĩ, êmĩ to,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mỹ.

⁵ Kĩ Japo vỹ ti pére tĩ mũ, Jerusalém ra, cidade mág ên ra. Tá ag tóg Topê jo ãn kri nỹtĩnh mũ mũ. Hã ra kãgnó tóg tá nĩ, Topê jo ãn mã tá. ⁶ Kĩ Japo tóg Jesus mỹ: “ã hã ne tóg tỹ Topê kósín nĩ,” he mũ. “Ha kema ki hũm,” he tóg. “Topê vĩ ki tag tóg rán kỹ nĩ, hã vỹ: ã tỹ jêgnê jafã ag mỹ tóg tónh mũ, Topê ti, kỹ ag tóg ã jy nĩgãnh mũ, he mũ. Kỹ ã tóg rỹj ke tũ nĩ. ã pẽn vỹ rỹj ke tũ nĩ, ag tỹ ã ki rĩr kỹ, he tóg, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Kỹ ki kema hũm,” he tóg, Japo ti. “Rỹj ke tũ ã nĩ ã tỹ tỹ Topê kósín nĩn kỹ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ⁷ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ tag vỹ rán kỹ nĩ gé, ha mẽ,” he mũ. “Topê mỹ: ã mỹ ã tỹ tó ja ên han mũ vỹ? he tũg nĩ, he tóg mũ gé, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã kỹ sóg ti tỹ inh mỹ nén to: “han ra,” he mũ ên hã han tĩ, kỹ sóg hũm ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mỹ.

⁸ Kĩ Japo tóg ti mré tĩg mãnh mũ. Pãnónh téj ra ag tóg mũ

mũ sir. Kĩ Japo tóg ti mỹ ga kar ven kãnh mũ, ga kri mũ kar ag ke gé. Ti sĩnvĩ kar ên ven tóg ti mỹ. ⁹ Kĩ tóg ti mỹ ke mũ. “Isũ vê, tag kar ti,” he tóg. “Hã ra sóg ã mỹ tovãnh kãnh sór mũ, ã tỹ ã jakrĩ tỹ krỹ’ hen kỹ, inh krêm, inh mỹ: Topê vỹ tỹ ã nĩ, he jé,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ¹⁰ Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “ha tĩg, Satanás,” he mũ. “Êg pã’i tỹ Topê hã krêm êg tóg êg jakrĩ tỹ krỹ’ he tĩ, ti hã to êg tóg: Topê vê, he tĩ, hã kỹ tóg rán kỹ nĩ, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mỹ.

¹¹ Kĩ Japo vỹ tóg sir tĩ mũ, ti tovãnh kỹ. Kĩ Topê tỹ jêgnê jafã ag tóg sir ti tá junjun mũ, Jesus ki rĩr jé. ã jóg vĩ mranh ja tũ tóg nĩ.

Jesus tỹ Galiléia tá Topê vĩ tó

(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Kejên ag tóg João ség mũ sir, kỹ Jesus tóg mêng mũ, ag tỹ ti se ti. Kĩ tóg ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ, vênh péju jé. ¹³ Cidade tỹ Nazaré tá kãkutê kỹ tóg cidade tỹ Cafarnaum ra tĩ mũ, tá nĩ jé, goj nig tá, Zebulom ag jamã tá, Naftali ag jamã tá. ¹⁴ Hã ra tag tóg rán kỹ nĩ gé. Vãsỹ Topê vĩ tó tĩ tóg tag rán ja nĩ, Isaías ti, kỹ tóg: ¹⁵ “Zebulom ag jamã tá ti nĩnh mũ, Naftali ag jamã tá, goj nig tá, goj tỹ Jordão mã tá. Fóg ag jamã tá ti nĩnh mũ, Israel tũ ag jamã tá, ù tỹ Topê ki kagtĩg ag jamã tá, goj nig tỹ Galiléia fyr ki. ¹⁶ Tá ag tóg Topê ki kagtĩg nỹtĩ, hã kỹ tóg tá ag kri kuty ri ke nĩ. Ti tỹ tá jun kỹ tóg ag

kri kurāg ěn ri ke han mŭ, ag kanhrān kŷ. Ag kągter ke vĕ vĕ, hā ra tóg ag kanhrān mŭ ag krenkren jé,” he tóg, Topĕ vĭ rán ki. Kŷ tóg ge nĭ, Jesus tŷ tá nĭn kŷ. ¹⁷ Ga ěn tá nĭ kŷ tóg ag jyvĕn mŭ, kŷ tóg ag mŷ: “ājag jykre si tovānh ra,” he mŭ, “ājag tŷ ũri ũ tŷ kanhkā tá nĭ ěn tŷ tŷ ěg pā'i nĭ ve jé,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ũ tŷ ki kagtĭg ag mŷ Topĕ vĭ tón hā vĕ.

Jesus tŷ ā mré mŭ tĭ ag jé prĕr

(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Kŷ tóg kejĕn goj nig tŷ Galiléia ěn fyr jagma tĭ mŭ. Kŷ tóg tá ũn régre ag vég mŭ. Ũ vŷ tŷ Simāo nĭ, ag tŷ ũ to: Pedro, he mŭ tag ti. Kŷ ti jāvy vŷ tŷ André nĭ. Kur tŷ pirā kugmĭ jafā tŷ ag tóg goj kākĭ fón mŭ, pirā kugmĭ jé. Ag rānrhāj vĕ, pirā kugmĭg tĭ ag vĕ. ¹⁹ Kŷ Jesus tóg ag ve kŷ (tóg) ag to tĭ mŭ sir. Kŷ tóg ag mré vĭ mŭ. “Inh mré kāmŭjĕg,” he tóg mŭ ag mŷ. “Pirā kugmĭ há ājag nŷtĭ. Ājag kanhrān jé sóg ke mŭ, ājag tŷ ěprā ke ag tŷ inh ki ge han jé,” he tóg ag mŷ, Jesus ti. ²⁰ Kŷ ag tóg vĕsŷmér ājag tŷ nĕn tovānh kŷ mŭ mŭ, ti mré, Pedro ti, André ti ke gé.

²¹ Kŷ ag tóg mŭ mŭ, goj fyr jagma. Ag mŭ sĭ han mŭ ra Jesus tóg ũn régre ũ ag ve mĕn mŭ gé. Tŷ ti Tiago nĭ, Zebedeu kósĭn, kŷ ti jāvy vŷ tŷ João nĭ gé. Canoa kākĭ ag nŷtĭ, kur tŷ pirā kugmĭ jafā ki ag tóg han nŷtĭ nĭ. Ag panh vŷ ag mré nĭ nĭ. Kŷ Jesus tóg ag jé prĕr mŭ sir. ²² Kŷ ag tóg vĕsŷmér (ag tóg) ājag tŷ nĕn tovānh kŷ

ti to kāmŭ mŭ, canoa tovānh kŷ, ājag panh ti tovānh kŷ ke gé. Jesus mré ag tóg mŭ mŭ, Tiago ti, ti jāvy tŷ João ti ke gé.

Jesus tŷ ag tŷ há' he
(Lc 6.17-19)

²³ Kŷ Jesus tóg ga tŷ Galiléia kar mĭ tĭ mŭ sir, ag mré. Judeu ag vĕnh kanhrān jafā krĕm tóg ag kanhrān mŭ. Ag mŷ tóg Topĕ vĭ sér tó mŭ, ũ tŷ kanhkā tá nĭ tŷ tŷ ěg pā'i nĭ tĭ. Ũn kagyga kar ag hyn han tóg, fag kar ke gé, gĭr kar ke gé. ²⁴ Hā kŷ ti kāme tóg vĕnh kar kri rŭm mŭ sir, ga tŷ Síria tá ke kar kri. Kŷ ag tóg sir ũn kagyga ag tatĭn kāmŭ mŭ, ti to, vĕnh kaga vĕnhmŷ han mŭ ag mré hā, kŷ tóg ag tŷ há' he kĕn mŭ sir. Vĕnh jagrĕ kórég ag pan kĕn tóg mŭ gé. Ũ tŷ ter tĭ han mŭ ag tŷ hághá' he tóg mŭ gé, ũn grĭngrĭn kŷ nŷtĭ ag tŷ ke gé, fag kar tŷ ke gé. ²⁵ Hā kŷ ũn tŷ hĕn ri ke ag tóg ti mré mŭ mŭ sir. Ũ ag tóg ga tŷ Galiléia tá kāmŭ mŭ, kŷ ũ ag tóg cidade tŷ Decápolis tá kāmŭ mŭ gé, cidade tŷ Jerusalém tá ke gé, ga tŷ Judéia tá ke gé, goj tŷ Jordāo mĕ tá ke gé.

5

Jesus tŷ ag kanhrān
(Lc 6.20-23)

¹ Ũn e ag tŷ Jesus venh kāmŭ kŷ tóg ag mré pĕnónh ra tāpyr mŭ. Tá tóg nĭ mŭ, kŷ ti mré mŭ tĭ ag tóg ti mré nĭgnĭ mŭ, ti rā hā. ² Kŷ tóg sir ag kanhrān mŭ, ag mŷ kāmĕn kŷ. Kŷ tóg ag mŷ tag tó mŭ, ha mĕ.

3 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ: kórég inh nĩ, hen kỹ. Sỹ Topê kuprĩg tỹ jagrẽn kỹ nĩ tũ nĩ ra sóg tỹ ùn kórég nĩnh mũ vễ, hemnĩ. Kỹ Topê vỹ ãjag ve há han mũ. Kỹ ãjag tóg ti tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke mũ, kanhkã tá,” he tóg, Jesus ti.

4 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag fỹn kỹ. Kỹ tóg ãjag fỹ ên tỹ tũ' henh ke mũ,” he tóg.

5 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ vễnh kar mỹ komêr hã vĩn kỹ. Kỹ ãjag tóg ga kar kri tỹ pã'i nỹtĩnh ke mũ, ùn mág pẽ,” he tóg.

6 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ vễnh jykre kuryj ve sór nỹtĩn kỹ, ti tỹ ãjag mỹ ãjag kókĩr ri ke tĩn kỹ, ãjag tỹ vễnh jykre kuryj ve sór nĩn kỹ. Kỹ ãjag tóg venh ke mũ,” he tóg.

7 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ jagnê jagãgtãn kỹ. Kỹ Topê vỹ ãjag jagãgtãn ke mũ gé,” he tóg.

8 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag jãnhkri nỹtĩn kỹ. Kỹ ãjag tóg Topê venh mũ, ãjag jãnhkri nỹtĩn kỹ,” he tóg.

9 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ãjag tỹ jagnê krĩ tỹ kãnhvy' hen kỹ. Kỹ Topê tóg ãjag to: “inh krê ag vễ,” henh ke mũ, ãjag tỹ jagnê krĩ tỹ kãnhvy' hen kỹ,” he tóg.

10 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ag tỹ vễnh jykre kuryj to ãjag vóg kónãn mũ ra. Topê vỹ tỹ kanhkã tá ãjag pã'i nĩnh mũ, ag tỹ ti tugrĩn ãjag vóg kónãn mũ ra,” he tóg.

11 “Topê vỹ ãjag ve há han mũ, ag tỹ isugrĩn ãjag mỹ vĩ kónãn mũ ra, ag tỹ ãjag vóg kónãn mũ ra. Ag tỹ ón kỹ ãjag to vĩ vĩ he kỹ tóg há tĩ, ag tỹ ón kỹ ãjag jykre pãno tó mũ ra, isugrĩn. ¹² Mỹ sér nỹtĩmnĩ, ãjag fe tỹ há' hemnĩ, ag tỹ ón kỹ ãjag kato vĩn kỹ. Kanhkã tá ãjag tóg nén kar há venh ke mũ, vễnh kato. Ge ja ag tóg nĩgtĩ vãsỹ, Topê vĩ tó tĩ ag mỹ, ãjag jo ke ag mỹ. Ag ri kén ãjag tóg tag venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Sa to comparação

(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

13 “Sa ri ke ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ ga kri mũn kỹ. Sa kãhór nĩn kỹ êg tóg ti tỹ sa há han mãn ki kagtĩg nỹtĩ. Kórég ti nĩgtĩ, ti kãhór nĩn kỹ. Kỹ êg tóg ti vãm tĩ sir, kỹ tóg tũ' he tĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ êg tỹ ti jykre tovãnh ke tũ kãmén hã vễ.

Jẽngrê kãme

(Mc 4.21-23; Lc 8.16-17)

14 “Ga kri mũn kỹ ãjag tóg jẽngrê ri ke nỹtĩ, ãjag tỹ vễnh jykre há han kỹ, ag tỹ ãjag ki ve jé, Topê jykre há ti. Cidade mág vỹ ve há tĩgtĩ, kuvar há tá jẽ kỹ, ti tỹ pãnónh kri nỹn kỹ. Ti pi(jé) vễnh péju kỹ nỹ'. ¹⁵ Ri ke ti nĩ, néj gru ti. Êg tỹ ti grug kỹ êg pi(jé) lata krêm ti fêg tĩ'. Ti fêg jafã kri êg tóg ti fêg tĩ. Kỹ vễnh kar tóg ên vэг tĩ sir, ĩn kãtã nỹtĩ kar ên ti. ¹⁶ Gemnĩ, néj gru ri ke nỹtĩmnĩ. Topê jykre han nĩ, vễnh kar tỹ ãjag ki ve jé, ãjag jykre há ti. Hã kỹ ag tóg êg jóg tỹ Topê mỹ vĩ há han mũ, êg jóg tỹ kanhkã tá nĩ ên mỹ,” he tóg, Jesus ti.

Topě tŷ Moisés mŷ věnh jykre nŷ

17 “Ājag hŷn iso: ti hã ne tóg Moisés tŷ ěg mŷ nén tó ja tŷ tŷ' he sór mŷ', he mŷ, ti hã ne tóg Topě jykre ěn tŷ tŷ' he sór mŷ', he ājag hŷn tŷ. Vãsŷ Topě vŷ tó tŷ ag vŷ ěg mŷ tó ja nŷgtŷ, Topě jykre ěn ti, hã ra tóg tŷ tŷ' he sór mŷ', he ājag hŷn tŷ iso. Hã tŷ vē. Sŷ ki króm kãn sór vē, Moisés tŷ nén tó ja ěn ki, sŷ ki króm kŷ sóg tŷ ājag kanhrãnrãn kãn ke mŷ,” he tóg. 18 “Topě vŷ ā jykre ěn tŷ tŷ' henh ke tŷ nŷ, ha mẽ. Ga tŷ ver kanhkã mré nŷn kŷ tóg ā jykre tŷ tŷ' henh ke tŷ nŷ, ga tŷ ver tŷ' he tŷ nŷn kŷ. Sŷ ki króm kãn ke vē, kŷ tóg ki krov kãn kŷ nŷnh mŷ, Topě jykre kar ti mŷr, ha mẽ,” he tóg. 19 “Kŷ ājag tŷ tŷ tŷ' he sór kŷ tóg kórég nŷ, ājag tŷ ti vŷ pir tŷ tŷ' he sór kŷ. Ājag tŷ ti vŷ pir to ŷ mŷ: han tŷg nŷ, hen kŷ ājag tóg tŷ ŷn kãsir nŷtŷnh mŷ, vēnh kar krēm, kanhkã ki. Ājag tŷ hã ra han kãn kŷ ājag tóg tŷ ŷn mág nŷtŷnh mŷ, ājag tŷ vēnh kar mŷ: “ki króm kãn sórnmŷ,” hen kŷ. Kŷ ājag tóg tŷ ŷn mág nŷtŷnh mŷ, kanhkã tá,” he tóg, Jesus ti.

20 “Fariseu ag ri ke nŷtŷ sór tŷg nŷ. Topě vŷ to professor ag ri ke nŷtŷ sór tŷg nŷ gé. Ón kŷ ag tóg Topě vŷ ki króm tŷ, hã ra ag tóg ki króm há han tŷ nŷgtŷ. Ag jykre pi(jé) kuryj nŷ'. Ājag tŷ kanhkã ve sór nŷtŷn kŷ vēnh jykre kuryj han nŷ,” he tóg, Jesus ti.

Ěg tŷ jagně to há nŷtŷnh ke

to vēnh jykre

21 “Topě tŷ vãsŷ ěg si ag jyvĕn mẽ ājag huri, hã vŷ: ŷ tén tŷg nŷ, he mŷ. Ā tŷ ŷ tén kŷ ag tóg ā senh ke mŷ, ā tŷ ti mré ter jé, he ja tóg nŷ, Topě vŷ tŷ rán kŷ nŷ ki. 22 Sŷ ŷri ājag jyvĕn hã vē, ha mẽ. Ā régre to ā fe tŷ gŷm ke tŷg nŷ. Ā tŷ ā régre to ā fe tŷ gŷm ke kŷ tóg ā tŷ ti tén ri ke nŷ. Kŷ tóg inh mŷ há tŷnh mŷ, ag tŷ tag to ā se kŷ. Kŷ ā régre mŷ vŷ kónãn tŷg nŷ gé. Ā tŷ ā régre mŷ vŷ kónãn kŷ tóg inh mŷ há tŷnh mŷ, ag tŷ tag to pã'i mág mŷ ā ven kŷ. Kŷ ā régre mŷ féfén tŷg nŷ gé. Ā tŷ ā régre mŷ féfén kŷ ā tóg nŷgme ki kutĕnh ke mŷ, inferno ki, pŷ ěn ki,” he tóg, Jesus ti.

23 “Tag to jykren nŷ, ā tŷ Topě mŷ nén ŷ pŷn sór kŷ. Topě jo ĩn krēm. Ā tŷ tá jĕn kŷ ā régre kar mŷ ěkrén nŷ. “Ű mŷ iso jykren kónãn tŷ nŷ vŷ?” he jé ā tóg ke mŷ. “Inh mŷ ŷ jŷ han tŷ nŷ vŷ?” he jé ā tóg ke mŷ. 24 Ű tŷ ā to jykren kónãn kŷ ti venh tŷg nŷ ver, Topě mŷ nén ŷ pŷn tovãnh nŷ ver. Ā régre ěn mŷ: “inh mŷ vēnh pãte fón nŷ,” hemnŷ ver. Kar kŷ Topě mŷ nén ŷ pŷn sórnmŷ sir, ā tŷ ā régre mré vŷ kar kŷ,” he tóg, Jesus ti.

25 “Kejĕn ā tóg ā mré ke ŷ mŷ név(e) jĕ, kŷ tóg pã'i ag mŷ ā kãmén tŷg ke mŷ. Ti tŷ pã'i ag mŷ tónh tŷg ke mŷ ěn ti to hã ti mré vŷmnŷ, ti mŷ: “kajãm jé sóg ke mŷ,” hemnŷ. Ke tŷ nŷ (mŷ) ra pã'i vŷ ā jykre pãno venh ke mŷ, kŷ tóg polŷcia mŷ:

“ti se ra,” henh ke mũ sir, kÿ tóg sir ã senh mũ. ²⁶ Ha mẽ, ki hã sóg tó mũ. Tá ã kãnhmar kãkutẽ mãn ke tũ nĩ. ã tÿ kajãm kãn kar ã tóg kãkutẽ mãn mũ, tá, hên ri ke mũn,” he tóg, Jesus ti.

Ã prũ tũ fi mré nÿ tũ to vãnh jykre

²⁷ “Topẽ tÿ ãg si ag jyvẽn ù tag mẽ ãjag huri, ke gé, hã vÿ: “ã prũ tũ fi mré nÿ tũg nĩ,” he mũ. ²⁸ Sÿ ùri ãjag jyvẽn hã vễ, ha mẽ: ã tÿ ùn tÿtá ù fi ki vễ'ĩ kÿ tóg ã tÿ fi mré nÿ sÿ han ên ri ke nĩ sir, ã tÿ fi ki vễ' ĩ mũ ti. ã tÿ ùn tÿtá ù fi mrẽ nÿr sór kÿ tóg ã tÿ fi mrẽ nÿr ri ke nĩ sir, ã tÿ fi to én mũ ti. Ke tũg nĩ. ²⁹ ã tÿ nén ù ki vễ'ĩ tugrĩn Topẽ vĩ mranh kÿ ã kanẽ tÿ nám kemnĩ, ã tÿ ki vễ'ĩ jagy han mãn tũ nĩ jé. ã kyvó nĩn kÿ tóg jagy tĩ gé vễ vễ. ã tÿ hã ra nũgme ki kutẽ kÿ tóg jagy kãfór nĩ. Jagy pẽ ti nĩ, ã tÿ inferno ki kutẽ ti. Kÿ tag hã ve sór tũg nĩ. ³⁰ ã tÿ ã nĩgẽ tÿ nén ù kórég han kÿ ã nĩgnó kym nĩ, ã tÿ ke mãn tũ nĩ jé. ã nĩgnó pir nĩn kÿ tóg jagy tĩ gé. ã tÿ hã ra nũgme ki kutẽ kÿ tóg jagy kãfór nĩ sir, kÿ tag hã kamẽg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ã prũ fón tũ to vãnh jykre

(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ “Tope tÿ ãg si ag jyvẽn ù hã vÿ nÿ gé, hã vÿ: “ã tÿ ã prũ fi fón sór nĩn kÿ tóg há tũ nÿ,” he mũ. “ã tÿ ge ra fi fón sór nĩn kÿ fi mÿ vãnh rán kÿ nĩm nĩ, fi tÿ vãnh rán ma tũg jé,” he ja tóg

nĩ. ³² Sÿ ùri ãjag jyvẽn hã vễ, ha mẽ: ãjag prũ fón tũg nĩ. ã tÿ fi fón kÿ fi tÿ ù mré nÿ mãn kÿ fi tóg ã tugrĩn Topẽ vĩ mranh mũ sir, ã tÿ tÿ fi mén pẽ ra. Fi tÿ ã jãvo vėsóg ki ù mré nÿ ja nĩn kÿ tóg há sĩ nÿ, ã tÿ fi mÿ: ha tũg, hen kÿ. Kÿ fi mén tÿ fi fón kÿ fi tÿ prũg sór tũg nĩ gé. ã prũ tũ fi vễ, fi mén tÿ fi fón ja nĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jagnẽ to ón ke tũ to vãnh jykre

³³ “Vãsÿ Topẽ tÿ ãg si ag jyvẽn ù tag mẽ ãjag tóg huri ke gé, hã vÿ: “jagnẽ mÿ ón tũg nĩ,” he mũ. “ã tÿ ù mÿ: Topẽ vÿ ki kanhró nĩ, hen kÿ ti mÿ ón sór tũg nĩ. Kÿ hã han nĩ gé, ã tÿ Topẽ mÿ: tag hã han jé sóg ke mũ, hen kÿ. Ón kÿ vĩ tũg nĩ,” he ja tóg nĩ, ãg si ag mÿ, Topẽ ti. ³⁴ Sÿ ùri ãjag jyvẽn hã vễ, ha mẽ: “Topẽ vÿ ki kanhró nĩ,” he sór tũg nĩ, ón kÿ. “Û tÿ kanhkã tá nĩ ên vÿ ki kanhró nĩ,” he sór tũg nĩ gé, ón kÿ. Topẽ nĩgja vễ, kanhkã tá, kÿ ón kÿ tag tó sór tũg nĩ. ³⁵ Kÿ: “ũ tÿ ga kri ke ên vÿ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Topẽ tũ vễ, ga ti, hã kÿ ón kÿ tag tó sór tũg nĩ. Kÿ: “ũ tÿ Jerusalém tá ke ag ki rĩr tĩ ên vÿ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. ãg pã'i mág tũ vễ mÿr, Jerusalém ti, hã kÿ ón kÿ tag tó sór tũg nĩ. ³⁶ Kÿ: “ũ tÿ inh krĩ han mũ ên vÿ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. ã tÿ ã gãnh kuprig sór mũ ra ã tóg ã tÿ nén tÿ ã gãnh kuprig ke mũ ên ki kagtũg nĩ, ã tÿ ã gãnh sán sór mũ ra ã tóg ã tÿ nén tÿ sán ke mũ ên ki kagtũg nĩ gé. Hã kÿ

ón kÿ tag tó sór tũg nĩ gé. ³⁷ Ki hã tómnĩ, jagnẽ mÿ, ón sór tũg nĩ. Ón kÿ Topẽ jiji tó sór tũg nĩ gé. Û tÿ ã mÿ ki hã tó kÿ: hÿ, hemnĩ. Ti tÿ ki hã ke tũ nĩn kÿ: vó, hemnĩ gé. ã tÿ han ke nĩn kÿ: hej, hemnĩ. ã tÿ han ke tũ nĩn kÿ: nejé, hemnĩ. Ki hã tómnĩ, jagnẽ mÿ. ã tÿ ón sór kÿ ã tóg Nén-Kórég jykre hã han ke mũ. Ke tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ëg tÿ vẽn kar kajãm ke tũ to vẽn jykre

(Lc 6.29-30)

³⁸ “Topẽ tÿ Ëg si ag jyvẽn ù tag mẽ ãjag huri, hã vÿ: “ù tÿ ã kanẽ pir ki tãnh kÿ vẽn kato ti kanẽ pir ù ki tãnh nĩ gé,” he ja tóg nĩ. “Û tÿ ã jã pir ki tãnh kÿ mranh kÿ vẽn kato ti jã pir ki tãnh kÿ mranh nĩ gé. Pátén tũg nĩ,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti. ³⁹ Sÿ ùri ãjag jyvẽn mũn hã vẽn, ha mẽ: ù tÿ ã vóg mũ ra ti vóg tũg nĩ. Ti tÿ ã jamẽ ki tãnh kÿ ti mÿ ã jamẽ ù ti ven nĩ, ti tÿ ã mÿ ki tãnh jé gé. ⁴⁰ Ti tÿ ã palitó mãn sór kÿ ti mÿ ã camisa mré nĩm nĩ gé. ⁴¹ Ti tÿ ã mÿ: “mũ nÿ, tag tá, kakó ja tá inh fón nĩ,” hen kÿ ti mré tĩg nĩ, hã ra ti mÿ: “kór há tá inh ã fón tĩg mũ ha,” hemnĩ. ⁴² Ti tÿ ã mÿ nén ù to: “inh mÿ nĩm,” hen kÿ ti mÿ nĩm nĩ. Ti tÿ ã mÿ: “inh mÿ prestar hemnĩ,” hen kÿ ti mÿ: vó, he tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ëg tÿ Ëg kato vãsãn mũ ag tó há nÿtĩn ke

(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ “Topẽ tÿ Ëg si ag jyvẽn ù mẽ ãjag huri, hã vÿ: “ã mré

ke ag to há nĩmnĩ, kÿ ù tÿ ã kato vãsãn mũ ag to jũ nĩmnĩ gé,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti. ⁴⁴ Isÿ ùri ãjag jyvẽn hã vẽn, ha mẽ: ù tÿ ãjag kato vãsãn mũ ag to há nÿtĩmnĩ, ù tÿ ãjag vóg kónãn mũ ag to Topẽ mré vĩmnĩ. ⁴⁵ Hã ki ãjag tóg tÿ Topẽ krẽ nÿtĩ, ti ri ke han kÿ, ãjag jóg tÿ kanhkã tá nĩ ãn ri ke han kÿ. Ti hã ne tóg rã han', ti tÿ vẽn kar kri jẽngrẽg kÿ san jé, ùn jykre kuryj ag kri, ùn jykre pãno ag kri ke gé. Ta han ti ke gé, ti tÿ vẽn kar há han jé, ùn jykre kuryj ag, ùn jykre pãno ag ke gé. Ver tóg vẽn kar to há nĩ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁶ “ãjag mré ke ù ag tóg ãjag to há nÿtĩ. ãjag tÿ tag ag hã to há nÿtĩn kÿ tóg tÿ nén ù tũ tĩ ver. ùn jykre kórég ag vÿ ge nÿtĩgtĩ gé, governo mÿ jãnkamy mæg tĩ ag. ù tÿ ãjag to há nÿtĩ ag hã to ag tóg há nÿtĩ, vẽn kato. Há ti nĩ, hã ra tóg tÿ nén ù tũ nĩ ver. ⁴⁷ Kÿ ãjag tÿ ãjag mré ke ag hã mÿ: ã mÿ há? hen kÿ tóg tÿ nén ù tũ nĩ gé ver. ù tÿ Topẽ vĩ ki kagtĩg ag vÿ ge nÿtĩgtĩ gé. ãjag mré ke ag hã mÿ ag tóg: ã mÿ há? he tĩ gé, hã ra tóg tÿ nén ù tũ nĩ ver. ⁴⁸ Hã kÿ vẽn kar to vẽn jykre kuryj han kÿ nÿtĩmnĩ, ù tÿ ãjag kato vãsãn mũ ag mré hã, Ëg jóg tÿ kanhkã tá nĩ ãn ri ke han nĩ. Ti hã ne tóg vẽn kar to vẽn jykre kuryj han kÿ nĩ nĩ'. Ti ri ke han nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tǵ ũ jagāgtān ke to vēnh jykre

¹ “Kǵ ājag tǵ Topē jykre han sór kǵ ũ tǵ vēnh jykre pāno han mǔ ag jykre ri ke han tǔg nī. Ón kǵ ag tóg vēnh kar rīnve Topē jykre han sór tī, vēnh kar tǵ ag ve jé, ag tǵ Topē jykre han mǔ ěn ti. Kar kǵ ag tóg hā ra hā tǔ han tī sir. Kǵ ag ri ke han tǔg nī, ke tǔ nī (mǔ) ra ěg jóg tǵ kanhkā tá nī ěn vǵ tóg ājag mǵ ven ke tǔ nī, ājag tǵ ěg jóg jykre han mǔ ěn kaja ti,” he tóg. ² “Hā kǵ ājag tǵ ũn jagāgtar ag jagāgtān kǵ ũ mǵ: “ag jagāgtān inh tī,” he tǔg nī. ũ tǵ vēnh jykre régre han mǔ ag jykre ri ke han tǔg nī. Ag tǵ ón kǵ ũ jagāgtān kǵ ag tóg ěpry jagma mǔ kǵ (ag tóg) vēnh kar mǵ: “ag jagāgtān inh tī,” he tī. Ēg vēnh kanhrān jafā jo ĩn krēm ag tóg tag tó tī gé. Ag tǵ ěprā ke ag tǵ ag mǵ vī há han ve sór vē, hā jé ag tóg ón kǵ ũn jagtar ag jagāgtān tī. Ag ganho hā vē, ěprā ke ag tǵ ag mǵ vēnh vī há tó mǔ ěn ti. Kanhkā tá ag ganho ũ ve mǎn ke tǔ nī ha. Ājag mǵ sóg ki hā tó mǔ, ha mē,” he tóg, Jesus ti.

³ “Ag ri ke han tǔg nī. ũn jagtar ag jagāgtān nī. ũ mǵ tó tǔg nī, ājag tǵ ũn jagāgtān mǔ ěn ti, ājag mré ke fag mǵ tó tǔg nī gé. ⁴ Kǵ ājag tǵ ag jagāgtān kǵ ěg jóg tǵ kanhkā tá nī ěn tóg ājag vég mǔ sir, kǵ tóg ājag mǵ nīm ke mǔ sir, ājag ganho ti. Ēg tǵ vēnh vatánh tá nén han mǔ ěn ve kǎn tóg tī (mǵr), Topē ti,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tǵ Topē mré vēmén to

vēnh jykre

(Lc 11.2-4)

⁵ “Kǵ ājag tǵ Topē mré vēmén kǵ ũ tǵ vēnh jykre régre han mǔ ěn ag jykre ri ke han tǔg nī gé. Ag tǵ ón kǵ Topē mré vī kǵ ag tóg ěg vēnh kanhrān jafā jo ĩn kǎki jĕgjĕ kǵ nǵtī, ke tǔ nī kǵ ěmīn kri, ĩn to hā. Kǵ vēnh kar vǵ ag tǵ Topē mré vī mǔ tag vég mǔ sir. Kanhkā tá ag tóg ganho ũ ve mǎn ke tǔ nī ha. Ājag mǵ sóg ki hā tó mǔ, ha mē. ⁶ Ag jāvo ājag tǵ Topē mré vēmén kǵ ājag ĩn kāra gemnī. Kǵ jānkā nīfĕnh nī. Kǵ tá Topē mré vīmīnī sir, ěg jóg mré, ěg tǵ ũn vég tǔ ěn mré. Kǵ tóg kanhkā tá ājag mǵ nīm ke mǔ, ājag ganho ti. Ēg tǵ vēnh vatánh tá nén han mǔ ěn vég tóg tī (mǵr), Topē ti,” he tóg, Jesus ti.

⁷ “Ājag tǵ ti mré vēmén kǵ fagrīnh mǵ ti mré vēmén mág han tǔg nī. ũ tǵ Topē vī ki kagtīg ag ri ke han tǔg nī. Ājag jānjān kǵ ag tóg ón kǵ vī mág han tī. “Ēg tǵ vī mág han kǵ ti hǵn ěg vī mĕg mǔ,” he ag tóg tī, ón kǵ. ⁸ Ag ri ke han tǔg nī. Ēg jóg vǵ nén kar ki kanhró nī, ājag tǵ ti mǵ tó tǔ ra tóg ki kanhró nī,” he tóg.

⁹ “Ājag tǵ Topē mré vī kǵ tag tómnī, ha mē: “Ēg jóg mág, kanhkā tá ģ tóg nī nī.

Ā jiji tó ěg tóg tī, kǵ vēnh kar jé ģ tǵ tǵ ũn mág nī vé.

¹⁰ Ēg jé kǎnhmar ģ tǵ tǵ ěg pǎ'i nī vé.

Vēnh kar jé ģ tǵ nén to jykrén mǔ ěn han sór, ga tá ke

kar, ag jé kanhkã tá ke kar ag ri ke han.

11 Ëg mÿ ùri Ëg jën ti nÿm, Ëg tÿ kurã kar ki ko tÿ ãn.

12 Kÿ Ëg mÿ vënh pãte fón nÿ, Ëg tÿ ã vÿ mranh ja ti.

Hã jé Ëg tóg Ëg tÿ jagnë to jÿ tÿ jagnë mÿ vënh pãte fón ke mÿ gé.

13 Kÿ Ëg tÿ ã vÿ mranh sór kÿ Ëg kren han nÿ, Ëg tÿn mranh tÿ nÿ jé.

Nén-Kórég jo Ëg vemnÿ.

Ã hã ne tóg tar nÿ'.

Ã hã ne tóg mág nÿ inhhã'.

Ã jykre tóg tÿ' henh ke tÿ nÿ," hemnÿ, Topë mÿ," he tóg, Jesus ti.

14 "Hÿ, ge ti nÿ," he tóg. "Û tÿ ãjag to jÿ kÿ ti mÿ vënh pãte fón nÿ. Û tÿ ãjag mÿ vÿ kónãn kÿ ti mÿ vënh pãte fón nÿ gé. ãjag tÿ gen kÿ Ëg jóg vÿ ãjag mÿ vënh pãte fón ke mÿ gé. 15 ãjag tÿ tag han tÿ nÿn kÿ, kÿ Ëg jóg tóg ãjag mÿ vënh pãte fón ke tÿ nÿ gé, ãjag tÿ ti vÿ mranh ja ti," he tóg, Jesus ti.

Ëg vãkre to vënh jykre

16 "Kÿ ãjag vãkre kÿ fe ù nÿtÿ tÿg nÿ, ãjag tÿ Topë mÿ há nÿtÿ jé jëg tÿ nÿtÿn kÿ. Vãkre ki ù tÿ vënh jykre régre han mÿ ag jykre ri ke han tÿg nÿ. Ag tÿ ón kÿ vãkre kÿ ag tóg fe ù nÿtÿnh mÿ sir, vënh kar tÿ ag vãkre ve jé. Ag ganho hã vë. Kanhkã tá ag tóg ganho ù vënh ke tÿ nÿ ha. ãjag mÿ sóg ki hã tó mÿ, ha mÿ. 17 ãjag vãkre kÿ ãjag gãnh tãg nÿ, ãjag jamë kupemnÿ, festa han nÿtÿ ve nÿmÿnÿ, ãjag vãkren kÿ. 18 Hã kÿ ag tóg vég tÿ nÿ, ãjag vãkrég

mÿ ti. Ëg jóg hã ne vég mÿ inhhã', Ëg tÿ ùn vég tÿ ãn hã vÿ vég mÿ. Kÿ tóg kanhkã tá ãjag mÿ nÿm ke mÿ, ãjag ganho ti. Ëg tÿ vënh vatánh tá nén han mÿ vég tóg tÿ (mÿr), Topë tÿ," he tóg, Jesus ti.

*Ëg rico to vënh jykre
(Lc 12.33-34)*

19 "Ga kri mÿn kÿ ricon ke to vãsãn sór tÿg nÿ. Ga vÿ ãjag tÿ nén kar ti konh ke mÿ, ãjag tÿ rico hã to vãsãn mÿ ra. Kÿ ãjag jãnkamy vÿ vëso jãgfanh ke mÿ gé sir, ti e nÿtÿn kÿ. Kÿ ag tóg pigju kÿ ma mÿnh ke mÿ gé sir, ãjag tÿ nén ti, ti e nÿtÿn kÿ. 20 ãjag tÿ inhhã kanhkã tá tÿ mág pë nÿtÿn kÿ tóg inhhã ãjag mÿ há tÿnh mÿ. Tá ti pi(jé) tÿ ga nÿ', ãjag tÿ ti, tá ti pi(jé) vëso jãgfanh mÿ'. Tá ag pi(jé) péju kÿ ma mÿnh mÿ'. Hã kÿ tá ãjag tÿ vin han sórmnÿ. 21 ãjag tÿ ga kri tÿ nén ù mág nÿtÿn kÿ ãjag tóg ga kri mÿ mág sór mÿ. ãjag tÿ hã ra kanhkã tá tÿ nén ù mág nÿtÿn kÿ ãjag tóg kanhkã ra mÿ sór mÿ, kÿ tag hã ne há nÿ'," he tóg, Jesus ti.

*Ëg kanë tÿ Ëg mÿ kurã han
(Lc 11.34-36)*

22 "Ëg kanë tÿ Ëg vég tÿ. Kÿ tóg tÿ Ëg mÿ kurã ri ke nÿ, Ëg kanë ti, ti há nÿn kÿ. Tÿ Ëg tóg kurã ve há han tÿ, Ëg kanë há nÿn kÿ. 23 Ëg kanë kórég nÿtÿn kÿ tóg Ëg mÿ kuty tÿnh mÿ. Kÿ tóg Ëg mÿ kurã vég tÿ ãn mÿ (tóg) kuty nÿ sir, kÿ kuty tag vÿ kuty kar kãfór nÿ. Ge ti nÿ, Ëg jykre kórég nÿn kÿ.

Ěg kaně kórég ri ke vě sir, ěg jykre kórég ti,” he tóg, Jesus ti.

Ěg tỹ ga kri rico to vāsān sór ke tũ

(Lc 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Ā jagrě régre nĩn kỹ tóg vėnhmỹ tĩ. Ā tỹ Topě hã tỹ jagrě nĩn kỹ jānkamy tãn ěn tỹ jagrě nĩ sór tũg nĩ. Ā tỹ jānkamy e ve sór kỹ ti hã mĩ ěkrén kỹ ti hã vỹ tỹ Ā jagrě nĩnh mũ. Kỹ ěg tóg Topě tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn to jykrén há han tũ nĩgtĩ. Ā tỹ Topě to há nĩn kỹ Ā tóg sir ga kri rico to vāsān sór ke tũ nĩ. Ā tỹ ga kri rico nĩ sór kỹ Ā tóg Topě mĩ ěkrég tũ nĩ, hã vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁵ “Hã kỹ sóg ājag mỹ tó mũ. Ājag tỹ nén ve sór mág mũ to krĩ kufy han tũg nĩ. “Inh hỹn ũri ne konh mũ’, inh hỹn ne tunh mũ’?” he tũg nĩ. Topě tỹ ěg han ja vē mỹr, ěg tỹ ga kri mũ jé. Hã kỹ tóg ěg mỹ ěg jěn ki rĩr mũ gé sir, ěg kur ki ke gé, Topě ti. ²⁶ Sēsĩ to jykrén nĩ. Ag mỹ ěkrãn tĩ? Vó. Ag mỹ pājó krēm vin tĩ? Vó, ke tũ ag tóg nĩgtĩ. Ge ra ěg jóg tỹ kanhkã tá nĩ ěn tóg ag ki rĩr nĩ nĩ. Ājag mỹ jēsĩ kãfór tũ nỹtĩ’, Topě mỹ’? Vó, sēsĩ kãfór ājag tóg nỹtĩ. ²⁷ Topě tỹ ěg kã ũ jé prěr kỹ ěg tóg ter ke mũ, ěg ter sór tũ ra. Ter jé ěg tóg ke mũ gé, ěg tỹ to krĩ kufy han mũ ra. Ěg krĩ kufy ěn pi(jé) ěg kren han mũ’.

²⁸ Kỹ kur to krĩ kufy han tũg nĩ gé. Ka fej hã to jykrén nĩ. Jatun mỹ tóg mog tĩ. Rãnhřaj tũ tóg nĩgtĩ, kur han tũ tóg nĩgtĩ. ²⁹ Hã ra tóg sĩnvĩ nỹtĩ, ka

fej ti. Kỹ pã’i mág tỹ Salomão kur tóg ri ke tũ nĩgtĩ, ti sĩnvĩ ra, vėnh kar kur sĩnvĩ kãfór ti nĩ, Salomão kur ti. Hã ra tóg ka fej sĩnvĩ ri ke tũ nĩ. Ki hã sóg tó mũ mỹr. ³⁰ Topě hã ne ka fej sĩnvĩ han, tỹ tóg kur sĩnvĩ ri ke nĩ, ka fej ti. Hã ra tóg kãnhmar kãgter tĩ, ka fej ti, ti sĩnvĩ ra. Ūri tóg há nỹtĩ. Kỹ tóg vaj kỹ kógungun kỹ pũr mũ sir, re mré. Hã kỹ Topě tóg ājag ki rĩr kãfór han mũ, ājag kur mré hã. Hã kỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩmnĩ, ti vĩ kri fi kỹ. ³¹ Krĩ kufy han tũg nĩ. “Inh hỹn ne konh mũ’? Inh hỹn ne kron mũ’? Inh hỹn ne tunh mũ’?” he tũg nĩ. ³² Ū tỹ Topě vĩ ki kagtĩg ag vỹ tag to jykrén mág tĩ, hã ra ěg jóg tỹ Topě vỹ ěg vėg tĩ, ěg tỹ nén ve sór mág mũ ti. Kỹ to krĩ kufy han tũg nĩ. Ti hã ne ěg vėg mũ, ěg jóg tỹ Topě ti. ³³ Topě tỹ tỹ ěg pã’i nĩ ěn hã ve sórmnĩ. Kỹ tag hã to vāsān nĩ. Ti jykre kuryj tag hã to vāsān nĩ. Kỹ tóg ājag mỹ ājag tỹ nén ve sór mág mũ ěn tỹ ājag mỹ vin ke mũ sir. ³⁴ Hã kỹ ājag tỹ vaj kỹ nén venh ke to krĩ kufy han tũg nĩ. Vaj kỹ ājag tóg venh ke mũ, kỹ ājag tóg to jykrén ke mũ sir. Ūri ājag tỹ nén tỹ ũri vėg mũ hã to jykrén há han nĩ. Ājag tỹ ũri nén ũ jagy vėg mũ vỹ há nĩ, kỹ ājag tỹ vaj kỹ nén venh ke to jykrén tũg nĩ, ũri,” he tóg, Jesus ti.

7

*Ěg tỹ ũ to jykrén kónãn ke tũ
(Lc 6.37-38, 41-42)*

1 “Ă régre to jykrén kónān tūg nī, ti jykre kórég ra. Kŷ Topē vŷ ā to jykrén kónān ke tū nī gé. 2 Ā tŷ ũ to jykrén mŷ ěn ri ke han jé tóg ke mŷ, Topē ti, ā mŷ. Ā tŷ ũ mŷ kāmūn mŷ ri ke han jé tóg ke mŷ, ā mŷ, Topē ti. 3 Jykre kórég mág ā tóg nī gé, hā ra ā régre jykre pāno sí ěn ne ā mŷ kórég nŷ'. 4 Kŷ ā hā ne tóg ā régre mŷ: ā jykre kórég kuryñh jé sóg ke mŷ, he mŷ', ā tŷ ā jykre pāno tāvī ěn kuryñh jāvāñh (hā) ra'. 5 Ke tūg nī. Ke tū nī (mŷ) ra ā tóg jykre régre nŷtī. Ā jykre kuryñh vén nī. Kar kŷ ā tóg sir ā régre jykre kuryñh há han mŷ,” he tóg, Jesus ti.

6 “Hā ra cachorro jykre ri ke ag mŷ Topē jykre sīnvī tó tūg nī. Porco jykre ri ke ag mŷ Topē jykre sīnvī ěn tó tūg nī gé. Jykre kavéj ag nŷtī, hā kŷ ag tóg Topē jykre to é henh ke mŷ. Ti tŷ tū' he sór ag tóg tī, ti sāñ kŷ, Topē jykre sīnvī ěn ti. Kar kŷ ag tóg sir ā mré vėñh géñh sór mŷ gé, ha vemñī, ā tŷ ag mŷ Topē jykre sīnvī ěn tó kŷ,” he tóg, Jesus ti.

*Topē tŷ tŷ ũñ vī há nī
(Lc 11.9-13)*

7 “Topē mŷ nén kar to vīmnī, kŷ tóg ājag mŷ han mŷ. Ājag tŷ ti mŷ nén ũ to vī mŷ ěn jāvāñh nī, kŷ ājag tóg venh ke mŷ. Ti mré vī kŷ ěg tŷ ti jāñkā tŷ tórón tórón ke ěn ri ke han nī. Kŷ tóg ājag mŷ nón ri ke han mŷ sir, ti tŷ ājag mŷ ājag tŷ nén to vī mŷ ěn han kŷ. 8 Hŷ, hā vē. Ājag tŷ ti mŷ nén (ũ) to vīñ kŷ tóg ājag mŷ han mŷ sir. Ājag

tŷ ti jāvāñh kŷ ājag tóg ti venh mŷ sir. Ājag tŷ ěg tŷ jāñkā tŷ tórón tórón ke ri ke han kŷ tóg ājag mŷ nón ri ke han mŷ sir,” he tóg.

9 “Kejēñ ājag kósin tóg ājag mŷ ěmī to vī mŷ. Kŷ ājag pi(jé) ti mŷ pó nīm ke mŷ'. Ti mŷ ājag tóg ěmī hā nīm ke mŷ. 10 Ājag kósin tŷ ājag mŷ pirā to vīñ kŷ, kŷ ājag pi(jé) ti mŷ pŷñ nīm ke mŷ'. Pirā hā nīm jé ājag tóg ke mŷ. 11 Jykre pāno ājag nŷtī. Ge ra ājag tóg ājag krē mŷ nén ũ há vīñ tī. Ge ti nī gé, ājag tŷ Topē mŷ nén ũ to vīñ kŷ. Nén ũ há hā nīm jé tóg ke mŷ. Hā ra tóg ājag kāfór han tī, ěg jóg tŷ kanhkā tá nī ti. Ājag tŷ ti mŷ nén (ũ) to vīñ kŷ tóg ājag mŷ nén ũ há tāvī han tī mŷr,” he tóg.

12 “Ājag tŷ ājag mré ke ũ to: “ti tŷ ěg mŷ tag han há tóg tī vē,” he mŷ ra ěg hā tóg ti mŷ han ke mŷ. Moisés tŷ ěg jyvėñ hā vē, Topē vī tó tī ag tŷ ěg jyvėñ hā vē,” he tóg, Jesus ti.

*Jāñkā régre
(Lc 13.24)*

13 “Ū tŷ inh ki rā mŷ vŷ tŷ jāñkā sī fīñ rām ke ri ke nī. Jāñkā sī fīñ rām jé ěg tóg vāsāñ tī. Ri ke ti nī, ũ tŷ inh ki rāñh ke mŷ ti. Jāñkā mág vŷ nī gé. Hā ra ũ tŷ fīñ rām ke mŷ ag vŷ kāgter pē han ke mŷ. Ājag tŷ jāñkā mág ěñ fīñ rām sór kŷ tóg ver jagy tū nī, fīñ rām há tóg tī. Kŷ nŷgme to ěpry jagma tŷg, pī to ěmīñ jagma tŷg pi(jé) jagy tŷ', ti mág pē nīñ kŷ. Hā kŷ ũ tŷ hēñ ri ke ag vŷ jagma mŷ mŷ. Kar kŷ ag tóg kāgter pē

han mũ sir, pĩ ki vár kÿ. ¹⁴ Ag jãvo jãnkã sĩ ên fĩn rãm nĩ, ãjag tÿ rĩr krÿg ja tũ ve jé. Sĩ ti nĩ, kanhkã to êpÿr ti, kanhkã to êmĩn ti. Ûn pipir ag vÿ jagma mũnh mũ. Æ sĩ san kÿ tóg vég tũ sag tĩ, hã kÿ ù tÿ jagma mũnh ke mũ ag vÿ pipir nÿtĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Ón kÿ Topẽ vĩ tó tĩ ag
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ “Ón kÿ Topẽ vĩ tó tĩ ên ag vĩ kri fig tũg nĩ. Há nÿtĩ ve ag tóg nÿtĩ, hã ra ag tóg ãjag kókén sór nÿtĩ. Æjag kókén sór to ag tóg mĩg jũ ên ri ke nÿtĩ, mÿr, ha mẽ. ¹⁶ Æjag tÿ ag jykre tugnÿm kÿ ãjag tóg ag tÿ Topẽ vĩ mranh mũ ên ki kanhró nÿtĩ. Ha vé, vãnħ tÿ jóhó ki êg tóg uva vég tũ nĩgtĩ mÿr. Kÿ êg tóg sónh ki pẽnva vég tũ nĩgtĩ gé. ¹⁷ Ka vÿ ge nÿgtĩ. Ti há nĩn kÿ tóg kanẽ há han tĩ, kÿ êg tóg ko tĩ. Ti kórég nĩn kÿ tóg kanẽ kórég han tĩ, kÿ êg pi(jé) ko tĩ. ¹⁸ Ka há vÿ kanẽn kónãn ki kagtĩg nĩ, kÿ ka kórég vÿ kanẽ há han ki kagtĩg nĩ gé. ¹⁹ Kÿ êg tóg ka kórég ên gÿn tĩ, tÿ êg pĩ han tĩ. Ka tÿ kanẽ há han vãnħ ên tÿ êg pĩnh ti. ²⁰ Ge ti nĩgtĩ, ón kÿ Topẽ vĩ tó tĩ ag tÿ. Ag tÿ Topẽ vĩ mrynhmranh kÿ ag tóg ón kÿ Topẽ vĩ tó tĩ. Ag tÿ nén han mũ ki êg tóg ag jykre kórég vég mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Êg tÿ Topẽ vĩ ki króm ke
(Lc 13.25-27)*

²¹ “Vẽnħ kar tóg iso: “pã'i vễ, pã'i vễ,” he tĩ. Hã ra ù ag tóg Topẽ tÿ nén tó mũ ên han vãnħ nÿtĩgtĩ. Hã kÿ ag tóg Topẽ tÿ tÿ

êg pã'i mág nĩ venh ke tũ nĩ. Û tÿ inh jóg vĩ han mũ ên ag hã vÿ Topẽ tÿ tÿ êg pã'i nĩ venh ke mũ. ²² Kurã ên kã, isÿ vẽnħ kar jykre tugnÿm ke kurã ên kã ag tóg inh mÿ tag tónħ mũ, ha mẽ. “Senhor, Senhor, ã jykre tó êg mÿr,” he jé ag tóg ke mũ. “Æ jykre hã ki êkrén kÿ êg tóg êg tÿ nén han vãnħ han ja nĩgtĩ mÿr. Æ jykre hã tÿ êg tóg vẽnħ jagrẽ kórég pan mÿr,” he jé ag tóg ke mũ, inh mÿ. ²³ Hã ra sóg ag mÿ: “ãjag pi(jé) tÿ inh mré ke nÿtĩ,” henħ ke mũ. “Æjag ki kagtĩg sóg nĩ mÿr. Ha mũ jêg. Jykre kórég ãjag tóg nÿtĩ,” he jé sóg ke mũ, ù tÿ inh panh vĩ han vãnħ ag mÿ,” he tóg, Jesus ti.

*Ïn nũna gunh gunh kãmẽ
(Lc 6.47-49)*

²⁴ “Ha mẽ, inh vĩ mẽg ãjag tóg nÿtĩ,” he tóg. “Æjag tÿ inh vĩ ki króm kÿ ãjag tóg sir ùn há ri ke nÿtĩ. Ïn han ken kÿ tóg to jykren mũ. To jykren há nĩn kÿ tóg ga kũm kÿ pãró kri Ïn nũna ka fêg mũ sir. ²⁵ Kÿ vãnħ ta tóg kutẽ mũ, kÿ goj vÿ var mũ sir. Kóho jũ vÿ kãtĩ mũ, Ïn to, hã ra tóg kutẽ tũ nĩ sir, Ïn ti. Pãró kri tóg nÿtĩ, ti nũna ti, hã kÿ tóg kutẽ tũ nĩ. Ge ti nĩ, ãjag tÿ inh vĩ kri fi kÿ. ²⁶ Æjag tÿ inh vĩ mẽg mũ ra ki króm tũ nĩn kÿ ãjag tóg ùn jykre kórég ri ke nÿtĩ. Ïn han ken kÿ tóg to jykren kónãn mũ, kÿ tóg ga tÿ rÿnhÿrÿj hã ki ka fêg mũ, krĩg mÿ, Ïn nũna ti. ²⁷ Kÿ ta tóg kutẽ mũ, kÿ goj vÿ var mũ sir. Kóho jũ vÿ kãtĩ mũ gé, Ïn to, kÿ Ïn tóg vom ke tere kÿ kutẽ mũ

sir. Mráj kãn tóg mũ sir, ãn ti. Ge ti nĩ, ãjag tỹ inh vĩ kri fig tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus vĩ tỹ vãnh kar vĩ kãfór nĩ

²⁸ Hã ki Jesus tóg krỹg he mũ sir, ag kanhrãn ki. Kỹ tóg vãnh kar mỹ e tĩ sir, ti vĩ ti. ²⁹ Ti vĩ tóg vãnh kar vĩ kãfór nĩ, Topẽ vĩ to professor ag vĩ kãfór ti nĩ, kỹ tóg pã'i vĩ kãfór pẽ nĩ gé, ti vĩ ti. Hã kỹ tóg ki hã tó mũ. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ sir.

8

Jesus tỹ ãn kaga kren vãnh tỹ há' he

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesus tỹ ag mỹ tó kãn kỹ tóg pãnónh ên to tere mũ sir. Kỹ ãn e ên ag tóg ti nón mũ mũ sir. ² Kỹ vãnh ã tóg ti tá jun mũ. Vãnh kaga kren vãnh han kỹ tóg nĩ, vãnh kaga tỹ lepra he mũ ên, ã tỹ tá jun mũ ti. Kỹ tóg ti krêm grĩnh ke kỹ ã jakrĩ tỹ jẽ nĩ, kỹ tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ã mỹ isỹ há' he sór tũ nĩ? ã hã tóg isỹ há' henh mũ, ã tỹ isỹ há' he sór kỹ,” he tóg ti mỹ.

³ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hej,” he mũ. “To há sóg nĩ, há' he ja há ã tóg nĩ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. Kỹ tóg ti kaga kren vãnh ên tỹ kren han mũ vễsỹmér. Jãnhkri tóg nĩ, ti fár ti. ⁴ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ker ã mỹ tó hẽ', ã han tag ti,” he mũ. “Ha tĩg, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to. Ti hã mỹ tómnĩ. Kỹ ti mỹ nén ã nĩm nĩ, ti tỹ Topẽ mỹ pũn jé, Moisés tỹ vãsỹ êg mỹ nén tó ja ên ti. Hã tigrĩn vãnh kar vĩ ã tỹ há' he mũ tag ki kanhrãn

mũ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. Kỹ tóg tĩ mũ, há' hen kỹ.

Jesus tỹ pã'i mág camarada tỹ há' he

(Lc 7.1-10)

⁵ Kỹ Jesus tóg kejẽn cidade tỹ Cafarnaum tá jun mũ. Kỹ fóg tỹ capitão tóg ti venh kãtĩ mũ, ti mỹ nén ã to vĩ jé. ⁶ Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Inh camarada tóg nỹ nĩ, inh ãn tá. Kãnhgrĩn kãn kỹ tóg nỹ nĩ, hã ra tóg kaga jagy nỹ,” he tóg ti mỹ, capitão ti, Jesus mỹ. ⁷ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ inh hỹn tóg ti venh tĩg ha, ã mré, sỹ ã mỹ ti han jé,” he mũ. ⁸ Hã ra capitão tóg Jesus mỹ ke mãn mũ. “Ã mỹn hỹn jagy nĩ, ã tỹ inh ãn kãki sãn ke ti, isỹ tỹ fóg nĩn kỹ,” he tóg ti mỹ. “Ã vĩ pir ki inh camarada vĩ há' henh mũ. ã vĩ hã tỹ ã tóg ti tỹ há' henh ke mũ,” he tóg, capitão ti. ⁹ “Ha vé, tỹ sóg pã'i krêm ke nĩ gé, kỹ soldado ag tóg tỹ inh krêm ke nỹtĩ gé. Hã kỹ sóg pã'i jykre ki kanhró nĩ. Isỹ soldado ã mỹ: kutĩg, hen kỹ tóg tĩ mũ. Sỹ ti mỹ: kunĩg, hen kỹ tóg kãtĩ mũ gé. Isỹ inh camarada mỹ: tag han ra, hen kỹ tóg han mũ. Inh vĩ tỹ sóg ag jěgněg tĩ. Hã kỹ sóg ki kanhró nĩ. ã vĩ tỹ ã tóg inh camarada tỹ há' he há nĩ,” he tóg, capitão ti, Jesus mỹ. ¹⁰ Kỹ tóg Jesus mỹ e tĩ, ti vĩ tag ti. Kỹ tóg ã mré mũ ag mỹ: “ha mẽ, Israel ag vĩ ti rĩ ke tũ nỹtĩ,” he mũ. “Ki kanhró tóg nĩ (mỹr), kỹ tóg inh ki rã kỹ jẽ. Ge ve ja tũ sóg nĩ,” he tóg. ¹¹ “Ha vé, ã tỹ hẽn ri ke

ag vỹ kãmũnh ke mũ, rã jur ja tá ag kãmũnh mũ, rã pur ja tá ke gé. Abraão mré ag tóg ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke mũ, Isaque mré, Jacó mré ke gé, Topẽ tóg ag ki rĩr ke mũ. ¹² Ag jãvo Israel krẽ'krẽ ag tóg kuty ki vár ke mũ. Ag tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke vễ vễ, hã ra ag tóg venh ke tũ nĩ. Kỹ ag tóg vėsỹrénh ke mũ, ãjag jã tỹ ag gángán ke mũ, tỹ gangan ke mũ, vễso jũn kỹ," he tóg, Jesus ti. ã mré nỹtĩ ag mỹ tóg ke mũ.

¹³ Kỹ tóg capitão mỹ: "ha tĩg ge," he mũ. "Inh ki rã kỹ ã tóg jẽ nĩ, hã kỹ ã tóg venh ke mũ sir, ã tỹ nén ve sór mũ ti. ã camarada tỹ inh hur há' hẽ," he tóg, Jesus ti, capitão mỹ. Kỹ tóg tĩ mũ sir. Hã ra ti camarada tóg há' he mũ. Hora ên ki tóg há' he mũ, Jesus tỹ hora ki tó mũ ên ki.

Jesus tỹ ùn kagyga ag tỹ hághá' he

(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)

¹⁴ Kỹ Jesus tóg sir Pedro ãn kãra rã mũ. Kỹ tóg ti prũ fi mỹnh fi vég mũ. Kaga fi tóg nỹ nĩ, rỹg kỹ. ¹⁵ Kỹ tóg fi nĩgẽ mễg mũ sir. Kỹ fi rỹg ên tóg tũ' he mũ sir. Kỹ fi tóg nĩ kỹ ag ki rĩr mũ sir. ¹⁶ Kuty ên kã ag tóg ùn jagrẽ kórég ag tatĩn kãmũ mũ ti to. Kỹ tóg ag mỹ vĩ mũ, kỹ ag tóg pa kãn mũ sir, vênh jagrẽ kórég ag. ùn kagyga ag hyn han tóg mũ gé sir, Jesus ti. ¹⁷ Hã ra tag tóg rán kỹ nĩ gé. Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ tỹ Isaiás vỹ tag rán ja nĩ, ha mẽ: "êg kaga nỹtĩn kỹ tóg êg han, kỹ êg tóg há' he kãn mũ, ti tỹ êg

jagfỹ jagtar tugrĩn," he ja tóg nĩ, Isaiás ti. Hã ra tóg ge nĩ.

Û tỹ Jesus mré mũ sór mũ ag

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Kejën ag tóg Jesus pênĩn e nỹtĩ, kỹ Jesus tóg ag ve kỹ: "mũ jé ha," he mũ, ã mré mũ tĩ ag mỹ. "Goj kafã ù ra êg mũnh mũ," he tóg.

¹⁹ Ag mũnh ke to hã Topẽ vĩ to professor ù tóg ti mré vĩnh kãtĩ mũ. "Senhor," he tóg. "Sỹ ã mré tĩg há tóg tĩ. ã tỹ hẽ ra tĩg kỹ sóg ã mré tĩ mũ," he tóg. ²⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "hã ra tóg jagy tĩ," he mũ. "In tũ sóg nĩ," he tóg. "Mĩg vỹ kré nỹtĩgtĩ. Sēsĩ vỹ jagfe nỹtĩgtĩ gé. Ag jãvo isỹ hẽ tá nũr ke tóg tũ tĩ. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ," he tóg, Jesus ti.

²¹ Kỹ Jesus mré tĩ ù tóg Jesus mỹ vĩ mũ gé. "ã mré sóg tĩ mũ, hã ra sóg ver inh panh tỹ ga ki ti fón sór mũ," he tóg, Jesus mỹ. ²² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "vó," he mũ. "Ti kénh tĩ tũg," he tóg. "Inh mré kãtĩg," he tóg. "Inh ki ge tũ ag vỹ ã panh ti kej han mũnh mũ. ã tỹ inhhã inh mré kãtĩg há tóg tĩ," he tóg, Jesus ti. ²³ Kỹ tóg sir canoa kãki rã mũ. Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré ki ge mũ gé sir, goj kafã ù ra mũ jé.

Jesus tỹ kóho jũ tỹ tũ' he

(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

²⁴ Ag tỹ goj kãmĩ mũ (hã) ra kóho jũ tóg sir krog he mũ, ha mẽ. Kỹ goj tóg canoa kãki krém krém ke mũ, ti fãn sór tóg mũ. Hã ra Jesus tóg nũr kỹ nỹ nĩ. ²⁵ Kỹ ag tóg ti rĩn kỹ

ti mý: “Senhor,” he mũ. “Ëg kren han nĩ,” he ag tóg. “Ëg kãgter ha mẽ tóg tĩ,” he ag tóg.

²⁶ Kĩ Jesus tóg ag mý: “ãjag tỹ neje mũmẽgmẽg nẽ?” he mũ. “ãjag mý inh ki ge há han tũ?” he tóg. Kĩ tóg nĩ kĩ jẽgnẽ mũ sir, kĩ tóg goj mý vĩ mũ sir, kóho mý. Kĩ tóg tũ' he mũ sir. Katy' he tóg mũ, katy tãvĩ tóg tĩ mýr, ha mẽ. ²⁷ Kĩ tóg vẽn kar mý e tĩ. “Ti jykre tóg ãg mý e tĩ,” he ag tóg mũ. “Kóho tóg ti vĩ han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

Jesus tỹ vẽn jagrẽ kórég pan

(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Kĩ tóg goj fĩn rãm kĩ nig kafã ù tá jun mũ sir, Gadara tá, Jesus ti, ti mré mũ tĩ ag ke gé. Kĩ ùn régre ag tóg ti kato tẽgtẽ mũ, ùn jagrẽ kórég ag. Vẽn kej tá ag tóg kãmũ mũ. Ag jamã vẽn, vẽn kej ti. Jũ mẽ ag tóg nỹtĩ, kĩ ù ag tóg hẽn ra mũ vãn nỹtĩ, ag kamẽg kĩ. ²⁹ Jesus kato ag tóg kãmũ mũ, ùn jagrẽ kórég ãn ag. Ti ve kĩ ag tóg sir prẽr mũ, ha mẽ. “!..ã hỹn ãg tỹ hẽ ri kenh mũ ha, Topẽ kósin'..!” he ag tóg mũ. “!..ã mý ãg vóg kónãn sór mũ ha, ãg kurã to hã..!” he ag tóg. Jesus mý.

³⁰ Hã ra porco tóg ki e nỹtĩ. Kakó tá ag tóg jẽg nỹtĩ. ³¹ Kĩ Nén-Kórég ag tóg Jesus mý: “ã tỹ ãg pan kĩ ã tỹ porco to ãg jẽgnẽn há tóg tĩ,” he mũ. ³² Kĩ tóg ag mý: “hej,” he mũ. “Ha mũ jẽg ge,” he tóg. Kĩ ag tóg ãn ag togvãn kĩ porco ki ge mũ sir, Nén-Kórég ag. Kĩ vãnã

porco ag tóg rán ki re kãn mũ sir, goj nig ki ag tóg vãn kãn mũ. Nãgnãr kãn ag tóg mũ sir, tũ' he ag tóg mũ sir, porco ãn ag, mýr, ha mẽ. ³³ Kĩ porco ki rĩr tĩ ag tóg pẽtẽ kãn mũ sir, cidade ra, kamẽg kĩ. Tá ag tóg kãmén kãn mũ. Nén-Kórég tỹ jagrẽ ja ãn ag tóg ag tóg mũ sir, Jesus tỹ ag pan ãn ti.

³⁴ Kĩ vãnã cidade tá ke kar ag tóg sir Jesus vẽn kãmũ mũ. Kãmũ kãn ag tóg mũ. Kĩ ag tóg tá junjun kĩ (ag tóg) Jesus mý to vĩ mũ, ti tỹ tá kutẽ je, ti tỹ ag rã hã nĩ tũ nĩ je, hã kĩ tóg tĩ mũ.

9

Jesus tỹ ùn kãnhrĩn kĩ nỹ tỹ há'he

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Kĩ Jesus tóg canoa ki rã kĩ goj nig kafã ù ra tĩg mãn mũ. Kĩ tóg ã jamã tá jun mũ. ² Ti tỹ ã jamã tá jun kĩ vãnã ag tóg ti mý ù vyn kĩ junjun mũ, ùn kónhrĩn kĩ nỹ ãn, ha mẽ. ã cama kri tóg nỹ nĩ. Kĩ Jesus tóg ag tỹ ti ki ge mũ vég mũ sir. Hã kĩ tóg ùn kãnhrĩ mý: “inh kósin',” he mũ. “ã fe tỹ há' hé. ã tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn tỹ tũ' hen hã vẽn ha,” he tóg, ti mý, ùn kónhrĩ mý.

³ Hã ra Topẽ vĩ to professor ag vĩ tá nỹtĩ gé. Ti vĩ mẽ kĩ ag tóg to jykren mũ. “Topẽ to vĩ kónãn tóg mũ mýr. Vẽsỹ tóg Topẽ han mũ mýr,” he ag tóg mũ, Jesus to, ti tỹ ti mý: “ã tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn tỹ tũ' hen hã vẽn,” hen kĩ. Kĩ tóg ag mý tỹ ù nỹ, ti jykre ti.

⁴ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ nén to jykrén mũn ki. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag ne tog nén ù vènhmỹ to jykrén mũ',” he mũ. ⁵ “Ne nỹ ãjag mỹ vènhmỹ nỹ?” he tóg. “Ûn tĩg vãnh tag mỹ sóg: “ã tỹ Topẽ vĩ mranh ja ên tỹ tũ' hen hã vè ha,” he mũ mỹr. Kỹn mỹ ãjag mỹ vènhmỹ?” he tóg. “Sỹ ti mỹ: “nĩ ra, tĩg ra,” henh ke vè gé. Kỹn mỹ ãjag mỹ vènhmỹ ke gé?” he tóg. ⁶ “Hã ra isỹ ãjag mỹ inh jykre ven sór vè. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ. Tá sóg krỹg ke mũ, Topẽ vĩ mranh tỹ vènh pãte fón ke tá, ùn kãnhgrĩ tag mỹ. Sỹ tá krỹg mũ ven jé sóg ke mũ, ãjag mỹ,” he tóg.

Hã kỹ tóg ùn kónhgrĩ mỹ: “nĩ ra, jêg ra, ã kur gé (g) tĩg ra, ã ãn ra,” he mũ. ⁷ Kỹ tóg vym ke nĩ mũ, kỹ tóg sir jêgnê kỹ tĩ mũ. ã ãn ra tóg tĩ mũ (mỹr) sir, ha mẽ. ⁸ Kỹ vènh kar ag tóg vég mũ. Kỹ tóg ag mỹ e tãvĩ tĩ. Topẽ mỹ ag tóg vĩ há han mũ, ti tỹ Jesus mỹ vènh jykre há nĩm kỹ. Êg mré ke vè mỹr, Jesus ti, êprã ke, hã ra Topẽ tóg ti tar han, hã kỹ tóg ti tỹ há' he mũ.

*Jesus tỹ Mateus mré vĩ
(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹ Kỹ Jesus tóg ã jamã tá kã kutẽ kỹ tĩ mũ sir. Kỹ tóg Mateus vég mũ sir. Governo mỹ tóg jãnkamy mãng tĩ, imposto kaja ti, kỹ tóg ã rãnhrãj han kỹ nĩ nĩ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “inh mré kãtĩg,” he mũ, Mateus mỹ. Kỹ tóg jêgnê kỹ ti mré tĩ mũ sir.

¹⁰ Kỹ tóg kejên ti mré jêg mũ, Jesus ti. Kỹ ù tỹ hên ri

ke ag tóg tá vènh mãn mũ, ti ãn krêm, governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ag, Topẽ vĩ mranh tĩ ag. Jesus mré ag tóg jêg jêg mũ, Jesus mré mũ tĩ ag mré ke gé. ¹¹ Kỹ Fariseu ag tóg vég mũ. Kỹ ag tóg ti mré mũ tĩ ag mỹ vĩ mũ. “ãjag pã'i ne tóg ag mré jêg mũ', governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ag mré. Topẽ vĩ mranh tĩ ag mré hã tóg jêg mũ',” he ag tóg, Fariseu ag, Jesus mré mũ tĩ ag mỹ.

¹² Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, ag vĩ ti. Kỹ tóg ag mỹ kãmén mũ, ha mẽ. “Ûn kagyga tũ ag vỹ médoco venh mũ tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Hã ra ùn kagyga ag hã vỹ ti venh mũ tĩ,” he tóg. ¹³ “Ha vé, tag to jykrén, Topẽ vĩ tag to, ha mẽ. “ãjag tỹ jagnê jagãgtãn kỹ tóg inh mỹ há tĩ inhhã,” he tóg, Topẽ ti. “ãjag tỹ inh mỹ nén ù pũn kãfór tóg nĩ, ãjag tỹ jagnê jagãgtãn mũ ti,” he tóg, Topẽ ti. Hã kỹ jagnê jagãgtãn nĩ, ag to vĩ tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. “Inh pi(jé) ù tỹ vènh jykre kuryj han mũ ag mỹ: “ãjag jykre tovãnh nĩ,” he sór tĩ'. Û tỹ Topẽ vĩ mranh ja nĩ ên ag hã mỹ sóg: “ãjag jykre kórég tovãnh nĩ,” he sór tĩ. Hã jé sóg ãjag mỹ vènh ven,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ êg vãkre kãmén
(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)*

¹⁴ Kỹ João mré mũ tĩ ag tóg ti tá junjun mũ sir, Jesus tá. Kỹ ag tóg ti ki jêmêg mũ. “Êg hã ne tóg vãkrég tĩ', Fariseu mré ke ag ke gé. Êg jãvo ã mré mũ tĩ ag tóg vãkre vãnh nỹtĩgtĩ. Hẽ

ri ke jé?" he ag tóg, Jesus mý, João mré mũ tĩ ag.

¹⁵ Kĩ Jesus tóg ag mý: "hỹ," he mũ. "Věnh kyprũg to kãmũ ag pi(jé) vākreg tĩ," he tóg. "Festa vē mýr, věnh prũgprũg ti, kũ ti mré ke ag tóg ũn prũg mũ ěn venh kãmũ tĩ. Hã ra sóg ũn prũg mũ ěn ri ke nĩ, hã kũ tóg inh mré mũ tĩ ag mý sér tĩ ver," he tóg. "Vãhã tóg jun mũ, inh kurã ti. Kũ hã ag tóg inh pére mũnh mũ. Ěn kã hã ag tóg ãjag vākrenh ke venh mũ, kurã ěn kã, inh mré mũ tĩ ag," he tóg, Jesus ti.

¹⁶ "Ti si fag pi(jé) vãfe kygnej tũ tỹ kur si jar ki hyn han tĩ ja nỹtĩgtĩ'. Ũn kygnej tũ tỹ ki hyn han mũ ra tóg jaran kenh mũ. Kũ kur si jar ěn tóg mág mũ. Ũn kygnej hã tỹ fag tóg ki han han tĩ, kũ tóg jaran ke tũ nĩ," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã jykre tãg tón hã vē, hã ra tóg kur kygnej ja tũ ri ke nĩ.

¹⁷ Kũ tóg ag mý: "kũ vinho vỹ ge nĩgtĩ gé," he mũ gé. "Ěg pi(jé) vinho kajãg mũ tỹ ti fár si tỹ sacco ki kujěg tĩ'. Ke tũ nĩ (mũ) ra tóg kunãnh kũ jaran ke mũ, kógnãj kũ. Kũ vinho ěn tóg tũ' he mũ, sacco ke gé. Vinho kajã tỹ ti fár tãg tỹ ki kujěn ke vē mýr'," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã jykre tãg tó vē, hã ra tóg vinho kajãg mũ ri ke nĩ gé.

Jesus tỹ ũn kagyga fag tỹ há' he
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ti tỹ ver ag mré vēmén kũ pã'i ũ tóg tá jun mũ, ha mẽ. Ti krēm tóg grĩnh ke mũ. Kũ tóg ti mý: "ha vé," he mũ. "Inh kósin

fi tóg ter ke mũ. Fi venh kãtĩg. Ā tỹ ã nĩgé tỹ fi mẽ kũ fi fe tóg mrin kenh ke mũ, ha vemnĩ," he tóg, pã'i ti, Jesus mý. ¹⁹ Kũ Jesus tóg jěgně kũ ti mré tĩ mũ sir. Jesus mré mũ tĩ ag vỹ ti mré mũ mũ gé sir. ²⁰ Ti tỹ ti mré tĩg mũ ra ũ fi tóg ti tá jun mũ, ũn kaga ũ fi. Kyvėnh krỹg ja tũ han kũ fi tóg nĩ, prỹg tỹ 12 (ke) ki. Jesus vatãnh tá fi tóg ti kur měg mũ sir, ti kur mráj ki. ²¹ "Sỹ hěn ri ke mũn ti kur mẽ kũ inh hỹn han mũ," he fi tóg, to jykrén kũ. Hã kũ fi tóg ti kur mẽnh kãtĩ mũ. ²² Hã ra Jesus tóg vĩrĩn ke kũ fi vėg mũ. Kũ tóg fi mý: "inh kósin'," he mũ. "Kãměg tũg nĩ," he tóg mũ. "Ā tỹ inh ki rã hã kũ ã tóg há' he mũ," he tóg. Kũ fi tóg há' he mũ sir věsỹmėr, ha mẽ.

²³ Kũ tóg tĩg mãn mũ, Jesus ti. Kũ ag tóg pã'i ěn ĩn tá jun-jun mũ sir. Kũ tóg tá fór nĩ, ũn kygfỹ mũ fag tỹ, ag tỹ ěg jěnky tỹ vãkyr ěn kynkyn tĩ ag tỹ ke gé, ti kósin fi ter kũ. Kũ Jesus tóg fag vėg mũ. ²⁴ Kũ tóg: "ha mũ jěg," he mũ. "Gĩr sĩ fi vỹ ter tũ nĩ. Nũr fi nỹ nĩ," he tóg. Hã ra fag tóg ti nyc mũ. ²⁵ Hã ra tóg fag pan kãn mũ sir. Kũ tóg gĩr fi nĩgé kãgmĩg mũ sir. Kũ fi tóg nĩ mũ sir. ²⁶ Kũ tag kãmė tóg věnh kar kri rũm ke mũ, ga ěn kar mũ hã, Jesus tỹ fi rĩn mãn mũ ti.

Jesus tỹ ũn kyvó ag tỹ ěvãnh há hyn han

²⁷ Kũ Jesus tóg tá kãkutě mũ sir. Kũ ũn kyvó rėgre ag tóg ti nón mũ mũ. Ti nón mũ kũ ag tóg ti jé prěr mũ:

“!..Davi kósin'..!” he ag tóg.
 “!..Ēg jagāgtān ra..!” he ag tóg,
 prēnprēr kŷ.

²⁸ Kŷ Jesus tóg ĩn kāra rā mŷ
 sir. Kŷ ũn kyvó ěn ag tóg ti
 nón ge mŷ gé sir, ĩn kāra. Kŷ
 Jesus tóg ag mŷ: “inh mŷ ājag
 mŷ ājag hyn han há nĩ?” he
 mŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ: “hŷ,” he
 mŷ. ²⁹ Kŷ Jesus tóg ag kanē
 mēg mŷ sir, ā nĩgé tŷ. Kŷ tóg
 ag mŷ: “ājag tŷ inh ki ge kŷ
 nŷtĩn kŷ ājag tóg há' henh mŷ,”
 he mŷ. ³⁰ Kŷ ag kanē tóg mrin
 ke mŷ sir. Ēvānh há' he ag tóg
 mŷ. Kŷ Jesus tóg ag mŷ vĩ tar
 han mŷ. “Ker ũ mŷ tó hē!” he
 tóg ag mŷ. ³¹ Hā ra ag tóg mŷ
 kŷ (ag tóg) vēnh kar mŷ tugtó
 mŷ. Kŷ ti kāme ěn tóg vēnh kar
 kri rūm ke mŷ sir.

Jesus tŷ ũn vĩ vānh vñ

³² Kŷ ag mŷ kŷ ũ tóg ti tá
 jun mŷ gé, ũn jagrē kórég. Ti
 jagrē tóg ti vĩ vānh han. ³³ Kŷ
 Jesus tóg ti jagrē kórég kutēm
 mŷ sir. Ti tŷ ti kutēm kŷ tóg sir
 vĩ há han mŷ sir, ũn vĩ vānh
 ja ěn ti. Kŷ tóg vēnh kar mŷ e
 tĩ. “Ge ve ja tũ ěg tóg nŷtĩ, ěg
 povo tŷ Israel kāmĩ,” he ag tóg
 mŷ.

³⁴ Hā ra Fariseu ag tóg mēg
 mŷ. Kŷ ag tóg ón kŷ Jesus to vĩ
 kónān mŷ. “Vēnh jagrē kórég
 pan há tóg nĩgtĩ. Hā ra tóg
 vēnh jagrē kórég ag pā'i jykre
 tŷ ag pan tĩ nĩ, ti tŷ tŷ Japo mré
 ke nĩn kŷ,” he ag tóg, ón kŷ,
 Fariseu ag. Ag tŷ Jesus to ón
 hā vē.

Jesus mŷ ũn jagtar ag

³⁵ Kŷ Jesus tóg cidade kar
 mĩ tĩ mŷ, ěmā kar ěn mĩ. Ēg

vēnh kanhrān jafā krēm tóg ag
 kanhrān tĩ. Ag mŷ tóg ũ tŷ
 kanhkā tá nĩ ěn tŷ tŷ ěg pā'i nĩ
 ěn tó tĩ sir. Kŷ tóg ũn kagyga
 ag hyn han tĩ gé sir. ³⁶ Vēnh
 e ěn tóg ti mŷ jagāgtar nŷtĩ. Ũ
 tŷ ag ki rĩr há han ke tóg tũ
 tũgtĩ, jo ag tóg vēnh ki rĩr há
 han ki kagtĩg nŷtĩ gé. Ti tŷ ag
 ve kŷ tóg carneiro tŷ mēg mŷ
 ěkrég mŷ sir. Ũ tŷ carneiro tŷ
 mēg ki rĩr tũ nĩn kŷ ag tóg véké
 mũgtĩ. Tag ri ke ag tóg nŷtĩ,
 Jesus mŷ, ũn e ěn ag. ³⁷ Kŷ tóg
 ā mré mŷ tĩ ag mŷ: “sŷ ag ve
 kŷ sóg ěg jakré mŷ ěkrég tĩ,” he
 mŷ. “Ti e nĩn kŷ ěg tóg kejēn
 kre kān tũ nĩgtĩ, ěg pir nŷtĩn
 kŷ. Ge ti nĩgtĩ. ũn e ag tóg inh
 ki ge to há nŷtĩ, hā ra tóg ver
 ũ tŷ ag mŷ tónh ke tóg tũ tĩ,”
 he tóg, Jesus ti. ³⁸ “Hā kŷ Topē
 mré vĩ, ti tŷ ũ jēgnē jé, ag tŷ ag
 mŷ ti vĩ tó jé,” he tóg, Jesus ti,
 ā mré mŷ tĩ ag mŷ.

10

*Jesus tŷ apóstolo ag kuprēg
 mŷ*

(Mc 3.13-16; Lc 6.12-16)

¹ Kŷ Jesus tóg ũn tŷ 12 (ke)
 ag jé prēr mŷ sir, ti mré mŷ
 tĩ ěn ag jé. Kŷ tóg ag mŷ vēnh
 jykre nĩm mŷ, ag tŷ vēnh jagrē
 kórég pan jé, ag tŷ ũn kagyga
 ag hyn han jé ke gé. Vēnh
 kaga kar tŷ ag tóg hē ri ke
 mŷ sir, ti tŷ ag mŷ tag to vēnh
 jykre nĩm kŷ. ² Ũ tŷ 12 (ke)
 ag jijin hā vē, ha mē, Jesus
 tŷ ũn vin mŷ ag jygjyn hā vē,
 ha mē. ũn ve vŷ tŷ Simāo nĩ,
 kŷ ti jiji ũ hā vŷ: Pedro, he
 mŷ. Kar kŷ ti jāvy vŷ nĩ gé,
 hā vŷ: André, he mŷ, Tiago ke

gé, Zebedeu kósin tag ti, ti jāvy tỹ João ke gé, ³ Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Tomás ke gé, Mateus ke gé, governo mỹ jānkamy mǎg tí tag ti, Tiago ũ ke gé, Alfeu kósin tag ti, Tadeu ke gé, ⁴ Simão ke gé, ag tỹ ũ to: Zelote, he mũ tag ti, kar kỹ Judas Iscariotes ke gé, Jesus vatánh tá pǎ'i ag mỹ ti kāmén ke tag ti.

*Jesus tỹ apóstolo ag jěgně
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Ĕn ag jěgněg tóg mũ sir, Jesus ti, ag tỹ vėnh kar mỹ Topě kāmén jé. Ũ tỹ 12 (ke) ěn ag jěgněg tóg mũ, Jesus tỹ ũn kuprěg ja ěn ag. Kỹ tóg ag mỹ: “ver fóg ag mỹ inh kāmén mũ tũg nĩ, kanhgág ag mỹ kāmén tũg nĩ gé ver,” he mũ. “Kỹ Samaria tá ke ag jamǎ ki ge tũg nĩ gé,” he tóg. ⁶ “Israel ag tǎvĩ mỹ tómnĩ inhǎ. Topě mỹ ag tóg tỹ carneiro vǎfor ri ke nỹtĩ, kỹ ag hǎ mỹ tómnĩ ver,” he tóg. ⁷ “Ājag tỹ ag mỹ tó kỹ tag tómnĩ, ha mẽ. Ũ tỹ kanhkǎ tá nĩ ěn tỹ tỹ ājag pǎ'i nĩnh ke vė ũri, hemnĩ, ag mỹ. ⁸ Ũn kagyga ag hyn han nĩ gé. Ũn kǎgter mũ ag rĩnrĩn mǎn nĩ. Ũn kaga kren vǎnh ěn kren han nĩ. Vėnh jagrě kórég ag pan nĩ. Ājag mỹ sóg ge ra inh jykre nĩm mũ, kỹ ge ra ag mỹ han nĩ gé. Ag mỹ: inh mỹ kajǎm, he tũg nĩ. ⁹ Kỹ jānkamy ma mũ tũg nĩ, jānkamy mǎg, jānkamy sĩ ke gé. ¹⁰ Kỹ sacco ma mũ tũg nĩ gé, bolso ěn. Kur tỹ vėnh kri rĩnh tũg nĩ, pěn né ũ gé mũ tũg nĩ gé, pěn to ró ěn. Kỹ vátó vyn tũg nĩ gé, kǎtó ti. Inh rǎnhrǎj

han ājag tóg mũ. Kỹ ag tóg to ājag jěn ke mũ, vėnh kato, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹¹ “Kỹ ājag tóg kejěn ěmǎ ũ tá junjun ke mũ. Tá ũn jykre há jāvǎnh nĩ. Kỹ ěn ĩn ra gemnĩ. Ĕn ĩn krēm ājag tỹ kurǎ ki kǎ panh ke ěn tá krỹg nĩ. ¹² Kỹ ĩn ěn krēm nỹtĩ fag mỹ: “Topě jé ājag ki rĩr, kỹ ājag jé jatun mỹ nỹtĩ nĩ,” hemnĩ. ¹³ Fag tỹ ājag mỹ vĩ há han kỹ fag tóg jatun mỹ nỹtĩ. Fag tỹ ājag mỹ vĩ há han tũ nĩn kỹ fag tóg jatun mỹ nỹtĩ tũ nĩ. Fag javo ājag tóg jatun mỹ nỹtĩ. ¹⁴ Kejěn ũ tóg ājag mỹ: “kǎge jěg ra,” henh ke tũ nĩ, ěmǎ ũ tá. Kỹ tá kǎpamnĩ, ag tỹ ājag vĩ mẽ jāvǎnh nỹtĩn kỹ. Tá kǎpa kỹ ājag pěn hǎ kykũnh nĩ. Kỹ ag tóg ki kanhró nỹtĩ, Topě tỹ ag to kórég nĩ ti. ¹⁵ Ha mẽ, ki hǎ sóg tó mũ. Kurǎ tỹ ěgno ki, isỹ vėnh kar jykre tugnỹm ke kurǎ ěn ki ag tóg jagǎgtar nỹtĩnh mũ sir, ag tỹ ājag vĩ mẽ jāvǎnh nỹtĩn kỹ. Cidade tỹ Sodoma tá ke ag tóg jykre pǎno nỹtĩ ja nĩgtĩ, cidade tỹ Gomorra tá ke ag ke gé. Kỹ ag tóg jagǎgtar nỹtĩnh mũ gé, kurǎ ěn kǎ. Hǎ ra ũn tỹ ājag vĩ mẽ jāvǎnh ěn ag tóg ag jagǎgtar kǎfór han ke mũ (mỹr), ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

*Ag tỹ Jesus tigrĩn ěg to jũnh
ke
(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17;
12.11-12)*

¹⁶ “Carneiro vỹ vėnh jy nĩgǎn han ki kagtĩg nỹtĩ, mĩg tỹ ag mǎn sór nĩn kỹ. Carneiro ri ke ājag nỹtĩ, hǎ ra sóg ājag jěgněg mũ, ũ tỹ mĩg ri ke ag to,

kỹ Topê hã tóg ãjag jy nĩgãn ke mũ sir. Hã kỹ vênh ki rĩr há han nĩ. Pỹn jykre han nĩ. Vãjig ti tĩ, pỹn ti, kỹ êg tóg kãnhmar ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩgtĩ. Pỹn ri ke han nĩ. Kỹ sórãg jykre han nĩ gé. Jũ vãnh pẽ ti nĩ, nén ù vênhmỹ han tũ ti nĩ. Kỹ sórãg ri ke han nĩ gé. ¹⁷ Êprã ke ag tóg ãjag vóg kónãn ke mũ, isugrĩn. ãjag pã'i ag mỹ ag tóg ãjag kãmén ke mũ, ag tỹ ãjag vóg kónãn jé. ãjag vênh kanhrãnrãn jafã krêm ag tóg ãjag mrãnmrãn ke mũ. Hã kỹ vênh ki rĩr há han nĩ. ¹⁸ Fóg tỹ pã'i mág mỹ ag tóg ãjag ven ke mũ, pã'i mág ù ag mỹ ke gé. Isugrĩn ãjag tóg vênh jagtar tag venh ke mũ, ãjag tỹ ag mỹ inh vĩ ti tó jé, fóg ag kar mỹ ke gé, kanhgág ag mỹ ke gé. ¹⁹ Pã'i ag tỹ ãjag jé ke kỹ to jykren tũg nĩ, ãjag tỹ ag mỹ nén tónh ke mũ ên ti to. Topê kuprĩg hã ne ãjag krĩn ke mũ', kỹ ãjag tóg ti tỹ ãjag mỹ nén tó mũ ên hã tónh ke mũ, hora ên kã. ²⁰ Hã kỹ ãjag tỹ tó tũ vẽ sir. Êg jóg kuprĩg tỹ ãjag tỹ vēmén hã vẽ," he tóg.

²¹ "Hã ra ù ag tóg ãjag mré pafa mũ fag kãmén ke mũ, pã'i ag mỹ, ag tỹ fag kãgtén jé. Kỹ ù ag tóg ãjag krê kãmén ke mũ gé. Kỹ ù ag tóg ãjag han mũ fag kãmén ke mũ gé, pã'i ag mỹ, ag tỹ fag kãgtén jé, mỹr, ha mẽ. ²² Vênh kar vỹ ãjag to jũ kỹ ãjag vóg sór nỹtĩ, isugrĩn. Hã ra ù tỹ isovãnh tũ ên hã krenkren ke mũ, kurã tỹ êgno ki," he tóg, Jesus ti.

²³ "Ag tỹ cidade ù tá ãjag vóg kónãn kỹ, kỹ cidade ù ra

pétẽmnĩ. Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. Israel ag cidade fĩn rãm kãn ke tũ ãjag nĩ, kurã ên kã. Sĩ ti nĩ, ag tỹ ãjag vóg kónãn ke kurã ti. Kãtĩg jé sóg ke mũ, ag tỹ ge kỹ ãjag vóg kỹ, mỹr, ha mẽ. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ, mỹr, ha mẽ. ²⁴ Aluno pi(jé) ã professor kãfór nĩ'. Ûn camarada pi(jé) ã patrão kãfór nĩ'. ²⁵ Aluno tỹ ã professor ri ke nĩn kỹ tóg há tĩ. Ûn camarada tỹ ã patrão ri ke nĩn kỹ tóg há tĩ gé. Iso ag tóg: Belzebu, he ja nĩgtĩ, inh kato vãsãnsãn mũ ag, hã vỹ: Japo, he mũ, hã vỹ: Belzebu, he mũ. Tỹ sóg ãjag professor ri ke nĩ, ãjag patrão ri ke. Ag tỹ iso: Japo, hen kỹ ag tóg ãjag to vĩ kónãn ke mũ gé, ha vemnĩ, ãjag tỹ inh jykre hã han ti kỹ," he tóg, Jesus ti.

*Êg tỹ Topê hã kamêg ke
(Lc 12.2-7)*

²⁶ "Ge ra ag kamêg tũg nĩ, pã'i ag. Êg tỹ péju kỹ nén han mũ tóg vênh ven kãn ke mũ, êg tỹ vênh kar vatánh tá nén to jykren mũ tóg vênh ven kãn ke mũ. ²⁷ Isỹ vênh kar vatánh tá ãjag mỹ nén tó mũ tag tỹ vênh kar mỹ tó kãn nĩ. Isỹ komêr hã ãjag mỹ nén tó mũ tag tỹ vênh kar mỹ jamã há ra tómnĩ. ²⁸ Mũmêg tũg nĩ, ag kamêg tũg nĩ, pã'i ag. Êg tén há ag nỹtĩ, hã ra ag tóg nũgme ki êg vãm ke kagtĩg nỹtĩ, pã'i ag. Ûn pir kamêg nĩ, hã vỹ: Topê, he mũ. Ti hã ne êg tén kar kỹ nũgme ki êg vãm ki kanhró nĩ', inferno ki, kỹ ti hã kamêg nĩ. ²⁹ Ha vé. Sēsĩ vender he ag tĩ, jãnkamy to, kỹ ag tóg ùn

régre to jänkamy pir mäg tĩ. Hã ra Topê tóg jēsĩ ag ki rĩr tĩgtĩ. Ti tỹ: “hej,” hen kỹ ãg tóg ag pin tĩ, ke tũ nĩn kỹ ãg tóg ag krenkren tĩ. ³⁰ Hã ki Topê tóg ag ki rĩr tĩgtĩ, sēsĩ ag ki. Ëg ki rĩr tóg tĩ gé, Topê ti. Ëg tỹ nén vég mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Hã kỹ tóg ãg gãnh kar nĩgrén ja nĩ gé, Topê ti. ³¹ Hã kỹ pã'i ag kamæg tũg nĩ. Jēsĩ kãfór ãjag tóg nỹtĩ, Topê mỹ. Æjag kãmĩ ùn pir tóg sēsĩ e kãfór nĩ, ti mỹ,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tỹ Jesus kãmén ke
(Lc 12.8-9)*

³² “Hã kỹ inh kãmén nĩ, ãprã ke ag mỹ. Æjag tỹ ag kamæg tũ nĩn kỹ ag mỹ inh kãmén kỹ sóg inh jóg tỹ kanhkã tá nĩ ãn mỹ ãjag kãmén ke mũ gé, kurã ãn kã. ³³ Æjag tỹ hã ra inh kãmén tũ nĩn kỹ sóg inh jóg tỹ kanhkã tá nĩ ãn mỹ ãjag kãmén ke tũ nĩ gé, kurã ãn kã, ãjag tỹ iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” hen kỹ,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg tỹ ãg jykre fĩnh ke
(Lc 12.51-53; 14.26-27)*

³⁴ “Æjag hỹn iso: “vẽnũ kar tỹ jagnẽ to há han jé tóg ke mũ,” he tĩ. Hã tũ vẽnũ, ù tỹ hẽn ri ke tỹ jagnẽ to jũ han jé sóg ke mũ, ha vemnĩ. ³⁵ Hã kỹ ù tóg ã panh kato tẽnũ mũ, kỹ ù fi tóg ã mỹnh fi kato tẽnũ mũ gé. Kỹ ù fi tóg ã má fi kato tẽnũ mũ gé, mỹr, ha mẽ. ³⁶ Ti mré ke ag vỹ tỹ ti kato vãsãnsãn mũ ag nỹtĩnh mũ, kỹ fi mré ke fag tóg fi kato vãsãn ke mũ gé, ha mẽ. ³⁷ Iso há kãfór nỹtĩmnĩ, ãjag han mũ fag kri, ke tũ nĩ

(mũ) ra ãjag tóg inh mỹ há tũ nỹtĩ. Iso há kãfór nỹtĩmnĩ, ãjag krẽ kri, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg inh mỹ há tũ nỹtĩ. ³⁸ Isỹ inh cruz va tĩg ri ke han nĩ gé, isỹ tá ter ke ti, hã vỹ: iser ãn ri ke han sór mũ, he mũ. Ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg inh mỹ há tũ nỹtĩ. ³⁹ Æjag tỹ iser ri ke han sór tũ nỹtĩn kỹ ãjag tóg nũgme ki kutẽnũ mũ, ãjag tỹ ãjag jykre tovãnh sór tũ nỹtĩn kỹ. Æjag tỹ isugrĩn kãgter sór kỹ ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ãn venh ke mũ, ãjag tỹ ãjag jykre tovãnh kỹ,” he tóg, Jesus ti.

*Topê tỹ ãg mỹ nén ù há tónh ke
(Mc 9.41)*

⁴⁰ “Û tỹ ãjag mỹ: hej, hen kỹ tóg inh mỹ: hej, he mũ gé sir, kỹ tóg inh ki rã mũ sir. Ti tỹ inh ki rã kỹ tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ ãn ki rã mũ gé sir, hã vỹ: Topê, he mũ. ⁴¹ Û tóg Topê vĩ tó tĩ ag mỹ: “ha kãrã,” he tĩ, ag tỹ Topê vĩ tó tĩ tũgrĩn. Ti tỹ ag mỹ vĩ há han kỹ tóg Topê mỹ há nĩ sir. Kỹ tóg kejẽn ti mỹ nén ù há tónh ke mũ, Topê ti, ù tỹ ti vĩ tó tĩ ag mỹ: “ha kãrã,” he mũ ãn mỹ. Û tóg ùn jykre kuryj ag mỹ: “ha kãrã,” he tĩ, ag jykre kuryj nỹtĩ tũgrĩn. Ën mỹ tóg nén ù há tónh ke mũ gé, Topê ti. ⁴² Û tóg kejẽn ùn sĩ mỹ nén ù nĩm tĩ, goj hẽn ri ke mũn. Ûn sĩ tỹ inh ki rã nĩ tũgrĩn tóg ti mỹ nén ù nĩm tĩ. Ën mỹ tóg nén ù há tónh ke mũ gé, Topê ti. Ti pi(jé) to nén ù há venh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

11

*João Batista tỹ Jesus ki jẽmẽ
(Lc 7.18-35)*

¹ Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tó kãn kỹ tóg tá kãkutẽ mũ sir, ù tỹ 12 (ke) ag mré. Kỹ tóg cidade kar mĩ tĩ mũ sir, vẽn kar kanhrãn kỹ, ag mỹ Topẽ vĩ tón kỹ. ² Kỹ kejẽn João tóg ti kãme mẽg mũ. Se kỹ tóg nĩ nĩ, João ti, hã ra tóg Jesus tỹ nén han mũ mẽg mũ sir. Kỹ tóg Jesus mỹ vẽn vĩ jẽnẽg mũ, ã mré mũ tĩ ag tỹ, João ti. ³ Kỹ tóg Jesus mỹ: “ã hã mỹ?” he mũ. “Ëg tỹ ùn jãvãnh mũ mỹ tỹ ã nĩ?” Topẽ tỹ ùn jẽnẽg mũ hã mỹ tỹ ã nĩ?” he tóg. “Ëg mỹ ù jãvãnh mãn ke tũ nĩ ha’, ã pãte?” he tóg, João Batista ti, Jesus mỹ.

⁴ Kỹ Jesus tóg ti mỹ vẽn vĩ jẽnẽg mũ gé sir. “Ha João mỹ ãjag tỹ nén vég mũ tag ti tómnĩ, ãjag tỹ nén mẽg mũ tag ti, ha mẽ,” he tóg. ⁵ “Tag han inh tĩ, ha mẽ: ùn kyvó ag vỹ isugrĩn ẽvãnh há nỹtĩ. ùn kãnhgrĩ ag vỹ mũ há han mũ, ù tỹ vẽn kaga kren vãnh han mũ ẽn ag krenkren han inh tĩ, lepra han mũ ag. ùn kutu ag vỹ ẽmẽ há nỹtĩ ha, ùn kãgter mũ ag vỹ rĩnrĩr mãn nỹtĩ. ùn jagãgtar ag vỹ Topẽ vĩ mẽg tĩ, ù tỹ kanhkã tá nĩ ẽn tỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh ke to. ⁶ Kỹ tóg ti tỹ iso jykrén kónãn tũ nĩn kỹ há’ he mũ. Kỹ Topẽ tóg ti ve há han mũ. Tag tómnĩ, João mỹ,” he tóg, Jesus ti. ⁷ Kỹ ag tóg sir mũ mũ, João mỹ tó jé, ti mré mũ tĩ ag.

Ag mũn kỹ Jesus tóg vẽn e ag mỹ João kãmén mũ. “Ãjag

tỹ ẽmã tũg ja ra mũn kỹ, ti ve jé, kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mỹ?” he tóg. “Kejẽn kãka tóg goj jagma krã tỹ man man ke tĩ. João jykre mỹ ãjag mỹ tag ri ke tũ nĩ? Hỹ, ri ke tũ ti nĩ. ⁸ Kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mỹ? Ti mỹ ãjag mỹ ùn kur sĩnvĩ ag jykre ri ke nĩ? Vó, ùn kur sĩnvĩ ag vỹ cidade mág tá nỹtĩ, pã'i mág ãn krẽm. ⁹ Kỹ ti jykre hỹn ne ri ke nĩ, ãjag mỹ? Ti jykre mỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ tó tĩ jykre ri ke nĩ?” Hỹ, Topẽ vĩ tó tĩ vẽ mỹr. Hã ra tóg Topẽ vĩ tó tĩ ag kãfór kar nĩ, João ti. ¹⁰ Topẽ vỹ João jẽnẽ, ti tỹ ijo tũg jé. Hã kỹ tag tóg ti to rán kỹ nĩ, Topẽ vĩ ki, ha mẽ. “Ha vé, ã jo sóg ù jẽnẽnh mũ, ti tỹ vẽn kar jykre tỹ há’ hen jé, ã tũg ken jo,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “Ag jyvẽn jé tóg ke mũ, kỹ tóg ẽpry kure ri ke nĩ, ẽmĩn kurynh ri ke,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki, João to. ¹¹ Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ, ha mẽ. Ẽprã ke ag kãfór kar ti nĩ, João ti, Topẽ vĩ tón ki. ù tỹ ga kri mũ ag kãfór kar ti nĩ. Hã ra ù tỹ hẽn ri ke ag tóg ù tỹ kanhkã tá nĩ ẽn tỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh ke ẽn venh ke mũ. Ag tỹ venh ke mũ (hã) ra ag tóg kãsir nỹtĩnh mũ. ùn kãsir ẽn ag tỹ ẽgno pẽ ẽn tóg João kãfór nĩnh mũ, hã ra,” he tóg, Jesus ti.

¹² “João Batista kãtũg kar kỹ ẽg tóg vãsãnh kỹ (ẽg tóg) ù tỹ kanhkã tá nĩ ẽn tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ venh ke mũ. Ẽg vãsãnh kỹ ẽg tóg venh ke mũ. ¹³ Topẽ vĩ tó tĩ ag kar vỹ Topẽ vĩ tó

ja nĩgtĩ. Kĩ tóg rán kũ nĩ gé, Topẽ tũ ẽg jyvẽn mũ ti. Kũ João tóg tó ja nĩ, ag nón. ¹⁴ João vỹ Elias ri ke nĩ. Tag to jykrén. Rán kũ tóg nĩ, Topẽ vỹ tũ rán kũ nĩ ki, Elias kãtĩg mãn ke ti, Cristo kãtĩg ken jo. Ti hã vẽn, João hã vẽn, Elias kãtĩg mãn ẽn ti. ¹⁵ Û nĩgrẽg nỹtĩ tũ tũ jẽmẽ jé, to jykrén jé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Ûri ke ag vỹ ge nỹtĩ gé, ha mẽ. Gĩr ag ri ke ag tóg nỹtĩ. Gĩr ag vỹ jagnẽ mré kanhinnhir mũgtĩ. Kũ ag tóg ajag mré ke ag jé prẽr tũgtĩ, “mũ nỹ, kanhinnhir jé,” hen kũ. Kũ ag tóg kejẽn jũgũ tĩ. ¹⁷ “Ajag mũ ẽg tóg vãkyn, kanhinnhir kũ, hã ra ajag ne vẽn gringrén jãvãnh nỹtĩ,” he ag tóg tĩ, gĩr ag, jagnẽ mũ. “Ajag vẽn gringrén jãvãnh nỹtĩn kũ ẽg tóg vêsýrénh mũ sir, ẽg kanhinnhir kũ, hã ra ajag tóg ẽg mré fỹ jãvãnh nỹtĩ gé,” he ag tóg tĩ gé, ón kũ jagnẽ to jũ kũ, gĩr ag. ¹⁸ Gĩr tag ag ri ke ajag nỹtĩ, João to, iso ke gé. João vỹ vãkre ja nĩgtĩ, jẽn mág tũ, kron tũ. Kũ ajag tóg ti to: “jagrẽ kórég ti nĩ,” he ja nĩgtĩ, ti vãkre to. ¹⁹ Ti jãvo sóg vãkrég tũ nĩgtĩ, jẽg sóg nĩgtĩ, kron sóg nĩgtĩ, kũ ajag tóg iso: “ti hã ne jẽn mág nĩgtĩ, ti hã ne kronkron nĩgtĩ, ti hã ne governo mũ jãnkamy mág tĩ ag to há nĩgtĩ, ti hã ne Topẽ vỹ mranh tĩ ag hã to há nĩgtĩ,” he ajag tóg sir, iso, ẽprã ke fi kósin to. Kũ João jykre tóg ajag mũ kórég nỹ, ti vãkre to. Jãvo inh jykre tóg ajag mũ kórég nỹ gé, inh vãkrég tũ to. Hã ra ẽg tũ ù jykre tugnyĩm kũ ẽg tóg ti

jykre há ẽn ki kanhró nỹtĩ sir. Kũ tóg tũ Topẽ krẽ nĩ sir, ùn jykre há ti, kũ ẽg tóg ti ki Topẽ jykre ki kanhró nỹtĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tũ ag mũ João kãmén hã vẽn.

Jesus tũ cidade ù tá ke ag mũ vỹ kónãn

(Lc 10.13-15)

²⁰ Kũ Jesus tóg cidade tá ke ag mũ vỹ kónãn mũ sir. Cidade tũ hẽn ri ke ki tóg ẽg tũ nén han vãnh hyn han ja nĩgtĩ, milagre ti, hã ra ag tóg ajag jykre tovãnh sór ja tũ nĩgtĩ, ti ki ag tóg ge sór ja tũ nĩgtĩ. Hã kũ tóg sir ag to vỹ kónãn ja nĩ, ha mẽ. ²¹ “Sỹ cidade tũ Corazim ki ke ag mũ tag tó sór mũ, ha mẽ,” he tóg. “Kórég ve jé ajag tóg ke mũ,” he tóg. “Sỹ cidade tũ Betsaida ki ke ag mũ tag tó sór mũ, ha mẽ,” he tóg. “Kórég ve jé ajag tóg ke mũ gé,” he tóg. “Milagre tũ hẽn ri ke hyn han isóg ajag mũ, hã ra ajag tóg ajag jykre tovãnh sór tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Cidade tũ Tiro tá, cidade tũ Sidom tá sóg ẽg tũ nén han vãnh ẽn hyn han ja tũ nĩ. Sỹ tá milagre ẽn hyn han mũ ra ag tóg ajag jykre tovãnh mũ vẽn, vãsý,” he tóg. “Kygfỹ ag mũ vẽn, ajag mũ e tũn kũ, ag jykre pãno ẽn, sỹ ag mũ tó (hã) ra. Ag jãvo ajag tóg tovãnh sór tũ nĩ, to jykrén sór tũ nĩ,” he tóg. ²² “Tiro tá ke ag vỹ vêsýrénh ke mũ, kurã tũ ẽgno ẽn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pãno to. Hã ra ajag tóg ag vêsýrénh kãfór han ke mũ, ha vemnĩ, ajag tũ inh vэг mũ ra inh ki ge sór ja tũ nĩn kũ. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

23 “Sỹ cidade tỹ Cafarnaum ki ke ag mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ,” he tóg. “Ũri tóg ver ãjag mỹ sér tĩ,” he tóg. “Ăjag tỹ kanhkã jykre vég nỹtĩ ra ãjag tóg to jykrén tũ nĩ, hã kỹ ãjag tóg nũgme ki vár ke kãn mũ. Cidade tỹ Sodoma tá ke ag vỹ ãjag jykre pãno to kãgter. Ag tỹ sỹ ãjag mỹ nén han mũ vég mũ ra ag vãsỹ to jykrén mũ vễ, kỹ ag kãgter ke tũ nĩ vễ. Kỹ ẽg tỹ ùri ag jamã ve vễ vễ. 24 Kurã tỹ ẽgno ki ag tóg vễsỹrénh ke mũ, Sodoma tá ke ag. Hã ra ãjag tóg ag vễsỹrénh kãfór han ke mũ, sỹ vễnh kar jykre tugnỹm ke kurã ẽn kã, ãjag tỹ inh vég mũ ra inh ki ge sór tũ nỹtĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ẽg krĩ tỹ kãnhvy' henh ke
(Lc 10.21-22)

25 Kỹ Jesus tóg tag tó mũ gé, ha mẽ. “Jóg;” he tóg. “Tỹ ã tóg kanhkã tãn ag kãfór kar nĩ, kar ã tóg tỹ ẽprã ke ag kãfór kar nĩ gé,” he tóg. “Inh mỹ tóg há tĩ, ã tỹ nén han mũ ti. Ũ tỹ: “ki kanhró mág inh nĩ,” he mũ ag mỹ ã tóg ã jykre ven ja tũ nĩ. Ag mỹ ã tóg kãmén ja tũ nĩ. Ũ tỹ gĩr ri ke ki kagtĩg ag hã mỹ ã tóg ven ja nĩ, ã jykre ti,” he tóg.

26 “Hỹ, hã vễ. Ă tỹ nén to jykrén mũn hã vễ, hã kỹ ã tóg ag hã mỹ ã jykre ti nĩm. Hã ra tóg há tãvĩ nĩ, jóg;” he tóg, Jesus ti.

27 Kỹ tóg ag mỹ: “inh jóg tóg inh mỹ tovãnh kãn, ã tỹ nén han ja kar ti,” he mũ. “Kỹ ù pi(jé) ti kósin ki kanhró nĩ’.

Inh jóg hã ne inh ki kanhró nĩ’. Kỹ ù pi(jé) inh jóg ki kanhró nĩ gé’. Inh hã ne ti ki kanhró nĩ’, isỹ tỹ ti kósin nĩn kỹ. Hã ra sóg ãjag mỹ ti kãmén jé kãtĩ mũ, inh jóg ti. Isỹ tag to ùn kuprêg mũ ag hã mỹ sóg ti kãmén tĩ, inh jóg ti,” he tóg. 28 “Ăjag jagãgtar nỹtĩn kỹ, ãjag tỹ Topẽ vĩ ki króm ki kagtĩg nỹtĩ tugrĩn jagtar nỹtĩn kỹ iso kãmũ jêg. Nén ù tỹ ãjag mỹ jagy tĩn kỹ iso kãmũ jêg. Ăjag krĩ tỹ sóg kãnhvy' henh mũ mỹr, ha mẽ,” he tóg. 29 “Inh mré kãmũ jêg. Ăjag kanhrãn jé sóg ke mũ. Komêr hã sóg vĩ tĩ. Inh pi(jé) vễsỹ ùn mág han tĩ’, vĩ tar han vãnh sóg nĩgtĩ. Ăjag tỹ iso kãmũ kỹ ãjag krĩ tóg há’ henh mũ, ha vemnĩ. Kuprã’ he jé tóg ke mũ, ãjag krĩ ti, ha vemnĩ,” he tóg. 30 “Inh jykre pi(jé) kufy nĩ’, ãjag mỹ’. Isỹ ãjag mỹ nén tó mũ pi(jé) han kórég nĩ’,” he tóg, Jesus ti.

12

Jesus tỹ vễnhkãn ke kurã to pã’i

(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

1 Kejên Jesus tóg trigo jo ẽpỹ mĩ tĩ mũ, ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ. Vễnhkãn ke kurã ki ke vễ, hã ra ag tóg kókĩnkĩr mũ, vễjên vég tũ nĩn kỹ. Hã kỹ ag tóg trigo mó ẽn tỹ kam ke kỹ ko mũ sir. 2 Kỹ Fariseu ag tóg ag vég mũ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ vĩ mũ. “Ha vé,” he ag tóg mũ ti mỹ. “Ă mré mũ tĩ ag ne tóg ãjag tỹ nén han ke tũ han mũ ha’, vễnhkãn ke kurã ki’. Vễnh rãnhraj vễ mỹr, ag tỹ

trigo tỹ kam ke ti,” he ag tóg, Jesus, mỹ.

3 Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Davi tỹ nén han mũ to jykrén nĩ,” he tóg. “Ti kókĩr nĩn kỹ tóg ã tỹ nén han ke tũ han gé, ti mré mũ tĩ ag mré, hã ra Topẽ pi(jé) ti to jũ mũ', ti tỹ ã tỹ nén han ke tũ han mũ ra. 4 Tag han ja ti nĩ, ha mẽ. Topẽ jo ãn kãra rã kỹ tóg tá Topẽ jamĩ ên kó, tỹ ã tỹ konh ke tũ ra. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ vin gé, Topẽ jamĩ ên. Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag tỹ konh ke ja vễ vễ, Topẽ jamĩ ên, hã ra tóg ko ja nĩ, ti tỹ tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ tũ ra, Davi ti. Hã kỹ tóg rãn kỹ nĩ, Topẽ vĩ tỹ rãn kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti.

5 “Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag jykre to jykrén nĩ gé. Tỹ vễnhkán ke kurã ra ag tóg rãnrãj mũgtĩ, Topẽ jo ãn krêm, hã ra ag tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ. Hã kỹ ag tóg tỹ vễnhkán ke kurã ra ki vễnhkán tũ nĩgtĩ gé, ge ra ag jykre tóg há nĩ, Topẽ mỹ. Hã kỹ tóg rãn kỹ nĩ gé, Topẽ vĩ tỹ rãn kỹ nĩ ki. 6 Ha mẽ, Topẽ jo ãn vĩ tỹ Topẽ tũ nĩ. Kỹ ag tóg ti tũ ki rĩr tĩ, tỹ vễnhkán ke kurã ra. Hã ra sóg Topẽ jo ãn kãfór nĩ, Topẽ mỹ. Hã kỹ inh mré mũ tĩ ag tóg Topẽ mỹ há nỹtĩ, ag tỹ vễnhkán ke kurã ki vễnhkán tũ ra,” he tóg, Jesus ti.

7 “Kỹ Topẽ vĩ tag to jykrén nĩ gé, ha mẽ. “Ãjag tỹ jagnẽ jagãgtãn kỹ tóg inh mỹ há tĩ,” he ja tóg nĩ. Topẽ ti. “Kỹ tag tóg inh mỹ ãjag tỹ inh mỹ nén ù pũn kãfór nĩ, ãjag tỹ jagnẽ jagãgtãn tag ti,” he ja tóg nĩ.

Topẽ ti. ãjag tỹ tag to jykrén mũ ra ãjag tóg inh mré ke ag to jũnh ke tũ nĩ vễ. Ag kókĩr vễ mỹr. Nén ù kórég han ja tũ ag tóg nĩ,” he tóg, Jesus ti. 8 “Hã ra sóg tỹ vễnhkán ke kurã to pã'i nĩ. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mỹ.

Jesus tỹ ãn nĩgé tóg tỹ há' he (Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

9 Kỹ tóg êmã ên tá kutẽ kỹ êmã ù ra tĩ mũ, kỹ tóg êg vễnh kanhrãn jafã kãra rã mũ sir. 10 Tã ù tóg nĩ nĩ, ti nĩgé tóg tóg ja nĩ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “mỹ há nỹ vỹ, êg tỹ vễnhkán ke kurã ki ù kygtag ke ti?” he mũ. Hã ra ag tóg pã'i ag mỹ: “vễnhkán ke kurã ki tóg Topẽ vĩ mranh tĩ, ù kygtag kỹ,” he sór mũ. Hã kỹ ag tóg ti ki jẽmẽg mũ. Ag mỹ tóg tỹ vễnh rãnrãj nĩ, ù kygtag ti. Vễnhkán ke kurã ki êg nẽji ù kygtag ke tũ nĩ.

11 Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ãjag mẽg tỹ vễnhkán ke kurã ki kãgnó ki kutẽ kỹ, ãjag mỹ ti kunũnh ke tũ nĩ, tỹ vễnhkán ke kurã nĩn kỹ?” he mũ. “Ti kunũnh jé ãjag tóg ke mũ. Kỹ to jykrén nĩ. 12 Êg mré ke vĩ êg mẽg kãfór nĩ,” he tóg. “Kỹ tóg há nĩ, êg tỹ êg mré ke kygtag kỹ, tỹ vễnhkán ke kurã ra,” he tóg.

13 Kỹ tóg ãn nĩgé tóg ên mỹ: “ã nĩgé tỹ krỹg' hé,” he mũ. Kỹ tóg tỹ krỹg' he mũ sir. Hã ra tóg há' he mũ. Ti nĩgé há ên hã ri ke tóg nĩ, ti nĩgé kórég ja ti.

14 Kỹ Fariseu ag tóg jũgũ kỹ pa mũ sir, ãn ên ki. “Êg hỹn hẽ ri kenh mũ, ti tén jé?” he ag

tóg mũ, Jesus to. ¹⁵ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ ti tén sór mũ ti. Kỹ tóg sir tá kãkutẽ mũ, ãmã ù ra tĩg jé.

Isaiás tỹ Jesus kãmén ja

Ti tĩg kỹ ùn tỹ hẽn ri ke ag tóg ti nón mũ mũ sir, ùn kagyga ag ke gé, fag ke gé. Kỹ tóg ag tỹ há' he kãn mũ sir, fag tỹ ke gé, Jesus ti. ¹⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ker isỹ ãjag tỹ há' he kãmén hẽn,” he mũ. ¹⁷ Hã ra tóg rán kỹ nĩ gé, ti tỹ ag tỹ há' he mũ tag ti. Isaiás ti, ù tỹ vãsỹ Topẽ vĩ rán tĩ ãn hã vỹ Jesus to tag rán ja nĩ, ti tỹ Topẽ vĩ tó kỹ. ¹⁸ Topẽ vĩ tag tó ja ti nĩ, ha mẽ: “ha vé, sỹ ùn kuprẽg mũ ãn,” he tóg, Topẽ ti,” he ja tóg nĩ, Isaiás ti. “Inh camarada ri ke ti nĩ, ti tỹ isỹ nén tó mũ ãn ki króm há han kỹ. Inh fe pẽ vãngĩ, sỹ ti ve kỹ tóg inh mỹ sér tĩ. Tĩ hã mỹ sóg inh kuprĩg jẽnẽnũ, kỹ tóg inh vĩ tónh mũ sir. Fóg ag mỹ tóg tónh mũ, kanhgág ag mỹ ke gé, isỹ ag jykre tugnỹm ke ti,” he tóg, Topẽ ti,” he ja tóg nĩ, Isaiás ti. ¹⁹ “Vĩ jũ han ke tũ ti nĩ, jũ kỹ vĩ tar han ke tũ ti nĩ gé. Re tá ag tóg ti vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé. Komẽr hã tóg vĩnh mũ,” he tóg, Topẽ ti. ²⁰ “Ëprã ke ag tỹ inh vĩ mranh kỹ ag tóg vãn tỹ ã tỹ tóg' he kỹ kam ke ãn ri ke nỹtĩ. Hã ra ti pi(jé) ag tỹ kam ke kãn ke mũ', isỹ ù to: inh fe, he mũ ãn ti. Néj gru tỹ nhyn ke sór ri ke ag nỹtĩ gé. Tĩ pi(jé) ag tỹ nhyn kenh ke mũ', hã ra'. Ag mỹ tóg vĩ há han ke mũ. Tag kar kỹ sóg kejẽn vẽnũ kar jykre tugnỹm ke mũ. ²¹ Ën kã ù tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag

hã vỹ krenkren ke mũ, fóg ag mré hã, kanhgág ag mré hã,” he tóg, Topẽ ti,” he ja tóg nĩ, Isaiás ti, Jesus to. Hã ra tóg ge nỹgtĩ.

Jesus tỹ Japo jykre tó

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

²² Kejẽn ag tóg Jesus to ù pére kãmũ mũ, ùn kyvó. Vĩ vãnũ tóg nĩ gé. Hã ra tóg jagrẽ kórég nĩ gé, hã kỹ tóg ge nĩgtĩ. Kỹ Jesus tóg ti tỹ há' he mũ sir. Kỹ tóg vĩ há' he mũ sir. Ve há' he tóg mũ gé sir. ²³ Kỹ tóg vẽnũ kar mỹ e tãvĩ tĩ. Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ: “Davi kósĩn ãn tũ mỹ?” he mũ sir, Jesus to. “Ù tỹ vãsỹ rán kỹ nĩ ãn tũ mỹ?” he ag tóg mũ. Ag mỹ tóg ti hã nĩ ve nĩ.

²⁴ Kỹ Fariseu ag tóg mẽg mũ sir, Jesus tỹ ti tỹ há' he mũ ti. Hã ra ag tóg Jesus to: “jagrẽ kórég ti nĩ,” he mũ. “Nén-kórég ag pã'i tỹ ti jagrẽ nĩ, Belzebu ãn tỹ,” he ag tóg mũ. “Hã kỹ tóg Nén-kórég ag pan tĩ, hã kỹ tóg ag jagrẽ kórég ag pan tĩ. Nén-kórég ag pã'i jykre tỹ tóg ag pan tĩ,” he ag tóg, Fariseu ag.

²⁵ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ nén to jykren mũn ki. Kỹ tóg ag mỹ: “pã'i pir krẽm ke ag tỹ jagnẽ kato tẽgtẽn kỹ ag tóg jagnẽ kãgtén kãn ke mũ,” he mũ. “Ëmã pir ki ke ag tỹ jagnẽ kato tẽgtẽ kỹ, ãn pir krẽm ke fag tỹ jagnẽ kato tẽgtẽ kỹ fag tóg vẽnũ kãpãm kỹ nỹtĩnh mũ, kỹ fag tóg jagnẽ kãgtén kãn ke mũ. ²⁶ Ge ti nĩ gé, Nén-kórég ag. Nén-kórég tỹ Nén-kórég ù kutẽm kỹ tóg Nén-kórég ag tỹ jagnẽ kato

tëgtë han mũ sir. Kÿ ag tóg jagnë tÿ tũ' henh ke mũ gé, Satanás ag. ²⁷ “Belzebu tÿ tóg Nén-Kórég ag pan tĩ,” he ãjag tóg tĩ iso. Jãvo ãjag mré ke ag hÿn vënh jykre tÿ ne tÿ vënh jagrë kórég ag pan tĩ? Ag mÿ Nén-Kórég ag jykre ki ag pan mũ gé', Topë jykre ki mÿ vó? Topë jykre ki ag tóg ag pan tĩ. ãJag tÿ tag to jykrén kÿ ãjag tóg inh jykre há ki kanhrân ke mũ vë,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁸ “Topë kuprĩg jykre tÿ sóg Japo ag pan tĩ mÿr. Topë kuprĩg tÿ Japo ag pan kãn kÿ Topë tóg tÿ ãg pã'i nĩ vë mÿr. Tag to jykrén nĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ mãn sór kÿ, ti ãn tá, kÿ ãg tóg ti se vén tĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra tóg ã tũ ki rĩr ke mũ, kÿ ãg tóg ti tũ mãn tÿ hë ri kenh ke tũ nĩgtĩ, ti tar nĩn kÿ. ãg tÿ ti se kar kÿ ãg tóg ti tũ mãg mũ sir,” he tóg. “Ge ti nĩgtĩ, sÿ nén han mũ ti. Tar ti nĩ, Japo ti. Hã ra sóg hur ti sé, hã kÿ sóg ti tũ ag kygvãn ke mũ sir. Ag jagrë kórég pan sóg mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ “ãJag tÿ tÿ inh mré ke tũ nÿtĩn kÿ ãjag tóg inh kato tãgtë mũ. ãJag tÿ inh mré ãprã ke ag tÿ Topë to kãmũ han tũ nĩn kÿ ãjag tóg ag kãmũ kamëg mũ,” he tóg.

³¹ “Hã kÿ sóg ãjag mÿ tó mũ. ãJag tÿ Topë vĩ mranh mũ ra tóg ãjag mÿ vënh pãte fón sór mũ, Topë ti. ãJag tÿ Topë to vĩ kónãn mũ ra tóg ãjag mÿ vënh pãte fón sór mũ gé. ãJag tÿ hã ra Topë kuprĩg to: “Japo tÿ

ãg jagrë vë,” hen kÿ tóg ãjag mÿ vënh pãte fón mãn ke tũ nĩ ha sir, Topë ti,” he tóg, Jesus ti. ³² “ãJag tÿ iso vĩ kónãn mũ. ãJag tÿ hã ra Topë kuprĩg to vĩ kónãn kÿ tóg ãjag mÿ vënh pãte fón mãn ke tũ nĩ ha. ãJag tÿ ga kri mũn kÿ tóg ãjag mÿ vënh pãte fón mãn ke tũ nĩ, Topë ti, ãjag ter kar kÿ tóg ãjag mÿ vënh pãte fón mãn ke tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Lc 6.43-45)*

³³ “ãg tÿ ka kanë ko há krãn kÿ ti kanë vÿ ko há nĩ, ãg tÿ ka kanë ko vãn krãn kÿ ti kanë vÿ ko kórég nĩ gé. ãg tÿ ti kanë ve kÿ ãg tóg: “ũn kanë ko vãn ja vë,” henh ke mũ. Ge ti nĩgtĩ, ãg jykre ti. Ûn jykre há tóg há nĩ, ùn jykre kórég tóg kórég nĩ gé. ³⁴ Pÿn ri ke ãjag nÿtĩ. Kórég tãvĩ ãjag nÿtĩ, hã ra ãjag tóg ón kÿ nén ù há tó sór tĩ. ãg jënky ki tóg kutë tĩ, ãg tÿ nén to jykrén mũ ti. ãg jykre kórég tãvĩ nĩn kÿ ãg tóg nén ù kórég tãvĩ tó tĩ. Hã kÿ ãjag pi(jé) tó há han tĩ'. ³⁵ Ûn jykre há vÿ nén ù há kar to jykrén tĩ, kÿ tóg ãg mÿ tó há han tĩ gé sir, Ûn jykre kórég vÿ nén ù kórég kar to jykrén tĩ, kÿ tóg ãg mÿ tó kónãn tĩ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ “Ki hã sóg tó mũ ãjag mÿ, hã kÿ sóg ke mũ kurã tÿ ãgno ki, sÿ vënh kar jykre tugnÿm ke kurã ãn ki sóg ãjag vĩ tugnÿm ke mũ. Kÿ ãjag tÿ ón kÿ vĩ ja nĩn kÿ sóg ãn venh ke mũ gé. ãJag tÿ nén tó ja kar tugnÿm jé sóg ke mũ,

ha vemní," he tóg, Jesus ti.
³⁷ "Ājag tỹ vĩ há han ja nĩn kỹ ājag tóg inh mỹ há nỹtĩ gé. Ājag tỹ vĩ kórég han ja nĩn kỹ ājag tóg inh mỹ kórég nỹtĩ. Kỹ ã kato tẽ mũ ag mỹ Topẽ jykre tón hã vẽ.

*Ag tỹ milagre ve sór
 (Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Kỹ Topẽ vĩ to professor ù ag tóg Fariseu ù ag mré Jesus mỹ: "Senhor," he mũ. "Ēg tỹ ã tỹ milagre han venh há tóg tĩ," he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: "kórég ājag nỹtĩ," he mũ. "Topẽ ki ge sór vãnh ājag tóg nỹtĩ," he tóg. "Ājag tỹ milagre ve sór mũ tag venh ke tũ ājag tóg nĩ. Nén pir hã ve jé ājag tóg ke mũ, hã vỹ: Jonas tỹ nén ve ja ěn ri ke, he mũ, vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ěn tỹ nén ve ja ěn ri ke.
⁴⁰ Jonas ěn vỹ goj tãn nug kãkã nĩ ja nĩ, kurã tãgtũ ki, kuty tãgtũ ki ke gé. Tag ri ke ve jé sóg ke mũ gé. Ga krẽm sóg nỹnh mũ, kurã tãgtũ ki, kuty tãgtũ ki ke gé. Tỹ sóg ěprã ke fi kósĩn nĩ," he tóg, Jesus ti.

⁴¹ "Kỹ Nínive tá ke ag vỹ ājag kato vĩnh ke mũ sir, kurã tỹ ěgno ki, ha vemní. Ag tỹ Jonas vĩ mẽ kỹ ag tóg ājag jykre kórég tovãnh, Nínive tá ke ag. Tỹ sóg Jonas kãfór nĩ, hã ra ājag tóg ājag jykre kórég tovãnh sór tũ nĩ, sỹ Nínive tá ke ag jãvo ājag mỹ tó mũ ra. Hã kỹ ag tóg ājag jykre kórég tónh ke mũ, kurã ěn kã, ha vemní. ⁴² Kỹ pã'i mág ěn fi, pã'i tỹ rainha ěn fi, ù tỹ kanhkã fyn ja tá kãtĩg ja ěn fi vỹ nĩnh ke mũ gé, kurã tỹ ěgno

kã. Ājag mré fi tóg jẽnh ke mũ, kỹ fi tóg ājag to vĩ kónãn ke mũ gé. Kanhkã fyn ja tá fi tóg kãtĩg ja nĩ, vãsỹ, fi tỹ Salomão vĩ mẽ jé. Salomão kãfór vỹ tỹ inh nĩ, hã ra ājag tóg inh vĩ jẽmẽ jãvãnh nỹtĩ," he tóg, Jesus ti.

*Vẽnh jagrẽ kórég jykre
 (Mc 11.24-26)*

⁴³ "Kejẽn sóg vẽnĩ jagrẽ kórég ù kutẽm mũ. Kỹ sóg ga kórég mĩ tĩ mũ, ti jagrẽ ěn ti. Goj venh ke tũ tóg nĩ tá. Vẽnĩkãn ke tũ tóg nĩ gé, ti tỹ hẽ ri ken kỹ vẽnĩkãn ke tũ tĩn kỹ. ⁴⁴ Kỹ tóg vãnh to jykren mũ sir. "Inh hỹn ěn ra tĩg mãn ha, sỹ ù tá kãkutẽ ja ěn ra. Inh mỹ tóg tỹ ĩn ri ke ja nĩ. Kỹ inh hỹn tóg ti kãra rã mãn ha," he tóg mũ sir, ti jagrẽ ja ěn ti. Kỹ tóg ti venh tĩ mũ sir. Hã ra tóg sir krĩ há nĩ, kỹ tóg ti mỹ ĩn há ri ke nĩ sir, in prur, ĩn kuprã, ĩn sĩnvĩ ri ke. ⁴⁵ Kỹ tóg Nẽn-Kórég tỹ 7 (ke) ag mỹ tónh tĩ mũ sir. "Ha kãmũ jẽg he tóg mũ sir. Hã ra ag jykre pãno tóg ti jykre pãno kãfór nĩ. Kỹ ag kar tóg ù ěn kãge mũ, tỹ ag ti jagrẽ nỹtĩ, isỹ ùn mỹ ti jagrẽ pir kutẽm ja ěn ti. Hã kỹ to, kórég tãvĩ nĩ sir. Ti jagrẽ pir kutẽm inh nĩ vẽ, hã ra tỹ 8 (ke) ag tóg sir tỹ ti jagrẽ nỹtĩ, ti tỹ inh ki rã tũ nĩn kỹ. Ājag mỹ tóg ge nĩnh mũ, kurã tỹ ěgno ki. Ūri ājag jykre vỹ pãno nỹ. Hã ra kurã ěn ki tóg sir pãno kãfór nỹnh mũ. Kỹ ājag tóg sir to jagtar tãvĩ nỹtĩnh mũ," he tóg, Jesus ti.

*Jesus mré ke pē fag
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Ti tỹ ver tỹ vēmén kỹ ti mỹnh fi tóg tá jun mũ sir, ti jãvy ag mré. Ti mỹ fag tóg vėnh vĩ jėnėg mũ, fag tỹ ti mré vēmén jé. ⁴⁷ Kỹ ũ tóg ti mỹ tónh kãtĩ mũ. “Ă mỹnh fi vĩ re tá jě, ă jãvy ag mré. Fag tỹ ă mré vēmén ke něji,” he tóg, Jesus mỹ. ⁴⁸ Kỹ tóg ũ tỹ ti mỹ tó mũ ěn mỹ: “inh mỹnh fi mỹ inh ve sór mũ, inh jãvy ag mré?” he mũ. “Inh mỹnh pē fi pijé’, inh jãvy pē ag pijé’,” he tóg. ⁴⁹ Kỹ tóg ti mỹ ă mré mũ tĩ ag ven mũ sir, ă nĩgé tỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “inh mỹnh pē fi hã vė, inh jãvy pē ag hã vė,” he mũ, ă mré mũ tĩ ag to. ⁵⁰ “Ũ tỹ inh panh tỹ kankã tá nĩ ěn vĩ ki króm mũ vĩ tỹ inh jãvy pē ag nỹtĩnh mũ, inh ve pē fag ke ge, inh mỹnh pē fi ke gé,” he tóg, Jesus ti.

13

*Nén fy to comparação
(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Kurã ěn kã Jesus tóg ĩn tá kãkutė mũ, kỹ tóg goj nig ra tĩ mũ. Tá tóg nĩ nĩ sir. ² Kỹ ũ tỹ hėn ri ke ag vĩ tá vėnh mãn mũ sir, ti rã hã, kỹ tóg canoa kãkã nĩ mũ sir, jo ũn e ěn ag tóg nig fyr tá nỹtĩ. ³ Kỹ tóg ag kanhrãn mũ sir. Ag mỹ tóg comparación tỹ hėn ri ke hyn han mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ Topė vĩ tó mũ vĩ ge nỹtĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kejėn ũ tóg nén ũ fy vãvãm tĩ mũ,” he tóg. ⁴ “Ti tỹ vãvãm kỹ ti fy ũ tóg ěpřy kri, ěmĩn kri kutė mũ, kỹ sėsĩ tóg ti ko mũ sir. ⁵ Ti fy ũ tóg pãrô kri kutė mũ, ga e

tũ ki. Kỹ tóg kãnhmar mur mũ vė, ga sĩ ěn ki. ⁶ Hã ra rã tóg ă tỹ ěg nĩno kã sa kỹ (tóg) ti pũn mũ. Ti jãre han tũ nĩn kỹ tóg tóg mũ. ⁷ Ti fy ũ tóg sónh kãki kutė mũ, kỹ sónh tóg ti mré mur mũ, kỹ tóg ti kri rũm mũ. Kỹ tóg tũ' he mũ sir. ⁸ Ti fy ũ tóg ga há kri kutė mũ, kỹ tóg mur há han mũ, mog há han tóg mũ, kaně há han tóg mũ gé. Ũ tóg kaně tỹ 100 (ke) han, jo ũ vĩ tóg kaně tỹ 60 (ke) han, jo ũ vĩ tóg kaně tỹ 30 (ke) han. ⁹ Ũn nĩgrėg nỹtĩ tỹ tỹ jėmė jé,” he tóg, Jesus ti.

*Ěg tỹ comparação to vėnh
kanhrãn ke
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti to kãmũ mũ, kỹ ag tóg ti mỹ: “ă tỹ ne tó ně?” he mũ.

¹¹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ăjag hã ne ũ tỹ kankã tá nĩ ěn tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ěn ki kanhró nỹtĩnh mũ,” he mũ, “ũ tỹ inh jo nén tó ja tũ ěn ti,” he tóg mũ. “Hã ra ũn e ěn ag vĩ ki kanhrãn kãn ke tũ nĩ,” he tóg. ¹² “Hã kỹ tóg ge nĩ. Ũ tỹ nén to jykrén há han kỹ tóg ũ to jykrén mãn', ũ to jykrén mãn' he mũ. Koměr hã tóg to jykrén kãn ke mũ. Ũ tỹ nén to jykrén tũ nĩn kỹ tóg ti mỹ tũ' he mũ, ti tỹ to jykrén sĩ han kỹ. ¹³ Hã kỹ sóg ũn e ěn ag mỹ comparación han mũ, ag tỹ mẽ há han sór tũ nỹtĩn kỹ. Kỹ ag tóg ón kỹ mẽg mũ ra ki kagtĩg nỹtĩ, to jykrén tũ ag nỹtĩ sir. ¹⁴ Hã ra tóg rán kỹ nĩ gé. Isaías tỹ vãsỹ Topė vĩ tó kỹ tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ. “Mě jé ăjag tóg ke mũ ón

kỹ, hã ra ãjag tóg to jykrén tũ nĩnh mũ, kỹ ãjag tóg ki kagtĩg nỹtĩnh mũ. ¹⁵ Povo tag ag vỹ krĩ tũ nỹtĩ, nĩgrẽg kutu ag tóg nỹtĩ gé, kanẽ kyvó ag tóg nỹtĩ gé, ag tỹ nén ù ve sór tũ nỹtĩn kỹ, ag tỹ jẽmẽ sór tũ nỹtĩn kỹ, ag tỹ to jykrén sór tũ nỹtĩn kỹ ke gé. Hã kỹ ag tóg inh ki ge sór tũ nỹtĩ gé, kỹ sóg ag tỹ há' henh ke tũ nĩ gé," he ja tóg nĩ, Isaías ti, povo tag to," he tóg, Jesus ti.

¹⁶ "Ag jãvo ãjag hã vỹ nĩgrẽg há nỹtĩ, hã kỹ ãjag tóg ag jãvo jẽmẽ há han mũ. ¹⁷ Ha mẽ, ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ inh ve sór e ja nĩgtĩ, vãsỹ, ãjag tỹ ùri vэг mũ tag ti. Hã ra ag tóg inh kãtĩg ke jo kãgter. Topẽ vỹ tó tĩ ag vẽ. Jykre kuryj ag nỹtĩ ja nĩ, hã kỹ ag tóg ãjag tỹ nén vэг mũ tag ve sór e ja nĩgtĩ. Hã ra ag tóg ve ja tũ nĩgtĩ, mẽ ja tũ ag nĩgtĩ, ãjag tỹ ùri nén mẽg mũ ti. Ag tỹ vэг tũ ra ag tóg kãgter. ãjag hã ne mẽg mũ', inhhã'," he tóg, Jesus ti. Ti mré mũ tĩ ag mỹ tóg ke mũ.

Jesus tỹ nén fy to comparacão kãmén

(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ "Kỹ sóg ãjag mỹ kãmén mũ, nén fy kanẽ tag ti, ha mẽ. ¹⁹ Û tóg kejẽn ón kỹ Topẽ vỹ mẽg mũ, ti tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ ti. Hã ra tóg to jykrén tũ nĩ, ã tỹ ón kỹ mẽn kỹ. Kỹ Nén-Kórég vỹ ti mỹ tỹ tũ' he mũ sir, ti tỹ mẽ ja ti tỹ. Kã jatu tóg nĩ sir. Ępyrĩ kri, ẽmĩn kri kutẽ mũ ẽn hã vẽ. ²⁰ Kỹ ti fy ù tóg pãró kri kutẽ mũ. Û vẽ gé. Topẽ vỹ mẽg tóg mũ gé. Kỹ tóg kãnhmar:

"hej," he mũ sir. Ti mỹ tóg sér tĩ. ²¹ Hã ra tóg tỹ nén kré jãre tũ ri ke nĩ mỹr. Kỹ tóg tĩg sĩ han mũ, Topẽ mré. Nén ù jagy kutẽ kỹ tóg Topẽ tovãnh mũ sir, ù tỹ Topẽ vỹ tigrĩn ti kato tẽ kỹ. Kãnhmar tóg tovãnh mũ. ²² Ti fy ù tóg sónh kãki kutẽ mũ. Û vẽ gé. Topẽ vỹ mẽg tóg mũ gé. Hã ra tóg ã rãnhraj hã mĩ ẽkrég mũ sir. Nén kar to ẽn tóg mũ sir, ón kỹ rico nĩ sór jé. Hã kỹ Topẽ vỹ tóg ti mỹ katy tĩ sir. Kỹ tóg han tũ nĩ sir, kanẽ ti. ²³ Ti fy ù tóg ga há kri kutẽ mũ. Û vẽ gé. Topẽ vỹ mẽg tóg mũ gé. Mẽ kỹ tóg to jykrén mũ sir. Kỹ tóg kanẽ han mũ sir. Kỹ ù vỹ tóg kanẽ tỹ 100 (ke) han, jo ù vỹ tóg kanẽ tỹ 60 (ke) han, jo ù vỹ tóg kanẽ tỹ 30 (ke) han," he tóg, Jesus ti.

Vãnh to comparacão

²⁴ Kỹ tóg comparacão ù han kỹ: "Nén-Kórég tỹ inh rãnhraj kókén sór mũ vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ," he mũ. Kỹ tóg: "ù tỹ kanhkã tá nĩ ẽn tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ vỹ ge nĩ, ha mẽ," he mũ. "Kejẽn ù tóg nén fy vãvãm mũ, ti japỹ tá, tỹ ti jakré nỹ jé. ²⁵ Kỹ tóg nũr tĩ mũ, ti camarada ag ke gé. Kỹ ti kato tẽ mũ ẽn tóg kutyg kỹ ra tĩ mũ, ti japỹ ẽn ra, kỹ tóg vãnh fy vãvãm mũ, trigo fy ẽn kãmĩ. Kỹ tóg tĩ mũ sir, vãnh fy ẽn vãvãm kar kỹ. ²⁶ Kỹ trigo tóg mur mũ, mog tóg mũ, kanẽ han tóg mũ sir. Hã ra vãnh tóg ti mré mur mũ gé. ²⁷ Kỹ ti camarada ag tóg ãjag patrão mỹ tónh mũ mũ. "Trigo fy vãvãm ẽg tóg mũ vẽ,

hã ra vãnh tóg ti mré mur mũ. Ne nẽ hỹn?" he ag tóg ti mỹ.

²⁸ Kĩ tóg ag mỹ: "ẽg kato tẽ mũ ẽn rãnrãj hã vẽ," he mũ. "Ẽn hã ne isũ kókég!," he tóg. Kĩ ag tóg ti mỹ: "kỹ ẽg mỹ vãnh ẽn kunũnh ke tũ nĩ?" he mũ.

²⁹ Kĩ tóg ag mỹ: "hỹ," he mũ. "Ăjag tỹ vãnh ù kunũnh kỹ tóg ăjag tỹ ti pẽn ù kunũnh ha mẽ tĩ, vãnh mré. Kỹ kunũnh tũg nĩ. ³⁰ Vãnh hỹn tóg trigo mré mog mũ gé. Kĩ ẽg tỹ kre kỹ sóg ù tỹ krég mũ mỹ tónh ke mũ. "Vãnh kre vén nĩ," he jé sóg ke mũ. "Ti kre kar kỹ ti tógfĩ, ẽg tỹ ti pũn jé. Kar kỹ ăjag tóg trigo krenh ke mũ, sỹ pãjó krêm vin han jé," he jé sóg ke mũ," he tóg, ag patrão ti," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón kỹ Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ẽn ag tó jan hã vẽ.

Mostarda fy to comparação

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Kĩ tóg ag mỹ nén ù tó mũ gé sir. "Ủ tỹ kankhã tá nĩ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ vỹ ge nĩnh mũ, ha mẽ," he tóg. "Ka tỹ mostarda fy ri ke tóg nĩ. Ti krãn ẽg tóg tĩ, ẽg japỹ ki, ka tỹ mostarda fy ti. ³² Kãsir ti nỹtĩ, ti fy ti. Ủ fy vỹ ti sĩ ri ke tũ nĩ. Ti krãn kar kỹ tóg mog mũ. Kĩ tóg ẽgóho ag kãfór nĩ. Pẽ mág ti nỹtĩ, hã kỹ sēsĩ ag vỹ kri krêg tĩ, ti pẽ kri," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ẽg tỹ ti vĩ tó vén kar kỹ vãnh kar kri rũm ke mũ kãmén hã vẽ.

Fermento to comparação

(Lc 13.20-21)

³³ Kĩ tóg ag mỹ comparação ù tó mũ gé sir, kỹ tóg: "Topẽ

tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ vỹ tag ri ke nĩnh mũ, ha mẽ," he mũ. "Ủn tỹtá fag tóg pão han tĩ. Pão han jé fag tóg pão jẽgia jafã tỹ fermento ẽn tỹ farĩnh mré jẽgiãg tĩ. Fermento sĩ ẽn tỹ pão kar ẽn tóg són ke kãn tĩ," he tóg, Jesus ti. Ti vĩ tỹ vãnh kar kri rũm ke kãmén hã vẽ.

Jesus tỹ comparação tỹ ẽg kanhrãn

(Mc 4.33-34)

³⁴ Comparação tỹ ge han tóg tĩ, Jesus ti, vãnh kar mỹ. "Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩnh ke mũ vỹ ge nĩnh mũ," he tãvĩ han tóg tĩ ag mỹ. ³⁵ Hã ra tóg rãn kỹ nĩ gé, Jesus tỹ comparação han ke mũ ti. Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ù tóg Jesus kãmén kỹ tag tó ja nĩ ti to, ha mẽ. "Comparação han jé sóg ke mũ. Inh jo tó ja tũ ẽn tó jé sóg ke mũ. Ủ vỹ tag mẽ ja tũ nĩ ver, sỹ tónh ke mũ tag," he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ tó tĩ ẽn, Jesus to. Hã ra tóg hã tó tĩ, Jesus ti.

Jesus tỹ vãnh to comparação kãmén

³⁶ Ag mỹ kãmén kãn kar Jesus tóg vãnh e ẽn ré kỹ ãn kãra rã mũ. Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti to kãmũ mũ, ti ki jẽmẽ jé. "Ẽg mỹ ã tỹ ag mỹ kãmén ja ẽn ti tó mãn nĩ, ã tỹ ag mỹ trigo mré vãnh tó ja ẽn ti. Ẽg tỹ ver to jykrén tũ tóg tĩ," he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³⁷ Kĩ tóg ag mỹ kãmén mũ. "Ẽprã ke fi kósĩn vỹ trigo fy vãvãm mũ. Inh hã vẽ," he tóg mũ. ³⁸ "Ga hã to sóg: ẽpỹ, he mũ. Kỹ trigo ẽn vỹ Topẽ krê

ag ri ke nýtĩ, kÿ vãnh vỹ Nén-Kórég krê ag ri ke nýtĩ. ³⁹ Û tỹ ag han mũ vỹ tỹ Japo ti nĩ, Nén-Kórég ên krê ag. Ti colher ke kurã hã vỹ: kurã tỹ êgno, he mũ. Û tỹ trigo colher ke mũ ag vỹ tỹ Topê tỹ jêgnê jafã ag nýtĩ. ⁴⁰ Kurã tỹ êgno ki ag tóg êg tỹ vãnh pũn ên ri ke han ke mũ, Japo tũ ag tỹ. ⁴¹ Êprã ke fi kósin ên, inh hã vỹ isỹ jêgnê jafã ên ag jêgnênh ke mũ sir, kÿ ag tóg ù tỹ vãnh jykre pãno han mũ kar ag génh kãn ke mũ, ù tỹ ù ag mÿ: “ha jatun mÿ Topê vỹ mranh,” he mũ kar ag ke gé. ⁴² Ag génh kÿ ag tóg pĩ gru mág ên ki ag vãm ke mũ sir. Tá ag tóg vêsÿrénh tâvĩ han tĩ. Ájag jã tỹ ag tóg gyngyn henh ke mũ, gangan ke jé ag tóg ke mũ, jũ kÿ, vêsÿrénh kÿ ke gé. ⁴³ Kÿ ùn jykre kuryj ag vỹ há pê nýtĩnh mũ, sĩnvĩ, kókov, rã gru ri ke, ag tỹ ájag jóg tá nýtĩnh ken kÿ sir, ag tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ ven kÿ. Ûn nĩrêg nýtĩ tỹ tỹ jêrnê jé,” he tóg, Jesus ti.

Êpÿ ki jãnkamy to comparação

⁴⁴ “Kÿ êg tỹ ù tỹ kanhkã tá tỹ êg pã'i nĩ venh ke vỹ tag ri ke nĩ gé, ha mẽ. Û tỹ ã patrão japÿ tá jãnkamy ne kunũnh kÿ péju mãn kÿ nĩm ri ke tóg nĩ. Ti péju mãn kÿ tóg ã tỹ nén kar fón kãn mũ sir, ti kaja to êpÿ ên vyn jé sir. Êpÿ ên vyn kar kÿ jãnkamy ên vỹ tỹ ti tũ nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ êg mÿ êg tỹ ti ki rã sór kÿ êg tũ fón kãn tón hã vê.

Pérola to comparação

⁴⁵ “Êg tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke vỹ tag ri ke nĩ gé, ha mẽ,” he tóg mũ gé. “Negociante ù tóg jãnka han jafã tỹ negociar he tĩ, pérola tỹ. Hã kÿ tóg ùn há kuprêg tĩgtĩ. ⁴⁶ Kejên tóg ùn há pê ù vêg mũ sir, ùn kaja e. Kÿ tóg ã tũ vãm kãn mũ sir, ã tỹ ùn sĩnvĩ pê ên kajãm jé, ti tỹ tỹ tũ nĩ jé,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ êg mÿ êg tỹ ti ki rã sór kÿ êg tũ vãm kãn tó mãn hã vê gé.

Rede to comparação

⁴⁷ “Êg tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke to comparação vê gé, ha mẽ,” he tóg mũ gé. “Rede ri ke tóg nĩ, êg tỹ tỹ pirã kugmĩ jafã ên. Ti fig êg tóg tĩ, goj kãkã, êg tỹ pirã kugmĩ jé, kãkofár ke gé. ⁴⁸ Ki ti fón kar kÿ êg tóg nÿgnÿn mũ sir, goj ki êg tóg pirã mré kãkofár gégtĩ. Génh kÿ êg tóg ùn mág ag hã kuprêg tĩ, ma mũ jé. Ûn kãsir ên togvãnh êg tóg tĩ. ⁴⁹ Ge ti nĩgtĩ, kurã tỹ êgno ki. Topê tỹ jêgnê jafã ag tóg ùn jykre kuryj ag kuprêg ke mũ, Topê mÿ. ⁵⁰ Ûn jykre pãno ag vãvãm jé ag tóg ke mũ, pĩ gru mág ên ki. Tá ag vêsÿrénh vê sir. Ájag jã tỹ ag tóg gyngyn henh ke mũ, tỹ ag gangan kej ke mũ, jũ kÿ, vêsÿrénh kÿ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mÿ êg tỹ ti ki rã sór jé kãmén hã vê.

Êg panh to comparação

⁵¹ Kÿ tóg ã mré mũ tĩ ag mÿ: “ájag mÿ tag to jykren kãn mũ, sÿ ájag mÿ nén kãmén mũ tag tí?” he mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “hÿ,” he mũ sir.

⁵² Kÿ tóg ag mÿ: “kÿ tóg há tĩ,” he mũ. “Û tÿ Topê vĩ to professor ên, ti tÿ kanhkã tá nĩ ên jykre ki rãn kÿ tóg ge nĩ, ha mẽ,” he tóg. “Ëg panh ri ke tóg nĩ, ti tÿ tÿ nén ù mág nĩn kÿ. Ëg panh tóg kejên ãg mÿ ã tÿ nén sĭnvĩ ven tĩ, ti tÿ ùri mág mũ ti, ti tÿ vãsÿ mãn ja ên ke gé,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ãg mÿ ãg tÿ Topê vĩ ki kanhrãn ke tó vê. Ëg tÿ to estudo han kÿ ãg tóg vãsÿ rãn kÿ nĩ ên tónh ke mũ, kÿ ãg tóg ù tÿ ùri tó mũ tag tónh ke mũ gé. Jesus tÿ tag to ãg mÿ comparação han há vê.

*Jesus tÿ Nazaré ra vÿn ke
(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Ag mÿ kãmén kãn kar kÿ tóg tá kãkutê mũ sir. ⁵⁴ Kÿ tóg ã jamã ra tĩ mũ sir. Tá jun kÿ tóg ãg vênh kanhrãn jafã ki ag kanhrãn mũ. Kÿ tóg ag mÿ e tĩ, ti vĩ ti. Kÿ ag tóg ti to vĩ kónãn mũ. “Hên tán hÿn ki kanhrãn, vênh jykre tag ki? Û nÿ hÿn ti kanhrãn, ti tÿ nén han vãn h tag hÿn han jé?” he ag tóg ti to. ⁵⁵ “Ïn han tĩ ên kósin vê mÿr,” he ag tóg. “Ti mÿnh fi vÿ tÿ Maria fi nĩ, kÿ ti jãvy ag vÿ ki nÿtĩ, Tiago, José, Simão, Judas. ⁵⁶ Kÿ ti ve fag vÿ tag ki nÿtĩ gé, ãg mré. Ti tÿ ne jé ãg kãfór nĩ sór nê hÿn?” he ag tóg mũ sir, Jesus to.

⁵⁷ Kÿ tóg ag mÿ tÿ ù nÿ. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “êmã ù tá ke ag tóg Topê vĩ tó tĩ to é he tũ nĭgtĩ mÿr,” he mũ. “Ti jamã tá ke ag tóg ti to é he tĩ jãvo, ti mré ke ag, ti kanhkã ag,” he tóg.

⁵⁸ Kÿ tóg tá milagre e hÿn han tũ nĩ. Ûn kaga nÿtĩ pir ag tÿ há’ he tóg, ùn e tÿ há’ he tũ ti nĩ, ag tÿ ti ki ge jãvãn h nÿtĩn kÿ.

14

*João Batista ter
(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)*

¹ Kÿ kejên pã’i mág tÿ governador tÿ Herodes vÿ mẽg mũ, Jesus kãme ti. ² Kÿ tóg ã camarada ag mÿ: “João Batista vê hÿn, ãjag tÿ inh mÿ ù tó mũ ti,” he mũ. “Ti hÿn tóg rĭr mãn, sÿ ti tén kar kÿ, há kÿ tóg milagre tÿ hên ri ke hÿn han tĭgtĩ,” he tóg, Herodes ti, ã camarada ag mÿ, Jesus to.

³ Herodes vÿ João se ja nĩ, vêse ja kãki tóg ti fón ja nĩ, Herodias fi tugnĩn. Ti jãvy tÿ Filipe prũ fi ja vê, há ra tóg fi kunũnh kÿ fi tÿ prũg mũ, Herodes ti. Kÿ João tóg ti mÿ. ⁴ “ã há ne tóg ã mré ke prũ fi tÿ prũg mũ’,” he ja nĩ. “Fi ki ã tóg Topê vĩ mranh mũ,” he tóg, João ti, Herodes mÿ.

⁵ Kÿ Herodes tóg ti tén sór mũ, há ra tóg vênh kar kamêg mũ. Vênh kar tóg João to: “Topê vĩ tó tĩ ù vê,” he tĩ. Kÿ Herodes vÿ ag kamêg mũ. ⁶ Há ra tóg kejên Herodes mur ja kurã tá krÿg mũ. Kÿ festa ên kã Herodias fi kósin fi vÿ ag jo vênh grén mũ sir, ti mré jêg mũ ag jo. Kÿ tóg Herodes mÿ sĭnvĩ tĩ. ⁷ Kÿ tóg fi mÿ: “ã tÿ nén to vĩ kar nĭm jé sóg ke mũ ã mÿ, sÿ ke há vê,” he mũ, Herodes ti.

⁸ Kÿ fi tóg ã mÿnh fi mÿ ke mũ. Kÿ fi mÿnh fi tóg fi krĭn

mũ, fi tỹ João krĩ to vĩ jé. Kỹ fi tóg to vĩ mũ sir. “Inh mỹ ùri João Batista krĩ tỹ pénky kākã nĩm,” he fi tóg mũ, Herodes mỹ.

⁹ Kỹ tóg ti mỹ e tĩ sir, ti tỹ ti tén jé. Hã ra tóg fi mỹ: “sỹ ke há vễ,” he ja nĩ, kỹ ti mré jęg mũ ag vĩ mẽ kãn ja nĩ. Kỹ tóg fi mỹ: “hej,” he mũ sir. ¹⁰ Kỹ tóg soldado jênêg mũ sir, ti tỹ João krĩ kym jé. Hã ra João tóg vễse ja kākã nĩ nĩ. ¹¹ Kỹ tóg ti krĩ kym mũ sir. Pénky kākã nĩm kỹ tóg fi mỹ nĩm mũ, tátãg fi mỹ, ti krĩ ti. Kỹ fi tóg fi mỹnh fi mỹ ma tĩ mũ. ¹² Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg mẽ kỹ ti vyn kãmũ mũ, vễnh kej tá ti fón jé. Tĩ fón kar kỹ ag tóg Jesus mỹ tónh kãmũ mũ.

Jesus tỹ ùn e jên

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

¹³ Jesus tỹ João ter mẽ kỹ tóg tá kãkutẽ mũ, canoa kãmĩ. Kỹ tóg êmã tũg ja ra tĩ mũ sir, ã pir mỹ nĩ jé. Hã ra vễnh e ên tóg ti tũg mẽg mũ. Kỹ ag tóg ti nón mũ mũ, ãjag pẽn kã, êmã kar tá kãmũ kỹ. ¹⁴ Kỹ Jesus tóg kafã ù tá vag ke mũ, kỹ tóg tá ùn e ên ag vég mũ sir, ti nón kãmũ mũ ag. Kỹ ag tóg ti mỹ jagãgtar nỹtĩ. Ag jagãgtãn kỹ tóg ùn kagyga ag tỹ há' he mũ sir.

¹⁵ Ti tỹ ùn e tỹ hághá' hen kỹ tóg rãké nỹ sir, ti tỹ ag kanhrãn ki. Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ tó jé kãmũ mũ. “Rãké ti nỹ ha,” he ag tóg mũ, ti mỹ. “Tag mĩ tóg êmã tũ tĩ. Kỹ tóg ã tỹ ag jêgnênh há tĩ, ag tỹ êmã

ũ ra mũ jé, vễjên comprar he jé,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

¹⁶ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ha inhã ag jên, kỹ ag tóg hẽ ra mũnh ke tũ nĩ.” he mũ.

¹⁷ Kỹ ag tóg ti mỹ: “hã ra tóg tũ tĩ, vễjên tĩ,” he mũ. “Pão tỹ 5 (ke) vĩ ki nỹtĩ, pirã régre ke gé,” he ag tóg.

¹⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ ma kãmũ jęg ge,” he mũ. ¹⁹ Kỹ tóg ùn e ên ag mỹ tó mũ, ag tỹ re tá nĩgnĩ kỹ nỹtĩ jé. Kỹ tóg pão tỹ 5 (ke) ên mãg mũ, pirã régre ên ke gé. Kỹ tóg kanhkã ki êvãnh mũ sir, vễjên ên to tóg Topẽ mré vĩ mũ sir. Kỹ tóg pão kénh kỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ vin mũ sir, ag tỹ vễnh ken jé sir, ùn e ên ag mỹ. ²⁰ Kỹ vễnh kar tóg ko kãn kỹ funfór mũ sir. Hã ra tóg kén mũ. Kêj tỹ 12 (ke) fãn ag tóg mũ, ti ke tỹ. ²¹ Pão ko mũ ên ag tóg tỹ mĩl tỹ 5 (ke) nỹtĩ, ùn tỹtã mré tó tũ, fag krẽ mré tó tũ, hã ra fag tóg tá e nỹtĩ gé mỹr, ha mẽ.

Jesus tỹ goj kri tũg

(Mc 6.45-52; Jo 6.15-21)

²² Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ tó mũ, ag tỹ canoa kãmĩ mũ jé, ag tỹ ti jo kafã ù ra mũ jé. “Isỹ ver ùn e tag ag mỹ: ha mũjêg, henh ke vễ,” he tóg ag mỹ. ²³ Kỹ tóg ùn e ag mỹ: “ha mũjêg,” he mũ sir. Kỹ tóg pãnónh to tãpny mũ, Topẽ mré vĩ jé. ã pir mỹ tóg tá nĩ nĩ. Kỹ tóg kutyg mũ sir. Hã ra Jesus tóg pãnónh tá nĩ nĩ. ²⁴ Kỹ canoa tóg nig kãmĩ tĩ mũ sir, kafã ù ra. Nig fyr tóg kór gy nĩ sir, kuvar gy ti nĩ ha. Kỹ goj tóg krém krém ke sa nĩ, kỹ tóg ag kutãn kỹ nĩ nĩ, goj ti.

Kāka vỹ ag kato tē mǔ, hã kỹ ag tóg mǔ kónān mǔ. ²⁵ Kỹ kurã ke ra Jesus tóg ag to kãĩ mǔ, goj kri tĩg kỹ, ã pẽn kã. ²⁶ Kỹ ti mré mǔ tĩ ag tóg ti vég mǔ, ti tỹ goj kri tĩg kỹ, kỹ ag fe tóg jũrũn ke mǔ. “Vẽnh kuprĩg vẽ,” he ag tóg mǔ. Kamẽg kỹ ag tóg vẽnkrẽnkrẽn mǔ sir. ²⁷ Hã ra Jesus tóg ag mré vēmén mǔ sir. “Kamẽg tũg nĩ, inh hã vẽn,” he tóg. “Jũrũn ke tũg nĩ,” he tóg.

²⁸ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “ã hã mỹ?” he mǔ. “Kỹ inh mỹ tó, isỹ ã to tĩg jé, goj kri tĩg kỹ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

²⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kunĩg ge,” he mǔ. Kỹ Pedro tóg canoa ki kutẽ kỹ goj kri tĩ mǔ sir, Jesus to. ³⁰ Goj kri tĩg kỹ tóg vãhã kãka ki êvãnh mǔ, kỹ tóg kamẽg mǔ sir. Kamẽg kỹ tóg goj ki pun ke mǔ. Kỹ tóg prẽn mǔ. “Senhor, inh kren han nĩ,” he tóg mǔ, prẽn kỹ.

³¹ Kỹ Jesus tóg vēsỹmér ti kãgmĩg mǔ. Kỹ tóg ti mỹ: “inh ki rã há han tũ ã tóg nĩ, vỹ,” he mǔ. “Ã hã ne tóg: inh mỹ tá jun mǔ vỹ? he mǔ, hã kỹ ã tóg ki pun ke kren mǔ,” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ.

³² Kỹ ag tóg canoa kãki ge mǔ sir. Ag tỹ ki ge kỹ kãka tóg tũ' he mǔ, kóho ên. ³³ Kỹ tóg ag mỹ há tĩ, canoa kãki nỹtĩ ag mỹ. Kỹ ag tóg Jesus ki ge há han kỹ ti mỹ vĩ há han mǔ sir. “Topẽ kósin vỹ tỹ ã nĩ, mỹr,” he ag tóg mǔ sir ti mỹ.

Jesus tỹ Genesaré tá jun
(Mc 6.53-56)

³⁴ Kỹ ag tóg kafã ù tá junjun kỹ (ag tóg) vag ke mǔ sir, êmã

tỹ Genesaré tá. ³⁵ Tá ke ag tóg ãjag tỹ Jesus ve kỹ ti ki kanhrãn mǔ. Kỹ ag tóg ti to vẽnh vĩ jẽnẽg mǔ sir, vẽnh kar mỹ, ga kar ên mĩ hã. Kỹ ag tóg ùn kagyga ag tatĩ kãmũ mǔ, Jesus to. ³⁶ Kỹ ag tóg Jesus mỹ to vĩ mǔ, ag tỹ hẽn ri ke mũn ti kur mráj mẽ jé. Kỹ ag tóg há' há' he kãn mǔ sir, ag tỹ ti kur mẽn kỹ.

15

Judeu ag jykre si
(Mc 7.1-13)

¹ Kỹ kejẽn Fariseu ù ag tóg Jerusalém tá junjun mǔ, Jesus tá, Topẽ vĩ to professor ag mré hã. Jesus mỹ ag tóg vĩ mǔ.

² “Ã mré mǔ tĩ ag ne tóg ãg jykre si mranh tĩ,” he ag tóg. “Ëg jykre si ki ãg tóg nĩgpég tĩ, ãg jẽn ke jo, hã ra ag tóg nĩgpég tũ ra jẽg tĩ,” he ag tóg.

³ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag hã vỹ Topẽ vĩ mranh tĩ, ãjag tỹ ãjag jykre si han kỹ,” he mǔ.

⁴ “Topẽ tỹ ãg mỹ tón hã vẽn, ha mẽ: “ã mỹnh fi mré ã panh kamẽg nĩ, fag jagãgtãn nĩ,” he ja tóg nĩ. Kỹ tóg tag tó gé, ha mẽ: “ũ tỹ ã han mǔ fag mỹ vĩ kónān mǔ ên tén jé ã tóg ke mǔ,” he ja tóg nĩ gé, Topẽ ti.

⁵ Ti jãvo ãjag tóg tag tó tĩ, ha mẽ: “ã panh mỹ nén ù nĩm tũg nĩ, ã mỹnh fi mỹ nén ù nĩm tũg nĩ, ã tỹ fag mỹ: “sỹ ãjag mỹ nén ù nĩm ke vẽn vẽn, hã ra sóg Topẽ mỹ nĩm sór mǔ,” hen kỹ. Û tỹ tag han kỹ tóg há tĩ,” he ãjag tóg tĩ. ⁶ Hã kỹ ãjag tóg Topẽ vĩ tỹ tũ' he tĩ, ãjag tỹ ãjag jykre si hã han kỹ,” he tóg, Jesus ti.

⁷ “Krī régre ājag nýtī, ha mē. Hã kýt Isaiás výt ājag to vī ja nýtī, ti týt tag tó kýt, ha mē. ⁸ “Povo tag výt ājag nūnē hã týt inh mýt vī há han tī, hã ra ag jykre pi(jé) týt inh jykre nýt’,” he ja tóg nī. ⁹ “Fagrīnh mýt ag tóg iso grīnh ke tī, hã ra ag tóg ěprã ke ag jykre to: Topē týt tón hã vē, he tī,” he ja tóg nýtī, Isaiás ti,” he tóg, Jesus ti. “Ki hã tó ja tóg nī, ājag to, ājag krī régre nýtīn kýt,” he tóg, Jesus ti.

*Ne týt ěg kavénh
(Mc 7.14-23)*

¹⁰ Kýt tóg vėnh kar jé prėr mū sir, ag týt ti rã hã nýtī jé, ti vī jēmē há han jé. Kýt tóg ag mýt: “ha mē, sýt nén tó mū ti, kýt to jykrén nī gé,” he mū. ¹¹ “Ěg jėn pi(jé) ěg kavénh tī’,” he tóg. “Ěg jėnky kã ra ěg tóg rãg tī, vėjėn ti. Nén ũ týt ěg ki kãpa hã výt ěg kavénh tī, ha mē,” he tóg.

¹² Kýt ti mré mū tī ag ti to kãmū kýt ti mýt: “ha mē,” he mū. “Fariseu ag výt ã to jũ nýtī, ã týt ag mýt: vėjėn pi(jé) ěg kavénh tī, hen kýt,” he ag tóg ti mýt.

¹³ Kýt tóg ag mýt: “ěg jóg mág týt nén krãn ja tũ vãm kýt nī kãn ke vē, ěg jóg týt kanhkã tá nī týt nén krãn ja tũ ěn ti,” he mū. “Ag pi(jé) týt Topē krė nýtī, Fariseu ěn ag, hã kýt tóg ag vãm ke mū,” he tóg. ¹⁴ “Hã kýt ag to jykrén tũg nī. Ũn kyvó ag mýt ag tóg: “sýt ã jãmī tīg ke vē,” he tī, hã ra ag tóg ti kóm kyvó nýtī gé, kýt ũn kyvó týt ũn kyvó jãmī tīg kýt ag tóg kãgnó ki vár ke mū, ha vemnī,” he

tóg, Jesus ti. Ag týt nũgme ki vár to ken hã vē, hã výt: kãgnó ki vár ke mū, he mū.

¹⁵ Kýt Pedro tóg ti mýt: “ěg mýt kãmén há han nī, ã výt tag,” he mū. ¹⁶ Kýt Jesus tóg ti mýt: “kýt ājag mýt ver ki kanhrãn tũ nýtī’?” he mū. ¹⁷ “Mýt ājag týt to jykrén tũ tī’?” he tóg. “Ha vé, ěg týt ěg jėn týt ěg jėnky kãra rãg kýt tóg ěg nug kãra rã mū, kar ěg tóg gón mū sir. ¹⁸ Nén ũ týt ěg ki kãpa výt týt ěg jykre nī, hã kýt tóg ěg kavénh tī. ¹⁹ Nén ũ týt ěg ki kãpa hã vē, ha mē: jykrén kónãn, ũ tén, ã prũ tũ fi mré nýt, ã mén tũ mré nýt, ũn mén tũ fag to ěn, nén ũ péju, ũ to ón, ũ to vī kónãn. ²⁰ Nén ũ týt ěg ki kãpa hã vē, ěg kavénh tīn hã vē. Ěg týt nĩgpég tũ ra jėn kýt ti pi(jé) ěg kavénh tī’,” he tóg, Jesus ti.

*Canaã tá ke fi týt Jesus mré vėmėn
(Mc 7.24-30)*

²¹ Kýt Jesus tóg tá kutė kýt (tóg) ga ũ ra tī mū, cidade týt Tiro ra, cidade týt Sidom ra. ²² Ti týt tá jun kýt ũ fi tóg ti venh kãtī mū. Ga týt Canaã tá ke fi vē. Kýt fi tóg Jesus tá jun mū, kýt fi tóg prėr mū. “!..Senhor, Davi kósin..!” he fi tóg. “!..Inh jagãgtãn ra..!” he fi tóg. “!..Inh kósin fi výt jagrė kórég tãvī nī, ã týt inh mýt ti kutėm há tóg te..!” he fi tóg, prėr kýt.

²³ Hã ra Jesus tóg fi mýt vīt tũ nī. Kýt ti mré mū tī ag tóg ti to kãmū kýt ti mýt: “ã mýt fi ve sór tũ nī, fi týt kar kýt ã ĩn ra tīg jé?” he mū. “Ěg nón fi tóg ěg jé prėr mū, kýt tóg ěg mýt e tī,” he ag tóg, Jesus mýt.

24 Hã ra tóg ag mÿ: “vó,” he mÿ. “Topê vÿ inh jênê, sÿ Israel ag tÿ há’ he jé inhhã, ù tÿ Israel kãmĩ Topê vÿ mranh mÿ ag tÿ,” he tóg, Jesus ti. Hã ra fi tóg tÿ fóg nĩ, hã kÿ tóg fi ve sór tũ nĩ.

25 Kÿ fi tóg ti tá jun mÿ sir. Ti krêm fi tóg grĩnh ke mÿ. Kÿ fi tóg ti mÿ: “Senhor,” he mÿ. “Ã mÿ inh jagãgtãn ke tũ?” he fi tóg.

26 Hã ra Jesus tóg fi mÿ: “há tũ tóg nĩ, ã tÿ nén to vĩ mÿ ti,” he mÿ. “Ëg krê jamĩ vÿ tÿ ãg krê tũ nĩ, kÿ ãg tóg cachorro mÿ fón vãn nhĩgĩ, ãg krê jamĩ ti,” he tóg, Jesus ti.

27 Kÿ fi tóg ti mÿ: “hÿ,” he mÿ. “Hã ra cachorro sĩ ag tóg ãmĩ mru ãn ko tĩ, mesa krêm,” he fi tóg, Jesus mÿ. “Hã kÿ inh kósĩn fi tÿ há’ hemnĩ, ãg tÿ tÿ cachorro ãn ri ke nÿtĩ kÿ,” he fi tóg, Jesus mÿ.

28 Kÿ tóg ùn tÿtã ãn fi mÿ: “inh ki rã tãvĩ han ja ã tóg nĩ,” he mÿ. “Hã kÿ sóg ã mÿ han mÿ, ã tÿ inh mÿ nén to vĩ mÿ tag,” he tóg fi mÿ. Ti tÿ tag tó kÿ fi kósĩn fi tóg há’ he mÿ, hora ãn kã.

Jesus tÿ ùn e ag tÿ há’ he

29 Kÿ Jesus tóg cidade tá kãkutê kÿ (tóg) goj nig fyr jagma tĩ mÿ, nig tÿ Galilêia ãn fyr jagma. Kÿ tóg pãnónh to tãpÿ mÿ, kÿ tóg nĩ mÿ. 30 Kÿ ùn tÿ hãn ri ke ag vÿ junjun mÿ, ùn kagyga ag ke gé, ùn kãnhgrĩ ag ke gé, ùn tĩg vãn ag ke gé, ùn kaga ù ag ke gé. Ti ki ag tóg junjun mÿ, kÿ tóg ag tÿ hághã’ he kãn mÿ. 31 Kÿ tóg vãn kar ãn mÿ e tĩ, ag tÿ tag

ven kÿ. ùn vãn ag tóg vĩ há nÿtĩ, ùn kónhgrĩ ag tóg mÿ há nÿtĩ, ùn kyvó ag tóg ãvãn há nÿtĩ. Kÿ ag tóg Topê mÿ vĩ há han mÿ sir, Israel ag.

*Jesus tÿ ùn e ù jên mãn
(Mc 8.1-10)*

32 Kÿ Jesus tóg ã mré mÿ tĩ ag jé prêr mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “inh mÿ ag tóg jagãgtar nÿtĩ, ùn e tag ag,” he mÿ. “Kurã tãgtũ han ag tóg mÿ ãg mré. Hã ra ag tóg vãn ve ja tũ nhĩgĩ. Kÿ tóg sÿ ag jãg tũ ra ag jãgnê jãvãn tĩ, ag jamã ra. Ag mÿn kÿ ù ag hÿn kãgter ke mÿ, kókĩnkĩr kÿ,” he tóg.

33 Kÿ ti mré mÿ tĩ ag tóg ti mÿ: “ki ti ãmã tũ nĩ, ki ti ga kórég nĩ,” he mÿ. “Ëg hÿn hã tá vãn venh mÿ, ãg tÿ ùn e tag ag jãn jé?” he ag tóg ti mÿ.

34 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãmĩ tÿ hã ri ke nÿ ki nÿtĩ ge?” he mÿ. Kÿ ag tóg: “ù tÿ 7 (ke) vãn, kãkufár pipir ke gé,” he mÿ.

35 Kÿ tóg ùn e ag mÿ tó, ag tÿ nhĩgnĩ kÿ nÿtĩ jé, ga kri. 36 Kÿ tóg ãmĩ tÿ 7 (ke) mãg mÿ, pirã mré, kÿ tóg to Topê mré vĩ mÿ. Kÿ tóg vãn kãkénh mÿ, ãmĩ ti. Kÿ tóg ã mré mÿ tĩ ag mÿ vin mÿ, ag tÿ vãn kar mÿ kã vãn ken jé. Kÿ ag tóg kã vãn ken mÿ mÿ. 37 Kÿ ag tóg ko kãn mÿ, funfór ag tóg mÿ, hã ra tóg kén mÿ. Kre tÿ 7 (ke) ãn fãn tóg mÿ sir, ãmĩ kén ti, Jesus mré mÿ tĩ ag tÿ génh kÿ. 38 ù tÿ ko mÿ ag vÿ ù tÿ 4 mil (ke) nÿtĩ, ag tãvĩ, ùn tÿtã mré tó tũ, ag krê mré tó tũ. Hã ra ag tóg tá e nÿtĩ gé.

³⁹ Kÿ Jesus tóg ag jëgnëg mũ sir, ag jamã ra. Kÿ tóg canoa ki rã mũ sir, ãmã tÿ Magadã tá ga ra tÿg jé, ã mré mũ tÿ ag mré.

16

Ag tÿ Jesus mÿ milagre to vÿ (Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Kÿ Fariseu ù ag tóg Jesus tá junjun mũ, Saduceu ag mré hã. Ag tÿ ón kÿ ti ki jëmë sór vë, ag tÿ kar ti kato vÿ jé. Kÿ ag tóg ti mÿ milagre to vÿ mũ. Ag tÿ ti jykre to: “Topë jykre mÿ vÿ?” he sór vë. ² Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ta to jykrén há ãjag nÿtÿ, ãmé to ke gé,” he mũ. “Rãkãnh kÿ ãjag tóg kanhkã ki ëvãnh tÿ. Rãren kÿ ãjag tóg: “ëmãnh ke vë,” he tÿ. ³ Kÿ kusã ki ãjag tóg kanhkã ki ëvãnh tÿ gé. Kanhkã pÿr kÿ ãjag tóg sir: “ta vÿ kutënh mũ, kanhkã vÿ pÿr mũ,” he tÿ. Tó há han ãjag tóg tÿ, rãre ve kÿ, kanhkã pÿr ven kÿ ke gé. Hã ra ãjag tóg inh ki kagtÿg nÿtÿ, ãjag tÿ sÿ nén han mũ vég mũ ra. Hã kÿ ãjag tóg: “Topë jykre mÿ vÿ?” he tÿ. ⁴ Kórég ãjag nÿtÿ, ãjag tÿ Topë ki ge jãvãnh nÿtÿnh kÿ. Ûri ke kar vÿ ãjag ri ke kórég nÿtÿ. Milagre venh ke tÿ ãjag tóg nÿ. Vãsÿ Topë vÿ tó tÿ ù tóg nÿgtÿ, hã vÿ: Jonas, he mũ. Jonas tÿ nén ve ja ri ke hã ve jé ãjag tóg ke mũ, ùri,” he tóg, Jesus ti. Kÿ tóg ag ré kÿ tÿ mũ sir.

Fermento to comparação ù (Mc 8.14-21)

⁵ Kÿ tóg ã mré mũ tÿ ag mré tÿ mũ, goj nig kafã ù ra. Ag tÿ kafã ù tá junjun kÿ ag tóg ãmÿ to jykrén mũ sir, Jesus mré

mũ tÿ ag. Kã jatun kÿ ag tóg nÿtÿ ja nÿ, kÿ tóg tÿ tÿ sir, ãmÿ ti. ⁶ Kÿ Jesus tóg ag kanhrãnh mũ. “Fariseu ag tÿ fermento há(r) kamëg nÿ, Saduceu ag tÿ fermento há(r) ke gé,” he tóg mũ, Jesus ti.

⁷ Kÿ ag tóg jagnë mré vÿ mũ sir, Jesus vÿ tag to. “Ti tÿ ëg tÿ pão mãg tÿ ãn tó hÿn,” he ag tóg mũ, jagnë mÿ.

⁸ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nÿ, ag tÿ nén tó mũnh ki. Kÿ tóg ag mÿ tó mãnh mũ. “Inh ki ge há han tÿ ãjag tóg nÿ ver,” he tóg. “Hã kÿ ãjag tóg jagnë mÿ: pão tÿ, he mũ. ⁹ Ver tóg ãjag tÿ to jykrén tÿ tÿ. Pão tÿ 5 (ke) ãn mÿ ëkrén nÿ. Û tÿ mil tÿ 5 (ke) ag tóg ko kãnh, hã ra tóg kén, ag kar tÿ ko mũ ra. Ti ke hÿn kÿ tÿ hÿ ri ke fãnh?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ tó mũ sir. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “jo pão tÿ 7 (ke) ãn ti. Û tÿ mil tÿ 4 (ke) ag vÿ kó, hã ra tóg kén, ag kar tÿ ko mũ ra. Ti ke hÿn kÿ tÿ hÿ ri ke fãnh?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ tó mũ gé sir. ¹¹ Kÿ tóg ag mÿ: “kÿ inh vÿ to jykrén nÿ,” he mũ. “Pão tó tÿ sóg nÿ. Fermento pë tó tÿ sóg nÿ. To jykrén há han nÿ, ha mÿ. Fariseu ag tÿ fermento há(r) kamëg nÿ, Saduceu ag tÿ fermento há(r) kamëg nÿ gé, he sóg mũ ãjag mÿ,” he tóg, Jesus ti.

¹² Kÿ ag tóg to jykrén há han mũ sir vãhã. Ti tÿ fermento pë tó pijé. Ti tÿ Fariseu ag jykre tó ja vë, Saduceu ag jykre ke gé. Ag jykre hã to tóg: “ãn kamëg nÿ,” he ja nÿ, Jesus ti.

Pedro tỹ Jesus kãmén
(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Kỹ Jesus tóg cidade tỹ Cesaréia Filipe tá ga ra tĩ mũ, ti mré mũ tĩ ag mré. Kỹ tóg ag mỹ: “tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he mũ. “Kỹ ag iso hẽ ri ke tĩ?” he tóg mũ, ag mỹ.

14 Kỹ ag tóg ti mỹ. “ũ ag tóg ã to: João Batista vẽ, he tĩ,” he mũ. “Jãvo ù ag tóg: Elias vẽ, he tĩ, ã to. Jãvo ù ag tóg: Jeremias vẽ, he tĩ gé, jãvo ù ag tóg: Topê vĩ tó tĩ ù vẽ, he tĩ gé, ã to,” he ag tóg, Jesus mỹ.

15 Kỹ tóg ag mỹ: “ag jãvo ãjag hẽ ri ke tĩ, iso?” he mũ.

16 Kỹ Simão Pedro tóg ti mỹ: “tỹ ã Cristo nĩ,” he mũ. “Topê kósin vỹ tỹ ã nĩ. Topê vỹ rĩr nĩ, kỹ ã hã vỹ tỹ ti kósin nĩ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

17 Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “Simão!,” he mũ, “João kósin!,” he tóg. “Êprã ke tỹ ã mỹ tó pijé!,” he tóg. “Inh jóg tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ ã mỹ tó vẽ, isỹ tỹ ti kósin nĩ ti. Hã kỹ tóg ã ve há han mũ, Topê ti,” he tóg, Pedro mỹ. 18 “Ha mẽ, tỹ ã Pedro nĩ, hã vỹ: pó, he mũ. Pãró tag kri sóg isũ han mũ, tỹ ãn ri ke ên, hã vỹ: ã tỹ ag mỹ inh vĩ tó tigrĩn ag tóg inh ki genh ke mũ, he mũ. Kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag vỹ tỹ igreja ri ke nỹtĩ. Ag fár tỹ tũ' he mũ ra ag tóg rĩnrĩr mãn ke mũ. Tũ' henh ke tũ ag nĩ. 19 Êprã ke ag vỹ kanhkã ra mũnh mũ, ã vĩ ki. Jãnkã ri ke ti nĩ, kanhkã ra ge jafã ti, kỹ sóg ã hã mỹ ti nón jafã ti fig mũ sir, ti chave ti. Kỹ ã tỹ ù mỹ: “kanhkã ra tũg ke tũ ã tóg nĩ,” hen kỹ tóg

ra tũg ke tũ nĩ. Kỹ ã tỹ ù mỹ: “kanhkã ra ã tóg tũg ke mũ,” hen kỹ tóg ra tũg ke mũ,” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ.

20 Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ tó mũ, ag tỹ ti kãmén tũ nĩ jé ver. “Ker ù mỹ sỹ tỹ Cristo nĩ tó hẽ!” he tóg mũ ag mỹ.

Jesus tỹ ã ter ke tó vén
(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

21 Kỹ tóg ag mỹ ã jagtar ke kãmén nĩ nĩ. ã mré mũ tĩ ag mỹ tóg komẽr hã tó mũ. “Kãnhmar sóg Jerusalém ra tũg mũ ha,” he tóg mũ. “Tá sóg hã ra jagtar ke mũ. Kófa ag vỹ iso kórég nỹtĩnh mũ, ha vemnĩ, Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, Topê vĩ to professor ag ke gé. Ag tỹ isén ke vẽ, kỹ sỹ kurã tãgtũ ki rĩr mãn ke vẽ,” he tóg, Jesus ti.

22 Kỹ Pedro tóg ti pin kỹ ti mré vĩ mũ, ti tỹ tag to jykrén tũ nĩ jé. “Senhor,” he tóg, “Topê jé ã jy nĩgãn, ã tỹ ã jagtar ke tag vég tũ nĩ jé,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

23 Hã ra Jesus tóg vēsỹjãm êvãnh kỹ ti mỹ vĩ tar han mũ sir, ti to jũ kỹ. “Kutĩg, Satanás,” he tóg, Pedro mỹ. “Isỹ Topê vĩ mranh han sór ã tóg mũ,” he tóg. “Ã pi(jé) Topê jykre tó mũ'. Êprã ke jykre vẽ, ã tỹ inh mỹ nén tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ.

24 Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ vĩ mãn mũ. “Ãjag tỹ inh mré kãmũ kỹ tóg há tĩnh mũ,” he tóg. “Kỹ ãjag jykre tovãnh nĩ, ãjag tỹ isũ tâvĩ hã han jé. Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tũg ke mũ, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vẽnh nenh

ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, ājag tỹ inh mré mũ sór nỹtĩn kỹ,” he tóg. ²⁵ “Ājag tỹ ājag jykre hā han kỹ ājag tỹ nũgme ki vār ke vē. Jāvo ājag tỹ isugrĩn ājag jykre tovānh kỹ ājag krenkren ke vē, ājag kǎgter ke mũ (hā) ra. ²⁶ Hēn ri ke mũn ājag hỹn mundo ki nén ũ kar ganhar henh ke mũ, hā ra ājag kuprĩg vỹ vāfor ke mũ. Kỹ tóg kórég nỹ. Ēg tỹ ne tỹ ěg kuprĩg kajām ke tóg tũ tĩ, ěg tỹ ti ve mǎn jé,” he tóg. ²⁷ “Tỹ sóg ěprā ke fi kósin nĩ. Kǎtĩg mǎn jé sóg ke mũ, kanhkā tá, isỹ jěgně jafā ag mré, inh jóg tỹ isỹ ũn mág han ti kỹ. Kỹ sóg vēnh kar mỹ ājag tỹ nén han ja kaja ěn ven ke mũ. ²⁸ Ha vé, ki hā sóg tó mũ. Ājag kāmĩ ũ ag tóg Topě tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ venh ke mũ, ājag ter ke to hā, tag ki ěg mré nỹtĩ ũ ag. Ēprā ke fi kósin ěn ve jé ag tóg ke mũ, ti tỹ tỹ pǎ'i nĩ ti. Inh hā vē,” he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tỹ Moisés mré Elias mré vēmén
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Kar kurā tỹ 6 (ke) tũg kỹ Jesus tóg ag mỹ: “mũ nỹ, vyr mỹ,” he mũ. Pedro mỹ tóg ke mũ. Tiago mỹ ke gé, ti jāvy tỹ João mỹ ke gé. Ag hā mré tóg tĩ mũ, pǎnónh ra. ² Kỹ tóg ag jo vēnh ve ũ han mũ sir, kỹ ti kakā tóg kókov nĩ. Rā ri ke tóg nĩ, ti kakā ti. Ti kur vỹ kóprěj nĩ gé, jěngrě ri ke. ³ Kỹ vāhā Moisés tóg ag mỹ vēnh ven mũ sir, Elias ti ke gé. Jesus mré ag tóg vēmén mũ. ⁴ Kỹ Pedro tóg

Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Tag ki tóg sér tĩ,” he tóg. “Ēg mỹ pǎjóg tǎgtũ han mũ', ā mỹ', Moisés mỹ', Elias mỹ ke gé'?” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

⁵ Pedro tỹ ver vēmén mũ ra kanhkā góg kókov tóg ag kri rũm ke mũ. Kỹ vēnh vĩ tóg mẽ há' he mũ, kanhkā góg kǎtá, kỹ tóg: “inh kósin pir hā vē,” he mũ. “Ti vĩ jěmē ra,” he tóg, Topě ti.

⁶ Kỹ Jesus mré mũ tĩ ag tóg mẽg mũ, kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ag mỹ e tĩn kỹ ag tóg mũg ke mũ sir. ⁷ Kỹ Jesus tóg ag to kǎtĩg kỹ ag mẽg mũ sir, ā nĩgé tỹ, kỹ tóg ag mỹ: “nĩgnĩ ra,” he mũ. “Mũmęg tũg nĩ,” he tóg mũ.

⁸ Kỹ ag tóg mĩ ěvānh mũ, hā ra ag tóg Jesus hā vég mũ. Ti mré vēmén mũ ag ve mǎn tũ ag tóg nĩ, kanhkā tá kāmũ ěn ag.

⁹ Kỹ ag tóg pǎnónh tá kǎre mũ sir. Ag mũn kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ker ũ mỹ tó hě',” he mũ. “Ājag tỹ ũri nén vég mũ tag tó tũg nĩ ver,” he tóg. “Sỹ iser ja tá vỹn ke kar hā kāmén nĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ: “hā ra Topě vĩ to profesor ag tóg Elias tó tĩ,” he mũ. “Kǎtĩg jé tóg ke mũ něji, Cristo kǎtĩg ke to hā, Elias ti. Hā mỹ'?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “hỹ,” he mũ. “Kǎtĩg jé tóg ke mũ mỹr, nén kar han mǎn jé, Elias ti. ¹² Ha mẽ, kǎtĩg ti huri. Hā ra ag tóg ti ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ. Hā kỹ ag tóg ti vóg kónān ja nĩgtĩ, ag tỹ ti vóg kónān sór kỹ. Hā kỹ ěprā ke fi kósin ěn tóg, inh hā tóg ag

tugrĩn jagtar ke mũ gé, ag tỹ inh vóg kónãn ken kỹ,” he tóg, Jesus ti.

13 Kỹ ag tóg vãhã ti tỹ nén tó mũ to jykrén mũ, ti mré mũ tĩ ag. “João Batista to ke ja vë, ãg kygpég tĩ ãn to ke ja vë, hã vỹ: Elias, he mũ, ti tỹ Elias ãn ri ke ja nĩn kỹ,” he ag tóg mũ sir, Jesus mré mũ tĩ ag.

*Jesus tỹ kyrũ tỹ há' he
(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)*

14 Kỹ ag tóg vënh e ãn tá junjun mũ sir. Kỹ ù tóg Jesus to kãtĩ mũ, ag kãmĩ ù. Ti krêm tóg grĩnh ke mũ, ã jakrĩ tỹ, kỹ tóg ti mỹ: 15 “Senhor,” he mũ. “Inh kósĩn jagãgtãn nĩ,” he tóg. “Ter tĩ tóg nĩgtĩ, to tóg jagtar tãvĩn tĩ. Kejẽn tóg pĩ ki kutē tĩ, ter tĩ ãn han kỹ, kejẽn tóg goj ki kutē tĩ,” he tóg. 16 “Kỹ sóg ã mré mũ tĩ ag mỹ ti ven ja nĩgtĩ, ag tỹ ti tỹ há' he jé, hã ra ag tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus mỹ.

17 Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ãjag ne tóg inh ki rã há han tũ nĩgtĩ,” he mũ. “Jykre pãno ãjag tóg nỹtĩ,” he tóg. “Kysã tỹ hẽn ri ke ki inh hỹn ãjag mré tĩnh ke mũ? Kysã tỹ hẽn ri ke ki inh hỹn ãjag to fe tĩnh mũ?” he tóg. “Inh mỹ ti pére kãtĩg,” he tóg, Jesus ti, ti panh mỹ.

18 Ag tỹ ti mré kãmũ kỹ Jesus tóg ti jagrẽ mỹ vĩ jũ han mũ sir, ti tỹ ti tovãnh jé. Kỹ tóg vësỹmér ti ki kãkutē mũ sir, kỹ tóg há' he mũ vãhã, kyrũ ti.

19 Kỹ Jesus mré mũ tĩ ag tóg ti ki jëmẽ sór mũ. Vyr mỹ ag tóg Jesus mỹ: “ãg ne tóg ti tỹ há' he ja tũ nĩ,” he mũ. “Hẽ

ri ken kỹ hỹn?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

20 Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ inh ki ge tũ nỹtĩ tugnĩn ke vë, ãjag tỹ inh vĩ kri fig tũ tugrĩn ke vë,” he mũ. “Ha mẽ, ãjag tỹ inh ki ge sĩ han kỹ nỹtĩ ra ãjag tóg pãnónh tag mỹ: “ha tag ra tĩg,” he há nỹtĩnh mũ vë. ãjag tỹ pãnónh mré vĩ kỹ tóg tĩg ke mũ vë, ha mẽ, ãjag tỹ inh ki ge sĩ nỹtĩ ra. Ka tỹ mostarda fy vỹ sĩ tãvĩ nĩ. ãjag tỹ inh ki ge sĩ nỹtĩ ra, ka tỹ mostarda fy sĩ ãn ri ke nỹtĩ ra tóg há tĩnh mũ vë. Kỹ ãjag tóg pãnónh tĩn há nỹtĩnh mũ vë. Nén kar han há ãjag nỹtĩnh mũ vë, ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ra. 21 Hã ra vënh jagrẽ kórég tỹ ge kutēm tóg jagy nĩ. Topẽ mré ãg tóg vĩnh ke mũ, kỹ ãg tóg ti mré vĩ kỹ vãkrenh ke mũ gé, nén ù ko tũ jé ãg tóg ke mũ, kỹ tóg vãhã kutēnh mũ, vënh jagrẽ kórég tỹ ge ti,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ã ter ke tó mãn
(Mc 9.30-32; Lc 9.43b-45)*

22 Tag kar kỹ ag tóg ga tỹ Galiléia tá nỹtĩ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ẽprã ke fi kósĩn vỹ jagtar nĩnh mũ. Inh hã vë,” he mãn mũ. “Èprã ke ag vỹ ãjag tỹ isỹ nén han sór mũ ãn han ke mũ. 23 Ag tỹ isén ke vë. Ag tỹ isén kar kỹ sóg hã ra rĩr mãn mũ, kurã tãgtũ tũg kỹ,” he tóg, Jesus ti. Ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ tóg ag mỹ e tãvĩ tĩ sir. Fe kaj ag tóg mũ sir, ti mré mũ tĩ ag.

Jesus tỹ imposto kajãm

24 Kỹ ag tóg mũ mãn kỹ (ag tóg) cidade tỹ Cafarnaum tá junjun mũ sir. Kỹ imposto

kaja mǎg tĩ ag tóg Pedro mǎ vĩ mũ, Topẽ jo ãn jé imposto mǎg tĩ ag. Imposto ẽn kaja hã vỹ: jãnkamy régre, he mũ. Pedro mǎ ag tóg: “ãjag Senhor mǎ kajãm tũ nĩgtĩ?” he mũ.

²⁵ Kĩ tóg ag mỹ: “vó, kajãm ti tĩ,” he mũ. Kĩ tóg ã ãn tá jun mũ sir, Pedro ti. Kĩ Jesus tóg ti mỹ vĩ mũ, imposto to, hã ra Pedro tóg ti mỹ nén ù tó ja tũ nĩ ver. Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “Simão’,” he mũ. “Pã’i ag mỹ ã mỹ: “ha imposto kajãm,” he ja tũ nĩ?” he tóg, Jesus ti. “Tag to jykrén, ha mẽ. Ag mỹ ãjag krẽ mỹ: “kajãm nĩ,” henh ke mũ’, ãjag mré ke tũ ag mỹ, vó?” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ. ²⁶ Kĩ Pedro tóg ti mỹ: “ãjag mré ke tũ ag mỹ ag tóg: “kajãm nĩ,” he tĩ,” he mũ. Kĩ Jesus tóg ti mỹ: “hỹ, hã vẽ,” he mũ. “Kĩ ag krẽ hỹn kajãm ke tũ nĩ vẽ. ²⁷ Hã ra ag tóg ẽg to jykrén kónãn sór mũ, ẽg tỹ kajãm tũ to, ẽg tỹ tỹ Topẽ mré ke nỹtĩ ra. Ag tỹ ẽg to jykrén kónãn sór kũ ẽg hỹn tóg kajãm ke mũ, Topẽ jo ãn jé imposto ẽn, ẽg tỹ tỹ Topẽ krẽ nỹtĩ ra, Israel krẽ ke gé. Hã kũ pirã sygsam tũg, nig ẽn tá. Sygsam kũ jẽ kũ ã tóg pirã kãgmĩnh mũ. ã tỹ ùn kãgmĩ vén mũ ẽn jẽnky tugnỹm nĩ. Jãnkamy vỹ kãkã nĩ, ti jẽnky kãkã, ã tỹ ẽg jo kajãm jé, ã jo, ijo ke gé,” he tóg, Jesus ti. Kĩ Pedro tóg tĩ mũ sir. Jãnkamy vég tóg mũ sir. Kĩ tóg tỹ imposto kajãm tĩ mũ, Pedro ti.

Û tỹ ẽg kãfór nĩ

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Kejẽn Jesus mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ vĩ mũ, kũ ag tóg: “kejẽn ẽg tóg Topẽ tỹ tỹ ẽg pã’i nĩ venh ke mũ,” he mũ. “Ëg tỹ ti ve kũ ù tỹ hẽ nỹ hỹn ẽg kãfór kar nĩ?” he ag tóg, Jesus mỹ. ² Kĩ Jesus tóg gĩr ù jé prẽr mũ, kũ tóg ag kjuu kã ti fẽg mũ, gĩr ti. ³ Kĩ tóg ag mỹ tag tó mũ, ha mẽ. “Gĩr ri ke han nĩ, ãjag tỹ Topẽ tỹ tỹ ẽg pã’i nĩ ve sór kũ, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Hã kũ ãjag jykre tovãnh nĩ, gĩr jykre han jé,” he tóg. ⁴ “Gĩr pi(jé) ùn sanh kãfór sór nĩ’. Kĩ ti ri ke han nĩ. Jagnẽ kãfór nĩ sór tũg nĩ. “Ûn sĩ vỹ tỹ inh nĩ, gĩr ri ke vỹ tỹ inh nĩ,” hemnĩ, ãjag tỹ kar kũ tỹ ùn mág kãfór kar nỹtĩ jé, Topẽ tỹ tỹ ẽg pã’i nĩn kũ,” he tóg. ⁵ “ãjag hã vỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ. ãjag tỹ inh mré ke nỹtĩn tugnĩn gĩr tỹ ge jẽ’ỹn nĩ, to há nỹtĩmnĩ, isugrĩn. ãjag tỹ isugrĩn ù tỹ ge to há nỹtĩn kũ ãjag tóg iso há nỹtĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

Inferno ki kutẽ mũ vỹ jagy pẽ nĩ

(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ “Ûn sĩ tag tóg inh ki rã kũ jẽ. Kejẽn ù tóg ùn sĩ tỹ inh vĩ mranh han sór mũ. Ẽn jykre vỹ kórég tãvĩ nĩ. Ẽn hã mỹ tóg há nỹnh mũ vẽ, ù tỹ pó mág tỹ ti nunh to sa kũ goj nig ki ti fón jé, ti tỹ goj ki ter jé. Jagy tãvĩ tóg tĩ, ù tỹ gĩr tỹ isovãnh han kũ,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Topẽ vỹ ag ve kónãn pẽ han ke mũ, ag tỹ ù tỹ iso há nỹtĩ ag krĩn

kónān kŷ. Ag tŷ ag krĭn kónān kŷ tóg ag tŷ inh vĭ mranh ha mẽ tí. Ũ tŷ hĕn ri ke ag tóg ag krĭn kónān tí. Hã ra ag tóg to jagãgtar tâvĭ han ke mũ gé. Topĕ vŷ ag ve kónān pĕ han ke mũ, ag tŷ ũ krĭn kónān kŷ,” he tóg, Jesus ti.

⁸ “Ă tŷ nĕn ũ vóg kŷ Topĕ vĭ mranh kŷ ă nĭgnó kym nĭ, ă tŷ ke măn tũg jé. Ă tŷ hĕ kã tá tĭg kŷ Topĕ vĭ mranh kŷ ă pĕn kym nĭ, ă tŷ ke măn tũg jé. Jagy ti nŷ, ă nĭgnó pir ti, ă tĭg vãnh ti ke gé. Ă tŷ nĭgnó régre ra nũgme ki kutĕ kŷ tóg jagy kãfór nĭ, ă tŷ pĕn régre ra inferno ki kutĕn kŷ, pĭ nhyr vãnh ĕn ki kutĕn kŷ mŷr. Ă tŷ rĭr krŷg ja tũ venh ke tóg hã ra há tí,” he tóg. ⁹ “Ă tŷ nĕn ũ ki vĕ ĭ kŷ Topĕ vĭ mranh kŷ ă kanĕ ũ nám nĭ, ă tŷ ke măn tũg jé. Jagy ti nŷ, ă kyvó ti. Ă tŷ kanĕ régre ra nũgme ki kutĕ kŷ tóg jagy kãfór nĭ, ă tŷ inferno ki kutĕn kŷ, ă tŷ pĭ nhyr vãnh ĕn ki kutĕn kŷ. Ă tŷ rĭr krŷg ja tũ ĕn ve kŷ tóg hã ra há tí,” he tóg, Jesus ti.

Carneiro vãfor to comparação
(Lc 15.3-7)

¹⁰ “Hã kŷ gĭr to é he tũg nĭ. Ũ tŷ ag ki rĭr mũ ag vŷ kanhkã tá nŷtĭ, mŷr, ha mẽ. Topĕ tŷ jĕnĕ jafã ũ ag vĕ, ũ tŷ gĭr ag ki rĭr mũ ag. Inh jóg mré ag tóg nŷtĭ, ti vĕg ag tóg nŷtĭ, ũ tŷ gĭr ag ki rĭr mũ ag. Hã kŷ gĭr ag to é he tũg nĭ. ¹¹ Tŷ sóg ĕprã ke fi kósĭn nĭ. Ũn vãgfor mũ ĕn ag krenkren han hã jé sóg jun ja

nĭ, mŷr, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Tag to jykrĕn nĭ. Ũ tóg carneiro tŷ 100 (ke) tŷ mẽg nĭ. Kejĕn ti mẽg pir tóg vãfor ja nĭ. Kŷ tóg ũn pir ĕn kanĕnh tí mũ sir, ti jãvãnh tí tóg mũ sir. Tĭ mẽg e ĕn tóg pãnónh tá nŷtĭ. Ag ré kŷ tóg tí mũ sir, ũn vãfor mũ ĕn jãvãnh jé, ũn pir ĕn ti. ¹³ Kŷ tóg ti vĕg mũ sir. Kŷ tóg ti mŷ sér pĕ tí sir, ha mẽ. Tĭ mẽg e ĕn tóg ti mŷ há nŷtĭ, ũ tŷ 99 (ke) ĕn. Hã ra ti tŷ ũn pir ĕn ve măn kŷ tóg ti mŷ há tâvĭ nĭ sir, ũn e ĕn tŷ ti mŷ há nŷtĭ kãfór. Kŷ ti fe tóg mrin ke mũ. ¹⁴ Hã kŷ tóg Topĕ mŷ kórég nĭ, ũn sĭ pir vãfor kŷ, ti kren tũ nĭn kŷ, gĭr sĭ pir mŷr. Topĕ pi(jé) tag to há nĭ', inh jóg tŷ kanhkã tá nĭ ti,” he tóg, Jesus ti.

Ĕg mré ke ũ tŷ Topĕ vĭ mranh

¹⁵ “Kejĕn ă régre vŷ Topĕ vĭ mranh mũ. Kŷ ti venh tĭg nĭ, ă tŷ ti mré vĕmĕn jé, to. Vyrmŷ ti mré vĕmĕn vén nĭ. Hĕn ri ke mũn tóg ă vĭ jĕmĕnh mũ, kŷ ă tóg ti kren han mũ sir, ă régre ti. ¹⁶ Tĭ tŷ ă vĭ jĕmĕ sór tũ nĭn kŷ ũ mŷ: inh mré ti jyvĕn tĭg, hemnĭ, ũn pir mŷ, ke tũ nĭ kŷ ũn régre ag mŷ. Kŷ ti mré vĕmĕn măn nĭ, ag rĭnve, ag tŷ ă tŷ ti mré vĭ mẽ jé. ¹⁷ Tĭ tŷ ă jag vĭ mẽ sór tũ nĭn kŷ vĕnh kar mŷ tómnĭ sir, inh mré ke kar ag mŷ. Tĭ tŷ vĕnh kar vĭ mẽ sór tũ nĭn kŷ ti mré vĭ măn tũg nĭ sir. “Topĕ vĭ ki kagtĭg ti nĭ, fóg kórég ag ri ke ti nĭ,” hemnĭ ti to. “Topĕ vĭ mranh sór ti mũ, governo mŷ jãnkamy mãg tí ag ri ke,” hemnĭ ti to. ¹⁸ Ki hã sóg

tó mũ, hã kÿ sóg ãjag mÿ ke mũ, ha mẽ. ãjag tÿ tag ki ù mÿ: “kanhkã venh ke tũ ã tóg nĩ,” hen kÿ tóg venh ke tũ nĩ. ãjag tÿ ù mÿ: “kanhkã ve jé ã tóg ke mũ,” hen kÿ tóg venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

19 “Ha mẽ, sÿ ãjag mÿ nén tónh ke mũ ti. Kejën ãjag kãmĩ ùn régre ag tóg nén ù to jykrén, ag tÿ Topẽ mÿ nén to vĩ jé. Kÿ ag tóg ti mÿ nén to vĩ mũ sir. Tÿ ag êprã ke nÿtĩ, hã ra ag tóg Topẽ mÿ nén ù to vĩ mũ. Kÿ inh jóg tÿ kanhkã tá nĩ tóg ag mÿ han ke mũ, ag tÿ nén to vĩ mũ ên ti,” he tóg. 20 “Kejën ãjag kãmĩ ùn régre ag vÿ iso vêmén tĩ, kejën ùn tâgtũ ag. Inh jiji tó jé ag tóg vênhmãn kÿ nÿtĩ. Kÿ sóg ag mré nĩ nĩ sir, ag tÿ inh vég tũ ra. Hã kÿ Topẽ tóg ag mÿ han ke mũ, ag tÿ ti mÿ nén to vĩ mũ ti,” he tóg, Jesus ti.

Û camarada kórég to comparação

21 Kÿ Pedro tóg ti to kãtĩg kÿ ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Kejën inh régre tóg vênh jykre pãno han ja nĩ. Kÿ inh mÿ ti mÿ vênh pãte fón e han mũ? Vênh pãte fón tÿ hẽ ri ke nÿ hÿn há nÿnh mũ? Ke tÿ 7 (ke) mÿ há nĩ?” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

22 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mũ. “Vênh pãte fón tÿ 7 (ke) vÿ pir nĩ,” he tóg. “Vênh pãte fón tÿ 70 tÿ 7 (ke) vÿ pãgsĩ nĩ,” he tóg. 23 “Ha vé, ù tÿ kanhkã tá nĩ ên tÿ tÿ êg pã'i nĩ to comparação ù vè, sÿ tónh ke tag, ha mẽ. Pã'i mág ri ke ti nĩ. Camarada e ti nĩ, pã'i mág

ên ti. Kÿ tóg kejën ag tũ ve sór mũ, ag tÿ ti mÿ név(e) ti. 24 Kÿ tóg vég mũ. Hã ra ti camarada ù tóg ti mÿ név(e) mág jẽ, hã vÿ: 10 mil (ke), he mũ. 25 Hã ra ti tÿ ne tÿ kajãm ke tóg tũ tĩ, kÿ ti patrão vÿ ti fón sór mũ, jãnkamy to, ti prũ fi ke gé, ti krẽ ke gé, ti tũ kar mÿr, ti tÿ ã kaja to ã név(e) kajãm jé. 26 Hã ra tóg ti mÿ jagy tĩ, kÿ tóg ti krẽm grĩnh ke kÿ ã jakrĩ tÿ jẽ mũ. Ti krẽm grĩnh ke kÿ tóg ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Ver isovãnh sí han, kajãm jé sóg (ke) mũ vãhã,” he tóg.

27 Kÿ ti patrão tóg ti jagãgtãn mũ sir, ã camarada ti, kÿ tóg ti tovãnh mũ. Ti mÿ tóg ti név(e) tÿ tũ' he mũ. “Ha tĩg, jatun mÿ,” he tóg mũ sir. 28 Kÿ ti camarada ên tóg tĩ mũ sir. Kÿ tóg ã mré camarada ù vég mũ sir. Ti ki tóg név(e) sĩ jẽ, cruzeiro pir mÿr. Kÿ tóg ti mág mũ sir. Ti nunh kã tóg ti kãgũg mũ, kÿ tóg ti mÿ: “inh mÿ kajãm, ã név(e) ti,” he mũ, ùn név(e) mág ja ên ti, ù tÿ ã mÿ név(e) sĩ ên mÿ.

29 Kÿ tóg ti krẽm grĩnh ke kÿ ã jakrĩ tÿ jẽ mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “ver isovãnh, vãhã sóg kajãm kãn ke mũ ha,” he mũ.

30 Hã ra tóg mẽ jãvãnh nĩ. Kÿ tóg vèse jafã kãtã ti fón mũ sir, ti tÿ ti mÿ kajãm jé, ti név(e) ti. 31 Hã ra ti mré camarada ù ag vÿ vég mũ, kÿ tóg ag mÿ e tĩ. Kÿ ag tóg ãjag patrão mÿ tó kãn mũ sir, ti tÿ nén han mũ ti. 32 Kÿ ti patrão tóg ti jé prẽr mũ sir. Kÿ tóg ti to jũ mũ. “Jykre kórég pẽ han ã,” he tóg. “Ã név(e) mág tÿ sóg tũ' he vè,

ã tỹ inh mỹ to vĩn kỹ. ³³ Kỹ ã tỹ ã mré camarada ên jagãgtãn ke vễ vễ, isỹ ã jagãgtãn ri ke,” he tóg. ³⁴ Kỹ tóg ti to jũ mág han mũ sir, ti patrão ti. Kỹ tóg ti ség mũ. Ag mỹ tóg: “ha ti vóg kónãn,” he mũ gé, ti tỹ ã patrão mỹ kajãm kãn jé, ti név(e) mág ên ti,” he tóg, Jesus ti.

³⁵ “Hã han jé tóg ke mũ, inh jóg tỹ kanhkã tá nĩ ti, ãjag tỹ ãjag régre ag mỹ vễnh pãte fón pẽ han sór tũ nĩn kỹ, ag tỹ kygnẽ ja ti,” he tóg, Jesus ti.

19

*Êg tỹ êg prũ fón ke tũ
(Mc 10.1-12)*

¹ Kỹ Jesus tóg tó kãn ja nĩ, ti tỹ ag mỹ nén tó sór mũ ti. Kỹ tóg Galiléia tá kãkutẽ kỹ goj tỹ Jordão mãra tĩ mũ sir. Israel ag jamã ù vễ gé. ² Kỹ ùn e ag tóg ti nón mũ mũ. Kỹ tóg tá ag kygtag kãn mũ sir.

³ Kỹ Fariseu ag tóg ti tá jun-jun mũ gé sir. Ag tỹ ón kỹ ti vễme mẽ sór vễ, vễnh prũ ke fón to. Kỹ ag tóg ti mỹ: “mỹ êg tỹ nén ù ù to êg prũ fag fón jé há nĩ?” he mũ.

⁴⁻⁵ Kỹ tóg ag mỹ kãmén mũ. “Topẽ vĩ rá ki vemnĩ,” he tóg. “Tá tóg rán kỹ nĩ, Topẽ tỹ nén han mũ ti. Ti tỹ nén kar han ve ki tóg ti mré fi han. Hã kỹ tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Hã kỹ ùn gré tóg ã prũ fi to ã panh ré kỹ tĩnh mũ, ã mỹnh fi ré kỹ ke gé. ã prũ fi mré tóg tĩnh mũ. Fi mré tóg tỹ ùn pir nĩ sir, ã prũ fi mré,” he tóg, Topẽ ti. ⁶ Hã kỹ fag tóg tỹ ùn pir nỹtĩ. Fag pí(jé) tỹ ùn régre nỹtĩ. Hã kỹ fag tỹ vễnh kãpãm tũg nĩ. Topẽ

tỹ fag tỹ ùn pir han vễ mỹr,” he tóg, Jesus ti.

⁷ Kỹ ag tóg ti mỹ ke mãn mũ. “Hã ra Moisés tóg êg mỹ: “fi mỹ vễnh rá nĩm kar kỹ fi fón nĩ,” he ja nĩ. Ti tỹ ne jé êg mỹ tag tó ja nẽ?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “hỹ,” he mũ. “Tag tó ja ti nĩ, ãjag mỹ, ãjag tỹ vễnh kanhrãn sór tũ nỹtĩn kỹ, hã kỹ tóg ãjag mỹ: ha fi fón ge, he ja nĩ. Hã ra Topẽ tóg tag han ja tũ nĩ, ti tỹ nén kar han ve ki. ⁹ Hã kỹ sóg ãjag mỹ ke mũ. ãjag tỹ ãjag prũ fi fón kỹ ù fi tỹ prũg mãn kỹ ãjag prũ tũ fi vễ sir, ha mẽ. ãjag tỹ fi tỹ ù mré nỹ tugrĩn fi fón kỹ tag hã ne pãgsĩ nỹ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kỹ ti mré mũ tĩ ag mỹ tóg e tĩ, ti vĩ tag, hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ge nĩn kỹ tóg tỹ ù nỹ, êg prũg kỹ,” he mũ. “Êg tỹ êg prũ fi fón sór mũ ra fi fón tũ nĩn kỹ tóg vễnhmỹ nỹ, kỹ êg hỹn prũg sór tũ nĩ,” he ag tóg.

¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ùn pipir ag tóg tag han ke mũ,” he mũ. “Topẽ tóg ù ag mỹ: ha prũg tũg, henh ke mũ, ên ag hã vỹ prũg ke tũ nĩ,” he tóg. ¹² “Û ag tóg kurĩ nỹtĩ, ag mur mũ kã. Kỹ ù ag tóg kurĩ nỹtĩ gé, ag tỹ ag grãfy kym kỹ. Kỹ ù ag tóg kurĩ ri ke nỹtĩ gé, ag tỹ Topẽ to jykrén kỹ, ag tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tugrĩn prũg sór tũ nỹtĩn kỹ. Û tỹ to jykrén mũ ên jé to jykrén,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ gĩr ag to há nĩ
(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Kỹ fag tóg gĩr tatĩ kãmũ mũ, ti tỹ ã nĩgẽ tỹ ag mẽ jé, ti

tỹ ag to Topẽ mré vĩ jé. Hã ra Jesus mré mũ tĩ ag tóg fag to jũ mũ, ù tỹ ag tatĩ kãmũ mũ fag to. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “vĩ tũg nĩ, gĩr ag mỹ,” he mũ, “gĩr ag tỹ iso kãmũ kamẽg tũg nĩ,” he tóg. “Ủ tỹ ge hã vỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ pã'i nĩ ên krẽm nỹtĩ nĩ,” he tóg. ¹⁵ Kỹ tóg ag mẽgmẽ kãn mũ sir, ã nĩgẽ tỹ. Ag mẽgmẽ kãn kỹ tóg tá kãkutẽ mũ sir.

Kyrũ rico kãme

(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Kỹ vãhã ù tóg ti tá jun mũ sir. Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Hã ã tóg jẽ,” he tóg. “Sỹ inh rĩr krỹg ja tũ venh há tóg tĩ. Ti ve jé inh hỹn vẽn jykre há tỹ hẽ ri ke han ke mũ?” he tóg.

¹⁷ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ã tỹ ne jé inh ki vẽn jykre há jẽmẽ sór nẽ?” he mũ. “Ủn pir tóg há nĩ, ha mẽ. Ti tỹ ẽg jyvẽn ên ki króm nĩ, ã tỹ rĩr krỹg ja tũ ve sór kỹ,” he tóg.

¹⁸ Kỹ tóg ti mỹ: “ti tỹ ẽg jyvẽn tỹ hẽ ri ke nẽ?” he mũ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ti tỹ ẽg jyvẽn tag hã vẽ, ha mẽ: ù tén tũg nĩ, ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, nén ù péju(g) tũg nĩ, ù to ón tũg nĩ, ¹⁹ ã nỹ mré ã jóg kamẽg nĩ, ã régre ki rĩr há han nĩ, ã tỹ vẽn ki rĩr há ri ke han nĩ, ã régre ki,” he tóg, Jesus ti.

²⁰ Kỹ kyrũ tóg ti mỹ: “tag kar ki sóg króm tĩ,” he mũ. “Kỹ ne nỹ hỹn ver inh mỹ tũ tĩ?” he tóg. ²¹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ã tỹ vẽn jykre há han sór kỹ tag han nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Ã tũ kar vãm tĩg. Kỹ ùn jagãgtar ag mỹ vin, jãnkamy ti, kỹ ã tóg

kanhkã tá tũ mág nĩ sir. Kar kãtĩg nĩ, ã tỹ inh mré tĩg jé,” he tóg, Jesus ti. ²² Kyrũ ên tỹ ti vỹ tag mẽ kỹ tóg fe kaj han kỹ tĩ mũ sir. Ti tũ vỹ e nỹtĩ, hã kỹ tóg ti mỹ vẽnhmỹ tĩ.

²³ Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ kãmén mũ sir. “Sỹ ke há vẽ, hã kỹ sóg ke mũ. Jagy ti nỹ, ùn rico tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg. ²⁴ “Hã kỹ sóg ãjag mỹ ke mãn mũ. Cavalo pãnĩ sór vỹ préj nor fĩn kutẽ tũ nĩ mỹr,” he tóg. “Ti tỹ fĩn kutẽ há nĩ ra tóg ver jagy tĩ vẽ, ùn rico tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kỹ tóg ti mré mũ tĩ ag mỹ e tĩ, ti vỹ tag. Kỹ ag kanẽ tóg jur mũ. “Kỹ ù hỹn kren ke tũ nĩ,” he ag tóg. ²⁶ Kỹ Jesus tóg ag ki ẽvãnh mũ, kỹ tóg ag mỹ: “ẽprã ke ag vỹ vêsóg ki tá jun ke tũ nĩ,” he mũ. “Topẽ hã tóg ãjag tỹ tá jun han ki kanhró nĩ, tĩ tỹ nén ù kar tỹ hẽ ri ken há nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “ha vé,” he mũ. “Nén kar ré kỹ ẽg mũ mũ, ã mré. Tag to ẽg hỹn ne venh ke mũ?” he tóg.

²⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “sỹ ke há vẽ, hã kỹ sóg tó mũ,” he mũ. “Inh mré ãjag tóg mũ mũ. Tỹ sóg ẽprã ke fi kósin nĩ. Kejẽn sóg inh nĩgja kri nĩnh mũ, isỹ vẽn kar jykre tugnỹm jé. Sĩnvĩ inh nĩnh mũ, kurã ên kã. Nén kar han mãn jé sóg ke mũ, kurã ên kã. Kỹ ãjag tóg ãjag nĩgja kri nĩgnĩg kỹ nỹtĩnh mũ gé, nĩgja tỹ 12 (ke) kri, ãjag tỹ povo tỹ Israel kar jykre tugnỹm jé, povo tỹ

12 (ke) tag ag jykre,” he tóg.
 29 “Jó ũ tóg isugrĩn ã jamã ré
 kÿ tĩ mũ, ã kãke, ã jãvy, ã ve,
 ã panh, ã mÿnh, ã japÿ ré kÿ
 tóg tĩ mũ, inh jykre tigrĩn. Ěn
 vÿ tóg vĕnh kato ã tÿ ěprã ré
 kÿ tĩg ja ěn e ri ke venh ke mũ,
 tag ki, ěprã. Kÿ tóg rĩr krÿg
 ja tũ ěn venh ke mũ gé,” he
 tóg. 30 “Jãvo tag ki ũn mág ũ
 ag kãsir nÿtĩnh ke vĕ, tá tere
 kÿ, kÿ tag ki ũn kãsir ũ ag tÿ tÿ
 ũn mág nÿtĩnh ke vĕ, tá tÿ pã'i
 nĩnh ke vĕ,” he tóg, Jesus ti. Ti
 tÿ ag mÿ kanhkã jykre tó vĕ.

20

*Uva ki rãnrãj tĩ ag to com-
 paração*

1 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ũ tÿ
 kanhkã tá nĩ ěn tÿ tÿ ěg pã'i
 nĩ vÿ ge nĩ, ha mẽ,” he mũ, to
 comparação han kÿ. “Patrão
 ri ke tóg nĩ. Kusã ki tóg tĩ mũ, 6
 horas ki, camarada ag jãvãnh
 jé, ag tÿ ti jakré ki rĩr jé. 2 Kÿ
 tóg ũ ag vég mũ sir. Ag mré
 tóg vĕnh rãnrãj kaja to jykren
 mũ, hã vÿ: jãnkamy pir, he
 mũ, por dia kaja ti. Kÿ tóg ag
 mÿ: “ha ki rĩr mũjĕg,” he mũ
 sir. 3 Kÿ ag tóg mũ mũ. Hora
 tãgtũ tũg kÿ, 9 horas ki tóg tĩg
 mãn mũ, ũ ag jãvãnh jé gé. Kÿ
 tóg ũ ag vég mũ gé sir. Véké ag
 tóg ěmã kuju tá nÿtĩ, rãnrãj
 tũ kÿ. 4 Kÿ tóg ag mÿ: “inh
 mÿ inh jakré ki rĩr mũjĕg,” he
 mũ gé. “Kajãm jé sóg ke mũ, ti
 kaja tÿ,” he tóg. 5 Kÿ ag tóg mũ
 mũ.

Hora tãgtũ ũ tũg kÿ, meio
 dia ki tóg ũ ag jãvãnh tĩg mãn
 mũ, 3 horas ki tóg tĩg mãn mũ
 gé. Ag ve kÿ tóg ag mÿ ke

mũ gé, kÿ ag tóg mũ mũ gé,
 ti jakré ki rĩr jé. 6 Vãhã tóg
 rãkãnh mũ sir. 5 horas ki tĩg
 mãn kÿ tóg ũ ag vég mũ gé,
 véké jĕgĕ kÿ nÿtĩ ag. Kÿ tóg
 ag mÿ: “ãjag tÿ ne jé rãnrãj tũ
 nĩ nĕ?” he mũ. “Kurã kar ki
 ãjag tóg ki nÿtĩ, rãnrãj tũ nÿtĩ
 ra,” he tóg ag mÿ. 7 Kÿ ag tóg
 ti mÿ: “hã ra ũ tóg ěg mÿ: ha
 inh rãnrãj han, he ja tũ nĩ,”
 he mũ. Kÿ tóg ag mÿ: “ha inh
 jakré ki rĩr mũjĕg ge,” he mũ
 sir. Kÿ ag tóg mũ mũ gé.

8 Kuty kÿ ag patrão tóg ã tũ
 ki rĩr tĩ ěn mÿ: “ha ag jé prĕr,”
 he mũ, 6 horas da tarde ki.
 “Ag mÿ ti kaja ti nĩm,” he tóg.
 “Ũn tÿ rãkãnh kÿ kãmũ mũ ag
 mÿ nĩm vén, kar kÿ ũ tÿ kusã
 ki kãmũ mũ ag mÿ nĩm rén,”
 he tóg ti mÿ. Kÿ tóg ke mũ, ti
 tũ ki rĩr tĩ ti.

9 Kÿ ũ tÿ rãkãnh kÿ junjun
 mũ ag vÿ ãjag kaja ti mãn mũ,
 hã vÿ: jãnkamy pir, he mũ. Ag
 rãnrãj sĩ ra ag tóg por dia
 kaja vég mũ sir. 10 Kÿ ũ tÿ
 kusã ki rãnrãj mũ ag tóg to
 jykren mũ. “Ti hÿn ěg mÿ ti
 kaja kãfór han ke mũ, ěg tÿ
 kurã kar ki rãnrãj kÿ,” he ag
 tóg mũ, to jykren kÿ. Hã ra tóg
 ag mÿ jãnkamy pir ěn nĩm mũ
 gé sir, por dia kaja ěn. 11 Ag
 tÿ jãnkamy ěn mãn kÿ ag tóg ti
 to jũ mũ, ãjag patrão to. 12 Kÿ
 ag tóg ti mÿ ví mũ. “Tag ag vÿ
 hora pir ki rãnrãj, jãvo ã tóg
 ag mÿ ěg kaja ri ke han. Kurã
 kar ki ěg tóg rãnrãj mÿr, to
 ěg ron, ti rÿ jagy ra ěg tóg to
 krónh ke ja tũ nĩ,” he ag tóg,
 ãjag patrão mÿ.

13 Kÿ tóg ag kãmĩ ũ mÿ ke

mũ, ag patrão ti. “Sỹ ã ki kygnê pijé’,” he tóg. “Inh mré ã tóg jãnkamy pir to jykrén ja nĩ, hã kỹ sóg ã mỹ nĩm mũ, jãnkamy pir ti. ¹⁴ Kĩ ã tũ mãn kỹ tĩg. Hã ra sóg ag mỹ nĩm sór mũ gé, sỹ ã mỹ nĩm ja ên ri ke. ¹⁵ Isũ vê mÿr, jãnkamy ti, kỹ sóg sỹ tỹ nén han sór mũ ên han mũ. Á mỹ jũ’, isỹ ag mỹ vĩ há han to?” he tóg ti mỹ, patrão ti.

¹⁶ Hã kỹ êgno tá kãmũ ag vỹ ùn kãmũ vén mũ ag ri ke nÿtĩnh mũ, tãpny kỹ, jãvo ùn kãmũ vén mũ ag vỹ êgno tá kãmũ mũ ag ri ke nÿtĩnh mũ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ã ter ke tó mãn
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)*

¹⁷ Kĩ Jesus tóg Jerusalém ra tĩg sór mũ. Kĩ tóg vyrmỹ ù tỹ 12 (ke) ên ag mré vēmén mũ. Ag tỹ ã mré êpny jagma mũn kỹ tóg ag mré vēmén mũ, ag tỹ êmĩn jagma mũn kỹ. ¹⁸ “Ha vé,” he tóg. “Jerusalém ra êg tóg mũ mũ,” he tóg. “Êprã ke fi kósĩn ên vỹ jagtar ke mũ. Inh hã vê. Topê tũ ki rĩr tĩ to pã’i ag tóg ãjag tỹ isỹ nén han sór mũ ên han ke mũ, Topê vĩ to professor ag ke gé. Ag tỹ iso: “ter jé tóg ke mũ,” henh ke vê. ¹⁹ Kĩ ag tóg fóg ag mỹ inh fêg ke mũ sir, ên ag tỹ iso é he jé, ag tỹ inh mrãnmrãn jé, ag tỹ ka to isa jé. Kurã tãgtũ ki sóg hã ra rĩr mãn ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

*Ùn régre ag tỹ tỹ ùn mág nÿtĩ sór
(Mc 10.35-45)*

²⁰ Kĩ Zebedeu krê ag mÿnh fi tóg Jesus venh kãtĩ mũ, fi krê ag mré. Ti krêm fi tóg mũg ke mũ, fi tỹ ti mỹ nén (ũ) to vĩ sór kỹ. ²¹ Kĩ tóg fi mÿ: “ã tỹ ne to vĩ sór nê?” he mũ. Kĩ fi tóg ti mÿ: “kejên ã tóg tỹ pã’i nĩnh mũ,” he mũ. “Kỹ inh krê tag ag tỹ ã rã hã nÿtĩnh há tóg tĩ, ù tỹ ã pêgja tá nĩ jé, kỹ ù tỹ ã jakãnh tá nĩ jé,” he fi tóg, ti mÿ.

²² Kĩ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tỹ nén to vĩ mũ ki kagtĩg ãjag tóg nÿtĩ,” he mũ. “Jagy ti nÿ. ãjag mÿ inh ri kén jagtar sór mũ’? ãjag mÿ tovãnh ke tũ nĩ’?” he tóg. Kĩ ag tóg ti mÿ: “hÿ,” he mũ. “Tovãnh ke tũ êg nĩ,” he ag tóg, ti mÿ. ²³ Kĩ tóg ag mÿ: “hÿ, jagãgtar jé ãjag tóg ke mũ, inh ri kén,” he mũ. “Hã ra isũ tũ vê, sỹ ãjag mÿ: hej, he ti,” he tóg. “Ha inh pêgja tá nĩ, henh ke tũ sóg nĩ. Ha inh jakãnh tá nĩ, henh ke tũ sóg nĩ gé, isũ tũ vê. Topê tỹ ùn mÿ: ha ti rã hã nÿtĩ, henh ke mũ ên ag hã tỹ inh rã hã nÿtĩnh ke vê,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ Hã ra ù tỹ 10 (ke) ag tóg mêg mũ, ùn régre ag tỹ Jesus mÿ tag to vĩ ja ti. Kĩ ag tóg ag to jũ mũ. ²⁵ Hã ra Jesus tóg ag jé prêr kãn mũ, kỹ tóg ag mÿ: “fóg ag pã’i ag jykre ki kanhró ãjag tóg nÿtĩ,” he mũ. “Vênh kar jêgnêg ag tóg tĩ mÿr, kỹ ag mág ag tóg vênh kar mÿ: gemnĩ, ge tũg nĩ, he tĩ, vĩ tar han kỹ,” he tóg. ²⁶ “Ag ri ke han tũg nĩ. ãjag mÿ tỹ ùn mág nÿtĩ sór mũ’? Kĩ tỹ jagnê camarada ri ke nÿtĩmũ, jagnê tũ ki rĩr kỹ. ²⁷ ãjag mÿ tỹ pã’i nÿtĩ sór mũ’? Kĩ tỹ jagnê krêm

ke nýtĩmnĩ, tỹ ũn kāsir nýtĩmnĩ.
²⁸ Hã kỹ sóg camarada tũ nĩ gé. Sỹ tỹ camarada nĩ jé sóg kãtĩg, sỹ ãjag ki rĩr jé. Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ. Hã kỹ sóg vĕnh kar jagfy ter ke mũ, sỹ ag krenkren han jé," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ũn kyvó ag tỹ há' he
 (Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)*

²⁹ Hã ki ag tóg Jerusalém ra mũ mũ. Kejĕn ag tóg cidade tỹ Jericó fĩn rãm kỹ ag tóg tá pa mũ, hã ra ũ tỹ hĕn ri ke ag tóg Jesus nón mũ mũ. ³⁰ Ěpy ěn tá, ěmĩn ěn tá ũn kyvó ag tóg nĩgnĩ kỹ nýtĩ nĩ, ũn régre ag. Vãhã ag tóg Jesus tỹ jagma tĩg mĕg mũ. Kỹ ag tóg ti jé prĕr mũ. "!.Senhor.!" he ag tóg. "!.Davi kósin', ěg jagãgtãn ra..!" he ag tóg. ³¹ Kỹ ag tóg ag to jũgjũ mũ, ti nón mũ ũ ag. "Mĕ kã nýtĩ," he ag tóg mũ. Hã ra ag tóg prĕr mãn', prĕr mãn' he mũ, jamã hár(a). "!.Senhor, Davi kósin', ěg jagãgtãn ra..!" he ag tóg mũ.

³² Kỹ Jesus tóg krỹg he mũ, kỹ tóg ag jé prĕr mũ. Kỹ tóg ag mỹ: "ne to ãjag vĩ, sỹ ãjag mỹ han jé?" he mũ. ³³ Kỹ ag tóg ti mỹ: "ěg tỹ ěvãnh há tóg tĩ," he mũ. ³⁴ Kỹ Jesus tóg ag jagãgtãn mũ sir. Ag kanĕ mĕgmĕg tóg mũ sir. Kỹ ag tóg ěvãnh há han mũ sir. Ti nón ag tóg mũ mũ sir.

21

Jesus tỹ Jerusalém tá jun

*(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40;
 Jo 12.12-19)*

¹ Ag mũn kỹ ag tóg Jerusalém kakó tá junjun

mũ, ěmã tỹ Betfagé tá, krĩ tỹ Oliveiras tá. Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ régre ag jĕgnĕg mũ, ěmã ěn ra. ² Kỹ tóg ag mỹ: "ěmã ěn ra mũjĕg, ěg jo ěmã nĩ ěn ra," he mũ. "Tá ãjag tóg burrica fi venh mũ. Se kỹ fi jĕ. Fi kósin vỹ fi mré jĕ nĩ. Ěn fi kavãn kỹ fi pére kãmũmnĩ. ³ Hĕn ri ke mũn ag tóg ãjag mỹ vĩ sór mũ, fi to. Kỹ ag mỹ: "ěg Senhor vỹ fi ve sĩ han sór mũ. Kãnhmar tóg fi jĕnĕ mãn mũ," hemnĩ," he tóg, Jesus ti.

⁴ Hã ra tóg rãn kỹ nĩ gé, tag. Topĕ vĩ tó tĩ tóg tag rãn ja nĩ, ha mĕ. ⁵ "Sião tá ke fag mỹ tag tómnĩ, ha mĕ. Hã vé, ã pã'i tỹ rei tóg ã ki jun ke mũ, hemnĩ. Vĕnh kar to tóg fe há nĩ, jũ vãnh nĩn kỹ, ã Senhor ti. Burrica kri tóg nĩ nĩ, fi kósin kri, ěg tu tĩ ěn fi kósin kri mỹr," he tóg, Topĕ vỹ tỹ rãn kỹ nĩ ki. Hã ra tóg ge nĩ.

⁶ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg mũ mũ, burrica fi mãn jé. ⁷ Fi pére ag tóg kãmũ mũ, fi kósin mré. Kỹ ag tóg ãjag kur tỹ kri vãm mũ, kỹ tóg kri nĩ mũ. ⁸ Kỹ vĕnh e ěn ag tóg ãjag kur tỹ ěpy kri kugjĕn mũ, ěmĩn kri. Kỹ ũ ag tóg ka féj kre kỹ ěpy kri vãvãm mũ sir. Ag tỹ ti jamĩn sĩnvĩ han sór vĕ. ⁹ Kỹ ũ ag tóg ti jãmĩ mũ mũ, jo ũ ag ti nón mũ mũ. Ěn ag tóg prĕnprĕr mũ sir. "!.Viva, Davi kósin..!" he ag tóg mũ. "!.Sér tóg tĩ, pã'i vỹ ěg tá jun, ěg Senhor mág tỹ ti jĕnĕn kỹ..! !.Topĕ tá tóg kãtĩg, ũ tỹ kynhmỹ nĩ ěn tá, viva..!" he ag tóg, prĕnprĕr kỹ.

¹⁰ Hã ki ag tóg Jerusalém tá junjun mũ. Kỹ tá ke kar ag vỹ

ti venh kāmũ mũ. Ag mý tóg e tĩ, kũ ag tóg ti to: “ũ nẽ?” he mũ. ¹¹ Kũ ti mré kāmũ mũ ag vỹ ag mý: “Topẽ vỹ tó tĩ ěn vỹ,” he mũ. “Jesus vỹ, Nazaré tá ke ěn vỹ, Galiléia tá ke ěn,” he ag tóg mũ sir.

Jesus tỹ Topẽ jo ĩn krẽm ag pan

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹² Kũ Jesus tóg Topẽ jo ĩn kãra rã mũ. Kũ tóg tá ke ag pan kãn mũ sir, nẽn vender he tĩ ag, nẽn comprar he tĩ ag ke gé. Topẽ jo ĩn krẽm ag tóg negociar he tĩ, jãnkamy trocar he ag tóg tĩ gé. Ag tỹ nẽn kri vin jafã tỹ tóg vyryn ke mũ sir. Sórãg vender he tĩ ag nĩgnĩ jafã tỹ tóg vyryn ke mũ gé sir. ¹³ Ag mý tóg: “Topẽ vỹ rá to jykrén nĩ,” he mũ. “Tag vỹ rán kũ nĩ, ha mẽ. “Inh ĩn jiji vỹ tỹ Topẽ mré vỹ jafã nĩ,” he tóg, Topẽ vỹ rá ki. Hã ra ãjag tóg Topẽ mré vỹ jafã tag krẽm nẽn kar pigju(g) mũgtĩ, kũ tóg bandido ag jamã ri ke nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ag pan kũ tóg ke mũ, Jesus ti.

¹⁴ Kũ ũn kyvó ag tóg ti to junjun mũ sir, ũn kónhgrĩ ag ke gé, ti tỹ Topẽ jo ĩn krẽm jẽn kũ. Kũ tóg ag tỹ há' he kãn mũ sir. ¹⁵ Hã ra Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag tóg tá nỹtĩ, Topẽ vỹ to professor ag ke gé. Ti tỹ ag tỹ há' he vég ag tóg mũ. Gĩr ag vỹ mẽg ag tóg mũ gé. Topẽ jo ĩn krẽm ag tóg nỹtĩ, gĩr ag, kũ ag tóg Jesus mý prẽnprẽn mũ. “!..Viva, Davi kósin..!” he ag tóg mũ, prẽnprẽn kũ. Kũ pã'i ag tóg jũgũ mũ, Jesus to. ¹⁶ Hã

kũ ag tóg ti mý vỹ mũ. “Ã mý ag prẽnprẽn mẽg tũ?” he ag tóg. Kũ Jesus tóg ag mý: “vó,” he mũ. “Hã ra Topẽ vỹ rá to jykrén nĩ,” he tóg. “Ũn kãsir ag vỹ iso vỹ há han tĩ,” he tóg, Topẽ vỹ ki. “Ũn pafa mũ ag vỹ inh mý vỹ há pẽ han tĩ. Ã hã ne tag han', ũn kãsir ag tỹ inh mý vỹ há han jé,” he tóg, Topẽ mý, Topẽ vỹ tỹ rán kũ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Tag tó kũ tóg ag ré kũ tĩ mũ sir. Cidade tá tóg kãkutẽ mũ, ěmã tỹ Betfagé ra tĩg jé. Tá tóg sir nũr mũ.

Ka tỹ figueira tóg

(Mc 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Tỹ vaj kũ kusã ki tóg cidade ra tĩg mãn mũ. Ã tĩg kũ tóg kókĩr mũ. ¹⁹ Kũ tóg ka tỹ figueira vég mũ sir, kũ tóg ra tĩ mũ, ti kanẽ ko jé. Hã ra tóg kanẽ tũ nĩ. Féj távĩ tóg jẽ, kũ tóg ti mý vỹ mũ. “Kanẽ han mãn ke tũ ã nĩ ha,” he tóg mũ. Kũ tóg tóg mũ sir vỹsýmér, ka ti. ²⁰ Kũ ti mré mũ tĩ ag tóg vég mũ sir, ti tóg mũ ti. Kũ tóg ag mý e tĩ. “Vỹsýmér tóg tóg ja nĩ,” he ag tóg. “Ti hẽ ri ké?” he ag tóg.

²¹ Kũ Jesus tóg ag mý kãmén mũ sir. “Ki hã sóg tó mũ, hã kũ sóg ke mũ,” he tóg. “Inh ri ke han jé ãjag tóg ke mũ. Isỹ ka tỹ figueira mý: “tóg ra,” hen kũ tóg tóg ja nĩ. Inh vỹ tag ri ke han jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ inh ki ge há han kũ. Hã ra to: “Topẽ mý inh vỹ mẽg mũ vỹ?” he tũg nĩ. “Hỹ mý vỹ?” he tũg nĩ. Kũ ãjag tỹ kejẽn pãnónh mý: ha kutẽ, goj nig ki, hen kũ

tóg kutē mū, ājag tỹ ti kutēnh ke to: “hỹ mỹ vỹ?” he tũ nĩn kỹ. ²² Kỹ ājag tỹ Topē mỹ nén ũ to vĩn kỹ to: “han jé tóg ke mū,” hemnĩ. Kỹ tóg ājag mỹ han mū, ājag tỹ ti mỹ nén to vĩ mū ěn ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ũ tỹ ā jēnēg mū tó tũg

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Kỹ tóg cidade tá jun kỹ (tóg) Topē jo ĩn kãra rã mãn mū sir. Kỹ Topē tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ ti to kãmũ mū, kófa ag mré hã. Ag tỹ ti ki jēmē sórvē, hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ũ nỹ ā mỹ: tag han nĩ, hé?” he mū. “Ũ nỹ ā jēnē?” he ag tóg mū, Jesus mỹ.

²⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ājag ki sóg jēmēnh ke mū gé, vēnh kato,” he mū. “Ājag tỹ inh mỹ tó há han kỹ sóg ājag mỹ ũ tỹ inh jēnēg mū tónh ke mū gé,” he tóg. ²⁵ “João vỹ ag kygpég tĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ti mỹ kanhkã tá vēnh jykre han ja nĩgtĩ, ěprã vēnh jykre vó? Ũ nỹ ti jēnē?” he tóg, Jesus ti.

Kỹ ag tóg ti vĩ to jykrén mū jagnē mré. “Ěg tỹ ti mỹ: Topē tỹ ti jēnē ja vē, hen kỹ tóg ěg mỹ: kỹ ājag tỹ ne jé ti vĩ kri fig tũ nĩ nē? henh ke mū. ²⁶ Ěg tỹ hã ra ti mỹ: ěprã ke jykre ja vē, hen kỹ ěg tóg vēnh kar kato tē mū sir. Ag kar vỹ João to: Topē vĩ tó tĩ pē ja vē, he tĩ. Kỹ ěg tóg ag kamēg mū, vēnh e ěn,” he ag tóg mū, jagnē mỹ, pã'i ag. ²⁷ To jykrén kỹ ag tóg Jesus mỹ: “ěg pi(jé) João jykre ki kanhró nỹtĩ,” he mū. Ón kỹ ag tóg ke mū. Kỹ tóg ag mỹ:

“kỹ sóg ājag mỹ tónh ke tũ nĩ gé, ũ tỹ inh jēnēg mū ti,” he mū. Ā kato tē mū ag mỹ tóg ke mū, Jesus ti.

Ũn krē régre to comparação

²⁸ Kỹ tóg ag kanhrãn kỹ ag mỹ: “tag to jykrén nĩ, ha mē,” he mū sir. “Ũ tóg kósin régre nĩ. Kejēn tóg ũn sanh to tĩg kỹ ti mỹ: “inh kósin,” he mū. “Ũri inh jakré tugnỹgnỹm tĩg,” he tóg. ²⁹ Kỹ tóg ā panh ti mỹ: “vó,” he mū. Kar kỹ tóg to jykrén mãn kỹ (tóg) tĩ mū sir, ěpỹ ra. ³⁰ Kỹ ti panh tóg ti jãvy mỹ ke mū gé sir. “Ũri inh jakré tugnỹgnỹm tĩg,” he tóg mū gé. Kỹ ti jãvy tóg: “hej,” he mū, ā panh ti mỹ. Hã ra tóg tĩ tũ nĩ. ³¹ Kỹ ũ tỹ hē nỹ ti panh vĩ ki króm hỹn?” he tóg, Jesus ti. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ũn sanh ti,” he mū. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “hỹ, hã vē,” he mū. “Hã kỹ sóg ājag mỹ ke mū. Ũ tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ ũ ag vỹ Topē vĩ mranh, hã ra ag tóg to jykrén mãn kỹ (ag tóg) ājag jykre tovãnh. Kỹ ũn mén e ũ fag vỹ ājag jykre kórég tovãnh gé. Hã kỹ ag tóg Topē tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mū, fag ke gé. Ti kósin sanh ri ke ag hã vē. Ag jãvo ājag tóg kanhkã venh ke tũ nĩ, ājag tỹ ón kỹ Topē mỹ: “hej,” he mū ra. ³² João vỹ ājag mỹ Topē vĩ tó ja nĩgtĩ, ājag tỹ ti jykre kuryj jagma mū jé. Hã ra ājag tóg ti vĩ kri nĩm ja tũ nĩ. Ājag jãvo ũ tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ ag vỹ ti vĩ kri fi ja nĩ, ũn mén e fag ke gé. Tag ve ājag mỹr. Ge ra ājag tóg ājag jykre tovãnh tũ

nĩ, João vĩ kri nĩm tũ ãjag nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ũn camarada kórég ag to comparação

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Kĩ Jesus tóg ag mĩ: “sỹ ãjag mĩ ãjag tỹ Topẽ tovãnh to comparação han mãn ke vễ, ha mẽ,” he mũ. “Kejẽn ù tóg nĩgtĩ. Uva krãn tóg nĩgtĩ, nén kanẽ tỹ vinho han jafã ên. ã jakré tag to tóg rón mũ. Kĩ tóg kũm kũ uva jẽgmĩ jafã han mũ. Kĩ tóg ki pãjó han mũ gé. Kĩ tóg ù tỹ ki rĩr tĩ ag mỹ tovãnh mũ, ag tỹ ti mré ti kanẽ vễnh kãpãm jé. Kĩ tóg tĩ mũ, ga ù ra. ³⁴ Ti kanẽn kũ tóg ã camarada ag jẽgnẽg mũ, ag tỹ ag mỹ ti tũ vin jé, uva kanẽ ti. ³⁵ Hã ra ag tóg ag vóg kónãn mũ sir, ti camarada ag. Ũ mrãnmrãn ag tóg mũ, ù tén ag tóg mũ, ù pin ag tóg mũ, pó tỹ. ³⁶ Kĩ tóg ag mỹ ã camarada ù ag jẽgnẽ mãn mũ gé sir, ùn e ag sir, hã ra ag tóg ag vóg kónãn kãn mũ. ³⁷ Vãhã tóg ag mỹ ã kósın jẽnẽg mũ. “Ag hỹn ti kamẽg mũ, inh kósın ti,” he tóg, hã kũ tóg ti jẽnẽg mũ. ³⁸ Kĩ ag tóg ti vэг mũ, ti kósın ti. Kĩ ag tóg jagnẽ mỹ: “kejẽn êkré tag vỹ tỹ ti tũ nĩnh ke mũ,” he mũ. “Mũ nỹ, ti tén jé, ti tũ tag tỹ tỹ êg tũ nỹnh jé,” he ag tóg mũ, patrão kósın to. ³⁹ Kĩ ag tóg ti kãgmĩg mũ sir. Ró pãte ag tóg ti kutẽm kũ (ag tóg) ti tén mũ sir.

⁴⁰ Kejẽn ag patrão vỹ kãtĩg ke mũ, ù tỹ nén krãn ja ên. Kỹn hỹn hẽ ri kenh mũ, ã camarada ag tỹ?” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ Kĩ ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ag tóg ti

mỹ: “vễnh jykre pãno han ag tóg mũ mỹr, uva ki rĩr tĩ ag,” he mũ. “Ag kãgtén jé tóg ke mũ, jũ kỹ, ag patrão ti, kỹ tóg uva kré ên tỹ ù mỹ tovãnh ke mũ, ag tỹ ti mré vễnh kãpãm jé, ti kanẽ ti,” he ag tóg ti mỹ. Ũ tỹ ti vĩ mẽg mũ ag tóg ke mũ, Jesus mỹ.

⁴² Kĩ tóg ag mỹ: “hỹ,” he mũ. “Kỹ Topẽ vĩ rá tag to jykrén nĩ gé, ha mẽ: pó tỹ ãn han jafã fón ag tóg, pó tỹ ãn han tĩ ag. Ag mỹ tóg kórég ja nĩ, pó ên ti. Hã ra Topẽ tóg pó ên hã tỹ ãn nũna han mũ. Êg Senhor mág tỹ há vễ mỹr, hã kũ tóg êg mỹ e tĩ, êg tỹ ve kỹ,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ rá ki,” he tóg, Jesus ti, vễso pó tỹ comparación ù han kũ.

⁴³ “Hã kũ sóg ãjag mỹ ke mũ. ãjag tỹ Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke vễ vễ, hã ra ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Ũ ag vỹ venh ke mũ, povo ù ag, ag tỹ inh vĩ kri fi kũ,” he tóg. ⁴⁴ “Ũ tỹ hẽn ri ke ag vỹ pó tag kri vár ke mũ, kũ ag tóg kri vár kũ tũ' henh ke mũ. Kĩ pó tag vỹ ù tỹ hẽn ri ke ag kri kutẽnh ke mũ gé, kỹ tóg ag tỹ námnam ke kãn mũ, ag kri kutẽ kũ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag tỹ ti ki rã tũ tugrĩn nũgme ki vár ke tón hã vễ.

⁴⁵ Kĩ ag tóg mẽg mũ sir, Jesus vĩ ti. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ mẽg mũ, Fariseu ag ke gé. Mẽ kũ ag tóg vãhã to jykrén mũ sir. “Êg hã to tóg uva ki rĩr tĩ kórég ag to comparación tag han ja nĩ,” he ag tóg mũ sir, ki kanhrãn kũ. ⁴⁶ Hã kũ ag tóg ti se sór mũ. Hã ra ag tóg vễnh e ên kamẽg mũ.

“Topē vī tó tĩ pē vē,” he ag tóg, Jesus to, vēnh e ěn, hã kŷ pã'i ag tóg povo ěn ag kamĕg kŷ ti ség tũ nĩ ver.

22

Vĕnh prŭg to comparação (Lc 14.15-24)

¹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ comparação ũ han mãn mũ sir.

² “Ũ tŷ kanhkã tá nĩ ěn tŷ tŷ ěg pã'i nĩ vŷ ge nĩ, ha mĕ,” he tóg. “Tŷ tóg pã'i mág ri ke nĩ. Ti kósin prŭg ken kŷ tóg to festa mág han sór mũ, pã'i mág ti. ³ Hã kŷ tóg ã camarada ag jĕgnĕg mũ, ag tŷ ti tŷ ũn mŷ tó ja ag mŷ: “ha kãmũ jĕg, festa kon jé,” he jé. Hã ra ag tóg kãmũ jãvãnh nŷtĩ.

⁴ Kŷ tóg ag mŷ ã camarada ũ ag jĕgnĕ mãn mũ. “Ag mŷ: “kãn inh huri, vējĕn ti, he ti, ěg patrão ti,” hemnĩ,” he tóg. “Boi kãgtĕn inh huri, boi tăgy ěn mré hã. Nĕn kar vŷ kynkar kŷ nŷtĩ. Kãmũ jĕg ra, inh festa to, he ti, ěg patrão ti,” hemnĩ ag mŷ,” he tóg, pã'i mág ti, ã camarada ag mŷ. Kŷ ag tóg mũ mũ.

⁵ Hã ra ag tóg kãmũ sór tũ nĩ, kŷ ag tóg ti camarada ag to é he mũ. Ũ tóg ã japŷ ra tĩ mũ, ũ tóg ã negócio nón tĩ mũ.

⁶ Ũ ag tóg hã ra ti camarada ag kugmĩ kŷ (ag tóg) ag vóg kónãn mũ gé sir, ag kãtĕn ag tóg mũ sir. ⁷ Kŷ pã'i mág tóg ag to jũ mũ. Kŷ tóg ã krĕm pã'i ag jĕgnĕg kŷ ag kãgtĕn mũ gé sir, ũ tŷ ti camarada kãgtĕn ja ěn ag. Ag ĩn kugprŭg ag tóg mũ sir. ⁸ Kŷ tóg ã camrada ag mŷ: “inh festa vŷ kar kŷ

nĩ ha,” he mũ. “Hã ra ag tóg kãmũ jãvãnh nŷtĩ, isŷ ũn mŷ vēnh vĩ jĕnĕ ja ag, ag kórĕg nŷtĩn kŷ. ⁹ Ha mũjĕg, ěpŷy ra, ěmĩn vēnh kãpóv (ja) ra ke gé. Ājag tŷ ũ ve kŷ ti mŷ: “ha festa venh kãtĕg,” hemnĩ,” he tóg, pã'i mág ti, ã camarada ag mŷ.

¹⁰ Kŷ ag tóg mũ mũ. Ājag tŷ ěpŷy tá ũ ve kŷ ag tóg ag mŷ ke mũ. Vĕnh kar mŷ ag tóg tó mũ sir, ũn jykŷe há ag mŷ, ũn jykŷe kórĕg ag mŷ ke gé. Hã kŷ tóg fór mũ sir, clube ti.

¹¹ Kŷ pã'i mág tóg kãrã mũ sir, ag vĭgve jé, ũ tŷ festa to kãmũ ag. Kŷ ũ tóg tá jĕ nĩ, hã ra tóg festa to kur tu tũ nĩ. ¹² Kŷ tóg ti mŷ: “festa to kur tu tũ ã tóg nĩ, vŷ,” he mũ. “Ā hã ne tóg kur kórĕg tu sór mũ', inh festa ki',” he tóg, ti mŷ. Hã ra tóg vĩ tũ nĩ sir. ¹³ Kŷ pã'i mág tóg ã camarada ag mŷ: “ha ti mrĩnh, ti pĕn, ti nĩgé, ha ti fón, re tá,” he mũ. Re tán kuty nĩ. Tá ag tóg jagtar tĩ. Ājag jã tŷ ag tóg gyngyn ke tĩ sir, gangan ke ag tóg tĩ sir, vēso jŷgŷũ kŷ. ¹⁴ Ge ti nĩ. Ũ tŷ hĕn ri ke jé sóg prĕr tĩ, hã ra ti pipir nŷtĩ, ũn kuprĕg kŷ nŷtĩ ag,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ěg tŷ kanhkã tá festa venh ke tón hã vē.

¹⁵ Kŷ Fariseu ag tóg jagnĕ mré Jesus to jykŷrĕn mũ sir. Ag tŷ ti vĩ to ti se sór vē. Hã kŷ ag tóg: “ti vĩ tŷ hĕ to ěg hŷn ti senh mũ?” he mũ. ¹⁶ Tag to jykŷrĕn kŷ ag tóg sir Jesus mŷ Ājag mré ke ũ ag jĕgnĕg

Ag tŷ imposto to ti ki jĕmĕ (Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Kŷ Fariseu ag tóg jagnĕ mré Jesus to jykŷrĕn mũ sir. Ag tŷ ti vĩ to ti se sór vē. Hã kŷ ag tóg: “ti vĩ tŷ hĕ to ěg hŷn ti senh mũ?” he mũ. ¹⁶ Tag to jykŷrĕn kŷ ag tóg sir Jesus mŷ Ājag mré ke ũ ag jĕgnĕg

mũ, Herodes mré ke ù ag mré hã, ag tỹ ón kỹ ti ki jẽmẽ jé, ag tỹ ti vĩ to ti se jé. Ën ag tỹ Jesus tá junjun kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “À jykre kuryj nĩn ki kanhró ãg tóg nỹtĩ,” he ag tóg. “Hã kỹ ã tóg Topẽ to ãmĩn ki ãg kanhrãn há han tĩ. Vẽnh jykre pir hã han ã tóg tĩ. Û tỹ vẽn h jykre há hã han ve nĩ mũ ra ã tóg ti jykre ki kanhró kar nĩ,” he ag tóg mũ, ón kỹ, Jesus mỹ. ¹⁷ “Hã kỹ, ãg mỹ ã tỹ nén to jykrén mũ tómnĩ. Mỹ ha nỹ', ãg tỹ pã'i mág tỹ imperador mỹ jãnkamy ãn nĩm ti', imposto kajãm jé'? Ëg mỹ hỹn nĩm mũ', vó mỹ vó?” he ag tóg mũ, ón kỹ ti ki jẽmẽn kỹ.

¹⁸ Hã ra Jesus tóg ag jykre pãno ki kanhró nĩ. Hã kỹ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg ón kỹ inh ki jẽmẽ sór mũ'.” he mũ. “Jykre régre ãjag nỹtĩ mỹr,” he tóg. ¹⁹ “Inh mỹ jãnkamy jun, imposto kajãm jafã ãn ti,” he tóg. Kỹ ag tóg ti mỹ ù jun mũ sir, jãnkamy ti. ²⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “ũ jiji nỹ kã nĩ, ù kãgrá nỹ kã nĩ?” he mũ. ²¹ Kỹ ag tóg ti mỹ: “pã'i mág tỹ imperador kãgrá vẽ,” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “kỹ pã'i mág mỹ ti tũ nĩm nĩ, hã ra Topẽ mỹ ti tũ nĩm nĩ gé,” he mũ sir.

²² Ag tỹ ti vĩ mẽ kỹ ti jykre tóg ag mỹ e tĩ sir. Kỹ ag tóg ti tovãnh kỹ mũ mũ sir.

Ëg tỹ ãg ter ja tá vỹn kenh ke (Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)

²³ Kỹ kejẽn Saduceu ag tóg Jesus tá junjun mũ gé, kurã ãn kã. Ag tỹ ón kỹ ti ki jẽmẽ sór

vẽ gé. Hã ra Saduceu ag tóg: “ãg ter ja tá ãg vỹnvỹn kenh ke tũ nĩ,” he tĩ. “Rĩr mãn ke tũ ãg tóg nĩ,” he ag tóg tĩ. Ën ag vỹ ón kỹ Jesus ki jẽmẽ sór mũ gé. ²⁴ “Senhor,” he ag tóg mũ gé. “Moisés tỹ ãg mỹ vẽn h jykre nĩm kỹ tóg ãg mỹ: “ã régre tỹ ã krẽ tũ ra ter kỹ ã tỹ ti prũ fi tỹ prũg ke vẽ,” he mũ. “Ã tỹ ã régre mỹ ã krẽ han ke vẽ, fi ki,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he ag tóg mũ, Saduceu ag, Jesus mỹ. ²⁵ “Kỹ ù tỹ jagnẽ mré pafa ja tỹ 7 (ke) vỹ nỹtĩgtĩ. Ag kãke tóg prũg mũ, hã ra tóg ã kósin tũ ra ter mũ. Kỹ ti jãvy tóg fi tỹ prũg mũ sir. Hã ra tóg ã kósin tũ ra ter mũ gé. Kỹ ti jãvy ù tóg fi tỹ prũg mũ gé sir. ²⁶ Hã ra tóg ã kósin tũ ra ter mũ gé, ti jãvy ù ke gé, hã ki ag kar vỹ kósin tũ ra kãgter kãn mũ sir. ²⁷ Kỹ vãhã ag kar prũ fi tóg ter mũ gé sir. ²⁸ Kỹ fag kãgter ja tá rĩnrĩr mãn kỹ fi hỹn mén tỹ 7 (ke) nĩnh mũ vẽ. Ag kar vỹ fi tỹ prũg ja nĩ mỹr. Hã kỹ tóg vẽn h mỹ nỹ, ag tỹ: rĩr mãn jé ãg tóg ke mũ, hen kỹ,” he ag tóg, Saduceu ag, Jesus mỹ.

²⁹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “kygnẽ ãjag huri,” he mũ. “ãjag pi(jé) Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki kanhró nỹtĩ', ãjag pi(jé) Topẽ jykre ki kanhró nỹtĩ',” he tóg. ³⁰ “Ëg rĩnrĩr mãn kỹ ãg tóg prũg mãn ke tũ nĩ sir, kỹ ãg mén mãn ke tũ nĩ gé. Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ri ke ãg nỹtĩ, kãnhkã tá,” he tóg.

³¹ “Kỹ Topẽ vĩ rá ù to jykrén nĩ, ti tỹ ãg ter ja tá vỹn ke tó ti. Topẽ hã ne tỹ vẽn h ja nĩ mỹr,

hã ky tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ.
³² “Abraão vỹ iso: Topẽ, he tĩ, Isaque ke gé, Jacó ke gé,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti. Kãgter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó. Hã ra Topẽ tóg: “tỹ inh ag Topẽ nĩ,” he ja nĩgtĩ, ag ter kar ky. Hã ky ag tóg rĩnrĩr nỹtĩ, Topẽ tỹ ùn rĩnrĩr nỹtĩ ag hã kri ke nĩn ky,” he tóg, Jesus ti. ³³ Ky ag tóg ti vỹ mẽg mũ sir, ky ti jykre tóg ag mẽ e pẽ tĩ, ti vỹ ti.

*Topẽ tỹ ẽg jyvẽn kãfór
 (Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)*

³⁴ Ky Fariseu ag tóg mẽg mũ, Jesus tỹ Saduceu ag mẽ vỹ há han ja ti. Ti tỹ ag mẽ vỹ há han ky ag tỹ ti mẽ hẽ ri ken ky kafãn ke tóg tũ tĩ sir. Hã mẽg ag tóg mũ, Fariseu ag. Ky ag tóg Jesus to vẽnhmãn mũ sir. ³⁵ Ky ag kã ù tóg ti mré vỹ mũ. Topẽ vỹ to professor vỹ, ù tỹ Jesus mré vỹ mũ ti. Ky tóg Jesus mẽ: ³⁶ “Senhor,” he mũ. “Topẽ tỹ ẽg jyvẽn tỹ hẽ nỹ hỹn ti tỹ ẽg jyvẽn kar kãfór nỹnh mũ?” he tóg mũ sir. ³⁷ Ky Jesus tóg ti mẽ: “Topẽ to, ẽg jóg mág to há tãvĩ nỹtĩmnĩ, ti ki ge há han nĩ, ti to jykre pir nỹtĩmnĩ,” he mũ. ³⁸ “Topẽ tỹ ẽg jyvẽn kãfór kar hã vỹ. ³⁹ Ky ti tỹ ẽg jyvẽn ù tóg hã ri ke nĩ gé, hã vỹ: ãjag régre ki rĩr nỹtĩmnĩ, ãjag tỹ vẽn ki rĩr há han ri ke, he mũ,” he tóg. ⁴⁰ “Vẽn h jyvẽn tag vỹ vẽn h jyvẽn kar kãfór nỹtĩ. Régre ti nỹtĩ, Topẽ tỹ ẽg jyvẽn kãfór nỹtĩ ti. Ẽg tỹ tag ki króm ky ẽg tóg Topẽ jykre ki króm kãn mũ. Ti tỹ ẽg jyvẽn mũ han kãn ẽg tóg mũ, Topẽ vỹ tó tĩ tỹ ẽg jyvẽn mũ mré hã,

ẽg tỹ tag ki króm ky,” he tóg, Jesus ti.

*Cristo tỹ tỹ Davi kósin nĩ
 (Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹ Hã ra Fariseu ag vỹ vẽn h mãn ky nỹtĩ, ky Jesus tóg ag ki jẽmẽ sór mũ gé sir. ⁴² Ky tóg ag mẽ: “Cristo to ãjag hẽ ri ke tĩ?” he mũ. “Û kósin nẽ hỹn, Cristo ti?” he tóg, Jesus ti. Ky ag tóg ti mẽ: “Davi kósin vỹ,” he mũ. ⁴³ Ky tóg ag mẽ: “hã ra Davi tóg ti to: inh Senhor, he ja nĩ,” he mũ. “Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn ky tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ: ⁴⁴ “ẽg jóg tỹ Topẽ vỹ inh Senhor mẽ: “nĩ ra ver, inh pẽgja tá,” he mũ, “sỹ ã kato vãsãnsãn mũ ag tỹ ã krẽm vin ke vỹ, ky ag sigse vỹ sir. Tag jãvãn h nĩ ver,” he tóg mũ, Topẽ ti, inh Senhor mẽ,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti,” he tóg mũ, Jesus ti. ⁴⁵ “Hã ky Davi tóg Cristo to: “inh Senhor,” he ja nĩ. Ti tỹ tỹ ti kósin nĩ ra ti kósin mẽ tỹ ti kri ke nĩnh mũ vỹ?” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Fariseu ag ki jẽmẽg mũn hã vỹ. ⁴⁶ Hã ra ag tỹ ti mẽ ne tónh ke tóg tũ tĩ, ag tỹ ti vỹ kafãn sór mũ ra. Vãhã ag tóg ti ki jẽmẽ sór mãn tũ nĩ. Ti kamẽg ag tóg mũ, hã ky ag tóg ti ki jẽmẽ sór mãn tũ nĩ.

23

*Ón ky Topẽ vỹ to professor
 ag jykre
 (Mc 12.38-39; Lc 11.43-46;
 20.45-46)*

¹ Ky Jesus tóg vẽn h kar kanhrãn mũ sir, ti mré mũ tĩ ag mré hã. Ky tóg ag mẽ: ² “Moisés vỹ ẽg jóg ag kanhrãn ja nĩgtĩ,” he mũ. “Ti nón

Topě vī to professor ag tóg ěg kanhrān sór mū, Fariseu ag ke gé," he tóg. ³ "Ag tỹ ājag mỹ nén tó mū ěn ki króm nī. Ag vī kri fimnī. Ag tỹ nén han mū ri ke han tũg nī jāvo, ag jykre kórég ěn han tũg nī. Ājag kanhrān há han ag tóg tī, hā ra ag tóg ki króm sór tũ nĩgtī, ājag vī há ěn ki. ⁴ Ājag mỹ ag tóg vēnh jykre kufy vīn tī, hā ra ag hā tóg han sór tũ nĩgtī, vēnh jykre kufy ěn ti. ⁵ Ag tỹ nén ũ há han kỹ ag tóg tỹ ũn mág nỹtī sór mū sir, vēnh kar tỹ ag vigve jé. Ag tỹ Topě mré vī jé ag tóg ti vī rá tỹ ājag nĩgé tógfīg tī, ājag kakā ke gé. Vēsógfīg ja tāpér tỹ ag tóg vēsógfīg tī. Topě jykre han jé ag tóg kur tóv mág tu tī gé. ⁶ Festa ki ag tóg jěn vén sór tī. Vēnh kanhrān jafā krěm ag tóg vēnh kāpov kỹ nỹtī. ⁷ Cidade kuju ki vēnh kar tóg ag mỹ: "ā mỹ há?" he tī, kỹ tóg ag mỹ sér tī. Kỹ ag tóg ag to: "Senhor," he tī gé, kỹ tóg ag mỹ sér tī. ⁸ Ag jāvo jagně mỹ: "Senhor," he sór tũg nī, kỹ ag tỹ ājag mỹ: "Senhor," he mū ra ag mỹ: "inh pi(jé) tỹ ũn mág nī," hemnī. ũn pir vỹ tỹ ājag kri ke nī, hā vỹ: Topě, he mū, jó ājag tóg tỹ jagně mré ke nỹtī. ⁹ Kỹ ũ mỹ: "ěg jóg," he tũg nī gé, ěprā. ũn pir vỹ tỹ ājag jóg nī, hā vỹ: Topě, he mū, kanhkā tá nī ěn ti. ¹⁰ Kỹ ũ tỹ ājag mỹ: "ěg kri tỹ ũn mág nĩmnī," he kỹ ag mỹ: "vó, kenh ke tũ inh nī," hemnī gé. ũn pir vỹ ājag kri tỹ ũn mág nī, hā vỹ: Cristo, he mū. ¹¹ Ājag kāmī ũn

mág ag jé ājag ki rīr há han, ājag camarada tỹ ājag ki rīr há han tī ěn ri ke. ¹² Ājag tỹ tag ki vēsỹ tỹ ũn mág han sór nỹtīn kỹ ājag tóg tá térenh ke mū, ha vemnī. Ājag tỹ hā ra: "tỹ inh ũn sī nī," hen kỹ ājag tóg tá jāprynĥ ke mū, tỹ ũn mág ājag nỹtīnh mū, ha vemnī," he tóg, Jesus ti.

Topě vī to professor ag jag-tar ke
(Mc 12.40; Lc 11.39-42, 52; 20.47)

¹³ "Ón kỹ Topě vī to professor," he tóg. "Fariseu," he tóg. "Jykre régre ājag nỹtī," he tóg. "Topě vỹ ājag ve kónān," he tóg. "Ũ ag tóg ũ tỹ kanhkā tá nī ěn tỹ tỹ ěg pā'i nī ve sór nỹtī, hā ra ājag tóg ag mỹ kanhkā ti nenh tī. Ag jāvo ājag tóg ve sór tũ nĩgtī. Ājag tỹ kanhkā ve sór tũ nĩn kỹ ājag tóg ũ ag mỹ nenh tī gé, ag tỹ vég tũ nī jé, ājag ri ke," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Ón kỹ Topě vī to professor," he tóg. "Fariseu," he tóg. "Jykre régre ājag nỹtī," he tóg. "Topě vỹ ājag ve kónān," he tóg. "Ājag ne tóg ũn mén ter ja fag tũ mǎn kǎn tī'. Kar kỹ ājag tóg ón kỹ Topě mré vī téj han mũgtī, ěg tỹ ājag to: "há ag nỹtī," he jé. Hā kỹ Topě vỹ ājag vóg kónān kǎfór han ke mū," he tóg, Jesus ti.

¹⁵ "Ón kỹ Topě vī to professor," he tóg. "Fariseu," he tóg. "Jykre régre ājag nỹtī," he tóg. "Topě vỹ ājag ve kónān," he tóg. "Ājag ne tóg kuvar há ra mū tī', ga mī, goj mī ke gé,

ājag tỹ ũ tỹ Israel ag jykre han sór mũ ũ jāvānh jé. Hã jé ājag tóg mũ mág han tĩ. Kỹ ājag tỹ ũ ven kỹ ājag tóg ti tỹ Japo krē han mũ sir, ti tỹ ón kỹ Topē vĩ mẽ jé, ājag ri kén, ti tỹ nũgme ki kutē jé, inferno ên ki. Kỹ ti jykre pāno vĩ ājag jykre pāno kăfór nỹ sir," he tóg, Jesus ti.

16 "Topē vĩ ājag ve kónān mỹr," he tóg. "Kývó ājag nỹtĩ, hã ra ājag tóg ũ tỹ ki kagtĩg ag tatĩn mũ sór mũ. Hã kỹ ājag tóg kygnēg tĩ. Kỹ ājag tóg ag kanhrān kónān tĩ. "Ēg tỹ ón kỹ: tag han jé sóg ke mũ, he sór kỹ ěg tóg: "Topē jo ĩn krēm nĩ ên vĩ ki kanhró nĩ," henh ke mũ," he ājag tóg tĩ. "Ēg tỹ hã ra: Topē jo ĩn krēm ouro tãn ên vĩ ki kanhró nĩ, hen kỹ ěg tóg ón ke tũ nĩ," he ājag tóg tĩ gé. 17 Vēnhmỹ ti nĩ, ājag vĩ tag. Krĩ tũ ājag tóg nỹtĩ, kývó ājag tóg nỹtĩ. Ouro mỹ Topē jo ĩn kăfór nĩ? Vó'. Ouro vĩ tỹ Topē tũ nĩ, ti tỹ Topē jo ĩn krēm nĩn kỹ. Hã kỹ tóg tỹ Topē tũ kar nĩ sir, ouro ti, ti jo ĩn ti ke gé. Ón kỹ: "Topē hã vĩ ki kanhró nĩ," he tũg nĩ," he tóg, Jesus ti. 18 "Ājag vĩ vēnhmỹ ũ vĩ nĩ gé. "Ón kỹ ěg tóg: ěg tỹ mesa kri ũn mỹ nén ũ pũn mũ ên vĩ ki kanhró nĩ, henh ke mũ," he ājag tóg tĩ gé. "Ēg tỹ hã ra: ěg tỹ ũn mỹ ěg mẽg pũn tĩ ên vĩ ki kanhró nĩ, hen kỹ ěg ón ke tũ nĩ," he ājag tóg tĩ gé. 19 Vēnhmỹ ti nĩ gé, ājag vĩ tag ti. Kývó ājag nỹtĩ mỹr. Ēg tỹ Topē mỹ ěg mẽg pũn mũ mỹ mesa kăfór nĩ? Vó'. Topē jo ĩn krēm mesa kri ěg tóg ěg mẽg ti

pũn tĩ, hã kỹ tóg Topē mỹ há tĩ, ěg mẽg ti, ěg tỹ ti jo ĩn tá ti mỹ mesa kri ti pũn tugrĩn. 20 Ājag tỹ Topē jo ĩn krēm mesa tón kỹ, kỹ ājag tóg ěg tỹ ěg mẽg tỹ mesa ên kri pũn mũ ên tó tĩ gé. 21 Ājag tỹ Topē jo ĩn tón kỹ, kỹ ājag tóg Topē ti tó tĩ gé. 22 Ājag tỹ kanhkā tón kỹ, kỹ ājag tóg Topē nĩgia tó tĩ gé, kỹ ājag tóg Topē ti tó tĩ gé sir. Nén ũ pir vē, ti kar ti. Hã kỹ ón kỹ: Topē hã vĩ ki kanhró nĩ," he tũg nĩ," he tóg, Jesus ti.

23 "Ón kỹ Topē vĩ to professor'," he tóg. "Fariseu'," he tóg. "Krĩ régre ājag nỹtĩ, kỹ Topē vĩ ājag ve kónān," he tóg. "Ón kỹ ājag tóg Topē mỹ ājag jakré ki dízimo vin tĩ. Ājag jakré tỹ hortelã tỹ 10 (ke) nỹtĩn kỹ ājag tóg Topē mỹ ũn pir nĩm tĩ, ājag jakré tỹ erva doce tỹ ke gé, ājag jakré tỹ cominho tỹ ke gé. Há ti nĩnh mũ vē. Hã ra ājag tóg ti tỹ ěg jyvẽn mũ ên han tũ nĩgtĩ. Vēnh jykre kuryj han tũ ājag tóg nĩgtĩ. ũn jagāgtar ag jagāgtān tũ ājag tóg nĩgtĩ. Topē vĩ kri fig tũ ājag tóg nĩgtĩ. Ājag tỹ ti vĩ ki króm tag tóg inh mỹ há nĩnh mũ vē, ha mẽ. Ājag tỹ ti tỹ ěg jyvẽn ki króm mré hã ājag jakré ki dízimo vin (hã) ra tóg inh mỹ há nĩnh mũ vē, ha mẽ. Hã ra ājag tóg ki króm sór tũ nĩgtĩ. 24 Kývó ājag nỹtĩ, hã ra ājag tóg ag tatĩn mũ sór nỹtĩ. Topē vĩ ũ ki króm sór ājag tóg tĩ, ti tỹ Topē mỹ tỹ nén ũ sĩ (hã) ra, kỹ ājag tóg ti vĩ ũ mrynhmranh tĩ, ti tỹ Topē mỹ kórég pē (hã) ra. Kỹ tóg goj ki

ka ri ke nĩ. Ājag tỹ ka gón tũ nĩ jé ājag tóg kur ki kujĕg tĩ, kỹ tóg pan tĩ, goj ti. Hã ra ājag tóg cavalo tỹ goj ki ter mũ ra (ājag tóg) goj kórég ěn kron tĩ,” he tóg, Jesus ti.

25 “Ón kỹ Topĕ vĩ to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Krĩ régre ājag nỹtĩ, kỹ Topĕ vỹ ājag ve kónãn,” he tóg. “Copo venja kupég ājag tóg tĩ, pénky venja, hã ra ti kátá tóg kavéj nĩ. Kỹ ājag vỹ ge nỹgtĩ gé. Jykre há nĩ ve ājag tóg nỹgtĩ gé, hã ra ājag tóg vĕnh jykre pãno han tĩ, hã vỹ: jãnkamy to ag lograr he tĩ, he mũ, ājag prũ tũ fag mré nỹ tĩ, he mũ gé. 26 Kyvó ājag nỹtĩ, ājag tỹ tỹ Fariseu nỹtĩ ra. Ājag jykre pãno tovãnh nĩ, ājag jãnhkri nỹtĩ jé. Kỹ vãhã vĕnh kar vỹ ājag jykre há vég mũ,” he tóg, Jesus ti.

27 “Ón kỹ Topĕ vĩ to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Krĩ régre ājag nỹtĩ, kỹ Topĕ vỹ ājag ve kónãn,” he tóg. “Vĕnh kej sĭnvĩ ri ke ājag nỹtĩ. Sĭnvĩ nĩ ve ti nĩ, vĕnh kej ti, ěg tỹ pó tỹ kri tam kỹ, kar tinta tỹ pó to tĩn kỹ. Ti sĭnvĩ nĩ ve nĩ ra ti kátá tóg kórég nĩ. Vĕser vỹ krĕm nỹ nĩ, vĕser vag mũ ti, ti kuka. 28 Tag ri ke ājag nỹtĩ. Há nĩ ve ājag nỹtĩ. Jykre kuryj nĩ ve ājag nỹtĩ, hã ra ājag kátá tóg kórég nĩ, ājag jykre régre nỹtĩn kỹ, ājag tỹ Topĕ vĩ ki króm sór tũ nỹtĩn kỹ mỹr, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

Ūn jykre régre ag jagãgtar ke (Lc 11.47-51)

29 “Ón kỹ Topĕ vĩ to professor,” he tóg. “Fariseu,” he tóg. “Krĩ régre ājag nỹtĩ, kỹ Topĕ vỹ ājag ve kónãn,” he tóg. “Ājag jóg'jóg ag vỹ Topĕ vĩ to tĩ ag kãgtén ja nĩgtĩ. Jãvo ājag tóg ag kej sĭnvĩ han tĩ, ũn jykre kuryj han ja ag kej ti. 30 Kỹ ājag tóg ag to: “ěg tỹ ěg jóg'jóg ag mré ga kri mũ hã ra ěg tóg ag kãgtén ke tũ nĩ vĕ,” he ti. “Ag mré ěg ag vóg ke tũ nĩ vĕ,” he ājag tóg tĩ, ón kỹ. 31 Hã ki ājag tóg ājag jóg'jóg ag to tĩ. “Ěg jóg'jóg ag vỹ ag kãgtén, Topĕ vĩ to tĩ ag,” he ājag tóg tĩ. “Ū tỹ ag kãgtén mũ ag krĕ'krĕ vỹ tỹ ěg nỹtĩ,” he ājag tóg tĩ. 32 Kuri ājag jóg'jóg ag ri ke han nĩ, kuri ājag jóg'jóg ag tỹ ũn kãgtén ja tũ ěn ag kãgtén nĩ, ājag tỹ tỹ ājag jóg'jóg ag krĕ'krĕ nỹtĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti. 33 “Pỹn ri ke ājag nỹtĩ, mĩg ri ke ājag nỹtĩ. Ājag pi(jé) nũgme ki vár ke tũ nĩnh ke mũ', inferno ki',” he tóg. 34 “Hã kỹ sóg ājag mỹ Topĕ vĩ to tĩ ag jĕgnĕnh ke mũ, vĕnh vĩ há to mũ ag, Topĕ vĩ rán tĩ ag. Ag jĕgnĕ jé sóg ke mũ, ag tỹ ājag jyvĕn jé. Kỹ ājag tóg ag kãgtén ke mũ gé, ha vemnĩ. Ka to ājag tóg ag sanh ke mũ. Ag mrãnmrãn jé ājag tóg ke mũ, ājag tỹ vĕnh kanhrãn jafã krĕm. Cidade kar ki ājag tóg ag nón mũnh mũ, ājag tỹ ag vóg kónãn jé. 35 Hã kỹ tóg ājag tỹ ũn jykre kuryj kar kãgtén mũ ri ke nĩ. Ūn tỹ hĕn ri ke ag kãgtén ag tóg huri, ěprã ke ag, hã ra tóg ājag tỹ ag kãgtén kãn ri ke nĩ sir, Abel, Abel nón ke ag mré hã, Zacarias ěn mré hã, Baraquias kósin ěn.

Ĕn tỹ ājag tóg Topě jo ĩn jo ti tén ja nĩ, Topě mỹ nén ũ pũn jafã ěn tá ājag tóg ti tén ja nĩ, Zacarias ěn. ³⁶ Ājag mỹ sóg tó mũ, ha mẽ. Ājag hã to ti jũnh ke mũ, Topě ti, ājag jóg'jóg ag tỹ ag kãgtén tigrĩn, ājag tỹ ag kãgtén tigrĩn ke gé," he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Jerusalém tá ke ag to há nĩ
(Lc 13.34-35)

³⁷ Kỹ tóg Jerusalém ki ke ag to vēmén mũ. Fe kaj han tóg, ag to, kỹ tóg: "Jerusalém tá ke ag mỹ sóg tag tó sór mũ, ha mẽ," he mũ. "Topě vĩ tó tĩ ag kãgtén ag tóg tĩ. Topě tỹ ag mỹ ũn jěgněg tĩ ag pin ag tóg tĩ, pó tỹ, ag tỹ ag kãgtén jé. Isỹ ag vėnh mãn há tóg tĩ vė, isỹ ag ki rĩr jé, Jerusalém tá ke ag, hã kỹ sóg ag jé prěr tỹ hěn ri ke han mũ. Garĩnh fi jykre ri ke han sór isóg mũ vė, ag mỹ. Garĩnh fi vỹ ā krė kri jě nĩ, fi tỹ ag vėsỹrėnh tũ nĩ jé ke vė. Ĕn ri ke han sór sóg mũ vė, hã ra ag tóg ke jãvãnh nỹtĩ. ³⁸ Hã kỹ ag tóg ag jamã pũn kãn ke mũ, kỹ vãpũr vė sir. Ũ vỹ kãnhmar tá nĩg mãn ke tũ nĩ ha, ag tỹ cidade kókén ja tá. ³⁹ Hã kỹ sóg ag mỹ ke mũ. Inh ve mãn ke tũ ag nĩ ha (mỹr). Kejěn ag tóg iso: "Topě tỹ ti jěně ja vė," henh ke mũ. "Topě vỹ ti ve há han, ti tỹ ti jiji tó kãtĩg kỹ," he jé ag tóg ke mũ iso, kejěn. Ĕn kã ag tóg inh ve mãn ke mũ," he tóg, Jesus ti.

Topě jo ĩn kókén kỹ nĩnh ke
(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Kỹ Jesus tóg Topě jo ĩn tá kãkutě kỹ tĩ mũ sir. Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti tá junjun mũ, kỹ ag tóg ti mỹ Topě jo ĩn ěn ag venven mũ sir. ² Kỹ Jesus tóg ag mỹ: "ājag mỹ pó tỹ ĩn mág tag ag vigvėg mũ'?" he mũ. "Kejěn pó tóg jagně kri nỹtĩ mãn ke tũ nĩ ha. Ag tỹ gũm ke kãn ke vė. Ki hã sóg tó mũ," he tóg, Jesus ti.

Ĕg jagtar ke
(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

³ Kar kỹ tóg krĩ tỹ Oliveiras ra tĩ mũ sir. Ti tỹ tá nĩ kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg vyr mỹ ti ki jēmėnh kãmũ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: "ėg mỹ ti kurã ti tó," he mũ. "Ĕg tỹ ne ve kỹ ěg ti kurã ki kanhró nỹtĩnh mũ, ā kãtĩg mãn ke kurã ěn ti, nén kar tũg ke kurã ěn ti?" he ag tóg ti mỹ. ⁴ Kỹ tóg ag mỹ: "ker ũ ājag lograr hé hě'," he mũ. ⁵ "Cristo vỹ tỹ inh nĩ," he jé ag tóg ke mũ, inh jyjy tó kỹ. Ũ tỹ hěn ri ke ag tóg tag tónh ke mũ, kỹ ũ tỹ hěn ri ke ag tóg ag vĩ kri nĩm ke mũ. ⁶ Vėnh génh to vėme mẽ jé ājag tóg ke mũ, tag ki vėnh génh to, kuvar há tá vėnh génh to ke gé. To jũrũn ke tũg nĩ, hã ra. Vėnh génh enh ke vė. Hã ra kurã tỹ ěgno to hã ke vė ver. ⁷ Nação ag tỹ jagně kato tėgtėnh ke vė, pã'i krėm ke ag tỹ pã'i ũ krėm ke ag to jũnh ke vė. Kỹ ga tỹ ragra ke tỹ hěn ri ke han ke vė, ěmã tỹ hěn ri ke ki. Vějěn tỹ tũ' henh ke vė gé. ⁸ Hã ra ājag jagãgtar ke vėnh

ven vén vë ver,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Kar kÿ ãjag jagtar ke mÿ, ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtÿ tugrÿn. ãjag vóg kónân jé ag tóg ke mÿ, ãjag kãgtén jé ag tóg ke mÿ gé. Nação kar vÿ ãjag to vÿ kónân ke mÿ gé, ãjag tÿ inh jiji tó tugrÿn. ¹⁰ Kÿ ù tÿ hën ri ke ag vÿ isogvãnh ke mÿ sir, ên kã. ãjag mré ke fag tó jé ag tóg ke mÿ, inh kato vãsãnsãn mÿ ag mÿ, kÿ ag tóg jagnë to vÿ kónân tãvÿ han ke mÿ gé. ¹¹ Ón kÿ inh vÿ tó tÿ ag vÿ junjun ke mÿ gé, kÿ ag tóg ùn e krÿnkrÿn ke mÿ sir, ag tÿ isogvãnh jé. ¹² Kÿ vënh kar vÿ vënh jykre pãno to há nÿtÿnh mÿ, hã kÿ ù tÿ ón kÿ iso há sÿ nÿtÿ ên ag tóg isogvãnh ke mÿ gé, ùn e ag. ¹³ Hã ra ù tÿ isovãnh tÿ pë ên ag tóg krenkren ke mÿ. ¹⁴ Kÿ nação kar vÿ vënh vÿ sér mënň mÿ, ga kar mÿ hã, kÿ ag tóg Topë tÿ tÿ êg pã'i nÿnh ke ên mënň mÿ ha. Ag tÿ mē kãn kÿ kurã tÿ êgno vë sir,” he tóg, Jesus ti.

*Ëg jagãgtar mág pë ti
(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)*

¹⁵ “Kejën ãjag tóg vãhã sir ãjag tÿ nén (ÿ) kamëg tÿ ên venh ke mÿ, êg kavénh mÿ ên ti,” he tóg. “Topë vÿ tó tÿ tÿ Daniel vÿ ti tó ja nÿgtÿ. Topë jo ïn tá tóg jënh mÿ, êg kavénh mÿ ên ti,” he tóg, Jesus ti. (ÿ tÿ vënh rá tag to ke mÿ ên jé ki kanhró nÿ.) ¹⁶ ãjag tÿ ti ve kÿ ga tÿ Judéia ki ke kar ag jé vënh pigjunh mÿjêg, pãnónh ra, fag mré hã. ¹⁷ ù tÿ re tá nÿ ên jé kãra rá tÿg nÿ, ti ïn

ki, ti tÿ mãn jé. ¹⁸ Kÿ ù tÿ ã japy tá jë ên jé vÿn ke tÿg nÿ gé, ti kur mãn jé. ¹⁹ ùn kufy fag jagtar mág ke vë, kurã ên kã, ù tÿ gÿr pygfãm mÿ fag ke gé. ²⁰ Topë mré vÿmñÿ, ti tÿ kusa kã vënh ven tÿ nÿ jé, ti tÿ vënhkãn ke kurã kã vënh ven tÿ nÿ jé. ²¹ Jagtar mág tÿ ge han ja tÿ êg tóg nÿtÿ, Topë tÿ mundo han jãn ki. Kÿ êg ge han mãn ke tÿ nÿ gé, kar kÿ. ²² Ëg tÿ kurã ki jagtar ke mÿ ên vÿ e nÿtÿnh mÿ vë, hã ra tóg térem kÿ nÿtÿ nÿ, Topë tÿ ùn kuprëg ja ên ag tugrÿn. Ti tÿ térem tÿ nÿ (mÿ) ra ù vÿ kren ke tÿ nÿ vë, ag jagtar mág ên to,” he tóg, Jesus ti.

²³ “Ën kã ù tÿ ãjag mÿ: Cristo vÿ tag kã jë nÿ, he mÿ ra kri nÿm tÿg nÿ, ag tÿ: tátá ti jë nÿ, he mÿ ra. ²⁴ Ón kÿ Cristo ag vÿ vënh venven ke mÿ, ón kÿ Topë vÿ tó tÿ ag ke gé. Ëg tÿ nén han vãnh hyn han jé ag tóg ke mÿ, milagre tÿ hën ri ke ti, ón kÿ Cristo ên ag. Ag tÿ vënh kar krÿn kónân sór vë, ag tÿ kygnë jé, Topë tÿ ùn kuprëg ja ên ag mré hã, hën ri ke mÿn. ²⁵ ãjag mÿ sóg tó kãn mÿ, ti kutënh ke to hã,” he tóg, Jesus ti.

²⁶ “Kejën ag tóg ãjag mÿ: êmã kórég tá tóg jë, Cristo ti, henh ke mÿ. Ra ti venh mÿ tÿg. Ag tÿ ãjag mÿ: ïn kãtá tóg nÿ nÿ, he mÿ ra kri fi tÿg nÿ. ²⁷ ïn kãtÿg mãn ke vÿ ta tÿ kóm kóm ke ri ke nÿ. Ti tÿ kóm kóm ke kÿ êg tóg nén kar végtÿ, rá jur ja tá, rá pur ja tá ke gé. ïn kãtÿg mãn ke vÿ ri ke nÿnh mÿ. Tÿ sóg êprã ke fi kósin nÿ,” he tóg, Jesus ti.

28 “Nén ũ ter nÿgja ri ke ti nĩ gé. Hã tá tóg vĕnh mǎn tĩ, jǎtǎ ti. Tag ri ke ti nĩnh mũ, inh kǎtĩg mǎn ke ti,” he tóg, Jesus ti.

*Topĕ kósın kǎtĩg mǎn ke
(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)*

29 “Jagtar ěn kar kÿ rǎ vÿ nhyr ke mũ, kÿ kysǎ vÿ jĕngrĕ he mǎn ke tũ nĩ gé. Krĩg vÿ vár ke mũ gé, kanhkǎ krĕm. Ĕg tÿ kanhkǎ tá nĕn vég tũ kar ěn vÿ ragra ke kǎn mũ gé. 30 Kÿ vǎhǎ ěprǎ ke fi kósın vÿ vĕnh ven ke mũ, kanhkǎ tá. Kÿ ga kri mũ kar ag vÿ kygfÿ kǎn ke mũ sir, povo kar ti, ag tÿ inh kǎtĩg ven kÿ. Kanhkǎ góg kǎmĩ sóg térenh ke mũ. Kÿ sóg tar pĕ nĩnh mũ, ha vemnĩ, kÿ inh ve vÿ kókov pĕ nĩnh mũ gé. 31 Kÿ sóg isÿ jĕgnĕ jafǎ ag jĕgnĕnh mũ, ag tÿ tĕntĕntĕn kynkyn jé, kÿ ag tóg isÿ ũn kuprĕg mũ ag jé prĕnprĕr kǎn ke mũ sir, ga kar mĩ hǎ, kanhkǎ fyr mĩ hǎ,” he tóg, Jesus ti.

*Ka tÿ figueira to com-
paraçǎo*

(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)

32 “Ka tÿ figueira to ki kanhrǎn nĩ, to comparaçǎo han kÿ. Ka tÿ figueira pĕ tánh kÿ, ti féj tǎg han kÿ tóg kakó tĩ sir, ěkré tygtǎnh kurǎ ti. 33 Ri ke ti nĩ, ājag tÿ inh kǎtĩg mǎn ke kurǎ ki kanhró nÿtĩnh ke mũ ti. ājag tÿ isÿ ājag mÿ nĕn tó mũ tag ve kÿ tóg sir kakó tĩnh ha, kakó távĩ tóg tĩnh ha, inh kǎtĩg mǎn ke ti, ěn kǎ. 34 Sÿ ke há vĕ, hǎ kÿ sóg tag tó mũ, ha mĕ: ũri ũn rĩnrĩr mũ ag

tÿ nĕn kar ěn venh ke vĕ, ag kǎgter ke to hǎ. 35 Kanhkǎ vÿ tũ' henh ke mũ, ga ti ke gé. Jǎvo inh vÿ vÿ tũ' henh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus kǎtĩg mǎn ke kurǎ

*(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30,
34-36)*

36 “Hǎ ra ũ pi(jé) isÿ kurǎ ki kǎtĩg mǎn ke mũ ki kanhró nĩ, hora ki ke gé. Topĕ tÿ jĕgnĕ jafǎ ag pi(jé) ki kanhró nÿtĩ'. Inh pi(jé) ki kanhró nĩ gé. Ĕg jóg mág hǎ vÿ ā pin kÿ ki kanhró nĩ, kurǎ kǎ nĕn kutĕnh ke mũ ěn ki. 37 Inh kǎtĩg mǎn ke kurǎ vÿ Noé tÿ ga mĩ tĩg ja ěn ri ke nĩnh mũ. 38 Ta kutĕ to hǎ ag tóg jĕn ja nĩgtĩ, kron ja nĩgtĩ, jagnĕ tÿ prũg ja nĩgtĩ, jagnĕ tÿ mén ja nĩgtĩ, Noé mré ke ag. Ĕn kǎ kejĕn Noé tóg barco tÿ ĩn kǎra rǎ mũ. 39 Hǎ ra tóg ag mÿ tÿ nĕn ũ tũ tĩ, ti tÿ barco kǎra rǎ mũ ti. Kejĕn ta tóg kutĕ mũ, kÿ goj tóg var mũ sir. Kÿ ag tóg kǎgter kǎn mũ sir vǎhǎ. Ge ti nĩnh mũ, ěprǎ ke fi kósın kǎtĩg mǎn kÿ, inh kǎtĩg mǎn kÿ mÿr. 40 Ĕn kǎ ũn régre ag vÿ ājag japy ki rǎnrǎj ke mũ. Inh kǎtĩg mǎn kÿ sóg ũn pir jé prĕr ke mũ, jǎvo ti régre vÿ tá jĕnh mũ sir. 41 ũn régre fag vÿ ěgtynyn nÿtĩnh mũ, jagnĕ mré, kurǎ ěn kǎ. Kÿ sóg ũn pir fi jé prĕr ke mũ, jǎvo fi régre fi vÿ tá jĕnh mũ gé sir. 42 Vĕnh ki ěmĕmnĩ, nÿr tũ ri ke han nĩ. Inh kǎtĩg ke hora ki kagtĩg ājag tóg nÿtĩ. ājag Senhor vÿ tÿ inh nĩ,” he tóg.

43 “Kỹ tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Ëg pi(jé) ù tỹ ãg tỹ nén péju sór mũ kãtĩg ke ki kanhró nỹtĩ. Ëg tỹ ti kãtĩg ke tỹ hora ki kanhró nỹtĩ ra ãg tóg to ãg tỹ nén ki rĩr mũ vễ, kỹ ù pi(jé) ãg ãn kãra rãnh ke mũ vễ. Hã ra ãg tóg ki kagtĩg nỹtĩ. 44 Ge ti nĩ, inh kãtĩg mãn ke ti. Ha vễnh kãn, ha vễnh ki ãmẽ. Ëprã ke fi kósin vỹ kãtĩg ke mũ, ãjag tỹ inh kãtĩg ke to jykrén tũ ra,” he tóg, Jesus ti.

Ûn camarada ag to comparação

(Lc 12.41-48)

45 Kĩ tóg ag mỹ ã kãtĩg mãn ke tó mãn mũ. “Kejẽn patrão ù tóg hẽ ra tĩg sór mũ,” he tóg. “Kỹ tóg ã camarada ag kã ù tỹ pã'i han mũ, ti tỹ ti jo ã mré camarada ag ki rĩr jé. Û tỹ ã rãnhraj ki rĩr há han tĩ ãn kuprẽg tóg mũ, ti tỹ ag mỹ vễjẽn ven jé, vễjẽn ke horan ki. 46 Ti tỹ ag ki rĩr há han kỹ ti patrão vỹ ti mỹ vĩ há han ke mũ, ti kãtĩg mãn ken kã. 47 Ti tỹ pã'i han jé tóg ke mũ, ti tỹ ti tũ ki rĩr kãn jé sir. Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. 48 Kejẽn ti camarada ù tóg hã ra jykre pãno nĩ. Kĩ tóg tag to jykrén mũ. “Ëg patrão vỹ kãtĩg vãnh han mũ,” he tóg mũ sir, ùn jykre pãno ãn. 49 Kĩ tóg ã mré camarada ag vóg kónãn mũ sir, ag mrãnmrãn kỹ. Kĩ tóg ùn kronkron tĩ ag mré kron mũ gé sir, jẽn mág han tóg mũ gé sir. 50 Kĩ ti patrão vỹ ti kãnhmỹ kãtĩg ke mũ sir, ti tỹ ti kãtĩg ke kurã ki kagtĩg nĩn kỹ, ti horan ke gé, ùn jykre

kórég ãn ti. 51 ã kãtĩg kỹ tóg ti kapãn ri ke han ke mũ sir, kỹ tóg ti fón ke mũ gé sir, ùn jykre régre ag mré. Tá ag tóg jagtar ke mũ, ãjag jã tỹ ag tóg gyngyn ke mũ, tỹ ag tóg gangan ke mũ, jũ kỹ, ùn jykre kórég ãn ag,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ti rãnhraj han kónãn mũ kãmén hã vễ.

25

Tátãg tỹ 10 (ke) fag to comparação

1 Kĩ Jesus tóg ag mỹ ã kãtĩg mãn ke ãn kãmén mãn mũ, kỹ tóg ag mỹ: “ãn kã ù tỹ kãnhkã tá nĩ ãn tỹ tỹ ãg pã'i nĩnh ke vỹ ge nĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Tátãg fag ri ke ti nĩnh mũ. Û tỹ 10 (ke) fag vỹ nỹtĩ, tátãg fag. Vễnh kyprũg ve jé fag tóg lampião vyn kỹ mũ mũ, ùn prũg mũ ãn kato. 2 Fag tỹ 5 (ke) fag vỹ jykre kórég nỹtĩ, jãvo ù fag vỹ jykre há nỹtĩ, ù tỹ 5 (ke) ù fag. 3 Kĩ ùn jykre kórég fag vỹ vyrmỹ azeite ma mũ ja tũ nĩ, hã ra tóg sĩn kỹ lampião kãkã nĩ nĩ. 4 Fag jãvo ùn jykre há fag vỹ azeite ma mũ mũ, vyrmỹ. 5 Hã ra tóg kãtĩg vãnh han mũ, ùn prũg mũ ti. Kĩ tóg kejẽn fag nũgnũr há tĩ sir, ti jun tũg ki, kỹ fag tóg nũgnũr kãn mũ sir. 6 Meia noite ki vễnh vĩ tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg: “!..nĩgnĩ ra..!” he mũ. “!..Ûn prũg mũ vỹ kãteg..!” he tóg. “!..Ha ti venh kãmũ jeg..!” he tóg. 7 Kĩ tátãg ãn fag vỹ nĩgnĩg kỹ fag lampião grug-grug mũ sir. 8 Kĩ ùn jykre kórég fag vỹ ùn jykre há fag mỹ azeite to vĩ mũ. “Ëg mỹ

ājag azeite vėnh kăpăm. Nhn ke ti nýtĩ ha, ěg lampiăo ti,” he fag tóg mŭ. ⁹Hă ra ũn jykre há fag tóg fag mŷ: “vó’,” he mŭ. “Ěg tŷ ājag mŷ vėnh kăpăm kŷ tóg ěg mŷ kă kyn ke mŭ gé, ājag ri kén. Negócio ra mŷjěg, ājag tŷ azeite ven jé,” he fag tóg mŭ. ¹⁰Kŷ fag tóg mŭ mŭ. Fag gunja tá tóg jun mŭ sir, ũn prŷg mŭ ti. Kŷ fag tóg ti mré mŭ mŭ sir, ũn lampiăo gru nýtĩ fag. Vėnh kyprŷg ve jé fag tóg mŭ mŭ, kŷ ag tóg jănkă ti nĩfėnh mŭ sir, ũn jykre kórég fag jy. ¹¹Kŷ văhă tátăg ũ fag vŷ tá junjun mŭ gé sir, kŷ fag tóg ti mŷ: “Senhor’, Senhor’,” he mŭ sir. “Ěg mŷ nón,” he fag tóg. ¹²Hă ra tóg fag mŷ: “ājag ki kagtĭg sóg nĩ, mŷr, ha mě,” he mŭ,” he tóg, Jesus ti. ¹³“Hă kŷ sóg ājag mŷ: vėnh ki rĩr, nŭr tŷ ri ke han kŷ, he mŭ. Kătĭg jé sóg ke mŭ. Hă ra ājag tóg inh kătĭg ke kură ki kagtĭg nýtĩ, inh hora ki ke gé. Hă kŷ inh jăvănh to krónh ke tŷg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ū camarada ag to comparaçăo
(Lc 19.11-27)

¹⁴Kŷ Jesus tóg: “inh kătĭg măn ke vŷ tag ri ke nĩnh mŭ gé, ha mě,” he mŭ. “Kejěn ũ tóg ga ũ venh tĭg sór mŭ, kŷ tóg ā camarada ag jé prěr mŭ, ti tŷ ag mŷ ā tŷ nén kar vėnh kăpăm jé, ā jănkamy kar. ¹⁵Ū mŷ tóg jănkamy kămur tŷ 5 (ke) vin mŭ, ũ mŷ tóg ti kămur régre vin mŭ, ũ mŷ tóg ti kămur pir nĩm mŭ. Ūn krĩ há ěn mŷ tóg ti kămur e vin mŭ,

ũn krĩ păgsĩ ěn mŷ tóg ti kămur pir nĩm mŭ. ¹⁶Kŷ ũ tŷ ti kămur tŷ 5 (ke) măg mŭ ěn vŷ tĩ mŭ. Jănkamy ěn tŷ rănhrăj mág han kŷ tóg kejěn ũ tŷ 5 (ke) ũ măg mŭ, kŷ ti tŷ vŷ tŷ ti kămur tŷ 10 (ke) nýtĩ sir. ¹⁷Kŷ ũ tŷ ti kămur régre măg mŭ ěn vŷ tŷ rănhrăj mŭ gé. Ti kămur régre ũ măg tóg mŭ sir, ā rănhrăj to, kŷ tóg tŷ 4 (ke) nýtĩ. ¹⁸Ag jăvo ũ tŷ ti kămur pir măg mŭ ěn vŷ ā tŷ nég tĩ mŭ sir. Ā patrăo tŷ ti mŷ jănkamy nĩm ěn nég tóg mŭ, mŷr, ha mě.

¹⁹Kejěn ag patrăo vŷ vŷn ke mŭ sir, si há tĩ kŷ. ²⁰Kŷ ti camarada tóg ti venh kătĩ mŭ, ũ tŷ ti kămur tŷ 5 (ke) măn ja ěn ti. Kŷ tóg ti mŷ ũ tŷ 5 (ke) ũ ěn ven mŭ sir, ti ganho ti, kŷ tóg ā patrăo mŷ: “ũ tŷ 5 (ke) vin ā tóg inh mŷ,” he mŭ, “hă ra sóg tŷ rănhrăj kŷ ũ tŷ 5 (ke) ũ măn ja nĩ,” he tóg. ²¹Kŷ ti patrăo tóg ti mŷ: “jykre há ā tóg nĩ,” he mŭ. “Ā tŷ ki rĩr há han ā tóg nĩ mŷr. Nén sĩ ki rĩr há han ja ā tóg nĩgtĩ, kŷ sóg ā mŷ nén ũ e vin sór mŭ, ā tŷ ki rĩr jé. Ā patrăo fe tŷ mrin ke ā mŷr. Hă inh mré kătĭg,” he tóg, ti patrăo ti. ²²Kŷ ti camarada ũ tóg jun mŭ gé, ũ tŷ ti kămur régre măn ja ěn ti. Kŷ tóg ti mŷ: “inh mŷ ā tóg ti kămur régre vin ja nĩ,” he mŭ. “Tŷ rănhrăj kŷ sóg ũn régre ũ mă. Hă vě ha,” he tóg. ²³Kŷ ti patrăo tóg ti mŷ: “jykre há ā tóg nĩ,” he mŭ gé. “Ā tŷ ki rĩr há han ā tóg nĩ mŷr. Nén sĩ ki rĩr há han ja ā tóg nĩgtĩ, kŷ sóg ā mŷ nén ũ e vin sór mŭ, ā tŷ ki rĩr jé.

Ã patrão fe tỹ mrin ke ã mỹr. Ha inh mré kãtĩg,” he tóg, ti patrão ti.

24 Kỹ ti camarada ù tóg jun mũ gé sir, ù tỹ ti kãmur pir mãn ja ên ti. Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Vĩ tar han ã tóg tĩgtĩ, ki kanhró sóg nĩ. ã tỹ nén krãn ja tũ ên mäg ã tóg tĩgtĩ, ã tỹ ti fy vãm tũ ra ã tóg ti kanē ve sór tĩgtĩ. 25 Hã kỹ sóg mũmēg kỹ ti kãmur né. ã tũ ti hã vē ha,” he tóg, ti patrão mỹ. 26 Kỹ ti patrão tóg ti mỹ: “jykre kórég ã tóg nĩ,” he mũ. “ã tũ ki rĩr kónãn ã tóg nĩ mỹr. Inh mỹ isỹ nén krãn ja tũ mäg tĩgtĩ? Inh mỹ isỹ nén ù fy vãm tũ ra ti kanē ve sór tĩgtĩ? Hã ki kanhró ã mỹ nĩ? 27 ã tỹ ne jé inh jãnkamy tỹ banco ki rãnrãj tĩ ag mỹ vin ja tũ nĩ nē? Kỹ sỹ ti juro ven kỹ sóg isũ kãfór mãn ke vē vē. 28 Tĩ tũ ma ra,” he tóg mũ sir, polícia ag mỹ. “Inh camarada ù mỹ nĩm, sỹ ti mỹ nĩm ja ên ti. ù tỹ ti kãmur tỹ 10 (ke) mäg mũ ên mỹ nĩm, ti kãmur pir tỹ, sỹ ùn jykre kórég tag mỹ nén nĩm ja ên ti,” he tóg, ag patrão ti, polícia ag mỹ,” he tóg, Jesus ti. 29 “Ge ti nĩ. ùn tũ mäg vỹ mãn mãn mũ, kỹ tóg ti mỹ tũ’ henh ke tũ pē nĩ. ùn tũ tũ ên tũ sĩ mãn jé ag tóg ke mũ, kỹ tóg tỹ tũ tũ nĩ sir,” he tóg, patrão ti. 30 “Kỹ inh camarada kórég tag fón, kutyg ja ên kãkã. Tá ag tóg jagtar tĩ, ãjag jã tỹ ag gyngyn ke tĩ, vēsò jũ kỹ,” he tóg, patrão ti,” he tóg, Jesus ti, ã tỹ ã kãtĩg mãn ke kãmén kỹ.

Jesus tỹ vēnh kar jykre

tugnỹm ke

31 Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ēprã ke fi kósin ên kãtĩg mãn kỹn ge nĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Inh kãtĩg mãn kỹ sóg tar pē kãtĩ mũ, sĩnvĩ. Isỹ jēgnē jafã ag vỹ inh mré kãmũnh ke mũ. Kỹ sóg inh nĩgia kri nĩnh ke mũ sir, kỹ inh jykre tar vỹ vēnh ven ke mũ. 32 Kỹ ēprã ke kar vỹ inh jo vēnh mãn kãn ke mũ sir. Kỹ sóg vēnh kar vēnh kãpãm ke mũ sir, ha mẽ. Carneiro mré cabrito ki rĩr tĩ ên vỹ kejēn ã mēg vēnh kãpãm tĩ. Carneiro ag tỹ tóg vyrmỹ vin tĩ, cabrito ag tỹ ke gé. 33 Kỹ tóg carneiro ag tỹ ã pēgja tá vin tĩ, jó tóg cabrito ag tỹ ã jakãnh tá vin tĩ. Tag ri ke han jé sóg ke mũ. 34 Tỹ sóg vēnh kar kri pã’i mág nĩnh mũ, kurã ên kã. Kỹ sóg inh pēgja tá nỹtĩnh ke mũ ag mỹ: “ha inh mré kãmũ jēg,” henh ke mũ. “Inh panh vỹ ãjag to vĩ há han mũ mỹr. Topē tỹ ga tãg mré kanhkã tãg venh kãmũ jēg. Topē tỹ ga han kurã ên kã tóg ãjag hã kuprēg ja nĩ, ãjag tỹ ti tỹ ga tãg mré kanhkã tãg tag ve jé. 35 Kejēn sóg kókĩr nĩ ja nĩgtĩ, kỹ ãjag tóg inh jēn. Isỹ kron há nĩn kỹ ãjag tóg inh mỹ goj jun. Isỹ ãjag ĩn tá jun kỹ ãjag tóg inh mỹ: “ha kãrã, ēg mré nĩ,” he ja nĩgtĩ gé. 36 Inh kur tũ nĩn kỹ ãjag tóg inh mỹ kur vin. Inh kaga nĩn kỹ ãjag tóg inh venh kãmũ ja nĩgtĩ. Ise kỹ jē kỹ ãjag tóg inh venh kãmũ ja nĩgtĩ gé,” he jé sóg ke mũ ag mỹ,” he tóg.

37 “Kỹ ùn jykre kuryj tag ag vỹ inh mỹ: “Senhor,” henh ke

mũ. “Ëg hẽ kã ã kókĩr vé, ãg tỹ ã mỹ vễjẽn ven jé? Ëg hẽ kã ã kron há tĩ vé, ãg tỹ ã mỹ goj ven jé? ³⁸ Æ hẽ kã ãg ãn tá jun, ãg tỹ ã mỹ: “ha kãrã,” he jé? Ëg hẽ kã ã kur tũ vé, ãg tỹ ã mỹ kur vin jé? ³⁹ Ëg hẽ kã ã kaga vé, ãg hẽ kã ã se vé, ãg tỹ ã venh kãmũ jé? Ki kagtĩg ãg nỹtĩ,” he jé ag tóg ke mũ, inh mỹ.

⁴⁰ Kĩ sóg ag mỹ: “ũn jagãgtar ag jagãgtãn ja ãjag tóg nĩgtĩ, inh mré ke ag, hã ra tóg ãjag tỹ inh jagãgtãn ri ke nĩ, ãjag tỹ ag jagãgtãn ja ti, ki hã sóg tó mũ,” he jé sóg ke mũ, isỹ tỹ pã'i mág nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ “Kĩ sóg inh jakãnh tá nỹtĩ ag mỹ: “ha mũjẽg, tãra,” henh ke mũ gé. “Inh panh vỹ ãjag mỹ vỹ kónãn. Pĩ nhyr vãn ra mũjẽg. Nén-Kórég mỹ tóg kar kỹ nĩ, pĩ nhyr vãn ãn ti, Nén-Kórég tỹ jẽgnẽ jafã ag mỹ tóg kar kỹ nĩ gé. ãn ra mũjẽg.

⁴² Inh kókĩr ra ãjag pi(jé) inh mỹ vễjẽn ven'. Isỹ kron há ra ãjag pi(jé) inh mỹ goj jun'.

⁴³ Isỹ ãjag ãn tá jun mũ ra ãjag pi(jé) inh mỹ: “ha kãrã,” he ja nĩgtĩ'. Isỹ kur tũ ra ãjag pi(jé) inh mỹ ã vin'. Inh kaga nỹ ra, ise kỹ jẽ ra ãjag pi(jé) inh venh kãmũ ja nĩgtĩ’,” he jé sóg ke mũ,” he tóg.

⁴⁴ “Kỹ ag tóg inh mỹ kenh ke mũ gé. “Senhor’,” he jé ag tóg ke mũ gé. “Ëg hẽ kã ã kókĩr vé, ã kron ha ti? Æ hẽ kã ãg ãn tá jun? Ëg hẽ kã ã kur tũ vé', ã kaga ti', ã se ti', ãg tỹ ã ki rĩr jé? Ki kagtĩg ãg nỹtĩ,” he jé ag tóg ke mũ gé.

⁴⁵ Kĩ sóg ag mỹ: “ũn jagãgtar ag jagãgtãn ja tũ ãjag tóg nĩgtĩ,” henh ke mũ, “hã kỹ tóg ãjag tỹ inh jagãgtãn tũ ri ke nĩ, ki hã sóg tó mũ, mỹr, ha mẽ,” he jé sóg ke mũ. ⁴⁶ Kĩ ag tóg jagãgtar kenh ke mũ, hã ra tóg tũ' henh ke tũ nĩ, ag jagtar ke ti. Ag jãvo ãn jykre há ag vỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

26

Ag tỹ Jesus tén sór

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Vãhã tóg tó kãn ja nĩgtĩ, ti tỹ nẽn tónh ke ja ti, Jesus ti. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: ² “kurã régre tũg kỹ tóg ãg festa mág tỹ Páscoa nĩ,” he mũ. “ãn kã ag tóg ãprã ke fi kósin ti senh ke mũ, kỹ ag tóg ti fẽg ke mũ, ka to ti sa jé. Inh hã vẽ,” he tóg, Jesus ti.

³ Hã ra Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag vỹ vẽn hãn mũ sir, Topẽ vỹ to professor ag mré hã, kófa ag mré ke gé. Pã'i mág ãn tá ag tóg vẽn hãn mũ sir, pã'i ãn jijin hã vỹ: Caifás, he mũ. ⁴ Kỹ ag tóg Jesus se to jykrén mũ sir. Ag tỹ ti vatánh tá ti kãgmĩ sór vẽ, ti se jé, ti tén jé. ⁵ Kỹ ag tóg to jykrén kỹ: “festa tag to mẽ jé ãg tóg ke mũ ver,” he mũ. “ãg tỹ festa kã ti se kỹ vẽn hãn gẽn hãn tóg kutẽn mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg mũ sir jagnẽ mỹ.

Jesus tỹ Betânia tá nĩ

(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

⁶ ãn kã Jesus tóg kejẽn ãmã tỹ Betânia tá nĩ nĩ, Simão ãn

krēm, vėnh kaga kren vānh han ja ěn ĩn krēm. ⁷Ti jěg nĩ ra ũ fi tóg tá jun mũ, garrafa mũn kĩa. Pó kupri tãnãj tỹ tóg há nĩ, garrafa ti. Ti ki nĩ vỹ tỹ nén kar tãg nĩ, ger há ěn, ũn kaja e ěn. Ti gãnh tãg fi tóg mũ, ger há ěn tỹ. ⁸Kỹ ti mré mũ ti ag tóg fi vég mũ, hã ra tóg ag mũ kórég nĩ. Fi to jũ kĩa ag tóg: “fi tỹ ne jé nén kaja e kókén nẽ?” he mũ. ⁹“Ĕg tỹ ger há tag fón ke vė vė, kaja há to, ěg tỹ ũn jagãgtar ag mũ vin jé,” he ag tóg mũ.

¹⁰Kỹ Jesus tóg mễg mũ, ag vĩ ti, kĩa tóg ag mũ: “ãjag tỹ ne jé fi mũ kaga han nẽ?” he mũ. “Inh jykre ki króm fi tóg. ¹¹Inh hã tóg ver nĩ sĩ han mũ, ãjag mré, jãvo ũn jagãgtar ag vĩ kurã kar ki ãjag mré nỹtĩ nĩ. ¹²Fi tỹ inh kãn vė, ag tỹ vėnh kej tá inh fón jé hã jé fi tóg ger há tag tỹ inh kri kujěg. ¹³Ag tỹ vėnh vĩ sér tugtón kĩa ag tóg fi tỹ nén han mũ tag tónh ke mũ gé, ga kar mũ hã, kĩa vėnh kar vĩ fi tỹ nén han mũ mẽn h ke mũ, ha vemnĩ. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

Judas tỹ pã'i ag mũ Jesus ven ke

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴Kar kĩa ũ tỹ 12 (ke) ag kã ũ tóg Topẽ tũ ki rĩr ti to pã'i ag venh tĩ mũ. ũn tĩg mũ jyjyn hã vĩ: Judas Iscariotes, he mũ. ¹⁵Tá jun kĩa tóg ag mũ: “sỹ ãjag mũ Jesus ven ke vė, ãjag tỹ ti se jé,” he mũ. “ãjag mũ inh mũ kajãm ke tũ, sỹ ãjag mũ ti ven ke ti?” he tóg. Kĩa ag tóg ti mũ: “vó,” he kĩa jãnkamy tỹ 30 (ke) tỹ kajãm mũ sir. ¹⁶Ti

tỹ jãnkamy ěn mũn kar kĩa tóg to jykrén mũ. “Inh hỹn hẽ ri kenh mũ, isỹ vėnh kar vatánh tá ag mũ Jesus ven jé?” he tóg mũ sir, Judas ti, ón kĩa Jesus mré tĩ mũ ěn ti.

Jesus tỹ Páscoa ko

(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)

¹⁷Kejěn tóg pão jěgia tũ konh ke kurã tá krỹg mũ, kĩa Jesus mré mũ ti ag tóg ti mũ: “Ĕg hỹn hẽ tá ã mũ carneiro sĩ tãnh mũ, ěg tỹ kon jé?” he mũ. ¹⁸Kỹ tóg ag mũ: “ĕmã mág tag ra mũjěg,” he mũ. “Tá ũ tóg nĩ nĩ. Ti mũ: “Ĕg Senhor vĩ ã mũ vėnh vĩ jĕnĕg mũ,” hemnĩ. “Inh kurã vĩ kakó tĩ ha, kĩa sỹ ã ĩn krēm Páscoa konh há tóg tĩ, inh mré mũ ti ag mré,” he tóg mũ,” hemnĩ ti mũ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹Kỹ ag tóg mũ mũ sir, ti mré mũ ti ag. Ti tỹ ag mũ tó mũ han ag tóg mũ sir. Cordeiro tãnh ag tóg mũ sir, ag tỹ Páscoa kã ko tĩ ěn.

²⁰Rã pur kar kĩa tóg tá jun kĩa ũ tỹ 12 (ke) ag mré nĩ mũ sir, jĕn jé. ²¹Ag jĕn kã tóg ag mũ: “ãjag kãmĩ ũ tóg pã'i ag mũ inh ven ke mũ, ag tỹ ise jé, ki hã sóg tó mũ,” he mũ. ²²Kỹ tóg ag fe kaj tĩ sir, kĩa ag tóg ti mũ: “inh mũ vó? Inh mũ vó?” he kãn mũ sir.

²³Kỹ tóg ag mũ: “ũ tỹ inh mré pão tỹ kã punpun mũ ěn hã vė,” he mũ. “Ũ tỹ ã nĩgé tỹ pėnky kãki pão tỹ kã punpun mũ ěn hã vė. Ĕn hã vĩ ag mũ inh ven ke mũ,” he tóg. ²⁴“Tĩg jé sóg ke mũ, isỹ tỹ ĕprã ke fi kósin nĩn kĩa. Hã kĩa tóg rán kĩa nĩ, isĩg ke ti. Hã ra ũ tỹ ag mũ

inh ven ke mũ ên mỷ tóg vĩ kónăn tâvĩ han ke mũ, Topẽ ti. Ti tỹ mur ja tũ nĩ ra tóg ti mỷ há tĩ vễ,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kỹ Judas tóg ti mỷ ke mũ gé sir, ù tỹ pã'i ag mỷ ti ven ke mũ ên ti. Ên tóg ti mỷ: “Senhor', inh hã mỷ?” he mũ gé. Kỹ tóg ti mỷ: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ, Jesus ti.

Santa Ceia

(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²⁶ Kỹ ag tóg jêg mũ. Ag jên nỹtĩ ra Jesus tóg êmĩ mǎg mũ sir. Topẽ mré tóg vĩ mũ sir, êmĩ to, kỹ tóg vễnh kã kugpãn kỹ ag mỷ vễnh kãpãm mũ sir, ti mré mũ tĩ ag mỷ. Kỹ tóg: “té, ha kó,” he mũ. “Inh hã vễ,” he tóg, êmĩ to.

²⁷ Kar kỹ tóg copo vǎg mũ gé sir, vinho tỹ ki jên kỹ. To tóg Topẽ mré vĩ mũ gé. Ag mỷ copo jun kỹ tóg: “ha kronkron,” he mũ. ²⁸ “Inh kyvénh hã vễ,” he tóg, vinho to. “Inh kyvénh tỹ vễnh kar jagfy kutên hã vễ. Sỹ vễnh e mré vễnh jykre tǎg han to ke hã vễ, hã vỹ tỹ inh kyvénh ti nĩ. Inh kyvénh tag to Topẽ vỹ ãjag mỷ vễnh pãte fón ke mũ, ãjag tỹ ti vĩ mranh ja ti,” he tóg. ²⁹ “Ha mẽ, uva me kron mǎn ke tũ inh nĩ ha. Kejên sóg kron mǎn ke mũ, inh panh tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ke kurã ên kã. Kỹ sóg ãjag mré kron mǎn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Kỹ ag tóg jǎn mũ gé sir, ag jên kar kỹ. Ag tỹ Topẽ jé tó kar kỹ ag tóg krĩ tỹ Oliveiras ra mũ mũ sir.

Jesus tỹ Pedro mỷ tó

(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

³¹ Ag tỹ ra mũn kỹ Jesus tóg ag mỷ kãmén mũ. “Kuty tag kã ãjag tóg inh fón kỹ mũ kǎn ke mũ,” he tóg mũ, ã mré mũ tĩ ag mỷ. “Hã kỹ tóg rán kỹ nĩ. “Ủ tỹ carneiro ki rĩr tĩ ên tǎnh jé sóg ke mũ, kỹ ti mễg ag vỹ krig ke kǎn ke mũ,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. “Hã ve jé ãjag tóg ke mũ. ³² Hã ra sóg iser kar kỹ rĩr mǎn ke mũ. Ên kã sóg ãjag jo tĩg ke mũ, ga tỹ Galiléia ra,” he tóg, Jesus ti.

³³ Kỹ Pedro tóg ti mỷ: “inh pi(jé) ã fón kỹ tĩg ke mũ', ag kar tỹ ã ré kỹ mũ mũ ra,” he mũ. ³⁴ Hã ra Jesus tóg ti mỷ: “ha vé,” he mũ. “Ủri, kuty tag kã ã tóg iso: ti ki kagtĩg sóg nĩ, he tǎgtũ han ke mũ, galo kyr to hã. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ Hã ra Pedro tóg ti mỷ: “sỹ ã mré ter ke mũ ra sóg ã to: ti ki kagtĩg sóg nĩ, henh ke tũ pẽ nĩ,” he mũ. Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg hã tó kǎn mũ gé sir.

Getsêmani tá

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Kỹ Jesus tóg ka krǎn ja tá jun mũ sir, ag mré, ka krǎn ja ên jijin hã vỹ: Getsêmani, he mũ. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỷ: “ha ver nĩgnĩ, tag ki,” he mũ. “Sỹ ver Topẽ mré vĩnh ke vễ, tǎtá,” he tóg. ³⁷ Kỹ tóg Pedro mré Zebedeu krê ag mỷ: “inh mré kãmũ jêg,” he mũ. Kỹ tóg fe kaj nĩ sir. Mũmễg tóg mũ sir. ³⁸ Kỹ tóg ag mỷ: “inh fe kaj mǎg tóg tĩ,” he mũ, “kỹ inh fe

kaj tóg inh mý iser ri ke nĩ,” he tóg. “Tag ki nýtĩmnĩ, nũgnũr tũg nĩ, inh ri kén,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kĩ tóg tĩg sĩ han mǎn kũ mũg ke mũ sir, Jesus ti, kũ tóg ga kri nỹ mũ. Topẽ mré tóg vĩ mũ. “Panh’,” he tóg mũ. “Mỹ ã tỹ inh jagtar ke tag tỹ tũ’ he jǎvǎnh?” he tóg. “Hǎ ra isỹ ã mỹ nén to vĩ mũ tag han tũg nĩ. ã tỹ nén han ke mũ ẽn hǎ han nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁰ Kar kũ tóg ã mré mũ tĩ ag venh tĩ mũ sir, hǎ ra ag kar tóg nũgnũr ja nĩ. Kũ tóg Pedro mỹ: “mỹ ãjag mỹ hora pir ki nũr tũ kórég?” he mũ. ⁴¹ “Nũr tũg nĩ, Topẽ mré vĩmnĩ, ãjag tỹ ti vĩ mranh tũ nĩ jé, ã tỹ ãjag kutǎn mũ ra. ãjag tỹ mranh sór tũ vẽ vẽ, hǎ ra ãjag tóg to krój nýtĩ, hǎ kũ ãjag tóg mranh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

⁴² Kũ tóg tĩg mǎn mũ sir, kũ tóg Topẽ mré vĩ mǎn mũ. Kũ tóg: “panh’,” he mǎn mũ. “ã tỹ inh jagtar ke tag tỹ tũ’ henh jǎvǎnh nĩn kũ sóg jagtar ke mũ. ã tỹ isỹ nén han ke mũ ẽn han nĩ,” he tóg. ⁴³ Kũ tóg ag venh tĩg mǎn mũ gé sir, hǎ ra ag tóg nũgnũr mǎn nýtĩ, ag nũr há pẽ tĩn kũ. ⁴⁴ Kũ tóg ag mỹ vĩ tũ ra tĩ mũ sir, Topẽ mré vĩ mǎn jé. Ti mỹ tóg ã tỹ tó ja ẽn tó mǎn mũ. ⁴⁵ Kũ tóg ã mré mũ tĩ ag venh tĩg mǎn mũ gé sir, kũ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg nũgnũr ja nĩ!” he mũ, “vẽnhkǎn ja ãjag tóg nĩ,” he tóg mũ. “Pétẽm ti huri, hora ti. Ti tỹ ag mỹ inh fẽg ke nẽ ha, Topẽ vĩ mranh tĩ ag mỹ, isỹ tỹ ẽprǎ ke fi kósin nĩn kũ,” he tóg.

⁴⁶ “Nĩgnĩ ra, mũ jé ha. ã tỹ ag mỹ inh ven mũ vỹ jun ke mũ ha,” he tóg, Jesus ti.

*Ag tỹ Jesus se
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53;
Jo 18.3-12)*

⁴⁷ Ti tỹ ver tỹ vẽmẽn jẽ ra Judas tóg jun mũ sir. ã tỹ 12 (ke) ag kǎ ã ẽn vẽ, Judas ti. Ti mré polícia ag tóg kǎmũ mũ. Rógro génh kũ ag tóg kǎmũ mũ, ka kykyv génh kũ ke gé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pǎ’i ag tỹ ag jẽgnẽ vẽ, kófa ag tỹ ke gé. ⁴⁸ Hǎ ra ã tỹ ag mỹ Jesus ven ke mũ ẽn tóg ag mỹ: “ti ki sóg nhun kenh mũ,” he ja nĩ. “Sỹ ãn ki nhun ke mũ ẽn hǎ semnĩ,” he ja tóg nĩ ag mỹ. ⁴⁹ Hǎ kũ tóg vỹsỹmér Jesus to grẽn ke kũ ti mỹ: “ã mỹ há, Senhor?” he mũ. Kũ tóg ti ki nhun ke mũ, Judas ti. ⁵⁰ Hǎ ra Jesus tóg ti mỹ: “régre,” he mũ. “ã tỹ nén han ke mũ ẽn han nĩ,” he tóg.

Kũ polícia ag tóg vỹsỹmér ti to ge kũ ti ség mũ sir, Jesus ti. ⁵¹ Kũ Jesus mré tĩ tĩ ã tóg rógro kunũnh kũ polícia ã nĩgrẽg kym mũ sir. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pǎ’i mág camarada vẽ, ti tỹ ãn nĩgrẽg kym mũ ẽn ti. ⁵² Hǎ ra Jesus tóg ti mỹ: “ã rógro fẽg han ra,” he mũ. “Ëg tỹ rógro tỹ ke kũ ag tóg rógro tỹ ẽg tén ke mũ gé, ha vemnĩ,” he tóg. ⁵³ “Isỹ inh panh mỹ to vĩ mũ ra tóg inh mỹ ã tỹ jẽgnẽ jǎfǎ ag jẽgnẽnh ke mũ vẽ, ãn e ẽn, 12 mĩl (ke) kǎfór, ag tỹ iyy nĩgǎn jé. ⁵⁴ Hǎ ra sóg ve sór mũ, nén tỹ iso rán kũ nĩ ẽn ti, hǎ kũ sóg ti mỹ tag to vĩ tũ nĩ. Ve jé sóg ke mũ ha, inh jagtar ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁵ Ēn kā tóg polícia ag mý: “ājag ne tóg rógro génh kŷ kāmū mŷ', ka kykyv mré', ājag tŷ ise jé',” he mŷ. “Inh pi(jé) tŷ bandido nŷ'. Kurā kar ki sóg ājag mré jē ja nŷgtŷ, Topē jo ĩn krēm. Vēnh kar kanhrān kŷ sóg tá nŷ ja nŷgtŷ, hā ra ājag tóg tá iség tŷ nŷ vē mŷr,” he tóg. ⁵⁶ “Hā ra sóg nén tŷ iso rán kŷ nŷ ěn vég mŷ, Topē vŷ tó tŷ ag tŷ iso nén rán ja ěn ti, hā kŷ ājag tóg ke mŷ,” he tóg, Jesus ti.

Kŷ ti mré mŷ tŷ ag tóg ti ré kŷ pétē kán mŷ sir, vēnh pigju jé, mŷr, ha mē.

Pā'i ag tŷ Jesus ki jēmē

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Kŷ ŷ tŷ ti ség mŷ ag tóg ti pére mŷ mŷ, Topē tŷ ki rŷr tŷ to pā'i mág ra, hā vŷ: Caifás, he mŷ. Tá ag tóg vēnh mán kŷ nŷtŷ, Topē vŷ to professor ag, kófa ag ke gé.

⁵⁸ Hā ra Pedro tóg Jesus nón kātŷ mŷ, kuvar há tá, kŷ tóg Topē tŷ ki rŷr tŷ to pā'i mág ĩn kāra rā mŷ sir. Polícia ag mré tóg tá nŷ nŷ. Ti tŷ ag tŷ Jesus tŷ hēn ri kenh ke mŷ ěn ve sór vē.

⁵⁹ Kŷ Topē tŷ ki rŷr tŷ to pā'i ag tóg ŷ ag jāvānhvānh mŷ, ag tŷ Jesus jykre kórég tó jé. Ti vŷ to ag tóg ti tén sór mŷ, kófa ag, vēnh jyvēn tŷ kar ag. ⁶⁰ Hā ra ag tóg ŷ tŷ ki hā tó mŷ vég tŷ nŷ. Ū tŷ hēn ri ke ag tóg ón kŷ ti jykre kórég tó mŷ, hā ra tóg ag mŷ ki krov tŷ nŷ. Kŷ vāhā ŷn régre ag tóg tá junjun kŷ ón kŷ ti to vŷ mŷ. ⁶¹ Ēn ag vŷ tóg sir: “ti vŷ vēnhmŷ mē ěg,” he mŷ. “Topē jo ĩn kókén há ĩnh nŷgtŷ,

he ja tóg nŷ. Kókén kar sóg ŷ han mán ke mŷ. Kurā tāgtŷ ki tóg kar kŷ nŷ, ĩn ti, ha vemnŷ, he ja tóg nŷ, Jesus ti,” he ag tóg mŷ, ón kŷ ti to vŷ kŷ.

⁶² Kŷ Topē tŷ ki rŷr tŷ to pā'i mág vŷ jēgnē mŷ sir, kŷ tóg ti mŷ: “ā tŷ nén tónh ke mŷ tŷ?” he mŷ. “Ag hā ne ā vŷ kónān tag tó ja nŷ gé!” he tóg. ⁶³ Hā ra Jesus tóg hun ke mŷ, nén ŷ tó mē kā. Kŷ pā'i mág tóg ti mŷ: “Topē vŷ rŷr nŷ,” he mŷ. “Ūn rŷr nŷ vŷ ěg vég mŷ. Ti rŷnve sóg ā ki jēmēg mŷ. Ā mŷ tŷ Cristo nŷ', ā mŷ tŷ Topē kósin nŷ'? Ha ěg mŷ tó,” he tóg, pā'i mág ti. ⁶⁴ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ki hā ā tóg tó mŷ,” he mŷ. “Kŷ sóg ājag mŷ tag tó mŷ gé, ha mē. Ēprā ke fi kósin ěn vŷ tŷ ĩnh nŷ,” he tóg. “Kŷ ājag tóg ŷ tŷ nén (ŷ) kar han mŷ ěn pēgja tá ĩnh venh ke mŷ. Kŷ sóg kanhkā góg kāmŷ kātérenh ke mŷ gé,” he tóg, Jesus ti.

⁶⁵ Kŷ pā'i mág ěn tóg ā kur tŷ jaran' ke mŷ sir, jŷ kŷ. Kŷ tóg: “Topē kato vŷ kónān ti huri,” he mŷ. “Mē kán ěg mŷr, kŷ ěg tóg ŷ tŷ ti jykre kórég tónh ke ŷ jāvānh mán ke tŷ nŷ ha,” he tóg. ⁶⁶ “Ēg hŷn ti tŷ hē ri kenh mŷ ha?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ: “ter jé tóg ke mŷ, ti vŷ tag to,” he kán mŷ sir. ⁶⁷ Kŷ ag tóg ti kakā to sugrug mŷ sir, ti kakā ki tānh ag tóg mŷ gé sir. Ag kā ŷ tóg ti vatānh tá ti tānh kŷ ti mŷ: ⁶⁸ “Cristo nēji tŷ ā jē, kŷ ā nēji nén kar ki kanhró nŷ,” he mŷ. “Ū nŷ ā tānh?” he tóg mŷ gé. Ti tānh kŷ tóg ke mŷ. Gen kŷ ag tóg ti to é he

mũ.

Pedro tỹ Jesus to ón

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Hã ra Pedro vỹ re tá nĩ nĩ, ìn vãso kã. Kỹ pã'i camarada ù fi tóg ti ve jé kãkutẽ mũ, kỹ fi tóg ti mỹ: "Jesus mré ã tóg tĩg mũ gé, Galiléia tá ke ên mré," he mũ. ⁷⁰Hã ra tóg: "vó," he mũ. "Ã tỹ ne tó nê hỹn'?" he tóg mũ, Pedro ti. Kỹ ag kar vỹ ti vỹ mēg mũ. ⁷¹Kỹ tóg jãnkã fĩn rãm sór mũ. Hã ra ù fi tóg ti vég mũ gé, kỹ fi tóg tá ke ag mỹ: "Jesus mré ke ù vë, Nazaré tá ke ên mré ke ù vë," he mũ gé. ⁷²Hã ra tóg: "vó," he mãn mũ. "Ti ki kagtĩg sóg nĩ, Topẽ vỹ ki kanhró nĩ," he tóg, Pedro ti. ⁷³Si há ke tũ ra ù tỹ tá nỹtĩ ag kã ù ag tóg ti venh kãmũ kỹ ti mỹ hã tó mãn mũ gé. Kỹ ag tóg Pedro mỹ: "ha mē, ag kã ù vỹ tỹ ã nĩ," he mũ. "Ã vỹ ki ěg tóg ã ki kanhrãn mũ," he ag tóg mũ. ⁷⁴Hã ra tóg: "vó'," he mãn mũ. "Inh pi(jé) ti ki kanhró nĩ'. Inh ón mũ ra Topẽ vỹ inh vóg kónãn mũ vë," he tóg, Pedro ti. Hã ra vësỹmér galo tóg kyr mũ. ⁷⁵Kỹ Pedro tóg Jesus vỹ to jykrén mũ, ti tỹ ti mỹ: "iso ã tóg: ti ki kagtĩg sóg nĩ, he tãgtũ han ke mũ, galo kyr ke to hã," he ja ên mĩ. Tag mĩ ěkrén kỹ tóg tá kãkutẽ mũ sir, hã ra tóg fỹ jagy han mũ sir, Pedro ti.

27

Ag tỹ Pilatos mỹ Jesus ven

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)

¹Tỹ vaj kỹ kusã ki ag tóg Jesus to jykrén mũ sir, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, kófa ag mré hã. Ag tỹ ti tén sór vë. ²Kỹ ag tóg ti mrĩnh mũ sir. Ti pére mũn kỹ ag tóg pã'i mág tỹ governador mỹ ti fëg mũ sir, Pilatos ên mỹ.

Judas ter

(Hk 1.16-19)

³Hã ra Judas tóg vég mũ. Pã'i ag mỹ tóg Jesus ti ven ja nĩ, ag tỹ ti se jé. Kỹ tóg ag tỹ ti tén sór mũ tag vég mũ, Judas ti. Kỹ tóg to jykrén mãn mũ sir. Vãhã tóg ti mỹ e tĩ. Kỹ tóg jãnkamy tỹ prata ên ma kãtĩ mũ sir, ù tỹ 30 (ke) ên. Ma kãtĩg kỹ tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mỹ ven mũ, kófa ag mỹ. ⁴Kỹ tóg ag mỹ: "ti kórég han inh," he mũ. "Ti pi(jé) nén ù kórég han ja nĩgtĩ', hã kỹ tóg vënhmỹ nĩ, ti tỹ inh vỹ to ter kỹ," he tóg.

⁵Hã ra ag tóg ti mỹ: "ěg tũ pijé'," he mũ. "Ã tũ hã nẽ'," he ag tóg mũ. Kỹ tóg jãnkamy ên vãm mũ sir, Topẽ jo ìn krēm, kỹ tóg hën ra tĩ mũ sir. Tá tóg ã nunh kã vënh jãján mũ sir, kỹ tóg ter mũ sir.

⁶Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ jãnkamy ên mãn kỹ to jykrén mũ. "Ěg tỹ Topẽ mỹ jãnkamy tag vin kỹ tóg vënhmỹ tĩ. Vënh kyvënh kajãm ja ti nĩ, hã kỹ ěg tóg Topẽ mỹ vin sór tũ nĩ," he ag tóg mũ sir, jãnkamy ên to. ⁷Kỹ ag tóg to vënh mãn kỹ to jykrén mũ. To jykrén kỹ ag tóg tỹ ěpỹ kajãm mũ, ag tỹ tá go'or vég tĩ ên. Tá ag tóg fóg ag kej han sór mũ, fóg tỹ Jerusalém ra pasa tĩ ag

mỹ. ⁸ Hã kÿ êg tóg êpÿ ên to: “êpÿ kyvénh,” he tĩ.

⁹ Hã ra Topê vĩ tó tĩ tÿ Jeremias vÿ Judas to tag rán ja nĩ, ha mẽ: “jãnkamy tÿ 30 (ke) tÿ ag tóg êpÿ kajãm ke mũ. Jãnkamy ên tÿ ag tóg êprã ke ù kajãm vén ke mũ, Israel ag, ti kaja tag tÿ ag mẽ há nÿn kÿ. ¹⁰ Êprã ke ên tÿ kajãm kar kÿ ag tóg tÿ êpÿ kajãm mũ sir, ag tÿ tá go'or vég tĩ ên. Hã tó ja tóg nĩ, inh mẽ, êg jóg tÿ Topê ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Jeremias ti. Hã ra tóg ge nĩ.

Pilatós tÿ Jesus ve

(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)

¹¹ Hã ra Jesus tóg fóg tÿ pã'i mág rã jê nĩ. Kÿ pã'i mág tóg ti ki jêmẽ sór mũ, kÿ tóg: “ã mẽ tÿ Judeu ag pã'i nĩ?” he mũ. Kÿ Jesus tóg ti mẽ: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ. ¹² Kÿ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ti kato vĩ mág han mũ, kófa ag ke gé, hã ra tóg hun ke kÿ jê nĩ. ¹³ Kÿ Pilatós tóg ti mẽ: “mẽ ã mẽ tÿ nén ù tũ nĩ, ag tÿ ã kato vĩ mág han mũ tag ti?” he mũ. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg vĩ mãn tũ nĩ, kÿ tóg Pilatós mẽ e tĩ sir.

Ag tÿ Jesus to: ter jé tóg ke mũ, he

(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

¹⁵ Hã ra Pilatós tóg ag mẽ vése ag kar kã ùn pir kavãg tĩ, festar tÿ Páscoa kar ki. Tĩ jÿkre vê. Ag tÿ ùn to vĩ mũ ên kyvãg tóg tĩ. ¹⁶ Kÿ ù tóg se kÿ jê nĩ, ên kã. Ûn vênhmÿ vê, ù tÿ ag ri ke tũ, ti jijin hã vÿ: Barrabás, he mũ.

¹⁷ Jãvo ag tóg tá vênhmãn kÿ nÿtĩ, Judeu kar ag. Kÿ Pilatós tóg ag mẽ: “inh hÿn ù kavãn ha?” he mũ. “Û nÿ ãjag mẽ há nĩ? Barrabás mẽ, Jesus mẽ vó, ag tÿ ù to: “Cristo vÿ tÿ ti nĩ,” he tĩ ên?” he tóg, Pilatós ti. ¹⁸ Pã'i ag tÿ véké Jesus to jũ nÿtĩn ki kanhró tóg nĩ, Pilatós ti. Ti há nĩn hã kÿ ag tóg ti to jũ mũ, hã kÿ tóg ti kavãn sór mũ, Pilatós ti.

¹⁹ Fóg tÿ pã'i ên tÿ vênh jÿvên jafã tá nĩn kÿ ti prũ fi tóg ti mẽ vênh vĩ jênêg mũ, kÿ fi tóg ti mẽ: “vênh jÿkre kuryj han ti tĩ,” he mũ, Jesus to. “Hã kÿ ti vóg sór tũg nĩ. Kuty tag kã sóg ti to vênh péti kónãn, êg jagtar ke ti ve inh, inh vênh péti ki,” he fi tóg, Pilatós mẽ vênh vĩ jênên kÿ, hã kÿ tóg ti kavãn sór távĩ han mũ, Pilatós ti. ²⁰ Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg vênh kar krĩn mũ sir, kófa ag mré, vênh kar ag tÿ Barrabás kavar kÿ jê ve sór jé, ag tÿ Jesus ter ve sór jé.

²¹ Kÿ fóg tÿ pã'i tóg ag ki jêmẽ mãn mũ. “Inh hÿn ùn régre tag ag kã ù tÿ hê kavãn mũ ha?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mẽ: “Barrabás ti,” he mũ. ²² Kÿ Pilatós tóg ag mẽ: “kÿ inh Jesus tÿ hê ri kenh mũ?” he mũ. “Ag tÿ ù to: “Cristo vÿ tÿ ti nĩ,” he tĩ ên tÿ inh hê ri kenh mũ?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mẽ: “cruz to ti sã,” he kãn mũ sir. ²³ Kÿ fóg tÿ pã'i tóg ag mẽ: “ti kórég tÿ ne han ti?” he mũ. Hã ra ag tóg prênprêr mũ sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg mũ sir, prênprêr kÿ.

²⁴ Ag tÿ hê ri ke tũ tóg nĩ,

Pilatós ti, hã ky tóg ag my hã han sór mũ. Vẽnh génh kutẽ nĩ ve tóg nĩ, hã ky tóg goj jé prẽr mũ. Ky tóg kã nĩgpég mũ sir, vẽn kar rĩnve, Pilatós ti, ky tóg ag my: “inh jykre pijé’,” he mũ. “Inh nĩgé kavẽn ke tũ ti nĩ, ti kyvẽn ti. Ûn jykre kuryj vẽn, ky sóg ti tén jãvẽn nĩ. Ajag jykre vẽn,” he tóg, Pilatós ti. ²⁵ Ky vẽn kar ag tóg ti my: “ẽg jykre vẽn,” he kãn mũ. “Ëg hã ne ti tén sór mũ’. Ky Topẽ ẽg hã vóg kónãn ke mũ, ẽg krẽ ag ke gé, ti tỹ ti ter to ù vóg kónãn ken ky,” he ag tóg, vẽn kar ẽn ag.

²⁶ Ky Pilatós tóg Barrabás kavãn mũ sir. Jesus to tóg soldado ag my: “ha ti mrãnmrãn,” he mũ sir. Ag tỹ ti mrãnmrãn kar ky Pilatós tóg ag my ti fẽg, soldado ag tỹ ka to ti sa jé.

Soldado ag tỹ Jesus vóg kónãn
(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)

²⁷ Ky fóg tỹ pã'i krẽm soldado ag tóg Jesus pére mũ mũ, pã'i ãn ra, ãn tỹ Palácio do Governador ẽn ra. Ky ag tóg soldado ù ag jé prẽr kãn mũ. ²⁸ Ti kur kunũg ag tóg mũ, ky ag tóg kur kusũg tỹ ti kri fón mũ. ²⁹ Sónh pirĩn ky ag tóg tỹ ti krĩ tógfĩg mũ sir, krĩ tógfĩn ja rěr tỹ. Vãn tỹ ag tóg ti nĩgé kã fẽg mũ, ti pẽgja tá. Ky ag tóg ti krẽm grĩnhgrĩnh ke mũ sir, ón ky. Ti to é he ag tóg mũ, hã ky ag tóg: “viva, Judeu ag pã'i’,” he mũ. ³⁰ Ky ag tóg ti to sugsgũmũ gé. Vãn ẽn tỹ ag tóg ti krĩ mũ mrãnmrãn mũ sir.

³¹ Ag tỹ ti nyg kar ky ag tóg ti ki kunũg mũ, kur ẽn ti. Ky ag tóg ti tũ pẽ tỹ ti kãra rãg mãn mũ sir. Ky ag tóg ti pére mũ mũ, ag tỹ cruz to ti san jé sir.

Jesus tỹ cruz to sa
(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

³² Ag mũn kã ag tóg ù kato tẽ mũ, Cirene tá ke ù, ti jijin hã vỹ: Simão, he mũ. Ẽn my ag tóg vỹ tar han mũ, ti tỹ Jesus cruz vyn jé ti jo, hã ky tóg vyn ky tĩ mũ.

³³ Gen ky ag tóg Gólgota tá junjun mũ sir. Gólgota to ẽg tóg: vẽn krĩ kuka, he tĩ, ẽg vỹ ki. ³⁴ Tá junjun ky ag tóg ti my vinagre ven mũ, nẽn ù tỹmẽ jynh mré ha. Ky tóg kron sĩ han mũ, hã ra tóg kron sór tũ nĩ, vẽnhkagta tag. ³⁵ Ky ag tóg cruz to ti sãg mũ sir. Ti kur tỹ ag tóg jagnẽ my vẽn kãpãm mũ sir, to ag tóg jogar he mũ gé, ti kur to, soldado ag. ³⁶ Ky ag tóg nĩgnĩg ky nỹtĩ, ti ki rĩr jé, soldado ag. ³⁷ Ag tỹ nẽn tỹ ti kato vỹ mũ vỹ rán ky nĩ, hã vỹ: “Jesus, Judeu ag pã'i tỹ rei vẽn,” he mũ. Ti kri tóg sa, vẽn rán ti. Ti tỹ nẽji vēsỹ pã'i tỹ rei han mũ to ag tóg ti tén mũ. ³⁸ Ti kóm ag tóg ùn régre ag tỹ cruz to sãg mũ gé, bandido ag. Ky ù tóg ti pẽgja tá sa, jó ù tóg ti jakãn tá sa.

³⁹ Ky ù tỹ mũ mũ mũ ag tóg ti nyg' he mũ gé, vỹn vỹn hen ky. ⁴⁰ “Ã my Topẽ jo ãn kókén sór mũ’?” he ag tóg mũ. “Ã my kurã tãgtũ ki ù han mãn sór mũ’? Vẽn kren han ra kema', cruz to kãtére kema', ã tỹ tỹ Topẽ kósĩn nĩn ky,” he ag tóg ti

mỹ. ⁴¹ Ge ag tóg mũ gé. Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, Topě vĩ to professor ag mré hã, kófa ag mré hã. Ti nyg ag tóg mũ gé, kỹ ag tóg jagně mỹ: ⁴² “ũ ag krenkren han tóg, hã ra tóg vėnh hã kren han ki kagtĩg nĩ,” he mũ. “Israel pã'i tỹ rei jé cruz to kátėre kema', ěg tỹ ve jé, ěg tỹ ti ki ge jé,” he ag tóg. ⁴³ “Topě ki ti něji rã kỹ jě, kỹ Topě jé ti kren han, ti tỹ ti to há nĩn kỹ. “Topě kósin vỹ tỹ inh nĩ,” he ti mỹr,” he ag tóg ti to, ti nyg kỹ, Judeu pã'i ag. ⁴⁴ Kỹ bandido ag, ũ tỹ ti kóm cruz to nỹtĩ ěn ag tóg ti nyg mũ gé.

Jesus ter

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

⁴⁵ Rã tỹ ěg nĩno kã sa ra tóg kuty' he mũ sir, ga kar mĩ hã. Kuty ěn tóg hora tãgtũ tũg mũ. ⁴⁶ 3 hora ki Jesus tóg prěr mũ sir, kỹ tóg: “Eli, Eli, lemá sabactani?” he mũ. ěg vĩ ki ěg tóg tag to: “Topě, Topě, ã tỹ ne jé isovãnh ně?” he mũ. ⁴⁷ Kỹ ũ tỹ tá nỹtĩ ag tóg měg kỹ (ag tóg) jagně mỹ: “Elias jé tóg prěr mũ,” he mũ. ⁴⁸ Kỹ ũ tóg vėnhvãg mũ sir, kỹ tóg esponja tỹ vinho prãg mũ, vinho kaja pĩr tỹ. Ka jurỹn kỹ tóg tỹ kusón kỹ vinho kãra rãg kỹ tí mỹ ven mũ sir, ti tỹ ki ũnh' ũnh' ke jé. ⁴⁹ Hã ra ũ ag tóg: “toreg',” he mũ. “Hěn ri ke mũn Elias kãtĩg mũ, ti kren han jé,” he ag tóg. ⁵⁰ Hã ra Jesus tóg prěr mág han mãn kỹ hun ke mũ sir.

⁵¹ Hã ra Topě jo ĩn krēm kur tỹ jãnkã nife tóg jaran ke mũ,

ha mẽ, ti jar tóg vėnh kãkym ke kãn mũ sir, ha mẽ. ⁵² Kỹ ga tóg ragra ke mũ gé sir, pãró vỹ gỹm ke mũ, vėnh kej tỹ hěn ri ke vỹ nugnor mũ, kỹ ũ tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ tỹ hěn ri ke ag tóg rĩnrĩr mãn mũ gé, ũn kãgter ja ag. Ājag kej tá ag kãpa mũ. ⁵³ ěn ag vỹ Jesus rĩr mãn kar kỹ tá kãpa kỹ cidade tỹ Jerusalém kãra ge mũ, kỹ ag tóg ũn mỹ vėnh venven mũ sir, kỹ ũ tỹ hěn ri ke ag tóg ag vigvėg mũ, Jerusalém tá ke ag.

⁵⁴ Hã ra capitão tóg soldado ag mré Jesus ki rĩr jě nĩ. Ga tỹ ragra ke ěn vėg ag tóg mũ, nén kar ti, Jesus ter ěn kã. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Kỹ ag tóg: “hã ja vě,” he mũ. “Topě kósin ja vě mỹr,” he ag tóg mũ, capitão ag.

⁵⁵ Kỹ ũn tỹtã fag vỹ tá nỹtĩ gé, ũ tỹ hěn ri ke fag. Kuvar há tá nỹtĩ kỹ fag tóg ti vėg nỹtĩ nĩ. Ti mré fag tóg kãmũ ja nĩ, ga tỹ Galiléia tá. Ti ki fag rĩr ja nĩgtĩ. ⁵⁶ Fag kã ũ fi vỹ tóg tỹ Maria Madalena fi nĩ, kỹ ũ fi tóg tỹ Maria fi nĩ gé, José mré Tiago mỹnh tag fi. Kỹ ũ fi vỹ tỹ Zebedeu krě ag mỹnh fi nĩ gé. Fag mré ke ũ fag vỹ tá nỹtĩ gé.

Ag tỹ vėnh kej kãkã Jesus fi

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁵⁷ Rãké tóg nỹ ha, kỹ ũn há tóg tá jun mũ. Arimatėia tá tóg kãtĩg ja nĩ. Ti jijin hã vỹ: José, he mũ. Jesus mré ke ũ vě gé. ⁵⁸ ěn vỹ tóg Pilatos venh tĩ mũ, kỹ tóg ti mỹ Jesus to vĩ mũ, ti ter kar kỹ. Kỹ Pilatos tóg soldado ag mỹ: “ha ti mỹ ti fi,” he mũ. ⁵⁹ Kỹ José tóg

Jesus va tũg kũ ti pãg mũ sir, kur jãnhkri tũ. ⁶⁰ Kũ tóg ã kej kãkã ti fig mũ sir. Pó kãkã tóg han ja nĩgtĩ, vẽn keh ti, hã ra tóg tãg nĩ. José tũ vẽn, vẽn keh ãn ti. ãn kãkã tóg ti fig mũ sir, kũ tóg pó tãpér tĩn mũ, vẽn keh jãnkã to, pó ãn tũ tóg ti kej nĩfẽn mũ sir, José ti. Kũ tóg tĩ mũ. ⁶¹ Hã ra Maria Madalena fi vỹ tá nĩ nĩ, Maria ã ãn fi ke gé. Ti kej rã fag tóg nĩgnĩ kũ nỹtĩ nĩ.

Ag tũ ti kej ki rĩr

⁶² Tũ vaj kũ, festa kurã kã Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg vẽn mãn mãn mũ sir, Fariseu ag mré hã. Kũ ag tóg Pilatos venh mũjẽg. ⁶³ Tĩ mỹ ag tóg: "governador'," he mũ. "Vẽn kar krĩn kónãn tĩ ãn tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ: "kurã tãgtũ ki sóg rĩr mãn ke mũ," he ja ti nĩ. ãg tũ tag to jykrén kũ ãg tóg ã mỹ nén ã to vĩ sór mũ gé ver. ⁶⁴ Soldado ag tũ ti kej ki rĩr há tóg tĩ, kurã tãgtũ ki. ãg mỹ tóg ti mré mũ tĩ ag tũ ti to nón kũ ti péjunh ha mẽ tĩ. ãg mỹ tóg ag tũ ti péju kar vẽn kar mỹ: "rĩr mãn ti, ã ter kar kũ," henh ha mẽ tĩ gé. Kũ vẽn ó tãg tag vỹ ti ón ja ãn kãfór pẽ nỹnh ke mũ. Hã kũ soldado ag jẽgnẽ, ag tũ ti kej ki rĩr jé," he ag tóg, Pilatos mỹ. ⁶⁵ Kũ Pilatos tóg ag mỹ: "hej," he mũ. "Vỹ nỹtĩ, ti kej ki rĩr ke mũ ag," he tóg, soldado ã ag to. "Tĩ kej ki rĩr há han nĩ, ge kũ," he tóg. ⁶⁶ Kũ ag tóg mũ kũ ti kej to ag vin mũ, ti kej ki rĩr ti ãn ag. Ti kej nĩfẽn mũ ãn ség ag tóg mũ gé, vãfe tũ, pãró to. Kũ ag tóg go'or

tũ vãfe ãn kri tũ tam ke mũ, ã tũ ti kej nĩfe kunũg tũ nĩ jé.

28

Jesus rĩr mãn

(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Vẽnhkãn ke kurã tũ vaj kũ, semana tũ kurã ve tag ki Maria Madalena fi tóg ti kej venh tĩ mũ, kusã ki, Maria ã ãn fi mré hã. ² Hã ra ga tóg ragra ke tar han mũ sir. Kũ Topẽ tũ jẽnẽ jafã tóg kanhkã tá kãtère mũ. Ti kej tá jun kũ tóg pó tũ jãnkã nĩfe ãn tĩn mũ, kũ tóg kri nĩ mũ sir, pó ãn kri. ³ Hã ra tóg tũ ta tũ kóm kóm ke ve nĩ, anjo ãn ti. Ti kur vỹ kópréj nĩ, kukryr kó kupri ri ke. ⁴ Kũ soldado ag tóg jũrũn ke mũ, kamẽg kũ ag tóg kãgter nỹtĩ ve nĩ. ⁵ Kũ Topẽ tũ jẽnẽ jafã tóg ãn tỹtã fag mỹ vĩ mũ, kũ tóg: "kamẽg tũg nĩ," he mũ. "Jesus jãvãnh ãjag nỹtĩ, ag tũ cruz to ãn sãg mũ ãn ti. ⁶ Ki ti tũ nĩ, rĩr ti huri, hã kũ tóg ãjag mỹ tó ja nĩgtĩ. Ki ti nỹ ja nĩgtĩ, ha kãge jẽg, ãjag tũ ti nỹgja ve jé," he tóg mũ, fag mỹ, anjo ti. ⁷ "Kuri, ti mré mũ tĩ ag mỹ tónh mũjẽg, ti rĩr mãn ti, ti ter kar kũ. Ha vé, ãjag jo tóg tũg mũ, Galiléia ra. Tá ãjag tóg ti venh mũ, ha vemnĩ. ãnh vĩ kã jatu' he tũg nĩ," he tóg, Topẽ tũ jẽnẽ jafã ti. ⁸ Kũ fag tóg ti kej tá kãpa mũ sir, to fũrũrũn kũ. Fag mỹ tóg e tĩ. Fag mỹ tóg sér pẽ tĩ, hã kũ fag tóg pẽtẽ mũ sir, fag tũ Jesus mré mũ tĩ ag mỹ tó jé.

⁹ Fag mũ ra Jesus hã ne fag kato jun ke mũ', kũ tóg fag mỹ:

“mỹ sér nỹtĩmĩ,” he mũ. Kỹ fag tóg ti to grẽn ke mũ, ti pẽn kãgmĩg fag tóg mũ sir. Ti krẽm fag tóg mũg ke mũ gé. ¹⁰ Kỹ Jesus tóg fag mỹ: “kamẽg tũg nĩ,” he mũ. “Ha mũjẽg, inh régre ag mỹ tónh mũjẽg, ag tỹ ga tỹ Galiléia ra mũ jé. Tá ag tóg inh venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti. Kỹ fag tóg mũ mũ.

Soldado ag ón

¹¹ Fag mũn kỹ soldado ẽn ag tóg cidade ra mũ mũ, soldado tỹ Jesus kej ki rĩr mũ ẽn ag. Tá junjun kỹ ag tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mỹ tó kãn mũ, ag tỹ nẽn vég mũ ẽn ti. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. ¹² Kỹ ag tóg kófa ag mré vẽnh mãn mũ sir, ag tỹ to jykrén jé. “Èg hỹn hẽ ri kenh mũ, vẽnh kar tỹ ti rĩr mãn tag to: ag ón vẽ, he jé?” he ag tóg mũ jagnẽ mỹ. Ag tỹ to jykrén kar kỹ ag tóg soldado ag mỹ jãnkamy e ven mũ sir. ¹³ “Jãnkamy tag to vẽnh kar mỹ un'ón,” he ag tóg mũ, pã'i ag, soldado ag mỹ. “Un'ón kỹ vẽnh kar mỹ: ẽg nũgnũr mũ jãvo Jesus mré mũ tĩ ag tóg ti péju ja nĩ, kuty si há tá, hã kỹ tóg ki tũ nĩ ha, hemnĩ,” he ag tóg, pã'i ag, soldado ag mỹ. ¹⁴ “Hẽn ri ke mũn ãjag pã'i tỹ governador tóg mẽnh mũ, ãjag nũgnũr ja ti. Kỹ ẽg tóg ti mré vẽnh ke mũ, ti tỹ ãjag vóg kónãn tũ nĩ jé,” he ag tóg, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, soldado ag mỹ. ¹⁵ Kỹ soldado ag tóg jãnkamy ẽn mãn kỹ mũ mũ sir. Vẽnh kar mỹ ag tóg un'ón mũ mũ sir, Jesus mré mũ tĩ ag to. Hã kỹ Judeu ag tóg ver tag tó tĩ, ùnri.

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ vẽnh ven

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

¹⁶ Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg ga tỹ Galiléia ra mũ mũ, pãnónh ù ra, Jesus tỹ ag mỹ: “ẽn ra mũjẽg,” he ja ẽn ra. ¹⁷ Kỹ ag tóg tá ti vég mũ sir, kỹ ag tóg ti krẽm mũgmũg ke mũ sir. Hã ra ag kãmĩ ù ag mỹ tóg vẽnhmỹ tĩ, ag tỹ ti vég mũ ra, kỹ tóg ag mỹ ki hã ke tũ nĩ. ¹⁸ Kỹ Jesus tóg ag rã hã jun mũ, kỹ tóg ag mré vẽnh mũ sir. “Nẽn kar vỹ tỹ inh krẽm ke nĩ ha, kanhkã tá ke kar, ga tá ke kar ke gé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ “Hã kỹ mũjẽg, povo kar kanhrãn jé, ag tỹ inh ki ge jé. Ag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ag kygpemnĩ gé. Inh panh jiji tómnĩ, ag kygpe kỹ, kỹ ti kósin jyjy tómnĩ gé, kỹ Topẽ kuprĩg jiji tómnĩ gé, ãjag tỹ ag kygpe kỹ. ²⁰ Kỹ isỹ ãjag mỹ nẽn tó mũ kãmén kãn nĩ gé, ag tỹ ki króm jé. Ha mẽ, ãjag mré sóg jẽ nĩ, kurã kar ki, ga tũg ke kurã ki ke gé. ãjag tovãnh ke tũ sóg nĩ ha,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã mré mũ tĩ ag jẽgnẽg mũn hã vẽ.

MARCOS TÏ RÁ

João Batista tÏ Jesus tó
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jo
1.19-28)

¹ SÏ Jesus Cristo kãme sér tónh ke vë, Topë kósin ti. ² VãsÏ Jesus tóg rán kÏ nÏ, João ke gé, Jesus jo tÏnh ke ti. Topë ví tó tí tÏ Isaiás vÏ Jesus rán ja nÏ, kÏ tóg: “ha vé, ã jo sóg ù jënënh mÏ, ti tÏ vënh kar kãn jé, ã tÏg ken jo,” he ja nÏ. “Ag jyvën jé tóg ke mÏ, kÏ tóg ëpry prun ri ke nÏ, ëmÏn kurynh ri ke. ³ Ëmã tÏg ja tá tóg jënh ke mÏ, ga kórég tá. Tá tóg ag mÏ kãmén ke mÏ. “Ëg Senhor kãtÏg ke jo vënh jãnhkrigkrig nÏ,” he tóg mÏ. “Ëpry kurég ãjag tóg tí, ëmÏn kurynh ãjag tóg tí, ãjag chefe jun ken kÏ. KÏ tag ri ke han nÏ, ãjag jykre pãno togvãnh kÏ, ëg Senhor kãtÏg ken jo,” he tóg, ã jo tÏnh ke ti,” he ja tóg nÏ, Isaiás ti, João to.

⁴ KÏ João tóg jë mÏ, ëmã tÏg ja ki, ag kygpég tí ti. Ag jyvën tóg jëgtÏ, kÏ tóg: “ã kype jé sóg ke mÏ, ã tÏ ã jykre kórég tovãnh kÏ, Topë tÏ ã tÏ ti ví mranh tÏ ã mÏ vënh pãte fón jé,” he tóg mÏ sir, vënh kar mÏ.

⁵ KÏ ag tóg ti to kãmÏ kãn mÏ sir, ga tÏ Judéia tá, cidade tÏ Jerusalém tá ke gé. KÏ tóg ag kygpég mÏ sir, goj tÏ Jordão ki, ag tÏ: “Topë ví mranh sóg nÏgtÏ, tag han kÏ,” hen kÏ. ⁶ Jó João kur tóg cavalo pãnÏ sór kyki tÏ há nÏ. Nën ù fãr tÏ tóg vësógfÏn ja han tí

gé. Ópã hã ko ti tí, mÏg mré, João ti. ⁷ KÏ tóg Jesus kãmén kÏ (tóg) ag mÏ: “ù tóg inh nón kãtÏ mÏ, ha mÏ,” he mÏ. “Inh kãfór ti nÏ. SÏ tÏ ti camrada nÏnh ke vë vë, sÏ ti pën né kunÏnh ke vë vë, ti pën to ró ti, hã ra sóg tÏ ti krëm ke pë jë. ⁸ Goj hã tÏ sóg ãjag kygpenh ke mÏ. Û tÏ inh nón kãtÏg ke ën tóg sir Topë kuprÏg tÏ ãjag jagrë han ke mÏ. Tí tÏ ãjag kygpenh ken hã vë,” he tóg, João ti, vënh kar mÏ.

João tÏ Jesus kype
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ KÏ kejën Jesus tóg João tá jun mÏ gé. Cidade tÏ Nazaré tá tóg kãtÏ mÏ, ga tÏ Galiléia tá. Tá jun kÏ João tóg ti kypég mÏ sir, goj tÏ Jordão ki. ¹⁰ Tí tÏ goj kãtã kãkutë kÏ kanhkã vÏ nor mÏ sir vësÏmér. Hã ra Jesus tóg vég jë nÏ. KÏ tóg Topë kuprÏg vég mÏ. Sórag ri ke ti nÏ, ti kãtére ti. Kãtére kÏ tóg Jesus kri nÏ nÏ sir. ¹¹ KÏ tóg kanhkã tá vënh ví mëg mÏ gé sir, kÏ tóg: “tÏ ã inh kósin pir jë, tÏ ã inh fe pë jëgtÏ,” he mÏ, vënh ví tÏ më há ën ki.

Satanás tÏ Jesus krÏn kónãn sór

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² KÏ vësÏmér Topë kuprÏg tóg Jesus krÏn mÏ, ti tÏ ëmã tÏg ja ra tÏg jé. ¹³ Kurã tÏ 40 (ke) tÏg tóg mÏ, ëmã tÏg ja ki, Jesus ti. Tá nÏn kÏ Satanás tóg ti tÏ ã jóg ví mranh han sór mÏ, hã ra tóg ke tú nÏ. Nën kãmÏ bicho ag vÏ tá mügtÏ gé, ëmã tÏg ja ki. Hã ra Topë tÏ jënë jafã ag tóg ti ki rÏr mÏ sir, tá.

Jesus tÿ Galiléia ra vÿn ke
(Mt 4.12-22; Lc 4.14-15;
5.1-11)

14 Kejën ag tóg João ség mÿ. Ag tÿ ti se kar kÿ Jesus tóg ga tÿ Galiléia ra tÿ mÿ. Tá tóg ag mÿ Topë tÿ tÿ ãg pã'i nÿnh ke kãmén mÿ, vënh kãme sér ên ti. 15 Kÿ tóg: "Topë vÿ tÿ pã'i nÿ," he mÿ. "Pétêm ti huri, ti kurã ti, ãg tÿ ti tÿ tÿ ãg pã'i nÿ ên ve jé. Kÿ ãjag jykre kórég tovãnh nÿ. Ti vÿ kri fimnÿ, ãjag tÿ ti tÿ tÿ ãg pã'i nÿ ên ve jé," he tóg ag mÿ, Jesus ti.

16 Kejën Jesus tóg nig fyr tÿ Galiléia he mÿ ên jagma tÿ mÿ. ã tÿ ti fyr mÿ tÿ ra tóg Simão Pedro vég mÿ, ti jãvy tÿ André ke gé. Kur tÿ pirã kugmÿ jafã tÿ ag tóg goj kãki fón mÿ, rede tÿ, pirã kugmÿ jé. Ag rãnhraj há vë.

17 Kÿ Jesus tóg ag ve kÿ ag mÿ: "inh mré kãmÿmnÿ," he mÿ. "Pirã kugmÿ há ãjag nÿtÿ," he tóg. "ãjag kanhrãnh jé sóg ke mÿ, ãjag tÿ êprã ke ag tÿ inh ki ge han jé," he tóg ag mÿ, Jesus ti. 18 Vësÿmér ag tóg ti mré mÿ mÿ, ãjag rede tovãnh kÿ, Pedro ti, André ti ke gé.

19 Kÿ ag tóg mÿ mÿ, goj fyr jagma. Ag mÿ sÿ han mÿ ra ag tóg ãn régre ã ag vég mÿ gé. Û vÿ tÿ Tiago nÿ, kÿ ã vÿ tÿ João nÿ, ti jãvy. Zebedeu krë ag vë. Canoa kãki ag nÿtÿ, pirã kugmÿ jafã ki han kÿ. 20 Ag ve kÿ tóg vësÿmér ag jé prër mÿ, Jesus ti. Kÿ ag tóg ãjag panh ré kÿ mÿ mÿ, Zebedeu ti. Ag camarada ag vÿ ag panh mré canoa kãki nÿtÿ nÿ. Ag ré kÿ ag

Jesus mré mÿ mÿ sir, Tiago ti, João ti ke gé.

Jesus tÿ vënh jagrë kórég kutêm
(Lc 4.31-37)

21 Kÿ ag tóg cidade tÿ Cafarnaum ki ge mÿ sir. Vënhkãnh ke kurã ki tóg vësÿmér Judeu ag vënh kanhrãnh jafã kãra rã mÿ, ag kanhrãnh jé, Jesus ti. 22 Ti tÿ ag kanhrãnh kÿ tóg ag mÿ e tÿ, ti vÿ ti. Vënh kar vÿ kãfór ti nÿ. Topë vÿ to professor ag vÿ kãfór ti nÿ gé. Há kÿ tóg ki há tóg mÿ. Kÿ tóg ag mÿ e tÿ. 23 Há ra ã tóg tá nÿ nÿ, Judeu ag vënh kanhrãnh jafã tá. Jagrë kórég ti nÿ. 24 ã tÿ Jesus ve kÿ tóg prër mÿ. "ã tÿ ãg tÿ hë ri ke në, Nazaré tá Jesus?" he tóg. "ã mÿ ãg kókén sóg tÿ? ã ki kanhró sóg nÿ. Tÿ ã tóg ã pir mÿ Topë mré ke nÿ, ti tÿ pë vÿ tÿ ã nÿ," he tóg, ãn jagrë kórég ti.

25 Há ra Jesus tóg ti mÿ vÿ tar han mÿ, kÿ tóg: "vÿ tÿg ra," he mÿ. "Ti tovãnh ra," he tóg.

26 Kÿ ti jagrë kórég ên tóg ti ter tÿ han mÿ sir, prër tóg mÿ sir. Kÿ tóg ti tovãnh mÿ. 27 Kÿ tóg vënh kar mÿ e tÿ mÿr sir. Jagnë mÿ ag tóg: "ne në vé?" he mÿ. "Vënh vÿ tãg mÿ vó?" he ag tóg mÿ. "Vënh jagrë kórég ag mÿ tóg vÿ tÿ, kÿ ag tóg ki ke tÿ, ti kamëg kÿ. Ag kri ke hÿnh," he ag tóg mÿ, Jesus to.

28 Kÿ ti vëme tóg vënh kar kri rÿm mÿ, Galiléia tá ke kar kri.

Jesus tÿ Pedro má fi tÿ há' he
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Kar tóg Judeu ag vënh kanhrân jafã ki kutë mü, Jesus ti, ký tóg Simão Pedro ïn ra rã mü sir. André mré ti ïn vë. Tiago vỹ João mré ra rã mü gé. 30 Hã ra Pedro prũ fi mỹnh fi vỹ kaga nỹ nĩ, rỹg nỹ fi nĩ. Ký ag tóg Jesus mỹ fi tó mü. 31 Ký tóg fi venh tĩ mü. Fi nĩgé kãgmĩ ký tóg fi nĩm mü. Ký fi rỹg ên tóg tũ' he mü sir. Ag ki rĩr fi tóg mü sir, Pedro má fi.

Jesus tỹ ùn kagyga ag tỹ há' he

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Kurã ên kã kuty tá ag tóg ùn kagyga ag tatĩ kãmũ mü, ùn jagrë kórég ag mré hã. 33 Cidade ên ki ke kar ag vỹ ti ïn jãnkã tá nỹtĩ mü. 34 Ký Jesus tóg ag tỹ há' he kãn mü sir, fag tỹ ke gé. Vënh jagrë kórég pan kãn tóg mü gé. Ký ag tóg ti tó sór mü, ag tỹ ti ki kanhró nỹtĩ ký. Hã ra tóg ag mỹ: “vĩ tũg nĩ,” he mü.

Jesus tỹ ã jóg mré vĩ

(Lc 4.42-44)

35 Tỹ vaj ký tóg kurã ke ra (tóg) rĩr mü, Jesus ti. Ký tóg êmã tũ ra tĩ mü sir, Topë mré vĩ jé. 36 Ký Simão tóg ti kanëg tĩ mü, ti jãvãnh ký. Ti mré ke ag mré tóg tĩ mü. 37 Ký ag ti vëg mü sir. Ký ag tóg ti mỹ: “vënh kar vỹ ã kanëgnëg mü, ã jãvãnhvãnh ký,” he mü. 38 Ký Jesus tóg ag mỹ: “mũ nỹ, cidade ù ra,” he mü, “sỹ ag mỹ Topë vĩ tó jé gé. Hã jé sóg kãtĩg,” he tóg mü ag mỹ, Jesus ti.

39 Ký tóg ga tỹ Galilëia kar mĩ tĩ mü. Vënh kanhrân jafã krëm tóg ag mỹ Topë vĩ tó mü

sir. Ag jagrë kórég pan tóg mü gé sir.

Jesus tỹ ùn kaga kren vãnh tỹ há' he

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Ký kejën ùn kaga kren vãnh vỹ ti to kãtĩ mü, vënh kaga tỹ lepra he mü ên han mü ên. Ký tóg ti krëm grĩnh ke mü, ti mỹ nén ù to vĩ jé. Ký tóg: “ã mỹ isỹ há' he sór tũ nĩ?” he mü. “Ã hã tóg isỹ há' henh mü, ã tỹ isỹ há' he sór ký,” he tóg ti mỹ. 41 Ký tóg Jesus mỹ jagtar tĩ. Ký tóg ã nĩgé tỹ ti mëg ký ti mỹ: “hej,” he mü. “To sóg há nĩ. Há' he ja há ã tóg nĩ,” he tóg ti mỹ.

42 Ký tóg ti kaga kren vãnh ên kren han mü sir vësỹmér. Ký tóg jãnhkri nĩ sir, ti fár ti. 43 Ký Jesus tóg ti mỹ vĩ tar han mü, ti tĩg jé. 44 Ký tóg ti mỹ: “ker ù mỹ tó hẽ!,” he mü. “Ha tĩg, Topë tũ ki rĩr tũ to. Ti hã mỹ tómnĩ, ký Topë mỹ nĩm nĩ, Moisés tỹ vãsỹ êg mỹ nén tó ja ti, ã jãnhkri to. Hã tugrĩn vënh kar vỹ ã tỹ há' he mü tag ki kanhrân mü,” he tóg ti mỹ, Jesus ti.

45 Hã ra tóg vënh kar mỹ tó mü sir. Ký vëme ên vỹ vënh kar kri rùm mü. Hã ký Jesus tóg êmã ù ki rã tũ nĩgtĩ, vënh ven jé. Êmã tũ mĩ tóg tĩgtĩ, hã ra ag tóg êmã kar tá ti to kãmũ tĩ.

2

Jesus tỹ ùn grĩngrĩn ký nỹ tỹ há' he

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1 Kãnhmar Jesus tóg kejën cidade tỹ Cafarnaum tá jun

mãn, kÿ ag tóg mễg mũ sir, ti tÿ tá nĩn ki, ti tÿ hễ tá nĩ ẽn tá. ² Kÿ ùn e ag vÿ ti to vễnh mãn, kÿ tóg fór nĩ, jãnkãn mĩ hã. Kÿ Jesus tóg ag mÿ Topễ vĩ tó jễ nĩ. ³ Hã ra ù ag tóg tá junjun mũ gé sir, ùn grĩngrĩn kÿ nÿ vyn kÿ, ù tÿ 4 (ke) ag vễ. ⁴ Hã ra ag tóg ti pếtẽm tũ nĩ sir, ti tÿ ag jy fór tĩn kÿ. Kÿ ag tóg ãn kunũg mũ, ti kri. Nor ẽn ki ag tóg ùn grĩngrĩn kÿ nÿ ẽn ti tẽrem mũ, kur kãkã nÿ ti. ⁵ Kÿ Jesus tóg ag jykre vếg mũ sir, ag tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩ ti. Kÿ tóg ùn grĩngrĩn kÿ nÿ ẽn mÿ: “inh kósin,” he mũ. “Ã tÿ Topễ vĩ mranh ja tÿ tũ' he vễ ha,” he tóg ti mÿ, Jesus ti.

⁶ Hã ra Topễ vĩ to professor ù ag vÿ tá nÿtĩ gé. Tĩ vĩ to ag tóg jykrén mũ sir. ⁷ “Ne nễ hÿn', ti tÿ tó tag ti?” he ag tóg mũ, komẽr hã. “Topễ to vĩ kónãn vễ,” he ag tóg. “Topễ hã ne ã pin kÿ ẽg tÿ Topễ vĩ mranh ẽn tÿ tũ' he há nĩnh mũ. Tĩ hÿn vễsÿ Topễ han mũ,” he ag tóg mũ, ti to jykrén kÿ.

⁸ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã fe tÿ, ag jykrén ki. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag tÿ ne to jykrén kónãn nễ?” he mũ. ⁹ “Ne nÿ ãjag mÿ vễnhmÿ nÿ?” he tóg. “Ùn grĩngrĩn kÿ nÿ tag mÿ sóg: ã tÿ Topễ vĩ mranh ja ẽn tÿ tũ' he vễ ha, hé,” he tóg. “Kÿn mÿ ãjag mÿ vễnhmÿ?” he tóg. “Sÿ ti mÿ: nĩ ra, ã kur gé(g) tĩg, henh ke nễ ha,” he tóg. “Kÿn mÿ ãjag mÿ vễnhmÿ ke gé'?” he tóg. ¹⁰ “Hã ra isÿ ãjag mÿ ãn jykre ven sór vễ ha. Tÿ sóg ẽprã ke fi kósin nĩ. Tá sóg krÿg

ke mũ, Topễ vĩ mranh tÿ vễnh pãte fón ke tá. Sÿ tá krÿg mũ ven jẻ sóg ke mũ, ãjag mÿ,” he tóg. Hã kÿ tóg ùn grĩngrĩn kÿ nÿ ẽn mÿ: ¹¹ “nĩ ra, ã kur gé(g) tĩg,” he mũ, Jesus ti.

¹² Kÿ tóg jẻgnễ mũ sir, ã kur gég tóg mũ sir vãhã, kÿ tóg ag rĩnve tĩ mũ sir, ùn grĩngrĩn kÿ nÿ ja ẽn ti.

Vễnh kar mÿ tóg e tĩ, kÿ ag tóg Topễ to: “ẽg jykre kãfór ti nĩ,” he mũ. “Ge ve ja tũ ẽg nÿtĩ,” he ag tóg mũ sir.

Jesus tÿ Levi jẻ prẽr
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Kÿ Jesus tóg tĩg mãn mũ, goj nig tÿ Galilẻia ra. Kÿ vễnh kar ag tóg ti pẻnĩn vễnh mãn mãn mũ sir. Kÿ tóg ag kanhrãn mũ gé. ¹⁴ ã tĩg mãn kÿ tóg Levi vếg mũ, Alfeu kósin. Governo mÿ imposto kaja mãg ti tũ, hã ra tóg ã rãnrhãj han nĩ nĩ. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “inh mrẻ kãtĩg,” he mũ. Kÿ tóg jẻgnễ kÿ ti mrẻ tĩ mũ sir.

¹⁵ Kÿ tóg kejẻn ti ãn krẽm jẻg mũ, Jesus ti, Levi ãn krẽm. Hã ra ti mrẻ ag e nÿtĩ, governo mÿ jãnkamy mãg tĩ ag, Topễ vĩ mranh tĩ ag ke gé. Jesus mrẻ ag nĩgnĩg kÿ nÿtĩ, ti mrẻ mũ tĩ ag mrẻ ke gé. E tãvĩ ag nÿtĩ, ti nón mũ ag.

¹⁶ Hã ra Topễ vĩ to professor ù ag vÿ tÿ Fariseu nÿtĩ gé. Jesus vếg ag tóg mũ, ti tÿ Topễ vĩ mranh tĩ ag mrẻ jẻn kÿ. Kÿ ag tóg Jesus mrẻ mũ tĩ ag mÿ vĩ mũ. “Tĩ hã ne tóg ag mrẻ jẻg mũ” he ag tóg. “Governo mÿ jãnkamy mãg tĩ ag mrẻ tóg jẻg mũ,” he ag tóg, “Topễ vĩ

mranh tĩ ag mré ke gé'," he ag tóg.

17 Hã ra Jesus tóg mēg mũ, ag vême ên ti. Kĩ tóg ag mĩ: "ũn kagyga tũ ag vỹ médoco venh mũ tũ nĩgtĩ'," he mũ. "Hã ra ãn kagyga ag hã vỹ ti venh mũ tĩ," he tóg ag mĩ, Jesus ti. "Inh pi(jé) ù tỹ vênh jykre kuryj han mũ ag mĩ: "ãjag jykre tovãnh nĩ," he sór tĩ'. Û tỹ Topẽ vĩ mranh ja nĩ ên ag hã mĩ sóg: "ãjag jykre kórég tovãnh nĩ," he sór tĩ. Hã jé sóg ãjag mĩ vênh ven," he tóg ag mĩ, Jesus ti.

Vãkre

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Hã ra João mré mũ tĩ ag tóg kejẽn vãkrég mũ, jẽg tũ ag nĩ, ag tỹ Topẽ mĩ há nỹtĩ jé. Kĩ Fariseu ag vãkrég mũ gé. Kĩ ag tóg Jesus mĩ: "João mré mũ tĩ ag vỹ tóg vãkrég mũ, Fariseu mré mũ tĩ ag ke gé," he mũ. "Jo ã mré mũ tĩ ag ne tóg vãkrég tũ nĩ'. Vãkre kurã vẽ mĩr," he ag tóg ti mĩ, tá nỹtĩ ù ag.

19 Kĩ Jesus tóg ag mĩ comparação han mũ. "Vênh kyprũg to kãmũ ên ag pi(jé) vãkrég tĩ'," he tóg. "Festa vẽ mĩr, vênh prũgprũg ti, kũ ti mré ke ag tóg ãn prũg mũ ên venh kãmũ tĩ," he tóg. "Ge ti nĩ, inh mré mũ ag mĩ. Isỹ ag mré nĩn kũ tóg ver ag mĩ sér tĩ," he tóg ag mĩ, Jesus ti. 20 "Vãhã tóg jun mũ, inh kurã ti, kũ ag tóg inh pére mũnh mũ, ên kã hã ag tóg ãjag vãkrenh ke venh mũ, kurã ên kã, inh mré mũ tĩ ag," he tóg.

21 "Ti si fag pi(jé) vãfe kygnej tũ tỹ kur si jar ki hyn han tĩ ja nỹtĩgtĩ'. Ûn kygnej tũ tỹ ki hyn han mũ ra tóg jaran kenh mũ. Kĩ kur si jar ên tóg mág mũ. Ûn kygnej hã tỹ fag tóg ki han han tĩ, kũ tóg jaran ke tũ nĩ," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã jykre tãg tón hã vẽ, hã ra tóg kur kygnej tũ ri ke nĩ.

22 Kĩ tóg ag mĩ: "Kĩ vinho vỹ ge nĩgtĩ gé," he mũ gé. "Ëg pi(jé) vinho kajãg mũ tỹ ti fár si tỹ sacco ki kujẽg tĩ mĩr'," he tóg. "Ke tũ nĩ (mũ) ra tóg kugnãj kũ jar mũ, kógnãj kũ. Kĩ vinho tóg tũ' he mũ, sacco ti ke gé mĩr. Vinho kajã tỹ ti fár tãg tỹ ki kujẽn ke vẽ mĩr," he tóg. Jesus tỹ ã jykre tãg tón hã vẽ.

Vênhkán ke kurã

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Kejẽn Jesus tóg epỹ mĩ tĩ mũ, trigo kré mĩ. Ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ. Vênhkán ke kurã vẽ. Ag mũ kũ ti mré mũ tĩ ag vỹ trigo mugmó tỹ kam ke mũ, ko jé. 24 Kĩ Fariseu ag tóg Jesus mĩ: "ha vé," he mũ. "Ag tỹ ne jé ãjag tỹ nén han ke tũ han nẽ, vênhkán ke kurã ki?" he ag tóg mũ. "Vênh rãnrãj vẽ mĩr, ag tỹ trigo tỹ kam ke ti," he ag tóg, Jesus mĩ.

25 Kĩ tóg ag mĩ: "vó," he mũ. "Davi tỹ nén han mũ to jykren nĩ," he tóg. "Ti kókĩr nĩn kũ tóg ã tỹ nén han ke tũ han gé, ã mré mũ tĩ ag mré, hã ra Topẽ pi(jé) ti to jũ mũ', tag han tugrĩn, ha mẽ. 26 Topẽ jo ĩn kãra tóg rã, Davi ti, Abiatar tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i nĩn kũ.

Tá tóg Topē jamī ēn kó, tỹ ti tỹ konh ke tũ ra, Topē tũ ki rĩr tĩ ag hã tỹ konh ke vễ vễ. Hã ra tóg kó, ti mré mũ ag mỹ tóg vễnh ken gé, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. “Rán kỹ tóg nĩ nĩ,” he tóg.

²⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “Topē vỹ ěg mỹ vễnhkán ke kurã nĩm, ěg tỹ ki vễnhkán jé,” he mũ. “Hã ra tóg tỹ kurã kórég han tũ nĩ, vễnhkán ke kurã tỹ,” he tóg. ²⁸ “Hã kỹ sóg tỹ vễnhkán ke kurã to pã'i nĩ gé. Tỹ sóg ěprã ke fi kósın nĩ mỹr,” he tóg ag mỹ, Jesus ti.

3

Jesus tỹ ùn nĩgé tóg tỹ há' he (Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Kejēn Jesus tóg vễnh kanhrãn jafã ra rã mãn mũ. Tá ù tóg jẽ nĩ, ti nĩgé tóg tóg ja nĩ. ² Kỹ ag tóg ti tugnỹm mũ sir, “kema ěg tỹ ti tỹ vễnhkán ke kurã kã ti tỹ há' he ve jé,” he ag tóg mũ sir. Hã ra ag tóg pã'i ag mỹ ti tó sór mũ, ti tỹ vễnhkán ke kurã to Topē vĩ mranh kỹ. ³ Hã ra Jesus tóg ùn nĩgé kórég ěn mỹ: “kunĩg,” he mũ. ⁴ Kỹ tóg ag mỹ: “vễnhkán ke kurã ki ěg hỹn ne han mũ?” he mũ, “ěg tỹ Topē vĩ ki króm jé,” he tóg. “Ěg mỹ hỹn nén ù há han mũ?” he tóg. “Ěg tỹ ù tũ kókén kỹn mỹ kórég tũ nĩnh mũ?” he tóg ag mỹ. “Ěg mỹ ù kren han mũ hỹn?” he tóg. “Ěg tỹ ù tén kỹn mỹ há nĩnh mũ hỹn?” he tóg. Hã ra ag tóg ti mỹ katy tĩ sir.

⁵ Kỹ tóg ag ki ěvãnh kỹ jũ mũ sir, fe kaj tóg nĩ sir, ag krĩ tũ

nỹtĩn kỹ. “Ā nĩgé tỹ krỹg' hé,” he tóg ti mỹ, ùn nĩgé tóg ěn mỹ. Kỹ tóg tỹ krỹg' he mũ sir, há' he tóg mũ sir, vãhã, ùn nĩgé tóg ja ěn ti.

⁶ Kỹ vãhã Fariseu ag mũ mũ sir, jagnē mré ti to jykrén jé, pã'i mág tỹ Herodes mré ke ag mré ke gé. “Ěg hỹn hẽ ri ken kỹ ti tũg mũ?” he ag tóg mũ, Jesus ti to.

Jesus tỹ goj nig fyr tá ag kanhrãn

⁷ Hã ra Jesus tóg ti mré mũ tĩ ag mré goj nig tỹ Galiléia ra tĩ mũ, vễnh e tũg ja ra. Hã ra vễnh e ag tóg ti nón mũ mũ. Ga tỹ Galiléia tá ag tóg kãmũ mũ, ga tỹ Judéia tá ke gé, ⁸ cidade tỹ Jerusalém tá, ga tỹ Iduméia tá, goj tỹ Jordão mã tá, cidade tỹ Tiro tá, cidade tỹ Sidom tá ke gé. E tãvĩ ag nỹtĩ, e pẽ. Ti tỹ nén hyn han kar mẽ kỹ ag tóg ti to kãmũ mũ. ⁹ Kỹ Jesus tóg ti mré mũ tĩ ag mỹ tó mũ, ag tỹ ti mỹ canoa jãján jé. Ti kutãn ag tóg, vễnh kar ěn ti, hã kỹ tóg canoa to vĩ mũ. ¹⁰ Û tỹ hẽn ri ke tỹ há' he ja tóg nĩ, ùn kagyga ag tỹ, fag tỹ ke gé. Hã kỹ ag tóg ti kutãn mũ. Ag tỹ ti mẽ sór vễ, ãjag nĩgé tỹ. ¹¹ Kỹ ùn jagrẽ kórég ag vỹ tá nỹtĩ gé. Ag tỹ Jesus ve kỹ ag tóg prẽnprẽr mũ sir. “!..Tỹ ã Topē kósın ne..!” he ag tóg mũ, prẽnprẽr kỹ. ¹² Kỹ Jesus tóg ag mỹ vĩ tar han tĩ. “Ker inh kãmén hẽ,” he tóg tĩ, ag mỹ.

Jesus tỹ ù tỹ 12 (ke) ag vin (Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Kejēn tóg pãnónh ra tĩ mũ, Jesus ti. Kỹ tóg ag jé prẽr mũ,

ag kuprêg kÿ. Kÿ ag tóg ti to mũ mũ. ¹⁴ Kÿ tóg ù tÿ 12 (ke) ag vin mũ sir, ag tÿ tÿ ti mré mũ tĩ nÿtĩ jé, ti tÿ ag jêgnê jé ke gé, “Topê vĩ tó jé,” he tóg. ¹⁵ Ag mÿ tóg vênh jykre nĩm mũ, ag tÿ vênh jagrê kórég pan jé. ¹⁶ Û tÿ 12 (ke) ag hã vê, ha mē: Simão, Jesus tÿ ti jyjy ù hã vÿ: Pedro, he mũ, ¹⁷ Tiago ke gé, ti jãvy tÿ João mré, Zebedeu krê tag ag. Jesus tÿ ag jiji ù hã vÿ: Boanerges, he mũ, êg vĩ ki ke hã vÿ: ta tÿ tÿrÿrÿ he ri ke ag, he mũ, ¹⁸ André ke gé, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Tadeu ke gé, Simão ke gé, ag tÿ ù to: Zelote, he mũ tag ti, ¹⁹ Judas Iscariotes ke gé, ù tÿ pã'i ag mÿ Jesus ven ke ti.

Topê vĩ to professor ag tÿ Jesus to vĩ kónãn

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Kÿ Jesus tóg ag mré ã jamã tá jun mũ. Kÿ vênh kar tóg sir tá vênh mãn mũ, kÿ tóg ag jên ke mũ ra vênhmÿ tĩ, Jesus mré mũ ag. ²¹ Kÿ Jesus kanhkã fag vÿ ti vême mē kÿ ti kãgmĩnh kãmũ mũ. “Krĩ vênhmÿ nĩ ve ti nĩ,” he fag tóg, hã kÿ fag tóg ti kãgmĩ sór mũ. Hã ra tóg fag mré tũ tũ nĩ.

²² Kÿ Topê vĩ to professor ag tóg tá junjun mũ gé. Jerusalém tá ag tóg kãmũ jêg, ti ve jé. Kÿ ag tóg ti to: “jagrê kórég ti hÿn nĩ,” he mũ. “Hã kÿ tóg vênh jagrê kórég ag pã'i ên jykre han mũ, vênh jagrê kórég ag pan jé,” he ag tóg. “Belzebu jykre tÿ tóg ag

pan mũ, Nén-Kórég jykre tÿ,” he ag tóg, Jesus to, Topê vĩ to professor ag.

²³ Kÿ Jesus tóg ag jé prêr kÿ ag mÿ comparação han mũ, kÿ tóg: “Satanás vÿ vênh jagrê kórég pan tũ nĩgtĩ mÿr,” he mũ, Jesus ti. ²⁴ “Pã'i pir krêm ke ag tÿ jagnê kato têtên kÿ ag tóg jagnê kãgtén kãn ke mũ,” he tóg. ²⁵ “Ïn pir kã ki ke ên fag tÿ jagnê kato tē kÿ fag tóg jagnê kãgtén kãn ke mũ gé,” he tóg. ²⁶ “Satanás krêm ke ag tÿ jagnê kato tē kÿ ag tóg jagnê tÿ tũ' henh ke mũ gé, kÿ tóg tũ' he mũ sir, Satanás ti,” he tóg. ²⁷ “Êg tÿ ù tÿ nén ù mãn sór kÿ, ti ïn tá, kÿ êg tóg ti se vén tĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra tóg ã tũ ki rĩr ke mũ, kÿ êg tóg ti tũ mãn tÿ hē ri kenh ke tũ nĩgtĩ, ti tar nĩn kÿ. Êg tÿ ti se kar kÿ êg tóg ti tũ mãm mũ sir,” he tóg. “Ge ti nĩgtĩ, sÿ nén han mũ ti. Tar ti nĩ, Japo ti, hã ra sóg hur ti sé, hã kÿ sóg ti tũ ag kygvãg mũ sir, ag jagrê kórég pan sóg mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ “Sÿ ke há vê, hã kÿ sóg tó mũ,” he tóg. “Topê vÿ ãjag mÿ vênh pãte fón kãn mũ, ãjag tÿ ti vĩ mranh kar ên tÿ, ãjag tÿ ti kato vĩ kónãn mré hã,” he tóg. ²⁹ “Jãvo ãjag tÿ Topê kuprêg kato vĩ kónãn kÿ tóg ãjag mÿ vênh pãte fón mãn ke tũ nĩ ha, Topê ti,” he tóg. “Ãjag tÿ Topê vĩ mranh ên vÿ ãjag hã kã nĩ nĩ, kurã tũ ti nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Ag mÿ tóg ke mũ, Jesus ti, ag tÿ ti to: “jagrê kórég ti hÿn nĩ,” hen kÿ.

Jesus mré ke pē fag
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Kĩ ti mĩnh fi tóg ti jãvy ag mré ti venh kãti mũ. Re kã fi jê ag mré, kũ ag tóg ù jênêg mũ, ti jé prêr jé. ³² Jesus pênĩn vênh e vỹ tóg nỹti, nĩgnĩg kũ, kũ ag tóg: “ha mẽ, ã mĩnh fi vỹ re kã jê, ã jãvy ag mré,” he mũ. “Fag tỹ ã mré vēmén sór vê. Æ jé prêr fag tóg mũ,” he ag tóg ti mỹ.

³³ Hã ra Jesus tóg: “inh mĩnh fi mỹ inh ve sór mũ', inh jãvy ag mré?” he mũ. “Inh mĩnh fi vê vê, inh jãvy ag vê vê, hã ra ag tóg tỹ inh mré ke pē tũ nỹti,” he tóg. ³⁴ Kũ tóg ùn nĩgnĩg kũ nỹti ag ki êvãnh kũ tóg: “inh mĩnh fi hã vê, inh jãvy ag hã vê gé,” he mũ. ³⁵ “Û tỹ Topê vỹ han mũ ên ag vỹ tỹ inh jãvy nỹti, inh ve fag ke gé, inh mĩnh ke gé,” he tóg ag mỹ, Jesus ti.

4

Nén fy to comparação
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Kejên Jesus tóg goj nig tỹ Galiléia fyr tá ag kanhrãn mãn mũ. Hã ra vênh e vỹ ti pênĩn nỹti, vênh e tãvĩ, hã kũ tóg canoa kãra rã mũ, goj kãki, kũ tóg canoa kãkã nĩ mũ, hã ra ag kar vỹ tar tá vênh mãn kũ nỹti, nig fyr tá. ² Ag mỹ tóg vênh vỹ e tó mũ, comparação han kũ. ³ Kũ tóg kejên ag mỹ: “ha mẽ,” he mũ. “Û tóg nén ù fy krigkrig tĩ mũ,” he tóg. ⁴ “Ti tỹ krigkrig kũ ti fy ù tóg êmĩn kri kutê mũ, êpny kri. Kũ sêsĩ tóg ti ko mũ sir. ⁵ Ti fy ù tóg pãró kri kutê mũ, ga e tũ ki,

kũ tóg kãnhmar mur mũ vê, ga sĩ ên ki. ⁶ Hã ra rã tóg ã tỹ êg nĩno kã sa kũ (tóg) ti pũn mũ. Ti jãre han tũ nĩn kũ tóg tóg mũ. ⁷ Ti fy ù tóg sónh kãki kutê mũ, kũ sónh tóg ti mré mur mũ, ti kri rũm tóg mũ sir kũ tóg kanê han tũ nĩ. ⁸ Ti fy ù tóg ga há kri kutê mũ kũ tóg mur há han mũ, mog há han tóg mũ, kanên ha han tóg mũ gé, ù tóg kanê tỹ 30 (ke) han, jo ù vỹ kanê tỹ 60 (ke) han, jo ù vỹ kanê tỹ 100 (ke) han. ⁹ Û nĩgrêg nỹti tỹ tỹ jêmê jé,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ nén fy to comparação kãmén

(Mt 13.10-23; Lc 8.9-15)

¹⁰ Ûn e ên ag mũn kar kũ ti mré nỹti ag tóg ti ki jêmênh kãmũ mũ, nén fy kãmén ti. Kũ ag tóg ti mỹ: “ã tỹ êg mỹ ne tó nê?” he mũ.

¹¹ Kũ tóg ag mỹ: “ãjag hã tóg Topê tỹ tỹ êg pa'i nĩ ki kanhró nỹtĩnh mũ, ijo tó ja tũ ên ki,” he mũ. “Hã ra sóg ên ag mỹ comparação tãvĩ han mũ. ¹² Ag mỹ sóg tó há han ke tũ nĩ, ón kũ mêng mũ ag mỹ, kũ ag tóg ãjag tỹ vég mũ ra ki kagtũg nỹti, ãjag tỹ mêng mũ ra ag tóg to jykrén tũ nỹti, kũ ag tóg Topê ki ge tũ nỹti gé, kũ Topê tóg ag mỹ vênh pãte fón ke tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti, ù ag to.

¹³ Kũ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ to jykrén tũ tóg tĩ,” he mũ, “sỹ ãjag mỹ nén fy kãmén kũ,” he tóg. “Kũ ti mỹ ãjag tỹ ù to jykrén há nĩnh mũ', sỹ ãjag mỹ comparación ù han kũ?” he tóg.

14 Kÿ tóg jamã hár(a) ag mÿ kãmén mÿ. “Û tóg nén fy vãvãm tí, kÿ ti tÿ Topê ví tó vê, hã vÿ: vãvãm, he mÿ, nén fy ri ke vê,” he tóg. 15 “Ti fy ù vÿ êmÿn kri kutê mÿ. Kÿ Topê ví mæg mÿ ù ag vÿ êprÿ ri ke nÿtÿ,” he tóg. “Ag tÿ Topê ví mæg mÿ ra tóg ag mÿ tÿ tÿ' he mÿ, Satanás ti, Topê ví tÿ. Vêsÿmér tóg ag mÿ tÿ tÿ' he mÿ, ag mÿ Topê ví tó tÿ. Kÿ êmÿn ri ke vê sir. 16 Hã ri ken hã vê gé, ti tÿ pãró kri vãvãm ên ti. Ag tÿ Topê ví mæg mÿ ag tóg vêsÿmér: hej, he mÿ sir. Ag mÿ tóg sér tí. 17 Hã ra ag tóg nén kré jãre tÿ ri ke nÿtÿ, kÿ ag tóg mÿ sí han mÿ, Topê mré. Nén ù jagy kutê kÿ ag tóg sir Topê tovãnh mÿ vêsÿmér, ù tÿ Topê tigrÿn ag kato tẽ kÿ. 18 Ti tÿ sónh kãki vãm ên hã vê gé, hã vÿ tÿ Topê ví mæg mÿ ag nÿtÿ gé. 19 Hã ra ag tóg ãjag rãnrãj hã mÿ êkrég mÿ, ón kÿ rico nÿ sór jé. Nén ù kar to ag én, hã kÿ Topê ví tóg ag mÿ katÿ' he mÿ sir. Kÿ ag tóg kanê há han tÿ nÿ. 20 Hã ra ti tÿ ga há kri vãvãm mÿ ên vÿ tÿ Topê ví mæg mÿ ag nÿtÿ gé. Hej, he ag tóg mÿ sir, kanê há han ag tóg mÿ, ù tóg kanê tÿ 30 (ke) han mÿ, ù tóg kanê tÿ 60 (ke) han mÿ, ù tóg kanê tÿ 100 (ke) han mÿ,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ.

*Jêngrê to comparação
(Lc 8.16-18)*

21 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Êg pi(jé) néj gru ma kãmÿ kÿ kêj krêm fêg tí, êg pi(jé) cama krêm fêg tí,” he mÿ. “Ti fêg jafã kri êg tóg fêg tí. 22 Hã kÿ

êg tÿ nén vэг tÿ ên vênh ven kãn ke vê, hã jé tóg ver péju kÿ nÿ. Êg tÿ nén ki kagtÿg ên vênh ven kãn ke vê,” he tóg. 23 “Ûn nÿgrêg nÿtÿ tÿ tÿ jêmê jé,” he tóg.

24 “Hã kÿ jêmê há han,” he tóg. “Ãjag mré ke ag jÿkre tugnÿm ãjag tóg tí, kÿ ãjag tóg ag mÿ ví tar han tí. Kÿ Topê vÿ ãjag mÿ ví tar han ke mÿ gé, ãjag tÿ ãjag mré ke ag jÿkre ri ke nÿtÿn kÿ. Hã ra tóg ãjag mÿ ví tar kãfór han ke mÿ, ha vemnÿ,” he tóg. 25 “Û tÿ nén ù to jÿkrén há han kÿ tóg ù to jÿkrén mãn', ù to jÿkrén mãn', he mÿ sir. Û tÿ nén ù to jÿkrén há han tÿ nÿn kÿ tóg ti mÿ tÿ' he mÿ sir, ti tÿ nén to jÿkrén sí han mÿ ra,” he tóg, Jesus ti.

Nén kré to comparação

26 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topê tÿ tÿ êg pã'i nÿ vÿ ge nÿnh mÿ, ha mæg,” he mÿ. “Û vÿ nén ù fy vãvãm tÿg mÿ, êpÿ ki,” he tóg. 27 “Û tÿ vãvãm mÿ vÿ nÿr mÿ sir, kutyg kÿ, tÿ vaj kÿ tóg rÿr mãn mÿ sir. Hã ra ti fy ên vÿ mur mÿ, mog tóg mÿ, jo ù tÿ vãvãm mÿ tóg ki kagtÿg nÿ. “Ti hẽ ri ken kÿ mur'?” he tóg. 28 Jãvo tóg vêsóg ki mog, kar tóg mó han, kÿ vãhã ti kanê vê sir, ti mó kãki. 29 Ti kanên kar kÿ tóg ag mÿ: “ha kre jafã va kãmÿ jêg,” he mÿ sir. Kÿ ti krenh ke kurã vê sir. Topê tÿ tÿ êg pã'i nÿ ri ken hã vê,” he tóg, Jesus ti, ã kãtÿg mãn ke tón kÿ.

Ka tỹ mostarda fy to comparação

(Mt 13.31-32, 35; Lc 13.18-19)

³⁰ Kỹ Jesus tóg: “inh hỹn tóg tag tónh mũ ha, sỹ Topê tỹ tỹ ãg pã'i nĩ kãmén jé,” he mũ. ³¹ “Ka tỹ mostarda fy ri ke ti nĩ, Topê tỹ tỹ ãg pã'i nĩ ti,” he tóg. “Ti krãn ãg tóg tĩ, ãg japỹ ki. Kãsir ti nĩ, ti fy ti. Ủ fy vỹ ti sĩ ri ke tũ nỹtĩ. ³² Ti krãn kar kỹ tóg mog mũ, kỹ tóg ãgóho kar kãfór nĩ. Pẽ mág ti nỹtĩ, hã kỹ sēsĩ ag vỹ kãki krẽg tĩ, ti fẽnja ki,” he tóg, Jesus ti.

³³ Comparação tỹ hẽn ri ke hyn han tóg, ag mỹ Topê vĩ tón ki, ag tỹ to jykrén sór kỹ. ³⁴ “Tag vỹ ge nỹnh mũ,” he hã han tóg ag mỹ, Jesus ti. Ag mỹ tóg jamã hár(a) nén ù tó tũ nĩ, ùn e ag mỹ. Hã ra tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ kãmén há han mũ, ag pin kỹ.

Jesus tỹ kóho tỹ tũ' he

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Hã tỹ kuty tá tóg ag mỹ: “mũ nỹ, goj nig kafã ù ra,” he mũ.

³⁶ Hã kỹ ag tóg vẽn h e ẽn ré kỹ mũ mũ sir, canoa kãmĩ, Jesus tỹ kãkã nĩn kỹ. Hã ra ù ag tóg ti mré mũ mũ gé, canoa ù kãmĩ. ³⁷ Hã ra kãka tar tãvĩ vỹ tóg vãhã krog he mũ, kóho ti. Kỹ goj tóg canoa kãki krém krém ke mũ. Ti fãn sór tóg mũ sir. ³⁸ Hã ra Jesus tóg nũr nỹ, fakrĩnh kỹ, canoa nér tá. Kỹ ag tóg ti rĩn kỹ ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ëg mỹ ãg kãgter ha mẽ tóg tĩ. Mỹ ã mỹ tỹ nén ù tũ?” he ag tóg ti mỹ.

³⁹ Kỹ tóg rĩr mũ sir, kỹ tóg kóho mỹ vĩ tar han mũ, ti mỹ: “krỹg he ra,” hen kỹ. Kỹ kóho tóg tũ' he mũ, katy' he tóg mũ. ⁴⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ne jé kanẽ jur nẽ?” he mũ. “ãjag mỹ inh ki rã há han tũ?” he tóg ag mỹ. ⁴¹ Kỹ tóg ag mỹ e (pẽ) tãvĩ tĩ sir. Jagnẽ mỹ ag tóg: “ti jykre tóg ãg mỹ e tĩ,” he mũ. “Kóho vỹ ti vĩ han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

5

Jesus tỹ vẽn jagrẽ kórég tỹ mil ag pan

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Kỹ ag tóg goj nig kafã ù tá junjun mũ sir, Gerasa tá ke ag tá. ² Jesus tỹ canoa ki vag ke mũ ra ù tóg ti kato tẽ mũ. Jagrẽ kórég ti nĩ. Vẽnh kej tá tóg kãkutẽ mũ. ³ Tá tóg ẽmã nĩ, vẽnh kej tá. Ag tỹ ti ség mũ ra tóg vẽnh mỹ nĩ, ferro mré hã. ⁴ Ti se tỹ hẽn ri ke han ja ag tóg nĩgtĩ vẽn, ti nĩgé, ti pẽn ke gé, ferro tỹ. Hã ra tóg ferro tỹ kam ke ja nĩgtĩ, ã pẽn se ja ti mrynhmranh kãn ja tóg nĩgtĩ. Ag tỹ ti kanhrãn ke mũ ra ag tóg ti tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩgtĩ. ⁵ Kuty ki kurã mré tóg prěr tĩgtĩ, vẽnh kej ki. Pãró ẽn ki pó génh kỹ tóg vēsãnh tĩgtĩ. ⁶ Ti tỹ kuvar há tá Jesus ve kỹ tóg ti to vẽnhvãg tí mũ, kỹ tóg ti krêm grĩnh ke mũ. ⁷ Jamã hár(a) tóg prěr mũ, kỹ tóg: “!..ã isỹ hẽ ri kenh mũ, Jesus'..!” he mũ, “!..kynhmỹ Topê kósin'..!” he tóg. “!..ã mỹ sóg to vĩnh mũ, ã tỹ inh vóg kónãn tũ nĩn jé, kỹ Topê vỹ inh vĩ mẽg mo..!” he tóg. ⁸ Hã ra

Jesus tóg ti mý: “ti tovānh ra, Nén-Kórég’,” he ja nī.

⁹ Kǵ Jesus tóg ti mý: “ã jyjy hē ri ke tī,” he mū. Kǵ tóg: “Mil,” he mū. “E tǎvī ěg nýtī,” he tóg, Nén-Kórég ti.

¹⁰ Kǵ tóg to vī’, to vī’, he mū, Jesus tǵ ěmā ěn ki ti kutēm tū nī jé.

¹¹ Hā ra ag mēg tǵ porco ag tóg jēg nýtī, pānónh ěn kri.

¹² Kǵ Nén-Kórég ag tóg Jesus mý: “ag mēg to ěg jēgnē, ěg tǵ ag kǎki ge jé,” he mū.

¹³ Kǵ tóg ag mý: “hej,” he mū. Kǵ Nén-Kórég ag tóg ěn ti tovānh mū sir, porco ag ki ge ag tóg mū sir. Kǵ ag tóg re mū sir, porco ag. Rán ki ag tóg re mū, kǵ ag tóg nǵgnǵr kǎn mū sir, goj nig ki. Kǎgter kǎn ag tóg mū. Porco tǵ mil régre ag vē, hǵn.

¹⁴ Kǵ porco ki rǵr tǵ ag tóg sir pétē mū, cidade ra. Tá ag tóg kǎmén kǎn mū, Nén-Kórég tǵ jagrē ja ěn ti. Kǵ ag tóg Jesus to mū kǎn mū sir, nén ěn ve jé. ¹⁵ Jesus tá ag tóg junjun mū sir, kǵ ag tóg ũn jagrē kórég ja ěn vég mū, kur tu kǵ. Krī há’ he tóg mū, ũ tǵ mil tǵ jagrē kórég ja ěn ti. Kǵ ag fe tóg jūrūn ke mū. ¹⁶ Kǵ ũ tǵ vég mū ag tóg kǎmén mū sir ag mý Ũn jagrē kórég ja ti, porco ag. ¹⁷ Hā kǵ ag tóg Jesus mý to vī mū, ti tǵ tá kutē jé, ag rǎ hā nī tū nī jé.

¹⁸ Ti tǵ canoa kǎki rǎ kǵ ũn jagrē kórég ja tóg: “nhǵ ě mré tǵg mū,” he mū, Jesus mý. ¹⁹ Hā ra tóg ti mý nenh. “Ha tǵg, ě ĩn ra, ě tǵ ě mré ke ag mré nī jé,” he tóg ti mý. “Ag

mý kǎmén nī, ěg jóg mág tǵ ě tǵ há’ he mū ti, ti tǵ ě jagǎgtǎn mū ti,” he tóg ti mý. ²⁰ Kǵ tóg tǵ mū. ěmā tǵ 10 (ke) ki ga tá tóg kǎmén mū, Jesus tǵ ě tǵ há’ he ti. Kǵ tóg ag kar mý e tǵ.

Jairo tǵ Jesus mý ě kósin fi to vī

(Mt 9.18-19; Lc 8.40-42)

²¹ Kǵ Jesus tóg kafā ra tǵg mǎn mū, canoa kǎmī. Kǵ vēnh e tóg ti jo vēnh mǎn mū. Hā ra tóg goj nig fyr tá jē nī. ²² Kǵ ũ tóg kǎtī mū, ti jiji hā vǵ: Jairo, he mū. Judeu ag vēnh kanhrǎn jafā to tóg tǵ pǎ’i nī. Ti tǵ Jesus ve kǵ tóg ti krēm mǵg ke mū. ²³ Ti mý tóg: “inh kósin sǵ fi vǵ tǵg sór mū,” he mū. “Kunǵg, ě tǵ ě nǵgē tǵ fi mē jé, fi tǵ há’ he jé, fi kren jé,” he tóg. ²⁴ Kǵ tóg ti mré tǵ mū. Hā ra ũn e ag tóg ti nón mū kǵ ti kutǎn mū.

Ũn tǵtǎ kaga fi

(Mt 9.20-22; Lc 8.43-48)

²⁵ Jo ũn tǵtǎ ũ fi tóg tá nǵgtī. Kyvēnh krǵg tū han kǵ fi tóg nī, prǵg tǵ 12 (ke) ki. ²⁶ Médico ag tǵ fi vēsǵrénh mág han, to fi tóg ě tǵ nén vǎm kǎn, hā ra fi tóg há’ he tū nī, ke han han fi tóg. ²⁷ Hā ra fi tóg Jesus kǎme mē ja nǵgtī, kǵ fi tóg vēnh e kǎmī tǵg kǵ ti nón ti kur mēg mū sir. ²⁸ “Sǵ hēn ri ke mūn ti kur mē kǵ ĩnh hǵn han mū,” he fi tóg.

²⁹ Fi tǵ ti kur mē kǵ fi kyvēnh tóg gym ke mū sir vǎhā, kǵ fi tóg ki kanhró nī, fi kaga tǵ há’ he ěn ki. ³⁰ Hā ra Jesus tóg ě fe tǵ ki kanhró nī, ě jykre kutē ěn ki. Kǵ tóg vēnh

e kãki vĩrĩn ke mũ sir. “Û nỹ inh kur mẽ?” he tóg.

³¹ Kĩ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ: “vẽnh kar tỹ ã kutãn vê,” he mũ. “Jo ã tóg: ù nỹ inh kur mẽ? he mũ,” he ag tóg ti mỹ.

³² Kĩ tóg tãmĩ êvãnh mũ, ù tỹ ã mẽg mũ fi ve jé. ³³ Hã ra ùn tỹtá fi tóg ki kanhró nĩ, fi han mũn ki. Kĩ fi tóg kamẽg kỹ, jũrũn ke kỹ mũg ke mũ, ti krêm. Kĩ fi tóg ti mỹ kãmén kãn mũ sir.

³⁴ Hã ra tóg fi mỹ: “inh kósin,” he mũ. “Ã tỹ inh ki rã kỹ ã tóg há' hé,” he tóg. “Ha tĩg, jatun mỹ, ã han vê ha,” he tóg, fi mỹ.

*Jairo kósin fi rĩr mãn
(Mt 9.23-26; Lc 8.49-56)*

³⁵ Ti tỹ ver fi mré vēmén jẽ ra ù ag tóg tá junjun mũ, pã'i tỹ Jairo ên ãn tá. “Ã kósin fi vỹ hur ter,” he ag tóg. “Tũg ja fi tóg nĩ ha,” he ag tóg. “Hã kỹ ti mỹ: kunĩg, he mãn tũg nĩ, ti kutãn mãn tũg nĩ,” he ag tóg, Jairon mỹ.

³⁶ Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, kỹ tóg: “kamẽg tũg nĩ, inh vỹ hã kri nĩmĩ,” he mũ, pã'i ên mỹ. ³⁷ Kĩ tóg ùn e ag tỹ ti ãn ra mũ kamẽg. “Pedro vỹ tĩg mũ inh mré, Tiago ke gé,” he tóg, “Tiago jãvy tỹ João ke gé,” he tóg.

³⁸ Ag tỹ Jairo ãn tá junjun mũ ra Jesus tóg vẽn e vэг mũ sir, kygfỹ mũ fag, vēsýrénh jagy han mũ fag. ³⁹ Kĩ tóg kã rã kỹ fag mỹ: “ãjag tỹ ne jé kygfỹ nẽ, ãjag tỹ ne jé vēsýrénh nẽ?” he mũ. “Ter tũ fi nĩ, nũr fi nỹ nĩ,” he tóg.

⁴⁰ Hã ra fag tóg ti nyg mũ. Hã ra tóg fag pan mũ sir, kỹ tóg fi panh mré, fi mỹnh fi mré fi venh tĩ mũ, ti mré kãmũ mũ ag mré. ⁴¹ Fi nĩgé kãgmĩ kỹ tóg fi mỹ: “talitá cumi,” he mũ. Ëg vỹ ki ke vê, hã vỹ: nĩ ra, jỹ, he mũ.

⁴² Kỹ vãhã gĩr fi tóg nĩ mũ sir, kãnê tĩ fi nĩ sir. Kri prỹg tỹ 12 (ke) fi nĩ. Kỹ tóg ag mỹ e tãvĩ tĩ. ⁴³ Hã ra tóg ag mỹ vỹ tar han, ag tỹ ù mỹ tó tũg jé. “Ha fi mỹ vễjẽn ven,” he tóg. Hã ra tóg fi ter kỹ nỹ ra fi rĩn mãn.

6

*Jesus jamã tá ke ag tỹ ti to é
he*

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Kỹ Jesus tóg tá kãkutẽ kỹ ã jamã tá jun mũ sir. Ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ gé. ² Vẽnhkán ke kurã ki tóg ag vẽn kanhrãn jafã ki ag kanhrãn mũ. Ag tỹ ti vỹ mẽ kỹ tóg ag mỹ e tĩ. “Hẽ tán hỹn ki kanhrãn, vẽnh jykre tag ti ki? Û nỹ hỹn ti kanhrãn?” he ag tóg, ti jamã tá ke ag. “Ëg tỹ nén han vãn hyn han tóg tũgtĩ,” he ag tóg. ³ “Ãn han tĩ ên vê mỹr,” he ag tóg. “Maria fi kósin vê mỹr, Tiago kãke, José, Judas, Simão kãke, kỹ ti ve fag vỹ ãg mré nỹtĩ gé mỹr. Ti tỹ ne jé tỹ ãg kãfór nĩ sór nẽ?” he ag tóg. Kỹ tóg ag mỹ tỹ ù nỹ.

⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ẽmã ù tá ke ag tóg Topẽ vỹ tó tĩ to é he tũ nĩgtĩ mỹr,” he mũ. “Ti jamã tá ke ag tóg ti to é he tĩ jãvo, ti mré ke ag, ti kanhkã ag,” he tóg. ⁵ Kỹ Jesus tóg tá nén ù han tũ nĩ sir. Ûn kaga pipir ag hã

tỹ há' he tóg, ã nĩgé tỹ ag mẽ kỹ. ⁶ Ag tỹ ti ki ge tũ tóg ti mỹ e tĩ, ti jamãn ki. Kỹ tóg ãmã kãsir mĩ tũg kỹ ag kanhrãn tĩ nĩ sir.

Jesus tỹ ù tỹ 12 (ke) ag jẽgnẽ (Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag jé prẽr mũ. Kỹ tóg ag mũn mũ, ùn régre tĩn', ùn régre tĩn' he tóg. Ag mỹ tóg vẽn jykre nĩm mũ, ag tỹ vẽn jagrẽ kórég pan mũ jé. ⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag mũn kỹ pão ma mũ tũg nĩ,” he mũ, “bolsa ke gé, jãnkamy ke gé,” he tóg. ⁹ “Vátó hã va mũmnĩ, kátó ti, pẽ né ke gé, pẽn to ró ti,” he tóg. ¹⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ãmã ù tá jun kỹ, ãjag tỹ ãn ra rã mũ hã ki nũgnũr hemnĩ,” he mũ, “hã ki ãjag tỹ kurã ki panh ke mũ ãn tá krỹgkrỹg nĩ,” he tóg. ¹¹ “Èmã ù tá ke ag tóg kejẽn ãjag mỹ: kãgemnĩ, henh ke tũ nĩ, ag tỹ ãjag vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ. Kỹ ãjag pẽn hã kykũnh nĩ, ãjag tỹ tá pa kỹ,” he tóg, “ag tỹ ve kỹ to ki kanhró nỹtĩ jé, Topẽ tỹ ag mỹ: vó', he ti,” he tóg ag mỹ. “Ha mẽ, ki hã sóg tó mũ. Kurã tỹ ãgno ki, isỹ vẽn kar jykre tugnỹm ke kurã ãn ki ag tóg jagãgtar nỹtĩnh mũ, ag tỹ ãjag vĩ jẽmẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

¹² Kỹ ag tóg mũ mũ sir, ù tỹ 12 (ke) ag. “Ãjag jykre tovãnh nĩ,” he ag tóg mũ, vẽn kar mỹ. ¹³ Vẽn jagrẽ kórég pan ag tóg mũ, ha mẽ. Ùn kagyga ag to tĩn ag tóg mũ, azeite tỹ, kỹ ag tóg tỹ há' he kãn mũ sir.

João Batista ter (Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Kỹ pã'i mág tỹ rei tóg Jesus kãme mẽg mũ sir. Vẽn kar vỹ ti kãmén tĩ, hã kỹ tóg mẽg mũ. Pã'i mág tỹ rei ãn jijin hã vỹ: Herodes, he mũ. Kỹ tóg: “João hỹn (tóg),” he mũ, “ù tỹ ag kygpég tĩ ãn ti,” he tóg. “Ã ter jan tán hỹn vỹn ké,” he tóg. “Hã kỹ tóg ãg tỹ nẽn han vãn kar ãn hyn han tĩ,” he tóg, Jesus to, Herodes ti.

¹⁵ Hã ra ù tóg Jesus to: “Elias vẽ,” he mũ. Kỹ ù tóg: “Topẽ vĩ tó tĩ vẽ, vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag ri ke vẽ,” he mũ gé.

¹⁶ Hã ra Herodes tóg ti kãme mẽ kỹ: “João hỹn ã ter ja tá vỹn ké, sỹ ùn krĩ kym ja ãn ti,” he mũ.

¹⁷ Herodes vỹ João se ja nĩ, vẽn jafã kãki tóg ti fón ja nĩ, Herodias fi tigrĩn. Tỹ fi Filipe prũ fi nĩ, ti jãvy, hã ra tóg fi tỹ prũg mũ, Herodes ti.

¹⁸ Kỹ João tóg Herodes mỹ: “ã hã ne tóg ã mré ke prũ fi tỹ prũg mũ,” he ja nĩ. “Fĩ ki ã tóg Topẽ vĩ mranh mũ,” he ja tóg nĩ, João ti, Herodes mỹ. ¹⁹ Tag to Herodias fi tóg ti to kórég nĩ, ti tén ke to fi tóg jykren nĩgtĩ, hã ra fi tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ, ²⁰ Herodes tỹ ti kamẽg kỹ. João vỹ tóg tỹ ùn jykre kuryj nĩ. Topẽ jykre hã han tóg tĩ. Hã kỹ Herodes tóg ti jy nĩgãn tĩ, ti tỹ ti jykre há ki kanhró nĩn kỹ. João vỹ tóg ti mỹ vẽnhmỹ tĩ, ge ra tóg ti mỹ mẽ há tĩ, Herodes mỹ.

²¹ Kejẽn tóg fi mỹ ti tén ke ki króm ke mũ. Herodes tóg ã mur ja kurã ãn ki festa mág han mũ, tenente ag mỹ, soldado ag pã'i ag mỹ ke gé, ùn

rico ag mÿ ke gé, Galiléia tá ke ag mÿ.

²² Kÿ Herodias fi kósin fi tóg ag jo vènh gringrén mÿ, hã ra tóg ag mÿ sí tâvĩ tí, Herodes mÿ, ti mré nÿtĩ ag mÿ ke gé, ti mré jég mÿ ag mÿ. Kÿ tóg fi mÿ: “ã tÿ nén to vĩ mÿ tÿ sóg ã mÿ nĩm mÿ,” he mÿ. ²³ Fi mÿ tóg: “sÿ ke há vè,” he mÿ. “Ã tÿ nén to vĩ mÿ kar nĩm jé sóg ke mÿ, isÿ nén kar kuju mré hã,” he tóg, tátãg fi mÿ.

²⁴ Hã ra fi tóg ã mÿnh fi to tí mÿ sir. “Inh hÿn ne to vĩnh mÿ?” he fi tóg mÿ, ã mÿnh fi mÿ. Kÿ fi tóg: “João krĩ to vĩmni,” he mÿ, “ũ tÿ ag kygpég tí ên krĩ to,” he fi tóg, ã kósin fi mÿ, Herodias fi.

²⁵ Kÿ fi tóg vèsÿmér pã'i mág ên to vènhvãg tí mÿ. “Inh mÿ ũri João Batista krĩ nĩm, pénky kãkã,” he fi tóg mÿ.

²⁶ Kÿ Herodes tóg fe kaj mág han mÿ sir. Hã ra tóg fi mÿ: “sÿ ke há vè,” he ja nĩ, hã kÿ tóg fi mÿ han sór mÿ, ti mré nÿtĩ ag tÿ mē kãn ja nĩn kÿ. ²⁷ Hã kÿ tóg polícia ũ jènég mÿ, ti tÿ ti krĩ ma kãtĩg jé. Kÿ tóg ti krĩ kym mÿ sir, vèse ja kãtã. ²⁸ Kÿ tóg ti krĩ ma kãtĩ mÿ sir, pénky kãkã nĩm kÿ. Kÿ tóg fi mÿ nĩm mÿ, tátãg fi mÿ. Kÿ fi tóg ã mÿnh fi mÿ ma kãtĩ mÿ, Herodias fi mÿ.

²⁹ Kÿ João mré mÿ tí ag tóg ti venh mÿ mÿ, ti ter mē kÿ. Kÿ ag tóg ti há va mÿ mÿ, vènh kej ra. Tá ag tóg ti péju mÿ sir.

Jesus tÿ ũ tÿ 5 mil (ke) ag jèn (Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

³⁰ Kejën Jesus tÿ ũn vin mÿ ag tóg Jesus to vÿnvÿn ke mÿ, ti mÿ kãmén jé, ag tÿ vènh kar mÿ nén tó ja ên tí, ag tÿ nén ũ han mÿ kar ên ke gé. ³¹ Kÿ tóg ag mÿ: “mÿ nÿ, êg pir mÿ êmã tũg ja ra mÿ jé, êg vènhkãn sí han jé,” he mÿ. Kãmũ ag tóg nÿ nĩ, e ag tóg tí ha, kÿ tóg ag jèn ke mÿ ra vènhmÿ tí sir. ³² Kÿ ag tóg canoa kãmĩ mÿ mÿ sir, êmã tũg ja ra, ãjag pir mÿ.

³³ Hã ra ũn e ag tóg ag mÿ ve kÿ ag ki kanhrãn mÿ, kÿ ag tóg ãjag pèn kã ag jy pétē mÿ, êmã kar tá kãmũ kÿ. Ag jo ag tóg tá junjun mÿ sir, vènh e ên tí. ³⁴ Jesus tÿ tá jun kÿ tóg sir ũn e ag vég mÿ, kÿ ag tóg ti mÿ jagtar nÿtĩ. Ti mÿ ag tóg tÿ êg mēg tÿ mé, êg mēg tÿ carneiro ri ke nÿtĩ. Ũ tÿ êg mēg ki rĩr tũ nĩn kÿ tóg jagãgtar nÿtĩgĩ, êg mēg ti. Tag ri ke ag nÿtĩ, ũn e ên ag, Jesus mÿ, ag tÿ Topē vĩ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ.

³⁵ Hã ra tóg rãké nÿ sir, kÿ ti mré mÿ tí ag tóg ti mÿ: “ki ti êmã tũ nĩ, rãké ti nÿ ha,” he mÿ. ³⁶ “Ã tÿ ag mÿn kÿ tóg há tí vè. Kÿ ag tóg êmã kar mĩ mÿnh mÿ, vjèn jãvãnh jé,” he ag tóg ti mÿ. ³⁷ Hã ra tóg ag mÿ: “ha inhã ag jèn ge,” he mÿ. Hã ra ag tóg: “kÿ êg mÿ jãnkamy tÿ hèn ri ke tÿ pão kajãm mÿ?” he mÿ, “êg tÿ ag jèn jé?” he ag tóg ti mÿ.

³⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “pão tÿ hē ri ke nÿ ki nÿtĩ?” he mÿ. “Ha venh mÿ jég,” he tóg. Ag tÿ ve kÿ ag tóg: “ũ tÿ 5 (ke) vè,” he mÿ, “pirã régre ke gé,” he ag tóg.

³⁹ Kĩ tóg ag mĩ: “nĩgnĩ ra, re gĩnh tánh kri, mrugmru kri,” he mũ, “vẽnhmãn kĩ,” he tóg, vẽn kar ên mĩ. ⁴⁰ Kĩ ag tóg vẽnhmãn kĩ nĩ', vẽnhmãn kĩ nĩ' he mũ, ù vỹ tóg 100 (ke) nĩ' he mũ, jo ù tóg 50 (ke) nĩ' he mũ, ag vẽnhmãn ù. ⁴¹ Kĩ tóg pão tỹ 5 (ke) génh kỹ, pirã régre génh kỹ kanhkã ki êvãnh mũ, kỹ tóg Topẽ mré vỹ mũ sir, kỹ tóg pão kénh mũ sir, ã mré mũ tĩ ag mĩ tóg vin mũ, ag tỹ ùn e ên mĩ vẽn kãpãpãm jé. Pirã régre tỹ tóg vẽn kãpópãm mũ gé sir. ⁴² Kĩ vẽn kar vỹ ko kãn kỹ funfór mũ sir. ⁴³ Kēj tỹ 12 (ke) fãn ag tóg mũ sir, pão ke tỹ, pirã ke tỹ. ⁴⁴ Pão ên ko mũ ag tóg tỹ 5 mil (ke) nỹtĩ, ùn tỹtá fag tó tũ.

Jesus tỹ goj kri tĩg
(Mt 14.22-33; Jo 6.15-21)

⁴⁵ Kỹ Jesus tóg vēsỹmér ã mré mũ tĩ ag mĩ tó mũ, ag tỹ canoa kãmĩ mũ jé, ag tỹ ti jo kafã ù ra mũ jé, êmã tỹ Bet-saida ra. “Isỹ ùn e tag ag mĩ: ha mũjêg, henh ke vê ver,” he tóg ag mĩ. ⁴⁶ Kỹ tóg ag mĩ: “ha mũjêg,” he mũ sir. Ag mũn kar tóg pãnónh to tãpry mũ, Topẽ mré vỹ jé. ⁴⁷ Kuty ên kỹ canoa tóg ver tĩ nĩ, goj kãmĩ. Jo Jesus tóg tar tá jê nĩ ver, ã pir mĩ. ⁴⁸ Hã ra ag tóg canoa vóg kỹ ronron mũ sir, mũ kónãn ag tóg mũ sir, kãka tỹ ag kato tẽn kỹ. Hã ra tóg ag ronron vэг mũ sir, Jesus ti. Kỹ tóg kurã ke ra ag to kãtĩ mũ, goj kri tĩg kỹ, ã pẽn kã mỹr. Hã ra tóg ag tá jun mũ sir, kỹ tóg ag pátén sór nĩ ve nĩ. ⁴⁹ Ag tỹ goj kri ti tĩg ve kỹ ag tóg: “vẽnh kuprĩg vê,” he

mũ. Kỹ ag tóg vêkrênkrêr mũ, ⁵⁰ ag tỹ jũrũn ken kỹ, ag kar tỹ ti ve kỹ. Hã ra tóg vēsỹmér ag mré vỹ mũ, kỹ tóg ag mĩ: “kamêg tũg nĩ,” he mũ. “Inh hã vê, jũrũn ke tũg nĩ,” he tóg.

⁵¹ Kỹ tóg canoa kãki rã mũ sir ag mré, Jesus ti. Kỹ kãka tóg tũ' he mũ sir. Kỹ tóg ag mĩ e (pê) tãvĩ tĩ. ⁵² Hã kỹ tóg ag tỹ to jykrén tũ tĩ. Ver ag tóg krĩ tũ nỹtĩ, hã kỹ ag tóg Jesus jykre ki kagtĩg nỹtĩ ver, ti tỹ pão pir tỹ ùn e jẽn ja ra.

Jesus tỹ Genesaré mĩ tĩg
(Mt 14.34-36)

⁵³ Ag tỹ canoa kãmĩ pa kỹ ag tóg ga tỹ Genesaré tá junjun ja nĩ. Kỹ ag tóg canoa nỹgnỹn mũ sir. ⁵⁴ Ag tỹ canoa kãmĩ pa kar kỹ tá ke ag tóg vēsỹmér ti ki kanhrãn mũ, Jesus ki. ⁵⁵ Kỹ ag tóg ãn kar mũ pétê mũ sir, kỹ ag tóg ùn kagyga ag gé kãmũ mũ ti to. Kur kã ag tóg ag gé kãmũ mũ. Ti jêg jan ra ag tóg ti nón mũ mũ, ag tỹ ti jêg ja mẽ kỹ. ⁵⁶ Ti tỹ êmã ù tá jun kỹ ag tóg vẽnh kaga gé kãmũ tĩ, kỹ ag tóg ãn prur ki ag vin tĩ, êmã kãsir ki, êmã mág ki ke gé, vãn hãmĩ ke gé. “Mỹ ã mỹ há, êg tỹ hẽn ri ke mũn ã kur mráj mẽ jé?” he ag tóg ti mỹ. Kỹ ag tóg há' há' he kãn mũ sir, ag tỹ ti kur mẽn kỹ.

7

Ti si ag jykre ti
(Mt 15.1-9)

¹ Kejẽn Fariseu ag tóg Jesus to vẽnhmãn mũ, Topẽ vỹ to professor ag mré. Jerusalém tá ag kãmũ ja nĩ. ² Hã ra ag tóg Jesus mré mũ tĩ ù ag jẽn vэг

mũ. Nĩgpég tũ ja ag tóg nĩ, hã kũ tóg Fariseu ag mĩ jẽggryg tĩ. ³ Fariseu ag tóg nĩgpe kar kũ tỹ jẽg tĩ, Israel kar ag ke gé, ag tỹ ti si ag jykre han kũ. ⁴ Ag tỹ negocio tá kãmũ kũ ag tóg vëso tỹ kó he tĩ, goj tỹ, vëso tỹ kó he kar hã ag tóg ko tĩ. Vënh jykre si tỹ hën ri ke hyn han ag tóg tĩ, caneca kupég tĩ, kukrũ kupég tĩ, lata kupég tĩ ke gé. ⁵ Kũ Fariseu ag tóg Jesus mĩ ke mũ, Topẽ vĩ to professor ag mré hã. “Ã mré mũ tĩ ag tỹ hë ri ke jé ti si ag jykre han tũ nĩ nẽ?” he ag tóg mũ. “Ag tỹ ne jé ãjag nĩgé jẽggry ra jën nẽ?” he ag tóg mũ.

⁶ Hã ra tóg ag mĩ: “Isaías vỹ ãjag to vĩ ja nĩ, vãsỹ,” he mũ, “kũ tóg rán kũ nĩ,” he tóg. “Tĩ vĩn hã vë, ha më: povo tag vỹ ãjag nũnë hã tỹ inh mỹ vĩ há han tĩ, hã ra ag jykre pi(jé) tỹ inh jykre nỹ”. ⁷ Fagrĩnh mỹ ag tóg iso grĩnh ke tĩ, hã ra ag tóg ëprã ke ag jykre to: Topẽ tỹ tón hã vë, he tĩ, he ja tóg nĩgtĩ, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti. “Hã kũ tóg ãjag to ki hã tó ja nĩ, ãjag jykre régre nỹtĩn kũ,” he tóg, Jesus ti. ⁸ “Topẽ vĩ tovãnh ãjag tóg mũ,” he tóg. “Hã ra ãjag tóg ëprã ke jykre han tĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁹ Kũ tóg ag mĩ: “ãjag hã ne tóg Topẽ vĩ mranh tĩ,” he mũ, “ãjag tỹ ãjag jykre si hã han jé,” he tóg. “Hã ra tóg ãjag mỹ há nỹ, ãjag jykre si ën tĩ,” he tóg, ag mỹ. ¹⁰ “Moisés tỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ tó kũ tóg ãjag mỹ: “ã mỹnh fi mré ã panh kamëg nĩ, fag jagãgtãn nĩ,” he ja nĩgtĩ. “Û

tỹ ã han mũ fag mỹ vĩ kónãh mũ ën tén jé ã tóg ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Jesus ti. ¹¹⁻¹² “Moisés jãvo ãjag jykre vỹ ge nĩ, ha më. Û tóg kejën ã han mũ fag jagãgtãn sór tũ nĩ. Kũ tóg fag mỹ ón kũ: “Topẽ tũ vë,” he tĩ, ti tỹ fag mỹ nĩm jafã ën to. Kũ tóg fag ki rĩr ke tũ nĩ, kũ tóg fag to é he mũ sir. ãjag jykre kórëg hã vë,” he tóg, Jesus ti. ¹³ Kũ Jesus tóg ag mỹ: “Topẽ vĩ mranh ãjag tóg tĩ, ti jëgia kã ãjag tóg ëprã ke ag jykre hã ki króm sór tĩ. Ge tỹ hën ri ke han ãjag tóg tĩ,” he tóg ag mỹ, Jesus ti.

*Nén tỹ ëg kavénh mũ
(Mt 15.10-20)*

¹⁴ Kũ tóg vënh kar jé prër mãn kũ ag mỹ: “inh vĩ jëmë ra,” he mũ, “ãjag kar tỹ ki kanhrãn jé,” he tóg. ¹⁵ “Vëjën pi(jé) ëg kavénh tĩ,” he tóg, “ëg tỹn ko kũ,” he tóg. “Nén tỹ ëg ki kãpa vỹ ëg kavénh tĩ, ëg tỹ nén ù vënhmỹ han ën vỹ ëg kavénh tĩ,” he tóg. ¹⁶ “Û nĩgrëg nỹtĩ tỹ tỹ jëmë jé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Ti tỹ ã pir mỹ ĩn kãra rã kũ ti mré mũ tĩ ag tóg ti ki jëmëg mũ. “Ëg mỹ kãmén há han nĩ, ã vĩ tag,” he ag tóg ti mỹ.

¹⁸ Kũ tóg ag mỹ: “kũ ãjag mỹ ki kanhró tũ nỹtĩ ver?” he mũ. “Ëg jën tỹ ëg jënky kãra rã kũ tóg ëg kavénh tũ nĩgtĩ mỹr,” he tóg. ¹⁹ “Ëg nug kãra tóg rã mũ, kar ëg fón mũ. Ëg krĩ kãra tóg rã tũ nĩgtĩ,” he tóg. Hã kũ Jesus tóg vëjën kar to: “há ti nĩ,” he mũ.

²⁰ Kũ tóg: “nén tỹ ëg ki kãpa vỹ ëg kavénh tĩ,” he mũ.

21 “Nén tỹ ẽg ki kãpan hã vẽ, hã vỹ: jykrén kónãn, he mũ, ùn mén tũ fag to én, he mũ, nén ù péju, he mũ, ù tén, he mũ, ã prũ tũ fi mré nỹ, he mũ, ã mén tũ mré nỹ, he mũ. 22 nén kar to én, he mũ, vẽn h jykre pãno han, he mũ, ã tỹ nén ù nenh (ka)mẽ, he mũ, ù kato vĩ kónãn, he mũ, vẽn hmỹ inh ag kãfór kar nĩ, he tĩ, he mũ, krĩ tũ, he mũ. 23 Nén kar kórég ẽn tóg ẽg ki kãpa tĩ, hã kỹ tóg ẽg kavénh tĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ tátãg sĩ fi jagrẽ kórég kutẽm
(Mt 15.21-28)

24 Kỹ Jesus tóg tá kãkutẽ mũ sir, ga ù ra tĩg jé, cidade tỹ Tiro ra, cidade tỹ Sidom ra ke gé. Tá tóg ã ù krẽm nĩ mũ, hã ra tóg: “ker ù inh nĩgja ki kanhrãn hẽ’,” he mũ. Ge ra ag tóg ki kanhrãn mũ. 25 Kỹ vèsýmér ùn tỹtã ù fi tóg kãtĩ mũ. Fi kósín fi vỹ jagrẽ kórég nĩ. Fi tỹ ti kãme mẽ kỹ fi tóg kãtĩ mũ. Kỹ fi tóg ti krẽm mũg ke mũ sir, ùn tỹtã fi. 26 Hã ra fi vĩ vỹ tỹ Grego nĩ, ù tỹ Siro-Fenício krẽ vỹ tỹ fi nĩ. Kỹ fi tóg to vĩ mãn’, to vĩ mãn’, he mũ, ti tỹ fi kósín fi jagrẽ kórég ẽn kutẽm jé.

27 Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “ẽg jẽn vỹ tỹ ẽg krẽ tỹ ko jafã nĩ,” he mũ. “Vẽn hmỹ ti nĩ, ẽg tỹ ẽg krẽ pão tỹ cachorro mỹ fón kỹ,” he tóg, fi mỹ.

28 Hã ra fi tóg Jesus ti mỹ: “hỹ,” he mũ. “Hã ra cachorro sĩ ag tóg ẽg krẽ pão vár ẽn ko tĩ, mesa krẽm,” he fi tóg ti mỹ. 29 Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “tó há han ã tóg,” he mũ. “Ha tĩg,

fi jagrẽ kórég tóg hur kutẽ, ã kósín fi ki,” he tóg mũ.

30 Kỹ fi tóg ã ãn ra tĩ mũ sir. Fi tỹ tá jun kỹ fi kósín fi tóg nỹ mũ, cama kri, hã ra fi jagrẽ kórég ẽn vỹ kutẽ ja nĩ.

Jesus tỹ ùn vĩ vãn h vĩn

31 Kỹ Jesus tóg cidade tỹ Tiro ki ga ki kutẽ mũ, kỹ tóg cidade tỹ Sidom fĩn rãm mũ gé sir, kỹ tóg ga tỹ Galiléia ki goj nig ra tĩ mũ sir, cidade tỹ 10 (ke) fĩn rãm kỹ. 32 Kỹ ag tóg ù pére kãmũ mũ, ti to, ùn kutu, ùn vĩ kar vãn h. Kỹ ag tóg ti mỹ ti tó mũ, ti tỹ ã nĩgẽ tỹ ti mẽ jé. 33 Hã ra Jesus tóg ti pére tĩ mũ, ti pin kỹ, kỹ tóg ã nĩgẽ juféj tỹ ti nĩgrẽg nor nĩgfénh mũ, kỹ tóg ti nũnẽ to sug mũ sir. 34 Kỹ tóg kanhkã ki ẽvãn h kỹ ynh’ ynh’ he mũ sir, kỹ tóg ti mỹ: “efatã,” he mũ. Ẽg vĩ ki ke hã vỹ: “ti nĩgrẽg jé nor hé,” he mũ. 35 Kỹ ti nĩgrẽg tóg nor’ he mũ sir, ti nũnẽ tóg kavar mũ sir. Vĩ tóg mũ sir, há’ he tóg mũ sir. 36 Kỹ Jesus tóg ag tỹ tó kamẽg, hã ra ag tóg tugtó kãn mũ, ti tỹ: “ker tó hẽ’, ker tó hẽ’,” he mũ ra. 37 Kỹ ag fe tóg hẽn ri ke mũ. “Ti tỹ nén kar há vỹ tóg há tãvĩ nỹtĩ,” he ag tóg, Jesus to. “Ùn kutu ag ẽmẽ hyn han tóg, ùn vĩ vãn h ag vĩ hyn han tóg ke gé,” he ag tóg, Jesus to.

8

Jesus tỹ ù tỹ 4 mil (ke) ag jẽn
(Mt 15.32-39)

1 Kejẽn ùn e ag tóg vẽn hmãn mãn mũ, hã ra ag tỹ nén ù konh ke tóg tũ tĩ. Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag jé

prēr mū sir, kŷ tóg ag mŷ:
 2 “inh mŷ ag tóg jagtar nŷtī, ũn
 e tag ag,” he mū. “Kurã tãgtũ
 han ag tóg huri, ěg mré, hã ra
 ag tóg vĕjĕn ve ja tũ nŷtī,” he
 tóg. 3 “Sŷ ag kókĭr ra ag mŷ:
 ha mŷjĕg, hen kŷ inh mŷ ũ
 ag kãgter ha mē tóg tī, ěmĭn
 kri, ěpry kri, ag tŷ ājag jamã ra
 vŷnvŷn ke jé,” he tóg. “Kuvar
 gy tóg nī, ũ ag jamã ti,” he tóg,
 Jesus ti.

4 Kŷ ti mré mū tī ag tóg ti
 mŷ: “ěg hĕ ri ken kŷ pão venh
 mū, ěmã tũg ja tag ti ki, ěg tŷ
 ag jĕn jé?” he mū.

5 Hã ra tóg ag mŷ: “pão tŷ hĕ
 ri ke nŷ ki nŷtī ge?” he mū. Kŷ
 ag tóg ti mŷ: “ũ tŷ 7 (ke) vŷ nī,”
 he mū.

6 Kŷ tóg vĕnh kar mŷ: “nŷgnī
 ra, ga kri,” he mū. Kŷ tóg pão
 tŷ 7 (ke) ěn mãn kŷ (tóg) Topĕ
 mré vī mū. “Inh mŷ tóg há tī,”
 he tóg. Kŷ tóg kupãg' he mū
 sir, pão ti, ã mré mū tī ag mŷ
 tóg vin mū sir, ag tŷ vĕnh kar
 ken jé. Kŷ ag tóg vĕnh kar ken
 mū sir. 7 Kãkufár pipir vŷ ki
 nŷtī gé. Kŷ tóg to Topĕ mré vī
 mū gé, kŷ tóg ag mŷ: “ha vĕnh
 ken,” he mū gé, ã mré mū tī ag
 mŷ. 8 Kŷ ag tóg ko kãn mū sir,
 funfór ag tóg mū, hã ra tóg kĕn
 mū sir. Kre tŷ 7 (ke) ěn fãn tóg
 mū, ti kĕn ti, Jesus mré mū tī
 ag tŷ génh kŷ. 9 Ũ tŷ 4 (ke) ag
 vĕ, hĕn ri ke mŷn, pão ko mū
 ag.

10 Kar kŷ Jesus tóg ag mŷ:
 “ha mŷjĕg,” he mū. Kŷ tóg
 vĕsŷmĕr canoa kãki rã mū, ti
 mré mū tī ag mré, kŷ ag tóg
 Dalmanuta tá ga ra mū mū.

*Fariseu ag tŷ milagre ve sór
 (Mt 16.1-4)*

11 Kŷ Fariseu ag tóg ti tá
 junjun mū. Ag tŷ ón kŷ ti ki
 jĕmĕ sór vĕ, ag tŷ kar ti kato vī
 jé. Kŷ ag tóg ti mŷ to vī mū, ti
 tŷ ag mŷ kanhkã tá vĕnh jykre
 ven jé, ti tŷ ag mŷ ěg tŷ nĕn
 han vãnh han jé. Ag tŷ ti jykre
 to: “Topĕ jykre mŷ vŷ?” he sór
 vĕ.

12 Kŷ Jesus tóg jĕnger jagy
 han, ã fe tŷ, kŷ tóg ag mŷ: “ãjag
 ne tóg ěg tŷ nĕn han vãnh hã
 ve sór mū!” he mū. “Sŷ ke
 há vĕ, hã kŷ sóg ke mū: venh
 ke tũ ājag nī. Ũri ke ag vŷ ěg
 tŷ nĕn han vãnh venh ke tũ
 pĕ nī,” he tóg, ag mŷ, Jesus ti.

13 Kŷ tóg ag ré kŷ tī mū sir,
 canoa kãki tóg rã mãn mū, kŷ
 tóg kafã ũ ra tī mū sir.

*Fermento to comparação
 (Mt 16.5-12)*

14 Hã ra ti mré mū tī ag tóg
 pão mī ěkren ja tũ nī. Pão pir
 hã vŷ kã nī nī, canoa kãkã.

15 Hã ra Jesus tóg ag
 kanhrãn kŷ ag mŷ: “ha
 mĕ,” he mū. “Fariseu tŷ
 fermento há(r) kamĕg nī,” he
 tóg, “Herodes tŷ fermento
 há(r) kamĕg nī gé,” he tóg.
 16 Kŷ ag tóg jagnĕ mŷ: “pão
 kã ěg jatun,” he mū, “hã kŷ
 tóg tag tó mū,” he ag tóg mū.

17 Hã ra Jesus tóg ki kanhró
 nī, kŷ tóg ag mŷ: “pão tũ ti tī,
 he tũg nī,” he mū. “Inh vī ki
 kagtĭg nŷtī ve ājag tóg nŷtī, sŷ
 nĕn han mū to jykren tũ nŷtī
 ve ājag tóg nŷtī,” he tóg. “Krī
 tũ nŷtī ve ājag tóg nŷtī,” he tóg.
 18 “Ājag kanĕ ra ājag kyvó nŷtī
 ve nŷtī,” he tóg. “Ājag nŷgrĕg ra

ãjag tóg kutu nýtĩ ve nýtĩ,” he tóg. “Mĩ êkrén nĩ, ¹⁹ sỹ pão tỹ 5 (ke) tỹ ùn e jën ja ãn mĩ. Û tỹ 5 mil (ke) ag vỹ kó, mỹr, hã ra tóg kén,” he tóg. “Ãjag kêj tỹ hën ri ke fãn ti, pão ke ti?” he tóg ag mỹ. Kỹ ag tóg: “kêj tỹ 12 (ke),” he mũ.

²⁰ Kỹ tóg: “kỹ pão tỹ 7 (ke) to jykren nĩ gé,” he mũ. “Û tỹ 4 mil (ke) ag vỹ kó,” he tóg, “hã ra kre tỹ hë ri ke nỹ fór, ti ke tỹ?” he tóg. Kỹ ag tóg: “kre tỹ 7 (ke),” he mũ.

²¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ge ra ãjag tóg ki kagtĩg nýtĩ,” he mũ. Ti tỹ ag mỹ Fariseu ag jykre tó jan hã vë, Herodes jykre ti. Ag jykre hã to tóg: ag tỹ fermento há(r), he ja nĩ.

Jesus tỹ ùn kyvó tỹ há' he

²² Kỹ tóg kafã ù tá jun mũ sir, ãmã tỹ Betsaida tá, ti mré mũ tĩ ag mré. Kỹ tá ke ag tóg ùn kyvó pére kãmũ mũ. Jesus mỹ ag tóg to vỹ mũ, ti tỹ ti mẽ jé, ã nĩgé tỹ. ²³ Kỹ tóg ùn kyvó nĩgé kãgmĩ kỹ ti pére kuté mũ, ãmã ki. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ nén ù vég mũ?” he mũ.

²⁴ Kỹ tóg êvãnh kỹ ti mỹ: “ag ve inh,” he mũ, “hã ra ag tóg inh mỹ tỹ ka mũ ãn ve nýtĩ,” he tóg.

²⁵ Kỹ tóg ã nĩgé tỹ ti kanë mẽ mãn mũ, kỹ tóg êvãnh há han mũ sir. Há' he tóg mũ. Tãmĩ tóg ve há han kãn mũ, ùn kyvó ja ti. ²⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ha vësýmér ã jamã ra tũg,” he mũ. “Êmã tag ki rã tũg nĩ,” he tóg ti mỹ, Jesus ti. Kỹ tóg tĩ mũ sir.

Pedro tỹ Jesus tó

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mré tũg mãn mũ gé sir, ãmã tỹ Cesaréia Filipe tá ga ra. Êmãn jagma tũg kỹ, êpny jagma tũg kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag ki jëmëg mũ, Jesus ti. “Ag iso hë ri ke tĩ?” he tóg.

²⁸ Kỹ ag tóg ti mỹ ke mũ. “João Batista vë, he ag tóg tĩ ã to,” he ag tóg mũ sir. “Jãvo ù ag tóg: Elias vë, he tĩ. Jãvo ù ag tóg: Topë vỹ tó tĩ ù vë, he tĩ, ã to,” he ag tóg ti mỹ.

²⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “ag jãvo ãjag iso hë ri ke tĩ?” he mũ. Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “tỹ ã Cristo nĩ,” he mũ. ³⁰ Kỹ tóg ag jyvën mũ, ag tỹ ù mỹ kãmén tũ nĩ jé.

Jesus tỹ ã jagtar ke tó

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Kỹ tóg ag kanhrãn mũ sir. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg. “Ijagtar jagy han ke vë,” he tóg. “Kófa ag tỹ iso: kórég ti nĩ, henh ke vë, Topë tũ ki rĩr tĩ ag ke gé, Topë vỹ to professor ag ke gé,” he tóg. “Ag tỹ isén ke vë, kurã tágtũ tũg mũ ra sóg rĩr mãn mũ hã ra,” he tóg mũ, ã mré mũ tĩ ag mỹ. ³² Kỹ ag tóg ki kanhrãn kãn mũ, ti tỹ ag mỹ nén tó mũn ki.

Hã ra Pedro tóg ti pin kỹ ti mré vỹ mũ, kỹ tóg: “vỹ tỹ ge han tũg nĩ,” he mũ. ³³ Hã ra Jesus tóg vësỹjãm êvãnh kỹ ti mré mũ tĩ ag ki êvãnh mũ. Kỹ tóg Pedro to jũ mũ. “Kutũg, Satanás!,” he tóg. “Ã pi(jé) Topë jykre tó mũ!,” he tóg. “Êprã ke jykre vë, ã tỹ inh mỹ nén tó mũ tag ti,” he tóg, Pedro mỹ.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mré vënh kar jé prër mũ,

kỹ tóg ag mỹ kāmén mũ. “Ăjag tỹ inh mré kāmũ kỹ tóg há tĩnh mũ,” he tóg. “Kỹ ăjag jykre tovãnh nĩ, ăjag tỹ isũ tãvĩ han jé. Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tĩg ke mũ, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vẽnh nenh ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, kurã kar ki, ăjag tỹ inh mré mũ sór nỹtĩn kỹ,” he tóg. ³⁵ “Ăjag tỹ ăjag jykre hã han sór kỹ ăjag tỹ nũgme ki vár ke vễ,” he tóg. “Jãvo ăjag tỹ isugrĩn ăjag jykre toyãnh kỹ ăjag krenkren ke vễ,” he tóg, “ăjag tỹ vễnh vĩ sér tigrĩn kãgter ke mũ (hã) ra,” he tóg. ³⁶ “Hẽn ri ke mũn ăjag hỹn mundo ki nén ù kar ganhar henh ke mũ, hã ra ăjag kuprĩg tóg vãfor ke mũ. Kỹ tóg kórég nỹ. ³⁷ Ęg tỹ ne tỹ ęg kuprĩg kajãm ke tóg tũ tĩ, ęg tỹ ti ve mãn jé,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ “Ûri ke ag tóg vyr mỹ Topẽ ù hyn han tĩ, kỹ ag tóg Topẽ vĩ mranh tĩ gé,” he tóg. “Ag kãmĩ iso mỹ'ăg tũg nĩ, inh vĩ to. Ăjag tỹ ùri iso mỹ'ăg kỹ sóg ăjag to mỹ'ăg ke mũ gé, inh kãtĩg mãn kỹ,” he tóg. “Ăjag to sóg mỹ'ăg ke mũ, sỹ Topẽ tỹ jẽnẽ mág ag mré kãtĩg ken kỹ. Ijóg vỹ tóg isỹ ùn mág han ke mũ, inh kãtĩg mãn ti kỹ,” he tóg. “Tỹ sóg ẽprã ke fi kósin nĩ,” he tóg, Jesus ti.

9

¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ha vé, ki hã sóg tó mũ,” he mũ. “Ăjag kãmĩ ù ag vỹ Topẽ tỹ tỹ ęg pã'i nĩ venh ke mũ, ăjag ter ke to hã, tag ki ęg mré nỹtĩ ù ag. Topẽ vỹ tar nĩ. Ti tar nĩ ve jé ag tóg

ke mũ, ăjag ter ke to hã,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ vễnh ve ù han
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

² Kar kurã tỹ 6 (ke) tũg kỹ Jesus tóg ag mỹ: “mũ nỹ, vyr mỹ,” he mũ. Pedro mỹ tóg ke mũ, Tiago mỹ ke gé, João mỹ ke gé. Ag hã mré tóg pãnónh ra tĩ mũ. Kỹ tóg ag jo vễnh ve ù han mũ.

³ Ti kur vỹ tóg kókov tãvĩ nĩ sir, kópréj tãvĩ, fag tỹ kur kupri fãg mũ ẽn kupri kãfór tóg nĩ, ga kar mĩ hã.

⁴ Kỹ Elias tóg sir vễnh ven mũ, Moisés ke gé. Jesus mré ag tóg vêmén mũ.

⁵ Kỹ Pedro tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Tag ki tóg ha nĩ,” he tóg. “Ęg tỹ tag ki pãjó tãgtũ han kỹn hỹn ha nĩnh mũ, ã mỹ, Moisés mỹ, Elias mỹ ke gé,” he tóg. Pedro ti.

⁶ Hã ra ag fe tỹ jũrũn ke kỹ tóg ti tỹ nén tónh ke ki kagtĩg nĩ, Pedro ti.

⁷ Kỹ kanhkã góg vỹ sir ag kri rũm ke mũ, kỹ, vễnh vỹ tóg mẽ há' he mũ, kanhkã góg kãtã, kỹ tóg: “inh kósin hã vễ,” he mũ. “Inh fe pẽ vễ,” he tóg. “Ti vỹ jẽnẽ ra,” he tóg, vễnh vỹ ti, Topẽ ti.

⁸ Kỹ vãhã ti mré mũ tĩ ag tóg ki ẽvãnh mãn mũ sir, kỹ ag tóg Jesus hã vэг mũ sir, ti mré nỹtĩ ag ve mãn tũ ag tóg nĩ.

⁹ Kỹ ag tóg pãnónh tá kãre mũ sir. Kỹ Jesus tóg: “ker ù mỹ ăjag tỹ ùri nén vэг mũ tó hẽ’,” he mũ. “Ęprã ke fi kósin tỹ ã ter ja tã vỹn ke kar hã inh kãmén nĩ,” he tóg, Jesus ti.

10 Hã kÿ ag tóg ti vĩ han mũ sir. “Ne nẽ hÿn, ti tÿ: iser ja tá vĩn ke, he mũ tag ti?” he ag tóg mũ, jagnẽ mÿ.

11 Kÿ ag tóg Jesus mÿ: “hã ra Topẽ vĩ to professor ag tóg Elias kãtÿg mãn ke tó tĩ. “Kãtÿg jé tóg ke mũ, Cristo kãtÿg ke to hã,” he ag tóg tĩ, Elias to. Hã mÿ?” he ag tóg mũ, Jesus mÿ.

12 Kÿ tóg ag mÿ: “hÿ,” he mũ, “kãtÿg jé tóg ke mũ, Elias ti, nén kar han mãn jé,” he tóg. “Hã ra sóg rán kÿ nĩ gé. Tÿ sóg êprã ke fi kósin nĩ mÿr,” he tóg. “Jagtar jagy mẽ jé sóg ke mũ. Ag tÿ iso é henh ke,” he tóg.

13 “Kÿ Elias vĩ hur kãtÿg gé, kÿ ag tóg ti tÿ han, ag tÿ nén han sór mũ ên ti,” he tóg. “Hã kÿ tóg rán kÿ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ kyrũ jagrẽ kórég kutẽm

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43a)

14 Kÿ ag tóg mũ mũ sir. Kÿ ag tóg vãhã Jesus mré mũ tĩ ù ag tá junjun mũ sir. Kÿ ag tóg vãnh e vég mũ, ag pênĩn, kÿ Topẽ vĩ to professor ag tóg ag vĩ kato vĩ ù han mũ, Jesus mré mũ tĩ ag mÿ.

15 Kÿ tóg vãhã vãnh e ên ag mÿ e tĩ, ag tÿ ti ven kÿ. Kÿ ag tóg ti to péte kãmũ mũ sir, ti mÿ: “ã mÿ há?” he jẽ.

16 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ ne tÿ vēmén nẽ?” he mũ.

17 Kÿ ag kã ù tóg ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Inh kósin pére sóg kãtĩ, ã to,” he tóg. “Jagrẽ kórég ti nĩ, hã kÿ tóg vĩ vãnh (pê) nĩ,” he tóg.

18 “Ti jagrẽ kórég tÿ ti kã vyryn ke kÿ tóg kutẽ tĩ, kÿ tóg

jãrãn tĩ, ã jã tÿ tóg gyngyn ke tĩ, tar' he tóg,” he tóg. “Ã mré mũ tĩ ag mÿ sóg to vĩ vễ, ag tÿ ti jagrẽ kórég kutẽm jé, hã ra ag tóg tÿ hẽ ri ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus mÿ.

19 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag ne tóg inh ki rã há han tũ nĩgtĩ,” he mũ. “Jykre pãno ãjag nÿtĩ,” he tóg. “Kysã tÿ hẽn ri ke ki inh hÿn ãjag mré tĩ nĩ? Kysã tÿ hẽn ri ke ki inh hÿn ãjag to fe tÿg nĩ?” he tóg. “Inh mÿ ti pére kãmũjég,” he tóg.

20 Kÿ ag tóg ti mÿ ti pére kãmũ mũ sir. Jesus tÿ ti jagrẽ kórég vég mũ ra tóg kyrũ kã vyryn ke mãn mũ gé, kÿ tóg kutẽ mãn mũ gé sir, vĩrĩn', vĩrĩn' ke tóg mũ gé sir, jãrãn tóg mũ gé sir.

21 Kÿ Jesus tóg ti panh ti mÿ: “mÿ sĩ há tĩ ha?” he mũ. Kÿ tóg: “ã sĩ kã tóg ge nĩ,” he mũ, ti panh ti.

22 “Kejẽn ti jagrẽ kórég tóg pĩ ki ti fón mũ, goj ki ke gé, ti tÿ ti tén jé,” he tóg. “Ã tÿ hẽn ri ken há nĩn kÿ êg jagãgtãn nĩ, ti tÿ há' hemnĩ,” he tóg.

23 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ã tÿ hẽn ri ken hã nĩn kÿ, he tũg nĩ, inh mÿ,” he mũ. “Û tÿ Topẽ ki rã mũ ên tÿ hẽn ri ken há han mũ, nén kar tÿ,” he tóg, Jesus ti.

24 Kÿ vễsÿmér kyrũ panh tóg: “ti ki sóg rãnh mũ,” he mũ, jamã hár(a). “Isÿ ti ki rã tũ ên ti tÿ inh ki tÿ tũ' hemnĩ,” he tóg.

25 Hã ra Jesus tóg ù tÿ hẽn ri ke vãnhmãn vég mũ, kÿ tóg ti jagrẽ kórég to jũ mũ. “Vãnh jagrẽ vĩ vãnh’,” he tóg, “vãnh jagrẽ kutu’,” he tóg, “ha kãkutẽ,

ti ki rã mãn tũg," he tóg, Jesus ti.

²⁶ Kĩ tóg prër mũ sir, ti tỹ jũrũn ke han tóg mũ sir. Kĩ tóg kyrũ ki kãkutẽ mũ sir. Kĩ kyrũ tóg ter ve nĩ, kũ ag tóg ti to: "tũg ja ti nĩ," he mũ.

²⁷ Hã ra Jesus tóg ti nĩgẽ kãgmĩ kũ ti nĩm mũ sir, kũ tóg jẽgnẽ mũ sir.

²⁸ Kĩ Jesus tóg tĩ mũ. Ti tỹ ãn kãra rã kũ ti mré mũ tĩ ag tóg ti pin kũ ti mũ vĩ mũ. "Ëg ne tóg ti tỹ há' he ja tũ nĩ'. Hẽ ri ken kũ, hỹn?" he ag tóg, Jesus mũ.

²⁹ Kĩ tóg ag mũ: "vẽnh jagrẽ kórég tỹ ge kutẽm tóg jagy nỹ ãg mũ," he mũ. "Topẽ mré ãg vĩ tĩ, kũ ãg tóg mrẽ vãkrég tĩ gé sir. Kĩ tóg vãhã kãkutẽ tĩ," he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ã ter ke tó mãn

(Mt 17.22-23; Lc 9.43b-45)

³⁰ Kĩ ag tóg tá kãpa kũ Galiléia mũ mũ mũ. Hã ra tóg: "ker ã ãg tỹ mũ mũ ki kanhrãn hẽ'," he mũ.

³¹ Ti tỹ ti mré mũ tĩ ag kanhrãn sór vẽ, hã kũ tóg ke mũ. Kĩ tóg ag mũ: "ẽprã ke fi kósin ãn vỹ jagtar nĩnh mũ," he mũ. "Inh hã vẽ. Ẽprã ke ag vỹ ag tỹ isỹ nén han sór mũ ãn han ke mũ," he tóg. "Ag tỹ isén ke vẽ. Ag tỹ isén kar kũ sóg hã ra rĩr mãn mũ, kurã tágtũ tũg kũ," he tóg, Jesus ti.

³² Kĩ tóg ag tỹ ti tỹ nén tó mũ tag to jykrén tũ tĩ, hã ra tóg ag tỹ ti ki jẽmẽg tũ nỹtĩ, ag tỹ ti kamẽg kũ.

Û tỹ tỹ ãn mág nĩ

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Kĩ ag tóg mũ mãn kũ cidade tỹ Cafarnaum tá junjun mũ sir. Tá ag tóg ãn ã krẽm nỹtĩ. ãn ãn tá junjun kũ Jesus tóg ag mũ: "ãjag tỹ ne tó mũ nẽ, ẽpry jagma?" he mũ.

³⁴ Hã ra ag tóg ti mũ tó tũ nĩ. Ẽmĩn jagma mũ kũ ag tóg jagnẽ mũ: "ũ nỹ hỹn ãg kãfór kar jẽ?" he ja nỹtĩ.

³⁵ Kĩ Jesus tóg nĩ mũ, kũ tóg ã tỹ 12 (ke) ag jé prër mũ sir, kũ tóg ag mũ: "ãjag mũ tỹ ãn mág nỹtĩ sór mũ?" he mũ. "Kĩ vỹsỹ ãn sĩ ri ke nỹtĩmĩ," he tóg.

³⁶ Kĩ tóg gĩr sĩ mũ: "kunĩg," he mũ. Ag kjuu kã tóg ti fẽg mũ, kũ tóg ti jagma ã pẽ fón mũ sir, kũ tóg ã tỹ 12 (ke) ag mũ: "ãjag hã vỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ," he mũ.

³⁷ "ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ kũ gĩr tỹ ge jẽ'ỹn nĩ, ti to há nỹtĩmĩ, isugrĩn. Ẽjag tỹ isugrĩn ti to há nỹtĩn kũ ãjag tóg iso há nỹtĩ gé," he tóg. "ãjag tỹ iso há nỹtĩ kũ ãjag tóg ã tỹ ijẽnẽg mũ ãn to há nỹtĩ gé sir," he tóg, Jesus ti.

Û tỹ Jesus kato tẽ tũ nĩ kũ ti mré ke

(Lc 9.49-50)

³⁸ Kĩ João tóg Jesus mũ: "Senhor," he mũ. "Û ve ãg tóg, kũ ãn tóg ã jyjy tó kũ vỹnh jagrẽ kórég pan tĩ, ãg tỹ ãn vég mũ ãn ti," he tóg mũ, Jesus mũ. "Hã ra tóg ãg mré tĩ tũ nĩgtĩ, kũ ãg tóg ti mũ: "vẽnh jagrẽ kórég pan sór tũg nĩ," hé," he tóg, João ti, Jesus mũ.

³⁹ Hã ra Jesus tóg ti mũ: "ti tỹ vỹnh jagrẽ kórég pan

kamêg tũg nĩ,” he mũ. “Û tỹ inh jiji tó kỹ nén han vãnh han kỹ tóg kar kỹ iso vĩ kónăn ke tũ nĩ,” he tóg.

40 “Û tỹ êg kato tẽ nĩ tũ nĩn kỹ êg mré ke vễ sir,” he tóg.

41 “Sỹ ke há vễ, hã kỹ sóg tó mũ: kejẽn ù tóg ãjag mỹ goj fẽg mũ, isugrĩn, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ tigrĩn. Ên tóg vãnh kato nén ù há venh ke mũ ge,” he tóg, Jesus ti.

*Êg tỹ Topẽ vĩ mranh
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

42 Kỹ tóg ag mỹ ke măn mũ. “Ûn sĩ tag vỹ inh ki rã kỹ jẽ. Kejẽn ù tóg ti tỹ inh vĩ mranh han sór mũ. Ên jykre vỹ kórég tãvĩ nỹ,” he tóg. “Ên hã mỹ tóg há nỹnh mũ vễ, ù tỹ pó mág tỹ ti nunh to sa kỹ goj nig ki ti fón jé, ti tỹ goj ki ter jé. Jagy tãvĩ tóg tĩ, ù tỹ gĩr tỹ isovãnh han kỹ,” he tóg.

43 “Ã tỹ nén ù vóg kỹ Topẽ vĩ mranh kỹ ã nĩgnó kym nĩ, ã tỹ ke măn tũ nĩ jé. Jagy tóg nỹ, ã nĩgnó pir ti. Jãvo tóg há nĩ, ã tỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ ti. Ã tỹ ã nĩgnó régre ra nũgme ki kutẽn kỹ tóg jagy kãfór tĩnh mũ, inferno ki kutẽn kỹ, pĩ nhyr vãnh ki kutẽn kỹ.

44 Tá ga ga tóg ã konh mũ gé, hã ra tóg tỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Tá pĩ ên nhyr ke tũ nĩ gé.

45 Ã tỹ hẽ kátá tĩg kỹ Topẽ vĩ mranh kỹ ã pẽn kym nĩ, ã tỹ ke măn tũ nĩ jé. Jagy ti nỹ, ã tĩg vãnh ti. Hã ra tóg há nĩ, ã tỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ ti. Ã tỹ ã pẽn régre ra nũgme ki kutẽn kỹ tóg jagy kãfór tĩnh mũ, inferno ki kutẽn kỹ.

46 Tá ga (ga) tóg ã konh mũ gé, hã ra tóg tỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Tá pĩ ên nhyr ke tũ nĩ gé.

47 Ã tỹ nén ù ki vễ'ĩ kỹ Topẽ vĩ mranh kỹ ã kanẽ tỹ nám kemnĩ, ã tỹ ke măn tũ nĩn jé. Jagy ti nĩ, ã kyvó ti. Jãvo tóg há nĩ, ã tỹ Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ ven kỹ. Ã tỹ ã kanẽ régre ra nũgme ki kutẽn kỹ tóg jagy kãfór tĩnh mũ, inferno ki kutẽn.

48 Tá ga (ga) tóg ã konh mũ, hã ra tóg tỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Tá pĩ ên nhyr ke tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

*Sa to comparação
(Mt 5.13-16; Lc 14.34-35)*

49 “Pĩ tỹ êg pũn ri ke ti nĩ, êg jagãgtar ti. Kỹ ãjag jagãgtar nỹtĩn kỹ isugrĩn, kỹ ãjag jagãgtar ên ki ãjag jykre tóg kuryj nỹ sir. Kỹ tóg sa ri ke nĩ,” he tóg.

50 “Sa vỹ há nĩ. Hã ra sa kãhór nĩn kỹ tóg hã ra kórég nĩ, kỹ êg tỹ ne tỹ ti tỹ kajã' henh ke tóg tũ tĩ, tỹ sa' he măn ke tóg tũ tĩ,” he tóg. “Kỹ sa há ri ke nỹtĩmnĩ. Jagnẽ to krĩ kusa nỹtĩmnĩ,” he tóg, Jesus ti.

10

*Êg tỹ êg prũ fi fón ke tũ
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

1 Kỹ Jesus tóg tá kutẽ mũ, kỹ tóg ga tỹ Judéia ra tĩ mũ sir, goj tỹ Jordão mãra. Kỹ vãnh e ag tóg ti to vẽnhmãm mãm mũ sir, kỹ tóg ag kanhrãn mãm mũ gé. Tĩ tỹ nén han tĩ ên han mãm tóg mũ. 2 Kỹ Fariseu ag tóg ti tá junjun mũ gé sir. Ag tỹ ón kỹ ti ki jẽmẽ sór vễ, vãnh prũ fón ke to. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Êg tỹ êg prũ fi mỹ: ha tĩg, he tag

mỹ kuryj nỹ'?" he mũ. Ag tỹ ón kỹ ti vĩ mẽ sór vễ hã ra.

³ Kỹ tóg ag mỹ: "Moisés ãjag mỹ hễ ri ké?" he mũ.

⁴ Kỹ ag tóg ti mỹ: "Moisés hã tóg ẽg mỹ: ã tỹ ã prũ fi fón sór kỹ fi mỹ vễnh rán kỹ nĩm, fi tỹ kar kỹ tĩg jé, he ja nĩ, Moisés ti," he ag tóg.

⁵ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: "ãjag fe kórég nỹtĩn kỹ, hã kỹ tóg ãjag mỹ tag tó ja nĩ, vễnh rán ki, Moisés ti," he mũ.

⁶ "Topê tỹ nén kar han ve ki tóg ti mré fi han," he tóg. ⁷ "Hã kỹ ùn gré tóg ã prũ fi to ã

panh re kỹ tĩnh mũ, ã mỹnh fi ré kỹ ke gé. ã prũ fi mré tóg tĩnh mũ. ⁸ Fi mré tóg tỹ ùn pir nĩ sir, ã prũ fi mré, he tóg. Topê ti. Hã kỹ fag tóg tỹ ùn pir nỹtĩ. Fag pi(jé) tỹ ùn régre nỹtĩ'. ⁹ Hã kỹ fag tỹ vễnh kãpãm tũg nĩ. Topê tỹ fag tỹ ùn pir há(r) vễ mỹr," he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Ag tỹ ãn kãtã nỹtĩn kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti ki jẽmẽ mãn mũ, vễnh prũ fón to.

¹¹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: "ãjag tỹ ãjag prũ fi fón kar kỹ ù fi tỹ prũg mãn kỹ ãjag prũ tũ fi vễ, ha mẽ," he mũ. ¹² "Kỹ fi tỹ ã mén fón kar ù tỹ mén mãn kỹ fi mén tũ vễ gé," he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ gĩr mỹ vĩ há han

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jo fag tóg gĩr tatĩ kãmũ mũ, Jesus tỹ ã nĩgẽ tỹ ag mẽ jé. Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg fag to jũ mũ, ù tỹ ag tatĩ kãmũ mũ fag to.

¹⁴ Hã ra Jesus tóg vég mũ, kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag to jũ

mũ. Kỹ tóg ag mỹ: "vĩ tũg nĩ, gĩr ag mỹ," he mũ, "gĩr ag tỹ iso kãmũ kamẽg tũg nĩ," he tóg. "Û tỹ ge hã vĩ ẽg Senhor tỹ Topê krẽm nỹtĩ nĩ," he tóg. ¹⁵ "Sỹ ke há vễ, hã kỹ sóg tó mũ: gĩr ag vĩ iso há pẽ nỹtĩ. Ûn kãsir tag ag ri ke nỹtĩmnĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg venh ke tũ (pè) nĩ, Topê tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ ti," he tóg.

¹⁶ Kỹ tóg gĩr jagma ã pẽ fón mũ sir, ã nĩgẽ tỹ tóg ag mẽ kãn mũ sir, ag to tóg Topê mré vĩ mũ sir.

Ûn rico kãme

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Kỹ Jesus tóg tĩg mãn mũ gé sir. Ti tỹ tĩg ke jẽ ra ù tóg ti to vễnhvãg kãtĩ mũ, kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jẽ mũ, kỹ tóg ti mỹ: "Senhor," he mũ. "Hã pẽ ã tóg nĩ," he tóg. "Sỹ inh rĩr krỹg ja tũ venh há tóg tĩ. Sỹ ti ve jé inh hỹn vễnh jykre há tỹ hễ ri ke han mũ?" he tóg.

¹⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "ã tỹ ne jé iso: há ã nĩ, he nẽ?" he mũ. "Ëg pi(jé) há nỹtĩ'" he tóg. "Topê hã ne ã pir mỹ há nĩ," he tóg. ¹⁹ "Topê tỹ nén to ẽg jyvẽn ki kanhró ã tóg nĩ, hã vĩ: ù tén tũg nĩ, he mũ, ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, he mũ, nén ù péju(g) tũg nĩ, he mũ, ù to ón tũg nĩ, he mũ, vễnh mỹ mẽ nĩ tũg nĩ, he mũ, ã nỹ mré ã jóg kamẽg nĩ, he mũ," he tóg ti mỹ, Jesus ti.

²⁰ Hã ra tóg Jesus ti mỹ: "tag kar ki sóg króm kãn, isĩn kã," he mũ, kyrũ ti.

²¹ Kỹ Jesus tóg ti ki ẽvãnh mũ, kỹ tóg tỹ ti fe jẽ. Kỹ tóg ti mỹ: "nén ù pir vĩ tũ nĩ ver,"

he mũ. “Ă tũ kar vãm tĩg, ă tỹ ùn jagãgtar ag mỹ vin jé, jãnkamy ti. Kỹ ă tóg kanhkã tá tũ mág nĩ sir. Kar kãtĩg nĩ, ă tỹ inh mré tĩg jé,” he tóg, Jesus ti. ²² Kỹ tóg ti mỹ vènhmỹ tĩ, Jesus vĩ ti. Kỹ tóg fe kaj tĩ mũ sir, ti tũ e nĩn kỹ.

²³ Kỹ Jesus tóg vènh pènnĩn êvãnh kỹ ă mré mũ tĩ ag mỹ ke mũ sir. “Jagy ti nỹ, ùn rico tỹ Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg. ²⁴ Kỹ ti vĩ tóg ti mré mũ tĩ ag mỹ e tĩ. Hã ra Jesus tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Inh krê,” he tóg. “Jagy tâvĩ ti nỹ mỹr, Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg. ²⁵ “Cavalo pãñĩ sór vỹ préj nor fĩn kutê tũ nĩ,” he tóg. “Tĩ tỹ fĩn kutê há nĩn ra tóg ver jagy tĩ vè, ùn rico tỹ Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke ti,” he tóg.

²⁶ Kỹ tóg ag mỹ e (pè) tâvĩ tĩ. “Kỹ ù hỹn kren ke tũ pè nĩ,” he ag tóg, jagnê mỹ.

²⁷ Kỹ Jesus tóg ag ki êvãnh kỹ ag mỹ: “êprã ke ag vỹ vènh krenkren han ki kagtĩg nỹtĩ,” he mũ. “Ag jãvo Topê tóg êg krenkren han ki kanhró nĩ,” he tóg. “Topê hã tóg nén kar han ke ki kanhró nĩ inhhã,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “ha vé,” he mũ. “Êg tỹ nén ù kar ré kỹ êg tóg ă mré mũ mũ,” he tóg ti mỹ.

²⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Sỹ ke há vè, hã kỹ sóg tó mũ,” he tóg mũ. “Û tóg kejẽn isugrĩn ă jamã ré kỹ tĩ mũ, ă jãvy ré kỹ tĩ mũ, ti kãke, ti ve, ti mỹnh, ti panh, ti krê, ti japỹ ré kỹ tĩ mũ gé, isugrĩn, vènh vĩ

sér tigrĩn,” he tóg. ³⁰ “Ên vỹ tóg sir vènh kato ù tỹ 100 (ke) venh ke mũ, ùri hã ra, hã vỹ: êmã kar, he mũ, jãvy kar, kãke kar, ve kar, mỹnh kar, êpỹ kar ve jé tóg ke mũ. Hã ra ag tóg ti vóg kónãn ke mũ gé. Kar kỹ tóg vãhã sir rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ gé,” he tóg. ³¹ “Jãvo tag ki ùn mág ù tỹ tá tỹ ùn kãsir nỹtĩnh ke vè, tére kỹ, kỹ tag ki ùn kãsir ù tỹ tá tỹ ùn mág nỹtĩnh ke vè,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ă jagtar ke tó mãn
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)*

³² Kar kỹ ag tóg mũ nĩ sir, Jerusalém ra, Jesus mré mũ tĩ ag, kỹ Jesus tóg ag jãmĩ tĩ nĩ. Hã ra tóg ag mỹ e tĩ, ti nón mũ ag tóg mùmêg mũ sir, ag tỹ Jerusalém ra mũn kỹ. Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag mỹ vènh kãmén mãn mũ, vyr mỹ. Ti tỹ ag mỹ ă tỹ nén venh ke ên tó mãn sór vè. ³³ Kỹ tóg ag mỹ: “ha vé, Jerusalém ra êg tóg mũ mũ,” he mũ. “Êprã ke fi kósin ên vỹ jagtar ke mũ. Inh hã vè. Ón kỹ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ag tỹ isỹ nén han sór mũ ên han ke mũ, Topê vĩ to professor ag ke gé,” he tóg. “Ag tỹ iso: ter jé tóg ke mũ, henh ke vè,” he tóg. “Kar kỹ ag tóg fóg ag mỹ inh fêg ke mũ,” he tóg. ³⁴ “Kỹ ên ag tỹ iso é henh ke vè, iso sug ke vè, inh mrãnmrãn ke vè gé, isén ke vè gé. Kar kurã tâgtũ ki sóg hã ra rĩr mãn mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

*Tiago mré João tỹ tỹ pã'i jê sór
(Mt 20.20-28)*

35 Kÿ Tiago mré João ag tóg ti kukãm mũ mũ, Zebedeu krê ag. “Senhor,” he ag tóg ti mÿ. “Ëg mÿ ãg tÿ nén to vÿ tag ti han,” he ag tóg, Jesus mÿ.

36 Kÿ tóg ag mÿ: “ne nê, sÿ ãjag mÿ han ke ti?” he mũ.

37 Kÿ ag tóg ti mÿ: “kejên ã tóg tÿ pã'i nÿnh mũ,” he mũ. “Kÿ sÿ ã pëgja tá nÿnh há tóg tÿ vê,” he tóg, jo ù tóg: “sÿ ã jakãnh tá nÿnh há tóg tÿ vê,” he mũ gé. “Ëg tÿ ã rã hã nÿtÿnh há tóg tÿ vê, ã tÿ tÿ pã'i nÿnh kÿ,” he ag tóg ti mÿ.

38 Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ nén to vÿ mũ ki kagtÿg ãjag tóg nÿtÿ,” he mũ. “Ãjag mÿ ãnh ri kén jagtar sór mũ?” he tóg. “Ãjag mÿ ãjag jagtar jagy tag to krónh kenh ke tũ nÿ vÿ?” he tóg.

39 Kÿ ag tóg ti mÿ: “hÿ, ke jé ãg tóg ke mũ,” he mũ. Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “hÿ, jagtar jé ãjag tóg ke mũ, ãnh ri kén,” he mũ. “Vësÿrénh jé ãjag tóg ke mũ, ãnh ri kén,” he tóg. 40 “Hã ra isũ tũ vê, sÿ ãjag mÿ: hej, he ti,” he tóg. “Ha ãnh pëgja tá nÿ, henh ke tũ sóg nÿ,” he tóg. “Ha ãnh jakãnh tá nÿ, henh ke tũ sóg nÿ gé,” he tóg. “Isũ tũ vê. Û tÿ ãnh rã nÿtÿnh ke ãn ag tÿ ãnh rã nÿtÿnh ke vê,” he tóg.

41 Hã ra ù tÿ 10 (ke) ag tóg mÿg mũ, kÿ ag tóg ag to jũ mũ, João mré Tiago to.

42 Kÿ Jesus tóg ag jé prêr kãn mũ, kÿ tóg ag mÿ kãmén mũ. “Fóg ag pã'i ag jykre ki kanhró ãjag tóg nÿtÿ,” he tóg. “Vênh kar jëgnëg ag tóg tÿ, kÿ ag mág ag tóg vênh kar mÿ:

kemnÿ, ke tũg nÿ, he tÿ, vÿ tar han kÿ,” he tóg. 43 “Ag ri ke han tũg nÿ. ãjag mÿ tÿ ùn mág nÿtÿ sór mũ’? Kÿ tÿ jagnê camarada ri ke nÿtÿmnÿ, jagnê tũ ki rÿr kÿ. 44 ãjag mÿ tÿ pã'i nÿtÿ sór mũ’? Kÿ jagnê krêm ke nÿtÿmnÿ, tÿ ùn kãsir nÿtÿmnÿ. 45 Hã kÿ sóg camarada tũ nÿ gé,” he tóg. “Sÿ tÿ camarada nÿ jé sóg kãtÿg, sÿ ãjag ki rÿr jé. Tÿ sóg ëprã ke fi kósin nÿ. Hã kÿ sóg vênh kar jagfy ter ke mũ, sÿ ag krenkren han jé,” he tóg, Jesus ti.

Ûn kyvó tÿ há' he

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46 Kejên ag tóg ãmã tÿ Jericó tá junjun mũ. Ag tÿ Jerusalém ra mũ vê. Kar kÿ tóg Jericó ki kutê mũ gé, Jesus ti. Tÿ mré mũ tÿ ag tóg ti mré mũ mũ, vênh e kar ag ke gé. Hã ra Bartimeu tóg ëpry kri nÿ nÿ. Kyvó ti nÿ, hã kÿ tóg ãmÿn fyr kri nÿ kÿ: “ãnh mÿ nén ù nÿm,” he nÿgÿ, Timeu kósin tag ti. 47 Ën tóg Jesus tÿ ëpry jagma tÿg mÿg mũ sir, Nazaré tá Jesus ti. Kÿ tóg prêr mũ sir. “!..Jesus'..!” he tóg. “!..Davi kósin'..! !..Ijagãgtãn ra..!” he tóg.

48 Hã ra ag tóg ti to jũgÿ mũ. “Mê kã nÿ nÿ,” he ag tóg ti mÿ. Hã ra tóg prêr mãn', prêr mãn', he mũ. “!..Davi kósin'..!” he tóg. “!..Ijagãgtãn ra..!” he tóg.

49 Kÿ Jesus tóg ti to krÿg he mũ. Kÿ tóg ti jé prêr' he mũ sir. Kÿ ag tóg ùn kyvó ãn jé prêr mũ sir. “Á fe tÿ há' hé, jëg ra, ã jé prêr tóg mũ,” he ag tóg

ti mÿ. ⁵⁰ Kÿ tóg ã palitó fón kÿ jëgnë mÿ sir, Jesus to tóg tĩ mÿ sir.

⁵¹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “inh ã tÿ hë ri kenh ke?” he mÿ. Kÿ ùn kyvó tóg: “Senhor,” he mÿ. “Sÿ venh há tóg tĩ,” he tóg. ⁵² Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “hej,” he mÿ. “Ã tÿ há' henh ke në ha,” he tóg. “Ã tÿ inh ki rã kÿ ã há' henh ke mÿ,” he tóg. Kÿ tóg vësÿmër ëvãnh há' he mÿ sir, kÿ tóg ti nón tĩ mÿ sir, ëpry jagma.

11

Jesus tÿ Jerusalém tá jun

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

¹ Vãhã ag tóg cidade tÿ Jerusalém kakó tá nÿtĩ. Kÿ ag tóg ëmã tÿ Betânia tá junjun vén mÿ, ëmã tÿ Betfagé tá, krĩ tÿ Oliveiras tá ke gé. Kÿ Jesus tóg ã mré mÿ tĩ régre ag jëgnëg mÿ, ag tÿ ëmã ën ra mÿ jé. ² “Ha ëmã ën ra mÿjëg,” he tóg, “ëg jo ëmã nĩ ën ra. Æjag tÿ tá jun kÿ ãjag tóg burrica fi krë venh ke mÿ. Se kÿ tóg jë,” he tóg. “Û vÿ ver ti kri nĩ ja tũ nĩ,” he tóg. “Ti kavãnh kÿ ti pére kãmũmnĩ,” he tóg. ³ “Hën ri ke mÿn ag tóg ãjag mÿ: ãjag tÿ ne jé ti kyvãnh në? henh mÿ. Kÿ ag mÿ: ëg Senhor tóg ti ve sĩ han sór mÿ, hemnĩ. Kãnhmar tóg ti jënë mân mÿ, hemnĩ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

⁴ Kÿ ag tóg mÿ mÿ sir. Burrica krë vég ag tóg mÿ, jãnkã rã tóg se kÿ jë, ëmĩn kri. Kÿ ag tóg ti kavãg mÿ sir.

⁵ Kÿ ag tóg ag mÿ ke mÿ. “Æjag tÿ ne jé burrica sĩ kyvãnh në?” he ag tóg ag mÿ.

⁶ Kÿ ag tóg Jesus tÿ ãjag mÿ nén tó ja ën ti tó mÿ, kÿ ag tóg: “ha ma mÿjëg ge,” he mÿ. ⁷ Kÿ ag tóg burrica krë ma mÿ mÿ sir, Jesus to. Æjag kur tÿ ag tóg ti kri kugjén mÿ sir, jumento sĩ ën kri, kÿ tóg kri nĩ mÿ sir, Jesus ti. ⁸ Kÿ vënh kar tóg ãjag kur kugjén mÿ sir, ëpry kri, jo ù ag tóg ka féj krég mÿ gé, ëpÿ tá, ti jo vãvãm jé. ⁹ Kÿ ù ag tóg ti jãmĩ mÿ mÿ, jo ù ag tóg ti nón mÿ mÿ. Æn ag tóg prënprër mÿ sir. “!..Viva..!” he ag tóg, “!..pã'i vÿ ëg tá jun, ëg Senhor mág tÿ ti jënënh kÿ..! ¹⁰ !..Sér tävĩ tóg tĩ..! !..Ëg pã'i vë mÿr, ëg jóg'jóg tÿ Davi ri kën..! !..Topë tá tóg kãtĩg, ù tÿ kynhmÿ nĩ ën tá, viva..!” he ag tóg mÿ, prënprër kÿ.

¹¹ Kÿ tóg Jerusalém ra rã mÿ sir, Jesus ti. Topë jo ìn ra tóg rã mÿ sir. Nén kar ki ëvãnh kar tóg Betânia ra tĩg mân mÿ, ù tÿ 12 (ke) ag mré, rãké ra.

Ka tÿ figueira

(Mt 21.18-19)

¹² Tÿ vaj kÿ, ag tÿ Betânia tá kãmũ kÿ tóg kókĩr mÿ, Jesus ti. ¹³ Hã ra tóg ka tÿ figueira féj vég mÿ sir, tãtã. Kÿ tóg to tĩ mÿ sir, ti kanë ko jé. Tá jun kÿ tóg vég mÿ, hã ra tóg féj tävĩ jé. Ti kanënh ke pétëm tũ tóg nĩ ver. ¹⁴ Kÿ tóg ka tÿ figueira mÿ: “ù tóg ã kanë ko mân ke tũ nĩ ha,” he mÿ. Hã ra ti mré mÿ tĩ ag tóg ti vĩ mëg mÿ.

Jesus tÿ Topê jo ãn krêm ag pan

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹⁵ Kÿ ag tóg mũ măn kÿ Jerusalém tá junjun mũ sir. Topê jo ãn ra tóg rã mũ sir; Jesus ti, kÿ tóg tá ag pan kãn mũ sir, nén ù vender he tĩ ag, nén ù comprar he tĩ ag ke gé. Topê jo ãn krêm ag tóg negociar he tĩ, jãnkamy trocar he tĩ ag ke gé. Ag mesa tÿ tóg vyryn ke mũ, Jesus ti. Sórãg vender he tĩ ag nĩgnĩ jafã tÿ tóg vyryn ke mũ gé sir. ¹⁶ Kÿ tóg ag tÿ Topê jo ãn fĩn nén gé mũ kamêg mũ gé sir. ¹⁷ Kÿ tóg ag kanhrãn kÿ ag mÿ: “Topê vĩ rá to jykrén nĩ,” he mũ. “Inh ãn jiji vÿ: nação kar mÿ Topê mré vĩ jafã, he mũ, he tóg, Topê vĩ rá ki,” he tóg, Jesus ti. “Hã ra ãjag tóg Topê mré vĩ jafã tag krêm nén kar pigu(g) mũgtĩ, kÿ tóg bandido ag jamã ri ke nĩ,” he tóg. Ag pan kÿ tóg ke mũ, Jesus ti.

¹⁸ Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vÿ Jesus vĩ mễg mũ, Topê vĩ to professor ag ke gé. Kÿ ag tóg: “êg hÿn ti tÿ hên ri kenh ke mũ'?” he mũ, “êg tÿ ti tÿ tũ' he jé?” he ag tóg mũ. Hã ra ag tóg ti kamêg mũ. Vênh kar mÿ tóg há tĩ, ti tÿ ag kanhrãn kÿ. Hã kÿ ag tóg ti vóg tũ nĩ.

¹⁹ Kutyg kÿ ag tóg cidade mág ki pa măn mũ sir, Jesus ti, ti mré mũ tĩ ag ke gé.

Ka tÿ figueira tóg
(Mt 21.20-22)

²⁰ Tÿ vaj kÿ ag tóg cidade ra mũ măn mũ sir. Mũ kÿ ag tóg

sir ka tÿ figueira ên vég mũ, hã ra tóg tóg ja nĩ, ti jãre mré hã.

²¹ Kÿ Pedro tóg Jesus vĩ ki jykrén kÿ ti mÿ: “ha vé, Senhor,” he mũ. “Ã vĩ ja ên hã vê,” he tóg. “Ã tÿ ka to vĩ kónãn ên vÿ tóg ja nĩ, ka tÿ figueira ên ti,” he tóg.

²² Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topê ki ge pê han nĩ,” he mũ. ²³ “Sÿ ke há vê, hã kÿ sóg tó mũ: kejên ãjag tóg krĩ tag ti mÿ: ha goj nig ki kutê, henh ke mũ. Kÿ tóg ki kutênh mũ, pãnónh ti, ãjag tÿ ãjag fe tÿ: ti mÿ ki kutênh mũ vÿ? he tũ nĩn kÿ,” he tóg. “Inh vĩ han jé tóg ke mũ, pãnónh ti, hemnĩ, kÿ tóg kutênh ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ “Hã kÿ sóg ãjag mÿ ke mũ,” he tóg. “Ãjag tÿ Topê mÿ nén ù to vĩ kÿ to: han jé tóg ke mũ, Topê ti, hemnĩ, kÿ ãjag tóg venh ke mũ sir, ãjag tÿ ti mÿ nén ù to vĩ mũ ti,” he tóg. ²⁵ “Ãjag tÿ kejên Topê mré vĩ jê ra ù tÿ ãjag to jũ mũ ên tÿ ti mÿ vênh pãte fón nĩ,” he tóg. “Ãjag tÿ gen kÿ tóg ãjag mÿ vênh pãte fón ke mũ gé, êg jóg mág ti,” he tóg. “Ãjag tÿ ti vĩ mranh mũ ra tóg vênh kato ãjag mÿ vênh pãte fón ke mũ, ù tÿ kanhkã tá nĩ ti, ãjag tÿ ãjag mré ke ag mÿ vênh pãte fón kÿ,” he tóg. ²⁶ “Ãjag tÿ hã ra ag mÿ vênh pãte fón tũ nĩn kÿ êg jóg mág vÿ vênh kato ãjag mÿ vênh pãte fón ke tũ nĩ gé, ù tÿ kanhkã tá nĩ ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ù tÿ ã jêñêg mũ tó

tũg

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Kÿ ag tóg mũ măn kÿ Jerusalém tá junjun măn mũ sir. Topê jo ìn tá tóg êvãnh tĩ mũ, Jesus ti. Kÿ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ti venh kãmũ mũ, Topê vĩ to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ²⁸ “Û nÿ ã mÿ: tag han nĩ, hé?” he ag tóg, ti mÿ. “Û nÿ ã jẽnẽ?” he ag tóg.

²⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag ki sóg jêmênh ke mũ gé, vênh kato,” he mũ. “ãjag tÿ inh mÿ tó há han kÿ sóg ãjag mÿ ù tÿ inh jẽnẽg mũ tónh ke mũ gé,” he tóg. ³⁰ “João vÿ ag kygpég tĩ ja nĩgtĩ. Ti mÿ kanhkã tá vênh jykre han, ãjag mÿ, êprã ke jykre vó? Û nÿ ti jẽnẽ?” he tóg ag mÿ, Jesus ti. “Inh mÿ tó,” he tóg.

³¹ Kÿ ag tóg jagnẽ mré to jykrén mũ. “Ëg tÿ ti mÿ: Topê tÿ ti jẽnẽ ja vê, hen kÿ tóg ãg mÿ: ãjag tÿ ne jé ti vĩ kri fig tũ ja nĩ nẽ? henh ke mũ,” he ag tóg jagnẽ mÿ. ³² “Ëg tÿ hã ra ti mÿ: êprã ke jykre ja vê, hen kÿ tóg vênhmÿ nÿ gé,” he ag tóg, ag tÿ vênh kar kamêg kÿ. Vênh kar tóg João to: “Topê vĩ tó tĩ pẽ vê,” he tĩ. ³³ Hã kÿ ag tóg Jesus mÿ: “ãg pi(jé) ki kanhró nÿtĩ,” he mũ. Ón kÿ ag tóg ke mũ. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kÿ sóg ãjag mÿ tónh ke tũ nĩ gé, ù tÿ inh jẽnẽg mũ ti,” he mũ. ã kato tẽ mũ ag mÿ tóg ke mũ.

12

Ûn camarada kórég ag to comparação

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Kÿ Jesus tóg ag kanhrãn kÿ (tóg) ag mÿ comparação ù han mũ sir, kÿ tóg: “kejên ù tóg nĩgtĩ,” he mũ. “Nén kanẽ tÿ uva krãn ja tóg nĩgtĩ,” he tóg. “Pénĩn tóg rón ja nĩ, kãki tóg kũm ja nĩgtĩ, uva jëgmĩ jafã han jé. Ki tóg pãjó han ja nĩ gé, kÿ tóg ù tÿ ki rĩr tĩ ag mÿ ré kÿ tÿg ja nĩ, ga ù ra. Ag mré tóg jykrén ja nĩ, ag tÿ ti mré êkré ên kanẽ vênh kãpãm jé,” he tóg, Jesus ti. ² “Tĩ tÿ kejên kanên kÿ tóg ag mÿ ã camarada ù jẽnẽg mũ, ti tũ ki rĩr tĩ ag mÿ, ag tÿ ti mÿ vênh kãpãm jé, uva ti.

³ Hã ra ag tóg ti kãgmĩg mũ sir, ti mrãnmrãn ag tóg mũ sir, kÿ ag tóg ti mÿ: “ha tĩg,” he mũ sir, ti mÿ nén ù nĩm mẽ kã. ⁴ Kÿ tóg ag mÿ ã camarada ù jẽnẽ măn mũ gé sir, kÿ ag tóg ti krĩ ki tãnh mũ sir, ti to é he ag tóg mũ sir. ⁵ Kÿ tóg ag mÿ ù jẽnẽ măn mũ gé sir, hã ra ag tóg ti tén mũ gé sir. Ti camarada kar to ag tóg jũ mũ, ù mrãnmrãn ag tóg, ù tén ag tóg.

⁶ Kÿ hã ra ù tóg kén mũ, hã ra ti kósin vê, ti fe pẽ vê hã ra. Kÿ tóg vãhã ag mÿ ti jẽnẽg mũ sir. “Hên ri ke mũn ag inh kósin kamêg mũ,” he tóg, hã kÿ tóg ti jẽnẽg mũ.

⁷ Ti tÿ tá jun kÿ ag tóg ti to jykrén mũ, jagnẽ mré. “Kejên êkré kar vÿ tÿ ti tũ nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg ti to. “Mũ nÿ, ti tén jé, ti tũ tag tÿ tÿ ãg tũ nÿnh jé,” he ag tóg, jagnẽ mÿ. ⁸ Kÿ ag tóg ti kãgmĩ kÿ ti tén mũ sir, ró mătã ag tóg ti fón mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Kỹ ěkré tỹ tũn mũ ěn ě ri kenh ke mũ?” he tóg. “Jun jé tóg ke mũ, ã camarada ag kãgtén jé. KỸ tóg ěkré ki rĩr tĩ ù ag mỹ finh ke mũ, ti tũ ti,” he tóg. Jesus ti, ag mỹ comparação han kỹ.

¹⁰ KỸ tóg ag mỹ: “Topẽ vĩ rá tag to jykrén nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Pó tỹ ĩn han jafã fón ag tóg, pó tỹ ĩn han tĩ ag. Ag mỹ tóg kórég ja nĩ, pó ěn ti. Hã ra Topẽ tóg po ěn hã tỹ ĩn nũna han mũ. ¹¹ Ęg Senhor mág tỹ há vễ, hã kỹ tóg ěg mỹ e tĩ, ěg tỹ ven kỹ, he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg ag mỹ, Jesus ti. Ti tỹ ã kato vãsãnsãn mũ ag mỹ vễnh kãmén hã vễ.

¹² KỸ ag tóg ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ ag kato vĩ mũ ti. Hã kỹ ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg vễnh e ěn kamẽg mũ, kỹ ag tóg ti ség tũ nĩ ha. KỸ ag tóg sir mũ mũ, ti ré kỹ.

*Ęg tỹ imposto kajãm ke
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Hã ra ag tóg ti to ù ag jẽgnẽg mũ sir, Fariseu ù ag, Herodes mré ke ù ag ke gé, ag tỹ ti vĩ to ti se jé, Jesus ti. ¹⁴ Ag tỹ ti tá junjun kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ã jykre kuryj nĩn ki kanhró ěg tóg nỹtĩ,” he ag tóg, ón kỹ. “Vễnh jykre pir hã han ã tóg tĩ, vễnh kar mỹ. KỸ ag ve tóg ã mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. Hã kỹ ã tóg Topẽ jamĩn to, Topẽ japry to ã tóg ěg kanhrãn há han tĩ,” he ag tóg, ón kỹ, Jesus mỹ. “Mỹ há nỹ’, ěg tỹ governo mỹ jãnkamy nĩm ke ti’, imposto

kajãm ke ti’? ¹⁵ Ęg mỹ hỹn nĩm mũ’, vó mỹ vó?” he ag tóg.

Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag jykre régre nỹtĩn ki. KỸ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg ón kỹ ĩnh ki jẽmẽ sór mũ’,” he mũ. “ĩnh mỹ jãnkamy jun, sỹ ve jé,” he tóg. ¹⁶ KỸ ag tóg ti mỹ ù jun mũ sir. KỸ tóg: “ũ jiji nỹ kã nĩ?” he mũ. “Û kãggrá nỹ kã nĩ?” he tóg. KỸ ag tóg ti mỹ: “pã’i mág tỹ imperador kãggrá vễ,” he mũ.

¹⁷ KỸ Jesus tóg ag mỹ: “kỹ pã’i mág mỹ ti tũ nĩmnĩ, hã ra Topẽ mỹ ti tũ nĩmnĩ gé,” he mũ. KỸ ti vĩ tóg ag mỹ e tĩ. Ag tỹ nén ù to ti se sór mũ vэг tũ ag tóg nĩ.

*Ęg tỹ ěg ter ja tá vỹn kenh ke
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

¹⁸ KỸ Saduceu ag tóg ti tá junjun mũ gé, ti ki jẽmẽ jé. Hã ra Saduceu ag tóg: ěg ter ja tá ěg vỹn kenh ke tũ nĩ,” he tĩ. KỸ ag tóg Jesus tá jun kỹ ti mỹ: ¹⁹ “Senhor,” he mũ gé. “Moisės tóg ěg mỹ tag tó ja nĩ, ěg tỹ tỹ jykre nỹtĩ jé,” he ag tóg. “Ęg mỹ tóg: ã régre tỹ ã krẽ tũ ra ter kỹ, ã tỹ ti prũ fi tỹ prũg ke vễ, he mũ. ã tỹ ã régre mỹ ã krẽ han ke vễ, fi ki, he ja tóg nĩ, Moisės ti,” he ag tóg, Jesus mỹ, Saduceu ag. ²⁰ “Kỹ ù tỹ jagnẽ mré pafa ja tỹ 7 (ke) ag vỹ nỹtĩ ja nĩgtĩ,” he ag tóg. “Ag kãke tóg prũg mũ, hã ra tóg ã kósin tũ ra ter mũ sir,” he ag tóg. ²¹ “Kỹ ti jãvy tóg fi tỹ prũg mũ, hã ra tóg ã kósin tũ ra ter mũ gé sir. KỸ ti jãvy ù vỹ fi tỹ prũg mũ gé,” he ag tóg. ²² “Hã ra ag kar tóg fi kósin tũ

ra kãgter kãn mũ sir, ag kãke ti nón, ù tỹ 7 (ke) ên ag. Kejẽn fi tóg vãhã ter mũ gé sir,” he ag tóg. ²³ “Kỹ fag kãgter ja tá vỹnvỹn ke kỹ fi hỹn mén tỹ 7 (ke) nĩnh mũ vẽ. Ag kar vỹ fi tỹ prũg ja nỹtĩgtĩ. Hã kỹ tóg vẽnhmỹ nỹ, ag tỹ: rĩr mãn jé ãg tóg ke mũ, hen kỹ,” he ag tóg, Jesus ti mỹ, Saduceu ag.

²⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ãjag pi(jé) Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki kanhró nỹtĩ,” he mũ, “Topẽ jykre ki kagtĩg ãjag nỹtĩ,” he tóg. “Hã kỹ ãjag tóg kygnẽ ja nĩ,” he tóg ag mỹ. ²⁵ “Ëg tỹ ãg ter ja tá vỹn ke kỹ ãg prũg ke tũ nĩ, kỹ ãg mén ke tũ nĩ gé,” he tóg. “Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ri ke ãg nỹtĩ, kanhkã tá,” he tóg. ²⁶ “Topẽ vỹ ù to jykrén nĩ, ti tỹ ãg tỹ ãg ter ja tá vỹn ke kãmén kỹ. Moisés tỹ rán ki tag tóg rán kỹ nĩ, Topẽ tỹ Moisés mỹ nén tó ja tag ti, vãn pũr kãmén jan ki,” he tóg. “Topẽ tóg ti mỹ: Abraão vỹ iso: Topẽ, he tĩ, he ja nĩ, Isaque ke gé, Jacó ke gé, he ja tóg nĩ, Topẽ ti. Kãgter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó. Hã ra Topẽ tóg: tỹ inh ag Topẽ nĩ, he ja nĩ, ag ter kar kỹ. ²⁷ Hã kỹ ag tóg rĩnrĩr nỹtĩ mỹr, Topẽ tỹ ùn rĩnrĩr nỹtĩ ag hã kri ke nĩnh kỹ,” he tóg, Jesus ti. “Hã kỹ ãjag tóg kygnẽ tãvĩn mũ,” he tóg, Jesus ti, Saduceu ag mỹ.

*Topẽ tỹ ãg jyvẽn kãfór
(Mt 22.34-40; Lc 10.25-28)*

²⁸ Hã ra Topẽ vỹ to professor ù tóg tá jun mũ gé sir. Kỹ tóg ag tỹ jagnẽ mré vĩ mẽg mũ, Jesus tỹ Saduceu ag mỹ tó há han ja ên ti. Hã kỹ tóg: “Topẽ tỹ ãg jyvẽn tỹ hẽ nỹ hỹn ti tỹ ãg

jyvẽn kar kãfór nỹnh mũ’?” he mũ, Jesus mỹ.

²⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ù tỹ kãfór nỹn hã vẽ, hã mẽ,” he mũ. “Ha mẽ, povo tỹ Israel,” he tóg mũ. “Ëg pã'i vỹ tỹ Topẽ nĩ, ãg pã'i vỹ tỹ ùn pir nĩ,” he tóg. ³⁰ “Topẽ to, ãg jóg mág to há tãvĩ nỹtĩmnĩ,” he tóg, “ti ki ge há han nĩ, ti to jykre pir nỹtĩmnĩ, krĩ pir, ti to tar nỹtĩmnĩ,” he tóg. ³¹ “Kỹ ti tỹ ãg jyvẽn ù tóg hã ri ke nĩ gé, hã vỹ: ãjag régre ki rĩr nỹtĩmnĩ, ãjag tỹ vẽn ki rĩr há han ri ke, he mũ,” he tóg. “Ti tỹ ãg jyvẽn ù pi(jé) tag kãfór nĩ,” he tóg, Jesus ti, Topẽ vỹ to professor ên mỹ.

³² Kỹ Topẽ vỹ to professor ên tóg ti mỹ: “ke tóg tĩ,” he mũ. “Ã tỹ ke há vẽ. Pir ti nĩ, Topẽ ti, ù pi(jé) ti ri ke nĩ,” he tóg. ³³ “Ëg jé ti to fe há nỹtĩgtĩ, ãg jé ti to krĩ há nỹtĩgtĩ gé, jykre pir ke gé. Ëg jé ti to tar nỹtĩ gé. Ëg jé ãg régre ki rĩr nỹtĩ gé, ãg tỹ vẽn ki rĩr há han ri ke. Hã vỹ tóg nén kar kãfór nĩ,” he tóg. “Ëg tỹ Topẽ mỹ nén ù pũn kãfór tóg nĩ, ãg tỹ ti to há nỹtĩ ên ti, ãg tỹ ti mỹ nén ù tãnh kãfór tóg nĩ gé,” he tóg, Topẽ vỹ to professor ên ti.

³⁴ Kỹ Jesus tóg ti tỹ tó há nĩ ve kỹ (tóg) ti mỹ: “nén ù sĩ tóg tũ nĩ ver,” he mũ, “ã tỹ Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ venh ke jé,” he tóg. Kar kỹ ù tóg Jesus ki jẽmẽ mãn tũ nĩ sir. Ti kamẽg ag tóg mũ sir, hã kỹ ag tóg ti ki jẽmẽ mãn tũ nĩ sir.

*Cristo tỹ tỹ Davi kósin nĩ
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Kÿ Jesus tóg Topě jo ĩn krēm ag kanhrān jé ag ki jēmēg mũ. “Topě vĭ to professor ag tÿ ne jé: Cristo vÿ tÿ Davi kósin nĭ, he nē?” he tóg ag mÿ. ³⁶ “Davi vÿ Cristo tó ja nĭ, Topě kuprĭg tÿ ti krĭn kÿ, kÿ tóg: ěg jóg mág tÿ Topě vÿ inh Senhor mÿ tag tó ja nĭ, hã kÿ tóg: “nĭ ra ver, inh pĕgja tá,” he ja nĭ. “Sÿ ã kato vãsānsān mũ ag tÿ ã krēm vin ke vē, kÿ ag sigse vē sir. Tag jãvānh nĭ ver,” he ja ti nĭ, Topě ti, inh Senhor mÿ, he ja tóg nĭ, Davi ti,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ³⁷ “Hã kÿ Davi tóg Cristo to: inh Senhor vē, he tĭ. Ti tÿ tÿ ti kósin nĭ ra ti kósin mÿ tÿ ti kri ke nĭnh mũ vē?” he tóg, Jesus ti. Hã ra ag tóg ti mÿ tó tũg. Ag tÿ ne tónh ke tóg tũ tĭ, ti kato vãsānsān mũ ag mÿ. Hã ra vēnh kar mÿ ti vĭ tag tóg há nÿ.

Ón kÿ Topě vĭ to professor ag tÿ jagtar ke

(Mt 23.1-36; Lc 20.45-47)

³⁸ Kÿ Jesus tóg ag kanhrān kÿ: “ón kÿ Topě vĭ to professor ag kamēg nĭ,” he mũ. “Kur téj rĭnh ka(mě) ag nÿtĭ,” he tóg. “Kÿ vēnh kar tÿ ag mÿ: ã mÿ há? he kÿ tóg ag mÿ sér tĭ, ag tÿ cidade kaju kāmĭ mũn kÿ,” he tóg. ³⁹ “Ěg tÿ vēnh kanhrān jafã krēm ag tóg vēnh kãpãm kÿ nÿtĭgtĭ, festa ki ag tóg jĕn vén tĭ, ag tÿ tÿ pã'i nÿtĭn kÿ,” he tóg. ⁴⁰ “Hã ra ag tóg ũn mén ter ja fag tũ mǎn kǎn tĭ. Fag tũ mǎn kǎn kÿ ag tóg ón kÿ Topě mré vĭ mág han mũgtĭ, ěg tÿ ag to: ũn há vÿ tÿ ag nÿtĭ, he jé,” he tóg. “Hã to ag vēsÿrénh

mág tãvĭ han ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ūn jagtar fi tÿ ã tũ vin kǎn (Lc 21.1-4)

⁴¹ Kÿ Jesus tóg kejĕn Topě mÿ jãnkamy vin jafã kato nĭ mũ. Kÿ tóg ag tÿ kãki nĕn vin mũ vég mũ sir. Ūn rico ag tóg jãnkamy mág tÿ kãki vin mũ. ⁴² Kÿ ũn jagtar fi tá jun mũ gé, ũn mén ter ja fi. Hã ra fi tóg jãnkamy kǎsir régre hã vin mũ sir, hã vÿ: 1 centavo, he mũ.

⁴³ Kÿ Jesus tóg ã mré mũ tĭ ag jé prĕr mũ sir, kÿ tóg ag mÿ: “ve ra ha,” he mũ. “Ūn rico tÿ vin kǎfór han fi tóg, fi tũ sĭ (hã) ra. Tÿ nĕn ũ tũ fi tóg nĭ, fi mén vÿ hur ter. ⁴⁴ Kÿ fi tóg ã tũ vin kǎn ja nĭ, fi jĕn mré hã. Jãvo ũn rico ag vÿ ãjag tũ ke hã tÿ Topě mÿ vin mág tĭ. Hã ki fi tóg ag tÿ nĭm kǎfór han, fi tÿ nĭm sĭ pĕ han mũ ra. Ki hã sóg tó mũ mÿr,” he tóg, Jesus ti.

13

Ag tÿ Topě jo ĩn kókén ke (Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Kÿ Jesus tóg Topě jo ĩn tá kãkutĕ mũ sir. Re tá ti mré tĭ ũ tóg ti mÿ: “ve ra ha, Senhor,” he mũ. “Pó sĭnvĭ tÿ tóg há nÿtĭ, kÿ tóg sĭ(nvĭ) tãvĭ nÿtĭ, ĩn ti,” he tóg, Topě jo ĩn to.

² Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “ã mÿ ĩn mág tag ti vĭgvég mũ?” he mũ. “Kejĕn ũ pó tÿ jagnĕ kafān mǎn ke tũ nĭ,” he tóg. “Ag ránhráj kǎn ke vē,” he tóg Jesus ti.

Vĕnh jagãgtar to rã (Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)

³ Kar kŷ Jesus tóg krĩ tŷ Oliveiras ra tũg kŷ tá nĩ nĩ sir, Topẽ jo ĩn kakãm. Kŷ ag tóg ag pin kŷ ti mŷ ke mũ, Pedro, Tiago, João, André ke gé. ⁴ “Ēg mŷ ti kurã ti tó,” he ag tóg ti mŷ. “Ēg ne ve kŷ ti kurã ki kanhró nŷtĩnh mũ? Kurã tŷ hẽ ki ěg hŷn nén kar tag venh ke mũ?” he ag tóg ti mŷ.

⁵ Kŷ Jesus tóg ag mŷ kãmén mũ sir. “Ker ũ ājag lograr hé hẽ,” he tóg. ⁶ “Cristo vŷ tŷ inh nĩ,” he jé ag tóg ke mũ, ijiji tó kŷ. Ũ tŷ hẽn ri ke ag tóg tag tónh mũ, kŷ ũ tŷ hẽn ri ke ag tóg ag vĩ kri nĩm ke mũ,” he tóg. ⁷ “Vẽnh génh to vême mẽ jé ājag tóg ke mũ, tag ki vẽnh génh ke to, kuvar há tá vẽnh génh to ke gé. To jũrũn ke tũg nĩ hã ra. Vẽnh génh enh ke vẽ. Hã ra kurã tŷ ěgno to hã ke vẽ ver,” he tóg. ⁸ “Nação ag tŷ jagnẽ kato tẽgtẽnh ke vẽ. Pã'i krẽm ke ag tŷ pã'i ũ krẽm ke ag to jũnh ke vẽ gé. Kŷ ga tŷ ragrag ke tŷ hẽn ri ke han ke vẽ gé, ěmã tŷ hẽn ri ke ki. Vějẽn tŷ tũ' henh ke vẽ gé. Hã ra ājag jagãgtar ke vẽnh ven vén vẽ ver,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Ājag kanẽ nĩm nĩ,” he tóg. “Ājag jyvẽn tar han jé ag tóg ke mũ, pã'i ag, vẽnh kanhrãnjafã krẽm. Ājag mrãnmrãnjé ag tóg ke mũ. Ājag jé prẽr jé ag tóg ke mũ, pã'i mág tŷ ājag ve jé, pã'i mág kar ti, isugrĩn, ājag tŷ pã'i ag mŷ inh vĩ tugtó jé,” he tóg. ¹⁰ “Kŷ inh kãtĩg ke to hã povo kar vŷ inh vĩ sér mẽnh ke mũ,” he tóg. ¹¹ “Ag tŷ vãhã sir ājag sigse kŷ, ājag gé kãmũ

jé, kŷ ājag tŷ nén tónh ke mũ to jykren tũg nĩ, kã jatu' hemnĩ. Ag tŷ ājag ki jẽmẽn kŷ ājag tóg tónh ke mũ, Topẽ kuprĩg tŷ ājag nĩgrẽg ki vĩ mũ ěn ti,” he tóg. “Ājag tŷ tó tũ vẽ sir, ti tŷ tó vẽ sir,” he tóg. ¹² “Ũ vŷ tóg ā régre senh ke mũ, ti ter jé, ěn kã,” he tóg. “Kŷ ũ panh tóg ā kósin senh ke mũ gé, ti ter jé,” he tóg. “Kŷ ũ krẽ ěn tóg ā han mũ fag sigsenh ke mũ gé, fag kãgtén jé,” he tóg. ¹³ “Vẽnh kar vŷ tóg ājag to vĩ kónãn ke mũ gé, inh jiji tugrĩn,” he tóg. “Hã ra ũ tŷ isovãnh ke tũ (pẽ) ěn kren ke vẽ,” he tóg.

Vēsŷrénh mág ke

(Mt 24.15-28; Lc 21.20-24)

¹⁴ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “kejẽn ājag tóg vãhã ājag tŷ nén ũ kamẽg tĩ ěn venh ke mũ,” he mũ, “ěg kavénh mũ ěn ti,” he tóg. “Topẽ vĩ tó tĩ tŷ Daniel vŷ ti tó ja nĩgtĩ. Ti jẽn h ke tũ tá tóg jẽn h mũ,” he tóg. Ũ tŷ to ke mũ ěn jé ki kanhró nĩ. “Kŷ Judéia ki ke kar ag jé vẽnh pigjunh mũjẽg, pãnónh ra, fag mré hã,” he tóg. ¹⁵ “Ũ tŷ re tá nĩ ěn jé kãra rã tũg nĩ, ti ĩn ki, ti tũ mãn jé. ¹⁶ Kŷ ũ tŷ ā japŷ tá jẽ ěn jé vŷn ke tũg nĩ gé, ti kur mãn jé,” he tóg. ¹⁷ “Ũn kufy fag tŷ vēsŷrénh ke vẽ, kurã ěn kã, ũ tŷ gĩr pygfãm mũ fag ke gé,” he tóg. ¹⁸ “Topẽ mré vĩmnĩ, ti tŷ kusa kã vẽnh ven tũ nĩ jé. ¹⁹ Vēsŷrénh tŷ ge ve ja tũ ěg nŷtĩ, Topẽ tŷ ěg mundo han jan ki. Kŷ ěg ge venh ke tũ nĩ gé, kar kŷ,” he tóg. ²⁰ “Ēg tŷ kurã ki vēsŷrénh ke mũ ěn vŷ e nŷtĩnh mũ vẽ, hã ra tóg térem

kỹ nýtĩ nĩ, Topẽ tỹ ùn kuprẽg ja ên ag tugrĩn. Ti tỹ térem tũ nĩ (mũ) ra ù vỹ kren ke tũ nĩ vẽ, ag vêsýrénh ên to,” he tóg.

21 “Kỹ ù tỹ ãjag mỹ: ha vé, Cristo vỹ tag kã jẽ nĩ, he mũ ra kri fig tũg nĩ, ti tỹ: tãtã ti jẽ nĩ, he mũ ra,” he tóg. 22 “Ón kỹ Cristo vỹ vẽn venven ke mũ, ón kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag ke gé. Ón kỹ milagre hyn han jé ag tóg ke mũ, milagre tỹ hẽn ri ke ti, ón kỹ Cristo ên ag. Ag tỹ vẽn kar krĩn kónãn sór vẽ, ag tỹ kygnẽ jé, Topẽ tỹ ùn kuprẽg ja ên ag mré hã, hẽn ri ke mũn. 23 Ha vé, sỹ ãjag mỹ tó kãn vẽ, ti kutẽnh ke to hã,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ kósin kãtĩg mãn ke

(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

24 “Hã ra kurã ên kã, vêsýrénh ên kar kỹ rã vỹ nhyr ke mũ, kỹ kysã vỹ jẽngrẽ! he mãn ke tũ nĩ gé. 25 Kỹ krĩg vỹ vár ke mũ gé, kãhkã krẽm. Êg tỹ kãhkã tá nén vég tũ kar ên vỹ ragrag ke kãn mũ gé. 26 Kỹ vãhã vẽn kar vỹ inh kãtére venh ke mũ sir, kãhkã góg jagma, inh jykre tar (pẽ) nĩn kỹ,” he tóg. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ mỹr,” he tóg. “Inh ve vỹ kókov (pẽ) kãtĩ mũ,” he tóg. 27 “Kỹ sóg sỹ jẽgnẽ jafã ag mỹ: ha mũjẽg, henh ke mũ, ag tỹ sỹ ùn kuprẽg ja ag vẽn mãn jé, ga kar tá, kãhkã fyr mũ hã,” he tóg, Jesus ti.

Ka tỹ figueira to comparação

(Mt 24.32-35; Lc 21.29-33)

28 “Ka tỹ figueira to ki kãhrãn nĩ, to comparación

han kỹ,” he tóg. “Ti pẽ tánh kỹ, ti fėj tãg han kỹ tóg kakó tĩ sir, êkré tygtánh kurã ti. 29 Ri ke ti nĩ, ãjag tỹ inh kãtĩg mãn ke kurã ki kãhró nýtĩnh ke mũ ti. ãjag tỹ sỹ ãjag mỹ nén tó mũ tag ve kỹ tóg kakó tãvĩ tĩ ha, inh kãtĩg mãn ke ti,” he tóg. 30 “Sỹ ke há vẽ, hã kỹ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Ũri ùn rĩnrĩr mũ ag tỹ nén kar ên venh ke vẽ, ag kãgter ke to hã,” he tóg. 31 “Kãhkã vỹ tũ' henh ke mũ, ga ti ke gé. Jãvo inh vỹ vỹ tũ' henh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus kãtĩg mãn ke kurã

(Mt 24.36-44)

32 “Hã ra ù pi(jé) isỹ kurã ki kãtĩg mãn ke ki kãhró nĩ, hora ên ki ke gé,” he tóg. “Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ag pi(jé) ki kãhró nýtĩ'. Inh pi(jé) ki kãhró nĩ gé, isỹ tỹ Topẽ kósin ra,” he tóg. “Êg jóg mág hã vỹ ã pin kỹ ki kãhró nĩ, kurã kã nén kutẽnh ke mũ ên ki,” he tóg. 33 “ãjag kãnẽ vin han nĩ, vẽnh rinfig nĩ,” he tóg. “Topẽ mré vỹ, ãjag tỹ ti kurã ki kãtĩg nýtĩn kỹ,” he tóg. 34 “Ũ pasa ri ke vẽ,” he tóg. “ã tỹ ã ãn ki kutẽ kỹ tóg ã camarada ag mỹ: “ijo ki rĩr,” he mũ, “inh rãnrãj ki,” he tóg. Kỹ tóg ù tỹ jãnkã ki rĩr tĩ ên mỹ: “ã kãnẽ nĩm han nĩ,” he mũ gé. 35 Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “ãjag kãnẽ nĩm han nĩ,” he mũ gé,” he tóg. “ãjag pi(jé) ti jun ke ki kãhró nýtĩ', ãn tãn ti,” he tóg. “Hẽn ri ke mũn tóg kutyg ke ra jun mũ, hẽn ri ke mũn tóg kuty kuju ki jun mũ, hẽn ri ke mũn tóg galo

kyr mũ ra jun mũ, hẽn ri ke mũn tóg kusã ki jun mũ,” he tóg. ³⁶ “Vẽnh ki ãmẽmnĩ, nũr tũg nĩ. Ājag tỹ ijãvãnh tũ ra sóg jun mũ, vėsỹmér,” he tóg, Jesus ti. ³⁷ “Vẽnh kar mỹ sóg tó mũ, sỹ ãjag mỹ tó mũ tag, hã vỹ: vẽnh ki ãmẽmnĩ, he mũ,” he tóg, Jesus ti.

14

Ag tỹ Jesus tén sór

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Hã ra festa tỹ Páscoa kurã kãtã kurã tãgtũ vẽ sir, pão jẽgja tũ konh ke kãtã. Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag tóg Jesus vatánh tá ti se sór mũ, vẽnh kar tỹ ti se vэг tũ nĩ jé. Topẽ vĩ to professor mré ag tóg ti se sór mũ gé, ti tén jé. ² Hã ra ag tóg: “festa tag to mẽ jé ãg tóg ke mũ ver,” he mũ. “Ēg tỹ festa kã ti se kỹ vẽnh génh mág hỹn tóg kutẽnh mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg.

Maria fi tỹ Jesus gãnh tãg

(Mt 26.6-13; Jo 12.1-8)

³ Ēn kã Jesus tóg kejẽn ãmã tỹ Betânia tá nĩ nĩ, Simão ĩn krêm, vẽnh kaga tỹ lepra han ja ěn ĩn krêm. Ti jẽg nĩ ra ù fi tóg tá jun mũ, garrafa vyn kỹ. Pó tỹ alabastro tỹ tóg há(r) nĩ, garrafa ti. Ti ki jẽ vỹ tóg tỹ nén kar tãg nĩ, hã vỹ: nardo, he mũ. Nardo pẽ vẽ, kaja e pẽ ti nĩ, ger há ěn ti. Garrafa ěn mranh fi tóg mũ, kỹ fi tóg ti ki jẽ ěn tỹ Jesus gãnh kri kugjẽg mũ sir.

⁴ Hã ra ù tỹ tá nỹtĩ ag kã ù ag tóg jagnẽ mỹ: “fi tỹ ne jé

nén kaja e tag kókén nẽ?” he mũ. ⁵ “Ēg tỹ nén ger há tag fón ke vẽ vẽ, kaja há to, jãnkamy tỹ hẽn ri ke to,” he ag tóg. “Ēg tỹ ùn jagãgtar ag mỹ vin ke vẽ vẽ,” he ag tóg. Kỹ ag tóg fi mỹ vĩ tar han mũ sir.

⁶ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “fi mỹ vĩ tũg,” he mũ. “Ājag tỹ ne jé fi fe kaj han nẽ?” he tóg. “Inh ki fi krov nĩ, inh jykre ki,” he tóg. ⁷ “Ājag mré sóg nĩg sĩ han mũ, jãvo ùn jagãgtar mũ ag vỹ ãjag mré nỹtĩg mág han tĩ,” he tóg. “Isĩg kar kỹ ag mỹ nĩmnĩ, ãjag tỹ ag mỹ nén nĩm ke ti,” he tóg. ⁸ “Ā tỹ nén han ke mũn han fi tóg huri,” he tóg. “Inh kãn fi tóg huri, vẽnh kej tá inh fón ke to,” he tóg. ⁹ “Ag tỹ vẽnh vĩ sér tugtó kỹ ag tóg fi tỹ nén han mũ tag ti tónh ke mũ gé, kỹ vẽnh kar vỹ fi tỹ nén han mũ tag mẽgmẽnh mũ sir, ha vemnĩ. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ag tỹ Jesus vatánh tá ti kãgmĩnh ke to jykren

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Kar kỹ Judas Iscariotes tóg tĩ mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag ra, ag mré Jesus jẽnjẽn ke to jykren jé. Hã ra ù tỹ 12 (ke) ag kã ù vẽ, Judas ti. ¹¹ Ag tỹ ti vĩ mẽ kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir. “Ā mỹ ãg to jãnkamy vin mũ,” he ag tóg ti mỹ. Hã kỹ tóg: “inh hỹn hẽ ri kenh mũ, ag tỹ ti kãgmĩ jé?” he mũ, Judas ti.

Ag tỹ Páscoa ko mũ

(Mt 26.17-25; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)

¹² Pão jẽgja tũ konh ke kurã ve vẽ sir, cordeiro tânh ke

kurā vē sir, Páscoa kā. Kŷ ti mré mŷ tĩ ag tóg Jesus mŷ: “Ēg hŷn hē tá ā mŷ carneiro sĩ tãnh mŷ, Ēg tŷ kon jé?” he mŷ. ¹³ Kŷ tóg ũn régre ag jĕgnĕg mŷ, ti mré mŷ tĩ ag. Kŷ tóg ag mŷ: “ha ĕmā mág ra mŷjĕg,” he mŷ. “Tá ājag tóg ũ venh ke mŷ, goj vyn kŷ jĕ ũ. Ēn nón mŷmnĩ,” he tóg. ¹⁴ “Ti tŷ ĩn kãra rã kŷ ĩn tãn ĕn mré vĭmnĩ,” he tóg. “Ti mŷ tag tómnĩ,” he tóg. “Ēg Senhor vŷ ā mŷ vĕnh vĭ jĕnĕg mŷ, hemnĩ. Ti tŷ ā ĩn krĕm Páscoa konh há tóg tĩ, ti mré mŷ tĩ ag mré, hemnĩ ti mŷ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁵ “Kŷ tóg ājag mŷ ven ke mŷ, kroggrog tŷ kynhmŷ nŷ ĕn ti,” he tóg. “Éhé ti nĩ. Tá nĕn kar vŷ kynkar kŷ nŷtĩ. Ēg nĭgja vŷ tá nŷtĩ gé. Tá Ēg mŷ han nĩ,” he tóg, ti mré mŷ tĩ régre ag mŷ.

¹⁶ Kŷ ag tóg mŷ mŷ sir, ĕmā mág ra, kŷ ag tóg sir vég mŷ, Jesus tŷ ag mŷ nĕn tó ja ti. Kŷ ag tóg vējĕn kãn mŷ sir, ag tŷ cordeiro ĕn ko jé.

¹⁷ Rã pur kar kŷ Jesus tóg ũ tŷ 12 (ke) ag mré tá jun mŷ sir. ¹⁸ Ag jĕg mŷ jāvo Jesus tóg ag mŷ: “ājag kãki ũ tóg inh vatãnh tá inh kato vãsãnsãn mŷ ag mŷ inh ven ke mŷ,” he mŷ. “Inh mré jĕg mŷ ũ vē, ki hã sóg tó mŷ,” he tóg. ¹⁹ Kŷ ag tóg fe kaj' he mŷ sir. Ti mŷ ag tóg: “inh mŷ vó'? Inh mŷ vó'?” he kãn mŷ sir. ²⁰ Hã ra tóg ag mŷ: “ājag kã ũ vē,” he mŷ. “Inh mré pão tŷ kã punpun mŷ vē, pĕnky kãki,” he tóg. “Ēn vē mŷr,” he tóg. ²¹ “Ter jé sóg ke mŷ, isŷ tŷ ĕprã ke fi kósin nĭn kŷ. Hã kŷ iser ke vŷ rán

kŷ nĩ,” he tóg. “Vãsŷ sóg to rán kŷ nĩ,” he tóg. “Hã ra ũ tŷ pã'i ag mŷ inh ven ke ĕn mŷ tóg vĭ kónãn tãvĭ han ke mŷ. Ti mur tũ nĭn ran há tĩ vē,” he tóg, Jesus ti.

Santa Ceia

(Mt 26.26-30; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²² Ag jĕg nŷtĩ ra Jesus tóg ĕmĩ mág mŷ sir, kŷ tóg Topĕ mré vĭ mŷ sir, ĕmĩ to. Kŷ tóg vĕnh kã kugpãn kŷ ag mŷ vĕnh kãpãm mŷ sir, ti mré mŷ tĩ ag mŷ. “Inh hã vē,” he tóg, ĕmĩ to.

²³ Kar kŷ tóg copo vãg mŷ gé sir, vinho tŷ ki jĕn kŷ. To tóg Topĕ mré vĭ mŷ gé sir, kŷ tóg ũn pir mŷ ven', ven', he mŷ sir. Kŷ ag tóg kãmĕ kãn mŷ sir.

²⁴ Kŷ tóg ag mŷ: “inh kyvénh hã vē,” he mŷ. “Vĕnh kar jagfy tóg inh ki kãkutĕnh ke mŷ, inh kyvénh ti,” he tóg. “Topĕ vŷ vĕnh kar to há nĩ sór mŷ, inh kyvénh tugrĭn,” he tóg. ²⁵ “Ha mĕ,” he tóg. “Inh pi(jé) vinho kron mãn ha'. Kejĕn sóg kron mãn ke mŷ, Topĕ tŷ tŷ Ēg pã'i nĩ ĕn kã sóg kron mãn mŷ,” he tóg.

²⁶ Ag jĕn kar kŷ ag tóg Topĕ mŷ jān mŷ sir. Jãn kar kŷ ag tóg sir krĩ tŷ Oliveiras ra mŷ mŷ.

Jesus tŷ Pedro mŷ tó

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

²⁷ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ājag kar vŷ inh ré kŷ mŷ kãn ke mŷ,” he mŷ. “Hã kŷ tóg rán kŷ nĩ, hã mĕ. “Ū tŷ carneiro ki rĭr tĩ ĕn tãnh jé sóg ke mŷ, kŷ ti mĕg vŷ krig ke kãn ke mŷ,” he tóg, iso, Topĕ ti, ti vĭ rá ki,”

he tóg, Jesus ti. “Hã ve jé ãjag tóg ke mũ. ²⁸ Hã ra sóg iser kar kÿ rÿr mãn ke mũ. Ën kã sóg ãjag jo tÿnh ke mũ, ga tÿ Galiléia ra,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ Kÿ Pedro tóg ti mÿ: “ag kar tÿ ã ré kÿ mũ mũ ra isóg ã ré kÿ tÿg ke tũ nÿ,” he mũ, Pedro ti. ³⁰ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “ha vé,” he mũ. “Ûri, kuty tag kã ã tóg iso: ti ki kagtÿg sóg nÿ, he tãgtũ han ke mũ, galo kyr régre han ke to hã. Ki hã sóg tó mũ,” he tóg.

³¹ Hã ra Pedro tóg vÿ tar han. “Sÿ ã mré ter ke mũ ra sóg ã to: ti ki kagtÿg sóg nÿ, henh ke tũ pẽ nÿ,” he tóg, Pedro ti. Kÿ ti mré mũ tÿ ag tóg hã tó kãn mũ gé sir.

Getsêmani tá

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Kÿ ag tóg ka kré ra mũ mũ sir. Ka kré ãn jÿjin hã vÿ: Getsêmani, he mũ. Kÿ tóg ã mré mũ tÿ ag mÿ: “nÿgnÿ ra ver, tag ki,” he mũ. “Sÿ ver Topẽ mré vëmén ke vë,” he tóg, Jesus ti. ³³ Kÿ tóg Pedro, Tiago, João ag mÿ: “inh mré kãmũ jëg,” he mũ. Kÿ tóg ti mÿ e tÿ sir, jÿrũn ke tóg mũ sir, Jesus ti. ³⁴ Kÿ tóg ag mÿ: “inh fe kaj mág tóg tÿ,” he mũ, “kÿ inh fe kaj tóg inh mÿ tÿ iser ri ke nÿ,” he tóg. “Tag ki nÿtÿmnÿ, nÿgnÿr tÿg nÿ,” he tóg. ³⁵ Kÿ tóg tÿg sÿ han mãn kÿ mũg ke mũ, ga kri nÿ tóg mũ sir. Æ jóg mré tóg vÿ mũ sir, “isÿ hën ri ke mũn nén venh ke mũ ãn végtũ nÿ jé, hora ãn ki,” he tóg. ³⁶ Kÿ tóg: “Aba', panh',” he mũ. “Nén kar han ki kanhró ã tóg nÿ,” he tóg. “Inh jagtar

ke tag tÿ tÿg' hemnÿ,” he tóg. “Hã ra isÿ ã mÿ nén to vÿ mũ tag han tÿg nÿ, ã tÿ nén han ke mũ ãn hã han nÿ,” he tóg. ³⁷ Kÿ tóg ã mré mũ tÿ ag venh tÿ mũ, hã ra ag tóg nÿgnÿr ja nÿ, kÿ tóg Pedro mÿ: “Simão, ã mÿ nÿr'?” he mũ, “ã mÿ hora pir hã ki nÿr tũ kórég?” he tóg ti mÿ. ³⁸ “Nÿr tÿg nÿ,” he tóg. “Topẽ mré vÿmnÿ, ãjag tÿ ti vÿ mranh tũ nÿ jé, ù tÿ ãjag kutãn mũ ra. Æjag tÿ mranh sór tũ vë vë, hã ra ãjag tóg krój nÿtÿ, hã kÿ ãjag tóg mranh ke mũ,” he tóg.

³⁹ Kÿ tóg tÿg mãn mũ sir, Topẽ mÿ tó mãn jé. Ti vÿ ãn hã tó mãn tóg mũ. ⁴⁰ Kÿ tóg ag tá jun mãn mũ gé sir, hã ra ag tóg nÿgnÿr mãn nÿtÿ, ag kanë krój nÿtÿn kÿ. Hã kÿ ag tÿ ti mÿ vÿnh ke ãn tóg tũ tÿ. ⁴¹ Kÿ tóg tá jun tãgtũ han mãn mũ. Kÿ tóg ag mÿ: “ãjag ne tóg nÿgnÿr ja nÿ', vënhkãn ja ãjag tóg nÿ,” he mũ. “Gen kÿ,” he tóg. “Pétẽm ti huri, hora ti,” he tóg. “Û tÿ Topẽ vÿ mranh tÿ ag tÿ isenh ke nẽ ha,” he tóg. “Tÿ sóg ãprã ke fi kósin nÿ mÿr,” he tóg. ⁴² “Nÿgnÿ ra, mũ jé ha. Û tÿ ag mÿ inh ven mũ tóg jun ke kãtÿg ha,” he tóg.

Ag tÿ Jesus se

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴³ Jesus tÿ ver tÿ vëmén jẽ ra Judas tóg vësÿmér jun mũ sir. Û tÿ 12 (ke) ag kã ù vë, Judas ti. Ti mré polícia ag tóg kãmũ mũ gé. Rógro génh kÿ ag kãmũ mũ, ka kykyv génh kÿ ke gé. Topẽ tũ ki rÿr tÿ ag pã'i ag vÿ ag

jěgně, Topě vī to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ⁴⁴ Judas ěn, ũ tỹ ag mỹ Jesus ven mũ ěn vỹ ag mỹ věnh jykre nĩm ja nĩ. “Sỹ ũn ki nhun ke mũ ěn hã semnĩ. Ěn hã pére mũmnĩ,” he ja tóg nĩ, Judas ti. ⁴⁵ Ā tỹ tá jun kỹ tóg vėsỹmér Jesus to grěn ke kỹ ti mỹ: “Senhor,” he mũ. Kỹ tóg ti ki nhun ke mũ sir, Judas ti, ón kỹ.

⁴⁶ Kỹ ag tóg ti kãgmĩ kỹ ti ség mũ sir. ⁴⁷ Jesus mré tĩ tĩ ũ tóg rógro kunũnh kỹ polícia ũ nĩgrěg kym mũ sir. Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág camarada vė, ti tỹ ũn nĩgrěg kym mũ ěn ti.

⁴⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg rógro génh kãmũ mũ’,” he mũ, “ka kykyv génh kỹ ke gé” he tóg. “Inh pi(jé) tỹ bandido nĩ’,” he tóg. ⁴⁹ “Kurã kar ki sóg ãjag mré jě ja nĩgtĩ, mỹr, Topě jo ĩn krēm,” he tóg. “Věnh kanhrãn kỹ isóg tá nĩ ja nĩgtĩ, hã ra ãjag tóg tá iség tũ nĩ vė mỹr,” he tóg. “Hã ra vãsỹ iso nén rán kỹ nĩ ěn ki kenh ke hỹn,” he tóg.

⁵⁰ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti ré kỹ pétě kãn mũ, věnh pigju jé, mỹr, ha mē.

⁵¹ Hã ra kyrũ ũ tóg ti nón tĩ mũ. Věnh kãtor tãvĩ ti nĩ. Ti kãgmĩg ag tóg mũ gé. ⁵² Hã ra tóg kaměg kỹ ã kur ré kỹ vėnhvãg mũ, ti kator ra.

Pã'i tỹ Jesus mré vĩ

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.13-14, 19-24)

⁵³ Kỹ ag tóg Jesus pére mũ mũ, Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mỹ. Ti ĩn tá ag tóg vėnhmãn kãn kỹ nỹtĩ, Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i

ag, kófa ag mré hã, Topě vĩ to professor ag mré hã.

⁵⁴ Hã ra Pedro tóg Jesus nón kãtĩ mũ, kuvar há tá. Kỹ tóg Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i ĩn vãso ra rã mũ gé. Kỹ tóg polícia ag mré pĩ to tón nĩ nĩ, Pedro ti.

⁵⁵ Kỹ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ũ jãvãnhvãnh mũ, ũ tỹ ón kỹ Jesus jykre kórég tó mũ ěn. Ti vĩ tugrĩn ag tóg Jesus ti tén sór mũ. Hã ra tóg ag mỹ ki krov tũ nĩ. Věnh jyvěn tĩ kar ag tóg ũ jãvãnhvãnh mũ, hã ra tóg ag mỹ ki krov tũ nĩ gé. ⁵⁶ Ũ tỹ hěn ri ke ag tóg ón kỹ Jesus jykre kórég tó mũ, hã ra tóg ag mỹ ki krov tũ pě nĩ sir, ag tỹ věnh jykre ũ tó', věnh jykre ũ tó' he mũ ra.

⁵⁷ Kỹ ũ ag tóg vãhã jěgjęg kỹ nỹtĩn kỹ (ag tóg) ón kỹ ti jykre kórég ũ kãmén mũ sir. ⁵⁸ “Ti tỹ tó mē ěg,” he ag tóg. “Topě jo ĩn tag kókén jé sóg ke mũ, he ja tóg nĩ, věnh nĩgé tỹ há tag ti, he ja tóg nĩ, hã ra sóg kurã tãgtũ ki ũ han mãn ke mũ, ěg tỹ ěg nĩgé tỹ han vãnh ěn han jé sóg ke mũ, he ja tóg nĩ,” he ag tóg, Jesus to. ⁵⁹ Ge ra tóg ag mỹ ki krov tũ nĩ, ti jykre kórég ěn vėg tũ ag tóg nĩ.

⁶⁰ Kỹ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg jěgně kỹ (tóg) ag kuju kã jě mũ sir. “Ā tỹ nén ũ tónh ke mũ mỹ ã mỹ tũ?” he tóg mũ. “Ag hã ne tóg ã vĩ kónãn tag tó ja nĩ gé’,” he tóg, Jesus mỹ. ⁶¹ Hã ra tóg hun ke mũ, nén ũ tó tũ tóg nĩ. Kỹ pã'i mág ěn tóg ti mỹ ke mãn mũ. “Ā mỹ tỹ Cristo nĩ’?” he tóg, “ěg tỹ ũ to: há ti nĩ, he mũ ěn kósin mỹ

tỹ ã nĩ? Æ mỹ tỹ Topẽ kósin nĩ?" he tóg.

⁶² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "hỹ, inh hã vê," he mũ. "Ëprã ke fi kósin ên vỹ tỹ inh nĩ. Inh ve jé ãjag tóg ke mũ ha. Æ tỹ nén kar han mũ ên pẽgja tá sóg nĩnh ke mũ. Kanhkã góg kãmĩ sóg kátérenh ke mũ gé," he tóg.

⁶³ Kỹ pã'i mág ên tóg ã kur tỹ jaran' ke mũ sir, jũ kỹ. Kỹ tóg: "ũ tỹ ti jykre kórég tónh ke ù jãvãnh mãn ke tũ ãg nĩ ha," he mũ. ⁶⁴ "Ti tỹ Topẽ kato vĩ kónãn ja ên mẽ ãg huri," he tóg. "Ëg hỹn ti tỹ hẽ ri kenh mũ ha?" he tóg.

"Ter jé tóg ke mũ, ti vĩ tag tugrĩn," he ag tóg, ag kar ên.

⁶⁵ Kỹ ù ag tóg ti to sugsg mũ sir. Ti kanẽ pãg ag tóg mũ gé sir, kỹ ag tóg ti tân kỹ ti mỹ: "ũ nỹ ã tân?" he mũ. Kar kỹ polícia ag tóg ti tân mũ gé sir, ti kakã ki.

Pedro tỹ Jesus to ón

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Hã ra Pedro tóg ãn vãso kã nĩ nĩ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ên ãn tá. Hã ra pã'i ên camarada fag vỹ tá nỹtĩ gé, kỹ fag kã ùn pir fi tóg Pedro to kãtĩ mũ.

⁶⁷ Kỹ fi tóg ti vég mũ sir, ti tỹ pĩ to tón nĩ ra. Kỹ fi tóg ti tugnỹm kỹ ti mỹ: "Jesus mré ã tóg tĩg mũ gé," he mũ, "Nazaré tá ke ên mré," he fi tóg ti mỹ.

⁶⁸ Hã ra Pedro tóg: "vó," he mũ. "Inh pi(jé) ti ki kanhró nĩ," he tóg. "Æ tỹ ne tó nẽ?" he tóg. Kỹ tóg ãn jãnkã ra tĩ mũ sir, ãn kãra rã jé. Hã ra galo tóg kyr mũ.

⁶⁹ Hã ra fi tóg tá ti vég mũ gé. Kỹ fi tóg tá nỹtĩ ag mỹ ke mãn mũ sir. "Tá jẽ ên tóg tỹ ag kã ù jẽ gé," he fi tóg, Pedro to.

⁷⁰ Hã ra tóg: "vó," he mãn mũ. Kar kỹ tá nỹtĩ ag tóg Pedro mỹ ke mãn mũ. "Æ hỹn tỹ ag kã ù nĩ," he ag tóg ti mỹ. "Tỹ ã Galiléia tá ke nĩ mỹr," he ag tóg. "Æ vĩ vỹ tá ke ag vĩ ri ke nĩ," he ag tóg.

⁷¹ Hã ra Pedro tóg ag mỹ: "ãjag tỹ nén tó mũ ên ki kagtĩg sóg nĩ mỹr," he mũ. "Inh ón mũ ra Topẽ tóg inh vóg kónãn ke mũ vê, hã kỹ sóg ón ke tũ pé nĩ," he tóg.

⁷² Hã ra vësỹmér galo tóg kyr mãn mũ. Kỹ Pedro tóg Jesus vĩ to jykrén mũ sir, Jesus tỹ ti mỹ nén tó ja ên to, hã vỹ: "iso ã tóg: ti ki kagtĩg sóg nĩ, he tãgtũ han ke mũ, galo kyr régre han to hã," he mũ. Tag mũ ãkrén kỹ tóg vãnh péju kỹ nĩ kỹ fỹ nĩ nĩ sir, Pedro ti. Vãhã tóg ti mỹ e tĩ.

15

Pilatos tỹ Jesus mré vĩ

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Tỹ vaj kỹ ag tóg kusã ki Jesus ti jykrén mũ jagnẽ mré, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, kófa ag mré hã, Topẽ vĩ to professor ag mré hã ke gé, vãnh jyvẽn tĩ kar ên ag. Kỹ ag tóg Jesus mrĩnh kỹ ti pére mũ mũ, Pilatos mỹ ti fẽg jé. ² Kỹ Pilatos tóg ti mỹ: "ã mỹ tỹ Judeu ag pã'i nĩ?" he mũ. Kỹ tóg: "ki hã ã tóg tó mũ," he mũ, Jesus ti.

³ Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg ti kato vĩ tỹ hẽn ri ke han mũ sir. ⁴ Kĩ Pilatos tóg ti mỹ ke mãn mũ. “Mỹ ã tỹ ag mỹ nén ũ tó jãvãnh,” he tóg. “Ha mẽ, ã to ag tóg vĩ kónãn mág kũ nỹtĩ,” he tóg, Pilatos ti. ⁵ Hã ra Jesus tóg vĩ mãn tũ nĩ, kũ tóg Pilatos mỹ e tĩ sir.

Ag tỹ Jesus to: ter jé tóg ke mũ, he

(Mt 27.15-26; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

⁶ Hã ra Pilatos tóg ag mỹ Vêse ag kar kã ãn pir kavãg tĩ, festa tỹ Páscoa kar ki. Ti jykre vẽ. Ag tỹ ũ to vĩ mũ ãn kavãg tóg tĩ. ⁷ Hã ra ũ tóg se kũ nĩ, ti jijin hã vỹ: Barrabás, he mũ. Vẽnh génh kutẽm ti ag mré tóg se kũ jẽ nĩ, vẽn h gẽn h kũ ag tóg ũ tén ja nĩ, hã kũ ag tóg nĩgfén h kũ nỹtĩ. ⁸ Kũ vẽn h kar ãn ag tóg Pilatos to mũ mũ sir, ti mỹ: “ẽg mỹ ã tỹ nén han tĩ ãn han nĩ,” he jé.

⁹ Kũ Pilatos tóg ag mỹ: “mỹ ãjag mỹ sỹ Judeu ag pã'i kyvãn há?” he mũ. ¹⁰ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg véké Jesus to jũ nỹtĩ, hã kũ ag tóg nén (ũ) tũ to ti se ja nĩ. Hã ra Pilatos tóg ki kanhró nĩ, hã kũ tóg ti kavãn sór mũ. ¹¹ Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag tóg vẽn h kar ag krĩn ja nĩ, ag tỹ Pilatos mỹ: “Barrabás hã kava ra,” he jé.

¹² Kũ Pilatos tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Kũ sóg ti tỹ hẽn ri kenh mũ, ãjag tỹ ũ to: Judeu ag pã'i, he mũ ãn tỹ?” he tóg. ¹³ Kũ ag tóg prẽnprẽn mũ sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg mũ sir, prẽnprẽn kũ.

¹⁴ Kũ Pilatos tóg ag mỹ: “e ri ken kũ?” he mũ. “Ti kórég tỹ ne han ti?” he tóg ag mỹ. Hã ra ag tóg prẽn mãn', prẽn mãn' he mũ sir. “!..Cruz to ti sã..!” he ag tóg, prẽnprẽn kũ.

¹⁵ Kũ Pilatos tóg ag mỹ hã han sór mũ sir, kũ tóg ag mỹ Barrabás kyvãg mũ sir. Jesus mrãnmrãn tóg mũ sir, mrãn ke jafã tỹ, kũ tóg ag mỹ ti fẽg mũ sir, ag tỹ ka to ti sa jé.

Soldado ag tỹ Jesus vóg kónãn

(Mt 27.27-31; Jo 19.2-3)

¹⁶ Kũ soldado ag tóg pã'i mág ãn kãra Jesus pére mũ mũ sir, ag vẽn h jyvẽn jafã ãn kãra. Kũ ag tóg soldado kar ag jé prẽn mũ sir. ¹⁷ Ti kri ag tóg kur fón mũ, kur kusũg tỹ. Sónh pirĩn kũ ag tóg ti krĩ tógfĩg mũ sir. ¹⁸ Kũ ag tóg ti mỹ: “viva, Judeu ag pã'i,” he mũ sir, ti nyg kũ. ¹⁹ Kũ ag tóg vãn tỹ ti krĩ mũ mrãnmrãn mũ sir, ti to ag tóg sugsgũ mũ sir, kũ ag tóg ti jo grĩnhgrĩnh ke mũ sir, ag tỹ ón kũ ti to: “Senhor,” hen kũ. ²⁰ Ag tỹ ti nyg kar ag tóg ti ki kunũg mũ, kur kusũg ãn ti. Kũ ag tóg ti kur pẽ tỹ ti kãra rãg mũ sir. Kũ ag tóg ti pére mũ mũ, ag tỹ cruz to ti san jé.

Jesus tỹ cruz to sa

(Mt 27.32-34; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

²¹ Hã ra ũ tóg vãn h kãtã kãtã mũ, hã vỹ: Cirene tá Simão, he mũ. Alexandre panh vẽn, Rufo panh vẽn gé. Ti tỹ mũ mũ ra ag tóg ti mỹ vĩ tar han mũ, ti tỹ Jesus cruz vyn jé.

22 Kÿ ag tóg Gólgota tá jun-jun mũ sir ti mré. Gólgota to ken hã vë, hã vÿ: vënh krĩ kuka, he mũ ãg vĩ ki. 23 Kÿ ag tóg ti mẽ vinho ven mũ, Jesus mẽ, ka tÿ mirra jënjo grór mré hã, hã ra tóg kron jãvãnh nĩ, vënh kagta ti. 24 Kÿ ag tóg cruz to ti sãg mũ sir. Ti kur tÿ ag tóg jagnë mẽ vënh kãpãm mũ sir, to ag tóg jogar he mũ gé, ti kur to, soldado ag.

25 Kusã ki 9 hora vë sir, kÿ tóg cruz to ti sãg mũ. 26 Ag tÿ nén tÿ kato vĩ tóg rán kÿ nĩ, hã vÿ: “Judeu ag pã'i tÿ rei vë,” he mũ. Ti kri tóg sa, vënh rán ti. Ti tÿ nÿji vëšÿ pã'i tÿ rei han mũ to ag tóg ti tén mũ. 27 Ti kóm ag tóg ùn régre ag tÿ cruz to sãg mũ gé, bandido ag. Û vÿ ti pëgja tá sa, jó ù vÿ ti jakãnh tá sa. 28 Hã kÿ tóg nén tÿ ã to rán kÿ nĩ ãn vë, hã vÿ: “ag mẽ tóg tÿ ùn jykre pãno ag mré ke nĩ,” he mũ, Topë vĩ rán ki. Hã ra tóg ge nĩ.

29 Kÿ ù tÿ mẽ mũ mũ ag tóg ti nyg' he mũ gé, vÿn vÿn he kÿ. “Ó,” he ag tóg mẽ. “ã hã ne tóg: Topë jo ãn kókén jé sóg ke mũ, he gé,” he ag tóg. “Kurã tãgtũ ki sóg ù han mũ, he ã tóg mũ gé,” he ag tóg. 30 “Vënh kren han ra kema'. Cruz to kãtére kema',” he ag tóg ti mẽ.

31 Ge ag tóg mũ gé, Topë tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag, Topë vĩ to professor ag mré. Ti nyg ag tóg mũ gé, kÿ ag tóg jagnë mẽ: “ũ krenkren han tóg, hã ra tóg vënh hã kren han ki kagtĩg nĩ,” he mũ. 32 “Cristo jé cruz to kãtére kema', Judeu ag pã'i ti', ãg tÿ ve jé, ãg tÿ ti vĩ kri nĩm jé,”

he ag tóg. Kÿ bandido ag, ù tÿ ti kóm cruz to nÿtĩ ãn ag tóg ti nyg mũ gé.

Jesus ter
(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49;
Jo 19.28-30)

33 Rã tÿ ãg nĩno kã sa ra tóg kuty' he mũ sir, ga kar mẽ hã. Kÿ kuty ãn tóg hora tãgtũ tũg mũ. 34 3 hora ki Jesus tóg prër mũ sir, jamã hár(a), kÿ tóg: “Eloí, Eloí, lemã sabactani?” he mũ. ãg vĩ ki ãg tóg tag to: “Topë, Topë, ã tÿ ne jé isovãnh nÿ?” he mũ.

35 Kÿ tá nÿtĩ ù ag tóg jëmë kÿ (ag tóg) jagnë mẽ: “ha vé, Elias jé tóg prër mũ,” he mũ. 36 Kÿ ù tóg vënhvãg mũ sir, kÿ tóg esponja tÿ vinho prãg mũ, vinho kaja pir tÿ. Ka jurÿn kÿ tóg tÿ kusón kÿ vinho kãra rãg kÿ ti mẽ ven mũ sir, ti tÿ ki ùnh' ùnh' ke jé. “Toreg',” he tóg. “Hën ri ke mũn Elias kãtĩ mũ, ti kãtérem jé,” he tóg.

37 Hã ra Jesus tóg prër mág (pë) han kÿ hun ke mũ sir. 38 Hã ra Topë jo ãn krëm kur tÿ jãnkã nĩfe tóg jaran ke mũ, ti jar tóg vënh kãkym ke kãn mũ sir.

39 Hã ra capitão tóg ti vég jë nĩ. Ti prër mëg tóg mũ, ti tÿ hun ke ãn mëg tóg mũ, kÿ tóg: “vënh vĩ há ja vë,” he mũ. “Topë kósin ja vë” he tóg.

40 Kÿ ùn tÿtã fag tóg tá nÿtĩ gé. Kuvar há tá nÿtĩ kÿ fag tóg ti vég nÿtĩ nĩ. Fag kã ù fi vÿ tóg tÿ Maria Madalena fi nĩ, kÿ ù fi tóg tÿ Salomé fi nĩ gé, kÿ ù fi tóg tÿ Maria fi nĩ gé, José mré Tiago sĩ mẽnh tag fi. 41 Ûn tÿtã ãn fag tóg ti nón mũ ja nĩgtĩ, ti

tý Galiléia mĩ tĩ mũn kŷ. Tá fag tóg ti ki rĩr ja nĩgtĩ gé. Kŷ ũn týtá tý hẽn ri ke fag tóg ti ve kŷ nŷtĩ gé, ti tý cruz to sa kŷ, ti mré Jerusalém ra mũ ja ẽn fag.

Ag tý vẽnħ kej tá ti fi

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁴² Rãké tóg nŷ ha, nén kar han jé kurã vẽ sir, hã vŷ: vẽnħkán ke jo kurã ẽn, he mũ.

⁴³ Hã ki Arimatéia tá José tóg Pilatos mŷ ke mũ, ti tý ti mŷ Jesus fár fi jé. Arimatéia tá José tóg tý vẽnħ jyvẽn tĩ ag kã ũ nĩ. Jykre kuryj tóg nĩ. Topẽ tý tý ẽg pã'i nĩ ve sór tóg tĩ gé. Ẽn hã vŷ tóg mũmẽg vãnħ kŷ Pilatos mŷ Jesus fár to vĩ mũ.

⁴⁴ Kŷ Pilatos tóg: “kŷ ti mŷ ter huri?” he mũ. Kŷ tóg capitão jé prěr kŷ ti mŷ: “ti mŷ ter huri?” he mũ, “mŷ vãsŷ?” he tóg.

⁴⁵ Kŷ capitão tóg: “hŷ,” he mũ. “Ter ti huri,” he tóg. Kŷ Pilatos tóg José mŷ Jesus fár ti fig mũ sir. ⁴⁶ Kŷ tóg sir kur kupri kym mũ, ũn há tãvĩ. Kŷ tóg Jesus kãtérem mũ. Kur ẽn tý tóg ti pãg mũ. Kŷ tóg vẽnħ kej kãtá ti finħ tĩ mũ sir, pãró nor kãkã. ag tý pãró nor han ja kãkã. Kŷ tóg pó tý nĩfẽnħ mũ sir, ti jy. ⁴⁷ Hã ra Maria Madalena fi tóg vég mũ sir, ag tý ti fi ti, Maria fi mré hã, José mŷnh fi.

16

Jesus rĩr mãn

(Mt 28.1-8; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Vẽnħkán ke kurã tũg kŷ Maria Madalena fi tóg nén ger há mãg mũ, Salomé fi ke gé, Maria fi ke gé, Tiago mŷnh ẽn fi. Fag tý ti fár ger há han sór vẽ. ² Kŷ semana kurã ve ki fag tóg kusã (pẽ) ki ti kej ra mũ mũ, rã tý jun ke kŷ sa ra. ³ Mũn kŷ fag tóg jagnẽ mŷ: “ũ nŷ hŷn ẽg mŷ ti kej ti nón mũ', tá', pó tý nĩfe ẽn ti'?” he mũ. ⁴ Hã ra fag tóg vẽnħ jo vég mũ, ti kej tá, hã ra tóg nor nŷ nĩ, pó mág ẽn tóg tĩn kŷ nĩ nĩ sir.

⁵ Tá junjun kŷ fag tóg ti kej kãra ge mũ sir, kŷ fag tóg kãtá kyrũ vég mũ, hã ra tóg ti nŷgja pẽgja tá nĩ nĩ, kur kupri tu kŷ. Kŷ tóg fag mŷ e tĩ, mŷr, ha mẽ. ⁶ Kŷ kyrũ ẽn tóg fag mŷ: “vẽnħmŷ' he tũg,” he mũ. “Ajag hŷn Jesus jãvãnħ mũ, Nazaré tá ke ti,” he tóg, “ag tý cruz to ũn sãg mũ ẽn ti,” he tóg. “Rĩr ti jẽ nĩ, tag ki ti tũ nĩ ha,” he tóg. “Ag tý ti fi ja hã vẽ ha,” he tóg. ⁷ “Kur Pedro mŷ tónħ mũ jẽg, ti mré mũ tĩ kar ag mŷ ke gé,” he tóg. “Ag mŷ: ajag jãmĩ tóg tũg mũ nẽji, hemnĩ, Galiléia ra, hemnĩ. Tá ajag ti venħ mũ, hã kŷ tóg ajag mŷ to ja nĩ, hemnĩ,” he tóg, fag mŷ, kyrũ ti.

⁸ Kŷ fag tóg ti kej tá fũrũrũn kŷ pa mũ. Pétẽ fag tóg sir mũ mũ, fag mŷ e tĩn kŷ, fag tý jũrũn ke kŷ. Kŷ fag pi(jé) ũ mŷ nén ũ tó mũ mŷr', fag kanẽ jur kŷ.

Maria Madalena fi tý ti ve
(Mt 28.9-10; Jo 20.11-18)

⁹ Jesus tý kusã ki rĩr mãn kŷ, ti tý semana ki kurã ve ẽn ki rĩr mãn kŷ tóg Maria

Madalena fi mÿ vënh ven vén mÿ, ti tÿ ùn ki vējagrē kórég tÿ 7 (ke) pan ja ên fi mÿ. ¹⁰ Kÿ fi tóg tÿ mÿ, ti mré nÿtÿ ag mÿ tó jé, ag fe kaj nÿtÿn kÿ, ag kygfÿ' hen kÿ. ¹¹ Hã ra ag tóg kri nÿm tÿ nÿ, fi tÿ ag mÿ kãmén mÿ ra, ti tÿ rÿr nÿ ên ti, fi tÿ ã tÿ ti ve ja ên kãmén mÿ ra.

*Ûn régre ag tÿ ti ve
(Lc 24.13-35)*

¹² Kar kÿ tóg ùn régre ag mÿ vënh ven mÿ gé sir. Ag mÿ tóg vësÿ ùn kÿ tÿ nÿ. Ag mÿ ra ag tóg ěpÿy kri ti vég mÿ. ¹³ Kÿ ag tóg vÿnvÿn ke kÿ (ag tóg) ù tÿ tá nÿtÿ ag mÿ tó mÿ gé sir, Jesus mré mÿ tÿ ù ag mÿ, hã ra ag tóg ag vÿ kri fig tÿ nÿ gé.

*Jesus tÿ ã mré mÿ tÿ ag mÿ vënh ven
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49;
Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)*

¹⁴ Vãhã tóg ù tÿ 11 (ke) ag mÿ vënh ven mÿ gé, ag pin kÿ, ag jëg nÿtÿ ra. Kÿ tóg ag mÿ vÿ tar han mÿ, ag tÿ kri nÿm jãvãnh nÿtÿn kÿ, ag tÿ to jykrén tÿ nÿtÿn kÿ. “Åjag hã ne tóg ù tÿ inh vég mÿ ên fi vÿ kri fi ja tÿ nÿ', ù tÿ inh vég mÿ ên ag vÿ kri nÿm ja tÿ ãjag nÿ gé,” he tóg. “Ag tÿ inh rÿr mân vég mÿ ra ãjag tóg kri fi ja tÿ nÿ,” he tóg. ¹⁵ Kÿ tóg ag mÿ: “ga kri mÿ kÿ ěmã kar mÿ vënh vÿ sér kãmén nÿ, Topě tÿ há(r) ag kar mÿ,” he mÿ. ¹⁶ “Û tÿ ãjag vÿ kri fig mÿ ên ag vÿ krenkren ke mÿ, ù tÿ inh ki ge kÿ kygpe kÿ nÿtÿ ên ag vÿ krenkren ke mÿ,” he tóg. “Hã ra ù tÿ kri fig tÿ ên vÿ kren ke tÿ nÿ, ù tÿ inh ki rã tÿ ên vÿ

kren ke tÿ nÿ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ “Û tÿ inh ki ge mÿ ên ag vÿ milagre venh ke mÿ inhhã,” he tóg. “Tag ve jé ag tóg ke mÿ, ha mē. Vënh jagrē kórég pan jé ag tóg ke mÿ, iyykre tÿ,” he tóg. “Ûn vÿ ù ag vÿ tó jé ag tóg ke mÿ,” he tóg. ¹⁸ “Ag tÿ kejēn pÿn kãgmÿg mÿ ra, ag tÿ kejēn veneno kron mÿ ra tóg ag tÿ hē ri kenh ke tÿ nÿ,” he tóg. “Ûn kaga ag mēgmē jé ag tóg ke mÿ gé, ag nÿgé tÿ, kÿ ag tóg sir ag tÿ há' henh ke mÿ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ ã jóg ra tÿg
(Lc 24.50-53; Hk 1.9-11)*

¹⁹ Jesus tÿ ã mré mÿ tÿ ag mÿ tag tó kar kÿ tóg kanhkã ra tãpÿy mÿ sir, kÿ tóg tá jun kÿ (tóg) Topě pëgja tá nÿ mÿ. ²⁰ Kÿ ag tóg mÿ mÿ sir, ěmã kar mÿ hã, ti mré mÿ tÿ ag. Kÿ ag tóg tugtó mÿ, vënh vÿ sér ên ti, kÿ ěg Senhor tóg ag mré han tÿ nÿ, ag vÿ kóm tóg vënh kar tÿ nén han vãnh ên hÿn han mÿ. Hã vë.

LUCAS Tÿ RÁ

¹ Lucas tÿ rá vē. Sÿ ã mÿ rán vē, Teófilo'. Ū tÿ hēn ri ke ag vÿ to jykrén, ag tÿ kāmén jé, ěg tÿ Jesus to nén ki kanhró nÿtĭ ěn ti, Topē tÿ ti jēnē ja ěn ti, kÿ ag tóg rán huri. ² Ū tÿ ti vég mÿ ag tóg ěg mÿ kāmén ja nĭgtĭ, ũ tÿ ti vĭ tó tĭ ag, ũ tÿ ti mré mÿ ja ěn ag. Ěn ag tÿ nén tó rán ag tóg huri, ũ ag. ³ Kÿ sóg vāhā rán to jykrén mÿ gé sir, ha mē. Jesus kāme mē kån ja inh nĭ ha, ti mur mré hā, kÿ sóg ti tÿ nén han mÿ mē kån gé. Hā kÿ sóg ã mÿ Jesus kāme rán mÿ sir. Komēr hā sóg rán kån sór mÿ.

Tÿ ã tóg pā'i mág nĭ, Teófilo'. ⁴ Mē ã huri, Jesus kāme ti. Sÿ ã mÿ rán vē, ã tÿ ti tÿ ki hā tó ja mēn jé sir.

João Batista mur ke tó

⁵ Kejēn Herodes tóg tÿ Israel ag pā'i mág tÿ rei nĭ, ga tÿ Judéia tá. Kÿ Topē tÿ ki rĭr tĭ ũ tóg nĭ nĭ, ti jĭji hā vÿ: Zacarias, he mÿ. Tĭ jóg'jóg ve jyjyn hā vÿ: Abias, he mÿ. Arāo krē'krē ũ vē, Abias ti. Semana pir ki tóg Topē tÿ ki rĭr tĭgtĭ, Abias ti. Tĭ semana ki ti krē'krē tÿ Zacarias ěn tÿ ki rĭr vē, ti tÿ tÿ Abias krē'krē nĭn kÿ.

Prū ti nĭ, Zacarias ti, kÿ ti prū fi jĭji hā vÿ: Isabel, he mÿ. Arāo krē'krē fi vē gé, Isabel fi.

⁶ Ěn fag vÿ vēnh jykre kuryj han tĭ, kÿ fag jykre vÿ kuryj nÿtĭ, Topē mÿ. Tĭ vĭ ki króm fag tóg tĭ, ěg Senhor vĭn ki.

Ti tÿ ěg jyvēn han fag tóg tĭ, kygnē sór tÿ fag tóg nĭgtĭ. ⁷ Hā ra fag krē tóg tÿ tĭ. Kurĭ fi tóg nĭ, Isabel fi, hā kÿ fag tóg krē tÿ nÿtĭ. Krē tÿ nÿtĭ ki fag tóg kófa nÿtĭ ha.

⁸ Kejēn Zacarias tóg ã semana pétēm mÿ sir, ti tÿ Topē tÿ ki rĭr jé. Kÿ tóg cidade tÿ Jerusalém ra tĭ mÿ, Topē tÿ ki rĭr jé. Tá jun kÿ ag tóg jogar he mÿ, ag tÿ ũ tÿ Topē mÿ ger há pÿn ke mÿ ěn ve jé, incenso ěn ti. ⁹ Ag jykre vē, ag tÿ to jogar he sór ti. Ag tÿ to jogar hen kÿ tóg tÿ Zacarias nĭ sir, kÿ tóg Topē jo ĩn kāra rā mÿ sir, ti mÿ pÿn jé, ger há ěn ti. ¹⁰ Ti tÿ Topē jo ĩn krēm pÿn kÿ vēnh kar tóg re tá nÿtĭ nĭ, Topē mré vĭn kÿ. Zacarias tÿ Topē mÿ pÿn kÿ ag tóg Topē mré vĭ nÿtĭ nĭ, re ki, ũn e ěn ag.

¹¹ Kÿ tóg ti mÿ pÿn mÿ sir. Kÿ Topē tÿ jēnē jafā vÿ ti mÿ vēnh ven mÿ. Topē mÿ ger há pÿn jafā vÿ tá jē nĭ, ĩn kātá. Mesa ěn pēgia tá tóg jē nĭ, Topē tÿ jēnē jafā ti. ¹² Zacarias tÿ ti ve kÿ tóg jÿrÿn ke mÿ. Tĭ mÿ tóg e tĭ, ti tÿ ti ven kÿ. ¹³ Hā ra tóg ti mré vĭ mÿ, Topē tÿ jēnē jafā ti. Kÿ tóg ti mÿ: "Zacarias," he mÿ. "Kamēg tÿg nĭ," he tóg. "Topē vÿ ã tÿ ti mÿ nén to vĭ mÿ ěn mē, kÿ tóg ã mÿ han ke mÿ ha. Fi kufyg jé ã tóg ke mÿ, ã prū fi, Isabel fi. Fi tÿ ti ve kÿ tóg gré nÿnh mÿ, ã kósin ti, ha vemnĭ," he tóg, Topē tÿ jēnē jafā ti. "Kÿ ã tÿ ti jyjy han kÿ: João, hemnĭ," he tóg mÿ. ¹⁴ "Kÿ tóg ã mÿ sér tĭnh mÿ. Ā fe tóg mrin kenh mÿ. Ū tÿ hēn ri ke ag

mỹ tóg há tĩnh mũ, fi tỹ ti ven kỹ. ¹⁵ Topẽ vỹ ti tỹ ùn mág han ke mũ. Vinho vóg ke tũ tóg nĩ, goj fa vóg ke tũ tóg nĩ gé. Tĩ vákre vẽ. Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ti jagrẽ nĩnh mũ, fi tỹ ver ti vэг tũ ki. ¹⁶ Israel ag mỹ tóg Topẽ vĩ tónh mũ, kỹ ù tỹ hên ri ke ag vỹ ti vĩ mẽ kỹ kri fi kỹ ãjag jykre tovãnh ke mũ. Topẽ jykre hã han jé. ¹⁷ Ëg Senhor jo tóg tĩg ke mũ gé. Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ tỹ Elias jykre han jé tóg ke mũ. Elias vỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ ja nĩgtĩ, kỹ tóg jykre tar han ja nĩgtĩ. Ën jykre han jé tóg ke mũ. ã kósin tag tỹ ag jyvẽn kỹ ag panh tóg ãjag krẽ mré vẽn h jykre pir han ke mũ. Û tỹ Topẽ vĩ mranh tĩ ãn tóg vẽn h jykre kuryj han sór ke mũ gé, ù tỹ Topẽ vĩ ki króm tĩ ãn ri ke. Hã ki tóg vẽn h kar jykre tỹ há' henh ke mũ, ag kugrynh kỹ, ã kósin tag ti. Topẽ mỹ tóg ag jykre tỹ há' henh mũ, Cristo tỹ kãtĩg ken jo, ag tỹ ti jãvãnh jé," he tóg mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti, Zacarias mỹ.

¹⁸ Kỹ Zacarias tóg ti mỹ: "hã ra sóg kófa nĩ ha," he mũ. "Kar inh prũ fi vỹ kófa nĩ gé, inh mré. Kỹ inh hỹn hẽ ri kenh mũ? Inh mỹ tá krỹg mũ vỹ?" he tóg. ¹⁹ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg ti mỹ: "tỹ sóg Gabriel nĩ," he mũ. "Topẽ nĩgia tá inh jẽgtĩ. Hã ra tóg inh jẽnẽ, sỹ ã mré vĩ jé, sỹ ã mỹ vẽn h vĩ sér tag tó jé," he tóg. ²⁰ "Ha vé, vĩ vãn h nĩ jé ã tóg ke mũ ha, ha vemnĩ. Vĩ vãn h nĩ ki ã tóg isỹ ã mỹ nén tó mũ kurã ãn pêtẽm ke mũ. ã

hã ne tóg sỹ ã mỹ vĩ kri nĩm tũ nĩ'. Ti kurã ki ã tóg venh mũ, sỹ ã mỹ nén tó ja ti. ã tỹ inh vĩ kri fig tũ nĩn kỹ ã tóg vĩ vãn h nĩnh mũ ha," he tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

²¹ Hã ra vẽn h kar ãn tóg re tá nỹtĩ nĩ, Zacarias jãvãn h kỹ. Ag mỹ tóg e tĩ, ti kãkutẽ vãn h han kỹ, Topẽ jo ãn kãtã. ²² Vãhã tóg kãkutẽ mũ, hã ra tóg sir vĩ vãn h jẽ. Kỹ tóg ag mỹ ven mũ, ã nĩgé tỹ. Hã ki ag tóg ki kanhrãn mũ sir, ti tỹ nén nẽ ve ja ãn ti, Topẽ jo ãn kãtã.

²³ Ti vĩ vãn h nĩn ki ti rãnhraj tóg kejẽn tũ' he mũ sir, ti tỹ Topẽ tũ ki rĩr ãn ti. Kỹ tóg ã ãn ra tĩ mũ sir. ²⁴ Ti tỹ ã ãn tá jun kar kỹ ti prũ fi tóg kejẽn kufyg mũ sir, Isabel fi. Kỹ fi tóg vẽn h péju kỹ nĩ nĩ sir, fi mỹ sér tĩn kỹ. Kysã tỹ 5 (ke) han fi tóg, vẽn h péju kỹ nĩ ki. ²⁵ "Topẽ hã ne inh jagãgtãn'," he fi tóg mũ. "Inh ve tóg, kỹ tóg inh mỹ'ãg tỹ tũg' hé. Inh kurĩ to fag tóg: "Topẽ hỹn fi to kórég nĩ," he ja nĩgtĩ. Hã ra tóg fag vĩ tỹ tũg' hé, Topẽ ti," he fi tóg mũ. Hã kỹ fi tóg kufyg mũ sir, ã kósin vãn h (hã) ra.

Jesus mur ke tó

²⁶ Fi kufy nĩ ki kysã tỹ 6 vỹ sir, kỹ Topẽ vỹ ã tỹ jẽnẽ jafã jẽnẽg mũ, ti tỹ Jesus mur ke tónh tũg jé, Gabriel ãn ti. Kỹ tóg ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ, cidade tỹ Nazaré ra. ²⁷ Tá tátãg ù fi tóg nĩ nĩ. Ûn mén ja tũ fi vẽ. Fi jijin hã vỹ: Maria, he mũ. Fi mén ken hã vỹ: José, he mũ. Davi krẽ'krẽ ù vẽ, José ti, fi mén ke ãn ti. ²⁸ Fi hã mỹ tóg

věnh ven mũ sir, Gabriel ti, kÿ tóg fi mÿ: “ã mÿ há?” he mũ. “Topê vÿ ã jagãgtãn, kÿ tóg ã vég mũ,” he tóg mũ. ²⁹ Fi tÿ ti ve kÿ fi tóg jÿrÿn ke mũ. Ti vÿ tóg fi mÿ e tÿ, kÿ fi tóg to jykrén mũ sir, ti vÿ to. “Ti tÿ ne tó nê, hÿn?” he fi tóg mũ, to jykrén kÿ.

³⁰ Kÿ Topê tÿ jênê jafã tóg fi mÿ: “kamêg tÿg ra,” he mũ. “Topê vÿ ã jagãgtãn mÿr,” he tóg. ³¹ “Ha vé, kufyg jé ã tóg ke mũ,” he tóg. “Kÿ ã tóg kósin ke mũ. ã tÿ ti jyjyn kÿ ti mÿ: Jesus, hemnÿ,” he tóg, Topê tÿ jênê jafã ti, fi mÿ. ³² “Tÿn ùn mág jênh ke mũ, ã kósin tag ti, kÿ ag tóg ti to: ù tÿ kynhmÿ nÿ ên kósin, henh ke mũ. Kÿ êg jóg tÿ Topê vÿ ti tÿ pã'i mág han ke mũ, vãsÿ ti jóg'jóg ve tÿ Davi jêgja kã. ³³ Kÿ tóg tÿ pã'i nÿ sir, Jacó krê kar to pã'i. Ti tÿ tÿ pã'i nÿ tag vÿ tÿ' henh ke tÿ nÿ. Tÿ pã'i han kÿ tóg nÿ nÿ,” he tóg, Gabriel ti.

³⁴ Kÿ fi tóg ti mÿ: “hã ra sóg ù mré nÿ ja tÿ nÿ ver,” he mũ. “Kÿ inh hê ri kenh mũ?” he fi tóg ti mÿ. ³⁵ Kÿ tóg fi mÿ: “Topê kuprÿg vÿ ã kri tÿnh mũ,” he mũ, “kÿ ti kãnhvég vÿ ã kri tÿnh mũ gé, kÿ tóg ã jykre tÿ ã kósin ti han ke mũ, Topê ti. Hã kÿ ag tóg ti to: Topê tÿ, henh ke mũ, ã tÿ ùn venh ke ên to. Topê kósin, he jé ag tóg ke mũ, ti to. ³⁶ Ha vé, ã mré ke fi vÿ kufy nÿ, Isabel fi. ùn gré ve jé fi tóg ke mũ. ã kófa (hã) ra fi tog kufy nÿ. Kysã tÿ 6 (ke) han fi tóg huri, kufy nÿ ki. Fi to ãjag tóg: kurÿ fi tóg nÿ, he tÿ vê, hã ra fi tóg kufy nÿ ha.

³⁷ Topê hã ne nén kar han há nÿ', hã kÿ tóg fi mÿ han. Kÿ tóg ã mÿ han ke mũ gé, sÿ ã mÿ tó mũ tag ti,” he tóg, Gabriel ti. ³⁸ Kÿ fi tóg ti mÿ: “há ti nÿ,” he mũ. “Tÿ sóg Topê camarada nÿ mÿr, ti tÿ pê. Kÿ tóg inh mÿ há tÿ, ã tÿ inh mÿ tó mũ tag ti,” he fi tóg ti mÿ. Kÿ tóg tÿ mũ sir, Topê tÿ jênê jafã ti.

Maria fi tÿ Isabel fi venh tÿ

³⁹ Ti tÿg kar kÿ Maria fi tóg tÿ mũ gé sir, Isabel fi jamã ra. Pãnónh e tá tóg nÿ, fi jamã ti, ga tÿ Judéia tá. Fi tÿ ra tÿg kÿ fi tóg fÿrÿn tÿ mũ. ⁴⁰ Fi tÿ Zacarias ïn tá jun kÿ fi tóg Isabel fi mÿ: “ã mÿ há?” he mũ. ⁴¹ Kÿ Isabel fi tóg fi vÿ mêg mũ, kÿ fi kósin tóg vo mũ, fi kãki. Kÿ Topê kuprÿg vÿ fi krÿn mũ. ⁴² Kÿ fi tóg prêr mũ. “Topê tóg ã ve há han, fag kar kãmÿ tóg ã kuprêg,” he fi tóg fi mÿ. “Kÿ Topê vÿ ã kósin ve há han mũ gé, ã tÿ ùn venh ke ti. ⁴³ Inh Senhor mÿnh fi hã ne tóg inh venh kãtÿ mũ', kÿ tóg inh mÿ e tÿ',” he fi tóg fi mÿ. ⁴⁴ “Ha vé, isÿ ã vÿ mê kÿ inh kósin tóg vo ja nÿ, inh kãki. Ti mÿ tóg sér tÿ, ã vÿ ti. ⁴⁵ ã hã ne tóg Topê vÿ kri fi', ti tÿ ã mÿ vėnh vÿ jênėn kÿ. Hã kÿ tóg ã ve há han, Topê ti. ã tÿ ti vÿ kri nÿm kÿ ã tóg venh ke mũ, ti tÿ ã mÿ nén tó ja ti,” he fi tóg, Isabel fi, Maria fi mÿ.

Maria fi jãn

⁴⁶ Kÿ Maria fi tóg ke mũ gé. “Topê mÿ sóg vÿ há han sór mũ,” he fi tóg. “Inh mÿ tóg tÿ ùn mág nÿ, êg Senhor ti. ⁴⁷ Kÿ inh fe tóg mrin ke mũ, isÿ tÿ

Topê tũ nĩn kũ, isũ tũ ãg kren han tĩ ãn tũ nĩn kũ. ⁴⁸ Inh ki tóg ãvãnh mũr. Tũ sóg ti camarada nĩ. Tũ sóg ãn sĩ nĩ, hã ra tóg inh ki ãvãnh. Kũ vẽn kar tóg iso: “Topê vỹ fi ve há han,” henh ke mũ, inh krẽ'krẽ kar ke gé, ãprã ke krẽ kar ke gé. ⁴⁹ Topê hã ne inh mũ ãg tũ nén han vãnhan'. Tar ti nĩ, Topê ti, hã kũ tóg han, inh mũ. Jykre kuryj ti nĩ, Topê ti, kũ ti jiji tóg ãg mũ mẽ há tĩ. ⁵⁰ ãg jagãgtãn tóg nĩgtĩ, ãg jóg'jóg ve ag ke gé, ãg panh ag ke gé, ãg ke gé, ãg krẽ kar ke gé. Û tũ ti kamẽg mũ kar jagãgtãn tóg nĩgtĩ mũr, ha mẽ. ⁵¹ Jykre (ka)mẽ tóg nĩ, kũ tóg ãg tũ nén han vãnhan hyn han tĩ. Û tũ: “vêsóg ki inh nén kar han tĩ,” he mũ ãn ag jykre tũ tóg tũg' henh ke mũ,” he fi tóg. ⁵² “Pã'i mág ag tũ tóg ãn kãsir han, Topê ti. Kũ tóg ãn kãsir ag tũ mág han. ⁵³ ãn jagãgtar ag fónfan tóg mũ, nén ã há tũ, ã tũ ti vĩ mẽ sór mũ ag. ãn rico ag mũ tóg: “ha mũ jẽg,” hé, kũ tóg ag mũ nén ã nĩn tũ nĩ, kũ ag tóg jagãgtar nỹtĩ ha, ã tũ ti vĩ mẽ jãvãnhan ãn ag. ⁵⁴ Israel ag jagãgtãn tóg mũ, ã camarada ag, ã tũ vãsỹ ag jagãgtãn tĩ ãn to jykrén kũ. ãg hã vẽ, ãg jagãgtãn tóg. ⁵⁵ ãg jóg'jóg ve ag mũ tóg tó ja nĩ, Abraão mũ, ti krẽ ag mũ ke gé, ti tũ ãg jagãgtãn ke ti. Kũ tóg ã vĩ ãn to jykrén kũ han, ti tũ vãsỹ nén tó ja ti. Ti tũ ãg jagãgtãn ke ãn tóg tũg' he jãvãnhan nĩ,” he fi tóg, Maria fi. Fi tũ Topê mũ vĩ há han hã vẽ.

⁵⁶ Kar fi tóg kysã tãgtũ han mũ sir, Isabel fi mré, kũ fi tóg ã jamã ra vỹn ke mũ sir.

João Batista mur

⁵⁷ Fi tũg kar Isabel fi vỹ fi kósin venh ke kurã pêtẽm mũ sir, kũ fi tóg vég mũ. Hã ra tóg gré nỹ, fi kósin ti. ⁵⁸ Kũ fi rã nỹtĩ fag vỹ vég mũ, fi kanhkã fag ke gé. Topê tũ fi jagãgtãn mẽg fag tóg mũ. Kũ tóg fag mũ sér tĩ sir, fi mré, fi kósin to.

⁵⁹ Kurã tũ 8 (ke) ki ag tóg fi tá junjun mũ, ag tũ ti gré junun fãr kym jé. Kũ ag tóg ti jyjy to jykrén mũ gé, hã vỹ: Zacarias, he mũ. Ti panh jiji tó sór ag tóg mũ, ti mũ. ⁶⁰ Hã ra ti mũnh fi tóg: “vó,” he mũ. “João, he jé tóg ke mũ, ti jyjy ti,” he fi tóg mũ. ⁶¹ Kũ ag tóg fi mũ: “ã kanhkã jiji tũ vẽ hã ra,” he mũ. ⁶² Kũ ag tóg ti panh ki jẽmẽ sór mũ. ãg nĩgẽ tũ ag tóg ti mũ: “ti jyjy hỹn hẽ ri kenh mũ?” he mũ, ti panh mũ, ag nĩgẽ tũ. ⁶³ Kũ tóg ki rán jafã to vĩ mũ, Zacarias ti, kũ tóg rán mũ. “Ti jijin hã vỹ: João, he mũ,” he tóg, vẽnhan ki. Kũ tóg ag mũ e tĩ sir. ⁶⁴ Kũ vãnhan ti vĩ tóg punh ke mũ. Ti nũnẽ tóg krõnh ke mũ, kũ tóg vĩ mũ sir, Topê mũ vĩ há han tóg mũ, ti mũ sér tũn kũ.

⁶⁵ Kũ fag rã nỹtĩ kar vỹ kamẽg mũ. Kũ vẽnhan vĩ ãn tóg vẽnhan kar kri rũm mũ, ga tũ Judéia kar mũ hã. Vẽnhan kar tóg tũ vẽnhan kãn mũ. ⁶⁶ Kũ ã tũ mẽg mũ fag vỹ to jykrén mũ. “Gĩr tag hỹn hẽ ri kenh mũ,” he fag tóg mũ. Topê vỹ ti ki rĩr há han, hã kũ tóg fag mũ e tĩ.

Zacarias tÿ Topẽ mÿ vÿ há han

⁶⁷ Kÿ Topẽ kuprÿg vÿ ti panh tÿ Zacarias krÿn mÿ, kÿ tóg tag tó mÿ, ha mẽ.

⁶⁸ “Tÿ ti ùn mág jẽ, ãg povo tÿ Israel kri, ãg Senhor ti, há vÿ: Topẽ, he mÿ. ãg ki tóg ãvãnh nÿgtÿ, Topẽ ti, ti tÿ ti tũ ag krenkren han jé. ãg há vÿ tÿ ti tũ nÿtÿ,” he tóg. ⁶⁹ “Ti camarada tÿ Davi krẽ'krẽ ãn vÿ ãg krenkren han ke mÿ, ãg tÿ ti vÿ jẽmẽn kÿ. Ùn mág pẽ vẽ, Davi krẽ'krẽ ãn ti. Topẽ tÿ ãg mÿ nén han há vẽ. ⁷⁰ Há kÿ tóg tó ja nÿ, vãsÿ. Ti vÿ tó tÿ ag vÿ tugtó ja nÿ, vãsÿ, ãg si ag, ti tũ ag. ⁷¹ Û tÿ hẽn ri ke ag vÿ ãg kato tẽgtẽ mÿgtÿ, há ra tóg ãg krenkren han mÿ, ag to, ù tÿ ãg to kórég tãvÿ nÿtÿ ag to. ⁷² Ti tÿ ãg jóg'jóg ve ag mÿ tó ja ãn han ja tóg nÿ, ãg jagãgtãn kÿ, Topẽ ti. Ag mré jykrén ja tóg nÿ, Topẽ ti. ãn to jykrén ja tóg nÿ, kÿ tóg ki króm ja nÿ sir, Topẽ ti. ⁷³ ãg jóg'jóg ve tÿ Abraão mÿ tóg vẽnh vÿ mág han ja nÿ, Topẽ ti. ⁷⁴ Kÿ tóg ti mÿ: “ag krenkren han jé sóg ke mÿ, ã krẽ ag, ag kato tẽgtẽ mÿ ag to, ha vemní,” he ja nÿ. “Sÿ ke há vẽ. Sÿ ag krenkren han kÿ ag tóg sir jatun mÿ isũ han ke mÿ, mÿmẽg tũ nÿn kÿ,” he ja tóg nÿgtÿ, Topẽ ti. ⁷⁵ “Nén ù vẽnhmÿ han ke tũ ag tóg nÿgtÿ, kurã kãtÿg ke mÿ ãn kã. Vẽnh jykre kuryj tãvÿ han jé ag tóg ke mÿ, isũ han kÿ. Ag tÿ ga kri mÿn kÿ ag tóg han ke mÿ, isũ ti. Kurã kar ki ag tóg sir inh jykre há han ke mÿ,” he ja tóg nÿgtÿ, Topẽ ti, Abraão mÿ,”

he tóg, Zacarias ti.

⁷⁶ Kÿ tóg ã kósín mÿ: “ha vé, vÿ,” he mÿ. “Sÿ ã tóg nÿ ver. Û tÿ kynhmÿ nÿ ãn vÿ tó jé ã tóg ke mÿ, kÿ ag tóg ã to: “Topẽ vÿ tó ti tÿ,” henh ke mÿ. “ãg Senhor jo ã tóg tÿnh mÿ, ã tÿ ti japry kure ri ke han jé, ã tÿ ti jamÿn kurynh ri ke han jé, ã tÿ vẽnh kar mÿ Topẽ vÿ tón kÿ,” he tóg. ⁷⁷ “Ag kanhrãn jé ã tóg ke mÿ, Topẽ tÿ ãg krenkren han sór ãn to. ãg tÿ ti vÿ mranh tÿ tóg ãg mÿ vẽnh pãte fón ke mÿ, há ki tóg ãg krenkren han ke mÿ, Topẽ ti,” he tóg, Zacarias ti. ⁷⁸ “Topẽ tÿ ãg jagãgtãn há vẽ, ti tÿ ãg to há tãvÿ nÿn kÿ. ãg ve jé tóg kãtÿg ke mÿ, kÿ tóg rã tÿ jun ke ri ke nÿ, Cristo mur ke ti. ⁷⁹ Kutÿ ri ke ti nÿ, ãg mÿ, ãg tÿ ti ki kagtÿg nÿtÿn kÿ. Ti kãtÿg kÿ tóg ãg mÿ kurã ri ke nÿ sir. Kãgter jé ãg tóg ke mÿ, kÿ tóg ãg mÿ kutÿ ri ke nÿ sir. Há ra tóg ãg mÿ ã japry ven ke mÿ, ã jamÿn ti. Jagma mÿn kÿ ãg tóg ti jykre kusa venh ke mÿ,” he tóg, Zacarias ti. Ti tÿ ã kósín mÿ tón há vẽ.

⁸⁰ Há kÿ fi tóg João ve ja nÿ, ti han mÿ fag tÿ kófa (há) ra. Kÿ tóg mog mÿ sir, kÿ tóg tar jé sir. Krÿ há tóg nÿ gé. ãmã tũ mÿ tóg tÿ mÿ ver, ã kurã tÿ tá krÿg ki. ã kurã ki tóg Israel ag mÿ vẽnh ven mÿ, ag mÿ Topẽ vÿ kãmén jé.

2

*Jesus Mur
(Mt 1.18-25)*

¹ João mur kar kÿ ga kri pã'i mág tÿ imperador tÿ Augusto vÿ kejÿn vÿnh vÿ jÿnÿg mÿ, vÿnh kar ag tÿ ãjag jyjy rán mÿ jé. Ga kri mÿ kar ag mÿ tóg vÿnh vÿ ãn jÿgnÿg mÿ, pã'i mág tÿ Augusto ti. ² Vÿnh jiji rá ve vÿ, ge han ja tÿ ag nÿtÿ. Cirênio vÿ tÿ ga tÿ Síria kri pã'i tÿ governador nÿ, Augusto tÿ vÿnh vÿ ãn jÿnÿg mÿn kã. Tÿ tóg Augusto krÿm ke nÿ, Cirênio ti. Ti tÿ tÿ pã'i nÿn kÿ ag tóg sir ãjag jyjy ránrán vén mÿ. ³ Kÿ ag tóg mÿ kãn mÿ, ãjag jóg'jóg ve ag jamã ja ra. Tá ag tóg ãjag jiji rá vÿn mÿ sir.

⁴⁻⁵ Kÿ José tóg tÿ mÿ gé, ã prÿnh ke fi mré, hã vÿ: Maria, he mÿ. Cidade tÿ Nazaré tá fag tóg pa mÿ, ga tÿ Galiléia tá. Kÿ fag tóg ga tÿ Judéia ra mÿ mÿ, cidade tÿ Belém ra. Davi krÿ'krÿ vÿ, José ti, hã kÿ tóg Belém ra tÿ mÿ, ã jyjy rá nÿm jé. Davi jamã ja vÿ, Belém ti. Hã kÿ tóg ra tÿ mÿ. Kÿ ti prÿnh ke fi vÿ ti mré tÿ mÿ, hã ra fi tóg kufy jagy nÿ. ⁶ Fag tÿ tá nÿtÿ ki fi tóg ã kurã pétÿm mÿ. ⁷ Kÿ fi tóg ã kósin vég mÿ sir. Gré ti nÿ, fi kósin ve tag ti. Kÿ fi tóg ti pãg kÿ koso kãkã ti fig mÿ. Ìn vÿ funfór nÿtÿ, hã kÿ fag tóg vÿnh mÿg jo Ìn krÿm nÿtÿ ja nÿgtÿ.

Mé ki rÿr tÿ ag

⁸ Kÿ ù tÿ mé ki rÿr tÿ ag vÿ tá nÿtÿ gé, carneiro ki rÿr tÿ ag. Ag japÿ ja tá ag nÿtÿ, ãjag mÿg ki rÿr jé, kuty ãn kã. ⁹ Kÿ vãhã Topÿ tÿ jÿnÿ jafã vÿ ag mÿ vÿnh ven mÿ, kanhkã tá. Topÿ tÿ jÿngrÿ vÿ ag kri rÿm

ke mÿ. Kÿ ag tóg kamÿg kÿ jÿrÿn ke mÿ sir. ¹⁰ Kÿ Topÿ tÿ jÿnÿ jafã tóg ag mÿ: “kamÿg tÿg ra,” he mÿ. “Sÿ ãjag mÿ nÿn ù tónh ke vÿ. Vÿnh vÿ há tó jé sóg ke mÿ, kÿ tóg ãjag mÿ sér tÿnh mÿ. Vÿnh kar vÿ mÿnh mÿ, inh vÿ ti, povo kar, kÿ ag fe tóg mrin ke mÿ sir. ¹¹ ãjag krenkren han tÿ vÿ ùri mur, hã vÿ: Cristo, he mÿ. Ëg Senhor vÿ ha mÿr. Davi jamã ja tá tóg mur mÿ. ¹² Ha mÿ jÿg, ãjag tÿ gÿr ãn ve jé. Koso kãkã tóg pãg kÿ nÿ nÿ. Hã ki ãjag tóg ti ki kanhró nÿtÿnh mÿ,” he tóg ag mÿ, Topÿ tÿ jÿnÿ jafã ti.

¹³ Kÿ vãhã ù tÿ hÿn ri ke ag tóg vÿnh ven mÿ sir. Topÿ tÿ jÿnÿ jafã ag, kanhkã tãn ag. Ën ag vÿ Topÿ tÿ mÿ vÿ há han mÿ. ¹⁴ “Topÿ vÿ tÿ ùn mág pÿ nÿ,” he ag tóg mÿ. “Kynhmÿ ti nÿ, vÿnh kar kãfór ti nÿ, kÿ ãprã ke ag vÿ jatun mÿ nÿtÿ, ãjag krÿ kusa tÿn kÿ, Topÿ tÿ ù tó há ag,” he ag tóg mÿ. ¹⁵ Kar ag tóg tÿg' he mÿ sir, ag tÿ kanhkã ra mÿn kÿ.

Ag tÿ tÿg' hen kÿ ù tÿ carneiro ki rÿr tÿ ag vÿ jagnÿ mÿ: “mÿ nÿ, Belém ra, ãg tÿ ve jé, Topÿ tÿ nÿn han ja ti, ãg Senhor tÿ ãg mÿ vÿnh vÿ jÿnÿ ja ãn ti,” he mÿ. ¹⁶ Kÿ ag tóg fÿrÿnrÿn mÿ mÿ sir. Tá ag tóg junjun mÿ. Kÿ ag tóg vég mÿ, Maria fi, José ti ke gé, gÿr ti ke gé. Koso kãkã tóg nÿ nÿ, Maria fi kósin ãn ti. ¹⁷ Hã kÿ ag tóg vég mÿ. Hã kÿ ag tóg kãmén mÿ, vÿnh kar mÿ. Topÿ tÿ ag mÿ vÿnh vÿ jÿnÿ ja ãn kãmén ag tóg mÿ, gÿr ãn to. ¹⁸ Kÿ tóg ù tÿ mÿg mÿ ag mÿ

e tĩ sir. Ũ tỹ mé ki rĩr tĩ ag vĩ mễg ag tóg mũ, kỹ tóg ag mỹ sér tĩ. ¹⁹ Kỹ Maria fi tóg vễnh vĩ tag to jykrén mũ gé sir. Fi pi(jé) kã jatun mũ', ag tỹ nén tó ja ên ti. To jykrén kỹ fi tóg nĩ nĩ, Maria fi.

²⁰ Kỹ carneiro ki rĩr tĩ ag tóg sir ãjag mễg to vỹnvỹn ke mũ gé. Topê mỹ ag tóg vĩ há han mũ. “Ti hã ne tóg ẽg mỹ vễnh vĩ jẽnê ja nĩ', ã tỹ jẻgnẻ jafã ag tỹ', kỹ ẽg tóg vé,” he ag tóg mũ sir, Topê to.

Fag tỹ Jesus jijin

²¹ Kar kurã tỹ 8 (ke) vỹ tũg mũ. Kỹ tóg ti grẻ junun fár kym ke kurã pẻtẻm mũ sir, gĩr sĩ ên ti. Kỹ fag tóg ti jijin kỹ ti mỹ: “Jesus,” he mũ. Topê tỹ jẻnẻ jafã vỹ ti jyjy tag tó ja nĩ, ti mỹnh fi tỹ ver ti tỹ kufyg tũ ra. Hã kỹ fag tóg sir tỹ ti jijin mũ.

Fag tỹ Topê mỹ Jesus ven

²² Kejẻn fag vãkre tóg tá krỹg mũ, kỹ fag tóg vễnh kykũnh sỏr mũ. Moisés vỹ tag rán ja nĩ, gĩr mur kar kỹ fag tỹ vễnh kykũnh ke ti. Judeu ag jykre hã vẻ. Fag tỹ vễnh kykũnh jẻ fag tóg cidade tỹ Jerusalẻm ra mũ mũ, fi tỹ Topê mỹ ã kỏsin ven jẻ, tá. “Ã tũ vẻ,” he sỏr fag tóg mũ, Topê mỹ, fi kỏsin ên to. ²³ Topê vĩ ki tag vỹ rán kỹ nĩ, hã vỹ: “fi kỏsin ve tỹ grẻ nỹn kỹ tóg tỹ ẽg jóg mág tỹ Topê tũ nỹ,” he mũ, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ²⁴ Hã kỹ fag tóg Topê jo ỉn ra mũ mũ, Topê mỹ nẻn ỉ pũn jẻ. Rán kỹ tóg nĩ nĩ, ẽg jóg mág vĩn ki, fag tỹ ne tỹ ti mỹ pũn ke ti, hã

vỹ: sỏrãg rẻgre, ke tũ nĩ kỹ ton rẻgre, he mũ gé. Ên ma fag tóg mũ mũ, fag tỹ Topê mỹ pũn jẻ. Topê tũ ki rĩr tĩ ag mỹ fag tóg vin tĩ, sỏrãg ti, kỹ ag tóg tãnh kỹ Topê mỹ pũn tĩ.

²⁵ Kỹ Jerusalẻm tá ỉ tóg nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Simeão, he mũ. Ũn jykre kuryj vẻ, Simeão ti. Topê kamẻg tóg tĩgtĩ, Topê kuprĩg tỹ tóg jagrẻ nĩ. Topê tỹ Israel ag krenkren han mũ ên jãvãnh tóg nĩgtĩ, Simeão ti. ²⁶ Kỹ Topê kuprĩg vỹ ti mỹ: “Cristo ve jẻ ã tóg ke mũ, ã ter ke to hã, ẽg Senhor tỹ ti jẻnẻn kỹ,” he ja nĩgtĩ ti mỹ.

²⁷ Topê kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ tóg kejẻn Topê jo ỉn kãra tĩ mũ. Kỹ tóg tá jẻ nĩ, hã ra fag tóg Jesus ma kãmũ mũ, fag tỹ Topê mỹ sỏrãg pũn jẻ, Moisés tỹ Judeu ag mỹ nẻn tó ja ti. ²⁸ ã tỹ Jesus ve kỹ tóg ti vãg mũ sir, kỹ tóg ti to Topê mỹ vĩ há han mũ, Simeão ti. ²⁹ “Êg jóg mág,” he tóg, Topê mỹ. “Vãhã ã tóg inh jẻ prẻr ke mũ, kỹ sỏg jatun mỹ tĩg mũ ha,” he tóg. “Ã tỹ inh mỹ nẻn tó jan han ã tóg huri,” he tóg. ³⁰ “Ve inh huri, ã tỹ ẽg krenkren han ke mũ ti. Cristo ve inh huri,” he tóg, Simeão ti. ³¹ “Vẻnh kar rĩnve ã tóg han, ã tỹ ẽg krenkren han ke mũ ti. ³² Kỹ tóg ẽg mỹ jẻngrẻ ri ke nĩ, Cristo mur ti. Kỹ povo kar vỹ vẻg mũ, fóg ag kar, kanhgág ag kar ke gé, ã tỹ ag krenkren han ke mũ ti. Êg povo tỹ Israel tỹ ã tóg ỉn mág han huri, vẻnh kar rĩnve, Cristo tỹ ẽg mrẻ ke nĩn kỹ,” he tóg, Simeão ti, Topê mỹ.

³³ Kÿ Jesus jóg vÿ ti vÿ mẽg mũ, Jesus mÿnh fi ke gé, kÿ tóg fag mÿ e tĩ, ti tÿ Jesus to nén tó mũ ên ti.

³⁴ Kÿ Simeão vÿ fag mÿ vênh vĩ há tó mũ gé. “Topê vÿ ãjag ve há han mũ,” he tóg mũ fag mÿ, Simeão ti. Kÿ tóg Maria fi mÿ: “ha vé,” he mũ. “Israel tÿ hên ri ke ag vÿ ti tugrĩn mũ há han ke mũ, jãvo ù tÿ hên ri ke ag vÿ ti tugnĩn mũ kónãn ke mũ gé. Kÿ ag tóg ti kato vĩnh ke mũ gé, Topê tÿ ti jênê ja ra. ³⁵ Kÿ ã tóg ti tugrĩn vêsÿrénh kenh ke mũ, jÿ, kÿ tóg rógro tÿ ã fe tÿ gynh ke ri ke nĩnh ke mũ, ã vêsÿrénh ke ti. Kÿ êg tóg venh ke mũ, ag tÿ nén to ti to jykrén mũ ti,” he tóg, Maria fi mÿ, Simeão ti.

³⁶ Kÿ ù fi tóg tá nĩ gé, Topê jo ãn krêm, fi jiji hã vÿ: Ana, he mũ. Topê vĩ tó tĩ fi vễ gé. Fanuel kósın fi vễ. Kÿ fi jóg'jóg ve vÿ tÿ Aser nĩ. Kófa fi nĩ ha, kófa tãvĩ. ã mén kÿ fi tóg 7 anos han, fi mén mré, kar tóg ter ja nĩ, fi mén ti, fi mré 7 anos han kar. ³⁷ Kar fi tóg mén tũ tĩ nĩ sir. 84 anos han fi tóg, mén tũ tĩ ki. Ên fi vÿ Topê jo ãn krêm nĩ nĩ, kurã kar ki fi tóg tá nĩ nĩ sir. Tá fi tóg Topê tũ han nĩgtĩ, ti mré vĩ kÿ. Jêg tũ fi nĩgtĩ, fi tÿ Topê mré vĩ jé. Kuty tá fi tóg ke tĩ, kurã tá ke gé. ³⁸ Ên fi vÿ hora ên kã Topê jo ãn krêm jê mũ, Simeão tÿ Jesus ven kÿ. Kÿ fi tóg Jesus vég mũ gé sir, Ana fi. Ti ve kÿ fi tóg Topê mÿ vĩ há han mũ. “Inh mÿ tóg há tĩ, sÿ ti ven kÿ,” he fi tóg mũ, Topê mÿ. Vênh kar mÿ fi tóg

tó mũ, ùn krenkren sór mũ ag mÿ, Jerusalém tá.

Fag tÿ Nazaré ra vÿn ke

³⁹ Kÿ fag tóg sir Moisés tÿ vênh kykũnh to nén rán ja ên han kãn mũ sir, Jesus mÿnh fi, Topê tÿ Judeu fag mÿ vênh jykre nĩm ja ên ti. Kar kÿ fag tóg sir cidade tÿ Nazaré ra vÿnvÿn ke mũ, ga tÿ Galiléia ra, fag jamã ra ke vễ sir. ⁴⁰ Kÿ gĩr sĩ ên tóg mog mũ sir, komêr hã tóg tar jê sir. Kÿ tóg vênh kanhrãn há han mũ, kÿ Topê vÿ ti ve há han mũ gé, hã kÿ tóg vênh kanhrãn mág mũ sir, ùn sĩ ên ti.

Jesus tÿ ã pir mÿ Topê jo ãn tá nĩ

⁴¹ Jesus mÿnh fag tóg prÿg kar ki Jerusalém ra mũ tĩ, fag tÿ festa tÿ Páscoa venh mũ jé. Fag jykre hã vễ. ⁴² Jesus tÿ 12 anos han kÿ tóg fag mré tĩ mũ gé, fag tÿ festa ên venh mũn kÿ, Jerusalém ra. ⁴³ Festa tÿ tũ ken kÿ fag tóg vÿnvÿn ke mũ, hã ra Jesus tóg Jerusalém tá nĩ nĩ. Hã ra fag tóg ki kagtĩg nÿtĩ, ti tÿ Jerusalém tá nĩ ên ki. ⁴⁴ Kÿ fag tóg: “ti hÿn ù tÿ êg mré kãmũ mũ fag mré vyr, êg jo,” he mũ. Kÿ fag tóg kurã pir ki mũ mũ, fag jamã ra vÿnvÿn ke kÿ. Fag tÿ ãjag mré ke fag tá junjun kÿ fag tóg ti jãvãnh mũ, ãjag to há kar fag kãmĩ. ⁴⁵ Hã ra fag tóg tá Jesus vég tũ nĩ. Kÿ fag tóg Jerusalém ra vÿnvÿn ke mãn mũ gé, ti jãvãnh jé. ⁴⁶ Vãhã fag tóg ti vég mũ, kurã tãgtũ tũ kÿ. Topê jo ãn krêm tóg nĩ nĩ, professor ag mré. Ag vĩ mẽg tóg nĩ nĩ, kÿ

tóg ag ki jēmēg mū gé, “ne nē?” hen kŷ. ⁴⁷ Ũ tŷ ti vī mēg mū ag mŷ tóg e tī. To jykrén há han tóg, Jesus ti, kŷ tóg ag mŷ tó há han mū. Ag tŷ ti vī mē kŷ tóg ag mŷ e tī, professor ag mŷ.

⁴⁸ Ti mŷnh fag tŷ ti ve kŷ tóg fag mŷ e tī gé sir. Kŷ ti mŷnh fi tóg ti mŷ: “inh kósin,” he mū. “Ā tŷ tag kã ne han nī nē? Ā jóg mré sóg ã jāvãnh jagy han. Ā jāvãnh to ěg tóg kanē jur, ěg tŷ ã vég tũ nŷn kŷ,” he fi tóg ti mŷ. ⁴⁹ Hã ra tóg fi mŷ: “ã tŷ ne jé inh jāvãnh ja nē?” he mū. “Hē ri ken kŷ hŷn?” he tóg. “Inh panh pē ĩn krēm sóg nī nī mŷr, kŷn mŷ ājag mŷ vĕnhmŷ?” he tóg, ã mŷnh fag mŷ. ⁵⁰ Hã ra tóg fag tŷ to jykrén tũ tī, fag kósin vī to.

⁵¹ Kŷ tóg fag mré tī mū, cidade tŷ Nazaré ra. Tá tóg fag mré nī nī sir, ti tŷ fag vī jēmĕn kŷ. Kŷ ti mŷnh fi pi(jé) vĕnh vī kar tag kã jatun nī'.

⁵² Kŷ Jesus tóg mog mū sir. Krī há tãvī tóg nī. Topĕ vŷ ti ve há han mū gé. Kŷ tóg vĕnh kar mŷ há tī sir, ag tŷ ti jykre ven kŷ.

3

João Batista ti

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Jo 1.19-28)

¹ Kejĕn tóg Tibério tŷ pã'i mág tŷ imperador nī kri 15 anos han mū. Ti tŷ Roma tá tŷ pã'i mág nī ěn kã Pôncio Pilatos vŷ tŷ ga tŷ Judéia kri pã'i tŷ governador nī, Tibério krĕm. Ĕn kã Herodes vŷ tŷ Galiléia kri pã'i tŷ governador

nī gé, Tibério krĕm. Herodes jãvy tŷ Filipe vŷ tŷ ga tŷ Ituréia tá pã'i tŷ governador nī gé, ga tŷ Traconites tá ke gé, Tibério krĕm. Jãvo Lisãnias vŷ tŷ ga tŷ Abilene tá pã'i tŷ governador nī, Tibério krĕm.

² Ĕn kã Caifás vŷ tŷ Topĕ tũ ki rŷr tī ag pã'i mág nī, Anás mré hã. Kŷ vãhã Topĕ vŷ João mré vī mū sir, Zacarias kósin ěn mré. Ĕmã tũg ja mī tóg tī mū, João ti. Kŷ Topĕ tóg ti mŷ: “ha Israel ag mŷ vĕnh ven tũg,” he mū. ³ Kŷ tóg sir tī mū. Goj tŷ Jordão jagma tóg tī mū. Tŷg kŷ tóg vĕnh kar jyvĕn mū, kŷ tóg ag mŷ: “ã kype jé sóg ke mū, ã tŷ ã jykre kórég tovãnh sór kŷ, Topĕ tŷ ã tŷ ti vī mranh tŷ ã mŷ vĕnh pãte fón jé,” he tóg mū sir, vĕnh kar mŷ.

⁴ João tóg rán kŷ nī, vãsŷ. Topĕ vī tó tī tŷ Isaías vŷ João to tag rán ja nī, ha mĕ: “ĕmã tũg ja tá tóg jĕnh ke mū, ga kórég tá,” he ja tóg nī, Isaías ti. “Tá tóg ag mŷ tónh ke mū. “Ĕg Senhor kãtŷg ke jo vĕnh jãnhkrigkrig nī,” he jé tóg ke mū. “Ĕpŷy kurég ājag tóg tī, ĕmŷn kurynh ājag tóg tī, ājag chefe jun ken kŷ. Kŷ tag ri ke han nī, ājag jykre pãno togvãnh kŷ, ĕg Senhor kãtŷg ken jo. ⁵ Ti kãgnó tŷ ājag tóg kyjer' he tī, kar ājag tóg ĕpŷy sór kar kũm ke tī gé, ĕmŷn sór ti. Ti jonjor kugryn h kãn ājag tóg tī, ti sunsór vãvãm kãn ājag tóg tī gé, ājag tŷ ĕpŷy han kŷ, ĕmŷn han kŷ. Kŷ tag ri ke han nī, ājag jykre kórég to. ⁶ Hã kŷ ĕprã ke kar vŷ venh ke mū, Topĕ tŷ ĕg krenkren han ke

ti," he jé tóg ke mũ, kÿ vënh kar vÿ ti vÿ mẽnh mũ," he ja tóg nĩ, Isaías ti, João to.

⁷ Hã kÿ João tóg sir ag jyvën mũ sir, ag tÿ ti venh kãmũn kÿ, ti tÿ ag kygpe jé. E tãvĩ ag nÿtĩ, ù tÿ ti venh kãmũ mũ ag. Ag jyvën kÿ tóg ag mÿ: "pÿn ri ke ãjag tóg nÿtĩ, ãjag jykre pãno tãvĩ nĩn kÿ," he mũ. "Û nÿ ãjag mÿ: "Topẽ jũ venh ke tũ ãjag nĩ," he tĩ? ⁸ ãjag jykre si togvãnh ra, ãjag tÿ ti jũ ve jãvãnh tĩn kÿ. Vënh jykre há han ra, ãg tÿ ãjag jykre tãg ve jé. Hã ra ãjag tóg jagnẽ mÿ: "Abraão vÿ tÿ ãg jóg'jóg ve nĩ," he mũ, "kÿ Topẽ hÿn ãg to jũnh ke tũ nĩ, ãg tÿ tÿ Abraão krẽ'krẽ nÿtĩn tigrĩn," he ãjag tóg tĩ. Hã tũ vë hã ra. ãjag jykre kórég ãn to ãjag tóg jagtar ke mũ, ha vemnĩ. Topẽ vÿ Abraão krẽ'krẽ hÿn han ki kanhró nĩ, pó tag tÿ mÿr, ti tÿ Abraão krẽ'krẽ ve sór kÿ, Topẽ ti. ⁹ Hã ra tóg ãjag tÿ tũ' henh ke mũ, ãjag tÿ ãjag jykre kórég tovãnh tũ nĩn kÿ," he tóg, João ti.

"Ëg tÿ ka gÿn ri ke tóg nĩ. Ti kanẽn vãnh nĩn kÿ ãg tóg ti gÿn tĩ, tÿ pĩ han jé. Tag ri ke han jé tóg ke mũ, Topẽ ti, ãjag mÿ, ãjag tÿ vënh jykre há han tũ nĩn kÿ. Kÿ tóg pĩ ki ãjag vãm ke mũ, Topẽ ti," he tóg ag mÿ, João ti.

¹⁰ Kÿ ùn e ag tóg ti ki jëmënh kãmũ mũ sir, João ki. Kÿ ag tóg ti mÿ: "kÿ ãg hÿn hẽ ri kenh mũ ha, Topẽ jykre han jé?" he mũ. ¹¹ Kÿ tóg ag mÿ: "ã kur régre nĩn kÿ ã kur pir nĩmĩ, ùn kur tũ ãn mÿ," he

mũ. "Ã jën tÿ ùn kókĩnkĩr ag mÿ vënh kãpópãm nĩ gé," he tóg.

¹² Kÿ ù tÿ governo mÿ imposto kaja mäg tĩ ag vÿ João to kãmũ mũ gé, ti tÿ ag kygpe jé. Kÿ ag tóg ti mÿ: "professor'," he mũ. "Ëg hÿn hẽ ri kenh mũ?" he ag tóg mũ gé. ¹³ Kÿ João tóg ag mÿ: "pã'i mág tÿ ãjag mÿ nèn tó mũ ãn hã ri ke mãn nĩ, jãnkamy ti," he mũ. "Ker ti kãfór mãn sór hẽ'," he tóg ag mÿ.

¹⁴ Kÿ soldado ag vÿ tá junjun mũ gé. "Kÿ ãg hÿn hẽ ri kenh mũ?" he ag tóg mũ gé sir, soldado ag. Kÿ tóg ag mÿ: "ag tũ mãn sór tũg nĩ," he mũ. "Ag to vãsãn ãjag tóg tĩ, ù to ón ãjag tóg tĩ gé, ãjag tÿ ag jãnkamy ve jé. Ke tũg nĩ. ãjag rãnhraj to ãjag tóg jãnkamy vëg tĩ. Tĩ kãfór mãn sór tũg nĩ," he tóg, João ti, soldado ag mÿ.

¹⁵ Kÿ vënh kar ag tóg ti to jykren mũ, João to. "Ti mÿ tÿ Cristo tũ nĩ vÿ?" he ag tóg mũ sir ti to. João to ag tóg ke mũ, ag tÿ Cristo kãtĩg jãvãnh kÿ. ¹⁶ Kÿ João tóg ag mÿ: "inh pi(jé) tÿ Cristo nĩ'," he mũ. "Goj hã tÿ sóg ãjag kygpég tĩ. Inh nón tóg kãtĩg mũ, Cristo ti, ha mẽ. Inh kãfór ti nĩ. Sÿ tÿ ti camarada nĩnh ke vë vë, sÿ ti pën né kunũ jé, ti pën to ró tĩ. Hã ra sóg tÿ ti krëm pẽ jẽ. Ën vÿ tóg Topẽ kuprĩg jënënh ke mũ, ti tÿ tÿ ãjag jagrẽ nĩ jé, kÿ tóg pĩ jëngrẽ ri ke nĩ. Tĩ tÿ ãjag kygpenh ken hã vë," he tóg, João ti. mũ, ti tÿ tÿ ãjag jagrẽ nĩ jé, kÿ tóg pĩ jëngrẽ ri ke nĩ. Tĩ tÿ ãjag

kygpenh ken hã vễ,” he tóg, João ti.

¹⁷ “Ti kãtĩg vỹ tỹ ẽg tỹ rãgró rẽn ri ke nĩ. Ti rẽn kar kỹ ẽg tóg ti fár vãm tĩ, ẽg tỹ pãjó kuprãg jé. Ti kanẽ há vin han ẽg tóg tĩ. Ti fár pũn ẽg tóg tĩ. Cristo kãtĩg kỹ tóg ri ke nỹ. Ủ tỹ ã to há ag mỹ tóg: “ha kãmũ jẽg,” henh ke mũ. Ủ tỹ ã to kórég ag vãm jé tóg ke mũ, pĩ ki, hã ra tóg nhyn kenh ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, João ti. ¹⁸ Hã kỹ tóg vễnh kar mỹ Topẽ vĩ sér tó mũ, ag jyvẽn kỹ, João ti.

¹⁹ Kỹ tóg pã'i mág tỹ Herodes jyvẽn mũ gé, ti prũ fi to, hã vỹ: Herodias fi, he mũ. Tỹ fi ti jãvy prũ ja nĩ, hã ra tóg fi péju kỹ fi tỹ prũg mũ, Herodes tí. Nén ù vễnhmỹ e han tóg tĩ, hã kỹ João tóg ti jyvẽn mũ. ²⁰ Kar tóg sir nén ù vễnhmỹ ù han mãn mũ gé, Herodes tí. João ség tóg mũ, ti tỹ ti jyvẽn to.

*João tỹ Jesus kype
(Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)*

²¹ Hã ra tóg kãgmĩ kỹ jẽ tũ nĩ ver, João ti. Kỹ tóg ag kygpe kãn mũ. Kỹ tóg kejẽn Jesus kypég mũ gé. Kỹ Jesus tóg jẽ nĩ, ti tỹ Topẽ mré vĩn kỹ, João tỹ ti kype kar kỹ. Kỹ vãhã kanhkã tóg nor' he mũ. ²² Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ kanhkã tá kãtère mũ, ti kri. Tỹ sórág ve ti nĩ, Topẽ kuprĩg ti. Kỹ kanhkã tá vễnh vĩ tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg: “tỹ ã inh kósın pir jẽ, tỹ ã tóg inh fe pẽ jẽgtĩ,” he mũ, vễnh vĩ ti, Topẽ ti.

*Jesus jóg'jóg ve ag
(Mt 1.1-17)*

²³ Jesus vỹ 30 anos han mũ, ti tỹ vễnh kar mỹ Topẽ kãmén ve ki. “José kósın vễ,” he ag tóg tĩ ti to, hã ra tóg tỹ ti kósın tũ nĩgtĩ. Eli kósın vễ, Jesus ti, kỹ Eli ẽn vỹ tỹ ti vovô nĩ. ²⁴ Eli vỹ tỹ Matate kósın nĩ. Matate vỹ tỹ Levi kósın nĩ. Levi vỹ tỹ Malqui kósın nĩ. Malqui vỹ tỹ Janai kósın nĩ. Janai vỹ tỹ José kósın nĩ. ²⁵ José vỹ tỹ Matatias kósın nĩ. Matatias vỹ tỹ Amós kósın nĩ. Amós vỹ tỹ Naum kósın nĩ. Naum vỹ tỹ Esli kósın nĩ. Esli vỹ tỹ Nagai kósın nĩ. ²⁶ Nagai vỹ tỹ Maate kósın nĩ. Maate vỹ tỹ Matatias kósın nĩ. Matatias vỹ tỹ Semei kósın nĩ. Semei vỹ tỹ José kósın nĩ. José vỹ tỹ Joda kósın nĩ. ²⁷ Joda vỹ tỹ Joanã kósın nĩ. Joanã vỹ tỹ Resa kósın nĩ. Resa vỹ tỹ Zorobabel kósın nĩ. Zorobabel vỹ tỹ Salatiel kósın nĩ. Salatiel vỹ tỹ Neri kósın nĩ. ²⁸ Neri vỹ tỹ Melqui kósın nĩ. Melqui vỹ tỹ Adi kósın nĩ. Adi vỹ tỹ Cosã kósın nĩ. Cosã vỹ tỹ Elmadão kósın nĩ. Elmadão vỹ tỹ Er kósın nĩ. ²⁹ Er vỹ tỹ Josué kósın nĩ. Josué vỹ tỹ Eliézer kósın nĩ. Eliézer vỹ tỹ Jorim kósın nĩ. Jorim vỹ tỹ Matate kósın nĩ. Matate vỹ tỹ Levi kósın nĩ. ³⁰ Levi vỹ tỹ Simeão kósın nĩ. Simeão vỹ tỹ Judá kósın nĩ. Judá vỹ tỹ José kósın nĩ. José vỹ tỹ Jonã kósın nĩ. Jonã vỹ tỹ Eliaquim kósın nĩ. ³¹ Eliaquim vỹ tỹ Meleá kósın nĩ. Meleá vỹ tỹ Mena kósın nĩ. Mena vỹ tỹ Matata kósın nĩ. Matata vỹ tỹ Natã kósın nĩ. Natã vỹ tỹ Davi kósın nĩ. ³² Davi vỹ

tỹ Jessé kósin nĩ. Jessé vỹ tỹ Obede kósin nĩ. Obede vỹ tỹ Boaz kósin nĩ. Boaz vỹ tỹ Sala kósin nĩ. Sala vỹ tỹ Nassom kósin nĩ. ³³ Nassom vỹ tỹ Aminadabe kósin nĩ. Aminadabe vỹ tỹ Admim kósin nĩ. Admim vỹ tỹ Arni kósin nĩ. Arni vỹ tỹ Esrom kósin nĩ. Esrom vỹ tỹ Peres kósin nĩ. Peres vỹ tỹ Judá kósin nĩ. ³⁴ Judá vỹ tỹ Jacó kósin nĩ. Jacó vỹ tỹ Isaque kósin nĩ. Isaque vỹ tỹ Abraão kósin nĩ. Abraão vỹ tỹ Tera kósin nĩ. Tera vỹ tỹ Nacor kósin nĩ. ³⁵ Nacor vỹ tỹ Seruque kósin nĩ. Seruque vỹ tỹ Ragaú kósin nĩ. Ragaú vỹ tỹ Faleque kósin nĩ. Faleque vỹ tỹ Éber kósin nĩ. Éber vỹ tỹ Sala kósin nĩ. ³⁶ Sala vỹ tỹ Cainã kósin nĩ. Cainã vỹ tỹ Arfaxade kósin nĩ. Arfaxade vỹ tỹ Sem kósin nĩ. Sem vỹ tỹ Noé kósin nĩ. Noé vỹ tỹ Lameque kósin nĩ. ³⁷ Lameque vỹ tỹ Metusalém kósin nĩ. Metusalém vỹ tỹ Enoque kósin nĩ. Enoque vỹ tỹ Jarete kósin nĩ. Jarete vỹ tỹ Maleleel kósin nĩ. Maleleel vỹ tỹ Cainã kósin nĩ. ³⁸ Cainã vỹ tỹ Enos kósin nĩ. Enos vỹ tỹ Sete kósin nĩ. Sete vỹ tỹ Adão kósin nĩ. Adão vỹ tỹ Topẽ tỹ há nĩ. Jesus jóg'jóg ve ag hã vẽ.

4

*Jesus tỹ Topẽ vĩ mranh tũ
(Mt 4.1-11; Mc 1.12-13)*

¹ Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ tỹ Jesus jagrẽ nĩ. Kỹ Jesus vỹ goj tỹ Jordão tá vỹn ke mũ, ã kype kỹ jẽn kỹ. Ti tĩg kỹ Topẽ kuprĩg vỹ ti krĩn mũ. ² Kỹ tóg ti tỹ

ti krĩn kỹ ãmã tũg ja ra tĩ mũ sir, ga kórég ra. Tá tóg kurã tỹ 40 (ke) han mũ, ãmã tũg ja ki. Kỹ Japo vỹ ti tỹ ã jóg vĩ mranh han sór mũ, tá, hã ra Jesus tóg ke tũ nĩ. ãmã tũg ja tá nĩn kỹ tóg jęg tũ nĩ, kurã tỹ 40 ãn ki. Kar kỹ tóg sir kókĩr mũ. ³ Ti kókĩr nĩn kỹ Japo vỹ ti mỹ vĩ mũ. “Tỹ ã Topẽ kósin nĩ mỹr,” he tóg. “Ã tỹ tỹ Topẽ kósin nĩn kỹ pó tag tỹ ãmĩ han nĩ, ã tỹ kon jé,” he tóg ti mỹ, Nén-Kórég ãn ti, Jesus mỹ. ⁴ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hã ra tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “ãmĩ tãvĩ jamẽn kỹ ãg rĩnrĩr tũ nỹtĩ, Topẽ vĩ jamẽn kỹ ãg rĩnrĩr nỹtĩ. Hã kỹ tóg sỹ ti vĩ mranh jãvãnh tĩ, ãmĩ to,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég ãn mỹ.

⁵ Kỹ Japo vỹ ti mrẽ tãpřy mũ. Kỹ tóg ti mỹ mundo ven kãn mũ, ù tỹ kri ke kar ag ke gé. Ven pir ki tóg ti mỹ ven kãn mũ. ⁶ Kỹ tóg ti mỹ: “isũ vẽ mỹr,” he mũ, Japo ti. “ã mỹ sóg tovãnh kãn sór mũ, ã tỹ tỹ vẽn kar tag ag pã'i jẽ jé. Kỹ ti sĩnvĩ tag kar vỹ tỹ ã tũ nĩnh mũ. Isũ vẽ mỹr, ù tỹn han ja ãn tỹ inh mỹ: “té,” hen kỹ. Kỹ sóg sỹ ùn kuprẽg mũ ãn mỹ vin tĩ sir. ⁷ ã hã mỹ sóg tovãnh sór mũ ha, ã tỹ inh krẽm grĩnh ken kỹ, ã tỹ iso: “Topẽ vỹ tỹ ã nĩ,” hen kỹ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mỹ. ⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ,” he mũ. “ãg pã'i tỹ Topẽ hã krẽm ãg tóg ãg jakrĩ tỹ krỹ' he tĩ, ti hã to ãg tóg: Topẽ vẽ, he tĩ,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩn ki. Hã kỹ sóg mranh jãvãnh

nĩ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mÿ.

⁹ Kÿ Japo tóg ti mré tÿg mǎn mũ, cidade tÿ Jerusalem ra. Tá tóg ti mÿ: “Topě jo ĩn kri jěmnĩ, ti krĩ kri,” he mũ. Kÿ tóg ke mũ. Hã ra kǎgnó tóg tá nĩ, Topě jo ĩn jo. Japo tóg Jesus mÿ: “Topě kósin vÿ tÿ ã nĩ,” he mũ. “Kÿ hũm hemnĩ. ¹⁰ Tag vÿ rán kÿ nĩ, ha mē: “ã tÿ jěně jafã ag mÿ tóg tónh mũ, Topě ti, kÿ ag tóg ã ki rĩr ke mũ. ¹¹ Ājag nĩgé tÿ ag tóg ã vyn ke mũ, kÿ ã tóg rÿj ke tũ nĩ. Ā pěn vÿ rÿj ke tũ nĩ gé, hã jé ag tóg ã ki rĩr ke mũ,” he tóg, Topě vĩ tÿ rán kÿ nĩ ěn ki. Kÿ jatun mÿ hũm nĩ,” he tóg, Nén-Kórég ti, Jesus mÿ. ¹² Kÿ Jesus vÿ ti mÿ ke mũ gé. “Kÿ tag vÿ rán kÿ nĩ gé, ha mē,” he tóg. “Topě mÿ: ã mÿ ã tÿ nén tó ja ěn han mũ vÿ? he tũg nĩ,” he tóg mũ gé, Topě vĩ tÿ rán kÿ nĩ ěn ki. Hã kÿ sóg Topě hã tÿ inh mÿ nén tó mũ ěn han ke mũ, kÿ sóg hũm ke tũ nĩ, ti tÿ inh mÿ tó tũ nĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti, Nén-Kórég mÿ.

¹³ Kÿ Japo vÿ ã tÿ nén tónh ke ěn tó kǎn ja nĩ, hã kÿ tóg Jesus tovǎnh mũ ver, ti tÿ kurã ũ kǎ ti mré vĩ mǎn jé, kejěn, ti tÿ ti mÿ há tĩ ve nĩn kÿ, Japo mÿ.

Jesus tÿ Galiléia tá ag kanhrǎn
(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)

¹⁴ Kÿ Jesus tóg tĩ mũ sir, Topě kuprĩg tÿ ti krĩn kÿ. Ga tÿ Galiléia ra tóg tĩ mũ. Kÿ vėnh kar ti kǎme mē kǎn mũ sir, ga ěn tá ke kar ag. ¹⁵ Kÿ tóg ag kanhrǎn mũ sir, Jesus ti, ag vėnh kanhrǎn jafã

krēm. Krēm ag tóg Topě vĩ tó tĩ, Judeu ag. Jesus tÿ ag kanhrǎn kÿ tóg ag mÿ e tĩ, ti vĩ ti. Hã kÿ ag tóg ti to vĩ há han mũ sir.

Jesus tÿ Nazaré ra vÿn ke
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)

¹⁶ Kÿ Jesus tóg Nazaré tá jun mũ gé, ã jamã tá. Tá tóg mog ja nĩ, cidade tÿ Nazaré tá. Kÿ tóg ã tÿ nén han tĩ ěn han mũ. Ag vėnh kanhrǎn jafã ra tóg tĩ mũ, vėnh kǎn ke kurã ki. Tá tóg sir jěgně mũ, culto ki, ag vėnh mǎn kÿ nÿtĩ ěn ki. Ti tÿ Topě vĩ to ke sór vė, hã kÿ tóg tóg jěgně mũ, Jesus ti. ¹⁷ Ti jě kÿ ag tóg ti mÿ livro nĩm mũ, Isaías tÿ rán ja ěn ti, vǎsÿ Topě vĩ tó tĩ tÿ rán ja ěn ti. Kÿ tóg livro tÿ vym ke mũ. Kÿ tóg ã tÿ to ke sór mũ ěn vėg mũ, Isaías tÿ tó ja ti, ha mē. ¹⁸ “Topě kuprĩg vÿ inh krĩn mũ,” he tóg. “Inh jagrě vė mÿr, hã kÿ tóg inh krĩn mũ. “Ūn jagǎgtar ag mÿ inh vĩ tómnĩ,” he tóg inh mÿ. Inh jěněg tóg mũ, isÿ ũn sigse kÿ nÿtĩ ag kygvǎn jé, isÿ ũn kyvó ag tÿ ěvǎnh (há) han jé, isÿ ag tÿ ũn vóg kónǎn mũ ag ki rĩr há han jé, ag jatu nÿtĩ jé, ¹⁹ isÿ vėnh kar mÿ: “Ūri ěg jóg mág vÿ ěg kren han sór mũ,” he jé,” he tóg, Isaías ti, vėnh rá ki. Hã to ke tóg mũ, Jesus ti. ²⁰ Tag to ke kar kÿ tóg livro ěn kri tÿ tam ke mǎn mũ. Livro ki rĩr tĩ ěn mÿ tóg jun mũ, livro ti. Kÿ tóg nĩ mũ sir.

Hã ra vėnh kar ag tóg ti ki ěvǎnh mũ. ²¹ Kÿ tóg ag mÿ kǎmén mũ, kÿ tóg: “vǎsÿ rán kÿ nĩ ja tag mē ājag tóg,” he

mũ. “Ūri ke vĕ, ūri ājag tóg vég mũ, vāsŷ rán kŷ nĩ ja ěn ti,” he tóg. “Inh hã to tóg tag tó ja nĩ, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti.

²² Ag tŷ ti vĩ mẽ kŷ tóg ag mŷ e tĩ sir. “Ki hã tóg tó mũ, hã kŷ tóg ěg mŷ e tĩ,” he ag tóg mũ. Kŷ ag tóg ti to vĩ mũ gé. “José kósin vĕ mŷr, ěg mré ke ěn, hã ra tóg ěg vĩ kãfór han sór mũ,” he ag tóg mũ ti to.

²³ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ājag hŷn iso jykrén sór mũ,” he mũ. “Médico mŷ ěg tóg: “kur vĕsŷ há' hé, ã tŷ tŷ médico nĩ sór nĩn kŷ,” he tĩ. Ājag hŷn tag tó sór mũ inh mŷ. Ājag hŷn inh mŷ: “cidade tŷ Cafarnaum tá ã tóg ag tŷ há' hé, ūn kagyga ag tŷ, kŷ kur tag ki ěg tŷ há' hemnĩ gé, ã jamã tag ki, ã tŷ vĕnh kar tŷ há' he sór nĩn kŷ,” he sór ājag hŷn mũ inh mŷ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ Kŷ tóg ag mŷ: “ti jamã tá ke ag ne tóg Topĕ vĩ tó tĩ ěn to é he tĩ,” he mũ. “Ti tŷ ke há vĕ. Hã kŷ ājag tóg iso é he tĩ,” he tóg ag mŷ, Jesus ti. ²⁵⁻²⁶ “Ha mẽ, sŷ nén tó mũ ti. Elias to jykrén nĩ. Ti tŷ ga kri tĩ mũ kŷ tóg ta kutĕ vĕnh han ja nĩgtĩ, prŷg tãgtũ kri kysã tŷ 6 (ke) ki. Kŷ tóg prŷg tĩ sir, ga ěn mũ, vĕjĕn tóg tũ' he mũ sir. Kŷ Topĕ tóg Elias mŷ tó, ti tŷ cidade tŷ Sarepta ra tũg jé, cidade tŷ Sidom kakó ra. Tá fóg fi tóg nĩ nĩ, ūn mén ter ja fi. Fi mré tóg jĕg tĩ sir, Elias ti, fi tŷ ti mŷ vĕjĕn tŷ vĕnh kãpãm kŷ, prŷg ra. Topĕ pi(jé) Israel fi to ti jĕnĕ ja nĩgtĩ'. Ti pi(jé) ti jamã ra ti jĕnĕ ja nĩgtĩ'. Tá fag tóg e nŷtĩ ja nĩgtĩ gé, ūn mén

ter ja fag. Hã ra Topĕ tóg fóg ěn fi to ti jĕnĕ ja nĩgtĩ, fi tŷ ti ki rĩr jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Kŷ Eliseu to jykrén nĩ gé, vāsŷ Topĕ vĩ tó tĩ ěn to. Ti tŷ ga kri tĩ nĩn kŷ ūn kagyga ag tóg e ja nŷtĩgtĩ gé, ěg povo tŷ Israel kãmĩ, vĕnh kaga kren vĕnh han mũ ag, vĕnh kaga tŷ lepra han mũ ag. Hã ra ag tóg ti mŷ to vĩ ja tũ nĩgtĩ, ti tŷ ag tŷ há' hen jé. Kuvar há tá tóg kãtĩg ja nĩgtĩ, fóg ti, Naamã ti, ga tŷ Síria tá ke ěn ti. Kŷ ti hã ne tóg Eliseu mŷ to vĩn kŷ há' he mũ sir inhhã. Ti kaga kren vĕnh ěn tóg tũ' he mũ sir. Ge ājag tóg nĩgtĩ iso. Kuvar há tá ke fag vŷ inh ki ge tĩ, jãvo ājag tóg inh ki ge jãvĕnh nŷtĩ, ājag tŷ tŷ inh jamã tá ke nŷtĩ ra,” he tóg ag mŷ, Jesus ti.

²⁸ Kŷ ū tŷ ti vĩ mẽg mũ ag fe tóg gŷm ke mũ sir, Jesus to, ū tŷ vĕnh kanhrãn jafã ěn krĕm nŷtĩ ag. ²⁹ Jĕgjĕg nĕgnĕ ag tóg mũ sir. Kãpa ag tóg mũ sir. Ti vóg ag tóg mũ sir, pãnónh ra. Nazaré vŷ pãnónh tá nĩ, ag jamã ti. Pãnónh ěn to jãpry kŷ ag tóg tá ti kutĕm sór mũ, kãgnó ki ti ter jé. ³⁰ Hã ra Jesus tóg ag ré kŷ tĩ mũ, ag jãmĩ. Ti tŷ hĕ ri ke tũ ag tóg nĩ sir, kŷ tóg ag fĩn rãm kŷ ag ré kŷ tĩ mũ.

Hã ra ag tóg ti vĩ kri fi jãvĕnh nŷtĩ, ti jamã tá ke ag.

Jesus tŷ vĕnh jagrĕ kórĕg kutĕm

(Mc 1.21-28)

³¹ Kŷ Jesus tóg cidade tŷ Cafarnaum ra tĩ mũ. Ga tŷ Galiléia tá ti nĩ, Cafarnaum ti. Tá jun kŷ tóg ag kanhrãn mũ,

věnh kán ke kurā ki. ³² Kĩ tóg ag mĩ e tĩ, ag tỹ ti vĩ mễn kỹ. Tĩ vĩ vĩ vễnh kar vĩ kăfór nĩ, hã kỹ tóg ag mĩ e tĩ.

³³ Kỹ vễnh kanhrăn jafã ên krêm ù tóg nĩ nĩ. Jagrê kórég ti nĩ. Kỹ tóg prěr mũ, kỹ tóg: ³⁴ “ha mẽ, ã tỹ êg tỹ hẽ ri kenh ke nẽ, Nazaré tá Jesus'?” he mũ. “Ă mỹ êg tũg sór mũ?” he tóg. “Ă ki kanhró sóg nĩ. Tỹ ã tóg ã pir mỹ Topê mré ke nĩ, ti tũ pẽ vĩ tỹ ã nĩ,” he tóg, ùn jagrê kórég ti. ³⁵ Hã ra Jesus tóg ti mỹ vĩ tar han mũ, kỹ tóg: “vĩ tũg ra,” he mũ. “Ti tovãnh ra,” he tóg. Kỹ ti jagrê kórég ên tóg ti ter tĩ han mũ, vễnh kar rĩnve, kỹ tóg ti ki kutê mũ sir. Tĩ kókég tũ tóg nĩ, ti jagrê kórég ti.

³⁶ Kỹ tóg vễnh kar mỹ e pẽ tãvĩ tĩ sir. Jagnê mỹ ag tóg: “ne nẽ hỹn vé?” he mũ. “Vễnh jagrê kórég ag mỹ tóg vĩ tĩ, Jesus ti, kỹ ag tóg sir ki króm tĩ, ti vĩ ki, ti kamêg kỹ, ti tỹ ag pan kỹ. Tĩ hỹn tỹ ag kri ke nĩ,” he ag tóg mũ sir, Jesus to. ³⁷ Kỹ ti kãme tóg vễnh kar kri rũm ke kãn mũ sir, ga ên tá.

Jesus tỹ ùn kagyga e ag tỹ há' he

(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)

³⁸ Kỹ Jesus tóg vễnh kanhrăn jafã ên ki kutê kỹ Simão ãn ra tĩ mũ. Hã ra Simão prũ fi mỹnh fi tóg kaga nỹ nĩ. Rỹ jagy fi nỹ nĩ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ fi tó mũ. ³⁹ Kỹ tóg fi vễnh tĩ mũ. Fi krĩ tá jẽ kỹ tóg fi mỹ: “rỹg mãn tũg nĩ,” he mũ. Kỹ fi rỹ ên tóg tũ' he mũ sir. Kỹ fi tóg vễsỹmér nĩ nĩ. Ag

ki rĩr fi tóg mũ sir, Simão má fi.

⁴⁰ Kỹ tóg sir kutyg mũ, rã tỹ pun ke kỹ. Kỹ ag tóg ùn kagyga ag tatũn kãmũ kãn mũ. Kỹ tóg ã nĩgẽ tỹ ag mẽ kãn mũ, Jesus ti, kỹ ag tóg hághá' he kãn mũ. ⁴¹ Vễnh jagrê kórég pan kãn tóg mũ gé, ag to jũ kỹ. Ag panh ke to hã ag tóg prěr mũ, kỹ ag tóg: “Topê kósin vĩ tỹ ã nĩ,” he tĩ. Hã ra tóg ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ. Tĩ ki kanhró ag tóg nỹtĩ, ti tỹ tỹ Cristo nĩ ti. Hã kỹ tóg ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ, Jesus ti.

Jesus tỹ Topê vĩ tó

(Mc 1.35-39)

⁴² Tỹ vaj kỹ Jesus tóg tá kutê kỹ êmã tũg ja ra tĩ mũ. Kỹ vễnh kar ag tóg ti jãvãnh kãn mũ. Hã ra ag tóg ti vэг mũ. Ti ve kỹ ag tóg ti mỹ: “êg ré kỹ tĩ tũg nĩ,” he mũ. ⁴³ Hã ra tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Cidade ù ra sóg tũg mũ, sỹ ag mỹ Topê vĩ tó jé gé, Topê tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ke ti. Hã jé Topê tóg ãnh mỹ: “ha ag mỹ vễnh ven,” he ja nĩ,” he tóg ag mỹ, Jesus ti. ⁴⁴ Kỹ tóg tĩ mũ sir. Ga tỹ Judéia mĩ tóg tĩ mũ. Vễnh kanhrăn jafã krêm tóg ag mỹ Topê vĩ tó tĩ mũ sir, Jesus ti.

5

Jesus tỹ Pedro kanhrăn

(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)

¹ Kejẽn Jesus tóg goj nig tỹ Genesaré fyr tá jẽ nĩ, Topê vĩ kãmén kỹ. Kỹ vễnh kar vĩ ti pénĩn nỹtĩ nĩ, kỹ ag tóg ti kutãn mũ sir, ag e tãvĩ nỹtĩn kỹ, ag tỹ Topê vĩ mẽ sór kỹ. ² Ag tỹ ti kutãn kỹ tóg canoa

régre vigvég mũ, nig fyr tá. Pirã kugmĩg tĩ ag vỹ tá kãpa kỹ nỹtĩ nĩ. Goj kãki jẽgĩg kỹ ag tóg pirã kugmĩ jafã kunũnh kỹ kupég nỹtĩ nĩ. ³ Kỹ Jesus tóg canoa kãra rã mũ. Simão tũ vỹ, canoa ên ti. Kỹ tóg Simão mỹ: “tĩg sĩ han ra, canoa kãmĩ, goj kuju ra,” he mũ. Kỹ Simão tóg tĩ mũ. Hã ra Jesus tóg canoa kãkã nĩ nĩ, ti mré. Kãkã nĩ kỹ tóg ag kanhrãn mũ sir, vẽn kar ên ag, ù tỹ ti kutãn ja ên ag. Goj fyr tá ag tóg nỹtĩ.

⁴ Ti tỹ ag kanhrãn kãn kỹ tóg Simão mỹ: “goj kuju ra tĩg, ti nig ja ra,” he mũ. “Tá ã rede tỹ goj kãki fón, ã tỹ pirã kugmĩ jé,” he tóg. ⁵ Kỹ Simão tóg ẽg Senhor mỹ: “hã ra ẽg tóg kuty tag kã goj ki ti fón', fón' he ja nĩgtĩ, fagrĩnh mỹ,” he mũ. “Nén ù kãgmĩg tũ ẽg tóg nĩ mỹr,” he tóg. “Hã ra sóg ã vỹ tugrĩn ki fón sór mũ ha,” he tóg, Simão ti. ⁶ Kỹ tóg ke mũ sir. Kỹ tóg kugmĩ mág mũ. Fór tóg nĩ, rede ti, kỹ tóg jaran ke mũ, ti kufy jagy tãvĩ nĩn kỹ, pirã e tugnĩn. ⁷ Kỹ ag tóg ãjag régre ag mỹ ven mũ, ag tỹ canoa ù kãki kãmũ jé. Ag tỹ tá junjun kỹ ag tóg canoa régre ên fãn mũ, pirã tỹ. Funfór ti nỹtĩ, hã kỹ tóg ki punpun ke kren mũ sir, canoa régre ên ti.

⁸ Kỹ Simão tóg Jesus krẽm grĩnh ke mũ. Ti mỹ tóg e tĩ, pirã e ên to, kỹ tóg Jesus krẽm grĩnh ke mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Senhor',” he mũ. “Ã hỹn inh ré kỹ tĩg mũ ha. Topẽ vỹ mranh ja inh nĩgtĩ, kỹ inh hỹn ã mỹ kórég nĩ ha,” he tóg, Simão ti, Jesus mỹ. ⁹ Ti mỹ

tóg e pẽ tãvĩ tĩ, ti tỹ pirã e ên ven kỹ, ti tỹ Jesus jykre ven kỹ. Ti mré ke ag mỹ tóg e tĩ gé, ¹⁰ Tiago mỹ ke gé, João mỹ ke gé, Zebedeu krẽ tag ag mỹ. Simão régre ag vỹ, Zebedeu krẽ tag ag, ti companheiro ag vỹ.

Kỹ Simão tóg Jesus mỹ: “ã hỹn inh ré kỹ tĩg mũ ha,” he mũ. Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “kamẽg tũg nĩ,” he mũ. “Pirã kugmĩ há ã tóg jẽ. ã kanhrãn jé sóg ke mũ, ã tỹ ẽprã ke ag tỹ inh ki ge han jé,” he tóg, Simão mỹ, Jesus ti.

¹¹ Kỹ ag tóg ãjag canoa vóg mũ, goj fyr ra. Tá junjun kỹ ag tóg ãjag tũ kar ré kỹ mũ mũ sir, Jesus mré.

Jesus tỹ ùn kaga kren vãn h tỹ há' he

(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

¹² Kỹ tóg kejẽn cidade ù tá nĩ nĩ. Kỹ ù tóg ti tá jun mũ, ù tỹ vẽn kaga kren vãn han kỹ nĩ ti, vẽn kaga tỹ lepra he mũ ên. Ti kri tóg rũm ke kãn ja nĩ, vẽn kaga ti. Ên tóg Jesus tá jun kỹ ti krẽm mũg ke mũ, kỹ tóg ti mỹ: “Senhor',” he mũ. “Ã mỹ isỹ há' he sór tũ nĩ'?” he tóg. “Ã hã tóg isỹ há' henh mũ, ã tỹ isỹ há' he sór kỹ,” he tóg ti mỹ.

¹³ Kỹ Jesus tóg ã nĩgé tỹ ti mẽg mũ, kỹ tóg ti mỹ: “hej,” he mũ. “To sóg há nĩ, há' he ja há ã tóg nĩ,” he tóg ti mỹ. Kỹ tóg ti kaga kren vãn h tỹ há' he mũ sir vỹsỹmér. Jãnhkri' he tóg mũ, ti fár ti. ¹⁴ Kỹ Jesus tóg ti mỹ ke mũ, ti tỹ ù mỹ tó tũg jé, ti tỹ há' he tag ti. “Ha tĩg,” he tóg. “Topẽ tũ ki rĩr tĩ to tũg. Ti

hã mý tómnĩ, kýt ti mý nén ũ nĩm nĩ, ti týt Topẽ mý pũn jé, Moisés týt vãsỹ ẽg mý nén tó ja ẽn ti, ã jãnhkri to. Hã tigrĩn vẽn kar vỹ ã týt há' he mũ tag ki kanhrãn mũ," he tóg ti mý, Jesus ti.

¹⁵ Ge ra ti kãme tóg vẽn kar kri rũm ke mũ, kýt ũ týt hẽn ri ke ag tóg vẽn mãn mũ sir. Ag týt ti vĩ mẽ sór vẽn, ag týt ãjag týt há' he ẽn ve sór vẽn gé. Hã jé ag tóg sir vẽn mãn mũ. ¹⁶ Hã ra Jesus tóg ẽmã tũg ja ra tĩ mũ, Topẽ mré vẽn ẽn jé.

Jesus týt ũn tũg vãn týt há' he (Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷ Kejẽn tóg ag kanhrãnãn mãn mũ. Kýt Fariseu ũ ag tóg ti vĩ mẽgmẽg mũ gé sir, Topẽ vĩ to professor ag mré hã. Kór há tá ag tóg kãmũ ja nĩ, ga týt Galilẽia tá, ga týt Judẽia tá ke gé, cidade týt Jerusalém tá ke gé. Jesus pẽnĩn ag tóg nĩgnĩ kýt nýtĩ nĩ. Hã ra Topẽ tóg ti tar han ja nĩ, hã kýt tóg ũ týt hẽn ri ke ag týt há' he mũ, ũn kagyga ag týt, Jesus ti.

¹⁸ Kýt vãhã ũ ag tóg tá junjun mũ gé. ũ va ag tóg kãmũ jẽg, kur kã, ũn kãnhgrĩ, ũn kónhgrĩ. Ag týt Jesus mý ti ven sór vẽn, ag týt ti krẽm ti fi sór vẽn. ¹⁹ Hã ra tóg fór tãvĩ nĩ, tá, kýt ag tóg ti tá junjun tũ nĩ sir, Jesus tá. Kýt ag tóg ãn to jãpry kýt ti kri ãn kunũg mũ. Ti nor ẽn ki ag tóg ti tẽrem mũ, Jesus jẽ ẽn kukãm. ²⁰ Kýt Jesus tóg ag týt ti ki ge kýt nýtĩ tag vэг mũ. Hã kýt tóg ũn kãnhgrĩ mý: "ã týt Topẽ vĩ mranh ja ẽn týt tũ' he vẽn ha, vỹ," he mũ.

²¹ Hã ra ti vĩ tag tóg Topẽ vĩ to professor ag mý e tĩ, Fariseu ag mý ke gé. Kýt ag tóg ti vĩ tag to jykrén kónãn mũ. "Ti týt ne tó nẽ hỹn'?" he ag tóg mũ. "Topẽ to vĩ kónãn vẽn mýr, ti vĩ tag to," he ag tóg. "Topẽ hã ne ã pin kýt Topẽ vĩ mranh ẽn týt tũg' he há nĩnh mũ', kýt ti týt vēsỹ týt Topẽ han vẽn sir, ti mý vẽn pãte fón sór kýt," he ag tóg mũ, to jykrén kónãn kýt.

²² Hã ra Jesus tóg ag týt nén to jykrén mũ vэг mũ. Kýt tóg ag mý: "ãjag týt ne jé to jykrén kónãn nẽ?" he mũ. ²³ "Ne nỹ ãjag mý vẽnhmỹ nỹ?" he tóg. "Ũn tũg vãn mý sóg: "ã týt Topẽ vĩ mranh ja ẽn týt tũ' he vẽn ha," hé. Kýt mý ãjag mý vẽnhmỹ?" he tóg. "Sỹ ti mý: "nĩ ra, tũg ra," henh ke vẽn gé. Kýt mý ãjag mý vẽnhmỹ ke gé?" he tóg, tag to. ²⁴ "Hã ra sỹ ãjag mý inh jykre ven sór vẽn ha. Týt sóg ẽprã ke fi kósin nĩ. Tá sóg krỹg ke mũ, Topẽ vĩ mranh týt vẽn pãte fón ke tá. Sỹ tá krỹg mũ ven jé sóg ke mũ ãjag mý," he tóg. Hã kýt tóg ũn kónhgrĩ mý: "nĩ ra, ã kur gég tũg, ã ãn ra," he mũ, Jesus ti. ²⁵ Kýt tóg vēsỹmér jẽgnẽ mũ sir. ã kur gég tóg mũ vãhã, ag rĩnve. ã ãn ra tóg tĩ mũ, Topẽ mý vĩ há han kýt, ũn kãnhgrĩ ja ẽn ti.

²⁶ Kýt tóg vẽn kar mý e tãvĩ tĩ. Topẽ mý ag tóg vĩ há han mũ gé, ti to: "ẽg kãfór ti nĩ," henh kýt. "Ge ve ja tũ ẽg nýtĩ, kýt ẽg týt ne to jykrén ke tóg tũ tĩ," he ag tóg mũ sir, Jesus týt ũn kãnhgrĩ ja ẽn týt há' henh kýt.

Jesus tỹ Levi jé prěr
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)

27 Kar kỹ Jesus tóg tĩg mãn mũ. Kỹ tóg ù tỹ governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ù vэг mũ, im-posto mãng tĩ ẽn ti. Ti jijin hã vỹ: Levi, he mũ. ã rãnrhãj han kỹ tóg nĩ nĩ, ti rãnrhãj jafã krêm, Jesus tỹ ti ve kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “inh mré kãtĩg,” he mũ. 28 Kỹ tóg jëgnë mũ sir. Ti mré tóg tĩ mũ sir, ã tũ kar ré kỹ.

29 Kỹ Levi tóg ti mỹ festa mág han mũ, ti ãn tá. Kỹ ti tỹ festa to ùn jé prěr mũ ag vỹ tỹ ù tỹ hẽn ri ke nỹtĩ, festa venh kãmũ mũ ẽn ag. Governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ù ag vë, ag mré ke ù ag mré hã. Jesus mré ag tóg jëg mũ.

30 Kỹ Fariseu ag tóg vэг mũ, Topë vĩ to professor ag ke gé, kỹ tóg ag mỹ kórég tĩ. Kỹ ag tóg ù tỹ Jesus mré mũ tĩ ag to vĩ mũ gé. Ag mỹ ag tóg: “ãjag hã ne tóg governo mỹ jãnkamy mãng tĩ ag mré jëg mũ,” he mũ. “Topë vĩ mranh tĩ ag mré ãjag tóg jëg mũ,” he ag tóg, ù tỹ Jesus mré mũ tĩ ag mỹ.

31 Hã ra Jesus tóg ag mỹ kãmén mũ. “Hỹ, ag mré sóg jëg mũ,” he tóg. “Hã ra ùn kagyga tũ ag vỹ médoco venh mũ tũ nĩgtĩ,” he tóg mũ. “Ûn kagyga ag hã vỹ ti venh mũ tĩ,” he tóg. 32 “Inh pi(jé) ù tỹ vënh jykre kuryj han mũ ag mỹ: “ãjag jykre tovãnh ra,” he sór tĩ. Û tỹ Topë vĩ mranh ja ẽn ag hã mỹ sóg: “ãjag jykre kórég tovãnh ra,” he sór tĩ. Hã jé sóg ãjag mỹ vënh ven,” he tóg, Jesus ti.

Vãkre
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)

33 Kỹ Fariseu ag tóg ti mỹ ke mãn mũ. “João mré mũ tĩ ag vỹ vãkre (ka)më nỹtĩgtĩ, vëjën ki, kỹ ag tóg Topë mré vĩ (ka)më han tĩ gé, ag vãkre kỹ. Kỹ Fariseu mré ke ag tóg ge nỹtĩgtĩ gé. Hã ra ã mré mũ tĩ ag tóg ge tũ nỹtĩ. Jëg ag tóg mũgtĩ, kurã kar ki. Vãkre vãnh ag nỹtĩ, ẽg vãkre kurã ki,” he ag tóg mũ sir, Jesus mỹ. 34 Kỹ tóg ag mỹ: “hỹ,” he mũ. “Hã ra vënh prũg tỹ festa to kãmũ ag pi(jé) vãkrég tĩ,” he tóg. “Festa vë mỹr, vënh prũg ti, kỹ ti mré ke ag tóg ùn prũg mũ ẽn venh kãmũ tĩ. Hã ra sóg tỹ ùn prũg mũ ẽn ri ke nĩ, hã kỹ tóg inh mré mũ tĩ ag mỹ sér tĩ,” he tóg. 35 “Vãhã tóg jun mũ, inh kurã ti. Ẽn kã ag tóg inh pére mũnh mũ. Ẽn kã hã ag tóg ãjag vãkrenh ke venh mũ, kurã ẽn kã, inh mré mũ tĩ ag,” he tóg, Jesus ti.

36 Kỹ tóg ag mỹ comparação han mũ, kỹ tóg: “inh jykre tãg vỹ ge nỹnh mũ,” he mũ. “Ẽg pi(jé) ẽg kur tãg kókég tĩ, ẽg tỹ ẽg kur si jar kã nĩm jé,” he tóg. “Ke tũ nĩ mũ ra ẽg tóg ẽg kur há ẽn kókég mũ, hã ra tóg ẽg kur si ẽn ki par tũ nĩgtĩ gé, ùn há ti. Kỹ ẽg kur tóg kórég kar nỹtĩ nĩ sir,” he tóg. Ti tỹ ã jykre tãg tó vë, hã ra tóg kur tãg ri ke nĩ.

37 Kỹ tóg ag mỹ: “vinho vỹ ge nĩgtĩ gé,” he mũ gé. “Ẽg pi(jé) vinho kajãg mũ tỹ ti fãr si tỹ sacco ki kujëg tĩ, vinho tãg ẽn tĩ. Ke tũ nĩ mũ ra tóg kunãnh kỹ jar mũ. Kỹ vinho

ên tóg tũ' he mũ, bolsa ke gé sir. ³⁸ Vinho kajãg mũ tỹ ti fár tãg tỹ bolsa ki kujên ke vễ mỷr," he tóg. Ti tỹ ã jykre tãg tó vễ, hã ra tóg vinho kajãg mũ ri ke nĩ.

³⁹ Kĩ tóg ag mỷ: "êg pi(jé) vinho si kron kĩ ùn kajãg kron sór tí', ùn tãg ên tí'," he mũ gé. "Ti si hã tóg êg mỷ há nĩ," he êg tóg tí," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã jykre tãg tó vễ, hã ra ag jykre si tóg ag mỷ há tí, ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ag mỷ.

6

Vẽnkhán ke kurã ki vẽnh jykre

(Mt 12.1-8; Mc 2.23-28)

¹ Kejên tóg vẽnkhán ke kurã tá krỹg mũ. Kĩ Jesus tóg êpỹ mũ tí mũ, trigo jo êpỹ mũ. Ti mré mũ tí ag tóg tí mré mũ mũ. Hã ra ag tóg sir trigo mó ên tỹ kam ke mũ sir. ãjag nĩgê tỹ ag tóg rynhranh mũ, ag tỹ ti kanê ko jé. ² Hã ra Fariseu ù ag tóg ag vég mũ. Ag mỷ vẽnh rãnrãj vễ, ag tỹ trigo rynhranh mũ ti. Hã ki ag tóg ag mỷ Topê vĩ mranh mũ, ag tỹ vẽnkhán ke kurã ki rãnrãj kĩ. Hã kĩ ag tóg ag mỷ: "ãjag ne tóg nén han ke tũ han mũ nĩ', vẽnkhán ke kurã kí'," he mũ. "Vẽnh rãnrãj vễ mỷr', ãjag tỹ nén han mũ tí," he ag tóg, Jesus mré mũ tí ag mỷ.

³ Hã ra Jesus tóg ag mỷ: "vó," he mũ. "Ag kókĩnkĩr vễ mỷr," he tóg. "Davi to jykrén nĩ, ti mré mũ tí ag to ke gé. Ti kókĩr kĩ tóg ã tỹ nén han ke tũ han gé, hã ra Topê pi(jé) ti

to jũ mũ'," he tóg. ⁴ "Topê jo ãn kã ra tóg rã, Davi ti. Tá tóg Topê jamĩ ên kó. Ti tỹ konh ke tũ vễ vễ, Topê tũ ki rĩr tí ag hã tỹ konh ke vễ vễ. Hã ra tóg kó, ã mré mũ tí ag mỷ tóg vẽnh kãpópãm gé, Davi ti. Rán kĩ tóg nĩ nĩ mỷr," he tóg, Jesus ti. ⁵ Kĩ tóg ag mỷ: "tỹ sóg vẽnkhán ke kurã to pã'i nĩ mỷr," he mũ. "Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ," he tóg ag mỷ, Jesus ti.

Jesus tỹ vẽnkhán ke kurã kã ù tỹ há' he

(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)

⁶ Vẽnkhán ke kurã ù kã Jesus tóg Israel ag tỹ vẽnh kanhrãn jafã kãra rã mũ, ag kanhrãn jé. Tá ù tóg jẽ nĩ. Ti nĩgê vĩ tóg ja nĩ. ⁷ Kĩ Topê vĩ to professor ag tóg Jesus tugnỹm mũ, Fariseu ag ke gé, ag tỹ ti tỹ há' he mũ ên ven jé. "Ti mỷ tí tỹ há' he sór tũ, tỹ êg vẽnkhán ke kurã (hã) ra?" he ag tóg. "Ti tỹ tí tỹ há' he kĩ êg tóg tí kãmén mũ, pã'i ag mỷ, tí tỹ vẽnkhán ke kurã kã rãnrãj mũ tí," he ag tóg. Hã kĩ ag tóg tí tugnỹm mũ.

⁸ Hã ra Jesus tóg ag tỹ nén to jykrén vég jẽ nĩ. Kĩ tóg ùn nĩgê tóg ên mỷ: "kunĩg," he mũ. "Tag kã jẽn h nĩ," he tóg tí mỷ. Kĩ tóg kãtĩg kĩ kã jẽ mũ sir. ⁹ Kĩ tóg ag mỷ: "sỹ ãjag ki jẽmẽn há tóg tí," he mũ. "Vẽnkhán ke kurã ki êg hỹn ne han mũ?" he tóg, "êg tỹ Topê vĩ ki króm jé?" he tóg. "Êg mỷ nén ù há han mũ? Êg tỹ ù tũ kókén kỹn mỷ kórég tũ nỹnh mũ hỹn?" he tóg. "Êg mỷ ù kren han mũ hỹn? Êg tỹ ù

tén kŷn mŷ kórég tũ nĩnh mũ hŷn'?" he tóg. Hã ra ag tóg ti mŷ nén ũ tó tũ nĩ.

¹⁰ Kŷ tóg ag ki ěvãnh kãn kŷ ũn nĩgé tóg ěn mŷ: "ã nĩgé tŷ krŷg hé," he mũ. Kŷ tóg tŷ krŷg he mũ sir. Ti tŷ tŷ krŷg he kŷ tóg há' he mũ, ti nĩgé tóg ěn ti. ¹¹ Kŷ tóg vĕnh kar mŷ e tĩ. Ag fe tóg gŷm ke mũ, kŷ ag tóg jagnĕ mré vĕmén mũ. "Ěg hŷn ti tŷ hĕ ri kenh mũ hŷn', ti kãgmĩnh mũ vó?" he ag tóg, Jesus to. Hã ra tóg ũn nĩgé tóg ěn tŷ há' he ja nĩ sir.

*Jesus tŷ apóstolo ag kuprĕg
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Ěn kã Jesus tóg kejĕn pãnónh ra tĩ mũ, ti tŷ Topĕ mré vĕmén jé. Kutŷ ěn kã tóg Topĕ mré vĩ nĩ ki kurãg mũ.

¹³ Tŷ vaj kŷ tóg ã mré mũ tĩ ag jé prĕr kãn mũ, kŷ tóg ag kãmĩ ũ tŷ 12 (ke) ěn ag kuprĕg mũ. Ag to tóg: "sŷ ũn vin mũ ěn ag," he mũ, hã vŷ: apóstolo, he mũ. ¹⁴ Ag hã vĕ, ha mĕ: Simão, Jesus tŷ ti jyjy ũ hã vŷ: Pedro, he mũ, ti jãvy tŷ André ke gé, Tiago ke gé, ti jãvy tŷ João mré, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, ¹⁵ Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Simão ke gé, ag tŷ ũ to: Zelote, he mũ tag ti, ¹⁶ Judas ke gé, Tiago kósin tag ti, Judas Iscariotes ke gé, ũ tŷ Jesus vatánh tá pã'i ag mŷ ti kãmén ke tag ti.

*Jesus tŷ ũn e ag ki rĩr
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Kŷ Jesus tóg ag mré pãnónh ěn to tére mũ sir, kŷ tóg kyjer tá jĕ nĩ. Kŷ ti mré

mũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ tá nŷtĩ gé. Ũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ ti ki junjun ja nĩgtĩ, ga tŷ Judéia tá kãmũ kŷ, cidade tŷ Jerusalém tá ke gé, goj kafã tũ fyr tá ke gé, hã vŷ: cidade tŷ Tiro, he mũ, cidade tŷ Sidom, he mũ gé. Ěn kar vŷ ti ki junjun ja nĩgtĩ, ti tŷ ag tŷ há' he jé. Kŷ tóg fór pĕ nĩ, tá, ag tŷ e pĕ tãvĩ nŷtĩn kŷ. ¹⁸ Ũn jagrĕ kórég ag tŷ tóg há' he mũ gé, ag jagrĕ pan tóg mũ, Jesus ti, fag mré hã. ¹⁹ Kŷ vĕnh kar vŷ ti kã krŷ' he sór mũ sir, hã jé ag tóg ti ki junjun mũ. Kŷ ũ tŷ ti kã krŷ' he mũ ěn ag vŷ há' he kãn mũ, ti tŷ ã jykre tar tŷ ag tŷ hághá' hen kŷ. Hã jé ag tóg vĕnh mãn ja nĩ. Hã kŷ ag tóg ti pĕnĩn e tĩ sir.

*Jesus tŷ ag kanhrãn
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Kŷ tóg ã mré mũ tĩ ag ki ěvãnh mũ, kŷ tóg ag mŷ kãmén mũ, Jesus ti, kŷ tóg: "Topĕ vŷ ãjag ve há han mũ, ãjag tŷ: "kórég eg tóg nŷtĩ," hen kŷ," he mũ. "Kŷ ãjag tóg Topĕ tŷ tŷ ěg pã'i nĩ venh ke mũ," he tóg. ²¹ "Topĕ vŷ ãjag ve há han mũ, ãjag tŷ: "inh kókĩr ri ke tóg tĩ, sŷ vĕnh jykre kuryj ve sór tĩ ěn ti," hen kŷ. Kŷ ãjag tóg venh ke mũ," he tóg. "Topĕ vŷ ãjag ve há han mũ, ãjag vĕsŷrĕnh mũn kŷ, ěprã. Ĥjag mŷ sér nĩ jé tóg ke mũ, tá," he tóg. ²² "Topĕ vŷ ãjag ve há han mũ, ag tŷ ãjag to kórég nŷtĩn kŷ isugnĩn, ag tŷ ãjag mŷ: "ha mũ jĕg," hen kŷ, isugrĩn. Ag tŷ isugnĩn ãjag mŷ vĩ kónãn kŷ tóg há tĩ, ag tŷ ón kŷ ãjag jykre

kórég tó ký. Tỹ sóg ěprã ke fi kósin nĩ mýr,” he tóg, Jesus ti. ²³ “Mý sér nýtĩmnĩ, ãjag fe tỹ mrin kemnĩ, ag tỹ isugrĩn ãjag vóg kónãn mũ ra. Ký ãjag tóg kanhkã tá nén ũ há kar venh ke mũ, vènh kaja jé, isugnĩn. Ge ja ag tóg nýtĩ ja nĩgtĩ, ũ tỹ ãjag vóg mũ ag jóg'jóg ag, vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag mý. Ag vóg kónãn ja ag tóg nĩ gé. Vãsỹ Topẽ vĩ tó tĩ ěn ag ri ke ãjag tóg nýtĩ, ag krẽ'krẽ tỹ ãjag vóg kónãn ký,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Hã ra Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ãjag tỹ: “há ěg tóg nýtĩ,” hen ký. Ga kri mũn ký ãjag tóg nén ũ há vég tĩ, ký ãjag tóg kanhkã tá jun ke tũ nĩ,” he tóg. ²⁵ “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ãjag tỹ vènh jykre kuryj ve sór tũ nýtĩn ký, ti tỹ ãjag mý ãjag kókĩnkĩr ri ke tũ nĩn ký, ěprã. Ký ãjag tóg venh ke tũ nĩ. Ký tóg ãjag kókĩnkĩr ri ke tĩnh mũ, tá,” he tóg. “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, ti tỹ ãjag mý sér tĩn ký, ěprã. Vēsýrènh jé ãjag tóg ke mũ, kygfỹ jé ãjag tóg ke mũ, tá,” he tóg. ²⁶ “Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mũ, vènh kar tỹ ãjag to vĩ há han mũn ký. ãjag mý ti há tĩ, vènh kar tỹ ãjag to vĩ há han mũn ký, há ra tóg Topẽ mý kórég nĩ. Ge ja ag tóg nýtĩgtĩ, ũ tỹ ãjag mý vĩ há han mũ ěn jóg'jóg ag, ón ký Topẽ vĩ tó (ka)mẽ ěn ag mý, vãsỹ. Ag mý ag tóg vĩ há han ja nĩ gé. Ag ri ke ãjag tóg nýtĩ, ón ký Topẽ vĩ tó (ka)mẽ ěn ri ke ãjag tóg nýtĩ, vènh kar tỹ ãjag mý vĩ há han ký. Há ký tóg ãjag ve kónãn mũ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ag mý.

Ěg tỹ ěg kato tẽ mũ ag to há nýtĩnh ke

(Mt 5.38-48)

²⁷ “Ãjag jyvèn sóg mũ, ãjag tỹ inh vĩ jèmèn ký, ha mẽ. ũ tỹ ãjag kato vãsãnsãn mũ ěn ag to fe nýtĩmnĩ jãvo. ũ tỹ ãjag to jũ mũ ag mý nén ũ há han nĩ jãvo. ²⁸ ũ tỹ ãjag mý vĩ kónãn mũ ag mý vĩ há han nĩ gé. ũ tỹ ãjag mý féfén mũ ag to Topẽ mré vĩmnĩ gé. ²⁹ ũ ag tỹ ãjag jamẽ ki tãnh ký ag mý ãjag jamẽ ũ ti ven nĩ gé, ag tỹ ãjag mý ki tãnh jé gé. ũ ag tỹ ãjag capa mãn sór mũ ěn ag mý ãjag camisa nĩm nĩ gé. ³⁰ ũ ag tỹ ãjag mý nén ũ to: “inh mý nĩm,” he ký ag mý nĩmnĩ. ũ ag tỹ ãjag tỹ nén ũ mãn ký ag mý: “inh mý isũ nĩm,” he tũg nĩ. ³¹ ãjag tỹ ãjag mré ke ũ to: “ti tỹ ěg mý tag han há tóg tĩ vè,” he mũ ra ěg há tóg ti mý han ke mũ,” he tóg.

³² “ũ ag tóg ãjag to há nýtĩ. ãjag tỹ tag ag há to há nýtĩn ký tóg tỹ nén ũ tũ tĩ ver. Vènh kar ag vỹ ge nýtĩ gé. ũ tỹ ãjag to há nýtĩ ěn ag to ag tóg há nýtĩ gé, vènh kato, ũ tỹ Topẽ vĩ mranh mũ ag vỹ tag han tĩ. Tag vỹ há nĩ, há ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ver. ³³ ũ ag tóg ãjag mý vĩ há han tĩ. ãjag tỹ ěn ag há mý vĩ há han ký tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ver. Ge ag tóg nýtĩ gé, Topẽ vĩ mranh tĩ ag. ãjag tỹ ag mý vĩ há han ký ag tóg ãjag mý vĩ há han mũ gé, vènh kato. Há ti nĩ, há ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ver. ³⁴ ũ ag vỹ, ãjag tỹ ag mý prestar hen ký ag tóg ãjag mý nĩm mãn mũ,

ājag tũ ti. Ājag tỹ ag hã mỹ prestar he mãn kỹ tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ver. Topẽ vĩ mranh tĩ ag vĩ ge nỹtĩ gé. Ājag tỹ ag mỹ nĩm mãn kỹ ag tóg ājag mỹ prestar he mãn mũ sir, ājag tũ ti. Há ti nĩ, hã ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ver.

³⁵ Ag jãvo ũ tỹ ājag kato vãsãnsãn mũ ag to há nỹtĩmnĩ, ha mẽ. Vẽnh kar mỹ vĩ há han kãn nĩ. Vẽnh kar mỹ prestar he kãn nĩ, ag tỹ ājag mỹ ājag tũ nĩm tũ (hã) ra. Kỹ ājag tóg kanhkã tá venh ke mũ, ājag tỹ ũri nén han mũ tag ri ke ti. Hã ki ājag tóg tỹ ũ tỹ kynhmỹ nĩ ên krê nỹtĩ, ājag tỹ ti ri ke han kỹ. Ti hã ne vẽn kar mỹ vĩ há han kãn tĩ ver', ũn jykre kórég kar ag mré hã, ag tỹ ti mỹ: “êg mỹ tóg há tĩ,” he tũ (hã) ra, ag tỹ vẽn hã ki rĩr há han mũ (hã) ra tóg ag mỹ vĩ há han tĩ ver, Topẽ ti. ³⁶ Vẽn kar jagãgtãn kãn nĩ, êg jóg ri ke. Êg jóg tỹ vẽn kar jagãgtãn kóm vẽn kar jagãgtãn nĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ kãnhtar ũ to vĩ kónãn ke tũ
(Mt 7.1-5)

³⁷ “Kãnhtar ũ to vĩ kónãn tũg nĩ, kỹ Topẽ vĩ ājag to vĩ kónãn ke tũ nĩ gé. Kãnhtar ũ to: “kórég ti nĩ,” he tũg nĩ, kỹ Topẽ vĩ ājag to: “kórég ti nĩ,” henh ke tũ nĩ gé. Vẽn kar mỹ vẽn pãte fón nĩ, ke tũ nĩ mũ ra Topẽ vĩ ājag mỹ vẽn pãte fón ke tũ nĩ gé. ³⁸ Ag mỹ nén ũ há kar nĩmnĩ, kỹ Topẽ vĩ ājag mỹ nén ũ há kar nĩm ke mũ gé sir, hã ra tóg ājag mỹ ên kãfór nĩm ke mũ. Ājag mỹ nĩm mág

han jé tóg ke mũ, Topẽ ti. Nĩm mág pẽ han jé tóg ke mũ, nén ũ há kar tỹ. Hỹ, ge ti nĩ. Ājag tỹ ag mỹ nén ũ há han kỹ Topẽ vĩ ājag mỹ nén ũ há han ke mũ gé. Ājag tỹ ag mỹ nén ũ kórég han kỹ tóg ājag mỹ hã ri ke han ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ ki kagtĩg ra tỹ ājag pã'i nỹtĩ sór mũ tag vĩ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ gé. Kỹ tóg: “ũn kyvó tỹ ũn kyvó ũ mỹ: “sỹ ã pére tĩg ke vẽn,” hen kỹ ag tóg ag mũn kỹ kãgnó ki vár kãn ke mũ. Ge ag tóg tĩ, ājag pã'i ag. Ājag tỹ ũn ki kagtĩg ag mré mũn kỹ ājag tóg mũ kónãn kãn ke mũ. ⁴⁰ Aluno pi(jé) ã professor kãfór nĩnh mũ'. Ti tỹ kanhrãn há han kỹ tóg kejẽn ã professor ri ke nĩnh mũ, hã ra ti pi(jé) ti kãfór nĩnh mũ'. ⁴¹ Jykre kórég mág ājag tóg nỹtĩ, hã ra ājag régre jykre pãno sĩ ên ājag mỹ kórég nỹ'. ⁴² Kỹ ājag hã ne tóg ājag régre ag mỹ: “sỹ ã mỹ ã jykre kórég kurynh há tóg tĩ,” he tĩ, ājag tỹ ājag jykre pãno tãvĩ ên kurynh jãvãnh (hã) ra. Ke tũg ra mỹr, ke tũ nĩ mũ ra ājag tóg jykre régre nỹtĩ. Ājag jykre kurynh vén nĩ, kar ājag tóg ājag régre ag jykre kurynh há han mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ka to comparaçõo

(Mt 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ha vé, ka há pi(jé) kanẽ kórég han tĩ'. Kỹ ka kórég pi(jé) kanẽ há han tĩ gé'. ⁴⁴ Êg tỹ ti kanẽ ve kỹ êg tóg: “ũn kanẽ ko há ja vẽn,” henh ke mũ, ke tũ nĩn kỹ êg tóg: “ũn kanẽ ko vãn ja vẽn,” henh ke

mũ. Sónh to êg tóg pẽnva vég tũ nĩgtĩ mÿr', kar êg tóg vãnh tÿ jóhó to uva vég tũ nĩgtĩ gé, ha mẽ. ⁴⁵ Ge tóg nÿgtĩ, êprã ke ag jykre ti. Ûn jykre há vÿ nén ù há kar to jykrén tĩ, ti jykre kuryj nĩn kÿ. Kÿ tóg êg mÿ tó há han tĩ gé sir. Kÿ ùn jykre kórég vÿ ù kórég kar to jykrén tĩ, ti jykre pãno nĩn kÿ. Kÿ tóg êg mÿ tó kónãn tĩ gé sir. Hÿ, ge ti nÿgtĩ. Êg tÿ nén to jykrén tĩ ên kãmén êg tóg tĩ mÿr," he tóg, Jesus ti.

Ïn to comparação (Mt 7.24-27)

⁴⁶ "Ăjag ne tóg inh mÿ: "Senhor', Senhor'," he tĩ'. Hã ra ĩjag tóg isÿ ĩjag mÿ nén tó mũ ên han vãnh nÿtĩgtĩ. Kÿ tóg vẽnhmÿ nÿ. ⁴⁷ Inh ki ge kÿ ĩjag nÿtĩ. Inh vĩ ki kanhró ĩjag tóg nÿtĩ. Ăjag tÿ ki króm kÿ ĩjag tóg sir tag ri ke nÿtĩnh mũ, ha mẽ. ⁴⁸ Ïn han mũ ri ke vë. Û tóg, ti tÿ Ïn han jé tóg kũm tĩ, kã há tá. Kũm kÿ tóg pãró kri Ïn han mũ sir, pãró kri tóg ti nũna gunhgunh mũ sir. Kÿ vãhã goj tóg var mũ, kÿ tóg Ïn kri rũm ke mũ, goj var ti. Hã ra Ïn tóg jë nĩ. Ti kókég tũ tóg nĩ, goj var ti. Ti tÿ pãró kri jë hã kÿ tóg tar jë. Ge ti nĩ, ĩjag tÿ inh vĩ ki króm kÿ. ⁴⁹ Ăjag tÿ inh vĩ ki króm tũ nĩn kÿ ĩjag tóg sir tag ri ke nÿtĩnh mũ, ha mẽ. Û tóg Ïn han mũ gé, hã ra tóg jo kũm tũ nĩ, ti nũna vÿ jãvo krĩgmÿ nÿtĩ. Kÿ vãhã goj var vÿ Ïn kri rũm ke mũ sir, kÿ tóg kutê mũ sir, Ïn ti. Kÿ tóg mráj mũ sir, ha mẽ, ti nũna tÿ krĩgmÿ nÿtĩn kÿ. Ge ti nĩ, ù

tÿ inh vĩ jëmẽ jãvãnh ên ti," he tóg, Jesus ti.

7

Fóg tÿ capitão tÿ Jesus ki rã (Mt 8.5-13)

¹ Jesus tÿ ag kar kanhrãn kãn kar tóg cidade tÿ Cafarnaum ra tĩ mũ. ² Tá fóg tÿ capitão tóg nĩnĩ. Ti camarada tóg kaga nÿ nĩ. Vẽnhmÿ tóg nÿ, kÿ capitão tóg: "ti hÿn ter mũ ha," he mũ. Hã ra tóg ti mÿ ti fe ri ke nĩ, ti camarada ti, capitão ên mÿ. ³ Hã kÿ tóg Jesus kãme mẽ kÿ Israel kófa ag jëgnëg mũ, Jesus to, ag tÿ ti mÿ: "ti venh kãtig," he jé. Jesus tÿ ti camarada tÿ há' he jé tóg ti mÿ vãnh vĩ jënëg mũ, fóg tÿ capitão ên ti. ⁴ Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mũ, Israel kófa ên ag. Kÿ ag tóg Jesus mÿ tó mũ. "Ă mÿ ti venh tĩg ke tũ nĩ?" he ag tóg mũ, Jesus mÿ. "Ûn há vë. ⁵ Êg povo to tóg há tãvĩ nĩ, ti tÿ tÿ fóg (hã) ra. Êg mÿ tóg Ïn han ja nĩ, êg tÿ krêm Topê vĩ tó jafã ti, ti tÿ tÿ fóg (hã) ra," he ag tóg mũ, Jesus mÿ, fóg tÿ capitão ên to.

⁶ Kÿ Jesus tóg: "hej," he mũ. Kÿ tóg ag mré tĩ mũ. Kÿ tóg ti Ïn kakó ki jun mũ. Kÿ capitão tóg ti mÿ vãnh vĩ jënë mãn mũ gé. Ă mré ke ag jëgnëg tóg mũ, Jesus to. Kÿ ag tóg ti mÿ: "Senhor'," he mũ. "Ti venh kãrãnh ke tũ ã nëji nĩ, ti tÿ tÿ fóg nĩn kÿ," he ag tóg. "Ă mÿn hÿn jagy nÿ, ã tÿ fóg Ïn kãki sãn ken kÿ, Judeu ag tÿ fóg Ïn sãn jãvãnh nÿtĩn kÿ," he ag tóg. ⁷ "Hã kÿ ti nëji ã venh kãtig tũ nĩ gé, hã ra tóg ã mÿ

věnh vĩ jěněg mũ. Ǻ vĩ pir ki ti camarada nễji há' henh mũ, Ǻ tỹ Ǻ vĩ tỹ ti tỹ há' henh há nĩn kỹ," he ag tóg. ⁸ "Ha vé, tỹn ji pǻ'i krēm ke nĩ gé, kỹ soldado ag nễji tỹ ti krēm ke nỹtĩ gé. Hǻ kỹn ji tóg pǻ'i jykre ki kanhró nĩ. Ti tỹ soldado ũ mỹ: "kutĩg," hen kỹn ji tĩ mũ, ti tỹ ti mỹ: "kunĩg," hen kỹn ji kǻtĩ mũ gé. Ti tỹ Ǻ camarada mỹ: "tag han ra," hen kỹn ji han mũ. Ti vĩ tỹn ji ag jěgněg tĩ. Hǻ kỹn ji ki kanhró nĩ. Ǻ vĩ tỹ Ǻ nễji ti camarada tỹ há' he há nĩ," he ag tóg mũ, Jesus mỹ, capitǻo mré ke ag.

⁹ Kỹ tóg Jesus mỹ e tĩ, ti vĩ tag ti. Kỹ tóg Ǻ mré mũ tĩ ag mỹ ke mũ, ũn a ag mỹ, ti nón kǻmũ ěn ag mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: "Israel ũ pi(jé) ti ri ke nĩ', ti tỹ tỹ fóg (hǻ) ra'," he mũ. "Ki kanhró tóg nĩ mỹr, kỹ tóg inh ki rǻ kỹ jě. Ge ve ja tũ sóg nĩ. Há' he kỹ ti nĩ ha, ti camarada ti," he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kỹ ag tóg vỹnvỹn ke mũ, capitǻo ĩn ra, capitǻo tỹ ũn jěgněg mũ ag. Hǻ ra ti camarada ěn tóg há' he ja nĩ sir, ag tỹ tá junjun mũ ra.

Jesus tỹ ũn ter mũ rĩn mǻn

¹¹ Kǻnhmar Jesus tóg tĩ mũ gé sir, ěn ki. Kỹ tóg cidade tỹ Naim ra tĩ mũ. Ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré mũ mũ, ũn e a g ke gé. Ti nón ag tóg mũ mũ. ¹² Kỹ tóg cidade ěn fyr ki jun mũ, cidade to ró jǻnkǻ ki. Kỹ ag tóg věser va kǻmũ nĩ, ha mẽ. Ti mỹnh fi kósin pir vě mỹr. TI panh tóg ter ja nĩ. Kỹ ũ tỹ hěn ri ke fag vỹ fi mré mũ

nĩ, cidade tá kǻmũn kỹ. ag tỹ ti pėjunh mũ vě, věnh kej tá.

¹³ Kỹ Jesus tóg fi vэг mũ, kỹ fi tóg ti mỹ jagtar nĩ. Kỹ tóg fi mỹ: "fỹ tũg nĩ," he mũ. ¹⁴ Kỹ tóg věser venh tĩ mũ, kỹ tóg tá jun kỹ ti mэг mũ. Kỹ ũ tỹ ti va mũ ěn ag vỹ krỹg'krỹg' he mũ. Kỹ Jesus tóg věser mỹ: "kyrũ'," he mũ. "Nĩ ra, he sóg mũ Ǻ mỹ," he tóg mũ, věser mỹ, Jesus ti. ¹⁵ Kỹ tóg nĩ mũ (mỹr) sir, ha mẽ, věser ěn ti, kỹ tóg vĩ mũ sir, ũn ter ja ěn ti. Kỹ Jesus tóg ti mỹnh fi mỹ ti fэг mũ.

¹⁶ Kỹ tóg věnh kar mỹ e tĩ, kỹ ag tóg Topě to vĩ há han mũ sir. "Topě vĩ tó tĩ kǻfór vỹ ěg ki jun," he ag tóg mũ, "Topě vỹ ěg ve há han, hǻ kỹ tóg ti jěně," he ag tóg mũ, Jesus to. ¹⁷ Kỹ ti věme tóg věnh kar kri rũm ke mũ sir, ga tỹ Judéia kar tá, ga kar ěn kǻmĩ ke gé, Jesus tỹ ũn ter ja ěn rĩn mǻn ja ti.

João Batista tỹ Jesus mỹ věnh vĩ jěně

(Mt 11.2-19)

¹⁸ ěn kǻ João vỹ se kỹ jě nĩ, João Batista ti, ũ tỹ ag kygpég tĩ ti. Kỹ João mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ tó kǻn mũ sir, Jesus tỹ nén han mũ ti. ¹⁹ Kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Kỹ tóg Jesus to: "Topě tỹ ũn jěněg mũ hǻ mỹ vỹ?" he mũ. Hǻ kỹ tóg Ǻ mré mũ tĩ régre ag jěgněg mũ, ag tỹ Jesus venh mũ jé, ag tỹ ti ki jěmě jé, ti mỹ: "ǻ hǻ mỹ'?" he jé. "Ěg tỹ ũn jǻvǻnh mũ mỹ tỹ ǻ nĩ? Topě tỹ ũn jěněg mũ hǻ mỹ tỹ ǻ nĩ? Ěg mỹ ũ jǻvǻnh mǻn ke tũ nĩ ha', ǻ pǻte?" he sór ag tóg mũ, Jesus mỹ.

²⁰ Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “João Batista vÿ ěg jĕgnĕ, ěg tÿ ã ki jĕmĕjé,” he mũ. “Ã hã mÿ?” he tóg. Ěg tÿ ũn jãvãnh mũ ěn hã mÿ tÿ ã nĩ? Ěg mÿ ũ jãvãnh mãn ke tũ nĩ ha', ã pãte? he tóg, João ti, ã mÿ,” he ag tóg mũ, Jesus mÿ.

²¹ Hã ra Jesus tóg ũn kaga ag tÿ há' he mũ, ag tÿ ti mré vÿnh kãmũ kÿ. Vĕnh jagrĕ kórég pan tóg mũ gé, kurã ěn kã. Ũn kyvó ag tÿ há' he tóg mũ gé, ag kanĕ tÿ. ²² Kÿ tóg João mré mũ ti ag mÿ: “Ha João mÿ tag tómnĩ, ha mĕ,” he mũ. “Ãjag tÿ nén vég mũ ta g tómnĩ, ãjag tÿ nén mĕg mũ ti ke gé,” he tóg. “Tag han inh tĩ, ha mĕ: ũn kyvó ag vÿ isugrĭn ěvãnh há nÿtĩ ha. Ũn kãnhgrĭ ag vÿ mũ há han mũ ha, ũn kónhgrĭ ěn ag. Ũ tÿ vĕnh kaga kren vãnh han mũ ag krenkren han inh tĩ, ũ tÿ lepra han mũ ag. Ũn kutu ag vÿ ěmĕ há nÿtĩ ha. Ũn kãgter mũ ag vÿ rĭnrĭr mãn gé. Ũn jagãgtar e ag vÿ Topĕ vĩ sér mĕg mũ ha ke gé, Topĕ tÿ tÿ ěg pã'i nĭnh ke to. ²³ Kÿ tóg ti tÿ iso jykrén kónãnh tũ nĭnh kÿ há' he mũ. Kÿ Topĕ tóg ti ve há han mũ sir. Tag tómnĩ, João mÿ,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ Kÿ João tÿ ũn jĕgnĕg mũ ag tóg mũ mũ sir, João mÿ tó jé, mÿr, ha mĕ.

João tÿ ũn jĕgnĕg mũ ěn ag mũ kar kÿ Jesus tóg ũn e ěn ag kanhrãn mũ sir, kÿ tóg ag mÿ João kãmén mũ. “Ěmã tũ ja ra ãjag tóg mũ ja nĭgtĩ, João ve jé,” he tóg. “Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nĩ, ãjag mÿ? Kejĕn kãka

tóg goj jagma krã tÿ man man ke tĩ. João jykre mÿ ãjag mÿ tag ri ke tũ nĩ? Hÿ, ri ke tũ ti nĩ. ²⁵ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nĩ ãjag mÿ? Ti mÿ ãjag mÿ ũn kur sĭnvĩ ag jykre ri ke nĩ? Vó. Ũn kur sĭnvĩ ag vÿ cidade mág tá nÿtĩ, pã'i mág ĩn krĕm, ũn jĕn mág mũ ag. Ag pi(jé) ěmã tũg ja mĩ mũ tĩ'. ²⁶ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nĩ ãjag mÿ? Ti jykre mÿ ãjag mÿ Topĕ vĩ tó tĩ ag jykre ri ke nĩ? Hÿ, ri ke ti nĩ. Topĕ vĩ tó tĩ vĕ mÿr, hã ra tóg Topĕ vĩ tó tĩ ag kãfór kar nĩ, João ti. ²⁷ Topĕ vÿ João jĕnĕ, ti tÿ ijo tũg jé. Hã kÿ tag tóg ti to rán kÿ nĩ, Topĕ vĩ ki, ha mĕ. “Ha vé, ã jo sóg ũ jĕnĕnh mũ, ti tÿ vĕnh kar tÿ há' he jé, ã tũg ken jo. Ag jyvĕn jé tóg ke mũ, kÿ tóg ěpÿry kure ri ke nĩ, ěmĭn kurynh ri ke,” he tóg, Topĕ vĩ tÿ rán kÿ nĩ ki, João to, ti tÿ ijo tũg ke tag to,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ. ²⁸ “Ki hã sóg tó mũ, hã kÿ sóg ke mũ, ha mũ. Ěpã ke ag kãfór kar ti nĩ, João ti, Topĕ vĩ tón ki. Ũ tÿ ga kri mũ kãfór kar ti nĩ. Hã ra ũ tÿ hĕn ri ke ag tóg Topĕ tÿ tÿ ěg pã'i nĩ venh ke mũ mÿr. Ag tÿ venh ke mũ (hã) ra ag tóg kãsir nÿtĩ. Kÿ ũn kãsir ěn ag tÿ ěgno pĕ ěn tóg João mág kãfór nĭnh mũ hã ra,” he tóg, Jesus ti, João to.

²⁹ “Jo João vĩ mĕg mũ e ěn ag tóg João vĩ mĕ há han ja nĭgtĩ, hã kÿ ag tóg Topĕ vĩ tag ti to: “ki hã ã tóg tó mũ,” he ja nĭgtĩ, João tÿ ag mÿ nén tó ja to. Hã kÿ tóg ag kygpe ja nĭgtĩ, João ti, ũ tÿ governo mÿ imposto tÿ jãnkamy mãg tĩ ag mré hã. ³⁰ Hã ra Fariseu ag tóg João

vĩ jēmē jāvānh ja nýtĩgtĩ, Topē vĩ to professor ag ke gé. Hã kỹ ag tóg Topē tỹ ag mỹ nén han sór mũ ên tỹ ti mỹ nenh ja nĩgtĩ gé. Hã kỹ João tóg ag kygpe ja tũ nĩgtĩ gé,” he tóg, Jesus ti.

31 “Ūri ke ag vĩ ge nýtĩ gé, ha mẽ. 32 Gĩr ag ri ke ag tóg nýtĩ. Gĩr ag vĩ jagnē mré kanhinnhir mũgtĩ. Kỹ ag tóg ājag mré ke ag jé prēr tĩgtĩ, ag mré kanhinnhir jé. Kỹ ag tóg kejēn jũ tĩ. “Ājag mỹ ěg tóg vākyn, kanhinnhir kỹ, hã ra ājag ne tóg vēnh gringrén jāvānh nýtĩ,” he ag tóg tĩ, gĩr ag, jagnē mỹ. “Ājag tỹ vēnh gringrén jāvānh nýtĩn kỹ ěg tóg ón kỹ vēsýrénh mũ sir, ěg kanhinnhir kỹ, hã ra ājag ne tóg ěg mré fỹ jāvānh nýtĩgtĩ gé,” he ag tóg tĩ gé, ón kỹ jagnē to jũ kỹ, gĩr ag. 33 Gĩr tag ag ri ke ājag tóg nýtĩ, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “João vĩ vākre ja nĩgtĩ, jēn mág tũ, kron tũ. Kỹ ājag tóg ti to: “jagrē kórég tóg nĩ,” he ja nĩgtĩ, ti vākre to. 34 Ti jāvo sóg vākreg tũ nĩgtĩ. Jēg sóg nĩgtĩ, kron sóg nĩgtĩ. Kỹ ājag tóg iso: “ti hã ne jēn mág tĩ,” he tĩ. “Ti hã ne kronkron tĩ, ti hã ne governo mỹ imposto tỹ jänkamy mäg tĩ ag to há nĩ, ti hã ne Topē vĩ mranh tĩ ag to há nĩ,” he ājag tóg tĩ iso, ěprã ke fi kósin to. Kỹ João jykre tóg ājag mỹ kórég nĩ, ti vākre to, jāvo inh jykre tóg ājag mỹ kórég nĩ gé, inh vākreg tũ to. 35 Hã ra ěg tỹ ũ jykre tugnỹm kỹ ěg tóg ti jykre há ên ki kanhró nýtĩ sir. Kỹ tóg tỹ Topē krē nĩ sir, kỹ ěg tóg

ti ki Topē jykre ki kanhró nýtĩ sir, ti jykre há ên tugrĩn,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ João kãmén hã vē.

Jesus tỹ Simão ĩn krēm jēg

36 Kejēn Fariseu ũ tóg Jesus mỹ tó mũ, ti tỹ ti mré jēn jé. Kỹ tóg tĩ mũ, Fariseu ên ĩn ra. Tá tóg ti mré jēg mũ sir.

37 Ti tỹ mré jēg nĩ ra ũ fi tóg ti ki jun mũ, cidade tá ke ũ fi. Hã ra fi tóg mén ja e nĩ, Topē vĩ mranh kỹ. Jesus tỹ Fariseu ên ĩn krēm jē mēg fi tóg mũ, hã kỹ fi tóg garrafa va kãtĩ mũ. Garrafa kãki tóg ěg tãg jafã nĩ, nén ger há tỹ. Pó kupri tỹ tóg han kỹ nĩ nĩ, garrafa ên, pó tãnjã tỹ. 38 Ên va kãtĩg kỹ fi tóg ti pēn to jē nĩ sir. Hã ra Jesus tóg cama kri nỹ kỹ jēg mũ. Ag jykre vē, ag tỹ nỹ kỹ jēn ke mũ ên ti. Kỹ fi tóg ti pēn to jē kỹ fỹ mũ. Fi tỹ Topē vĩ mranh ja ên tugrĩn fi tóg fỹ mũ. Kỹ fi tóg ã kanē var tỹ ti pēn kupég mũ, kỹ fi tóg ã gãnh tỹ ti pēn kykũg mũ gé. Ti pēn ki nhun ke fi tóg mũ gé. Kỹ fi tóg ti pēn tãg mũ sir, garrafa ki jē ên tỹ.

39 Kỹ Fariseu ên tóg vég mũ, ũ tỹ Jesus mỹ: “inh mré jēn kãtĩg,” he ja ên ti. Kỹ tóg to jykrén mũ, ũn týtã fi to, Jesus to ke gé. “Ti tỹ tỹ Topē vĩ tó tĩ nĩ ra tóg fi ki kanhró nĩnh mũ vē,” he tóg. “Hã ra tóg ki kãtĩg nĩ ve nĩ. Ūn mén ja e fi vē mỹr, Topē vĩ mranh fi tóg tĩgtĩ mỹr, hã ra tóg fi tỹ ã pēn mẽ ên kamēg tũ nĩ, Jesus i,” he tóg, to jykrén kỹ, Fariseu ên ti.

40 Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ. Kỹ tóg ti mỹ: “Simão,” he mũ. “Sỹ ã mré vēmén ke vē,”

he tóg. Kÿ tóg ti mÿ: “ha tó,” he mÿ sir, Jesus mÿ. ⁴¹ Kÿ tóg: “kejën patrão ù tóg nÿgĩ,” he mÿ. “Ti camarada régre ag tóg ti mÿ név(e) nÿtĩ. Ûn név(e) ên vÿ tÿ 500 (ke) nĩ, kar ùn név(e) vÿ tÿ 50 (ke) nĩ gé. ⁴² Hã ra ag tÿ ne tÿ kajãm ke tóg tũ tĩ, kÿ tóg ag mÿ tÿ tũg' he mÿ, ag név(e) tÿ, ag patrão ti. Kÿ ti camarada tÿ hẽ nÿ hÿn ti to há kãfór nĩ?” he tóg, Jesus ti, ti tÿ Simão ki jëmën kÿ.

⁴³ Kÿ Simão tóg ti mÿ: “Ûn név(e) mág ja ên hÿn tóg ti to há kãfór nĩ,” he mÿ. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ki hã ã tóg tó mÿ,” he mÿ. ⁴⁴ Kÿ tóg fi jé vÿrĩn ke mÿ sir, ùn tÿtá kórég ên fi jé, kÿ tóg Simão mÿ: “ã mÿ fi vég mÿ?” he mÿ. “Ã kanẽ var tÿ fi tóg inh pën kugpég mÿ, kar fi tóg ã gãnh tÿ inh pën kykũg mÿ gé,” he tóg. “Fi jãvó ã tóg inh mÿ goj ven tũ nĩ, isÿ inh pën kugpe jé, sÿ ã ãn kãra rã kÿ,” he tóg. ⁴⁵ “Inh ki nhun ke ja tũ ã tóg nĩ, ã jãvo fi tóg inh pën ki nhun ke mÿ, to fi krónh ke tũ nĩ jãvo,” he tóg. ⁴⁶ “Ã pi(jé) inh gãnh tãg ja nĩ', ã jãvo fi tóg inh pën tãg,” he tóg. ⁴⁷ “Hã kÿ sóg ã mÿ tó mÿ. Topẽ vÿ mranh tÿ hën ri ke han fi tóg. Hã ra tóg fi mÿ vënh pãte fón kãn mÿ sir, Topẽ ti, fi tÿ iso há tãvĩ nĩn kÿ, sÿ tÿ fi fe nĩn kÿ. Û mÿ tóg kejën vënh pãte fón pir han tũ, Topẽ ti, ù tÿ patrão ki név(e) sÿ ên ri ke mÿ. Kÿ ên tóg ti to há sÿ nĩ gé sir, fi tÿ iso há tãvĩ jãvo,” he tóg. ⁴⁸ Kÿ tóg fi mÿ: “ã tÿ Topẽ vÿ mranh ja ên tÿ sóg vënh pãte fón mÿ,” he

mÿ, Jesus ti.

⁴⁹ Kÿ ti mré jëg mÿ ag tóg to jÿkrén mÿ sir, ti vÿ to. Kÿ ag tóg jagnẽ mÿ ke mÿ. “Ti hã mÿ ëg tÿ Topẽ vÿ mranh kÿ vënh pãte fón ke mÿ vÿ?” he ag tóg mÿ. “Topẽ hã ne vënh pãte fón há nĩ', hã kÿ tóg ëg mÿ vënhmÿ tĩ,” he ag tóg. ⁵⁰ Hã ra Jesus tóg fi mÿ ke mãn mÿ. “Ã tÿ inh ki rã kÿ sóg ã kren han mÿ,” he tóg. “Ha jatun mÿ tÿg,” he tóg, Jesus ti, ùn tÿtá kórég ja ên fi mÿ.

8

Ûn tÿtá fag tÿ Jesus ki rÿr

¹ Tag pãte Jesus vÿ cidade kar mÿ tÿg kãn mÿ, êmã kãsir mÿ ke gé. Topẽ vÿ tó tóg tĩ mÿ. Ag mÿ tóg: “Topẽ tÿ tÿ ãjag pã'i nĩ sór vë,” he mÿ. Kÿ ù tÿ 12 (ke) ag tóg ti mré mÿ mÿ. ² Kÿ ùn tÿtá fag tóg ti mré mÿ mÿ gé sir. Jesus tóg fag tÿ há' he ja nĩ. Û fag tóg kaga ja nÿtÿgtĩ, kÿ ù fag tóg jagrẽ kórég ja nÿtÿgtĩ gé. Hã ra Jesus tóg fag tÿ hághá' he kãn ja nĩ. Û fi vÿ tÿ Maria fi nĩ, Madalena he mÿ tag fi. Jesus vÿ fi jagrẽ kórég pan ja nĩ, ù tÿ 7 (ke) vë, ha mẽ, fi jagrẽ kórég ag. ³ Kar ù fi vÿ tÿ Joana fi nĩ gé, Cuza prũ fi vë, pã'i mág tÿ Herodes tũ vég nĩ ên prũ fi vë. Kar ù fi vÿ tÿ Suzana fi nĩ gé. Kar ù fag vÿ ti mré mÿ mÿ gé, ti mÿ vëjën han jé. ãjag tũ tÿ fag tóg ti mÿ vëjën han tĩ, kar ti mré mÿ tĩ ag mré hã.

*Nén fy to comparação
(Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)*

4 Kejĕn ũn e ag vỹ vĕnh mǎn mũ sir, ěmǎ tỹ hĕn ri ke tá kǎmũ kỹ. Jesus to ag tóg vĕnh mǎn mũ. Kỹ tóg ag kanhrǎnrǎn kỹ ag mỹ: “ũ tỹ Topĕ vĩ tó tĩ vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. 5 “Kejĕn ũ tóg trigo fy vǎvǎm tĩ mũ. Ti tỹ vǎvǎm kỹ ti fy ũ tóg ěpry kri, ěmĩn kri vǎr mũ, kỹ ag tóg ti sǎn mũ, kỹ sĕsĩ ag vỹ ko mũ gé sir, jĕsĩ tóg tỹ tũg' ke mũ sir. 6 Ti fy ũ tóg pǎró kri vǎr mũ. Kỹ tóg mur mũ vĕ, hǎ ra tóg tóg mũ sir. Ga tỹ sĩ nĩn kỹ tóg goj ve ja tũ nĩ, hǎ kỹ tóg tóg mũ sir. 7 Ti fy ũ tóg sónh kǎki vǎr mũ. Kỹ sónh tóg ti mré mur mũ, ti kri tóg rũm ke mũ sir. Kỹ tóg ter mũ sir, sónh kǎki. 8 Ti fy ũ tóg ga há kri vǎr mũ. Kỹ tóg mur há han mũ, kanĕ há ke gé. Kanĕ tỹ 100 (ke) han tóg mũ sir, ga há kri,” he tóg, Jesus ti. Kỹ tóg tag tó kar kỹ prĕr mũ. “!..Ũ nĩgrĕg nỹtĩ ag tỹ ki ěmĕn jé..!” he tóg, prĕr kỹ, Jesus ti.

Jesus tỹ nĕn fy to comparação kǎmĕn

(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

9 Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti ki jĕmĕg mũ. “Ne to ke nĕ, trigo fy kǎme tag ti?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ. 10 Kỹ tóg ag mỹ: “ǎjag hǎ mỹ sóg Topĕ tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ ěn kǎmĕn há han ke mũ, ijo tó ja tũ ěn ti,” he mũ. “Hǎ ra sóg ũ ag mỹ comparação tǎvĩ han mũ. Ag mỹ sóg tó há han ke tũ nĩ, ũ tỹ ón kỹ mĕg mũ ag mỹ, kỹ ag tóg ǎjag tỹ vĕg mũ ra ki kagtĩg nỹtĩ, ǎjag tỹ mĕg mũ ra ag tóg

to jykrĕn tũ nỹtĩ, kỹ tóg ag tỹ to jykrĕn ke tũ tĩ,” he tóg.

11 Kỹ tóg ag mỹ kǎmĕn mũ. “Nĕn fy kǎme vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he tóg. “Topĕ vĩ vỹ trigo fy ri ke nĩ. 12 Ũ ag tóg Topĕ vĩ jĕmĕg tĩ. Jĕmĕ kar kỹ Japo tóg ag mỹ tỹ tũg' he tĩ, Topĕ vĩ tỹ. Kỹ ag tóg sir ti ki ge tũ nĩgtĩ, krenkren ke tũ ag nĩgtĩ sir. Kỹ tóg ěpry ěn, ěmĩn kri vǎr mũ ěn ri ke nĩ, ěn ti. 13 Kar ũ ag tóg pǎró kri vǎr mũ ěn ri ke nỹtĩ gé. Mĕg ag tóg tĩ vĕ, Topĕ vĩ ti. Kỹ ag tóg: “hej,” he mũ. Ag mỹ tóg sĕr tĩ sir. Hǎ ra ag tóg tỹ nĕn kré jǎre tũ ri ke nỹtĩ mỹr, ha mẽ. Mũ sĩ han ag tóg mũ, Topĕ mré. Nĕn ũ jagy kutĕ kỹ ag tóg Topĕ tovǎnh mũ sir, ag tỹ Topĕ vĩ mranh sór kỹ. 14 Kar ti tỹ sónh kǎki vǎr mũ vỹ ge nỹtĩgtĩ gé. Topĕ vĩ mĕg ag tóg tĩ gé. Hǎ ra ag tóg mũ mũ sir, ǎjag rǎnrǎj nón. Ón kỹ ag tóg rico nỹtĩ sór mũ, ǎjag rǎnrǎj to. Hǎ to ag tóg krĩ kufy nỹtĩ. Nĕn kar to ěn ag tóg tĩ, kỹ tag hǎ ne ag mỹ há tĩ'. Hǎ kỹ ag tóg Topĕ vĩ to jykrĕn mǎn tũ nĩgtĩ sir. Hǎ kỹ ag tóg kanĕ há han tũ nĩ gé sir. 15 Kar ga há kri vǎr mũ vỹ ge nĩ gé. Jĕmĕg ag tóg tĩ gé, Topĕ vĩ tĩ. Kỹ ag tóg ǎjag fe tỹ ti ki rǎg mũ sir, ag tỹ ti vĩ ki króm jé. Kỹ ag tóg kanĕ há han mũ sir. Komĕr hǎ ag tóg kanĕ há han', han', he mũ, ag tỹ nĕn ũ jagy vĕg mũ ra,” he tóg. Ti tỹ ag mỹ ěg tỹ Topĕ tovǎnh ke tũ kǎmĕn hǎ vĕ, Jesus ti.

Lampiǎo to comparação
(Mc 4.21-25)

16 Kÿ tóg ag mÿ: ãg tÿ lampião grug kÿ ãg pi(jé) kěj krēm fēg tĩ,” he mũ. “Ëg pi(jé) cama krēm fēg tĩ gé', néj gru ti. Ti fēg jafã kri ãg tóg ti fēg tĩ. Kÿ vėnh kar tóg vėg mũ sir, ag tÿ ãg ĩn kãra kãgen kÿ. 17 Ge ti nÿ, sÿ ãjag mÿ nén tó mũ kar ti. Ver ãjag tóg to jykrén tũ nĩgtĩ. ãjag tÿ vãhã to jykrén kãn ke vė. Ver ãjag tóg ki kagtĩg nÿtĩ. ãjag tÿ vãhã ki kanhrãn kãn ke vė,” he tóg. 18 “Hã kÿ jēmẽ há han nĩ. Û tÿ to jykrén há han kÿ tóg ù to jykrén mãn', ù to jykrén mãn', henh ke mũ. Û tÿ inh vĩ to jykrén há han tũ nĩn kÿ tóg ti mÿ tũg' he kãn mũ, ti tÿ nén ù to jykrén mũ kar ěn mré há,” he tóg. Ti tÿ ag mÿ ãg tÿ ti vĩ to jykrén há han ke kãmén há vė, Jesus ti.

*Jesus mré ke pẽ fag
(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)*

19 Kejėn Jesus mÿnh fi vÿ ti venh kãtĩ mũ, ti jãvy ag mré. Hã ra fag tóg ti ki junjun tũ nĩ. Ti pėnĩn tóg fór tãvĩ tĩ, hã kÿ ag tóg ti ki junjun tũ nĩ, ti mÿnh fi mré há. 20 Kÿ ù tóg ti mÿ: “ã mÿnh fi vÿ re tá jė, ã jãvy ag mré,” he mũ. “Fag tÿ ã venh kãmũ vė,” he tóg, Jesus mÿ. 21 Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “mẽ!” he mũ. “Hã ra ù tÿ Topẽ vĩ jēmẽg mũ fag vÿ inh mÿnh pẽ ri ke nÿtĩ, inh jãvy pẽ ri ke ke gé, ù tÿ Topẽ vĩ ki króm mũ ag,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ kóho tÿ tũg' he
(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)*

22 Kejėn tóg canoa kãra rã mũ, ti mré mũ tĩ ag mré. Kÿ tóg ag mÿ: “mũ nÿ, goj nig

kafã ù ra,” he mũ. Kÿ ag tóg mũ mũ, canoa kãmĩ. 23 Ag mũn ki Jesus tóg nũr mũ sir. Kÿ vãhã kóho jũ tóg kraug he mũ sir. Króg ke tóg mũ sir, kóho ti. Kÿ goj tóg canoa kãki krém ke mũ. Ti fãn sór tóg mũ sir. Kÿ tóg ag mÿ ag kãgter ha mẽ tĩ. 24 Kÿ ag tóg ti rĩn mũ mũ. Ti mÿ ag tóg: “Senhor', Senhor',” he mũ. “Ëg mÿ ãg kãgter ha mẽ tóg tĩ,” he ag tóg ti mÿ. Kÿ tóg rĩr mũ sir. Kÿ tóg kóho mÿ vĩ mũ, goj mÿ ke gé, goj vóg nén ěn mÿ. Kÿ tóg krÿg' he mũ sir, kóho ti. Katy' he tóg mũ sir. 25 Kÿ tóg ag mÿ ke mũ. “Ajag tÿ ne jė inh ki ge há han tũ nĩ nẽ?” he tóg. Kÿ ag tóg kanẽ jur nÿtĩ nĩ. Ag mÿ tóg e tĩ, kÿ ag tóg jagnẽ mÿ: “ti jykre tóg ãg mÿ e tĩ,” he mũ. “Kóho mÿ tóg vĩ mũ, Kÿ tóg ki há ke mũ, kóho ti, goj ti ke gé,” he ag tóg mũ, jagnẽ mÿ.

*Jesus tÿ ùn jagrẽ kórég tÿ há'he
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)*

26 Kóho tÿ tũg' hen kÿ ag tóg Gerasa ag jamã tá junjun mũ sir. Goj nig kafã ù tá tóg nĩ, ga tÿ Galilėia to há. 27 Kÿ tóg canoa kãki kãkutẽ mũ, Jesus ti. Kÿ ù tóg ti kato tẽ mũ, cidade tá ke ù, há ra tóg jagrẽ kórég tÿ hėn ri ke nĩ. Si há tóg tĩ ha, ti jagrẽ e nĩ ti. Kÿ tóg kur tũ nĩ. Kato r tóg nĩ. ĩn tũ ti nĩ gé. Vėnh kej tá tóg jėgtĩ, pãró tÿ vėnh kej tá. 28 ěn tóg Jesus kato tẽ mũ. Kÿ tóg ti krēm mũg ke mũ. Prėr kÿ tóg: “!..ã isÿ hė ri kenh mũ, Jesus'..!” he mũ. “!..Kynhmÿ

Topê kósin'..!" he tóg. "!.Ă mÿ sóg to vĭnh mÿ, ă tÿ inh vóg kónăn tÿ nĭ jé..!" he tóg, prĕr kÿ, ũn jagrĕ kórég ěn ti. ²⁹ Hă ra Jesus tóg Nén-Kórég mÿ: "ti ki pa jĕg," he ja nĭ, hă kÿ tóg prĕr mÿ. Ti ki vĭrĭn ke', ti ki vĭrĭn ke' tÿ hĕn ri ke han ja ag tóg nĭgtĭ, Nén-Kórég ag. Kÿ ti mré ke ag tóg ti se ja nĭgtĭ gé, ti mrĭnh kÿ, ferro tÿ, ti nĭgé, ti pĕn ke gé. Hă ra tóg ă se ja kykym kăn ja nĭgtĭ. Kÿ Nén-Kórég ag tóg ěmă tÿg ja ra ti tĭn ja nĭgtĭ. Hă kÿ tóg vĕnh kej mĭ tĭgtĭ, ũn jagrĕ kórég ěn ti.

³⁰ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "ă jiji hĕ ri ke tĭ?" he mÿ. Kÿ tóg: "Mil," he mÿ. Nén-Kórég tÿ hĕn ri ke ag tÿ tóg jagrĕ nĭ, hă kÿ tóg: "Mil," he mÿ.

³¹ Kÿ ag tóg Jesus mÿ to vĭ mÿ, Nén-Kórég ag, ti tÿ nÿgme ra ag jĕgnĕg tÿ nĭ jé, inferno ra. ³² Hă ra porco tÿ hĕn ri ke tóg tá jĕg nÿtĭ nĭ, pănónh tá. Kÿ Nén-Kórég ag tóg Jesus mÿ to vĭ e han, ti tÿ ag mÿ: "ha porco ki ge jĕg, ge kÿ," he jé. Kÿ tóg ag mÿ ke mÿ. ³³ Kÿ ag tóg ěn ki kăpa mÿ sir, Nén-Kórég ag. Porco ag ki ag tóg ge mÿ sir. Kÿ porco ag tóg mer ki re mÿ, rán ki, goj nig ra. Goj ki ag tóg vár mÿ sir. Năgnăr kÿ ag tóg tÿ' he kăn mÿ sir.

³⁴ Kÿ ũ tÿ porco ki rĭr tĭ ag tóg vég mÿ. Kÿ ag tóg pétĕ mÿ, cidade ra. Tá ag tóg kămén mÿ, ěmă kăsir mĭ hă ke gé. ³⁵ Kÿ tá ke ag tóg ra mÿ kăn mÿ, ag vĭ mĕg mÿ ag. Ag tÿ nĕn ěn ve sór vĕ. Ra mÿ kÿ ag tóg Jesus tá junjun mÿ. Kÿ ag tóg ti vég mÿ sir, ũn jagrĕ

kórég ja ti. Nĭ tóg mÿ ha, Jesus ră hă. Kur tóg nĭ ha, krĭ há tóg nĭ ha. Kÿ ag fe tóg jÿrĭn ke mÿ sir. ³⁶ Ũ tÿ Jesus tÿ ti tÿ há' he mÿ vég mÿ ěn ag tóg kămén kăn mÿ sir, ũ tÿ ũri ti venh kămÿ mÿ ěn ag mÿ. Ũn jagrĕ kórég tó ag tóg mÿ, ag mÿ, Jesus tÿ ti han ja ti, porco kăgter ja ti ke gé. ³⁷ Kÿ tá ke ag tóg ti mÿ to vĭ mÿ, Jesus mÿ, ti tÿ tá kăkutĕ jé. Gerasa tá ke kar ag tóg kanĕ jur nÿtĭ, hă kÿ ag tóg ti mÿ: "ă tĭg kÿ tóg ěg mÿ há tĭnh mÿ," he mÿ. Kÿ tóg canoa kăra ră kÿ tĭg sór mÿ, ti mré mÿ tĭ ag mré. ³⁸ Kÿ ũn jagrĕ kórég ja tóg ti mÿ to vĭ e han mÿ, "nhÿ ă mré tĭg mÿ," hen kÿ, Jesus mÿ. Hă ra Jesus tóg ti pĕre tĭg jăvănh nĭ. ³⁹ "Ă jamă ra vÿn ké," he tóg ti mÿ. "Tá ag mÿ kămén nĭ, Topĕ tÿ ă tÿ há' he ja tag ti," he tóg, Jesus ti. Kÿ tóg tĭ mÿ sir, ũn jagrĕ kórég ja ti. Cidade kar mĭ tóg tĭ mÿ. Ag mÿ tóg kămén mÿ sir, Jesus tÿ ti tÿ há' he ja ěn ti.

Jesus tÿ Jairo kósin fi rĭn măn

(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)

⁴⁰ Kÿ Jesus tóg vÿn ke mÿ, nig kafă ũ ra. Kÿ tóg vĕnh e ěn mÿ sér tĭ, ag tÿ ti ven kÿ. Ti jăvănh ja ag tóg nĭ, hă kÿ tóg ag mÿ sér tĭ, ag tÿ ti ven kÿ. ⁴¹ Kÿ văhă ũ tóg ti ki jun mÿ, Jesus ki. Israel ag vĕnh kanhrăn jafă to pă'i vĕ, ti jyjyn hă vÿ: Jairo, he mÿ. ěn tóg Jesus krĕm mÿg ke mÿ, ă jakrĭ tÿ tóg jĕ mÿ, kÿ tóg ti mÿ vĭ mÿ, ti tÿ ti ĩn ra tĭg jé, Jesus ti. ⁴² Ti kósin pir fi vÿ kaga tăvĭ

nỹ, kỹ fi kaga tãvĩ ên vỹ fi tén sór mũ. Kri prỹg tỹ 12 (ke) fi nĩ, Jairo kósín pir ên fi. Kỹ tóg ti mré tĩ mũ, Jesus ti.

Ti tĩg kỹ ùn e ag tóg ti nón mũ mũ. ⁴³ Kỹ ag kã ù fi tóg ag pétêm mũ. Kyvénh krỹg tũ han kỹ fi tóg nĩ, prỹg tỹ 12 (ke) ki. Hã ra ag tóg fi kaga tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩ, ag tỹ fi kygtãg mũ ra, médico ag. ⁴⁴ Ên fi tóg ti nón ti kur mráj vóg mũ. Kỹ vësỹmér fi kyvénh tóg tũ' he mũ. ⁴⁵ Kỹ Jesus tóg: “ũ nỹ inh kur vóg?” he mũ. Hã ra vènh kar tóg: “inh hã tũ vè, inh hã tũ vè,” he mũ. Kỹ Pedro tóg ti mỹ vĩ mũ, Jesus mré mũ tĩ ag kar ke gé. Ti mỹ ag tóg: “ã kur mẽ kãn êg tóg, hã ra ã tóg: “ũ nỹ inh kur vóg?” he mũ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ. ⁴⁶ Hã ra Jesus tóg: “vó,” he mũ. “Û tóg inh kur vóg,” he tóg. “Inh kuprĩg tóg inh ki kãtére, hã kỹ sóg ki kanhrãn mũ,” he tóg. ⁴⁷ Kỹ ùn týtá ên fi tóg to jykrén mũ sir. “Ti hỹn tóg inh vé,” he fi tóg. Hã kỹ fi tóg jũrũn ke kỹ kãtĩ mũ. Jesus krêm fi tóg mũg ke mũ. Kỹ fi tóg ti mỹ tó kãn mũ, vènh kar rĩnve. Ti mỹ fi tóg ã kaga ja ên kãmén kãn mũ, fi tỹ ti kur vóg ja ên ti ke gé, fi tỹ há' he ja ti ke gé. “Isỹ ã kur vóg kỹ sóg vësỹmér há' hé,” he fi tóg, Jesus mỹ. ⁴⁸ Kỹ tóg fi mỹ vĩ há han mũ, Jesus ti. “Inh kósín!,” he tóg. “Ã tỹ inh ki rã kỹ ã tóg há' hé. Ha tĩg, jatun mỹ. Há ã tóg nĩ ha,” he tóg fi mỹ, fi han kar kỹ, Jesus ti.

⁴⁹ Ti tỹ ver fi mré vēmén jẽ ra ù tóg jun mũ, pã'i tỹ Jairo

ên ãn tá. “Ã kósín fi hur ter,” he tóg, pã'i mỹ. “Tũg ja fi tóg nĩ ha,” he tóg, Jairo mỹ. “Hã kỹ ti mỹ: kunĩg, he mãn tũg nĩ, ti kutãn mãn tũg nĩ,” he tóg.

⁵⁰ Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, kỹ tóg ti mỹ: “mũmẽg tũg nĩ,” he mũ. “Inh vĩ hã kri fimnĩ, kỹ ã kósín fi tóg há' henh mũ,” he tóg. ⁵¹ Kỹ ag tóg mũ kỹ ti ãn tá junjun mũ sir, Jairo ãn tá. Kỹ Jesus tóg ag tỹ ãn kãra ge kamẽg mũ. “Pedro vỹ ãn ra rãnh mũ, inh mré, João ke gé, João kãke tỹ Tiago ke gé, gĩr fi panh ke gé, fi mỹnh fi ke gé,” he tóg, Jesus ti. ⁵² Hã ra ùn e fag vỹ tá nỹtĩ nĩ gé, kygfỹ fag nỹtĩ nĩ, vësỹrénh kỹ, Kỹ Jesus tóg fag mỹ: “kygfỹ tũg ra,” he mũ. “Fi pí(jé) ter mũ'. Fi nũr vè,” he tóg. ⁵³ Hã ra fag tóg ti nyg mũ. Fi ter ki kanhró fag tóg nỹtĩ, hã kỹ fag tóg ti nyg mũ. Hã ra Jesus tóg fag mỹ: “ha mũjẽg,” he mũ.

⁵⁴ Fag mũn kar kỹ Jesus tóg fi nĩgẽ kãgmĩg mũ, kỹ tóg prẽr mũ sir. “!..Nĩ ra, já..!” he tóg, jamã hár(a). ⁵⁵ Kỹ fi kuprĩg tóg fi to vỹn ke mũ. Nĩ fi tóg mũ sir, mỹr, ha mẽ, ùn ter mũ ên fi. Kỹ Jesus tóg fag mỹ tó mũ, fag tỹ fi mỹ vèjẽn ven jé. ⁵⁶ Kỹ tóg fi han mũ fag mỹ e tãvĩ tĩ sir. Hã ra Jesus tóg fag mỹ tó mũ, fag tỹ ù mỹ tó tũg jé, fi rĩr mãn ja tag ti. Hã ra tóg fi ter mũ ra fi rĩn, Jesus ti.

9

*Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag jẽgnẽ
(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)*

¹ Kỹ Jesus tóg ù tỹ 12 (ke) ag jé prẽr mũ, ti tỹ ùn vin mũ ên

ag, ag vënh mǎn jé. Ag vënh mǎn ký tóg ag tar han mũ sir, ag tý vënh jagrë kórég pan jé, ag tý ùn kagyga ag tý há' he jé gé. ² Ký tóg ag jëgnëg mũ sir, ag tý Topë tý tý ëg pǎ'i nĩ ën kāmén jé, vënh kar mý, ag tý ùn kagyga ag tý há' he kǎn jé gé. ³ Hǎ ký tóg ag mý ke mũ sir. “Ājag mũn ký nén ù ma mũ tũg nĩ, vátó va mũ tũg nĩ, sacon ke gé, bolsa ën, pǎo ke gé, jǎnkamy ke gé. Kur régre rĩnh tũg nĩ gé,” he tóg. ⁴ “Ājag tý ĩn ra ge mũ hǎ ki nũgnũr' hemnĩ, hǎ ki ājag tý kurǎ ki kǎpanh ke tá krýg nĩ,” he tóg. ⁵ “Ag tý ājag mý: “kǎge jëg ra,” he jǎvǎnh nĩn ký tá kǎpamnĩ. Tá kǎpa ký ājag pën hǎ kykũnhkũnh nĩ, ag tý to ki kanhró nýtĩ jé sir, Topë tý ag tovǎnh ken ki,” he tóg, Jesus ti.

⁶ Ti tý ag jëgnëh ký ag tóg mũ sir, ù tý 12 (ke) ag. Ēmǎ kar mĩ ag tóg mũ sir. Topë kāmén ag tóg mũ mũ sir. Ûn kagyga ag tý há' he kǎn ag tóg mũ gé sir, fag ke gé.

Jesus kǎme tý pǎ'i tý Herodes mý e

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

⁷ Ký pǎ'i mág tý governador tý Herodes vỹ mëg mũ sir, Jesus tý nén han mũ ti. Ký tóg ti mý e tí. Ký ti tý ne to jykrén ke tóg tũ tí. Hǎ ra ù ag tóg Jesus to: “João Batista vë,” he tí. “João hýn tóg ã ter ký rĩr mǎn,” he ag tóg tí, Jesus to. ⁸ Jo ù ag tóg ti to: “Elias vë,” he tí gé. “Ti hýn vënh ven mǎn, vǎsý Topë vĩ tó tí ën, Elias ti,” he ag tóg tí gé, Jesus to. Ký

ũ ag tóg ti to: “vǎsý Topë vĩ tó tí ù hýn rĩr mǎn,” he tí gé. ⁹ Hǎ jëmë tóg, Herodes ti, ký tóg to jykrén ký: “João mý vó?” he mũ, Jesus to. “Hǎ ra sóg João krĩ kym, ký tóg tũ' he mũ. Ký ù në, hýn?” he tóg. “Nén han vǎnh tý hën ri ke hyn han tóg huri. Û në, hýn?” he tóg. Herodes ti. Ký tóg kejën ti ve sór mũ, ti tý ti mý e tĩn ký, hǎ ra Jesus vỹ ti venh tí tũ nĩ.

Jesus tý ù tý 5 mil (ke) ag jën (Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Jo 6.1-14)

¹⁰ Kejën Jesus tý ùn vin mũ ag vỹ Jesus to vỹnvýn ke mũ, ti tý ag jëgnë ja ën tá. Ti mý ag tóg kāmén mũ sir, ag tý nén han ja ën kar ti. Ký tóg ag mré vënh péju ký tí mũ, ěmǎ tý Betsaida ra, vyr mý ag mré vëmén jé. ¹¹ Hǎ ra ùn e ën ag tóg mëg mũ, Jesus tĩg ti, ký ag tóg ti nón mũ mũ. Ag tý ti pétëm ký tóg ag mý vĩ há han mũ, Jesus ti. Ag mý tóg kāmén mũ, Topë tý tý ëg pǎ'i nĩ sór ti. Ag kǎmĩ ùn kagyga tý há' he tóg mũ gé, fag mré hǎ.

¹² Ti tý ag mý tó jë ki tóg rǎké ný sir, ký ù tý 12 (ke) ag tóg Jesus to kǎmũ mũ. Ti mý ag tóg: “ã tý ag jëgnënh há tóg tí,” he mũ, “ag tý ěmǎ kar mĩ mũ jé, pǎo comprar he jé, tá nũgnũr jé ke gé. Tag ki tóg ěmǎ tũ nĩ,” he ag tóg, Jesus mý. ¹³ Hǎ ra Jesus tóg ag mý: “vó,” he mũ. “Ha inhhǎ ag jën,” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “hǎ ra vëjën tóg ëg mý tũ tí,” he mũ. “Pǎo tý 5 (ke) hǎ vỹ ki nýtĩ, pirǎ régre mré ke gé. Ēg mý ag jo comprar henh mũ vỹ, vëjën

ti?" he ag tóg, Jesus mý. ¹⁴ Ū tỹ mil tỹ 5 (ke) ag vē, ag tāvī, fag mré tó tũ ra. Hã ra fag tóg tá e nýtĩ gé, gĩr mré ke gé.

Ag tỹ ti mý ke kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mý: "ag mý tugtó, ag nĩgnĩ jé," he mũ, "ag tỹ vėnh nĩkrén jé, ũ tỹ 50 (ke) pãte ũ tỹ 50 (ke) ũ pãte nĩgnĩ jé," he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mý. ¹⁵ Kỹ ag tóg ke mũ sir. Kỹ vėnh kar tóg nĩgnĩ mũ sir. ¹⁶ Kỹ tóg pão tỹ 5 (ke) in gég mũ, pirã régre ěn mré. Kỹ tóg kanhkã ki ěvãnh mũ, kỹ tóg Topě mré vĩ mũ sir. Kỹ tóg pão vėnh kãpópãm mũ sir. Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mý vin mũ, ag tỹ ũn e ěn mý vėnh kãpópãm jé, pirã ěn mré hã. ¹⁷ Kỹ vėnh kar tóg ko kãn kỹ funfór mũ sir. Kỹ ag tóg ti ke ěn gég mũ. Kěj tỹ 12 (ke) fãn tóg, vėjėn mru ěn ti. Hã kỹ Jesus tóg pão tỹ 5 (ke) tỹ ũn e ag fónfãn ja nĩgtĩ.

Pedro tỹ Jesus tó

(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)

¹⁸ Kejėn Jesus tóg Topě mré vĩ mũ, ã pin kỹ. Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré nýtĩ nĩ. Kỹ tóg ag mý ke mũ. "Ag iso hẽ ri ke tĩ?" he tóg ag mý, Jesus ti. ¹⁹ Kỹ ag tóg ti mý: "ũ ag vỹ: João Batista vē, he tĩ, jãvo ũ ag vỹ: Elias vē, he tĩ gé, jãvo ũ ag vỹ: vãsỹ Topě vĩ tó tĩ ũ vỹ rĩr mãn, he tĩ gé, ã to," he ag tóg, Jesus mý. ²⁰ Kỹ tóg ag mý: "ag jãvo ãjag hẽ ri ke tĩ, iso?" he mũ. Kỹ Pedro vỹ ti mý kãmén mũ. "Tỹ ã Cristo nĩ, Topě tỹ ěg mý ũn jėnėg mũ ěn vỹ tỹ ã nĩ," he tóg, Pedro ti, Jesus mý. ²¹ Kỹ tóg ti mý vĩ tar han mũ,

Jesus ti, ag tỹ ũ mý tó tũ nĩ jé ver, ti tỹ tỹ Cristo nĩ ěn.

Jesus tỹ ã jagtar ke tó vén *(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)*

²² Kỹ tóg ag mý kãmén mũ. "Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ," he tóg. "Ijagtar jagy han ke vē," he tóg. "Kófa ag tỹ iso: kórég ti nĩ, henh ke vē, Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag ke gé, Topě vĩ to professor ag ke gé. Ag tỹ isén ke vē. Kurã tãgtũ tũg mũ ra sóg rĩr mãn mũ hã ra," he tóg, Jesus ti.

²³ Kỹ Jesus tóg vėnh kar mý tó mũ. "Ãjag tỹ inh mré kãmũ kỹ tóg há tĩnh mũ," he tóg. "Kỹ ãjag jykre tovãnh nĩ, ãjag tỹ isũ tāvĩ han jé. Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kỹ sóg tũg ke mũ, ag tỹ to isa kỹ isén jé, ha vemnĩ. Vėnh nenh ke tũ sóg nĩ. Isỹ tag han ri ke han nĩ, kurã kar ki, ãjag tỹ inh mré mũ sór nýtĩn kỹ," he tóg. ²⁴ "Ãjag tỹ ãjag jykre hã han sór kỹ ãjag tỹ nũgme ki vár ke vē. Jãvo ãjag tỹ isugrĩn ãjag jykre tovãnh kỹ ãjag krenkren ke vē, ãjag kãgter ke mũ (hã) ra. ²⁵ ãjag tỹ ga kri mũn kỹ ãjag tóg nén kar ganhar he sór mũ. Kỹ ãjag kuprĩg vỹ vãfor ke mũ. Kỹ tóg kórég nỹ sir, ãjag rico tāvĩ nýtĩ ra. Ganho há venh ke tũ ãjag tóg ke mũ, gen kỹ. ²⁶ Iso mý'ãg tũg nĩ, inh vĩ to. ãjag tỹ ũri iso mý'ãg kỹ sóg ãjag to mý'ãg ke mũ gé, inh kãtĩg mãn ken kỹ. Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ. Sĩnvĩ ti nĩnh mũ, inh kãtĩg mãn kỹ, inh jóg tỹ inh jėnėn kỹ, ti tỹ isỹ ũn mág han kỹ. Kỹ ti tỹ jėgně jafã

ag vỹ inh mré kãmũnh mũ gé, Topê tũ ag. Ēn kã sóg ãjag to mỹ'ãg ke mũ, ãjag tỹ ũri iso mỹ'ãg kỹ," he tóg. ²⁷ "Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. Ājag kãmĩ ũ ag vỹ Topê tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mũ, ag ter ke to hã, tag ki ěg mré nỹti ũ ag," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ vĕnh ven ũ han
(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)*

²⁸ Jesus tỹ tag tó kar kỹ kurã tỹ 8 (ke) vỹ tũg mũ. Kỹ tóg kejĕn ag mỹ: "mũ nỹ, vyrmỹ," he mũ. Pedro mỹ tóg ke mũ, João mỹ ke gé, Tiago mỹ ke gé. Ag hã mré tóg tĩ mũ, pãnónh ra, Topê mré vĕmén jé. ²⁹ Tá jun kỹ tóg Topê mré vỹ mũ sir. Kỹ tóg vãhã vĕnh ven ũ han mũ, vĕnh ven kupri han tóg mũ. Ti kur tóg kóprĕj nĩ, kókov tóg nĩ, ti kur ěn ti. ³⁰ Kỹ ũn régre ag tóg vãhã tá vĕnh ven mũ sir. Kỹ ag tóg Jesus mré vĕmén mũ sir. Moisés vĕ, Elias mré hã, ũn régre ěn ag. ³¹ Ag ve vỹ ti ve ri ke nĩ gé, Moisés mré Elias ti. Jesus mré ag tóg vĕmén mũ, ti ter ken kãmén ag tóg mũ sir, ti tỹ Jerusalém tá ter ke mũ ěn ti.

³² Pedro ag mỹ tóg nũr há tãvĩ tĩ, ge ra ag tóg ag vég mũ sir, ag mỹ nũgnũr há (hã) ra. Hã kỹ ag tóg Jesus tỹ ag mỹ vĕnh ven ũ han mũ ěn vég mũ sir, ti kókov ěn ti, ti mré vĕmén mũ ag ke gé. ³³ Kỹ ũ tỹ Jesus mré vĕmén kỹ nỹti ag tóg mũ sór mũ sir. Kỹ Pedro tóg Jesus mỹ: "Senhor," he mũ. "Tag ki tóg há nĩ," he tóg. "Ēg tỹ tag ki pãjó tãgtũ han kỹn hỹn há nĩnh mũ, ã mỹ, Moisés mỹ, Elias mỹ ke gé," he tóg, Pedro

ti. Hã ra tóg krĩ tũ nĩ, hã kỹ tóg pãjó tó mũ.

³⁴ Pedro tỹ ver ti mỹ vĕmén kỹ kanhkã góg vỹ ag kri rũm ke mũ sir. Kỹ ag tóg kamĕgmĕg mũ, kanhkã góg ěn ti. ³⁵ Kỹ vĕnh vỹ tóg mẽ há' he mũ, kanhkã góg ěn kãtá, kỹ tóg: "inh kósin hã vĕ," he mũ. "Inh fe pĕ hã vĕ," he tóg. "Ti vỹ jĕmĕ ra," he tóg, vĕnh vỹ ti, Topê ti.

³⁶ Ag tỹ tag mẽ kar kỹ Jesus tóg ã pir mỹ tá jĕ nĩ sir. Ti mré vĕmén ja ěn ag ve mãn tũ ag tóg nĩ sir, Pedro ag. Kỹ ag tóg mũ mũ. Hã ra ag tóg ũ mỹ tó tũ nĩ ver, ag tỹ nĕn ve ja ti. Tỹ vĕmén tũ ag tóg nĩ ver, ag tỹ kanhkã tá vĕnh jykre ve ja ěn ti.

*Jesus tỹ kyrũ jagrĕ kórĕg
kutĕm*

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

³⁷ Tỹ vaj kỹ ag tóg pãnónh ěn tá kãre mũ, Jesus mré. Kỹ ag tóg ũ tỹ hĕn ri ke ag vigvég mũ sir. Jesus kato ag tóg kãmũ mũ. ³⁸ Kỹ vãhã ũ tóg ag kãmĩ prĕr mũ, ha mẽ. "!.Senhor.!" he tóg. "!.Inh kósin ve ra.!. Inh kósin pir vĕ. ³⁹ Jagrĕ kórĕg ti nĩ, ha mẽ. Kỹ tóg kejĕn ti kã vyryn ke tĩ, kỹ tóg prĕr tĩ, kỹ tóg ti ter tĩ han tĩ gé, kỹ tóg jãrãn mũ. Jãrãn kỹ tóg jũrũn' jũrũn' ke tĩ gé, kỹ tóg kejĕn ti tovãnh mũ sir, komĕr hã, ti rỹj kar kỹ. ⁴⁰ Ā mré mũ tĩ ag mỹ sóg to vỹ mũ vĕ, ag tỹ ti jagrĕ kórĕg tag kutĕm jé, hã ra ag tóg ti tỹ hĕ ri ke tũ nĩ," he tóg, ti panh ti, Jesus mỹ.

⁴¹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "ãjag ne tóg inh ki ge há han tũ

nĩgtĩ,” he mũ. “Jykre pãno ãjag nỹti,” he tóg. “Kysã tỹ hẽn ri ke ki inh hỹn ãjag mré tĩ nĩ?” Kysã tỹ hẽn ri ke ki inh hỹn ãjag to fe tĩg nĩ?” he tóg. “Inh mỹ ti pére kãtĩg nĩ,” he tóg, Jesus ti, ti panh mỹ. ⁴² Kỹ ag tóg ti pére kãmũ mũ. Ti jun kỹ ti jagrẽ tóg ti kã vryyn ke mũ. Ti tỹ jũrũn', jũrũn' ke han tóg mũ sir. Kỹ Jesus tóg ti jagrẽ mỹ vĩ jũ han mũ, ti tỹ ti ki kãkutẽ jé. Hã ki tóg kyrũ ên tỹ há' he mũ sir. Kỹ tóg ti panh mỹ: “té,” he mũ sir.

⁴³ Kỹ tóg vênh kar mỹ e tãvĩ tĩ. “Topẽ ne tóg tỹ ùn mág tãvĩ nĩ”, ti jykre tóg há tãvĩ nĩ,” he ag tóg mũ sir, ag tỹ Jesus tỹ nẽn han mũ to jykrén kỹ.

*Jesus tỹ ã jagtar ke tó mãn
(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)*

Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: ⁴⁴ “ha mẽ há han,” he mũ. “Èprã ke fi kósin ên vĩ jagtar nĩnh ke mũ. Inh hã vễ,” he tóg. “Èprã ke ag vĩ ãjag tỹ inh ki nẽn han sór mũ ên han ke mũ,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁵ Hã ra tóg ag tỹ ti tỹ ã ter ke kãmén tag to jykrén tũ nĩgtĩ. Ag tỹ to jykrén mũ ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ. Kỹ ag tóg ãjag tỹ ti ki jẽmẽ sór mũ ra ti kamẽg mũ gé, hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ã tỹ ne tó nẽ?” he tũ nĩ, Jesus mỹ.

Ûn mág

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

⁴⁶ Kejẽn Jesus mré mũ ag vĩ jagnẽ mỹ vĩ jũ han mũ. “Èg kã ù tỹ hẽ nỹ jagnẽ kãfór nĩ?” he ag tóg jagnẽ mỹ. Tag to ag tóg jagnẽ mỹ vĩ jũ han mũ. ⁴⁷ Hã ra Jesus tóg vég mũ, ag

tỹ nẽn to jykrén mũ ti. Kỹ tóg gĩr jé prẽr mũ, ti tỹ ti mré jẽ jé. ⁴⁸ Kỹ tóg ag mỹ tag tó mũ, ha mẽ. “Gĩr tỹ ge jẽ'ỹn nĩ, ti to há nỹtĩmnĩ, isugnĩn,” he tóg. “Ãjag tỹ isugrĩn ti to há nỹtĩn kỹ ãjag tóg iso há nỹtĩ gé sir. ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ ãjag tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ to há nỹtĩ gé sir. Kỹ ãjag tỹ êgno kar vĩ tỹ ãjag mág kãfór kar nĩnh mũ, ha mẽ, ãjag tỹ tỹ ùn mág nỹtĩ sór kỹ. Tag to jykrén nĩ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

Û tỹ êg kato tẽ tũ ag

(Mc 9.38-40)

⁴⁹ Kỹ João tóg Jesus mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Û ve êg tóg vênh jagrẽ pan tũ, ã jiji tó kỹ, êg tỹ ùn vég mũ ên ti,” he tóg, Jesus mỹ. “Hã ra tóg êg mré tũ tũ nĩgtĩ, hã kỹ êg tóg ti mỹ: “vênh jagrẽ kórég pan sór tũg nĩ,” hé,” he tóg, João ti, Jesus mỹ. ⁵⁰ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ũ mỹ: “vênh jagrẽ kórég pan tũg nĩ,” he tũg nĩ,” he mũ. “Û tỹ êg kato tẽ tũ nĩn kỹ êg mré ke vễ sir,” he tóg, Jesus ti, João mỹ.

Samaria tá ke ag tỹ Jesus mỹ: “kãrã ra,” he sór tũ

⁵¹ Kejẽn Jesus ter ke kurã tóg kakó nĩ sir. Kỹ tóg to jykrén kỹ Jerusalém ra tĩg sór mũ, ag tỹ tá ti tén jé. Kỹ tóg tũg kỹ ù ag jẽgnẽg mũ, vênh jo, ag tỹ ti jun ke tó jé, cidade kãsir tá. ⁵² Kỹ ag tóg mũ mũ, ag tỹ tón jé. Kỹ ag tóg cidade sĩ ù ki jun mũ. Samaria tá ke ag jamã ù vễ. Tá ag tóg ti nũr ke ve sór mũ. ⁵³ Hã ra tá ke ag tóg ag mỹ nenh mũ. Ag mỹ ag tóg: “ãjag tỹ hẽ ra mũ nẽ?” he mũ.

Kỹ ag tóg: “Jerusalém ra,” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ kórég nĩ, hã kỹ ag tóg ag mỹ cama ven sór tũ nĩ. ⁵⁴ Kỹ Tiago tóg jũ mũ, João ke gé, Jesus mré mũ tĩ ag. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Ëg mỹ tóg há nỹnh mũ, ãg tỹ Topẽ mỹ: “kanhkã tá pĩ tỹ ag pũn nĩ,” hen kỹ. Mỹ ã mỹ há nỹnh mũ?” he ag tóg. “Ëg tỹ Elias tỹ nén han ja ên han há tóg tĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁵⁵ Hã ra Jesus tóg ag jé vĩrĩn ke kỹ ag mỹ: “vĩ tũg ra,” he mũ. “Topẽ jykre pijé’, ãjag tỹ nén han sór mũ tag ti. Inh pi(jé) ag tũg sór mũ’. Isỹ ag kren han sór vễ jãvo, hã jé sóg kãtĩ mũ, inh, hã vỹ: tỹ sóg ãprã ke fi kósĩn ên nĩ, he mũ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ⁵⁶ Kỹ ag tóg cidade ù ra mũ mũ, tá nũgnũr jé sir.

*Ëg tỹ Jesus mré mũnh ke
(Mt 8.18-22)*

⁵⁷ Ag mũnh kỹ ù tóg Jesus mỹ: “sỹ ã mré tĩg há tóg tĩ,” he mũ. “Ã tỹ hẽn ra tĩg kỹ sóg ã mré tĩg ke mũ,” he tóg. ⁵⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hã ra tóg jagy tĩ,” he mũ. “Ìn tũ sóg nĩ. Mĩg vỹ kré nỹtĩgtĩ, jẽsĩ vỹ jagfe nỹtĩgtĩ gé, ag jãvo isỹ hẽ tá nũr ke tóg tũ tĩ. Tỹ sóg ãprã ke fi kósĩn ên nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Kỹ Jesus tóg kejẽn ù mỹ: “mũ nỹ, inh mré,” he mũ. Hã ra tóg ti mỹ: “inh hỹn ver tĩg mũ ha, sỹ inh panh ter kỹ ga ki ti fón jé ver,” he mũ. ⁶⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Inh ki ge tũ ag vỹ ã panh kej han mũnh mũ. ã tỹ inhhã inh mré tĩg há tóg tĩ, ã tỹ Topẽ tỹ

tỹ ãg pã'i nĩnh ke ên kãmén jé,” he tóg ti mỹ, Jesus ti.

⁶¹ Kỹ ù tóg ti mỹ ke mũ gé sir, Jesus mỹ. “Sỹ ã mré tĩg há tóg tĩ,” he tóg. “Hã ra sóg inh jamã ra tĩg sór mũ ver, sỹ inh mré ke fag mỹ isĩg ke tó jé,” he tóg, Jesus mỹ. ⁶² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ gé. “Ëg tỹ arado tỹ ga kũm kỹ ãg pi(jé) vễsyjãm êvãnh tĩ,” he tóg. “Ge ti nĩ, ã tỹ inh mré tĩg sór kỹ. Inh mré ã tóg tĩg mũ. ã tỹ ã tũ han sór tĩn kỹ ã tóg Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩ tá krỹg ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti, ù tỹ ti mré tĩg sór mũ mỹ.

10

*Û tỹ 70 (ke) ag tỹ Jesus vĩ
kãmén mũ*

¹ Kỹ Jesus tóg ù ag vin mũ gé sir, ù tỹ 70 (ke) ag. Kỹ tóg ag jẽgnẽg mũ sir, ag tỹ ti jo mũ jé. Ûn régre tĩn', ùn régre tĩn' he tóg. Ag mỹ tóg ke mũ, ag tỹ ãmã kar mũ Topẽ kãmén mũn jé, cidade kar mũ ke gé. Ag nón tóg ra tĩg sór mũ gé, Jesus ti. ² Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ ag tóg ãkré ri ke nỹtĩ, ãjag tỹ ùn mỹ tónh ke mũ ag,” he mũ. “Kejẽn ãg jakré tóg éhé nỹgtĩ, hã ra ag pipir nỹtĩ, ù tỹ krenh ke mũ ag. Kỹ ag tóg ãjag tỹ krég mũ (hã) ra kre kãn tũ nĩgtĩ sir. Ge ti nĩgtĩ, inh vĩ ti. Ûn e ag tóg inh ki ge sór mũ nĩ, hã ra ù tỹ ag mỹ tónh ke tóg tũ tĩ,” he tóg. “Hã kỹ Topẽ mré vĩmnĩ, ti tỹ ù ag jẽgnẽn jé, ag tỹ ag mỹ tugtón jé, ti vĩ ti,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

³ “Ha mũjẽg. Ha vé, carneiro krẽ vỹ vẽn h jy nĩgãn

ki kagtĩg nýtĩ, mĩg tỹ ag mǎn sór kỹ. Mé krē ěn ri ke ājag nýtĩ, hǎ ra sóg ājag jēgnēg mũ, kỹ Topē vỹ ājag jy nĩgǎn mũ,” he tóg. ⁴ “Kỹ ājag mũn kỹ sacco ma mũ tũg nĩ, bolso ěn, jǎnkamy tũ ke gé, pēn né vēnh kafǎ gé(g) mũ tũg nĩ gé, pēn to ró ěn. Kỹ ājag tỹ ũ ven kỹ ti mỹ: “ǎ mỹ há?” he tũg nĩ gé. Jatun mỹ mũmnĩ,” he tóg.

⁵ “Kejēn ājag tóg ěmǎ ũ tá junjun ke mũ. Kỹ ājag tỹ ĩn ũ ra ge kỹ tá ke fag mỹ: “Topē jé ājag ki rĩr, kỹ ājag jé jatun mỹ nýtĩ nĩ,” hemnĩ fag mỹ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ. ⁶ “Kỹ tá ke ũ tỹ inh ki rǎ kỹ tóg jatu’ he mũ sir, ti tỹ tỹ Topē kósín nĩn kỹ. Tá ke ũ tỹ inh ki rǎ jǎvǎnh nĩn kỹ tóg jatu’ he tũ nĩ sir. Ti jǎvo ājag tóg jatu’ he mũ sir inhǎ.

⁷ ĩn ěn krēm nũgnũrnmnĩ, ājag tỹ kǎra ge ja ěn krēm. Fag tỹ ājag mỹ nén nĩm mũ ěn komnĩ gé. Ũn rǎnrǎj han mũ ěn tóg ti kaja venh ke mũ, ti rǎnrǎj kaja ti, hǎ kỹ ag tóg ājag jēn ke mũ sir, vēnh kaja jé. ĩn ũ kǎra ge tũg nĩ, ěmǎ ěn tá. ⁸ Ājag tỹ ěmǎ ũ tá junjun kỹ ĩn pir krēm nýtĩmnĩ, tá ke ag tỹ ājag mỹ: “kǎge ra,” hen kỹ. Ag vējēn hǎ komnĩ. ⁹ Ũn kagyga ag tỹ há’ hemnĩ. Ag mỹ: “Topē vỹ tỹ ājag pǎ’i nĩnh mũ, ũn ri,” hemnĩ.

¹⁰ Kejēn ěmǎ ũ tá ke ag tóg ājag mỹ: “kǎge ra,” he jǎvǎnh nýtĩnh mũ. Kỹ ěmǎ ěn fĩn rǎm kỹ ag mỹ tag tómnĩ, ha mē: ¹¹ “ha vé, ěg pēn nug hǎ kykũnh ěg tóg mũ, ājag tỹ ěg kavēnh tũ nĩ jé,” hemnĩ.

“Ge ra ěg tóg ājag mỹ tó mũ, ěg tỹ ājag mỹ nén tónh kǎmũ jan ki, hǎ vỹ: “Topē vỹ tỹ ěg pǎ’i nĩnh mũ, ũn ri,” he mũ,” hemnĩ ag mỹ,” he tóg, Jesus ti. ¹² “Ha mē, kurǎ tỹ ěgno ki ag tóg vēsýrēnh ke mũ, ag tỹ ājag vĩ mē jǎvǎnh kỹ. Cidade tỹ Sodoma tá ke ag vēsýrēnh kǎfór han jé ag tóg ke mũ, kurǎ ěn kǎ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti, ag mỹ.

*Jesus tỹ ũ ag mỹ vĩ kónǎn
(Mt 11.20-24)*

¹³ Kỹ tóg: “sỹ cidade tỹ Corazim ki ke ag mỹ tag tó sór mũ, ha mē,” he mũ. “Kórég ve jé ājag tóg ke mũ,” he tóg. “Sỹ cidade tỹ Betsaida ki ke ag mỹ tag tó sór mũ gé, ha mē. Kórég ve jé ājag tóg ke mũ gé,” he tóg. “Ěg tỹ nén han vǎnh tỹ hēn ri ke hyn han isóg ājag mỹ, milagre tỹ hēn ri ke, hǎ ra ājag tóg ājag jykre tovǎnh sór tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Cidade tỹ Tiro tá, cidade tỹ Sidom tá sóg ěg tỹ nén han vǎnh ěn hyn han tũ nĩ. Sỹ tá milagre hyn han mũ ra ag tóg ājag jykre kórég tovǎnh mũ vē, vǎsỹ,” he tóg. “Ājag jykre pǎno to ag jykrén ke mũ vē, kygfỹ ag mũ vē, ag mỹ ti e tĩnh mũ vē, sỹ ag mỹ tó mũ ra. Ag jǎvo ājag tóg tovǎnh sór tũ nĩ’, to jykrén sór tũ pē nĩ’,” he tóg, Jesus ti. ¹⁴ “Tiro tá ke ag vỹ vēsýrēnh kǎn ke mũ, kurǎ tỹ ěgno ěn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pǎno to. Ag vēsýrēnh kǎfór han jé ājag tóg ke mũ jǎvo, ha mē,” he tóg, Corazim tá ke ag to, Betsaida tá ke ag to ke gé.

15 Kĩ tóg: “sỹ cidade tỹ Ca-farnaum ki ke ag mỹ tag tó sór vễ, ha mẽ,” he mũ. “Ủri tóg ver ãjag mỹ sér tĩ,” he tóg. “Kanhkã ve jé êg tóg ke mũ,” he ãjag tóg tĩ, ón kỹ. Hã ra ãjag tóg nũgme ki vár ke mũ jãvo, inferno ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã vĩ jẽmẽ jãvãnh mũ ag mỹ vi kónãnh hã vễ.

16 Kĩ tóg ã mré ke ag mỹ tag tó mũ. “Ủ tóg ãjag vĩ mẽ sór mũ, ha vemnĩ,” he tóg. “Kỹ tóg sir inh vĩ mẽg mũ gé, ti tỹ ãjag vĩ mẽnh kỹ. Ủ tóg ãjag vĩ mẽ sór tũ nĩ, ha vemnĩ. Kỹ tóg inh vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé. Ti tỹ inh vĩ mẽnh ke tũ nĩn kỹ tóg ã tỹ inh jẽnẽg mũ ên vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé sir, Topẽ vĩ ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tón hã vễ, ag tỹ ti vĩ kãmén mũ jé, kór há mũ, kuvar há mũ.

Kỹ ag tóg sir mũ mũ, ã tỹ 70 (ke) ên ag.

Ủ tỹ 70 (ke) ag tỹ Jesus to vỹnvỹn ke

17 Kejẽn ag tóg ti to vỹnvỹn ke mũ, kỹ ag tóg ti mỹ vĩ sér han mũ sir. “Senhor’,” he ag tóg mũ. “Vẽnh jagrẽ kórég ag vĩ êg vĩ ki han tĩ. ã jiji tó kỹ êg tóg ag mỹ vĩ tĩ, kỹ ag tóg ki hã han tĩ,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

18 Kĩ tóg ag mỹ: “vãsỹ inh Japo vé, ti tỹ kanhkã tá kãtére kỹ,” he mũ. “Ti fĩn rãm sóg, hã kỹ sóg ti fón. Ta tỹ kómkóm ke ri ke nĩ ja ti nĩ, ti kutẽ ja ên ti. 19 Ti kri ke vỹ tỹ inh nĩ. Ha vé, ãjag to sóg vãsãn mũ, pỹn tỹ ãjag kókén tũ nĩ jé, ãjag tỹ ti sãn mũ ra, pỹn kakrã ke

gế, Nén-Kórég kar ag ke gé. Ủ vĩ ãjag kókén ke tũ pẽ nĩ gé. 20 Hã ra tag to mỹ há nỹtĩ tũg nĩ ver. Tag vĩ tỹ nén ã tũ nĩ ver. Vẽnh jagrẽ kórég vĩ ãjag vĩ han, vễnh kuprĩg ke gé. Hã ra tag to mỹ sér nỹtĩ tũg nĩ. Nén ã vĩ há pẽ nĩ, kỹ tag hã to mỹ sér nỹtĩmĩ. ãjag jyjy vĩ ránrán kỹ nỹtĩ, Topẽ livron ki, kanhkã tá, ãjag tỹ kanhkã tá junjun jé. Kỹ tag hã to mỹ sér nỹtĩmĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ ãn kãsir ag to há
(Mt 11.25-27; 13.16-17)*

21 Kĩ tóg Jesus mỹ sér tĩ, hora ên kã. Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ tóg ti mỹ sér tĩ: “jóg!,” he mũ. “Tỹ ã tóg kanhkã tân ag kãfór kar nĩ, kar ã tóg tỹ êprã ke ag kãfór nĩ gé,” he tóg. “Inh mỹ tóg há tĩ, ã tỹ nén han mũ ti. Ủ tỹ: “ki kanhró mág inh nĩ,” he mũ ag mỹ ã tóg ã jykre ven ja tũ nĩ. Ag mỹ ã tóg kãmén ja tũ nĩ. Ủ tỹ gĩr ri ke ki kagtĩg ag hã mỹ ã tóg ven ja nĩ, ã jykre ti,” he tóg. “Hỹ, hã vễ. ã tỹ nén to jykrén mũn hã vễ, hã kỹ ã tóg ag hã mỹ ã jykre ti nĩm. Hã ra tóg há tãvĩ nĩ, jóg!,” he tóg, Jesus ti. 22 Kĩ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “inh jóg tóg inh mỹ tovãnh kãn, ã tỹ nén han ja kar ti,” he mũ. “Kỹ ã pi(jé) ti kósin ki kanhró nĩ'. Inh jóg ne inh ki kanhró nĩ'. Kỹ ã pi(jé) inh jóg ki kanhró nĩ gé'. Inh hã ne ti ki kanhró nĩ', isỹ tỹ ti kósin nĩn kỹ. Hã ra sóg ãjag mỹ ti kãmén jé kãtĩ mũ, inh jóg ti. Isỹ tag to ãn kuprẽg mũ ag hã mỹ sóg ti kãmén tĩ, inh jóg ti,” he tóg, Jesus ti.

23 Kÿ tóg ã mré mû tĩ ag mÿ nén ù kãmén mû gé. Vyrmÿ tóg ag mÿ ke mû, kÿ tóg: “ãjag hã ne vég mû', Topê jykre ti, hã kÿ Topê tóg ãjag ve há han mû,” he mû. “Sér pẽ ti tĩ, ù tÿ ti jykre vég mû ag mÿ,” he tóg, Jesus ti. 24 “Ki hã sóg tó mû, ha mẽ. Û tÿ hên ri ke ag vÿ inh ve sór tâvĩ ja nÿtĩgtĩ, vãsÿ, ãjag tÿ ùri nén vég mû tag ti. Hã ra ag tóg inh mur ken jo kãgter kãn. Topê vĩ tó tĩ ag ja vë, pã'i mág ag ja vë, hã kÿ ag tóg ãjag tÿ nén vég mû ve sór tâvĩ ja nÿtĩgtĩ. Hã ra ag tóg ve ja tũ nĩ, mẽ ja tũ ag tóg nĩ gé, ãjag tÿ ùri nén mẽg mû ti. ãjag hã ne mẽg mû inhhã',” he tóg, Jesus ti, ti mré mû tĩ ag mÿ.

Samaria tá ke to comparação

25 Kÿ vãhã Topê vĩ to professor ù vÿ ag kãmĩ jëgnê mû, kÿ tóg Jesus ki jëmê sór mû. Ti tÿ ón kÿ ti vĩ mẽ sór vë, hã kÿ tóg ti mÿ: “Senhor',” he mû. “Inh hÿn hê ri kenh mû, isÿ rĩr krÿg ja tũ ve jé?” he tóg, Jesus mÿ.

26 Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ne nÿ hÿn rán kÿ nĩ, Topê vĩ ki?” he mû. “Topê jykre tÿ ne han jé ã ke mû hÿn'?” he tóg. “To ke há ã tóg nĩ, ha inh mÿ tó,” he tóg.

27 Kÿ tóg ti mÿ: “Topê vÿ tÿ ã kri ke nĩ, kÿ ti hã to há nĩmnĩ, ti ki rá há han nĩ, ti to jykre pir nĩmnĩ, ti to tar nĩmnĩ, ti mÿ ã tÿ nén han mû kar ên han nĩ, ha mẽ. Kÿ ã régre kar ki rĩr nĩmnĩ gé, ã tÿ vënh ki rĩr há han ri ke. Topê tÿ nén tón hã vë,” he tóg, Topê vĩ to professor ti.

28 Kÿ Jesus tóg: “hÿ,” he mû. “Ki hã ã tóg tó mû,” he tóg.

“Tag han ra, kÿ ã tóg rĩr krÿg ja tũ venh ke mû,” he tóg.

29 Hã ra tóg ti mÿ há tũ nĩ, Jesus vĩ tag ti, hã kÿ tóg ti mÿ: “kÿ ù nÿ tÿ inh régre nĩ?” he mû.

30 Kÿ Jesus tóg ti mÿ tag tó mû, ha mẽ. “Kejên ù tóg nĩgtĩ. Hã ra tóg Jerusalém tá kãtĩg kÿ Jericó ra tĩ mû. Êpÿr jagma, êmĩn jagma ùn jykre kórég ag tóg ti jo vãjig mû, bandido ag. Kÿ ag tóg ti kãgmĩ kÿ ti kur kunüg mû. Ti mrãnmrãn ag tóg mû. Ti tén kren ag tóg mû, kÿ ag tóg hã ki ti tovãnh kar mû mû sir, ti tũ mãn kãn kÿ. Kÿ tóg tá nÿ nĩ sir.

31 Ti tÿ tá nÿ ra ù tóg êpÿr ên jagma kãtĩ mû gé. Topê tũ ki rĩr tĩ ù vë. Ti vég tóg mû, ùn vësÿrénh kÿ nÿ ên ti, hã ra tóg ti venh rá tũ nĩ. Êmĩn jagma tóg tĩ mû.

32 Kÿ vãhã Levi krê ù tóg êpÿr jagma kãtĩ mû gé. Tá jun kÿ tóg ti vég mû gé, hã ra tóg ti venh rá tũ nĩ gé. Êmĩn jagma tóg tĩ mû gé sir.

33 Kÿ vãhã Samaria tá ke ù tóg êpÿr jagma kãtĩ mû gé. Kÿ tóg tá jun mû, kÿ tóg ti vég mû.

34 Kÿ tóg ti venh rá mû inhhã. Ti kygtãg tóg mû sir, azeite tÿ, vinho tÿ ke gé, ti mÿ to tĩn kÿ. ã kur tÿ tóg ti pãg mû sir. Kÿ tóg ã mẽg kri ti nĩm mû, ã tÿ ti ma tĩg jé. Hã kÿ tóg ag tÿ ãn krêm nũr jafã tá jun mû sir. Kÿ tóg tá ti ki rĩr mû.

35 Tÿ vaj kÿ tóg tĩg mãn sór mû, hã kÿ tóg ù tÿ ãn ki rĩr mû ên mÿ jãnkamy régre vin mû, kÿ tóg ti mÿ: “tĩ ki rĩr há han,” he mû. “Jãnkamy tag

tỹ ã mỹ tá krỹg tũn kỹ sóg ã mỹ kajãm mãn mũ, sỹ vỹn ken kỹ,” he tóg. “Kajãm kãn jé sóg ke mũ, sỹ vỹn ken kỹ,” he tóg, Samaria tá ke ên ti. Ti tỹ ùn kaga ki rĩr mũn hã vễ,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ Kỹ tóg: “kỹ ùn tãgtũ ag vỹ ti ve ja nĩ. Ag kã ù tỹ hễ nỹ tỹ ti régre ja nĩ, ag tỹ ùn vóg kónãn ja ên régre? Ha to jykren (ke)ma’,” he tóg, Jesus ti, Topẽ vĩ to professor ên mỹ.

³⁷ Kỹ ù tỹ ti ki jẽmẽg mũ ên tóg ti mỹ: “ũ tỹ ti jagãgtãn mũ ên vỹ tỹ ti régre ja nĩ,” he mũ.

Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “hỹ, tó há han ã,” he mũ. “Kỹ ên ri ke han nĩ. Ûn vễsỹrénh mũ ag jagãgtãn kãn nĩ, ti ri kén,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón kỹ ti ki jẽmẽg mũ mỹ tón hã vễ.

*Jesus tỹ Maria mré Marta
fag venh tĩg*

³⁸ Kejẽn ag tóg mũ mũ, Jesus ag, kỹ ag tóg êmã sĩ ù ki junjun mũ. Tá ù fi tóg nĩ nĩ, fi jijin hã vỹ: Marta, he mũ. Ên fi vỹ Jesus mỹ: “inh ãn kãra ge jẽg, ãjag tỹ êg mré nỹtĩ jé,” he mũ.

³⁹ Kỹ fi jãvy fi vỹ nĩ gé, hã vỹ: Maria, he mũ. Kỹ Maria fi vỹ Jesus mré nĩ nĩ, ti vĩ jẽmẽ jé. ⁴⁰ Hã ra Marta fi vỹ rãnrãj (ka)mẽ nĩ, Jesus ag mỹ vễjẽn han jé. Jãvo Maria fi tóg nĩ nĩ.

Kỹ Marta fi tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Rãnrãj mág han tĩ sóg nĩ, hã ra fi tóg nĩ nĩ. Fi mỹ ké, fi tỹ inh mré vễjẽn ki rĩr jé,” he fi tóg mũ.

⁴¹ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “krĩ kufy ã tóg nĩ, nén ù tũ to, hã ra fi tóg inh vĩ jẽmẽg nĩ nĩ,”

he mũ, Marta fi mỹ. “Vễjẽn to vễnh kutãn tũg nĩ. ⁴² Nén ù pir hã ne há nĩ’, hã vỹ: inh vĩ, he mũ. Maria fi vỹ inh vĩ hã jẽmẽ sór mũ, kỹ sóg fi mỹ: “ha nén ù han,” he jãvãnh nĩ. Nén ù há kuprẽg fi tóg, fi tỹ inh vĩ mẽ sór kỹ,” he tóg, Jesus ti, Marta fi mỹ.

11

*Êg tỹ Topẽ mré vễmẽn
(Mt 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Kejẽn tóg Topẽ mré vĩ mũ, Jesus ti, êmã ù tá nĩ kỹ. Ti tỹ Topẽ mré vễmẽn kar kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré vĩnh kãmũ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Êg kanhrãn nĩ, êg tỹ Topẽ mré vĩ há han jé. João vỹ ã mré mũ tĩ ag kanhrãn. Ge ki êg kanhrãn nĩ gé,” he ag tóg, Jesus mỹ.

² Kỹ tóg ag kanhrãn kỹ ag mỹ: “Topẽ mré vĩ kỹ tag tómnĩ, ha mẽ,” he mũ.

“Êg jóg mág, ã jyjy tó êg tóg tĩ. Kỹ vễnh kar jé ã tỹ tỹ ùn mág nĩ vé.

Êg jé kãnhmar ã tỹ tỹ êg pã'i nĩ vé.

³ Êg mỹ êg jẽn ti nĩm, kurã kar ki, êg tỹ kurã kar ki ko tĩ ên.

⁴ Kỹ êg mỹ vễnh pãte fón nĩ, êg tỹ ã vĩ mranh ja ti, hã jé êg tóg êg tỹ jagnẽ to jũ tỹ jagnẽ mỹ vễnh pãte fón ke mũ gé.

Kỹ êg tỹ ã vĩ mranh sór kỹ êg kren han nĩ, êg tỹ mranh tũ nĩ jé,” hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵ Kỹ tóg ag mỹ êg tỹ Topẽ mré vễmẽn tĩ ên kãmẽn mãn

mũ. Kĩ tóg ag mĩ: “kejẽn ù tóg nĩgtĩ,” he mũ. “Kuty si há tá tóg ã régre ãn ki jun mũ. Kĩ tóg ti mĩ: “régre’,” he mũ. “Inh mĩ ěmĩ tágtũ nĩm, sỹ kar ã mĩ ti ri kén kũ nĩm jé,” he tóg. ⁶ “Inh mré ke ù vỹ jun. Kór há tá tóg kãtĩg, kuvar há tá. Hã ra sỹ ti mĩ ne han ke tóg tũ tĩ,” he tóg, ã régre mĩ.

⁷ Kĩ ti régre tóg ti mĩ: “hã ra sóg nũr nỹ nĩ,” he mũ. “Kar inh krẽ tóg inh mré nũgnũr nỹtĩ gé. Jãnkã vỹ nĩfénh kũ jẽ nĩ. Hã kũ tóg inh mĩ vẽnhmỹ tĩ, inh nĩnh ke mũ ra, sỹ ã mĩ ěmĩ nĩm jé. Û ki jãvãnh,” he tóg ti mĩ.

⁸ Hã ra tóg sir to vỹ mãn', to vỹ mãn' he mũ. Hã kũ tóg nĩ kũ ti mĩ nĩm mũ sir, ti tỹ ti mĩ ěmĩ to vỹ mũ ti. Ti régre vẽ, ù tỹ ti mĩ to vĩnh kãtĩ mũ ti. Ge ra tóg ti mĩ nĩm ke tũ nĩ vẽ, ti tỹ tỹ ti régre ra. Ti tỹ ti mĩ to vỹ mãn', to vỹ mãn' he tugrĩn tóg sir ti mĩ nĩm mũ jãvo. Ěg tỹ Topẽ mré vỹ ri ken hã vẽ,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Ha mẽ, sỹ ãjag mĩ nén tó mũ tag ti. Topẽ mĩ nén kar to vĩmnĩ, kũ tóg ãjag mĩ han mũ sir. Ājag tỹ ti mĩ nén ù to vỹ mũ ěn jãvãnh nĩ, kũ ãjag tóg venh ke mũ sir. Ti mré vỹ kũ ěg tỹ ti jãnkã tỹ tórón tórón ke ri ke han nĩ, kũ tóg ãjag mĩ ti róm ri ke han mũ, ti tỹ ãjag mĩ ãjag tỹ nén to vỹ mũ ěn han kũ. ¹⁰ Hỹ, hã vẽ. Ājag tỹ ti mĩ nén to vĩnh kũ tóg ãjag mĩ han mũ. Ājag tỹ ti jãvãnh kũ ãjag tóg venh ke mũ. Ājag tỹ ěg tỹ jãnkã tỹ tórón tórón ke ri

ke han kũ tóg ãjag mĩ ti róm ri ke han mũ. ¹¹ Kejẽn ãjag kósin tóg ãjag mĩ pirã to vỹ mũ. Kũ ãjag pi(jé) ti mĩ pỹn nĩm ke mũ'. Pirã hã nĩm jé ãjag tóg ke mũ. ¹² Kejẽn tóg ãjag mĩ garĩnh ovo to vỹ mũ, ãjag kósin ti. Kũ ãjag pi(jé) ti mĩ pỹn kakrã nĩm ke mũ'. Garĩnh ovo hã nĩm jé ãjag tóg ke mũ. ¹³ Jykre pãno ãjag nỹtĩ. Ājag jykre pãno (hã) ra ãjag tóg ãjag krẽ mĩ nén ù há nĩm tĩ. Ge ti nĩ gé, ãjag tỹ Topẽ mĩ nén ù to vĩnh kũ. Nén ù há hã nĩm jé tóg ke mũ. Hã ra tóg ãjag kãfór han tĩ, ěg jóg tỹ kanhkã tá nĩ ti. Ājag tỹ ti mĩ to vĩnh kũ tóg ã kuprĩg tỹ ãjag jagrẽ han ke mũ mỹr, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Topẽ jykre hã han kũ tar nĩ

(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)

¹⁴ Kejẽn tóg ùn jagrẽ kórég mĩ ti jagrẽ kutẽm mũ. Ti vỹ vãnh han ja tóg nĩ, ti jagrẽ ti. Jesus tỹ ti kutẽm kar tóg vỹ há nĩ sir. Kũ tóg vẽnhan kar mĩ e tĩ sir, ag mĩ tóg sér tĩ sir. ¹⁵ Hã ra ù ag tóg ti to: “jagrẽ kórég ti nĩ,” he mũ. “Nén-Kórég ag pã'i vỹ tỹ ti jagrẽ nĩ, Satanás ěn, Belzebu he mũ ěn,” he ag tóg mũ, ón kũ. “Hã kũ tóg Nén-Kórég ag pan tĩ, ag jagrẽ kórég ag. Nén-Kórég ag pã'i jykre tỹ tóg ag pan tĩ,” he ag tóg ón kũ, Jesus to. ¹⁶ Hã ra ù ag tóg ón kũ ti jykre ve sór mũ gé, kũ ag tóg ti tỹ ěg tỹ nén han vãnh han mũ ve sór mũ sir, ti tỹ ag mĩ kanhkã jykre ven jé.

¹⁷ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ nén to jykrén mũn

ki. Hã kÿ tóg ag mÿ: “pã'i pir krēm ke ag tÿ jagnē kato tēn kÿ ag tóg jagnē kãgtén kãn ke mÿ,” he mÿ. “Īn pir krēm ke fag tÿ jagnē kato tēn kÿ fag tóg jagnē kãgtén kãn ke mÿ gé sir. ¹⁸ Ge ti nĩ, Nén-Kórég ag jykre ti. Nén-Kórég ag tÿ jagnē kato tēn kÿ ag tóg jagnē tÿ tũ' henh mÿ gé vĕ, Satanás ag. Hã kÿ tóg vĕnhmÿ nĩ, ājag vĩ ti, ājag tÿ iso: “Satanás jykre tÿ, Belzebu ěn jykre tÿ tóg Nén-Kórég ag pan tĩ,” he mÿ ti. Ag tÿ jagnē kato tĕgtĕ to ken hã vĕ sir, ha mĕ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ “Belzebu jykre tÿ tóg ag pan mÿ, Nén-Kórég ag,” he ājag tóg tĩ iso. Ājag mré ke ag to jykren nĩ. Nén-Kórég ag pan ag tóg tĩ gé, ājag mré ke ag. Ag pí(jé) Satanás jykre ki ag pan tĩ'. Topĕ jykre ki ag tóg ag pan tĩ (mÿr') Ājag tÿ tag to jykren kÿ ājag tóg inh jykre há ki kanhrãn ke mÿ vĕ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁰ “Topĕ kuprĩg jykre tÿ sóg Japo ag pan tĩ mÿr, ha mĕ. Topĕ kuprĩg tÿ Japo ag pan kãn kÿ Topĕ tóg tÿ ěg pã'i nĩ vĕ, mÿr. Tag to jykren nĩ,” he tóg, Jesus ti.

²¹ “Ū tÿ é he (ka)mĕ ag tóg ājag tũ ki rĩr há han ti. Ag rógro vÿ jĕgtĩ, kÿ ag tóg ājag ĩn ki rĩr tĩ sir, ũ tÿ ag tũ mãg tũ nĩn jé. Kÿ ũ tóg ag tũ vóg ke tũ nĩ gé, ag tÿ ki rĩr há han kÿ. ²² Kejĕn ũ tóg ũ tóg ũ tÿ é he (ka)mĕ ěn in tá jun mÿ, ũ tÿ ti tar kãfór nĩ ti. Ti rará kãfór nĩn kÿ tóg ti tÿ hĕn ri kenh mÿ sir. Kÿ tóg ti rógro vãg mÿ. Ti tÿ ũn kãgtén jafã vãg tóg mÿ, kÿ tóg ti tũ mãn kãn mÿ gé sir.

Ge ti nĩ, isÿ nĕn han mÿ ěn ti. Ū tÿ é he (ka)mĕ ri ke ti nĩ, Japo ti, hã ra sóg ũn tar ěn ri ke nĩ,” he tóg.

²³ “Ājag tÿ tÿ inh mré ke tũ nÿtĩn hã kÿ ājag tóg inh kato tĕgtĕ mÿ. Ājag tÿ inh mré ěprã ke ag tÿ Topĕ to kãmũ han tũ nĩn kÿ ājag tóg ag kãmũ kamĕg mÿ,” he tóg.

Vĕnh jagrĕ kórég vÿn kenh ke
(Mt 12.43-45)

²⁴ “Kejĕn sóg vĕnh jagrĕ kórég ũ kutĕm mÿ. Kÿ tóg ga kórég mĩ tĩ mÿ, ti jagrĕ ěn ti. Goj venh ke tũ tóg nĩ, tá. Vĕnhkãn ke tũ tóg nĩ gé, ti tÿ hĕ ri ken kÿ vĕnhkãn ke tũ tĩn kÿ. Kÿ tóg vãhã to jykren mÿ sir. “Inh hÿn ěn ra tĩg mãn ha, sÿ ũ tá kãkutĕ ja ěn ra. Inh mÿ tóg tÿ ĩn ri ke ja nĩ, kÿ inh jé hÿn ti kãra rã mãn ha,” he tóg mÿ, ti jagrĕ ěn ti. ²⁵ Kÿ tóg ti venh kãtĩ mÿ. Hã ra tóg sir krĩ há nĩ. Kÿ tóg ti mÿ ĩn há ri ke nĩ sir, ĩn prur, ĩn sĩnvĩ ri ke. ²⁶ Kÿ tóg Nén-Kórég tÿ 7 (ke) ag mÿ tónh tĩ mÿ sir. “Ha kãmũ jĕg,” he jé tóg ke mÿ. Hã ra ag jykre pãno tóg ti jykre pãno kãfór nĩ. Kÿ ag tóg sir ũ ěn kãge ge mÿ, tÿ ag tóg ti jagrĕ nÿtĩ sir, isÿ ũn mÿ ti jagrĕ pir kutĕm ja ěn ti. Hã kÿ tóg kórég tãvĩ nĩ sir. Ti jagrĕ kórég pir kutĕm inh nĩ vĕ, hã ra ũ tÿ 8 (ke) ag tóg tÿ ti jagrĕ nÿtĩ, ti tÿ inh ki rá tũ nĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ vĕnh jagrĕ jykre tón hã vĕ.

Topĕ tÿ ěg ve há han ke

27 Kÿ ù tÿ ti vÿ mÿg mÿ ù fi tóg prÿr mÿ sir, fi tÿ ti vÿ tag mÿ kÿ. Ûn e ãn kãmÿ fi tóg jÿ nÿ, kÿ fi tóg ti mÿ ke mÿ. “!..Topÿ vÿ ã mÿnh fi ve há han, fi tÿ ã han tugrÿn, fi tÿ ã pafãm tugnen..!” he fi tóg, prÿr kÿ. 28 Kÿ Jesus tóg fi mÿ: “hÿ,” he mÿ. “Hã ra Topÿ vÿ ã ve há han ke mÿ gé, ã tÿ ti vÿ jÿmÿn kÿ. Hã kÿ ã tÿ ti vÿ mÿ kÿ ke króm nÿ, kÿ tóg ã ve há tãvÿ han ke mÿ,” he tóg, Jesus ti, ù tÿ prÿr mÿ ãn fi mÿ.

Jesus tÿ ón kÿ milagre han ke tÿ

(Mt 12.38-42)

29 Hã ra ù tÿ hÿn ri ke ag tóg sir tá junjun mÿ, ti vÿ mÿ jÿ. Kÿ tóg fór tãvÿ tÿ. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kórég ãjag nÿtÿ,” he mÿ. “Ón kÿ ãjag tóg nÿn han vãnh ve sór mÿ. Venh ke tÿ ãjag tóg nÿ. Nÿn ù pir hã ve jÿ ãjag tóg ke mÿ, hã vÿ: Jonas tÿ nÿn ve ja ãn ri ke, he mÿ,” he tóg. 30 “Jonas vÿ cidade tÿ Nínive tá ke ag mÿ Topÿ vÿ tó ja nÿ, kÿ ag tóg ti vÿ mÿ há han ja nÿ. ãn ri ke han jÿ sóg ke mÿ, ãjag mÿ. Tÿ sóg ãprã ke fi kósín ãn nÿ,” he tóg. 31 “Kÿ pã'i mág ãn fi, kanhkã tãpér tÿ sul tá kãtÿg ja ãn fi, tã tá kãtÿg ja ãn fi vÿ nÿnh ke mÿ gé, kurã tÿ ãgno ki, sÿ vÿnh kar jÿkre venh ke kurã ãn ki. ãjag mrÿ fi tóg jÿnh mÿ, kÿ Topÿ tóg ãjag mÿ vÿ kónãn ke mÿ, fi ve kÿ. Kanhkã fyr ja tá fi tóg kãtÿg ja nÿ, vãsÿ, fi tÿ pã'i mág tÿ Salomão vÿ mÿ jÿ. Salomão kãfór vÿ tÿ inh nÿ, hã ra ãjag tóg inh vÿ mÿ jãvãnh nÿtÿ fi jãvo,” he tóg. 32 “Kÿ Topÿ vÿ Nínive tá ke ag ve kÿ ãjag

mÿ vÿ kónãn ke mÿ gé, kurã tÿ ãgno ãn ki, ha vemnÿ. Nínive tá ke ag tÿ Jonas vÿ mÿ kÿ ag tóg ãjag jÿkre togvãnh ja nÿ. Tÿ sóg Jonas kãfór nÿ, hã ra ãjag tóg ãjag jÿkre tovãnh jãvãnh nÿtÿ, sÿ ãjag mÿ tó tÿ (hã) ra,” he tóg, Jesus ti.

Jÿngrÿ ri ke ãg nÿtÿ

(Mt 5.15; 6.22-23)

33 “Ëg tÿ lampião grug kÿ ãg pi(jÿ) ãn krÿm péju kÿn fÿg tÿ', ãg pi(jÿ) kÿj krÿm fÿg tÿ'. Ti fÿg jafã kri ãg tóg fÿg tÿ, lampião gru ti. Kÿ ãg tóg ti gru tÿ ve há jÿgtÿ, ãg tÿ ãn kãtã kãmÿ kÿ,” he tóg, Jesus ti.

34 “Ëg kanÿ hã tóg tÿ ãg tÿ ve jafã nÿ. Kÿ tóg ãg jo kurã han tÿ, ãg kanÿ ti, ti há nÿn kÿ. Kÿ tóg ãg jo kurã kar nÿ sir, ãg kanÿ há nÿn kÿ. Ëg kanÿ kórég nÿn kÿ tóg ãg jo kuty ke kãn mÿ sir. Kÿ tóg ge nÿ, ãg jÿkre kórég ti. Ëg kanÿ kórég ri ke ti nÿ, ãg jo kuty han tóg tÿ.

35 Kÿ vÿnh kanhrãn nÿ. Ke tÿ nÿ mÿ ra tóg ãjag jo kuty ri ke nÿ. Vÿnh jÿkre kórég hã vÿ. Kÿ vÿnh jÿkre kórég han sór tÿg nÿ. 36 ãjag jo kurã nÿn kÿ tóg há tãvÿ nÿ, ãjag jo kuty tÿ nÿn kÿ, ãjag jo kuty sÿ tÿ nÿn kÿ ke gé. ãjag jÿkre há tãvÿ nÿn kÿ tóg ãjag jo kurã ri ke nÿ. Kÿ ãjag tóg sir lampião gru ri ke nÿtÿ gé. Lampião gru mág nÿn kÿ tóg kómkóm ke tÿ, ãg kanÿ jo, kÿ tóg ãg mÿ jÿngrÿ há han tÿ. Ge ãg nÿtÿ, ãg jÿkre há tãvÿ nÿn kÿ, ti kórég sÿ tÿ nÿn kÿ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ Topÿ jÿkre há tón hã vÿ.

Jesus tỹ ũn jykre régre ag mỹ
vĩ kónãn

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

³⁷ Ti tỹ ag mré vēmén kar Fariseu ũ tóg ti mỹ: “inh mré jěn kãtĩg,” he mũ. Kỹ tóg ti mré tĩ mũ, ti mré jěn jé, Jesus ti. ³⁸ Hã ra Jesus tóg Judeu ag jykre han ja tũ nĩ, ag jěn jé ag tóg vènh nĩgpég tĩ. Kỹ tóg Fariseu ên mỹ e tĩ. Kỹ tóg to jykren kónãn mũ sir.

³⁹ Kỹ Jesus tóg ki kanhró nĩ, kỹ tóg ti mỹ kãmén mũ. “Fariseu vỹ tỹ ãjag nỹtĩ,” he tóg. “Kỹ ãjag tóg copo ven ja kugpég tĩ, pénky ven ja ke gé, hã ra ti kãtã ke tóg kavéj nĩ. Kỹ ãjag jykre vỹ ge nỹtĩ gé. Jykre há nĩ ve ãjag tóg nỹtĩ, hã ra ãjag tóg vènh jykre pãno han tĩ, hã vỹ: jãnkamy to ag lograr he tĩ, he mũ, ãjag prũ tũ fag mré nỹ, he mũ gé. ⁴⁰ Krĩ tũ pẽ ãjag nỹtĩ. Ũ tỹ êg ven ja han mũ vỹ êg jykre han mũ gé mỹr. Êg jykre há nĩn kỹ êg ven ja vỹ há nĩ gé. ⁴¹ Ũ jagãgtãn ra, ãjag tỹ nén ũ tỹ. Vènh jykre há kar han ra, kỹ tóg ãjag tỹ nén ũ kar jãnhkri nĩ ri ke nĩ sir,” he tóg.

⁴² “Fariseu', Topẽ vỹ ãjag ve kónãn. Ón kỹ ãjag tóg Topẽ mỹ ãjag jakré tỹ dízimo han kãn tĩ. ãjag jakré tỹ hortelã tỹ 10 (ke) nĩn kỹ ãjag tóg Topẽ mỹ ũn pir nĩm tĩ, dízimo han kỹ. ãjag jakré tỹ arruda tỹ ãjag tóg dízimo nĩm tĩ gé, ãjag jakré tỹ vènh kagta kar tỹ mỹr, ãjag tỹ nén ũ kar mré hã. Nén ũ kar tỹ ãjag tóg dízimo vin tĩ, Topẽ mỹ. Hã ra ãjag tóg vènh jykre kuryj han tũ nĩ jãvo. Topẽ to

há tũ ãjag tóg nỹtĩ, ti vĩ jëmẽ jãvãnh ãjag tóg nỹtĩ. ãjag tỹ ti tỹ êg jyvèn ki króm mré hã ãjag jakré tỹ dízimo vin ra tóg há tãvĩ nĩnh mũ vè, ha mẽ. Hã ra ãjag tóg ki króm sór tũ nĩgtĩ,” he tóg.

⁴³ “Fariseu', Topẽ vỹ ãjag ve kónãn. Vènh kanhrãn jafã krêm ãjag tóg vènh kãpãm kỹ nỹtĩ, vènh kar tỹ ãjag ve jé. Cidade kaju tá ãjag tóg mũgtĩ, kỹ vènh kar tỹ ãjag mỹ: “Senhor, ã mỹ há?” hen kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ. ⁴⁴ Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mỹr. Vènh kej si ri ke ãjag nỹtĩ, vènh kej to ró tũ ri ke. Kri mũ ag tóg tĩ, vènh kar, kỹ ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, ti tỹ tỹ vènh kej nĩ ti. Kỹ ag tóg vènh vatánh tá vènh kavènh tĩ. Tag ri ke ãjag tóg nỹtĩ. Kỹ ãjag krêm ke ag vỹ Topẽ vĩ mranh tĩ, ãjag ven kỹ,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mỹ.

⁴⁵ Kỹ Topẽ vĩ to professor ũ tóg Jesus mỹ: “ã tỹ Fariseu ag mỹ tag tó kỹ ã tóg êg to vĩ kónãn tĩ nĩ gé, ag mré,” he mũ, êg Senhor mỹ.

⁴⁶ Kỹ tóg: “ón kỹ Topẽ vĩ to professor',” he mũ. “Hỹ, Topẽ vỹ ãjag ve kónãn gé,” he tóg. “Vènh kar mỹ ãjag tóg vènh jykre kufy nĩm tĩ. Kufy jagy tĩ nỹ, vènh jykre ên ti, kỹ ãjag tóg han sór tũ nĩgtĩ. Ge ra ãjag tóg ag mỹ: “ha ki króm,” he tĩ. ⁴⁷ Topẽ vỹ ãjag ve kónãn mỹr. ãjag jóg'jóg ve ag vỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag kãgtén. Jãvo ãjag tóg ag kej ki rĩr há han tĩ. ⁴⁸ Hã ki ãjag tóg ãjag jóg'jóg ve ag tỹ ag kãgtén to: “há ti nĩ,” he tĩ. Hã ki tóg ãjag mỹ há nĩ mỹr, ag tỹ

ag kãgtén ja tugrîn. Ag hã vỹ ag kãgtén ja nĩ, kỹ ãjag hã nỹ ag kej ki rĩr há han tí'." he tóg. ⁴⁹ "Hã kỹ Topẽ vỹ ãjag to vỹ ja nĩ. Ki kanhró ti nĩ, Topẽ ti, hã kỹ tóg ãjag to vỹ kónãn ja nĩ, ha mẽ. "Inh vỹ tó tí ag jëgnẽ jé sóg ke mũ ag mỹ, isỹ ùn vin mũ ag ke gé, ag tỹ ag mỹ inh vỹ tó jé. Hã ra ag tóg ag vóg kónãn ke mũ, ag kãgtén jé ag tóg ke mũ," he ja tóg nĩ, Topẽ ti. ⁵⁰ ãjag jóg'jóg ve ag vỹ ag kygrên kãn, hã ra tóg ãjag mỹ há tí, hã kỹ Topẽ vỹ to ãjag vóg kónãn ke mũ. Û tỹ hên ri ke ag kygrên ag tóg, ãjag jóg'jóg ve ag, Topẽ tỹ êprã ke ag han kar kỹ. ⁵¹ Ti kãke tóg Abel tén. Ti nón ke ag kãgtén ja ag tóg nĩ gé, ãjag jóg'jóg ve ag, Zacarias mré hã. Topẽ ìn jãnkã krêm ag tóg ti tân, Topẽ mỹ nén ù pũn jafã ên ki, Zacarias ti. Topẽ tỹ jëgnëg mũ ag kãgtén tovãnh tũ pẽ ag nỹtĩ, ãjag jóg'jóg ve ag. Hã ra tóg ãjag mỹ há tí. ãjag tỹ ag kygrên kãn ri ke ti nĩ. Ûn kãgter mũ tag jagfy kajãm kãn jé ãjag tóg ke mũ, ha vemnĩ. ãjag mỹ sóg tó mũ mỹr," he tóg, Jesus ti.

⁵² "Ón kỹ Topẽ vỹ to professor', Topẽ vỹ ãjag ve kónãn. Topẽ vỹ tỹ êg kanhrãn mũ ên ki ge jãvãnh ãjag tóg nỹtĩ mỹr'. Kỹ ù tỹ ki rã sór mũn kỹ ãjag tóg ti mỹ tó kónãn tí, ti tỹ ki vënh fón tũ nĩn jé. Kỹ tóg êg tỹ ù jo ìn nĩfenh ên ri ke nĩ, ãjag tỹ ag tỹ Topẽ ki ge kamëg ti," he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ù tỹ ón kỹ Topẽ vỹ to professor ag mỹ vỹ kónãn hã vë.

⁵³ Ti tỹ tag tó kar kỹ tóg hên

ra tí mũ sir. Tag pãte Topẽ vỹ to professor ag tóg ti mré mũ kỹ ti tugnỹm tí, Fariseu ag ke gé. Ag tỹ ti vỹ to ti se sór vë. Hã kỹ ag tóg ón kỹ ti ki jëmëgmëg mũ. ⁵⁴ Ón kỹ ag tóg ti vỹ jëmëg tí gé sir, ag tỹ ti vỹ to ti kãgmĩn jé.

12

*Ûn jykre régre ag
(Mt 10.26-27)*

¹ Hã ra ù tỹ hên ri ke ag vỹ vënh mãn kỹ nỹtĩ nĩ. E tãvĩ ag tóg tí ha, mìl tỹ hên ri ke ag. Kỹ ag tóg jagnë sãnsãn mũ sir, ag e nỹtĩn kỹ. Kỹ Jesus tóg ag kanhrãnrãn mũ. ã mré mũ tí ag kanhrãn vén tóg mũ, kỹ tóg ag mỹ: "Fariseu ag jykre han sór tũg nĩ," he mũ. "Pão jëgja jafã ri ke ti nĩ, ag jykre ti, hã kỹ tóg Topẽ mỹ kórég nĩ. Ag jykre hã vë, ha mẽ: jykre régre ag nỹtĩ. Kỹ tag tóg Topẽ mỹ kórég tãvĩ nĩ," he tóg. ² "Êg tỹ péju kỹ nén han mũ vỹ vënh ven kãn ke mũ, êg tỹ vënh kar vatánh tá nén to jykrén mũ vỹ vënh ven kãn ke mũ, kurã tỹ êgno ki," he tóg. ³ "ãjag tỹ vënh kar vatánh tá vëmén ja ên mẽ kãn jé ag tóg ke mũ, vënh kar. ãjag tỹ kékén kỹ nén tó ja ên tó kãn jé ag tóg ke mũ, jamã hár(a), ãjag tỹ ìn kãtã nén tó ja ên. Hã kỹ vënh jykre régre han tũg nĩ," he tóg.

*Êg tỹ êprã pã'i ag kamëg ke
tũ
(Mt 10.28-31)*

⁴ "Ha mẽ, iso há ãjag nỹtĩ. Ag kamëg tũg nĩ, ù tỹ êg tén tí ag, pã'i ag. Ag tỹ êg tén kar kỹ ag

tóg ěg tỹ hě ri kenh ke tũ nĩ sir. Hã kỹ ag kaměg tũg nĩ. ⁵ Ājag mỹ sóg tónh mũ ha, ājag tỹ ũn kaměg ke ti, hã vỹ: Topě, he mũ. Ti hã ne ěg tén kar nũgme ki ěg vãm ki kanhró nĩ', mỹr ha mẽ'. Kỹ ti hã kaměg nĩ. ⁶ Sěsĩ vãm ag tóg tĩ, jãnkamy kato, ěg tỹ ko jé. Jěsĩ tỹ 5 (ke) kato ěg tóg jãnkamy pir mąg tĩ. Hã ra Topě pi(jé) ag kã jatun mũ'. Ag ki rĩr nĩ tóg nĩ, sěsĩ ěn ag ki. ⁷ ěg ki rĩr tóg nĩ gé, Topě ti. ěg tỹ nén vэг mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Hã kỹ tóg ěg gãnh ki kanhró nĩ gé. Nĩkrén kãn ja tóg nĩ, Topě ti, ěg gãnh ti. Jěsĩ kãfór ājag tóg nỹtĩ, Topě mỹ. Ājag kãmĩ ũn pir tóg sěsĩ e kãfór nĩ, ti mỹ. Hã kỹ ag kaměg tũg nĩ, ũ tỹ ěg tén sór mũ ag," he tóg.

Ěg tỹ Jesus kãmén ke

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ "Hã kỹ sóg ājag mỹ tag tó mũ. Ěprã ke ag mỹ: "tỹ sóg ti mré ke nĩ," hemnĩ, iso. Ag kaměg tũg nĩ. Kỹ sóg ājag tónh ke mũ gé, Topě tỹ jěně jafã ag mỹ, kurã ěn kã, ājag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩ ti. Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ, ha mẽ. ⁹ Ājag tỹ ěprã ke ag mỹ inh kãmén tũ nĩn kỹ sóg ājag tónh ke tũ nĩ gé, Topě tỹ jěně jafã ag mỹ, ājag tỹ iso: "ti ki kagtĩg sóg nĩ," hen kỹ," he tóg.

¹⁰ "Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn nĩ. Ag tỹ iso veme jũ han kỹ sóg ag mỹ vėnh pãte fón sór mũ. Ag tỹ hã ra Topě kuprĩg to veme jũ han kỹ Topě tóg ag

mỹ vėnh pãte fón mãn ke tũ nĩ ha," he tóg.

¹¹ "Ājag vin jé ag tóg ke mũ, pã'i ag mỹ, governador ag mỹ ke gé, ag tỹ ājag sigse jé. Ěg vėnh kanhrãn jafã krēm ag tóg ājag ki jěmě sór ke mũ, ājag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ti, ha vemnĩ. Hã ra to krĩ kufy han tũg nĩ, ājag tỹ ag mỹ inh kãmén ke ěn to. ¹² Topě kuprĩg hã ne ājag kanhrãn ke mũ', kurã ěn kã. Hã kỹ ājag tóg tónh ke mũ sir," he tóg, Jesus ti, ā mré mũ tĩ ag mỹ.

Ěg tỹ nén ũ to ěn ke tũ

¹³ Kỹ ũn e ag kãmĩ ũ tóg Jesus mỹ: "Senhor'," he mũ. "Inh jo inh kãke mré vĩmĩ, ěg tỹ ěg panh ter ja tỹ nén kar vėnh kãpãm jé, ti kuge ti," he tóg, Jesus mỹ.

¹⁴ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "vó," he mũ. "Isũ pijé'," he tóg. "Inh pi(jé) ā mỹ ā kuge ve sór mũ'. Inh pi(jé) ā tũ tỹ vėnh kãpãm sór mũ'," he tóg.

¹⁵ Kỹ tóg ag kar mỹ: "ker nén ũ to ěn hě'," he mũ. "Ěg tỹ nén kar pi(jé) ěg rĩr han ke mũ'. Ěg tũ mág nĩ ra ěg pi(jé) mũ há han ke mũ'," he tóg.

¹⁶ Kỹ tóg ag mỹ: "vėnh jykre há vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ," he mũ. "Ũn rico tóg nĩ ja nĩgtĩ mỹr," he tóg. "Ti japỹ vỹ nén kar kaně e han ja nĩgtĩ. ¹⁷ Kỹ tóg to jykrén mũ sir, ũn rico ti. "Inh hỹn ne han mũ ha?" he tóg. "Inh pãjó mág vó, inh pãjó kãsa vó, sỹ krēm isũ kar rãg jé?" he tóg. ¹⁸ "Inh pãjó kókén jé sóg ke mũ, sỹ ti jěgia ki ũn mág han jé, kỹ sóg krēm

isũ kar vin mũ, inh jakré kanẽ kar ti,” he tóg mũ, to jykrén kỹ. ¹⁹ “Kỹ sóg jatu nĩ sir. Isũ vỹ prỹg tỹ hẽn ri ke pétẽm mũ, kỹ sóg rãnhraj mãn ke tũ nĩ ha. Jatun mỹ sóg jẽg nĩnh ke mũ, kron nĩ jé inh ke mũ gé. Inh mỹn sér tĩ sir, sỹ jatu nĩn kỹ,” he tóg, to jykrén kỹ, ùn rico ti.

²⁰ Hã ra Topẽ tóg ti mỹ vĩ mũ. “Krĩ tũ ã nĩ,” he tóg ti mỹ. “Kuty tag kã ã tóg ter ke mũ ha, kỹ ã tũ mág tag tỹ tỹ ù tũ nĩnh ke mũ ha ke gé. Ma tũg ke tũ ã tóg nĩ. ã ter ke vẽ,” he tóg ti mỹ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ù tỹ ã panh tũ mãn sór mũ ẽn mỹ. ²¹ “Ge tóg tĩ, ẽg tỹ ga kri nẽn ù há ve sór kỹ, ẽg tỹ kanhkã tá tỹ nẽn ù tũ nĩn kỹ, Topẽ mré. Ẽg pi(jé) ga kri ẽg tũ mág ẽn ma mũnh mũ'. Ẽg tỹ kanhkã tá tũ mág nỹtĩn kỹ tag hã tóg há nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ẽg tỹ nẽn ù to krĩ kufy han ke tũ
(Mt 6.25-34)

²² Kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “ha vé,” he mũ. “Vẽjẽn to jykrén kỹ krĩ kufyg tũg nĩ,” he tóg. “Inh hỹn ùri ne konh mũ'? Inh hỹn ne tunh mũ'?” he tũg nĩ. ²³ Topẽ tỹ ẽg han ja vẽ, ẽg tỹ ga kri mũ jé. Hã kỹ tóg ẽg jẽn ki rĩr ke mũ gé, ẽg kur ki ke gé. ²⁴ Sēsĩ to jykrén nĩ. Ag mỹ ẽkrãn tĩ'? Vó. Ag mỹ ãjag jakré kunũg tĩ'? Vó. Ag mỹ pãjóg han tĩ'? Vó, ke tũ ag tóg nĩgtĩ, ge ra Topẽ tóg ag jẽn tĩ. Jēsĩ kãfór ãjag tóg nỹtĩ, Topẽ mỹ, hã kỹ tóg ãjag jẽn ke mũ gé. ²⁵ Kỹ, Topẽ tỹ ẽg jé prẽr kỹ

ẽg tóg mũnh mũ gé. Ẽg pi(jé) mũnh ke tũ nĩ', ti tỹ ẽg jé prẽr kỹ'. Ẽg tỹ to krĩ kufy han mũ ra ẽg tóg tũg mũ. ²⁶ Ẽg pi(jé) ẽg krĩ kufy tugrĩn, ẽg krĩ há tugnĩn mũnh ke tũ nĩ'. Mũ jé ẽg tóg ke mũ, ti tỹ ẽg jé prẽr kỹ. Hã kỹ nẽn ù ù to krĩ kufy han tũg nĩ.

²⁷ Ka fej to jykrén nĩ gé. Jatun mỹ tóg mog tĩ. Rãnhraj tũ tóg nĩgtĩ, kur han tũ tóg nĩgtĩ. Hã ra tóg sĩnvĩ nỹtĩgtĩ, ka fej ti, kỹ pã'i mág tỹ Salomão ẽn kur tóg ri ke tũ nỹtĩ ja nĩgtĩ, ti sĩnvĩ ja ra, vẽn kar kur sĩnvĩ kãfór ti nĩ, Salomão kur ti. Ki hã sóg tó mũ mỹr. ²⁸ Topẽ hã ne ka fej sĩnvĩ han tĩ'. Hã ra tóg kãnhmar kãgter tĩ, ka fej ti, ti sĩnvĩ ra. Ẫri tóg há nỹtĩ, tỹ vaj kỹ tóg kógungun tĩ. Topẽ tỹ ka fej sĩnvĩ han kỹ tóg ãjag kur ki rĩr ke mũ gé, ha vemnĩ. Kỹ ti to: “ti mỹ ẽg mỹ kur nĩm mũ vỹ?” he tũg nĩ. ²⁹ “Inh hỹn ne konh mũ', ùri?” he tũg nĩ gé. To krĩ kufy han tũg nĩ. ³⁰ Topẽ ki ge tũ ag vỹ tag to jykrén mág tĩ. Hã ra ẽg jóg tỹ Topẽ vỹ ẽg ki kanhró nĩ, ẽg tỹ nẽn konh ke mũ ti, ẽg kur ti ke gé. Kỹ to krĩ kufy han tũg nĩ. ³¹ Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ ẽn hã ve jé vãsãnsãn nĩ. Kỹ tag hã to jykrén nĩ. Kỹ Topẽ vỹ ãjag mỹ ãjag tỹ nẽn ve sór mág ẽn vin ke mũ sir,” he tóg, Jesus ti.

Kanhkã tá ẽg tũ
(Mt 6.19-21)

³² “Kamẽg tũg nĩ, ãjag pipir nỹtĩ ra. Ẽg jóg tỹ Topẽ vỹ ãjag to há nĩ, hã kỹ tóg ãjag mỹ kanhkã ti ven sór mũ, ha mẽ.

³³ Ājag tỹ nén kar vin nĩ, ũn vėsýrénh mũ ag mỹ. Hã kỹ ājag tóg kanhkã tá tỹ nén ũ mág nýtĩnh mũ. Tá ājag kuge tóg tũ' henh ke tũ nĩ. Tag ki ěg tóg ěg jänkamy fón tĩ, nén ũ kar to. Tá tóg tũ' he jāvãnh nĩ, ěg kuge ti. Tá ũ tóg péjunh kãtĩg ke tũ nĩ gé, tá ti ga tóg kaggranh ke tũ nĩ gé. Kanhkã tá ěg tũ vỹ ge nĩ. Tũg jāvãnh ti nĩ. ³⁴ Ājag tỹ ga kri tỹ nén ũ mág nýtĩnh kỹ ājag tóg ga kri mũ mág sór mũ. Ājag tỹ hã ra kanhkã tá tỹ nén ũ mág nýtĩnh kỹ ājag tóg kanhkã ra mũ sór mũ, kỹ tag hã ne há nĩ," he tóg, Jesus ti.

Ēg tỹ Jesus kãtĩg mãn jāvãnh ke

³⁵ "Ēg kur tỹ ěg tóg vėsógfĩg tĩ, ěg tỹ rãnrãj há han jé. Ēg lampião grug ěg tóg tĩ, kuty kã, ěg tỹ ve há han jé. Ēn ri ke han nĩ, ājag tỹ inh kãtĩg mãn ke jāvãnh kỹ. ³⁶ Kỹ ājag tóg ũn camarada ri ke nýtĩ. Kejẽn ag patrão vỹ hẽn ra tĩg mũ, ã prũ ke festa mág han jé. Kỹ ti camarada ag vỹ ti tỹ tá vỹn ke jāvãnh nýtĩ. Ag tỹ ti jāvãnh há han kỹ tóg há tĩ, ag nũgnũr tũ nĩnh kỹ. Kỹ ag tóg kãnhmar ti tỹ jãnkã tỹ tórón tórón ke kỹ mẽnũ mũ, kỹ ag tóg ti mỹ róm ke mũ sir, ti jun kỹ. ³⁷ Kỹ tóg kejẽn jun mũ sir, ag patrão ti. Kỹ tóg sér tĩ, ti camarada ag tỹ ti jāvãnh nýtĩnh kỹ. Kỹ tóg ag mỹ vỹ há han ke mũ sir. Kỹ tóg vėsóg fĩn kỹ ag mỹ: "nĩgnĩ ra ver, mesa to," henh ke mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ vėjẽn ven ke mũ. Ag patrão hã ne ã camarada

ag mỹ vėjẽn ven ke mũ', ha vemnĩ. Ki hã sóg tó mũ," he tóg, Jesus ti. ³⁸ "Hẽn ri ke mũn tóg meia noite ki jun ke mũ, hẽn ri ke mũn tóg galo kyr mũ ra jun ke mũ. Ti camarada ag tỹ ti jāvãnh kỹ nýtĩnh kỹ tóg ag mỹ vỹ há távĩ han ke mũ sir, ha vemnĩ," he tóg, Jesus ti.

³⁹ "Kỹ tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Inh kãtĩg mãn ke vỹ ũ tỹ nén ũ pigju(g) tĩ kãtĩg ri ke nĩnh mũ. Ũ tỹ ti ĩn krēm nĩ ěn pi(jé) ki kanhró nĩ', hora kã ti kãtĩg ke mũ ti. Ũ tỹ ti tỹ nén ũ péju sór mũ tóg ěn ge nĩ, ha mẽ. Ti tỹ ti kãtĩg ke hora ki kanhró nĩ (hã) ra tóg ã kanẽ fãn mũ vẽ, ti tỹ ti ĩn kãra rã tũ nĩ jé. Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ. ⁴⁰ Ge ti nĩ, inh kãtĩg mãn ke ti. Vẽnũ ki rĩr, vẽnũ ki ěmẽ. Ēprã ke fi kósĩn vỹ kãtĩg ke mũ, ājag tỹ ti kãtĩg ke to jykrén tũ (hã) ra," he tóg, Jesus ti.

Ũn camarada to comparãção

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Kỹ Pedro vỹ ti mỹ: "Senhor'," he mũ. "Ā tỹ ũ mỹ ke nẽ, ã tỹ tó ja tag ti? Ā tỹ ũ tỹ ã ki ge tũ ag mỹ ke mỹ, ěg mỹ ke mỹ vó?" he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ.

⁴² Kỹ ěg Senhor tóg ti mỹ: "hỹ," he mũ. "Kejẽn patrão tóg hẽn ra tĩg sór mũ, kỹ tóg ã camarada ag kã ũ tỹ pã'i han mũ, ti tỹ ti jo ã mré camarada ag ki rĩr jé. Ũ tỹ ã rãnrãj ki rĩr há han tĩ ěn kuprẽg tóg mũ, ti tỹ ag mỹ vėjẽn ven jé, vėjẽn ke horan ki. ⁴³ Ti tỹ ag ki rĩr há han kỹ ti patrão

vỹ ti mỹ vĩ há han ke mũ, ti kâtĩg măn kỹ, ù tỹ ag ki rĩr há han mũ ên mỹ. ⁴⁴ Tỹ pã'i mág han jé tóg ke mũ, ti tỹ ti tũ ki rĩr kãn jé sir. Ki hã sóg ke mũ, ha mẽ. ⁴⁵ Ti camarada ên jykre kórég nĩn kỹ tóg vênhmỹ nĩ jãvo, ha mẽ. To jykren kỹ tóg: “êg patrão vỹ kâtĩg vãnh han mũ,” he mũ. Kỹ tóg ã mré camarada ag vóg kónãn kỹ ag mrãnmrãn mũ sir, fag ke gé. Kỹ tóg jatun mỹ jẽn mág han mũ, ùn kronkron tĩ ag mré tóg kronkron kỹ pépév tĩ nĩ gé sir. ⁴⁶ Kỹ ti patrão vỹ ti kãnhmỹ jun ke mũ, ha vemnĩ, ti tỹ ti jun ke kurã ki kagtĩg nĩn kỹ, ti hora ti ke gé, kỹ tóg ti vóg kónãn ke mũ gé sir, ti patrão ti, kỹ tóg ti fón ke mũ, Topẽ vĩ mranh tĩ ag mré hã,” he tóg.

⁴⁷ “Topẽ camarada ù vỹ ã patrão kâtĩg ken jo ki rĩr há han tũ nĩgtĩ, ti patrão tỹ ti mỹ tó mũ ra. ã patrão vĩ ki króm tũ ti nĩgtĩ. Ti mrãnmrãn mág jé tóg ke mũ, ti patrão ti, Topẽ ti. ⁴⁸ Û tóg ã tỹ nén han ke mẽ ja tũ nĩ, ti patrão vĩ ti, ti camarada ù ti. Hã ra tóg kórég han mũ gé. Kỹ ti patrão tóg ti mrãnmrãn ke mũ gé. Ti mrãnmrãn sĩ han jé tóg ke mũ jãvo. Û tóg vãnh kanhrãn mág han tĩ. Kỹ Topẽ tóg vãnh jykre há tâvĩ ve sór mũ sir, ti tỹ ki kanhrãn mág han mũ ên to. Û mỹ ti vĩ mág tĩ, Topẽ ti, kỹ tóg ti tỹ ki króm há han ve sór mũ gé sir,” he tóg, Jesus ti.

Û tỹ Jesus tugrĩn êg kato tẽnke
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ “Ga kri inh mur, isỹ re pũr tĩg ri ke han jé, hã vỹ: ùn e tỹ inh ki ge mũ, he mũ. Sỹ re pũr tĩg ri ke ên venh há tóg tĩ, hã ra tóg ver gru tũ nĩ. ⁵⁰ Ti grug to hã sóg vêsỹrénh ke mũ. Iser ke vë, kỹ tóg inh mỹ e tĩ. Sỹ ve jãvãnh tóg tĩ, inh vêsỹrénh ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵¹ “Ãjag hỹn iso: “vãnh kar tỹ jagnẽ to há han jé tóg ke mũ,” he tĩ. Hã tũ vë. Û tỹ hên ri ke tỹ jagnẽ kato tẽ han jé sóg ke mũ, ha vemnĩ. ⁵² Ha vé, ãn pir krêm ke fag vỹ jagnẽ kato tẽnke ke mũ. Ûn tâgtũ fag vỹ ùn régre fag kato tẽgtẽnke mũ ha. Kar ùn régre ên fag vỹ ùn tâgtũ fag kato tẽgtẽnke mũ gé sir. ⁵³ Jagnẽ kato fag jagnẽ to jũgiũnh mũ. Û tóg ã kósin kato tẽnke ke mũ, kỹ ù tóg kejẽn ã panh kato tẽnke ke mũ gé. Û fi vỹ ã kósin fi kato tẽnke ke mũ, kỹ fi vỹ ã mỹnh fi kato tẽnke ke mũ gé. Kỹ ù tóg ã má fi kato tẽnke ke mũ, kỹ fi tóg ã jamré kato tẽnke ke mũ gé sir. Ge ti nĩgtĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus jykre ki kanhrãn
(Mt 16.2-3)

⁵⁴ Kỹ tóg vãnh kar mỹ tó măn mũ gé, kỹ tóg ag mỹ: “kanhkã ve kỹ ãjag tóg ta ki kanhró nỹtĩ,” he mũ. “Kanhkã góg tỹ tãtã kãtĩn kỹ ãjag tóg: “ta vỹ kutẽnke mũ,” he tĩ. Ki kanhró ãjag tóg nỹtĩgtĩ. ⁵⁵ Kar ãjag tóg kãka ki kanhró nỹtĩ gé. “Tag tán kãtĩ mũ, kãka ti, kỹn hỹn jũ jagy nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he ãjag tóg tĩ gé. ⁵⁶ Ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ, ta jykre ti, kãka jykre ti, ga jykre ti ke

gé. Hã ra ãjag tóg inh jykre ki kanhrãnrãn sór tũ nĩ, sỹ ùri ãjag mỹ tó mũ tag ti. Kutu ãjag nỹtĩ, ha mẽ, hã kỹ ãjag tóg ki kanhrãnrãn sór tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tỹ jagně mỹ vėnh pãte fón
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ “Kỹ ãjag tóg vėnh jykre kuryj to jykren tũ nĩ gé, ãjag tỹ jagně mỹ vėnh pãte fón jé, ãjag tỹ ver ga kri mũn kỹ. ⁵⁸ Kejẽn ãjag tóg jagně mỹ vėnh jykre vėnhmỹ tó tĩ. Kỹ ãjag tóg pã'i mỹ tónh mũ sir. Ā tỹ ù to jũ mũ ěn vỹ Ā tónh tĩg sór mũ. Ti tỹ pã'i tá jun ke to hã ti mré vĩmnĩ. Ti mỹ: “inh mỹ vėnh pãte fón,” hemnĩ. Ke tũ nĩ mũ ra pã'i vỹ Ā jykre pãno venh ke mũ, kỹ tóg polícia mỹ: “ti se ra,” henh ke mũ. Kỹ tóg Ā senh ke mũ sir. ⁵⁹ Ha mẽ, tá Ā kãnhmar kãkutě mãn ke tũ nĩ. Ā tỹ kajãm kãn kar kỹ Ā hẽn ri ke mũn tá kãkutě mãn ke mũ sir,” he tóg. Jesus tỹ ěg tỹ jagně mỹ vėnh pãte fón kãmén hã vė.

13

Ēg tỹ ěg jykre tovãnh ke

¹ Kejẽn ù ag tóg Jesus tá jun-jun mũ, hã ra ag tóg ti vĩ mẽ kỹ nỹtĩ. Kurã ěn kã ù ag tóg ti mỹ Galilėia tá ke ag tó ja nĩ, fóg tỹ pã'i tỹ Pilatos tỹ ùn kãgtén ja ěn ag. Topě mỹ ag tóg ãjag męg tãnh ja nĩ, ti mỹ pũn jé, hã ki Pilatos tóg ag kygrẽn ja nĩ, hã kỹ ag kyvėnh tóg ãjag męg kyvėnh mré kutě ja nĩ. Hã kãmén ag tóg, Jesus mỹ, ti tỹ ag mỹ e tĩn kỹ, ag tỹ ùn kãgter mũ ag to: “ag hỹn

Topě vĩ mranh mág,” hen kỹ. ² Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag hỹn Galilėia tá ke ěn to jykren sór mũ, ùn kãgter mũ ěn ag to,” he mũ. “Topě vĩ mranh mág tĩ ag vė,” he ãjag tóg mũ ag to. “Ag hỹn vėnh jykre pãno han mũ nĩ, ag hỹn Galilėia tá ke ag jykre pãno kãfór han mũ nĩ, hã kỹ Topě hỹn tóg ag vóg kónãn mág,” he ãjag tóg tĩ ag to. ³ Ke tũ vė hã ra. Ājag ri ke ag tóg nỹtĩ, mỹr, ha mẽ. Ājag tỹ ãjag jykre tovãnh tũ nĩn kỹ ãjag tóg nũgme ki vár ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg. ⁴ “Ū tỹ 18 (ke) ěn ag to jykren nĩ, ù tỹ goj tỹ Siloé tá kãgter mũ ěn ag. Īn tėj ěn tóg ag kri kutě, ĩn vag jě ěn ti, hã kỹ ag kãgter mũ. Jerusalém tá ke kar ag jykre ri ke ja ag tóg nỹtĩ. Ag pi(jé) ag jykre pãno ěn kãfór ja nỹtĩ'. ⁵ Kỹ sóg ãjag mỹ ke mũ. Ājag tỹ ãjag jykre pãno tovãnh tũn kỹ ãjag tóg nũgme ki vár ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ka tỹ figueira to comparação

⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ Topě jykre han sór tũ ag vỹ ge nỹtĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kejẽn ù tóg nĩgtĩ. Ka há krãn ja tóg nĩgtĩ, ka tỹ figueira. Ka kaně ù vė, ko há ti jě. Ēn krãn ja tóg nĩ. Uva kãmĩ tóg ti krãn ja nĩ. Kỹ tóg kejẽn ti kaně ko sór mũ, kỹ tóg venh kãtĩ mũ. Hã ra tóg kaněn ja tũ nĩ. ⁷ Kỹ tóg uva ki rĩr tĩ mỹ: “ti gỹn ra,” he mũ. “Prỹg tãgtũ tóg nĩ ha, sỹ ti kaně vėg tũ ki. Kaněn vãnh ti hỹn jě. Ti gỹn ra, ti tỹ

ga kókég tũ nĩn jé," he tóg. ⁸ Hã ra tóg ã patrão mÿ: "ti tovãnh ra ver," he mũ, uva ki rĩr tĩ ti. "Ti pėnĩn sóg kũm mũ ver, sÿ ti krēm ga jėgja han jé ver. ⁹ Hėn ri ke mũn tóg kanė há hyn han ke mũ ha. Ke tũ nĩn kÿ sóg ã mÿ ti gÿn ke mũ vãhã," he tóg mũ, uva ki rĩr tĩ ti," he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ù tÿ ã jykre kórég tovãnh sór tũ tón hã vė.

Jesus tÿ vėnhkán ke kurã ki ùn kaga tÿ há' he

¹⁰ Kejėn tóg ag vėnh kanhrãn jafã krēm ag kanhrãn mũ, Jesus ti, vėnhkán ke kurã ki. ¹¹ Kÿ ù fi tóg tá jė nĩ. Jagrė kórég fi nĩ, hã kÿ fi tóg pãnh ke kÿ jė nĩ. Vėnh ra hã jė kórég fi tóg nĩ, fi jagrė tugnĩn. Prÿg tÿ 18 (ke) han fi tóg, fi jagrė tÿ fi kagãg tĩ ki. ¹² Kÿ Jesus tóg fi vėg mũ, kÿ tóg fi jé prěr mũ. "Kunĩg, jÿ," he tóg. "Á kaga tÿ sóg tũ' henh mũ," he tóg fi mÿ. ¹³ Kÿ tóg ã nĩgė tÿ fi kri fig mũ. Kÿ fi tóg vėnh ra hã jėg há han mũ, ha mẽ. Kÿ fi tóg Topė to vĩ há han mũ sir.

¹⁴ Hã ra vėnh kanhrãn jafã to pã'i tóg Jesus to jũ mũ, ti tÿ vėnhkán ke kurã ki fi tÿ há' hen kÿ. Ti mÿ tóg tÿ vėnh rãnrãj nĩ, fi tÿ há' he mũ tag ti, hã kÿ tóg Jesus to jũ mũ. Kÿ tóg vĩ mũ sir. Vėnh kar jyvėn kÿ tóg ag mÿ: "kurã tÿ 6 (ke) hã ki ěg tóg rãnrãj ke mũ ha," he mũ. "Hã kÿ kurã tÿ 6 (ke) ěn ki kãmũmnĩ, ti tÿ ãjag tÿ há' hen jé. Vėnhkán ke kurã ki vėnh kygtãg kãmũ tũg nĩ," he tóg mũ, pã'i ti.

¹⁵ Hã ra Jesus tóg ti vĩ kãfãn mũ, kÿ tóg: "jykre régre ã nĩ (mÿr)," he mũ. "Vėnhkán ke kurã kã ãjag tóg ãjag mėg ki rĩr tĩ gé, monh ki, cavalo ki ke gé, ha mẽ. ãjag mėg kygvãn ãjag tóg tĩ, ãjag tÿ ti kron mũn jé, ti tÿ ĩn kãkã se kÿ jė kÿ, cocho to. ¹⁶ Kÿ tag fi vÿ se kÿ jė ěn ri ke jė ja nĩ gé, ha mẽ. Satanás hã vÿ fi sé', prÿg tÿ 18 (ke) ki. ěg jóg'jóg ve tÿ Abraão kósın ù fi vė, ěg mėg kãfór fi tóg jė, hã ra ã tóg jũ sór mũ, isÿ vėnh kán ke kurã ki fi tÿ há' hen kÿ, isÿ fi kavãn ri ke han kÿ. Vėnh jykre vėnhmÿ han sór ã tóg nĩ," he tóg, Jesus ti, pã'i ti mÿ.

¹⁷ Ti vĩ tag to ag tóg mÿ'ãg'ãg mũ sir, ti kato tē mũ ag. Hã ra tóg vėnh e ěn mÿ sér tĩ sir. Ag mÿ tóg nén ù kar há han tĩ, hã kÿ tóg ag mÿ sér tĩ sir.

Mostarda fy to comparação

(Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: "Topė tÿ tÿ ěg pã'i nĩnh ke vÿ ge nĩ, ha mẽ," he mũ. ¹⁹ "Vãnh tÿ mostarda fy ri ke ti nĩ. Sĩ ti nĩ, ti fy ti. ěg japÿ ki ěg tóg krãn tĩ, kÿ tóg mog tĩ. Kÿ tóg ka ri ke nĩ, ti tÿ pė téj nĩn kÿ. Hã kÿ sėsĩ tóg kri jagfėnh ke mũ, ti pė kri, ti pė mág nĩn kÿ. Topė tÿ tÿ ěg pã'i nĩ kãme tÿ vėnh kar kri rũm ke to ken hã vė," he tóg, Jesus ti.

Fermento to comparação
(Mt 13.33)

²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: "Topė tÿ tÿ ěg pã'i nĩn kÿ tóg tag ri ke nĩnh mũ, ha mẽ," he mãn mũ.

21 “Ûn týtá fag vỹ pão han tí, farĩnh tỹ. Pão han jé fag tóg pão jêgja jafã tỹ fermento ên tỹ farĩnh mré jêgjäg tí. Kejên ù fi tóg farĩnh e kãki ti jãgia jafã pir tỹ kãki vãm ja nĩ, hã ra tóg tỹ sòn ke kãn,” he tóg, Jesus ti. Ti vỹ tỹ vênh kar kri rùm ke kãmén hã vë.

*Jãnkã sĩ to comparação
(Mt 7.13-14, 21-23)*

22 Kĩ Jesus tóg tí mũ. Cidade e fĩn rãm tóg mũ, êmã kãsir fĩn ke gé. Tĩg kĩa tóg ag kanhrãnrãn mũ sir. Ge kĩa tóg komêr hã cidade tỹ Jerusalém kukãm tí mũ. 23 Kĩa ù tóg ti mỹ: “Senhor’,” he mũ. “Ûn krenkren mũ ag mỹ pipir nýtĩ, e nýtĩ vó?” he tóg ti mỹ. Kĩa tóg ti mỹ: 24 “hỹ,” he mũ. “Inh ki rã vỹ jãnkã sĩ ra rã ri ke nĩ,” he tóg. “Vãsãn nĩ, ã tỹ ra rã jé. Kejên ù tóg ra rã mãn ke tũ nĩ ha. Ên kã ù tỹ hên ri ke ag vỹ ra ge sór mũ, hã ra ag tóg tỹ hê ri kenh ke tũ nĩ ha sir. 25 Ìn ki rĩr tí ên tỹ nífénh ja vë mỹr, hã kĩa ag tóg Ìn kãra genh ke tũ nĩ ha. Kanhkã to ken hã vë, Ìn ti. Ìn ki rĩr tí ên hã ne nífénh ke mũ’, kĩa ãjag tóg sir re tá nýtĩnh kĩa tỹ tórón’ tórón’ kenh ke mũ. “Senhor’, êg mỹ róm, êg mỹ nón, jãnkã tí,” he jé ãjag tóg ke mũ. Hã ra tóg sir ãjag mỹ: “ãjag ki kagtĩg sóg nĩ,” henh ke mũ, Ìn ki rĩr tí ti. “Ãjag tỹ ù nýtĩ?” he jé tóg ke mũ. 26 Kĩa ãjag tóg ti mỹ: “ã mỹ êg ki kagtĩg?” henh ke mũ. “Êg hã vỹ ã mré jên ja nĩ, êg hã vỹ ã mré kron ja nĩ, êg kanhrãn ja ã tóg nĩ, êg jamã

tá. Êg hã vë,” he jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ re tá nýtĩnh kĩa. 27 Hã ra tóg ãjag mỹ: “inh pi(jé) ãjag ki kanhró nĩ’,” henh ke mũ. “Ãjag pi(jé) tỹ inh mré ke nýtĩ’. Ha mũjêg. Vênh jykre pãno han ãjag tóg mũgtĩ,” he jé tóg ke mũ, Ìn ki rĩr tí ti, ãjag mỹ. 28 ãjag tỹ ra mũnh ke tá ãjag tóg vësỹrénh ke mũ, tá ãjag jã tóg gyngyn ke mũ, gangan ke jé ãjag tóg ke mũ, tá. Kór há tá ãjag tóg Abraão venh ke mũ, tá, Isaque ke gé, Jacó ke gé, Topê vỹ tó tí ag kar ke gé. Ên ag kar vỹ Topê tỹ tỹ êg pã’i nĩ venh mũ sir, ãjag jãvo. 29 Ên kã Topê ki ge kĩa nýtĩ kar ag tóg kãmũnh mũ, rã jur ja tá, rã pur ja tá, kanhkã fyr tá, rã krêm tĩg ja tá. Kãmũ kĩa ag tóg Topê tỹ tỹ êg pã’i nĩ venh ke mũ, ti tỹ ag ki rĩr nĩ ti, kĩa ag tóg tá jêg nýtĩnh mũ ãjag jãvo. 30 Kĩa tag ki ùn kãsir ù ag tóg mág nýtĩnh mũ, tá pã’i nýtĩnh mũ. Kĩa tag ki ùn mág ù ag tóg kãsir nýtĩnh mũ gé, tá, tere kĩa,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tỹ Jerusalém tá ke ag to há nĩ
(Mt 23.37-39)*

31 Kurã ên kã Fariseu ù ag tóg tá junjun mũ, Jesus mré vémén jé. Ti mỹ ag tóg: “ha mẽ,” he mũ. “Pã’i mág tỹ Herodes vỹ ã tén sór mũ. Hã kĩa vênh péju tĩg, êmã ù ra,” he ag tóg mũ sir, Jesus mỹ.

32 Kĩa tóg ag mỹ: “mĩg sĩ ri ke ti nĩ, Herodes ti,” he mũ. “Hã kĩa tóg ke mũ. Ver sóg vênh jagrê kórég pan mũ, ùn kagyga ag tỹ há’ he jé sóg ke mũ, ùri, vaj kĩa ke gé, kurã tỹ

hēn ri ke ki. Kānhmar sóg ter ke mǔ, inh kurā ki, ha vemñi. ³³ Ūri sóg ver tǐg mǔ, vaj kǐ ke gé, vaj ũn kǐ ke gé. Iser ken kǐ sóg Jerusalém tá ter ke mǔ. Tag ki ke pijé'. Topē vī tó tǐ vǐ tǐ inh nǐ, jo Jerusalém tá ke ag tóg ag kǎgtén tǐ, Topē vī tó tǐ ag. Hǎ kǐ sóg Jerusalém tá ter tǐg ke mǔ gé. Tag tómnǐ, Herodes mǔ," he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kǐ tóg Jerusalém ki ke ag to vēmén mǔ. Fe kaj han tóg, ag to, kǐ tóg: "Jerusalém tá ke ag mǔ sóg tag tó sór mǔ, ha mē," he mǔ. "Topē vī tó tǐ ag kǎgtén ag tóg tǐ. Topē tǐ ag mǔ ũn jēgnēg tǐ ag pin ag tóg tǐ, pó tǐ, ag tǐ ag kǎgtén jé. Isǐ ag vēnh mǎn há tóg tǐ vē, isǐ ag ki rǐr jé, Jerusalém tá ke ag, hǎ kǐ sóg ag jé prēr tǐ hēn ri ke han mǔ. Garǐnh fi jykre ri ke han sór isóg mǔ vē, ag mǔ. Garǐnh fi vǐ ā krē kri jē nǐ, fi tǐ ag vēsǐrénh tǔ nǐ jé ke vē. Ēn ri ke han sór sóg mǔ vē, hǎ ra ag tóg ke jāvǎnh nǐtǐ. ³⁵ Hǎ kǐ ag tóg ag jamā pǔn kǎn ke mǔ, kǐ vǎpǔr vē sir. Ū vǐ kǎnhmar tá nǐg mǎn ke tǔ nǐ ha, ag tǐ cidade kókén ja tá. Hǎ kǐ sóg ag mǔ ke mǔ. Inh ve mǎn ke tǔ ag nǐ ha (mǔr). Kejēn ag tóg iso: "Topē tǐ ti jēnē ja vē," hēnh ke mǔ. "Topē vǐ ti ve há han, ti tǐ ti jiji tó kǎtǐg kǐ," he jé ag tóg ke mǔ iso. Ēn hǎ kǎ ag tóg inh ve mǎn ke mǔ," he tóg, Jesus ti.

14

Jesus tǐ vēnhkán ke kurā ki ũ tǐ há' he

¹ Kejēn tóg vēnhkán ke kurā tá krǐg mǔ. Kǐ tóg pǎ'i ũ ĩn krēm nǐ nǐ. Fariseu ag pǎ'i vē. Ti tǐ ti ĩn krēm jēn ke vē. Hǎ ra ag tóg tá ti tǐ rǐr mǔ, "ti mǔ vēnhkán ke kurā ki rǎnhrǎj ke tǔ?" he ag tóg mǔ.

² Hǎ ra ũ tóg tá nǐ gé, ũn kaga ũ. Kǎnhpar kǎn kǐ tóg jē. Jesus rǐn ja tá tóg jē nǐ. ³ Kǐ Jesus tóg Topē vī to professor ag mǔ ke mǔ, Fariseu ag mǔ ke gé. Ag mǔ tóg: "ēg tǐ vēnhkán ke kurā kǎ ũ tǐ há' hen mǔ há nǐ, mǔ kórég nǐ vó?" he mǔ. ⁴ Hǎ ra ag tóg ti mǔ nén ũ tó tǔ nǐ. Kǐ Jesus tóg ũn kaga ěn kri ā nǐgé fi kǐ ti tǐ há' he mǔ sir. Kǐ tóg ti mǔ: "ha tǐg ge," he mǔ. ⁵ Kǐ tóg ag mǔ: "kejēn ājag kósín ũ tóg goj ki kutēnh mǔ," he mǔ, "goj nig ki, ke tǔ nǐn kǐ ājag mēg tǐ monh. Vēnhkán ke kurā ki tóg goj ki kutēnh mǔ, hēn ri ke mǔn. Kǐ ājag tóg ti kunǔg tǐ gé, ti tǐ vēnhkán ke kurā kǎ ki kutēn kǐ. Kǐ ājag tǐ ne jé iso jǔ sór nē?" he tóg. ⁶ Kǐ tóg ag tǐ ti mǔ nén tónh ke tóg tǔ tǐ sir.

Festa to comparação

⁷ Kǐ Jesus tóg vēnh kar kanhrǎn jé tag tó mǔ sir, ha mē. Ti mré jēgǐēn kǐ nǐtǐ ag mǔ tóg kāmén mǔ. Ag jēn vén sór vē, ag tǐ tǐ ũn mág nǐtǐ jé. Hǎ vég tóg mǔ, hǎ kǐ tóg ag kanhrǎnrǎn sór mǔ, Jesus ti. ⁸ Kǐ tóg ag mǔ: "kejēn ũ tóg ājag mǔ: "kurā ěn kǎ sóg vēnh prǔg ke to festa han ke mǔ. Ha inh mré jēn kǎtǐg," hēnh ke mǔ. Kǐ ti festa kǎ jēn vén sór tǔg nǐ. Hēn ri ke mǔn ā kǎfór nǐ ũ tóg ki jun

mũ. ⁹ Kĩ festa ki rĩr mũ tóg ã mĩ: “toreg ver,” henh ke mũ. “Ti jẽn kar kĩ ã tóg jẽn ke mũ. Mẽ kĩ jẽ nĩ ver,” he jé tóg ke mũ ã mĩ, ù tỹ festa ki rĩr tĩ ti. Kĩ tóg ã mĩ'a tĩnh mũ sir, ha mẽ. ¹⁰ Kĩ ã tỹ festa venh tĩg kĩ mẽ kĩ nĩmĩ ver, vějẽn jāvãnh kĩ. Kĩ festa ki rĩr mũ vỹ ã mĩ: “ha jẽn vén, fag mré,” henh ke mũ. Kĩ ã pi(jé) mĩ'ãg ke mũ,” he tóg ag mĩ, Jesus ti. ¹¹ “Hã kĩ tóg ù tỹ ag kãfór nĩ sór mũ térem ke mũ, vėsỹkã, Topẽ ti, ha vemnĩ. Jãvo tóg ù tỹ: “tỹ inh ùn sĩ nĩ,” he mũ ẽn jãnfyn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tỹ ùn jagtar ag jagãgtãn

¹² Kĩ tóg ù tỹ ã kógfyn mũ ẽn mĩ kãmén mũ gé. Ti mĩ tóg: “ã tỹ festa han sór kĩ ùn rico ag mĩ tó sór tĩg nĩ, ã mré ke fag mĩ, ã kãke ag mĩ, ã jãvy ag mĩ, ã rã nỹtĩ ag mĩ tó tĩg nĩ gé,” he mũ. “Ã tỹ ùn rico ag mĩ tó mũ ra ag tóg vẽnħ kaja jé ã mĩ festa han sór mũ gé. Kĩ ã tóg ã festa kaja ti vég mũ sir, ẽprã. ¹³ ã tỹ festa han sór kĩ ùn kaga kĩ rãnrãj vãnh ag mĩ tómnĩ, ùn kãnhgrĩ ag mĩ, ùn kyvó ag mĩ. ¹⁴ ã tỹ tag han kĩ Topẽ vỹ ã ve há han ke mũ, ha vemnĩ. ã mĩ ag tóg festa han ke tũ nĩ, ag tỹ nén ù tũ nĩn kĩ. Kĩ ã tóg ã rĩr mãn ken kĩ ti kaja venh ke mũ, Topẽ tỹ ùn jykre kuryj kar rĩnrĩr mãn ke kurã ẽn kã,” he tóg, Jesus ti.

Festa mág to comparação (Mt 22.1-10)

¹⁵ Kĩ tóg tá nĩ ù mĩ mẽ há tĩ, Jesus vỹ tag ti. Tá nĩg kĩ tóg ag

mré jęg mũ gé, hã kĩ tóg Jesus vỹ mẽg mũ. Kĩ tóg ti mĩ: “ù tỹ Topẽ tỹ tỹ ęg pã'i nĩ vég mũ mỹn hỹn sér pẽ tĩnh mũ, ù tỹ tá festa vég mũ ẽn mĩ,” he mũ.

¹⁶ Kĩ Jesus tóg ti kanhrãn kĩ ti mĩ: “kanhkã tá festa vỹ ge nĩnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kejẽn ù tóg nĩgtĩ. Festa mág han sór tóg mũ, kĩ tóg ù tỹ hẽn ri ke ag mĩ tó ja nĩ, ti tỹ festa han ke to hã. ¹⁷ Ti festa kurãn kã tóg ã camarada jẽnęg mũ, ti tỹ ùn kógfyn kĩ nỹtĩ ag mĩ: “ha kãmũjęg,” he jé. “Kar kĩ tóg nĩ ha, inh festa ti,” hemnĩ,” he tóg, ã camarada mĩ. Kĩ tóg ag mĩ tónħ tĩ mũ sir. ¹⁸ Hã ra ag tóg ve sór tũ nĩ, ag kar ti, hã kĩ ag tóg ti mĩ vỹ mũ. ù tóg ti mĩ: “ga kajãm inh,” he mũ. “Hã kĩ sóg ijapỹ venh tĩ mũ ver. ùri tóg inh mĩ vẽnħmỹ tĩ. Sỹ festa venh tĩg ke vë vë, hã ra tóg vẽnħmỹ tĩ,” he tóg mũ. ¹⁹ Kĩ ù tóg ti mĩ: “monh génh sóg, monh tỹ 5 (ke) régre,” he mũ gé. “Kĩ sóg ag venh tĩ mũ ver. Sỹ festa venh tĩg ke vë vë, hã ra tóg vẽnħmỹ tĩ,” he tóg mũ gé sir, ù ti. ²⁰ Kĩ ù tóg ti mĩ: “ùri sóg prũg mũ ha, hã kĩ tóg vẽnħmỹ tĩ,” he mũ gé.

²¹ Kĩ ti camarada tóg ti mĩ tónħ kãtĩ mũ, ã patrão mĩ. Kĩ tóg jũ mũ. Ti mĩ tóg: “ẽpry ra tĩg, ẽmĩn mág ra, ẽpry kãsir ra ke gé, ẽmã kar ki,” he mũ. “Kĩ ùn jagtar ag tatĩ kãtĩg, ùn kónħgrĩ ag, ùn kyvó ag, ùn tĩg vãnh ag ke gé,” he tóg. ã camarada mĩ tóg ke mũ. ²² Kĩ tóg tĩg mãn mũ, ti camarada ti. Kĩ tóg tá vỹn ke kĩ ã patrão mĩ: “ke kãn inh huri,” he mũ.

“Ag tatĩ kãtĩg inh huri, hã ra tóg fór tũ nĩ ver, festa jo ãn ti,” he tóg mũ, ti camarada ti, ti patrão mẽ.

23 Kĩ ti patrão tóg ti mẽ: “vēsỹkã tĩg mãn ge,” he mũ. “Vãnh kãmĩ tĩg, êmã kãsir pẽ kãmĩ ke gé, ěpry ra, ěmĩn jagma,” he tóg. “Tá ag mẽ tugtónh tĩg. Ag kutãn nĩ, ag kãmũ jé, festa jo ãn fór jé,” he tóg, patrão ti, ã camarada mẽ,” he tóg, Jesus ti.

24 “Hã kĩ sóg ãjag mẽ ke mũ,” he tóg. “Ũ mẽ sóg tó vén ja nĩ, hã ra ag tóg inh festa venh ke tũ pẽ nĩ, sỹ ũ mẽ tó vén ja ag,” he tóg. Jesus tỹ Fariseu ag mré jẽn kĩ ag mẽ kãmén hã vè.

*Ĕg tỹ ěg jykre tovãnh
(Mt 10.37-38)*

25 Kejẽn ũn e ag tóg Jesus nón mũ mũ. Kĩ tóg ag jé vĩrĩn ke kĩ ag mẽ: 26 “ha mẽ,” he mũ. “Ũ tỹ inh mré tĩg pẽ han sór mũ jé inh hã to há kãfór nĩ, ã han mũ fag kri, ti prũ fi kri, ti krẽ kri, ti kãke ag kri, ti jãvy ag kri, ti ve fag kri, vẽnh kri ke gé, mẽr, ha mẽ,” he tóg. “Ke tũ nĩ mũ ra tóg inh mré kãtĩg ke tũ nĩ, kĩ tóg tỹ inh mré ke nĩnh ke tũ nĩ gé. 27 Ha vé, ag tỹ inh cruz tỹ inh kri fi kĩ sóg tĩg ke mũ, ag tỹ to isa kĩ isén jé, ha vemnĩ. Vẽnh nenh ke tũ sóg nĩ. Ũ tỹ inh ri ke han sór tũ nĩn kĩ tóg inh mré kãtĩg ke tũ nĩ, kĩ tóg tỹ inh mré ke nĩnh ke tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti,

28 “To jykrén, ũ tỹ ãn téj han sór mũ ěn to. Ti tỹ ãn téj han sór kĩ tóg ã jãnkamy nĩkrén

vén ke mũ. Kĩ tóg ãn kaja to jykrén ke mũ gé sir. Kar kĩ tóg ãn han sór ke mũ vãhã. 29 Ti tỹ to hã to jykrén há han tũ ra tóg vẽnhmỹ tĩ. Kĩ tóg ãn jęg ken ki kũm kĩ ti króggróg han ke mũ sir. Ti króggróg han kĩ ti jãnkamy tóg tũ' henh ke mũ, kĩ tóg tovãnh ke mũ sir, ti tỹ ãn han ti. Kĩ ti mré ke ag tóg ti to vĩ kĩ ti nynh mũ sir. 30 Ti to ag tóg: “ha mẽ, ãn téj han sór tóg mũ vè, hã ra tóg to jykrén há han ja tũ nĩ, hã kĩ tóg kar tũ nĩ,” henh ke mũ, ti régre ag,” he tóg.

31 “Kar pã'i mág to jykrén nĩ gé. Pã'i ũ tỹ ti mré vẽnh génh sór kĩ tóg ã krẽm ke ag nĩkrén ke mũ gé sir, vẽnh génh ke to hã. “10 mil (ke) ěg nỹtĩ,” he jé tóg ke mũ. “Ĕg mẽ ag tỹ hẽn ri kenh mũ vỹ?” he jé tóg ke mũ. “20 mil (ke) ag nỹtĩ. Ag mẽ ěg tỹ tũ' he kãn ke tũ nĩ vỹ? Ĕg kãfór ag tóg nỹtĩ. Ĕg hỹn hẽ ri kenh mũ, ag tỹ ěg tovãnh jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i ti. 32 Ti tỹ tag to jykrén kĩ tóg pã'i ũ ěn mẽ vẽnh vĩ jẽnẽn mũ, ti tỹ kór há tá nĩ (hã) ra, kuvar há tá. Ti mẽ vẽnh vĩ jẽnẽn kĩ tóg ti mẽ: “ã mẽ ěg tovãnh ke tũ nĩ?” he mũ. “Inh ã mẽ ne nĩm mũ, ã tỹ isovãnh jé?” he jé tóg ke mũ, pã'i ěn mẽ,” he tóg, Jesus ti.

33 “Hã kĩ to jykrén nĩ, ãjag tỹ inh mré mũ pẽ han ke to. Iso há kãfór nỹtĩmĩnĩ, ãjag tũ kar kri. Ke tũ nĩ mũ ra ãjag pi(jé) inh mré mũ pẽ han mũ!” he tóg, Jesus ti.

*Sa to comparação
(Mt 5.13; Mc 9.50)*

³⁴ “Sa vỹ há nĩ. Hã ra sa kãhór tĩn kỹ ěg tỹ ne tỹ ti tỹ kajã' henh ke tóg tũ tĩ, tỹ sa' he mãn ke tũ tóg tĩ,” he tóg. ³⁵ “Ti kãhór tĩn kỹ tóg kórég nĩ, kỹ ěg tóg fón tĩ. Ěg pi(jé) ěg japỹ ki ti fón tĩ', ti tỹ ěg jakré tỹ há' he tũ nĩn kỹ, sa kãhór ti. Ti fón pẽ han jé ěg tóg ke mũ. Ri ke ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ inh mré mũ pẽ han tũ nĩn kỹ. Jẽmẽ há han nĩ, sỹ ãjag mỹ nén tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti.

15

Ovelha vãfor to comparação

(Mt 18.12-14)

¹ Kejẽn ù tỹ imposto mãg tĩ ag tóg ti to kãmũ mũ, Topẽ vĩ mranh tĩ ag ke gé. Ag tỹ ti vĩ mẽ sór vẽ. ² Kỹ tóg Fariseu ag mỹ kórég nỹ, Topẽ vĩ to professor ag mỹ ke gé. Kỹ ag tóg ti to vĩ vĩ he mũ sir. “Topẽ vĩ mranh tĩ ag to tóg há nĩgtĩ, tag ti,” he ag tóg mũ. “Ag mré tóg jęg tĩ mỹr,” he ag tóg mũ, Jesus to.

³ Kỹ tóg ag kanhrãn jé ag mỹ: “ũ tỹ Topẽ vĩ mranh mũ tỹ ã jykre kórég tovãnh kỹ tóg ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. ⁴ “Ũ tóg nĩ ja nĩgtĩ,” he tóg. “Ti mẽg tỹ mé vỹ tỹ 100 (ke) nỹtĩ, ti mẽg tỹ ovelha ti. Kỹ ti mẽg pir tóg vãfor mũ. Hã ra tóg ti kanęg tĩ mũ, ti jãvãnh tĩ tóg mũ, ha mẽ. Ũn e ěn tovãnh kỹ tóg ùn pir ěn nón tĩ mũ. Ga kórég tá ag nỹtĩ, ti mẽg kar ěn ag. Ag togvãnh kỹ tóg ùn pir ěn nón tĩ mũ, ha mẽ. ⁵ Kỹ tóg ti vэг mũ sir, ti mẽg vãfor ja ěn ti. Kỹ tóg ã nunh kri ti fi kỹ ma

tĩ mũ. Ti fe tóg mrin ke mũ sir. ⁶ Kỹ tóg ã ĩn tá jun mũ. Tá tóg ã kanhkã fag jé prěr mũ, ti rã hã nỹtĩ fag kar. Kỹ tóg fag mỹ tó mũ. “Inh mré ti to mỹ sér,” he tóg. “Inh mẽg vỹ vãfor ja nĩ, hã ra sóg ti ve mãn mũ ha,” he tóg mũ, ã mẽg to,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Hã ra tóg ge nĩ, ha mẽ. Ũ tỹ 99 (ke) ag tỹ vẽnh jykre kuryj han kỹ tóg há tĩ sir, kỹ tóg mỹ sér tĩ sir, kanhkã tá ke ag mỹ. Hã ra tóg mỹ sér kãfór tĩ, ùn pir tỹ ã jykre kórég tovãnh kỹ, ti tỹ ã tỹ Topẽ vĩ mranh mũ ěn tovãnh kỹ, ha mẽ. Kỹ isũ ag vỹ e nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jãnkamy vãfor to comparação

⁸ “Kỹ ùn tỹtá to vẽme vỹ ge nĩ, ha mẽ,” he tóg. “Jãnkamy tỹ 10 (ke) tỹ fi tũ nĩ, jãnkamy tỹ por dia kaja tỹ 10 (ke) tỹ. Kejẽn ùn pir tóg fi mỹ vãfor mũ, kỹ fi tóg lampião grug mũ sir. Fi ĩn kãmĩ fi tóg prun kãn mũ. Ve há han fi tóg mũ, jãnkamy ěn kanęg jé, ĩn péno kar mĩ hã. ⁹ Vãhã fi tóg kejẽn ve mãn mũ sir. Kỹ fi tóg ã mré ke kar fag jé prěr mũ, fi rã hã nỹtĩ fag kar ke gé. Kỹ fi tóg fag mỹ: “inh mré to mỹ sér,” he mũ. “Inh jãnkamy vỹ vãfor ja nĩ, hã ra sóg ve mãn mũ ha,” he fi tóg mũ. ¹⁰ Hã ra tóg ge nĩ, kanhkã tá, ha mẽ. Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag mỹ tóg sér tãvĩ tĩ, ù tỹ ã jykre kórég to jũn kỹ, ti tỹ ã tỹ Topẽ vĩ mranh ěn tovãnh kỹ, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

Ũn kósin vãfor to comparação

11 Kĩ tóg ag mĩ tag tó mũ gé sir, ha mẽ. “Û vỹ tóg kósín régre ja nĩgtĩ,” he tóg. 12 “Kĩ ti kósín tỹ êgno tóg ã panh mỹ: “panh’,” he mũ. “Inh mỹ ùri isũ nĩm, ã tỹ inh mỹ nén nĩm ke mũ ên ti,” he tóg, ã panh mỹ. Ti tỹ to vĩnh ke tũ vễ vễ, hã ra tóg to vĩ mũ. Ge ra ti panh tóg ã krê mỹ ã tũ vễnh kãpãm mũ sir. 13 Kãnhmar ti kósín kyrũ tóg ã tũ mãn kỹ kór há ra, kuvar há ra tĩ mũ, ga ù ra. Tá tóg ã tũ vãm kãn mũ, nén ù kórég kar to. 14 Vãm kãn ja tóg nĩgtĩ, ti jãnkamy ti. Kỹ tóg kejẽn tá prỹg han mũ sir, ga ên tá. Kỹ kyrũ ên tóg kókĩr mũ gé. 15 Kỹ tóg tá ke ù mré vēmén tĩ mũ, ti tỹ ti mỹ vễnh rãnhraj nĩm jé. Kỹ tóg ti jẽnêg mũ, ti tỹ ti porco ki rĩr jé sir, ti safra tá. 16 Kỹ tóg porco jẽn ko sór mũ, ti kókĩr nĩn kỹ. Hã ra ag tóg ti mỹ nén ù nĩm tũg mũ, ti tỹ ko jé. Hã kỹ tóg kókĩr tãvĩ nĩ sir. 17 Kỹ tóg kejẽn krĩ há han mũ. To jykrén tóg mũ sir. “Inh panh mỹ rãnhraj tĩ ag vỹ pão mág ko tĩ. Ag mỹ tóg kén tĩ, ag jén tĩ. Jo sóg kókĩr kỹ ter ke mũ,” he tóg, kyrũ ti, ã pir mỹ nĩn kỹ. 18 “Inh jé hỹn inh panh kukãm tũg ha,” he tóg. “Kỹ sóg ti mỹ: “panh’,” henh ke mũ. “Kanhkã tá nĩ ên vĩ mranh inh, ã vĩ ti ke gé. 19 Kỹ sóg vễnhmỹ tỹ ã kósín tũ nĩ. Sỹ tỹ ã camarada nĩnh há tóg tĩ,” he jé sóg ke mũ, inh panh mỹ,” he tóg mũ, kyrũ ti. 20 Kỹ tóg tĩ mũ sir, ã panh kukãm.

Hã ra ti panh tóg kór há tá, kuvar há tá ti vég mũ, kỹ tóg ti kato tẽ mũ. Ti kato tẽ kỹ

tóg ti ki póm ke mũ sir, ti ki nhun ke tóg mũ gé sir. 21 Kỹ ti kósín tóg ti mỹ: “panh’,” he mũ. “Kanhkã tá nĩ ên vĩ mranh inh, ã vĩ ke gé. Hã kỹ sóg vễnhmỹ tỹ ã kósín tũ nĩ ha,” he tóg, ti panh mỹ.

22 Hã ra ti panh tóg ti mỹ: “vó, vễnh pãte fón kỹ tóg nĩ,” he mũ. Kỹ tóg ã camarada ag mỹ: “kur há tãvĩ ên ma kãmũjêg,” he mũ, “ti tỹ kur tãg ra rã jé. Ti mỹ nĩgê kãnĩm ja nĩm gé. Pẽn né ên tỹ, pẽn to ró ên tỹ ti mỹ jun gé. 23 Monh tãgy ên venh mũjêg. Ti tãnh ra, êg tỹ ko jé, êg fe tỹ mrin ke jé. 24 Inh kósín vỹ inh mỹ ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vễ vễ, hã ra tóg kãtĩg mãn huri,” he tóg, ti panh ti. Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir, ag tỹ festa han kỹ.

25 Hã ra ti kósín sanh tóg ti japỹ tá rãnhraj jẽ. Kỹ tóg vãhã tá kãtĩg kỹ ã ãn tá jun mũ. Tá jun kỹ tóg vãkyr mễg mũ, fag vễnh gringrén ên ti. 26 Kỹ tóg ã camarada jé prêr mũ. Ti mỹ tóg: “festa tỹ ne nê?” he mũ. 27 Kỹ tóg ti mỹ: “ã jãvy vỹ jun, kỹ ã panh vỹ monh tãgy ên tãnh,” he mũ. “Ti mỹ tóg sér tĩ, ti tỹ ti ve mãn kỹ. Kaga tũ tóg jẽ, há tóg jẽ, hã kỹ tóg ã panh mỹ sér tĩ,” he tóg, ti camarada ti. 28 Kỹ tóg jũ mũ sir. Kỹ tóg ãn kãra rã tũg mũ, jũ kỹ.

Kỹ ti panh tóg ti mré vēmén tĩ mũ. Ti mỹ tóg: “êg mré festa venh kãrã,” he mũ. 29 Hã ra tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Prỹg tỹ hẽn ri ke ki sóg ã rãnhraj ti han, ha mẽ. Inh pi(jé) ã vĩ mranh ja nĩgtĩ’. Ge ra ã tóg

inh mỹ nén ù nĩm ja tũ nĩ. Ǻ pi(jé) inh mỹ cabrito fêg tĩ¹, sỹ inh mré ke ag mỹ festa han jé.³⁰ Hã ra ã kósin ên tóg jun mũ sir, jo ã tóg ti mỹ monh tăgy ên tân. Kórég ti nĩ, ã kósin ên ti. Ǻ tũ fón kãn tóg mỹr, ùn týtá kórég fag to, hã ra ã tóg festa mág han mũ, ti kãtĩg kỹ,” he tóg, ti kósin sanh ti, ã panh mỹ.

³¹ Hã ra ti panh tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Inh mré ã tóg jê nĩ, kỹ tóg inh mỹ sér tĩ. Kỹ isũ kar vỹ tỹ ã tũ nỹtĩ, mỹr, ha mẽ. ³² Hã ra festa tag vỹ há nĩ, ha mẽ. Êg mỹ tóg sér tãvĩ tĩ. Ǻ jãvy vỹ inh mỹ ter ja ri ke han, hã ra tóg rĩr mãn ri ke han. Vãfor ti vê vê, hã ra tóg kãtĩg mãn huri,” he tóg, ti panh ti, ã kósin sanh mỹ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Topê kãmén hã vê.

16

Êg tỹ êg tũ vênh kãpãm ke

¹ Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ tag tó mũ, ha mẽ. “Kejên êprã ke ù tóg nĩgtĩ, ùn rico. Kỹ ti tũ ki rĩr tĩ tóg nĩgtĩ gé. Ti patrão mỹ név(e) nỹtĩ ag vég ti tĩ, ti mỹ, ti tũ ki rĩr tĩ ti. Kejên ag tóg ti camarada ên to vỹ mũ, ti tũ ki rĩr tĩ ên to. Ti lograr ke (ka) mẽ ti nêji nĩ, ti tũ to, ti camarada ti. ² Kỹ tóg ti jé prêr mũ, kỹ tóg ti mỹ: “ã tỹ han mũ mẽ inh,” he mũ. “Sỹ ã rãnrhãj tugnỹm ke vê. Ki rĩr mãn ke tũ ã tóg nĩ ha,” he tóg mũ ti mỹ. ³ Kỹ tóg to jykrén mũ sir, ti camarada ti. “Inh hỹn hê ri kenh mũ ha?” he tóg mũ. “Inh patrão vỹ inh kutêm, inh rãnrhãj ki. Kỹ inh

hỹn ne konh ke mũ ha? Inh êpỹ jé sóg krój nĩ. Kỹ sóg vênh kar mỹ: “inh mỹ nén ù nĩm, inh mỹ jãnkamy nĩm,” he sór tũ nĩ gé. Inh mỹ a tóg tĩ, sỹ ag mỹ tónh ke ti,” he tóg. ⁴ Kejên tóg: “ũri hã sóg ki kanhró nĩ ha, sỹ nén han ke ti,” he mũ. “Sỹ tag han kỹ ag tóg iso há nỹtĩnh mũ, kỹ ag tóg inh mỹ: “inh mré nĩnh kãtĩg,” henh ke mũ, inh patrão tỹ inh fón kar kỹ,” he tóg mũ, ti camarada kórég ti. ⁵ Kỹ tóg ù tỹ ã patrão mỹ név(e) nỹtĩ ên ag jé prêr kãn mũ sir. Kỹ tóg ù mỹ: “ã név(e) hê ri ke nĩ?” he mũ. ⁶ Kỹ tóg ti mỹ: “azeite tỹ lata tỹ 100 (ke) ki inh név(e) jê,” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “hỹn, ã vênh rãn ti, sỹ ã mỹ ã név(e) térem kỹ 50 (ke) rãn jé,” he mũ. Kỹ tóg rãn mũ sir. ⁷ Kỹ tóg ù ù mỹ: “jo ã?” he mũ gé. “Ǻ név(e) hê ri ke nĩ?” he tóg mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “trigo tỹ saco tỹ 100 (ke) ki inh név(e) jê,” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “hỹn, ã vênh rãn ti, sỹ ã mỹ ã név(e) térem kỹ 80 (ke) rãn jé,” he mũ gé. Kỹ tóg rãn mũ gé sir.

⁸ Kỹ ti patrão tóg mêng mũ, ti camarada tỹ nén han mũ ti. Kỹ tóg ti mỹ: “jykre (ka)mẽ ã tóg nĩ, kỹ ã tóg ù tỹ hên ri ke tỹ ã to há nĩ han, ã tỹ ag mỹ ag név(e) rem kỹ,” he mũ, ti patrão ti,” he tóg, Jesus ti.

“Kỹ hã vê. Ǻ tỹ inh ki ge tũ ag vỹ ãjag tũ to jykrén há han tĩ, inhhã, ha mẽ. Ǻjag krĩ há kãfór han ag tóg tĩ ag tũ to jykrén ki. Ǻjag tỹ inh ki ge mũ ra ag tóg ãjag krĩ há kãfór han tĩ. Tỹ ag êprã ke nỹtĩ, hã kỹ ag

tóg tag ki nén to jykrén há han tĩ,” he tóg.

⁹ “Hã kÿ sóg ãjag mÿ tó mũ. Ti camarada ên ri ke han nĩ, ãjag tũ tÿ ùn mÿ vênh kãpãm nĩ, ãjag tÿ ga kri mũn kÿ. Kÿ ag tóg ãjag to há nÿtĩnh mũ. Kejên ãjag tóg ãjag tũ ré kÿ mũnh mũ. Ên kã ãjag tóg mũ há han ke mũ gé. Kÿ ãjag tóg kanhkã tá junjun ke mũ sir, ãjag tÿ ag mÿ ãjag tũ tÿ vênh kãpãm kÿ. ¹⁰ Û tÿ nén ù sĩ ki rĩr há han kÿ tóg nén ù ki rĩr há han kãn ke mũ gé. Jãvo ù tÿ nén ù sĩ ki rĩr kónãn kÿ tóg nén ù ki rĩr kónãn kãn ke mũ gé sir. ¹¹ Êg tÿ ga kri nén vég mũ vÿ kãnhmar tũ! he mũ. ãjag tÿ hã ra ga kri ãjag tũ ki rĩr há han tũ kÿ ãjag tóg kanhkã tá tÿ nén ùn tũ nÿtĩnh mũ gé. ¹² ãjag tÿ êprã nén vég mũ vÿ tÿ Topê tũ nĩ. Ti hã mÿ ãjag tóg ki rĩr ke mũ. ãjag tÿ ti tũ ki rĩr há han tũ kÿ tóg sir ãjag mÿ ãjag tũ pẽ ên nĩm ke tũ nĩ gé, kanhkã tá,” he tóg.

¹³ “Ã jagrê régre nĩn kÿ tóg vênhmÿ tĩ. ã tÿ Topê hã tÿ jagrê nĩn kÿ jãnkamy tân ên tÿ jagrê nĩ sór tũg nĩ. ã tÿ jãnkamy e ve sór kÿ ti hã mĩ êkrén kÿ ti hã vÿ tÿ ã jagrê nĩnh mũ. Kÿ êg tóg Topê tÿ êg mÿ nén tó mũ ên to jykrén há han ke tũ nĩgtĩ. ã tÿ Topê to há nĩn kÿ ã tóg sir ga kri rico to vãsãn sór ke tũ nĩ. ã tÿ ga kri rico nĩ sór kÿ ã tóg Topê mĩ êkrég tũ nĩ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ êg tÿ ti tũ hã to jykrén há to jykrén há han ke tón hã vê.

Topê jykre

(Mt 11.12-13; 5.31-32; Mc 10.11-12)

¹⁴ Hã ra Fariseu ag tóg mễg mũ, ti tÿ nén tó mũ ti. Jãnkamy mág hã to ag tóg há nÿtĩ, rico ke sór ag nÿtĩ, Fariseu ag. Kÿ ag tóg Jesus vĩ tag mễ kÿ ag tóg ti to é he mũ. ¹⁵ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “êprã ke ag mÿ ãjag tóg há nÿtĩ ve nÿtĩ,” he mũ. “Hã ra Topê vÿ ãjag tÿ nén to jykrén mũ ên vég nĩ. Ón kÿ ãjag tóg há nÿtĩ. Êprã ke kãmĩ ãjag tóg tÿ ùn mág nÿtĩ. Topê mÿ ãjag tóg kórég nÿtĩ jãvo, ti mÿ kavéj ãjag tóg nÿtĩ,” he tóg.

¹⁶ “Moisés tÿ êg mÿ Topê vĩ tó ja ên vÿ João tá krÿg, vãsÿ Topê vĩ tó tĩ ag tÿ êg mÿ nén tó ja kar ên ti. João tá ti krÿg, êg kygpég tĩ ên tá. João tá jun kÿ vênh ù tÿ hên ri ke ag tóg vãsãnsãn tĩ, ag tÿ ve jé. ¹⁷ Hã ra Topê jykre si ên tóg tũ! henh ke tũ nĩ gé, Moisés tÿ êg mÿ nén tó mũ ên ti. Ga vÿ tũ! henh ke tũ nĩ. Ki króm kãn kÿ tóg nĩnh mũ,” he tóg.

¹⁸ “Êg prũg kÿ tóg ge nĩ, ha mễ. ã tÿ ã prũ fi fón kar kÿ ù fi tÿ prũg mãn kÿ ã prũ tũ fi vê sir. Kÿ fi mén tÿ fi fón kÿ ù tÿ fi tÿ prũg mãn kÿ fi mén tũ vê gé sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ Topê jykre kãmén hã vê.

Û tÿ Topê vĩ mễ jãvãnh ag tÿ nũgme ki vár

¹⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kejên ù tóg nĩgtĩ, ùn rico pẽ,” he mũ. “Kur kaja e tu ti tũgtĩ, ùn tánh sá, kur ha pẽ. Kurã kar ki tóg vễjên há ko tĩ. Festa ri ke han tóg tĩ, kurã kar ki.

²⁰ Kÿ ùn jagtar tóg nĩgtĩ gé. Ti jiji hã vỹ: Lázaro, he mũ. Vẽnh kaga fugfo han vãnh han tóg tĩ, kÿ tóg nỹ nĩ, ùn rico jãnkã ki. ²¹ Ên vỹ kókĩr tĩgtĩ, ã kaga to. Kÿ tóg ùn rico jẽn vár ko sór tĩgtĩ, ti jẽn mru, hã ra tóg ti mỹ nĩm tũg tĩ. Cachorro hã ne ti pẽnĩn e nỹtĩ. Vẽnh fugfo han vãnh ên tugmãn ag tóg tĩ. ²² Kejẽn tóg ter mũ, ùn jagtar ên ti. Kÿ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag vỹ ti va mũ mũ, ti kuprĩg ti, kanhkã ra. Tá Abraão tóg nĩ nĩ, êg jóg' jóg ve ti, kÿ tóg ti mré nĩ nĩ sir, ti tỹ tỹ ti krẽ'krẽ nĩn kÿ.

Kar ùn rico tóg ter mũ gé sir. Kÿ ag tóg ga kãtã ti pēju(g) mũ. ²³ Hã ra tóg nũgme ki kutẽ mũ, ti kuprĩg ti. Inferno tá ti vễsỹrẻnh jagy han mũ sir. Kejẽn tóg kanhkã ki ẻvãnh mũ, kÿ tóg tá Abraão vẻg mũ, Lázaro ke gé, ti tỹ Abraão mrẻ nĩn kÿ, kuvar há tá. ²⁴ Kÿ tóg ag mỹ prẻr mũ. Kÿ tóg Abraão mỹ: “!..Ijóg'..!” he mũ. “!..Abraão..!” he tóg. “!..Ijagãgtãn ra..!” he tóg. “Lázaro jẻnẻ ra, ti tỹ ã nĩ(gẻ) juja junun mrãn kÿ inh nũnẻ mrãn sĩ han jẻ. Inh mỹ tóg rỹjgy tãvĩ tĩ, pĩ kãki,” he tóg, Abraão mỹ, ùn rico ja ên ti.

²⁵ Kÿ Abraão tóg ti mỹ: “inh kỏsin,” he mũ. “Ã tỹ ga kri tĩg ja ên ki ẻkrẻ. Tá ã tóg há tĩ ja nĩgtĩ, jãvo Lázaro tóg jagtar ja nĩgtĩ. Kÿ tóg tag ki há han tĩ nĩ, jo ã tóg vễsỹrẻnh jẻ nĩ, ã tỹ ti jagãgtãn ja tũ nĩn kÿ. ²⁶ Kÿ ẻg kuju ki tóg tỹ kãgnỏ nĩ, kÿ ù tóg pãte rãnh ke tũ nĩ. Tag ki ke pi(jẻ) ên ra tĩg mũ',

ẻn tá ke pi(jẻ) tag ra kãtĩg mũ gé', kãgnỏ tag tugrĩn'!” he tóg, Abraão ti, ùn rico ja ên mỹ.

²⁷ Kÿ ùn rico ja tóg ã jóg tỹ Abraão mỹ: “kÿ sỏg ã mỹ nẻn ù tỏ sỏr mũ, ha mẽ,” he mũ. “Ã mỹ inh jóg ãn ra ti jẻnẻnh ke tũ? Tá inh mrẻ ke ag vỹ nỹtĩ. ²⁸ 5(ke) ag nỹtĩ, inh mrẻ pafa ja ag. Ti tỹ ag mỹ tỏnh tĩg jẻ, ag tỹ tag ki junjun tũ nĩ jẻ, ag tỹ inh mrẻ vễsỹrẻnh tũ nĩn jẻ,” he tóg, ùn rico ja ti, Abraão mỹ.

²⁹ Kÿ Abraão tóg ti mỹ: “tã ag tóg Moises tỹ ẻg mỹ nẻn tỏ ja ên mẽnh mũ, Topẽ vĩ tỏ tĩ kar ag vĩ ke gé. Hã kÿ ag tóg Topẽ vĩ jẻmẻnh mũ, ag tỹ mẽ sỏr kÿ,” he tóg.

³⁰ Hã ra tóg ã jóg tỹ Abraão ti mỹ: “vỏ” he mũ. “Vẻser tỹ ag tá jun mũ ra ag jẻmẻ há han ke mũ vẻ, kÿ ag tóg ẻjag jykre pãno ên tovãnh ke mũ vẻ, vẻser tỹ ag mỹ tỏ mũ ên ti,” he tóg.

³¹ Hã ra tóg: “vỏ,” he mũ gé. “Ag tỹ Moises vĩ jẻmẻ sỏr tũ nĩn kÿ ag tóg vẻser vĩ mẽnh ke tũ nĩ gé, ag tỹ Topẽ vĩ tỏ tĩ ag vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩn kÿ,” he tóg, Abraão ti, ùn rico ja ên mỹ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ ẻg tỹ Topẽ vĩ jẻmẻ jãvãnh nỹtĩn kÿ vễsỹrẻnh ke ên tỏn hã vẻ.

17

*Topẻ vĩ mranh tỹ jagy nĩ
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)*

¹ Kÿ Jesus tóg ã mrẻ mũ tỹ ag mỹ: “ũ tỹ hẻn ri ke ag vỹ ù tỹ iso há ên tỹ isovãnh han sỏr mũ, ha mẽ,” he mũ. “Vẻsỹrẻnh tãvĩn mũ jẻ ag tóg ke mũ, tag to. Topẻ vỹ ag ve kỏnãn tãvĩn

mũ, ag tỹ ùn krĩn kónãn mũ tag to. ² Û tỹ ag krĩn kónãn mũ mỹ tóg há nỹnh mũ vê, êg tỹ pó tỹ kra mág tỹ ag nunh to sa kỹ goj nig kuju ki ag vãm jé. Tag vỹ ag mỹ jagy tĩ vê. Hã ra ag tóg ti jagy tag kãfór venh ke mũ, ag tỹ ùn sĩ tỹ inh ki rã kỹ nĩ (hã) ra ti tỹ inh vĩ mranh han sór kỹ. ³ To jykrén, vènh ki rĩr kỹ.

Kejèn ã régre vỹ Topê vĩ mranh mũ. Kỹ ti mỹ tómnĩ, ti tỹ kygnê ti. Ti tỹ tovãnh sór kỹ ti mỹ vènh pãte fón nĩ. ⁴ Hẽn ri ke mũn tóg ã tỹ Topê vĩ mranh han sór mũ han mãn', han mãn' he mũ, kejèn. Kurã pir ki tóg ã jũ tỹ hẽn ri ke han sór mũ, hẽn ri ke mũn. Hã ra tóg ã jũ han kar kỹ: “inh pi(jé) ke mãn mũ ha',” henh ke mũ gé. Æ jũn kỹ tóg tónh kãtĩg mãn', tónh kãtĩg mãn' he mũ gé. Kỹ ti mỹ vènh pãte fón to krónh ke tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ Topê ki rã há han ke

⁵ Kỹ Jesus tỹ ùn vin mũ ag tóg ti mỹ: “êg tỹ Topê ki rã há pẽ han há tóg tĩ,” he mũ. “Kỹ to êg tar han nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ Topê ki rã kỹ tóg há tĩ,” he mũ. “Ka tỹ mostarda fy mĩ êkrén nĩ,” he tóg. “Sĩ ti nĩ, hã ra tóg mog tĩ. Tag ri ke han nĩ, Topê ki rã kỹ. Ti ki rã kỹ ãjag tóg nén ù kar to tar nỹtĩnh mũ. Ka tag ve ra, ka krén tag ti. Æjag tỹ ti mỹ: “ã jãre tỹ ga tá kãkutê, kỹ goj nig ki vènh krãn,” hen kỹ tóg kenh mũ, ãjag tỹ Topê ki rãn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Tỹ êg Topê camarada nỹtĩ

⁷ “Æjag camarada jykre to jykrén nĩ,” he tóg. “Æjag japỹ ki tóg rĩr tĩ, ga tỹ vĩrĩn ken kỹ, ke tũ nĩn kỹ tóg ãjag mẽg ki rĩr tĩ gé. Rãkãnh kỹ tóg ã rãnrãj ja tá kãtĩ tĩ. Kỹ ãjag pi(jé) ti mỹ: “kunĩg, jẽn jé,” he tĩ. ⁸ Ti mỹ ãjag tóg: “inh mỹ vèjẽn han, ijẽn jé,” he tĩ. “Kuri ã kur tãnfyn kỹ tógfĩn, ã tỹ inh mỹ vèjẽn jun jé, ijẽn jé, kron jé, kar kỹ ã tóg jẽn ke mũ gé sir, kron ke mũ gé sir, ijẽn kar kỹ,” he ãjag tóg tĩ, ãjag camarada mỹ. ⁹ Kỹ ãjag tóg ti mỹ vĩ há han tũ nĩ gé, ti tỹ ãjag vĩ ki króm mũ ra. Æjag camarada vè mỹr, ti rãnrãj vè, hã kỹ tóg ãjag vĩ ên han ke mũ. ¹⁰ Kỹ ãjag camarada ag ri ke han nĩ, Topê mỹ, ha mẽ. Æjag tỹ Topê vĩ ki króm kãn kỹ jagnê mỹ: “ti camarada vỹ tỹ êg nỹtĩ,” hemnĩ. “Ti tỹ êg mỹ nén tó mũn hã han êg tóg, kỹ tóg tỹ nén ù tũ nĩ,” hemnĩ jagnê mỹ. “Ti vĩ han kãn tũgrĩn êg tóg há nỹtĩ,” he tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ùn kaga tỹ 10 (ke) ag tỹ há' he

¹¹ Kỹ Jesus tóg Jerusalém ra tũg sór mũ. Hã kỹ tóg ga tỹ Samaria fyr mĩ tĩ mũ. Ga tỹ Galilèia mré ti fyr vè. ¹² Tá tóg êmã ù ki rã mũ, kỹ ù tỹ 10 (ke) ag tóg ti kato tẽgtẽ mũ sir. Vènh kaga kren vãnh hyn han ag tóg mũ, lepra han kỹ. Hã kỹ ag tóg kór há tá nỹtĩ, kuvar há tá. ¹³ Jamã hár(a) ag tóg prẽnprẽn mũ, kỹ ag tóg: “!..Jesus'..!” he mũ. “!..Senhor'..!”

he ag tóg mǔ. “!..Ēg jagāgtān ra..!” he ag tóg mǔ. ¹⁴ Kǔ tóg ag ki ēvānh mǔ, kǔ tóg ag mǔ: “Topē tǔ ki rǔr tǔ ag mǔ vēnh ven mǔjēg,” he mǔ. Kǔ ag tóg mǔ mǔ.

Ag mǔn kā ag tóg jānhkri' he mǔ sir, ag fār ti, tá junjun to hā. Hāghá' he ag tóg mǔ sir. ¹⁵ Kǔ ag kāmī ūn pir tóg kyrā mǔ, Jesus to. Topē mǔ tóg vǔ há han mǔ, ā tǔ há' hen kǔ. Kǔ vēnh kar vǔ ti vǔ mēg mǔ. ¹⁶ Ti tǔ Jesus tá jun kǔ tóg ti krēm mǔg ke mǔ. Ti mǔ tóg: “inh mǔ tóg há tǔ, ā tǔ isǔ há' hen kǔ,” he mǔ. Samaria tá fóg ū vē, Jesus to ūn kyrā mǔ ēn ti.

¹⁷ Kǔ Jesus tóg: “ū tǔ 10 (ke) tǔ mǔ', hā vǔ: há', he mǔ?” he mǔ. “Hā ra ūn pir ne kātīg ja nǔ'. Hǔn, ū ag, ū tǔ 9 (ke) ēn ag?” he tóg. ¹⁸ “Fóg tag hā vǔ ā pir mǔ kyrā, Topē to: “ūn mág vǔ tǔ ti nǔ,” he jé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ Kǔ tóg fóg ēn mǔ: “jēgnē ra,” he mǔ. “Ha tīg,” he tóg. “Ā tǔ inh ki rā kǔ, hā kǔ ā tóg há' he mǔ,” he tóg, Jesus ti.

Topē tǔ tǔ ēg pā'i nǔ to vēnh jykre

(Mt 24.23-28, 37-41)

²⁰ Kejēn Fariseu ag tóg ti ki jēmēnh kāmū mǔ. “Topē tǔ tǔ ēg pā'i nǔ ēn mǔ ver kór gy nǔ, mǔ kuvar gy?” he ag tóg ti mǔ. Kǔ tóg ag mǔ kāmén mǔ sir. “Ti vég tǔ ēg tóg nǔ, ēg kanē tǔ, Topē tǔ tǔ ēg pā'i nǔ ti,” he tóg. ²¹ “Hā kǔ ēg tóg to: “tag kā ti nǔ, tātá ti nǔ,” henh ke tǔ nǔ gé. Ha mē, ājag kāmī ti huri vēnh ven, ti tǔ tǔ ēg pā'i nǔ ti, ājag tǔ ti vég tǔ (hā) ra,” he tóg.

²² Kǔ tóg ā mré mǔ tǔ ag mǔ: “tǔ sóg ēprā ke fi kósin nǔ,” he mǔ. “Kejēn tóg ājag tǔ Topē tǔ tǔ ēg pā'i nǔ venh ha pē tǔnh mǔ. Ti tǔ kurā pir ki vēnh ven mǔ vǔ ājag mǔ há tǔnh mǔ vē, hā ra ājag tóg venh ke tǔ nǔ ver,” he tóg. ²³ “Kǔ ag tóg ājag mǔ: “tag ki ti jun ja nǔ,” henh ke mǔ. “Ēn tá tóg jē nǔ,” he jé ag tóg ke mǔ gé. Kǔ venh mǔ tǔg nǔ hā ra. Ag vǔ jēmē sór tǔg nǔ. ²⁴ Inh kātīg mǔn ke vǔ ta tǔ kóm kóm ke ri ke nǔ. Ti tǔ kóm kóm ke kǔ ēg tóg nén kar vég tǔ, kanhkā krēm. Kǔ vēnh kar vǔ ti tǔ kóm kóm ke ēn vég tǔ gé. Inh kātīg mǔn ke vǔ ri ke nǔnh mǔ, inh kurā ēn kā. Vēnh kar vǔ inh ve kǔn mǔ. Tǔ sóg ēprā ke fi kósin nǔ,” he tóg. ²⁵ “Inh kātīg mǔn ke to hā sóg hā ra vēsýrénh mág han ke mǔ ver. Ūri ke ag vǔ iso é henh ke mǔ ver,” he tóg.

²⁶ “Kǔ inh kātīg mǔn ke kurā ēn kā ēprā ke ag tóg han kǔn ke mǔ, ag tǔ Noé tǔ ga mǔ tǔ mǔ kā nén han ja ēn ti. ²⁷ Ta kutē to hā ag tóg jēn ja nǔgtǔ, jēn kar kǔ ag tóg kron ja nǔgtǔ gé, vēnh prǔ kutēm ja ag nǔgtǔ gé. Ēn kā Noé tóg kejēn barco tǔ ĩn kāra rā ja nǔ. Ti tǔ kāra rā kar kǔ ta tóg sir kutē ja nǔ, kǔ ag tóg goj var ki kǔgter kǔn ja nǔ. ²⁸ Kǔ tóg ri ke pē ja nǔ gé, Ló tǔ ga mǔ tǔg ki. Ēn kā ag tóg jēn ja nǔgtǔ gé, jēn kar kǔ ag tóg kronkron ja nǔgtǔ gé. Vender ke mǔ ja ag nǔgtǔ gé, kygǔm ke mǔ ja ag nǔgtǔ gé. Ēkrān ja ag nǔgtǔ gé, ĩn hyn han ja ag nǔgtǔ gé. ²⁹ Ēn kā Ló tóg kejēn

cidade tỹ Sodoma tá kãkutẽ ja nĩ, kỹ pĩ tóg kanhkã tá kãtére ja nĩ, cidade kri, pó tỹ enxofre nĩja ãn ke gé. Kỹ ãn tóg ag kãgtén kãn ja nĩ. Topẽ tỹ ag vóg kónãn ke to jykrén sór tũ ja ag nỹtĩgtĩ. ³⁰ Ge ti nĩnh mũ gé, ãprã ke fi kósin tỹ vẽn ven mãn ke kurã ãn kã. Mĩ êkrén ke tũ ag nĩgtĩ gé, ti to há tũ ag. ³¹ Ũ tỹ kurã ãn kã ã ãn rã há tĩn kỹn jé ã tũ mãn rã sór tũg, ti tũ tỹ ti ãn krẽm nỹtĩ ti. Ũ tỹ ãpỹ tá ti ãn jé ã tũ to vỹn ke tũg. ³² Ló prũ fi to jykrén. ³³ Ājag tỹ ājag jykre hã han sór kỹ ājag nũgme ki vár ke mũ, ha vemnĩ. Ājag tỹ isugrĩn ājag jykre fi mãn kỹ ājag krenkren ke vẽ, ha vemnĩ,” he tóg.

³⁴ “Hã kỹ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Kuty ãn kã, inh kãtĩg mãn ke kuty ãn kã ãn régre ag vỹ jagnẽ mré nũgnũr nỹtĩnh mũ. Ag kãmĩ ãn pir jé prẽr sóg ke mũ, kỹ tóg inh mré tĩnh mũ, jãvo ti régre vỹ kã nỹnh mũ, ha vemnĩ. ³⁵ Ũn régre fag vỹ ãgtynyn nỹtĩnh mũ, jagnẽ mré, ãn kã. Kỹ sóg ãn pir fi jé prẽr ke mũ, kỹ fi tóg inh mré tĩnh mũ, jãvo fi régre fi vỹ kã jẽnh mũ, ha vemnĩ. ³⁶ Ũn régre ag vỹ ãpỹ ki rãnrãj mũnh mũ, ãn kã. Kỹ sóg ãn pir jé prẽr ke mũ, kỹ tóg inh mré tĩnh mũ. Jãvo ti régre vỹ tá tĩnh mũ gé, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁷ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ãg Senhor mỹ: “tag hẽ tá ke nĩnh mũ hỹn?” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “kurã ãn kã ājag ki kanhró nỹtĩnh mũ,” he mũ. “Nén ũ ter nỹg ja ri ke ti nĩ. Hã tá tóg vẽn mãn tĩ, jãtã ti, he ãg

tóg tĩ. Tag ri ke ti nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ã kãtĩg mãn ke tón hã vẽ.

18

Ēg tỹ Topẽ mré vỹ to krónh ke tũ

¹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ājag tỹ Topẽ mré vẽnén ke vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. Ēg tỹ kurã kar ki Topẽ mré vẽnén kỹ tóg há tĩnh mũ, ãg tỹ to krónh ke tũ nĩn kỹ. Tag tỹ tóg ag kanhrãnrãn sór mũ, ã mré mũ tĩ ag, hã kỹ tóg tag tó mũ, ha mẽ. ² “Kejẽn pã'i tóg nĩgtĩ, ãmã ũ tá,” he tóg. “Ag tỹ jagnẽ to jũ vég ti tĩ. Ti rãnrãj hã vẽ. Hã ra tóg Topẽ kamẽg vãn h nĩ, ti jykre pãno nĩn kỹ. Kỹ tóg ã mré ke ag kamẽg vãn h pẽ nĩgtĩ gé. Kórég pẽ ti nĩgtĩ. ³ Ti jamã tá ũ fi tóg nĩgtĩ gé, ãn mén ter ja fi. Ēn fi vỹ kejẽn ti to kãtĩg kỹ ti mré vẽnén mũ. Kỹ fi tóg ti mỹ: “inh lograr ke sór mũ ãn ag jo inh vemnĩ,” he mũ. ⁴ Hã ra tóg mẽ jãvãn h nĩ. Jatu tóg nĩ nĩ, kysã tỹ hẽn ri ke ki. Kỹ fi tóg ti tá jun tỹ hẽn ri ke han mũ, to krónh ke tũ fi nĩ. Kỹ tóg kejẽn to jykrén mũ. “Topẽ kamẽg vãn h inh nĩgtĩ,” he tóg. “Ũ kamẽg vãn h inh nĩgtĩ gé. ⁵ Hã ra fi tóg isovãn h tũ pẽ nĩ, ãn mén ter ja ãn fi. Kurã kar ki fi tóg inh mỹ to vĩnh kãtĩ tĩ. Kỹ inh hỹn fi jy rãnh mũ ha, ke tũ nĩ mũ ra fi tóg ijũ han ke mũ, fi tỹ inh venh kãtĩ to krónh ke tũ nĩn kỹ, ha vemnĩ,” he tóg, pã'i kórég ti,” he tóg, ãg Senhor tỹ Jesus ti.

⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ti vỹ jẽmẽ ra,” he mũ. “Jykre pãno ti nĩ,

pã'i kórég ên ti, hã ra tóg fi tỹ ti mỹ vĩ e ên to fi kren han sór mũ," he tóg. ⁷ "Hã kỹ Topê vĩ ãjag krenkren han ke mũ gé. ãjag kuprêg ja tóg nĩ mỹr, kỹ ti mré vēmén nĩ. Kurã ki ti mỹ vĩmĩ, kuty tá ke gé. ãjag kren han vãnh nĩ ve ti nĩ, kejên. ⁸ Hã ra tóg ãjag krenkren han ke mũ, kãnhmar, ha vemĩ. Ki hã sóg tó mũ," he tóg. "Hã ra êprã ke fi kósin ên tỹ kãtĩg mãn kỹ ag mỹ ti ki ge sór mũ vĩ?" he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ: "tỹ inh ùn há nĩ," henh ke tũ

⁹ Kỹ Jesus tóg ag kanhrãn mãn mũ gé. Û tóg ù tỹ ti vĩ mẽg mũ ên ag kãmĩ nỹtĩ, hã ra ag tóg vêso: "tỹ êg tóg ùn há nỹtĩ," he tĩ. "Kórég tũ êg nỹtĩ, jo ù ag ne kórég nỹtĩ," he ag tóg tĩ, vêso, Jesus vĩ mẽg mũ ù ag. Ên ag kanhrãnran sór tóg mũ, Jesus ti. Kỹ tóg ag mỹ: "ãjag jykre vĩ ge nỹnh mũ, ha mẽ," he mũ. ¹⁰ "Kejên Fariseu ù tóg nĩgtĩ. Topê jo ãn ra tóg tĩ mũ, tá Topê mré vĩ jé. Tĩ mré ù tóg ra tĩ mũ gé, ù tỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ tĩ. Topê mré vĩ sór tóg mũ gé. ¹¹ Kỹ Fariseu tóg Topê mré vēmén jê nĩ. "Topê," he tóg. "Inh mỹ tóg há tĩ, isỹ jykre kórég tũ nĩn kỹ, ag jãvo. Û ag tóg nén ù péju(g) tĩ, hã ra sóg han tũ nĩgtĩ. Û ag tóg nén ù vènhmỹ han tĩ inhhã, jãvo inh pi(jé) han tĩ'. ãjag prũ tũ fag mré ag tóg nỹgtĩ inhhã. Kỹ governo mỹ jãnkamy mäg tĩ tag ti vĩ kórég nĩ gé inhhã. ¹² Ag jãvo sóg vènh jykre há han tĩ.

Semana kar ki sóg vãkre régre han tũ, jêg mẽ tĩ ki. Hã ki sóg ã jykre ki króm tĩ. Isũ tỹ sóg dízimo kajãm tĩ, ã mỹ. Sỹ nén ù tỹ 10 (ke) ki sóg ùn pir nĩm tĩ, ã mỹ dízimo han kỹ," he tóg, Fariseu ti, Topé mỹ. ¹³ Hã ra governo mỹ jãnkamy mäg tĩ ên tóg kór há tá jê nĩ, kuvar há tá, mỹ'ãg kỹ. Kỹ tóg kankã ki êvãnh tũ nĩ gé. ã fe kri tóg kãgmĩg mũ, ti tỹ mỹ'ãg mäg kỹ. Kỹ tóg Topê mré vĩ mũ. "Topê," he tóg mũ gé. "ã vĩ mranh inh mỹr," he tóg. "ã mỹ inh jagãgtãn ke tũ hã ra," he tóg, Topê vĩ mranh tĩ ên ti," he tóg, Jesus ti.

¹⁴ "Ha mẽ, Topê vĩ ti mỹ vènh pãte fón, hã kỹ tóg jatun mỹ vyr. Jãvo tóg Fariseu ên mỹ vènh pãte fón tũ nĩ. Ge ti nĩgtĩ. Êg tỹ vêso: "há inh nĩ," hen kỹ Topê tóg êg to kórég nĩ. Kỹ tóg êg térem mũ sir. Êg tỹ hã ra vêso: "kórég inh nĩ," hen kỹ Topê vĩ êg to há nĩ, kỹ tóg êg tỹ ùn mäg han ke mũ gé sir," he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ùn kãsir ag to há

(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)

¹⁵ Kỹ fag tóg gĩr tatĩ kãmũ mũ ti to, ti tỹ gĩr kri ã nĩgé fi jé. Hã ra ti mré mũ tĩ ag tóg vég mũ, kỹ ag tóg fag to jũ mũ, ù tỹ ag tatĩ kãmũ mũ fag to. ¹⁶ Hã ra Jesus tóg fag jé prêr kỹ ag mỹ: "vĩ tũg nĩ, gĩr ag mỹ," he mũ. "Gĩr ag tỹ iso kãmũ kamêg tũg nĩ," he tóg. "Ù tỹ ge hã vĩ êg Senhor tỹ Topê krêm nỹtĩnh mũ," he tóg. ¹⁷ "Sỹ ke há vè, hã kỹ sóg tó mũ. Gĩr ag vĩ iso há pẽ nỹtĩ. ùn kãsir tag

ag ri ke nýtĩmnĩ, ke tũ nĩ mũ
ra ãjag tóg Topě tỹ tỹ ěg pã'i
nĩ venh ke tũ nĩ mýr," he tóg,
Jesus ti.

Ůn rico ag

(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)

18 Kĩ kejĕn ũ tóg Jesus ki
jĕmĕnh kãtĩ mũ, pã'i ũ. Kĩ tóg
ti mý: "Senhor'," he mũ. "Hã
ã tóg nĩ," he tóg. "Sỹ rĩr krỹg ja
tũ venh há tóg tĩ. Sỹ ti ve jé inh
hỹn vĕnh jykre há tỹ ne han ke
mũ?" he tóg. 19 Kĩ Jesus tóg ti
mý: "iso: "há ã nĩ," he sór tũg
nĩ," he mũ. "Ěg pi(jé) há nýtĩ',"
he tóg. "Topě hã ne ã pir mý
há nĩ'," he tóg. 20 "Topě tỹ nĕn
ũ to ěg jyvĕn ja ěn ki kanhró ã
tóg nĩ, hã vỹ: ã prũ tũ fi mré
nỹ tũg nĩ, he mũ, ũ tén tũg nĩ,
he mũ, nĕn ũ péju(g) tũg nĩ, he
mũ, ũ to ón tũg nĩ, he mũ, ã nỹ
mré ã jóg kamĕg nĩ, he mũ,"
he tóg ti mý, Jesus ti. 21 Hã
ra tóg: "ki króm kãn sóg, isĩn
kã," he mũ. 22 Kĩ Jesus tóg ti
mý: "nĕn ũ pir vỹ tũ nĩ ver,"
he mũ. "Ã tũ vãm kãn nĩ, ã tỹ
ũn vĕsỹrĕnh mũ ag mý vin jé,
jãnkamy ti. Kĩ ã tóg kanhkã
tã tũ mág nĩ sir. Kar kãtĩg nĩ,
ã tỹ inh mré tũg jé," he tóg ti
mý, Jesus ti. 23 Kĩ tóg ti mý
vĕnhmỹ tĩ, Jesus vĩ ti, ti rico pĕ
nĩn kỹ.

24 Hã ra Jesus tóg ti mý
vĕnhmỹ ěn ki kanhrãn mũ. Kĩ
tóg ã mré mũ tĩ ag mý: "jagy
ti nỹ, ũn rico tỹ Topě tỹ tỹ
ěg pã'i nĩ venh ke ti," he mũ.
25 "Cavalo pãnĩ sór vỹ préj nor
fĩn rãm ke tũ nĩ," he tóg. "Tĩ
tỹ fĩn rãm ke ra tóg jagy tĩ vĕ,

ũn rico tỹ Topě tỹ tỹ ěg pã'i nĩ
venh ke ti," he tóg.

26 Kĩ ti vĩ mĕg mũ ag tóg to
vĕmĕn mũ. "Kỹ ũ hỹn kren
ke tũ pĕ nĩ," he ag tóg. 27 Kĩ
Jesus tóg ag mý: "ěprã ke ag
vỹ tá junjun ke tũ nĩ vĕ," he
mũ. "Hã ra Topě hã tóg ěg tỹ
tã junjun han ke mũ," he tóg.

28 Kĩ Pedro vỹ: "ha vé," he
mũ. "Ěg tỹ nĕn ũ kar ré jé ěg
tóg mũ mũ, ěg tỹ ã mré mũ jé,"
he tóg. 29 Kĩ Jesus tóg ag mý:
"sỹ ke há vĕ, hã kỹ sóg tó mũ,"
he mũ. "Ů tóg kejĕn ã jamã ré
kỹ tĩ mũ, ti prũ fi, ti kãke, ti
jãvy, ti han mũ fag, ti krĕ ré
kỹ tóg tĩ mũ, Topě tỹ tỹ ěg pã'i
nĩ tigrĩn, ti tỹ ti vĩ ki króm jé,"
he tóg. 30 "Ěn vỹ tóg sir vĕnh
kaja jé nĕn kar ěn tỹ ũn e venh
ke mũ, ag jĕgja kã, ga kri, kar
kỹ tóg vãhã sir ěg rĩr krỹg ja tũ
venh ke mũ gé sir, kanhkã tá,"
he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ã ter ke tó mãn

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

31 Kĩ tóg ũ tỹ 12 (ke) ag jé
prĕr mũ, vyrmý, ag mý kãmĕn
jé. "Ha vé," he tóg. "Jerusalém
ra ěg mũ mũ, kỹ sóg tá ve
kãn ke mũ, vãsỹ Topě vĩ tó tĩ
ag tỹ iso nĕn rán ja ěn ti," he
tóg. "Tỹ sóg ěprã ke fi kósin ěn
nĩ, hã kỹ ag tóg inh kãmĕn ja
nĩ, Topě vĩ ki. 32 Fóg ag mý
ag tóg inh fĕg ke mũ, pã'i ag,
Jerusalém tá, ha vemnĩ, ag tỹ
iso é he jé, ag tỹ inh vóg kónãn
jé, ag tỹ iso sug ke jé gé, 33 ag tỹ
inh mrãnmrãn jé. Ag tỹ isĕn ke
vĕ. Hã ra sóg kurã tãgtũ tũg kỹ
rĩr mãn ke mũ, ha vemnĩ," he
tóg, ti mré mũ tĩ ag mý, Jesus

ti. ³⁴ Hã ra ag tóg ti vĩ tag to jykrén tũ nĩ, ù tỹ 12 (ke) ên ag. Ti vĩ tóg ag mỹ vẽnhmỹ tĩ. Kỹ ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ. “Ti tỹ ne tó nẽ hỹn?” he ag tóg mũ sir.

Jesus tỹ ùn kyvó tỹ há' he
(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Ag mũn kỹ ag tóg Jericó to hã mũ mũ. Tá ùn kyvó vĩ êpry kri nĩ nĩ, êmĩn kri. “Inh mỹ jãnkamy nĩm,” he tóg tĩ, vẽn kar mỹ, ti kyvó nĩn kỹ. ³⁶ Ên vĩ vẽn kar tỹ êpry jagma mũ mễg tĩ. Kỹ tóg ag mỹ: “ũ nễ?” he mũ. ³⁷ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus vễ, Nazaré tá ke ên vễ,” he mũ. ³⁸ Kỹ tóg prěr mũ sir. “!..Jesus'..., Davi kósin'..., ijagãgtãn ra..!” he tóg mũ, prěr kỹ. ³⁹ Kỹ Jesus jo mũ ag vĩ ti mỹ vĩ jũ han mũ. “Êmẽ kã nĩ nĩ,” he ag tóg ti mỹ. Hã ra tóg prěr mãn', prěr mãn' he mũ. “!..Davi kósin'..., ijagãgtãn ra..!” he tóg.

⁴⁰ Kỹ Jesus tóg krỹg he mũ, kỹ tóg: “ti jé prěr,” he mũ. Kỹ ag tóg ti pére kãmũ mũ. Ti ki jun kỹ tóg ti mỹ: ⁴¹ “inh ã tỹ hẽ ri kenh ke?” he mũ. Kỹ tóg ẽg Senhor mỹ: “sỹ venh há tóg tĩ,” he mũ. ⁴² Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ tỹ vé,” he mũ. “Á tỹ inh ki rã kỹ ã há' henh ke mũ,” he tóg. ⁴³ Kỹ tóg vễsỹmẻr ẽvãnh há' he mũ sir. Kỹ tóg ti mrẻ tĩ mũ. Topẻ mỹ tóg vĩ há han mũ. Kỹ tóg vẽn kar mỹ há tĩ, ag tỹ ti tỹ há' he mũ ên ven kỹ. Kỹ ag tóg Topẻ mỹ vĩ há han mũ gẻ sir.

19

Jesus tỹ Zaqueu venh tĩg

¹ Kỹ Jesus tóg cidade tỹ Jericó ki rã mũ sir, kỹ tóg fĩn rãm kỹ tĩg sór mũ. ² Hã ra ù tóg tá nĩ nĩ, ti jyjy hã vĩ: Zaqueu, he mũ. Governo mỹ jãnkamy mãg tĩ ag pã'i vễ. Rico pẻ ti nĩ, rico tãvĩ. ³ Ên tóg Jesus ve sór mũ, ti tỹ Jericó fĩn rãm kỹ. Hã ra tóg rur jẻ, hã kỹ tóg ti vẻg tũ nĩ, vẽn e ag tỹ ti pẻnĩn mũn kỹ. ⁴ Hã kỹ tóg ti jo vẽnhvãg tĩ mũ, kỹ tóg ka tỹ krén to tãpry mũ, ti tỹ Jesus ve jẻ, ti tỹ jagma tĩg kỹ. ⁵ Kỹ Jesus tóg ka ên tá jun mũ. Hã ra tóg krĩg mỹ ẽvãnh kỹ ka kri ti vẻg mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Zaqueu',” he mũ. “Kur kãtẻre to fũrũn kẻ. Isỹ ã ãn krẻm nửr ke vễ,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Kỹ tóg tẻre tỹ mrẻnh ke mũ sir. Jesus mỹ tóg: “mũ jẻ ha,” he mũ. Ti mỹ tóg sér tĩ, Jesus tỹ ti ãn krẻm nửr sór kỹ.

⁷ Hã ra vẽn e ên tóg Jesus to vĩ mũ sir, ti to jũ kỹ. “Topẻ vĩ mranh tĩ vễ, ên ti, hã ra tóg ti ãn krẻm nửr sór mũ, vẽn jykre pãno han tĩ ên mrẻ,” he ag tóg mũ.

⁸ Kỹ Jesus tóg ti ãn krẻm nĩ nĩ. Kỹ Zaqueu vĩ ti mỹ vẽn kãmẻn kãtĩ mũ, ã jykre to jykrẻn kỹ. Kỹ tóg ẽg Senhor mỹ: “ha vé,” he mũ. “Isũ kuju vin jẻ sóg ke mũ, ùn jagtar ag mỹ. ù ag lograr he ja sóg nĩgtĩ, ag tũ ki, hã ra sóg ag mỹ ti kãfẻr nĩm sór mũ ha. Sỹ jãnkamy pir ki ù lograr he jan ki sóg ti mỹ ù tỹ 4 (ke) vin sór mũ,” he tóg, Zaqueu ti.

⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “há ti nĩ,” he mũ. “Ủri ã tóg kren mũ, ã mrẻ ke fag mrẻ hã,” he tóg.

“Abraão kósín vỹ tỹ ã nĩ gé,” he tóg. ¹⁰ “Tỹ sóg êprã ke fi kósín nĩ. Ûn vãfor mũ ên jãvãnh jé sóg kãtĩg, sỹ ag krenkren han jé, ùn jykre pãno han mũ ên,” he tóg, Jesus ti.

*Jãnkamy to comparação
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Hã ra ag tóg ti vỹ mẽ há han mũ, kỹ tóg ag mỹ Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ke ti kãmén sór mũ. Jerusalém to hã tóg nĩ, hã kỹ ag tóg ti to: “Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ hỹn vènh ven ke mũ, ti tỹ tá jun kỹ,” he mũ. ¹² Kỹ Jesus tóg ag mỹ kãmén mũ, Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ke tỹ ver vènh ven ke tũ nĩ. Kỹ tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Kejẽn pã'i tóg nĩgtĩ,” he tóg. “Ên tóg ga ù ra tĩg sór mũ, tá ã tũ ve jé, ga ên tá ã tũ han jé. Tag han kar tóg tá vỹn ke sór mũ. ¹³ Pã'i ên vỹ ã camarada tỹ 10 (ke) ag jé prêr mũ, kỹ tóg ag mỹ jãnkamy prestar he mũ sir. Ag kar mỹ tóg ti kãmur pir nĩm mũ, jãnkamy tỹ, ù tỹ 10 (ke) ag mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “ha inh mỹ tỹ rãnrãj,” he mũ. “Kejẽn sóg vỹn kenh ke mũ, kỹ sóg tugnỹm ke mũ, ãjag rãnrãj ti,” he tóg. Kar tóg tí mũ sir.

¹⁴ Hã ra ti krêm ke ù ag vỹ ti to há tũ nỹtĩ, kỹ ag tóg ti nón vènh vỹ jênêg mũ. Kỹ ag tóg: “ã tỹ êg kri tỹ pã'i nĩn kỹ tóg vènhmỹ nĩ,” he mũ, “êg tỹ tag ve jãvãnh tóg tí,” he ja ag tóg nĩgtĩ, ag tỹ ti mỹ vènh vỹ jênêg mũn kã. ¹⁵ Hã ra tóg tỹ pã'i nĩn kỹ kejẽn vỹn ke mũ, ga ên ve kar kỹ, tá ti rãnrãj han kãn kar. Kỹ tóg tỹ pã'i mág jẽ. Vỹn ke kỹ tóg ã camarada

ag jé prêr mũ sir, ti tỹ ùn mỹ jãnkamy vin ja ên ag. Ti tỹ ag rãnrãj tugnỹm sór vè, ag ganho ve sór vè gé. ¹⁶ Kỹ ù tóg ti tá jun kỹ ti mỹ: “pã'i,” he mũ. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mỹr. Hã ra sóg kri ù tỹ 10 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁷ Kỹ ti patrão tóg ã camarada mỹ: “jykre há tãvĩ ã tóg nĩ,” he mũ. “Nén sĩ ki rĩr há han ã tóg, hã kỹ ã tóg cidade tỹ 10 (ke) ki rĩr mũ ha,” he tóg, pã'i ti, ã camarada mỹ. ¹⁸ Kỹ ù tóg ti tá jun mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “pã'i,” he mũ gé. “Ti kãmur pir nĩm ã tóg mỹr. Hã ra sóg kri ù tỹ 5 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁹ Kỹ ti patrão tóg ti mỹ: “cidade tỹ 5 (ke) ki rĩr jé ã tóg ke mũ ha,” he mũ gé.

²⁰ Kỹ ù tóg tá jun mũ gé. Kỹ tóg ti mỹ: “pã'i,” he mũ gé. “Ha vé, ã tũ ti,” he tóg. “Inh krĩ pãgja ki sóg tógfĩn kỹ nĩm han. ²¹ ã kamêg ja inh nĩ, ã vỹ tar to. ã tỹ nén vin ja tũ ên mãn sór ã tóg tí, ã tỹ nén krãn ja tũ kunũnh sór ã tóg tí,” he tóg, ti camarada ti, pã'i ti mỹ. ²² Kỹ ti patrão tóg ti mỹ: “ã vỹ tóg ã jykre pãno han mũ, ha mẽ,” he mũ. “Inh mỹ vỹ tar han tí? Inh mỹ sỹ nén vin ja tũ mãn sór tí? Inh mỹ sỹ nén krãn ja tũ kunũnh sór tí? Hã ki kanhró ã mỹ nĩ?” ²³ Kỹ ã tỹ ne jé inh jãnkamy tỹ banco ki rãnrãj tí ag mỹ vin ja tũ nĩ nẽ? ã tỹ ag mỹ vin mũ ra sóg ti juro venh mũ vè, kỹ sóg isũ kãfór mãn ke mũ vè,” he tóg, ti patrão ti, ã camarada mỹ. ²⁴ Kỹ tóg tá nỹtĩ ag mỹ: “ti nĩgã ti tũ mã,” he mũ. “Û tỹ

ti kāmur tỹ 10 (ke) mǎn ja ěn mỹ nĩm, ti tũ pir ti,” he tóg mũ sir. ²⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “pǎ'i,” he mũ. “Ti kāmur tỹ 10 (ke) vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ. Tũ mág ve ti huri,” he ag tóg, pǎ'i mỹ. ²⁶ Kỹ tóg: “hỹ,” he mũ. “Hǎ kỹ sóg tó mũ. Ûn tũ mág vỹ mǎn mǎn ke mũ. Û tỹ tũ sĩ nĩ ěn tũ kunũnh kǎn jé ag tóg ke mũ gé,” he tóg. ²⁷ “Kỹ inh kato tẽ mũ ag pére kāmũmnĩ, ù tỹ iso: “ti tỹ ěg kri tỹ pǎ'i jẽn kỹ tóg ěg mỹ kórég nĩ,” he mũ ěn ag. Ag kǎgtén ra, inh rĩnve,” he tóg, pǎ'i ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ěg tỹ ti rǎnhraj ki rĩr há han ke kǎmén hǎ vẽ.

²⁸ Tag tó kǎn kỹ tóg tá kǎkutẽ mũ sir, kỹ tóg cidade tỹ Jerusalém ra tĩ mũ.

Jesus tỹ Jerusalém tá jun

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

²⁹ Ti tỹ Jerusalém ra tĩg kỹ tóg ěmǎ tỹ Betfagé to hǎ jun mũ, ěmǎ tỹ Betânia tá, pǎnónh tỹ Oliveiras he mũ ěn tá. Tá jun kỹ tóg ǎ mré mũ tĩ régre ag jẽněg mũ, ag tỹ ti mỹ ag měg tỹ burrica ve jé. ³⁰ Hǎ kỹ tóg ag mỹ: “ěmǎ ěn ra mũmnĩ, ěg jo ěmǎ ěn ra,” he mũ. “Tá junjun kỹ ǎjag tóg burrica fi kósin venh mũ. Kri nĩ ja tũ ja tóg jẽ ver. ěn kavǎn kỹ ti pére kāmũmnĩ, ti kyvǎn kỹ,” he tóg. ³¹ “Hěn ri ke mũn ag tóg ǎjag mỹ: “ǎjag tỹ ne jé ti kavǎn ně?” henh mũ. Kỹ ag mỹ: “ěg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³² Kỹ ag tóg mũ mũ, Jesus tỹ ag jěgněn kỹ. Ti tỹ ag mỹ tó mũ ve kǎn ag tóg mũ sir.

³³ Kỹ ag tóg ti kyvǎg mũ. Kỹ ti tỹ tỹ ùn měg mũ ag tóg ag mỹ vĩ mũ. “ǎjag tỹ ne jé burrica kósin tag kavǎn ně?” he ag tóg. ³⁴ Kỹ ag tóg: “ěg Senhor vỹ ti ve sór mũ,” he mũ. ³⁵ Kỹ ag tóg Jesus mỹ ti pére kāmũ mũ. ǎjag kur kugjén ag tóg mũ sir ti kri. Kỹ Jesus tóg kri nĩ mũ sir. ³⁶ Kỹ tóg tĩ mũ. Kỹ ag tóg ǎjag kur kugjén mũ sir, ěpry jagma, ěmĩn jagma. ³⁷ Ge kỹ ag tóg Jerusalém to hǎ junjun mũ sir, pǎnónh tỹ Oliveiras to re kỹ.

Ag tỹ pǎnónh ěn to re kỹ vǎhǎ ag kar ěn tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ sir, Jesus mré mũ kar ěn ag. Ag mỹ tóg sér tĩ. Jesus tỹ něn han mũ ve ja ag tóg nĩgtĩ, ti tỹ něn han vǎnh hyn han mũ ti. ěn mĩ ěkrén kỹ ag tóg Topẽ mỹ vĩ há han mũ, jamǎ hár(a). ³⁸ Kỹ ag tóg: “!..sér tóg tĩ ěg mỹ..!” he mũ. “!..ěg Senhor vỹ ěg ki jun..., ěg jóg mág tỹ ti jěněn kỹ..!” he ag tóg. “!..Kanhkǎ tá ke ag tóg jatu nỹtĩ..! Topẽ mỹ ěg tóg vĩ há han sór mũ, kynhmỹ nĩ ěn mỹ..!” he ag tóg, prěnprěr kỹ.

³⁹ Hǎ ra Fariseu ù ag tóg tá nỹtĩ gé, věnh e ěn kǎmĩ. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “ǎ mré mũ tĩ ag mỹ: “prěnprěr tũg ra,” hé,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁴⁰ Hǎ ra Jesus tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Ha mě, ag prěnprěr tũ nĩ ra pó hỹn prěnprěr mũ vě, ag mỹ sinsér mũ vě,” he tóg ag mỹ.

Jesus tỹ Jerusalém to fỹ

⁴¹ Ge kỹ ag tóg cidade tá junjun mũ sir. Cidade ěn

ve k̄y tóg to f̄y m̄ũ, Jesus ti. ⁴² “Jerusalém tá ke ag v̄y ki kanhrânran sór tũ n̄ytĩ,” he tóg. “Ag t̄y ũri ki kanhrânran há tóg tĩ v̄ẽ, hã ra ag tóg ke jãvãnh n̄ytĩ. Ājag t̄y ki kanhrânran' he m̄ũ ra ājag tóg jatu kenh ke m̄ũ v̄ẽ, m̄ȳr, ha mẽ, hã ra ājag tóg jẽmẽ sór tũ nĩ. Kutu ājag tóg n̄ytĩ. ⁴³ Hã k̄y ājag tóg vãhã kurã kórég pẽ venh ke m̄ũ. Ājag kato tẽgtẽ m̄ũ ag v̄y ājag to rárãnh ke m̄ũ. Kũm'kũm ke jé ag tóg ke m̄ũ, ājag cidade jy ró pẽnĩn. Komẽr hã ag tóg ājag to grẽngrẽn kenh ke m̄ũ, k̄y ag tóg ājag mãn v̄ȳr̄ȳn kenh ke m̄ũ sir. ⁴⁴ Ājag t̄y tũg' he kãn jé ag tóg ke m̄ũ, ājag krẽ ke gé. Ājag ãn kókén kãn jé ag tóg ke m̄ũ gé. K̄y ãn t̄y pó pi(jé) jagnẽ kri n̄ytĩnh m̄ũ'. Kurã há ki ājag tóg Topẽ v̄i mẽ jãvãnh n̄ytĩ, ũri. Topẽ v̄y ũri ājag m̄y v̄i há han m̄ũ ver, hã ra ājag tóg mẽ jãvãnh n̄ytĩ. Hã k̄y ājag tóg ti kórég venh ke m̄ũ,” he tóg, Jesus ti. F̄y pẽ han k̄y tóg to m̄ũ, cidade m̄i tũg k̄y.

Jesus t̄y Topẽ jo ãn tá jun

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

⁴⁵ K̄y tóg Topẽ jo ãn tá jun k̄y kãra rã m̄ũ sir. K̄y tóg ũ t̄y tá nén ũ vender he tĩ ag pan m̄ũ sir. ⁴⁶ Ag m̄y tóg tag to m̄ũ, ha mẽ. “Topẽ v̄i rá to jykrén nĩ,” he tóg. “Tag v̄y rán k̄y nĩ, ha mẽ. ãnh ãn jiji v̄y t̄y Topẽ mré v̄i jafã nĩ, he tóg, Topẽ v̄i t̄y rán k̄y nĩ ki. Hã ra ājag tóg Topẽ mré v̄i jafã tag krẽm nén kar pigju mũgtĩ, k̄y tóg bandido

ag jamã ri ke nĩ sir,” he tóg, Jesus ti. Ag pan k̄y tóg ag m̄y to m̄ũ.

⁴⁷ Hã ki tóg kurã kar ki ag kanhrânran m̄ũ, Topẽ jo ãn krẽm. Hã ra Topẽ tũ ki r̄ir tĩ to pã'i ag m̄y tóg kórég nĩ, Topẽ v̄i rán tĩ ag m̄y ke gé, pã'i kar ag m̄y. Hã k̄y ag tóg ti tén ke to jykrén m̄ũ sir. ⁴⁸ Hã ra tóg ag m̄y ki króm sór tũ nĩ. Vẽnh kar m̄y tóg mẽ sér tĩ, ti v̄i ti, hã k̄y pã'i ag t̄y ti tén sór m̄ũ ra tóg v̄ẽnhm̄y tĩ sir ag m̄y.

20

Ũn n̄y h̄yn Jesus jẽnẽ

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹ Kurã kar ki Jesus tóg Topẽ v̄i to jẽ nĩ, v̄ẽnh v̄i sér ãn, Topẽ jo ãn krẽm. K̄y tóg kejẽn tá jẽ nĩ. K̄y Topẽ tũ ki r̄ir tĩ to pã'i ag tóg ti to kãmũ m̄ũ, Topẽ v̄i to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ² Ti m̄y ag tóg: “Ēg t̄y ã ki jẽmẽnh há tóg tĩ,” he m̄ũ. K̄y tóg ag m̄y: “hej,” he m̄ũ. K̄y ag tóg: “ã v̄ẽnh jykre t̄y ne t̄y tag han m̄ũ?” he m̄ũ. “Ũ n̄y ã jẽnẽ?” he ag tóg. ³ K̄y tóg ag m̄y: “ājag ki sóg jẽmẽnh ke m̄ũ gé, v̄ẽnh kato,” he m̄ũ. “Ha mẽ. ⁴ João v̄y ag kygpég tĩ ja n̄igtĩ. K̄y ti m̄y kanhkã tá v̄ẽnh jykre han m̄ũ', ěprã jykre vó?” he tóg. “Ũ n̄y ti jẽnẽ?” he tóg. “ãnh m̄y to,” he tóg, Jesus ti, ag m̄y. ⁵ K̄y ag tóg jagnẽ mré to jykrén m̄ũ sir. “Ēg t̄y ti m̄y: “Topẽ t̄y ti jẽnẽ v̄ẽ,” hen k̄y tóg ěg m̄y: “ājag t̄y ne jé ti v̄i kri fig tũ ja n̄i n̄ẽ?” henh ke m̄ũ,” he ag tóg jagnẽ m̄y. ⁶ “Ēg t̄y hã ra ti m̄y: “ěprã ke jykre ja v̄ẽ,” hen k̄y v̄ẽnh kar v̄y ěg pin

sór ke mũ, pó tỹ, ha vemñĩ. João to ag tóg: “Topẽ vĩ tó tí pẽ ja vễ,” he tĩ, hã kỹ ag tóg ẽg to jũnh ke mũ, ẽg tỹ: “hã tũ vễ,” hen kỹ,” he ag tóg mũ jagnẽ mỹ. ⁷ “Topẽ jykre han ja ti nĩ,” he sór tũ ag nỹtĩ, kỹ ag tóg: “ẽprã ke jykre han ja ti nĩ,” he sór tũ nỹtĩ gé. Hã kỹ ag tóg Jesus mỹ: “ẽg pi(jé) ki kanhró nỹtĩ,” he mũ, João jykre to. ⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “kỹ sóg ăjag mỹ ù tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn tónh ke tũ nĩ gé,” he mũ. Ă kato tẽ mũ ag mỹ tóg ke mũ.

Ûn camarada kórég ag to comparaçã

(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹ Kỹ tóg vễnh kar kanhrãnrãn kỹ ag mỹ: “ẽg tỹ Topẽ kato tẽ kỹ tóg ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Kejẽn ù tóg nĩgtĩ. Uva krãn ja tóg nĩ, nén kanẽ tỹ vinho han jafã ẽn. Kỹ tóg ù tỹ ki rĩr tĩ ag mré to jykren kỹ ag mỹ tovãnh mũ sir. Ag mỹ tovãnh kỹ tóg ga ù ra tĩ mũ. Hã ra tóg kãtĩg vãnh han mũ. ¹⁰ Ti uva kanẽn kỹ tóg ag mỹ ă camarada jẽnẽg mũ, ù tỹ ki rĩr tĩ ag mỹ, ag tỹ ti mỹ ti tũ nĩm jé, ẽkré kanẽ ẽn ti. Hã ra ag tóg ti mỹ vin tũg mũ. Ti mrãnrãn ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ha tĩg,” he mũ. Nén ù tũ ra tóg tĩ mũ sir. ¹¹ Kỹ tóg ă camarada ù jẽnẽg mũ gé sir. Hã ra ag tóg ti mrãnrãn mũ gé. Ti mỹ féfén kar kỹ ag tóg ti mỹ: “ha tĩg,” he mũ gé sir. Nén ù tũ ra tóg tĩg mũ gé. ¹² Kỹ tóg ag mỹ ù jẽnẽ mãn mũ gé sir, hã ra ag tóg ti mrãnrãn kỹ ti rãnh kỹ ti tĩn mũ sir.

¹³ Kỹ uva kré tỹ ùn tũn mũ tóg to jykren mũ. “Inh hỹn hẽn ri kenh ha,” he tóg, to jykren kỹ. “Inh kósin jẽnẽ jé sóg ke mũ, inh fe pẽ ẽn, hẽn ri ke mũn ag ti kamẽg mũ,” he tóg. ¹⁴ Ti kósin tỹ ag tá jun kỹ nén kré ki rĩr tĩ ag tóg ti vэг mũ. Kỹ ag tóg ti to jykren mũ, jagnẽ mré. “Kejẽn ẽkré tag vỹ tỹ ti tũ nỹnh mũ,” he ag tóg. “Mũ nỹ, ti tén jé, ti tũ tag tỹ tỹ ẽg tũ nỹnh jé,” he ag tóg. ¹⁵ Kỹ ag tóg ró mã ra ti pére mũ kỹ tá ti tén mũ sir. Kỹn hỹn hẽn ri kenh ke mũ, ẽkré tỹ ùn tũn mũ ẽn ti?” he tóg, Jesus ti. ¹⁶ “Kãtĩg jé tóg ke mũ, ẽkré ki rĩr tĩ ag kãgtén jé. Kỹ tóg camarada ù ag mỹ finh mũ sir, ă jakré ti,” he tóg, Jesus ti.

Kỹ ag tóg mẽg mũ, ti vỹ ti, ti pénĩn nỹtĩ ẽn ag. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. “Ëg jé tag venh ke tũ nĩ,” he ag tóg mũ, ù tỹ Jesus vỹ mẽg mũ ag. ¹⁷ Hã ra Jesus tóg ag ki ẽvãnh kỹ ag mỹ: “Topẽ vỹ rá tag to jykren nĩ, ha mẽ,” he mũ. “Pó tỹ ãn han jafã fón ag tóg, pó tỹ ãn han tĩ ag. Ag mỹ tóg kórég ja nĩ, pó ẽn ti. Hã ra Topẽ tóg pó ẽn hã tỹ ãn nũna han mũ,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ă kato vãsãnsãn mũ ag mỹ vễnh kãmén hã vễ. ¹⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ pó tag kri vár ke mũ, kỹ ag tóg kri vár kỹ tũ henh ke mũ,” he mũ. “Kỹ pó tag vỹ ù tỹ hẽn ri ke ag kri kutẽnh ke mũ gé, kỹ tóg ag tỹ nám nám ke kãn mũ sir, ag kri kutẽ kỹ,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag tỹ ti ki rã tũ tũgrĩn

nũgme ki vár ke tón hã vễ.

Ēg tỹ imposto kajãm

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

¹⁹ Kĩ Topẽ vĩ to professor ag vĩ ti vĩ mẽg mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag ke gé. Ag hã to tóg kãmén ja nĩ, “Ēg tỹ Topẽ kato vãsãn tag vĩ ge nỹnh mũ,” he mũ ên ti. Kĩ ag tóg ki kanhró nỹtĩ sir, hã kĩ ag tóg ti se sór mũ. Hã ra ag tóg ùn e ên kamẽg mũ. Ti vĩ vĩ vễnh kar mỹ mẽ há tĩ, hã kĩ pã'i ag tóg ti ség tũ nĩ ver, ag tỹ ti se sór mũ (hã) ra. ²⁰ Kĩ ag tóg hã ra ti tugnỹm mũ. Ti vĩ to ag tóg vãng mũ, ag tỹ ti vĩ to fóg tỹ pã'i mỹ ti fẽg jé. Ag tỹ ti vĩ tugnĩn fóg tỹ pã'i mág mỹ: “ha ti vóg kónãn,” he sór vễ. Hã je ag tóg ùn jykre kuryj nỹ ve ag jẽgnẽg mũ, ag tỹ ón kĩ Jesus ki jẽmẽ jé. ²¹ Kĩ ên ag tóg sir Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Vễnh jykre kuryj hã tó ã tóg tĩ, hã kãmén ã tóg tĩ. Hã kĩ ěprã ke ag ve tóg ã mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. Hã kĩ ã tóg Topẽ japry to, Topẽ jamĩn to ěg kanhrãn há han tĩ,” he ag tóg mũ. ²² “Kỹn mỹ há nỹ, ěg tỹ fóg tỹ pã'i mág tỹ imperador mỹ jãnkamy ên nĩm ti, imposto kajãm jé? Ēg mỹ hỹn nĩm mũ', nĩm ke tũ nĩ vó?” he ag tóg. ²³ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag jykre régre ti. Hã kĩ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg ón kĩ inh ki jẽmẽ sór mũ,” he mũ. ²⁴ “Inh mỹ jãnkamy ven. Û jiji nỹ kã nĩ? Û kãggrá nỹ kã nĩ?” he tóg. Kĩ ag tóg ti mỹ: “pã'i mág kãggrá vễ,” he mũ. ²⁵ Kĩ tóg ag mỹ: “kỹ pã'i mág mỹ ti tũ

nĩm, jo Topẽ mỹ ti tũ nĩm gé,” he mũ, Jesus ti. ²⁶ Hã kĩ tóg ag tỹ ti vĩ to ti senh ke tóg tũ tĩ, ti vĩ há han kĩ. Kĩ tóg ag mỹ e tĩ, ti vĩ há tãvĩ ên ti. Kĩ ag tóg ti mỹ vĩ mãn tũ nĩ sir. Hã ra vễnh kar vĩ ti vĩ mẽg nỹtĩ nĩ.

Ûn kãgter mũ ag tỹ rĩnrĩr mãn ke

(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)

²⁷ Kĩ Saduceu ag tóg ti tá junjun mũ gé, ti ki jẽmẽ jé. Hã ra Saduceu ag tóg: “ěg ter ja tá ěg tóg vĩn ke mãn ke tũ nĩ, rĩr mãn ke tũ ěg tóg nĩ,” he tĩ. ²⁸ Ên ag vĩ Jesus ki jẽmẽ sór mũ gé, ón kĩ. Kĩ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ gé. “Moisés vĩ ěg mỹ vễnh jykre tag nĩm, hã vĩ: ã régre tỹ ã krẽ tũ ra ter kĩ ã tỹ ti prũ fi tỹ prũg ke vễ, he mũ. Á tỹ ã régre mỹ ã krẽ han ke vễ, fi ki, he tóg mũ gé. Moisés tỹ ěg mỹ tó jan hã vễ,” he ag tóg mũ, Saduceu ag. ²⁹ “Kỹ ù tỹ jagnẽ mré pafa ja tỹ 7 (ke) ag vĩ nỹgtĩ. Ag kãke vĩ prũg mũ, hã ra tóg ã kósĩn tũ ra ter mũ. ³⁰ Kĩ ti jãvy vĩ fi tỹ prũg mũ sir, hã ra tóg ã kósĩn tũ ra ter mũ gé. ³¹ Kĩ ti jãvy ù tóg fi tỹ prũg mũ gé, hã ra tóg ter mũ gé, ti kósĩn tũ ra. Gen kĩ ag tóg kãgter kãn mũ kejẽn, ù tỹ 7 (ke) ên ag. ³² Kĩ vãhã ag prũ fi vĩ ter mũ gé sir. ³³ Kĩ fag kãgter ja tá rĩnrĩr mãn kĩ fi hỹn mén tỹ 7 (ke) nĩnh mũ vễ. Ag kar vĩ fi tỹ prũg ja nỹtĩgtĩ. Hã kĩ tóg vễnhmỹ nỹ, ag tỹ: “rĩnrĩr mãn jé ěg tóg ke mũ,” hen kĩ,” he ag tóg. Saduceu ag tỹ Jesus mỹ ken hã vễ.

³⁴ Kÿ Jesus tóg ag mÿ kāmén mÿ. “Ēprā ke ag vÿ prügprüg tĩ, kÿ fag vÿ ag tÿ mén tĩ gé. ³⁵ Ag kāmĩ ũ ag tóg ājag kągter ja tá rĩnrĩr mǎn ke mÿ, ti kurā tá krÿg kÿ. Ēn ag vÿ prüg mǎn ke tũ nĩ sir, mén mǎn ke tũ fag tóg nĩ gé sir, ājag rĩnrĩr mǎn kÿ. ³⁶ Ter mǎn ke tũ ag tóg nĩ gé, mÿr, ha mẽ, hã kÿ ag prüg mǎn ke tũ nĩ, kÿ fag mén mǎn ke tũ nĩ gé. Kanhkā tǎn ri ke ag nÿtĩ, Topē tÿ jēgnē jafā ag ri ke mÿr, ũn rĩnrĩr mǎn mÿ ag. Topē krē vÿ tÿ ag nÿtĩ sir, ag tÿ ājag kągter tá rĩnrĩr mǎn ken kÿ. ³⁷ Rĩnrĩr mǎn jé ag tóg ke mÿ, ũn kągter mÿ ag, ha vemnĩ. Hã kÿ Moisés tóg Topē to tag tó ja nĩ, ha mẽ. Tĩ tÿ vǎnh pÿr nĩ ěn tá ti mré vēmén kar kÿ tóg Topē to: “Abraão tÿ ũn to: Topē, he mÿ ěn vē, Isaque tÿ ũn to: Topē, he mÿ ěn, Jacó tÿ ũn to: Topē, he mÿ ěn,” he ja nĩ, Moisés ti. ³⁸ Kągter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó, hã ra Moisés tóg Topē to: “Abraão tÿ ũn to: Topē, he mÿ ěn vē,” he ja nĩ. Ti tÿ tÿ ag Topē nĩn kÿ ag tóg rĩnrĩr nÿtĩ, ha mẽ, ag kągter mÿ ra. ũn kągter kar ag vÿ Topē mÿ rĩnrĩr nÿtĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kÿ ũ tÿ Topē vĩ rán tĩ ũ ag tóg ěg Senhor tÿ Jesus mÿ: “vĩ há han ā, ěg ter ja tá vÿn kenh ke mÿ tag to,” he mÿ, ti mÿ. ⁴⁰ Kÿ ũ tóg ti ki jēmē mǎn sór tũ nĩ sir. Ti kamēgmēg ag tóg mÿ, hã kÿ ag tóg ti ki jēmē mǎn sór tũ nĩ ha.

Cristo mÿ tÿ Davi kósin nĩ,

Topē kósin mÿ vó

(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)

⁴¹ Kÿ Jesus tóg ag ki jēmēg mÿ gé sir. Kÿ tóg ag mÿ: “Topē vĩ rán tĩ ag ne tóg: “Cristo vÿ tÿ Davi kósin nĩ,” he tĩ,” he mÿ. ⁴² “Hã ra Davi tóg Cristo tó ja nĩ, ti tÿ Topē jé rán kÿ. Kÿ tóg: “ěg jóg mág tÿ Topē vÿ inh Senhor mÿ tag tó ja nĩ, ha mẽ: “nĩ ra ver, inh pēgia tá,” he ja ti nĩ. ⁴³ “Isÿ ā kato vāsānsān mÿ ag tÿ ā krēm vin ke vē, kÿ ag sigse ri ke vē sir. Tag jāvǎnh nĩ ver,” he ja ti nĩ, Topē ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁴ “Hã kÿ Davi tóg Cristo to: “inh Senhor,” he ja nĩ. Kÿ ti kósin mÿ tÿ ti kri ke nĩ?” he tóg mÿ, Jesus ti.

Hã ra ag tóg ti mÿ tó tÿg mÿ. Ag tÿ ne tónh ke tóg tũ tĩ, ti kato tēgtē mÿ ag mÿ.

Ón kÿ Topē vĩ to professor ag kamēg jé ěg ke mÿ

(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)

⁴⁵ Vēnh kar tóg mēg mÿ, Jesus vĩ ti. Kÿ tóg ā mré mÿ tĩ ag mÿ: ⁴⁶ “ón kÿ Topē vĩ to professor ag kamēg nĩ,” he mÿ. “Kur téj rĩnh ka(mē) ag nÿtĩ,” he tóg. “Kÿ vēnh kar tÿ ag mÿ: “ā mÿ há?” hen kÿ tóg ag mÿ sér tĩ, ag tÿ cidade kuju kāmĩ mÿn kÿ. Vēnh kanhrǎn jafā krēm ag tóg vēnh kǎpǎm kÿ nÿtĩgtĩ. Festa ki ag tóg jēn vén tĩ, ag tÿ tÿ pǎ'i nÿtĩn kÿ,” he tóg. ⁴⁷ “Hã ra ag tóg ũn mén ter ja fag tũ mǎn kǎn tĩ. Fag tũ mǎn kǎn kÿ ag tóg ón kÿ Topē mré vĩ mág han mÿgtĩ, ěg tÿ ag to: “ũn há vÿ tÿ ag nÿtĩ,” he jé. Hã to ag vēsÿrénh mág tǎvĩ han ke mÿ,” he tóg, Jesus ti. Ti

tỹ ù tỹ ón kỹ Topẽ to há nỹtĩ ag kãmén hã vễ.

21

Ûn mén ter ja fi tỹ ã tũ vin kãn

(Mc 12.41-44)

¹ Kỹ Jesus tóg Topẽ jo ãn tá jẽ kỹ tãmĩ êvãnh kỹ ùn rico ag vigvég mũ. Jãnkamy vin jafã ki ag tóg ãjag tũ vin tĩ, Topẽ mỹ, jãnkamy ti. Vin mág ag tóg mũ.

² Kỹ ùn mén ter ja fi vỹ tá jun mũ gé sir. Tỹ nén ù tũ fi tóg nĩ, hã ra fi tóg jãnkamy kãsir régre vin mũ, Topẽ mỹ. ³ Kỹ Jesus tóg fi to: “ve ra ha,” he mũ. “Ûn rico tỹ vin kãfór han fi tóg, fi tũ sĩ (hã) ra. Tỹ nén ù tũ fi tóg nĩ, fi mén vỹ hur ter.

⁴ Kỹ fi tóg ã tũ vin kãn ja nĩ, fi jẽn mré hã. Jãvo ùn rico ag vỹ ãjag tũ ke hã tỹ Topẽ mỹ vin mág tĩ. Hã ki fi tóg ag tỹ nĩm kãfór han, fi tỹ nĩm sĩ pẽ han mũ ra. Ki hã sóg tó mũ mỹr,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ jo ãn kókén kỹ nĩnh ke
(Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵ Ên kã ù ag tóg Topẽ jo ãn to vỹ há han mũ. “Sĩnvĩ pẽ ti jẽ,” he ag tóg mũ. “Ti pó ve ra ha, mág ti nỹtĩ. Ti sĩnvĩ han jafã vỹ e nỹtĩ gé,” he ag tóg.

⁶ Kỹ Jesus tóg ke mũ. “Mỹ ãjag mỹ sĩ?” he tóg. “Kejẽn tóg kókén kãn kỹ nỹnh mũ, ha vemnĩ, kỹ pó vỹ jagnẽ kri nỹtĩ mãn ke tũ nĩ ha. Gũm ke kãn jé tóg ke mũ, tag ti,” he tóg, Jesus ti.

Vẽnh jagãgtar to rã

(Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

⁷ Kỹ ag tóg êg Senhor ti mỹ: “kurã tỹ ne kã ke nẽ hỹn'?”

he mũ. “Êg hỹn hẽn ri ken kỹ ti kurã ki kanhró nỹtĩnh mũ hỹn'?” Topẽ hỹn ne han ke mũ, êg tỹ kurã ên ki kanhró nỹtĩ jé?” he ag tóg.

⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “ker ù vỹ jẽmẽ hẽ,” he mũ. “Û tỹ hẽn ri ke ag vỹ inh jiji tó kãmũnh mũ. “Cristo vỹ tỹ inh nĩ,” he jé ag tóg ke mũ. “Inh kurã vỹ hur jun,” he jé ag tóg ke mũ. Ag nón mũ tũg nĩ. ⁹ Vẽn h génh mẽgmẽ jé ãjag tóg ke mũ, jagnẽ kato vãsãnsãn mũ ag. Kamẽg tũg nĩ hã ra. Vẽn h génh tỹ hẽn ri ke han jé ag tóg ke mũ, kurã tỹ êgno to hã. Ti kurã kã ke pijé,” he tóg.

¹⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “povo ag tỹ jagnẽ kato vãsãnsãn ke vễ, pã'i krêm ke ag tỹ pã'i ù krêm ke ag to jũnh ke vễ,” he mũ. ¹¹ “Ga tỹ ragrag ke jagy tỹ hẽn ri ke han ke vễ gé, ên kã. Kỹ vễjẽn tóg tũ' henh ke mũ gé. Vẽn h kaga kórég (ka)mẽ vỹ vẽn h vinven ke mũ, ên kã sir. Nén ù vẽn hmỹ vỹ vẽn h vinven ke mũ gé, kanhkã tá, kỹ vẽn h kar vỹ kanẽ junjur ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Tag to hã ag tóg ãjag sigsenh ke mũ gé, ãjag vóg kónãn jé ag tóg ke mũ gé, vẽn h kanhrãn jafã krêm ag tóg ãjag jykre vigvenh ke mũ gé, vẽn h se ja kãki ag tóg ãjag vin ke mũ gé. Pã'i mág tỹ rei ag mỹ ag tóg ãjag venven ke mũ, pã'i tỹ governador ag mỹ ke gé, ãjag tỹ inh jyjy tó ja tugnĩn. ¹³ ãjag tỹ inh vỹ tó jé, hã jé ag tóg ãjag tỹ genh ke mũ. ¹⁴ Ên kã ãjag tỹ nén ù tónh ke to jykrén tũg nĩ, to krĩ kufy han tũg nĩ gé.

¹⁵ Inh hã vỹ ãjag vỹ han ke mũ, inh jykre nĩm jé sóg ke mũ ãjag mỹ, ãjag tỹ ag mỹ tón jé,” he tóg. “Kỹ ag tỹ ãjag vỹ kafãn sór mũ ra tóg ag mỹ vẽnhmỹ tĩnh mũ, ha vemnĩ, ãjag kato tẽgtẽ mũ ag mỹ. Ag tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Ën kã ãjag han mũ ãn vỹ ãjag senh mũ, ãjag mré pafa mũ ag ke gé, ãjag mré ke ag ke gé, ãjag to há kar ag mỹr,” he tóg. “Ãjag kãmĩ ù ag kãgtén jé ag tóg ke mũ gé, ha vemnĩ. ¹⁷ Vẽn kar vỹ ãjag to kórég tãvĩ nỹtĩnh mũ, inh jiji tugrĩn. ¹⁸ Hã ra ãjag véké vêsýrénh ke tũ nĩ, ãjag gãnh pir vỹ fa-grĩnh mỹ kutẽn ke tũ nĩ, ha vemnĩ. ¹⁹ To tar nỹtĩmnĩ, ãjag vêsýrénh ke to, kỹ ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ãn venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jerusalém kókén kỹ nỹnh ke (Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)

²⁰ “Kejẽn ag tóg Jerusalém jy nỹtĩnh mũ, soldado ag, ag tỹ cidade ãn kókén jé. ãjag tỹ tag ve kỹ ãjag tóg ki kanhró nỹtĩnh mũ. Ag tỹ ti kókén kãn ke kurã vỹ jun ke mũ, kurã ãn kã. ²¹ Kỹ vẽn pigju mũmnĩ, pãnónh ra, ãjag tỹ Judéia ki nỹtĩn kỹ. ãjag tỹ cidade mág tá nỹtĩn kỹ pětigtẽmnĩ, vãn kãra. ãjag tỹ vãn kãmĩ ãmã kãsir ki nỹtĩn kỹ cidade ra mũ tũg nĩ. ²² Topẽ tỹ ag vóg kónãn ke kurã vỹ sir, ag jykre kórég to, hã kỹ tóg vãsý rán kỹ nĩ. Vẽn rá ãn ve jé ãjag tóg ke mũ, kurã ãn kã. ²³ Kỹ ùn kufy fag vỹ vêsýrénh mág ke mũ, kurã ãn

kã, gĩr pygfãm mũ fag ke gé. Ëprã ke ag vêsýrénh mág tãvĩ han ke vỹ, Topẽ tỹ povo tag to jũ jagy han ke vỹ, kurã ãn kã. ²⁴ ãjag kãmĩ ùn e tãvĩ kãgter ke vỹ, rógro tỹ. Kỹ ãjag kãmĩ ù ag vỹ sigse kỹ mũnh mũ, povo kar kãmĩ. Kỹ Jerusalém vỹ kókén kãn kỹ nĩnh ke mũ. Fóg ag vỹ sãnsãn ke mũ, ãjag cidade mág ti. Kejẽn fóg ag tỹ tũ' henh ke kurã vỹ jun ke mũ gé hã ra,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ kósín kãtĩg mãn ke (Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)

²⁵ “Kurã ãn kã rá vẽnhmỹn ke vỹ, kysã ti ke gé, krĩg ti ke gé. Kỹ ga kri mũ ag vỹ kamẽgmẽg kãn ke mũ. Kanẽ junjur mág jé ag tóg ke mũ, povo kar ãn ag. Kỹ goj vỹ krém ke mũ, goj kafã tũ vỹ jũnh ke mũ, ti kurã jun kỹ. ²⁶ Kỹ ãprã ke ag fe vỹ vo kónãn ke mũ, ag tỹ jũrũn ke vỹ ag kãgtén ke mũ, ag tỹ ãjag tỹ nén venh ke to jũrũn ken kỹ. Ëg tỹ kanhkã tá nén vég tũ kar ãn vỹ ragrag ke kãn mũ mỹr, ha mẽ. ²⁷ Kỹ vãnã vẽn kar vỹ ti kãtĩg ãn venh ke mũ, ãprã ke fi kósín ãn ti. Kanhkã góg kãmĩ sóg kãtĩg ke mũ vãnã sir. Inh ve vỹ tar nĩnh mũ, inh kãtĩg mãn kỹ. Kókov kãtĩg jé sóg ke mũ vãnã sir,” he tóg, Jesus ti.

Ka tỹ figueira to com-paração

(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)

²⁸ “ãjag tỹ isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ãn ve sĩ han kỹ ãjag kanẽ nĩm nĩ, ãjag krĩ ti ke gé, ti tỹ ãjag mỹ sér gy tũn kỹ. Isỹ ãjag

krenkren han ken vë ha, isỹ kurã ên hã kã jun kỹ,” he tóg.

²⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “inh kãtĩg mãn ke vỹ ge nỹnh mũ, ha mẽ,” he mũ. “Ka tỹ figueira to ki kanhrãn nĩ, ka ù to ke gé, to comparação han kỹ,” he tóg.

³⁰ “Ti pẽ tánh kỹ, ti féj tãg han kỹ tóg kakó tĩ sir, êkré tygtánh kurã ti. ³¹ Ên ri ke ti nĩ, ãjag tỹ inh kãtĩg mãn ke kurã ki kanhró nỹtĩ ti. ãjag tỹ sỹ ãjag mỹ nén tó ja ên ve kỹ tóg kakó tãvĩ tĩ ha, inh kãtĩg ke ti,” he tóg. “Ên kã Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ

kenh ke vë sir. ³² Sỹ ke há vë, hã kỹ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Û tỹ nén kar ên vég mũ ag vỹ inh kãtĩg mãn ke tag venh ke mũ, ùri, ag kãgter ke to hã,” he tóg. ³³ “Kanhkã vỹ tũ' he mũ, ga ti ke gé. Jãvo inh vỹ vỹ tũ' henh ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Êg tỹ vënh ki êmënh ke

³⁴ “Vënh ki êmë, ãjag tỹ vëjën e to nug kaga tũ nĩ jé, tógá nĩnh to, ãjag tỹ kronkron to krĩ vënhmỹ tũ nĩ jé gé. Kỹ vëjën to krĩ kufy han tũg nĩ gé, kur to, tag ki nén ù kar to. Ke tũ nĩ mũ ra kurã ên vỹ ãjag vatánh tá jun ke mũ, inh kãtĩg mãn ke kurã ên ti. ³⁵ ãjag tỹ to vënh kãn kỹ nỹtĩ tũ nĩnh kỹ tóg ãjag mỹ sēsĩ tỹ êgje ki kutë ri ke nĩ. Vënh vatánh tá tóg ki kutë tĩ, jēsĩ ti. Ge ti nĩnh mũ, inh kãtĩg mãn ke ti, ga kri mũ ag kar mỹ. Ag vatánh tá sóg jun ke mũ. ³⁶ Hã kỹ ãjag kanë nĩm nĩ, nũr sór tũg nĩ. Inh kãtĩg kã jatu to ken hã vë, hã vỹ: nũr, he mũ. Topẽ mrë vỹ tovãnh tũg nĩ, ãjag tar nỹtĩ

jé, nén ù jagy ên ve kỹ. Kỹ ãjag tóg êprã ke fi kósin rĩnja tá jënh ke mũ sir, mỹ'ãg tũ nĩnh kỹ, isỹ vënh kar jykre tugnỹm kurã ên kã,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ kurã tỹ êgno kãmén hã vë.

³⁷ Hã ki tóg kurã kar ki Topẽ jo ãn krëm ag kanhrãnrãn tĩ, Jesus ti. Kutyg kỹ tóg cidade tá kãkutë kỹ pãnónh ra tĩ tĩ, tá nũr jé. To ag tóg: Oliveiras, he tĩ, pãnónh ên to. ³⁸ Ti tỹ kusã ki Topẽ jo ãn tá jun kỹ ag tóg tá ti vỹ jëmënh kãmũ tĩ, ù tỹ hën ri ke ag.

22

Ag tỹ Jesus se sór

(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Ên kã festa tóg kakó tĩ sir. Festa ên ki ag tóg pão ù ko tĩ, hã ra tóg jãgja tũ ja nĩgtĩ. Festa ên jijin hã vỹ: Páscoa, he mũ. ² Kỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag vỹ Jesus to jykrén mũ. Ag tỹ ti tén sór vë. Topẽ vỹ to professor ag vỹ ti tén sór mũ gé. Hã ra ag tóg povo kamëg mũ, kỹ ag tóg to jykrén kỹ nỹtĩ nĩ.

Judas tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven sór

(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)

³ Ên kã Judas ên, ù tỹ Iscariotes he mũ ên vỹ jagrë vég mũ sir, Satanás tỹ. Hã ra tóg tỹ ù tỹ 12 (ke) ag kã ù nĩ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag kã ù vỹ tỹ ti nĩ. ⁴ Ti tỹ Satanás tỹ jagrë nĩnh kỹ tóg Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag venh tĩ mũ sir, soldado to pã'i ag ke gé. Ti tỹ ag mỹ Jesus ven sór vë, ag tỹ ti se jé.

Kỹ tóg tá jun kỹ ag mỹ tó mũ. ⁵ Kỹ tóg ag mỹ sér pẽ tí sir. Kỹ ag tóg tí mỹ jãnkamy tó mũ. Ag tỹ tí mỹ vin sór vễ, tí tỹ ag mỹ Jesus ven kar kỹ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “hej,” he mũ sir. Kỹ tóg to jykrén mũ, tí tỹ ã mỹ ki króm ke to, ag mỹ: “ha tí kãgmĩ ha,” he jé, Judas tí. Ag tỹ vễnh kar vatánh tá tí se sór vễ. Hã kỹ Judas tóg tí tó sór mũ.

Pedro tỹ João mré festa tỹ Páscoa han
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)

⁷ Kỹ tóg pão jãgja tũ ên konh ke kurã tá krỹg mũ sir. Kurã ên ki ag tóg mé tãg tãnh tí, ovelha tãg ên, ag tỹ kurã tỹ Páscoa kã ko tí ên. ⁸ Kỹ Jesus tóg Pedro jẽnêg mũ sir, João mré. Kỹ tóg ag mỹ: “ha mũjêg, mé tãnh jé, ovelha ên, êg tỹ kon jé,” he mũ. ⁹ Kỹ ag tóg tí mỹ: “êg hẽ tá tí tãnh mũ hỹn'?” he mũ. ¹⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “ha vé,” he mũ. “Êmã mág tag ra mũjêg. Tá ãjag tóg ù venh mũ. Goj vyn kỹ tóg tí mũ. Ên nón mũmnĩ. Kỹ tí ãn tá junjun kỹ tí nón gemnĩ. ¹¹ Kỹ ãn ki rĩr tí mỹ: “êg Senhor vỹ ã mỹ vễnh vỹ jẽnêg mũ,” hemnĩ. “Inh hỹn hẽ tá ovelha konh ke mũ, inh mré mũ tí ag mré?” he tí, êg Senhor tí,” hemnĩ. “Mỹ ki vễnh kánkán jafã tũ?” hemnĩ. ¹² Kỹ tóg ãjag mỹ ven ke mũ sir, kroggrog tỹ kynhmỹ nỹ ên tí, assoalho tỹ kynhmỹ nỹ ên tí. Éhé tí nĩ, kỹ mesa to nỹtĩ jafã vỹ tá nỹtĩ gé. Ên tá tí kãn nĩ êg mỹ,” he tóg, Jesus tí. ¹³ Kỹ ag tóg mũ mũ sir. Jesus tỹ ag

mỹ tó ja ên ve kãn ag tóg mũ, kỹ ag tóg mé tãnh mũ sir, tá.

Santa Ceia
(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)

¹⁴ Kỹ tóg ag tỹ konh ke hora tá krỹg mũ sir. Kỹ Jesus tóg tá nĩ nĩ, tí tỹ ãn vin ja ag mré hã, apóstolo ên ag. ¹⁵ Kỹ tóg ag mỹ vêmén mũ sir. “Sỹ ovelha tag konh ha pẽ tóg tí vễ ãjag mré,” he tóg. “Sỹ inh vễsỹrénh ke to hã ãjag mré ko sór ja vễ,” he tóg, Jesus tí, ã mré mũ tí ag mỹ. ¹⁶ “Tí ko mãn ke tũ inh nĩ ha, ha vemnĩ. Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ vỹ vễnh ven ke mũ. Tí tỹ vễnh ven ja ên kã sóg ko mãn ke mũ, kejẽn,” he tóg.

¹⁷ Kỹ tóg copa mãg mũ sir. To tóg Topẽ mré vỹ mũ, kỹ tóg ag mỹ: “ha kron,” he mũ. “Ha vễnh kãpãm,” he tóg. ¹⁸ “Tag kron mãn ke tũ inh nĩ ha, ke gé, ha vemnĩ. Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩnh ken kỹ sóg kejẽn kron mãn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg.

¹⁹ Kỹ tóg êmĩ mãg mũ sir. To tóg Topẽ mré vỹ mũ. Kupãn kỹ tóg ag mỹ vễnh pipin mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “inh hã vễ,” he mũ. “Ãjag jagfy sóg vễnh fêg ke mũ. Ký inh mĩ êkrén nĩ, ãjag tỹ pão tag konh ken kỹ,” he tóg, Jesus tí. ²⁰ Ag tỹ ko kar kỹ tóg copa mãg mũ gé. Kỹ tóg ag mỹ: “copa ki jẽ tag vỹ inh kyvénh ri ke nĩ,” he mũ. “Ãjag jagfy tóg inh ki kãkutênh mũ, inh kyvénh tí. Inh jykre tãg to ken hã vễ, isỹ inh kyvénh tugrĩn ãjag mỹ vễnh pãte fón jé,” he tóg.

21 “Hã ra ãjag kãmĩ ù tóg inh vatánh tá isónh ke mũ, inh kato tẽ ag mỹ. Inh mré tóg mesa tag to nĩ nĩ. 22 Tĩg jé sóg ke mũ, sỹ tỹ ãprã ke fi kósín nĩn kỹ. Vãsỹ Topẽ tóg to jykrén ja nĩ, hã kỹ sóg tĩ mũ. Hã ra ù tỹ isónh ke ãn mỹ tóg vĩ kónãn tãvĩ han ke mũ, Topẽ ti,” he tóg. 23 Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ ke mũ. “Ëg kãmĩ ù tỹ hẽ nẽ hỹn?” he ag tóg mũ sir jagnẽ mỹ, ù tỹ ti tónh ke ãn to.

Û tỹ hẽ nẽ tỹ ùn mág nĩ

24 Ën kã ag tóg jagnẽ kãfór nĩ sór mũ. Hã kỹ ag tóg jagnẽ to jũ mũ. 25 Kỹ Jesus tóg ag mỹ ke mũ. “Fóg ag pã'i ag vỹ ãjag krêm ke ag mỹ vỹ tar han tĩ, kỹ ag tóg ag kri ke ag mỹ: “ëg jóg,” he tĩ, ag tỹ ag mỹ vỹ tar han mũ ra. 26 Ag ri ke han tũg nĩ. ãjag mỹ tỹ ùn mág nỹtĩ sór mũ? Kỹ tỹ ùn kãsir ri ke nỹtĩmnĩ jagnẽ mré,” he tóg, Jesus ti. “Û tỹ inh jykre ki tỹ pã'i nĩn kỹ tóg ã krêm ke ag camarada ri ke nĩnh ke mũ, ag ki rĩr kỹ. 27 Kejën ãg tóg mesa to nỹtĩ, kỹ ù tóg mesa ki rĩr tĩgtĩ. Û tỹ hẽ nỹ hỹn mesa ki rĩr tĩ? Ag patrão mỹ', ti camarada mỹ vó? Ti camarada vỹ ki rĩr tĩgtĩ. Jo sóg ãjag ki rĩr tĩgtĩ, ãjag camarada ri ke. 28 ãjag hã ne inh mré mũgtĩ'. Isovãnh ja tũ pẽ ãjag tóg nỹtĩ. Isỹ nén ù jagy vэг mũ ãn ve kãn ãjag tóg tĩ, inh mré. 29 Inh panh vỹ isỹ pã'i han ke mũ, kỹ sóg ãjag tỹ pã'i han ke mũ gé, ti tỹ isỹ pã'i han kóm, 30 ãjag tỹ inh mré jën jé tá, inh mré kron jé tá, isỹ tỹ pã'i nĩn kỹ.

Kỹ ãjag tóg ãjag nĩgja kri nĩgnĩ kỹ nỹtĩnh mũ, ãjag tỹ povo tỹ Israel ag jykre vigve jé, povo tỹ 12 (ke) ãn ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Pedro mỹ tó
(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

31 Kỹ ãg Senhor vỹ Pedro mỹ: “Simão', Simão',” he mũ. “Ha vé, Satanás vỹ ãjag to vỹ, Topẽ mỹ. Ti tỹ ãjag jykre ve sór vẽ. Trigo tỹ ãg tóg gren ki kãkag tĩ, ãg tỹ ti fãr pan jé. Ën ri ke han jé tóg ke mũ, ãjag tỹ, Satanás ti. 32 Hã ra sóg hur ã jagfy vỹ, ã tỹ inh ki rã tovãnh pẽ han tũ nĩ jé. Kỹ ã tóg kejën ã jykre to jykrén mãn ke mũ, ã tỹ inh jykre hã han jé. Ën kã ã tóg ã mré ke ag jyvën kỹ ag tỹ tar' he mũ.

33 Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “Senhor',” he mũ. “ã mré sóg se kỹ jënh mũ, ã mré sóg ter ke mũ gé,” he tóg. 34 Hã ra Jesus tóg Pedro mỹ: “vó,” he mũ. “Ha vé, ùri ã tóg iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he tãgtũ han ke mũ, galo kyr to hã, ha vemnĩ,” he tóg mũ, Jesus ti.

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tó

35 Kỹ tóg ag kar mỹ: “ãjag jëgnẽ ja inh nĩ, vãsỹ,” he mũ. “Kỹ ãjag tóg nén ù ma mũ ja tũ nĩgtĩ, saco tũ, bolsa tũ, pën né tũ, pën to ró ãn. Ën kã ãjag mỹ jagãgtar ja nỹtĩgtĩ?” he tóg. Kỹ ag tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. 36 Kỹ tóg ag mỹ: “hã ra tóg ùri ke tũ nĩgtĩ,” he mũ. “Hã kỹ ãjag jãnkamy ma mũjëg, ãjag sacon ma mũjëg,

ãjag bolsa ma mũjêg. ãjag tỹ nén ù tũ nỹtĩn kỹ ãjag kur vender hemnĩ, rógro kajãm jé sir. ³⁷ Nén ù tóg iso rán kỹ nĩ, hã vỹ: ag mỹ tóg tỹ ùn jykre pãno nĩ, he mũ. Sỹ vãhã tag venh ke vê ha. Isỹ iso nén rán kỹ nĩ ên ve kãn ke vê ha, vãhã,” he tóg, Jesus ti.

³⁸ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Rógro régre vỹ ki nỹtĩ,” he ag tóg mũ. Hã ra tóg ag mỹ: “gen kỹ,” he mũ.

Jesus tỹ ã panh mré vĩ
(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Kỹ tóg ã tỹ tĩ jafã ra tĩ mũ sir, hã vỹ: pãnónh tỹ Oliveira, he mũ ên ra. Ti mré mũ tĩ ag vỹ ti nón mũ mũ sir. ⁴⁰ Tá jun kỹ tóg ag mỹ: “Topê mré vĩ, ãjag tỹ ti vĩ mranh tũ nĩ jé, ãjag tỹ nén ù jagy ve kỹ,” he mũ, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

⁴¹ Kỹ tóg tĩg sĩ han mũ, kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jêg mũ. Kỹ tóg Topê mré vĩ mũ sir. ⁴² Kỹ tóg: “panh,” he mũ. “Mỹ ã tỹ inh vêsỹrenh ke tag tỹ tũ' he mũ jãvãnh? Hã ra isỹ ã mỹ nén to vỹ mũ tag han tũg nĩ. ã tỹ nén han ke mũ ên hã han nĩ,” he tóg, Jesus ti, Topê mỹ.

⁴³ Kỹ Topê tỹ jêñê jafã ù vỹ ti mỹ vênh ven mũ sir, kanhkã tá, kỹ tóg ti tar han mũ. ⁴⁴ Hã ra tóg ã ter ke to kanê jur mũ, kỹ tóg Topê mré vĩ mãn', vỹ mãn', he mũ. Kỹ ti kãrãn vỹ kyvénh nĩ sir, kỹ tóg ga kri vênh kugjêg mũ.

⁴⁵ Kỹ tóg Topê mré vĩ kar ã mré mũ tĩ ag to kãtĩ mũ. Hã ra ag tóg nũgnũr nỹtĩ nĩ. Krónh' krónh' he ja ag tóg nĩ, ag fe kaj tigrĩn. ⁴⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag

ne tóg nũgnũr nỹtĩ nĩ,” he mũ. “Nĩgnĩ ra, Topê mré vĩ, ãjag tỹ ti vĩ mranh tũ nĩ jé, ãjag tỹ nén ù jagy ve kỹ,” he tóg, ti mré mũ tĩ ag mỹ.

Ag tỹ Jesus se
(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)

⁴⁷ Ti tỹ ver tỹ vêmén jê ra ag tóg junjun mũ sir, Judas mré hã, ù tỹ 12 (ke) ag kã ù ên ti. Ti tỹ ag tafĩn kãtĩg hã vê, ù tỹ ti senh ke mũ ag. ù tỹ ag jo tĩ mũ ên tóg sir Jesus to grên ke kỹ ti ki nhun ke mũ. ⁴⁸ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “Judas,” he mũ. “ã ne tóg inh ki nhun ke kỹ iso: “ti hã vê,” he mũ', inh kato tê ag mỹ, inh, hã vỹ: êprã ke fi kósin, he mũ,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁹ Kỹ ti mré mũ ag tóg ag tỹ ti senh ke vэг mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “Êg mỹ rógro tỹ ag fynh ke tũ'?” he ag tóg. ⁵⁰ Kỹ ag kã ù tóg polícia ù fynh mũ, ti nĩgrêg tỹ rãm ke tóg mũ, ti pэгja tá. Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i krêm ke ù vê, polícia ên ti. ⁵¹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ag vóg tũg ra, há ti nĩ,” he mũ. Kỹ tóg ti nĩgrêg mãn kỹ to tỹ grên ke mũ sir.

⁵² Kỹ Jesus vỹ pã'i ag mré vêmén mũ, Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mré, Topê jo ãn ki rĩr tĩ to pã'i ag mré ke gé, kófa ag mré ke gé. Ag kar vỹ ti se kãmũ mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag ne tóg rógro génh kỹ iso kãmũ mũ', ka kyv génh kỹ ke gé,” he mũ. “Inh pi(jé) tỹ bandido nĩ,” he tóg. ⁵³ “Kurã kar ki sóg Topê jo ãn krêm ãjag mré nĩ ja nĩgtĩ, hã ra ãjag tóg tá ise sóg ja tũ nĩ, ãjag tỹ ag kamêg kỹ,”

he tóg. “Hã ra tóg ùri jun, ãjag kurã ti, Japo tỹ ã tỹ nén han sór tĩ ên han jé, ãjag tỹ. Jykre ki kuty ti nĩ, Japo ti,” he tóg, Jesus ti.

Pedro tỹ Jesus to ón

(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jo 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Kĩ ag tóg ti ség mũ sir. Ag tỹ ti pére mũ kỹ ag tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ãn tá junjun mũ sir.

Hã ra Pedro vỹ kuvar há tá ag nón tĩ mũ. ⁵⁵ Ìn vãso tá ag tóg pĩ grug mũ, soldado ag, kỹ ag tóg tugtón nỹĩ nĩ. Kĩ Pedro vỹ ag mré tón nĩ nĩ sir. ⁵⁶ Kỹ pã'i camarada ù fi vỹ tá ti vég mũ, pĩ grun ki. Kỹ fi tóg ti tugnỹm mũ. Kỹ fi tóg ag mỹ: “ti mré tĩ ù vè inh mỹ’,” he mũ.

⁵⁷ Hã ra Pedro tóg: “vó,” he mũ. “Ti ki kagtũg sóg nĩ, jỹ,” he tóg.

⁵⁸ Kar kỹ ù tóg ti tugnỹm mũ gé, kỹ tóg ti mỹ: “ag kã ù vỹ tỹ ã nĩ,” he mũ. Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “inh hã tũ vè, vỹ,” he mũ gé.

⁵⁹ Tag kar kỹ, hora pir tũg kỹ hên ri ke mũn ù tóg ti tugnỹm mũ gé. Kỹ tóg tá nỹĩ ag mỹ: “ha vé, Galiléia tá ke vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ. “Inh mỹ tóg tỹ ti mré ke nĩ,” he tóg mũ gé sir. ⁶⁰ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “inh pi(jé) ti ki kanhró nĩ, vỹ’,” he mũ. “Ã tỹ ne tó nê?” he tóg mũ sir. Ti tỹ ver tó nĩ ra galo vỹ kyr mũ. ⁶¹ Kỹ ãg Senhor vỹ vêsỹjãm êvãnh kỹ Pedro tugnỹm mũ. Kỹ Pedro vỹ to jykrén mũ sir, ãg Senhor tỹ ti mỹ nén tó ja to, hã vỹ: “iso

ã tóg: “ti ki kagtũg sóg nĩ,” he tãgtũ han ke mũ, galo kyr to hã,” he ja ên mũ. ⁶² Kỹ Pedro vỹ tá kãkutẽ mũ, kỹ tóg fỹ mág han mũ sir.

Ag tỹ Jesus vóg kónãn

(Mt 26.67-68; Mc 14.65)

⁶³ Kỹ ù tỹ Jesus ség mũ ag vỹ ti to é he mũ sir. Ti tânã ag tóg mũ gé sir. ⁶⁴ Ti kanẽ pãg kỹ ag tóg ti kakã ki tânã kỹ ti mỹ: “ũ nỹ ã tânã?” he mũ. “Ã tỹ nén kar ki kanhró nĩn kỹ ã hỹn ki kanhró nĩ,” he ag tóg ti mỹ. ⁶⁵ Gen kỹ ag tóg ti mỹ vĩ kónãn tỹ hên ri ke han mũ, ti to é he kỹ.

Pã'i ag tỹ Jesus ki jẽmẽ

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)

⁶⁶ Tỹ vaj kỹ kófa kar ag tóg vènh mãn mũ, Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mré hã, Topê vĩ to professor ag mré hã. Ag vènh mãn kỹ ag tóg ti jé prêr kỹ ag rĩnja tá ti fèg mũ sir, ag tỹ ón kỹ ti jykre ve jé. Ag tỹ ti tén sór vè, hã ra ag tóg ón kỹ ti jykre ve vén sór mũ. ⁶⁷ Hã kỹ ag tóg ti mỹ: “ã mỹ tỹ Cristo nĩ?” he mũ. “Ha ãg mỹ tó,” he ag tóg. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag pi(jé) inh vĩ kri fig tĩ', isỹ ãjag mỹ tó tĩ (hã) ra’,” he mũ. ⁶⁸ “Isỹ ãjag ki jẽmẽ sór mũ ra ãjag tóg inh mỹ tó tũ nĩ gé. Kỹ ãjag tóg isovãnh tũ nĩ gé,” he tóg. ⁶⁹ “Hã kỹ ãg pã ke fi kósin vỹ Topê pẽgja tá nĩnh ke mũ ha. Topê vỹ tar nĩ. Sỹ ti pẽgja tá nĩnh ken vè ha,” he tóg.

⁷⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ ke kãn mũ. “Kỹ ã mỹ tỹ Topê kósin nĩ?” he ag tóg mũ ti mỹ. Kỹ tóg ag

mỹ: “ki hã ãjag tóg tó mũ,” he mũ. “Inh hã vễ,” he tóg ag mỹ, Jesus ti. ⁷¹ Kĩ ag tóg: “ti kato vĩ ù jẽmẽ mãn ke tũ ẽg nĩ ha,” he mũ, jagnẽ mỹ. “Ti jẽnky ki kutẽ mẽ ẽg tóg huri. Topẽ to vĩ kónãn ti huri. Ti ter ke vễ,” he ag tóg mũ sir, pã'i ag, Jesus to.

23

Pilatós tỹ Jesus ki jẽmẽ

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Hã ra tá ke kar ag vĩ Jesus pére mũ mũ, fóg tỹ pã'i tỹ Pilatos mỹ. ² Tá ag tóg ti kato vĩ mũ sir, kĩ ag tóg Pilatos mỹ: “vễnh kar krĩn kónãn han tóg tĩ, ag tỹ vễnh jykre há tovễnh jé,” he mũ. “Kỹ tóg ag mỹ: “pã'i mág tỹ imperador mỹ imposto nĩm tũg nĩ,” he tĩ gé. Kỹ tóg vễso: “tỹ inh Cristo nĩ, pã'i mág tỹ rei ti,” he tĩ gé,” he ag tóg mũ, Jesus to. ³ Kỹ Pilatos tóg ti mỹ: “ã mỹ tỹ Judeu ag pã'i tỹ rei nĩ?” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ, Jesus ti.

⁴ Kỹ Pilatos vĩ ag mỹ kãmén mũ, Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mỹ, povo kar mỹ ke gé, kĩ tóg: “ti tỹ nén ù kórég han ja vég tũ sóg nĩ, ti ki,” he mũ. ⁵ Hã ra ag tóg ti tovễnh jãvễnh pẽ nỹtĩ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “hã ra tóg vễnh kar krĩ rỹg tĩgĩ,” he mũ. “Ga tỹ Judéia kar mĩ tóg tĩg ja nĩ, ga tỹ Galiléia mĩ ke gé, tag mĩ ke gé. Tĩg kĩ tóg vễnh kar krĩn kónãn tĩ,” he ag tóg ti mỹ, pã'i ag.

Herodes tỹ Jesus ki jẽmẽ

⁶ Kỹ Pilatos vĩ ga tỹ Galiléia tag to jykren mũ, kĩ tóg: “ti mỹ tỹ Galiléia tá ke nĩ?” he mũ. ⁷ Kỹ ag tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. Hã ra Herodes vĩ tỹ ga tỹ Galiléia tá pã'i mág nĩ. Hã kĩ Pilatos tóg ti hã mỹ ti jẽnẽg mũ. Ẽn kã tóg Jerusalém tá nĩ gé, Herodes ti.

⁸ Kỹ tóg Herodes tá jun mũ sir. Ti tỹ ti ve kĩ tóg ti mỹ sér tĩ. Ti tỹ ti ve sór ja vễ. Ti kãme mẽ ja tóg nĩ, hã kĩ tóg ti ve sór ja nĩgtĩ, Herodes ti. “Hẽn ri ke mũn tóg nén ù han vễnh han ke mũ, sỹ ve jé,” he tóg.

⁹ Jesus tỹ ti ki jun kĩ Herodes tóg ti ki jẽmẽ sór mũ, nén tỹ hẽn ri ke ki, hã ra tóg ti mỹ vĩ tũg mũ. ¹⁰ Hã ra pã'i ag vĩ tá nỹtĩ nĩ, kĩ ag tóg ti kato vĩ mág han mũ sir, Topẽ vĩ to professor ag ke gé. Hã ra Jesus tóg ag mỹ vĩ tũg mũ gé. ¹¹ Kỹ Herodes vĩ ti to é he mũ gé, ti mré ke kar ag ke gé, kĩ ag tóg ti nyg mũ sir. Kur kupri pẽ tỹ tóg ti kri fón mũ, ón kỹ. Kỹ tóg Pilatos mỹ ti jẽnẽ mãn mũ sir.

¹² Kurã ẽn kã Pilatos vĩ Herodes mỹ vĩ há han mũ. Jagnẽ to há' he mãn ag tóg mũ ha. Ag tỹ Jesus ve jo ag tóg jagnẽ kato tẽ ja nĩgtĩ.

Ag tỹ Jesus tén sór

(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.6)

¹³ Kỹ Pilatos vĩ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag jé prẽr mũ sir, pã'i kar ag ke gé. ¹⁴ Kar tóg ag mỹ: “ãjag ne inh mỹ ti fẽg',” he mũ, “kỹ ãjag ne ti to: “vễnh kar krĩn kónãn tóg tĩ,” he mũ'. ãjag rĩnve sóg ti ki jẽmẽ huri, hã ra

sóg ve ja tũ nĩ, ãjag tỹ ti to nén tó ja ti. Nén ù kórég han ja tũ tóg nĩ. ¹⁵ Kĩ Herodes vỹ vég tũ nĩ gé. Sỹ ti mỹ ti jẽnẽ ja vẽ, ãjag ke gé. Hã ra tóg inh mỹ ti jẽnẽ mãn mũ gé. Ēg hẽ ri ken kỹ ti tén mũ hỹn'? Sỹ ki kagtĩg tóg tĩ. ¹⁶ Hã kỹ sóg ti mrãnmrãn kar ti tovãnh ke mũ," he tóg, Pilatos ti.

¹⁷ Festa tỹ Páscoa ki tóg ag mỹ vese pir tovãnh tĩ, prỹg kar ki. Ti jykren hã vẽ. Hã kỹ tóg: "Jesus tovãnh jé sóg ke mũ," he mũ. ¹⁸ Hã ra vẽnũ kar ag tóg vãhã prẽnprẽr mũ sir. "!.Ti tén ra..!" he ag tóg mũ. "!.Barrabás tovãnh ra..!" he ag tóg. ¹⁹ Barrabás vỹ vẽnũ génh to se kỹ jẽ nĩ. Cidade tá tóg vẽnũ génh han ja nĩgtĩ, ěn kã tóg ù tén ja nĩgtĩ, hã to tóg se kỹ jẽ nĩ.

²⁰ Kỹ Pilatos vỹ ag mỹ vỹ mãn mũ. Ti tỹ Jesus tovãnh sór vẽ, hã kỹ tóg ag mỹ vỹ mãn mũ. ²¹ Hã ra ag tóg prẽnprẽr kỹ: "!.cruz to ti sã, cruz to ti sã..!" he mũ. ²² Kỹ tóg ag mỹ vỹ tãgtũ han mũ gé, Pilatos ti. "Ti kórég tỹ ne han ti? Sỹ vég tũ tóg tĩ. Ti tỹ ne to ter ke nẽ? Sỹ ki kagtĩg tóg tĩ. Hã kỹ sóg ti mrãnmrãn kar kỹ ti tovãnh ke mũ," he tóg. ²³ Hã ra ag tóg prẽnprẽr tãvĩ han mũ sir, hã kỹ ag tóg ti kutãn mũ. Ti mỹ ag tóg: "!.cruz to ti sã..!" he tãvĩ han mũ. Kỹ tóg ag prẽnprẽr to ag mỹ han sór mũ sir. ²⁴ To tóg jykren mũ, kỹ tóg ag mỹ: "hej," he mũ, ag tỹ ti kutãn to. ²⁵ Kỹ tóg ù ěn tovãnh mũ sir, ù tỹ vẽnũ génh to se kỹ jẽ ěn ti, ù tỹ ù tén ja ěn ti. Ag tỹ ù to vỹ

mũ ěn tovãnh tóg mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ Jesus ti fẽg mũ sir, ag tỹ ti ki han sór mũ ěn han jé. ²⁶ Kỹ ag tóg ti pére mũ mũ, cruz to ti sa jé.

Jesus tỹ cruz to sa

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

Ag mũn kỹ ag tóg ù kãtĩg vég mũ. Ēpỹ tá tóg kãtĩ mũ, ti jĩjin hã vỹ: Cirene tá Simão, he mũ. Ti kri ag tóg Jesus cruz ti fig mũ, ti tỹ ti jo va tĩg jé, ti nón.

²⁷ Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus nón mũ mũ, ùn tỹtã fag ke gé. Ēn fag vỹ vēsýrénh mũ, kygfỹ mág han fag tóg mũ sir. ²⁸ Hã ra Jesus tóg vēsýjãm ěvãnh kỹ fag mỹ vỹ mũ. "Jerusalém tá ke," he tóg. "Ijé kygfỹ tũg nĩ," he tóg. "Vẽnũ jé kygfỹmni, ãjag krẽ jé kygfỹmni," he tóg fag mỹ. ²⁹ "Ha vé, kurã kórég pẽ vỹ jun ke mũ ãjag mỹ. Ēn kã ag tóg tag tónh ke mũ, ha mẽ: "ũn kurĩ fag mýn pãgsĩ nĩnh mũ, fag tỹ ãjag krẽ ter vég tũ nĩn kỹ. Ûn krẽ tũ fag mýn pãgsĩ nĩnh mũ, ù tỹ gĩr pafãm tũ fag mỹ ke gé," he jé ag tóg ke mũ. ³⁰ Ēn kã ag tóg pãnónh mỹ: "inh kri tỹ tam ké," henh ke mũ gé, kỹ ag tóg sór mỹ: "inh péju ra, vẽnũ krẽm," henh ke mũ gé. ³¹ Ēg kato tẽ ag tỹ ka tánh gỹn kỹ ag hỹn ka tóg tovãnh ke tũ pẽ nĩ. Ka tánh ěn ri ke sóg nĩ, jo ãjag vỹ ka tóg ri ke nỹtĩ. Hã kỹ ãjag tóg inh vēsýrénh kãfór venh ke mũ, ha vemni," he tóg, Jesus

ti. Jerusalém fīn rām kŷ tóg ke mŷ.

³² Ag tŷ Jesus pére mŷn kŷ ag tóg ūn régre ag pére mŷ mŷ gé, ūn jykre pāno ag. Ag tŷ ka to ag sanh ke vē gé. ³³ Kŷ ag tóg pānónh tá junjun mŷ sir, ti jyjyn hā vŷ: Krī Kuka, he mŷ. Tá ag tóg cruz to ti sāg mŷ sir. Ūn jykre pāno tŷ ag tóg cruz to sāg mŷ gé, ti kóm, kŷ ū vŷ ti pēgja tá sa, jo ū vŷ ti jakānh tá sa.

³⁴ Kŷ Jesus vŷ: “panh’,” he mŷ. “Ag mŷ vēnh pāte fón nī,” he tóg. “Ag pi(jé) ki kanhró nŷtī’, ag tŷ nén han mŷ tag ti’,” he tóg.

Kŷ soldado ag tóg ti kur tŷ jagnē mŷ tŷ vēnh ken jé to jogar he mŷ sir. ³⁵ Kŷ vēnh e ag vŷ tá vég nŷtī. Hā ra pā’i ag tóg ti nyg mŷ. Kŷ ag tóg jagnē mŷ: “ū ag krenkren han ja tóg nŷgtī,” he mŷ. “Cristo jé vēnh kren han, Topē tŷ ti fēg ja nŷn kŷ, ti tŷ ti kuprēg ja nŷn kŷ, hā ra tóg vēnh kren han ki kagtīg nī,” he ag tóg mŷ, Jesus to é he kŷ. ³⁶ Kŷ soldado ag vŷ ti nyg mŷ gé. Ti rā hā nŷtīn kŷ ag tóg ti mŷ vinagre ven mŷ sir.

³⁷ Kŷ ag tóg: “ā mŷ tŷ Judeu ag pā’i mág nŷ?” he mŷ. “Vēnh kren han ra, ā tŷ tŷ pā’i nŷn kŷ,” he ag tóg mŷ ti mŷ, ti to é he kŷ. ³⁸ Hā ra ag tóg rán ja nŷ gé, ti tŷ cruz to sa kŷ jē ěn ti. Ti to rán hā vē, hā vŷ: “Judeu ag pā’i mág tŷ rei hā vē,” he mŷ. Ti kri tóg cruz to sa gé, ěn rá ti.

³⁹ Kŷ ti kóm cruz to sa ū tóg ti mŷ vŷ mŷ gé, ūn jykre pāno ěn. Ti to tóg é he mŷ gé. Kŷ tóg ti mŷ: “ā mŷ tŷ Cristo nŷ?” he mŷ. “Vēnh kren han ra, kŷ ěg

krenkren han gé,” he tóg mŷ gé. ⁴⁰ Hā ra ti kóm cruz to sa ū ū tóg ti mŷ vŷ jŷ han mŷ, ū tŷ Jesus mŷ vŷ kónān mŷ ěn mŷ. Kŷ tóg ti mŷ: “kŷ ā mŷ Topē kamēg tŷ?” he mŷ. “Vēsŷrénh ā tóg mŷ gé, ti kóm. ⁴¹ ěg tŷ ěg tŷ nén han ja kajām vē jāvo, ěg jykre pāno to ěg vēsŷrénh nŷtī nī. ěg jāvo tóg jykre kuryj nī. Ti pi(jé) nén ū kórég han ja nŷ,” he tóg. ⁴² Kŷ tóg Jesus mŷ: “Senhor’,” he mŷ. “Inh ki ěkrén nī, ā tŷ tŷ pā’i ki rān kŷ,” he tóg mŷ, Jesus mŷ. ⁴³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ha mē, ūri ā tóg inh mré nŷnh mŷ, ěmā há ěn tá, Paraíso he mŷ ěn tá, kanhkā tá. Ki hā sóg tó mŷ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

⁴⁴ Kejēn rā tóg ěg nŷno kā sa mŷ sir. Hā ra tóg kuty’ he mŷ sir, ga kar mŷ hā. Kuty ěn tóg hora tāgtŷ han mŷ. ⁴⁵ Kŷ rā vŷ nhyn ke mŷ sir. Topē jo ĩn krēm kur tŷ jānkā mág pē vŷ kā sa nŷ. ěn vŷ jaran ke mŷ. Kuju mŷ tóg jaran ke kātére mŷ sir, fīn rām kān tóg mŷ.

⁴⁶ Kŷ Jesus vŷ prēr mág pē han mŷ. Kŷ tóg: “!..panh’!..” he mŷ. “!..Sŷ ā mŷ vēnh fēg vē, inh kuprīg ti..!” he tóg. Tag tó kar tóg hun ke mŷ sir.

⁴⁷ Hā ra fóg tŷ capitāo tóg ti ter vég mŷ. Kŷ tóg Topē mŷ vŷ há han mŷ. “Vēnh vŷ há ja vē, ūn há ja vē,” he tóg mŷ. ⁴⁸ Kŷ vēnh e ěn vŷ ti ter vég mŷ gé. Kŷ ag tóg ājag tŷ nén han ja to jykren mŷ sir. Vāhā tóg ag mŷ e tŷ. “Topē hŷn ěg tŷ hē ri kenh

mũ, ãg tỹ ti tén ký?” he ag tóg mũ sir. Tag tó ký ag tóg ãjag ãn ra vỹnvỹn ke mũ.

⁴⁹ Hã ra ti to há kar ag vỹ ti vég nỹtĩ nĩ, kakó ki, ãn tãtã fag ke gé. Galiléia tá ke fag tóg ti mré kãmũ ja nĩgtĩ gé. Ti ter ve kãn fag tóg mũ sir.

Ag tỹ vẽnħ kej tá Jesus fi

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

⁵⁰ Ký ù tóg tá nĩ gé, vẽnħ jyvẽn tĩ ù, ha mẽ, ti jijin hã vỹ: José, he mũ. Judeu ag tỹ cidade tỹ Arimatéia tá ke ti nĩ. Jykre kuryj tóg nĩ, jykre há. ⁵¹ Ti pi(jé) ag tỹ Jesus tén ke to: “hej,” he ja nĩgtĩ, ag tỹ Jesus to jykren ký. Topẽ tỹ tỹ ãg pã'i nĩnh ke ve sór tóg mũ gé. ⁵² Æn vỹ Pilatos venh tĩ mũ. Ký tóg ti mỹ Jesus to vỹ mũ, ti ter kar ký. ⁵³ Ký tóg cruz to ti kãtérem mũ, ký tóg kur há tỹ ti pãg mũ sir. Ký tóg pãró nor kãki vẽnħ kej kãkã ti fig mũ. Vẽnħ kej tãg vë, ag pi(jé) kãkã ù fi ja nĩgtĩ ver'. ⁵⁴ Hã ra sexta-feira vë sir, vẽnħkãn ke kurã ki rã tóg nỹ ha, sãbado ki. ⁵⁵ Ký ãn tỹtã fag vỹ ag nón mũ mũ, ti kej ve jé, ag tỹ ti finh mũ ja tá. Ti mré Galiléia tá kãmũ ja ãn fag vë, ù tỹ ti fi han vég mũ fag. ⁵⁶ Ve kar ký fag tóg kyrãgrã ký nén ger há han mũ sir, ti tãg jafã ti, ti to tĩn jé. Hã ra fag tóg vẽnħkãn mũ ver, vẽnħkãn ke kurã kã, Topẽ vỹ ki króm jé.

24

Jesus rĩr mãn

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

¹ Ký semana kurã ve tóg tá krỹg mũ sir. Ký fag tóg kusã pẽ ki ti kej tá venh mũ mũ. Vëser ger há han jafã ãn ma fag tóg mũ mũ, fag tỹ han ja ãn ti, ti kej ra mũn ký. ² Hã ra pó ãn tỹ ti kej nĩfẽnħ kã nĩ ãn vỹ kunũnh ký nĩ nĩ. Hã vég fag tóg mũ. ³ Ký fag tóg ti kej tá junjun ký ra ge mũ, hã ra fag tóg vég tũ nĩ, vëser ti, Jesus ti, ãg Senhor ti. ⁴ Ký tóg fag fe kaj tĩ sir, fag tỹ ti vég tũ nĩn ký. Ký vãhã ãn régre ag vỹ kãge mũ, kur kupri rĩnh ký, kur kókov, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag. ⁵ Ký fag tóg kanẽ junjur mũ sir, ký fag tóg ãprã ãvãnh mũ. Hã ra ag tóg fag mỹ: “ãjag ne tóg vëser jãvãnh mũ, ti rĩr ja (hã) ra,” he mũ. ⁶ “Ki ti tũ nĩ, rĩr ti jẽ ha. Hã ký tóg ãjag mỹ tó ja nĩgtĩ, ãjag tỹ Galiléia tá nỹtĩ ãn kã. ⁷ Ký tóg ãjag mỹ: “ãprã ke fi kósin ãn fãg jé ag tóg ke mũ, ù tỹ Topẽ vỹ mranh tĩ ag mỹ,” he ja nĩ. “Ka to ag ti sanh ke mũ, hã ra tóg kurã tãgtũ ki rĩr mãn ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jesus ti, vëso,” he ag tóg mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag.

⁸ Ký fag tóg Jesus tỹ nén tó ja ãn mĩ ãkrén mãn mũ sir. ⁹ Ký fag vỹ ti kej tá kãpa ký mũ mũ sir, ù tỹ 11 (ke) ag mỹ tó jé, ti mré mũ tĩ kar ag mỹ ke gé. ¹⁰ Maria Madalena fi vë, kar ký Joana fi ke gé, Maria ù fi ke gé, Tiago mỹnh tag fi, ù fag ke gé, fag mré. Fag hã ne Jesus tỹ ãn vĩn mũ ag mỹ kãmén mũ, apóstolo ag mỹ. ¹¹ Hã ra tóg ag mỹ tỹ vẽnħ ó nỹ ve nĩ, hã ký ag tóg kri fi ja tũ nĩgtĩ, fag vĩn kri.

¹² Ký Pedro vỹ jẽ ký ti kej ra

vēnh vāg tī mū. Pānh ke tóg, kŷ tóg ki ēvānh mū, kŷ tóg ti kur tãvī vég mū sir, ti pāg ja ti. Kŷ tóg ti mŷ e tī. Tī tŷ to jykren tū tóg tī sir. Kŷ tóg tŷg mǎn mū.

*Ag tŷ Emaús ra mū
(Mc 16.12-13)*

¹³ Kŷ vāhā ag kā ũ ag tóg mū mū, kurā ěn kā, ũn régre ag. Ęmā sī ra ag tóg mū mū. Jerusalém tán kakó nī, 10 (ke) quilômetros hŷn. Ęmā ěn jyjyn hā vŷ: Emaús, he mū. ¹⁴ Ag mūn kŷ ag tóg jagnē mré vēmén mū sir, ājag tŷ nén ve ja kar ěn to.

¹⁵ Ag tŷ vēmén nŷtī ra, ag tŷ jagnē mré tŷ vēmén mág han nŷtī ra Jesus tóg ag tá jun kŷ ag mré tī mū. ¹⁶ Hā ra ag tóg ti ki kagtŷg mū, ag tŷ ti vég mū (hā) ra. ¹⁷ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ājag tŷ ne tó nē?” he mū. “Vēmén mág ājag tóg mū nī,” he tóg. Kŷ ag tóg krŷg he mū sir, ve ũ han ag tóg mū, ājag fe kaj tugnīn. ¹⁸ Kŷ ũ tóg ti mŷ tó mū. Cleopas he mū ěn tóg ti mŷ: “kŷ ā mŷ mēg tū?” he mū. “Ū tŷ festa venh kāmū ja ag vŷ mē kǎn. Ā hā mŷ ā pir mŷ mēg tū, ěg tŷ nén ve ja ti, ā tŷ Jerusalém kǎ nī (hā) ra?” he tóg ti mŷ. ¹⁹ Kŷ tóg ag mŷ: “ne nē?” he mū. Kŷ ag tóg ti mŷ: “Jesus ti,” he mū. “Nazaré tá ke vē. Topē vī tó tī vē. Ęg tŷ nén han vānh hyn han ja tóg nŷgī. Topē vī tó há han ja tóg nŷgī, kŷ Topē vŷ ti mré han tī, milagre kar ti. Kŷ povo kar ag vŷ vég tī, kŷ tóg ěg kar mŷ e tī. ²⁰ Kŷ Topē tū ki rŷr tī ag vŷ ti fēg, ěg pā'i kar ag, fóg tŷ pā'i

tŷ ti tén jé, cruz to ti sa jé, hā kŷ tóg tŷg mū. ²¹ Ęg tŷ ti ve kŷ ěg tóg ti to: “tī hŷn ěg povo tŷ Israel ag krenkren han ke mū,” he mū vē. Hā ra tóg ter ja nī. Ūri tóg kurā tāgtū han, ti ter kri,” he ag tóg, Jesus mŷ. ²² “Kŷ ěg kā ũ fag vŷ ěg mŷ nén ũ tó gé, kŷ tóg ěg mŷ e tī gé. Kusā pē ki fag tóg ti kej ra mŷjēg. ²³ Hā ra fag ti vég tū nī, ti tŷ tá nŷ tū nŷn kŷ. Kŷ fag tóg: “nén nē ve ěg,” he mū gé. Topē tŷ jēnē jafā nēji, kŷ tóg nēji fag mŷ: “rŷr ti jē nī,” hé. ²⁴ Kŷ ěg kā ũ ag vŷ ra mū mū, ti kej ra, kŷ ag tóg vég mū gé, fag tŷ nén tó ja ti. Hā ra ag tóg ti vég tū pē nī,” he ag tóg, Jesus mŷ, ag tŷ ti ki kagtŷg nŷtŷn kŷ.

²⁵ Kŷ ũ tŷ ag mré tī mū ěn tóg ag mŷ: “ājag tŷ ne jé vāsŷ Topē vī tó tī ag vī kri fi ja tū nī nē?” he mū. “Krī tū ājag nŷtī, to jykren há han tū ājag tóg nŷtī,” he tóg. ²⁶ “Cristo vēsŷrénh ke vē, vēsŷrénh kar kŷ tóg tŷ ũn mág nŷnh mū vāhā,” he tóg. ²⁷ Kŷ tóg ag mŷ vēnh rá kāmén kǎn mū sir, Moisés tŷ rá ti, Topē vī tó tī ag kar tŷ rá ti, ag tŷ Jesus to rán ja ti.

²⁸ Ag mŷ kāmén tī ki tóg ěmā ěn tá jun mū sir. Ag mré tá jun kŷ tóg mā ra tŷg mū ve nī. ²⁹ Kŷ ag tóg ti kógfyn mū sir, kŷ ag tóg: “ěg mré nī,” he mū. “Rāké tóg nŷ ha, kutyg ke rā tóg nŷ ha,” he ag tóg mū sir. Kŷ tóg ag mré kǎra rá mū, ag mré nī jé. ³⁰ Kŷ tóg ag mré jēn ke mū gé sir. Ag mré jēn ke kŷ tóg pǎo mǎg mū, ěmī ti. Kŷ tóg Topē mré vī mū, kar

tóg kupān kŷ tŷ vēnh ken mŭ.
³¹ Kŷ ag tóg ti ki kanhrān mŭ
 sir vāhā. Ti ve há han ag tóg
 mŭ sir. Hā ra tóg ki tŭ nī ha, ti
 ve mǎn tŭ ag tóg nī sir.

³² Kŷ ag tóg jagnē mŷ: “ti tŷ
 ěg mré vēmén kŷ tóg ěg fe ki
 rā,” he mŭ. “Ěg mŷ tóg ā to rán
 ja ěn kāmén kǎn, ěg mŭn kŷ.
 Hā ja vē,” he ag tóg mŭ jagnē
 mŷ.

³³ Kŷ ag tóg vēsŷmér
 Jerusalém ra vŷnvŷn ke mŭ
 sir. Tá ag tóg ũ tŷ 11 (ke) ag
 vég mŭ, ag mré ke ũ ag mré
 hā. ³⁴ Hā ra ěn ag tóg ag mŷ:
 “ěg Senhor vŷ rŷr mǎn,” he
 vén mŭ. “Simão Pedro mŷ tóg
 vēnh ven, mŷr, ha mē,” he ag
 tóg mŭ sir. ³⁵ Kŷ ag tóg ag mŷ:
 “hŷ, ti ve ěg ke gé,” he mŭ gé.
 Kŷ ag tóg ag mŷ ājag tŷ nén ve
 ja ěn tó mŭ sir, ag tŷ ājag mŭ
 ki ti ve ja ti, ti tŷ ag mŷ ěmŷ
 kupān ja ti ke gé. “Hā ki ěg tóg
 ti ki kanhró nŷtŷ, ěmŷ kupān ja
 ki,” he ag tóg mŭ.

*Jesus tŷ vēnh kar ěn mŷ vēnh
 ven*

*(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18;
 Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)*

³⁶ Ag tŷ ver tŷ vēmén nŷtŷ
 ra Jesus tóg ag mré jē mŭ
 vāhā, ti tŷ hē tá kārānh ke tŭ
 nī ra. Kŷ tóg ag mŷ: “mŷ
 sér nŷtŷmŷnŷ,” he mŭ. ³⁷ Hā
 ra ag tóg jŷrŷnrŷn ke mŭ sir.
 Ti kamēg ag tóg mŭ. “Vēnh
 kuprŷg hŷn,” he ag tóg mŭ,
 Jesus to. ³⁸ Kŷ tóg ag mŷ:
 “ājag ne tóg jŷrŷnrŷn ke mŷ’,”
 he mŭ. Ājag tŷ ne jé: “vēnh
 kuprŷg hŷn,” he nē?” he tóg.
³⁹ “Inh nŷgé ve ra, inh pēn ve
 ra, inh hā vē,” he tóg. “Inh

mēgmē ra, ve há han ra. Vēnh
 kuprŷg pi(jé) fár nŷ, ti pi(jé)
 kuka nŷ. Inh fár ve ra, inh
 kuka ti,” he tóg. ⁴⁰ Vŷ kŷ tóg ag
 mŷ ā nŷgé ven mŭ, ā pēn ke gé.
⁴¹ Hā ra tóg ver ag mŷ e tŷ, ag
 fe tŷ mrin ke pē han kŷ, kŷ tóg
 ver ag tŷ ki kagtŷg tŷ. Hā kŷ tóg
 ag mŷ: “mŷ ki vējēn tŷ?” he
 mŭ. ⁴² Kŷ ag tóg ti mŷ pirā nŷm
 mŭ, mŷg mré. ⁴³ Kŷ tóg mǎn
 kŷ ko mŭ, ag rŷnve.

⁴⁴ Kŷ tóg ag mŷ: “hā tó ja inh
 nŷ, ājag mŷ, iser to hā, isŷ ājag
 mré nŷgnŷn kǎ,” he mŭ. “Vāhā
 sóg ve kǎn ja nŷgtŷ, ag tŷ iso
 nén rán ja ti, Moisés ti, ti tŷ
 ājag mŷ vēnh jŷkre nŷm jan ki,
 kar kŷ Topē vŷ tó tŷ ag kar tŷ
 nén rán ja ki ke gé, Topē to jǎn
 ki ke gé. Sŷ nén ven jan hā
 vē,” he tóg, ā mré mŷ tŷ ag mŷ.
⁴⁵ Kŷ tóg ag mŷ kāmén há han
 mŭ sir, hā kŷ ag tóg ti to nén
 rán ja ki kanhrān kǎn mŭ sir,
 to jŷkrén há han ag tóg mŭ sir,
 ti tŷ ag nŷgrēg róm kŷ. ⁴⁶ Kŷ tóg
 ag mŷ: “tag vŷ rán kŷ nŷ, ha
 mē,” he mŭ. “Hā kŷ Cristo vŷ
 vēsŷrénh, kŷ tóg rŷr mǎn gé, ā
 ter kar kŷ, kurā tāgtŷ tŷg kŷ.
 Tag ve kǎn sóg huri,” he tóg.
⁴⁷ “Kŷ tóg rán kŷ nŷ gé, ũ ag
 tŷ vēnh kar mŷ inh kāmén ke
 ti. Inh jŷjin tó jé ag tóg ke mŭ,
 ag tŷ vēnh kar mŷ: “ājag jŷkre
 si tovānh ra,” henh ken kŷ, ũ
 tŷ inh vŷ tó tŷ ag. “Tovānh kŷ
 Topē tóg ājag mŷ vēnh pāte fón
 ke mŭ, ājag tŷ ti vŷ mranh ja
 ti,” he jé ag tóg ke gé. Povo
 kar mŷ ag tóg tónh ke mŭ, hā
 ra ag tóg tag ki tó vén ke mŭ,
 Jerusalém ki. Ājag to ken hā
 vē. Inh kāmén jé ājag tóg ke

mũ. ⁴⁸ Ve kãn ãjag tóg mÿr, hã kÿ ãjag tóg tónh ke mũ. ⁴⁹ Ha mẽ, inh panh vÿ ãjag mÿ nén ù tó ja nĩ, ãjag tÿ venh ken jé. Ën jënẽ jé sóg ke mũ ãjag mÿ. Hã kÿ tag ki nÿtĩmnĩ ver, cidade tÿ Jerusalém tag ki. Hên ra mũ tũg nĩ. Vãhã ãjag tóg venh ke mũ, inh panh tÿ ãjag mÿ ùn tó ja ti, hã vÿ: ti kuprĩg, he mũ. Kanhkã tá tóg kãtĩg ke mũ, ù tÿ ãjag tar han ke ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ kanhkã ra tĩg

(Mc 16.19-20; Hk 1.9-11)

⁵⁰ Kÿ tóg ag jãmĩ tĩ mũ, êmã tÿ Betânia ra. Tá tóg ã nĩgé tÿ ag kri ven mũ. Kÿ tóg ag mÿ vĩ há han mũ sir. ⁵¹ Ag mÿ vĩ há han kÿ tóg ag ré kÿ tĩ mũ, kanhkã ra tãpry tóg mũ. ⁵² Kÿ ag tóg ti to: “Topẽ vÿ tÿ ti nĩ,” he mũ sir. Kÿ ag tóg Jerusalém ra kãmũ mãn mũ, vêsÿkã. Ag mÿ tóg sér pẽ tĩ vãhã. ⁵³ Kurã kar ki ag tóg Topẽ jo ãn ra mũ tĩ, tá Topẽ to vĩ há han jé, ti mÿ nén ù há kar tó jé, ti tÿ ag mÿ sér tũn kÿ.

Hã vễ.

JOÃO TÏ RÁ

Topě tÏ ã vÏ tÏ nén ù kar han

¹ Topě tÏ nén ù kar han ja tÏg ki tóg nÏ ja nÏ, ěg tÏ ù to: “Topě vÏ,” he mũ ěn ti, hã to ěg: Jesus, he mũ. Topě mré tóg nÏ. Topě vÏ tÏ ti nÏ gé. ² Topě tÏ nén (ù) kar han tÏg ki tóg Topě mrě nÏ nÏ. ³ Ti hã tigrÏn tóg nén ù kar han, Topě ti, ěg tÏ ù to: “Topě vÏ,” he mũ ěn tugnÏn. Ā pir mÏ Topě tóg nén ù han tÏ nÏ, ti hã mrě tóg nén kar han kãn. ⁴ ěg tÏ ù to: “Topě vÏ,” he mu ěn vÏ rÏr nÏ, hã kÏ tóg ěg rÏnrÏr han mũ gé. Jęngrě ri ke ti nÏ, ù tÏ ěg rÏnrÏr han mũ ěn ti. Ti tÏ ěg kanhrãn to ken hã vë. ⁵ Ûn jykre pãno ag vÏ ù tÏ kuty mÏ mũ ěn ag ri ke nÏtÏ. Hã ra tóg ěg mÏ jęngrě ri ke nÏ, ěg tÏ ù to: “Topě vÏ,” he mũ ěn ti. KÏ Nén-Kórég vÏ ti tÏ tÏ' he han sór ja nÏ, hã ra tóg ti tÏ hë ri ke ja tÏ nÏ.

⁶ KÏ kejën Topě tóg ěprã ke ù jęnë, ti jiji hã vÏ: João, he mũ. ⁷ Ti mÏ tóg: “ag mÏ ù tÏ ag mÏ jęngrě hen mũ ěn kãmén” he ja nÏ, hã kÏ tóg ke mÏ, ag kar tÏ ti vÏ mẽ jë, ag tÏ ti vÏ kri fi jë. ⁸ João pi(jé) ěg mÏ jęngrě han ja nÏ'. Ti tÏ ěg mÏ: “ěn hã vë,” henh kãtÏg ja vë, ù tÏ ěg mÏ jęngrě han mũ ěn to, hã vÏ: Jesus, he mũ. ⁹ Jęngrě pë ěn hã vë. ěprã tóg jun, ti tÏ ěg kanhrãn jë, ěprã ke kar, ù tÏ ěg ki jęngrëg pë han mũ ěn ti.

¹⁰ Ga han tóg, ù tÏ ěg mÏ jęngrě han mũ ěn ti, kÏ tóg ěg

mré ga kri tÏnh kãtÏg gé, ga han kar kÏ. Hã ra ag tóg ti ki kanhrãn ja tÏ nÏ, ěprã ke ag. ¹¹ Ā povo kar mÏ tóg tÏg ja nÏ, hã ra ti mrě ke ag pi(jë) ti ki ge sór ja nÏgtÏ'. ¹² Û ag tóg hã ra ti ki ge mũ. En ag to tóg: “Topě krě,” he mũ, ù tÏ ti ki ge kÏ nÏtÏ tãvÏ ag to. ¹³ Ti ki ge kÏ nÏtÏ tigrÏn ěg hã vÏ tÏ ti krě nÏtÏ. ěg mur tigrÏn ěg tóg ver tÏ ti krě tÏ nÏtÏ. ěg panh tÏ ěg mÏnh fi mrě nÏ tigrÏn ěg tóg mur mũ gé. Topě tÏ ěg han mân tigrÏn ěg tóg tÏ ti krě nÏtÏ jãvo.

¹⁴ ěg tÏ ù to: “Topě vÏ,” he mũ ěn vÏ ěg ri ke mur, kÏ tóg tÏ ěprã ke jë sir. ěg mrě tóg tÏg ja nÏgtÏ. Há kÏ sóg ti vë. Pã'i mág vÏ tÏ ti nÏ, ùn tar, tag ve inh. ěg to há pë tãvÏ ti nÏ, kÏ tóg ki hã tó ti gé. Topě kósin pir vë, kÏ Topě vÏ ti mÏ: “ùn mág vÏ tÏ ã nÏ,” hé, ti jóg ti.

¹⁵ João vÏ ti kãmén ja nÏ gé. Ti kãmén há han tóg, kÏ tóg: “inh nón kãtÏ mũ ěn vÏ inh kãfór nÏ,” he ja nÏ. “Inh nón kãtÏg jë tóg ke mũ, hã ra tóg tÏ ijo ke nÏ. ěn tó inh huri ãjag mÏ. Ti hã vë,” he ja tóg nÏ, João ti, Jesus to.

¹⁶ ěg to hã tãvÏ tóg nÏ, hã kÏ tóg mÏ nén ù ha kar han, ěg jagãgtãn kÏ. ěg jagãgtãn tag tovãnh ke tÏ pë tóg nÏ. ¹⁷ Moisés vÏ ěg mÏ Topě tÏ ěg jyvën mũ ěn tó ja nÏgtÏ, ěg tÏ ti vÏ ki króm jë, kÏ Jesus tóg ěg mÏ: “Topě vÏ ãjag mÏ vënh pãte fón sór mũ, ti tÏ ãjag to há nÏn kÏ,” he mũ. Ti hã ne ěg mÏ vënh vÏ sér ěn to mũ'.

¹⁸ Ęg pi(jê) Topê vég tí'. Kÿ ěg kãmĩ ù vÿ ti ve ja tú nĩ gé. Ti kósin pir hã vÿ ěg mÿ ti kãmén tí, ti hã vÿ ã jóg mrê nĩ nĩ, Topê mrê. Ti hã vÿ Topê ri ke nĩ. Kÿ tóg ěg mÿ ã panh ti kãmén tí, Topê kósin ti, Jesus ti.

João Batista tÿ Jesus kãmén.

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)

¹⁹ Kejên Judeu ag pã'i ag vÿ João mÿ vênh vÿ jênêg mÿ. Jerusalém tá ag nÿtĩ, pã'i ag, Topê tú ki rĩr tí, Levi krê'krê ag ke gé. Ag João mÿ vênh vÿ jênê kÿ ag tóg mÿ: "ũ nÿ tÿ nĩ?" he mÿ. ²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: "inh pi(jé) tÿ Cristo nĩ," he mÿ. Tó há han tóg, ag mÿ.

²¹ Kÿ ag tóg ti mÿ: "kÿ ã hÿn tÿ ù nĩ?" he mÿ. "Á mÿ tÿ Elias nĩ?" he ag tóg ti mÿ. Hã ra tóg ag mÿ: "vó" he mÿ gé.

Kÿ ag tóg ti mÿ: "Topê vÿ tó tí ù nêji kãtĭg ke mÿ gé. Ti hã mÿ tÿ ã nĩ?" he mÿ. Hã ra tóg: "vó," he mÿ gé.

²² Kÿ ag tóg ti mÿ: "ũ nÿ tÿ ã nĩ, ge kÿ?" he mÿ. "Pã'i ag vÿ ěg jêgnê, ěg tÿ ã ki jêmê jê. Ęg hÿn ne tónh ke mÿ, ag mÿ?" he ag tóg mÿ. "Vêso ã hêri ke ti?" he ag tóg mÿ, João mÿ.

²³ Kÿ João vÿ ag mÿ vênh kãmén mÿ. Á to nén rán kÿ nĩ ên tó tóg mÿ, hã vÿ: "ũ tÿ êmã tÿg ja tá jê kÿ vênh kar mÿ Topê jÿkre kãmén mÿ ên vÿ tÿ inh nĩ," he mÿ. "Û tÿ vênh kar mÿ: "ěg Senhor japry kure ra, ti jamĩn kurynh ra, ti tÿ jagma tĭg há han jé, he tí ên vÿ tÿ inh nĩ. Isaías tÿ inh kãmén hã vê," he tóg, João ti.

²⁴ Jãvo ù tÿ ti ki jêmêg mÿ ag vÿ tÿ Fariseu ag mrê ke nÿtĩ. ²⁵ Kÿ ag tóg ti mÿ: "ã tÿ hê ri ken kÿ ag kygpe sór nê, ã tÿ tÿ Cristo tú hã ra?" he mÿ. "Inh pi(jê) tÿ Elias nĩ", he ã tóg tí. Inh pi(jê) tÿ Topê vÿ tó tí ên nĩ', ěg tÿ ùn kãtĭg jãvãnh mÿ ên, he ã tóg tí, hã ra ã tóg ag kygpég tí," he ag tóg mÿ, João mÿ. ²⁶ Kÿ tóg ag mÿ: "goj tÿ sóg ag kygpég tí," he mÿ. "Hã ra ù tóg ãjag kãmĩ tí mÿ ha, ãjag tÿ ùn ki kagtĭg ù. ²⁷ Ęn vÿ inh nón kãtĭg ke mÿ, hã ra tóg inh kãfór nĩ. Sÿ ti camarada nĩnh ke vê vê, sÿ ti pên né kunũnh ke vê vê, ti pên to ró tí. Hã ra sóg tÿ ti krêm ke pê jê," he tóg, João ti

²⁸ Kÿ ag tóg mÿ mÿ, ti vÿ mē kar kÿ. Cidade tÿ Betânia tá ag tóg ti venh kãmũ ja nĩgtĩ, Fariseu ag, João ti, Jordão mã tá. Tá tóg ag kygpég jê nĩ, João ti.

Jesus tÿ tÿ ěg tÿ Topê mÿ ěg mēg tânh ên ri ke

²⁹ Tÿ vaj kÿ João vÿ Jesus vég mÿ sir. João tá tóg jun mÿ, Jesus ti. Kÿ João tóg ti to: "ti hã vê," he mÿ. "Ęg tÿ Topê mÿ ěg mēg tÿ carneiro krê tânh ên ri ke ti nĩ, cordeiro ên ti. Ti hã vÿ ěg kar tÿ Topê vÿ mranh jagfÿ ter ke mÿ," he tóg. ³⁰ "Sÿ ùn kãmén mÿ ên hã vê. Û tÿ ijo jê mÿ vÿ inh nón kãtĭg ke mÿ, he ja inh nĩ ti to. Inh kãfór ti nĩ, ti tÿ inh jo ke nĩn kÿ, he ja inh nĩ. ³¹ Inh pi(jé) ti ki kanhró ja nĩ', hã ra sóg goj tÿ vênh kar ag kygpé, ag tÿ ti ki kanhrãn kãn jé, povo tÿ Israel ag kar," he tóg, João ti

³² Kÿ tóg: “Topê kuprîg ve inh,” he mũ gé. “Kanhkã tá kãkutê kÿ tóg ti krî kri nĩ nĩ. Tÿ sórãg ve ti nĩ, Topê kuprîg ti, ti tÿ ti krî kri nĩn kÿ. ³³ Inh pi(jé) Jesus ki kanhró nĩ vê'. Hã ra Topê tóg inh mÿ: ha ag kygpenh tÿg,” he ja nĩgtĩ, kÿ tóg inh mÿ: “ã tÿ inh kuprîg ve kÿ ã tóg ti ki kanhró nĩnh mũ,” he ja nĩ gé. “Kanhkã tá kãkutê kÿ tóg ag kã ùn pir kri nĩnh mũ. Ti tÿ ùn kri nĩ mũ ãn vÿ inh kuprîg tÿ ag kygpenh ke mũ,” he ja tóg nĩ inh mÿ, Topê ti. ³⁴ Tag ve inh, hã kÿ sóg ãjag mÿ: ti hã vÿ tÿ Topê kósin nĩ, he mũ” he tóg, João ti. Ti tÿ Jesus kãmén hã vê.

Jesus tÿ ã mrê mũ tĩ ag jé prêr

³⁵ Tÿ vaj kÿ João vÿ ã mrê mũ tĩ régre ag mré vēmén jẽ nĩ. ³⁶ Kÿ tóg Jesus tÿ mĩ tÿg vég mũ, kÿ tóg ag mÿ: “Topê tú vÿ tÿ ti nĩ,” he mũ. “Ëg tÿ Topê mÿ ãg mÿg tÿ cordeiro tãnh tĩ ãn ri ke ti nĩ,” he tóg, João ti.

³⁷ Ag tÿ ti vĩ tag mẽ kÿ ag tóg Jesus nón mũ mũ. ³⁸ Kÿ Jesus vÿ ag vég mũ, ag tÿ ti nón mũ ti. Kÿ tóg ag mÿ: “ne nẽ?” he mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “ã hẽ tá ãmã nĩ?” he mũ. ³⁹ Kÿ tóg ag mÿ: “mũ jé ha, inh mrê, ãjag tÿ inh jamã ven jé,” he mũ. Kÿ ag tóg ti mrê mũ mũ sir. Ti mré ag kurã ãn tÿg mũ. Rã ké ti nÿ ha, ag tÿ ti mrê mũ kri, 4 horas hÿn hÿn ri ke mũn.

⁴⁰ Ti mré mũ ag kã ù vÿ tÿ André nĩ, ù tÿ João tÿ Jesus tóg ja ãn mÿg mũ ag kã ù, hã vÿ: Simão Pedro jãvy, he mũ, André ti, Jesus mrê vēmén tĩ

ãn ag kã ù ti. ⁴¹ Ën tóg tá kãtÿg, kÿ tóg vÿsÿmér ã kãke tÿ Simão Pedro venh tĩ mũ, kÿ tóg ti mÿ: “Messias ve inh,” he mũ. “Messias,” he ag tóg tĩ, Topê tÿ ùn jÿnÿnh ke ãn to, Cristo to. ⁴² André tÿ ti mÿ Jesus tóg kÿ tóg ti mré ti venh tĩ mũ. Kÿ Jesus vÿ ti ki ãvãnh mũ, kÿ tóg ti mÿ: “Simão vÿ tÿ ã nĩ, João kósin,” he mũ. “Sÿ ã jÿjÿn mãn ke vê, hã vÿ: Cefas, he mũ,” he tóg, Jesus ti. Cefas to ken hã vê, hã vÿ: Pedro, he mũ, hã vÿ: pãró, he mũ, ãg vĩ ki.

Jesus tÿ Filipe mré Natanael jé prêr

⁴³ Tÿ vaj kÿ Jesus vÿ ga tÿ Galilêia ra tÿg sór mũ. ã tÿg ke jo tóg Filipe kato tẽ mũ. Kÿ tóg ti mÿ: “inh mré kãtÿg,” he mũ. Kÿ tóg tĩ mũ. ⁴⁴ Hã ra Filipe vÿ tÿ Betsaida tá ke nĩ, André mré Pedro jamã ãn tá ke. ⁴⁵ Kÿ Filipe vÿ Natanael venh tĩ mũ, ti mÿ Jesus kãmén jé. Kÿ tóg ti mÿ: “Cristo ve inh huri,” he mũ. “Moisés vÿ ti kãtÿg ke rán ja nĩ, Topê vĩ tóg tĩ ag ke gé. Jesus to ken hã vê, Nazaré tá ke ãn to ken hã vê, José kósin ãn ti. Ti hã vÿ tÿ Cristo nĩ,” he tóg, Filipe ti, Natanael mÿ. ⁴⁶ Kÿ tóg ti mÿ: “hã ra sóg Nazaré tá ùn há ve ja tũ nĩ ver,” he mũ. Hã ra Filipe tóg ti mÿ: “ge ra ti venh kãtÿg,” he mũ. Kÿ tóg ti mré tĩ mũ.

⁴⁷ Ag tÿ Jesus tá junjun mũ ra Jesus tóg Natanael kãmén mũ, ù tÿ tá nÿtĩ ag mÿ. “Û tÿ tá kãtĩ mũ ãn ve ra,” he tóg. “Israel krê'krê pẽ vê,” he tóg.

“ũn há vỹ tỹ ti nĩ, ón vãn h ti nĩ,” he tóg. ⁴⁸ Hã ra Natanael vỹ Jesus tỹ ã to vĩ tag mẽg mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “kỹ ã mỹ inh ki kanhró nĩ?” he mũ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “Filipe tỹ ã jé prēr to hã sóg ã vé,” he mũ. “Á tỹ ka krēm jẽ kỹ sóg ã vé, ka tỹ figueira ên krēm,” he tóg,” he tóg. Jesus ti.

⁴⁹ Kỹ Natanael tóg Jesus mỹ: “mẽ,” he mũ. “Topẽ kósin vỹ tỹ ã nĩ,” he tóg. “Êg povo tỹ Israel kri pã'i vỹ tỹ ã nĩ,” he tóg.

⁵⁰ Kỹ Jesus tóg: “isỹ ã mỹ: ã ve ja inh nĩ, ã tỹ ka krēm jẽ ra, hen kỹ tóg ã mỹ e tĩ, kỹ ã tóg inh vĩ kri fi sór mũ,” he mũ. “Hã ra tóg ver tỹ nén ù tũ nĩ, sỹ ã ve ja tag ti. Isỹ kar kỹ nén han ke vỹ ã mỹ e pẽ tâvĩ tĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵¹ “Ha vé, ki hã sóg tónh ke mũ, ha mẽ. Kanhkã nor kỹ nĩ ve jé ãjag tóg ke mũ. Tá ãjag tóg Topẽ tỹ jëgnẽ jafã ag venh ke mũ gé. Kanhkã tá ag kãrenh ke mũ, iso, kỹ ag ra mũ mãn ke mũ gé. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ mỹr,” he tóg, Jesus ti.

2

Jesus tỹ vãnh prũg venh tĩ

¹ Kurã tâgtũ tũg kỹ ù tóg vãnh prũg han mũ êmã tỹ Caná tá, ga tỹ Galiléia tá. Jesus mỹnh fi vỹ venh tĩg ja nĩ. ² Kỹ ag tóg Jesus mỹ tó mũ gé, ti tỹ festa venh kãtĩg jé, ti mré mũ tĩ ag mré. ³ Ag tỹ tá nỹtĩ ra vãhã vinho tóg tũ' he mũ. Kỹ Jesus mỹnh fi tóg ti mỹ: “vinho hur tũg,” he mũ. ⁴ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “toreg', mỹnh',” he

mũ. “Inh mré ke tũ vễ, ã tỹ inh mỹ nén tó mũ tag ti,” he tóg, Jesus ti, ã mỹnh fi mỹ. ⁵ Hã ra fi tóg ù tỹ festa ki rĩr tĩ ag mỹ: “ti tỹ ãjag mỹ nén ù tó kỹ han nĩ,” he mũ.

⁶ Hã ra goj né mág tỹ 6 (ke) vỹ tá nỹtĩ, pó tỹ goj hé mág. Éhé ti nỹtĩ, balde fór tỹ 10 (ke) tỹ êg tóg ùn pir fãn tĩ. Judeu ag vỹ vãnh kygpe e han tĩ, ag tỹ Topẽ mỹ há nỹtĩ jé. Ag jykre hã vễ. Ag tỹ vãnh kygpe hã jé tóg tá nỹtĩ, goj nén ti. ⁷ Kỹ Jesus tóg festa ki rĩr tĩ ag mỹ: “goj né ên fónfãn, goj run kỹ,” he mũ. Kỹ ag tóg ke mũ. Fónfãn kãn ag tóg mũ. ⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “goj tag tỹ festa to pã'i mỹ ven,” he mũ. Kỹ ag tóg ke mũ. ⁹ Kỹ tóg kron mũ, festa to pã'i ên ti. Hã ra tóg tỹ vinho nĩ sir, ag tỹ run ja ti. Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ, festa to pã'i ti. Û tỹ festa ki rĩr tĩ ag hã vỹ ki kanhró nỹtĩ, pã'i ên krēm ke ag.

Pã'i tỹ vinho hã ên kron kỹ tóg ùn prũg mũ ên jé prēr mũ. Kỹ tóg ti mỹ: ¹⁰ “vãnh jykre vãnhmỹ han ã,” he mũ. “Ag tỹ kronkron vén kỹ ã tóg ag mỹ vinho há tâvĩ nĩm ke mũ vễ, kar kỹ vinho pãgsĩ vỹ há nĩ vễ. Jãvo ã tóg ag mỹ vinho pãgsĩ ên nĩm vén, kỹ ã tóg vinho há pẽ tag nĩm sór mũ ha vãhã,” he tóg, festa to pã'i ti, ùn prũg mũ ên mỹ. Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ, Jesus tỹ goj tỹ vinho há ên han mũ ti, há kỹ tóg ti mỹ e tĩ, ti tỹ festa kaju ki vinho há ven sór kỹ.

¹¹ Jesus tỹ êmã tỹ Caná tá nén han mũn hã vễ, Galiléia

tá. Ëg tỹ nén han ki kagtĩg hyn han tóg tĩ, kỹ tóg tag han vén. Ti tỹ nén han mũ ki Ëg tóg ti jykre tar ki kanhró nỹtĩ sir. Hã kỹ ag tóg ti ki ge mũ sir, ti mré mũ tĩ ag, ag tỹ ti jykre tar ãn ven kỹ.

¹² Kar kỹ Jesus vỹ cidade tỹ Cafarnaum ra tĩ mũ, ti mỹnh fi mré, ti jãvy ag mré hã, ti mré mũ tĩ ag mré ke gé. Tá ag tóg nỹtĩg mág sĩ han.

Jesus tỹ Topẽ jo ãn ra tĩ

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

¹³ Ën kã Judeu ag festa tỹ Páscoa vỹ kakó nĩ ha Kỹ Jesus vỹ cidade tỹ Jerusalém ra tĩ mũ, ti mré mũ ti ag mré. ¹⁴ Ti tỹ Topẽ jo ãn tá jun kỹ tóg ù tỹ boi vender he tĩ ag vég mũ, carneiro vender he tĩ ag ke gé sórãg vender he tĩ ag ke gé. Topẽ jo ãn krêm ag tóg ãjag negócio hyn han tĩ. Kar kỹ ù ag tóg tá nỹtĩ gé jãnkamy trocar he tĩ ag. ¹⁵ Jesus tỹ ag ve kỹ tóg ti mỹ e tĩ, ag tỹ Topẽ jo ãn kavénh mũn kỹ. Hã kỹ tóg mrãn ke jafã fy tỹ ag mrãnmrãn jafã han mũ. Ën vyn kỹ tóg ag pan mũ, Topẽ jo ãn kãtã, carneiro ti ke gé, boi ti ke gé. Û tỹ jãnkamy trocar he tĩ ag jãnkamy ãn vãm tóg mũ gé, ãprã, kỹ tóg ag mesa tỹ kréj ke mũ gé. ¹⁶ Û tỹ sórãg vender he tĩ ag mỹ tóg: “ãjag tũ ma mũjég,” he mũ. “Inh panh jo ãn krêm negócio han sór tũg nĩ. Bodega pijẽ', inh panh jo ãn ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Ti mré mũ tĩ ag tỹ tag ve kỹ ag tóg ti to rán kỹ nĩ ãn mũ ãkréj mũ, ha mẽ: “ã ãn tóg inh

mỹ sĩnvĩ jẽ, kỹ tóg inh mỹ e tĩ, ag tỹn kavénh kỹ. Tag tũgrĩn ag tóg inh krĩ rỹ han mũ, kỹ tóg kejẽn isén ke mũ sir, inh krĩ rỹ ti, ha vemnĩ,” he tóg, Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki, Jesus to.

¹⁸ Kỹ Judeu ag pã'i ag vỹ Jesus tỹ ag pan mũ vég mũ gé. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ã tỹ hẽ ri ke nẽ?” he mũ. “Û nỹ hỹn ã mỹ: tag han nĩ, hé? Milagre ù han nĩ, ãg tỹ ù tỹ ã jẽnég mũ ki kanhrãn jé,” he ag tóg mũ, pã'i ag, Jesus mỹ.

¹⁹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ãjag tỹ Topẽ jo ãn tag kókén kỹ sóg ti jëgja ki ù han mãn ke mũ, kurã tãgtũ ki, ha vemnĩ,” he mũ. ²⁰ Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. “Û tỹ Topẽ jo ãn tag han mũ ag vỹ ano tỹ 46 (ke) ki rãnrãj kỹ ti han. Jãvo ã mỹ kurã tãgtũ ki ti han sór mũ', ãn ti'?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ, pã'i ag. ²¹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ ã ter ke tó ja nĩgtĩ, vènh kãmén ja ti nĩgtĩ, ti tỹ vëso: “Topẽ jo ãn ri ke inh nĩ,” hen kỹ. ²² Ti tỹ kejẽn ã ter kar kỹ rĩr mãn kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti vỹ tag ki ãkrén kỹ ki kanhrãn mũ, kỹ ag tóg Topẽ vỹ ki rán kỹ nĩ ãn to jykren há han mũ vãhã, Jesus vỹ to ke gé, kỹ ag tóg ti ki ge há han mũ ha.

Jesus tỹ vènh kar ki kanhró

²³ Kỹ ù tỹ hèn ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ, ti tỹ Jerusalém tá nĩn kỹ, festa tỹ Páscoa ãn kã. Ag tỹ ti tỹ nén han mũ ve kỹ ag tóg ti ki ge mũ. Milagre hyn han tóg tĩ. ²⁴ Hã ra tóg ag jykre ki kanhró nĩ, ù tỹ ón kỹ ti ki ge mũ ag jykre ki. Ón kỹ ag

tóg ti ki ge mũ, hã kÿ ag tóg ti ki fe tũ nÿtĩ sir. ²⁵ Kÿ ù tÿ ti mÿ: “ũ ên jykre vÿ ge nĩ,” hen kÿ tóg: “hÿ, ki kanhró inh nĩ,” he tĩ. Vêsóg ki tóg ag jykre ki kanhró nÿgtĩ.

3

Nicodemos tÿ Jesus mré vēmén

¹ Ên kã ù tóg nÿgtĩ, ti jijin hã vÿ: Nicodemos, he mũ. Judeu ag pã'i ù vë, Fariseu ù vë. ² Ên vÿ Jesus ve sór mũ, kÿ tóg kuty ra ti venh tĩ mũ, ti mré vēmén jé. Kÿ tóg ti mÿ: “Topê vÿ ã jêñê, tag ki kanhró êg tóg nÿtĩ,” he mũ. “Topê tÿ êg mÿ ùn jêñê vÿ tÿ ã nĩ, hã kÿ ã tóg êg tÿ nén han vãnh ên hyn han tĩ. Topê tÿ ã mré han tũ nĩ ra ã tóg ã tÿ han mũ tag ki kagtĩg nÿnh mũ vë,” he tóg, Nicodemos ti, Jesus mÿ.

³ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “sÿ ã mÿ tag kãmén ke vë, ha mẽ,” he mũ. “Ûn mur măn kÿ nÿtĩ ag hã vÿ Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩ venh ke mũ, ag tâvĩ. Ki hã sóg tó mũ mÿr,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mÿ.

⁴ Kÿ Nicodemos tóg ti mÿ: “kÿ ùn sanh hÿn hẽ ri kenh mũ, ti mur măn jé?” he mũ. “Ti mÿ vêsĩ han ki kanhró nĩ, kÿn mÿ ã mÿnh fi nug ki rã măn kÿ mur măn ke mũ?” he tóg, Nicodemos ti.

⁵⁻⁶ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mũ. “Êprã ke ag krẽ vÿ tÿ êprã ke nÿtĩ, ag mÿnh fag ri ke, Jãvo Topê kuprĩg tÿ ù han kÿ tóg Topê kuprĩg tÿ jagrẽ nĩ. Mur măn to ken hã vë, hã vÿ: inh ki rã, he mũ,

hã vÿ: mur măn, he mũ. Goj tÿ ke vë, Topê kuprĩg tÿ ke vë gé. Û tÿ gen kÿ mur măn ja tũ nÿn kÿ tóg Topê tÿ tÿ êg pã'i nĩ venh ke tũ pẽ nĩ. ⁷ Hã ra tóg ã mÿ e tĩ, sÿ ã mÿ: “mur măn jé ã tóg ke mũ,” hen kÿ. ⁸ Kãka to jykren nĩ. Ti tÿ mĩ tĩg sór mũ ên mĩ tóg tĩ tĩ kãka ti. Ti tÿ krog he mũ ên hã mẽg êg tóg tĩ, hã ra êg tóg ti vég tũ nĩ, kÿ êg ti tÿ hẽ ra tĩg ke mũ ki kagtĩg nÿtĩ, ti tÿ hẽ tá kãtĩg ên ti ke gé. Ge ti nÿgtĩ, Topê kuprĩg tÿ ùn han măn mũ ag mré,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mÿ. (Topê kuprĩg vég tũ êg tóg nÿgtĩ. Ha ra tóg êg mÿ ã jykre tãg nĩm, ti tÿ êg han măn kÿ. Hã kÿ Jesus tóg Nicodemos mÿ: “kãka ri ke nĩ,” he mũ)

⁹ Kÿ Nicodemos tóg: “tag hÿn hẽ ri ke tĩ?” he mũ. ¹⁰ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “Israel ag kanhrãn ã tóg tĩ, hã ra ã tóg sÿ ã mÿ nén tó mũ tag ki kagtĩg nĩ,” he mũ. ¹¹ “Ki hã sóg tó mũ, hã kÿ sóg ã mÿ kãmén mũ. Sÿ nén ù ki kanhrãn mũ ên hã tó sóg tĩ. Isÿ nén ù ve ja ên hã kãmén sóg tĩ, hã ra ãjag tóg mẽ jãvãnh nÿtĩ. ¹² Isÿ ãjag mÿ ga kri vãnh jykre kãmén mũ ra ãjag tóg jëmẽ sór tũ nÿgtĩ. Kÿ ãjag hÿn hẽ ri kenh ke mũ', sÿ ãjag mÿ kanhkã tá vãnh jykre kãmén kÿ?” he tóg. ¹³ “Ha vé, ãjag kãmĩ ù vÿ kanhkã ra tâpÿr tũ nĩ, tá vãnh jykre ên ve jé. ãjag jãvo isóg tá kãkutê ja nĩ, hã kÿ sóg tó tĩ. Inh jamãn hã vë. Tÿ sóg êprã ke fi kósin nĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Moisés vÿ pÿn tÿ ka to sa

ja nĩgtĩ, ga kórég ěn tá. Pŷn tŷ ferro kusũg tŷ há ěn tŷ tóg ka to sa ja nĩgtĩ. Tag ri ke han jé ag tóg ke mũ, isŷ, isŷ tŷ ěprã ke fi kósin nĩn kŷ. ¹⁵ Kŷ ũ tŷ inh ki rãnh ke mũ ěn vŷ kren ke mũ. Rĩr krŷg ja tũ ve jé tóg ke mũ. Hã jé ag tóg ka to isanh ke mũ. ¹⁶ Topě vŷ ga kri mũ ag to há nĩ, hã kŷ tóg ã kósin pir fěg, vėnh kar tŷ ti ki ge jé, ag tŷ tũ' he tũ nĩ jé, ag tŷ ěg rĩr krŷg ja tũ ěn ven jě. ¹⁷ Topě vŷ ã kósin jěně, ti tŷ ěprã ke ag krenkren han jé. Ti pí(jé) sŷ ģjag vóg kónãn jé inh jěně', he tóg, Jesus ti, Nicodemos mŷ.

¹⁸ "Ũ tŷ inh ki rãnh ke mũ to tóg jũnh ke tũ nĩ, Topě ti. Jãvo tóg ũ tŷ inh ki ge tũ ěn ag hã to jũ nĩ isŷ tŷ ti kósin pir nĩn kŷ," he tóg.

¹⁹ "Topě tŷ ũ tŷ inh ki ge tũ ag to jũ vŷ ge nĩ, ha mẽ. Ga kri mũ ag kanhrãn sóg tĩ, hã ki sóg ag mŷ jěngrě ri ke nĩ. Hã ra ag tóg mẽ sór tũ nĩgtĩ. Kuty mĩ ag tóg mũ sór mũ, jěngrě tóg ag mŷ kórég nĩ, ag jykre pãno nĩn kŷ. ²⁰ Ũ tŷ vėnh jykre pãno han mũ kar vŷ kurã to kórég nŷtĩ, kŷ ag tóg kurã ki vėnh ven sór tũ nĩ, vėnh kar tŷ ag jykre pãno venh ha mẽ tũn kŷ. ²¹ Ũ tŷ Topě vĩ ki króm mũ ag vŷ kurã ki vėnh ven sór tĩ. Kurã tóg ag mŷ sér tĩ, vėnh kar tŷ ag jykre hã ven jé. Topě vŷ ag tar han tĩ, ag tŷ nén ũ há han jé. Hã ve jé ag tóg ke mũ, vėnh kar ag," he tóg, Jesus ti, Nicodemos mŷ. Ti tŷ ti mŷ Topě jykre kãmén ja hã vė.

João Batista tŷ Jesus kãmén

mãn

²² Ěn kã kejėn Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mré ga tŷ Judėia ra tĩ mũ, kŷ ag tóg tá nŷtĩ, vėnh kar kygpe kŷ. ²³ Hã ra João vŷ ag kygpég mũ gé, ěn kã, vãnh tŷ Enom tá, Salim tóg tá kakó nĩ. Tá goj vŷ éhé nĩ, hã kŷ tóg ag tŷ tá vėnhmãn kŷ ag kygpég mũ, João ti. ²⁴ Ěn kã tóg ver se kŷ jě tũ nĩ, João ti.

²⁵ Kejėn Judeu ũ tóg tá nĩ gé, hã ra tóg João mré mũ tĩ ag vĩ kafãn mũ. "Goj tŷ ěg tóg Topě mŷ jãnhkri kŷ nĩgtĩ," he tóg mũ, ag mŷ, Judeu ěn ti. Hã to ag tóg jagně vĩ kafãn mũ.

²⁶ Kŷ João mré mũ ag tóg João mŷ tag tó mũ, ha mẽ. "Ũ tŷ Jordão mãtã ã mré nĩ ja ěn vŷ ag kygpég jě nĩ, ã tŷ ěg mŷ ũn kãmén ja ěn ti. Hã ra vėnh kar vŷ ti mré mũ mũ ha, hã kŷ ag tóg ã venh kãmũ mãn tũ nĩ ha," he ag tóg mũ, João mŷ, Jesus to. ²⁷ Hã ra tóg ag mŷ: "há ti nĩ," he mũ. "Topě tŷ ěg mŷ ũn nĩm mũ ěn hã vėg ěg tóg tĩ," he tóg. ²⁸ "Mĩ ěkrén nĩ, sŷ ģjag mŷ nén tó ja ti, hã vŷ: inh pí (jé) tŷ Cristo nĩ', he mũ. Sŷ ti jãmĩ tũg ke hã jé tóg inh jěně, Topě ti, he ja sóg nĩ ģjag mŷ," he tóg, João ti. ²⁹ "Vėnh prũg to jykrén nĩ. ũn prũg mũ hã vŷ ã prũ ke fi mré nĩ nĩ. Ti régre tóg hã ra ti rã hã jě, ũn prũg mũ ěn rã hã, kŷ tóg ti vĩ mẽg mũ, hã ra tóg ti mŷ mẽ sér pě tĩ, ti, vĩ ti. Ge ti nĩ, inh mré. Inh mŷ tóg sér tĩ, vėnh kar tŷ ti mré mũn kŷ, ti tŷ ũn prũg mũ ri ke nĩn kŷ, Jesus ti. ³⁰ ũn e tŷ ti mré mũn kŷ tóg há tĩ, kŷ tóg tŷ ũn mág nĩnh mũ ha. Hã

ra sóg tỹ nén ũ tũ nĩnh ha,” he tóg, João ti.

Jesus tỹ kynhmỹ kãtĩ

³¹ “Ũn tỹ kynhmỹ kãtĩ mũ ěn vỹ vĕnh kar kafór nĩ. ěprã ke ag vỹ tỹ ěprã ke nỹtĩ, kỹ ag tóg ěprã ke jykre tỹ vĕmĕn tí. Ũ tỹ kanhkã tá kãtĩ mũ ěn vỹ tỹ vĕnh kar kri ke jĕ. ³² Kỹ tóg ã tỹ tá nén ve ja ěn hã tó mũ, ã tỹ tá nén mẽ ja ěn, hã ra ag tóg ti vĩ mẽ sór tũ nĩ. ³³ Ũ tỹ ti vĩ mẽg mũ ag hã ra Topĕ to: “ki hã tóg tó tí,” he mũ. ³⁴ Topĕ tỹ ũn jĕnĕg mũ ěn vỹ ti vĩ kãmĕn mũ. Topĕ kuprĩg vỹ Jesus tar han mũ, ti tỹ tỹ ti jagrĕ pĕ nĩn kỹ, ti tỹ ti ve mág han kỹ. ³⁵ Topĕ vỹ ã kósĭn to há tãvĩ nĩ, kỹ tóg ti mỹ nén (ũ) kar tovãnh, ti hã tỹ ki rĩr jĕ. ³⁶ Hã kỹ ũ tỹ ti kósĭn ki rã mũ vỹ ter mãn ke tũ nĩ. Rĩr krỹg ja tũ ve jĕ tóg ke mũ. Ũ tỹ ti vĩ han sór tũ ěn vỹ tag venh ke tũ pĕ nĩ, rĩr krỹg ja tũ tag ti. Topĕ vỹ ti vóg kónãnh ke mũ, kỹ tóg tũg' hĕnh ke tũ nĩ, Topĕ tỹ ti vóg kónãnh ke ti,” he tóg, João ti. Ti tỹ ã mrĕ mũ tí ag mỹ Jesus kãmĕn jan hã vĕ.

4

Jesus tỹ Samaria tá fi mrĕ vĕmĕn mũ

¹ Kỹ Fariseu ag vỹ mẽg mũ, ũn tỹ hĕn ri ke ag tỹ Jesus mrĕ mũ ěn ti. Ũn e ag kygpĕg tóg mũ gé, Jesus ti, João tỹ ũn kygpe ja ag kãfór. ² Hã ra Jesus vỹ ag kygpe ja tũ nĩ. Ti mrĕ mũ tí ag hã vỹ ag kygpe ja nĩgtĩ. ³ Kỹ Jesus tóg mẽg mũ, Fariseu ag tỹ ti tỹ tỹ ũn mág nĩ

mĕ ja ti, hã kỹ tóg ga tỹ Judĕia tá kãkutĕ kỹ ga tỹ Galilĕia ra tí mũ, ti mrĕ mũ tí ag mrĕ. ⁴ Galilĕia ra tĩg jĕ tóg ver ga tỹ Samaria fĩn rãm mũ. ⁵ Fĩn rãm kỹ tóg Samaria tá cidade ũ tá jun mũ, hã vỹ: Sicar, he mũ. Tãn kakó nĩ, Israel jóg'jóg ve tỹ Jacó japỹ ja ti. ěpỹ ěn fi ja tóg nĩ, ã kósĭn tỹ José mỹ, Jacó ti. ⁶ Kỹ Jacó tỹ poço vỹ tá nĩ gé. Jesus tỹ poço ěn tá jun kỹ tóg tá vĕnhkãn kỹ nĩ nĩ, poço ěn rã hã. Rã tỹ ěg nĩno kã sa ra ke ja vĕ.

⁷ Jesus tỹ tá nĩn kỹ ũn tỹtã fi vỹ tá jun mũ, Samaria tá ke ũ fi. Goj run jĕ fi tóg kãtĩ mũ. Kỹ Jesus vỹ fi mỹ: “inh mỹ goj jun, sỹ kron jĕ,” he mũ. ⁸ Ti mrĕ mũ tí ag vỹ tá tũgtũ nỹtĩ, ã pir mỹ tóg tá nĩ nĩ, Jesus ti. Cidade ra ag kagáv, vĕjĕn comprar he jĕ.

⁹ Jesus tỹ fi mỹ goj to vĩn kỹ fi tóg ti mỹ: “Judeu vỹ tỹ ã nĩ, hã ra ã tóg inh mỹ goj to vĩ mũ,” he mũ, “isỹ tỹ Samaria tá ke nĩ ra,” he fi tóg mũ, Jesus mỹ. Judeu ag vỹ Samaria tá ke ag to é he tí, hã kỹ fi tóg ti mỹ ke mũ.

¹⁰ Kỹ Jesus tóg fi mỹ: “Topĕ tỹ ã mỹ nén han sór mũ tag ki kagtĩg ã nĩ ver,” he mũ. “Kỹ ã tóg inh ki kagtĩg nĩ gé. Ke tũ nĩ mũ ra ã tóg inh mỹ: “inh mỹ goj nĩm,” hĕnh ke mũ vĕ, kỹ sóg ã mỹ goj ror tỹ goj nĩm ke mũ vĕ,” he tóg fi mỹ, Jesus ti.

¹¹ Kỹ fi tóg Jesus mỹ: “runja tũ ã nĩ,” he mũ, “kỹ ã hỹn hĕ ri kĕnh mũ, ã tỹ goj ror tỹ goj ěn run jĕ? Téj jagy ti nĩ, poço ti,”

he fi tóg ti mý. ¹² “Ěg jóg'jóg ve týt Jacó výt poço tag han, ký ag tóg ti goj kron, ti krě ke gé, ti męg ke gé. Ā mýt ti káfór nĩ, hã ký Ā mýt goj ror týt goj run sór mũ'?” he fi tóg mũ, Jesus mýt.

¹³ Ký Jesus tóg fi mýt: “ã týt goj tag kron ký Ā tóg kãnhmar kron mãn sór mũ,” he mũ. ¹⁴ “Isýt Ā mýt goj nĩm ký Ā tóg kron pir han kar ký há nĩ ha, kron mãn sór ke tũ Ā nĩ sir. Ā kãki tóg goj ror han ke mũ, sýt Ā mýt goj nĩm ke ti. Ký goj tag výt Ā ter ke tũ han ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁵ Ký fi tóg ti mýt: “inh mýt nĩm gé, goj tag ti,” he mũ. “Kýt sóg tag ki run mãn ke tũ nĩ ha, ký sóg kron sór mãn ke tũ nĩ ha,” he fi tóg.

¹⁶ Hã ra Jesus tóg fi mýt: “kýt Ā mén jé prěrmnĩ ge, ti mré inh venh kãtĩg nĩ,” he mũ fi mýt. ¹⁷ “Hã ra sóg mén tũ nĩ,” he fi tóg. “Hýt,” he tóg, Jesus ti. “Měn tũ Ā nĩ, ki hã Ā tóg tó mũ. ¹⁸ Ā mén ag výt ũ týt 5 (ke) ja nĩgtĩ, ký Ā týt ũri ũn mré nĩ ěn pi(jé) týt Ā mén nĩ'. Ki hã Ā tóg tó mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Ký fi tóg Jesus mýt: “Topě výt tó jafã výt týt Ā nĩ, vég isóg nĩ nĩ,” he mũ. “Kýt inh mýt tag tó, ha mẽ. Ěg jóg'jóg ve ag výt tag ki Topě mré vēmén tĩ ja nĩgtĩ, pãnónh tag kri, ký ěg tóg ũri ke tĩ gé. ²⁰ Hã ra tóg Ā jag mýt há tũ nĩ, tag, Ā jag týt týt Judeu nýtĩn ký. “Jerusalém tá ěg Topě mré vēmén ke mũ, Jerusalém tá ěg tóg ti mýt: ũn mág výt týt Ā nĩ, henh ke mũ,” he Ā jag tóg tĩ. Ti hýt hẽ tá há nĩ, ěg týt Topě mré

vēmén ke ti?” he fi tóg, Jesus mýt

²¹ Hã ra Jesus tóg fi mýt: “ha mẽ, sýt Ā mýt nén kãmén ke ti,” he mũ. “Kãnhmar Ā jag tóg pãnónh tag kri ěg jóg týt Topě mré vēmén mãn ke tũ nĩ, ký ěg Jerusalém tá ti mré vēmén mãn ke tũ nĩ gé. ²² Topě mré Ā jag tóg vēmén sór ti, hã ra Ā jag tóg Ā jag týt ũn mré vēmén mũ ki kagtĩg nýtĩ. Ā jag jãvo ěg tóg ti ki kanhró nýtĩ, ũ týt venh kar krenkren han ke ěn týt týt Judeu krě'krě ag kã ũ nĩn ký. ²³ Kãnhmar venh kar výt Topě mré vēmén há han ke mũ. Kakó ti nĩ ha, kurã tag. Ký ũ týt ti mré vēmén mũ ag výt Topě kuprĩg týt jagrě nýtĩ, hã ký ag tóg ti mré vēmén há han ke mũ, ěg jóg mág mré. ũ týt ge hã jãvãnh ti mũ, ěg jóg mág ti, ag týt ti mré vēmén jé, ti mýt: “ũn mág výt týt Ā nĩ,” he jé,” he tóg. ²⁴ “Ěg pi(jé) Topě végtĩ, hã ra tóg ěg mré nĩ nĩ. Ký, ěg týt ti mré vēmén sór ký ěg tóg ti kuprĩg týt jagrě nýtĩnh mũ, ěg týt ti mré vēmén há han jé, ěg týt ti végtũ ra. Ěg týt ti mýt: “ũn mág výt týt Ā nĩ,” hen ký ěg tóg ti mýt ón ke tũ nĩ, venh vĩ há hã tó jé ěg tóg ke mũ,” he tóg mũ, Jesus ti, fi mýt.

²⁵ Ký fi tóg ti mýt: “hýt,” he mũ. “Messias ěn výt kãtĩg ke mũ, ěg týt ũ to: Cristo, he mũ ěn. ěn výt ěg mýt kãmén kãn ke mũ, tag kar ti,” he fi tóg ti mýt. ²⁶ Ký Jesus tóg fi mýt: “inh hã vẽ,” he mũ. “Ũ týt Ā mré vēmén jẽn hã vẽ,” he tóg.

²⁷ Ti týt fi mýt tag tó ký ti mré mũ tĩ ag tóg ti tá junjun mũ.

Kỹ ag tóg ti tỹ fi mré vēmén vég mũ, kỹ tóg ag mỹ e tăvĩ tĩ. Hã ra ag tóg ti mỹ nén ù tó tũ nĩgtĩ. “Ă tỹ ne mẽ sór nê, fi ki?” he tũ ag tóg nĩgtĩ. “Ă tỹ ne tó nê, fi mỹ?” he tũ ag tóg nĩgtĩ gé.

²⁸ Hã ra fi tóg ã runja ré kỹ ti mũ, ã jamã ra. Kỹ fi tóg ã nĩgia tá ke ag mỹ: ²⁹ “mũ nỹ, ù ve jé,” he mũ. “Inh mỹ tóg sỹ nén han ja tó kãn. Ti mỹ tỹ Cristo tũ nĩvỹ?” he fi tóg ag mỹ. ³⁰ Kỹ ag tóg fi mré kãmũ mũ sir, ti ve jé.

³¹ Fi tĩg kar kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg Jesus mỹ “vějên ti ko ra,” he mũ. ³² Hã ra tóg ag mỹ: “ijên vỹ nĩ nĩ, hã ra tóg ãjag jên ri ke tũ nĩ,” he mũ. ³³ Kỹ ag tóg jagnê mỹ: “ũ nỹ ti mỹ vějên nĩm hỹn?” he mũ. ³⁴ Hã ra Jesus tóg: “ijên to ken hã vê, hã vỹ: tỹ isỹ Topê rãnrãj han kãn ke, he mũ, isỹ ù tỹ inh jênêg mũ ên vĩ han ke, he mũ gé,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ “Ăjag mỹ ti kysã tỹ 4 (ke) nĩ ver, êg tỹ êg jakré kanê venh ke ti. Ha Sicar tá kãmũ mũ ag vigvé. Ũri ag tóg inh ke ge sór mũ, kỹ ag tóg inh mỹ êg jakré tóg nỹ ên ri ke nỹtĩ. ³⁶⁻³⁸ Fi mỹ sóg Topê vĩ tó, kỹ fi tóg ã mré ke ag mỹ tó. Hã ra sóg ãjag mỹ: “ha ag mỹ tó mãn, ag tỹ inh ki ge jé,” he mũ. Kỹ ãjag tóg ù jakré kym ri ke han mũ, ãjag tỹ Sicar tá ke ag tỹ inh ki ge mũ ven kỹ. “Ũ vỹ krãn tĩ, kar kỹ ù vỹ ti kanê mäg tĩ,” he êg tóg tĩ. Ki hã tó vê, tag, êg tỹ êprã ke ag tỹ inh ki genh ke to jykrén kỹ. Kỹ ù tỹ ag

mỹ tó mãn mũ mỹ tóg sér tĩ, ti tỹ ag tỹ inh ki ge mũ ven kỹ. Ă rãnrãj kaja vég tóg mũ sir. Hã ra ù tỹ ag mỹ tó vén ja ên mỹ tóg sér tĩ gé, ag tỹ inh ki ge mũ ti. Ă rãnrãj kaja vég ti tĩ gé,” he tóg, Jesus ti, ã mré mũ tĩ ag mỹ.

³⁹ Hã ra ùn tỹtã ên fi tóg ã mré ke kar ag mỹ: “inh mỹ tóg sỹ nén han ja tó kãn,” he ja nĩ, Jesus to. Kỹ ag tóg Jesus ki ge mũ, fi vĩ to. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Jesus tá junjun mũ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ: “tĩg tũg nĩ. Êg mré nĩmnĩ,” he mũ. Kỹ tóg ag mré kurã régre tũg mũ. ⁴¹ Kỹ ù tỹ hên ri ke ag tóg ti ki ge mũ sir, ti vĩ to. ⁴² Ũn tỹtã ên fi mỹ ag tóg: “ã vĩ tũgrĩn êg tóg ti ki ge mũ,” he mũ, “hã kỹ êg tóg ùri ti vĩ mæg mũ, kỹ êg tóg ti vĩ tũgnĩn ti ki ge pê han kỹ nỹtĩ, ùri. Ti ki kanhró êg tóg nỹtĩ ha. Vênh kar kren han tĩ ên vê mỹr,” he ag tóg mũ, ùn tỹtã ên fi mỹ. Hã kỹ Samaria tá ke tỹ hên ri ke ag vỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ.

Jesus tỹ pã'i kósin tỹ há' he

⁴³ Jesus tỹ Samaria tá ke ag mré kurã régre tũg kar tóg ga tỹ Galiléia ra tĩ mũ sir. ⁴⁴ “Ũ tỹ Topê vĩ tó ti ên jamã tá ke ag ne tóg Topê vĩ tó tĩ ên to é he tĩ,” he ja tóg nĩ, Jesus ti, hã kỹ tóg kór há ra tĩ mũ, Galiléia ra. ⁴⁵ Hã ra ag tóg, ti tỹ tá jun kỹ (ag tóg) ti mỹ vĩ há han mũ. Ti ve ja ag tóg nĩ, Jerusalém tá, festa tỹ Páscoa ên tá, kỹ ag tóg ti tỹ tá nén hyn han ja ên ve kãn. Hã kỹ ag tóg ti mỹ vĩ há han mũ.

⁴⁶ Kÿ Jesus tóg ěmã tÿ Caná ra tÿg mǎn mũ, ga tÿ Galiléia tá ěmã tÿ Caná ěn ra. Tá tóg goj tÿ vinho han ja nÿgtÿ. ěn tá cidade tÿ Cafarnaum vÿ kakó nÿ.

Cafarnaum tá pǎ'i mág tóg nÿgtÿ. Ti kosin vÿ kaga nÿ nÿ. ⁴⁷ Kÿ tóg mĕg mũ, Jesus tÿ Judéia tá kǎtÿg ja ti, ti tÿ Galiléia tá jun ja ti, pǎ'i mág ěn ti. Kÿ tóg ti venh kǎtÿ mũ. “Inh mré inh kósin venh kǎtÿg,” he tóg mũ, Jesus mÿ. “Kaga jagy tóg nÿ, kÿ tóg inh mÿ ti ter ha mĕ tÿ. Ā mÿ ti tÿ há' henh ke tũ?” he tóg, pǎ'i mág ti Jesus mÿ. ⁴⁸ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “isÿ ěg tÿ nĕn han vǎnh han mũ ve sór ājag tóg mũ, ājag tÿ hĕn ri ke mŭn inh ki ge jé,” he tóg, Jesus ti. ⁴⁹ Hã ra pǎ'i ěn tóg Jesus ti mÿ: “vó,” he mũ. “Kuri inh mré tÿg, ti ter tũ nÿ jé,” he tóg. ⁵⁰ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ha ã hã tÿg,” he mũ. “Há tóg nÿ ha, ã kósin ti,” he tóg. Kÿ tóg Jesus vÿ tag kri fi kÿ tÿ mũ sir, pǎ'i ěn ti.

⁵¹ Ti tÿg kÿ tóg ã camarada ag kato tĕ mũ. Tÿ vaj kÿ ke vĕ. Ti ĩn tá ag tóg kǎmũ mũ, kÿ ag tóg ti mÿ: “ã kósin tóg há' hé huri,” he mũ sir. ⁵² Kÿ tóg ag mÿ: “ti rǎ tÿ hĕ kǎ sa ra há' hé?” he mũ. Kÿ ag tóg ti mÿ: “rǎké tá, meio dia pǎte ke sÿ,” he mũ. “ěn kǎ ti rÿg tóg tũ' he mũ,” he ag tóg ti mÿ. ⁵³ Hora ěn kǎ Jesus tóg ti mÿ: “ã kósin vÿ há nÿ,” he ja nÿ. Kÿ tóg to jykrĕn há han mũ sir, pǎ'i ěn ti, kÿ tóg Jesus ki rǎ mũ, ti prŭ fi ke gé, ti krĕ kar ag ke gé, ti camarada kar ag ke gé.

⁵⁴ Jesus vÿ ga tÿ Judéia tá kǎtÿg kÿ ga tÿ Galiléia ra tÿg ja nÿ. ěn kǎ tóg milagre ěn han, kÿ tóg tÿ régre nÿtÿ, ti tÿ ěg tÿ nĕn ũ han vǎnh hyn han mũ ti.

5

Jesus tÿ ũn grĭn grĭn kÿ nÿ tÿ há' he

¹ Tag pǎte Judeu ag tÿ festa há ũ tóg kejĕn kutĕ mũ, kÿ Jesus vÿ Jerusalém ra tÿ mũ. ² Tá goj nig tóg nÿgtÿ, cidade jy ró jǎnkǎ rǎ hã, jǎnkǎ ěn jijin hã vÿ: carneiro jo jǎnkǎ, he mũ. Goj pĕnĭn tóg ĩn tÿ 5 (ke) nÿtÿ, vĕnh kaga jo ĩn. Goj ěn jyjy hã vÿ: Betesda, he mũ. ³ ěn tá vĕnh kaga tÿ hĕn ri ke ag vÿ nÿtÿgtÿ, ũn kyvó ag, ũn tÿg vǎnh ag, ũn grĭn grĭn kÿ nÿtÿ ag ke gé. ⁴ Goj vǎn vǎn he mũ jǎvǎnh kÿ ag tóg nÿtÿ. Kejĕn Topĕ tÿ jĕnĕ jafǎ vÿ goj ki rǎ kÿ tÿ vǎnvǎn he han mũ. ěn kǎ ũ tÿ kǎrǎn vĕn mũ ěn tóg há' he tÿ. Vĕnh kaga kar tÿ há' he ti tÿ, goj vǎnvor mũ ěn, ũ tÿ ki ge vĕn mũ ag kar tÿ.

⁵ ěn tá ũ tóg nÿgtÿ, ũn kaga ũ. Kaga nÿ ki tóg 38 (ke) anos han mũ. ⁶ Kÿ Jesus tóg tá jun kÿ ti vég mũ, ti tÿ tá nÿn kÿ. Hã ra tóg ki kanhró nÿ, ti tÿ vǎsÿ tá kaga nÿ ki. Kÿ tóg ti mÿ: “ã mÿ há' he sór tũ?” he mũ. ⁷ Hã ra tóg ti mÿ: “vó,” he mũ. “Hã ra tóg tũ tÿ, ũ tÿ goj kǎkǎ inh fĕg ke ti,” he tóg, ũn kaga ti. “Goy tÿ vǎn vǎn he kÿ ag tóg inh jo kǎ ra ge tÿ, ijo tá jun kÿ,” he tóg, ũn kaga si ěn ti.

⁸ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “jĕg ra,” he mũ. “Ā cama va tÿg,” he tóg, Jesus ti, ũn kaga si ěn mÿ.

⁹Vēsŷmér tóg há' he mũ, kŷ tóg ã cama va tĩ mũ sir. Vēnhkán ke kurā ki ke vĕ, Jesus tŷ ti han mũ ti.

¹⁰Ti tŷ vēnhkán ke kurā ki ã cama va tĩg kŷ pã'i ag tóg ti mŷ: "vēnhkán ke kurā ki ěg tóg nĕn ũ va tĩg ke tũ nĩ vĕ," he mũ. "Ã tŷ nĕn han ke tũ han ã tóg mũ," he ag tóg ti mŷ. ¹¹Kŷ tóg ag mŷ: "ũ tŷ isŷ há' he mũ ěn vŷ inh mŷ: "ã cama va tĩg," he ja nĩ, hã kŷ sóg va tĩ mũ," he tóg. ¹²Kŷ ag tóg ti mŷ: "ũ nŷ ã mŷ: "ã cama va tĩg," hé?" he mũ. ¹³Hã ra tóg ki kagtĩg nĩ, ũ tŷ ti tŷ há' he mũ ěn ti. Jesus vŷ ti tŷ há' he kar tĩg ja nĩ, vēsŷmér. E ag nŷtĩ, goj ěn tá, vēnh kaga ag, hã kŷ Jesus tóg ag ré kŷ tĩg ja nĩ. Kŷ ũn kaga ja ěn tóg ti jiji mẽ ja tũ nĩ.

¹⁴Kar kŷ Jesus tóg ti ve măn mũ, Topĕ jo ĩn tá. Kŷ tóg ti mŷ: "ha vé," he mũ. "Ã tŷ inh há' hé. Topĕ vŷ mranh măn sór tũg nĩ, ã tŷ ti vŷ mranh măn mũ ra ã tóg ã kaga kãfór venh ke mũ, ha vemnĩ," he tóg ti mŷ, Jesus ti, ã tŷ ũ tŷ há' he ja ěn mŷ.

¹⁵Hã ra tóg tĩ mũ, pã'i ag mŷ Jesus ti tó jé. ¹⁶Kŷ ag tóg ti tĕn sór mũ sir, ti tŷ vēnhkán ke kurā ki ũn kaga ěn tŷ há' hen kŷ. ¹⁷Hã ra Jesus tóg pã'i ag mŷ: "inh panh vŷ rãnrãj kŷ nĩ nĩ, ěg jóg mág ti," he mũ. "Kŷ sóg ver ti kóm isũ han ke mũ gé," he tóg, Jesus ti, pã'i ag mŷ. ¹⁸Kŷ ag tóg ti to jũ jagy han mũ. "Tĩ tĕn jé ěg tóg ke mũ," he ag tóg mũ sir jagnĕ mŷ. Vēnhkán ke kurā ěn ki tóg ã tŷ nĕn han ke tũ ěn han ja nĩ,

Jesus ti, Judeu ag jykre tovãnh kŷ. Hã ra tóg Topĕ to: "inh panh vŷ tŷ ti nĩ," he mũ gé. Ti tŷ vĕso: "Topĕ ri ke inh nĩ," he vĕ. Hã kŷ ag tóg ti to jũ mũ, pã'i ag.

Jesus tŷ ã tŷ tŷ Topĕ kósin nĩ kãmĕn

¹⁹Kŷ Jesus tóg ag mŷ vēnh kãmĕn mũ. "Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ," he tóg. "Ěg jóg mág kósin vŷ ã pir mŷ nĕn ũ han ki kagtĩg nĩ. ã panh vég ti tĩ, ěg jóg mág kósin ti, kŷ tóg ã tŷ ã panh ki nĕn vég mũ ěn hã han tĩ. Ěg jóg mág tŷ nĕn han mũ ěn hã han tóg tĩ gé, ti kósin ti. ²⁰Ěg jóg mág vŷ ã kósin to há tãvĩ nĩgtĩ, hã kŷ tóg ti mŷ ã tŷ nĕn han mũ ěn ven kãn mũ. Ti tŷ nĕn han mũ ũ ve ãjag huri, hã ra ãjag tóg ti kãfór venh ke mũ ver, ha vemnĩ, kŷ tóg ãjag mŷ e tĩnh mũ. ²¹Tag ve jé ãjag tóg ke mũ, ha mẽ. Ěg jóg mág tóg ũn kãgter mũ ag rĩnrĩn măn tĩ, ag rĩnrĩr nŷtĩ jé. Ěn ri ke han jé tóg ke mũ gé, ti kósin ti. ã tŷ ũn rĩn măn mũ ěn rĩn măn jé tóg ke mũ. ²²Kŷ ěg jóg mág vŷ vēnh kar jykre tugnŷm ke mũ, hã ra tóg ã kósin mŷ tag tovãnh. ²³Ti mŷ tóg tag tovãnh, vēnh kar tŷ ti to: "ũn mág vŷ tŷ ti nĩ," he jé, ag tŷ ěg jóg mág to: "ũn mág vŷ tŷ ti nĩ," he mũ tag ri ke. Ũ tŷ ti kósin mŷ: "ũn mág vŷ tŷ ã nĩ," he jãvãnh kŷ tóg ěg jóg mág mŷ tag tónh ke tũ nĩ gé. Ti hã vŷ ã kósin jĕnĕ ja nĩgtĩ. Inh hã vĕ, ti kósin ti," he tóg, Jesus ti.

²⁴"Ãjag mŷ sóg tag tó mũ, ha mẽ. Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ.

Ū tỹ inh vĩ jẽmẽg mũ ẽn vĩ ter ke tũ nĩ, rĩr krỹg ja tũ ve jé tóg ke mũ, ti tỹ ũ tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn ki rã kỹ jẽn kỹ. Ẽn to tóg jũnh ke tũ nĩ, Topẽ ti. Ti ter ke vê vê, hã ra tóg ter ke tũ nĩ. ²⁵ Ki hã sóg tó mũ, ha mẽ. Kãnhmar ũn kãgter kỹ nỹtĩ ag vĩ Topẽ kósin vĩ mẽnh ke mũ, kỹ ũn tỹ ti vĩ mẽg mũ ag vĩ rĩnrĩr mãn ke mũ. Kakó tãvĩ ti nĩ ha, ag rĩnrĩr mãn ke kurã ti. ²⁶ Inh panh vĩ ã pir mỹ vẽnhan kar rĩnrĩr han ki kanhró nĩ, hã ra tóg inh mỹ ã jykre tag nĩm gé, sỹ vẽnhan kar rĩnrĩr han mãn jé gé, isỹ tỹ ti kósin nĩn kỹ. ²⁷ Kỹ tóg inh mỹ: “ẽprã ke kar jykre tugnỹm nĩ,” he ja nĩgtĩ, isỹ tỹ ẽprã ke fi kósin nĩn kỹ. ²⁸ Tag hỹn tóg ãjag mỹ e tĩ, sỹ ãjag mỹ: “vẽnhan kar rĩnrĩr han jé sóg ke mũ,” hen kỹ. Sỹ ke há vê, hã ra. Kejẽn ũn kãgter mũ kar ag vĩ inh vĩ mẽnh ke mũ, kỹ ag tóg ãjag kej tá kãpa kãn ke mũ. ²⁹ Kỹ ũn tỹ vẽnhan jykre há han mũ ag vĩ rĩnrĩr mãn kỹ rĩr krỹg ja tũ ẽn venh ke mũ, jãvo ũn tỹ vẽnhan jykre pãno han mũ ag rĩnrĩr mãn sĩ han kỹ nũgme ki vár kãn ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ vẽnhan kãmén mũ

³⁰ Kỹ tóg ag mỹ: “inh pi(jé) isỹ vêsóg ki nén to jykrén mũ ẽn han tĩ,” he mũ, Jesus ti. “Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn hã tó sóg tĩ, isỹ vẽnhan kar jykre tugnỹm ken kỹ. Hã kỹ sóg ki hã tó tĩ, isỹ vêsóg ki to jykrén tũ nĩn kỹ. Ū tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn hã tó sóg tĩ, hã kỹ tóg há kar nĩ,” he tóg.

³¹ “Kỹ isỹ vêso: “ẽg jóg mág vĩ inh jẽnẽ, inh panh ti,” henh mũ ra ãjag tóg inh mỹ: “ã ón nẽ,” henh ke mũ vê. ³² Ū vĩ iso: “Topẽ vĩ ti jẽnẽ,” he mũ. Hã ra tóg ki hã tó mũ, ũ tỹ iso tag tó mũ ti. ³³ Kỹ ãjag tóg João ki jẽmẽ sór ja nĩ gé, hã kỹ ãjag tóg ti mỹ vẽnhan vĩ jẽnẽ ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ãjag mỹ inh kãmén há han ja nĩgtĩ gé. ³⁴ Hã ra tóg inh mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ, ẽprã ke tỹ iso: “Topẽ vĩ ti jẽnẽ,” hen kỹ. Hã ra sóg ãjag mỹ João vĩ tó mũ, ãjag tỹ ti vĩ kri fi jé, ãjag tỹ inh ki ge jé, ãjag krenkren jé,” he tóg, Jesus ti.

³⁵ “João vĩ ãjag mỹ lampiãno gru ri ke ja nĩ, ãjag mỹ kurã sĩ han kỹ, ti tỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ kãmén ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ ja nĩ, hã ra tóg kurã e han tũ nĩ. ³⁶ João vĩ ãjag mỹ inh kãmén ja nĩ, hã ra nén ũ vĩ inh kãmén tĩ gé, kỹ tóg João vĩ kãfór nĩ. Inh panh vĩ inh mỹ: “ẽprã ke ag tỹ nén han vãnhan hyn han nĩ, milagre ti,” he ja nĩ, hã kỹ sóg hyn han tĩ. Isỹ milagre hyn han mũ tag vĩ inh kãmén há han tĩ gé. ãjag tỹ milagre tag vigven kỹ ãjag tóg ki kanhrãn ke mũ vê, ẽg jóg mág tỹ inh jẽnẽ jan ki, inh panh ti. ³⁷ Kar kỹ ẽg jóg mág vĩ, ũ tỹ inh jẽnẽg mũ ẽn vĩ inh kãmén tĩ gé. Ti vĩ jẽmẽg tũ ãjag nỹtĩ, kỹ ãjag tóg ti vэг tũ nĩ gé. ³⁸ Kỹ ãjag tóg ti vĩ to jykrén há han tũ nĩ gé, ãjag tỹ inh ki ge sór tũ nỹtĩn kỹ. Ti hã vĩ inh jẽnẽ. ³⁹ Topẽ vĩ to ke ãjag tóg tĩ. Há ti nĩ, tag ti. “Ẽg tỹ Topẽ vĩ rá to ken kỹ ẽg hỹn rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ,” he ãjag tóg tĩ.

Inh hã vỹ ki rán kỹ nĩ, ha mẽ, hã kỹ ki ve há han nĩ, vènh rán ki,” he tóg. ⁴⁰ “Hã ra ãjag tóg inh ki ge sór tũ nĩ. ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ra ãjag rĩnrĩr kỹ nỹtĩnh mũ vè,” he tóg, Jesus ti.

⁴¹ “Ëprã ke ag tỹ inh mỹ vĩ há han tũ ra tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. ⁴² Hã ra sóg ãjag jykre ki kanhró nĩ. ãjag pi(jé) Topê to há nỹtĩ’. ⁴³ ãjag mỹ sóg: “ëg jóg mág vỹ inh jènê,” henh kãtĩg ja nĩ, hã ra ãjag tóg inh vĩ mẽ sór tũ nỹtĩ. Û tóg kejẽn ãjag mré vémén kãtĩg ke mũ, Topê tỹ ti jènêg tũ (hã) ra. Ën vĩ jëmê jé ãjag ke mũ, ha vemnĩ. ⁴⁴ Inh ki ge sór tũ ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ ãjag ke ag vĩ jëmên kỹ. Ëprã ke ag tỹ ãjag mỹ vĩ há han kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ. Kỹ ãjag tóg Topê tỹ ãjag mỹ nén tónh ke mũ mĩ êkrég tũ nĩgtĩ. “Inh jykre mỹ ti mỹ há nĩ vỹ?” he sór tũ ãjag nĩ. ⁴⁵ ãjag hỹn iso: “ti hỹn ãg to vĩ kónãn sór mũ, ãg jóg mág mỹ,” he tĩ. Hã tũ vè. Û tỹ ãjag to vĩ kónãn ke mũ hã vỹ tỹ Moisés nĩ, ãjag tỹ ù to: “ti hỹn ãg to há tâvĩ nĩ,” he mũ ãn ti. ⁴⁶ ãjag tỹ Moisés vĩ kri fi (hã) ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm ke mũ gé vè vè. Moisés vỹ iso livro han ja nĩ, ha mẽ. ⁴⁷ Hã ra ãjag tóg ti vĩ rá kri fi sór tũ nĩ, hã kỹ ãjag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nĩ gé,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ pã'i ag mỹ vènh kãmén hã vè.

6

Jesus tỹ ùn e jẽn

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Tag pãte Jesus tóg kejẽn ga tỹ Galiléia tá goj nig fĩn rãm mũ. Goj ãn jiji hã vỹ: Tiberiades, he mũ. ² Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ ti venh kãmũ mũ, ti nón, ùn e tâvĩ ag. Ti tỹ nén han vãn hyn han mũ ãn ve ja ag tóg nĩ, ti tỹ ùn kagyga ag tỹ há' he mũ ti. ³ Kỹ Jesus tóg pãnónh tá ã mré mũ tĩ ag mré nĩ nĩ. ⁴ Festa tỹ Páscoa ãn vỹ kakó nĩ ha, Judeu ag tỹ festa han tĩ ãn ti. ⁵ Kỹ Jesus vỹ ùn e ãn ki êvãn h mũ, ù tỹ ti vĩ mẽnh kãmũ mũ ag ki. Kỹ tóg Filipe mỹ: “ëg hỹn hẽ tá vjẽn venh ke mũ, ãg tỹ ùn e tag ag mỹ ven jé?” he mũ, Jesus ti. ⁶ Filipe mỹ tóg ke mũ, ti tỹ to ti jykre ve jé. Jãvo Jesus vỹ to jykren há han huri, ti tỹ nén han ke mũ ãn to.

⁷ Kỹ Filipe tóg ti mỹ: “ëg tỹ ùn e tag ag mỹ nén ù sĩ ven jé ãg hỹn jãnkamy tỹ hẽn ri ke to comprar henh ke mũ, hã ran kãkyn kenh ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Filipe ti.

⁸ Kỹ ag mré tĩ ù tóg, André he mũ ãn tóg, Simão Pedro jãvy ãn tóg Jesus mỹ: ⁹ “kỹrũ ù tóg cevada tỹ ãmĩ tỹ 5 (ke) ma kãtĩg ja nĩ, kãkufár régre mré,” he mũ. “Hã ra tóg tỹ nén ù tũ pẽ nĩ, vjẽn sĩ tag. E tâvĩ ag nỹtĩ,” he tóg mũ, André ti.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg: “ag mỹ: “nĩgnĩ ra,” hé,” he mũ. Kỹ ag tóg nĩgnĩ mũ. Tá tóg re gỹnh nĩ, hã kỹ ag tóg tá nĩgnĩ kỹ nỹtĩ. ùn tỹ 5 mìl (ke) ag hỹn tá nỹtĩ, ãg tỹ ag tâvĩ tón kỹ, hã ra fag tóg tá nỹtĩ gé, gĩr tỹ hẽn ri ke ke gé. ¹¹ Ag nĩgnĩ kỹ Jesus tóg ãmĩ ãn mãg mũ, kỹ tóg Topê

mỹ: “há ti nĩ,” he mũ. Kĩ tóg ag mũ vènh kápópãm mũ sir, kākufár ên ke gé. Kĩ vènh kar vỹ ag tỹ nén ko sór mũ ên ko mũ sir. Sĩ tũ tóg nĩ, vễjên ti. ¹² Ag funfór nỹtĩn kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “ag tỹ ko ja tũ ên génh mũjêg, ti vãngfor tũ nĩ jé,” he mũ. ¹³ Kĩ ag tóg kěj tỹ 12 (ke) fãn mũ, cevada tỹ êmĩ tỹ 5 (ke) ên ke tỹ, vènh e ên tỹ ko kar kỹ.

¹⁴ Kĩ tóg ag mỹ e tĩ, ag tỹ Jesus tỹ milagre tag han mũ ven kỹ. Kĩ ag tóg ti to: “Topê vĩ tó tĩ ên hã vê,” he mũ. “Êg tỹ ùn jāvãnh mũ ên hỹn tóg,” he ag tóg, Jesus to. ¹⁵ Hã ra Jesus vỹ ki kanhró nĩ, ag tỹ nén han sór mũ ti. Ag tỹ Jesus tỹ pã'i mág tỹ rei han sór vê. Tag ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti. Hã kỹ tóg ã pir mỹ tĩ mũ, pãnónh ra, vènh péju jé.

Jesus tỹ goj nig kri tĩ (Mt 1422-33; Mc 645-52)

¹⁶ Kutyg ke mũ ra ti mré mũ tĩ ag tóg goj nig ra mũ mũ. ¹⁷ Barco kãra ge kỹ ag tóg goj fĩn rãm sór kỹ Cafarnaum ra mũ sór mũ. Kejên tóg kuty pẽ nỹ ha, hã ra Jesus tóg ag to vỹn ke ja tũ nĩ ver. ¹⁸ Kĩ vãhã kóho jũ vỹ kãtĩ mũ, kỹ goj vỹ krém ke mũ. ¹⁹ Mũ sĩ han ja ag nĩ, 5 (ke) quilômetros, hỹn, ke tũ nĩ kỹ 6 (ke) quilômetros, goj kri. Vãhã ag tóg Jesus vég mũ sir, ti tỹ goj kri tũg kỹ. Ag barco ki tóg jun mũ. Kỹ ag kanê tóg jũrũn ke mũ. ²⁰ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “inh hã vê, mũmêg tũg nĩ,” he mũ. ²¹ Kĩ tóg ag mỹ sér tĩ, kỹ tóg barco kãra rã mũ sir, ag mré. Ti tỹ ag mré nĩn kỹ ag

tóg kãnhmar junjun mũ, kafã ù tá.

Vènh kar tỹ Jesus ve sór

²² Hã ra vènh e ên vỹ kafã ù tá nỹtĩ ver. Tỹ vaj kỹ ag tóg Jesus jāvãnh mũ, tá. Ti jāvãnh kỹ ag tóg: “barco pir vỹ kã nỹ ja nĩ, kuty kỹ,” he mũ. “Kỹ ti mré mũ tĩ ag vỹ barco ên kãra ge kỹ mũ ja nĩ, hã ra tóg ag mré tũg ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ sir jagnê mỹ, ùn e ên ag. Tag tó mũ ra ag tóg Jesus vég tũ nĩ gé. ²³ Kỹ barco ù tóg ki junjun mũ, cidade tỹ Tiberiades tá kãmũ ù. Vènh e ên tá ag tóg junjun mũ. Tá Jesus vỹ êmĩ to Topê mré vỹ ja nĩ, kar kỹ tóg vènh e ên mỹ vènh kápópãm ja nĩ. ²⁴ Barco tỹ tá junjun mũ ra ag tóg kãra ge kỹ mũ mũ sir, Cafarnaum ra, ti ve jé. “Ki ti tũ nĩ, ti mré mũ tĩ ag vỹ ki tũgtũ nĩ gé. Mũ nỹ, ti nón,” he ag tóg mũ sir, ùn e ag, hã kỹ ag tóg ti nón mũ mũ.

Kanhkã tá pão

²⁵ Ag tỹ Cafarnaum tá junjun kỹ ag tóg tá ti vég mũ sir, goj nig kafã ù tá, ùn e ên ag. Kỹ ag tóg ti mỹ: “hẽ ri ken kỹ ã ki jun?” he mũ.

²⁶ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ha mẽ, ki hã sóg tó mũ,” he mũ. “Ăjag tỹ êmĩ ko ja tugrĩn ajag tóg inh ve sór mũ,” he tóg. “Sỹ milagre hyn han tĩ ên vég ajag tóg tĩ, hã ra ajag tóg to jykrén há han tũ nĩgtĩ,” he tóg. “Ăjag tógá nỹtĩ tag hã ve sór ajag tóg mũ. ²⁷ Êg tỹ tag ki vễjên vég mũ ên vỹ kãnhmar tũ' henh ke mũ, kỹ tag tãvĩ to vãsãn sór tũg nĩ. Vễjên ù jé vãsãn nĩ, êmĩ tỹ

ājag rīnrīr pē han mū ēn jé, ēmī kórég vānh ēn jé. Sỹ ājag mỹ ēmī ēn nīm sór vē. Ēg jóg tỹ Topē tỹ inh mỹ vēnh rānrāj nīm ja hā vē. Ti tỹ inh mỹ tag tó hā kỹ sóg ājag mỹ nīm sór mū, ēmī ti. Tỹ sóg ēprā ke fi kósin nĩ mỹr,” he tóg ag mỹ, Jesus ti.

²⁸ Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ěg hỹn hē ri kenh ke mū, ěg tỹ Topē jykre han jé?” he mū. ²⁹ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “Topē tỹ ũn jēnēg mū ēn ki gemnĩ,” he mū. ³⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ā hỹn ne han ke mū, ěg tỹ ve kỹ ā ki gen jé?” he mū. “Ā hỹn ne han há nĩgtĩ? ³¹ Ēg jóg'jóg ve ag vỹ kanhkā tá pāo ēn kó, maná he mū ēn, ag tỹ ga kórég ēn mĩ mūn kỹ. Ag to tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mē: “kanhkā tá tóg ag mỹ pāo jēnē, ag tỹ ko jé,” he ja tóg nĩ, Topē vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Jāvo ā hỹn ěg mỹ ne han ke mū?” he ag tóg, Jesus mỹ, ti vĩ káfān kỹ.

³² Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “Moisés pi(jé) ājag mỹ kanhkā tá pāo pē nīm ja nĩ,” he mū. “Ki hā sóg tó mū, ha mē,” he tóg. “Ũ tỹ ājag mỹ kanhkā tá pāo pē nīm mū ēn vỹ tỹ inh panh nĩ. ³³ Topē jamĩ vỹ kanhkā tá kátére mū. Ēn vỹ ēprā ke kar rīnrīr han mū,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Kỹ ag tóg ti mỹ: “ěg mỹ ēmī ēn nīm, kurā kar ki,” he mū. ³⁵ Kỹ Jesus tóg ag mỹ vēnh kāmén mū sir. “Inh hā vỹ tỹ ēmī ēn ri ke nĩ, inh hā vỹ ājag rīnrīr han ke mū,” he tóg. “Ēg tỹ vējēn ko mū ra ěg tóg kānhmar kókĩr mán' he tĩ, goj

kron mán sór ěg tĩ gé. Ũ tỹ iso kātĩg mū ēn mỹ tóg hā ra sér tĩnh mū, ti tỹ inh ki rā kỹ. Ti mỹ sér tĩ ēn vỹ tũg' henh ke tũ pē nĩ. Isỹ ti mỹ vēnh jykre nīm ke mū ēn vỹ vējēn káfór nĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁶ “Hā ra ājag tóg ājag tỹ inh vég mū ra inh ki ge sór tũ nĩ. ³⁷ Inh panh vỹ ũ ag kuprēg mū, ag tỹ tỹ isũ nỹtĩ jé. Ēn ag vỹ iso kāmũ tĩ. Ũ tỹ iso kāmũ tĩ kar ag vỹ inh mỹ há nỹtĩ. Inh pi(jé) ũ mỹ: “inh mré kātĩ tũg,” henh ke mū'. ³⁸ Kanhkā tá sóg kátére ja nĩ. Inh pi(jé) isỹ vēsóg ki nén to jykren mū ēn han sór mū'. Ũ tỹ inh jēnēg mū tỹ inh mỹ nén tó mū ēn hā han sóg tĩ, hā jé sóg tá kátére ja nĩ. ³⁹ Ti tỹ inh mỹ nén tó mūn hā vē, ha mē. “Isỹ ā mỹ ũn jēnēnh ke mū ēn ki rīr há han nĩ, ag vāgfor tũ nĩ jé,” he ja tóg nĩ, inh mỹ, inh panh ti. Hā kỹ sóg ke mū. Kỹ sóg ag rīnrīn mán ke mū, kurā tỹ ěgno ki. ⁴⁰ Hỹ, tag vỹ inh panh mỹ há nĩ. Ũ tỹ ti kósin to kāmũ mū ēn mỹ tóg rīr krỹg ja tũ ven ke mū, inh panh ti, ũ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag kar mỹ. Kỹ sóg kurā tỹ ěgno ki ag rīnrīn mán kán ke mū, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Judeu ag mỹ vēnh kāmén hā vē.

Ēg tỹ Jesus nĩ konh ke

⁴¹ Kỹ Judeu ag tóg Jesus kato vĩ mū, ti vĩ to, ti tỹ ag mỹ: “ēmĩ tỹ kanhkā tá kátére mū ēn ri ke inh nĩ,” hen kỹ. ⁴² “Ti ki kanhró ěg nỹtĩ,” he ag tóg mū. “José kósin vē, Jesus tag ti. Ti han mū fag ki kanhró ěg

nýtĩ. Hã ra tóg vêso: “kanhkã tá sóg kátère,” he sór mũ,” he ag tóg mũ, Jesus to.

43 Hã ra tóg ag mÿ: “iso vĩ kónãn tũg nĩ, jagnẽ mÿ,” he mũ. 44 “Inh panh tÿ ùn krĩn mũ ag hã vÿ iso kãmũnh mũ. Û tÿ iso kãmũ mũ ag rĩnrĩn mãn jé sóg ke mũ, kurã tÿ ãgno ki. 45 Topẽ vĩ tó tĩ ù vÿ tag rán ja nĩ, ha mẽ: “Topẽ vÿ vãnh kar kanhrãn ke mũ,” he ja ti nĩ. Hã kÿ ù tÿ inh panh vĩ mẽg mũ ag hã tóg iso kãmũnh ke mũ, inh panh tÿ ùn kanhrãn mũ ag. 46 Êprã ke ù pi(jé) inh panh ve ja nĩ! Û tÿ Topẽ tá kãtĩ mũ ãn hã vÿ ti ve ja nĩ, inh,” he tóg, Jesus ti.

47 “Sÿ ãgag mÿ ki hã tó mũn hã vẽ. Û tÿ inh ki rã mũ ãn vÿ rĩr krÿg ja tũ ãn venh ke mũ. 48 Inh hã vÿ ãmĩ pẽ ri ke nĩ, inh hã vÿ ãgag rĩnrĩr han ke mũ. 49 ãgag jóg'jóg ve ag vÿ, ag tÿ ga kórég mĩ mũn kÿ ag tóg kanhkã tá ãmĩ ãn ko ja nĩgtĩ, maná he mũ ãn, ag tÿ ko mũ (hã) ra ag tóg kãgter kãn. 50 Û tÿ ãmĩ tÿ ãg rĩnrĩr han mũ ãn ko kÿ, ù tÿ kanhkã tá kátère ja ãn ki rã kÿ tóg ter ke tũ pẽ nĩ. 51 ãmĩ ãn hã vÿ tÿ inh nĩ, inh hã vÿ kanhkã tá kátère, inh hã vÿ ãgag rĩnrĩr han ke mũ. ãgag tÿ ãmĩ tag ko kÿ ãgag ter ke tũ pẽ nĩ. Isÿ vãnh kar mÿ vễjẽn nĩm ke hã vẽ, hã vÿ: inh nĩ, he mũ. ãgag tÿ inh nĩ kon kÿ ãgag rĩnrĩr nÿtĩnh mũ,” he tóg, Jesus ti.

52 Kÿ Judeu ag vÿ jagnẽ mÿ: “ti mÿ ãg mÿ ã nĩ nĩm ke mũ, ãg tÿ ti nĩ ko jé?” he mũ.

“Vẽnhmÿ ti nĩ, tag,” he ag tóg mũ.

53 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “isÿ ãgag mÿ ke há vẽ,” he mũ. “ãgag tÿ inh nĩ ko sór tũ nĩn kÿ, ãgag tÿ inh kyvénh kron sór tũ nĩn kÿ, ãgag rĩnrĩr ke tũ pẽ nĩ. Tÿ sóg ãprã ke fi kósin nĩ,” he tóg, Jesus ti. 54 “Û tÿ inh nĩ ko kÿ, ù tÿ inh kyvénh kron kÿ tóg rĩr krÿg ja tũ venh ke mũ, kÿ sóg ti rĩn mãn ke mũ, kurã tÿ ãgno ki. 55 Inh nĩ vÿ tÿ vễjẽn pẽ nĩ, inh kyvénh vÿ tÿ ãg tÿ kron jafã pẽ nĩ gé. 56 Û tÿ inh nĩ kon kÿ, ti tÿ inh kyvénh kron kÿ tóg inh ki rã kÿ jẽ nĩ, kÿ sóg ti kãki nĩ gé. Jagnẽ mré ke vÿ tÿ ãg nÿtĩ. 57 Inh panh vÿ rĩr nĩ. Ti hã vÿ inh jẽnẽ, ti tugerĩn sóg rĩr jẽ. Kÿ ù tÿ inh ki rã mũ ãn vÿ isugnĩn rĩr ke mũ gé. 58 ãmĩ tÿ kanhkã tá kátère jan hã vẽ. ãgag jóg'jóg ve ag tÿ ãmĩ ko ja ãn ri ke tũ ti nĩ. Ag hã vÿ ãgag tÿ ko mũ ra kãgter kãn ja nĩgtĩ. Û tÿ ãmĩ pẽ tag ko kÿ tóg ter mãn ke tũ nĩ. Inh ki rã to ken hã vẽ,” he tóg, Jesus ti.

59 Cafarnaum tá tóg ag kanhrãn mũ, kÿ tóg ag mÿ vãnh kãmén kãn mũ, Jesus ti, ag tÿ vãnh kanhrãn jafã ãn krêm.

Û tÿ ón kÿ Jesus mré mũ tĩ ag tÿ ti tovãnh

60 Kÿ tóg ti mré mũ tĩ ù ag mÿ e tĩ, ti vĩ ti. Kÿ ag tóg: “ti vĩ vÿ ãg mÿ mẽ jagy tĩ,” he mũ. “Mẽ jãvãnh ãg tóg nÿtĩ, ti tÿ ùri ãg mÿ nén tó mũ tag ti,” he ag tóg mũ.

61 Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tÿ ti vĩ tag to vĩ kónãn

mũ ti. Hã kÿ tóg ag mÿ: “tag mÿ ãjag mÿ há tũ nĩ?” he mũ. ⁶² “Kÿ ãjag hÿn hẽ ri kenh ke mũ, ãjag tÿ hẽn ri ke mũn isÿ kanhkã ra tÿg mãn ven kÿ, isÿ hẽ tá kãtère ja ẽn ra tÿg mãn kÿ, isÿ tÿ ẽprã ke fi kósin nĩn kÿ?” he tóg. ⁶³ “Û tÿ ẽg rĩnrĩr han mũ vÿ tÿ Topẽ kuprĩg ti nĩ. Isÿ ãjag mÿ inh nĩ ko mũ tag to ken hã vẽ, hã vÿ: inh ki rã, he mũ. Inh vĩ tag ki króm tigrĩn ãjag rĩnrĩr nÿtĩnh ke mũ. ⁶⁴ Hã ra ãjag tóg inh vĩ kri fi sór tũ nÿtĩ,” he tóg, Jesus ti. Ag jykre ki kanhró tóg nĩ, vėsóg ki, Jesus ti, hã kÿ tóg ke mũ. Û tÿ ón kÿ ã ki ge mũ ẽn ki kanhró tóg nĩ. Kÿ tóg ù tÿ pã'i ag mÿ ti tónh ke mũ ẽn ki kanhró nĩ gé. ⁶⁵ Kÿ tóg ag mÿ: “hã kÿ sóg ãjag mÿ: “inh panh tÿ ùn krĩn mũ ag hã vÿ iso kãmũnh ke mũ,” he ja nĩ,” he mũ, Jesus ti.

⁶⁶ Jesus vĩ tag tigrĩn ti mré mũ tĩ ù ag tóg ti tovãnh mũ sir, ti mré ag mũ mãn tũ nĩ. ⁶⁷ Kÿ Jesus tóg ù tÿ 12 (ke) ag mÿ: “ãjag hÿn isovãnh sór mũ gé,” he mũ.

⁶⁸ Kÿ Simão Pedro tóg ti mÿ: “ẽg tÿ ã tovãnh mũ ra ẽg hÿn ù mré mũnh ke mũ?” he mũ. “Ã hã vÿ ẽg mÿ Topẽ vĩ tó tĩ, kÿ ẽg tóg rĩr krÿg ja tũ vẽnh ke mũ, ẽg tÿ ã vĩ kri fi kÿ. ⁶⁹ ã ki ẽg ge kÿ nÿtĩ, kÿ ẽg tóg ã ki kanhró nÿtĩ. Cristo vÿ tÿ ã nĩ, Topẽ vÿ ẽg mÿ ã jẽnẽ,” he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

⁷⁰ Kÿ Jesus tóg ù tÿ 12 (ke) ag mÿ: “ãjag kuprẽg inh,” he mũ, “hã kÿ ãjag tóg tÿ ù tÿ 12 (ke) nÿtĩ,” he tóg. “Hã ra ãjag kãmĩ

ũn pir vÿ tÿ Japo tũ nĩ jãvo,” he tóg, Jesus ti. ⁷¹ Ti tÿ Judas ẽn tó vẽ, Simão Iscariotes kósin ẽn. Ẽn vÿ kejẽn Jesus tovãnh kÿ pã'i ag mÿ ti ven, ag tÿ ti se jé. Û tÿ 12 (ke) ag kã ù ja vẽ, Judas ti. Hã ra Jesus tóg ti tÿ nén han ke mũ ẽn ki kanhró ja nĩ.

7

¹ Tag pãte Jesus tóg ga tÿ Galiléia mĩ tĩ mũ. Ga tÿ Judéia ra tÿg sór tũ ti nĩ ver, ag tÿ Judéia tá ti tén sór nÿtĩn kÿ, Judeu ag pã'i ag. ² Kejẽn tóg Judeu ag tÿ festa há ù tá krÿg mũ. Festa ẽn kurã ki ag tóg pãjó krẽm nÿtĩ, Jerusalém tá. ³ Kÿ Jesus jãvy ag tóg ti mÿ: “ga tÿ Judéia ra tÿg nĩ, Jerusalém ra,” he mũ. “Ã tÿ tag hã ki milagre hyn han kÿ tá ã mré ke ag tóg vég tũ nĩgtĩ, hã kÿ cidade mág ra tÿg nĩ. ⁴ Vẽnh kar tÿ ẽg jykre ve jé ẽg tóg vẽn kar rĩnve ẽg tÿ nén han ke mũ ẽn han tĩ. Hã ra ã tóg ag vatánh tá milagre ti hyn han tĩ. Ag rĩnve han nĩ, ã tÿ nén han ke ti,” he ag tóg mũ, Jesus mÿ, ti jãvy ag. ⁵ Ag pi(jé) ti ki ge kÿ nÿtĩ', ti jãvy ag, hã kÿ ag tóg ti to é he mũ.

⁶ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “inh kurã vÿ jun ja tũ nĩ ver, hã kÿ sóg tÿg sór tũ nĩ ver,” he mũ. “ãjag hÿn kurã tũ nÿtĩ, kurã kar hÿn ãjag mÿ há nÿtĩ, hã ra sóg kurã nĩ. ⁷ Û tÿ iso jũ mũ ag pi(jé) ãjag to kórég nÿtĩ', hã ra ag tóg iso kórég nÿtĩ, isÿ ag mÿ: “ãjag jykre vÿ kórég pẽ nĩ,” hen kÿ. ⁸ Ha festa venh mũjẽg inhhã. Inh pi(jé) tÿg sór

mũ', ver'. Inh kurã vỹ jun ja tũ ñĩ ver," he tóg, Jesus ti, ã jãvy ag mỹ. ⁹ Tag tó kar kỹ tóg ver ga tỹ Galilêia mĩ tĩ mũ.

Jesus tỹ festa venh tĩ

¹⁰ Ti jãvy ag mũ kar kỹ kejẽn Jesus tóg tĩ mũ gé, Jerusalém ra, festa ên ve jé. Hã ra tóg vẽn kar vatánh tá tĩ mũ, vẽnh péju kỹ. ¹¹ Kỹ Judeu ag tóg festa ki ti jãvãnh mũ. Jagnê mỹ ag tóg: "ti hê kã ñĩ?" he mũ. ¹² Vẽnh kar vỹ ti to vỹ mũ. Û ag tóg ti to: "ũn há vỹ tỹ ti ñĩ," he mũ. Jãvo ù ag tóg: "vó, êg mỹ tóg ón tĩ," he mũ gé. ¹³ Hã ra ag tóg jamã há(a) ti to vêmén tũ ñĩgtĩ, pã'i ag kamêg kỹ.

¹⁴ Festa kaju ki Jesus kejẽn Topê jo ñn ra tĩ mũ, ag kanhrãn jé. ¹⁵ Kỹ ti vỹ tóg vẽnh kar mỹ e tĩ. "Estudo mág han ja tũ ti ñĩ, hã ra tóg ki kanhró pẽ ñĩ," he ag tóg mũ ti to, pã'i ag.

¹⁶ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: "isỹ ãjag mỹ Topê vỹ tó vỹ," he mũ. "Inh jykre pijé'. Û tỹ inh jẽnêg mũ ên jykre hã vỹ," he tóg.

¹⁷ "Û tỹ Topê vỹ ki króm sór mũ ag vỹ ki kanhró ñỹtĩnh mũ, sỹ ãjag mỹ ti jykre tó mũ tag ti ki. Isỹ vêsóg ki sỹ nén tónh ke to jykrén mũ pijé'," he tóg.

¹⁸ "Û tỹ ã tỹ vêsóg ki nén to jykrén mũ ên tó kỹ tóg tỹ ùn mág ñĩ sór mũ. Hã ra sóg ù tỹ inh jẽnêg mũ ên to: "ũn mág vỹ tỹ ti ñĩ," he mũ. Hã kỹ ãjag tóg ki kanhró ñỹtĩ, isỹ ki hã tó mũn ki. Inh pi(jé) vẽnh jykre vẽnhmỹ tó tĩ'. ¹⁹ Moisés vỹ ãjag jyvẽn ja ñĩgtĩ. Topê jykre to. ãjag tỹ ne jé ti vỹ han tũ ñĩ nẽ?

Isỹ ti vỹ ki króm mũ ra ãjag tóg isén sór mũ'," he tóg, Jesus ti.

²⁰ Kỹ ùn e ên ag tóg ti mỹ: "krĩ vẽnhmỹ ã tóg ñĩ." he mũ. "Ã tén sór tũ êg ñỹtĩ," he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

²¹ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: "milagre pir han ja inh ñĩ, vẽnhkán ke kurã ên ki, kỹ tóg ãjag mỹ e tĩ," he mũ.

²² "Vẽnhkán ke kurã ki ãjag tóg gĩr ag gré junun fár kym tĩ gé, Moisés tỹ ãjag mỹ: "ti mur pãte kurã tỹ 8 (ke) ki ti kym ñĩ," he ja ñĩ ên kỹ. Hã ra ù tỹ ã krê fár kym vén pi(jé) tỹ Moisés ñĩ ja ñĩ'. Ti jo ke ù ja vỹ, ù tỹ kym vén ja ti. ²³ ãjag tỹ Moisés vỹ ki króm jé ãjag tóg vẽnhkán ke kurã ki gĩr fár kym tĩ. Hã ra ãjag tóg iso jũ sór mũ, isỹ vẽnhkán ke kurã ki ùn kaga pir tỹ há' hen kỹ. ²⁴ Ón kỹ ãjag tóg iso jũ sór mũ. Inh jykre vỹ ãjag mỹ kórég ñĩ ve ñĩ. ãjag tỹ to jykrén há han mũ ra ãjag tóg inh jykre há ñĩ venh mũ vỹ," he tóg, Jesus ti.

Ag tỹ Jesus to: "ti mỹ tỹ Cristo ñĩ vỹ?" he

²⁵ Kỹ Jerusalém tá ke ag tóg Jesus to: "ti tén sór ja ag tóg ñĩ," he mũ. ²⁶ "Hã ra tóg jatun mỹ vẽnh kar mré vêmén jẽ ñĩ. Ti mỹ ag tóg vỹ tũ ñĩ, pã'i ag. Ag mỹ hẽn ri ke mũn ti to: "Cristo vỹ tỹ ti ñĩ, Topê tỹ ùn jẽnêg mũ vỹ tỹ ti ñĩ," he mũ vỹ, êg pã'i ag?" he ag tóg mũ, Jesus to. ²⁷ "Hã ra êg tóg ti tỹ hẽn tá kãtĩ mũ ki kanhró ñỹtĩ. Cristo ên kãtĩg kỹ êg tóg ti tỹ hẽn tá kãtĩg mũ ki kãtĩg

nýtinh mũ, kÿ ti hÿn tÿ Cristo tũ nĩ,” he ag tóg mũ, Jesus to.

²⁸ Hã ra Jesus tóg Topê jo ãn tá jê nĩ, vênh kar kanhrân kÿ. Kÿ tóg jamã hár(a) ag kanhrân mũ. “Ti ki kanhró ãg nÿtĩ, he ãjag tóg tĩ iso, ón kÿ,” he tóg. “Ti tÿ hên tá kãtĩ mũ ki kanhró ãg tóg nÿtĩ gé, he ãjag tóg tĩ, ón kÿ. Inh pí(jé) vêsóg ki: inh hÿn tĩg mũ, hé’. Û tÿ inh jênêg mũ ên vÿ ki hã tó tĩ. Hã ra ãjag tóg ti ki kagtĩg nÿtĩ, ù tÿ inh jênêg mũ ên ti ki. ²⁹ Inh hã vÿ ti ki kanhró nĩ. Ti hã tá sóg kãtére, ãjag ve jé, ti tÿ inh mÿ: “ha ag venh tĩg,” hen kÿ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Kÿ ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti vóg tũ pẽ nĩ ver. Ti ter ke kurã vÿ jun ja tũ nĩ ver, hã kÿ ag tóg ag tÿ ti se sór mũ ra ti ség tũ nĩ. ³¹ Ag jãvo ùn e ag tóg Jesus ki ge mũ. Ti to ag tóg: “ãg mÿ tóg tÿ Cristo nĩ ve nĩ,” he mũ. “Cristo kãtĩg kÿ ti nẽji milagre hyn han ke mũ. Jesus tÿ milagre hyn han vÿ e nÿtĩ. ãg mÿ tóg tÿ Cristo nĩ,” he ag tóg, Jesus to. Tag tó kÿ ag tóg ti ki ge mũ.

Pã'i ag tÿ Jesus se sór

³² Kÿ Fariseu ag tóg mẽg mũ, ùn e ag tÿ Jesus to nén (ũ) tó mũ ti. Kÿ ag tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag mré vêmén mũ, ag tÿ Jesus senh ke to. Kÿ ag tóg polícia ag jênêg mũ, ag tÿ ti se jé. ³³ Hã ra Jesus tóg: “ãjag mré sóg nĩ sĩ han ke mũ ver,” he mũ. “Tag pãte sóg tĩg ke mũ, isÿ ù tÿ inh jênêg mũ ên ve jé. ³⁴ Ên kã tóg ãjag tÿ inh venh há tĩnh mũ, hã ra ãjag tóg

inh venh ke tũ nĩ. Ên tá junjun ke tũ ãjag tóg nĩ, isÿ hên ra tĩg ke ên tá,” he tóg.

³⁵ Kÿ Judeu ag tóg jagnê mÿ: “ti hÿn hẽ ra tĩg sór mũ?” he mũ. “ãg hÿn hẽ tá ti venh ke tũ nĩ? Ti hÿn hên ri ke mÿn ga tÿ Grécia ra tĩg sór mũ, tá ãg mré ke ag kanhrân jé. ³⁶ Ne to ke nê, hÿn, hã vÿ: “ãjag tÿ inh venh há tóg tĩnh mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg, Judeu ag. Jesus vÿ vÿ ag mÿ e tĩ, hã kÿ ag tóg ki kagtĩg nÿtĩ, ti tÿ nén tó mÿn ki.

Topê kuprĩg tÿ goj ri ke nĩ

³⁷ Vãhã tóg festa tÿ kurã tÿ ãgno tá krÿg mũ. Festa to kurã mág pẽ vê, kurã tÿ ãgno ên ti, hã kÿ ag e tãvĩ nÿtĩ, Jerusalém tá. Kurã ên kã Jesus tóg jê kÿ vênh kar mÿ prêr mũ sir. “!..ãjag tÿ goj kron sór kÿ inh mÿ to vÿ, isÿ ãjag mÿ goj há ven jé..!” he tóg, prêr kÿ. ³⁸ “!..Topê vÿ ki tag vÿ rán kÿ nĩ, ha mẽ: !..ãjag tÿ inh ki ge kÿ tóg ãjag kãki goj ror han ke mũ, isÿ ãjag mÿ goj nĩm ke ti..!” he tóg. “!..Kÿ goj tag vÿ ãjag rĩnrĩr pẽ han ke mo..!” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ prêr jan hã vê. ³⁹ Jesus tÿ ag mÿ Topê kuprĩg tón hã vê, hã to tóg: goj, he mũ. Topê kuprĩg tÿ tóg ag jagrên ke mũ, ù tÿ ti ki ge mũ ag. Festa ên kã tóg ag mÿ ti jênê ja tũ nĩ ver, Topê kuprĩg ti, ti tÿ ver ã ter kar kÿ rĩr mãn ja tũ nĩn kÿ, ti tÿ ã panh ra tĩg mãn ja tũ nĩn kÿ ver.

Ag tÿ Jesus ki kagtĩg

40 Kĩ Jesus vĩ mẽg mũ ù ag tóg ti to: “Topê vĩ tó tĩ pẽ ên vễ,” he mũ. 41 Kĩ ù ag tóg ti to: “Cristo vĩ tỹ ti nĩ, Topê tỹ ẽg mỹ ùn jẽnẽg mũ ên vĩ tỹ ti nĩ,” he tĩ gé. Hã ra ù ag tóg: “Cristo mỹ hỹn ga tỹ Galiléia tá kãtĩ mũ vĩ?” he mũ. 42 “Topê vĩ rá ki tóg: “Davi kósin vĩ tỹ ti nĩ, Cristo ti,” he mũ, “ẽmã tỹ Belém tá ke vĩ tỹ ti nĩ, Davi jamã ên tá ke,” he tóg, Topê vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã kỹ tóg ẽg mỹ tỹ Cristo tũ nĩ, Jesus ti, ti tỹ tỹ Galiléia tá ke nĩn kỹ,” he ag tóg. 43 Hã kỹ ag tóg vễnh kãpãm kỹ nỹtĩ, ti tugnĩn. 44 Kỹ ag kãmĩ ù ag vĩ ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ti kamẽg kỹ.

Pã'i ag tỹ Jesus ki ge sór tũ

45 Kỹ policia ag tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i ag to vĩnvỹn ke mũ, Fariseu ag to ke gé, ù tỹ ag jẽgnẽ ja ag to. Kỹ ag tóg ag mỹ: “hỹn, ti?” he mũ. 46 Kỹ ag tóg: “hã ra tóg vĩ há tãvĩ han mũ,” he mũ. “Vễnh vĩ tỹ ge mẽ ja tũ ẽg nỹtĩ, hã kỹ ẽg tóg ti kãgmĩ ja tũ nĩ,” he ag tóg mũ, policia ag. 47 Kỹ Fariseu ag tóg ag mỹ: “kỹ ãjag mỹ ti vĩ kri nĩm sór mũ', ti ón mũ ra?” he mũ. 48 “Pã'i ù mỹ ti vĩ kri fig mũ'? Vó, ke tũ ẽg nỹtĩ. Fariseu ù tỹ ti vĩ kri nĩm tũ nĩ gé. 49 Hã ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, ù tỹ ti vĩ kri fig mũ ag. Topê vĩ rán ki kagtĩg ag nỹtĩ, kỹ Topê vĩ ag mỹ vĩ kónãn ke mũ, ha vemnĩ,” he ag tóg mũ, Fariseu ag.

50 Hã ra Nicodemos vĩ ag mré nĩ gé, ù tỹ kuty tá Jesus mré vễmẽn ja ên ti. Ên tóg ag mỹ: 51 “ẽg tỹ ti vóg kónãn sór

kỹ ẽg tóg ti ki jẽmẽ vén ke mũ,” he mũ. “Ti tỹ nén han ja to jykren há han jé ẽg tóg ke mũ, ẽg tỹ kar kỹ ti vóg kónãn jé. Topê tỹ ẽg mỹ vễnh jykre nĩm jan hã vễ,” he tóg, Nicodemos ti.

52-53 Hã ra ag tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ Galiléia tá ke nĩ gé', hã kỹ ã tóg ti jy nĩgãn sór mũ',” he mũ. “Topê vĩ ki ve há han nĩ, kỹ ã tóg venh ke mũ. Galiléia tá ke ù vĩ Topê vĩ tónh ke tũ pẽ nĩ, Topê vĩ tá ke ù jẽnẽnh ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg, Nicodemos mỹ. Kỹ ag tóg ãjag jamã ra mũ mũ sir, pã'i kar ag.

8

Jesus tỹ ùn tỹtá kórég fi mỹ vễnh pãte fón

1 Hã ra Jesus tóg pãnónh tỹ Oliveiras ra tĩ mũ, tá nũr jé. 2 Kurã ke ra tóg Jerusalém ra tĩg mãn kỹ (tóg) Topê jo ãn tá nĩ mãn mũ sir, kỹ vễnh kar ag tóg ti vĩ mẽnh kãmũ mũ. Tá nĩ kỹ tóg ag kanhrãn mũ. 3 Kỹ Topê vĩ to professor ag vĩ ùn tỹtá fi pére kãmũ mũ, Fariseu ag ke gé. Ûn tỹtá ên fi ve ja ag tóg nĩ, fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ. Vễnh kujũ kã ag tóg fi fẽg mũ. 4 Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Fi ve ẽg tóg, fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ,” he ag tóg, Jesus mỹ. 5 “Moisés vĩ ẽg mỹ: “ãjag kãmĩ ù fi tỹ fi mén tũ mré nỹn kỹ fi tén nĩ, pó tỹ fi pin kỹ,” he ja nĩ. Jo ã hỹn hẽ ri ke tĩ?” he ag tóg, Jesus mỹ. 6 Ag tỹ ón kỹ ti vĩ mẽ sór vễ, ag tỹ ti vĩ to ti se jé. Hã ra Jesus tóg pãnũh ke kỹ nĩ kỹ ga kri rán mũ, ã nĩgẽ tỹ. Vĩ tũ tóg nĩ.

⁷ Hã ra ag tóg ti tovãnh sór tũ nĩ. Kĩ tóg vãhã ag ki êvãnh kũ ag mĩ: “ãjag kãmĩ ù hỹn Topẽ vĩ mranh ja tũ nĩ ver,” he mũ. “Ën hỹn fi pin vén ke mũ, pó tỹ,” he tóg mũ. ⁸ Kĩ tóg pãnh ke mãn kũ ga kri rãn mãn mũ.

⁹ Kĩ ti vĩ tóg ag mĩ e ti. Ag kar vỹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn mĩ êkrég mũ sir, hã kũ ag tóg mũ mũ sir. Ûn si há ag vỹ mũ vén mũ, kar kũ vãnh kar ag. Komẽr hã ag tóg mũ kãn mũ. Vãhã Jesus vỹ ã pir mỹ nĩ, fi mré. Fi hã vỹ tá jẽ nĩ, ti mré. ¹⁰ Kĩ tóg fi ki êvãnh kũ fi mỹ: “ag hẽ ra kagáv, ù tỹ ã kato vỹ mũ ag?” he mũ. “Ag mỹ ã vóg kónãn tũ?” he tóg. Ag mũ kar kũ tóg fi mỹ ke mũ.

¹¹ Hã ra fi tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. Kĩ tóg fi mỹ: “kũ inh hỹn ã vóg kónãn ke tũ nĩ gé,” he mũ. “Ha tĩg, jatun mỹ. Hã ra Topẽ vĩ mranh mãn sór tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. Ûn tỹtá kórég ãn fi vóg kónãn sór ja tũ ti nĩ, Jesus ti.

Jesus tỹ jẽngrẽ ri ke nĩ

¹² Kĩ Jesus tóg Topẽ jo ãn krẽm nĩ kũ vãnh kar kanhrãn mãn mũ. “Jẽngrẽ ri ke inh nĩ,” he tóg. “Ãjag tỹ inh mré mũn kũ ãjag tóg kuty mũ mũ tũ nĩgtĩ. Jẽngrẽ mĩ ãjag tóg mũgtĩ, kurã mĩ. ãjag tỹ vãnh jykre tãg han ke to ken hã vẽ,” he tóg.

¹³ Hã ra Fariseu ag tóg ti vỹ kafãn mũ, kũ ag tóg ti mỹ: “vãnh kãmén ã tóg mũ ha,” he mũ. “Ëg tỹ vãnh kãmén kũ ãg tóg ón kũ vỹ tũ,” he ag tóg mũ sir. ¹⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ:

“hỹ,” he mũ. “Vãnh kãmén inh tũ, hã ra sóg ki hã tó tũ,” he tóg mũ. “Isỹ hẽ tá kãtĩg mũ ãn ki kanhró inh nĩ, isỹ hẽ ra tĩg ke mũ ti ke gé,” he tóg. “Hã ra ãjag tóg inh ki kagtĩg nỹtĩ, isỹ hẽ tá kãtĩg mũn ki, isỹ hẽ ra tĩg ken ki ke gé. Ëprã ke ãjag nỹtĩ. ¹⁵ Kãnhmar ãjag tóg ù to: “jykre kórég ti nĩ,” henh ke mũ. ãjag jãvo sóg vãnh kar jykre to nãn ù tó tũ nĩ ver. ¹⁶ Isỹ hã ra ù jykre to nãn ù tó sór mũ ra sóg tó há han ke mũ vẽ. Inh pi(jé) inh pir mỹ nãn ù to jykren tĩ'. Û tỹ inh jẽnẽg mũ vỹ inh mré nãn ù kar to jykren tĩ. ¹⁷ Kĩ ùn régre ag tỹ vãnh vỹ pir han kũ tóg ãjag mỹ tỹ ki hã ke nĩ. Hã kũ tóg rãn kũ nĩ, Topẽ vỹ rãn kũ nĩ ki. ¹⁸ Hã kũ sóg vãnh kãmén mũ, hã ra inh panh tóg, ù tỹ inh jẽnẽg mũ tóg inh kãmén mũ gé. Régre ãg nỹtĩ, ù tỹ inh kãmén mũ ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Kĩ ag tóg ti mỹ: “hỹn, ã panh ti?” he mũ. Kĩ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag pi(jé) inh ki kanhró nỹtĩ,” he mũ. “Hã kũ ãjag tóg inh panh ki kagtĩg nỹtĩ gé,” he tóg. “ãjag tỹ inh ki kanhró nỹtĩ ra ãjag tóg inh panh ki kanhró nỹtĩnh mũ vẽ gé,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ti tỹ ag mỹ vãnh kãmén hã vẽ. Topẽ jo ãn krẽm nĩ kũ tóg ag mỹ vãnh kãmén mũ, ti tỹ jãnkamy vin jafã rã hã nãn kũ. Kĩ pã'i ag tóg ti se sór mũ, hã ra ag tóg ti kãgmĩg tũ nĩgtĩ, ag tỹ ti kamẽg kũ. Ti ter ke kurã vỹ jun ja tũ nĩ ver, hã kũ ag tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ ver.

Jesus tỹ hẽn ra tĩg ke

²¹ Kỹ tóg ag mỹ kãmén mãn mũ. “Tĩg jé sóg ke mũ, kỹ ãjag tóg inh ve sór ke mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ. Inh vég tũ ki ãjag tóg kãgter ke mũ, kỹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ên vỹ ãjag kãkã nĩ nĩ. ãjag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ên ki kanhró nỹtĩ'. Isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ên ki kagtĩg ãjag nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti. ²² Kỹ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti mỹ hẽn ri ke mũn vêsén sór mũ, hã kỹn mỹ: “ãjag pi(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ên ki kanhró nỹtĩ’,” he mũ?” he ag tóg, Jesus to. ²³ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “êprã ke vỹ tỹ ãjag nỹtĩ,” he mũ. “Jãvo sóg tỹ kanhkã tá ke nĩ. Ga tag ki ke tỹ ãjag nỹtĩ, jãvo inh pi(jé) tỹ ga tag ki ke nĩ’. ²⁴ Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “kãgter jé ãjag tóg ke mũ, kỹ ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ên vỹ ãjag kãkã nĩ nĩ,” he ja nĩ. Ha vé, ãjag tỹ inh ki ge sór tũ nĩn kỹ tóg ãjag kãkã nĩnh ke mũ, ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ja ên ti. “Û ên vỹ tỹ inh nĩ,” he ja inh nĩ ãjag mỹ. Tag to: hỹ, hemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “tỹ ã ã nĩ?” he mũ. Kỹ Jesus tóg: “vãsỹ sóg ãjag mỹ tó huri, isỹ ãjag mré vēmén vén kỹ,” he mũ. “ãjag mỹ sóg vẽn kãmén tĩgtĩ. ²⁶ Hã ra sóg ãjag mỹ tó kãn ja tũ nĩ ver, sỹ ãjag mỹ vĩ kónãn ke vỹ kã nĩ gé ver. Hã ra sóg ã tỹ inh jẽnẽg mũ ên vỹ hã tó tĩ, ti tỹ inh mỹ tó ja kar ên ti. Ki hã tóg tó tĩ, ã tỹ inh jẽnẽg mũ ti,” he tóg, Jesus ti. ²⁷ Hã ra tóg ag tỹ to jykrén tũ nĩgtĩ, ti tỹ ag mỹ ã panh tó mũ

ra.

²⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ ke mãn mũ. “ãjag tỹ ka to isa kỹ, kỹ ãjag tóg inh ki kanhrãn ke mũ,” he tóg. “Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ. Kurã ên kã ãjag tóg ki kanhró nỹtĩnh ke mũ, isỹ tỹ ãn ên nĩ ti. Inh pi(jé) vêsóg ki nén ã to jykrén tĩ’. Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ. Hã ki kanhró ãjag nỹtĩnh ke mũ, kurã ên kã, ãjag tỹ ka to isa kỹ. ²⁹ Kỹ ã tỹ inh jẽnẽg mũ vỹ inh mré nĩ nĩ. Ti mỹ nén há nĩ ên hã han sóg tĩ, hã kỹ tóg inh mré nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ³⁰ Ag tỹ ti vỹ tag mẽ kỹ ãn e ag vỹ ti ki ge mũ, kurã ên kã.

Jesus tỹ êg tar han ke

³¹ Kỹ Jesus tóg ã tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag kanhrãn mũ. “Inh vỹ tovãnh tũg nĩ,” he tóg. “Kỹ ãjag tóg tỹ inh mré ke pẽ nỹtĩ. ³² Kỹ ãjag tóg Topẽ vĩ pẽ ki kanhró nỹtĩnh mũ. Topẽ vĩ pẽ ki kanhró tugrĩn ãjag tóg patrão kórég ve mãn ke tũ nĩ,” he tóg.

³³ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Abraão krẽ'krẽ vỹ tỹ êg nỹtĩ,” he mũ. “Êg pi(jé) tỹ ã camarada nỹtĩ', ãri, vãsỹ ke gé. Ne to ke nẽ, hã vỹ: patrão kórég ve mãn ke tũ ãjag nĩ, he mũ tag ti?” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³⁴ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ,” he mũ. “ãjag tỹ Topẽ vỹ mranh kỹ ãjag tóg tỹ ti vỹ mranh jafã nỹtĩ, kỹ tóg êg tỹ ãn kórég tỹ patrão vég mũ ri ke nĩ. ³⁵ Ti camarada ag pi(jé) ti ãn krẽm êmã nỹtĩgtĩ'. Ti kósin hã vỹ ti ãn krẽm nĩgtĩ

jãvo. ³⁶ Kÿ, Topê kósin tÿ ãjag tÿ Topê krê han kÿ ãjag tóg patrão kórég ve mǎn ke tũ nĩ ha. ³⁷ Abraão krê vÿ tÿ ãjag nÿtĩ. Ki kanhró inh nĩ. Hã ra ãjag tóg isén sór mũ, ãjag tÿ inh vĩ to há tũ nÿtĩn kÿ. ³⁸ Inh panh tÿ inh mÿ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ. Inh jãvo ãjag tóg ãjag panh tÿ ãjag mÿ nén tó mũ ên hã tó tĩ,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “hÿ, Abraão vÿ tÿ êg panh nĩ,” he mũ.

Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag tÿ tÿ Abraão krê nÿtĩn kÿ ti jykre han nĩ ge,” he mũ. ⁴⁰ “Hã ra ãjag tóg isén sór mũ. ãjag mÿ sóg Topê vĩ pẽ tó ja nĩ, Topê tÿ inh mÿ nén tó mũ ên ti, hã ra ãjag tóg isén sór mũ. Abraão vÿ tag han ja tũ nĩ. ⁴¹ Vyr mÿ ãjag panh ã tũ hã han ãjag tóg tĩ,” he tóg.

Kÿ ag tóg Jesus mÿ: “panh êg nÿtĩ, hã vÿ: Topê, he mũ. Êg pi(jé) panh tũ nÿtĩ,” he ag tóg mũ.

⁴² Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “Topê tÿ tÿ ãjag panh nĩ ra ãjag tóg iso há nÿtĩnh mũ vê,” he mũ. “Inh panh tá sóg kátére, hã kÿ sóg ãjag mré nĩ nĩ. Inh pi(jé) vêsóg ki nén to jykrén kÿ kátére mũ'. Ti hã vÿ inh jênê. ⁴³ Hã ra ãjag tóg inh vĩ ki kagtĩg nÿtĩ. Mẽ sór tũ ãjag nÿtĩ, hã kÿ ãjag tóg ki kagtĩg nÿtĩ. ⁴⁴ Japo krê vÿ tÿ ãjag nÿtĩ, kÿ ãjag tóg ti tÿ nén to jykrén mũ ên han tĩ. Topê tÿ êprã ke ag han ên kã tóg ag kãgtén sór tigtĩ, Japo ti. Vãsÿ ti jykre vê, kÿ tóg ùri tÿ ti jykre nĩ gé ver. Ti pi(jé) ki hã tó tĩ'. Ki hã tó to

ti kórég pẽ nĩ, Japo ti. Vênh ó vÿ tÿ ti tũ pẽ nĩ. Ón mẽ ti nĩgtĩ, vênh ón né vê. Ti hã vÿ tÿ ùn ón mũ ag panh kar nĩ. ⁴⁵ Ti jãvo sóg ki hã tó tĩ. Hã ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nĩgtĩ. ⁴⁶ Inh hÿ ne ki Topê vĩ mranh? Ha inh mÿ tó. Mranh ja tũ sóg nĩ. Hã ra sóg ãjag mÿ Topê vĩ pẽ tó tĩ. ãjag hê ri ken kÿ inh vĩ kri fi sór tũ nĩ? ⁴⁷ Topê krê ag vÿ Topê vĩ męg tĩ. ãjag pi(jé) inh vĩ jêmẽ sór tĩ', ãjag tÿ tÿ Topê krê tũ nÿtĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ.

Jesus tÿ Abraão kãfór nĩ

⁴⁸ Kÿ Judeu ag tóg ti mÿ: “Samaria tá ke ri ke ã tóg nĩ, ã tÿ ki kagtĩg nĩn kÿ, kÿ ã jagrê kórég nĩ gé,” he mũ.

⁴⁹ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “inh pi(jé) jagrê kórég nĩ,” he mũ. “Inh panh to sóg: ùn mág vÿ tÿ ti nĩ, he tĩ. Hã ra ãjag tóg iso é he tĩ. ⁵⁰ Inh pi(jé) vêsÿ ùn mág han sór mũ'. Û tÿ isÿ ùn mág han ke mũ vÿ nĩ nĩ, ên vÿ vênh kar jykre tugnÿm ke mũ. ⁵¹ Ki hã sóg ke mũ, hã kÿ sóg tó mũ, ha mẽ. ãjag tÿ inh vĩ kri fi kÿ ãjag ter ke tũ pẽ nĩ,” he tóg, Jesus ti.

⁵² Kÿ Judeu ag tóg ti mÿ: “jagrê kórég ã tóg nĩ,” he mũ. “Vãhã tóg ve há tĩ, ã jagrê kórég ti,” he ag tóg mũ ti mÿ. “Abraão vÿ ter, kÿ Topê vĩ tó tĩ ag kar vÿ kãgter. Hã ra ã tóg ón kÿ: “ãjag tÿ inh vĩ kri nĩm kÿ ãjag kãgter ke tũ pẽ nĩ,” he mũ. ⁵³ Á mÿ vêsÿ êg jóg'jóg ve tÿ Abraão kãfór han sór mũ', ã tÿ êg mÿ: kãgter ke tũ ãjag nĩ, hen kÿ? Ter ja ti nĩ, Abraão ti, kÿ

Topê vî tó tĩ ag kar vỹ kãgter kãn gé. Vêšỹ ùn mág han kỹ nĩ ve ã tóg nĩ,” he ag tóg, Jesus mỹ, Judeu ag.

⁵⁴ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “isỹ vêsỹ ùn mág han kỹ sóg ón kỹ ke mũ ve nĩ,” he mũ. “Hã ra inh panh hã vỹ isỹ ùn mág han ke mũ, ãjag tỹ ù to: ãg jóg mág, he mũ ãn ti. ⁵⁵ Hã ra ãjag tóg ti ki kagtĩg nỹtĩ, ãjag jãvo sóg ti ki kanhró nĩ. Isỹ ãjag mỹ: “ti ki kagtĩg inh nĩ,” he mũ ra sóg ãjag ón tag ri ke han mũ vỹ, hã ra sóg ti ki kanhró nĩ, kỹ sóg ti vĩ ki króm tĩ gé.

⁵⁶ ãjag jóg'jóg ve tỹ Abraão vỹ inh kurã ve sór ja nĩ, kỹ tóg kejẽn vé, kỹ tóg ti mỹ sér pẽ tĩ, ti tỹ inh kurã ve kỹ,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁷ Kỹ Judeu ag tóg ti mỹ: “50 (ke) anos han tũ ã nĩ ver, hã ra ã tóg: “Abraão ve inh,” he mũ. Vĩ vẽnhmỹ han ã tóg,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

⁵⁸ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ, ha mẽ,” he mũ. “Abraão mur tũ ra sóg nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti. ⁵⁹ Kỹ ag tóg jũgũ mũ, ti tỹ vêsõ: “Topê ri ke inh nĩ,” hen kỹ. Hã kỹ ag tóg pó mãn kỹ ti pin sór mũ. Hã ra Jesus tóg Topê jo ãn kãtã kãkutẽ mũ sir, kỹ tóg tĩ mũ, vẽn pẽju jé.

9

Jesus tỹ ùn kyvó tỹ há' he

¹ Kejẽn Jesus tóg tĩg kỹ ùn kyvó vég mũ. ã mur mũn kã tóg kyvó nĩ sir. ² Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mré ti vég mũ gé. Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “ti han mũ fag hỹn Topê vỹ mranh',”

he mũ, “ha kỹ tóg kyvó nĩ,” he ag tóg. “Ti tỹ vêsóg ki Topê vỹ mranh kỹn mỹ kyvó nĩ vó?” he ag tóg mũ. ³ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ti tỹ Topê vỹ mranh to ke pijé’,” he mũ. “Ti han mũ fag tỹ Topê vỹ mranh to ke pijé’,” he tóg. “Topê tỹ vẽn kar mỹ ã tỹ nẽn han sór mũ ãn ven sór vỹ, ti ki. ⁴ Isỹ ù tỹ inh jẽnẽg mũ ãn tỹ inh mỹ nẽn tó mũ ãn han sór vỹ. Ver tóg inh mỹ kurã nĩ, sỹ rãnrãj jé. Kãnhmar tóg kuty nỹnh mũ, kỹ ù tóg rãnrãj mãn ke tũ nĩ, iser ke kurã ãn kã,” he tóg. ⁵ “Ver sóg ãjag mré tĩg mũ, kỹ sóg ãjag mỹ jẽngrẽ ri ke nĩ ver,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Tag tó kar kỹ tóg sug mũ, ga kri, kỹ tóg óré sĩ han mũ. Óré ãn tỹ tóg ùn kyvó kanẽ to tĩn mũ. ⁷ Kỹ tóg ti mỹ: “ha tĩg, goj tỹ Siloé ki vẽn kype jé,” he mũ. Goj tỹ Siloé to ke hã vỹ: “ũ tỹ inh jẽnẽ ja,” he mũ, ãg vĩ ki. Kỹ tóg tĩ mũ, ùn kyvó ti. Kỹ tóg tá kãtĩg kỹ ãvãnh há han tĩ nĩ sir.

⁸ Ti tỹ ãvãnh há han kỹ tóg ti rã hã nỹtĩ kar ag mỹ e tĩ. Vẽn kar vỹ ti ki kanhró nỹtĩ, vẽn kar mỹ tóg: “inh mỹ nẽn ù nĩm,” he tĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ag tóg, ag tỹ ti ãvãnh há tag ve kỹ (ag tóg) ti to: “ũ tỹ ãg mỹ: inh mỹ nẽn ù nĩm, he tĩ ãn hã tũ mỹ?” he mũ. ⁹ Kỹ ag kãmĩ ù tóg: “ti hã vỹ,” he mũ. Hã ra ù ag tóg: “ãn ri ke nĩ ve ti nĩ, hã ra tóg ãg mỹ tỹ hã tũ nĩ,” he mũ gé. Hã ra tóg vêsõ: “inh hã vỹ,” he mũ. ¹⁰ Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ã hẽ ri ké, ã tỹ ãvãnh há' he jé?” he mũ. ¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ag tỹ ù to: Jesus, he mũ ãn vỹ óré

han, kŷ tóg inh kanē to tĩn, kŷ tóg inh mŷ: “goj tŷ Siloé ra tĩg nĩ, tá vĕnh kupemni,” hé. Kŷ sóg vyr. Vĕnh kupe sóg, kŷ sóg ěvĕnh há' he mŷ sir,” he tóg, ũn kyvó ja ti. ¹² Kŷ ag tóg ti mŷ: “ti hĕ kĕ jĕ?” he mŷ. Hĕ ra tóg ag mŷ: “ha’?” he mŷ.

Fariseu ag tŷ ũn kyvó ja ki jĕmĕ

¹³ Kŷ ag tóg Fariseu ag mŷ ti pére mŷ mŷ, ũn kyvó ja ěn ti. ¹⁴ Hĕ ra tóg tŷ vĕnhkán ke kurĕ nĩ. ěn kĕ Jesus tóg óré han kŷ ti tŷ há' hé. ¹⁵ Kŷ Fariseu ag tóg ti ki jĕmĕ sór mŷ gé. “Ā hĕ ri kĕ, Ā tŷ ěvĕnh há' he jĕ?” he ag tóg mŷ gé. Kŷ tóg ag mŷ: “óré tŷ tóg inh kanē to tĩn, kŷ sóg vĕnh kupenh vyr, kŷ sóg ěvĕnh há' he mŷ sir,” he mŷ, ag mŷ, ũn kyvó ja ti.

¹⁶ Kŷ Fariseu ũ ag tóg Jesus to: “Topĕ pi(jé) ti jĕnĕ,” he mŷ. “Vĕnhkán ke kurĕ ki tóg vĕnhkán vĕnh nĩgtĩ, kŷ tóg kórég nĩ,” he ag tóg mŷ, Jesus to, Fariseu ũ ag. Hĕ ra ũ ag tóg ti to: “hĕ ra tóg nĕn ũ há tĕvĩ han,” he mŷ gé. “Ti kórég nĩ ran hŷn tag han ki kagtĩg nĩnh mŷ vĕ,” he ag tóg, Fariseu ũ ag. Hĕ kŷ ag vĕnh kĕpĕm kŷ nŷtĩ. ¹⁷ Kŷ ag tóg ũn kyvó ja ěn ki jĕmĕ mĕn mŷ. “Ti mŷ tŷ ũn há nĩ, ũn kórég mŷ vó?” he ag tóg mŷ. “Ā tŷ tóg há' hé mŷr,” he ag tóg.

Kŷ tóg ag mŷ: “inh mŷ tóg tŷ Topĕ vĩ tó jafĕ nĩ,” he mŷ, ũn kyvó ja ti.

¹⁸ Hĕ ra ag tóg ti vĩ kri nĩm sór tũ nĩ. “Ti mŷ kyvó ja nĩ vŷ?” he ag tóg mŷ. Kŷ ag tóg ti

han mŷ fag jĕ prĕr mŷ. ¹⁹ Kŷ ag tóg fag mŷ: “Ājag kósin hĕ mŷ?” he mŷ. “Ti mŷ Ā mur mŷn hĕ kĕ kyvó ja nĩ? Kŷn hŷn hĕ ri kĕ, ti tŷ ũri ěvĕnh há nĩn jĕ?” he ag tóg mŷ, ti han mŷ fag mŷ.

²⁰ Kŷ fag tóg: “hŷ, ěg kósin hĕ vĕ,” he mŷ. “Ā mur mŷn hĕ kĕ tóg kyvó ja nĩ. ²¹ Hĕ ra tóg ũri ěvĕnh há nĩ. Hĕ ri ken kŷ? Ha? Ũ nŷ ti han? Ha ti ki jĕmĕmni. Sanh há ti nĩ ha. Ājag mŷ ti tónh mŷ,” he fag tóg, ti han mŷ fag.

²² Hĕ ra fag tóg pĕ'i ag kamĕg mŷ, hĕ kŷ fag tóg: “ha ti ki jĕmĕmni,” he mŷ. Pĕ'i ag vŷ tag tó ja nĩ, Jesus to: “Ājag kĕmĩ ũ tŷ ti to: “Cristo vŷ tŷ ti nĩ,” hen kŷ ěg ti kutĕm ke mŷ,” he mŷ, “ti tŷ tŷ ěg mrĕ ke tũ nĩ jĕ, ti tŷ ěg mrĕ vĕnhmĕn tũ nĩ jĕ, ěg vĕnh kanhrĕn jafĕ krĕm,” he ja ag tóg nĩgtĩ. ²³ Hĕ kŷ ũn kyvó ja ěn han mŷ fag vŷ Jesus to nĕn ũ tó sór tũ nĩ, hĕ kŷ fag tóg pĕ'i ag mŷ: “sanh há ti nĩ ha, Ājag mŷ ti tónh mŷ,” he mŷ, fag kósin kyvó ja ěn to.

²⁴ Kŷ ag tóg ũn kyvó ja ěn jĕ prĕr mĕn mŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ: “ker ón hĕ', Topĕ vŷ Ā vŷ mĕg mŷ,” he mŷ. “Ũ tŷ Ā tŷ há' he mŷ ěn vŷ kórég nĩ, Topĕ vŷ mranh ti tŷ,” he ag tóg mŷ ti mŷ. ²⁵ Kŷ tóg: “mĕ',” he mŷ. “Ti mŷ Topĕ vŷ mranh tŷ? Sŷ ki kagtĩg tóg tŷ. Nĕn ũ pir hĕ ki kanhró sóg nĩ. Kyvó inh vĕ vĕ, hĕ ra sóg ěvĕnh há nĩ ha,” he tóg, ũn kyvó ja ěn ti.

²⁶ Kŷ ag tóg ti mŷ: “ti hĕ ri kĕ, Ā tŷ há' he jĕ?” he mĕn mŷ. ²⁷ Hĕ ra tóg ag mŷ: “Ājag mŷ

inh hur tó, hã ra ãjag tóg mẽ sór tũ nĩ,” he mũ. “Ãjag tỹ ne jé mẽ mãn sór nẽ? ãjag mẽ ti mré mũ sór mũ gé?” he tóg.

28 Kĩ ag tóg ti nyg mũ. “Ã hã vỹ tỹ ti mré ke nĩ,” he ag tóg mũ. “Jãvo ãg tóg tỹ Moisés mré ke nỹtĩ,” he ag tóg, pã'i ag, ùn kyvó ja ãn mẽ. 29 “Topẽ vỹ Moisés mré vēmén ja nĩ, tag ki kanhró ãg tóg nỹtĩ. Hã ra ãg pi(jé) ãn ki kanhró nỹtĩ. Ti hỹn tỹ hẽ tá ke nĩ?” he ag tóg, pã'i ag.

30 Kĩ ùn kyvó ja ãn tóg ag mẽ: “mẽ!” he mãn mũ. “Ãjag mẽ ti ki kagtĩg nỹtĩ, ti tỹ tỹ hẽ tá ke nĩn ki? Isỹ tóg há' hé mẽr, inh kanẽ tỹ. 31 Hã ra Topẽ tóg ãg vỹ mẽg tũ nĩgĩ, ãg tỹ tỹ ti vỹ mranh jafã nỹtĩn kỹ. Û tỹ Topẽ kamẽg mũ ãn vỹ hã mẽg ti tĩ. Û tỹ ti vỹ ki króm mũ ãn vỹ hã mẽg ti tĩ, Topẽ ti. 32 Inh mur mũ kã inh kyvó nĩ ja nĩ. Û tỹ ge tỹ há' he mũ tag ve ja tũ inh nĩ ver. Hã ra tóg isỹ há' hé. 33 Ti tỹ Topẽ tá kãtĩg tũ ra tóg nẽn ù há han ki kagtĩg nĩ vỹ,” he tóg, ùn kyvó ja ti, pã'i ag mẽ.

34 Hã ra ag tóg ti mẽ: “Topẽ vỹ mranh kỹ ã tóg mur, hã ra ã tóg ãg kanhrãn sór mũ!” he mũ. Kĩ ag tóg ti kutẽm mũ, vẽn kanhrãn jafã krẽm.

Ûn kyvó to comparação

35 Hã ra Jesus tóg mẽg mũ, ag tỹ ti kutẽm ja ti. Kĩ tóg ti vẽn tĩ mũ. Kĩ tóg ti mẽ: “ã mẽ ãprã ke fi kósin ãn ki rã sór tũ?” he mũ.

36 Kĩ tóg Jesus mẽ: “kỹ ùn nẽ ge?” he mũ. “Sỹ ti ki rã sór vỹ,” he tóg.

37 Kĩ Jesus tóg ti mẽ: “ti ve ã huri,” he mũ. “Û tỹ ã mré vēmén jẽ mũ hã vỹ tỹ ti nĩ, inh hã vỹ tỹ ti nĩ,” he tóg.

38 Kĩ ùn kyvó ja tóg ti mẽ: “Senhor,” he mũ. “Ã ki rã kỹ inh jẽ nĩ,” he tóg. Kĩ tóg ti krẽm mũg ke mũ, Jesus krẽm, ti mẽ: “Topẽ kósin vỹ tỹ ã nĩ,” he jé.

39 Kĩ Jesus tóg ti mẽ: “ga tag ki sóg jun, sỹ vẽn kar jykre tugnỹm jé,” he mũ. “Ûn kyvó ag tỹ ãvãnh há han jé sóg ke mũ. Ag tỹ iso jykrén há han ke to ken hã vỹ. Kỹ sóg ù tỹ ve há han mũ ag kyvó han ke mũ gé. Ag tỹ iso jykrén há han ki kagtĩg to ken hã vỹ,” he tóg, Jesus ti, ùn kyvó ja ãn mẽ.

40 Hã ra Fariseu ù ag tóg ti vỹ mẽg mũ. Kĩ ag tóg ti mẽ: “kỹ ãg mẽ kyvó nỹtĩ gé?” he mũ.

41 Kĩ Jesus tóg ag mẽ: “ãjag tỹ: kyvó ãg nỹtĩ, ki kagtĩg ãg nỹtĩ,” he mũ hã ra Topẽ tóg ãjag to jũ tũ nĩ ver. Hã ra ãjag tóg veso: “ãvãnh há ãg nỹtĩ, ki kanhró ãg nỹtĩ,” he tĩ. Hã kỹ ãjag tỹ Topẽ vỹ mranh ja vỹ ãjag kãkã nĩ nĩ,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mẽ.

10

Vẽn mẽg tỹ carneiro to comparação

1 Kĩ Jesus tóg ag mẽ vẽn kãmén mãn mũ. “Ki hã sóg ke mũ, hã kỹ sóg tó mũ,” he tóg. “Ãg tỹ ãg mẽg tỹ carneiro jy ró han kỹ ãg tóg ti jãnkã ra

rã tĩ. Jãvo ù tóg kejën ró to tãpřy kÿ pãte rã sór tĩ. Ti tÿ carneiro péju sór vë, hã kÿ tóg ró to tãpřy kÿ pãte rã sór mũ. ² Ti jãvo ù tÿ carneiro ki rĩr tĩ vÿ jãnkã ra rã mũ. ³ Jãnkã ki rĩr tĩ ãn vÿ ti mÿ ró nón tĩ, jãnkã ti. Kÿ tóg carneiro jygji tó kãn mũ sir. Ti vĩ ki kanhró fag nÿtĩ, ti mæg tÿ carneiro fag. ⁴ Kÿ tóg fag jo tĩ mũ, re ra. Kÿ tóg ã mæg fag jé prër kãn mũ sir, kÿ fag tóg pa kãn mũ, ù tÿ carneiro ki rĩr tĩ ãn mæg fag. Kÿ tóg fag jo tĩ mũ, kÿ fag tóg ti nón mũ mũ sir, ti mæg fag, fag tÿ ti vĩ ki kanhró nÿtĩn kÿ. ⁵ Fag pi(jé) ù nón mũnh ke mũ', fag tÿ ùn ki kagtĩg nón. Û jo fag vënh pigjunh ke mũ, fag tÿ ùn ki kagtĩg ãn jo. Fag pi(jé) ti vĩ ki kanhró nÿtĩ', hã kÿ fag tóg ti jo vënh pigjunh ke mũ," he tóg, Jesus ti. ⁶ Jesus tÿ ag mÿ comparação han vë. Ti mÿ ãg tóg vënh mæg tÿ carneiro ri ke nÿtĩ, ãg tÿ ti nón mũnh kÿ. Hã ra Fariseu ag tóg ti vĩ to jykrén tũ nÿtĩ.

Vënh mæg to comparação ù

⁷ Hã ra Jesus tóg ag mÿ kãmén mãn mũ. "Ki hã sóg tó mũ, hã kÿ sóg ke mũ," he tóg. "Carneiro jy ró jãnkã ri ke inh nĩ," he tóg. ⁸ "Û tÿ inh jo kãmũ ag vÿ tÿ carneiro pigju(g) tĩ ag nÿtĩ ja nĩgtĩ, ùn jũ (ka)më ag nÿtĩ ja nĩgtĩ. Hã ra carneiro fag vÿ ag vĩ më ja tũ nÿtĩ. ⁹ Inh hã vÿ fag mÿ jãnkã ri ke nĩ. Û tÿ inh ki rã mũ vÿ kren ke mũ, kÿ tóg ti tÿ jãnkã ra rã ri ke nĩ. Kÿ tóg

kãra rã tĩ, kar kÿ tóg kãkutë tĩ gé, ti tÿ vëjën ve kÿ. ¹⁰ Vënh mæg tÿ carneiro pigju(g) tĩ ãn vÿ carneiro pigju hã jé kãtĩ tĩ, fag kãgtén jé, fag kókén jé. Ti jãvo sóg fag ki rĩnrĩr há han hã jé kãtĩg, fag tÿ jagtar tũ nÿtĩ jé, fag mÿ sér tĩ jé," he tóg, Jesus ti.

¹¹ "Û tÿ carneiro ki rĩr tĩ ri ke inh nĩ gé, ùn tÿ ki rĩr há ri ke inh nĩ. Û tÿ carneiro ki rĩr há han mũ vÿ ã mæg jagfy ter ke mũ, fag krenkren jé. ¹² Kÿ ù camarada vÿ tag ri ke tũ nĩgtĩ. Mĩg kamæg jé tóg ke mũ, kÿ tóg mĩg ve kÿ vënhvãg tĩnh ke mũ, ã patrão mæg tovãnh kÿ, ti camarada ti. Kÿ mĩg vÿ fag kugmĩnh ke mũ, kÿ fag tóg vënh kãpugpóv ke mũ gé, mĩg tigrĩn, carneiro fag. Ti camarada mæg pi(jé)', ti patrão mæg vë, hã kÿ tóg fag jy nĩgãnh há han tũ nĩ. ¹³ Mĩg ve kÿ tóg vënh vãg tĩ mũ. Jãnkamy hã to tóg rãnhřãj jë nĩ, hã kÿ tóg mĩg kamæg mũ. ¹⁴ Ti jãvo sóg carneiro ki rĩr há han tĩ. Inh mæg ki kanhró sóg nĩ, kÿ fag tóg inh ki kanhró nÿtĩ gé. ¹⁵ Ri ke ti nĩ gé, inh panh mré. Inh ki kanhró tóg nĩ, kÿ sóg ti ki kanhró nĩ gé. Kÿ sóg inh mæg jagfy ter ke mũ. ¹⁶ Inh mæg ù vÿ nÿtĩgtĩ gé ver, inh mæg tÿ hë tá ke fag. Ajag povo kãmĩ ke pijé'. ãn jé prër jé sóg ke mũ gé, kÿ fag tóg inh mré kãmũnh ke mũ gé. Inh vĩ më jé fag ke mũ gé. Inh mæg tÿ tag ki fag mré ke vÿ tÿ fag nÿtĩnh mũ. Fag kar jy sóg ró pir han ke mũ, inh mæg kar jy, kÿ sóg inh pir mÿ fag ki rĩr ke mũ," he

tóg, Jesus ti.

17 “Inh panh vỹ iso há nĩ, isỹ inh mēg jagfy ter ken kỹ, kar kỹ sóg rĩr mǎn ke mũ. 18 Iser sór tũ ra ù pi(jé) isén ke mũ vê'. Hã ra sóg fag jagfy ter sór mũ. Iser sór kỹ sóg ter ke mũ. Inh rĩr mǎn sór kỹ sóg rĩr mǎn ke mũ gé, iser kar kỹ. Inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũn hã vê,” he tóg, Jesus ti.

19 Judeu ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ ag tóg vènh kâpãm kỹ nỹtĩ mǎn mũ gé. 20 Ûn e tóg ti to: “jagrê kórég ti nĩ, krĩ vènhmỹ ti nĩ, ti vĩ mẽ sór tũg nĩ,” he mũ. 21 Hã ra ù ag tóg: “Ûn pi(jé) ã jagrê kórég hã ra vènh vĩ há tó tí,” he mũ. “Ûn kyvó tỹ há' he ki kagtĩg tóg nĩ gé, ùn jagrê kórég ti,” he ag tóg mũ, Judeu ù ag, ù tỹ Jesus to há nỹtĩ ag.

Judeu ag tỹ Jesus tén mǎn sór

22 Kejēn tóg Judeu ag tỹ festa há' ù tá krỹg mũ. Vāsỹ ù tỹ Judeu ag kato vāsãnsãn mũ ag vỹ Topê jo ìn kókén ja nĩgtĩ, hã ra Judeu ag tóg kejēn ti ìn han mǎn. Ag tỹ ìn han mǎn to festa hã vê sir. Prỹg kar ki ag tóg festa ên han tĩ. Kusãg mũ ên kã ke ja vê, festa ên ti. 23 Hã ra Jesus tóg venh tĩg ja nĩ, kỹ tóg Topê jo ìn mũ pasa ke tĩ nĩ, Salomão tỹ jãnkã ên tá. 24 Kỹ Judeu ag tóg ti venh kãmũ mũ, ag tỹ ón kỹ ti ki jēmẽ jé. “Ã hẽ ri ke kã ãg mỹ vènh kãmén há han ke mũ?” he ag tóg mũ. “Ã mỹ tỹ Cristo nĩ? Topê tỹ ãg mỹ ùn jènẽnh ke mũ ên mỹ tỹ ã nĩ? Ha ãg mỹ tó há han,” he ag tóg mũ, ón kỹ.

25 Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “ãjag mỹ sóg hur tó, hã ra ãjag tóg kri nĩm sór tũ nĩ,” he mũ. “Milagre hyn han sóg tĩ gé, inh panh tỹ inh mỹ nén tó ja ên. Ên ve kỹ ãjag tóg inh ki kanhró nỹtĩnh mũ vê. 26 Hã ra ãjag tóg kri fi sór tũ nỹtĩ. ãjag pi(jé) inh mēg tỹ carneiro ri ke nỹtĩ', hã kỹ ãjag tóg kri nĩm sór tũ nỹtĩ. 27 Inh mēg fag vỹ inh vĩ mẽg tĩ, fag ki kanhró sóg nĩ, hã kỹ fag tóg inh mré mũgtĩ. 28 Fag jagfy sóg ter ke mũ, kỹ fag tóg kãgter ke tũ nĩ. Mĩg vỹ fag kugmĩnh ke tũ pẽ nĩ gé, isỹ fag jy nĩgãn kỹ. 29 Inh panh tỹ inh mỹ fag vin mũn hã vê, inh mēg fag. Hã ra tóg vènh kar kãfór nĩ, inh panh ti. Kỹ ù pi(jé) inh panh tũ ag péju(g) tĩ', ti tỹ tỹ vènh kar kri ke nĩn kỹ. 30 Inh panh mré sóg tỹ ùn pir nĩ,” he tóg, Jesus ti.

31 Ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ ag tóg pó tỹ hẽn ri ke mǎg mũ sir, Judeu ag, ag tỹ tỹ ti pin kỹ ti tén jé.

32 Hã ra Jesus tóg ag mỹ: “nén ù há hã hyn han ja inh nĩ,” he mũ. “Inh panh tỹ inh mỹ: “tag han ra,” he ja ên hã han inh tĩ. Sỹ nén han ja tỹ hẽ nỹ hỹn ãjag mỹ kórég nĩ', hã kỹ ãjag tóg isén sór mũ?” he tóg.

33 Hã ra ag tóg ti mỹ: “ẽg pi(jé) nén ù há to ã tén sór mũ,” he mũ. “Èprã ke vỹ tỹ ã nĩ, ãg mré ke vỹ tỹ ã nĩ, hã ra ã tóg veso: “Topê kósin vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ. ã tỹ Topê to vĩ kónãn hã vê. Tag to ãg tóg ã tén ke mũ, pó tỹ ã pin kỹ,” he ag tóg mũ, Judeu ag.

11

³⁴ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topě vÿ tÿ rán kÿ nÿ ki tag vÿ rán kÿ nÿ, ha mē,” he mÿ. “Topě vÿ ěprã ke ag to: “Topě ri ke ājag nÿtÿ,” he tÿ,” he tóg, Topě vÿ rá ki. ³⁵ Kÿ tóg ũ tÿ ti vÿ mēg mÿ ěn ag mÿ: “Topě ri ke ājag nÿtÿ,” he ja nÿ, Topě ti. Hã ra tóg ón tũ nÿgtÿ, Topě ti. ³⁶ Hã kÿ tóg vĕnhmÿ tũ nÿ gé, sÿ ājag mÿ: Topě kósin vÿ tÿ inh nÿ, hen kÿ. Inh panh vÿ inh kuprĕg, kÿ tóg inh jĕnĕ gé, isÿ ājag tá jun jĕ. Topě to vÿ kónãn pijé’, sÿ nĕn tó mÿ tag ti. ³⁷ Isÿ inh panh vÿ ki króm tũ nÿ ra tóg há nÿnh mÿ vĕ, ājag tÿ inh vÿ kri nÿm sór tũ nÿtÿ ti. ³⁸ Hã ra sóg ti vÿ ki króm tÿ. Kÿ inh vÿ tÿ ājag mÿ kórég nÿn kÿ isÿ milagre hyn han mÿ ěn vemñÿ. Isÿ milagre hyn han mÿ ki tóg ve há tÿ, isÿ inh panh ri ke nÿ ti, kÿ inh panh vÿ inh ri ke nÿ gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kÿ ag tóg ti vÿ to ti se sór mãn mÿ sir, hã ra tóg kren mãn mÿ gé.

⁴⁰ Kÿ tóg vĕnh péju kÿ tÿ mÿ, goj tÿ Jordão mãra, Jesus ti. João vÿ ěn tá vĕnh kar kygpég jĕ ja nÿgtÿ, ti tÿ ag kygpe vén kÿ. ěn ra tóg tÿ mÿ sir, Jesus ti, kÿ tóg tá nÿ nÿ, ā mré mÿ tÿ ag mré. ⁴¹ Kÿ ũ tÿ hĕn ri ke ag vÿ tá ti venh kãmÿ mÿ. Jesus to ag tóg jagnĕ mÿ: “ha vé, João vÿ milagre han ja tũ nÿ,” he mÿ. “Hã ra tóg Jesus kãmĕn. Tó há han ja tóg nÿ, João ti. Ki hã tóg tó ja nÿ, ti tÿ ěg mÿ Jesus to nĕn tó mÿ ti,” he ag tóg. ⁴² Kÿ tá ũ tÿ hĕn ri ke ag tóg ti ki ge mÿ sir.

Lázaro ter

¹ Kejĕn ũ tÿ Jesus to há ũ tóg kaga nÿ nÿ, cidade tÿ Betânia tá. Ũn kaga ěn jyjyn hã vÿ: Lázaro, he mÿ. Tÿ ve fi vÿ tÿ Maria fi nÿ, Marta fi ke gé. Betânia tá fag ěmã nÿtÿ gé. ² Maria ěn fi vÿ kar kÿ kejĕn Jesus pĕn kri nĕn ger há kujĕ, kÿ fi tóg fi gãnh tÿ ti pĕn kykÿg mÿ gé. ěn fi mré pafa mÿ vÿ kaga nÿ. ³ Kÿ ti ve fag vÿ Jesus mÿ vĕnh vÿ jĕnĕg mÿ. Tÿ mÿ fag tóg: “ã tÿ ũ to há nÿ ěn vÿ kaga nÿ,” he mÿ. ⁴ Kÿ Jesus tóg mēg mÿ. Hã ra tóg ā mré mÿ tÿ ag mÿ: “ti pi(jé) vĕnh kaga tag to ter ke mÿ,” he mÿ. “Topě vÿ tÿ ũn mág nÿ. Tag vÿ vĕnh ven ke mÿ, ti kaga tugrÿn. Kÿ Topě kósin vÿ tÿ ũn mág nÿ gé. Tag vÿ vĕnh ven ke mÿ gé, ti kaga tugnÿn,” he tóg, Jesus ti. ⁵ Jesus vÿ Marta fi to há tãvÿ nÿ, fi jãvy fi to ke gé, Lázaro to ke gé.

⁶ Hã ra Jesus tóg, ti tÿ Lázaro kaga mēg mÿ ra (tóg ver) ti venh tÿ tũ nÿ. Ā tÿ hĕ tá nÿ ěn tá tóg ver kurã régre han. ⁷ Tag pãte tóg ā mré mÿ tÿ ag mÿ: “mÿ nÿ, ga tÿ Judéia ra,” he mÿ. ⁸ Kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor,” he mÿ. “Ěg tÿ Judéia tá nÿtÿn kÿ Judeu ag tóg ā pin sór ja nÿ, pó tÿ. Ra tÿ tÿg nÿ,” he ag tóg ti mÿ. ⁹ Hã ra Jesus tóg ag mÿ comparação han mÿ, ti ter ke kurã jun ja tũ to. “Kurã pir vÿ tÿ 12 (ke) hora ke nÿ,” he tóg. “Ěg tÿ kurã ěn ki hĕn ra mÿn kÿ ěg tóg krÿm kĕnh ke tũ nÿ, ěg tÿ kurã ve há han kÿ.”

¹⁰ Ēg tỹ hã ra kuty ra hën ra mũn kỹ ěg tóg krĩm ke tĩ, ěg tỹ kuty ki nën ũ vэг tũ nĩn kỹ,” he tóg, Jesus ti.

¹¹ Kỹ tóg ag mỹ: “ũ tỹ ěg to há nĩ ěn, Lázaro ěn vỹ nũr nỹ,” he mũ. “Isỹ ti tỹ mrin ke han tĩg ke nẽ ha,” he tóg. ¹² Kỹ ag tóg ti mỹ: “ti nũr nỹn kỹn kren ke mũ,” he mũ. ¹³ Hã ra Jesus tóg ti ter ja tó ja nĩ. Jó ag tóg: “ti nũr vễ, ti vễnhkán vễ,” he mũ, ag tỹ ti vĩ mễn kỹ. ¹⁴ Kỹ Jesus tóg jamã hár(a) ag mỹ kãmén mũ. “Lázaro vỹ ter huri,” he tóg. ¹⁵ “Ăjag tigrĩn tóg inh mỹ sér tĩ, isỹ ti ter ve ja tũ nĩn kỹ. Ăjag tỹ isỹ nën han mũ ven kỹ ăjag tóg inh ki ge há han ke mũ. Mũ jé ha, ti ve jé,” he tóg.

¹⁶ Kỹ Tomé he mũ ěn, ag tỹ ũ to: “ũn vễgnig mũ,” he tĩ ěn vỹ ti mré mũ tĩ ag mỹ: “mũ jé ha, ti mré, ěg tỹ ti mré kăgter jé,” he mũ. Kỹ ag tóg mũ mũ sir.

Jesus tỹ vễnh kar rĩnrĩr han ke

¹⁷ Kỹ ag tóg Betânia tá jun-jun mũ. Hã ra Lázaro vỹ vễnh kej tá nỹ nĩ. Kurã tỹ 4 (ke) vễ sir, ag tỹ vễnh kej tá ti fón ja kri. ¹⁸ Hã ra ag tóg Jerusalém kakó ki nỹtĩ, 3 quilômetros hỹn, ěmã tỹ Betânia ki. ¹⁹ Kỹ Judeu tỹ hën ri ke fag vỹ Marta fi venh kãmũ ja nĩ, Maria fi ke gé, fag mré vễser kri fỹ jé. ²⁰ Kỹ Marta fi tóg mễg mũ, Jesus kă tĩg ti. Kỹ fi tóg tim ke kỹ ti venh tĩ mũ. Hã ra Maria fi tóg ă ĩn krēm nĩ nĩ. ²¹ Kỹ Marta fi tóg Jesus kato tễ mũ. “Senhor,” he fi tóg. “Ă tỹ

kănrĩ ra ti ter ke tũ nĩ vễ,” he fi tóg. ²² “Hã ra sóg ă ki kanhró nĩ. Ă tỹ Topễ mỹ nën ũ to vĩn kỹ tóg ă mỹ nĩm ke mũ, Topễ ti,” he fi tóg, Marta fi, Jesus mỹ.

²³ Kỹ tóg fi mỹ: “ă mré ke vỹ rĩr măn ke mũ,” he mũ.

²⁴ “Hỹ,” he fi tóg. “Vễnh kar rĩnrĩr măn ken kỹ tóg rĩr măn ke mũ gé, ki kanhró sóg nĩ. Kurã tỹ ěgno ki ke vễ,” he fi tóg.

²⁵ Hã ra Jesus tóg fi mỹ: “inh hã vỹ vễnh kar rĩnrĩr măn han tĩ,” he mũ. “Vễnh kar rĩnrĩn mũ vỹ tỹ inh nĩ,” he tóg. “Ũ tỹ inh ki rã mũ ěn vỹ rĩr ke mũ, ti ter kỹ nỹ (hã) ra. ²⁶ Kỹ ũn rĩr jễ tóg, ti tỹ inh ki rã kỹ (tóg) ter măn ke tũ pễ nĩ. Ă mỹ inh vĩ tag kri fig mũ’?” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Hỹ,” he fi tóg. “Cristo vỹ tỹ ă nĩ, Topễ kósĩn ti, ũ tỹ ga kri jun ke mũ ěn ti. Tag vỹ inh mỹ tỹ hã nĩ,” he fi tóg, Jesus ti mỹ. ²⁸ Kỹ fi tóg tĩ mũ, fi jăvy fi jé prěr jé, Maria fi.

Jesus fỹ

Kỹ Marta fi tóg Maria fi tá jun kỹ fi mỹ: “ěg Senhor vỹ jun, kỹ tóg ă ve sór mũ,” he mũ. ²⁹ Fi tỹ tag mễ kỹ fi tóg tim ke kỹ tĩ mũ, Jesus ve jé. ³⁰ Hã ra tóg ěmã ěn ra rã ja tũ nĩ ver. Ver tóg tá nĩ nĩ, Marta fi tỹ hễ tá ti mré vễmén ja ěn tá. ³¹ Kỹ Judeu fag vỹ vэг mũ, Maria fi tỹ tim ke kỹ tĩg mũ ti. Fi mré kygfỹ jé fag kãmũ ja nĩ, Judeu fag. Fag tỹ fi tĩg ve kỹ fag tóg fi nón kãmũ mũ gé. “Fi hỹn ti kej ra tĩg sór mũ, tá fỹ jé,” he fag tóg mũ, hã kỹ fag tóg fi nón kãmũ mũ.

32 Kÿ Maria fi tóg Jesus tá jun mũ. Fi tÿ ti ve kÿ fi tóg ti pën krêm mũg ke mũ. Ti mÿ fi tóg: “Senhor,” he mũ. “Ã tÿ kãnĩ ra ti ter ke tũ nĩ vë,” he fi tóg mũ gé. 33 Kÿ Jesus tóg fi fÿ mũ vég mũ, kÿ tóg Judeu tÿ hën ri ke fag vég mũ gé, fi nón kãmũ mũ fag. Kÿ tóg ti mÿ e tãvĩ tĩ. 34 “Ti hë kã nÿ?” he tóg mũ sir. Kÿ ag tóg ti mÿ: “mũ nÿ, ti ve jé,” he mũ. 35 Kÿ Jesus tóg fÿ mũ. 36 Kÿ Judeu ag tóg: “ha vé,” he mũ. “Ti to há tãvĩ tóg nĩ, hã kÿ tóg fÿ mũ,” he ag tóg. 37 Hã ra ag kãmĩ ù tóg: “ti tÿ há’ he ja tũ tóg nĩ,” he mũ. “Ûn kyvó kanë tÿ há’ he ja tóg nĩ, ti tÿ hë ri ken kÿ ti tÿ há’ he ja tũ nĩ në, ti ter tũ nĩ jé? Ti mÿ tÿ hë ri ke tũ nĩ vÿ, ti kaga tÿ?” he ag tóg, Jesus to.

Jesus tÿ Lázaro rĩn mãn

38 Kÿ tóg Jesus mÿ e tãvĩ tĩ. Kÿ tóg ti tÿ vënh kej kÿ nÿ ãn ra tĩ mũ. Hã ra ti kej vÿ tÿ pãró nor nĩ, kÿ tóg pó mág tÿ nĩfénh kÿ nĩ, ti kej nor ti. 39 Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha pó tag kunũ,” he mũ. Kÿ Marta fi, ùn ter kÿ nÿ ãn ve fi vÿ ti mÿ: “Senhor,” he mũ. “Ti hÿn ger nÿ ha. Kurã tÿ 4 (ke) vë ha, ãg tÿ ti fón ja kri,” he fi tóg mũ. 40 Hã ra Jesus tóg fi mÿ: “ã mÿ sóg: ã tÿ inh ki rã há han kÿ ã tóg venh ke mũ, Topë tÿ tÿ ùn mág nĩ ti, he ja nĩ,” he mũ. 41 Kÿ ag tóg pó ãn kunũg mũ.

Kÿ Jesus tóg kanhkã ki ëvãnh mũ. Kÿ tóg: “panh’,” he mũ. “Inh mÿ tóg há tĩ. Inh vĩ tag jëmëg ã tóg mũ. 42 Jëmëg ã tóg tĩ, inh vĩ ti, hã kÿ ã tóg sÿ ã

mÿ vĩ tag jëmëg mũ gé. Hã ra sóg jamã hár(a) ã mré vĩ mũ, ù tÿ ki nÿtĩ kar fag tÿ inh vĩ mẽ jé, fag tÿ inh ki ge jé, fag tÿ iso: “Topë tÿ ti jënë vë,” he jé,” he tóg, Jesus ti.

43 Tag tó kar kÿ tóg jamã hár(a) prër mũ. “!..Lázaro, kuneg..!” he tóg. 44 Kÿ ùn ter ja ãn tóg kãtĩg mũ sir, ã kej kãki tóg kãkutë mũ sir, mÿr, ha mẽ. Ti pën vÿ sigse kÿ nÿtĩ, ti nĩgé ke gé, kÿ ti kakã vÿ pãg kÿ nĩ gé. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha ti kava,” he mũ, “ti tĩg jé,” he tóg. Kÿ ag tóg ti kyvãn kãn mũ sir.

45 Kÿ ù tÿ Maria fi mré kygfÿ jé kãmũ tÿ hën ri ke fag vÿ Jesus ki ge mũ sir, fag tÿ Jesus tÿ ti rĩn mãn mũ ãn ven kÿ. 46 Hã ra ù ag tóg Fariseu ag mÿ tónh mũ mũ, Jesus tÿ ti rĩn mãn ja ti.

*Ag tÿ Jesus tén ke to jykrén
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)*

47 Kÿ Fariseu ag tóg mẽg mũ, Jesus tÿ Lázaro rĩn mãn ja ti. Topë tũ ki rĩn tĩ to pã’i ag vÿ mẽ kãn mũ gé. Kÿ ag tóg vënh jyvën tĩ kar ag jé prër mũ. “Ëg hÿn ti tÿ hë ri kenh ke mũ?” he ag tóg mũ, Jesus to. “Milagre tÿ hën ri ke hÿn han tóg tĩ. 48 Ëg tÿ ti kato vãsãn tũ nĩn kÿ tóg ãg mÿ vënh kar tÿ ti ki genh ha mẽ tĩ. Kÿ ãg fóg tÿ Romano ag vÿ ãg kato vãsãnsãn ke mũ. Topë jo ãn kókén jé ag tóg ke mũ, kÿ ag tóg ãg kãgtén kãn ke mũ gé, ãg fóg tÿ Romano ag, ha vemnĩ,” he ag tóg, vënh jyvën tĩ ag.

49 Kÿ pâ'i ag kãmĩ ù vỹ tỹ Caifás nĩ. Prÿg ên kã tóg tỹ Topê tũ ki rĩr tĩ to pâ'i mág nĩ, Caifás ti. Ên vỹ tóg ag mÿ: “to jykrén há han tũ ájag nÿtĩ,” he mũ. 50 “Tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Ûn pir ter ke tóg kórég nĩ, hã ra tóg povo kãgter kãn kórég jakrêm nĩ. Kÿ ti hÿn êg povo jagfy ter ke mũ, Jesus ti,” he tóg, Caifás ti. 51 Hã ra tóg vêsóg ki tag to jykrén ja tũ nĩ. Prÿg ên ki tóg tỹ Topê tũ ki rĩr tĩ to pâ'i mág nĩ, hã kÿ Topê kuprĩg vỹ ti krĩn ja nĩ, ti tỹ Jesus to: “êg povo jagfy tóg ter ke mũ,” he jé, Caifás ti. 52 Hã ra Judeu ag távĩ jagfy ke pijé'. Topê krê kar jagfy ke ja vê. Ti tỹ vênh kar tỹ ùn pir han sór ja vê, Jesus ti, hã jé tóg êg jagfy ter ja nĩ, ù tỹ povo kar kãmĩ ti ki genh ke mũ ag kar jagfy.

53 Pã'i ag tỹ tỹ vémén kar kÿ ag tóg ti tén ke to jykrén mũ sir. 54 Hã kÿ Jesus tóg vênh péju kÿ tĩ mũ, ga kórég ra, êmã tỹ Efraim ra. Judeu ag mũ tóg tũg mãn tũ nĩ sir. Efraim hã tá tóg nĩ nĩ ver, kÿ ti mré mũ tĩ ag vỹ ti mré tá nÿtĩ gé.

55 Hã ra Judeu ag tỹ festa tỹ Páscoa há ù vỹ kakó tĩ ha. Kÿ ù tỹ hên ri ke ag tóg Jerusalém ra mũ mũ, Páscoa ên ve jé. To hã ag tóg ra mũ mũ, vênh jãnhkrigkrig jé, Judeu ag jykre ki. 56 Tá ag tóg Jesus jávãnh mũ, Topê jo ìn tá nÿtĩ kÿ. Kÿ ag tóg jagnê mÿ: “ti ã mÿ hÿn hê ri ke mũ?” he mũ. “Ti mÿ hÿn festa to kãtig ke mũ vỹ?” he ag tóg mũ, jagnê mÿ. 57 Hã ra Topê tũ ki rĩr tĩ to pâ'i ag vỹ vênh kar mÿ vênh

vĩ jênê ja nĩgtĩ, Fariseu ag mré hã. “Ájag tỹ ti ve kÿ êg mÿ tónh kãmũmnĩ,” he ja ag tóg nĩ, vênh kar mÿ. Ag tỹ ti se sór vê, hã kÿ ag tóg ke mũ.

12

Betânia tá

(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)

1 Festa tỹ Páscoa to hã ke vê sir, kurã tỹ 6 (ke) vỹ jun nÿ ha. Kÿ Jesus tóg Betânia ra tũg mãn mũ, Lázaro jamã ra, ùn rĩr mãn mũ ên jamã ra. 2 Tá fag tóg Jesus mÿ festa han mũ. Kÿ Marta fi tóg vêjên ki rĩr mũ. Lázaro vỹ Jesus mré nĩ nĩ, mesa to. 3 Kÿ Maria fi tóg nén ger há ma kãtĩ mũ, garrafa fór, ùn kaja e. Ên tỹ fi tóg Jesus pên kri kujêg mũ, kÿ fi tóg ã gãnh tỹ kykũg mũ, ti pên ti. Kÿ ger há ên tóg ìn kar ên kri rũm ke mũ.

4 Kÿ tóg Judas Iscariotes mÿ e tĩ, ù tỹ Jesus mré mũ ên ag kã ù tag mÿ, ù tỹ pâ'i ag mÿ Jesus ven ke mũ tag mÿ. Fi tỹ ger há tỹ ti pên to tũn kÿ tóg ti mÿ e tĩ, kÿ tóg fi to: 5 “fi tỹ ger há ên fón ke vê vê, jãnkamy tỹ hên ri ke to,” he mũ. “Fi tỹ ùn jagãgtar ag mÿ jãnkamy ên kã vênh kãpópãm jé vê vê,” he tóg mũ, Judas ti. 6 Hã ra tóg tag tó, ti tỹ Jesus mÿ jãnkamy ki rĩr kÿ. Hã ra tóg ti jãnkamy péju(g) tĩ. Hã kÿ tóg fi to tag tó ja nĩ, Judas ti. Ti tỹ ùn jagãgtar ag to jykrén ja pijé'. Ti tỹ jãnkamy ên mãn sór ja vê. 7 Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “fi to vỹ tũg,” he mũ. “Fi tỹ nén ger há ên nĩm han ja vê, fi tỹ iser jé ình kri kujên jé, isÿ ình kej kãkã nÿjé. Ki hã

fi tóg han ja nĩ. ⁸ Ûn jagãgtar ag vỹ ãjag mré nỹtĩ, tũ' henh ke tũ ag tóg nỹtĩ. Ag jãvo sóg kãnhmar ãjag mré nĩ mãn ke tũ nĩ," he tóg, Jesus ti.

Ag tỹ Lázaro tén sór

⁹ Kỹ Judeu tỹ hẽn ri ke ag vỹ mễg mũ, Jesus tỹ Betânia tá nĩ ti, kỹ ag tóg ti venh kãmũ mũ. Hã ra ag tóg Lázaro ve sór mũ gé, ùn rĩr mãn mũ ên ti. ¹⁰ Pã'i ag tóg Lázaro tén sór mũ gé sir. ¹¹ Judeu tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ, ti tỹ Lázaro rĩn mãn ja tugrĩn, hã kỹ ag tóg Lázaro tén sór mũ.

Jesus tỹ Jerusalém ra tĩg

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Tỹ vaj kỹ Jesus tóg Jerusalém ra tĩ mũ. Kỹ ùn e ag tóg Jesus tỹ Jerusalém ra tĩ mễg mũ sir, ù tỹ festa venh kãmũ mũ ên ag. ¹³ Kỹ ag tóg ti ve jé kãpa mũ, Jerusalém tá. Tãnh féj génh kỹ ag tóg ti venh kãmũ mũ. Kỹ ag tóg: "!.Viva..!" he mũ. "!.Sér tóg tĩ êg mỹ..! !.Êg jóg mág vỹ ti jẽn..! !.Israel kri pã'i mág pẽ vẽ..!" he ag tóg, prẽnprẽn kỹ. ¹⁴ Hã ra Jesus vỹ burrico sĩ ve ja nĩ, kỹ tóg kri nĩ kỹ Jerusalém ra tĩ mũ. Hã ra tóg rãn kỹ nĩ, Topẽ vỹ tỹ rãn kỹ nĩ ki, ti tỹ burrico sĩ kri tĩg ke ti, ha mễ: ¹⁵ "kamễg tũg nĩ, Sião tá ke kar'," he tóg. "Ajag pã'i mág vỹ ùri jun ke mũ ha. Burrico sĩ kri tóg jun ke mũ ha," he ja tóg nĩ, Topẽ vỹ rãn ki, Jesus to.

¹⁶ Kurã ên kã ag tóg ti rá tag to jykrén ja tũ nĩ ver, Jesus

mré mũ tĩ ag. Jesus tỹ kanhkã ra vỹn ke kar kỹ ag tóg kejẽn to jykrén mũ ha, ti to rãn kỹ nĩ ên to, hã ra tóg ge ja nĩ.

¹⁷ Û tỹ Jesus mỹ prẽnprẽn mũ ag kãmĩ ù ag tóg Lázaro ve ja nĩ, Jesus tỹ ti rĩn mãn kỹ. Lázaro tỹ vẽnh kej kãkã nỹ ra Jesus tóg ti jé prẽn kỹ ti rĩn mãn ja nĩ. Û tỹ tag vég mũ ên ag vỹ jagnẽ mỹ kãmén mũ sir. ¹⁸ Hã kỹ ùn e ên ag tóg Jesus kato pêtẽ mũ, ti tỹ jun ke kỹ. Û ter kỹ nỹ rĩn mãn ên ve ja tũ ag tóg nỹtĩ, kỹ tóg ag mỹ e tĩ. ¹⁹ Kỹ Fariseu ag tóg jagnẽ mỹ: "ha vé, ag pi(jé) êg vỹ jêmẽ sór mũ," he mũ. "Ti hã mré ag tóg mũ mũ," he ag tóg, ti to jũgũ kỹ, pã'i ag.

Fóg tỹ Grego ag tỹ Jesus ve sór

²⁰ Festa venh kãmũ mũ ag vỹ e nỹtĩ. Ag kãmĩ ù vỹ tỹ ga tỹ Grécia tá ke nỹtĩ gé. ²¹ Ên ag vỹ Jesus ve sór mũ. Hã kỹ ag tóg Filipe mré vỹ mũ. Ga tỹ Galiléia tá êmã tỹ Betsaida tá ke vỹ tỹ ti nĩ, Filipe ti. Kỹ fóg tỹ Grego ên ag tóg Filipe mỹ: "êg tỹ Jesus venh há tóg tĩ," he mũ.

²² Kỹ Filipe tóg André mỹ tónh tĩ mũ, kỹ ag tóg Jesus mỹ tónh mũ mũ, Filipe ti, André ti ke gé.

²³ Hã ra Jesus tóg ag mỹ: "inh kurã vỹ hur jun," he mũ. "Topẽ vỹ isỹ ùn mág han ke mũ ha. Tỹ sóg êprã ke fi kósin nĩ," he tóg. ²⁴ "Ki hã sóg ajag mỹ tó mũ, hã kỹ sóg tó mũ. Isén jé ag tóg ke mũ, ùn e ag tỹ isugrĩn rĩnrĩn nỹtĩ jé. Êg tỹ

nén ũ fy krân ri ke ti nĩ. Ti péju(g) êg tóg tĩ, ga ki, kÿ tóg vag tĩ, nén ũ fy fâr ti. Hã ra ti fy ên tóg rĩr mãn kÿ mur mũ, kÿ tóg mog kÿ kanê e han mũ. Êg tÿ ti krân tũ nĩ ra tóg kanên ke tũ nĩ vê. ²⁵ Ên ri ke tóg nĩ, êg mré hã. Êg hã vÿ tÿ nén ũ fy ri ke nÿtĩ gé. Êg tÿ êg jykre si tovãnh kÿ êg tóg êg rĩr krÿg ja tũ ên venh ke mũ. Jãvo êg tÿ êg jykre si tovãnh pẽ han tũ nĩn kÿ êg rĩnrĩr ke ên tóg krÿ' he mũ sir. Kÿ êg kanhkã tá vég tũ nĩ sir. ²⁶ Ājag tÿ inh rãnrãj han sór kÿ inh ri ke han nĩ, kÿ ājag tóg tÿ inh mré ke nÿtĩnh mũ, kÿ ājag tóg inh mré kanhkã tá nÿtĩnh ke mũ gé, ājag tÿ inh rãnrãj han kÿ. Kÿ inh panh vÿ ājag tÿ ũn mág han ke mũ gé, inh ri ke han jé tóg ke mũ, ājag tÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ã ter ke tó

²⁷ “Ūri tóg inh mÿ e tĩ,” he tóg. “Krĩ kufy jagy isóg nĩ. Ge ra sóg inh panh mÿ: “inh kren han nĩ, inh jagtar tũ nĩ jé,” he sór tũ nĩ. Inh vêsÿrénh hã jé sóg kãtĩg, ti tÿ inh mÿ jagy pẽ (hã) ra. ²⁸ Tag tó jé sóg ke mũ, inh panh mÿ, hã vÿ: “vênh kar mÿ ven nĩ, ã tÿ tÿ ũn mág nĩ tag ti,” he mũ,” he tóg, Jesus ti.

Ti tÿ tag tó kÿ vãhã Topẽ tóg ti mÿ vĩ mũ, kanhkã tá nĩ kÿ. Kÿ tóg jamã hár(a) ti mÿ: “ag mÿ sóg ven huri,” he mũ. “Hã ra sóg ag mÿ ven mãn ke mũ gé, isÿ tÿ ũn mág nĩ ti,” he tóg, Topẽ ti. Kanhkã tá nĩg kÿ tóg ti mÿ tó mũ. ²⁹ Kÿ ũn e ag tóg mēg mũ, Topẽ vĩ ti, ag tÿ êprã

nÿtĩ ra. Kÿ ag tóg ti vĩ to: “ta tÿ tÿrÿrÿ he hÿn,” he mũ. Ag tÿ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ ag tóg Topẽ vĩ to: “ta hÿn,” he mũ. Hã ra ũ ag tóg: “Topẽ tÿ jênê jafã ũ hÿn ti mré vēmén,” he mũ gé, ag tÿ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ.

³⁰ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “Topẽ pi(jé) isugrĩn vĩ ja nĩ,” he mũ. “Ājag tugnĩn ke ja vê,” he tóg. ³¹⁻³² “Hã kÿ ājag tóg ka to isanh ke mũ, kynhmÿ. Topẽ tÿ êprã ke ag jykre to: “kórég ti nĩ,” he vê, ti tÿ tag ki ũn mág tÿ Japo he mũ ên to: ti kutê jé, he vê, hã kÿ ag tóg cruz to isãg mũ. Ên kã vênh kar ag vÿ inh ki genh ke mũ, isÿ ag krĩn kÿ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. ³³ Tag tó tóg, ã mré mũ tĩ ag mÿ, ã ter ke kãmén kÿ, ag tÿ cruz to ti sanh ke ti.

³⁴ Kÿ vênh kar ag tóg ti mÿ: “hã ra ag tóg êg mÿ: “Cristo vÿ ter ke tũ nĩ,” he tĩ. Topẽ vĩ ki ti nēji rán kÿ nĩ,” he ag tóg mũ. “Jãvo ã tóg êg mÿ: êprã ke fi kósín ên tÿ ag tóg cruz to ti sanh ke mũ, kynhmÿ, he mũ. Ū to ke nê, hÿn, êprã ke fi kósín ên?” he ag tóg, Jesus mÿ.

³⁵ Kÿ tóg ag mÿ: “ver sóg ājag mré nĩ nĩ, sÿ ājag mÿ kurã han jé,” he mũ. “Kurã ki inh japry jagma mũmnĩ. Kãnhmar ti kuty nĩnh mũ. Ājag tÿ kuty ra inh jamĩn jagma mũ sór mũ ra ājag tóg vãgfor mũnh ke mũ. ³⁶ Isÿ ver ājag mré nĩn kÿ inh ki ge sórmnĩ, ājag tÿ tÿ inh mré ke nÿtĩ jé. Kÿ ājag tóg kurã ki nÿtĩ, isÿ tÿ jēngrê ri ke nĩn kÿ,” he tóg, Jesus ti. Ā tÿ tag tó kar

kỹ tóg tĩ mũ, ag ré kỹ. Vẽnh pēju kỹ tóg tĩ mũ.

Judeu ag tỹ Jesus ki ge sór tũ

³⁷ Jesus vỹ ag rĩnve nén tỹ hẽn ri ke hyn han ja nĩgtĩ, ẽg tỹ nén han vãn h tỹ hẽn ri ke, milagre tỹ hẽn ri ke, hã ra ag tóg ti ki ge sór tũ nĩgtĩ. ³⁸ Hã ra Isaías vỹ tag rán ja nĩ gé. “Èg jóg mág,” he ja tóg nĩ. “Isỹ ag mỹ ã kãmén mũ ra ag tóg inh vĩ kri nĩm sór tũ nỹtĩ,” he ja tóg nĩ. “Ag tỹ ã tỹ nén han mũ ẽn vэг mũ ra ag tóg: “Topẽ jykre vỹ tar nĩ,” he ja tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Isaías ti. Hã ra tóg ge nĩgtĩ, Jesus tỹ ag mỹ Topẽ vĩ tón kỹ, ti tỹ ag mỹ milagre hyn han kỹ.

³⁹⁻⁴⁰ Kỹ Isaías vỹ ag to tag tó gé, ha mẽ. “Topẽ vỹ ag kyvó han, nĩgrẽg kutu, hã kỹ ag tóg mэг tũ nĩgtĩ, kỹ ag tóg to jykren sór tũ nĩgtĩ gé, kỹ ag tóg inh ki ge sór tũ nĩgtĩ gé, kỹ sóg ag tỹ há' henh ke tũ nĩ gé,” he ja tóg nĩ gé, Isaías ti, ti tỹ Topẽ vĩ tó kỹ. Jesus to tóg ke mũ. Hã kỹ ag tóg Jesus ki ge sór tũ nĩgtĩ. ⁴¹ Isaías vỹ Jesus ve ja nĩ, ti tỹ tỹ ùn mág nĩ ti, ùn tar ti. Jesus mur to hã ke ja vễ, vẫsỹ. Ti tỹ ti ve hã kỹ tóg tag tó ja nĩ, ti to, Isaías ti.

⁴² Hã ra ù ag tóg ti ki ge kỹ nỹtĩ gé, pã'i ù ag mré hã. Hã ra ag tóg tó sór tũ nĩgtĩ. Fariseu ag kamэг ag tóg tĩ, hã kỹ ag tóg tó sór tũ nĩ. “Fariseu ag vỹ ẽg pan ke mũ, ẽg tỹ ẽg vẽnh kanhrãn jafã ra mũ tũ nĩ jé, ẽg tỹ ẽg mré ke ag mré tá vẽnh mãn kỹ nỹtĩ tũ nĩn jé,” he ag tóg mũ, hã kỹ ag tóg Jesus tó

tũ nĩgtĩ. ⁴³ Èprã ke ag tỹ ag to vĩ há han mũ tag vỹ ag mỹ sér tĩ, kỹ Topẽ tỹ ag mỹ vĩ há han mũ vỹ ag mỹ pãgsĩ tĩ. Há ti nĩ gé vễ vễ, hã ra ag tóg ẽprã pã'i ag hã kamэг mũ.

Ag jykre kórég vẽnh ven ke

⁴⁴ Kỹ Jesus vỹ jamã hár(a) ke mũ, vẽnh kar tỹ ti vĩ mẽ jé. Kỹ tóg: “ãjag tỹ inh ki ge kỹ ãjag tóg ù tỹ inh jẽnэг mũ ẽn ki ge mũ gé,” he mũ. ⁴⁵ “Ãjag tỹ inh ve kỹ ãjag tóg ti vэг mũ gé, ù tỹ inh jẽnэг mũ ẽn ti. ⁴⁶ Sỹ ãjag mỹ kurã han hã jé sóg kãtĩg. ãjag tỹ inh ki ge kỹ sóg ãjag mỹ kuty ẽn tỹ tũ' he mũ. ⁴⁷ ãjag tỹ ón kỹ inh vĩ mэг mũ ra sóg ãjag to: “kórég ãjag nỹtĩ,” henh ke tũ nĩ. Inh pi(jé) ãjag mỹ: “kórég ãjag nỹtĩ,” he jé kãtĩg'. Sỹ ãjag krenkren han hã jé sóg kãtĩg. ⁴⁸ ãjag tỹ iso é he kỹ, ãjag tỹ inh vĩ to é he kỹ tóg vẽnh ven mũ, ãjag jykre kórég ẽn ti, ha vemnĩ. Isỹ ãjag mỹ inh vĩ tó mũ ra ãjag tóg inh vĩ kri nĩm jãvãn h nỹtĩ. Hã tugrĩn tóg vẽnh ven ke mũ, ãjag jykre kórég ti, kurã tỹ ẽgno tá hã. ⁴⁹ Inh pi(jé) isỹ vèsóg ki nén to jykren ja ẽn tó tĩ'. Inh panh vĩ hã tó ja inh nĩgtĩ, ù tỹ inh jẽnэг mũ ẽn vĩ ti. Ẽn vỹ inh mỹ: “tag tómnĩ, tag tó tũg nĩ,” he tĩ. ⁵⁰ Ti tỹ inh mỹ nén tó mũ vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ, ki kanhró sóg nĩ. Hã kỹ sóg inh panh tỹ inh mỹ nén tó mũ ẽn hã tó tĩ, tag tãvĩ,” he tóg, Jesus ti.

13

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag pẽn

kugpe

¹ Hã ra festa tỹ Páscoa vỹ kakó tãvĩ tĩ sir, hã ra tóg tá krỹg tũ nĩ ver. Kỹ Jesus vỹ ki kanhró nĩ, ti tỹ ùri ter ke ên ti. Ti kurã vỹ jun ja nĩ, ti tỹ ã panh ra tĩg jé. ã mré mũ tĩ ag to tóg há tãvĩ ja nĩgtĩ, ag tỹ tỹ ti tũ nỹtĩn kỹ. Kỹ tóg ã ter ke kurã ên kã ag to há tãvĩ nĩ gé, tag ki, êprã, ti mré mũ tĩ ag to.

² Kỹ tóg rãkãnh kỹ ag mré jęg mũ. Hã ra Japo vỹ Judas krĩn huri, ti tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven tĩg jé, ag tỹ ti se jé. Judas Iscariotes ên vễ, Simão kósin ên. ³ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã tỹ Topê tá kãtĩg ja ên ki, kỹ tóg ki kanhró nĩ gé, ã tỹ ra tĩg mãn ken ki. Kỹ Topê tóg ti tar han mũ gé, ti tỹ nén ù kar ki ag mỹ tỹ ùn mág jê jé. Ên ki kanhró tóg nĩ gé, Jesus ti. ⁴ Tag kar to jykrén kỹ tóg vãhã jëgnê mũ sir, jën kar kỹ. Jëgnê kỹ tóg ã capa kunũnh kỹ vënh pëfĩ jafã tỹ vënh pëfĩg mũ. ⁵ Goj tỹ tóg pënky kãki kujëg mũ, kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag pën kugpég mũ. Vënh pëfĩ jafã ên tỹ tóg ag pën kykũg mũ. ⁶ Kỹ tóg Simão Pedro tá jun mũ gé, ti pën kugpe jé. Hã ra Pedro tóg ti mỹ: ã pi(jé) inh pën kugpenh ke mũ," he mũ.

⁷ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "ã pi(jé) ki kanhró nĩ', sỹ ã mỹ nén han mũ ti'," he mũ. "Kar kỹ ã tóg kejên to jykrén ke mũ," he tóg.

⁸ Hã ra Pedro tóg ti mỹ: "vó," he mãn mũ. "Inh pën kugpenh ke tũ ã tóg nĩ," he tóg. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "isỹ ã pën

kupég tũ nĩn kỹ ã tóg tỹ isũ tũ nĩnh ke mũ," he mũ.

⁹ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: "inh kupe kãn nĩ, ge kỹ, inh pën, inh krĩ, inh nĩgé ke gé," he mũ.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "mro ã huri," he mũ. "Ã mro kar kỹ sóg ã pën hã kugpenh ke mũ. Jãnhkri ã nĩ, ã mro kar kỹ. Jãnhkri ãjag nỹtĩ, hã ra ãjag kãmĩ ùn pir vỹ jãnhkri tũ nĩ," he tóg, Jesus ti. ¹¹ Û tỹ pã'i ag mỹ ã ven ke mũ ên ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti, hã kỹ tóg ag mỹ: "ãjag kãmĩ ùn pir vỹ jãnhkri tũ nĩ," he mũ.

¹² Kỹ tóg ag pën kugpe kãn mũ. Ag pën kugpe kar kỹ tóg ã kur rĩnh mãn mũ, kỹ tóg nĩ mãn mũ. Kỹ tóg ag mỹ: "ãjag mỹ sỹ nén han ja ki kanhró nỹtĩ?" he mũ. ¹³ "Iso ãjag tóg: Senhor, he tĩ. Tó há han ãjag tĩ. Tỹ sóg ãjag Senhor nĩ. ¹⁴ Kỹ sóg tỹ ãjag professor nĩ gé. Hã ra sóg ãjag pën kugpé. Hã kỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ jagnê mỹ jagnê pën kugpe kỹ, inh ri ke han kỹ. ¹⁵ Sỹ ãjag kanhrãn sór vễ, hã kỹ sóg ãjag mỹ ãjag pën kugpé. Inh ri ke han nĩ. ¹⁶ Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Êg camarada pi(jé) ãjag patrão kãfór nỹtĩ'. Kỹ êg tỹ ù jënên kỹ tóg ù tỹ ti jënêg mũ ên kãfór tũ nĩ gé. ¹⁷ Tag ki kanhró ãjag nỹtĩ, kỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ inh ri ke han kỹ. ¹⁸ ãjag kãmĩ ù tóg tag han ke tũ nĩ, ki kanhró sóg nĩ. ãjag kuprëg inh, kỹ sóg ãjag ki kanhró nĩ. Tag vỹ ãjag kãmĩ ù to rán kỹ nĩ, ha mē: "ù tỹ inh mré inh jamĩ ko mũ ên vỹ isovãnh ke mũ ha," he ti nĩ, Topê vỹ tỹ rán

kỹ nĩ ki. Isỹ tag ve jé sóg ãjag kuprẽg. ¹⁹ Ūri sóg ãjag mỹ tó mũ, ti tỹ isovãnh ke to hã, ãjag tỹ ên ve kỹ inh ki êkrén' he jé. Ên ve kỹ inh ki ge kỹ nỹtĩmnĩ jãvo. ²⁰ Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Isỹ ãjag jẽgnẽnh ke vẽ. Kỹ ù tỹ ãjag mỹ vĩ há han kỹ tóg inh mỹ vĩ há han ke mũ gé, hã ra tóg ù tỹ inh jẽnẽg mũ ên mỹ vĩ há han ke mũ gé, ãjag mỹ vĩ há han kỹ," he tóg, Jesus ti, ti mré mũ tĩ ag mỹ.

Ū tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven ke (Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Jesus tỹ tag tó kar kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Krĩ kufy jagy ti nĩ, kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: "ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ," he mũ. "Ãjag kãmĩ ù vỹ pã'i ag mỹ inh ven ke mũ," he tóg. ²² Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ki kagtĩg ag nỹtĩ, kỹ ag tóg véké jagnẽ ki êvãnh mũ.

²³ Hã ra ù tóg Jesus rã hã nĩ nĩ, ên kã, ti tỹ ti to há nĩn kỹ. ²⁴ Kỹ Pedro tóg ti mỹ ã nĩgé ven mũ, kỹ tóg ti mỹ: "ti ki jẽmẽ há han," he mũ, ù tỹ Jesus rã hã nĩ ên mỹ. ²⁵ Kỹ tóg ti to grẽn ke kỹ ti mỹ: "Senhor," he mũ. "Ū tỹ hẽ nẽ?" he tóg ti mỹ. ²⁶ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "êmĩ tỹ sóg ti kume kã tỹ pun ke mũ," he mũ, "kỹ sóg ti mỹ nĩm ke mũ sir. Ên hã vẽ," he tóg mũ, Jesus ti. Tag tó kỹ tóg êmĩ mãng mũ, kỹ tóg ti kume kã tỹ pun ke mũ sir, kỹ tóg Judas mỹ nĩm mũ, Simão Iscariotes kósín ên mỹ. ²⁷ Kỹ Judas tóg ko mũ. Ti tỹ ko kar mũ ra vêsỹmér Satanás tóg ti

kãra rã ja nĩ sir. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: "ã tỹ nén han sór mũ ên han tĩg nĩ, to fũrũn nĩ," he mũ. ²⁸ Hã ra ù ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, Jesus tỹ ti mỹ nén tó mũ ên ki. ²⁹ Judas vỹ ag jãnkamy ki rĩr tĩ. Hã kỹ ag kãmĩ ù tóg: "ti hỹn ti mỹ: "ẽg mỹ festa to compra ù han tĩg," he sór mũ, ke tũ nĩ kỹ ti tỹ ùn jagãgtar ag mỹ nén ù nĩm ke hỹn," he ag tóg mũ. ³⁰ Hã ra Judas tóg êmĩ ên ko kar kỹ (tóg) króm ke kãkutẽ mũ, re ra. Hã ra tóg kuty nỹ.

Vẽnh jykre tãg

³¹ Judas tĩg kar kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: "vãhã tóg vẽn ven ke mũ, isỹ tỹ ùn mág nĩ ti," he mũ. "Tỹ sóg êprã ke fi kósín nĩ. Hã ra sóg vẽn kar mỹ Topẽ tỹ tỹ ùn mág nĩ tag ven ke mũ gé. ³² Isỹ vẽn kar mỹ Topẽ tỹ tỹ ùn mág nĩ ven kỹ Topẽ tóg vẽn kar mỹ ven ke mũ gé, isỹ tỹ ùn mág nĩ ti. Vêsỹmér tóg tag han ke mũ, Topẽ ti, ha vernĩ," he tóg, Jesus ti.

³³ "Inh jãvy', ãjag mré sóg nĩ sĩ pẽ han mũ ver," he tóg. "Inh jãvãnh jé ãjag tóg ke mũ, hã ra ãjag tóg inh venh ke tũ nĩ. Tag tó inh, Judeu ag mỹ, hã ra sóg ãjag mỹ tag hã tó mũ gé, hã vỹ: ãjag pí(jé) isỹ hẽn ra tĩg ke mũ ên ki kanhró nỹtĩ', he mũ. ³⁴ Kỹ sóg ãjag mỹ vẽn jykre tãg nĩm sór mũ, hã vỹ: jagnẽ to há tãvĩ nỹtĩmnĩ, he mũ. ãjag to há tãvĩ sóg nĩ gé. Tag ri ke han nĩ, jagnẽ mỹ. Vẽn jykre tãg hã vẽ. ³⁵ ãjag tỹ jagnẽ to há nỹtĩn kỹ vẽn kar vỹ ãjag jykre ki kanhrãn

ke mũ. “Ti mré ke vỹ tỹ ag nýtĩ,” he jé ag tóg ke mũ ãjag to, ag tỹ ãjag jykre há ve kỹ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Pedro mỹ nén tó mũ

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Kỹ Simão Pedro tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mũ. “Á tỹ hẽ ra tĩg sór nẽ?” he tóg. Kỹ Jesus tóg: “èn ra ã tĩg ke tũ nĩ ver, inh mré,” he mũ. “Kar kỹ ã tóg kejẽn èn ra tĩg ke mũ gé, inh nón,” he tóg.

³⁷ Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “isỹ ã mré tĩg há tóg tĩ,” he mũ. “Isỹ ã tigrĩn ter ken kỹ tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ tĩnh mũ,” he tóg.

³⁸ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: “vó,” he mũ. “Ûri ã tóg ón kỹ iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” henh ke mũ. “Ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he tãgtũ han jé ã tóg ke mũ, galo kynkyr to hã. Ki hã sóg tó mũ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ Pedro mỹ tón hã vẽ.

14

Kanhkã to êmĩn

¹ Kỹ Jesus tóg ã mré mũ tĩ ag mỹ: “krĩ kufy han tũg nĩ,” he mũ. “Inh ki rã há han nĩ, kỹ Topẽ ki rã há han nĩ gé. ² Inh panh jamã tá ãjag ìn vỹ e nýtĩ, ki hã sóg tó mũ. Ti tỹ tá tũ nýtĩ ra sóg tónh ke tũ nĩ vẽ. Ra tĩg jé sóg ke mũ, isỹ ãjag mỹ ãjag ìn kãnkãn jé. ³ Isỹ kãnkãn kar kỹ sóg tá kãtĩg mãn ke mũ gé, sỹ ãjag tatĩn tĩg jé, kỹ ãjag tóg inh mré tá nýtĩnh mũ. ⁴ Ti to èpny ki kanhró ãjag nýtĩ, sỹ hẽ ra tĩg ke to êmĩn ti,” he tóg.

⁵ Kỹ Tomé tóg ti mỹ: “èg pi(jé) ki kanhró nýtĩ', ã tỹ hẽ ra tĩg ke ti',” he mũ. “Hã kỹ èg tóg ti to èpny ki kagtĩg nýtĩ gé,” he tóg. ⁶ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ti to êmĩn vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ. “Vẽn h vĩ há hã tó sóg tĩ. Inh hã vỹ ãjag rĩnrĩr han ke mũ. Û tỹ inh ki ge mũ ag vỹ inh panh venh ke mũ. ⁷ ãjag tỹ inh ki kanhró nýtĩn kỹ ãjag tóg inh panh ki kanhró nýtĩ gé. Inh ki kanhrãn ãjag tóg huri, inh ve ãjag tóg huri,” he tóg, Jesus ti.

⁸ Kỹ Filipe tóg ti mỹ: “èg mỹ èg jóg mág ti ven nĩ,” he mũ. “Èg tỹ ti venh há tóg tĩ,” he tóg.

⁹ Kỹ Jesus tóg Filipe mỹ: “ã mỹ inh ki kagtĩg nĩ ver', isỹ ãjag mré tĩg mág ja ra?” he mũ. “Á tỹ inh ve kỹ ã tóg inh panh ti vég mũ gé. Hã ra ã tóg inh mỹ: èg mỹ ti ven nĩ, he mũ. ¹⁰ Inh panh mré sóg tỹ ùn pir nĩ, kỹ tóg inh mré tỹ ùn pir nĩ gé. Á mỹ tag kri fig tũ? Inh pi(jé) isỹ vêsóg ki nén to jykren mũ tó tĩ'. Inh panh tũ hã tó sóg tĩ, ti tũ hã han sóg tĩ, inh mré tỹ ùn pir nĩ èn tũ ti. Kỹ tóg inh mré nén kar han mũ, inh panh ti. ¹¹ Inh vĩ kri nĩmĩn, isỹ ã mỹ: “inh panh mré sóg tỹ ùn pir nĩ,” hen kỹ. Á tỹ hã ra inh vĩ kri fi sór tũ nĩn kỹ isỹ nén han mũ èn ki èvãnh nĩ, ã tỹ to jykren há han jé. ¹² Ki hã sóg tó mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Û tỹ inh ki rã há han mũ èn vỹ isỹ nén han mũ ri ke han ke mũ gé, hã ra tóg isỹ nén han mũ kãfór han ke mũ, ha vemnĩ, isỹ ùri inh panh venh tĩg ken kỹ. ¹³ Kỹ sóg ãjag tỹ inh mỹ nén ù to vĩ mũ èn hyn han kãn

ke mũ, isỹ tỹ ãjag kãke nĩn kỹ. Isỹ vẽn kar mỹ inh panh tỹ tỹ ùn mág nĩ ven ke vẽn, hã jé sóg ãjag mỹ ãjag tỹ nén to vĩ mũ ãn hyn han ke mũ. ¹⁴ Kỹ, ãjag tỹ inh mỹ nén ù to vĩnh ken kỹ sóg ãn hyn han kãn ke mũ, isỹ tỹ ãjag kãke nĩn kỹ, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ Topẽ kuprĩg jẽnẽnh ke

¹⁵ “Ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ han nĩ, isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ti. ¹⁶ Kỹ isóg inh panh mỹ ti kuprĩg to vĩnh ke mũ, ti tỹ ãjag mỹ ti jẽnẽn jé, ti tỹ tỹ ãjag jagrẽ nĩ jé, ti tỹ ãjag tar han jé, kỹ tóg ãjag tovãnh mãn ke tũ nĩ. ãjag mỹ tóg ki hã tónh ke mũ. ¹⁷ Hã ra tóg ù tỹ inh ki ge jãvãnh ãn ag mỹ nén ù tónh ke tũ nĩ, ag tỹ ti ki kagtĩg nỹtĩn kỹ. Ag jãvo ãjag tóg ti ki kanhró nỹtĩ. ãjag kãtá tóg ãjag mré nĩ nĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁸ “Inh pi(jé) ãjag tovãnh ke mũ'. Isĩg mũ ra sóg vỹn kenh ke mũ, ãjag to. ¹⁹ Kãnhmar ù tỹ inh ki ge jãvãnh ãn ag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ. Ag jãvo ãjag tóg inh ve mãn ke mũ. Rĩr inh nĩ nĩ, kỹ ãjag tóg inh ri kén rĩr mãn ke mũ gé. ²⁰ ãjag tỹ Topẽ kuprĩg tỹ ãjag jagrẽ venh ke kurã ãn ki ãjag tóg inh ki kanhrãn há han ke mũ, isỹ inh panh mré tỹ ùn pir nĩ ãn ti. Kỹ ãjag tóg inh mré tỹ ùn pir nỹtĩnh mũ gé, ha mẽ,” he tóg, Jesus ti.

²¹ “Û tỹ inh vĩ hã ki kanhrãn mũ ãn, ù tỹ inh vĩ hã ki króm mũ ãn hã vỹ iso há nĩ. Kỹ ù tỹ iso há nĩ ãn to inh panh tóg há

tãvĩ nĩ. ãn to sóg há tãvĩ nĩ gé. ãn vỹ inh venh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

²² Kỹ Judas tóg ti ki jẽmẽg mũ. Judas Iscariotes pijé', Judas ù vẽn. ãn vỹ Jesus mỹ: “ẽg mỹ ã tóg vẽn ven sór mũ,” he mũ, “hã ra ã tóg ù tỹ ã ki ge sór tũ ag mỹ vẽn ven sór tũ nĩ. ã hẽ ri kenh ke mũ?” he tóg mũ.

²³ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “ù tỹ iso há nỹtĩ kar ag vỹ inh vĩ ki króm ke mũ,” he mũ. “Û tỹ inh vĩ ki króm mũ to inh panh tóg há nĩ, kỹ tóg ti mré ẽmãn ke mũ. Kỹ sóg ti mré ẽmãn ke mũ gé. ²⁴ Û tỹ iso há tũ ãn vỹ inh vĩ han sór ke tũ nĩ gé. Inh pi(jé) inh vĩ hã tó tĩ'. Û tỹ inh jẽnẽn mũ ãn vĩ hã tó sóg tũ, inh panh vĩ ti,” he tóg.

²⁵ “ãjag mré sóg nĩ nĩ ver, kỹ sóg ãjag mỹ tag kãmén mũ. ²⁶ Isĩg kar kỹ sóg ãjag mỹ vỹsỹmér ù tỹ ãjag tar han ke mũ ãn jẽnẽnh ke mũ, hã vỹ: Topẽ kuprĩg, he mũ. Inh panh vỹ ãjag mỹ ti jẽnẽnh ke mũ. ãn vỹ nén ù kar to ãjag kanhrãn há han ke mũ. Kỹ tóg ãjag mỹ tó mãn ke mũ gé, sỹ ãjag mỹ nén tó mũ kar ti, ãjag tỹ kã jatun tũ nĩ jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “ãjag krĩ kãnhvy han jé sóg ke mũ. Sỹ ãjag mỹ nén nĩm ke mũ hã vỹ: krĩ kãnhvy, he mũ. Hã ra tóg ù tỹ inh ki ge jãvãnh ag krĩ kãnhvy sĩ ãn ri ke tũ nĩ, sỹ ãjag mỹ ãjag krĩ kãnhvy han mũ ti. Krĩ kãnhvy pẽ ãjag nỹtĩnh ha. Hã kỹ krĩ kufy han tũg nĩ. Kanẽ jur han tũg nĩ gé. ²⁸ Inh vĩ tag mẽ ãjag tóg huri, isỹ ãjag mỹ: “tũg jé sóg

ke mũ, kar kÿ sóg ãjag to vÿn kenh ke mũ gé," he mũ ti. ãjag tÿ iso há nÿtĩ ra tóg ãjag mÿ sér tĩnh mũ vê, isÿ inh panh venh tĩg ke ti. Inh panh vÿ inh kãfór nĩ. ²⁹ Ûri sóg ãjag mÿ tag kãmén mũ, ãjag tÿ ên venh ke to hã. Kÿ inh mũ êkrén nĩ, ãjag tÿ ên venh ken kÿ. Ên kã inh ki ge kÿ nÿtĩmnĩ. ³⁰ Isÿ ãjag mré vémén tag vÿ rur nĩ ha. Êprã pã'i mág jun ke nê ha. Hã ra ti pi(jé) tÿ inh krĩg mÿ ke nĩ'. ³¹ Hã ra sóg sÿ nén han ke mũ ên han sór mũ, êprã ke kar ag tÿ inh jykre ve jé, isÿ inh panh to há tãvĩ nĩ ti. Kÿ sóg inh panh tÿ inh mÿ nén tó mũ ên han kãn tĩ. Hã ven sór inh mũ, êprã ke kar ag mÿ. Mũ jé ha, re ra," he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ã mré mũ tĩ ag mÿ ag tÿ nén venh ke kãmén hã vê.

15

Jesus tÿ uva fa ri ke nĩ

¹ Ag mũn kÿ Jesus tóg ag mÿ: "uva fa ri ke inh nĩ," he mũ. "Inh panh vÿ ù tÿ uva ki rĩr mũ ên ri ke nĩ. ² Kÿ ãjag uva pẽ ri ke nÿtĩ," he tóg. "Û tÿ inh vĩ han sór tũ ên ag hã vÿ uva pẽ kanên vãnh ên ri ke nÿtĩ. Ên kym kÿ tóg fón tĩ, inh panh ti, uva pẽ kanên vãnh ên ti. Ûn kanê há han mũ ên ki rĩr há han tóg tĩ, ên féj rógrãm tóg tĩ, ti pẽ kãsir nêgnêm tóg tĩ gé, ti tÿ kanê e han jé. ³ Tag ri ke han ti tĩ, inh panh ti, ãjag tÿ. ãjag tÿ há' he tóg huri, inh panh ti, ãjag tÿ inh vĩ kri nĩm tugrĩn. ⁴ Isovãnh tũg nĩ, kÿ sóg ãjag tovãnh ke tũ pẽ nĩ gé. Uva pẽ ên ri ke ti nĩ. Ti tÿ ti pẽ

rógrãm kÿ tóg tóg mũ. Jãvo ti pẽ tÿ uva fa ên to nÿgtĩn kÿ tóg kanê há han tĩ. Ên ri ke ti nĩ, ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ tag ti. ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩn kÿ ãjag tóg vãnh jykre há hã han kÿ nÿtĩ nĩ, jãvo ãjag tÿ isovãnh kÿ ãjag tóg vãnh jykre há tovãnh ke mũ gé," he tóg, Jesus ti.

⁵ "Uva fa ri ke inh nĩ, kÿ ãjag tóg uva pẽ ri ke nÿtĩ gé. ãjag tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩn kÿ ãjag tóg kanê e han ke mũ, ãjag tÿ isovãnh tũ nĩn kÿ. ãjag pi(jé) ãjag pir mÿ nén ù há han ki kanhró nÿtĩ'. Inh hã ne ãjag tar han tĩ'. ⁶ Û tÿ isovãnh ke mũ ên fón jé tóg ke mũ, inh panh ti. Êg tÿ uva pẽ kórég kym kÿ vãm ên ri ke tóg nĩ. Êg tÿ ti pẽ kym kÿ fón kÿ tóg tóg mũ, kÿ êg tóg ti pũn tĩ sir. Ên ri ke han jé tóg ke mũ, inh panh ti, ù tÿ isovãnh mũ ên tÿ. ⁷ ãjag tÿ isovãnh tũ nĩn kÿ, ãjag tÿ isÿ ãjag mÿ nén tó mũ ên to jykren kÿ nÿtĩn kÿ, kÿ inh mÿ nén kar to vĩmnĩ. Han jé sóg ke mũ, ãjag mÿ, ãjag tÿ inh mÿ nén to vĩ mũ ên ti, ha vemnĩ. ⁸ ãjag tÿ vãnh jykre há han kÿ tóg uva pẽ tÿ kanê e han ri ke nĩ. Kÿ vãnh kar ag tóg ãjag jykre ve kÿ Topẽ to: "ùn há vÿ tÿ ti nĩ," henh ke mũ. Hã ki ag tóg ki kanhró nÿtĩnh mũ, ãjag tÿ tÿ inh mré ke nÿtĩ ti. ⁹ Inh panh vÿ iso há tãvĩ nĩ. Ge inh nĩgtĩ gé, ãjag to. ãjag to ha pẽ sóg nĩ gé. Inh ki ge kÿ nÿtĩmnĩ, sÿ ãjag to há tãvĩ nĩ jé. ¹⁰ ãjag tÿ isÿ ãjag mÿ nén tó mũ ki króm kÿ ãjag tóg inh ki ge kÿ nÿtĩnh

mũ, kÿ sóg ãjag to há nĩ gé. Hã kÿ sóg inh panh vĩ hã ki króm kãn mũ, kÿ tóg iso há tãvĩ nĩ.

¹¹ Inh mÿ tóg sér tĩ. Kÿ sóg ãjag mÿ tag tó mũ, ti tÿ ãjag mÿ sér tĩn jé gé, ti tÿ inh mÿ sér ên ri ke tĩn jé gé, ãjag mÿ. Ti tÿ ãjag mÿ sér tĩ hã jé sóg ãjag mÿ inh jykre kãmén mũ. ¹² Sÿ ãjag mÿ vènh jykre nĩm mũn hã vè, ha mē. Jagnē to há pē nÿtĩmnĩ, sÿ ãjag to há nĩ ên ri ke han nĩ, he sóg mũ. ¹³ Û tÿ ã mré ke ù ag jagfy ter sór mũ ên vÿ ag to há ja nĩgtĩ. Û tÿ êg to há kãfór pē ên venh ke tũ êg tóg nĩ, êprã. ¹⁴ Inh mré ke pē vÿ tÿ ãjag nÿtĩ, ãjag tÿ inh vĩ ki króm kÿ. ¹⁵ Hã kÿ sóg ãjag to: “inh camarada ag,” he tũ nĩgtĩ gé. Êg pi(jé) êg camarada ên ag mÿ êg tÿ nén to jykren mũ ên kãmén tĩ'. Êg mré ke ag hã mÿ êg tóg kãmén tĩ. ãjag mÿ sóg inh panh tÿ inh mÿ nén tó mũ ên kãmén kãn huri, hã kÿ sóg ãjag to: “inh mré ke ag,” he mũ. ¹⁶ ãjag pi(jé) inh kuprêg'. Inh hã ne ãjag kuprêg'. Kÿ sóg ãjag mÿ: “kanē e han nĩ,” he mũ ha, hã vÿ: vènh jykre há, he mũ. Vènh jykre há hã vÿ tũ' henh ke tũ nĩ. ãjag tÿ ên han kÿ jatun mÿ Topē mÿ nén kar to vĩmnĩ, inh jyjy tó kÿ. ãjag tÿ ti mÿ nén ù to vĩ mũ ên han jé tóg ke mũ, Topē ti, ãjag tÿ vènh jykre há han kÿ nÿtĩn kÿ. ¹⁷ Sÿ ãjag mÿ nén tó mũn hã vè, hã vÿ: jagnē to há nÿtĩmnĩ, sÿ ãjag to há nĩ ên ri ke, he mũ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁸ Û tÿ inh ki ge tũ ag vÿ iso jũ vén ja nĩgtĩ, kÿ ag tóg ãjag to jũ nÿtĩ gé. Tag mĩ êkren nĩ, ag tÿ ãjag to jũnh ken kÿ. ¹⁹ ãjag pi(jé) tÿ ag mré ke nÿtĩ'. ãjag tÿ tÿ ag mré ke nÿtĩ ra ag tóg ãjag to há nÿtĩnh ke mũ vè, hã ra ãjag tóg tÿ ag mré ke tũ nÿtĩ. ãjag kuprêg inh, ag kãmĩ, ãjag tÿ tÿ inh mré ke nÿtĩ jé, hã kÿ ag tóg ãjag to jũ nÿtĩ. ²⁰ Vãsÿ sóg ãjag mÿ: “ãjag pi(jé) inh kãfór nÿtĩ',” he ja nĩgtĩ. Tag mĩ êkren nĩ. Inh camarada ri ke ãjag nÿtĩ, jãvo sóg tÿ ãjag patrão ri ke nĩ. Ag kãmĩ ù tóg inh vóg kónãn ke mũ. Ên vÿ ãjag vóg kónãn ke mũ gé. Ag kãmĩ ù tóg inh vĩ ki króm tĩ. Ên ag vÿ ãjag vĩ ki króm ke mũ gé. ²¹ Hã ra ag tóg ãjag vóg kónãn ke mũ gé, ãjag tÿ tÿ inh mré ke nÿtĩn kÿ. Ag pi(jé) ù tÿ inh jênêg mũ ên ki kanhró nÿtĩ'. ²² Inh kãtĩ tũ ra, isÿ ag mÿ inh vĩ tó tũ ra ag tóg: “hã ra êg tóg ki kagtĩg nÿtĩ,” henh ke mũ vè. Hã ra sóg ag mÿ tó, hã kÿ ag tóg ki kanhró nÿtĩ. ²³ Û tÿ iso jũ nÿtĩ ên ag vÿ inh panh to jũ nÿtĩ gé. ²⁴ Nén ù han vãnh hyn han sóg tĩ, ag rĩnve, kÿ ù vÿ tag han ja tũ pē nĩ ijo. Isÿ tag han tũ nĩ ra ag tóg: “vêg tũ êg nĩ,” henh ke mũ vè. Hã ra ag tóg vé, ag tÿ vèg mũ ra ag tóg ge ra iso jũ nÿtĩ, kÿ ag tóg inh panh to jũ nÿtĩ gé. ²⁵ Hã ra ag tóg rán kÿ nÿtĩ, Topē vĩ tÿ rán kÿ nĩ ki. “Nén ù tũ to ag tóg iso jũ sór mũ,” he tóg, Topē vĩ rá ki. Hã kÿ ag tóg ke tĩ,” he tóg, Jesus ti.

Û tÿ êg to jũnh ke ag

²⁶ “Hã ra tóg kãtĩg ke mũ,

ũ tỹ ãjag tar han ke ti. Topẽ kuprĩg to ken hã vễ. Ti hã vỹ ki hã tónh ke mũ, inh panh kuprĩg ti. Ên hã vỹ ãjag mũ inh kãmén ke mũ. ²⁷ Kỹ ãjag tóg vễnh kar mũ inh kãmén ke mũ gé, ên kã. Inh mré ãjag tóg mũ ja nĩ, isỹ ãjag mũ tó vén mũn kã,” he tóg.

16

¹ “Ãjag mũ sóg tag kãmén kãn mũ, ãjag tỹ ki kanhró nỹtĩ jé, ãjag tỹ isovãnh sór tũ pẽ nĩ jé, ãjag jagtar ke kurã ên kã. ² ãjag pan jé ag tóg ke mũ, pã'i ag, ãjag tỹ vễnh kanhrãn jafã ra mũ mãn tũ nĩ jé. Kỹ ag tóg ãjag kãgtén ke mũ gé. ãjag kãgtén kỹ ag tóg ón kỹ: “Topẽ vỹ ẽg mũ tó, hã kỹ ẽg tóg ag kãgtén,” henh ke mũ. ³ Ag tỹ ẽg jóg mág ki kagtĩg nỹtĩ hã kỹ ag tóg tag han ke mũ. Inh ki kagtĩg ag tóg nỹtĩ gé. ⁴ Ũri sóg ãjag mũ tó mũ. Kỹ ãjag tóg, ãjag tỹ tag ve kỹ (ãjag tóg): “ẽg mũ tóg tó ja nĩ, ẽg tỹ ũri nén vég mũ tag ti,” henh ke mũ,” he tóg, Jesus ti.

Topẽ kuprĩg kãtĩg ke

Vãsy sóg ãjag mũ tag tó ja tũ nĩ ver. Vãsy sóg ãjag mré tĩg nĩ vễ, hã ra sóg ãjag mũ tag tó ja tũ nĩ, sỹ ũri ãjag mũ nén tó mũ tag ti. ⁵ Ũri sóg tĩg ke mũ, isỹ ũ tỹ inh jẽnêg mũ ên ve jé. Kỹ ãjag pi(jé) inh mũ: “ã tỹ hẽ ra tĩg ke nẽ?” henh ke mũ'. ⁶ ãjag mũ tóg e tĩ, sỹ ãjag mũ isĩg ke tag tó ja nĩn kỹ, kỹ ãjag tóg fe kaj nỹtĩ. ⁷ Há ti nĩ hã ra, isĩg ke ti, ha mẽ. Isĩg tũ nĩn kỹ ũ tỹ ãjag tar han mũ

ên vỹ kãtĩg ke tũ nĩ vễ, Topẽ kuprĩg ti. Isĩg kỹ sóg ãjag mũ ti jẽnênh ke mũ. ⁸ Ên vỹ, ã kãtĩg kỹ (tóg) vễnh kar mũ: “Topẽ vĩ mranh ã huri,” henh ke mũ, kỹ tóg ag mũ vễnh jykre kuryj tónh ke mũ gé, kỹ tóg ag mũ Topẽ tỹ ag vóg kónãn ke ên tónh ke mũ gé. ⁹ “Jesus ki ã tóg rã tũ nĩ, hã kỹ ã tóg Topẽ vĩ mranh tĩ,” he jé tóg ke mũ, vễnh kar mũ. ¹⁰ Kỹ tóg ag mũ vễnh jykre kuryj tónh ke mũ gé, Topẽ kuprĩg ti. Jãvo sóg tĩg ke mũ, inh panh kukãm, kỹ ag tóg inh venh ke tũ nĩ. ¹¹ Kỹ Topẽ kuprĩg tóg ag mũ Topẽ tỹ ag vóg kónãn ke ên tónh ke mũ gé. Tag ki ũn tỹ tỹ ũn mág pẽ tỹ Nén-Kórég ên to tóg: “kórég ti nĩ,” hé huri, Topẽ ti. Hã to ẽg tóg ti tỹ ũn vóg kónãn ke mũ ên ag ki kanhró nỹtĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Sỹ ãjag mũ nén tónh ke mũ vỹ ver e nỹtĩ, hã ra tóg ver ãjag mũ mẽ jagy tĩ, hã kỹ sóg tónh ke tũ nĩ. ¹³ Topẽ kuprĩg tỹ ãjag ki jun kỹ, ũ tỹ ki hã tó tĩ ên kãtĩg kỹ tóg komêr hã ãjag mũ tó kãn ke mũ, nén tỹ ki hã tó mũ ên ti. Ti pi(jé) ã tỹ nén to jykrén mũ ên tónh ke mũ', Topẽ kuprĩg ti. Inh panh tỹ inh mré nén to jykrén mũ ên hã tó jé tóg ke mũ. Kỹ tóg ãjag mũ ãjag tỹ kar kỹ nén venh ke ên tónh ke mũ gé. ¹⁴ Ti hã vỹ iso: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” henh ke mũ gé. Inh vĩ hã tó jé tóg ke mũ ãjag mũ, hã kỹ tóg isỹ tỹ ũn mág nĩ tónh ke mũ. ¹⁵ Inh panh tỹ nén tó mũ ên hã tó sóg tĩ gé. Kỹ tóg ên hã tónh ke mũ gé, ti kuprĩg ti. Hã kỹ sóg ãjag

mỹ: inh vĩ hã tóg je tóg ke mũ,” he mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ ter kar kỹ rĩr mãn ke

¹⁶ “Kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, kejẽn ãjag tóg kurã ù ki inh ve mãn ke mũ gé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg jagnẽ mỹ: “ti hỹn ne tóg sór mũ, hã kỹ tóg: kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, he mũ, hã kỹ tóg: kejẽn ãjag tóg kurã ù ki inh ve mãn ke mũ gé, he mũ?” he ag tóg. “Ti tỹ ne tónh ke nẽ hỹn, hã kỹ tóg: inh panh kukãm sóg tĩg mũ ha, he mũ?” he ag tóg. ¹⁸ “Ne to ke nẽ hỹn, hã vỹ: kãnhmar, he mũ? Ëg pi(jé) ti tỹ nén tóg mũ ẽn ki kanhró nỹtĩ,” he ag tóg, jagnẽ mỹ.

¹⁹ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ ti ki nén jẽmẽ sór mũ ẽn ki. Hã kỹ tóg ag mỹ: “inh vĩ mỹ ãjag mỹ e?” he mũ. “Kãnhmar ãjag tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha, kejẽn hã ãjag tóg kurã ù ki inh ve mãn ke mũ. ²⁰ Ki hã sóg tóg mũ, hã kỹ sóg ke mũ. Kygfỹ je ãjag tóg ke mũ. Vẽsyrénh je ãjag tóg ke mũ. Hã ra tóg ù tỹ inh ki ge tũ ag hã mỹ sér tĩnh mũ. Fe kaj han je ãjag tóg ke mũ, tag pãte tóg ãjag mỹ sér tĩnh mãn ke mũ gé. ²¹ Ûn týtá fi tỹ gĩr venh ken kỹ tóg fi mỹ jagy tĩ, fi kaga jagy ẽn ti. Fi kósĩn tỹ fi ki mur kar kỹ tóg hã ra fi mỹ sér tĩ, kỹ fi tóg ã kaga ẽn mũ ẽkrén mãn tũ nĩgtĩ. Fi tỹ ã kósĩn ve kỹ tóg fi mỹ sér tĩ. ²² Ge ve je ãjag tóg ke mũ. Ûri tóg ãjag mỹ jagy tĩ, hã ra sóg ãjag ve mãn ke mũ, kỹ ãjag fe tóg mĩn kenh ke mũ, ãjag

tỹ inh ven kỹ. Kỹ ù tóg ãjag fe kaj han mãn ke tũ nĩ ha, inh kãtĩg mãn kỹ. ²³ Ẽn kã ãjag tóg inh mỹ nén ù to vĩ mãn ke tũ nĩ ha, isỹ ãjag mré nĩn kỹ. Ki hã sóg tóg mũ, hã kỹ sóg ke mũ. ãjag tỹ inh panh mỹ nén ù to vĩn kỹ tóg ãjag mỹ vin kãn ke mũ, ãjag tỹ ti mỹ nén ù to vĩ mũ ẽn tỹ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. ²⁴ Ver ãjag tóg ti mỹ nén ù to vĩ ja tũ nĩ, ãjag tỹ ti mỹ: “ti mré ke vỹ tỹ ẽg nỹtĩ,” hen kỹ. Ti mỹ nén ù to vĩmĩnĩ, kỹ tóg ãjag mỹ hyn han kãn ke mũ, ãjag tỹ nén to vĩ mũ ẽn ti, kỹ tóg ãjag mỹ sér tãvĩ tĩnh mũ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tỹ tỹ ẽprã ke kar kri ke nĩ

²⁵ “ãjag mỹ sóg comparãção han kỹ inh panh kãmén tĩ, kãnhmar sóg jamã hár(a) ãjag mỹ inh panh kãmén ke mũ, kỹ sóg ãjag mỹ comparãção han mãn ke tũ nĩ sir. ²⁶ Kurã ẽn kã ãjag tóg vêsóg ki inh panh mỹ nén ù kar to vĩnh ke mũ, ãjag tỹ tỹ inh mré ke nỹtĩn kỹ. Kỹ sóg ãjag jagfy vĩ mãn ke tũ nĩ ha, ãjag tỹ vêsóg ki ti mré vẽnén kỹ. ãjag hã vỹ ti mré vẽnén ke mũ ha. ²⁷ Inh panh vỹ ãjag to há tãvĩ nĩgtĩ, ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ, ãjag tỹ iso: “Topẽ vỹ ti jẽnẽ,” hen kỹ. ²⁸ Inh panh tỹ inh jẽnẽn hã kỹ sóg ga tag ki jun mũ. Hã ra sóg ùri inh mur ja ré kỹ tĩg ke mũ ha, inh panh kukãm,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ Kỹ ti mré mũ tĩ ag tóg ti mỹ: “vãhã ã tóg ẽg mỹ kãmén há han mũ ha,” he mũ. “Vãhã ã tóg ẽg mỹ comparãção tóg tũ

nĩ ha. ³⁰ Nén ù kar ki kanhró ã tóg nĩ, vég êg tóg mũ. Êg tỹ ã ki nén ù jēmē sór kỹ ã tóg ki kanhró nĩ. Êg tỹ ã mỹ nén ù tó tũ ra ã tóg ki kanhró nĩ. Hã ki êg tóg vég mũ, ã tỹ Topê tá kâtĩg ja ti,” he ag tóg mũ, Jesus mỹ.

³¹ Kỹ tóg ag mỹ: “vãhã ãjag tóg inh ki ge kỹ nỹtĩ ha,” he mũ. ³² “Hã ra ãjag tóg kãnhmar inh ré kỹ mũ kãn mũ ha, ãjag ãn ra. Vẽnh kã pugpóv kãn jé ãjag tóg ke mũ, ùri. Hã ra sóg pir pẽ tũ nĩ, ãjag tỹ inh ré kỹ mũ kãn mũ (hã) ra. Inh panh vỹ êgno kã inh mré jẽ nĩ. ³³ Tag kãmén sóg ãjag mỹ, ãjag tỹ krĩ kãnhvy nỹtĩ jé, ãjag tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ tũgrĩn. Tag ki ãjag tóg nén ù jagy kar vég tĩ ver. Hã ra to krĩ kufy han tũg nĩ. Êprã ke kar kri ke vỹ tỹ inh nĩ, êprã ke kri pã'i ên, Japo ên kutēm inh huri,” he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tỹ Topê mré vēmén

¹ Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ag mỹ tag kãmén kãn kar kỹ tóg kanhkã ki êvãnh mũ, kỹ tóg: “panh',” he mũ. “Inh hora tán krỹg huri,” he tóg. “Ag mỹ isỹ tỹ ùn mág nĩ ven nĩ, isỹ tỹ ã kósın nĩn kỹ. Kỹ sóg ag mỹ ã tỹ tỹ ùn mág nĩ ven ke mũ gé. ² Êprã ke kar kri ã tóg inh fêg, isỹ ag mỹ rĩr krỹg ja tũ ven jé, ã tỹ inh mỹ ùn vin mũ kar ên ag mỹ, fag mỹ ke gé. ³ Û tỹ ã ki kanhrãn mũ ên vỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ, ù tỹ ã to: “Topê vê,” he mũ kar ag, ù tỹ ã to: “Topê ù vỹ tũ nĩ,” he mũ kar

ag, fag kar ke gé. Kỹ ag tóg inh ki kanhró nỹtĩ gé, isỹ tỹ Jesus Cristo nĩn ki, ã hã tỹ inh jẽnẽ ên ki. ⁴ Ag hã mỹ sóg ã tỹ tỹ ùn mág nĩ tag ven, êprã ke ag mỹ, fag mỹ ke gé. ã tỹ inh mỹ nén tó mũ ên han kãn inh. ⁵ Vãsỹ, êg tỹ ga tag han tũg ki sóg ã mré nĩ ja nĩgtĩ, ên kã sóg tỹ ùn mág pẽ nĩ ja nĩgtĩ, ã mré. Ên han mãn nĩ, inh mỹ. Isỹ tỹ ùn mág pẽ nĩ han mãn nĩ, panh'.

⁶ Û ag kuprêg ja ã nĩ, ag tỹ inh ki ge jé, fag ke gé. Ên ag mỹ sóg ã kãmén ja nĩgtĩ. ã tũ ag vê, hã ra ã tóg inh mỹ ag vin, fag ke gé. ã vĩ ki króm ag tóg tĩ, fag ke gé. ⁷ Ûri ag tóg ki kanhró nỹtĩ, isỹ ã tũ hã han mũ ên ki, fag ke gé. ã hã ne inh mỹ nén kar ên tó tĩ'. Tag vég ag tóg tĩ. ⁸ Ag mỹ sóg ã vĩ ti tó tũ, kỹ tóg ag mỹ sér tĩ, fag mỹ ke gé. Kỹ ag tóg vég mũ, ã tỹ inh jẽnẽ ên ti. Kỹ ag tóg iso: “Topê tỹ ùn jẽnẽg mũ ên vê,” he mũ, fag ke gé.

⁹ ã tỹ inh mỹ ùn vin mũ ên ag hã jagfy sóg vĩ tĩ, fag ke gé. Û tỹ inh ki ge tũ ên ag jagfy sóg vĩnh ke tũ nĩ. ã tũ ag hã jagfy sóg vĩ tĩ. ¹⁰ Ha vé, isũ kar vỹ tỹ ã tũ nỹtĩ, kỹ ã tũ kar vỹ tỹ isũ nỹtĩ gé. Ag hã tũgrĩn sóg tỹ ùn mág nĩ, ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ên ag hã tũgrĩn, fag ke gé. ¹¹ Inh mur ja ré kỹ sóg tũg mũ, ijãvo ag tóg êgno mũ mũ nĩ sir, isũ mré ã tũ ag. Ag jãvo sóg ã venh kâtĩg mũ ha. Inh panh mág, há tãvĩ ã tóg nĩ. Ag jy nĩgãn nĩ, ã jykre ki. ã hã ne inh mỹ ag vin'. ã mré sóg tỹ ùn pir nĩ. Ag tỹ jagnẽ mré tỹ

ũn pir nýtĩ han nĩ, isỹ ã mré tỹ
 ũn pir nĩ tag ri ke han nĩ, ag tỹ,
 fag tỹ ke gé. ¹² Isỹ ag mré nĩn
 kỹ sóg ag jy nĩgãn tĩ, ã jykre ki,
 ã tỹ inh mỹ ũn vin mũ ãn ag
 kar jy, fag jy ke gé. Ag ki rĩr há
 han inh, kỹ ag kã ũ tóg vãfor
 ja tũ nĩ. Ũn pir tóg hã ra vãfor
 kỹ nĩ inhhã, hã ra tóg ti to rãn
 kỹ nĩ, ti tỹ nũgme ki kutẽnh ke
 ti, hã kỹ ti tỹ ki kutẽnh ke nẽ
 ha. ¹³ Ũri sóg ã kukãm kãtĩg
 mũ, hã ra sóg ver tag ki ag mỹ
 kãmén mũ, ti tỹ ag mỹ sér tĩ jé,
 ti tỹ inh mỹ sér tĩ tag ri ke tĩ jé,
 ag mỹ. ¹⁴ Ag mỹ sóg hur ã vĩ
 kãmén. Kỹ ũ tỹ inh ki ge tũ ag
 vỹ ag to jũ mũ, ag tỹ tỹ ag mré
 ke tũ nýtĩn kỹ. Inh pi(jé) tỹ ag
 mré ke nĩ gé, ũ tỹ ag to jũ mũ
 ãn mré. ¹⁵ Hã ra sóg ã mỹ: “ha
 ag jé prẽr,” he tũ nĩ, “ag tỹ ga
 tovãnh jé,” he tũ sóg nĩ. “Nén-
 Kóreg jo ag jy nĩgãn nĩ,” he sóg
 mũ ã mỹ. ¹⁶ Ag pi(jé) tỹ inh ki
 ge tũ ag mré ke nýtĩ. Tỹ sóg ag
 mré ke tũ nĩ gé, ũ tỹ inh ki ge
 jãvãnh ãn ag mré. ¹⁷ ã vĩ há ki
 ag kanhrãn nĩ, ã tỹ ũn kuprẽg
 mũ ãn ag, ag tỹ komẽr hã ã ri
 ke nýtĩ jé. ã vĩ ãn vỹ tỹ vẽnũ vĩ
 há tãvĩ nĩ. ¹⁸ Inh jẽnẽ ã tóg, sỹ
 ga kri mur jé. Kỹ sóg ã kóm ag
 jẽgnẽnh mũ, ag tỹ ãprã ke kar
 ãn ag mỹ inh kãmén jé. ¹⁹ Ag
 jagfỹ sóg ã mỹ vẽnũ fẽg ke mũ,
 ag tỹ inh mré ã mỹ vẽnũ vin
 kỹ nýtĩ jé.

²⁰ Hã ra sóg nẽn ũ to vĩ sór
 mũ gé, sỹ ã mỹ ag kãmén kar
 kỹ. Ũ ag tóg ag vĩ mẽ kỹ inh ki
 genh ke mũ. ãn ag to sóg vĩ sór
 mũ gé. ²¹ Ag kar tỹ tỹ ũn pir
 nýtĩnh ken kỹ tóg há tĩ, ã tỹ inh

mré tỹ ũn pir nĩ ãn ri ke, isỹ ã
 mré tỹ ũn pir nĩ ãn ri ke. Ag tỹ
 ãg mré tỹ ũn pir nýtĩn kỹ tóg
 há tĩ. Kỹ vẽnũ kar vỹ vẽnũ ke
 mũ, ã tỹ nẽn to inh jẽnẽg mũ ti.
²² Isỹ ã tóg ũn mág han. Kỹ sóg
 ag tỹ ũn mág han ke mũ gé, ag
 tỹ jagnẽ mré tỹ ũn pir nýtĩ jé,
 ã tỹ inh mré tỹ ũn pir nĩ tag ri
 ke. ²³ Inh mré ke vỹ tỹ ag nýtĩ,
 kỹ sóg tỹ ag mré ke nĩ gé, kỹ
 ãg kar vỹ tỹ ũn pir ri ke nýtĩ.
 ãg tỹ tỹ ũn pir nýtĩ tugrĩn vẽnũ
 kar tóg vẽnũ ke mũ, ã tỹ inh
 jẽnẽ ãn ti. Ũn tỹ inh ki ge kỹ
 nýtĩ ãn ag to há tãvĩ ã tóg nĩ, ã
 tỹ iso há nĩ tag ri ke. Tag ve jé
 ag tóg ke mũ, ãprã ke ag, ag tỹ
 ãg tỹ tỹ ũn pir nýtĩ tag ven kỹ.

²⁴ Panh', vãsỹ ã tóg iso há
 nĩgtĩ vẽ, ãg tỹ ga tag han tũg
 ki. Hã kỹ ã tóg isỹ ũn mág pẽ
 han. Kỹ tóg inh mỹ há tĩnh
 mũ, ag tỹ inh mré nýtĩn kỹ,
 ã tỹ inh mỹ ũn vin mũ ãn ag.
 Ag tỹ inh mré nýtĩn kỹ ag tóg
 vẽnũ ke mũ, ã tỹ isỹ ũn mág
 han ja ti. ²⁵ Panh', jykre kuryj
 ã tóg nĩ. Ũ tỹ inh ki ge tũ ag
 vỹ ã ki kagtĩg nýtĩ, ag jãvo sóg
 ã ki kanhró nĩ. Kỹ tag ki inh
 mré nýtĩ ag vỹ ki kanhró nýtĩ
 gé, ã tỹ nẽn to inh jẽnẽg mũ
 ti. ²⁶ Ag mỹ sóg ã kãmén huri,
 kỹ sóg ag mỹ ã kãmén mãn ke
 mũ gé, ag tỹ jagnẽ to há nýtĩ
 jé, ag tỹ ã tỹ iso há tag ri ke
 nýtĩ jé. Kỹ sóg ag mré ãmãn ke
 mũ gé,” he tóg, Jesus ti, ã panh
 mré vẽnũ kỹ.

18

Ag tỹ Jesus se
 (Mt 26.47-56; Mc 14.43-50;
 Lc 22.47-53)

¹ Jesus tỹ tag tó kar kỹ tóg ã mré mũ tĩ ag mré tĩ mũ sir. Goy tỹ Cedrom kafã ã ra ag tóg pa mũ sir. Tá ka tóg krãnkřã kỹ nỹtĩ. Ka kré ěn krĕm ag tóg nĩgnĩ mũ sir. ² Hã ra Judas tóg ti tĩg ěn ki kanhró nĩ gé. Tã tóg ã mré mũ tĩ ag mré vĕmĕn tỹ ěn ri ke han huri, Jesus ti, hã kỹ Judas tóg ag tỹ ra mũnh ke ki kanhró nĩ, ã tỹ pã'i ag mỹ Jesus ve ke mũ ěn ti. ³ Kỹ tóg ag nón tá jun mũ sir; Judas ti, soldado ag mré, polícia ag mré hã ke gé, pã'i ag tỹ ag jĕgnĕn kỹ. Fariseu ag vỹ pã'i ag mré polícia ag jĕgnĕ ja nĩ gé. Lampião e gég ag tóg kãmũ mũ, pĩ jónhkó ke gé, ka kykyv mré hã. ⁴ Hã ra Jesus tóg ki kanhró nĩ, ã jagtar ken ki, kỹ tóg ag kato tĕ mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag tỹ ã tỹ ě ve sór nĕ?” he mũ. ⁵ Kỹ ag tóg ti mỹ: “Nazaré tá ke ěn ve sór ěg tóg mũ,” he mũ. “Jesus vĕ mỹr,” he ag tóg mũ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “inh hã vĕ,” he mũ. Hã ra Judas tóg ag mré kãtĩg ja nĩ gé, ã tỹ pã'i ag mỹ Jesus ven mũ ěn ti. ⁶ Jesus tỹ ag mỹ: “inh hã vĕ,” ěn kỹ ag tóg ti jo ranh ke mũ. Rom ke ag tóg mũ sir, ěprã. ⁷ Kỹ Jesus tóg ag mỹ vĩ mãn mũ. “Ajag tỹ ã ve sór nĕ?” he tóg. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Jesus, Nazaré tá ke ěn,” he mãn mũ. ⁸ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag mỹ sóg: inh hã vĕ, ě huri. Kỹ ãjag tỹ ise sór kỹ inh mré ke tag ag togvãnh nĩ sir,” he tóg. ⁹ Hã ra tóg tag tó, ã tỹ to hã ã panh mỹ: “ã tỹ inh mỹ ãn vin ja ěn ag vỹ ki nỹtĩ, ag kãki ã vỹ vãfor ja tũ nĩ,” he jan kỹ. ã tỹ ag jy

nĩgãnh jé tóg polícia ag mỹ: “ag togvãnh ra,” he mũ, ã mré mũ tĩ ag to.

¹⁰ Hã ra Simão Pedro tóg ã rógro ěn vyn kỹ tóg polícia ag kãki ã nĩgrĕg kym ke mũ. Ti pĕgja tá ti nĩgrĕg jĕ ěn tỹ tóg kym ke mũ. Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág camarada ja vĕ, ti tỹ ã nĩgrĕg kym mũ ěn ti, ti jijin hã vỹ: Malco, he mũ. ¹¹ Kỹ Jesus tóg Pedro mỹ: “ã rógro tỹ ti pãg ja tá fĕg,” he mũ. “Inh panh tỹ inh mỹ: “vĕsỹrĕnh jé ã tóg ke mũ,” he ja vĕ, hã kỹ sóg ag mỹ vĕnh fĕg ke mũ ha. Vĕnh ěnh ke tũ sóg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

Pã'i tỹ Anás tỹ Jesus ve

¹² Kỹ soldado ag tóg, ãjag pã'i mré (ag tóg) Jesus mrĩnh mũ sir, vãfe tỹ. Polícia ag vỹ ag mré ti mrĩnh mũ gé. ¹³ Kỹ ag tóg ti pére mũ mũ, Anás ĩn ra. Caifás kakrã vĕ, Anás ti, hã ra Caifás vỹ tỹ Topĕ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág nĩ, prỹg ěn kã. ¹⁴ Hã ra Caifás ěn vỹ pã'i ag mỹ: “ũn pir tỹ ěg povo jagfỹ ter kỹ tóg pãgĩnĩ,” he ja nĩ. ěn kakrã ĩn ra ag tóg Jesus pére mũ mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he vén

(Mt 26.57-58, 69-70; Mc 14.53-54, 66-80; Lc 22.54-57)

¹⁵ Kỹ Simão Pedro tóg Jesus nón tĩ mũ, Jesus mré ke ã mré. Hã ra Jesus mré ke ã ěn tóg Topĕ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág ěn ki kanhró nĩ, hã kỹ tóg Jesus nón Anás ĩn kãra rã mũ, ĩn vãso ra. ¹⁶ Hã ra Pedro tóg re tá jĕ nĩ, ĩn jãnkã rã hã. Kỹ Jesus mré ke ã ěn tóg ver ã

tỹ jãnkã ki rĩr mũ ãn fi mré vēmén mũ, kỹ fi tóg Pedro ti mỹ: “ha kãrã,” he mũ, ti mré ke ù ãn tỹ pã'i mág ki kanhró nĩn kỹ. ¹⁷ Kỹ fi tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ Jesus mré ke nĩ,” he mũ, Pedro ti mỹ, ù tỹ jãnkã ki rĩr jẽ ãn fi. Hã ra tóg fi mỹ ón kỹ: “vó,” he mũ.

¹⁸ Hã ra Anás camarada ù ag vỹ tá nỹtĩ gé, polícia ag mré. Ìn vãso ki ag tóg pĩ han kỹ nỹtĩ, ti tỹ kusa jagy tĩn kỹ. Pĩ to ag tóg tugtón nỹtĩ. Kỹ Pedro tóg ag mré tón nĩ gé, pĩ ãn ti to.

Anás tỹ Jesus ki jẽmẽ sór

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Kỹ pã'i mág tóg Jesus mỹ: “inh mỹ ã mré mũ tĩ ag kãmén,” he mũ. “Ã tỹ nén kãmén tĩ ãn ti kãmén nĩ gé, inh mỹ,” he tóg, Anás ti. ²⁰ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vẽnh kar mỹ sóg jamã hár(a) tó tĩ,” he mũ. “Vẽnh kanhrãn jafã krẽm sóg tó tĩ, Topẽ jo Ìn krẽm ke gé. Judeu kar tỹ vẽnhmãn kỹ nỹtĩn kỹ sóg ag mỹ kãmén tĩ. Ình pi(jé) vẽn pēju kỹ tó tĩ', kỹ vẽn kar vỹ ki kanhró nỹtĩ. ²¹ Hã ra ã tóg inh ki jẽmẽ sór mũ'. Ình vỹ jẽmẽg mũ ãn ag ki jẽmẽmĩ. Ki kanhró ag tóg nỹtĩ, isỹ ag mỹ nén tó ja ãn ki,” he tóg, Jesus ti.

²² Jesus tỹ tag tó kỹ polícia ù tóg Jesus tãnh mũ, kỹ tóg ti mỹ: “pã'i mág vẽ mỹr,” he mũ. “Hã ra ã tóg ti mỹ vỹ mũ,” he tóg mũ. ²³ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ inh hỹn vẽn vỹ kórég tỹ ne tó?” he mũ. “Ha inh mỹ sỹ vẽn vỹ kórég tó mũ ãn tó,” he

tóg. “Vĩ há han inh, ã tỹ hã ra ne tugnĩn isãnh nẽ?” he tóg.

²⁴ Tag pãte Anás tóg Jesus jẽnẽg mũ sir, ti tỹ Caifás venh tũg jé, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag to pã'i mág ãn mỹ. Ti mrĩnh kỹ jẽ kỹ tóg ti jẽnẽg mũ.

Pedro tỹ Jesus to: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he mãn

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Hã ra Simão Pedro tóg tón nĩ nĩ, pĩ to. Kỹ tá nỹtĩ ag tóg ti mỹ: “ã hỹn tỹ ti mré ke nĩ gé,” he mũ. Hã ra tóg ón kỹ: “vó,” he mãn mũ. ²⁶ Kỹ pã'i mág mỹ rãnrãj tĩ ù vỹ tá nĩ gé. Pedro tỹ ù nĩgrẽg kym ja ãn kanhkã ù vẽ. ãn vỹ Pedro mỹ: “ã ve inh, ka kré krẽm,” he mũ. Tá ã tóg ti mré jẽ ja nĩ,” he tóg mũ. ²⁷ Hã ra Pedro tóg ón kỹ ti mỹ: “vó,” he mãn mũ. ãn kã galo vỹ kynkyr mũ ha.

Pilatos tỹ Jesus ki jẽmẽ

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Kusã pẽ ki ag tóg Jesus pére mũ mũ, pã'i tỹ governador Ìn ra, ti vēmén jafã ra, palácio ãn ra. Caifás Ìn tá ag tóg ti pére kãpa mũ. Hã ra ag tóg pã'i tỹ governador Ìn kã ra ge sór tũ nĩ. Ag tỹ festa tỹ Páscoa han ke vỹ kakó tĩ ha, kỹ ù tỹ pã'i tỹ governador Ìn kã ra ge mũ vỹ festa tỹ Páscoa ãn ki jẽn ke tũ nĩ. Ag jykre vẽ. Hã ra ag tóg ko sór mũ, hã kỹ ag tóg kã ra ge ja tũ nĩ sir. ²⁹ Kỹ Pilatos tóg re ra kãkutẽ mũ, ag mré vēmén jé. Kỹ tóg ag mỹ: “ti hẽ ri ké?” he mũ. “Ti vẽn jykre kórég tỹ ne han?” he tóg, Pilatos ti, Jesus to. ³⁰ Kỹ

ag tóg ti mý: “vênh jykre kórég han ti tĩ,” he mũ. “Ti há nĩ ra êg tóg ã mý ti ven ke tũ nĩ vê,” he ag tóg, Pilatos mý. ³¹ Kĩ Pilatos tóg ag mý: “ha mũjêg,” he mũ. “Ájag jykre ki ájag tóg ti jykre kórég ên to jykrén kũ tónh ke mũ, ti jykre ti,” he tóg. Hã ra ag tóg ti mý: “ti ter ke vê,” he mũ. “Kĩ ã hã vỹ êg mý: “ha ti tén,” henh ke mũ,” he ag tóg, pã'i ag, Pilatos mý. ³² Hã ra Jesus tóg ag tỹ fóg tỹ pã'i mý ã fêg ke tag tó ja nĩ, fóg ag tỹ cruz to ti sa kũ ti tén jé. Hã kũ ag tóg Pilatos mý ti ven mũ.

³³ Kĩ Pilatos tóg ã ãn kãra rã mãn mũ, Jesus mré vémén jé. Kĩ tóg ti mý: “ã mý tỹ Judeu ag pã'i mág nĩ?” he mũ. ³⁴ Kĩ Jesus tóg ti mý: “ũ nỹ ã mý tag tó?” he mũ. “Ã tỹ vêsóg ki to jykrén mý vó, pã'i ag tỹ ã mý tó mý vó?” he tóg. ³⁵ Kĩ Pilatos tóg: “inh pi(jé) tỹ Judeu nĩ,” he mũ. “Ã kanhkã ag vỹ inh mý ã fêg, ã povo to pã'i ag. ã hẽ ri ké?” he tóg.

³⁶ Kĩ Jesus tóg ti mý: “inh pi(jé) tỹ ga tag kri pã'i mág nĩ,” he mũ. “Isỹ tỹ tag ki ãn mág nĩ ra inh krêm ke ag tóg Judeu ag mré jagnê génh ke mũ vê, kũ ag tóg isenh ke tũ nĩ vê. Hã ra sóg tag ki tỹ ãn mág tũ nĩ, hã kũ ag tóg isé, Judeu ag,” he tóg, Jesus ti.

³⁷ Kĩ Pilatos tóg ti mý: “kỹ ã mý hã ra tỹ pã'i mág nĩ?” he mũ. Kĩ Jesus tóg: “ki hã ã tóg tó mũ,” he mũ. “Isỹ ki hã tó jé, hã jé sóg ga kri mur ja nĩ, hã jé sóg ga kri tĩ mũ gé. Kĩ ã tỹ ki hã tó to há nỹtĩ ên ag kar vỹ inh vỹ jêmêg mũ,” he tóg, Jesus

ti. ³⁸ Kĩ Pilatos tóg ti mý: “ne nỹ tỹ ki hã ke nĩ?” he mũ. “Sỹ ki kanhrãn jãvãnh mẽ tóg tĩ,” he tóg, Pilatos ti.

Jesus ter ke
(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Kỹ tóg re ra tũg mãn mũ, pã'i ag mré vémén jé, kũ tóg ag mý: “ti pi(jé) vênh jykre kórég han tĩ,” he mũ. ³⁹ “Páscoa kar ki sóg ájag mý vêse ã kavãg tĩ. Kĩ ãn hỹn ájag mý ájag tỹ ã to: “Judeu ag pã'i,” he mũ ãn kyvãn ke mũ,” he tóg, Pilatos ti. ⁴⁰ Hã ra ag kar tóg prênprêr mũ sir. “!..Jesus pijé!..! Barrabás kava ra..!” he ag tóg mũ sir, prênprêr kũ. Hã ra Barrabás ãn vỹ tỹ ãn jykre kórég pẽ nĩ.

19

¹ Kĩ Pilatos tóg soldado ag mý: “ti mrãnmrãn ra, ge kũ,” he mũ. ² Kĩ ag tóg ti mrãnmrãn mũ. Ti mrãnmrãn kar kũ ag tóg sónh pĩrĩn kũ ti krĩ tógfĩg mũ sir. Kĩ ag tóg kur kusũg tỹ ti kri fón mũ gé sir. ³ Ti ki junjun kũ ag tóg ti mý: “viva, Judeu ag pã'i,” he mũ, ti nyg kũ. Kar ag tóg ti tãnh mũ gé sir.

⁴ Kĩ Pilatos tóg re ra kutê mãn mũ gé sir. Kĩ tóg vênh kar mý: “ha vé ha,” he mũ. “Ti jykre kórég mẽ ja tũ sóg nĩ vê. Kĩ sóg ájag mý ti ven mũ. Nén ã vênhmý han tũ ti nĩ vê,” he tóg, Pilatos ti, ag mý.

⁵ Kĩ Jesus tóg kãkutê mũ, hã ra tóg sónh tỹ ã krĩ tógfĩn kũ kãkutê mũ, kur kusũg ên tu kũ ke gé. Kĩ Pilatos tóg vênh kar mý: “ti ve ra,” he mũ, ag tỹ hẽn

ri ke mûn ti tovãnh jé, ag tỹ ti jagtar ên ve ký.

⁶ Pã'i ag tỹ ti ve ký, polícia ag tỹ ti ve ký ag tóg prênprêr mû gé sir. "¡..Ka to ti sã..! ¡..Ka to ti sã..!" he ag tóg mû sir, prênprêr ký. Ký Pilatos tóg ag mỹ: "ký ãjag hỹn inhhã ka to ti sa sór mû'," he mû. "Ti pi(jé) nén ù kórég han mû'," he tóg.

⁷ Ký ag tóg ti mỹ: "hã ra tóg: "tỹ inh Topê kósin nĩ," he tí êg mỹ," he mû. "Êg tỹ ù tỹ ge tén ke vê. Hã tó ja tí nĩ, êg mỹ, Topê ti, hã ký tóg rán ký nĩ," he ag tóg mû sir, Pilatos mỹ.

⁸ Ký Pilatos tỹ ti tỹ tỹ Topê kósin nĩ mẽ ký tóg ti mỹ e tâvĩ tí. ⁹ Ký tóg ã ãn kãra rã mãn ký Jesus mỹ: "tỹ ã hẽ tá ke nĩ?" he mû. Hã ra Jesus tóg ti mré vēmén mãn sór tũ nĩ. ¹⁰ Ký Pilatos tóg ti mỹ: "ã mỹ inh mré vēmén ke tũ?" he mû. "Isỹ ã kavãn sór nĩ ký sóg ã kyvãg mû. Isỹ ka to ã sa sór ký sóg to ã sãg mû gé. Tag to jykrén," he tóg, Pilatos ti, Jesus mỹ. ¹¹ Hã ra Jesus tóg ti mỹ: "Topê tỹ ã tỹ pã'i han tũ nĩ ra ã tóg tag han kí kagtĩg nĩnh mû vê," he mû. "Hã ký ù tỹ ã mỹ inh fêg mû ên vỹ ã tỹ Topê vỹ mranh mû tag kãfór nĩ ha," he tóg, Jesus ti.

¹² Ký tóg Pilatos mỹ e pẽ tâvĩ tí, ký tóg ti kavãn sór mû sir. Hã ra Judeu ag tóg ti mỹ: "ã tỹ tag kyvãn ký ã pi(jé) tỹ êg kar kri pã'i mág pẽ tỹ Imperador ên mré ke nĩ," he mû. "Û tỹ vêsỹ pã'i mág han mû ên vỹ Imperador kato tẽ mû," he ag tóg. ¹³ Ký Pilatos tóg ag vỹ tag mẽ ký mûmêg mû, ký tóg

Jesus jé prêr mû, ti tỹ ti mré re tá jênh kutê jé. Ký tóg ã nĩgia ên kri nĩ nĩ, ã tỹ hẽ tá vênh kar jykre vég tí ên kí. Tá ag tóg pó nẽ ja nĩgtĩ, hã ký ag tóg to: "Pó Nê," he tí, hã vỹ: "Gabatá," he mû, Hebreu vỹ kí. ¹⁴ Meio dia kí ke vê. Tỹ vaj ký ag tóg festa tỹ Páscoa ên han sór mû, hã ký ag tóg ùri vêjên tỹ hên ri ke kãn mû. Ên kã meio dia kí Pilatos tóg ã nĩgia kri nĩ nĩ, ag mỹ ag tỹ vênh jykre han ke mû ên tó jé. Ký tóg Judeu ag mỹ: "ãjag pã'i mág hã vê ha," he mû. ¹⁵ Hã ra ag tóg prênprêr ký: "¡..ti tén ra, tí tén ra, ka to ti sã..!" he mû sir.

"Kỹ inh mỹ ãjag pã'i mág tỹ cruz to sanh mû?" he tóg, Pilatos tí. Ký pã'i ag tóg tí mỹ: "pã'i mág êg nỹtĩ, hã vỹ: Imperador, he mû," he mû. ¹⁶ Ký Pilatos tóg ag mỹ: "ha cruz to ti sanh mûjêg gé," he mû sir.

Ag tỹ Jesus tỹ cruz to sanh ke

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Ký ag tóg Jesus mỹ cruz fig mû, ti tỹ vyn ký pãnónh tỹ Calvário ra tĩg jé, ag tỹ Hebreu vỹ kí to: Gólgota, he mû ên ra. ¹⁸ Tá ag tóg cruz to tí sãg mû sir. Ti mré ag tóg ùn régre ag tỹ cruz to ag sãg mû gé, ký ù vỹ tí pẽgja tá cruz to sa, jãvo ù vỹ tí jakãnh tá cruz to sa gé. Jãvo Jesus vỹ ag kuju kã cruz tí to sa gé. ¹⁹ Hã ra Pilatos tóg Jesus to vênh rá han ja nĩ, ký ag tóg tí krĩg mỹ vênhrá ên sa ja nĩ, hã vỹ: "Nazaré tá Jesus vê, Judeu ag pã'i tỹ rei vê," he mû, vênh rán kí. Hebreu vỹ kí

tóg rán kÿ nĩ, Latim vĩ ki ke gé, Grego vĩ ki ke gé. ²⁰ Kÿ Judeu tÿ hên ri ke ag tóg vég mũ sir, vênh rá ti. Jerusalém vÿ tá kakó nĩ, Jesus tÿ hê tá cruz to sa kÿ jê ên ti tá, hã kÿ ù tÿ hên ri ke ag tóg ti venh kãmũjêg sir. ²¹ Kÿ tóg pã'i ag mÿ há tũ nĩ. Hã kÿ ag tóg Pilatos mÿ: "Judeu ag pã'i tÿ rei vê, he ja ã nĩ, vênh rán ki," he mũ. "Hã ra tóg ki krov ja tũ nĩ. Vêso tóg: "tÿ sóg Judeu ag pã'i tÿ rei nĩ," he ja nĩ. Kÿ: Judeu ag pã'i mág vÿ tÿ inh nĩ, he rán nĩ," he ag tóg, Pilatos mÿ. ²² Hã ra Pilatos tóg ag mÿ: "vó," he mũ. "Rán inh huri, kÿ tóg rán kÿ nĩ ha," he tóg mũ.

²³ Kÿ soldado ag tóg Jesus tÿ ka to sãg mũ. Kÿ ag tóg ti kur mãn kÿ vênh kãpãm mũ. Û tÿ 4 (ke) ag vê, soldado ag, hã kÿ ag tóg ti kur tÿ vênh kãpãm tÿ 4 (ke) han mũ. Hã ra ti vênh kri fêg ja vÿ kur pir tÿ há nĩ. Kurÿr tũ ti nĩ. ²⁴ Kÿ ag tóg ti capa há ve kÿ jagnê mÿ: "êg hÿn tag kym ke tũ nĩ," he mũ. "Ti capa to jogar he jé êg tóg ke mũ. Û tÿ mäg mũ ên hã vÿ tóg tunh mũ," he ag tóg mũ. Kÿ ag tóg to jogar he mũ sir. Hã ra ag tÿ ti kur to jogar he mũ ên tóg rán kÿ nĩ gé, Topê vĩ rá ki, ha mẽ. "Inh kur tÿ vênh kãpãm ag tóg, hã ra ag tóg inh kur tÿ vênh kri fêg ja to jogar he mũ," he ja tóg nĩ, Topê vĩ rá ki, hã kÿ ag tóg ke mũ.

²⁵ Hã ra Jesus mÿnh fi vÿ tá jê nĩ, cruz rã hã, fi jãvy fi mré. Kar kÿ Maria Madalena fi vÿ tá jê nĩ gé, kar kÿ Maria ù fi ke gé, Clopas prũ fi. ²⁶ Kÿ Jesus

tóg ã mÿnh fi vég mũ sir. Ti mré tĩ mũ ù vÿ fi to grên ke kÿ jê nĩ, Jesus tÿ ù to há pẽ ên ti. Kÿ Jesus tóg ã mÿnh fi mÿ: "tag vÿ tÿ ã kósin nÿnh mũ ha," he mũ, ã mré tĩ mũ ên to. ²⁷ Jãvo tóg ti mÿ: "fi hã vÿ tÿ ã mÿnh nÿnh mũ ha," he mũ gé, fi to. Hã kÿ ti mré tĩ mũ ên tóg fi mÿ: "inh mré nÿnh kãtÿg," he mũ, kÿ fi tóg ti ïn krêm nĩ nĩ, ti tÿ Jesus jêgia ki fi jê'ÿn jé.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Jesus tÿ ã mÿnh fi mÿ tag tó kar kÿ tóg sir ã tÿ nén hyn han ke mũ ên hyn han kãn ja nĩ. Hã to jykrén kÿ tóg hã ra nén tÿ ã to rán kÿ nĩ ên hyn han kãn sór mũ, hã kÿ tóg: "inh og há tóg tĩ," he mũ sir. ²⁹ Tá runja ù vÿ nĩ nĩ, hã ra vinho kaja pir vÿ ki nĩ, runja ên ki. Kÿ ag tóg esponja tÿ vinho ki tÿ pun ke mũ, kÿ ag tóg ka tÿ hissopo jurÿn kÿ (ag tóg) nén kugpe jafã ên kusón mũ, kusón kÿ ag tóg vinho kãra rãg kÿ ti mÿ jun mũ sir, vinho ti. ³⁰ Kÿ tóg ki ùnh ùnh ge mũ sir, vinho ên ki. Kÿ tóg: "ke kãn inh huri," he mũ. Kÿ ti krĩ tóg héré' he mũ, kÿ tóg hun ke mũ. Kÿ tóg hur ter.

Soldado ù tÿ Jesus kusón

³¹ Kÿ Judeu ag tóg Pilatos mÿ to vĩ mũ, soldado ag tÿ ù tÿ ka to sa kÿ nÿtĩ ag fa mÿrnhm-ranh jé, ag tÿ kãnhmar kãgter jé. Tÿ vaj kÿ ag mÿ festa mág vê, kÿ ag tóg ùri festa ên to nén kar kãnkan tĩ gé. Hã ra tóg ag mÿ kórég nĩ, ù tÿ ag festa kurã ki cruz to sa kÿ

ter mũ ti. Hã kÿ ag tóg Pilatos mÿ ag kãgtén ke to vï mũ, ag tÿ ka to ag kãrem jé. ³² Kÿ soldado ag tóg ù tÿ Jesus mré cruz to vin kÿ nÿtĩ ag fa mrynhmranh mũ mũ. ³³ Kÿ ag tóg Jesus fa mrynhmranh sór mũ gé, hã ra tóg hur ter, hã kÿ ag tóg mrynhmranh tũ nĩ sir. ³⁴ Kÿ soldado ù tóg ã rógro tÿ ti jën'yr ki kusón mũ, kÿ ti kyvénh tóg ki kãkutẽ mũ, kyvénh jãpri mré.

³⁵ Tag ve inh, mÿr, ha mẽ, hã kÿ sóg ãjag mÿ tó mũ. Sÿ ki hã tó vë. Sÿ ãjag mÿ tag kãmén vë, ãjag tÿ inh vï tag kri fi jé, ãjag tÿ ti ki ge sór jé. ³⁶ Hã ra tóg rán kÿ nĩ gé, ag tÿ ti kusón ke tag ti. “Ag pi(jé) ti kuka mrynhmranh ke mũ',” he tóg, Topẽ vï tÿ rán kÿ nĩ ki. ³⁷ Kÿ tag tóg rán kÿ nĩ gé, hã mẽ. “Ag tÿ ùn kusón mũ ãn ve jé ag tóg ke mũ,” he tóg mũ gé, Topẽ vï ki, Jesus to.

Ag tÿ vënh kej ra ti va mũ

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Kÿ Jesus to há ù tóg nĩgtĩ, Arimatéia tá José. ãn vÿ ti mré tĩg ja tũ nĩgtĩ, ti tÿ pã'i ag kamêg kÿ, hã ra tóg Jesus to há nĩ. ãn vÿ tóg sir Pilatos venh tĩ mũ, kÿ tóg ti mÿ: “sÿ Jesus tÿ ka to ti kãtérem há tóg tũ,” he mũ. Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “há ti nĩ,” he mũ. Kÿ Arimatéia tá José ãn tóg Jesus tÿ cruz to ti kãtérem tĩ mũ. ³⁹ Kÿ Nicodemos vÿ kãtĩ mũ gé, ù tÿ kuty tá Jesus mré vëmén mũ ãn ti. ãn vÿ ger há ma kãtĩ mũ, 45 (ke) quilos vë mÿr. Ka tÿ mirra jënjo ger há vë, kar

ka tÿ aloés jënjo ger há mré. ãn ma kãtĩg tóg mũ, Nicodemos ti. ⁴⁰ Kÿ ag tóg Jesus ti kãtérem mũ sir, cruz to, José mré Nicodemos ti. Ti pãg ag tóg mũ sir, kur tÿ, hã ra ag tóg nén ger há ãn tÿ ti pãg ke ãn kãkã nĩm mũ gé. Judeu ag jykre hã vë, ag tÿ vënh kej tá ù fi kÿ. ⁴¹ Ka kré ù vÿ Gólgota tá kakó nĩ, kÿ tóg tá vënh kej tãg nĩ, pãró nor ti, ka kré ãn tá. Kuprã ti nÿ. ⁴² ãn kãkã ag tóg ti fig mũ, ti kakó nĩn kÿ. Hã ra tóg rãké nÿ ha, kÿ ag festa tóg kakó' he mũ ha, hã kÿ ag tóg vënh kej tãg ãn kãkã Jesus fig mũ sir.

20

Jesus rÿr mãn

(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Tÿ vaj ùn kÿ, semana ki kurã ve ki Maria Madalena fi tóg Jesus venh tĩg sór mũ, ti kej tá. Kusã pẽ ki fi tóg ra tĩ mũ, kurã sĩ hã ra. Hã ra fi tóg tá jun kÿ (fi tóg) pó ãn vég mũ, ti kej nĩfe ãn ti. Kunũnh kÿ tóg jẽ nĩ, kÿ tóg sir nor kÿ nÿ nĩ, ti kej ti. ² Kÿ fi tóg Simão Pedro to vënhvãg tĩ mũ sir, Jesus mré tĩ tĩ ù to ke gé, ù tÿ Jesus to há tãvĩ ãn to. Kÿ fi tóg ag mÿ: “ãg Senhor va ag tóg mũ ja nĩ,” he mũ. “ã kej kãki tóg tũ nĩ,” he fi tóg mũ. “Ag hÿn hẽ ra ti va kagáv,” he fi tóg mũ ag mÿ. ³ Kÿ ag tóg venh mũ mũ gé, Pedro ti, Jesus mré tĩ tĩ ù ãn ke gé. ⁴ Pétẽ ag tóg mũ mũ, hã ra ù ãn tóg Pedro kã raran ke mũ, kÿ tóg tá jun vén mũ. ⁵ Kÿ tóg pãró nor ãn

ki pānh ke k̄y k̄atá kur ěn vég m̄ũ, ti p̄ag ja ti, h̄a ra tóg k̄ara r̄a ja tũ n̄i. ⁶ K̄y Simão Pedro tóg ti nón tá jun m̄ũ gé, h̄a ra tóg inhh̄a k̄ara r̄a m̄ũ, ti kej k̄ara, Pedro ti. K̄y tóg kur ěn vég m̄ũ gé sir. ⁷ Ti kr̄i p̄ag ja v̄y vyr m̄y n̄i n̄i, kónhp̄en k̄y. ⁸ K̄y ũ ěn tóg ti nón k̄ara r̄a m̄ũ gé sir, k̄y tóg ã t̄y ven k̄y: “h̄a ja vē,” he m̄ũ. ⁹ V̄ah̄a ag tóg ki kanhró n̄yt̄i. Tag to h̄a ag tóg ti v̄i to jykr̄en há han ja tũ n̄i ver, ti to nén rán k̄y n̄i ěn to, ti t̄y ã ter kar k̄y r̄ir m̄an ke ěn to. V̄ah̄a ag tóg ki kanhró n̄yt̄i.

¹⁰ Ag t̄y ti kej t̄y kupr̄a n̄y ve kar k̄y ag tóg v̄ynv̄yn ke m̄ũ, ãjag ĩn ra.

Jesus t̄y Maria Madalena fi m̄y vēnh ven

(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)

¹¹ H̄a ra Maria Madalena fi tóg tá j̄e n̄i, ti kej nor n̄i ěn tá. F̄y fi tóg j̄e n̄i. Fi f̄y k̄y fi tóg ti kej to p̄anh ke k̄y (fi tóg) k̄atá ěv̄anh m̄ũ sir. ¹² K̄y fi tóg ũn régre ag vigvég m̄ũ. Top̄e t̄y j̄egn̄e jaf̄a ag vē. Kur kupri r̄inh k̄y ag n̄ign̄ig k̄y n̄yt̄i, Jesus n̄yġja tá, ti kej k̄atá. ũ tóg ti kr̄i n̄ġja tá n̄i, k̄y ũ tóg ti p̄en n̄yt̄igja tá n̄i gé. ¹³ K̄y ag tóg fi m̄y: “ã t̄y ũ j̄av̄anh k̄y f̄y n̄e, j̄y?” he m̄ũ. K̄y fi tóg ag m̄y: “inh Senhor va ag tóg m̄ũ ja n̄i, h̄a ra sóg ag t̄y h̄e ra ti va m̄ũ ja ěn ki kagt̄ig n̄i,” he m̄ũ. ¹⁴ K̄y fi tóg vēsyk̄a ěv̄anh m̄ũ, h̄a ra Jesus tóg tá j̄e n̄i. H̄a ra fi tóg ti ki kagt̄ig n̄i. ¹⁵ K̄y tóg fi m̄y: “ã t̄y ũ j̄av̄anh k̄y f̄y n̄e, j̄y?” he m̄ũ gé. H̄a ra fi tóg ti to: “ti h̄yn t̄y ka kr̄e tag ki r̄ir t̄i j̄e, he sóg m̄ũ,” he m̄ũ. H̄a

k̄y fi tóg ti m̄y: “ã m̄y ag t̄y h̄en ra ti va m̄ũ vég tũ, v̄y?” he m̄ũ. ¹⁶ K̄y Jesus tóg fi m̄y: “Maria’,” he m̄ũ, fi j̄iji tó k̄y. K̄y fi tóg ti t̄y fi m̄y fi j̄yji tó k̄y (fi tóg) v̄ah̄a ti ki kanhr̄an m̄ũ sir. K̄y fi tóg ti m̄y: “Raboni’, ã h̄a m̄y’?” he m̄ũ. Hebreu v̄i ki fi tóg tó m̄ũ, h̄a k̄y fi tóg: “Raboni’,” he m̄ũ. Ěg v̄i ki ěg tóg tag to: “Senhor,” he t̄i. Fi t̄y v̄ah̄a Jesus ki kanhr̄an k̄y n̄in k̄y fi tóg ti m̄y ke m̄ũ.

¹⁷ H̄a ra Jesus tóg fi m̄y: “inh vóg t̄ug n̄i ver,” he m̄ũ. “Is̄y ver inh panh ra t̄aprynh ke vē. Inh kanhk̄a ag m̄y tónh t̄ig n̄i h̄a ra. Ag m̄y: “is̄y ver inh panh venh t̄ig ke vē, h̄a ra tóg t̄y ãjag panh n̄i gé, he tóg,” hemn̄i. “Is̄y ver inh Top̄e to t̄aprynh ke vē, k̄y tóg t̄y ãjag Top̄e n̄i gé, he ti,” hemn̄i ag m̄y,” he tóg Jesus ti, Maria Madalena fi m̄y.

¹⁸ K̄y fi tóg t̄i m̄ũ, ti mr̄e m̄ugt̄i ag m̄y tó j̄e. “Ěg Senhor ve inh,” he fi tóg m̄ũ. K̄y fi tóg ag m̄y tó k̄an m̄ũ sir, ti t̄y fi m̄y nén tó m̄ũ ěn ti.

Jesus t̄y ã mr̄e m̄ũ t̄i ag m̄y vēnh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Kur̄a ěn k̄a, semana t̄y kur̄a ve ěn t̄y r̄ak̄anh k̄y ag tóg vēnhm̄an k̄y n̄yt̄i, ĩn ũ kr̄em, ti mr̄e m̄ũ t̄i ag. H̄a ra ag tóg j̄ank̄a n̄if̄énh ja n̄i, chave t̄y, ag t̄y ěpr̄a p̄a’i ag kam̄eg k̄y. H̄a ra Jesus tóg v̄ah̄a vēnh ven m̄ũ, ag k̄aki, k̄y tóg ag m̄y: “m̄y sér n̄yt̄imn̄i,” he m̄ũ. ²⁰ Tag tó k̄y tóg ag m̄y ã n̄igé nug ven m̄ũ, ã j̄en’yr ti ke gé. K̄y tóg ag

mỹ sér tĩ sir, ag tỹ ãg Senhor ven kỹ. ²¹ Kỹ tóg ag mỹ ke mãn mũ. “Mỹ sér nỹtĩmĩ,” he tóg. “Inh panh tỹ inh jẽnẽ vễ. Kỹ sóg ùri ãjag jẽnẽg mũ gé, ti tỹ inh jẽnẽ ri ke,” he tóg. ²² Tag tó kar tóg ag ki hu he mũ, ag kar ki, kỹ tóg ag mỹ: “Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ãjag jagrẽ nỹtĩ ha,” he mũ. ²³ “Ãjag tỹ ù mỹ: “ã tỹ Topẽ vĩ mranh ja ãn tỹ tóg vẽn h pãte fón mũ,” hen kỹ tóg vẽn h pãte fón kỹ nĩ nĩ. ãjag tỹ ù mỹ: “ã mỹ ti vẽn h pãte fón ke tũ nĩ,” hen kỹ tóg vẽn h pãte fón ke tũ nĩ,” he tóg, Jesus ti, ti tỹ ag mỹ vẽn h ven vén kỹ.

Tomé tỹ vãnh Jesus ve

²⁴ Hã ra Tomé vỹ ag mré nĩ ja tũ nĩ, ag tỹ Jesus vэг mũ ãn kã. Tomé ãn vễ, ag tỹ ù to: “ũn vэгni,” he mũ ãn vễ, Jesus mré tĩ tĩ ù ãn ti. ²⁵ Ag tỹ Tomé ãn ve kỹ ag tóg ti mỹ: “ẽg Senhor ve ẽg,” he mũ. Hã ra tóg ag mỹ: “tĩ nĩgẽ nug ve sór inh mũ,” he mũ, “isỹ ag tỹ prego tỹ ti nĩgẽ nugnón ja ãn mẽ jé, inh nĩgẽ tỹ,” he tóg mũ. “Kỹ sóg ti jẽn'yr ki mẽnh ke mũ gé, sỹ ki ti kusón ja ãn mẽ jé. Ke tũ nĩ (mũ) ra isóg kri nĩm ke tũ pẽ nĩ, ti rĩr mãn kri,” he tóg, Tomé ti.

²⁶ Kurã tỹ 8 (ke) tũg kỹ ag tóg vẽn h mãn kỹ nỹtĩ gé, kỹ Tomé vỹ ag mré nĩ gé. Ìn jãn kã vỹ ki chaven kỹ nỹtĩ. Kỹ Jesus tóg ag mỹ vẽn h ven mãn mũ, ag mré jẽn kỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “mỹ sér nỹtĩmĩ,” he mũ. ²⁷ Kỹ tóg vẽn h mãn Tomé

mỹ: “ã nĩgẽ tỹ inh nĩgẽ nugnor mẽ,” he mũ. “Ã nĩgẽ tỹ inh jẽn'yr kusón ja ãn ti mẽ gé. Kri nĩmĩ, to: “vẽn h ó vễ,” he mãn tũg nĩ,” he tóg, Jesus ti. ²⁸ Kỹ Tomé tóg ti mỹ: “inh Senhor,” he mũ. “Topẽ!,” he tóg. ²⁹ Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “vãnh ã tóg kri nĩm sór mũ ha, ã tỹ inh ve kỹ,” he mũ. “Ủ tỹ ã tỹ inh vэг tũ ra kri nĩm mũ ãn mỹ tóg vĩ há pẽ han ke mũ, Topẽ ti,” he tóg, Jesus ti, ti tỹ ag mỹ vẽn h ven mãn kỹ.

Ëg tỹ Jesus ki ge jé livro tag tóg rãn kỹ nĩ

³⁰ Jesus vỹ ag rĩnve ẽg tỹ nén han vãnh hyn han kãn ja nĩgtĩ, nén tỹ hẽn ri ke, hã ra sóg rãn kãn ja tũ nĩ. ³¹ Sỹ livro tag rãn vễ, ù tỹ vẽn h rá tag vэг mũ kar ãn ag tỹ Jesus ki ge sór jé, ag tỹ ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topẽ kósĩn vỹ tỹ ti nĩ,” he jé. Kỹ ãjag tỹ ti ki ge kỹ ãjag tóg rĩr krỹg ja tũ ãn venh ke mũ, ti tũgrĩn, mỹr, ha mẽ.

21

Jesus tỹ ã mré mũ tĩ ù ag mỹ vẽn h ven mãn

¹ Tag pãte Jesus tóg kejẽn goj tỹ Tiberiades tá ag mỹ vẽn h ven mãn mũ, kỹ tóg ge tĩ, ha mẽ. ² Simão Pedro vỹ tá nĩ, Tomé ti ke gé, ag tỹ ù to: “ũn vэгni,” he mũ ãn ti, kar kỹ Natanael ti ke gé, ẽmã tỹ Caná tá ke ãn, ga tỹ Galiléia tá ke ãn, kar kỹ Zebedeu krẽ ag vỹ tá nỹtĩ gé, ù tỹ Jesus mré mũ tĩ régre ù ag ke gé. ³ Kỹ Simão Pedro vỹ ag mỹ: isỹ pirã kugmĩnh tũg vễ,” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “ã mré ẽg

mũnh mũ,” he mũ gé. Kĩ ag tóg barco ki ge mũ, goj kri mũ jé. Hã ra ag tóg nén ù kãgmĩg tũ pẽ nĩ, kuty ên kã.

⁴ Tỹ vaj kỹ kusã pẽ ki, rã tỹ jun ke mũ ra Jesus vỹ ga fyr tá jẽ nĩ, hã ra ag tóg ti ki kagtĩg nỹtĩ ver. ⁵ Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag mỹ pirã ù kãgmĩg tũ?” he mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. ⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “rede tỹ barco pẽgja tá fón,” he mũ, “kỹ ãjag tóg kugmĩnh ke mũ, pirã ti,” he tóg mũ. Kỹ ag tóg ke mũ. Kỹ tóg fór mũ, rede ti, kỹ ag tóg kãtãnfyn kórég nỹtĩ, ti kufy tĩn kỹ, pirã e nỹtĩn kỹ. ⁷ Kỹ ù tóg Pedro mỹ: “ẽg Senhor hã vỹ,” he mũ. Jesus tỹ ù to há pẽ ên vỹ Pedro mỹ ke mũ. Kỹ Pedro tóg ti vỹ tag to ã kur rĩnh mãn mũ. Kunũnh ja ti nĩ, ti kur ti. Æ kur rĩnh kỹ tóg barco ki kãkutẽ kỹ (tóg) goj kãmĩ tĩ mũ sir, ti tỹ Jesus kukãm tĩg jé, goj kãmĩ. ⁸ Hã ra ag tóg ti nón barco kãmĩ mũ mũ gé, rede ên raran ag tóg mũ mũ. Kakó ti nĩ ha, goj fyr ti, 100 (ke) metros hỹn.

⁹ Ag tỹ vagvag ke pa kỹ ag tóg Jesus jãkã vég mũ sir. Pirã kugjin tóg nĩ nĩ, kỹ êmĩ tóg tá ti rã nĩ gé. ¹⁰ Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “ãjag pirã gé kãmũjẽg,” he mũ. ¹¹ Kỹ Simão Pedro tóg barco kãra rã kỹ rede ên raran mũ. Goj fyr kukãm tóg ma tĩ mũ, kỹ tóg vag ke mũ sir, tar tá. Hã ra tóg fór nĩ, rede ti, pirã tỹ, 150 (ke) hỹn, pirã mág tãvĩ. Hã ra rede tóg jar ja tũ nĩ, ti e tãvĩ nỹtĩ ra. ¹² Kỹ Jesus tóg ag mỹ: “konh kãmũjẽg,” he mũ. Hã ra ag tóg ti mỹ: “tỹ ã ù

nĩ?” he jãvãnh nỹtĩgĩ. Ti ki kanhró ag tóg nỹtĩ, ti tỹ tỹ ẽg Senhor nĩn ki. ¹³ Kỹ Jesus tóg ag mỹ êmĩ ên kã vẽnh ken mũ sir, pirã ti ke gé.

¹⁴ Jesus tỹ ag mỹ vẽnh ven tãgtũ vỹ ha, ên kã, ti ter kar kỹ rĩr mãn kar kỹ.

Jesus tỹ Pedro mré vēmén

¹⁵ Ag jẽn kar kỹ Jesus tóg Simão Pedro mỹ: “Simão!,” he mũ. “João kósin!,” he tóg. “Ã mỹ iso há tãvĩ nĩ, ã mré ke ag tỹ iso há nỹtĩ ên kãfór?” he tóg, Jesus ti, Pedro mỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “hỹ, hã vỹ,” he mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há pẽ nĩn ki,” he tóg, Pedro ti, Jesus mỹ. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ inh vỹ tómnĩ,” he mũ.

¹⁶ Kỹ tóg ti mỹ vỹ mãn mũ, Jesus ti, Pedro mỹ. “Simão!,” he mãn tóg. “João kósin!,” he tóg. “Ã mỹ iso há nĩ?” he tóg. Kỹ tóg ti mỹ: “hỹ, hã vỹ,” he mãn mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há nĩn ki,” he mãn tóg. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ inh vỹ tómnĩ,” he mãn mũ gé.

¹⁷ Kỹ Jesus tóg ti mỹ vỹ mãn mũ gé, vỹ tãgtũ han kỹ. “Simão!,” he tóg. “João kósin!,” he tóg. “Ã mỹ iso há nĩ?” he tóg. Kỹ tóg Pedro mỹ e tĩ, ti tỹ ti mỹ ke tãgtũ han kỹ. Ti ki jẽmẽ tãgtũ han tóg, hã kỹ tóg ti mỹ e tĩ. Kỹ tóg ti mỹ: “nén kar ki kanhró ã tóg nĩ,” he mũ. “Ki kanhró ã tóg nĩ, isỹ ã to há nĩn ki,” he tóg, Jesus mỹ, Pedro ti. Kỹ Jesus tóg ti mỹ: “kỹ ù tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ inh vỹ

tómnĩ,” he mǎn mũ. ¹⁸ “Ă mǎ sóg ki hǎ tó mũ, ha mē,” he tóg mũ. “Ă kyrũ kǎ ă tóg ă kur rĩnh kũ ă tũ hēn ra tũg sór mũ ẽn ra tũg ja nĩgtĩ. Kejēn ă kófa nĩnh ke vē. Ẽn kǎ ă tóg ag mǎ ă nĩgé tũ vēnh kri tũ tam kenh mũ, kũ ag tóg ă senh mũ, ha vemnĩ, kũ ag tóg ă pére mũnh mũ, ă tũ hē ra tũg sór tũ ẽn ra,” he tóg, Jesus ti, Pedro mǎ. ¹⁹ Ti tũ ti mǎ ag tũ ti tén ke tó vē. Hǎ ra ag tóg Topē tũ tũ ún mág nĩ venh ke mũ, ag tũ Pedro tén ke tugrĩn. Tag tó ti, Jesus ti, Pedro mǎ. Tag pǎte tóg ti mǎ: “mũ jé ha, inh mré,” he mũ gé sir, Jesus ti.

Jesus tũ João to Pedro mǎ vĩ

²⁰ Ag mũn kũ Pedro tóg vēsỹjãm ẽvǎnh kũ (tóg) ũ tũ Jesus nón kǎtĩg mũ ẽn vég mũ gé, Jesus tũ ũ to há tǎvĩ ẽn. Ag jēn rén ja ẽn tá tóg Jesus rǎ hǎ nĩ ja nĩ, ti mré tóg jagnē to grēn ke kũ nĩ ja nĩ, Jesus tũ ũ to há tǎvĩ ẽn. Ẽn kǎ tóg Jesus ti mǎ: “ũ nỹ hỹn ă ven ke mũ, pǎ'i ag mǎ?” he ja nĩ. Ẽn hǎ vỹ Jesus nón tũg mũ, Pedro tũ ti mré tũg kũ. ²¹ Pedro tũ ti tũ ag nón kǎtĩ mũ ve kũ tóg Jesus mǎ: “jǎvo ũ tũ ẽg nón kǎtĩg mũ tag ti?” he mũ. ²² Kũ Jesus tóg ti mǎ: “sỹ ti mǎ nén tó mũ vỹ vyr mǎ nĩ,” he mũ. “Kũ sỹ ă mǎ nén tó mũ vỹ vyr mǎ nĩ gé,” he tóg mũ. “Sỹ ti mǎ: “ter ke tũ ă tóg nĩ, isỹ vỹn ke ve jé ă tóg ke mũ,” he sór mũ ra sóg ti mǎ tónh ke mũ vē,” he tóg. “Ă hǎ mǎ sóg ă tũ tónh ke mũ, hǎ kũ sóg ă mǎ: mũ jé ha, inh mré, he mũ,” he tóg, Jesus ti, Pedro

mǎ. Ti tũ ũ tũ ag mré kǎtĩ mũ ẽn to ken hǎ vē.

²³ Jesus vĩ tag tugrĩn vēnh kar tóg ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he tũ, Jesus ki ge kũ nỹtĩ kar ag. Hǎ ra Jesus pi(jé) ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he ja nĩgtĩ!. Ti to tóg: “sỹ ti mǎ: ter ke tũ ă tóg nĩ, isỹ vỹn ke ve jé ă tóg ke mũ, he sór mũ ra sóg ti mǎ tag tónh ke mũ vē,” he ja nĩ, Pedro mǎ, ũ ẽn to. Hǎ kũ ti to: “ter ke tũ ti nĩ,” he tũg nĩ.

João tũ vēnh kǎmén

²⁴ João vỹ tũ inh nĩ. Inh hǎ vỹ tag ve kǎn ja nĩ, hǎ kũ sóg rán. Ki hǎ tó sóg tũ, vēnh kar vỹ tag ki kanhró nỹtĩ. ²⁵ Hǎ ra sóg Jesus tũ nén hyn han mũ ẽn rán kǎn ja tũ nĩ. Ti tũ nén hyn han mũ ẽn vỹ e tǎvĩ nỹtĩ, e tǎvĩ. Ẽg tũ tag rán kǎn sór mũ ra ẽg tóg livro tũ hēn ri ke hyn han ke mũ vē. Kũ ẽg hỹn hē tá livro kar tag vin han ke mũ? Sĩ ti nĩ, ẽg ga ti, kũ ẽg tũ hē tá livro tag vin han ke tóg tũ tĩnh mũ, ẽg tũ Jesus tũ nén hyn han ja ẽn rán kǎn sór mũ ra.

Hǎ vē.

APÓSTOLO AG TỠ NĒN HAN KĀME

¹ Teófilo, inh livro ve ki sóg ã mỹ Jesus tỹ nén han kar tó ja nĩ, ti tỹ nén han vén mũ ãn ti, ti tỹ nén han rén ãn ti ke gé. Ti tỹ ãn kanhrãn mũ ãn rán sóg huri ke gé. ² Kỹ sóg ti tỹ kanhkã ra tãpry mũ rán huri ke gé. ã tỹ kanhkã ra tãpry to hã tóg apóstolo ag mré vēmén ja nĩ ver, ã tỹ ãn kuprẽg mũ ag mré. Topẽ kuprĩg tỹ ti mỹ nén tó mũ ãn tó tóg mũ ag mỹ, ag tỹ ki hã han jé. ³ ã ter kar kỹ Jesus tóg ag mỹ vãnh ven tỹ hẽn ri ke han ja nĩ, kurã tỹ 40 (ke) ki. Rĩr mãn kỹ tóg ag mỹ vãnh ven ja nĩ, ti tỹ ãn kuprẽg ja ãn ag mỹ. Ag tỹ ti ve kỹ, ag tỹ ti mré vēmén kỹ ag tóg ti rĩr jẽ ki kanhró nỹtĩ, apóstolo ag. Ag mỹ tóg Topẽ tỹ tỹ ãn pã'i nĩ kãmén mũ, Jesus ti.

⁴ Kejẽn tóg ag mré nĩ nĩ. Kỹ tóg ag mỹ: “ver cidade tỹ Jerusalém tá kãpa tũg nĩ,” he mũ. “Tá nỹtĩ kỹ Topẽ tỹ ãn ag mỹ nén tó ja jãvãnh nĩ,” he tóg, “isỹ ãn ag mỹ nén tó ja ãn ti,” he tóg. ⁵ “João vỹ goj tỹ ãn kygpe ja nĩgĩ,” he tóg. “Hã ra kãnhmar ãn ag tóg Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ venh ke mũ. Sỹ ãn ag kypenh ken hã vẽ,” he tóg, Jesus ti. Kỹ tóg tĩ mũ sir.

Jesus tỹ kanhkã ra tĩg

⁶ Kejẽn ag tóg vãnh mãn mãn mũ sir, Jesus tỹ ãn vin mũ ag. Kỹ tóg ag mré nĩ nĩ,

Jesus ti. Kỹ ag tóg ti mỹ: “Senhor,” he mũ. “ã mỹ ãn ri ãn pã'i mág fẽg mãn mũ, ãn povo tỹ Israel tỹ pã'i mág?” he ag tóg ti mỹ.

⁷ Hã ra tóg ag mỹ: “vó,” he mũ. “Topẽ hã ki kanhro nĩ,” he tóg. “ãn ag tỹ pijé,” he tóg. “Kurã ãn ki kanhrãn ke tũ ãn ag tóg nĩ, Topẽ tỹ ãn ag pã'i mág fẽg mãn ke kurã ti. Topẽ hã ne kurã tag tónh ke mũ,” he tóg. ⁸ “Hã ra Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ãn ag jagrẽ nĩnh ke mũ. Kỹ ti hã vỹ ãn ag tar han ke mũ, ãn ag tỹ inh kãmén jé. Cidade tỹ Jerusalém tá ãn ag tóg inh kãmén ke mũ, ga tỹ Judéia tá ke gé, ga tỹ Samaria tá ke gé, ga fyn ja tá hã ke gé mỹr,” he tóg, Jesus ti.

⁹ ã tỹ tag tó kar kỹ tóg vãhã kynh mỹ tãpry mũ sir ag rĩnve, kỹ kanhkã góg vỹ ti kri rũm ke mũ sir, ti ve mãn tũ ag tóg nĩ sir. ¹⁰ Hã ra ag tóg kanhkã tũg nỹm mũ, ag tỹ ti tũg ven kỹ, ti tỹ ãn vin mũ ag.

Kỹ vãhã ãn régre ag tóg tá nỹtĩ, kur kupri rĩnh kỹ. Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag vẽ, ãn régre ãn ag. ¹¹ Kỹ ag tóg ag mỹ: “ha vé, Galiléia tá ke,” he mũ. “ãn ag hã ne tóg kanhkã tá ãn vãnh nỹtĩ nĩ,” he ag tóg. “Jesus vỹ vỹn kenh mũ, ti tũg ja ãn ri ke han jé tóg ke mũ. Ti tỹ kanhkã ra tãpry vẽ, hã ra tóg tá kãtère mãn ke mũ gé,” he ag tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag, Jesus tỹ ãn vin mũ ag mỹ.

Ag tỹ Matias fẽg

¹² Kỹ Jesus tỹ ãn vin mũ ag tóg vỹnvỹn ke mũ sir, Jerusalém ra, krĩ tỹ Oliveiras

tá kāmũ kÿ. Jerusalém kakó kã ti nĩ, 1 quilômetro tá ti nĩ hÿn, krĩ tÿ Oliveiras ti.

¹³ Ag tÿ Jerusalém tá junjun kÿ ag tóg ãn to jãpny jafã to jãpny mũ, tá nÿtĩ jé, ãn kri. Û tÿ tá nÿtĩ ag hã vë: Pedro, João, Tiago, André, Filipe, Tomé, Bartolomeu, Mateus, Tiago ù hã vÿ: Alfeu kósin, he mũ, Simão ke gé, vĩ tar han tĩ tag ti, Judas ke gé, Tiago kósin tag ti. ¹⁴ Ag kar ên tóg Topê mré vĩ mũ, jagnê mré, ùn tÿtã fag mré hã, Maria fi mré hã, Jesus mÿnh ên fi, Jesus jãvy ag mré hã ke gé, ha mẽ.

¹⁵ Kejên Jesus mré ke tÿ hên ri ke ag vÿ tá nÿtĩ nĩ, ãn to jãpny jafã ên tá, ù tÿ 100 kri 20 (ke) hÿn.

¹⁶ Kÿ Pedro vÿ tóg jêg nê mũ, kÿ tóg: “ha vé, ãnh kanhkã!,” he mũ. “Vãsÿ tóg rán kÿ nĩ, Judas to,” he tóg. “Topê kuprĩg tóg Davi krĩn ja nĩgtĩ, ti tÿ Judas to rán jé,” he tóg. “Hã ra tóg ki hã tó ja nĩ, vënh rán ki,” he tóg. “Ag jãmĩ tóg kãtĩg ja nĩ, Judas ti, ù tÿ Jesus kãgmĩnh ke mũ ag jãmĩ. ¹⁷ Hã ra tóg tÿ êg mré ke ja nĩ, kÿ ti tÿ nén han mũ tóg êg tÿ nén han mũ ri ke ja nĩ gé,” he tóg, Pedro ti. ¹⁸ “Hã ra tóg Jesus kato jãnkamy mãn ja nĩ, kÿ tóg jãnkamy ên tÿ êpÿ kajãm ja nĩgtĩ. Hã ra tóg ã nunh kã vënh jãján ja nĩ, kÿ tóg tam ke kÿ kutê ja nĩ, kÿ ti nug tóg jar ja nĩ, kÿ ti nug tóg kãkutê ja nĩ, kÿ tóg ter ja nĩ, Judas ti,” he tóg, Pedro ti.

¹⁹ “Kÿ Jerusalém tá ke kar ag tóg mẽg mũ sir, hã kÿ ag tóg

ti japÿ to: Aceldama, he mũ, hã vÿ: êpÿ kyvénh, he mũ, êg vĩ ki,” he tóg, Pedro ti.

²⁰ “Êg tÿ Topê mÿ jãn jãn jafã ki tag tóg rán kÿ nĩ, hã mẽ: ên jamã vÿ vag ke mũ, ù pi(jé) ki êmãn mãn mũ’, he tóg, vënh rán ki, Judas to,” he tóg, Pedro ti. “Kÿ ù vÿ ge nĩ gé, hã mẽ: ù ù tÿ ti jêg ja kã jënh ke kÿ ti rãnrãj han ke vë, he tóg mũ gé, vënh rán ki,” he tóg, Pedro ti. ²¹ “Hã kÿ êg tÿ êg mré mũ tĩ ù jãvãnh ke vë. Jesus mré tóg tĩg ja nĩgtĩ, êg tÿ ùn jãvãnh ke mũ ti, kÿ tóg Jesus tÿ ga mĩ tĩ ên ve ja nĩgtĩ gé. ²² João tÿ Jesus kype ve ja tóg nĩ gé. Jesus tÿ kanhkã ra tãpny ve ja tóg nĩ gé. Jesus tÿ nén han mũ kar ve ja tóg nĩ, êg tÿ ùn jãvãnh ke mũ ti. Kÿ tóg sir Jesus rĩr mãn tónh ke mũ êg mré,” he tóg, Pedro ti.

²³ Kÿ ag tóg ùn régre ag vin mũ, hã vÿ: José, he mũ, ti jyjy ù hã vÿ: Barsabás, he mũ. Fóg tÿ ti jiji hã vÿ: Justo, he mũ. Ti mré ag tóg Matias fêg mũ gé. ²⁴ Kÿ ag tóg Topê mré vĩ mũ, kÿ ag tóg tag tó mũ, ha mẽ. “Êg jóg!,” he ag tóg ti mÿ. “Êg tÿ nén to jykrén mũ ki kanhró ã tóg nĩ,” he ag tóg mũ. “Ã hÿn ù tÿ hê kuprêg, ùn régre tag ag kã, ²⁵ ti tÿ êg mré ã rãnrãj tag han jé, ti tÿ tÿ êg mré apóstolo jê jé? Judas vÿ ã rãnrãj tovãnh, kÿ tóg ã tÿ ra tĩg ke ên ra vyr. Kÿ ù tÿ hê nÿ ti jêg ja kã jënh mũ ha?” he ag tóg mũ, Topê mÿ. ²⁶ Kÿ ag tóg to jogar he mũ sir, hã ra Matias tóg Judas jêgja kã jê nĩ. Hã kÿ tóg tÿ ù tÿ 11 (ke) ag mré

ke nī sir, tỹ tóg apóstolo jě sir.

2

Topě kuprīg tỹ tỹ ěg jagrě

¹ Vāhā tóg festa tỹ Pentecostes kurā tá krỹg mū. Kỹ vėnh kar vỹ vėnh mǎn kỹ nỹtĩ nĩ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ěn ag.

² Kỹ vāhā kanhkā tá kóho ri ke tóg mē há tĩ, króg he mū ěn ti. Kỹ ĩn tóg kóho ri ke ěn tỹ fór mū. Hā ra ag tóg ĩn ěn ki nỹtĩ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag.

³ Kỹ ag tóg nén nē vėg mū, hā ra tóg tỹ pĩ gru hā pē nĩ, nén nē ěn ti. Vėnh kǎpópǎm kỹ tóg nĩ nĩ, pĩ gru hā pē ěn ti. Kỹ tóg ag kri nĩ' nĩ' he kǎn mū, pĩ gru hā pē ěn ti. ⁴ Kỹ Topě kuprīg tóg ag ki ge kǎn mū, kỹ ag tóg vėnh vĩ ũ tugtó mū, Topě kuprīg tỹ ag krĩn kỹ, ti tỹ tỹ ag jagrě nĩn kỹ.

⁵ Hā ra Jerusalém tá ke ũ ag tóg Topě to há nỹtĩ gé. Israel ag vė gé, hā ra ag tóg povo tỹ hėn ri ke mĩ mogmog ja nĩ. Hā kỹ ag vĩ tóg tó tỹ hėn ri ke nĩ.

⁶ Ag tỹ kóho ri ke ěn mē kỹ ag tóg vėnh mǎn mū. Kỹ ag tóg ājag vĩ e ěn ki Pedro ag tỹ nén tó mū mēg mū. ⁷ Kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ag fe tỹ hėn ri ke nĩn kỹ ag tóg: “ha vé, Galilėia tá ke ag vė mỹr,” he mū. “Galilėia tá ke ag vỹ vyr mỹ vĩ nỹtĩ. ⁸ Hā ra ěg tóg ěg vĩ pē ki ag vĩ jēmėg mū,” he ag tóg. ⁹ “Ĕg kǎ ũ ag tóg Pártia tá kǎmū mū, kỹ ũ ag tóg Média tá kǎmū mū gé, ũ ag tóg ga tỹ Elǎo tá kǎmū mū, ũ ag tóg ga tỹ Mesopotǎmia tá kǎmū mū, ũ ag tóg Judėia tá kǎmū mū, ũ ag tóg Capadócia

tá kǎmū mū, kar kỹ Ponto tá, Ásia tá, ¹⁰ Frígia tá, Panfília tá, Egito tá, ga tỹ Lıbia tá, cidade tỹ Cirene ěn mǎ tá. ũ ag tóg cidade tỹ Roma tá kǎmū mū gé. ¹¹ ũ ag tóg tỹ Israel nỹtĩ, kar kỹ ũ ag tóg tỹ fóg tỹ Israel jykre han mū nỹtĩ gé. ũ ag tóg goj vǎso tỹ Creta tá kǎmū mū, ũ ag tóg ga tỹ Arábıa tá kǎmū mū gé. Ĕg kar tóg ěg vĩ pē ki ag tỹ Topě kǎmėn mū mēg mū, ag tỹ Topě tỹ nén han ja kǎmėn mū ti, Topě tỹ milagre hyn han ja ěn ti,” he ag tóg. ¹² Ājag mỹ e tĩn kỹ ag tóg jagnė mỹ: “ne nē hỹn’?” he mū. Ag fe tóg jũrũn ke mū, ag tỹ ge ve ja tũ nỹtĩn kỹ.

¹³ ũ ag tóg hā ra nyg mū. “Kronkron kỹ ag kǎgter mū mỹr,” he ag tóg.

Pedro tỹ ag mỹ Topě vĩ tó

¹⁴ Kỹ Pedro tóg ũ tỹ 11 (ke) ag mré jėgnė mū, kỹ tóg jamǎ hár(a) ag mỹ: “inh kanhkǎ’,” he mū. “Jerusalém tá ke’,” he tóg. “Jēmė há han ra, sỹ ājag mỹ nén tó mū ti,” he tóg. ¹⁵ “Ājag hā tóg ěg to: kronkron kỹ ag kǎgter mū, he mū. Hā tũ vė hā ra. 9 horas vė ver, meio dia to hǎn sa mỹr,” he tóg. “Ag kronkron kỹ ag tóg rǎkǎnh kỹ kronkron kỹ kǎgter mũgtĩ, ũn kronkron mū ěn ag,” he tóg. “Hā kỹ ěg tóg kron ja tũ nĩ,” he tóg, Pedro ti.

¹⁶ “Hā ra tóg vǎsỹ rǎn kỹ nĩ, ěg tỹ ũri nén vėg mū ti. Topě vĩ tó tĩ tỹ Joel tóg vǎsỹ tag tó ja nĩ, ha mē: ¹⁷ “kurǎ tỹ ěgno to hā sóg inh kuprīg jėnėnh mū, vėnh kar mỹ, tĩ tỹ tỹ ājag jagrě

nĩ jé," he ja tóg nĩ, Topě ti. "Kỹ ãjag krē ag tỹ fag mré Topě vĩ mẽ kỹ tónh ke vễ. Kyrũ ag tỹ nén nễ venh ke vễ. Kófa ag tỹ vễnh pétinh ke vễ. ¹⁸ Sỹ inh camarada ag mỹ inh kuprĩg jẽnẻnh ke vễ gé, fag mỹ ke gé. Kỹ fag tóg inh vĩ tónh ke mũ gé," he tóg, Topě ti. ¹⁹ "Ajag tỹ nén han vánh han jé sóg ke mũ gé, ãjag mỹ, kanhkā tá, ga tá ke gé, ẻprā, kyvénh mỹr, pĩ mỹr, nĩja mỹr. ²⁰ Kỹ rā tỹ kutyg ke vễ, kysā kyvénh ke vễ gé. Kar kỹ Topě kurā vễ sir, kurā mág ẻn ti. ²¹ Kỹ ử tỹ Topě mỹ nén kar to vĩ mũ ẻn kren ke vễ sir," he tóg, Topě ti. Joel tỹ tón hā vễ, vāsỹ," he tóg, Pedro ti.

²² "Inh kanhkā', inh vĩ jẻmẻ ra," he tóg. "Nazaré tá Jesus vễ mỹr," he tóg. "Ti hā tóg nén han vánh hyn han ja nĩgtĩ, Topě jykre hyn han ja tóg nĩgtĩ, Topě tỹ ti jẻnẻnh kỹ. Hā ra Topě tóg Jesus mỹ tó ja nĩ, ti tỹ milagre ẻn hyn han jé. Kỹ tóg ajag rĩnve hyn han, ajag tỹ ve jé, Jesus to jykrẻn jé. Hā kỹ ajag tóg vé," he tóg, Pedro ti. ²³ "Hā ra Topě tóg ajag mỹ ti fẻg sỏr ja nĩ, Jesus ti. Kỹ tóg to jykrẻn kỹ ajag mỹ ti fẻg ja nĩ. Jāvo ajag tóg ka to ti sa ja nĩ, ti tẻn ja ajag tóg nĩ. Kỹ ử tỹ ka to ti sẫg mũ ẻn ag jykre vỹ pāno tāvĩ nĩ. ²⁴ Hā ra Topě tóg ti rĩn mẫn ja nĩ, hā kỹ tóg vẻser jagẻgtar ẻn tỹ tũ' he ja nĩ ti mỹ. Hā kỹ tóg vẻser jamā tá nĩg mág ja tũ nĩ, Jesus ti," he tóg, Pedro ti.

²⁵ "Hā kỹ Davi tóg Jesus jo tag tó ja nĩ, kỹ tóg Jesus tỹ ã jóg mré vĩ ri ke nĩ. Ti to tóg: "ẻg

jóg'," he ja nĩ. "Ả vẻg isóg nĩ nĩ," he ja tóg nĩ. "Inh pẻgja tá ã tóg nĩ nĩ, hā kỹ sóg krỏnh ke tũ nĩ," he ja tóg nĩ, Davi ti. ²⁶ "Hā kỹ inh fe tóg mrin ke mũ. Vĩ sér han isóg nĩ nĩ. Iser kỹ inh fár tóg nỹnh ke mũ, hā ra sóg to krĩ kufy tũ nĩ. ²⁷ Inh kuprĩg vỹ vẻnh kuprĩg jamā tá nĩnh ke tũ nĩ. Inh fár vỹ vag ke tũ nĩ gé, sỹ tỹ ã tỹ kuprẻg ja nĩn kỹ," he ja tóg nĩ, Davi ti, Topě mỹ. ²⁸ "Inh kanhrān ã tóg nĩ nĩ, isỹ kanhkā to ẻpy ẻn ve há han jé, kanhkā to ẻmĩn ẻn ti. Isỹ ã mrẻ nĩn kỹ tóg inh mỹ sér tāvĩ tĩ," he ja tóg nĩ. Davi tỹ Jesus tón hā vễ," he tóg, Pedro ti.

²⁹ "Inh kanhkā'," he tóg. "Ễg jóg'jóg tỹ Davi kāmẻn há han jé sóg ke mũ ajag mỹ," he tóg. "Vāsỹ ti ter mỹr, kỹ ag tóg vẻnh kej tá ti pẻju, hā ra ẻg tóg vẻg tĩ, ti kej ti, Davi kej ti," he tóg. ³⁰ "Ả tỹ ga mĩ tĩg kỹ tóg hā ra Topě vĩ tó tĩ ja nĩgtĩ, Davi ti. Topě tóg ti mỹ: "ả krẻ'krẻ ag kả ử vỹ tỹ pả'i tỹ rei nĩnh mũ," he ja nĩgtĩ, Topě ti. ³¹ Topě vĩ tag kri fi kỹ tóg Cristo rĩn mẫn ke tó ja nĩgtĩ gé, Davi ti. Hā kỹ tóg ã vĩ ẻn tó ja nĩgtĩ. Cristo pi(jẻ) vẻser jamā tá nĩg mág han', kỹ ti fár vỹ vag ja tũ nĩ gé," he tóg, Pedro ti.

³² "Cristo vễ, hā vỹ: Jesus, he mũ. Topě vỹ ti rĩn mẫn, kỹ ẻg kar tóg ti ve ja nĩgtĩ," he tóg. ³³ "Topě tóg ti mỹ: "kunĩg, inh pẻgja tá nĩ," he ja nĩ, Jesus ti mỹ. Kỹ ẻg jóg tóg ti mỹ ã tỹ ẻg mỹ nẻn tó ja fẻg, hā vỹ: Topě kuprĩg, he mũ. Hā kỹ tóg ẻg mỹ tỹ jagrẻ han mũ, Topě kuprĩg tỹ, Jesus ti. Hā kỹ ajag

tóg ũri tag vég mũ, tag mễg mũ,” he tóg, Pedro ti.

34 “Davi hã tóg rĩr mãn ja tũ nĩ ver, kanhkã ra tóg tãpɾy ja tũ nĩ ver, ge ra tóg tag tó ja nĩ, ha mẽ: “ĕg jóg mág vỹ inh Senhor mỹ tag tó ja nĩ, hã vỹ: “nĩ ra ver, inh pĕgja tá,” he ja tóg nĩ, 35 “sỹ ă kato vāsānsān mũ ag tỹ ă jakrēm vin jé, ag sigse jé,” he ja tóg nĩ. Davi tỹ tón hã vĕ,” he tóg, Pedro ti.

36 “Jesus tag hã vỹ, ăjag tỹ ka to ũn sãg mũ tag hã vỹ: tỹ ĕg Senhor nĩ, he mũ,” he tóg. “Topĕ vỹ ti to: “tỹ tóg Cristo nĩ,” he mũ. “Tỹ tóg vĕnh kar Senhor nĩ,” he tóg. Ĕg tỹ vĕnh vỹ tag kri finh ke vĕ. Ĕg povo tỹ Israel tỹ ti ki kanhrān ke vĕ, ĕg vỹ tag kri nĩm ke vĕ,” he tóg, Pedro ti, ũ tỹ vĕnh mãn kỹ nỹtĩ kar ag mỹ.

37 Ag tỹ ti vỹ jĕmĕ kỹ ti jykɾe tóg ag kãra rã mũ sir. Kỹ ag tóg ti mỹ: “kỹ ĕg hỹn hĕ ri kenh mũ, vỹ?” he mũ, Jesus tỹ ũn vin mũ kar ag mỹ ke gé.

38 Kỹ Pedro tóg ag mỹ: “ăjag jykɾe tovānh ra,” he mũ. “Kỹ ĕg tóg ăjag kygpenh ke mũ, Jesus Cristo jiji tó kỹ,” he tóg. “Kỹ Topĕ tóg ăjag mỹ ăjag tỹ ti vỹ mɾanh ja ĕn tỹ vĕnh pãte fón ke mũ. Kỹ ăjag tóg Topĕ kupɾĩg tỹ jagrĕ nỹtĩnh mũ gé, Topĕ tỹ ăjag mỹ ti jĕnĕn kỹ. 39 Ti tỹ ăjag hã mỹ ti nĩm ke vĕ inhhã, ăjag krĕ mré hã ke gé. Ti tỹ ũn mỹ vĕnh vỹ jĕnĕg mũ kar ag mỹ tóg nĩm tĩ, Topĕ ti, ĕg jóg mág ti, ag tỹ ver kuvar há tá mũ hã ra,” he tóg, Pedro ti.

40 Vĩ tỹ hĕn ri ke han tóg, Jesus kãmĕn kỹ. Ag jyvĕn tóg mũ gé, kỹ tóg ag mỹ: “Jesus mỹ: “inh kren han nĩ,” hemnĩ,” he mũ. “Ĕg kar vỹ vĕnh jykɾe pãno han kãn, ă jykɾe han vānh nỹtĩn kỹ. Kỹ inh kren han nĩ, hemnĩ, Jesus mỹ,” he tóg, Pedro ti.

41 Ũ tỹ ti vỹ han mũ ag kygpĕg ag tóg mũ sir. Kurã ĕn kã ũn kygpe kỹ nỹtĩ ag vỹ tỹ ũ tỹ 3 mũl nỹtĩ hỹn, hĕn ri ke mũn. 42 Ĕn ag vỹ kurã kar ki Jesus tỹ ũn vin mũ ag vỹ jĕmĕ jé vĕnh mãn tĩ, jagnĕ ve jé ke gé. Kỹ ag tóg Jesus jamĩ ko mũ sir. Kỹ ag tóg ti mré vỹ mũ gé, kurã kar ki.

Jesus ki ge mũ ag jykɾe ti

43 Kỹ Jesus tỹ ũn vin mũ ag tóg ĕg tỹ nĕn han vānh tỹ hĕn ri ke han tĩ nỹtĩgtĩ. Hã kỹ vĕnh kar tóg Topĕ kamĕg tĩ. 44 Jãvo ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg jagnĕ mré vĕnh jykɾe pĩr han mũgtĩ. Kỹ ag kuge vỹ jagnĕ tũ ri ke nỹtĩ. 45 Ũ ag tóg ăjag kuge ũ vāvām mũ gé, jãnkamy kato, kỹ ag tóg ũn jãnkamy tũ ag mỹ vĕnh kãpópām mũ. 46 Kurã kar ki ag kar tóg Topĕ jo ĩn ra mũ tĩ, ag tỹ ti mré vỹ jé. ăjag ĩn kãki ag tóg Jesus jamĩ ko mũgtĩ gé. Jatun mỹ ag tóg sir jĕgĩĕg mũ. Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir. 47 Kỹ ag tóg Topĕ mỹ: “há ti nĩ,” he ti gé. Jó vĕnh kar tóg ag to há nỹtĩ gé. Kỹ Topĕ tóg kurã kar ki ũ ag mỹ krĩ há nĩm tĩ gé, kỹ ag tóg ti ki ge mũ, ag krenkren jé. Hã kỹ ag tóg komĕr hã e nỹtĩ.

3

Ūn grī tỹ há' he

1 Kejēn Pedro tóg João mré Topē jo ĩn ra mũ mũ, meio dia pāte 3 horas ki. Israel ag tỹ Topē mré vĩ jafā vē, hā vỹ: 3 horas, he mũ.

2 Topē jo ĩn tá ũ tóg nĩ nĩ, ũn grī. Ā mũr mũ kã tóg ge nĩ. Topē jo ĩn jãnkã tá tóg nĩ nĩ, jãnkã sĭnvĩ he mũ ěn tá. Tá tóg: “inh mỹ nén ũ nĩm,” he nĩgtĩ, ũ tỹ Topē jo ĩn kãra ge mũ ag mỹ.

Ĕn va ag tóg kãmũ mũ, jãnkã tá ti nĩm jé. Kỹ João mré Pedro tóg Topē jo ĩn tá junjun mũ.

3 Ūn grī tỹ Pedro ag ve kỹ tóg ag mỹ nén ũ to vĩ mũ. 4 Kỹ Pedro ag tóg ti tũgnỹm mũ. Kỹ Pedro tóg ti mỹ: “Ĕg ki ěvãnh ra,” he mũ. 5 Kỹ tóg ag ki ěvãnh mũ. “Ag hỹn inh mỹ jãnkamy nĩm ke mũ,” he tóg.

6 Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “jãnkamy tóg inh mỹ tũ tĩ,” he mũ. “Sỹ nén ma tĩ hã tỹ sóg ã mỹ nĩm mũ, hã vỹ: Jesus Cristo jyjy hã tó kỹ, Nazaré tá ke ěn jiji tó kỹ sóg ã mỹ: ha jĕg, he mũ, ha mĩ tĩg, he sóg ã mỹ,” he tóg, Pedro ti, ũn grī mỹ. 7 Kỹ tóg ti pĕgja tá ti kãgmĩ kỹ ti fĕg mũ.

Kỹ vãhã ti pĕn tóg tar' he mũ sir, ti pĕn nãgnán ti. 8 Hũm hen kỹ tóg jĕ nĩ sir. Jĕg há' he tóg mũ sir. Mĩ tóg tĩ mũ sir. Ag mré tóg Topē jo ĩn kãra rã mũ sir. Tá tóg mĩ tĩ kỹ hũm hũm he mũ. Topē mỹ tóg vĩ há han mũ sir.

9 Kỹ vĕnh kar tóg ti vég mũ, ti tỹ mĩ tĩg kỹ, ti tỹ Topē mỹ vĩ há han kỹ. 10 Ag tỹ ti ve kỹ ag tóg ti ki kanhró nỹtĩ. “Topē jo

ĩn jãnkã tá nĩ ěn hã vē mỹr,” he ag tóg mũ. “Jãnkã sĭnvĩ he mũ ěn tá nĩ mũn hã vē mỹr,” he ag tóg mũ. “Vĕnh kar mỹ: inh mỹ nĩm, he tĩ ěn hã vē mỹr,” he ag tóg ti to. Kỹ tóg ag mỹ e tĩ sir. Ag fe tóg jũrũn ke mũ sir, ag tỹ ti ven kỹ.

Pedro tỹ Topē jykre kãmén mũ

11 Hã ra tóg Pedro mré João mré tĩ mũ, ũn grī ja ěn ti. Hã kỹ vĕnh kar tóg ag to vĕnh mãn mũ, Topē jo ĩn krĕm, pã'i tỹ Salomão he mũ ěn sala tá. Vĕnh kar ag mỹ tóg e tĩ, ũn grī ěn tỹ há' hen kỹ.

12 Ā tỹ ũn e ěn ag ve kỹ Pedro tóg ag mỹ: “inh kanhkã,” he mũ. “Ājag fe hã ne tóg jũrũn ke mũ,” he tóg. “Ĕg tỹ vĕsóg ki ti tỹ há' he tũ vē. Topē tỹ ti tỹ tĩg há' he vē mỹr. Ĕg tỹ vĕnh jykre kuryj han mũ ra ěg tóg ge han ki kagtĩg nỹtĩ vē,” he tóg, Pedro ti, ũn e ěn ag mỹ.

13 “Ĕg jóg'jóg ve ag vỹ Topē to há ja nỹtĩgtĩ, Abraão ti, Isaque ti, Jacó ti ke gé. Topē ěn vē mỹr, ũ tỹ ti tỹ há' he mũ ti,” he tóg. “Topē ěn vỹ ã kósin tỹ ũn mág han. Ti kósin hã vē, hã vỹ: Jesus, he mũ. Hã ra Ājag tóg fóg ag mỹ ti fĕg ja nĩgtĩ. Fóg tỹ pã'i tỹ Pilatos vỹ: “ti kavãn jé sóg ke mũ,” he mũ vē. Hã ra Ājag tóg ti mỹ: “nejé,” he ja nĩgtĩ. 14 Ū tỹ vĕnh jykre kuryj han mũ to Ājag tóg: “nejé,” he ja nĩgtĩ, Topē tỹ ũn kuprĕg mũ ěn to, Jesus ěn to. Hã ra Ājag tóg ũ tỹ ũn tén mũ to: “ti kyvãn ra,” he ja nĩgtĩ. 15 Ū tỹ ěg rĩnrĩr han tĩ ěn tén ja Ājag tóg nĩgtĩ

mÿr. Topē tóg hã ra ti rĩn mãn ja nĩ, ti ter mũ hã ra, kÿ ěg tóg ti ve ja nĩgtĩ,” he tóg, Pedro ti, ùn e ěn ag mÿ.

16 “Kÿ ěg tóg Jesus ki ge mũ. Hã kÿ Jesus tóg ùn grĩ ja tag tÿ tar' he mũ, ãjag tÿ ùn vég mũ tag ti, ãjag tÿ ùn ki kanhrãn mũ tag ti. Jesus vÿ ti tÿ ã ki rã han. Kÿ ti tÿ Jesus ki rã kÿ tóg há' he mũ sir, ãjag rĩnve,” he tóg, Pedro ti.

17 “Inh kanhkã’,” he tóg. “Ãjag tÿ ki kagtĩg nÿtĩn kÿ, hã kÿ ãjag tóg Jesus tén ja nĩgtĩ. Hã kÿ ãjag pã'i ag tóg ti tén ja nĩgtĩ,” he tóg.

18 “Hã kÿ Topē tóg vãsÿ rán kÿ nĩ ěn han. Topē vĩ tó tĩ ag kar tóg vãsÿ Jesus jagtar ke ti tó ja nĩgtĩ, Topē tÿ ag mÿ: ha tó, hen kÿ. “Topē tÿ ùn jĕnĕg mũ ěn tÿ jagtar ke vē, Cristo ti,” he ja ag tóg nĩgtĩ, Topē vĩ tó tĩ ag,” he tóg, Pedro ti.

19 “Kÿ ãjag jykre tovãnh nĩ. Topē jykre ki gemnĩ, Topē tÿ ãjag tÿ ti vĩ mranh tÿ tũ' he jé. 20 Hã kÿ ãjag tóg tÿ Topē mré ke nÿtĩ, kÿ tóg ãjag krĩ tÿ kãnhvÿ' henh ke mũ, Topē ti. Kar kÿ tóg ãjag mÿ ti jĕnĕ mãn mũ gé, ti tÿ ãjag mÿ ùn jĕnĕnh ke ěn ti, Cristo ti, hã vÿ: Jesus, he mũ,” he tóg, Pedro ti. 21 “Ti tÿ kanhkã tá nĩ vē ver. Ti tÿ ã kurã pétĕm kÿ tóg vãhã tá vÿn kenh mũ, Topē tÿ nĕn kar han mãn ke kurã ěn kã,” he tóg.

“Hã kÿ Topē tóg vãsÿ ã vĩ tó tĩ ag mÿ tó ja nĩgtĩ, ag tÿ vēnh kar mÿ ti vĩ tó jé, ti tũ ag kar mÿ. 22 Hã kÿ Moisés vÿ tag tó ja nĩ, ha mĕ: “Topē vÿ ãjag mÿ ã vĩ tó tĩ ù jĕnĕnh

ke mũ, ãjag mré ke ù, ti tÿ ãjag mÿ Topē vĩ tó jé, inh ri kĕn. ěn ti vĩ jĕmĕmnĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti. 23 “Û tÿ ti vĩ jĕmĕ jãvãnh ěn ter ke vē,” he ja tóg nĩgtĩ, “ěn pi(jé) tÿ Topē tũ nĩ’,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti,” he tóg, Pedro ti.

24 “Topē vĩ tó tĩ ag kar vÿ tó ja nĩgtĩ, ěg tÿ ùri vég mũ tag ti. Samuel vÿ tag tó vén ja nĩgtĩ, kar ti nón ke ag kar tóg tag tó ja nĩ gé vãhã,” he tóg, Pedro ti.

25 “Topē vĩ tó tĩ ěn krĕ vÿ tÿ ãjag nÿtĩ,” he tóg. “Ãjag jóg'jóg ve ag hã mré tóg jykrĕn ja nĩgtĩ, Topē ti, Abraão hã mré. Hã kÿ tóg Abraão mÿ: “ã kósin ù hã tigrĩn sóg vēnh kar to há nĩnh mũ,” he ja nĩgtĩ, Topē ti,” he tóg, Pedro ti. 26 “Ãjag hã mÿ tóg ã kósin jĕnĕ, ti rĩn mãn kÿ, Topē ti. ãjag hã mÿ tóg tó vén, ãjag tÿ tÿ Israel nÿtĩn kÿ. ãjag hã mÿ tóg tó, ãjag tÿ ãjag jykre pãno tovãnh jé. Ti tÿ ãjag krĩn sór vē, ãjag tÿ tovãnh jé, ãjag jykre pãno ěn ti,” he tóg, Pedro ti, ù tÿ Topē jo ĩn krĕm vēnh mãn kÿ nÿtĩ ěn ag mÿ.

4

Pã'i ag tÿ Pedro mré João to jũ

1 Ag tÿ ver vēmĕn kÿ nÿtĩ ra Topē tũ ki rĩr tĩ ag tóg tá jun-jun mũ. Topē jo ĩn to capitão vÿ ag mré tá jun mũ gé, Sادuceu ag ke gé, ù tÿ: “ěg hÿn rĩnrĩr mãn ke tũ nĩ ha, ěg ter kar kÿ,” he mũ ěn ag. 2 Pedro ag to ag tóg jũgũ mũ, ag tÿ: “Jesus vÿ rĩr mãn,” hen kÿ. “Kÿ ěg tóg ti ri kĕn rĩr mãn mũ

gέ, ēg ter kŷ,” he ag tóg, Pedro ag. Hã kŷ pã'i ag tóg ag to jũgũ mũ. ³ Hã kŷ ag tóg Pedro ag sigség mũ, vèse jafã kátá ag tóg ag vãm mũ, ag tŷ kátá nũgnũr pir han jé. Rãké ti nŷ ha, hã kŷ ag tóg: “ha ver kátá nũgnũr,” he mũ.

⁴ Hã ra ù tŷ hèn ri ke ag tóg Pedro ag vĩ mẽ ja nĩgtĩ, kŷ ag tóg sir ti vĩ kri fig mũ. Û tŷ 5 mìl (ke) ag vè, Jesus ki ge kŷ nŷtĩ ag, ēg tŷ ùn tŷtá fag mré tó tũ hã ra.

⁵ Tŷ vaj kŷ pã'i ag tóg vènh mãn mũ, kófa ag mré hã, Topè vĩ to professor ag mré hã. Jerusalém tá ag tóg vènh mãn mũ. ⁶ Topè tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág jyjy hã vŷ: Anás, he mũ. Ag pã'i mág ù jijin hã vŷ: Caifás, he mũ. Pã'i mág kanhkã ù jyjy hã vŷ: João, he mũ, kŷ ù jijin hã vŷ: Alexandre, he mũ. Pã'i mág mré ke kar ag vŷ tá vènh mãn kŷ nŷtĩ.

⁷ Vènh kuju ki ag tóg Pedro ag vin mũ, kŷ ag tóg: “ù nŷ ãjag mŷ vènh jykre tag nĩm, ãjag tŷ ùn grĩ ãn tŷ há' he jé?” he mũ. “Û jykre tŷ ãjag ti tŷ há' hé?” he ag tóg mũ, Pedro ag mŷ.

⁸ Kŷ vãhã Topè kuprĩg tóg Pedro krĩn mũ. Kŷ tóg: “ha vé,” he mũ. ⁹ “Nén ù há to ãjag tóg ēg kugmĩg mũ, ēg tŷ ùn grĩ tŷ há' he mũ ãn to,” he tóg. “Kŷ ãjag tóg vãhã ēg jykre jēmē sór mũ ha,” he tóg. ¹⁰ “Ãjag mŷ sóg ēg jykre tónh mũ, Israel kar tŷ ki kanhró nŷtĩ jé,” he tóg. “Jesus tigrĩn tóg há' hé, Nazaré tá ke ãn tigrĩn tóg tar jè nĩ, ãjag tŷ ù tŷ ka to sãg mũ ãn hã tigrĩn. Topè tóg ti rĩn

mãn ja nĩ, ù tŷ cruz to ter mũ ãn ti. ãn vŷ ti tŷ há' hé, ùn grĩ ja ãn ti,” he tóg, Pedro ti. ¹¹ “Jesus ãn hã to tag tóg rán kŷ nĩ, Topè vĩ tŷ rán kŷ nĩ ãn ki, ha mẽ: ãjag tŷ pó tŷ ãn han kŷ ãjag tóg pó ù fón, ti tŷ ãjag mŷ kórég nĩn kŷ. Hã ra Topè tóg pó ãn hã tŷ ãn nũna han mũ,” he ja tóg nĩ, Topè vĩ ki, Jesus to,” he tóg, Pedro ti.

¹² “Û pi(jé) ēg kren han ke mũ'. Topè tóg Jesus fēg inhã, ti hã tŷ ēg kren han jé, ti hã tŷ ěprã ke ag krenkren han kãn jé, kanhkã krēm ke kar ãn ag. Ęg kren han ke mũ ù venh ke tũ ēg nĩ mŷr,” he tóg, Pedro ti, pã'i ag mŷ.

¹³ Pã'i ag tŷ Pedro vĩ mẽ kŷ tóg ag mŷ e tĩ. “Ęg kamēg tũ ag tóg nĩgtĩ mŷr,” he ag tóg, Pedro to, João to ke gé. “Vènh rán sĩ ag nŷtĩ vè mŷr, escola ki ge mág ja tũ ag nŷtĩ vè,” he ag tóg. To jykrén kŷ ag tóg ag ki kanhró nŷtĩ. “Jesus mré ke ag vè,” he ag tóg mũ, Pedro ag to. Kŷ tóg ag mŷ e tĩ.

¹⁴ Hã ra ùn grĩ ja tóg tá jè ag mré. Kŷ ag tŷ ne tŷ ag kato vĩnh ke tóg tũ tĩ sir. ¹⁵ Kŷ ag tóg Pedro ag mŷ: “ha ver kãpa jēg,” he mũ. Kŷ pã'i ãn ag tóg ver jagnē mré to jykrén mũ. ¹⁶ Kŷ ag tóg: “Ęg hŷn ag tŷ hē ri kenh mũ ha'?” he mũ. “Jerusalém tá ke kar vŷ ag tŷ nén han mũ ki kanhró kar nŷtĩ. Kŷ ag jykre tóg vènh kar mŷ há nŷ. Kŷ ēg tŷ ag to: ag ón vè, hen kŷ tóg tŷ ùn nŷ sir,” he ag tóg jagnē mŷ. ¹⁷ “Ag tŷ hã ra vènh kar mŷ Jesus tó kŷ tóg tŷ ù nŷ gé,” he ag tóg.

“Kỹ ãg tỹ ag mỹ: ha tó mǎn tũg, henh ke vỹ,” he ag tóg. “Ăjag tỹ ti tó mǎn kỹ ãg tóg ăjag vóg kónǎn ke mũ ha, he jé ãg tóg ke mũ ag mỹ,” he ag tóg jagnẽ mỹ. ¹⁸ Kỹ ag tóg Pedro ag jé prẽr mǎn mũ. Kỹ ag tóg: “Ker ỹ mỹ tó mǎn hẽ’,” he mũ. “Ker Jesus tỹ vĩ mǎn hẽ’,” he ag tóg mũ ag mỹ.

¹⁹ Hã ra Pedro tóg João mré ag mỹ ke mũ. “Topẽ tóg ãg mỹ: “ha vãnh kar mỹ tó,” he ja nĩ. Ăjag tóg hã ra: “ker tó hẽ’,” he mũ. Æg hỹn ỹ tỹ hẽ vĩ han mũ’, Topẽ vĩ vó, ăjag vĩ vó?” he tóg ag mỹ. “Ne nỹ hỹn Topẽ mỹ há nĩnh mũ?” he tóg. “Æg mỹ tó,” he tóg. ²⁰ “Æg pi(jé) tó tũg mũ’, ãg tỹ nén vég mũ ti, Jesus tỹ ãg mỹ nén tó ja ãn ti,” he tóg ag mỹ, Pedro ti.

²¹ Hã ra pã’i ag tóg: “ker tó hẽ’, ker tó hẽ’,” he mǎn mũ gé. Kỹ ag tóg ag kygvãg mũ sir. Ăjag tỹ ag vóg kónǎn há ra ag tóg ag vóg kónǎn tũ nĩ, vãnh kar tỹ ag to há nỹtĩn kỹ, vãnh kar tỹ Topẽ to: “há ti nĩ, ti hã ne tóg ỹn grĩ ãn tỹ há’ he mũ’,” hen kỹ.

²² Hã ra ỹn grĩ ja ãn tóg tĩ nĩ sir. 40 anos kǎfór han tóg, kỹ Topẽ tóg ti tỹ há’ hé.

Jesus mré ke ag tỹ Topẽ mré vĩ

²³ Pedro ag tỹ kygvar kỹ mũ kỹ ag tóg ăjag mré ke ag to mũ mũ. Kỹ ag tóg pã’i tỹ ăjag mỹ nén tó ãn kǎmẽn mũ, kófa ag tỹ: “ker Jesus tó hẽ’,” he mũ ãn ti. ²⁴ Kỹ vãnh kar ag tóg tag jẽmẽ kỹ Topẽ mỹ vĩ há han mũ, jagnẽ mré. Kỹ ag tóg: “ãg

jóg mág’,” he mũ. “Tỹ ã tóg vãnh kar kri ke nĩ,” he ag tóg mũ. “Kanhkã han ã mỹr, ga ti, goj ti ke gé, mũ mũ ag kar ke gé,” he ag tóg. ²⁵ “Æg jóg’jóg tỹ Davi krĩn ja ã tóg nĩgtĩ, ã camarada ãn ti. Ă kuprĩg tỹ ã tóg ti krĩn ja nĩ. Kỹ tóg Jesus tó ja nĩgtĩ, kỹ tóg: “fóg kar ag ne tóg jũgũ mũ, kanhgág ag ke gé,” he ja nĩ. “Inh kanhkã tỹ Israel ag ne tóg nén ỹ tũ to jykrén’,” he ja tóg nĩ. ²⁶ “Nação kar ag pã’i ag vỹ vãnh génh kỹ nỹtĩ, ãg pã’i ag ke gé, Topẽ kato tẽgtẽ jé, Topẽ tỹ ỹn kuprẽg mũ ãn ag kato,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti,” he ag tóg, Topẽ mỹ. ²⁷ “Hã ra tóg ki hã tó ja nĩ. Ęmã tag ki ag tóg vãnh génh kỹ nỹtĩ, ã kósin kato, ã tỹ ỹn kuprẽg mũ ãn kato, ỹn kuryj nĩ ãn kato, hã vỹ: Jesus, he mũ,” he ag tóg. “Pã’i mág tỹ Herodes vỹ ti kato tẽ mũ gé, pã’i tỹ Pilatos ke gé, ag tỹ ỹ to: Pôncio, he mũ ãn, fóg ag kar, Israel ag kar ke gé,” he ag tóg. “Tag ag kar vỹ vãnh génh kỹ nỹtĩ, ã kósin kato,” he ag tóg. ²⁸ “Ă tỹ nén to jykrén mũ han ag tóg mũ sir, ã kato tẽgtẽ mũ tag ag. Vãsy ã tóg to: ge tĩ jé tóg ke mũ, he ja nĩgtĩ,” he ag tóg, Topẽ mỹ. ²⁹ “Pã’i ag tỹ ãg mỹ nén tó mẽ ã tóg, ag tỹ ãg mỹ: ker tó hẽ’, he mũ tag ti. Kỹ ãg tỹ tar’ hemnĩ, ãg tỹ ag kamẽg tũ nĩn jé, ãg tỹ ã vĩ tó jé, ãg tỹ tỹ ã camarada nỹtĩn kỹ,” he ag tóg, Topẽ mỹ. ³⁰ “Kỹ ãg mré milagre hyn han nĩ gé. Ỗn kagyga ag tỹ há’ hemnĩ, ãg tỹ nén han vãnh han nĩ, ãg tỹ ã mỹ to vĩn kỹ, ãg tỹ ã kósin tỹ

Jesus jyjy tó kǵ, ěg tǵ ũn kuryj nĩ ěn tó kǵ,” he ag tóg, Topě mǵ.

³¹ Ag tǵ ti mré vĩ kar kǵ ga tóg jũrũn ke mũ sir, ag tǵ tá nǵtĩ hã ra. Kǵ Topě kuprĩg tóg ag krĩn mũ gé. Kǵ ag tóg mũmĕg vãnh kǵ Topě vĩ kãmén mũ sir.

Jesus ki ge kǵ nǵtĩ ag jykre pir

³² Ũ tǵ Jesus ki ge kǵ nǵtĩ ag tóg jykre pir han kǵ nǵtĩ. Ũ pí(jé) ã kuge to: “isũ vē,” he tĩ'. Ājag kuge kar to ag tóg: “ěg tũ vē,” he tĩ'. ³³ Jesus tǵ ũn vin mũ ag tóg ěg Senhor tǵ Jesus rĩr mãn tugtó mũ, to tar pĕ nǵtĩn kǵ. Kǵ Topě tóg ag ki rĩr há han mũ gé sir. ³⁴ Ag mré ke ũ pí(jé) jagãgtar nǵtĩ' Ag kãmĩ ũ tóg ěpǵ nǵtĩ, kar ũ tóg ĩn nǵtĩ gé. Ājag tũ ěn funfón ag tóg mũ, kǵ ag tóg ti kaja ma kãmũ mũ. ³⁵ Jesus tǵ ũn vin mũ ag mǵ nĩm jé, jãnkamy ti. Kǵ ũn jagãgtar ag tóg jãnkamy ěn to ãjag tǵ nén ve sór mũ ěn mãn mũ sir.

³⁶ Kǵ ũ tóg nĩ gé, ti jiji hã vǵ: José, he mũ. Jesus tǵ ũn vin mũ ag tóg ti to: Barnabé, he tĩ, hã vǵ: vĕnh jyvĕn krĕ, he mũ, hã vǵ: Barnabé, he mũ. Levi kósin'kósin ũ vē. Goj vãso tǵ Chipre tá ke vē.

³⁷ ěn hã vǵ ěpǵ nĩ, kǵ tóg ã japǵ fón mũ, kǵ tóg Jesus tǵ ũn vin mũ ag mǵ ti kaja ma kãtĩ mũ. Kǵ ag tóg jagnĕ mǵ kãnhkrég mũ sir.

5

Ananias fag tǵ Topě mǵ ón

¹ Kǵ ũ tóg nĩ gé, ti jyjy hã vǵ: Ananias, he mũ. Jãvo ti prũ fi jiji hã vǵ: Safira, he mũ. ěn vǵ tóg ã japǵ fón mũ gé. ² Kǵ tóg ã prũ fi mǵ: “ti kaja vĕnh kãpóv péju kǵ ěg tóg nĩm mũ,” he mũ. Ti vĕnh kãpóv ũ tǵ tóg Jesus tǵ ũn vin mũ ag mǵ nĩm mũ. “ěg japǵ kaja kar hã vē,” he tóg mũ ag mǵ, ón kǵ.

³ Kǵ Pedro tóg ti mǵ: “Satanás hã ne tóg ã krĩn ja nĩ,” he mũ. “Hã kǵ ã tóg Topě kuprĩg mǵ ón. Hã kǵ ã tóg ti kaja vĕnh kãpóv péju kǵ nĩm ja nĩ,” he tóg. “Hã ra ã tóg ti tǵ ã krĩn mũ ra: “nejé,” he ja tũ nĩ, Satanás mǵ,” he tóg. ⁴ “Ā japǵ vē (mǵr), ha mĕ,” he tóg. “Kǵ ti kaja vǵ tóg tǵ ã tũ nĩ gé sir,” he tóg. “Kǵ ã tǵ ma kãtĩ tũ nĩ hã ra tóg tǵ nén ũ tũ nĩ vē,” he tóg. “Hã ra ã tóg ã ón ke to jykrén ja nĩgtĩ, ã tǵ ti kaja to ón jé,” he tóg. “Hã kǵ ã tóg ěg mǵ ón, hã ra ã tóg Topě hã mǵ ón mũ,” he tóg, Pedro ti.

⁵ Ananias tǵ ti vĩ mĕ kǵ tóg kutĕ mũ, ti ter vē sir. Ũ tǵ mĕg mũ ag kar mǵ tóg e tĩ, kǵ ag fe tóg jũrũn ke mũ. ⁶ Kǵ kyrũ ag tóg jĕgjĕg nĕgnĕ kǵ ag tóg ti fi han mũ. Kǵ ag tóg ti va mũ mũ, kǵ ag tóg ti kénh mũ sir.

⁷ 3 horas tũg kǵ ti prũ fi tóg mĩ kãtĩ mũ gé. Hã ra fi tóg ã mén ter mĕ ja tũ nĩ ver. ⁸ Kǵ Pedro tóg fi mǵ: “ãjag mǵ ti kaja tag to fón, ãjag japǵ ti?” he mũ fi mǵ.

Kǵ fi tóg: “hǵ, ti kaja tag to ěg tóg fón,” he mũ, ón kǵ.

⁹ Kǵ Pedro tóg fi mǵ: “ãjag ne tóg jagnĕ mré to jykrén ja

nĩ gé'” he mũ. “Topě kuprĩg mĩ ājag ón mĩr. Ũ tĩ ā mén kénh mũ ag vỹ mĩ kāmũ jĕg. Ā va ag tóg mũnh mũ gé,” he tóg fi mĩ, Pedro ti.

¹⁰ Kĩ fi tóg kutě kĩ hun ke mũ gé sir. Kyrũ ag tĩ junjun kĩ ag tóg fi ter vég mũ gé, kĩ ag tóg fi kénh mũ mũ gé, fi mén mré. ¹¹ Kĩ Jesus ki ge kĩ nỹtĩ kar ag fe tóg jũrũn ke mũ, ũ tĩ mĕg mũ kar ag ke gé.

Hã kĩ Ananias fag tóg Topě mĩ ón tigrĩn kãgter mũ. Kĩ tóg vĕnh kar mĩ e tĩ sir.

Ag tĩ Jesus tĩ ũn vin mũ ag vóg kónã

¹² Jesus tĩ ũn vin mũ ag tóg nĕn ve vãnh tĩ hĕn ri ke hyn han mũgtĩ, vĕnh kar mĩ. Jesus ki ge kĩ nỹtĩ kar ag vỹ kurã kar ki vĕnh mãn tĩ, pã'i tĩ Salomão he mũ ěn sala tá, Topě jo ĩn krĕm. ¹³ Jesus ki ge tũ ag tóg venh kãmũ tũ nĩgtĩ, ag tĩ ag kamĕg kĩ. Hã ra tóg vĕnh kar mĩ há tĩ sir, Jesus ki ge kĩ nỹtĩ ag jykre ti. ¹⁴ Kurã kar ki ũ tóg to jykrĕn ke mũ, Jesus ki rã jé, ũ tĩ hĕn ri ke ag, fag ke gé. Hã ki ag tóg e nỹtĩ sir, Jesus ki ge mũ ěn ag.

¹⁵ Kejĕn ag tóg ũn kagyga gé kãmũ mũ gé vãhã, ěpryn kri, ěmĩn kri. Tá ag tóg cama kri nỹtĩ, nỹg jafãn ki. Kĩ ag tóg Pedro jãvãnh mũ. “Tĩ kãnhvég tĩ ěg mĩ tĩg kĩ ũ tóg hĕn ri ke mũn tĩ há' hĕnh ke,” he ag tóg.

¹⁶ Ũ tĩ hĕn ri ke ag tóg Jerusalém tá vĕnh mãn mũ, ěmã kar tá kãmũ ěn ag. Ũn kagyga ag gé(g) ag tóg kãmũ

mũ, ũn jagrĕ kórég ag ke gé. Kĩ ag tóg há' he kãn mũ sir.

¹⁷ Kĩ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg jũ tãvĩ nĩ, ti mré ke kar ag ke gé, Saduceu he mũ ěn ag kar. ¹⁸ Kĩ ag tóg Jesus tĩ ũn vin mũ ag sigség mũ, vĕse ja mág tá.

¹⁹ Hã ra kuty tá Topě tĩ jĕně jafã tóg tĕre kĩ vĕse ja jãnkãn nugnón mũ, rugróm tóg mũ. Ag gé(g) tóg tĩ mũ, ag kygvãn kĩ, kĩ tóg ag mĩ: ²⁰ “ha mũ jĕg, Topě jo ĩn ra, ājag tĩ vĕnh kar mĩ Topě vĩ tó jé, Topě tĩ ěg rĩnrĩn mãn ke ěn ti,” he mũ, Topě tĩ jĕně jafã ti, ag mĩ.

²¹ Ag tĩ ti vĩ mĕ kĩ ag tóg kusã pĕ ki Topě jo ĩn ra mũ mũ, tá Topě vĩ tó jé. Hã ra Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg Ā mré ke ag jĕgnĕg mũ, ag tĩ kófa ag jé prĕr jé, vĕnh jyvĕn tĩ kar ěn ag, povo tĩ Israel to pã'i ag ke gé. Kĩ ag tóg vĕse ja ra ũ jĕgnĕg mũ, ag tĩ vĕsigse ag tatĩ kãmũ jé. ²² Polícia ag tĩ tá junjun mũ ra ag tóg vĕse ja kãtã tũgtũ nỹtĩ. Kĩ ag tóg vỹnvỹn ke mũ. ²³ Kĩ ag tóg: “vĕse ja tóg nĩfĕnh kĩ jĕ nĩ, nĩfĕnh jãfa tĩ,” he mũ. “Kĩ ũ tĩ ki rĩr mũ ag tóg tá nỹtĩ gé, ti jãnkãn tá. ěg tĩ nón mũ ra tóg kuprã jĕ nĩ,” he ag tóg mũ, pã'i ag mĩ.

²⁴ Topě jo ĩn to capitão tĩ mĕ kĩ tóg ti mĩ e tĩ, Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag mĩ ke gé. Kĩ tóg ag krĩ tũ tĩ sir. ²⁵ Kĩ ũ tóg tá jun kĩ: “Topě jo ĩn krĕm ag nỹtĩ, ājag tĩ ũn sigség mũ ag,” he mũ. “Tã ag tóg vĕnh kar mĩ Topě vĩ tó nỹtĩ,” he tóg.

26 Kŷ kapitāo tóg polícia ag mré tĩ mũ, ag taťi kāmũ jé. Komēr hã ag tóg vĩ mũ, ag mré. “Ēg vāsānsān kŷ ũ tŷ ag vĩ mēg mũ ag tóg hēn ri ke mūn ěg pin ke mũ, pó tŷ,” he ag tóg, polícia ag.

27 Apóstolo ag tŷ ag mré jun-jun kŷ ag tóg pã'i ag jo ag vin mũ. Kŷ Topē tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg ag mŷ. 28 “Ājag mŷ ěg tóg: ker ěn jiji tó mǎn hē', he ja nĩgtĩ,” he mũ. “Ge ra ājag tóg Jerusalém tá ke kar ag mŷ tugtó ja nĩgtĩ, ěn vĩ ti,” he ag tóg, Jesus vĩ to. “Ājag hŷn ti ter to ěg jagāgtar han sór mũ,” he ag tóg, pã'i ag.

29 Kŷ Jesus tŷ ũn vin mũ ag kar tóg ag mŷ tag tó mũ, ha mē. Pedro tóg ag mŷ tag tó mũ, ha mē: “Topē tŷ ěg mŷ nén tó mũ ěn han jé ěg tóg ke mũ (mŷr),” he tóg. “Ēprā ke ag tŷ ěg mŷ: “ke tũg nĩ,” he mũ hã ra ěg tóg ti tŷ ěg mŷ nén tó mũ ěn han mũ,” he tóg. 30 “Ēg jóg'jóg ag vŷ Topē to há nŷtĩgtĩ. Ag tŷ ũ to há nŷtĩ ěn vŷ Jesus ti rĩn mǎn ja nĩgtĩ, ājag tŷ ũn tén mũ ěn ti, ka to ũn sǎg mũ ěn ti,” he tóg. 31 “Kŷ Topē tóg ti tŷ pã'i mág han mũ, ti tŷ ěg kren han tĩ han kŷ, ti tŷ ti mŷ: “kunĩg, inh pēgja tá nĩ,” hen kŷ. Jesus tŷ tóg ěg kar krĩn sór mũ, ěg povo tŷ Israel kar tŷ vēnh jykre pāno tovānh jé, ti tŷ ag tŷ ã vĩ mranh tŷ vēnh pāte fón jé,” he tóg. 32 “Nén kar ěn ve ja ěg tóg nĩgtĩ, hã kŷ ěg tóg ti vĩ tó mũ sir. Kŷ Topē kuprĩg tóg ěg kanhrān mũ gé. Topē vŷ ũ tŷ ti vĩ han mũ kar

ag mŷ ã kuprĩg jēnēg mũ,” he tóg, Pedro ti.

33 Pã'i ag tŷ ti vĩ mē kŷ ag fe tóg gŷm ke mũ, kŷ ag tóg ag kǎgtén ke to jykrén mũ, Jesus tŷ ũn vin mũ ěn ag. 34 Kŷ vāhã ũ tóg jēg nē mũ, Fariseu ũ, ti jyjy hã vŷ: Gamaliel, he mũ. Topē vĩ to professor ũ vē, kŷ vēnh kar mŷ tóg há nŷ, ti jykre ti. Kŷ tóg: “ver ag kǎpan nĩ,” he mũ. 35 Ag mũ kar tóg ag mŷ: “inh kanhkã’,” he mũ. “To jykrén nĩ ver, ājag tŷ han tũ jé,” he tóg. 36 “Pedro ag jo ke ũ tóg jē ja nĩ gé, ti jiji hã vŷ: Teudas, he mũ. Ti hã ne tóg vēsŷ tŷ pã'i mág han ja nĩ, kŷ ũ tŷ 100 tŷ 4 ag vŷ ti nón mũ ja nĩgtĩ sir. Ti tén ja ag tóg nĩ jǎvo, pã'i ag, kŷ ũ tŷ ti vĩ han mũ ag tóg tāmĩ mũ ja nĩ, kŷ tóg tũ' he mũ,” he tóg. 37 “Kar kŷ ũ vŷ jē ja nĩ gé, ti jyjy hã vŷ: Judas, he mũ. Galiléia tá ke ěn vē. Ag tŷ vēnh kar jyjji ránrán mũ ra tóg tá jē ja nĩ, Judas ěn ti, kŷ ũ tŷ hēn ri ke ag tóg ti nón mũ ja nĩgtĩ gé. Ēn tén ja ag tóg nĩ gé, pã'i ag, kŷ ũ tŷ ti vĩ han mũ ag tóg krig' ke ja nĩ, vēnh pipin kŷ,” he tóg.

38 “Isŷ nén to jykrén hã vē, ha mē: Pedro ag tovānh nĩ ver,” he tóg. “Ag mŷ: ha mũ jēg, hemnĩ ver,” he tóg. “Ag tũ tŷ tŷ ěprā ke ag jykre nĩn kŷ tóg tũ' hēnh ke mũ (mŷr), vēsóg ki, ha mē,” he tóg. 39 “Ti tŷ hã ra tŷ Topē jykre nĩn kŷ ājag tóg tŷ tũ' hēnh ke tũ nĩ,” he tóg. “Ājag tŷ ge ra ag to jũ nŷtĩn kŷ ājag tóg vāhã Topē kato tē mũ,” he tóg, Gamaliel ti.

40 Kÿ ag tóg ti mÿ: “hej,” he mÿ. Kÿ ag tóg Jesus tÿ ùn vin mÿ ag jé prër mǎn mÿ. Ag mrǎnmrǎn ag tóg mÿ. Kÿ ag tóg: “ker Jesus tó mǎn hē,” he mǎn mÿ ag mÿ. Kÿ ag tóg: “ha mÿ jēg ge,” he mÿ.

41 Kÿ ag tóg mÿ mÿ, Jesus tÿ ùn vin mÿ ag. Ag mÿ tóg sér tǐ, ha mē. Ag tÿ Jesus ri ke jagēgtar mÿ ra tóg ag mÿ sér tǐ, ag tÿ Jesus ri kén jagāgtar ke ki krÿg kÿ. 42 Kurǎ kar ki ag tóg Topē jo ïn tá Jesus tó tǐ, ti to: “Topē vÿ ti jēnē,” hen kÿ. Vēnh kar ïn tá ag tóg ti kāmén mÿ gé, ù tÿ ag kógfyn kÿ. To ag tóg krónh ke tũ nÿgtǐ sir.

6

Ag tÿ ù tÿ 7 (ke) ag vin

1 Kÿ ù tÿ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mÿ. Û ag tóg Grego vǐ tó tǐ, Jesus mré mÿ ù ag. Kÿ ù ag tóg Hebreu vǐ tó tǐ gé, ti mré mÿ ù ag. Ag e nÿtǐn kÿ ù tÿ Grego vǐ tó mÿ ag tóg kejēn vǐ kónǎn mÿ, Hebreu vǐ tó tǐ ag kato. “Û tÿ Hebreu vǐ tó mÿ ag vÿ ēg ki króm tũ nÿtǐ (mÿr),” he ag tóg. “Ag kǎ ùn mén ter ja fag vÿ kurǎ kar ki vējēn há végtǐ, ag tÿ fag mÿ vin kÿ,” he ag tóg. “Hǎ ra ēg kǎ ùn mén ter ja ēn fag kǎ ag tóg jatun nÿtǐ, fag tÿ ag vǐ tó tũ nÿn kÿ. Hǎ kÿ fag tóg jagāgtar nÿtǐ, ēg mré ke fag,” he ag tóg.

2 Kÿ ù tÿ 12 ag tóg mēg mÿ, Jesus tÿ ùn vin mÿ ag. Kÿ ag tóg Jesus mré mÿ kar ag jé prër mÿ. Kÿ ag tóg: “Ēg tũ hǎ vē, hǎ vÿ ēg tÿ tÿ Topē vǐ tó ti nÿ,” he mÿ. “Ēg tÿ vējēn ki rǐr kÿ ēg tóg kutar nÿtǐ, kÿ

ēg tóg ēg tÿ nén han ke ki rǐr há han ke tũ nÿ gé,” he ag tóg. 3 “Kÿ ù tÿ 7 (ke) ag vin nÿ, ùn kǎme kórég tũ ag, ùn jykre há ag, ù tÿ Topē kuprīg tÿ jagrē nÿ ēn ag,” he ag tóg. “Ēn mÿ ēg tóg vēnh rǎnhrāj ēn nÿm mÿ, ag tÿ vējēn ki rǐr jé,” he ag tóg. 4 “Ēg hǎ tóg hǎ ra Topē mré vǐ kÿ nÿtǐ, ti vǐ tó kÿ nÿtǐ. Ēg tÿ nén han ken hǎ vē,” he ag tóg, Pedro ag.

5 Ag vǐ vÿ vēnh kar mÿ há nÿ ha, kÿ ag tóg Estêvão fēg mÿ sir, ù tÿ Jesus ki rǎ kÿ jē ēn ti, kÿ Topē kuprīg vÿ tÿ ti jagrē nÿ. Tǐ mré ag tóg Filipe fēg mÿ gé, Prócoro ke gé, Nicanor ke gé, Timom ke gé, Pármenas ke gé, Nicolau ke gé, cidade tÿ Antioquia tá ke tag ti, fóg tÿ Israel jykre han mÿ tag ti. 6 Ēn ag vin ag tóg mÿ, Jesus tÿ ùn vin mÿ ag jo. Kÿ ag tóg ag to Topē mré vǐ mÿ, ag nÿgé tÿ ag mē kÿ. Hǎ kÿ ag tóg ag mÿ vēnh rǎnhrāj ēn nÿm mÿ, ag tÿ vējēn ki rǐr jé.

7 Kÿ Topē vǐ tóg vēnh kar kri rÿm ke mÿ sir. Û tÿ Jesus mré mÿ ag vÿ tóg hēn ri ke nÿtǐ, Jerusalém tá. Kÿ Topē tũ ki rǐr tǐ ù ag tóg Jesus vǐ kri fi kÿ ti ki ge mÿ gé sir.

Ag tÿ Estêvão se

8 Estêvão vÿ hǎ ra krǐ há nÿ, Topē tÿ ti mÿ vēnh jykre nÿm kÿ. Kÿ tóg ēg tÿ nén han vǎnh tÿ hēn ri ke hÿn han mÿ, vēnh kar mÿ. 9 Kÿ Israel ag vēnh kanhrǎn jafǎ ù tá ag tóg ti vǐ kafǎn mÿ, ùn kygvǎn kÿ nÿtǐ he mÿ ēn ag, cidade tÿ Cirene tá ke ag ke gé, cidade

tỹ Alexandria tá ke ag ke gé, ga tỹ Cilícia tá ke ag ke gé, ga tỹ Ásia tá ke ag ke gé. Ēn ag kar vỹ ājag tỹ Estêvão mré vīn kỹ ti vī kafān mū. ¹⁰ Hā ra ag tỹ ti vī kafān ke tóg tũ tĩ, ti krĩ há nīn kỹ, ti tỹ Topē kuprīg tỹ jagrē nīn kỹ. ¹¹ Kỹ ag tóg ũ ag krīn mū, ag tỹ ti kato vī jé, Estêvão kato. Kỹ ag tóg: “ti vī mē ěg (mỹr),” he mū. “Moisés kato vī kónān tóg (mỹr), Topē kato ke gé,” he ag tóg ón kỹ, Estêvão to. ¹² Hā kỹ vēnh kar tóg ti to jūgũ mū, Estêvão to, kófa ag mré hā, Topē vī to professor ag mré hā. Kỹ ag tóg ti kāgmĩ kỹ ti ség mū. Kỹ ag tóg pā'i ag jo ti pére kāmũ mū. ¹³ Ũ tỹ ón kỹ ti kato vīnh ke mū ag jé ag tóg prēr mū gé, pā'i ag. Kỹ ag tóg ti kato: “Topē jo ĩn kato tóg vī kónān tĩ, Topē tỹ ěg mỹ nēn tó ja ti kato ke gé,” he mū ón kỹ. “Hā ra tóg ā vī kónān to krónh ke tũ nĩgtĩ,” he ag tóg ón kỹ, Estêvão to. ¹⁴ “Ti vī mē ěg (mỹr),” he ag tóg. “Jesus kāmén tóg tĩgtĩ, Nazaré tá ke ěn ti,” he ag tóg. “Topē jo ĩn kókén jé tóg ke mū, Jesus ti,” he tóg nĩgtĩ, Estêvão ti, kỹ tóg Moisés tỹ ěg mỹ vēnh jykre nīm mū ěn tỹ tũ' he sór mū gé, ěg mỹ vēnh jykre ũ nīm kỹ,” he ag tóg. Ag tỹ Estêvão to ón hā vē.

¹⁵ Kỹ pā'i kar ag tóg ti tugnỹm mū, hā ra ti ve tóg sir Topē tỹ jēnē jafā ve ri ke nĩ, Estêvão ti.

7

Estêvão tỹ vēnh kāmén

¹ Kỹ Topē tũ ki rĩr tĩ to pā'i mág tóg ti mỹ: “Ki hā ke mỹ?” he mū.

² Kỹ Estêvão tóg ag mỹ: “ijóg',” he mū. “Inh kanhkā',” he tóg. “Ēg jóg tỹ Topē vỹ tóg vēnh kar káfór nĩ,” he tóg. “Ti hā ne ěg jóg'jóg tỹ Abraão mré vī ja nĩgtĩ, ti tỹ ver ga tỹ Mesopotâmia tá nĩ ki, ti tỹ ver ěmā tỹ Harā ra tĩ tũ ki.

³ Kỹ tóg ti mỹ: “ā jamā tá kutē,” he ja nĩ. “Ā kanhkā ag kar ré kỹ tĩg,” he ja tóg nĩ ti mỹ. “Ga ũ ra tĩg, isỹ tá ā mỹ: tag kã nĩmnĩ, he jé,” he ja tóg nĩ ti mỹ, Topē ti.

⁴ Hā kỹ tóg ga tỹ Caldéia tá kãkutē mū, Hāra tá ěmān jé, Abraão ti. Ti panh ter kar kỹ Topē tóg ti mỹ: “ga tag ra tĩg sir,” he mū.

Ēg jamān hā vē, Abraão jamā ja ti,” he tóg, Estêvão ti, pā'i ag mỹ.

⁵ “Ge ra Topē tóg Abraão mỹ ga ěn nīm ja tũ nĩ, ěpỹ pir mré tó kỹ. Ti mỹ tóg hā ra: “ā tũnh ke vē, kar kỹ, ā krē tũnh ke vē gé,” he ja nĩ, Topē ti. Hā ra tóg ver kósin ja tũ nĩ, Topē tỹ ti mỹ: “ā krē tũnh ke vē,” he mū ra.

⁶ Kỹ Topē tóg ti mỹ: “ā krē ag tỹ fóg ũ ag mré mũnh ke vē, fóg ěn jamā tá,” he mū. “Fóg ěn ag tỹ camarada han ke vē, ag vóg kónān jé ag tóg ke mū, prỹg tỹ 100 tỹ 4 ki,” he tóg, Abraão mỹ, Topē ti. ⁷ “Hā ra ũ tỹ ag vóg kónān mū ěn ag vóg kónān jé sóg ke mū gé, kar kỹ,” he tóg, Topē ti. “Isỹ ag vóg kónān kar kỹ ā krē ag tóg tá kãpanh mū. Kỹ ag tóg ga tag ki

isū ti han mū,” he tóg, Topē ti. Ti tỹ Abraão mỹ ken hã vẽ,” he tóg, Estêvão ti.

8 “Kỹ tóg ti mỹ vãnh jykre nĩm mū, ti tỹ ã krē ag gré junun fár kym jé. Kỹ ti sinal vẽ sir. Kar kỹ Abraão tóg Isaque han mū. Ti tỹ kurã tỹ 8 han kỹ tóg ti mỹ kym mū. Isaque tỹ Jacó han kỹ tóg ge han mū gé, kỹ Jacó tóg ge han mū gé, ti tỹ ã krē tỹ 12 ěn ag han kỹ, ěg tỹ ũ to: ěg jóg'jóg kar, he mū ěn ag,” he tóg. 9 “Hã ra ěg jóg'jóg ěn ag tóg ãjag jãvy tỹ José to jũgũ nỹtĩ, ãjag tỹ ti tũ to ěn kỹ. Hã kỹ ag tóg ti vẽn he mū, José ti, ũ tỹ ga tỹ Egito ra mū mū ag mỹ. Hã ra Topē tóg ti ki rĩr mū. 10 Kỹ tóg ti jy nĩgãn mū, ti tỹ vãnh jagtar vég mū ra. Ti jykre há nĩn kỹ tóg Egito tá ke ag pã'i mág mỹ há tĩ, ag tỹ ũ to: Faraó, he mū ěn mỹ. Hã kỹ tóg ti tỹ pã'i mág han mū, Faraó ti, José ti tỹ. Ti tỹ tóg pã'i mág han mū, ti tỹ Egito tá ke kar ag ki rĩr jé, Faraó mré ke kar ag ki rĩr jé gé sir.

11 Kejěn tóg prỹg han mū, ga tỹ Egito mĩ hã, ga tỹ Canaã mĩ hã ke gé. Kỹ vãnh kar tóg kókĩnkĩr mū, prỹg kã. Kỹ ěg jóg'jóg ěn ag tóg kókĩnkĩr mū gé. 12 Kỹ ũ tóg Jacó mỹ: “Egito tá ti vějěn nĩ inhhã,” he mū. Kỹ tóg ěg jóg'jóg ag jěgněg mū, Jacó ti, ag tỹ Egito ra mū vén jé. 13 Ag tỹ ra mū mãn kỹ José tóg vãhã ag mỹ: “inh hã vẽ,” he mū, ã kãke ag mỹ. Hã kỹ Faraó tóg José kanhkã ki kanhró nĩ gé sir. 14 Kỹ José tóg ã panh tỹ Jacó jé prěr mū, ti tỹ vãnh kar tatĩn kãtĩg jé. ũ tỹ

70 kri 5 ag vẽ, ti kanhkã ag. 15 Kỹ Jacó tóg Egito ra tĩ mū. Tá tóg ter mū kejěn. Kar kỹ ěg jóg'jóg ag vỹ tá kãgter kãn mū gé. 16 Ěmã tỹ Siquém tá ag tóg kénh kỹ nỹtĩ, Abraão vỹ tóg vãnh kej ěn to jãnkamy nĩm ja nĩ, Emor krē ag mỹ, ěmã tỹ Siquém tá,” he tóg, Estêvão ti.

17 “Vãhã tóg kurã pětěm ke mū sir, Topē tỹ Abraão mỹ: “ã krē mỹ sóg ga ěn nĩm mū,” he mū kurã ti. Kỹ ag tóg Egito tá vãnh grun mū.

18 Kejěn ũ tá pã'i tóg tỹ pã'i jě, Egito tá. Hã ra tóg José mě ja tũ nĩ, pã'i tag ti. 19 Ěn tóg ěg kanhkã ag kã'ug mū, ag lograr ke tóg mū, ěg jóg ag vóg kónãn tóg mū gé. Kỹ tóg ag mỹ: “ãjag krē kãsir ag vãm ra, ag kãgter jé,” he mū, pã'i ěn ti,” he tóg, Estêvão ti.

20 “Ti tỹ tag tó kar vãhã Moisés tóg mur mū, kỹ tóg Topē mỹ há tĩ. Hã ra ti han mū fag tóg kysã tãgtũ hã ki ti ki rĩr mū. 21 Kysã tãgtũ tũg kỹ fag tóg sir ti fón mū. Hã ra Faraó ěn kósin fi tóg ti ve kỹ ti vãg mū, ti jě'ỹn jé. Kỹ tóg fi kósin ri ke nĩ, Moisés ti. 22 Kỹ tóg něn kar ki kanhrãn mū, Egito tá vãnh jykre kar ěn ki. Kỹ ti jykre vỹ vãnh jykre tỹ hěn ri ke nĩ, kỹ ti vĩ vỹ vãnh vĩ tỹ hěn ri ke nỹ gé, Moisés ti,” he tóg, Estêvão ti.

23 “Vãhã tóg prỹg tỹ 40 han mū, Moisés ti. Kỹ tóg ã kanhkã pě ag to jykrěn mū, povo tỹ Israel to, ag tỹ něn han mū venh tĩg jé. 24 Kỹ tóg ũ vég mū. Egito tá ke ũ vég tóg mū, Moisés ti. Ti tỹ Israel

vóg kónān vég tóg mũ, nén ũ tũ to. Kĩ tóg ti to jũ kĩ Israel ěn kajām mũ, ti tén tóg mũ, Egito tá ke ěn ti. ²⁵ “Inh kanhkā ag h̄yn is̄y nén han mũ to jykrén mũ,” he tóg. “Hã kĩ ag tóg ki kanhró n̄ytĩ, Topẽ t̄y inh tugr̄in ag kren han ke ti,” he tóg, Moisés ti. Hã ra ag tóg to jykrén tũ n̄ytĩ, ti kanhkā ag,” he tóg, Estêvão ti.

²⁶ “T̄y vaj kĩ tóg ag to tĩg m̄an mũ, ã kanhkā ag to. Kĩ ũn régre ag tóg jagnẽ to jũ n̄ytĩ, Israel ag. Kĩ Moisés tóg ag t̄y jagnẽ to há han sór mũ. Hã jé tóg ag m̄y: “t̄y ãjag tóg jagnẽ kanhkā n̄ytĩ vẽ,” he mũ. “Ãjag t̄y ne jé jagnẽ vóg kónān sór nẽ?” he tóg.

²⁷ Ũ t̄y ã régre vóg kónān mũ ěn tóg ti vóg kĩ ti m̄y: “ã pi(jé) t̄y ěg p̄a'i nĩ,” he mũ. “Ã pi(jé) ěg jyvẽn mũ,” he tóg. ²⁸ “Ã h̄yn isén sór mũ, ã t̄y rāké tá Egito tá ke ěn tén ri ke han sór ã h̄yn mũ,” he tóg ti m̄y,” he tóg, Estêvão ti.

²⁹ “Kĩ Moisés tóg ã t̄y ti vĩ mẽ kĩ tóg vẽn pēju kĩ tĩ mũ. Kĩ tóg ga t̄y Midiã ra tĩ mũ. Povo ũ ag mĩ tóg tĩ mũ gé. Tá tóg pr̄yg kĩ kósin régre han mũ. ³⁰ Pr̄yg t̄y 40 tũg kĩ Topẽ t̄y jẽnẽ jafã v̄y ti m̄y vẽn ven mũ, ti t̄y ěmã tũ ja mĩ tĩ mũ ra, krĩ t̄y Sinai tá. Vãn̄h grug ki tóg ti vég mũ, Moisés ti, Topẽ t̄y jẽnẽ jafã ěn ti. ³¹ Ti t̄y ti ve kĩ tóg ti m̄y e tĩ. Kĩ tóg ra tĩ mũ, ti ve há han jé. Kĩ tóg vẽn vĩ mẽg mũ. Topẽ vĩ vẽ. ³² Kĩ tóg ti m̄y: “t̄y sóg ã jóg'jóg ag Topẽ nĩ,” he mũ, “Abraão

Topẽ, Isaque Topẽ, Jacó Topẽ,” he tóg, vẽn vĩ ti.

Hã ra Moisés tóg jür̄un ke mũ, ti kamẽg kĩ. Kĩ tóg tá ěvãn̄h jãvãn̄h nĩ.

³³ Hã ra Topẽ tóg ti m̄y: “ã pẽn né kunũ ra, ã pẽn to ró ti,” he mũ. “Inh jo ã tóg jẽ nĩ (m̄ȳr), hã ra sóg vẽn̄h kar kãfór nĩ. Hã kĩ kunũ,” he tóg, Topẽ ti. ³⁴ “Egito tá ke ag t̄y isũ ag vóg kónān vég isóg nĩ nĩ. Ag vẽkrẽnkrẽr mẽg sóg nĩ nĩ. Kĩ sóg tere, s̄y ag kygvãn jé. Hã kĩ sóg ã jẽnẽg mũ, ga t̄y Egito ra, ã t̄y ag kygvãn jé. Ha tĩg,” he tóg, Topẽ t̄y jẽnẽ jafã ti, Moisés m̄y,” he tóg, Estêvão ti.

³⁵ “Moisés ěn hã jẽnẽ ja tóg nĩ, Topẽ ti, ti t̄y ã kanhkā ag kren han jé, ti t̄y t̄y p̄a'i nĩ jé. Hã to Topẽ t̄y jẽnẽ jafã tóg ti m̄y vẽn̄h ven, vãn̄h gru ki. Hã ra ti kanhkā ag tóg ti to é he ja nĩgtĩ, ti m̄y: “ã pi(jé) t̄y ěg p̄a'i nĩ,” hen kĩ, “ã pi(jé) ěg jyvẽn mũ,” hen kĩ. ³⁶ Moisés tóg sir ěg t̄y nén han vãn̄h hyn han, ga t̄y Egito tá, goj kafã tũ tá ke gé, goj kusũg he mũ ěn tá ke gé. Kĩ ag tóg ěmã tũ mĩ mũ mũ, pr̄yg t̄y 40 ki, ti kanhkā ag. Kĩ Moisés v̄y ag jo tĩ mũ, ti t̄y ga t̄y Egito tá ag kãpan kĩ. Hã ra tóg ag m̄un ki ěg t̄y nén han vãn̄h hyn han mũ gé,” he tóg, Estêvão ti.

³⁷ “Moisés tóg ã kanhkā ag m̄y, povo t̄y Israel ag m̄y tóg tag tó ja nĩ: “Topẽ v̄y ãjag m̄y ã vĩ tó tĩ ũ jẽnẽn̄h mũ, ãjag mré ke ũ, ti t̄y ãjag m̄y Topẽ v̄y tó jé inh ri kén,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti. ³⁸ Moisés ěn hã ne tóg povo t̄y Israel ag mré ěmã

tũ mĩ tĩ ja nĩgtĩ. Ag tỹ kejẽn pãnónh tỹ Sinai tá nỹtĩn kỹ tóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafã mré vĩ mũ, Moisés ti. Kỹ tóg ti mỹ vẽnũ vĩ nĩm mũ, Topẽ ti, ěg tỹ ti vĩ ěn han kỹ ěg tỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jé. Kỹ Moisés tóg ěg jóg'jóg ag mỹ vẽnũ vĩ ěn tugtó mũ. Hã ra tóg ěg mỹ tó mũ gé," he tóg, Estêvão ti.

³⁹ "Moisés vĩ han vãnũ ag nỹtĩ, ěg jóg'jóg ag. Kỹ ag tóg ti tovãnũ kỹ ga tỹ Egito ra mũ mãn sór mũ, kyrãgrã kỹ. ⁴⁰ Kỹ ag tóg Moisés jãvy tỹ Arão mré vĩ mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ: "Ěg mỹ vẽnũ kãgrã tỹ topẽ han, retrato tỹ, ěg tỹ vẽnũ jo ag gé(g) mũ jé," he ag tóg.

Hã ra Moisés vỹ ver pãnónh tỹ Sinai kri nĩ nĩ.

Kỹ ag tóg Arão mỹ: "Moisés tóg ěg jo tĩg ja nĩ," he mũ. "Ěg kãpan ja tóg nĩ, ga tỹ Egito tá, hã ran hẽ ra vyr hỹn'?" he ag tóg ti mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: "hej," he mũ. ⁴¹ Kỹ ag tóg monh sĩ kãgran mũ. Kỹ ag tóg ti kãgrã ěn mỹ ag tóg ãjag mẽg kugprũn mũ, retrato ěn mỹ. Ag tỹ han mũ tóg ag mỹ sĩnvĩ tĩ. Kỹ tóg ag mỹ sér tĩ sir.

⁴² Hã ra Topẽ tóg vẽnũ kaja jé ag tovãnũ mũ gé, hã kỹ ag tóg rã to jãnãn mũ, kysã to (mỹr), krĩg kar to (mỹr). Hã kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ũ tóg ag to rãn mũ gé, kỹ tóg: "Israel'," he mũ. "Ãjag tỹ ěmã tũ ja mĩ mũn kỹ ãjag tóg inh mỹ nén ũ pũn ja tũ nĩgtĩ (mỹr)," he tóg. "Prỹg tỹ 40 ki ãjag tóg ěmã tũ ja mĩ mũ ja nĩgtĩ," he tóg, "hã ra ãjag tóg topẽ ũ ag mỹ kugprũn ja nĩgtĩ, inh mỹ pũn tũ nĩn kỹ," he tóg,

Topẽ ti, ã vĩ tó tĩ tỹ. ⁴³ "Topẽ tỹ Moloque ĩn sĩ va ãjag tóg mũ ja nĩgtĩ, krĩg kãgrã ke gé, hã vỹ: Renfã, he mũ, krĩg retrato ěn ti," he tóg. "Vẽnũ kãgrã ěn to ãjag tóg jãnãn ja nĩgtĩ," he tóg. "Hã kỹ sóg ãjag vóg kónãn kỹ Babilônia tá ke ag jẽgnẽnũ mũ, ag tỹ ãjag tatĩn mũ jé, cidade tỹ Babilônia mã ra," he tóg, Topẽ ti, ã vĩ tó tĩ tỹ," he tóg, Estêvão ti.

⁴⁴ "Ěg jóg ag tỹ ěmã tũg ja mĩ mũn kỹ ag tóg kur tỹ Topẽ pẽ jo ĩn han ja nĩ, ag tỹ tá Topẽ tũ han jé, ti ĩn tá. Topẽ vỹ Moisés mỹ tó ja nĩ, ti tỹ kur tỹ Topẽ jo ĩn han jé, kỹ tóg ti tỹ nén han ke ven ja nĩ ti mỹ. ⁴⁵ Ag krẽ tóg sir ag ri kén ĩn tỹ kur ěn ma mũ ja nĩgtĩ gé, ag tỹ Topẽ tỹ ãjag mỹ ěmã tó mũ ěn ra mũn kỹ. Moisés ter kar Josué tóg sir ag jo tĩ mũ, kỹ ag tóg ga ěn ra mũ mũ. Hã ra Topẽ tóg ga ěn tá ke ag kãpan mũ, ěg jóg'jóg ag jo.

Kejẽn Davi tóg tỹ ag pã'i nĩ sir, prỹg tỹ hẽn ri ke kar kỹ. Hã ra ĩn tỹ kur ěn tóg ver jẽ nĩ. ⁴⁶ Topẽ vỹ Davi to há nĩ. Kỹ Davi tóg ti mỹ: "sỹ ã mỹ ĩn há han há tóg tĩ vẽ," he mũ. "Á hã ne tóg tỹ ijóg'jóg tỹ Jacó Topẽ nĩ," he tóg. "Kỹ tóg ã tỹ ĩn tỹ kur krẽm nĩn kỹ inh mỹ há tũ nĩ," he tóg ti mỹ, Davi ti.

⁴⁷ Hã ra Davi tóg han tũ nĩ ver. Ti kósin tỹ Salomão tóg ĩn ěn han mũ," he tóg, Estêvão ti.

⁴⁸ Kỹ tóg ag mỹ: "hã ra vẽnũ kar kãfór ěn tóg ěg tỹ ti jo ĩn han mũ ěn krẽm nĩ tũ nĩgtĩ (mỹr)," he mũ. "Hã kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ũ tóg ti to tag tó ja nĩ,

ha mẽ. ⁴⁹ “Kanhkā tăn vỹ tỹ inh nĩ,” he tóg. “Inh nĩg ja ri ken hã vễ,” he tóg. “Kỹ ga vỹ tỹ isũ nĩ gé. Sỹ tá vễnhkán sór nĩn kỹ sóg kenh ke mũ. Isũ kar vễ. Kỹ ãjag tỹ inh mỹ ĩn han sór kỹ ãjag hỹn hẽ ri kenh mũ?” he tóg. “Pétẽm ke tũ ãjag nĩnh mũ, ãjag tỹ inh mỹ vễnhkán jafã han ken ki,” he tóg. ⁵⁰ “Inh hã ne tóg nén kar hyn han ja nĩ inhhã,” he tóg, Topẽ ti, ã vĩ tó tĩ tỹ,” he tóg, Estêvão ti.

⁵¹ Kỹ tóg ag mỹ: “krĩ tũ ãjag nỹtĩ (mỹr),” he mũ. “Ki kanhrãn jãvãnh ãjag tóg nỹtĩ (mỹr),” he tóg. “Kỹ ãjag nĩgrẽg tóg kutu nĩ gé (mỹr), Topẽ kuprĩg kato ãjag tóg vãsãnsãn nỹtĩ. ãjag jóg'jóg ag mrẽ ãjag tóg ti kato vãsãnsãn nỹtĩ,” he tóg. ⁵² “ãjag jóg'jóg ag ne tóg Topẽ vĩ tó tĩ ag kar vóg kónãn ja nĩgtĩ', ag kãgtén ja ag tóg nĩgtĩ'. Hã ra ẽn ag tóg ù tỹ vễnh jykre kuryj han mũ ẽn kãmén ja nĩgtĩ, hã vỹ: Jesus, he mũ. Ti kãtĩg ke jo ag tóg ti tó ja nĩgtĩ, Topẽ vĩ tó tĩ ag. Jãvo ãjag tóg ẽn kato vĩ ja nĩgtĩ, fóg mỹ. Kỹ ãjag tóg ti tén ja nĩgtĩ, Cristo ti,” he tóg, Estêvão ti.

⁵³ “Topẽ hã ne ãjag mỹ ã vĩ nĩm ja nĩ', ã tỹ jẻgnẻ jafã ag tỹ. Hã ra ãjag tóg ti vĩ mrynhm-ranh ja nĩgtĩ,” he tóg. Estêvão tỹ pã'i ag mỹ tón hã vễ.

Ag tỹ Estêvão tén

⁵⁴ ù tỹ tá nỹtĩ ag tỹ ti vĩ mẽ kỹ ag fe tóg gỹm ke mũ. Kỹ ag tóg ãjag jã tỹ gyngyn he mũ, tỹ ag tóg gangan ke mũ. ⁵⁵ Hã ra Topẽ kuprĩg tóg Estêvão krĩn

mũ, kỹ Estêvão tóg kanhkã ki ẽvãnh mũ. Kỹ tóg Topẽ vẻg mũ, ti kókov ti. Jesus vẻg tóg mũ gé, Topẽ pẻgia tá tóg jẻ nĩ, Jesus ti. ⁵⁶ Kỹ tóg: “ha vé,” he mũ. “Kanhkã tá sóg vẻg mũ,” he tóg. “Kỹ ẽprã ke fi kósin tóg Topẽ pẻgia tá jẻ nĩ,” he tóg.

⁵⁷ Kỹ ag tóg prẻnprẻr mũ sir, ãjag nĩgrẻg nẻgfẻnh kỹ. Ti to ag tóg vẻnh gẻnh mũ sir, ag kar ti. ⁵⁸ Kỹ ag tóg ti sẻg mũ, cidade tỹ Jerusalẻm tá ag tóg ti kutẻm mũ gé. Kỹ ag tóg ti pin mũ, pó tỹ. ãjag kur vãvãm ag tóg mũ, kỹ kyrũ tóg ki rĩr mũ, ag kur ki. Kyrũ ẽn jiji hã vỹ: Saulo, he mũ.

⁵⁹ Kỹ ag tóg Estêvão pin mũ sir, pó tỹ. Hã ra Estêvão tóg jamã hár(a): “!..inh Senhor'..!” he mũ. “!..Jesus'..!” he tóg. “!..Inh kuprĩg jãvãnh ra..!” he tóg mũ. ⁶⁰ Kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jẻ kỹ prẻr mũ, jamã hár(a), kỹ tóg: “!..inh Senhor'..!” he mũ. “!..Ag tỹ inh pin tỹ vẻnh pãte fón ne..!” he tóg mũ. Kar kỹ tóg hun ke mũ sir.

8

Saulo tỹ ag vóg kónãn

¹ Jãvo Saulo ẽn mỹ tóg há tĩ, ag tỹ ti tén kỹ. Kurã ẽn kã ag tóg Jesus ki ge mũ kar vóg kónãn jagy han mũ, Jerusalẻm tá. ù tỹ vẻnh mãn tĩ ag vóg kónãn ag tóg mũ gé, ù tỹ Topẽ vĩ mẽ jẻ vẻnh mãn tĩ ag. Kỹ ag tóg jagãgtar tãvĩ nỹtĩ. Kỹ ag tóg vẻnh kãpugpỏv kãn mũ sir. Ga tỹ Judẻia kar mĩ ag tóg mũ mũ, ga tỹ Samaria mĩ ke gé. Hã ra Jesus tỹ ùn vin

mũ ag hã tóg Jerusalém tá nýtĩ nĩ.

² Ũ tỹ Topê to há tĩ ag tóg fe kaj nýtĩ, Estêvão ter kỹ. Kỹ ag tóg kygfỹ mág kỹ ti kénh mũ.

³ Hã ra Saulo tóg Jesus ki ge kỹ nýtĩ kar ag vóg kónãn jagy han mũ, ũ tỹ Topê vĩ mẽ jé vènh măn tĩ ag. Ti tỹ ag tũg sór vè, Saulo ti. Hã jé tóg ãn kar kãra rã tĩ. Ti tỹ Jesus ki rã kỹ jẽ ũ ven kỹ tóg vèse jan kátá ti fón ti, ùn gré ag, ùn tãtá fag ke gé.

Samaria tá Topê vĩ tó

⁴ Ũ tỹ vènh kãpugpóv mũ ãn ag vĩ vènh kar mỹ vènh vĩ sér tugtó mũgtĩ, Topê vĩ ti.

⁵ Kỹ Filipe tóg tĩ mũ gé. Ga tỹ Samaria ra tóg tĩ mũ, kỹ tóg cidade ũ ki ra mũ, Cristo kãmén jẽ. ⁶ Kỹ vènh kar tóg ti vĩ mẽgmẽg mũ. Jẽmẽ há han ag tóg mũ, Filipe vĩ ti. Hã ra Filipe tóg ãg tỹ nén han vãn hyn han mũ gé. Kỹ ag tóg vég mũ. Hã kỹ ag tóg jẽmẽ há han mũ. ⁷ Vènh jagrẽ kórég tỹ hèn ri ke pan tóg mũ, Filipe ti. Ti tỹ ag pan kỹ ag tóg jamã hár(a) prẽr mũ, kỹ ag tóg kãpa mũ. Ũ grĩ ag tỹ há' he tóg mũ gé, ùn vagvá ag tỹ ke gé, ùn vygvá ag tỹ. ⁸ Kỹ tóg vènh kar mỹ sér tĩ sir, cidade ãn tá.

⁹ Kỹ Simão tóg nĩ nĩ, cidade ãn tá ke ũ. Kujá vè, Simão ãn ti. Kỹ tóg nén vènhmỹ hyn han tũgtĩ. Kỹ tóg ga tỹ Samaria tá ke ag tỹ ti tỹ nén han ve kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Vẽso tóg: “ag kãfór inh nĩ,” he tĩ, ag tỹ ti kamẽg jé. ¹⁰ Hã kỹ vènh kar tóg ti kamẽg mũ sir, ùn sanh ag, gír ag ke gé. Ti to ag tóg: “Topê

jykre han tóg tũgtĩ, Topê jykre mág (pẽ) ãn,” he tĩ, Simão ãn to. ¹¹ Kysã tỹ hèn ri ke ki tóg nén vènhmỹ hyn han ti, kỹ tóg vènh kar mỹ e tĩ, hã kỹ ag tóg ti kamẽg tĩ sir.

¹² Vãhã ag tóg Filipe vĩ kri fig mũ, Samaria tá ke ag, ti tỹ Jesus Cristo tón kỹ. Topê tỹ tỹ ãg pã'i nĩ kãmén tóg mũ, Filipe ti. Ũ tỹ ã vĩ kri fig mũ ag kygpég tóg mũ, ùn gré ag, ùn tãtá fag ke gé. ¹³ Kỹ Simão ãn tóg ti vĩ kri fig mũ gé, kujá ãn ti. Kỹ Filipe tóg ti kypég mũ gé. Kỹ tóg Filipe mré nĩ nĩ. Kỹ tóg Filipe tỹ ãg tỹ nén han vãn hyn han mũ vég mũ, Topê jykre tỹ. Kỹ tóg ti mỹ e (pẽ) tãvĩ tĩ sir, Simão mỹ.

¹⁴ Kỹ vãhã Jesus tỹ ùn vin mũ ag tóg kejèn mẽg mũ, Samaria tá ke ag tỹ Topê vĩ kri fig mũ ãn ti. Jerusalém tá ag tóg mẽg mũ, kỹ ag tóg João mré Pedro jẽnẽg mũ, ag tỹ ve jé. ¹⁵ Pedro ag tỹ tá junjun kỹ ag tóg ag to Topê mré vĩ mũ, Samaria tá ke ag to, Topê tỹ ã kuprĩg tỹ ag jagrèn jé. ¹⁶ Tá ke ũ tóg tỹ jagrẽ tũ ja nĩ ver. Kygpe kỹ ag nýtĩ inhhã, Jesus jiji tó kỹ, ãg Senhor jyjy tó kỹ. ¹⁷ Kỹ Pedro ag tóg ãjag nĩgẽ tỹ ag mẽgmẽg mũ, kỹ Topê kuprĩg tóg ag kãra rã mũ.

¹⁸ Hã ra Simão tóg vég mũ, Jesus tỹ ùn vin mũ ag tỹ nén han mũ ti. Ag tỹ ũ mẽ kỹ Topê kuprĩg tóg ag kãra rã mũ. ãn vég tóg mũ, Simão ti. Kỹ tóg ag mỹ jãnkamy ven mũ, Pedro ag mỹ. ¹⁹ Kỹ tóg ag mỹ: “inh mỹ vènh jykre tag nĩm nĩ, jãnkamy tag to,” he mũ. “Sỹ ũ mẽ kỹ

Topē kuprīg tóg ag kāra rānh ke mū. Sỹ vēnh jykre ên ki kanhrān há tóg tĩ,” he tóg.

20 Hã ra Pedro tóg ti mỹ: “ã jānkamy mré ã nũgme ki kutēnh mū,” he mū. “Topē tỹ nĩm ja vē (mỹr), hã ra ã tóg jānkamy ti mǎn sór mū, vēnh jykre ti,” he tóg. 21 “Ã pi(jé) Topē jykre tag ki kanhró nĩnh mū', kỹ Topē tóg ã mỹ nĩm ke tũ nĩ,” he tóg. “Ã jykre pijé kuryj nỹ', Topē mỹ,” he tóg. 22 “Ã jykre pāno tag tovānh ra,” he tóg. “Topē mré vĩ. Hēn ri ke mūn tóg ã mỹ vēnh pāte fón mū, ã tỹ vēnh jykre pāno to jykrén mū tag ti,” he tóg. Pedro ti. 23 “Fe kórég tǎvĩ ã nĩ (mỹr), kỹ ã jykre vỹ pāno nỹ gé sir,” he tóg, Pedro ti.

24 Kỹ Simão tóg ti mỹ: “iso Topē mré vĩ, inh jagtar jēg tũ nĩ jé, ã tỹ inh mỹ tó mū tag ti,” he mū.

25 Hã ra Pedro ag tóg mū mǎn gé, ag tỹ ěg Senhor tỹ Jesus vĩ tó kar kỹ. Ājag tỹ nén ve ja ên tó kǎn ag tóg, Jesus tỹ nén han ja ti. Kỹ ag tóg Jerusalém to vỹnvỹn ke mū sir. Ag mū kỹ ag tóg ga tỹ Samaria mĩ Topē vĩ há tugtó mū gé.

Filipe tỹ ùn kypég mū

26 Hã ra Topē tỹ jēnē jafā tóg Filipe mỹ vĩ mū, kỹ tóg: “kanhkā tǎpér ra tĩg, ěpy jagma tĩg, ěmĩn jagma,” he mū. Jerusalém tán kǎtĩ, Gaza mĩ, hã ra tóg ěmā tũ fĩn kutē mū. ěpy ên jagma tĩg, ěmĩn ên jagma,” he tóg mū, Topē tỹ jēnē jafā ti.

Kỹ tóg tĩ mū sir, Filipe ti. 27 Tá jun kỹ tóg ga tỹ Etiópia tá ke vég mū, pǎ'i fi rānhrāj han tĩ ti, pǎ'i tỹ rainha fi tỹ nén ù kar vég tĩ ti, ùn kurĩ ên ti. Pǎ'i fi jijin hã vỹ: Candace, he mū. Fi krēm pǎ'i ên tóg Jerusalém ra tĩg ja nĩ, ùn kurĩ ên ti. Tá tóg Topē kurā mág ve ja nĩ, festa mág ti, Jerusalém tá. 28 Hã ra tóg ã jamā ra vỹn ke mū sir, carroça kǎmĩ. Tĩg kỹ tóg Topē vĩ to ke mū, Isaías tỹ rá ên ti. Vǎsỹ Topē vĩ tó tĩ vē, hã vỹ: Isaías, he mū.

29 Kỹ Topē kuprīg tóg Filipe mỹ: “carroça kukām tĩg,” he mū. 30 Kỹ Filipe tóg fũrũn tĩ mū, kỹ tóg ti tỹ vēnh rá to ke mēg mū, Isaías tỹ rá ên to, vǎsỹ Topē vĩ tó tĩ tỹ rá ên to. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mỹ ã tỹ nén to ke mū tag ki kanhró nĩ'?” he mū.

31 Hã ra tóg: “vó,” he mū. “Û tóg inh mỹ kǎmén ja tũ nĩ ver,” he tóg. “Ã mỹ inh mỹ kǎmén ke tũ nĩ'?” he tóg. “Tǎpry ra, inh mré nĩ jé,” he tóg. Kỹ tóg ke mū, Filipe ti.

32 Ti tỹ ken hã vē, ha mē: “ovelha ri ke han tóg, ù ên ti. Ovelha pére ěg mũgtĩ, ti tǎnh jé, hã ra tóg vĩ tũ nĩgtĩ (mỹr). Cordeiro ri ke han tóg mū gé. ěg tỹ ti kyki ronh mū ra tóg jatun mỹ jé nĩ gé (mỹr). 33 Û ên tỹ Topē vĩ mranh tũ hã ra ag tóg ti vóg kónān, ag tỹ ti jyvēn tũ ra. Ti mré ke ag jykre pāno tó kǎn ke tũ ěg tóg nĩgtĩ (mỹr). Ti tén ja ag tóg (mỹr), kỹ tóg ter mū sir,” he tóg, vēnh rá ti.

34 Kỹ ùn kurĩ ên tóg Filipe mỹ: “ũ to ke nē hỹn'?” Topē vĩ tó tĩ tỹ ne tó nē hỹn'?” he mū.

“Inh mǎ tó,” he tóg. “Ti tǎ vĕso ke mǎ', ũ to ke mǎ vó?” he tóg.

³⁵ Kǎ Filipe tóg ti mǎ vĕnh rá tag kāmén mǎ sir. Jesus kāmén tóg mǎ. Ti mǎ tóg vĕnh vǐ há ěn tó mǎ, Jesus to.

³⁶ Ge ag tóg mǎ mǎ, ěpry jagma, ěmǎn jagma. Kǎ ag tóg goj tá junjun mǎ. Kǎ ũn kurǐ ěn tóg: “tag ki tóg goj nǎ,” he mǎ. “Ă tǎ ki inh kype jé tóg há nǎ, he tóg.

³⁷ Kǎ Filipe tóg ti mǎ: “ă tǎ ă fe tǎ ti ki rǎ kǎ nǎ nǎn kǎ tóg há nǎ,” he mǎ.

Kǎ tóg: “ti ki sóg rǎ kǎ nǎ,” he mǎ. “Jesus tóg tǎ Topĕ kósin nǎ (mǎr), Jesus Cristo ti,” he tóg, ũn kurǐ ti. ³⁸ Kǎ tóg carroça tǎn ti mǎ: “ver krǎg hé,” he mǎ. Kǎ tóg Filipe mré goj ra tére mǎ, kǎ tóg kǎra rǎ mǎ, ũn kurǐ ti. Kǎ Filipe tóg ti kypég mǎ sir.

³⁹ Ag tǎ goj kǎtá kǎjǎpry kǎ Filipe tóg tǎ' he mǎ, Topĕ kuprǎg tǎ ti ma tǎg kǎ. Kǎ ũn kurǐ tóg ti ve mǎn tǎ nǎ sir. Hǎ ra tóg tǎ mǎ, ă jamǎn ra. Ti mǎ tóg sér tǎ sir.

⁴⁰ Hǎ ra Filipe tóg cidade tǎ Azoto tá nǎ nǎ. Kǎ tóg tǎg kǎ Jesus vǐ tó tǎ mǎ, ěmǎ kar mǎ. Kǎ tóg kejĕn cidade tǎ Cesarĕia tá jun mǎ, Jesus kǎme sér tó jé.

9

*Saulo tǎ Jesus ki rǎ
(Hk 22.6-16; 26.12-18)*

¹ Hǎ ra Saulo tóg ver ũ tǎ ěg Senhor tǎ Jesus mré mǎ mǎ ag vóg kónǎn sór mǎ. Ag to tóg krǐ rǎ nǎ ver. Ti tǎ ag kǎgtén sór vĕ. Hǎ to tóg Topĕ tǎ ki rǎ tǎ to pǎ'i mág to tǎ mǎ. ² Kǎ

tóg ti mǎ permissǎo to vǐ mǎ, ti tǎ cidade tǎ Damasco ra tǎg jé. Tá tóg permissǎo ěn tǎ pǎ'i ag mǎ ven sór mǎ, ag tǎ ti mǎ: “hǎ ag venh tǎ gé,” he jé. Ti tǎ Jesus mré tǎ mǎ ũ ve kǎ tóg ti se sór tǎ. Jerusalém ra tóg ag tatǐ tǎg sór tǎ, ti tǎ ũn ség mǎ ag, ũn gré ag, ũn tǎtá fag ke gé. ³ Hǎ jé tóg Damasco ra tǎ mǎ. Ti tǎ kakó ke mǎr hǎ jĕngrĕ tar tóg vĕnh ven mǎ, kanhkǎ tá. Rǎ kǎfór tóg nǎ, hǎ ra tóg Saulo ki kómkóm ke mǎ sir. ⁴ Kǎ Saulo tóg kutĕ mǎ, ga kri tóg tá' ke mǎ. Kǎ tóg vĕnh vǐ mĕg mǎ. Kǎ tóg: “Saulo', Saulo',” he mǎ. “Ă tǎ ne jé isǎ ag vóg kónǎn nĕ?” he tóg, vĕnh vǐ ti.

⁵ Kǎ Saulo tóg ěg Senhor mǎ: “ă tǎ ũ nĕ?” he mǎ.

Kǎ tóg ti mǎ: “tǎ sóg Jesus nǎ, ă tǎ ũn vóg kónǎn sór tǎ ěn vǎ tǎ inh nǎ,” he mǎ. ⁶ “Jĕg nĕ ra, cidade tag ki rǎ, tá ũ tóg ă mǎ tónh mǎ, ă tǎ nĕn han ke ti,” he tóg, vĕnh vǐ ti.

⁷ Ti mré mǎ ag vǎ vĕnh vǐ tag mĕg mǎ gé, hǎ ra ag tóg nĕn ũ vég tǎ nǎ. Kǎ ag kǎne tóg jǎrǎn ke mǎ. ⁸ Kǎ Saulo tóg jĕg nĕ mǎ sir. Kǎ tóg tǎmǎ ěvǎnh sór mǎ, hǎ ra tóg nĕn ũ vég tǎ nǎ. Kǎ ag tóg ti nǎg kǎgmǎ kǎ ti pére mǎ mǎ, cidade tǎ Damasco ra. ⁹ Kurǎ tǎgtǎ ki tóg ěvǎnh tǎ nǎ, kǎ tóg jĕg tǎ (pĕ) nǎ gé, kron tǎ (pĕ) ti nǎ gé, Saulo ti.

¹⁰ Damasco tá ke ũ tóg nǎ nǎ, ti jyjy hǎ vǎ: Ananias, he mǎ. Jesus mré tǎ ũ vĕ. Kǎ Jesus tóg ti mǎ vĕnh ven mǎ. Kǎ tóg: “Ananias',” he mǎ.

Kỹ Ananias tóg ěg Senhor ti mý: “inh hã vĕ,” he mũ.

11 Kĩ Jesus tóg ti mý: “jĕg nĕ ra,” he mũ. “Ěmĩn kuryj he mũ ěn ra tĩg. Judas he mũ ěn ĩn kĀra rĀ. Tá ũ tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Saulo, he mũ. Cidade tỹ Tarso tá ke vĕ. Ěn mré vĩmĩn,” he tóg. “Ha vé, inh mré tóg vĩ nĩ,” he tóg. 12 “Kỹ tóg ũ vég nĩ nĩ, ti jyjy hã vỹ: Ananias, he mũ. Ā hã vĕ. Ā tỹ ti ĩn kĀra rĀnh ke vĕ. Ā tỹ Ā nĩgĕ tỹ ti mĕnh ke vĕ. Kĩ tóg ve mĀn ke mũ, Ā tỹ ti mĕn tỹ. Tag vég tóg nĩ nĩ, Saulo ti,” he tóg, Jesus ti, Ananias mý.

13 Kĩ Ananias tóg ěg Senhor ti mý: “vĕnh kar tóg ti kĀmĕn tĩ hã ra, Ā tỹ inh mý tó mũ tag ti,” he mũ. “Jerusalém tá tóg Ā tũ ag vóg kónĀn,” he tóg. 14 “Kỹ tóg permissĀo ma kĀtĩ mũ, Topĕ tũ ki rĩr tĩ to pĀ'i mág tỹ ti mý han kỹ. Kĩ tóg ũ tỹ Ā mré vĩ mũ kar sigse sór mũ, cidade tag ki,” he tóg, Ananias ti, Jesus mý.

15 Kĩ ěg Senhor tỹ Jesus tóg ti mý: “ti venh tĩg,” he mũ. “Ti kuprĕg isóg (mýr), ti tỹ ijiji tó jé, fóg ag kar mý, kanhgág ag kar mý ke gé, povo tỹ Israel ag mý ke gé,” he tóg. 16 “Ti mý sóg ven mũ, ti tỹ isugrĩn jagtar ke ti,” he tóg, Jesus ti.

17 Kĩ Ananias tóg tĩ mũ. Ti tỹ ĩn ěn tá jun kỹ tóg Ā nĩgĕ tỹ ti mĕg mũ, kỹ tóg ti mý: “Saulo,” he mũ. “Régre!” he tóg mũ. “Ěg Senhor vỹ inh jĕnĕ, Jesus mýr, sỹ Ā ve jé,” he tóg. “Ti ve Ā (mýr), ěpry kri, Ā tỹ tag ki jun mũn kĀ,” he tóg. “Hã kỹ sóg kĀtĩ mũ, Ā tỹ

ve mĀn jé, Topĕ kuprĩg tỹ tỹ Ā jagrĕ nĩ jé,” he tóg, Ananias ti.

18 Kĩ tóg vĀhĀ ti kanĕ tá pa mũ, pirĀ fár ri ke. Kĩ tóg ve há' he mĀn mũ sir. Kĩ tóg jĕg nĕ mũ sir. Kĩ tóg ti kypĕg mũ sir, Ananias ti. 19 Kĩ tóg jĕg mũ gé sir, hã kỹ tóg tar' he mũ sir. Damasco tá tóg nĩ nĩ ver, Jesus mrĕ mũ tĩ ag mré. 20 Kĩ tóg vĕsýmĕr Jesus kĀmĕn mũ, Israel ag vĕnh kanhrĀn jafĀ krĕm. “Tỹ tóg Topĕ kósin nĩ,” he tóg mũ, Jesus to. 21 Ũ tỹ ti vĩ mĕg mũ kar ag mý tóg e tĩ. “Jerusalém tá tóg ag vóg kónĀn, ũ tỹ Jesus tó mũ ag,” he ag tóg. “Kỹ tóg tag ki jun mũ gé, ag sigse jé, Topĕ tũ ki rĩr tĩ tỹ pĀ'i mág ag mý ag tatĩ tĩg jé,” he ag tóg, Saulo to. Kĩ tóg ag mý e tĩ, ti tỹ Jesus to: Topĕ kósin vĕ,” hen kỹ.

22 Hã ra Saulo tóg fe tar nĩ. Kĩ tóg Israel ag kanhrĀn mũ, cidade tỹ Damasco tá. Ag mý tóg Jesus kĀmĕn mũ. “Tỹ tóg Cristo nĩ, Jesus ti,” he tóg, ag mý Topĕ vĩ kĀmĕn kỹ. Kĩ tóg ag tỹ ti vĩ kafĀn sór mũ hã ra ag mý vĕnhmý tĩ sir.

*Saulo tỹ cidade tỹ
Jerusalém ra tĩg*

23 KurĀ tỹ hĕn ri ke tũg kỹ Israel ag tóg kejĕn jagnĕ mré jykrĕn mũ, Saulo tén ke to. 24 Hã ra Saulo tóg mĕg mũ, ag tỹ ti to jykrĕn ěn to. Cidade ěn to ró jĀnkĀ tá ag tóg vĀjig nýtĩ, ti jo, kurĀ kar ki, kuty tá ke gé, ag tỹ hĕn ri ke mũn tá ti tén jé. Kĩ tóg mĕg mũ sir, Saulo ti. 25 Kĩ ti mré ke ag vỹ kuty tá kĕj kĀkĀ ti nĩm kỹ ti térem

mũ, cidade ẽn to ró to. Kĩ tóg Jerusalém ra tĩ mũ.

²⁶ Ti tỹ Jerusalém tá jun kĩa tóg Jesus mré mũ ag mré nĩ sór mũ, Jesus mré mũ tĩ ag mré. Hã ra ag tóg ti kamẽg mũ. “Ti ón hỹn,” he ag tóg ti to, ti tỹ ag vóg kónãn jan kĩa. ²⁷ Kĩa Barnabé tóg ti mré vĩ kĩa Jesus tỹ ùn vin mũ ag to ti pére tĩ mũ. Kĩa tóg ag mĩ ti tỹ Jesus ve ja ẽn kãmén mũ, ẽpry jagma. “Kĩa Jesus tóg ti mré vĩ ja nĩ gé,” he tóg. “Kar tóg Damasco tá ke ag mĩ Jesus kãmén ja nĩ gé, ti tỹ mũmẽg tũ nĩn kĩa,” he tóg, Barnabé ti.

²⁸ Kĩa Saulo tóg ag mré tĩ nĩ ver, Jerusalém tá. Tá tóg Jesus kãmén mũ gé, ti tỹ mũmẽg tũ nĩn kĩa. ²⁹ Kĩa tóg Israel ag mré vĩ mũ gé, ù tỹ Grego vĩ to mũ ag mré ke gé. Ag tỹ ti vĩ kafãn kĩa tóg ag mré vĩ mũ. Hã ra ag tóg ti tén ke to jykrén mũ, Saulo tén ke to. ³⁰ Kĩa Jesus mré ke ag tóg mẽg mũ gé, ag tỹ Saulo tén ke to jykrén mũ ẽn to. Kĩa ag tóg cidade tỹ Cesaréia ra ti pére mũ mũ. Tá junjun kĩa ag tóg cidade tỹ Tarso ra ti jẽnẽg mũ.

³¹ Jesus ki ge kĩa nỹtĩ ag kar vỹ jatun mỹ nỹtĩ nĩ sir, ù tỹ Topẽ vĩ mẽ jé vẽn mãn tĩ ẽn ag. Jatun mỹ ag tóg nỹtĩ sir, ga tỹ Judéia tá, ga tỹ Galiléia tá ke gé, ga tỹ Samaria tá ke gé. Kĩa ag tóg jatun mỹ vẽn kanhrãn mũ, Topẽ jykre tỹ. Topẽ vĩ ki ag tóg króm mũ, Topẽ kamẽg kĩa. Topẽ kuprĩg vỹ ag krĩn mũ. Kĩa ag krĩ vỹ kãnhvy' he mũ. Kĩa ag tóg e nỹtĩ gé sir.

Enéias

³² Kejẽn Pedro tóg vẽn kar ag vegvenh tĩ mũ. Kĩa tóg cidade tỹ Lida ra tĩ mũ gé, tá Topẽ tũ ag vegve jé. ³³ Tá ù tóg nỹ nĩ, ti jijin hã vỹ: Enéias, he mũ. Grĩn kĩa tóg nỹ nĩ, ã cama kri. 8 anos han tóg, grĩ nỹ ki.

³⁴ Kĩa Pedro tóg ti mỹ: “Enéias’,” he mũ. “Jesus Cristo vỹ ã han,” he tóg. “Jẽg nẽ ra, ã cama fi han ra,” he tóg.

³⁵ Kĩa tóg vėsýmér jẽg nẽ mũ. Kĩa cidade tỹ Lida tá ke kar ag vỹ ti vég mũ, cidade tỹ Saroná tá ke kar ag ke gé. Kĩa ag tóg ti ve kĩa Jesus ki ge mũ gé sir.

Dorcas fi

³⁶ Cidade tỹ Jope tá ù fi tóg nĩ nĩ, Jesus mré tĩ mũ fi, fi jiji hã vỹ: Tabita, he mũ, hã vỹ: Dorcas, he mũ, fi jyjy ti, fóg tỹ Grego vĩn ki. Ẽn fi hã vỹ nén kar há han mũ. Ùn jagãgtar fag mỹ fi tóg nén vin tĩ.

³⁷ Kejẽn fi tóg kaga nỹ nĩ, kĩa fi tóg ter mũ sir. Kĩa fag tóg fi kupe kĩa ãn to jãpry jafã tá fi fig mũ, kynh mỹ.

³⁸ Jo Jope tóg Lida kakó kã nĩ, hã ra Pedro tóg Lida tá nĩ nĩ. Kĩa Jope tá ke ag tóg ti ki kanhró nỹtĩ, Pedron ki, Jesus mré mũ ag.

Kĩa ag tóg ùn régre ag jẽgnẽg mũ, ag tỹ ti mỹ: “kur kãtĩg mẽ han,” he jé. ³⁹ Kĩa Pedro tóg vėsýmér tĩ mũ. Kĩa tóg tá jun mũ. Hã ra Dorcas fi tóg ãn to jãpry jafã tá nỹ nĩ, ter kĩa. Pedro jun kĩa ag tóg ãn to jãpry jafã to jãpry mũ, ti mré. Kĩa ùn mén ter ja ẽn fag kar vỹ ti to kãmũ mũ. Kygfỹ fag tóg mũ. Ti mỹ fag tóg kur venven

mũ, fi tỹ fag mỹ kugrỹn ja ti, camisa, vestido ke gé, vẽn kri fẽ ke gé. Dorcas fi tóg fag mỹ kugrỹn mẽ han ja nĩgtĩ.

⁴⁰ Kỹ Pedro tóg vẽn kar mỹ: “ha pa jêg,” he mũ. Kỹ tóg ã jakrĩ tỹ jêg kỹ Topẽ mré vĩ mũ. Kỹ tóg vẽn fi mỹ: “Tabita', nĩ ra,” he mũ. Kỹ fi tóg mrin ke mũ. Kỹ fi tóg nĩ mũ, fi tỹ Pedro ven kỹ. ⁴¹ Kỹ tóg fi nĩgé kãgmĩ kỹ fi fẽg mũ. Kỹ tóg vẽn kar jé prẽr mũ, Topẽ tũ kar, ùn mén ter ja ên fag mré hã. Kỹ tóg fag mỹ fi ven mũ.

⁴² Kỹ Jope tá ke kar ag vỹ mẽg mũ sir, fi rĩr mãn ên ti. Kỹ ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ sir.

⁴³ Kỹ Pedro tóg cidade tỹ Jope tá nĩ nĩ ver, Simão he mũ ên mré, ù tỹ nén fár tỹ tânãj ke tĩ ên mré.

10

Capitão tỹ Cornélio

¹ Cidade tỹ Cesaréia tá ù tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Cornélio, he mũ. Soldado tỹ 100 to pã'i vẽn, ag tỹ ù to: ga tỹ Itália tá ke ag, he mũ ên to capitão vẽn. ² Ên vỹ Topẽ to há nĩ, kỹ tóg Topẽ kamẽg tĩ. Ti mré ke kar vỹ ge nỹtĩ gé. Povo tỹ Israel ag kãmĩ ùn jagãgtar ag jagãgtãn tóg tĩgtĩ, ti tỹ tỹ Israel ag mré ke tũ hã ra. Topẽ mré tóg vĩ tĩ gé. ³ Ên tóg nén nẽ vég mũ, 3 horas ki, ã nũr tũ ra. Kỹ tóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafã jun vég mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Cornélio',” he mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

⁴ Ti tỹ ti ve kỹ ti fe tóg jũrũn ke mũ, kỹ tóg: “ne nẽ?” he mũ.

Hã ra tóg ti mỹ: “Topẽ vỹ ã vĩ mẽg mũ (mỹr),” he mũ. “Ã tỹ ùn jagãgtar ag mỹ nén nĩm tĩ vég tóg mũ gé,” he tóg. “Hã kỹ tóg ã to jykrén mũ,” he tóg. ⁵ “Kỹ ù jẽgnẽmnĩ, ag tỹ Jope ra mũ jé. Tá ù tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Simão, he mũ, kỹ ti jyjy ù hã vỹ: Pedro, he mũ. Ên jé prẽrnmĩ,” he tóg. ⁶ “Simão mré tóg nĩ nĩ, ù tỹ nén fár tỹ tânãj ke tĩ ên mré, kỹ ti ìn vỹ goj kafã tũ fyr tá jẽ nĩ,” he tóg.

⁷ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg tĩ mũ, ti mỹ tó kar kỹ. Kỹ capitão ên tóg ã camarada régre ag jé prẽr mũ, soldado pir mré, ù tỹ Topẽ kamẽg mũ ên ti. Û tỹ ã rãnrãj han mũ ên jé tóg prẽr mũ. ⁸ Kỹ tóg ag mỹ ã tỹ nén ve ja tó mũ, kỹ tóg cidade tỹ Jope ra ag jẽgnẽg mũ.

⁹ Tỹ vaj kỹ ag tóg cidade ên to hã nỹtĩ, meio dia ki. Kỹ Pedro tóg ìn kri kyjer ên ra tãpry mũ, Topẽ mré vĩ jé. ¹⁰ Kỹ tóg kókĩr mũ. Kỹ tóg fag mỹ vjén to vĩ mũ. Fag tỹ ver ti mỹ han mũ ra tóg nén nẽ vég mũ, Pedro ti. ¹¹ Kỹ tóg ag tỹ kanhkã nón mũ vég mũ. Tá nén ù tóg kãtére mũ. Kỹ tóg tỹ kur mág ve nĩ. Ti péno kygje kỹ tóg ga kri kãtére mũ, kur ti. ¹² Hã ra bicho kar tóg kur ên kãki nỹtĩ nĩ, fa tỹ 4 (ke) kar tóg nỹtĩ, ù tóg ã nug kri mũgtĩ gé, sēsĩ kar ke gé, jēsĩ kar. ¹³ Kỹ vẽn vĩ tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg: “tág',” he mũ. “Tãnh kỹ kó, vỹ,” he tóg.

¹⁴ Kỹ Pedro tóg ãg Senhor ti mỹ: “nejé,” he mũ. “Nén ù jẽggry ko ja tũ sóg nĩ (mỹr),” he

tóg. “Ēg povo jykre tũ vĕ, ěg tỹ bicho ěn kon kỹ,” he tóg.

¹⁵ Kỹ tóg ti mỹ vĩ mǎn mũ sir jǎvo, vĕnh vĩ ti, kỹ tóg: “Topĕ tóg hǎ ra to: há ti nĩ, he mũ. Kỹ jĕggryg tũg nĩ,” he tóg.

¹⁶ Ge tǎgtũ han tóg, kỹ nĕn nĕ ěn tóg vég tũ' he mũ sir, kanhkǎ tá.

¹⁷ Hǎ ra tóg Pedro mỹ e tĩ. Ti tỹ to jykrén tũ tóg tĩ, ti tỹ vég mũ to. Ti tỹ ver to jykrén mũ ra ag tóg junjun mũ, Cornélio tỹ ũn jĕgnĕg mũ ag. Ũ tóg ag mỹ: “Īn ěn vĕ,” he ja nĩ.

¹⁸ Kỹ ag tóg tá junjun mũ. Ró to jĕgĩĕ kỹ ag tóg jamǎ hár(a) ke mũ, kỹ ag tóg: “Simão Pedro ag mỹ ki nỹtĩ?” he mũ.

¹⁹ Hǎ ra Pedro tóg ver ǎ tỹ vég mũ ěn to jykrén nĩ nĩ. Kỹ Topĕ kuprĩg tóg ti mỹ ke mũ. “Ha vé, ũn régre ag vỹ ǎ jé prĕr mũ,” he tóg. ²⁰ “Jĕg nĕ ra, kǎtére ra, tĩg ra ag mré,” he tóg. “To jykrén tũg. Isỹ ag jĕgnĕ vĕ,” he tóg, Pedro mỹ, Topĕ kuprĩg ti.

²¹ Kỹ Pedro tóg ag to kǎtére mũ, kỹ tóg ag mỹ: “inh hǎ vĕ,” he mũ. “Inh jé prĕr ja ǎjag tóg nĩ,” he tóg. “ǎjag tỹ ne to kǎmũ nĕ?” he tóg ag mỹ.

²² Kỹ ag tóg ti mỹ: “Cornélio tỹ ěg jĕgnĕ vĕ,” he mũ. “Capitão vĕ, Cornélio ti. Ũn jykre kuryj vĕ, kỹ tóg Topĕ kamĕg tĩ,” he ag tóg. “Israel kar ag tóg ti to há nỹtĩ, ti to ag tóg vĩ há han tĩ. Topĕ tỹ jĕnĕ jafǎ vỹ ti mỹ ke ja nĩ, ti tỹ ǎ jé prĕr jé, ǎ tỹ ti ĩn ra tĩg jé, ǎ tỹ ti mỹ Topĕ kǎmĕn jé,” he ag tóg, Pedro mỹ.

²³ Kỹ Pedro tóg ag mỹ: “kǎge jĕg ra,” he mũ. Kỹ ag tóg tá nũgnũr mũ. Tỹ vaj kỹ tóg ag mré tĩ mũ. Kỹ Jope tá ke ũ ag tóg ti mré mũ mũ gé, Jesus mré ke ũ ag. ²⁴ Tỹ vaj kỹ ag tóg Cesaréia tá junjun mũ. Tá Cornélio tóg ag jǎvǎnh mũ. Hǎ kỹ tóg ǎ kanhkǎ ag kar kógfyn ja nĩ, ag mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ ja tóg nĩ, ǎ mré ke kar ag mỹ. Kỹ ag tóg kǎmũ ja nĩ, kỹ ag tóg tá nỹtĩ sir.

²⁵ Pedro tỹ tá jun kỹ Cornélio tóg ti kato tĕ mũ, kỹ tóg ti jo mũg ke mũ. “Ti hỹn tỹ Topĕ nĩ,” he tóg, hǎ kỹ tóg ti jo mũg ke mũ, Cornélio ti.

²⁶ Hǎ ra Pedro tóg ti fĕg mũ, kỹ tóg: “ke tũg ra,” he mũ. “Tỹ sóg ěprǎ ke nĩ gé,” he tóg ti mỹ. ²⁷ Kỹ tóg ti mỹ vĩ há han mũ. Kỹ tóg kǎra rǎ kỹ ũn e ag vég mũ, ũn vĕnh mǎn kỹ nỹtĩ ag, Pedro ti. ²⁸ Kỹ tóg ag mỹ: “Israel ag vỹ fóg mré nĩ tũ nĩgtĩ (mỹr),” he mũ. “Ēg jykre hǎ vĕ,” he tóg. “Kỹ ěg tóg fóg ĩn kǎra rǎ tũ nĩgtĩ gé (mỹr) sir. Tag ki kanhró ǎjag tóg nỹtĩ,” he tóg. “Hǎ ra Topĕ tóg inh kanhrǎn, ǎ jykre tỹ. Kỹ sóg vĕnh kar ĩn kǎra rǎnh mũ, jĕggry tũ nĩn kỹ,” he tóg. ²⁹ “Hǎ kỹ sóg jatun mỹ kǎtĩg, vĕsỹmĕr, ǎjag tỹ inh jé prĕr kỹ. Kỹ sỹ ǎjag ki jĕmĕnh há tóg ti. ǎjag tỹ hĕ ri ke jé inh jé prĕr nĕ?” he tóg ag mỹ, Pedro ti.

³⁰ Kỹ Cornélio tóg ti mỹ: “4 dias vĕ ha ũri,” he mũ, “kỹ sóg Topĕ mré vĩnh ke nĩ nĩ, jĕg tũ nĩn kỹ. 3 horas vĕ. Inh ĩn krĕm sóg Topĕ mré vĩnh ke nĩ nĩ, kỹ sóg ũ vég nĩ nĩ. Ti kur

tóg kókov nĩ. ³¹ Kĩ tóg inh mĩ: “Cornélio’,” he mũ. “Topě vỹ ã vĩ mēg mũ. Ā tỹ ũn jagēgtar mỹ nén vin ěn ve tóg. To tóg jykrén, Topě ti,” he tóg. ³² “Kỹ Jope ra ũ jēnē. Tá Simão jé prēr, ũ tỹ Pedro he mũ ěn ti. Nén fár tỹ tânāj ke tĩ ěn ĩn krēm tóg nĩ nĩ, hã vỹ: Simão, he mũ. Ti ĩn vỹ goj kafã tũ fyr tá jē nĩ,” he tóg inh mỹ, Topě tỹ jēnē jafã ti,” he tóg, capitão ti. ³³ “Kỹ sóg vēsýmér ã to ũ ag jēgnē. Kĩ ã tóg kãtĩ mũ. Kĩ tóg há tĩ, ã kãtĩg ti. Hã to ěg tóg vēnh mãn, Topě jo. Topě tỹ ã mỹ nén tó ja kãmén ra ěg mỹ. Ěg tỹ mēnh há tóg tĩ vē,” he tóg, Cornélio ti, Pedro mỹ.

Pedro tỹ Cornélio mỹ Topě vĩ tó

³⁴ Kĩ Pedro tóg ag mỹ kãmén mũ, kỹ tóg: “vãhã tóg sỹ to jykrén mũ,” he mũ. “Topě mỹ nén ũ tũ vē, Israel he mũ ěn ag, fóg he mũ ěn ag ke gé, kanhgág ag ke gé, Israel jykre han tũ kar ag,” he tóg. ³⁵ “Ũ tỹ ti kamēg mũ vỹ ti mỹ há nỹtĩ, Topě mỹ, ũ tỹ vēnh jykre kuryj han mũ ag kar, povo kar kãmĩ,” he tóg. ³⁶ “Povo tỹ Israel mỹ tóg ã vĩ ěn jēnē ja nĩ, Topě ti. Ěg mỹ tóg tó, ěg tỹ jatu nỹtĩ jé, ti tỹ Jesus Cristo tugrĩn ěg to há nĩn kỹ. Jesus ěn vỹ tỹ vēnh kar Senhor nĩ,” he tóg.

³⁷ “Vēnh vĩ ěn mē kãn ājag tóg huri. Judéia kar mĩ tóg rúm ke ja nĩ. João tóg vēnh kar mỹ: “ājag jykre tovãnh ra,” he ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ag kygpe ja nĩ. Kar kỹ Jesus tóg Galiléia

mĩ tĩg vén mũ, Nazaré tá ke ěn ti. ³⁸ Kỹ Topě tóg Jesus mỹ ã kuprĩg jēnē ja nĩ. Kỹ tóg ti mỹ vēnh jykre nĩm ja nĩ. Ga kar mĩ tóg tĩg ja nĩgtĩ. Nén kar há han ja tóg nĩgtĩ. Japo tỹ ũn vóg kónãn mũ ag tỹ há’ he ja tóg nĩ gé. Topě hã ne ti mré han ja nĩgtĩ hã ra,” he tóg.

³⁹ “Nén kar ěn ve ja ěg tóg nĩgtĩ, ti tỹ nén han mũ kar, ga tỹ Judéia tá, Jerusalém tá ke gé. Ěn tỹ ag tóg cruz to ti sa ja nĩgtĩ, ti tén ja ag tóg nĩgtĩ. ⁴⁰ Kurã tãgtũ tũg kỹ Topě tóg ěn rĩn mãn ja nĩgtĩ, kỹ tóg vēnh ven ja nĩgtĩ,” he tóg, Pedro ti.

⁴¹ “Hã ra vēnh kar vỹ ti ve ja tũ nĩ. Ěg hã mỹ tóg vēnh ven ja nĩ. Hã to Topě tóg ěg kuprēg ja nĩgtĩ. Ti mré ěg tóg jēn ja nĩgtĩ, kron ja nĩgtĩ gé, ti tỹ ã ter kar rĩr mãn kỹ,” he tóg, Pedro ti. ⁴² “Kỹ tóg ěg mỹ: “vēnh kar mỹ inh kãmén nĩ,” he ja nĩgtĩ. “Topě vỹ ti tỹ vēnh kar kãfór han, hemnĩ,” he ja tóg nĩ ěg mỹ. “Kỹ tóg vēnh kar tỹ nén han mũ venh ke mũ sir. Ũ tỹ ũri rĩnrĩr mũ ag kar tỹ nén hyn han mũ ve jé tóg ke mũ, ũn ter mũ ag kar tỹ nén hyn han mũ kar ke gé, hemnĩ,” he ja tóg nĩgtĩ ěg mỹ, Jesus ti,” he tóg, Pedro ti.

⁴³ “Vãsỹ Topě vĩ tó tĩ ag kar vỹ ti kãmén ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg: “ũ tỹ ti ki rã mũ mỹ tóg vēnh pãte fón ke mũ, Topě ti, ti tỹ ti vĩ mranh mũ ti,” he ja nĩgtĩ. “Cristo tugrĩn tóg vēnh pãte fón ke mũ,” he ja ag tóg nĩgtĩ, Topě vĩ tó tĩ ag,” he tóg, Pedro ti.

Topē kuprīg t̄y t̄y ag jagrē nĩ

⁴⁴ Pedro t̄y ver tag tó k̄y vāhā Topē kuprīg tóg ag ki rā m̄, ũ t̄y ti vī mēg m̄ ag ki. ⁴⁵ K̄y Israel ag t̄y Jesus ki ge k̄y n̄t̄i ag m̄y tóg e t̄i, ũ t̄y Pedro mré kāmū ag m̄y. “Topē kuprīg tóg t̄y ag jagrē nĩ,” he ag tóg. “Ag t̄y t̄y fóg n̄t̄i ra tóg ag ki rā m̄,” he ag tóg. ⁴⁶ “Vēnh vī ũ tugtó ag m̄ (m̄y),” he ag tóg. “Vēnh vī ěn ki ag tóg Topē m̄y: há ģ tóg nĩ, he m̄,” he ag tóg.

⁴⁷ K̄y Pedro tóg: “ũ tóg ag to: ag kygpenh ke tũ ěg nĩ, henh ke tũ nĩ (m̄y),” he m̄. “Topē kuprīg t̄y ag jagrē n̄t̄i. Ęg ki rā ri ke han tóg ag ki, Topē kuprīg ti. K̄y ěg h̄yn ag kygpenh m̄ ha,” he tóg, Pedro ti. ⁴⁸ K̄y tóg ũ m̄y: “ag kygpe ra ge, Jesus Cristo jiji tó k̄y,” he m̄ sir.

Ājag kygpe kar k̄y ag tóg Pedro m̄y: “ver ěg mré nĩ,” he m̄. K̄y tóg ag mré nĩ s̄i han kar k̄y t̄i m̄ sir.

11

Pedro t̄y Jerusalém tá ģ t̄y nén han m̄ tó

¹ K̄y Jesus t̄y ũn vin m̄ kar ag v̄y jēmēg m̄, fóg ag t̄y Topē vī kri fig m̄ ti. Judéia kar m̄ ag tóg jēmēg m̄, Jesus mré ke kar ag. ² K̄y Pedro tóg Jerusalém ra t̄i m̄. K̄y tá Jesus ki ge m̄ ag tóg ti mré vī m̄. Ti mré vī m̄ ag tóg: “vēnh kar v̄y ājag gré junjun fár kym ke m̄, ěg jykre han jé, ag t̄y Topē jykre han sór k̄y,” he ag tóg t̄i. Ęn ag v̄y

Pedro m̄ vī m̄, ³ k̄y ag tóg: “ũn fár kym ja tũ ag mré ģ tóg jēg m̄ (m̄y), ag ģn ki,” he m̄.

⁴ K̄y Pedro tóg ag m̄ nén kar ěn kāmén m̄, ⁵ k̄y tóg: “cidade t̄y Jope tá sóg nĩ ja nĩ, k̄y sóg Topē mré vī nĩ ja n̄gt̄i. Ti mré vī k̄y sóg nén nē vég m̄,” he tóg. “Nén gé(g) t̄ig jafā vē, kur mág ri ke. Ti péno kygje tóg kanhkā tá kátère m̄. K̄y tóg inh ki jun m̄. ⁶ K̄y sóg k̄iki ěvānh m̄, k̄y sóg bicho kar vég m̄, fa t̄y 4 ke ti n̄t̄i, nēn t̄an ag mré h̄a, ag nug kri m̄ t̄i ag mré h̄a, sēs̄i kar mré h̄a, jēs̄i kar. ⁷ K̄y sóg vēnh vī mēg m̄, k̄y tóg: “tág, v̄y,” he m̄. “Tānh k̄y kó,” he tóg. ⁸ K̄y sóg ti m̄y: “nejé,” he m̄. “Nén ũ jēggry ko ja tũ sóg nĩ,” he sóg ti m̄. “Ęg jykre tũ vē, ěg t̄y bicho ěn kon k̄y,” he sóg ti m̄. ⁹ K̄y tóg inh m̄y tó m̄n m̄ gé, kanhkā tá vēnh vī ti, k̄y tóg: “Topē tóg h̄a ra to: há t̄i nĩ, he m̄. K̄y jēggry t̄ug nĩ,” he tóg, kanhkā tá. ¹⁰ Ge t̄agt̄ũ han tóg, k̄y nén nē ěn tóg vég t̄ũ! he m̄ sir, kanhkā tá. ¹¹ K̄y vēs̄ymér ũn t̄agt̄ũ ag v̄y tá n̄t̄i, inh nĩ ěn rā. Cidade t̄y Cesaréia tá ag kāmū ja n̄gt̄i, fóg t̄y iso ag jēgnēn k̄y. ¹² K̄y Topē kuprīg tóg inh m̄y: “ha jatun m̄y ag mré t̄ig,” he m̄. K̄y tag ag tóg inh mré m̄ m̄, ũ t̄y 6 (ke) tag ag, Jesus mré ke tag ag. K̄y ěg tóg ěn ģn k̄ara ge m̄ sir.

¹³ K̄y tóg ěg m̄ ģ t̄y Topē t̄y jēnē jafā ve ja tó m̄. Ti ģn k̄atá tóg nēji jē ja nĩ, Topē t̄y jēnē jafā ti. K̄y tóg nēji ti m̄y: “Jope ra ũ jēgnē,” he m̄. “Tá Simão

je prēr, ũ tỹ Pedro he mũ ěn,” he ja tóg nĕji ti mỹ. ¹⁴ “Ěn vỹ ă mré vĭnh mũ. Ti vỹ tỹ ă tóg kren ke mũ, ă mré ke kar fag ke gé,” he ja tóg nĕji nĩ ti mỹ, Topĕ tỹ jĕnĕ jafā ti,” he tóg, Pedro ti.

¹⁵ “Kỹ sóg ag mỹ kāmén mũ. Isỹ tó sĩ han mũ ra Topĕ kuprĭg tóg ag ki rā mũ. Ti tỹ ěg ki rā ri ke han tóg mũ, kurā ěn kã. ¹⁶ Kỹ sóg Jesus vỹ to jykren mũ, ti tỹ ěg mỹ: João tóg goj tỹ ag kygpe ja nĩgtĩ, hã ra Topĕ kuprĭg tóg ag kãra rãnh mũ, tỹ vĕnh kype ri ke vĕ sir, he ěn to,” he tóg, Pedro ti. ¹⁷ “Kỹ Topĕ vỹ ag jagrĕn mũ, ă kuprĭg tỹ, ti tỹ ěg jagrĕn ri ke vĕ, ěg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ. Hã kỹ sóg Topĕ kato tĕ jãvãnh ja nĩ,” he tóg, Pedro ti.

¹⁸ Ag tỹ tag mẽ kỹ ag krĩ tóg kusa' he mũ. Kỹ ag tóg: “Topĕ vỹ fóg ag krĭn mũ gé, ag tỹ ăjag jykre tovãnh jé, ag tỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jé,” he ag tóg mũ.

Antioquia tá ke ag tỹ Topĕ vỹ kri fi

¹⁹ Ag tỹ Estêvão tén kar kỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg ěn ra mũ mũ, ag tỹ ag vóg kónãnh kỹ. Kỹ ag tóg ga tỹ Fenícia ra mũ mũ, goj vãso tỹ Chipre ra, cidade tỹ Antioquia ra ke gé. Ag mũn kỹ ag tóg Israel ag hã mỹ Topĕ vỹ tó mũ.

²⁰ Kejĕn Chipre tá ke ũ ag tóg cidade tỹ Antioquia ra mũ mũ, Cirene tá ke ag ke gé. Ěn ag tóg fóg tỹ Grego vỹ tó mũ ag mỹ Jesus Cristo kāmén mũ, vĕnh vỹ sér tag ti. ²¹ Kỹ Topĕ tóg ag mré ag krĭn mũ. Kỹ ũ

tỹ ěn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ, Topĕ jykre han jé. ²² Kỹ Jerusalém tá ke ag tóg mẽg mũ, fóg ag tỹ Jesus vỹ kri fig mũ ti. Jerusalém tá Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg mẽg mũ gé, ũ tỹ tá Topĕ vỹ mẽ jé vĕnh mãn tĩ ag. Kỹ ag tóg Barnabé jĕnĕg mũ, ti tỹ Antioquia ra tĩg jé.

²³ Ti tỹ tá jun kỹ ti fe tóg mrin ke mũ, Topĕ tỹ ag jagãgtãnh kỹ. Kỹ tóg ag jyvĕn mũ, ag tỹ Jesus ki rã to krónh ke tũ nĩn jé, ag tỹ fe tar nỹtĩn jé. ²⁴ Barnabé vỹ tỹ ũn vỹ há nĩ, Topĕ kuprĭg vỹ tỹ ti jagrĕ nĩ. Kỹ ti jykre kar tóg Jesus ki rã ja nĩ. Kỹ ũ tỹ ěn ri ke ag vỹ Jesus ki ge mũ gé sir, ti tỹ ag jyvĕn kỹ.

²⁵ Kỹ Barnabé tóg cidade tỹ Tarso ra tĩ mũ, Saulo jãvãnh jé, tá. ²⁶ Ti tỹ ti ve kỹ tóg ti pére tĩ mũ, Antioquia ra. Kỹ ag tóg prỹg pir han, Antioquia tá. Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ vĕnh mãn kỹ ag tóg ag kanhrãnh tĩ, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. Kỹ ũn e vỹ Barnabé ag vỹ jĕmĕg tĩ. Kỹ ag tóg Antioquia tá ag tóg ũ tỹ Jesus mré mũ ag to: “Cristo mré ke ag,” he vĕn. Kỹ ag jiji vĕ sir, hã vỹ: Cristo mré ke ag, he mũ.

²⁷ Kejĕn Jerusalém tá ke ũ ag tóg Antioquia tá junjun mũ, Topĕ vỹ tó tĩ ag. ²⁸ Ag kã ũ jijin hã vỹ: Ágabo, he mũ. Ěn vỹ kejĕn Topĕ kuprĭg tỹ ti krĭn kỹ: “kejĕn ěg tóg prỹg venh mũ, kãnhmar,” he mũ, “ga kar mĩ hã,” he tóg. Kỹ tóg Cláudio tỹ pã'i tỹ imperador nĩnh kỹ tóg ge nĩ. ²⁹ Kỹ ag tóg prỹg nĩnh ken kỹ Jesus mré mũ ag tóg

Judéia tá ke ag to jykrén mǔ sir. Kǔ ag tóg: “ĕg hǔn ag mǔ nén ũ jĕnh mǔ, ag tǔ kon jé,” he mǔ. Kǔ vĕnh kar vǔ ag tǔ kaju vin han mǔ, ag tǔ Judéia tá Jesus mré ke ag mǔ jĕnh jé. ³⁰ Kǔ ag tóg Barnabé jĕnh mǔ, Saulo ke gé, ag tǔ gé(g) mǔ jé, kófa ag mǔ vin jé, ũ tǔ Jesus ki ge kǔ nǔtǔ ag ki rǔr tǔ ag mǔ. Kǔ ag tóg ke mǔ sir.

12

Ag tǔ Pedro se

¹ Kejĕn pǎ'i tǔ rei tǔ Herodes vǔ Jesus ki ge kǔ nǔtǔ ũ ag sigség mǔ, ag vóg kónān jé. ² Kǔ tóg soldado jĕnh mǔ, ti tǔ Tiago tén jé, João kǎke ĕn. Kyfé téj tǔ tóg ti tén mǔ, rógro téj tǔ, soldado ti, Herodes tǔ ti jĕnh kǔ. ³ Kǔ tóg Israel ag mǔ há tǔ, ti tǔ Tiago tén kǔ. Kǔ Herodes tóg Pedro kǎgmǔg mǔ gé sir. Festa kǎki tóg ti kǎgmǔg mǔ. Festa ĕn ki ag tóg pǎo jĕgjǎ tǔ ko tǔ, Israel ag. Ag jykre vĕ.

⁴ Soldado ag tǔ Pedro ve kǔ ag tóg vĕse ja kǎki ti fón mǔ. Soldado tǔ 16 ag vǔ ti ki rǔr mǔ, ũ tǔ 4 tǔ ti ki rǔr nǔtǔn kǔ ũ tǔ 4 ũ ag nǔtǔg ja ki nǔtǔ ke tǔ, jagnĕ ri kĕn. “Festa tǔ Páscoa kar kǔ sóg ag mǔ ti ven mǔ, ag tǔ ti vóg kónān jé,” he tóg, Herodes ti. ⁵ Kǔ Pedro tóg se kǔ jĕ nǔ. Hǎ ra Jesus ki ge kǔ nǔtǔ ag tóg ti jo Topĕ mré vǔ kǔ nǔtǔ, ag tǔ to krónh ke tǔ nǔn kǔ.

Pedro tǔ kavari nǔ

⁶ Tǔ vaj kǔ Herodes vǔ ag mǔ ti ven sór mǔ. Tǔ kuty ĕn kǎ Pedro tóg soldado régre ag

kaju ki nǔr mǔ. Ferro régre tǔ tóg se kǔ nǔ ag mré. Soldado ũ ag tóg vĕse ja jǎnkǎ ki rǔr mǔ.

⁷ Kǔ vǎhǎ Topĕ tǔ jĕnh jafǎ tóg ti mré jĕ nǔ, kǔ tóg ĩn ĕn krĕm jĕngrĕ nǔ, kuty hǎ ra. ĕn tóg Pedro ki pérĕn ke mǔ, ti kǎvy ki. Ti rǔn tóg mǔ, kǔ tóg ti mǔ: “kur nǔ,” he mǔ. Kǔ ti nǔgĕ se ja tóg varan ke mǔ, ferro ĕn ti. Kǔ tóg kavari kǔ nǔ nǔ, kyvari kǔ, Pedro ti. ⁸ Kǔ Topĕ tǔ jĕnh jafǎ tóg ti mǔ: “vĕsóg fǔ ra,” he mǔ. “Ā pĕn né tu ra gé, Ā pĕn to ró ti,” he tóg. Kǔ tóg ke mǔ sir. Kǔ tóg ti mǔ: “Ā kur rǔ tu kǔ ĩnh nón kǎtǔg,” he mǔ.

⁹ Kǔ tóg kǎkutĕ mǔ. Ti nón tóg tǔ mǔ, Pedro ti. Hǎ ra tóg ti mǔ tǔ nén ũ ve jĕ, ti tǔ vég mǔ ti. Ti mǔ tóg tǔ ti vĕnhpĕti ve tǔ, Topĕ tǔ jĕnh jafǎ tǔ nén han mǔ ti. ¹⁰ Jǎnkǎ ki rǔr vén mǔ ĕn pǎtĕn ag tóg mǔ, jǎnkǎ ki rǔr mǔ ũ ke gé. Kǔ ag tóg jǎnkǎ mág tá junjun mǔ, ferro tǔ han kǔ jĕ ĕn, kyfé tǔ han kǔ jĕ ĕn, ũn tǔ cidade to nón mǔ ĕn. Jǎnkǎ ĕn vǔ vĕsógki rǎm ke mǔ ag jo. Kǔ ag tóg kǎpa mǔ sir. ĕpǔy jagma ag tóg mǔ mǔ, ĕmǔn jagma. Kǔ vǎhǎ Topĕ tǔ jĕnh jafǎ tóg tǔ mǔ sir. ¹¹ Kǔ vǎhǎ Pedro tóg mrin ke mǔ, kǔ tóg: “vǎhǎ sóg ki kanhró nǔ,” he mǔ. “Topĕ vǔ Ā tǔ jĕnh jafǎ jĕnh ja nǔ, kǔ tóg ĩnh kren han mǔ, pǎ'i tǔ Herodes jo. Israel kar ag tóg ĩnh jagtar nǔnh ke jǎvǎnh mǔ, hǎ ra sóg venh ke tǔ nǔ,” he tóg, Pedro ti.

¹² To jykrén kǔ tóg Maria fi ĩn ra tǔ mǔ, João mǔnh ĕn fi, ag tǔ ũ to: Marcos, he mǔ ĕn

mýnh fi. Fi ĩn krēm ag tóg vĕnh mǎn kŷ nŷtŷ nŷ, Topĕ mré ag vŷ nŷtŷ nŷ, ũ tŷ hĕn ri ke ag. ¹³ Kŷ tóg ĩn to ró jǎnkǎ tŷ tórón' tórón' ke mŷ. Kŷ fi camarada fi tóg venh kǎtŷ mŷ. Fi jyjy hǎ vŷ: Rode, he mŷ. ¹⁴ Kŷ fi tóg Pedro vŷ ki kanhró nŷ, hǎ ra fi tóg ti mŷ nón tŷ nŷ, róm tŷ fi nŷ, jǎnkǎ ti, fi fe tŷ mrin ke mŷ ra. Fi tŷ ĩn kǎra rǎn kŷ fi tóg vĕnh kar mŷ: “Pedro vŷ ró to jĕ,” he mŷ.

¹⁵ Kŷ ag tóg fi mŷ: “krŷ vĕnhmŷ ă nŷ,” he mŷ. Hǎ ra fi tóg: “ti hǎ vĕ,” he mŷ. Kŷ ag tóg fi mŷ: “ti ki rŷr tŷ ĕn vĕ hŷn,” he mŷ.

¹⁶ Kŷ Pedro tóg ver re tá jĕ nŷ, jǎnkǎ tŷ tórón' tórón' ke mǎn kŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ róm mŷ, jǎnkǎ ti. Ti vég ag tóg mŷ sir, kŷ tóg ag mŷ e tŷ. ¹⁷ Kŷ Pedro tóg ag mŷ ă nŷgé tŷ ge mŷ, ag tŷ katy' he jĕ. Kŷ tóg ag mŷ Topĕ tŷ ti kavǎn tó mŷ sir, Topĕ tŷ ti kyvǎn kŷ. Topĕ tŷ vĕse ja kǎtá ă kutĕm kǎmén tóg mŷ sir. Kŷ tóg ag mŷ: “Tiago mŷ kemnŷ, Jesus mré ke kar ag mŷ ke gé,” he mŷ. Kŷ tóg Jerusalém tá kutĕ kŷ ĕmǎ ũ ra tŷ mŷ sir.

¹⁸ Tŷ vaj kŷ soldado ag fe tóg jŷrŷn ke mŷ. “Pedro hŷn hĕ kǎtá vyr, ti hŷn ne kǎtá vyr?” he ag tóg mŷ, ti jǎvǎnh kŷ. ¹⁹ Kŷ Herodes tóg ũ ag jĕgnĕg mŷ gé, ti kǎgmŷ jĕ. Hǎ ra ag tóg ti vég tŷ nŷ gé. Kŷ Herodes tóg Pedro ki rŷr mŷ ag ki jĕmĕg mǎn mŷ. Kar kŷ tóg soldado ũ ag mŷ: “ag kǎgtén ra, ti ki rŷr mŷ ag,” he mŷ. Kŷ ag tóg ag kǎgtén mŷ sir.

Kar kŷ Herodes tóg Judéia tá kutĕ kŷ cidade tŷ Cesaréia ra tŷ mŷ sir, tá nŷ jĕ.

Herodes ter

²⁰ Herodes tóg cidade tŷ Tiro tá ke ag to jŷ mŷ, cidade tŷ Sidom tá ke ag to ke gé. ĕn ag tóg Herodes nŷgia tá junjun mŷ. Kŷ ag tóg pǎ'i sŷ mré vŷ mŷ, ti jiji hǎ vŷ: Blasto, he mŷ. Herodes vŷ ti tŷ pǎ'i han ja nŷ. ĕn mŷ ag tóg to vŷ mŷ, ti tŷ ag jagfŷ vŷ jĕ, pǎ'i tŷ Herodes mré, ti tŷ ti fe tŷ há' he jĕ. Herodes krēm ke ag tóg ag mŷ vĕjĕn vĕne he ja nŷgtŷ, Tiro tá ke ag mŷ, Sidom tá ke ag mŷ ke gé. Herodes tŷ ag to jŷ nŷn kŷ ag tóg tá vĕjĕn ve mǎn tŷ nŷ sir. Hǎ kŷ ag tóg ti fe tŷ há' he sór mŷ, ti tŷ ag mŷ vĕne he mǎn jĕ.

²¹ Kŷ Herodes tóg ag mŷ kurǎ nŷm mŷ. Kŷ tóg ă kur sŷnvŷ ĕn tu mŷ, pǎ'i kur ĕn ti. Kŷ tóg ă nŷgia kri nŷ kŷ ag mŷ vŷ mág han mŷ. ²² Kŷ vĕnh kar tóg ti to: “ĕprǎ vĕnh vŷ pijé’,” he mŷ. “Tŷ tóg Topĕ vŷ mĕ tŷ, ti vŷ ti,” he ag tóg mŷ. ²³ Kŷ vĕsŷmĕr Topĕ tŷ jĕnĕ jafǎ tóg ti vóg kónǎn mŷ sir, ti tŷ ag mŷ: “vó,” he tŷ nŷn kŷ. “Inh pi(jé) tŷ Topĕ nŷ’,” he ja tŷ tóg nŷ, hǎ kŷ tóg ti vóg kónǎn mŷ sir. Kŷ ti nug ga vŷ ti kagrǎg mŷ, hǎ kŷ tóg ter mŷ.

Barnabé tŷ Saulo mré Topĕ vŷ tónh tŷg

²⁴ Jó ũ tŷ hĕn ri ke ag vŷ Topĕ vŷ mĕg mŷ, kŷ ag tóg Jesus ki ge mŷ.

²⁵ Kŷ Barnabé vŷ Saulo mré ăjag tŷ nĕn gé(g) kǎmŷ mŷ ĕn

vin mǔ, Jerusalém tá ke ag mǔ. Prýg nǐn kǔ Jesus ki ge kǔ nýtǐ ag tóg Jerusalém tá ke ag mǔ vĕjĕn jĕgnĕ ja nǐgtǐ. Ag mǔ vĕjĕn ĕn vin kǔ ag tóg vǔnvǔn ke mǔ sir, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. João pére ag tóg mǔ mǔ, Marcos he mǔ ĕn ti.

13

¹ Antioquia tá ũ ag tóg nýtǐ, Topĕ vǐ tó tǐ ũ ag, Jesus jykre tǔ vĕnh kanhrĕn nýtǐ ag ke gé. Jesus ki ge kǔ nýtǐ ag mré ag tóg nýtǐ, ũ tǔ vĕnh mĕn tǐ ag mré, ag tǔ Topĕ vǐ mĕ jé. Kǔ ũ jijin hĕ vǔ: Barnabé, he mǔ, kar ũ jyjyn hĕ vǔ: Simĕo Negro, he mǔ. Ũ tóg tǔ Lúcio nǐ, Cirene tá ke tag ti. Kǔ ũ tóg tǔ Manaém nǐ, pĕ'i tǔ Herodes mré mog mǔ tag ti. Kǔ ũ tóg tǔ Saulo nǐ gé.

² Kejĕn ag tóg jagnĕ mǔ Topĕ jykre tó mǔ, ag tǔ jĕg tǔ nǐn kǔ. Kǔ Topĕ kuprĕg tóg ag mǔ: “Barnabé fĕg ra, Saulo mré,” he mǔ, “ag tǔ inh rĕnhrĕj han jé, isǔ nĕn to jykrĕn mǔ ĕn ti, ag tǔ inh jykre tó jé, vĕnh kar mǔ,” he tóg, Topĕ kuprĕg ti.

³ Kǔ ag tóg jĕg tǔ nǐn kǔ Topĕ mré vǐ mĕn mǔ. Ājag nǐgé tǔ ag tóg ag mĕg mǔ, ag kymĕn ag tóg mǔ, kǔ ag tóg: “ha mǔ jĕg ge,” he mǔ. Hĕ kǔ Topĕ kuprĕg tóg ag jĕgnĕg mǔ sir.

Kujá tǔ Elimas

⁴ Topĕ kuprĕg tǔ ag jĕgnĕn kǔ ag tóg cidade tǔ Selĕucia ra mǔ mǔ. Tá junjun kǔ ag tóg goj vĕso tǔ Chipre ra mǔ mǔ, canoa mág kĕmǐ. ⁵ Kǔ ag tóg cidade tǔ Salamina tá junjun

mǔ. Tá ag tóg Topĕ vǐ kĕmén mǔ, Israel ag tǔ vĕnh kanhrĕn jafĕ kĕtá. João Marcos vǔ ag mré tǐ mǔ gé. Ag camarada vĕ, João Marcos ti.

⁶ Goj vĕso mǐ ag tóg pa mǔ. Kǔ ag tóg cidade tǔ Pafos tá junjun mǔ, Topĕ vǐ kĕmén kǔ. Tá ũ tóg nǐ nǐ, kujá ũ. Ón kǔ tóg Topĕ vǐ tó sór mǔ. Israel ũ vĕ, ti jiji hĕ vǔ: Bar Jesus, he mǔ. ⁷ Governador mré tóg nǐ nǐ. Governador jyjy hĕ vǔ: Sérgio Paulo, he mǔ. Krĕ há ti nǐ, Sérgio Paulo ti. Kǔ tóg Barnabé jé prĕr mǔ, Saulo jé ke gé, ti tǔ Topĕ vǐ jĕmĕ sór kǔ.

⁸ Kǔ kujá ĕn tóg ag vǐ kato tĕ mǔ, governador tǔ Topĕ vǐ kri fig tǔ nǐ jé. Kujá ĕn jiji ũ hĕ vǔ: Elimas, he mǔ, hĕ vǔ: kujá, he mǔ, ti jyjy ti.

⁹ Kǔ vĕhĕ Topĕ kuprĕg tóg Saulo krĕn mǔ. Saulo jiji ũ hĕ vǔ: Paulo, he mǔ.

Kǔ Topĕ kuprĕg tǔ ti krĕn kǔ Paulo tóg kujá ĕn ki kanĕ jǔ han kǔ ti ki ĕvĕnh mǔ, ¹⁰ kǔ tóg: “tǔ ĕ tóg ũn ón mé nǐ,” he mǔ. “Jykre pĕno ĕ nǐ (mǔr),” he tóg. “Japo kósin vǔ tǔ ĕ nǐ (mǔr), vĕnh jykre kuryj kato tĕ ĕ nǐ (mǔr),” he tóg. “Topĕ japry vǔ kugryj nýtǐ, ti jamĕn ti, hĕ ra ĕ tóg tǔ pĕno ke sór tǐ (mǔr), kǔ ĕ tóg vĕnh jykre pĕno to krónh ke tǔ nǐgtǐ (mǔr),” he tóg. ¹¹ “Ha vé, Topĕ vǔ ĕ vóg mǔ, kǔ ĕ tóg kyvĕn ha,” he tóg. “Rĕ venh ke tǔ ĕ nǐnh mǔ, kurĕ tǔ hĕn ri ke ki,” he tóg, Paulo ti.

Kǔ tóg vĕsǔmĕr ti mǔ kuty' he mǔ. Kyvó tóg nǐ sir. Kǔ tóg

jēmīg mǔ. Ū jé tóg prēr mǔ, ti tǔ ti pére tǔg jé.

12 Governador tǔ tag ve kǔ tóg ti mǔ e tǔ. Kǔ tóg Jesus ki rā mǔ. Topē jykre tóg ti mǔ tar ja nǔ.

Paulo tǔ cidade tǔ Antioquia tá Topē vǔ tó

13 Kǔ vāhā Paulo ag tóg Pafos tá pa mǔ. Canoa mág kāmǔ ag mǔ mǔ. Kǔ ag tóg ga tǔ Panfília tá junjun mǔ, cidade tǔ Perge tá. Hā ra João Marcos tóg kyrā mǔ. Ag ré kǔ tóg Jerusalém ra vǔn ke mǔ, João Marcos ti. 14 Jó ag tóg Perge tá pa mǔ, ga tǔ Pisídia ra mǔ jé, cidade tǔ Antioquia ra. Tá junjun kǔ ag tóg vēnhkán ke kurā ki ag tóg Israel tǔ vēnh kanhrān jafā kāra ge mǔ, tá ag nǔgnǔ mǔ gé.

15 Ū tóg tá Topē tǔ ěg mǔ vēnh jykre nǔm ja ěn to ke mǔ, rán kǔ nǔ ěn to. Ti tǔ ěg jyvĕn tó tóg mǔ gé, vāsǔ Topē vǔ tó tǔ ag tǔ rán ja ěn ti. Kar kǔ pā'i ag tóg Paulo ag jé prēr mǔ. Kǔ ag tóg: “kanhkā',” he mǔ. “Ājag tǔ ěg jyvĕn sór nǔtǔn kǔ tóg há tǔ,” he ag tóg.

16 Kǔ Paulo tóg jĕg nĕ mǔ. Ā nǔgé tǔ tóg ag mǔ ge mǔ, ag tǔ katy' he jé. Kǔ tóg ag mǔ: “ha mĕ, Israel kar',” he mǔ. “Jĕmĕ ra ha, ũ tǔ Topē kamĕg mǔ kar, ājag tǔ tǔ fóg nǔtǔ ra,” he tóg. 17 “Israel ag vǔ Topē kamĕg tǔ. Topē tag tóg ěg jóg'jóg ag kuprĕg ja nǔ. Ag tǔ tóg povo mág han, ag tǔ ver Egito tá ke ag mré nǔtǔn kǔ. Tá tóg ag kāpan mǔ, ā jykre tar ěn tǔ, Topē ti,” he tóg. 18 “Ag to

tóg fen mág mǔ, Topē tag ti, ag tǔ ěmā tǔg ja mǔ mǔn kǔ, prǔg tǔ 40 ěn ki. 19 Povo tǔ 7 tǔ tóg tǔ' he mǔ, ga tǔ Canā tá. Kǔ tóg ěg jóg'jóg ag mǔ ag ga fig mǔ, tǔ ag tǔ nǔ jé. 20 Kǔ tóg ag mǔ pā'i ag vin mǔ gé, ag jyvĕn jafā ag, 100 tǔ 4 kri 50 anos ki. Kar kǔ Samuel vǔ tǔ Topē vǔ tó tǔ nǔ gé. 21 Kǔ ag tóg pā'i mág tǔ rei ve sór mǔ. Kǔ ag tóg Topē mǔ to vǔ mǔ. Hā kǔ Topē tóg Saulo fĕg mǔ, Quis kósin ěn. Benjamim krĕ'krĕ ũ vē, Saulo ti. 40 anos ki tóg tǔ pā'i mág tǔ rei nǔ. 22 Ti tǔ ěn kutĕm kar tóg Davi fĕg mǔ, Topē ti. Davi to tóg vǔ há han mǔ, Topē ti, kǔ tóg: “Davi ve sóg, Jessé kósin,” he mǔ. “Nĕn há han tóg tǔgtǔ. Kǔ sóg ti to há nǔ. ěn hā vǔ inh jykre kar han mǔ,” he tóg, Topē ti, Davi to,” he tóg, Paulo ti.

23 “Davi kósin ũ vē, hā vǔ: Jesus, he mǔ. Topē vǔ vāsǔ ti kǔtǔg ke tó ja nǔgtǔ. Kǔ tóg vāhā Jesus jĕnĕ ja nǔ, ěg povo tǔ Israel to, ti tǔ ěg kren han jé. 24 João vǔ ti kǔtǔg ke jo vēnh kar mǔ: “ājag jykre tovānh ra,” he ja nǔgtǔ, “isǔ ājag kygpe jé,” he ja tóg nǔgtǔ, ěg povo tǔ Israel kar mǔ. 25 João rānhrāj tǔ tǔ' hĕnh ken kǔ tóg ag mǔ: “iso ājag tóg Cristo he sór mǔ,” he ja nǔgtǔ, João ti. “Hā tǔ vē,” he ja tóg nǔgtǔ. “Inh pí(jé) tǔ Cristo nǔ,” he ja tóg nǔgtǔ. “Ha vé, inh nón tóg kǔtǔg, inh Senhor ti, hā vǔ: Jesus, he mǔ. Sǔ tǔ ti camarada nǔnh ke vē vē, sǔ ti pĕn né kunǔ jé, ti pĕn to ró ti, hā ra sóg tǔ ti krĕm ke pĕ jĕ,” he ja tóg nǔ, João ti,” he

tóg, Paulo ti.

26 “Inh kanhkā’,” he tóg. “Abraão krē’,” he tóg. “Ū tỹ Topě kaměg mũ’, fóg kāmī’,” he tóg. “Topě vỹ ěg hã mỹ vėnh vỹ tag jėnė, ěg krenkren jė,” he tóg. 27 “Jerusalém tá ke ag vỹ Jesus ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ. Ti tỹ tỹ Topě kósin nĩn ki kagtĩg ja ag tóg nỹtĩgtĩ, ag pã’i ag ke gé. Hã kỹ ag tóg vãsỹ rán kỹ nĩ ěn han. Vėnhkán ke kurã ki ag tóg vég tĩ, Topě vỹ tó tĩ ag tỹ nén rán ja ti. Hã ra ag tóg sir ag tỹ nén tó mũ ěn ki króm, ājag tỹ Jesus to: ter jė tóg ke mũ, hen kỹ. 28 Nén ũ kórég han ja tũ ti nĩ, kỹ ti ter ke tũ vė vė, hã ra ag tóg Pilatos mỹ: “ěg tỹ ti tén há tóg tĩ vė,” he ja nĩgtĩ. 29 Ag tỹ ti to rán ja ěn ki króm kãn kỹ ag tóg cruz ěn to ti térem ja nĩgtĩ, vėnh kej kátá ag tóg ti fón ja nĩgtĩ.

30 Hã ra Topě tóg ti rĩn mãn ja nĩgtĩ, ti ter mũ ra. 31 Kỹ tóg ā mré ke ag mỹ vėnh ven ja nĩgtĩ sir, Jesus ti, ũ tỹ ti mré Jerusalém ra mũ ja ag mỹ, Galilėia tá kãmũ kỹ. ěn ag tóg ti kãmén mũ sir, vėnh kar mỹ. 32 Vėnh vỹ tag tó ěg tóg mũ,” he tóg, Paulo ti.

33 “Ěg jóg’jóg ag vỹ Topě vỹ ěn mē ja nĩgtĩ. Hã ra tóg ũri han mũ, Topě ti, ā tỹ vãsỹ nén tó ja ěn ti. Ěg jóg’jóg ag krē’krē ag mỹ tóg han mũ, ti tỹ vãsỹ nén tó ja ěn ti, Topě ti. Hã kỹ tóg Jesus rĩn mãn, ti ter kỹ. Kỹ tóg ti mỹ: “tỹ ā tóg inh kósin jė. Ūri sóg ā han,” he ja nĩgtĩ, Topě ti, Jesus mỹ. Topě mỹ jãn jafã ki tóg rán kỹ nĩ, jãn tỹ 2

ki,” he tóg, Paulo ti.

34 “Hã ra tóg ti tỹ ti rĩn mãn ke tó ja nĩgtĩ gé, ti mur ke to hã. Ti vag ke tũ ěn tó ja tóg nĩgtĩ gé, kỹ tóg: “sỹ Davi mỹ nén tó ja ěn ki króm jė sóg ke mũ,” he ja nĩgtĩ. “Ājag mỹ sóg han mũ, sỹ ti mỹ nén tó ja ěn ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě ti,” he tóg, Paulo ti.

35 “Kỹ tóg tag tó ja nĩgtĩ gé: “ã tũ vỹ vag ke tũ nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ gé, Topě ti,” he tóg, Paulo ti.

36 “Hã ra Davi vỹ ter ja nĩgtĩ, ā jóg’jóg ag nón. Kỹ tóg vag ja nĩ inhã. Topě tỹ ti mỹ nén tó jan ki króm ja tóg nĩgtĩ, Davi ti. Ā mré ke ag mỹ tóg han, Topě tỹ ti mỹ nén tó ja ti. Hã ra tóg ter kỹ vag ja nĩgtĩ inhã, Davi ti. 37 Ti jãvo tóg vag ja tũ nĩ inhã, Jesus ti, Topě tỹ ti rĩn mãn kỹ,” he tóg, Paulo ti.

38 “Ha vé, inh kanhkā’,” he tóg. “Jesus tag tugrĩn Topě vỹ ājag mỹ vėnh pãte fón sór mũ, ājag tỹ ti vỹ mranh ja ti. Hã kỹ sóg ājag mỹ tó mũ,” he tóg. 39 “Ājag tỹ Moisés vỹ mēg mũ ra ājag jykre tóg kuryj ja tũ nĩ ver. Ājag tỹ hã ra Jesus ki ge kỹ tóg ke mũ sir, Topě ti. Ājag kugrynh tóg mũ sir. 40 Hã ra ti to é he tũg nĩ. Ke tũ nĩ mũ ra ājag tóg venh ke mũ, vãsỹ nén rán kỹ nĩ ěn ti, Topě vỹ tó tĩ tỹ nén tó ěn ti, 41 hã vỹ: “iso ājag tóg é he mũ (mỹr),” he mũ. “Sỹ nén han ke ve jė ājag tóg ke mũ, kỹ ājag kaně jur ke mũ, ājag fe tóg jũrũn kenh ke mũ gé,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě ti. “Ājag tỹ kri finh ke tũ vė vė, ũ tỹ ājag mỹ tó mũ ra. Hã ra

ājag tóg venh ke mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Topẽ vĩ tó tĩ ti,” he tóg, Paulo ti.

42 Ag tỹ Paulo vĩ mẽ kãn kỹ ag tóg ãn ãn kátá pa mũ. ãn kátá pa kỹ ag tóg ti mũ: “vẽnh kãn ke kurã ù tá ãg mẽ kãmén mãn nĩ,” he mũ. 43 Kỹ Israel tỹ hẽn ri ke ag tóg Paulo ag nón mũ mũ. Fóg ag tóg ag nón mũ mũ gé, fóg tỹ Israel jykre han mũ ag, ù tỹ Topẽ kamẽg mũ ag. Kỹ Paulo ag tóg ag jyvẽn mũ, ag tỹ Topẽ to jykrén kỹ nỹtĩ jé, ag tỹ ti tỹ ãg jagãgtãn to jykrén kỹ nỹtĩ jé.

44 Vẽnhkãn ke kurã ù tá cidade ãn tá ke kar ag vỹ vẽn mãn mũ, Topẽ vĩ jẽmẽ jé. 45 Kỹ Israel ag tóg ùn e ãn vég mũ. Kỹ ag tóg jũgũ mũ, vẽn kar tỹ Paulo ag to há nỹtĩn kỹ. Hã kỹ ag tóg Paulo vĩ kafãn mũ sir, ti tỹ ag mẽ Topẽ vĩ tón kỹ. Ti to ag tóg vĩ vĩ he mũ gé.

46 Hã ra Paulo ag tóg ag kamẽg tũ nĩ. Ag mẽ ag tóg: “ājag hã mẽ ãg tóg tó vén, Topẽ vĩ ti,” he mũ, “ti tỹ ãg mẽ: Israel ag mẽ tó vén, hen kỹ. Hã ra ājag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ,” he ag tóg. “Ēg rĩr krỹg ja tũ venh ke tũ ājag nĩ, ājag tỹ mẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ,” he ag tóg. “Hã kỹ ãg tóg sir fóg ag hã mẽ tónh ke mũ, Topẽ vĩ ti,” he ag tóg. 47 “Topẽ vỹ ãg mẽ: “ājag tỹ sóg néj gru ri ke han mũ,” he mũ, “fóg kar ag tỹ ājag ki Topẽ ve jé, kanhgág ag ke gé. Ājag ki ag tóg mẽnh ke mũ, Jesus tỹ ag krenkren han ke ti, ga fyn ja mĩhã,” he ja tóg nĩ ãg mẽ, Topẽ ti,” he ag tóg, Paulo ag.

48 Fóg ag tỹ tag mẽ kỹ tóg ag mẽ sér tĩ sir. Kỹ ag tóg Topẽ vĩ to há nỹtĩ, ti mẽ vĩ há han kỹ. Kỹ ag tóg Jesus ki ge mũ, Topẽ tỹ ùn kuprẽg mũ ag, ag tỹ ãg rĩr krỹg ja tũ ve jé. 49 Kỹ ga ãn tá ke kar ag vỹ Topẽ vĩ jẽmẽg mũ.

50 Hã ra Israel ag tóg ùn tãtã há ù fag mré vĩ mũ, fóg tỹ Israel jykre han mũ fag. Pã'i ag mré ag tóg vĩ mũ gé. Paulo ag kato ag tóg vĩ mũ. Kỹ ag tóg ag vóg kónãn mũ. “Ha mũ jẽg, ãmã ù ra,” he ag tóg mũ sir, ag vóg kónãn kar kỹ.

51 Kỹ Paulo ag tóg ājag pẽn kykũnhkũnh mũ, ag mẽ: “Topẽ tovãnh ājag huri,” he jé. Kỹ ag tóg cidade tỹ Icônio ra mũ mũ sir. 52 Jesus mré mũ ag mẽ tóg hã ra sér tĩ. Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ag jagrẽ nĩ, kỹ tóg ag mẽ sér tĩ sir.

14

Cidade tỹ Icônio tá Topẽ vĩ tó

1 Ag tỹ cidade tỹ Icônio tá junjun kỹ ag tóg sir Israel tỹ vẽn kanhrãn jafã kãra ge mũ. Kỹ ag tóg ag mẽ Topẽ vĩ kãmén mũ. Kỹ Israel tỹ hẽn ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ gé, fóg tỹ hẽn ri ke ag ke gé, ù tỹ Grego vĩ tó mũ ãn ag. 2 Kỹ Israel ag tóg, ù tỹ Jesus ki ge jãvãnh ag tóg fóg ag krĩn kónãn mũ sir, Jesus mré ke ag to.

3 Hã ra Paulo ag tóg tá nỹtĩ mág han mũ. Kỹ ag tóg Topẽ vĩ tó mũ, ag tỹ ag kamẽg tũ nĩn kỹ, Topẽ vĩ kri fi kỹ. Kỹ Topẽ tóg ag mẽ ã jykre fig mũ, ag tỹ ãg tỹ nẽn han vãnh hyn han jé.

Hã kÿ vĕnh kar tóg Topĕ jykre ki kanhró nÿtĩ sir.

⁴ Kÿ vĕnh kar tóg vĕnh kãpugpóv kÿ nÿtĩ nĩ. Ũ ag tóg Israel ag to há nÿtĩ, jó ũ ag tóg Jesus tÿ ũn vin mũ ag tó há nÿtĩ. ⁵ Kÿ Israel ag tóg fóg ag mré jykren mũ, fóg tÿ pã'i ag mré, ag tÿ Paulo ag vóg kónãn jé, ag tÿ pó tÿ ag pin jé. ⁶ Kÿ Paulo ag tóg jĕmĕg mũ, kÿ ag tóg cidade ũ ra mũ mũ, cidade tÿ Listra ra, cidade tÿ Derbe ra ke gé. Ga tÿ Licaônia tá ti nÿtĩ, cidade tag ti. ⁷ Cidade ĕn mũ mũn kÿ ag tóg tá Jesus vĩ há tugtó mũ sir.

Ag tÿ cidade tÿ Listra tá Paulo vóg kónãn

⁸ Cidade tÿ Listra tá ke ũ tóg nĩ nĩ, ũn tĩg vãnh. Ti pĕn vÿ grĩ nÿtĩ. Ge pĕ tóg nĩ, ã mur mũn kã. Pĕn krój tóg nĩ.

⁹ Ĕn tóg sir Paulo vĩ mĕg mũ. Kÿ Paulo tóg ti tugnÿm mũ. Kÿ tóg ti tÿ Jesus vĩ kri fig mũ vég mũ, Jesus tÿ ti tÿ há' he jé. ¹⁰ Kÿ tóg jamã hár(a) ti mÿ ke mũ, kÿ tóg: "jĕg nĕ ra," he mũ. "Vĕnhrã hã jĕg," he tóg ti mÿ, Paulo ti. Kÿ tóg vãhã hũm he mũ. Kÿ tóg mũ tĩ mũ.

¹¹ Kÿ tóg vĕnh kar ĕn mÿ e tĩ, ag tÿ Paulo tÿ nĕn han mũ ven kÿ. Kÿ ag tóg ãjag vĩ ki jagnĕ mÿ ke mũ, vĩ tÿ Licaônica he mũn ki. Jamã hár(a) ag tóg: "topĕ ag vÿ ĕg tá junjun," he mũ. "Ĕg ri ke ag nÿtĩ, topĕ ag, kÿ ag tóg ĕg tá re mũ," he ag tóg, Paulo ag to. ¹² Kÿ ag tóg Barnabé to: Júpiter, he mũ. Paulo to ag tóg: Mercúrio, he mũ sir, ti vĩ mág to. Ón kÿ

ag topĕ jygi vĕ, hã vÿ: Júpiter, Mercúrio, he mũ.

Hã ra Paulo ag tóg ag vĩ ki kagtĩg nÿtĩ.

¹³ Júpiter jo ĩn vÿ cidade fyr tá jĕ nĩ, kÿ ti tũ ki rĩr tĩ tóg tá nĩ gé. Kÿ tóg monh gé(g) tĩ mũ, ka fej tÿ coroa ke gé, Júpiter tũ ki rĩr tĩ ĕn ti. Cidade to ró jãnkã mãra tóg gé(g) tĩ mũ. Tá tóg monh kugprũn sór mũ, Barnabé mÿ, Paulo mÿ ke gé. Ón kÿ ag tóg Paulo ag to: "topĕ ag vĕ," he mũ, hã kÿ ag tóg ag mÿ monh kuprũn sór mũ, tá ke kar ĕn ag.

¹⁴ Hã ra Paulo ag tóg mĕg mũ, kÿ ag tóg ãjag kur janjãn mũ, jũgũ kÿ. Ũ tÿ vĕnh mãn kÿ nÿtĩ ag to ag tóg pétĕ mũ. Prĕr kÿ ag tóg ag mÿ: ¹⁵ "ne nĕ?" he mũ. "Tÿ ĕg ĕprã ke nÿtĩ, ãjag ri ke," he ag tóg. "Hã ra ĕg tóg ãjag mÿ kãmĕn sór mũ, ãjag tÿ ón kÿ topĕ tag ag tovãnh jé. Topĕ pĕ ki gemnĩ, ũn rĩr mũn ki. Kanhkã han tóg, ga ke gé, goj ke gé, mũ mũ kar ĕn ke gé, Topĕ ti," he ag tóg. ¹⁶ "Vãšÿ Topĕ tóg nação ag mÿ nĕn ũ tó ja tũ nĩgtĩ, kÿ ag tóg ãjag jykre mũ mũgtĩ. ¹⁷ Ge ra tóg ag ki rĩr há han mũ, Topĕ ti, ag tÿ tag to vãhã ti ki kanhrãn jé. Hã jé tóg ta jĕnĕ, kÿ ãjag jakré tóg mogmog mũ. Kÿ ãjag tóg konh ke mũ. Kÿ ãjag fe tóg há' he mũ sir. Ĕjag mÿ tóg sér tĩ sir, ti tÿ ãjag mÿ vĕjĕn han kÿ, Topĕ ti," he ag tóg, Paulo ag.

¹⁸ Ag vĩ ki ag tóg ag mÿ nĕn ũ kugprũn tovãnh mũ, Paulo ag mÿ, vĕnh kar ĕn ag. Hã ra ag

tóg ag mǝ nén ũ kugprŭn kren ja nĭgtĭ, tá.

¹⁹ Kar kǝ cidade tǝ Antioquia tá ke ag tóg tá junjun mŭ, cidade tǝ Icônio tá ke ag ke gé. Israel ag vē, tá junjun mŭ ag. Ēn ag vēnh kar krĭn kónān mŭ, kǝ ag tóg Paulo pin mŭ, pó tǝ. “Ter ti huri,” he ag tóg mŭ sir, ti pin kar kǝ. Kǝ ag tóg ti raran mŭ sir. Cidade fyr tá ag tóg ti raran kǝ ti fón mŭ sir. ²⁰ Kǝ Jesus mré mŭ ag tóg ti venh kāmŭ mŭ, hā ra tóg jĕg nĕ mŭ, Paulo ti. Cidade kāra tóg rā mŭ.

Tǝ vaj kǝ tóg hā ra cidade tǝ Derbe ra tŭ mŭ, Barnabé mré. ²¹ Tá ag tóg Jesus kāme há tó mŭ gé, Derbe tá. Kǝ ũ tǝ hĕn ri ke ag tóg Jesus ki ge mŭ sir.

Paulo ag tǝ cidade tǝ Antioquia ra vŷnvŷn ke

Kar kǝ ag tóg cidade tǝ Litra ra vŷnvŷn ke mŭ, cidade tǝ Icônio ra ke gé, cidade tǝ Antioquia ra ke gé, Paulo ag. ²² Vŷnvŷn ke ki ag tóg Jesus mré mŭ ag jyvĕn mŭ sir, ag tǝ Jesus vĭ kri fi to krónh ke tŭ nĭn jé, ag tǝ to fe tar nĭn jé ke gé. “Ēg tǝ Topĕ tǝ tǝ ĕg pā'i nĭ ve sór nŷtĭn kǝ ĕg tóg ti venh ke jo vēnh jagāgtar jagy venh ke mŭ,” he ag tóg, Jesus ki ge kǝ nŷtĭ ag mŷ, Paulo ag. ²³ Kǝ ag tóg ag mŷ kófa ag kuprĕg mŭ, ag tǝ Jesus ki ge kǝ nŷtĭ ag ki rĭr jé, ũ tǝ Topĕ vĭ mĕ jé vēnh mǎn tĭ ag ki. Ag to ag tóg Topĕ mré vĭ mŭ gé, nĕn ũ ko tŭ nĭn kǝ. Kǝ ag tóg: “Topĕ vŷ ājag ki rĭr há han mŭ,” he mŭ. Kǝ ag tóg mŭ mŭ sir. ²⁴ Kǝ ag tóg ga tǝ Pisidia fĭn pa

mŭ. Ga tǝ Panfília tá ag tóg junjun mŭ. ²⁵ Cidade tǝ Perge tá ag tóg Topĕ vĭ tó mŭ gé sir. Kar kǝ ag tóg cidade tǝ Atália ra mŭ mŭ. ²⁶ Tá junjun kǝ ag tóg cidade tǝ Antioquia ra mŭ mŭ gé, canoa mág kāmĭ. Antioquia ĕn tá ag tóg pa ja nĭ (mŷr). Tá ke ag tóg ag to Topĕ mré vĭ ja nĭgtĭ, ti tǝ ag jy nĭgān jé, ag tǝ ti rānrĕj han kǝ. Vĕnh rānrĕj ĕn han kǎn ag tóg mŭ (mŷr) sir, kǝ ag tóg Antioquia ra vŷnvŷn ke mŭ. ²⁷ Tá junjun kǝ ag tóg Jesus ki ge mŭ kar jé prĕr mŭ, ag tǝ vēnh mǎn jé. Kǝ ag tóg ag mŷ Topĕ tǝ nĕn han mŭ kar kāmĕn mŭ. “Fóg ag ne tóg Jesus ki ge mŭ gé, Topĕ tǝ ag krĭn kǝ,” he ag tóg mŭ ag mŷ.

²⁸ Kǝ ag tóg tá nŷtĭ, kysā tǝ hĕn ri ke ki. Jesus mré mŭ ag mré ag tóg nŷtĭgtĭ.

15

Ag tǝ Topĕ jykre to jykrĕn

¹ Kejĕn Judĕia tá ke ũ ag tóg tá junjun mŭ, Antioquia tá. Tá junjun kǝ ag tóg Jesus mré ke ag mŷ kāmĕn mŭ, kǝ ag tóg: “ājag grĕ junun fār kym nĭ,” he mŭ. “Moisés tǝ ĕg mŷ nĕn tó mŭ ĕn han nĭ. Ke tŭ nĭ mŭ ra ājag tóg krenkren ke tŭ nĭ,” he ag tóg.

² Hā ra Paulo ag tóg: “ke tŭ vē,” he mŭ. Kǝ ag tóg jagnĕ vĭ kafān mŭ sir. Kǝ Jesus mré ke kar ag tóg Paulo ag mŷ ke mŭ, ag tǝ Jerusalĕm ra mŭ jé. “Tag ag mré mŭmĭnĭ, Jerusalĕm ra,” he ag tóg. “Tá Jesus tǝ ũn vin mŭ ag mré vĭmĭnĭ, kófa ag mré. Ag mŷ: ĕg hŷn hĕ ri kenh mŭ,

vēnh gré junun fár kym ke to? hemnī,” he ag tóg.

³ Kŷ Paulo ag tóg: “ĕg mŷnh ke nē ha,” he mŷ. Jesus ki ge kŷ nŷtī ag tóg ag mré mŷ sī han, kŷ ag tóg mŷ mŷ. Kŷ ag tóg ga tŷ Fenícia fīn pa mŷ sir, ga tŷ Samaria fīn ke gé. Ag mŷn kŷ ag tóg Jesus mré ke kar ag mŷ fóg ag kāmén mŷ, fóg ag tŷ Jesus ki ge mŷ ag. Kŷ tóg vēnh kar mŷ sér tī sir. ⁴ Hā kŷ ag tóg Jerusalém tá junjun mŷ. Kŷ tá Jesus ki ge kŷ nŷtī ag tóg vēnh mán mŷ, Jesus tŷ ūn vin mŷ ag mré hā, kófa ag mré hā. Kŷ ag tóg ag mŷ Topē tŷ nén han mŷ kar tugtó mŷ.

⁵ Hā ra Fariseu ū ag tóg tá nŷtī gé, ū tŷ Jesus ki ge mŷ ag. Ēn ag tóg ag mŷ ke mŷ. “Ēg mŷ tóg há tī, ag tŷ ājag gré junun fár kym kym ken kŷ,” he ag tóg mŷ, fóg ag to. “Ag tŷ Moisés tŷ ĕg mŷ vēnh jykre nīm ja ki kanhrān kŷ tóg ĕg mŷ há tī,” he ag tóg mŷ sir, Fariseu ag, fóg ag to, ū tŷ Israel jykre han tŷ ag to.

⁶ Kŷ vāhā Jesus tŷ ūn vin mŷ ag vŷ kófa ag mré vēnh mán mŷ, vyr mŷ, to vēmén jé. ⁷ Kŷ ag tóg to vēmén mág han mŷ sir. Kŷ kejēn Pedro tóg jĕg nē kŷ ag mŷ: “inh kanhkā’,” he mŷ. “Vāsŷ Topē tóg inh kuprĕg ja nī, isŷ fóg ag mŷ Jesus vī há tó jé, ag tŷ jēmē kŷ krenkren jé,” he tóg. “Tag ki kanhró ājag tóg nŷtī,” he tóg. ⁸ “Kŷ Topē tóg ag mŷ ā kuprīg jĕnĕg mŷ. Ag fe ki kanhró tóg nī, Topē ti, kŷ tóg ag mŷ ti jĕnĕg mŷ. Hā ki tóg ĕg mŷ ven mŷ, ag tŷ Jesus ki ge kŷ

nŷtī ti, ĕg ri kén,” he tóg. ⁹ “Hā kŷ Topē tóg ag to: vyr mŷ ke ag vē, he tŷ nŷgtī. Ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ tóg ag fe tŷ jānhkri’ he mŷ, fóg ag fe tŷ,” he tóg. ¹⁰ “Topē tŷ há vē (mŷr). To: vēnhmŷ ti nī, he tŷg nī,” he tóg. “Ag mŷ ājag tóg vēnh jykre jagy ĕn fi sór mŷ, ti tŷ ĕg mŷ han jagy ja ra. Ēg jóg’jóg ag mŷ tóg han jagy ja nī, kŷ tóg ag mŷ ag tŷ ki króm tŷ nīnh ha mē tóg tī, ĕg mŷ ke gé. Hā ra ājag tóg ag mŷ fi sór mŷ,” he tóg. ¹¹ “Ke tŷg nī. Jesus tŷ ĕg jagāgtān kŷ tóg ĕg kren han mŷ, ĕg tŷ ti vī kri fi kŷ. Kŷ ĕg tóg ag ri ke tāvī nŷtī,” he tóg, Pedro ti.

¹² Kŷ vēnh kar ag tóg ĕmē kŷ nŷtī nī. Kŷ ag tóg Barnabé tŷ ag mŷ nén tó mŷ mĕg mŷ, Paulo tŷ ag mŷ nén kāmén ti ke gé. Ag tŷ ĕg tŷ nén han vānh hyn han mŷ tó ag tóg mŷ gé. Ag tŷ Topē jykre ki fóg ag mŷ nén hyn han mŷ tó ag tóg mŷ gé sir.

¹³ Ag tŷ tó kān kŷ Tiago tóg sir ag mŷ: “ha mē, inh kanhkā’,” he mŷ. ¹⁴ “Simāo vŷ ĕg mŷ tó ja nī, Topē tŷ nén han ve ti, Simāo tŷ fóg ag mŷ Topē vī tó ve ti. Kŷ ag tóg tŷ Topē tŷ nŷtī sir, fóg tŷ ti vī mĕg mŷ ag. Jesus mré ke vŷ tŷ ag nŷtī, ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ. ¹⁵ Hā ra tóg vāsŷ rán kŷ nī. Topē vī tó tī tóg tag rán ja nŷgtī, ha mē: ¹⁶ “kātīg jé sóg ke mŷ, he tóg, Topē ti. Davi krĕm Israel ag tóg e pĕ ja nŷtī ja nŷgtī. Hā ra Davi jykre tóg tŷ’ he mŷ. Kŷ tóg ĩn vag ri ke nī sir. ĩn tāg han jé sóg ke mŷ, hā vŷ: Davi

krē'krē ũ vỹ tỹ pã'i nĩnh mãn mũ, he mũ. Isỹ han ken hã vễ. ¹⁷ Ti tỹ sóg ũn mág pẽ han ke mũ, povo kar kãmĩ ke ag tỹ inh ki ge sór jé, fóg kar kãmĩ ke ag tỹ isũ nỹtĩ jé, kanhgág kar kãmĩ ke ag ke gé, isỹ ũn kuprẽg mũ ag, he tóg. ¹⁸ Topẽ tỹ tón hã vễ. ũ tỹ vãsỹ tag kãmén mũ tỹ tón hã vễ,” he tóg, Topẽ vĩ tó tĩ ti. Hã kỹ ãg tóg tag ki kanhró tãvĩ nỹtĩ,” he tóg, Tiago ti.

¹⁹ “Isỹ nén to jykrén hã vễ, ãg tỹ ag mỹ ãg jykre jagy ãn tó tũ nĩn jé, ũ tỹ fóg kar kãmĩ Topẽ jykre han sór mũ ag mỹ, kanhgág ag mỹ ke gé,” he tóg. ²⁰ “Ëg tỹ ag mỹ tónh ke, ha mễ: vễnh kãggrá to festa ko tũg nĩ, ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, nén ũ tỹ vễsókĩ ter mũ ko tũg nĩ, nén ũ kyvénh ko tũg nĩ gé,” he tóg, Tiago ti. ²¹ “Moisés jykre tugtó ag tóg tĩ, ãg mré Israel ag, cidade kar ki. Vễnh kán ke kurã ki ag tóg ti tỹ rán mũ to ke tĩ. Vãsỹ ag tóg ke ja nỹtĩ, kỹ ag tóg ũri ke tãvĩ tĩ gé,” he tóg. “Hã kỹ ũ tỹ han sór mũ tóg han tĩ, Moisés jykre ti,” he tóg, Tiago ti.

Apóstolo ag tỹ carta rán mũ

²² Kỹ Jesus tỹ ũn vin mũ ag tóg to jykrén mũ, kófa ag ke gé, Jesus ki ge mũ ag kar ke gé, ũ tỹ Topẽ vĩ mẽ jé vễnh mãn tĩ ag. Kỹ ag tóg ũ ag kuprẽg mũ, ag tỹ Antioquia ra mũ jé, Paulo mré, Barnabé mré. Ag tỹ ũn kuprẽg mũ ag hã vễ, hã vỹ: Judas, he mũ, ti jiji ũ hã vỹ: Barsabás, he mũ. Silas kuprẽg ag tóg mũ gé. Ën ag tóg

tỹ Jesus mré ke ag pã'i nỹtĩ. ²³ Ag mỹ ag tóg vễnh rán nĩn mũ gé. Ag tỹ rán hã vễ, ha mễ:

“Jesus tỹ ũn vin mũ ag tỹ rán hã vễ, kófa ag tỹ rán ke gé, Jesus mré ke ag. Ëg tỹ cidade tỹ Antioquia tá ke ag mỹ rán hã vễ, fóg tỹ Jesus mré ke ag mỹ, ga tỹ Síria tá ke ag mỹ, ga tỹ Cilícia tá ke ag mỹ ke gé. Æjag mỹ há?

²⁴ Ëg kã ũ ag tỹ ãjag tá junjun mẽ ãg tóg. Æjag krĩn ũ han ag tóg mũ, kỹ ãjag krĩ tóg kufy' he mũ. Hã ra ãg tóg ag mỹ: ha vễnh jykre tag tó, he ja tũ nĩgtĩ. ²⁵ Kỹ ãg tóg vễnh mãn, ãg tỹ to jykrén jé. Kỹ ãg kar tóg to jykrén kỹ tag ag kuprẽg, ãg tỹ ãjag to ag jẽgnẽ jé, ag tỹ Barnabé mré mũ jé, Paulo mré. Ag to ãg há tãvĩ nỹtĩ, Barnabé to, Paulo to ke gé. ²⁶ Ag hã ne tóg fe tũmẽ nỹtĩgtĩ', fe tar kamẽ ag nỹtĩgtĩ'. Kỹ ag tóg ãg Senhor tỹ Jesus Cristo vĩ tó mũgtĩ, ũ tỹ hẽn ri ke tỹ ag tén sór mũ hã ra. ²⁷ Ëg tỹ ag to há nỹtĩn kỹ ãg tóg Judas jẽnẽg mũ, Silas ke gé, ag tỹ ãjag mỹ ãg tỹ rán mũ tag ti kãmén jé.

²⁸ Topẽ kuprĩg vỹ ãg mỹ tó, kỹ tóg ãg mỹ há tĩ gé, ãg tỹ ãjag mỹ vễnh jykre jagy ãn fig tũ nĩn jé. Tag hã han jé ãjag tóg ke mũ, ha mễ: ²⁹ vễnh kãggrá to festa ko tũg nĩ, nén ũ kyvénh ko tũg nĩ gé. Nén ũ tỹ vễsókĩ ki ter mũ ãn ko tũg nĩ gé. Æjag prũ tũ fag mré nỹ tũg nĩ gé. Æjag tỹ tag ki króm kỹ tóg há tĩ. Jatun mỹ nỹtĩmĩ.” Vễnh rán hã vễ.

³⁰ Kŷ ag tóg ag mŷ: “ha mũ jĕg ge,” he mũ. Kŷ ag tóg mũ kŷ Antioquia tá junjun mũ. Tá ag tóg vĕnh kar jé prĕr mũ. Jesus ki ge mũ kar jé ag tóg prĕr mũ sir, ag tŷ to vĕnh mũn jé. Kŷ ag tóg ag mŷ vĕnh rán ěn nĭm mũ. ³¹ Kŷ ag tóg to ke mũ, vĕnh rán to. Kŷ tóg ag mŷ há tŷ, ag tŷ vĕnh jyvĕn rá ěn ven kŷ. Kŷ ag krĭ tóg kĀnhvy' he mũ sir.

³² Kŷ Judas vŷ Silas mré vĕnh kar jyvĕn mũ gé. Topĕ vŷ tó tŷ ag vĕ. Hã kŷ ag tóg ag jyvĕn tŷ hĕn ri ke han mũ. Ag fe tŷ ag tóg tar' he mũ. ³³ Tá ag tóg semana tŷ hĕn ri ke han mũ. Kŷ Jesus mré ke ag tóg ag mŷ: “ha jatun mŷ mũ jĕg,” he mũ, ag tŷ Jerusalĕm ra vŷnvŷn ke jé, ũ tŷ Ājag jĕgnĕg mũ ěn to. ³⁴ Hã ra tóg Silas mŷ há nŷ, kŷ tóg tá nŷ nŷ sir, tŷ tŷ tóg nŷ sir.

³⁵ Kŷ Paulo tóg Barnabé mré Antioquia tá nŷ nŷ. Topĕ vŷ tŷ ag tóg ag kanhrĀn mũ, kĀmĕn kŷ. Hã ra ũ tŷ hĕn ri ke ag tóg ag ri kĕn Topĕ vŷ tó mũ gé.

Paulo tŷ Ā pir mŷ tŷg, Barnabé tŷ Ā pir mŷ tŷg

³⁶ Si há tŷ ra Paulo tóg Barnabé mŷ: “mũ nŷ, ĕg tŷ ĕmã ěn kar mũ mũ mũn jé, ĕg tŷ Jesus vŷ tó ja tá,” he mũ. “Isŷ Jesus mré ke ag venh há tóg tŷ. Ag mŷ hĕn ri ke mũn mũ há han mũ vŷ? he sóg tŷ,” he tóg, Paulo ti, Barnabé mŷ.

³⁷ Kŷ Barnabé tóg João Marcos pĕre tŷg sór mũ. ³⁸ Hã ra Paulo mŷ tóg kórĕg nŷ, Marcos tŷ ag ré kŷ tŷg ja nŷn kŷ, ga tŷ Panfília tá. “Ū tŷ ĕg mré Topĕ

rĀnhrĀj han ja tŷ ěn pĕre sóg tŷg mũn ke tŷ nŷ ha,” he tóg, Paulo ti.

³⁹ Hã to ag tóg jagnĕ to jŷgŷũ mũ. Kŷ ag tóg vĕnh kĀpugpóv kŷ mũ mũ. Kŷ Barnabé tóg Marcos mré goj vĀso tŷ Chipre ra tŷ mũ, canoa mág kĀmĭ.

⁴⁰ Jó Paulo tóg Silas kuprĕg mũ, ti tŷ ti mré tŷg jé. Kŷ tóg tŷ mũ sir. Jesus mré ke ag tóg Paulo to Topĕ mré vŷ mũ, ti tŷ ti jy nŷgĀn jé. ⁴¹ Kŷ ag tóg ga tŷ Sírĭa mũ pa mũ, ga tŷ Cilícia mũ ke gé. Jesus ki ge mũ kar jyvĕn tóg mũ, Ā tŷg kŷ, Paulo ti.

16

Timóteo tŷ Paulo mré tŷg

¹ Kŷ Paulo ag tóg cidade tŷ Derbe tá junjun mũ, cidade tŷ Listra tá ke gé. Kŷ tá ũ tóg nŷ nŷ, Jesus mré tŷ ũ, ti jyy hã vŷ: Timóteo, he mũ. Ti mŷnh fi ne tóg tŷ Israel nŷ', hã ra fi tóg Jesus ki rá ja nŷgtŷ. Ti panh tóg tŷ fóg tŷ Grego nŷ, Timóteo panh ti.

² Ti to ag tóg vŷ há han mũ, Jesus mré ka ag, Listra tá ke ag, Icônio tá ke ag ke gé, Timóteo to. ³ Kŷ Paulo tóg ti pĕre tŷg sór mũ, kŷ tóg ti gré junun fár kym mũ, Israel ag tigrĭn. Vĕnh kar tóg ti panh tŷ tŷ fóg tŷ Grego nŷ ki kanhró nŷtŷ, hã kŷ tóg ti fár kym ja tŷ nŷ. Hã ra ag tŷ ra mũnh ke tá ag tóg e nŷtŷ, Israel ag, hã kŷ Paulo tóg ti fár kym mũ sir.

⁴ Kŷ ag tóg cidade ěn mũ mũ. Kŷ ag tóg ag mŷ Jesus tŷ ũn vin mũ ag tŷ rá kĀmĕn mũ sir, kófa ag tŷ Jerusalĕm tá nĕn

rán ja ti, Jesus mré ke ag mý. Ag tỹ nén ki króm ke hã tỹ ag tóg ag mý kāmén mũ. ⁵ Hã kỹ Jesus ki ge mũ ag tóg tar nỹtĩ sir, Jesus jykren ki. Věnh mǎn ag tóg tĩ, ag tỹ Topě vĩ mẽ jé. E ag tóg nĩgtĩ sir, koměr hã.

Paulo tỹ nén nẽ vég mũ

⁶ Kỹ Paulo ag tóg ga tỹ Frígia mĩ pa mũ, ga tỹ Galácia mĩ ke gé. Kỹ ag tóg ga tỹ Ásia tá Topě vĩ tó sór mũ, hã ra Topě kuprĩg tóg ag mýn nenh mũ. ⁷ Kỹ ag tóg ga tỹ Mísia tá junjun mũ. Kỹ ag tóg ga tỹ Bitínia ra mũ sór mũ, hã ra Topě kuprĩg tóg ag mýn nenh mũ gé. ⁸ Kỹ ag tóg Mísia jy mũ kỹ cidade tỹ Trôade tá junjun mũ. ⁹ Kỹ kutyg kỹ Paulo tóg nén nẽ vég mũ. Ga tỹ Macedônia tá ke vég tóg mũ, ti vėnhpéti ki. Kỹ tóg ti jo jě nĩ. Kỹ tóg ti mý: “Macedônia to kãtĩg, ěg kanhrãn jé,” he mũ ti mý, ga tỹ Macedônia tá ke ěn ti. Kỹ Paulo tóg rĩr mũ sir.

¹⁰ Paulo tỹ nén nẽ ěn ve kar kỹ ěg tóg vėsýmér Macedônia ra mũ sór mũ sir. “Jesus hỹn ěg mý: ha mũ jěg, hé,” he ěg tóg. “Ag mý inh vĩn tó, he ti hỹn, Jesus ti,” he ěg tóg, Paulo tỹ nén nẽ ěn ve kỹ. ¹¹ Kỹ ěg tóg cidade tỹ Trôade ki pa mũ. Vėsýmér ěg tóg goj vãso tỹ Samotrácia ra mũ mũ. Tỹ vaj kỹ ěg tóg cidade tỹ Neápolis ra mũ mũ. ¹² Tá pa kỹ ěg tóg cidade tỹ Filipos ra mũ mũ. Ga tỹ Macedônia ki cidade ve vė. ěg tỹ tá junjun vén jan hã vė. Fóg tỹ Romano ag jamã ũ

vė. Tá ěg tóg kurã e sĩ ki nỹtĩ nĩ.

Lídia fi tỹ Jesus ki rã

¹³ Věnh kán ke kurã ki ěg tóg cidade to ró mǎra mũ mũ, goj ra. “Tán hỹn Topě mré vĩ jafã nĩ,” he ěg tóg. Tá ěg tóg nĩgnĩ mũ sir. Ũn tãtã fag tóg tá nỹtĩ nĩ, kỹ ěg tóg fag mré vĩ mũ.

¹⁴ Tá ũ fi tóg nĩ nĩ, fi jiji hã vỹ: Lídia, he mũ. Negociar he fi nĩ. Kur kósóg tỹ fi tóg negociar he nĩ. Tỹ fi cidade tỹ Tiatira tá ke nĩ. Topě kaměg fi tóg tĩ. Ěn fi vỹ Paulo vĩ mẽg mũ sir. Kỹ Topě tóg fi mý krĩ há nĩm mũ, kỹ fi tóg Paulo vĩ jěmẽ há han mũ. ¹⁵ Kỹ ěg tóg fi kypég mũ, fi mré ke kar mré hã. Kỹ fi tóg ěg mý: “isỹ Jesus ki rã kỹ jě ve ãjag (mýr),” he mũ. “Ti tỹ ãjag mý gen kỹ inh ĩn ki gemnĩ,” he fi tóg. “Tá inh mré nỹtĩmĩ,” he fi tóg. Vĩ ki fi tóg ěg kutãn mũ. Kỹ ěg tóg ke mũ.

Paulo ag tỹ Filipos tá se kỹ nỹtĩ

¹⁶ ěg tỹ kejěn Topě mré vĩ jafã ra mũ mǎn kỹ ũ fi tóg ěg kato tẽ mũ. Ũ camarada fi vė. Hã ra fi tóg jagrẽ kórég nĩ, kỹ fi jagrẽ tóg vėnh kar mý ag tỹ nén venh ke tó tĩ. Fi patrão ag tóg fi tugnĩn jãnkamy mág vég tĩ, fi tỹ jãnkamy to vėnh kar mý ag tỹ nén venh ke tón kỹ.

¹⁷ Ěn fi vỹ Paulo nón tĩ mũ, ěg nón, kỹ fi tóg jamã hár(a) přěr mũ, kỹ fi tóg: “Topě pẽ camarada ag vė (mýr),” he mũ. “Věnh kar kãfór camarada ag vė mýr. Ag hã ne tóg ãjag mý vėnh vĩ tó tí’, ãjag tỹ to

krenkren jé," he fi tóg ěg to.
¹⁸ Kurā tỹ hĕn ri ke han fi tóg,
 vỹ tỹ ge han kỹ. Kỹ tóg Paulo
 mỹ tỹ ũ nỹ, kỹ tóg kyrā kỹ fi ja-
 grĕ mỹ: "Jesus Cristo jykre tỹ
 sóg ā mỹ tó mũ, ā tỹ fi tovānh
 jé," he mũ. Kỹ tóg vĕsýmĕr fi
 tovānh mũ sir, fi jagrĕ kórĕg
 ěn ti.

¹⁹ Hã ra fi patrão ag mỹ
 tóg tỹ ũ nỹ, ag tỹ fi tigrĩn
 ganho ve mǎn tũ nĩn kỹ. Kỹ
 ag tóg Paulo ség mũ, Silas ke
 gé. Pã'i ag mỹ ag tóg ag ven
 mũ, cidade kuju ki. ²⁰ Pã'i ag
 mỹ ag ven kỹ ag tóg: "Israel
 tag ag ve ra ha," he mũ. "Vĕnh
 kar jũgĩũ han ag tóg mũ nĩ
 (mỹr), ěg jamã tag mĩ," he ag
 tóg. ²¹ "Vĕnh jykre vĕnhmỹ tó
 ag tóg mũ (mỹr), ěg tỹ nĕn han
 ke tũ tó ag tóg mũ (mỹr). Tỹ ěg
 tóg Romano nỹtĩ, kỹ ag jykre
 tóg ěg mỹ tỹ ũ nỹ," he ag tóg.
²² Povo ěn kar tóg ag to kórĕg
 nỹtĩ, kỹ ag tóg ag kato vỹ mũ.

Kỹ pã'i ag tóg polícia ag mỹ:
 "ag kur nũ ra," he mũ. "Ag
 mrǎnmrǎn ra," he ag tóg mũ
 gé. ²³ Ag mrǎnmrǎn tỹ hĕn ri
 ke han ag tóg mũ, ka tĕj tỹ.
 Kar ag tóg vĕse ja kãki ag vǎm
 mũ. Vĕse ja ki rĩr tĩ mỹ ag tóg:
 "ag nĩgfĕnh há han nĩ, ag tỹ
 kãpa tũ nĩ jé," he mũ. ²⁴ Ag tỹ
 ti mỹ tag tó to tóg vĕse ja kuju
 tá ag vǎm mũ, vĕse ja mág ěn
 kuju tá. Ka tỹ tóg ag sigség mũ
 sir.

²⁵ Meia noite ki Paulo tóg
 Silas mré Topĕ mré vỹ mũ. Ti
 mỹ ag tóg jǎnjǎn mũ, Topĕ mỹ.
 Kỹ vĕse ag kar vỹ jĕmĕg mũ
 sir. ²⁶ Kỹ vǎhã ga tóg jũrũn
 ke mũ. Vĕse ja krĕm tóg jũrũn

ke mũ. Kỹ vĕsýmĕr jǎnkã kar
 vỹ nognor kǎn tĩ mũ, rómrom
 kǎn tóg mũ. Kỹ vĕse ag kar ěn
 ferro tóg kygvar kǎn mũ, ag se
 ja ti. ²⁷ Kỹ tóg vĕse ja ki rĩr tĩ
 nũnmǎn mũ gé. hã ra vĕse ja
 jǎnkã kar tóg nognor kỹ nỹtĩ
 nĩ, rómrom kỹ tóg nỹtĩ nĩ. Kỹ
 ũ tỹ ag ki rĩr tĩ ěn tóg ā kyfé
 tĕj, ā rógro ěn kunũnh kỹ tóg
 vĕnh kusón sór mũ. "Vĕse kar
 ag hỹn vĕnh pigju kǎn," he tóg.
 Hã kỹ tóg vĕnh kusón sór mũ.

²⁸ Hã ra Paulo tóg jamã
 hár(a): "ker vĕnh vóg kónǎn
 hĕ'," he mũ. "Ěg kar vỹ ki
 nỹtĩ," he tóg.

²⁹ Kỹ tóg néj gru to vỹ mũ,
 ũ tỹ ag ki rĩr tĩ ěn ti. Kỹ tóg
 Paulo ag se ja kãra vĕnhvǎg rã
 mũ, jũrũn ke kỹ. Paulo jo tóg
 mũg ke mũ, Silas jo ke gé, ag
 tỹ ti mỹ ti kãfór nỹtĩn kỹ. ³⁰ Ag
 gé(g) tóg tĩ mũ, vĕse ja kãtá
 kãkutĕ kỹ, kỹ tóg ag mỹ: "inh
 hỹn hĕ ri kenh mũ vỹ?" he
 mũ. "Topĕ vỹ mranh sóg, hã ra
 tóg ti tỹ inh kren han há tĩ," he
 tóg, ũ tỹ vĕse ja ki rĩr tĩ ěn ti.

³¹ Kỹ ag tóg ti mỹ: "Jesus
 Cristo ki rã ge," he mũ. "Kỹ ā
 tóg kren mũ, ā mré ke kar ag
 mré hã," he ag tóg ti mỹ, Paulo
 ag. ³² Kỹ ag tóg ti mỹ Jesus vỹ
 kãmĕn mũ, ti mré nỹtĩ ag mỹ
 ke gé. ³³ Kỹ tóg ag ki rĩr mũ
 vĕsýmĕr, kuty ke nỹ ra. Ag tỹ
 ag mrǎnmrǎn ja ěn kupég tóg
 mũ ag mỹ. Kỹ ag tóg vĕnh kaja
 jé ti kypég mũ gé, ti mré nỹtĩ
 ag mré, ag tỹ Jesus ki ge kỹ.
³⁴ Kỹ tóg ā ĩn ra ag tatĩn tĩ mũ.
 Ag jĕn tóg mũ. Ti fe tóg mrin
 ke mũ sir, ti tỹ Jesus ki rã kỹ.
 Ti mré nỹtĩ ag kar mỹ tóg sér

tĩ gé sir, ũ tỹ vĕse ja ki rĩr tĩ ěn mré ke fag mỹ.

³⁵ Tỹ vaj kỹ pã'i ag tóg polícia ag jĕgnĕg mũ, ũ tỹ vĕse ja ki rĩr tĩ ěn mỹ. “Ěn ag mỹ: ha mũ jĕg, hemnĩ,” he ag tóg ti mỹ. ³⁶ Kỹ ũ tỹ vĕse ja ki rĩr tĩ ěn tóg Paulo mỹ ke mũ. “Pã'i ag vỹ inh mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ, isỹ ãjag mỹ: ha mũ jĕg, he jé. Hã kỹ jatun mỹ mũ jĕg,” he tóg, Paulo ag mỹ.

³⁷ Kỹ Paulo tóg ti mỹ: “hã ra ag tóg vĕnh ó to ĕg mrãnmrãn ja nĩ,” he mũ. “Vĕnh kar vỹ ag tỹ ĕg mrãnmrãn ve kãn. Hã ra ag tóg ĕg ki jĕmĕ ja tũ nĩ, ĕg jyvĕn ja tũ ag nĩ gé. Tỹ ĕg Romano nỹtĩ, hã ra ag tóg vĕse ja kãki ĕg vãm. Jó ag tóg vĕnh kar vatánh tá ĕg mỹ: ha mũ jĕg, he sór mũ. Mũnh ke tũ ĕg nĩ. Ag hã tóg kãmũnh mũ, pã'i ag. Ĕg tatĩ ag tóg mũnh mũ. Kỹ ĕg mũnh mũ ha,” he tóg, Paulo ti.

³⁸ Kỹ polícia ag tóg pã'i ag mỹ tag tó mũ sir, kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Ag tỹ Romano ũ vóg kónãn ke tũ vĕ vĕ, hã kỹ ag fe tóg jũrũn ke mũ, pã'i ag. ³⁹ “Ĕg mỹ vĕnh pãte fón nĩ, ĕg tỹ ãjag se ja ti,” he ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ag tatĩ mũ mũ. “Ājag tỹ ĕg jamã ki pa kỹ tóg há tĩ,” he ag tóg mũ sir ag mỹ.

⁴⁰ Ag tỹ vĕse ja ki pa kỹ ag tóg Lídia fi ĩn ra mũ mũ sir. Jesus mré ke ag vég ag tóg mũ. Kỹ ag tóg ag jyvĕn mũ. Kỹ ag tóg cidade ěn ki pa mũ sir.

17

Cidade tỹ Tessalônica tá

¹ Kỹ ag tóg cidade tỹ Anfípõlis mũ pa mũ, cidade tỹ Apolônica mũ ke gé. Kỹ ag tóg cidade tỹ Tessalônica tá junjun mũ. Tá Israel tỹ vĕnh kanhrãn jafã tóg nĩ. ² Kỹ Paulo tóg ã tỹ nĕn han tĩ ěn han mũ sir. Israel tỹ vĕnh kanhrãn jafã kãra tóg rã mũ. Ag mré tóg vỹ mũ, vĕnh kãn ke kurã tãgtũ ki. Topĕ vỹ tó tóg mũ sir ag mỹ, Paulo ti, vãsỹ rán kỹ nĩ ěn ti. ³ Ag mỹ tóg Cristo kãmĕn mũ, ti jagtar ti, ti ter kar rĩr mãn ja ěn ti. “Jesus hã vĕ, hã vỹ: Cristo, he mũ,” he tóg. “Cristo tóg vãsỹ rán kỹ nĩ, ti jagtar ke ti, ti rĩr mãn ke ti ke gé, hã vỹ: Jesus, he mũ,” he tóg, Paulo ti.

⁴ Kỹ tóg ũ ag mỹ ge nĩ, Israel kãmĩ ũ ag mỹ. Kỹ ag tóg Paulo mré mũgtĩ, Silas mré ke gé. Kỹ fóg tỹ Grego he mũ tỹ hĕn ri ke ag tóg to há nỹtĩ gé sir, ũ tỹ Topĕ kamĕg mũ ag, ũn tãtã há fag ke gé.

⁵ Hã ra Israel ũ ag mỹ tóg tỹ ũ nỹ. Hã kỹ ag tóg ũn kórĕg ag mỹ: “kãmũ jĕg ra,” he mũ, ũn rãnhrãj vãnh ag mỹ. Vĕnh génh kỹ ag tóg vĕnh kar jũgjũ han mũ. Kỹ ag tóg Jasão he mũ ěn ĩn jy nỹtĩ nĩ sir. Paulo ag kanĕg ag tóg mũ, ag jãvãnh kỹ, ag tỹ vĕnh kar jũgjũ ěn ag mỹ ag ven jé. ⁶ Hã ra ag tóg ag vég tũ nĩ, Paulo ag. Kỹ ag tóg Jasão pére mũ mũ, Jesus mré ke ũ ag mré ke gé. Pã'i ag mỹ ag tóg ag vin mũ. Kỹ ag tóg jamã hár(a) prĕr mũ. “Ũ tỹ mundo kar ki vĕnh kar jũgjũ han mũ ag tóg tag ki junjun mũ (mỹr),” he ag tóg

mũ. ⁷ “Jasão tóg ag mÿ: kãge jêg ra, hé. Hã ra ag kar tóg pã'i mág tÿ imperador vï mranh ja tigtĩ. “Vyr mÿ êg pã'i mág nĩ, hã vÿ: Jesus, he mũ,” he ag tóg. “Kÿ êg pi(jé) imperador krêm nÿtigtĩ,” he ag tóg, Paulo ag,” he ag tóg mũ. Ag tÿ Paulo to ón hã vê, pã'i ag mÿ.

⁸ Kÿ ù tÿ mêg mũ ag vÿ fe ù nÿtĩ sir, cidade ên tá pã'i ù ag, cidade ên tá ke kar ag ke gé.

⁹ Kÿ pã'i ag tóg Jasão ag mÿ: “êg mÿ jãnkamy nĩm ké, êg tÿ to ve jé, ãjag tÿ imperador kato tênh ke tũ ti,” he ag tóg. Ag tÿ ag mÿ nĩm kar kÿ ag tóg: “ha mũ jêg (ge),” he mũ sir.

Cidade tÿ Beréia tá

¹⁰ Kutÿ ên kã Jesus mré ke ag tóg Paulo mÿ: “ha tÿg, cidade tÿ Beréia ra,” he mũ. Silas mÿ ag tóg ke mũ gé. Kÿ ag tóg mũ mũ.

Ag tÿ Beréia tá junjun kÿ ag tóg Israel tÿ vênh kanhrãn jafã kãra ge mũ, ag mÿ Topê vï tó jé.

¹¹ Beréia tá ke ag tóg jykre há nÿtĩ. Ag pi(jé) Tessalônica tá ke ag ri ke nÿtĩ'. Kÿ ag tóg Paulo ag vï kri fig mũ. Ag mÿ tóg há tĩ sir. Kurã kar ki ag tóg Topê vï ki estudar he mũ, ag tÿ to: “ki hã tóg tó tĩ,” hen kÿ.

¹² Kÿ ù tÿ hên ri ke ag tóg Jesus ki ge mũ, fóg tÿ Grego ag mré hã, ùn tãtã há fag mré hã.

¹³ Kÿ Israel ag tóg mêg mũ, cidade tÿ Tessalônica tá. Paulo tÿ Beréia tá Topê vï tó mũ mêg ag tóg mũ sir. Kÿ ag tóg Beréia tá junjun mũ, ag tÿ tá vênh kar jũgũ han jé. ¹⁴ Kÿ Jesus mré ke ag tóg Paulo mÿ:

“ha tÿg, canoa mág kãmĩ,” he mũ. Hã ra Silas vÿ tĩ tũ nĩ, Timóteo ke gé. Beréia tá ag nÿtĩ. ¹⁵ Kÿ ù ag tóg Paulo mré mũ mũ. Cidade tÿ Atenas ra ag tóg ti pére mũ mũ. Ag tÿ tá vÿnvÿn kenh ken kÿ Paulo tóg ag mÿ ke mũ, ag tÿ Silas jé prêr jé, ag tÿ Timóteo jé prêr jé ke gé, ag tÿ vêsÿmér cidade tÿ Atenas kukãm kãmũ jé.

Cidade tÿ Atenas tá

¹⁶ Kÿ Paulo tóg Atenas tá nĩ nĩ, Silas jãvãnh kÿ, Timóteo jãvãnh kÿ ke gé. Hã ra tóg sir krĩ ù nĩ, ti tÿ tá vênh kãgrá tÿ hên ri ke ven kÿ, ti tÿ ag tÿ to jãn jafã ên ven kÿ. ¹⁷ Kÿ tóg Israel tÿ vênh kanhrãn jafã ki Israel ag mré vï mũ, fóg tÿ Israel jykre han mũ ag mré ke gé. Kurã kar ki tóg cidade kaju tá vênh kar mré vï mũ gé sir, ù tÿ tá nÿtĩ ag mré.

¹⁸ Kÿ ù ag tóg ti mré vï mũ, ù tÿ Epicuro tÿ nén rán ja to jykrén mũ ag, ù tÿ Estóico he mũ ag tÿ nén rán ja to jykrén mũ ag ke gé. Kÿ ag tóg ti to: “vï mã pê tóg nĩ, vï kamê tóg nĩ,” he mũ. “Ti hÿn tóg ne tó'?” he ag tóg. Kÿ ù ag tóg ti to: “topê ù tugtó ti hÿn, kór há tá topê,” he mũ. Hã ra Paulo tóg Jesus tÿ vême sér tó mũ. Jesus rĩr mãn tó tóg mũ, Paulo ti.

¹⁹ Kÿ ag tóg sór tÿ Areópago ra ti pére mũ mũ. Tá pã'i ag tóg ag jyvên tĩ, sór tÿ Areópago tá. Kÿ pã'i ag tóg ti mÿ: “ã tÿ vênh jykre tag tó mũ kãmén há han ra êg mÿ,” he mũ, ti mÿ. ²⁰ “(Ge) mẽ ja tũ êg nÿtĩ, ã tÿ êg mÿ tó mũ tag ti. Kÿ êg mÿ

kāmén há han nĩ,” he ag tóg, pã'i ag.

²¹ Hã ra Atenas tá ke ag tóg vènh vĩ tãg mẽ to há nýtĩ, cidade ù tá kãmũ kũ tá nýtĩ ag ke gé. Ag tỹ vènh vĩ tãg mẽ kũ ag fe tóg mrin ke tĩ.

²² Kỹ Paulo tóg sór tỹ Areópago kri jẽ kũ ag mỹ: “Atenas tá ke’,” he mũ. “Topẽ tỹ hèn ri ke kamẽg ãjag tóg tĩ (mỹr). Tag ve sóg,” he tóg.

²³ “Ãjag jamã mĩ sóg tĩ, kũ sóg ãjag tỹ topẽ jo ãn kãsir kar vigvé. Kũ sóg topẽ jo ãn sĩ ù vé, kũ tóg to rán kũ nĩ, hã vỹ: ãg tỹ topẽ ki kagtĩg jo ãn, he mũ, ti rá ti. Topẽ ãn tóg sóg tĩ, ãjag tỹ Topẽ ki kagtĩg ãn. ãjag tỹ ti ki kagtĩg nĩ ra ãjag tóg ti mỹ nén ù kugprũn tĩ,” he tóg.

²⁴ “Topẽ ãn vỹ mundo kar han, mĩ mũ kar ke gé. Kanhkã tãn vè mỹr, kũ tóg tỹ ga to pã'i nĩ gé. Hã kũ tóg ãg tỹ ti jo ãn han krẽm nĩ tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. ²⁵ “Kỹ ãg tóg ti ki rĩr ke tũ nĩ gé, ti jagtar tũ nĩn kũ. Vènh kar rĩn tóg nĩgtĩ (mỹr), Topẽ ti, kũ tóg vènh kar tỹ hãmhãm ke han tĩ. Vènh kar tỹ nén precisar he kar nĩm tóg tĩ (mỹr),” he tóg. ²⁶ “Kỹ tóg vènh kyvènh pir tỹ ãprã ke kar hyn han, nação kar (mỹr), ga kar mĩ mũ mũ ag (mỹr). Tỹ ãg vènh kyvènh pir nýtĩ. Kũ tóg ãg mỹ ãg mur kurã nĩm mũ gé, ãg ter kurã ti ke gé. ãg mỹ tóg ãg jamã nĩm mũ gé, Topẽ ti,” he tóg. ²⁷ “Vènh kar hyn han tóg, Topẽ ti, ãg tỹ ti to há nĩn jé, ãg tỹ ti ki kanhró nýtĩ jé. Kór gy tũ ti nĩ, ti pi(jé) kuvar gy nĩ'. Kakó ti nĩ, Topẽ ti,” he

tóg. ²⁸ “Ti tỹ ãg han vè mỹr, hã kũ ãg tóg rĩnrĩr nýtĩ nĩ, ti tugrĩn. Ti tugnĩn ãg tóg mũgtĩ (mỹr), kũ ãg tóg ti tugrĩn nýtĩ gé (mỹr), Topẽ tugrĩn. Hã kũ ãjag kãmĩ vènhrán tĩ ag tóg tóg ja nĩgtĩ gé, kũ ag tóg: tỹ ãg Topẽ krẽ nýtĩ, he ja nĩgtĩ. ²⁹ ãg tỹ tỹ ti krẽ nýtĩn kũ ãg tóg ti ki kanhró nýtĩ gé. Ouro ri ke tũ ti nĩ, Topẽ ti. Ti pi(jé) prata ri ke nĩ'. Ti pi(jé) pór ri ke nĩ'. Ti pi(jé) tỹ vènh kãggrã nĩ', retrato ke gé, ti sĩnvĩ ra. ãprã ke tỹ nén to jykrén mũ ri ke tũ ti nĩ, ãg tỹ nén han mũ ri ke tũ ti nĩ. Topẽ vè (mỹr), Topẽ,” he tóg, Paulo ti.

³⁰ “Hã ra Topẽ tóg ãg to fe mág mũ, ãg tỹ ti ki kagtĩg nýtĩn kũ. Hã kũ tóg vãhã vènh kar mỹ vènh vỹ jẽnẽg mũ, ãg tỹ ãg jykre tovãnh jé. ³¹ Kurã nĩm tóg huri, kũ tóg kurã ãn ki ãprã ke jykre kar tugnỹm ke mũ. Kurã ãn ki tóg vènh jykre kuryj han ke mũ inhhã, Topẽ ti, ti tỹ ãg jykre tugnỹm ke mũn kũ. ãn pir kuprẽg tóg, ti tỹ ti jagfy ãg kar jykre tugnỹm jé. ãn tóg ter ja nĩ, hã ra Topẽ tóg ti ter kũ ti rĩn mãn ja nĩ, ãg tỹ ti ki kanhró nýtĩ jé, ù tỹ Topẽ jagfy ãg jykre tugnỹm ke ti,” he tóg, Paulo ti.

³² Ti tỹ ag mỹ ti ter kar rĩr mãn tón kũ ù ag tóg to é he mũ. Jó ù ag tóg: “kurã ù kã ãg hèn ri ke mũn ã vỹ mẽ mãn sór mũ,” he mũ. ³³ Hã kũ Paulo tóg tĩ mũ, ag ré kũ. ³⁴ Kũ ù ag tóg ti nón mũ mũ, kũ ag tóg Jesus ki ge mũ sir. Ag kã ù vỹ tỹ Dionísio nĩ. Areópago tá ag jyvèn tĩ ag kã ù vè, Dionísio ti.

Kỹ ù fi tóg Jesus ki rã mũ gé. Fi jyjy hã vỹ: Damáris, he mũ. Kỹ ù ag vỹ ti ki ge mũ gé sir.

18

Cidade tỹ Corinto tá

¹ Kỹ Paulo tóg cidade tỹ Ate-nas ki kutẽ kỹ cidade tỹ Corinto ra tĩ mũ.

² Tá Israel ù tóg nĩ nĩ, ti jiji hã vỹ: Áquila, he mũ. Ponto tá ke vẽ. Ûri tóg ga tỹ Itália tá kãtĩg ja nĩ, ã prũ fi mré. Fi jyjy hã vỹ: Priscila, he mũ. Pã'i mág tỹ imperador tỹ Cláudio he mũ tóg Israel kar ag mỹ: “cidade tỹ Roma ki pa jêg,” he ja nĩgtĩ. Hã kỹ fag tóg cidade tỹ Corinto tá junjun ja nĩgtĩ.

³ Kỹ Paulo tóg fag mré nĩ nĩ sir. Fag mré tóg rãnrãj mũ sir. Hã ra fag tóg kur tỹ ãn han mũgtĩ, Paulo kóm. Fag rãnrãj hã vẽ. Hã kỹ Paulo tóg fag mré rãnrãj mũ sir, ti tỹ fag mré nĩn kỹ. ⁴ Kỹ tóg vẽnkhán ke kurã kar ki ag mỹ Topẽ vĩ tó mũ, Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã krêm, Israel ag tỹ ti vĩ kri fi jé, fóg tỹ Grego ag ke gé. ⁵ Kỹ Silas vỹ Macedônia tá kãtĩ mũ, Timóteo ke gé. Kỹ Paulo tóg Topẽ vĩ tó tãvĩ nĩ nĩ, ãn tỹ kur han mãn tũ tóg nĩ. Israel ag mỹ tóg Jesus kãmén mũ, ti tỹ tỹ Cristo nĩ ti.

⁶ Hã ra ag tóg ti kato vĩ mũ. Kỹ ag tóg Jesus to é he mũ. Kỹ Paulo tóg ã kur rũmrũm mũ, ag mỹ: “vẽnh hã ki ãjag tóg vãgfor kenh mũ, nũgme ki vár kỹ, inferno ki,” he jé. “Ãjag mỹ sóg tó, Jesus ti, hã ra ãjag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ. Kỹ ãjag tỹ vêsóg ki vêsỹrẽnh ke vẽ. Inh

hã tóg fóg ag kar mỹ tónh tũg ha, kanhgág ag kar mỹ ke gé,” he tóg mũ, Paulo ti. ⁷ Hã kỹ tóg tá kutẽ kỹ fóg ãn kãra rã mũ, ti jiji hã vỹ: Tício Justo, he mũ. Topẽ kamẽg ti tĩ. Ti ãn vỹ Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã rã jẽ gé. Kỹ Paulo tóg ti ãn kãra rã mũ sir.

⁸ Hã ra Israel tỹ vẽnh kanhrãn jafã to pã'i vỹ Jesus ki rã mũ, ti jyjy hã vỹ: Crispo, he mũ. Ti mré ke kar vỹ Jesus ki ge mũ gé, Corinto tá ke tỹ hẽn ri ke ag ke gé, ag tỹ Paulo vĩ mẽ kỹ. Kỹ ag tóg kygpe kỹ nỹtĩ sir.

⁹ Kejẽn Paulo tóg kuty kã nén nẽ vэг mũ. Topẽ tỹ ti mỹ vẽnh ven vẽ, kỹ tóg ti mỹ: “kamẽg tũg ra,” he mũ. “Inh vĩ kãmén ra, ha mẽ kỹ nĩ tũg,” he tóg. ¹⁰ “Ã mré sóg nĩnh mũ. Û pi(jé) ã vóg kónãn mũ,” he tóg. “Cidade tag ki ù tỹ hẽn ri ke ag vỹ tỹ isũ nỹtĩnh mũ,” he tóg, Topẽ ti.

¹¹ Kỹ Paulo tóg prỹg pir kri kysã tỹ 6 ke ki tá nĩ nĩ. Ag mỹ tóg Topẽ vĩ kãmén tĩ nĩ sir, tá.

¹² Kejẽn ù tỹ Gálio he mũ tóg tỹ Romano tỹ governador nĩ, ga tỹ Grécia ki. Kỹ Israel ag kar tóg Paulo kato vãsãnsãn mũ. Kỹ ag tóg ti kãgmĩ kỹ pã'i mág mỹ ti ven mũ mũ. ¹³ Kỹ ag tóg governador mỹ: “tag tóg ẽg jykre tỹ tũ' he sór mũ,” he mũ. “Vẽnh kar tóg ti vĩ tugnĩn Topẽ to jãnjãn tĩ, vẽnh jykre tãg tỹ hã ra,” he ag tóg ti mỹ.

¹⁴ Kỹ Paulo tóg vĩ sór mũ, hã ra Gálio tóg Israel ag mỹ: “Israel,” he mũ. “Ti tỹ nén ù

kórég han mũ ra sóg ãjag jagfy vĩ tĩ vễ, ti tỹ crime han mũ ra, Paulo ti,” he tóg. ¹⁵ “Hã ra ãjag jykre to ãjag tóg ti to jũ mũ, ãjag jiji to, ãjag vễnh rá to (mỹr). Isũ pijé', ãjag tũ tag ti'. ãjag hã ne tag to jykrén ke mũ inhhã'. Inh pi(jé) ãjag tũ to jykrén sór mũ',” he tóg, Gálio ti, pã'i mág ên ti. ¹⁶ Kỹ tóg ag mỹ: “ha mũ jềg,” he mũ sir, vĩ tar han kỹ.

¹⁷ Kỹ tá nỹtĩ ag tóg Sóstenes kãgmĩg mũ. Israel tỹ vễnh kanhrãn jafã to pã'i vễ. Ti kãgmĩ kỹ ag tóg ti mrãnmrãn mũ, pã'i mág ên ỉn tá, hã ra Gálio tóg ki ẽmẽ sór tũ nĩ.

Paulo tỹ Antioquia ra vỹn ke

¹⁸ Kỹ Paulo tóg tá nĩ sir, kurã tỹ hễn ri ke ki. Kỹ tóg kejễn Jesus mré ke ag mỹ: “isĩg vễ ha,” he mũ. Kỹ Áquila tóg ti mré tĩ mũ, ti prũ tỹ Priscila fi mré hã. Ag tỹ ga tỹ Sírĩa ra mũnh ke vễ. Cidade tỹ Cencreía tá ag tóg canoa mág ki ge sór mũ, va mũ jé. To hã tóg vễnh jãrég mũ, Paulo ti, Topẽ mỹ promessa han kỹ. ¹⁹ Kỹ ag kar tóg canoa mág kãki cidade tỹ Éfeso ra mũ mũ. Hã ra Áquila fag vỹ tá nỹtĩ, mũ mẫn tũ fag nĩ sir.

Kỹ Paulo tóg Israel tỹ vễnh kanhrãn jafã kãra rã mũ, Israel ag mré vĩ jé. ²⁰ Ag tỹ ti vĩ mẽ kỹ tá ke ag tóg ti mỹ: “ẽg mré nĩ nĩ,” he mũ.

Hã ra tóg ag mỹ: “hã ra sóg ver tĩg mũ ha,” he mũ. ²¹ “Kãnhmar sóg vỹn kenh ke mũ hã ra, Topẽ tỹ inh vỹn

kenh ke to há nĩn kỹ,” he tóg. Kỹ tóg cidade tỹ Éfeso tá kutẽ mũ. ²² Kỹ tóg cidade tỹ Cesaréia tá jun mũ. Kỹ tóg cidade tỹ Jerusalém ra tĩg kỹ Jesus ki ge mũ kar vigvềg mũ, ũ tỹ Topẽ vĩ mẽ jé vễnh mẫn tĩ ag. Kar kỹ tóg cidade tỹ Antioquia ra tĩ mũ. ²³ Tá tóg nĩ sĩ han mũ. Kar kỹ tóg tá kutẽ kỹ ga tỹ Galácia mũ kutẽ mũ, ga tỹ Frígia mũ ke gé. Jesus mré mũ ag jyvễn tóg mũ sir, ag tỹ tar nỹtĩ jé.

Apolo tỹ Topẽ vĩ tó

²⁴ Kejễn Israel ũ tóg cidade tỹ Éfeso tá jun mũ, ti jiji hã vỹ: Apolo, he mũ. Cidade tỹ Alexandria tá tóg mur ja nĩ. Vĩ há ti nĩ. Topẽ vĩ tó tóg tĩ gé, vãsỹ rán kỹ nĩ ẽn to tóg tar nĩ.

²⁵ Ẽn tóg Jesus japry ki kanhró nĩ, Jesus jamĩn ki. Mũmềg vãnh nĩn kỹ tóg Jesus vĩ tó tĩ mũ, ti tỹ to krónh ke vãnh nĩn kỹ. Hã ra tóg João tỹ ag kygpềg mũ ẽn hã ki kanhró nĩ. Ẽg tỹ Jesus jyjy tó kỹ kygpe kỹ nĩ tag ki kagtĩg tóg nĩ ver.

²⁶ Ẽn tóg Israel tỹ vễnh kanhrãn jafã krêm ag kanhrãn mũ sir, ti tỹ mũmềg vãnh nĩn kỹ. Áquila fag tỹ ti vĩ mẽg kỹ fag tóg ti mỹ: “ẽg vênh kãtĩg nĩ,” he mũ. Kỹ fag tóg ti mỹ Topẽ japry kãmén kãn mũ, Topẽ jamĩn ti. ²⁷ Kar tóg ga tỹ Grécĩa ra tĩg sór mũ, Apolo ti. Kỹ Jesus mré ke ag tóg ti mỹ: “há ti nỹ, ha tĩg ge,” he mũ. Kỹ ag tóg Jesus mré mũ ag mỹ vễnh rá jềnềg mũ, ag tỹ ti mỹ: “kãrã ra,” hen jé. Tá jun kỹ tóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ

ag jyvĕn mŭ, kŷ ag tóg ti tŷ ag jyvĕn to tar han kŷ nŷtĩ nĩ sir; Topĕ tŷ ũn jagãgtãn mŭ ag. ²⁸ Israel ag mré tóg vĩ tĩ, Apolo ti, vĕnh kar jo. Ag mŷ tóg Topĕ vĩ tó tĩ, vãsŷ rán kŷ nĩ ĕn ti. Kŷ tóg ag mŷ Cristo kãmĕn mŭ sir. “Cristo vŷ tŷ Jesus nĩ,” he tóg mŭ ag mŷ, Apolo ti, ag mŷ Topĕ vĩ rá kãmĕn kŷ.

19

Paulo tŷ cidade tŷ Ēfeso tá nĩ

¹ Kŷ Apolo tóg cidade tŷ Corinto tá nĩ nĩ sir. Hã ra Paulo tóg cidade tŷ Ēfeso tá jun mŭ. Ga ĕn mĩ tóg tĩg ja nĩgtĩ, pãnónh kri kyjer ĕn mĩ. Kŷ tóg Ēfeso tá jun mŭ sir.

² Tá ũ ag tóg Jesus ki ge ja nĩgtĩ. Kŷ Paulo tóg ag mŷ: “ãjag mŷ Topĕ kuprĩg tŷ jagrĕ nŷtĩ', ãjag tŷ Jesus ki gen kã'?” he mŭ. Kŷ ag tóg ti mŷ: “kŷ ne nĕ ge, Topĕ kuprĩg ti?” he mŭ, Paulo mŷ. ³ Kŷ Paulo tóg: “ãjag tŷ kygpe kŷ ãjag hĕ ri kĕ?” he mŭ. Kŷ ag tóg: “João tŷ ag kygpe ri ke ti nĩ, ĕg kygpe ti,” he mŭ. ⁴ Kŷ Paulo tóg: “João tóg ag kygpe ja nĩgtĩ, ag tŷ ãjag jykre tovãnh sór nŷtĩn kŷ,” he mŭ. “Kŷ tóg vĕnh kar mŷ kãmĕn ja nĩ gé, ag tŷ ũ tŷ ti nón kãtĩ ĕn ki ge jé, hã vŷ: Jesus, he mŭ,” he tóg, Paulo ti. ⁵ Ag tŷ tag mĕ kŷ ag tóg ti mŷ: “Jesus jiji tó kŷ ĕg kygpe ge,” he mŭ. ⁶ Kŷ Paulo tóg ã nĩgé tŷ ag mĕg mŭ, kŷ Topĕ kuprĩg tóg ag ki rá mŭ sir. Vĕnh vĩ ũ han ag tóg mŭ sir. Kŷ ag tóg Topĕ vĩ tó mŭ gé. ⁷ Ũ tŷ 12 ag hŷn, vĕnh vĩ ũ han mŭ ĕn ag.

⁸ Kŷ Paulo tóg Israel tŷ vĕnh kanhrãn jafã kãra rá mŭ. Ti tŷ mŭmĕg vãnh nĩn kŷ tóg Topĕ tŷ tŷ ĕg pã'i nĩ kãmĕn mŭ. Kysã tãgtũ ki tóg ag mŷ kãmĕn mŭ, ag tŷ hĕn ri ke mŭn ti vĩ kri fi jé. ⁹ Hã ra ũ ag tóg ti vĩ to fe ũ nŷtĩ sir, ag tŷ kri fi jãvãnh nŷtĩn kŷ. Kŷ ag tóg to é hen kŷ ag tóg to vĩ kónãn mŭ, vĕnh kar jo. Kŷ Paulo tóg ag mré vĩ mãn tũ nĩ sir. Jesus mré mŭ ag mŷ tóg: “vyr mŷ ĕg nŷtĩ,” he mŭ. Kŷ tóg escola krĕm ag kanhrãn mŭ sir, kurã kar ki. Escola to professor ĕn jiji hã vŷ: Tirano, he mŭ.

¹⁰ Prŷg régre ki tóg tá nĩ nĩ, gen kŷ, Paulo ti. Hã kŷ ga tŷ Ásia tá ke ag kar vŷ Jesus vĩ mĕg mŭgtĩ, Israel ag kar, fóg tŷ Grego he mŭ ag kar ke gé. ¹¹ Kŷ Topĕ tóg Paulo mŷ vĕnh jykre nĩm mŭ gé, kŷ tóg ĕg tŷ nĕn han vãnh tŷ hĕn ri ke hyn han mŭ. ¹² Kejĕn ag tóg Paulo kur tŷ ũn kagyga ag mĕgmĕg mŭ, ag tŷ há' he jé. Paulo tŷ kur mĕ kar kŷ ag tóg tŷ ũn kagyga ag mĕgmĕg mŭ. Kŷ ag tóg hághá' he mŭ. Vĕnh jagrĕ kórĕg ag vŷ gen kŷ pa mŭ gé, ũn kaga ag tŷ ti kur mĕ kŷ.

Kujá ag

¹³ Kŷ Israel ag kujá ag vŷ tá nŷtĩ gé. Kujá ĕn ag tóg ĕmã kar kri rŭm ke tĩ. Kejĕn ag tóg ãjag tŷ vĕnh jagrĕ kórĕg ven kŷ ag tóg Jesus jjy tó tĩ. Ón kŷ ag tóg tó tĩ. Kŷ ag tóg ũ mŷ: “Jesus jykre tŷ sóg ã kutĕm ke mŭ, Paulo tŷ ũn kãmĕn tĩ ĕn jykre tŷ,” he mŭ, ũn jagrĕ kórĕg mŷ. Hã ra ag tŷ ón kŷ Jesus jiji tó

vē. Ti mré ke pijé'. ¹⁴ Ū tỹ ge tó mũ ag vỹ tỹ Israel ag nỹtĩ. Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág krě ag vē, kỹ ti jiji hã vỹ: Ceva, he mũ, ag panh jyjy ti. Ū tỹ 7 ke ag vē, ti krě ěn ag.

¹⁵ Ag tỹ ũn jagrě kórég mỹ Jesus jiji tó kỹ vėnh jagrě kórég ěn tóg ag mỹ: "Jesus ki kanhró sóg nĩ, Paulo mẽ inh huri ke gé, hã ra ājag tóg tỹ ũ nỹtĩ?" he mũ ag mỹ, kujá ag mỹ. ¹⁶ Kỹ ũn jagrě kórég ěn tóg ag to hũm he mũ. Ag kygrěg tóg mũ, hã ra ag tóg ti tỹ hẽ ri ke tũ nĩ. Kỹ ag tóg kator kỹ rinfig mũ sir, kygvėnh kỹ. ¹⁷ Kỹ Ēfeso tá ke ag kar tóg męg mũ, Israel kar, fóg tỹ Grego ag kar ke gé. Kỹ ag tóg mũmėgmęg mũ sir. Kỹ Jesus Cristo jiji tóg ag mỹ tar nĩ, ag mỹ tóg nén kar kãfór nĩ, Jesus Cristo jyjy ti.

¹⁸ Kỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg ājag jykre kórég tugtó mũ sir, jagně mỹ. ¹⁹ Ū ag tóg curandeiro tũ han ja nĩgtĩ, kujá tũ ke gé. Kỹ ag tóg ājag vėnh rán gé kãmũ mũ, curandeiro tỹ vėnh rán ěn ti. Kỹ ag tóg kuprũn kãn mũ sir, vėnh kar rĩnve. Ag tỹ ti kaja nĩkrén kỹ tóg kaja e ja nĩ, jãnkamy tỹ 50 mil hỹn. ²⁰ Hã kỹ Topě vĩ tóg sir vėnh kar kri rũm ke mũ. Kỹ ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg kri fig mũ sir.

Ēfeso tá vėnh génh

²¹ Kar kỹ Paulo tóg to jykrén mũ. Ga tỹ Macedônia mũ tóg kutě sór mũ, ga tỹ Grécia mũ, Jerusalém ra tĩg jé. "Isỹ Jerusalém ra tĩg kar kỹ sóg

cidade tỹ Roma ra tĩg sór mũ gé," he tóg, Paulo ti. ²² Kỹ tóg ga tỹ Macedônia ra ũn régre ag jėgnėg mũ, ti mré rãnrãj mũ ag, hã vỹ: Timóteo mré Erasto, he mũ. Ti hã tóg hã ra ga tỹ Ásia tá nĩ nĩ ver, Paulo ti.

²³ Kejėn vėnh génh tóg kutě mũ, Jesus japry tugrĩn, ti jamĩn tugnĩn. ²⁴ Ū tóg Ēfeso tá nĩ nĩ, ũ tỹ prata tỹ ĩn sĩ kãggrá han mũ ti, ũ tỹ topě tỹ Diana he mũ fi jo ĩn sĩ ěn kãggrá han mũ ti, retrato ěn. Ū tỹ han mũ jiji hã vỹ: Demétrio, he mũ. Ti camarada tỹ hẽn ri ke ag tóg vėnh rãnrãj ěn ki nén há vėg tĩ. Ag ganho vē.

²⁵ Kỹ tóg ā camarada ag jé prěr kãn mũ, Demétrio ti. Ū tỹ ā ri kén rãnrãj mũ ag jé prěr tóg mũ gé. Ag vėnh mãn kỹ tóg ag mỹ: "ha vé," he mũ. "Vėnh rãnrãj tag ki ěg tóg nén ũ há vėg mũgtĩ, ěg ganho ti. Tag ki ěg há nỹtĩ," he tóg. ²⁶ "Hã ra Paulo tag tóg cidade tag ki tóg ũ tỹ hẽn ri ke krĩn mũ sir, ga tỹ Ásia mũ ke gé. Ag mỹ tóg: "vėnh nĩgé tỹ han ja pi(jé) tỹ Topě nĩ'," he tĩ. Kỹ ag tóg ti vĩ kri fig mũ sir. Tag vėg ěg mũ (mỹr)," he tóg. ²⁷ "Kỹ ěg tỹ nén tag tóg tũ' he sór mũ sir ti tugrĩn, ěg ganho ti. Hã ra Diana fi jo ĩn tóg tỹ nén ũ tũ nĩ ke gé, ti sĩnvĩ nĩ ra. Kỹ fi tóg tỹ nén ũ tũ nĩ gé sir, fi tỹ tỹ ũn mág nĩ ra. Ásia kar mũ ag tóg fi to jãnjãn tĩ, ga kar mũ ke gé. Hã ra tóg fi tỹ tũg' henh ha, Paulo ti, ti tỹ: "vėnh kãggrá pi(jé) tỹ Topě nĩ', hen kỹ," he tóg, Demétrio ti, ũ tỹ fi jo ĩn sĩ

han mũ ěn ti.

²⁸ Ag tỹ tag mẽ kỹ ag fe tóg gỹm ke mũ sir. Kỹ ag tóg jamã hár(a) prěr kỹ: “!..topẽ tỹ Diana fi vỹ kãfór ne..! !..Tỹ fi Éfeso ag tũ ne..!” he mũ sir, prẽnprěr kỹ. ²⁹ Kỹ cidade ěn ki ag vẽnh génh vẽn sir, kỹ vẽnh kar tóg ĩn mág ěn ra pété mũ, ĩn kri ĩn tũ ěn ra. Gaio he mũ ti pére ag tóg mũ mũ, ti kãgmĩ kỹ, Aristarco ke gé. Macedônia tá ke ag vẽn. Ěn ag tóg Paulo mré kãmũ ja nĩgtĩ. Ěn ag kugmĩg ag tóg mũ, ag tỹ ĩn mág ěn ra ag tatĩ mũ jé.

³⁰ Kỹ Paulo tóg ra tũg sór mũ, ag mré vĩ jé, hã ra ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tóg ti mỹ: “tĩ tũg ra,” he mũ. ³¹ Kỹ ga tỹ Ásia tá pã'i ag tóg ti mỹ vẽnh vỹ jẽnẽg mũ gé, ti tỹ ĩn mág ěn ra tĩ tũ nĩ jé. Ti to ag tóg há nỹtĩ, pã'i ag.

³² ĩn mág tá ag tóg vẽnh mãn kỹ nỹtĩ nĩ, ũ tỹ hẽn ri ke ag. Kỹ ũ ag tóg nén ũ tó tĩ, prẽnprěr kỹ, jó ũ ag tóg nén ũ tó tĩ, prẽnprěr kỹ. Kỹ vẽnh kar tóg vỹ vỹ he kãn mũ sir. Vẽnh mãn kỹ ag nỹtĩ, hã ra ag tóg: “ẽg tỹ hẽn ri ke jé vẽnh mãn nẽn hỹn?” he mũ. ³³ Kỹ Israel ag tóg vẽnh kar mỹ ũ ven mũ gé, Alexandre he mũ ěn. Kỹ Alexandre tóg ã nĩgẽ tỹ ge mũ, ag tỹ katy' he jé. Kỹ tóg ag mỹ kãmén sór mũ. ³⁴ Kỹ ag tóg vég mũ sir, ti tỹ tỹ Israel nĩ ti, Alexandre ti. Hã ra ag tóg tỹ fóg nỹtĩ, tá vẽnh mãn kỹ nỹtĩ ag. Kỹ ag tóg Israel ag to jũgũ nỹtĩ nĩ. Ag tỹ ti tỹ tỹ Israel nĩ ěn ven kỹ vẽnh kar tóg prěr pir han mũ, hã vỹ: “!..Éfeso

tá ke fi tỹ vẽnh kar kãfór ne..! !..Diana he mũ fi vỹ vẽnh kar kãfór ne..!” he mũ, prẽnprěr kỹ. Hora régre han ag tóg mũ sir, ge nỹtĩ ki.

³⁵ Governo mỹ rán tĩ ěn tóg hã ra ag fe tỹ há' he mũ. Kar kỹ tóg ag mỹ: “Éfeso tá ke',” he mũ. “Vẽnh kar vỹ Diana fi ki kanhró nỹtĩ,” he tóg. “Éfeso tá ẽg tóg fi ki rĩr mũ. Fi kãggrá nẽnji tóg kanhkã tá kãkutẽ ja nĩ. Vẽnh kar tóg tag ki kanhró nỹtĩ,” he tóg. ³⁶ “Ũ tóg tag kato vỹ tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. “Hã kỹ jatu ké. Krĩ rỹg tũg ra,” he tóg. ³⁷ “Tag ag tatĩ ãjag tóg kãmũ ja nĩgtĩ, hã ra ag tóg topẽ fi jo ĩn tá nén ũ péju ja tũ nĩgtĩ. Ẽg topẽ fi to ag tóg vỹ kónãn tũ nĩgtĩ (mỹr),” he tóg. ³⁸ “Demétrio mỹ ag kato vỹ sór ke mũ'?” he tóg. “Vẽnh kãggrá han mũ ag mỹ ti mré ag vỹ kafãn sór mũ'?” he tóg. “Kỹ kófa ag mỹ tómnĩ ge, vẽnh jyvẽn ke kurã ěn kã. Ag kato vĩmnĩ ge,” he tóg. ³⁹ “Ájag tỹ hã ra nén ũ tó sór kỹ ãjag tóg ẽg tũ ki kanhró nỹtĩ. Kurã nĩm jé ẽg tóg ke mũ, kỹ ẽg vẽnh mãn kỹ venh mũ ha,” he tóg. ⁴⁰ “Hã ra ẽg tỹ ón kỹ vẽnh génh kỹ ũ ag hỹn ẽg to: pã'i mág tỹ imperador kato ag tẽn sór mũ, he mũ. Nén ũ tũ to ãjag tóg vẽnh mãn mũ (mỹr),” he tóg. “Ũ tỹ ẽg mỹ: ne nẽn? he mũ ra ẽg tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩ,” he tóg, governo mỹ rán tĩ ti. ⁴¹ Kar kỹ tóg ag mỹ: “ha mũ jẽg,” he mũ. Kỹ ag tóg mũ mũ sir.

20

Paulo tỹ ga tỹ Macedônia mĩ tĩg

¹ Vēnh kar tỹ jatu ke mǎn kỹ Paulo tóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jé prēr mũ. Ag jyvēn tóg mũ, kỹ tóg ag mỹ: “sỹ tĩ ma,” he mũ. Kỹ tóg ga tỹ Macedônia ra tĩ mũ. ² Kỹ tóg ga ěn mĩ tĩ mũ, kỹ tóg fĩn kutē mũ. Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ag jyvēn mág tóg mũ. Kỹ tóg tĩg mǎn kỹ ga tỹ Grécia tá jun mũ. ³ Tá tóg kysǎ tǎgtũ tũg mũ. Kỹ tóg ga tỹ Síria ra vỹn ke sór mũ, canoa mág kǎmĩ. Hǎ ra Israel ag tóg tá ti vóg kónǎn sór mũ. Kỹ tóg to jykren kỹ ga tỹ Macedônia mĩ kutē mũ, ga tỹ Síria ra vỹn ken jé. ⁴ Ti mré ag tóg mũ mũ, hǎ vỹ: Sópatro, he mũ, Pirro kósin tag ti, Beréia tá ke tag ti. Kỹ Tessalônica tá Artistarco tóg ti mré tĩ mũ, Segundo ke gé. Derbe tá Gaio tóg ti mré tĩ mũ, Timóteo ke gé. Ásia tá Tíquico tóg ti mré tĩ mũ, Trófimo ke gé. ⁵ Ěn ag kar vỹ ěg jo mũ mũ, cidade tỹ Trôade ra. Tá ag tóg ěg jǎvǎnh mũ sir.

⁶ Kỹ ěg tóg cidade tỹ Filipos tá pa mũ, festa tỹ pǎo jęgia tũ ke kurǎ kar kỹ. Kỹ ěg tóg kurǎ tỹ 5 (ke) tũg kỹ Trôade tá junjun mũ ag tá, ěg jo mũ ag tá. Tá ěg tóg kurǎ tỹ 7 (ke) tũg mũ sir.

Cidade tỹ Trôade tá

⁷ Semana tỹ kurǎ ve ki ěg tóg vēnh mǎn mũ sir, Domingo kǎ, Jesus jamĩ kó jé. Kỹ Paulo tóg tỹ vaj kỹ tĩg sór mũ, hǎ kỹ tóg ag mré vēmén mág mũ. Kỹ ěg tóg meia noite

pétēm mũ, vēmén nỹtĩn ki. ⁸ Ěn to jǎpny jafǎ tá ěg nỹtĩ, kỹ néj gru tỹ hēn ri ke tá grug kỹ nỹtĩ nĩ.

⁹ Kỹ kyrũ tóg tá nĩ nĩ, ti jyyj hǎ vỹ: Êutico, he mũ. Jǎnkǎ ror kǎ tóg nĩ nĩ, janela kǎ. Hǎ ra tóg nũr mũ sir. Nũr sér han tóg mũ sir. Jó Paulo tóg vēmén jé nĩ. Kỹ tóg ǎ nũr kỹ jǎnkǎ ror ki kutē mũ. Janela tǎgtũ tá nĩ kỹ tóg ěprǎ kutē mũ. Kỹ tóg ter ja nĩ sir, ag tỹ re kỹ, ti ve jé.

¹⁰ Kỹ Paulo tóg tére mũ gé sir. Ti kri tóg pǎnh ke mũ. Kỹ tóg ti kǎgũg mũ, ǎ nĩgnó tỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “fe kaj tũg ra,” he mũ. “Ti kuprĩg vỹ ti kǎkǎ nĩ nĩ,” he tóg. ¹¹ Kỹ tóg tǎpny mũ, Paulo ti. Jesus jamĩ kǎnhkrég tóg mũ sir, kỹ tóg ko mũ gé. Ag mỹ tóg vēmén mág han mǎn mũ gé, kỹ tóg tỹ vaj mũ. Vaj kỹ tóg tĩ mũ, cidade ěn ki kutē kỹ, Paulo ti.

¹² Hǎ ra ag tóg kyrũ ěn pére kǎmũ mũ. Rĩr tóg nĩ nĩ, kỹ ag krĩ tóg há' he mũ sir.

Cidade tỹ Mileto ra

¹³ Kỹ ěg tóg ti jo canoa mág kǎra ge mũ, Paulo jo. Kỹ ěg tóg cidade tỹ Assôs ra mũ mũ. Tá Paulo tóg ěg mré canoa kǎra rǎ sór mũ gé, ti tỹ ěg mré tĩg jé. “Iso ra mũ jęg, inh hǎ vỹ inh pēn kǎ ra tĩ mũ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti. ¹⁴ Ěg tỹ cidade tỹ Assôs tá pa kỹ tóg ěg mré tĩ mũ gé, Paulo ti, canoa mág kǎmĩ. Kỹ ěg tóg cidade tỹ Mitilene tá junjun mũ. ¹⁵ Tá pa kỹ ěg tóg tỹ vaj kỹ goj vǎso tỹ Quios kakǎm krỹg mũ. Tỹ vaj kỹ ěg tóg goj vǎso tỹ Samos to hǎ nũgnũr mũ, kỹ ěg tóg tỹ vaj kỹ

cidade tỹ Mileto tá junjun mũ sir. ¹⁶ Paulo tóg: “Éfeso ra ěg mũnh ke tũ nĩ,” he ja nĩgtĩ. “Ěg tỹ Jerusalém kukām mũnh ke vĕ, hã kỹ ěg tóg Ásia ki nỹtĩnh ke tũ nĩ. Festa tỹ Pentecoste ki tóg sỹ Jerusalém tá nĩnh há tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Paulo ti.

Paulo tỹ Jesus mré ke ag mré vĩ

¹⁷ Mileto tá nĩ kỹ tóg Éfeso ra vĕnh vĩ jĕnĕg mũ, Paulo ti, kófa ag mỹ, Jesus ki ge kỹ nỹtĩ to pã'i ag mỹ, ag kāmũ jé. ¹⁸ Ag tỹ tá junjun kỹ tóg ag mỹ: “inh ve ja ājag tóg (mỹr),” he mũ. “Inh kātĩg ven kã ājag tóg inh vé, isỹ ga tỹ Ásia tá jun vén kã,” he tóg. ¹⁹ “Ěg Senhor tỹ Jesus tỹ inh mỹ nĕn nĩm ja han isóg tĩ. Vĕnh kãfór han tũ sóg tĩ. Kejĕn sóg fỹ tĩ gé, sỹ vĕnh jykre pãno ven kỹ. Israel ag tóg iso jũgũ tĩ gé, kỹ sóg vĕsỹrĕnh tĩ gé,” he tóg.

²⁰ “Nĕn há kar tó sóg tĩ ājag mỹ. Inh pi(jé) ājag mỹ tó tũ nĩgtĩ, sỹ nĕn ki kanhrãn mũ ti. Ěg vĕnh mãn ki sóg tó ja nĩgtĩ, ājag ĩn krĕm ke gé,” he tóg. ²¹ “Israel ag mỹ sóg tó ja nĩgtĩ, inh mré ke ag mỹ, fóg tỹ Grego ag mỹ ke gé, ag tỹ ājag jykre tovãnh jé, Topĕ jykre han jé, Jesus Cristo ki rã jé, ěg Senhor ki. Tag tó ja sóg nĩgtĩ,” he tóg, Paulo ti.

²² “Ha vé, Jerusalém ra sóg tĩ mũ, Topĕ kuprĩg tỹ inh mỹ: ha tĩg, hen kỹ. Isỹ tá nĕn venh ke ki kagtĩg sóg nĩ ver,” he tóg. ²³ “Hã ra Topĕ kuprĩg tóg inh mỹ tag tó tĩ, ha mẽ: “ã se jé ag tóg ke mũ, ã vóg kónãn jé ag

tóg ke mũ,” he tóg tĩ. Isỹ ěmã ũ ki rã tóg inh mỹ inh vĕsỹrĕnh ke tó tĩ, Topĕ kuprĩg ti,” he tóg. ²⁴ “Hã ra tóg inh mỹ tỹ nĕn ũ tũ nĩ. Ag tỹ isĕn ke mũ ra tóg inh mỹ tỹ nĕn ũ tũ nĩ gé. Sỹ inh rãnrãj kãn há tóg tĩ, Jesus Cristo tỹ inh mỹ vĕnh rãnrãj nĩm ja ĕn ti, hã vỹ: sỹ vĕnh kar mỹ Jesus to vĩ sér ĕn tó jé, he mũ, sỹ Topĕ tỹ ěg jagĕgtãn mũ ti tó jé, he mũ,” he tóg.

²⁵ “Ha vé, inh ve mãn ke tũ ājag tóg nĩ ha, ki kanhró sóg nĩ. ũ tỹ hĕn ri ke ag mỹ sóg Topĕ tỹ tỹ ěg pã'i nĩ tó ja nĩgtĩ, isỹ ag venh tĩg kỹ. Hã ra ag kar ĕn tóg inh ve mãn ke tũ nĩ ha,” he tóg. ²⁶ “Hã kỹ sóg ājag mỹ tó mũ. ũ tỹ Jesus ki rã tũ nĩn kỹ tóg iso: inh mỹ tóg tó ja tũ nĩ, henh ke tũ nĩ,” he tóg. ²⁷ “Ājag mỹ sóg tó kãn, Topĕ jykre kar tó sóg ājag mỹ. Inh pi(jé) ājag mỹ nĕn ũ tó tũg ja nĩ,” he tóg. ²⁸ “Vĕnh ki rĩrmnĩ, vĕso jykrĕn kỹ. Kỹ Jesus ki ge mũ kar ag ki rĩrmnĩ gé. Topĕ kuprĩg vỹ ājag tỹ ag to pã'i hyn han, kỹ ag ki rĩr há han nĩ. Ā kyvĕnh tỹ tóg ag kygãm mũ mỹr, Jesus ti. Tĩ mỹ ag tóg tỹ ti mĕg ri ke nỹtĩ, kỹ ājag tỹ ti mĕg ĕn jĕn ke,” he tóg. ²⁹ “Isĩg kỹ ũ ag tóg ājag to junjun ke mũ, kỹ ag tóg mĩg ri ke nỹtĩ, ti mĕg mãn sór kỹ, hã vỹ: Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kókĕn sór mũ, he mũ,” he tóg. ³⁰ “Ājag kãmĩ ũ tóg vĕnh ó tónh ke mũ gé, Jesus mré mũ ag tỹ ag mré mũ kónãn han jé,” he tóg. ³¹ “Kỹ vĕnh ki rĩr. Iso jykrĕn. Prỹg tãgtũ ki sóg ājag jyvĕn, kurã ki,

kuty ki ke gé. Ājag kar jyvën sóg (mÿr). Ājag jyvën kÿ sóg fÿ tĩ gé kejën,” he tóg. ³² “Hã ra sóg Topë mÿ: ag ki rĩr, he mÿ, ājag to. Topë vÿ ā vĩ tÿ ājag ki rĩr ke mÿ gé, ti tÿ ājag jagāgtān kÿ. Ti hã vÿ ti ki rã to ājag tar han ke mÿ, Topë ti. Ājag mÿ tóg ěmã há tãvĩ nĩm ke mÿ gé, kar kÿ, ti tũ kar ag mré hã,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Inh pi(jé) ājag mÿ: inh mÿ jānkamy nĩm, inh mÿ kur nĩm, he mÿ!” he tóg. ³⁴ “Isÿ nén ũ génh jé sóg rānrāj ja nĩgtĩ (mÿr), inh nĩgé tÿ. Kÿ inh rānrāj ki inh companheiro ag vÿ ājag tũ ti vigve ja nĩgtĩ gé inh kóm,” he tóg. ³⁵ “Hã ki sóg ājag mÿ Jesus jykre ti ven mÿ. Ēg rānrāj ki ěg tũ ven kÿ ěg tóg ũn krónhkrój ag mÿ nén ũ vin ke mÿ gé, ěg tÿ ti jykre han kÿ. Ēg Senhor tÿ Jesus vĩ mĩ sóg ěkrég tĩ. Ti hã tóg ěg mÿ tag tó ja nĩgtĩ, kÿ tóg: “ũ tÿ ěg mÿ nén ũ nĩm kÿ tóg pāgsĩ nÿ,” he ja nĩgtĩ. “Hã sĩ tóg nÿ. Ēg tÿ ũ mÿ ěg tũ nĩm hã kÿ tóg há nÿ,” he ja tóg nĩgtĩ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti. Paulo tÿ ag mÿ ken hã vē.

³⁶ Ti tÿ tó kãn kÿ tóg ā jakrĩ tÿ jē mÿ, kÿ tóg Topë mré vĩ mÿ, vēnh kar to. ³⁷ Kÿ ag tóg kygfÿ' he mÿ. Paulo nunh jāgmÿ ag tóg ājag nĩgnó fón mÿ, ti ki ag tóg nhun ke mÿ. ³⁸ Ag mÿ tóg e tĩ, ti tÿ ag mÿ: “inh ve mǎn ke tũ ājag nĩ ha,” hen kÿ. Kÿ ag tóg canoa mág ra ti mré mÿ mÿ sir.

21

Jerusalém ra

¹ Vāhã ěg tóg ag mÿ: “ěg mÿ sór vē,” he mÿ. Ēg tÿ ag ré kÿ mÿ kÿ tóg ag mÿ jagy tĩ. Ge ra ěg tóg tá pa mÿ. Kÿ ěg tóg canoa mág kāmĩ mÿ mÿ, goj vāso tÿ Cós kukām, vēsÿméri. Tÿ vaj kÿ ěg tóg goj vāso tÿ Rodes tá junjun mÿ. Kar ěg tóg cidade tÿ Pátara tá junjun mÿ sir. ² Tá ěg tóg canoa mág ũ vég mÿ gé, ũ tÿ ga tÿ Fenícia ra tĩ mÿ ěn. Kÿ ěg tóg kāra ge kÿ kāmĩ mÿ mÿ sir. ³ Goj vāso tÿ Chipre vég ěg tóg mÿ, ěg jakānh tá. Kÿ ěg tóg ga tÿ Síria kukām mÿ mÿ. Cidade tÿ Tiro tá ěg tóg krÿg mÿ. Ag tÿ canoa tÿ nén rĩnh tĩ ěn tÿ tá vin han ke vē, cidade tÿ Tiro tá. ⁴ Tá ěg tóg Jesus mré mÿ ag vég mÿ. Hã kÿ ěg tóg kurā tÿ 7 (ke) ki tá nÿtĩ nĩ. Topë kuprĭg tÿ ag krĩn kÿ ag tóg Paulo mÿ ke mÿ, ti tÿ Jerusalém ra tĭg tũ nĩ jé, he ag tóg. ⁵ Ge ra ěg tóg kurā tÿ 7 (ke) tũg kÿ mÿ mǎn mÿ. Hã ra ag tóg ěg mré mÿ sĩ han mÿ, ājag prũ fag mré hã ke gé. Cidade tá ag tóg pa mÿ ěg mré, kÿ ěg tóg goj fyr tá ěg jakrĩ tÿ nÿtĭn kÿ Topë mré vĩ mÿ. ⁶ Kÿ ěg tóg: “ěg mũnh ken vē ha,” he mÿ. Kÿ ěg tóg canoa kāra ge mÿ. Jó ag tóg ājag jamã ra vÿnÿvÿn ke mÿ gé.

⁷ Kÿ ěg tóg cidade tÿ Tiro tá pa kÿ mÿ mǎn kÿ cidade tÿ Ptolemaida tá junjun mÿ. Jesus mré ke ag vég ěg tóg mÿ sir tá. Ag mré ěg tóg kurā pir han mÿ.

⁸ Tÿ vaj kÿ ěg tóg tá pa kÿ cidade tÿ Cesaréia ra mÿ mÿ, ěg pēn kã. Tá ěg tóg Jesus vĩ tó tĩ ũ ĩn krēm nÿtĩ mÿ, ti jiji hã

vỹ: Filipe, he mũ. Ủ tỹ 7 (ke) ên ag kã ù vễ, ù tỹ vễjên vễnh kãpópãm mũ ên ag kã ù vễ. ⁹Ti kósin fag vỹ tỹ 4 (ke) nýtĩ, ùn mén ja tũ fag. Ên fag vỹ Topê vĩ tó mũgtĩ.

¹⁰ Si há tũ tá Judéia tá ke ù tóg kãtĩ mũ, ù tỹ Topê vĩ tó tĩ ti, ti jyyj hã vỹ: Ágabo, he mũ. ¹¹ Ên tóg êg tá jun kỹ Paulo vėsógfĩn ja tỹ ã nĩgé sigség mũ, ã pẽn ke gé. Kỹ tóg: “Topê kuprĩg tỹ tón hã vễ, ha mẽ: ù tỹ vėsógfĩn ja tag tỹ tũ nĩ ên vỹ se kỹ jênh mũ,” he mũ. “Israel ag vỹ ti senh mũ, kỹ ag tóg fóg ag mỹ ti fêg mũ, he tóg, Topê kuprĩg ti,” he tóg, Ágabo ti.

¹² Êg tỹ tag mẽ kỹ êg tóg Paulo mỹ: “Jerusalém ra tĩ tũg nĩ,” he mũ. Kỹ tá ke ag tóg ge mũ sir êg mré. ¹³ Hã ra Paulo tóg: “ãjag hã ne tóg kygfỹ! he mũ!” he mũ. “Inh fe kaj han ãjag tóg mũ,” he tóg. “Ag tỹ ise sór nýtĩn kỹ tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nỹ. Ag tỹ isén sór nýtĩn kỹ tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nỹ gé, ag tỹ Jerusalém tá inh vóg kónãn sór kỹ, êg Senhor tỹ Jesus tugnĩn,” he tóg, Paulo ti.

¹⁴ Êg vĩ mẽ jãvãnh tóg nĩ. Kỹ êg tóg vĩ mãn tũ nĩ sir. “Jesus tỹ nén han mũ vỹ tóg há nĩ,” he êg tóg mũ sir. ¹⁵ Kar kỹ êg tóg nén kar kãn mũ. Kỹ êg tóg Jerusalém ra mũ mũ. ¹⁶ Cesaréia tá ke ù ag tóg êg mré mũ mũ gé, Jesus mré ke ù ag. Êg mỹ ag tóg ù ven mũ, êg tỹ ti ìn krêm nýtĩ jé. Ti jiji hã vỹ: Menasom, he mũ. Goj vãso tỹ Chipre tá ke vễ. Vãsỹ

tóg Jesus ki rã ja nĩgtĩ. Êg tỹ ti ìn krêm nũgnũr ke vễ.

Paulo tỹ Tiago mré vēmén

¹⁷ Êg tỹ Jerusalém tá junjun kỹ Jesus mré ke ag fe tóg mrin ke mũ sir.

¹⁸ Tỹ vaj kỹ Paulo tóg êg mré Tiago venh tĩ mũ. Kỹ kófa ag kar tóg tá vễnh mãn mũ gé. ¹⁹ Ag mỹ tóg: “ãjag mỹ há?” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ Topê tỹ nén han kar tugtó mũ. Tugtó kãn tóg mũ, Topê tỹ fóg kar krĩn mũ ti, ti tỹ ag mỹ Topê vĩ tón kỹ. ²⁰ Ag tỹ mẽ kỹ ag tóg Topê mỹ vĩ há han mũ. Kỹ ag tóg Paulo mỹ: “régre!,” he mũ. “Israel tỹ hẽn ri ke ag vỹ Jesus ki ge kỹ nýtĩ, ù tỹ mil tỹ hẽn ri ke ag. Ên kar tóg Moisés tỹ êg mỹ vễnh jykre nĩm ja han (ka)mẽ nĩgtĩ!” he ag tóg. ²¹ “Hã ra ù ag tóg ag mỹ ã to ón ja nĩgtĩ. ã to ag tóg: “Israel kar krĩn kónãn tóg tĩ,” he tĩ. “Israel tỹ fóg mĩ mũ kar krĩn kónãn tóg tĩ, ag tỹ Moisés tỹ êg mỹ nén nĩm ja tovãnh jé,” he ag tóg tĩ ã to, ón kỹ. ãjag krê gré junun fãr kym tũg nĩ, he ã nễji tĩ. Moisés tỹ êg mỹ nén nĩm ja hán mãn tũg nĩ, he ã nễji tĩ,” he ag tóg, Paulo mỹ. ²² “Kỹ êg ne han mũ ha?” he ag tóg. “Ủ tỹ hẽn ri ke ag vỹ vễnh mãn ke mũ, ag tỹ ã kãtĩg mẽn kỹ,” he ag tóg, Paulo mỹ. ²³ “Tag hã han jé ã tóg ke mũ, ha mẽ. Ủ tỹ 4 (ke) ag vỹ ki nýtĩ êg mré, Topê mỹ promessa han mũ ag,” he ag tóg. ²⁴ “Ag mỹ: “inh mré nýtĩmnĩ,” hemnĩ. Ag mré vễnh jãnhkri han nĩ, êg jykre ki. Ag tỹ vễjãrêg mũ kỹ ag jo

kajām nī. Hā kŷ vēnh kar tóg ā jykre ki kanhró nŷtī sir. Ū ěn ag tŷ ā to ón mŷ ve jé ag tóg ke mŷ, ā tŷ Moisés tŷ ěg mŷ nén nīm ja ěn han kŷ,” he ag tóg mŷ, Tiago ag, Paulo mŷ.

²⁵ “Jó ěg tóg fóg ag tŷ Jesus ki ge mŷ ag mŷ vēnh rá jēnē ja nŷgtī, kanhgág ag mŷ ke gé. Ū tŷ Israel jykre han tŷ kar to ěg tóg jykrén, kŷ ěg tóg ag mŷ vēnh rá ěn jēnē ja nī. Ag mŷ ěg tóg: Moisés tŷ ěg mŷ nén nīm ja ěn han ke tŷ ājag nī, he ja nŷgtī. Ājag tŷ nén han ken hā vē, ha mē: vēnh kăgrá to festa ko tŷg nī, retrato to festa ěn. Nén ū kyvénh ko tŷg nī gé. Nén tŷ vēsóg ki ter ja ěn ko tŷg nī gé. Ājag prŷ tŷ fag mré nŷ tŷg nī gé, he ja ěg tóg nŷgtī ag mŷ, ū tŷ Israel jykre han tŷ ag mŷ,” he ag tóg, kófa ag, Paulo mŷ.

²⁶ Kŷ Paulo tóg ū tŷ 4 (ke) ěn ag mŷ: “inh mré nŷtīmnī,” he mŷ, ū tŷ promessa han mŷ ag mŷ. Tŷ vaj kŷ tóg ag mré vēnh jānhkrig mŷ, Israel ag jykre ki. Kŷ tóg Topē jo ĩn to tŷg kŷ ū tŷ ki rŷr tŷ ag mŷ: “ag mré sóg vēnh jānhkrig mŷ,” he mŷ sir. Ag mŷ tóg kurā nīm, Paulo ti, ag tŷ kurā ěn kă Topē mŷ ti tŷ pŷn jé, ū tŷ 4 (ke) ag jo, Topē tŷ ki rŷr tŷ ag. Kurā ěn to hā ag tóg vēnh jānhkrig tŷ, kurā tŷ 7 (ke) ki, promessa han mŷ ag.

Ag tŷ Paulo se

²⁷ Kŷ tóg kurā tŷ 7 (ke) ěn tŷ ken kŷ Israel tŷ Ásia tá ke ag tóg Topē jo ĩn tá ti vég mŷ sir, Paulo ti. Kŷ ag tóg vēnh génh mág han mŷ. Ti kāmġ ag tóg

mŷ, kŷ ag tóg prěnprěr mŷ sir. ²⁸ “!..Israel kar, kāmŷ jěg ra..!” he ag tóg. “!..Ūn gré ěn ve ra..! !..Ū tŷ vēnh kar krĭn kónān mŷ ěn ve ra..! !..Ěg povo to tóg vŷ kónān mo..! !..Moisés tŷ ěg mŷ nén nīm ja to..! !..Topē jo ĩn to tóg vŷ kónān mo..! !..Kŷ tóg fóg ag mŷ: Topē jo ĩn kăra ge jěg, he ja ne..! !..Hā kŷ tóg Topē jo ĩn kavénh mo..!” he ag tóg, prěnprěr kŷ, Paulo to. ²⁹ Fóg tŷ Trófimo ěn ve ja ag tóg nŷgtī, Éfeso tá ke ěn, Paulo mré tŷ mŷ ěn. Jerusalém tá ag tóg ti ve ja nŷgtī, kŷ ag tóg ón kŷ: “Paulo hŷn ti pére vyr, Topē jo ĩn kăra,” he mŷ.

³⁰ Kŷ cidade ěn tá ke kar ag vŷ vēnh génh mŷ sir, jŷgŷ kŷ. Ag tŷ Paulo kăgmġ kŷ ag tóg Topē jo ĩn kătá ti kutěm mŷ. Kŷ ū tŷ ki rŷr tŷ ag tóg Topē jo ĩn nŷgfénh mŷ sir. ³¹ Kŷ ag tóg ti rěg mŷ, Paulo ti.

Hā ra soldado ag pā'i vŷ měg mŷ, major ti, Jerusalém tá ke kar ag tŷ vēnh génh kŷ. ³² Kŷ tóg soldado ag jé prěr kŷ, ag pā'i jé prěr kŷ tóg ag to pétě mŷ. Ag tŷ soldado ag ve kŷ, ag tŷ major ve kŷ ag tóg sir krŷg he mŷ, Paulo rěn kŷ. ³³ Hā ra major tóg tá jun mŷ. “Ti kăgmġ ra,” he tóg, soldado ag mŷ. “Ti se ra, ferro régre tŷ,” he tóg. “Ū ně?” he tóg. “Ti tŷ ne han ně?” he tóg, vēnh kar mŷ, major ti. ³⁴ Hā ra ū ag tóg ti mŷ nén ū tó, kŷ ū ag tóg ti mŷ nén ū tó, kŷ tóg ki kanhrān tŷ nŷ sir. Kŷ tóg soldado ag mŷ: “ěg ĩn kăra ti răg,” he mŷ.

³⁵ Ag tŷ sânsân he jafā tá

junjun kŷ ag tóg ti vāg mŭ. Vēnh kar tŷ ti to vēnh génh kŷ ag tóg ti vāg mŭ, ag tŷ ti kã kyn ke jé. ³⁶ Vēnh kar tóg ag nón mŭ kŷ: “!..ti rē ra..!” he mŭ, prēnprēr kŷ.

Paulo tŷ ag mŷ vēnh kāmén mŭ

³⁷ Ag tŷ ĩn kãra ti rãg sór kŷ Paulo tóg major mŷ: “sŷ ã mré vēmén há tóg tŷ,” he mŭ. Grego vŷ ki tóg ti mŷ ke mŭ. Fóg tŷ major vē, hã kŷ tóg Grego vŷ hã tó tŷ.

³⁸ Kŷ major tóg ti mŷ: “ã hã ne tóg Grego vŷ tó há nŷ!” he mŭ. “Kŷ ã mŷ tŷ Egito tá ke ěn tũ nŷ, ũ tŷ kurã ěn kã vēnh génh han mŭ ěn, ũ tŷ mŷl tŷ 4 (ke) mré tŷ mŷ ěn, governo kato tē mŷ ěn ag mré, ěmã tũ mŷ tŷ mŷ ěn?” he tóg, Paulo mŷ, major ti.

³⁹ Kŷ Paulo tóg ti mŷ: “hŷ,” he mŭ. “Tŷ sóg Israel nŷ,” he tóg. “Tŷ sóg cidade tŷ Tarso tá ke nŷ. Ga tŷ Cilícia tá cidade mág kãfór vē, inh mur ja ti. Isŷ povo tag mré vŷnh há tóg tŷ,” he tóg, Paulo ti, major mŷ.

⁴⁰ Kŷ tóg ti mŷ: “ha vŷ ge,” he mŭ.

Kŷ Paulo tóg sãnsãn he jafã kri jē kŷ ag mŷ ke mŷ sir. Hebreu vŷ ki tóg ag mŷ ke mŷ, kŷ tóg:

22

¹ “inh kanhkã!” he mŭ. “Ijóg!” he tóg. “Isŷ ãjag mŷ inh jykre kāmén ke vē, ki ěmē,” he tóg ag mŷ.

² Kŷ ag tóg ti tŷ Hebreu vŷ ki ag mŷ vŷ mēg mŷ sir, kŷ ag tóg katy' he mŷ sir.

³ Kŷ tóg ag mŷ: “tŷ sóg Israel nŷ,” he mŭ. “Cidade tŷ Tarso tá inh mur, ga tŷ Cilícia tá. Cidade tag ki sóg hã ra mog mŷ, kŷ Gamaliel tóg inh kanhrãn. Inh mŷ tóg ěg jóg'jóg ag jykre tó kãn, kŷ sóg to tar ja nŷ. Topē jykre to sóg tar tãvŷ ja nŷgtŷ, ãjag tŷ ũri han mŷ ri kén,” he tóg. “Topē jykre hŷn, he sóg tŷ gé, ěg jykre ěn to, hã ra sóg kygnē. ⁴ Hã kŷ sóg Jesus mré mŷ ag to jũ tãvŷ ja nŷgtŷ. Ag kãgtén sór ja inh nŷgtŷ, ũn tãtã fag ke gé. Ag sigse ja sóg nŷgtŷ, vēse ja kãki sóg ag vãm ja nŷgtŷ gé. ⁵ Topē tũ ki rŷr tŷ to pã'i mág vŷ ki kanhró nŷ, kófa ag kar ke gé. Ag hã tóg inh mŷ permissão han ja nŷgtŷ, sŷ cidade tŷ Damasco ra tŷg jé, tá ěg mré ke ag mŷ ven jé. Tá sóg Jesus mré ke ag sigse sór ja nŷ gé, Jerusalém ra ag tatŷ kãtŷg jé, tag ki ag vóg kónãn jé,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tŷ ã tŷ Jesus ki rã kāmén

(Hk 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Isŷ kŷ sóg Damasco tá jun mŷ. Kŷ tóg vãhã vēnh jēngrē tar tãvŷ tóg vãhã inh ki kómkóm ke mŷ. Kanhkã tá ke vē, vēnh jēngrē tag ti. Rã tŷ ěg nŷno kã sa ra tóg ke mŷ. ⁷ Kŷ sóg kutē mŷ. Kŷ sóg vēnh vŷ mēg mŷ, kŷ tóg inh mŷ: “Saulo', Saulo', ã tŷ ne jé isũ ag vóg kónãn nē?” he mŷ, vēnh vŷ ti. ⁸ Kŷ sóg ěg Senhor mŷ: “ã tŷ ũ nē?” he mŷ. Kŷ tóg inh mŷ: “tŷ sóg Jesus nŷ, Nazaré tá ke ěn,” he mŷ, “ã tŷ ũn vóg kónãn sór tŷ ěn hã vŷ tŷ inh nŷ,” he tóg inh mŷ. ⁹ Inh

mré mũ ag vỹ vãnh jęngrē ẽn vigvég mũ. Hã ra ag tóg ù tỹ inh mỹ vĩ mũ mẽg tũ nĩ.

10 Kỹ sóg ęg Senhor ti mỹ: “kỹ sỹ hẽ ri kenh ke nẽ?” he mũ. Kỹ tóg inh mỹ: “jęg nẽ ra,” he mũ. “Damasco ki rã. Tá ù tóg ã mỹ tó kãn mũ, ã tỹ nén han ke ti,” he tóg inh mỹ, vãnh vĩ ti. 11 Hã ra sóg nén ù vég tũ nĩ, vãnh jęngrē ẽn tar tã vĩ nĩn kỹ. Kỹ inh mré mũ ag tóg inh nĩgế kãgmĩ kỹ inh pére mũ mũ. Hã ki ęg tóg Damasco tá junjun mũ sir.

12 Kỹ ù tỹ Ananias he mũ ẽn tóg inh venh kãtĩ mũ. Moisés tỹ ęg mỹ vãnh jykre nĩm ja ẽn han kãn tóg nĩgtĩ, Ananias ti. Damasco tá ke kar vỹ ti to vĩ há han mũgtĩ, Israel ẽn ag kar. 13 Ẽn tóg inh venh kãtĩ mũ, kỹ tóg iso jun kỹ inh mỹ: “régré,” he mũ. “Saulo’,” he tóg mũ. “Inh ki ẽvãnh ra,” he tóg. Kỹ sóg vėsỹmér ti vég mũ sir. 14 Kỹ tóg inh mỹ: “ęg jóg'jóg ag tỹ Topẽ vỹ ã kupręg, vãsỹ,” he mũ, “ã tỹ ti jykre ki kanhró nĩ jé, ã tỹ ùn kuryj nĩ ẽn ve jé, Cristo ẽn. Ti hã tóg ã mré vĩnh mũ,” he tóg inh mỹ, Ananias ti. 15 “Ã tỹ vãnh kar mỹ ã tỹ nén vég mũ tónh ke vế, ã tỹ nén mẽg mũ ti,” he tóg inh mỹ. 16 “Kỹ ẽmẽ kỹ nĩ tũg nĩ. Jęg nẽ ra, ã tỹ kype kỹ jẽ jé, Topẽ tỹ ã tỹ ti vĩ mranh tỹ tũ’ he jé. Ti mré vĩ, ti jiji tó kỹ,” he tóg inh mỹ, Ananias ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tỹ ã rãnhrãj kãmén

17 “Isỹ Jerusalém ra vỹn ke kỹ sóg Topẽ jo ın krēm ti mré vĩ mũ. Kỹ sóg nén nẽ vég mũ.

18 Ti hã vế, ęg Senhor hã vế. Kỹ tóg inh mỹ: “kur Jerusalém tá kutẽ,” he mũ. “Ã vĩ mẽnh ke tũ ag nĩ, ã tỹ ag mỹ inh kãmén mũ ra,” he tóg inh mỹ.

19 Kỹ sóg ęg Senhor ti mỹ: “hã ra ag tóg isỹ nén han ja ki kanhró nỹtĩ,” he mũ. “Ag sigse han ja isóg tĩgtĩ. Vãnh kanhrãn jafã krēm sóg ag mrãnmrãn ja tĩgtĩ gé, ù tỹ ã ki ge kỹ nỹtĩ ag,” he sóg ti mỹ. 20 “Kỹ sóg ag tỹ Estêvão tén kỹ, ag tỹ ù tỹ ã vĩ tó mũ ẽn tén kỹ sóg tá jẽ ja nĩ gé, kỹ tóg inh mỹ há ja tĩ, ag tỹ ti tén kỹ. Ag kur ki sóg rĩr ja nĩgtĩ gé, ù tỹ Estêvão tén mũ ag kur ki,” he sóg, ęg Senhor mỹ.

21 Hã ra tóg inh mỹ: “vó, ha tĩg,” he mũ. “Kór há ra sóg ã jẽnẽn mũ, kuvar há ra. Fóg kar to sóg ã jẽnẽn mũ, kanhgág kar to ke gé,” he tóg inh mỹ,” he tóg, Paulo ti.

22 Hã ra vãnh kar ẽn ag tóg ẽmẽ kỹ nỹtĩ nĩ. Ag tỹ ti vĩ tag mẽ kỹ ag tóg prẽnprẽn mũ sir. “!..Ti tén ra..!” he ag tóg. “!..Û tỹ ge vỹ kórég ne..!” he ag tóg. “!..Ti rĩr nĩn kỹ tóg ęg mỹ tỹ ù nỹnh mo..!” he ag tóg. 23 Prẽnprẽn ag tóg mũ. Ẽjag kur vãm ag tóg mũ, ga funfur han ag tóg mũ sir. Ag jũgũ vế.

24 Kỹ major vỹ: “ĩn kãra ti rãg,” he mũ. “Nén fár tỹ ti mrãnmrãn, cavalo tỹ mrãn ke jafã ri ke ẽn tỹ. Hã tỹ ti ki jẽmẽ. Ag tỹ hẽ ri ke jé ã to vĩ kónãn nẽ? hemnĩ ti mỹ,” he tóg, major ti, soldado ag mỹ. Major tóg Paulo tỹ ag mỹ nén tó ja ẽn mẽ ja tũ nĩ, ti tỹ Hebreu ag vĩ ki kagtĩg nĩn kỹ.

Hã kÿ tóg soldado ag mÿ: “ti ki jëmẽ,” he mÿ sir.

²⁵ Kÿ ag tóg ti ség mÿ, nén fár tÿ, ag tÿ ti mrãnmrãn jé. Hã ra Paulo tóg capitão mÿ, ù tÿ tá jê ên mÿ tóg: “mÿ ã mÿ kuryj, ag tÿ inh mrãnmrãn ke ti?” he mÿ. “Tÿ sóg Romano nĩ, hã ra ag tóg nén fár tÿ inh mrãnmrãn sór mÿ, ù tÿ inh ki jëmẽg tũ ra, ag tÿ inh jyvên tũ ra,” he tóg, Paulo ti. ²⁶ Kÿ tóg capitão mÿ e tĩ, kÿ tóg major mÿ tónh tĩ mÿ. Ti mÿ tóg: “ã tÿ ne han ke nê ha?” he mÿ. “Romano vê mÿr,” he tóg ti mÿ. ²⁷ Kÿ major tóg ti to kãtĩ mÿ, kÿ tóg ti mÿ: “kÿ ã mÿ tÿ Romano nĩ?” he mÿ. Kÿ Paulo tóg: “hÿ,” he mÿ. ²⁸ Kÿ major tóg ti mÿ: “isÿ tÿ Romano nĩ jé sóg jãnkamy tÿ hên ri ke tÿ kajãm,” he mÿ ti mÿ. Kÿ Paulo tóg ti mÿ: “inh mur kã sóg ge nĩ hã ra, inh panh ri kén,” he mÿ. ²⁹ Kÿ ag tóg ti tovãnh mÿ sir, ù tÿ ti mrãnmrãn ke mÿ ên ag. Hã ra tóg major mÿ e tĩ, ti tÿ ti se kÿ. Ti tÿ ùn Romano senh ke tũ vê vê, hã kÿ tóg ti mÿ e tĩ.

Israel tÿ pã'i ag tÿ Paulo vĩ mẽg mÿ

³⁰ Tÿ vaj kÿ major tóg Israel ag ki jëmẽ mãn sór mÿ, ag tÿ hê ri ke kÿ Paulo to jũ mÿ ti. Kÿ tóg ti kavãn mÿ. Kÿ tóg Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag jé prêr mÿ, vênh jyvên tĩ kar ag ke gé. Kÿ tóg Paulo pére tĩ mÿ, ag jo ti fêg jé.

23

¹ Kÿ Paulo tóg vênh jyvên ti ag vég mÿ, kÿ tóg: “inh

kanhkã',” he mÿ. “Vênh jykre há kar han isóg nĩgtĩ (mÿr), kurã kar ki, ùri ke gé, isÿ Topê mĩ êkren kÿ,” he tóg.

² Kÿ Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tóg ke mÿ, ù tÿ Ananias he mÿ ên vÿ: “ti jênky ki tânh,” he mÿ, ti jy nÿtĩ ag mÿ.

³ Kÿ Paulo tóg ti mÿ: “Topê vÿ ã tânh ke mÿ,” he mÿ. “Jykre régre ã nĩ, kÿ ã tóg tÿ ïn to ró ri ke nĩ. Êg tÿ tinta kupri tÿ to tĩn kÿ êg tóg ti kórég vég tũ nĩgtĩ, tinta krêm ti kórég ti,” he tóg. “Inh jyvên sór ã tóg mÿ, Topê jykre ki, hã ra ã hã tóg Topê jykre mranh, ã tÿ ag mÿ: ti tânh ra, hen kÿ,” he tóg, Paulo ti.

⁴ Kÿ tá nÿtĩ ag tóg ti mÿ: “ã hã tóg Topê camarada mÿ vĩ kónãn, Topê tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág mÿ,” he mÿ, Paulo mÿ. ⁵ Kÿ Paulo tóg: “mê',” he mÿ. “Ti tÿ tÿ pã'i mág nĩn ki sóg kagtĩg ja nĩ, ke tũ nĩ mÿ ra sóg ti to vĩ kónãn ja tũ nĩ vê,” he tóg. “Topê vĩ ki tag tóg rán kÿ nĩnĩ, hã vÿ: ã povo tÿ pã'i mág to vĩ kónãn tũg nĩ, he mÿ,” he tóg, Paulo ti.

⁶ Hã ra Paulo tóg ag vég mÿ, vênh jyvên tĩ ag. ù ag tóg tÿ Saduceu nÿtĩ, kÿ ù ag tóg tÿ Fariseu nÿtĩ. Vyrmÿ ag jykre nÿtĩ. Kÿ Paulo tóg jamã hár(a) ke kÿ ag mÿ: “inh kanhkã',” he mÿ. “Tÿ sóg Fariseu nĩ, kÿ inh panh tóg tÿ Fariseu nĩ gé,” he tóg. “Topê vÿ ùn ter mÿ ag rĩnrĩn mãn ke mÿ. Tag vÿ inh mÿ ki hã ke nĩ, hã kÿ ãjag tóg iso jũgiũ mÿ,” he tóg, Paulo ti.

⁷ Ti tÿ tag tó kar kÿ vênh jyvên tĩ ag tóg vênh kãpugpóp

kỹ nýtĩ. Fariseu ag tóg Saduceu ag mré vĩ jũgũ han mũ, jagně vĩ kafãn kÿ. ⁸Saduceu ag mÿ tóg tũ tĩ, Topě tÿ ěg ter mũ rĩn mãn mũ ti. Topě tÿ jěně jafã tóg ag mÿ tũ tĩ gé. Kÿ věnh kuprĩg tóg ag mÿ tũ tĩ gé. Hã ra Fariseu ag mÿ tóg nýtĩ, věnh kuprĩg, Topě tÿ jěně jafã, ti tÿ ěg rĩn mãn mũ ke gé. Hã kÿ ag tóg jagně vĩ kafãn mũ sir. ⁹Kÿ ag tóg jagně to jũgũ kÿ prěnpřer mũ. Fariseu ag kãmĩ ũ ag tóg jěg ně ně kÿ, Saduceu vĩ kafãn kÿ ag tóg: “nén ũ kórég han tũ ti nĩ, Paulo ti,” he mũ. “Hěn ri ke mũn ti hÿn nén ně ve ja nĩ, věnh kuprĩg hěn ri ke mũn, ke tũ nĩ kÿ Topě tÿ jěně jafã,” he ag tóg, Fariseu ag, Topě vĩ to professor ag. ¹⁰Kÿ věnh génh tóg kutě mũ ve nĩ. Kÿ major tóg Paulo to jykrén mũ. “Ag hÿn gen kÿ ti janjãn ke mũ, ti jónjãn kÿ,” he tóg, věnh génh ven kÿ. Kÿ tóg soldado ag mÿ: “kur mũ jěg, ti kãgmĩ jé, ěg ĩn kãra ti rãg jé,” he mũ, major ti. Kÿ ag tóg ĩn kãra ti rãg mũ.

¹¹Tÿ kuty kÿ Jesus tóg Paulo mré vĩ mũ. “Kaměg tũg ra,” he tóg ti mÿ. “Jerusalém tá ã tóg inh vĩ tó há han. Ge jé ã tóg ke mũ, cidade tÿ Roma tá,” he tóg, Paulo mÿ, Jesus ti.

Ag tÿ Paulo tén sór

¹²Tÿ vaj kÿ Israel ag tóg věnh mãn mũ sir. Jagně mré ag tóg jykrén mũ. “Paulo tén jé ěg tóg ke mũ,” he ag tóg. “Jěn ke tũ ěg nĩ, kron ke tũ ěg nĩ gé, ěg tÿ Paulo tén ke jo, ke tũ nĩ mũ ra Topě jé ěg vóg kónãn,” he ag tóg. ¹³Ů

tÿ 40 (ke) kãfór vě, jagně mré jykrén mũ ag. ¹⁴Ěn ag vÿ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag mré vĩnh kãmũ mũ, kófa ag mré hã. “Jagně mré ěg jykrén,” he ag tóg. “Nén ũ kãměnh ke tũ ěg nĩ, ěg tÿ Paulo tén ke jo, ke tũ nĩ mũ ra Topě jé ěg vóg kónãn,” he ag tóg. ¹⁵“Kÿ major mré vĩnh mũmñĩ. Věnh jyvěn tĩ ag mré mũmñĩ, ãjag tÿ ti mré vĩ jé. Ti mÿ: ěg tÿ ti tÿ nén ũ kórég han mũ to jykrén mãn ke vě, hemñĩ, hã to ěg mÿ ti ven mãn nĩ, hemñĩ ti mÿ. Ti tÿ: hej, hen kÿ ěg tóg ti tén ke mũ, kÿ tóg ãjag to jun ke tũ nĩ,” he ag tóg, pã'i ag mÿ.

¹⁶Hã ra Paulo ve fi kósín tóg ag tÿ han sór mũ ěn měg mũ. Kÿ tóg soldado jo ĩn kãra rã kÿ Paulo mÿ tó mũ. ¹⁷Kÿ Paulo tóg capitão ũ jé přer kÿ ti mÿ: “major mÿ kyrũ tag pére tũg, ti tÿ ti mÿ nén ũ tó jé,” he mũ ti mÿ.

¹⁸Kÿ tóg ti pére tĩ mũ sir, major to. Kÿ tóg ti mÿ: “ũ se kÿ jě ěn tóg, Paulo ěn tóg inh jé přer,” he mũ, “kÿ tóg inh mÿ: “kyrũ tag tÿ major mÿ ti pére tũg,” he mũ. Ti tÿ něji ã mré vĩ sór ně,” he tóg, capitão ti.

¹⁹Kÿ major tóg ti nĩgé kãgmĩ kÿ ti pére tĩ mũ, věnh péju kÿ. Kÿ tóg ti mÿ: “ã hě ri ké?” he mũ.

²⁰Kÿ tóg ti mÿ: “Israel ag tóg to jykrén, ag tÿ ã mÿ to vĩ jé, ã tÿ vaj kÿ Paulo jěně jé, věnh jyvěn tĩ ag to. Ón kÿ ag tóg ã mÿ: “ti ve mãn jé ěg tóg ke mũ, ěg tÿ ti to jykrén mãn jé,” henh ke mũ. Hã ra ag ón vě,” he tóg, major mÿ. ²¹“Ag mÿ:

hej, he tũg nĩ. Ũ tỹ 49 (ke) ag tóg, ti jo vājig mũ. Jagně mré ag jykren, ag tỹ nén ũ konh ke tũ nĩ jé, kron ke tũ nĩ jé, ti tén ken jo. “Ke tũ nĩ mũ ra Topě jé ěg vóg kónān,” he ag tóg. Ěn ag tóg ā tỹ ag mỹ: hej, henh ke jāvānh mũ sir,” he tóg, kyrũ ti, major mỹ.

²² Kỹ major tóg ti mỹ: “ũ mỹ: ti mỹ sóg tó, he tũg nĩ,” he mũ. “Ha jatun mỹ tũg,” he tóg ti mỹ.

Major tỹ Paulo jěněnh ke, pā'i mág tỹ governador ra

²³ Kỹ major tóg capitão régre ag mỹ: “kāmũ jěg ra,” he mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ājag tũ kānkān ra,” he mũ. “Cidade tỹ Cesaréia ra ājag mũnh mũ, kuty tag kã 9 horas ki. Kỹ soldado tỹ 200 (ke) ag vỹ mũnh mũ, cavalo kri mũ ag tỹ 70 (ke) ag ke gé, kỹ ũ tỹ 200 (ke) ũ ag vỹ rógro pu gég mũnh mũ,” he tóg. ²⁴ “Kỹ cavalo ũ ag vỹ mũnh ke mũ gé, Paulo tỹ kri nĩ jé. Governador tỹ Félix to ti pére mũ jěg, tĩ tỹ jatun mỹ tá jun jé,” he tóg, major ti, capitão ag mỹ.

²⁵ Kỹ tóg pā'i mág tỹ Félix mỹ rán mũ, major ti, kỹ tóg:

²⁶ “Cláudio Lísias tỹ rá vě,” he mũ. “Isỹ Governador tỹ Félix mỹ rán hã vě, ā tỹ inh kãfór nĩn kỹ. Ā mỹ sóg: ā mỹ há? he mũ,” he tóg.

²⁷ “Tag vỹ tỹ Israel ag věse jě. Ti tén kren ag tóg. Hã ra sóg ti tỹ tỹ Romano nĩ jěmě, kỹ sóg inh soldado ag mré ti kren han. ²⁸ Hã ra sóg ti kato tẽ mũ ag ki jěmě sór mũ. Ag tỹ hě ri ke jé ti to jũgũ ně? he sóg. Hã kỹ sóg věnh jyvěnh tĩ ag mỹ ti

ven mũ. ²⁹ Kỹ sóg vég mũ. Ag jykre tigrĩn ag tóg ti to jũgũ mũ. Crime han tũ ti nĩ. Ti tỹ nén ũ to ter jé han tũ ti nĩ gé. Kỹ tóg ti tỹ nén ũ to se kỹ nỹ jé tóg han tũ nĩ gé. ³⁰ Hã ra sóg nén ũ mě gé. Ti to ag tóg vājig mũ sir, hã kỹ sóg věsỹmér ti jěněg mũ ā to. Ti kato vĩ mũ ag mỹ sóg: ti hã mré vĩmni, he mũ gé,” he tóg.

Věnh rá ki tóg tó ja nĩ, major ti, governador mỹ.

³¹ Kỹ soldado ag tóg han mũ sir, ti tỹ ag mỹ nén tó mũ ti. Paulo pére ag tóg mũ mũ. Kuty tá mũ kỹ ag tóg cidade tỹ Antipátride tá junjun mũ. ³² Tỹ vaj kỹ ag tóg kyrāgrā mũ, ājag jamā ra, ũ tỹ ājag pěn kã mũ mũ ag. Cavalo kri mũ ag tóg ti pére mũ mũ inhhã. ³³ Ěn ag vỹ Cesaréia tá junjun mũ. Governador mỹ ag tóg věnh rá ěn nĩm mũ. Kỹ ag tóg ti mỹ Paulo ven mũ.

³⁴ Kỹ pā'i mág ěn tóg věnh rá vég mũ, kỹ tóg Paulo mỹ: “tỹ ā ga tỹ hě tá ke nĩ, ga tỹ ne tá?” he mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “ga tỹ Cilícia tá,” he mũ. ³⁵ Kỹ tóg Paulo mỹ: “ā kato vĩ mũ ag tỹ junjun kỹ sóg ā ki jěměnh mũ,” he mũ. Kỹ tóg soldado ag mỹ: “pā'i mág tỹ Herodes tỹ věnh jyvěnh jafā krēm ti nĩm,” he mũ, pā'i mág tỹ Félix ti.

24

Ag tỹ Paulo kato vĩ

¹ 5 dias tũg kỹ pā'i tỹ Ananias vỹ tá jun mũ, cidade tỹ Cesaréia tá. Topě tũ ki rĩr tĩ to pā'i mág vě. Kófa ag vỹ junjun mũ gé ti mré. Ũ vỹ vĩ kãfór

han tĩ gé, ti jiji hã vỹ: Tértulo, he mũ. Kĩ ag tóg pã'i mág tỹ governador mỹ Paulo tó mũ, ón kũ ti kato vĩ kũ. ² Kĩ tóg Paulo jé prẽr mũ.

Kỹ Tértulo tóg ti kato vĩ mũ, kũ tóg: “Félix',” he mũ. “Há tâvĩ ã tóg jẽ,” he tóg ti mỹ. “Ëg ki ã tóg rĩr há tâvĩ han tĩ, kũ ãg tóg jatun mỹ nỹtĩ. Æ tỹ nén to jykrén mũ kar tóg ãg mỹ há tĩ,” he tóg, Félix mỹ. ³ “Hã kũ ãg tóg ã to há (pẽ) tâvĩ nỹtĩ. Æ to ãg jykrén há han tĩ. Kurã kar ki ãg tóg ã to vĩ há han tĩ,” he tóg. ⁴ “Kỹ ãg tóg ã mré nén ù sĩ (pẽ) to vĩnh kãmũ mũ. Kutar ã nĩ, ãg ki rĩr há han kũ, hã kũ ãg tóg ã mỹ vĩ mág han sór tũ nĩ. Ëg to ã há nĩ, hã kũ ã tóg ãg vĩ mẽ sór mũ,” he tóg.

⁵ “Tag ti vỹ vĩ kónãn tâvĩ han tĩ. Israel kar ag krĩn kónãn tóg tĩ, kũ ag tóg tĩ tugrĩn vẽn kãpugpóv kũ nỹtĩ. Ga kar mĩ tóg ke tĩ. Kũ tóg tỹ Nazaré tá ke ãn mré ke ag pã'i mág nĩ gé,” he tóg. Paulo to tóg ke mũ. ⁶ “Kỹ tóg Topẽ jo ãn kãvẽn sór mũ gé, hã kũ ãg tóg ti kãgmĩ. Ëg tỹ ãg jykre ki ti jyvẽn ke vẽ vẽ. ⁷ Hã ra Lísias tóg kãtĩ mũ, major ãn ti. Kũ tóg ti kãgmĩg mũ. Ëg kũju ki tóg ti tỹ hãn ke mũ, jũ kũ. ⁸ Kũ tóg ti kato vĩ mũ ag mỹ ké, ag tỹ ã vẽn kãmũ jé. Æ tỹ vese tag ti ki jẽmẽ kũ ã tóg vẽn mũ. Ki hã ãg tóg ke tĩ. Æ mỹ ti tónh mũ,” he tóg, Tértulo ti. Ti tỹ Paulo to ón hã vẽ.

⁹ Kỹ Israel ag tóg ti mré tó mũ gé, pã'i ãn ag. “Ti tỹ ki hã ke vẽ,” he ag tóg, Tértulo to.

Paulo tỹ vẽn kãmén

¹⁰ Kỹ governador tóg Paulo mỹ ã nĩgé tỹ ven mũ, Paulo vĩ jé. Kỹ Paulo tóg: “prỹg tỹ hẽn ri ke ki ã tóg tỹ pã'i mág nĩ, Israel ag mỹ,” he mũ. “Hã kũ tóg sỹ ã mỹ inh jykre tón kũ tóg inh mỹ sér tĩ,” he tóg.

¹¹ “Kurã tỹ 12 pãtén tũ tóg nĩ, sỹ Jerusalém tá jun ti. Sỹ tá Topẽ tũ han jé sóg ra tĩg ja nĩgtĩ. Vẽn kar vỹ tá inh ve ja nĩgtĩ. Ag hỹn ã mỹ tónh mũ, ã tỹ ag ki jẽmẽn kũ,” he tóg. ¹² “Hã ra sóg jatun mỹ isũ han tĩ ja nĩ. Topẽ jo ãn krẽm sóg ù vĩ kafãn ja tũ nĩ. Vẽn génh han ja tũ sóg nĩ gé, ãg vẽn kanhrãn jafã krẽm. Cidade ki sóg nén ù kórég han ja tũ nĩ gé,” he tóg. ¹³ “Ag tỹ inh kato vĩ mũ pi(jé) tỹ ki hã ke nĩ'. Æ tỹ ve há nĩn kũ ã tóg ki kanhró nĩnh mũ,” he tóg. ¹⁴ “Kỹ sóg ã mỹ ki hã tónh mũ ha,” he tóg. “Inh jóg'jóg ag tỹ Topẽ jykre han tĩ ãn hã han isóg tĩ gé, kũ sóg vãsỹ nén rán kũ nĩ ãn kri fig tĩ gé, ù tỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag tỹ nén rán ja ãn ti, Moisés mré hã. Hã ra sóg vẽn jykre tãg tag han mũ gé, Topẽ tỹ ùri ãg mỹ nén tó mũ ti. Tag to ag tóg: “vyr mỹ vẽn jykre vẽ,” he tĩ, pã'i ag. ¹⁵ Hã ra sóg ag ri kén Topẽ tỹ nén han ke ãn ve sór mũ. Ti tỹ ãg ter kar kũ ãg rĩn mãn ãn ve sór isóg mũ. Æn jykre kuryj ag rĩn mãn jé tóg ke mũ, ãn jykre pãno ag ke gé,” he tóg. ¹⁶ “Kỹ sóg tĩg há han sór mũ (mỹr), ù tỹ iso: nén ù kórég han ti huri, he tũ nĩn jé,” he tóg. “Topẽ rĩnve sóg tĩg há han sór mũ,” he tóg.

17 “Vāhā sóg Jerusalém tá jun mǎn. Prýg tǵ hēn ri ke ki sóg tá jun ja tǹ nǐ vē. Hā ra sóg ra vyr, sǵ inh povo ki ũn jagāgtar fag mǵ nén ũ vin jé, sǵ Topē mǵ nén ũ pǹn jé gé,” he tóg. 18 “Vēnh jānhkrig ja sóg nǐ, ěg jykre ki. Kǵ sóg Topē jo ĩn kāra rā ja nǐ, jatun mǵ, vēnh génh han tǹ kǵ. 19 Hā ra Israel ag tǵ Ásia tá ke ag vǵ tá inh ve ja nǐgtǐ gé,” he tóg. “Ĕn ag tǵ ā jo nǵtǐn kǵ, ag tǵ inh kato vǐ kǵ tóg há tǐ vē, ag tǵ iso jykren mǹ ra, ag tǵ iso jǹ mǹ ra,” he tóg. 20 “Hā ra ũ tǵ ki nǵtǐ ag tǵ ā mǵ inh jykre kórég tónh ke vē. Vēnh jyvēn tǐ ag vǵ inh ki jēmē ja nǐ, kǵ tag ag vǵ tá nǵtǐ ja nǐ. Hā ra ag tóg tá isǵ nén ũ vēnhmǵ han ve ja tǹ nǐ,” he tóg. 21 “Vēnh vǐ pir tǵ sóg jamā hár(a) tó ja nǐ, isǵ ag rǐnve jēn kǵ, hā vǵ: Topē tǵ ũn ter mǹ rǐn mǎn mǹ ěn kri sóg fig mǹ, hā kǵ ājag tóg ũri iso jǹgǹ mǹ, he ja sóg nǐ ag mǵ,” he tóg, Paulo ti.

22 Kǵ Félix tóg kurā ũ kā ti ve mǎn sór mǹ, pā'i mág tǵ governador ěn ti. Jesus japry ki kanhró tóg nǐ, Jesus jamǐn ki, ti jykre ki, Félix ti. Hā kǵ tóg: “major tǵ Lísias kǵtǐg kǵ sóg ājag ki jēmē kān mǹ,” he mǹ. 23 Kǵ tóg capitāo mǵ: “ti fēg han ra,” he mǹ. “Ti jagāgtǎn ra hā ra,” he tóg. “Ti mré ke ag tǵ ti mǵ nén ũ nǐm sór kǵ tóg há nǐ. Ag mǵ nenh tǹg nǐ,” he tóg, capitāo mǵ, Félix ti. Ti tǵ Paulo to ken hā vē.

Félix tǵ Paulo ki jēmē mǎn

24 Si há tǹ ra Félix vǵ Paulo vǐ mē mǎn sór mǹ, ti prǹ fi

mré. Fi jyjy hā vǵ: Drusila, he mǹ. Israel fi vē. Kǵ tóg Paulo jé prēr mǹ sir, Félix ti, ti tǵ fag mǵ Jesus Cristo ki rā kāmén jé.

25 Kǵ Paulo tóg vēnh jykre kuryj kāmén mǹ sir. Vēso jykren ke kāmén tóg mǹ. Topē tǵ kar kǵ vēnh kar tǵ nén han mǹ tó tóg mǹ. Kǵ Félix tóg ā kanē tǵ jǹrǹn' ke mǹ sir, ti tǵ ā jykre pǎno mǐ ěkren kǵ. Kǵ tóg ti mǵ: “ha ver tǹg,” he mǹ. “Kejēn sóg ā ki jēmē mǎn mǹ gé, kar kǵ, inh kutar tǹ nǐn kǵ,” he tóg, Félix ti, Paulo mǵ. 26 Hā ra tóg Paulo ki jānkamy mǎn sór mǹ gé, ti tǵ ti kavān jé, ti tǵ ti kyvān jé. Hā jé tóg kānhmar ti jé prēr mǎn', kānhmar ti jé prēr mǎn' he tǐ, ti mré vēmén jé. Hā ra Paulo tóg ti mǵ ven tǹg.

27 Hā ki prýg régre tóg tǹg mǹ sir. Kǵ Félix jēgja kā ũ tóg jē mǹ sir, hā vǵ: Pórcio Festo, he mǹ. Kǵ Félix tóg Israel ag tǵ ā to vǐ há han sór mǹ, ag tǵ ti tǵ jykren há han jé, ti nón. Hā kǵ tóg Paulo kavāg tǹ nǐ. Se kǵ tóg jē nǐ.

25

Paulo tǵ pā'i mág tǵ Imperador ve sór

1 Hā kǵ Festo vǵ tǵ governador nǐ sir. Ti tǵ 3 (ke) dias ěn kā pā'i mág nǐn kǵ tóg cidade tǵ Cesaréia tá kutē kǵ cidade tǵ Jerusalém ra tǐ mǹ.

2 Kǵ Topē tǹ ki rǐr tǐ to pā'i mág ag vǵ Israel há ag mré vǐ mág han mǹ, Paulo kato. Kǵ ag tóg governador mǵ nén ũ to vǐ mǹ. 3 “Ā tǵ ěg to há nǐn kǵ vēnh vǐ jēnēmnǐ, Paulo tǵ

Jerusalém mĩ kātīg jé, ěg mĩ,” he ag tóg ti mỹ. Hã ra ag tóg ti kātīg kỹ ti tén sór mũ, ěpɾy kri, ěmĩn kri.

⁴ Hã ra Festo tóg ag mỹ: “Cesaréia tá tóg se kỹ jě, Paulo ti,” he mũ. “Jó sóg kãnhmar ra tīg mũ gé,” he tóg. ⁵ “Kỹ ãjag pã'i ag vỹ inh mré mũnh mũ gé. Tá sóg ãjag mré ti venh mũ, ti tỹ hěn ri ke mũn nén ũ kórég han ja ěn ti,” he tóg. ⁶ Kỹ tóg tá nĩ sĩ han mũ sir, 8 (ke) dias hỹn hěn ri ke mũn, ke tũ nĩ kỹ 10 (ke) dias hỹn. Kỹ tóg Cesaréia ra vỹn ke mãn mũ. Tỹ vaj kỹ tóg ã tỹ kri nĩn kỹ ag jyvẽn jafã kri nĩ mũ. Kỹ tóg soldado mỹ: “Paulo pére kãtĩ,” he mũ. ⁷ Ti katīg kỹ Israel ag tóg ti jy nỹtĩ, Jerusalém tá kãmũ ag. Paulo kato ag tóg vỹ tỹ hěn ri ke han mũ. Ti jykɾe pãno tugtó ag tóg mũ sir, ón kỹ, hã ra tóg ag mỹ ki krov tũ nĩ.

⁸ Kỹ Paulo tóg vẽn kãmén mũ sir, kỹ tóg: “Israel ag jykɾe mɾanh ja tũ sóg nĩ,” he mũ. “Topě jo ĩn kavénh ja tũ sóg nĩ gé. Kỹ sóg ěg kar pã'i mág tỹ Imperador vỹ mɾanh ja tũ nĩ gé,” he tóg, Paulo ti.

⁹ Hã ra Festo tóg Israel ag mỹ nén ũ há han sór mũ. Hã kỹ tóg Paulo mỹ: “mỹ ã tỹ Jerusalém ra tīg jé há?” he mũ. “Sỹ tá ã jykɾe venh há tóg tĩ, ag tỹ ã kato vỹ ti,” he tóg, Festo ti.

¹⁰ Hã ra tóg Paulo mỹ ag tỹ tá ti tén ha mẽ tĩ, hã kỹ tóg: “ne jé,” he mũ. “Ěg pã'i mág tỹ Imperador jĕgja kã ã tóg inh ki jĕmĕg mũ,” he tóg. “Hã kỹ ã tỹ tag ki inh jykɾe venh ke vĕ,” he tóg. “Israel ag to sóg jykɾe

pãno han ja tũ nĩ (mỹr). Kỹ ã tóg ki kanhró nĩ (mỹr), ha mẽ,” he tóg. ¹¹ “Isỹ crime han ra isỹ to ter ke vĕ vĕ. Kỹ sóg ne tónh ke tũ nĩ vĕ. Hã ra ag tóg ón kỹ inh kato vỹ mũ sir. Hã kỹ tóg ã tỹ ag mỹ inh fĕg kỹ vĕnhmỹ tĩ. Ā tỹ ag mỹ nén há han sór vĕ (mỹr), hã kỹ ã tóg ag mỹ ke mũ. Ěg pã'i tỹ Imperador hã tóg ã pin kỹ inh jykɾe venh ke mũ,” he tóg, Paulo ti.

¹² Kỹ Festo tóg ã mré jykɾén mũ ag mré vỹ mũ, kỹ tóg Paulo mỹ: “ã tỹ Imperador ve sór kỹ ã tóg Imperador venh tīg mũ, cidade tỹ Roma ra,” he mũ, Paulo mỹ.

Pã'i tỹ Agripa tỹ Paulo mré vỹ

¹³ Si há tũ ra Israel ag pã'i mág tỹ Agripa vỹ cidade tỹ Cesaréia tá jun mũ, ti prũ tỹ Berenice fi mré. Fag tỹ Festo to pygsa ke vĕ. ¹⁴ Tá fag tóg kurã pir tũg mũ. Kỹ Festo tóg ti mỹ Paulo kãmén mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “Félix vỹ vĕse ũ kavãn ja tũ nĩ,” he mũ. ¹⁵ “Kỹ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag tóg inh mỹ ti kãmén, Israel ag kófa ag ke gé. Jerusalém tá ag tóg inh mré ti kato vỹ, isỹ ag mỹ: té, ha ti vóg kónãn, he jé,” he tóg. ¹⁶ “Kỹ sóg ag mỹ: ěg jykɾe tóg ge tũ nĩ, he mũ. Ěg pi(jé): ti tén ra, henh mũ', kãnhmar', he sóg. Ti kato vỹ mũ ag tỹ ti kato nỹtĩn kỹ tóg vẽn kãmén tĩ, vĕse ti. Kar ěg tóg ti vóg kónãn tĩ sir. Romano jykɾen hã vĕ, he sóg ag mỹ,” he tóg Festo ti. ¹⁷ “Hã kỹ ag tóg tag ki vĕnh mãn mũ. Kỹ sóg vĕsỹmĕr ag vég mũ, tỹ vaj kỹ. Inh nĩg

jafā kri nī kŷ sóg Paulo jé prēr mŷ,” he tóg. ¹⁸ “Kŷ ag tóg ti kato vī mŷ. Hã ra ag tóg isŷ nén to jykrén mŷ tó tŷ nŷgŷ (mŷr), ti jykre kórég ti,” he tóg. ¹⁹ “Ag Topē jykre tó ag tóg mŷ. Ūn ter mŷ tó ag tóg mŷ, ag tŷ ūn to: Jesus, he mŷ ên ti. Hã ra Paulo tóg ti to: rŷr ti jē nŷ, he mŷ,” he tóg. ²⁰ “Kŷ sŷ ne to jykrén ke tóg tŷ tŷ inh mŷ. Kŷ sóg Paulo mŷ: ã mŷ Jerusalém ra tŷg ke tŷ nŷ? he mŷ. Tá ag tóg ã jyvên há han mŷ sir, he sóg ti mŷ,” he tóg. ²¹ “Hã ra Paulo tóg êg pã'i mág tŷ Imperador ve sór mŷ, ti tŷ ti jykre ve jé. Hã kŷ sóg soldado ag mŷ: ti fêg han ra, he mŷ. Kejên sóg Imperador ra ti jēnēnh mŷ, he sóg ag mŷ,” he tóg, Festo ti, pã'i tŷ Agripa mŷ.

²² Kŷ Agripa vŷ Festo mŷ: “sŷ ti vī mēnh hã tóg ti,” he mŷ.

Kŷ Festo tóg: “vaj kŷ ã tóg ti vī mēnh mŷ,” he mŷ

²³ Tŷ vaj kŷ Agripa vŷ kãtŷ mŷ, Berenice fi mré. Kur sŷnvŷ rŷnh kŷ fag nŷtŷ, pã'i mág kur ti. Tenente ag mré fag tóg kãmŷ mŷ, ūn kãfór ag mré ke gé, cidade ên tá ke ag. Īn mág kãra ag tóg ge mŷ. Kŷ Festo tóg Paulo jé prēr mŷ sir. Kŷ ag tóg ti pére kãmŷ mŷ.

²⁴ Kŷ Festo vŷ: “pã'i tŷ Agripa',” he mŷ. “Tag ki ke kar',” he tóg. “Tag ti ve ra ha,” he tóg. “Israel kar ag tóg Jerusalém tá inh mré ti to vŷ. Tag ki ag tóg inh mré vŷ mŷ gé ti to. Prērprēr ag tóg, ti ter jé,” he tóg. ²⁵ “Hã ra sóg vég mŷ.

Nén ū vēnhmŷ han tŷ tóg nŷ, ti tŷ to ter jé. Kŷ tóg pã'i mág tŷ Imperador ve sór mŷ, hã kŷ sóg to jykrén mŷ. Sŷ ti jēnēnh ke vē,” he tóg. ²⁶ “Hã ra sóg ti to nén rán ke ki kagŷg nŷ ver, sŷ Imperador mŷ nén rán jé. Hã kŷ sóg ti jé prēr, ãjag tŷ ti ve jé, ã tŷ ti ve jé, pã'i tŷ Agripa',” he tóg. “Ãjag tŷ ti ki jēmē kŷ sóg sŷ nén rán ke ki kanhró nŷnh mŷ,” he tóg. ²⁷ “Sŷ nén rán tŷ ra ti jēnē kŷ tóg vēnhmŷ nŷnh mŷ, sŷ ag tŷ ti kato nén tó mŷ ên rán tŷ ra,” he tóg, Festo ti.

26

Paulo tŷ vēnh kãmén mãn

¹ Kŷ Agripa vŷ Paulo mŷ: “ã tŷ vēnh kãmén kŷ tóg há tŷ,” he mŷ. Kŷ Paulo tóg ã nŷgé tŷ krŷg he mŷ, kŷ tóg: “pã'i Agripa',” he mŷ. ² “Ã hã ne tóg Israel jykre kar ki kanhró nŷ'. Hã kŷ tóg inh mŷ há tŷ, sŷ ūri ã jy vŷ kŷ,” he tóg. ³ “Israel ag tŷ inh kato vŷ mŷ to sóg kãmén kãn sór mŷ ã mŷ,” he tóg. “Hã kŷ jatun mŷ inh vŷ jēmēmŷ,” he tóg.

⁴ “Israel kar vŷ inh ki kanhró nŷtŷ, vãsŷ, isŷ kã, isŷ inh mur ja tá nŷn kã, isŷ kar kŷ Jerusalém tá nŷn kŷ ke gé,” he tóg. ⁵ “Isŷ kã sóg êg jykre han kãn mŷ, tag ki kanhró ag nŷtŷ, ag tŷ tó sór kŷ,” he tóg. “Tŷ sóg Fariseu nŷ (mŷr), jó Fariseu ag vŷ êg jykre kar to tar nŷtŷ (mŷr),” he tóg. ⁶ “Hã ra ag tóg inh kato vŷ mŷ. Topē vŷ êg jóg'jóg ag mŷ: “rŷr mãn jé ãjag tóg ke mŷ, ãjag ter kŷ,” he ja nŷgŷ. Ti vŷ tag kri sóg fig

mũ, hã kÿ ag tóg inh kato vĩ mũ,” he tóg. ⁷ “Povo tÿ 12 (ke) vÿ tÿ ãg nÿtĩ. ãg kar vÿ Topẽ jykre hyn han tĩ, kuty ki, kurã ki ke gé. ãg tÿ ter kar rĩr mãn jé, hã jé ãg tóg ke tĩ, hã jé ãg tóg Topẽ jykre han tĩ, pã'i tÿ Agripa',” he tóg. “Sÿ Topẽ tÿ ãg mÿ tag tó kri fi kÿ Israel ag tóg inh kato vĩ mũ,” he tóg. ⁸ “Mÿ ãjag mÿ vẽnhmÿ, Topẽ tÿ ùn ter kar rĩn mãn ke tĩ?” he tóg. “Vẽnhmÿ ke tũg nĩ,” he tóg, Paulo ti.

⁹ “Hã ra sóg vãsÿ Jesus kato tẽ ja nĩ gé. Nazaré tá ke ãn mré ke ag vóg kónãn jagy han ja sóg nĩ vẽ, vãsÿ,” he tóg. ¹⁰ “Jerusalém tá sóg ke ja nĩgtĩ. Jesus tũ ag sigse ja sóg nĩgtĩ gé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag vÿ inh mÿ tag to permissão han ja nĩgtĩ gé,” he tóg. “Ag tÿ Jesus mré ke ag kãmĩ ù tén kÿ tóg inh mÿ há ja tĩgtĩ gé,” he tóg. ¹¹ “ãg vẽnhanhrãn jafã krẽm isóg ag vóg kónãn ja nĩgtĩ gé, ag tÿ Jesus ki ge tag tovãnh jé, ag tÿ ti mÿ vĩ kónãn jé. Ag to sóg jũ tãvĩ ja nĩgtĩ gé, inh fe tÿ gÿm ken kÿ. Kÿ sóg cidade ù ra ag nón tũg ja nĩgtĩ gé, ag vóg kónãn jé,” he tóg.

Paulo tÿ ã tÿ Jesus ki rã kãmén

(Hk 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Hã kÿ sóg cidade tÿ Damasco ra tũg ja nĩ gé. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ag vÿ inh mÿ permissão han ja nĩgtĩ, inh mÿ: ha tũg, hen kÿ. ¹³ ãpÿr jagma sóg meio dia ki jẽngrẽ tar vé, kanhkã tá. Rã kãfór vẽ, ha mẽ, pã'i,” he tóg. “Jẽngrẽ ãn vÿ inh ki kómkóm ké, inh mré

mũ ag ki ke gé. ¹⁴ Kÿ ãg kar vÿ vár mũ, ga kri. Kÿ sóg vẽnhan vĩ mẽ. Inh mré tóg vĩ, Hebreu vĩ ki, kÿ tóg inh mÿ: “Saulo', Saulo',” he mũ. “ã hã ne tóg isũ ag vóg kónãn nĩ,” he tóg inh mÿ. “ã vóg isóg mũ, ka junun kri ferro ãn tÿ, monh vóg jafã ãn tÿ. Kÿ tóg ã tÿ inh kato nig kÿ, ã tÿ ka kato vãsãn kÿ tóg kaga mág tũnh mũ,” he tóg inh mÿ, vẽnhan vĩ tĩ,” he tóg, Paulo ti.

¹⁵ “Kÿ sóg ãg Senhor mÿ: “ã tÿ ù nẽ?” he mũ. Kÿ tóg inh mÿ: “tÿ sóg Jesus nĩ,” he mũ. “ã tÿ ùn vóg kónãn sór tĩ ãn vÿ tÿ inh nĩ,” he tóg inh mÿ. ¹⁶ “Jẽg ra, vẽnhan rã hã jẽg,” he tóg. “ã mÿ sóg vẽnhan ven, ã tÿ isũ han jé, ã tÿ nẽn vóg mũ tag tó jé. ã mÿ sóg vẽnhan ven mãn ke mũ gé, kejẽn. Tag kar tó jé ã tóg ke mũ,” he tóg inh mÿ. ¹⁷ “ã povo mÿ sóg ã jẽnẽnhan mũ, fóg kar ag mÿ ke gé, kanhgág kar ag mÿ ke gé. Hã ra sóg ã jy nĩgãn mũ,” he tóg inh mÿ. ¹⁸ “Ag kanẽ nugnón sór inh mũ (mÿr). Ag tÿ vẽnhan jykre pãno han kÿ tóg ag kãki kuty nĩ sir, hã ra sóg ag kãki jẽngrẽ han sór mũ. Satanás krẽm ag nÿtĩ, Japo krẽm. Hã ra sóg ag kygvãn sór mũ, ag tÿ inh jykre han jé. Ag tÿ inh vĩ mranh tÿ sóg vẽnhan pãte fón sór ke mũ (mÿr), ag tÿ ù tÿ inh ki ge kÿ nÿtĩ ag mré kanhkã tá nÿtĩnh ken jé, isÿ ùn kuprẽg kar ag mré hã,” he tóg inh mÿ, Jesus ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tÿ ã rãnhřãj kãmén

19 “Kỹ sóg ti vĩ mranh tũ nĩ, pã'i tỹ Agripa',” he tóg. “Kanhkã tá nĩ kỹ tóg inh mré vĩ ja nĩ, Jesus ti, kỹ sóg ti vĩ han. 20 Damasco tá ke ag mỹ sóg tó vén, kar Jerusalém tá ke ag mỹ ke gé, ga tỹ Judéia tá ke ag kar mỹ ke gé. Israel kar ag mỹ sóg tó mũ, kar sóg fóg ag mỹ tó mũ gé sir, kanhgág ag mỹ ke gé. Ag mỹ sóg tó, ag tỹ ãjag jykre tovãnh jé, ag tỹ Topê jykre han jé sir, ag tỹ vènh jykre kuryj han jé, vènh kar tỹ ag tỹ ãjag jykre tovãnh ve jé,” he tóg, Paulo ti.

21 “Isỹ tag han to Israel ag tóg Topê jo ìn krēm inh kãgmĩ ja nĩgtĩ, isén jé,” he tóg. 22 “Hã ra Topê tóg inh jy nĩgãn mũ. Hã ký sóg ùri jê mũ. Ti vĩ tó inh mũ (mỹr), ùn mág ag mỹ, ùn kãsir ag mỹ ke gé. Vãsỹ Topê vĩ tó tĩ ag tóg tó ja nĩgtĩ, isỹ nén tó mũ tag, Moisés mré hã,” he tóg. 23 “Cristo jagtar ke tó ja ag tóg nĩgtĩ. ã ter kar rĩr vén ke ti, èg jo, he ja ag tóg nĩgtĩ, Cristo to. Kỹ tóg èg povo mỹ jèngrèg tĩ èn ri ke nĩ sir, fóg kar ag mỹ ke gé, kanhgág kar ag mỹ ke gé,” he tóg, Paulo ti.

24 Paulo tỹ gen kỹ tóg Festo mỹ e tĩ sir, Paulo tỹ vènh kãmén kỹ. Kỹ Festo tóg jamã hár(a): “krĩ tũ ã nĩ, Paulo',” he mũ. “ã tỹ vènh rá ve mág kỹ tóg ã krĩ tũ (pê) tĩ,” he tóg, Festo ti.

25 Hã ra tóg ti mỹ: “inh krĩ vĩ há nĩ, Festo',” he mũ. “Hã tãvĩ ã jê nĩ vĩ,” he tóg ti mỹ. “Hã ra sóg ki hã tó mũ (mỹr), to jykren há han kỹ,” he tóg. 26 “Tag kã nĩ vĩ ki kanhró nĩ,

pã'i tỹ Agripa tag ti. Hã kỹ sóg ti ve kỹ mỹ'ãg tũ nĩ. Tó kãn sóg mũ. Mẽ ti huri, ki kanhró tóg nĩ. Vènh kar tóg mẽ kãn tĩ ha,” he tóg.

27 “Pã'i tỹ Agripa',” he tóg. “ã mỹ Topê vĩ tó tĩ ag tỹ nén tó mũ kri fig mũ'?” he tóg. “Kri nĩm ã tóg mũ, ki kanhró sóg nĩ,” he tóg.

28 Kỹ Agripa tóg Paulo mỹ: “vème sĩ tỹ ã mỹ isỹ Cristo ki rã han sór mũ'?” he mũ.

29 Kỹ Paulo tóg ti mỹ: “hỹ,” he mũ. “Hã to sóg Topê mré vĩ mũ,” he tóg. “ã tỹ vème sĩ hã ki Jesus ki rãnh ken kỹ tóg há tĩ vè, ke tũ nĩ kỹ vème mág ki. ã tỹ inh ri kén ke kỹ tóg há tĩ vè, ã, ã mré inh vĩ mæg mũ ag ke gé. Isỹ se kỹ jê tag hã to sóg ã mỹ: inh ri kemnĩ, henh ke tũ nĩ,” he tóg, Paulo ti.

30 Kỹ pã'i tỹ Agripa vĩ jèg nẽ mũ sir, governador ke gé, Berenice fi ke gé, ag mré nỹtĩ kar ag ke gé. 31 Kỹ ag tóg kãpa mũ. Kỹ ag tóg jagnẽ mré vĩ mũ. “Nén ù kórég han tũ ti nĩ,” he ag tóg. “Véké tóg se kỹ jê. ã tỹ nén han tũ to tóg ter ke tũ nĩ,” he ag tóg. 32 Kỹ Agripa tóg Festo mỹ: “tĩ tỹ kyvar kỹ jê hã vè vè, hã ra tóg pã'i mág tỹ Imperador ve sór mũ,” he tóg mũ.

27

Cidade tỹ Roma ra

1 Hã kỹ Festo tóg kejèn Paulo mỹ: “ã tỹ ga tỹ Itália ra tĩg ke nẽ ha,” he mũ. Kỹ tóg pã'i mỹ ti fèg mũ. Soldado ag capitão vè, pã'i èn ti. ù tỹ Imperador mré ke ag he mũ

ĕn capitāo vĕ. Ti jiji hā vỹ: Júlio, he mũ. Ti mỹ ag tóg vĕse ũ ag vin mũ gé.

² Kỹ ĕg tóg canoa mág kĀra ge mũ sir. Cidade tỹ Adramítio tá ke vĕ, canoa mág ĕn ti. Ag tỹ ga tỹ Ásia fyr to mũ sór vĕ, canoa kĀmĩ. Kỹ ĕg tóg goj kĀmĩ mũ mũ, tá pa kỹ. Aristarco tóg ĕg mré tĩ mũ, cidade tỹ Tessalônica tá ke ĕn ti, ga tỹ Macedônia tá ke ĕn ti.

³ Tỹ vaj kỹ ĕg tóg cidade tỹ Sidom tá krỹg mũ sir. Kỹ Júlio tóg Paulo mỹ ví há han mũ. Kỹ tóg ti mỹ: “ã mré ke ag venh tĩg, ag tỹ ã ki rĩr jé,” he mũ.

⁴ Tá pa kỹ kĀka tóg ĕg kato tĕ mũ. Kỹ ĕg tóg goj vĀso tỹ Chipre kakĀm mũ mũ, ti tỹ ĕg jakĀnh tá nĩn kỹ. ⁵ Kỹ ĕg tóg goj kafĀ tũ kĀmĩ mũ mũ, ga tỹ Cilicias fyr to, ga tỹ Panfília fyr to ke gé. Kỹ ĕg tóg cidade tỹ Mirra tá junjun mũ sir, ga tỹ Lícia tá. ⁶ Tá capitāo tóg canoa mág ũ vĕg mũ, cidade tỹ Alexandria tá canoa, ũ tỹ ga tỹ Itália ra tĩ mũ ĕn. Kỹ tóg ĕg mỹ: “kĀ ge jĕg,” he mũ, capitāo ti. ⁷ KĀmĩ ĕg tóg mũ mũ. Komĕr hĀ ĕg tóg mũ mũ, kurĀ tỹ hĕn ri ke ki. Kỹ ĕg tóg vĀhĀ goj vĀso tỹ Cnido tá junjun mũ. HĀ ra kĀka tóg ĕg kato tĕ mũ gé. Kỹ ĕg tóg tá fĩn rĀm tũ nĩgtĩ. Kỹ ĕg tóg goj vĀso tỹ Creta kakĀm mũ mũ, kĀka tỹ ĕg tỹ vĩrĩn ke kỹ. Krĩ tỹ Salmona kakĀm mũ ĕg tóg mũ, kĀka krĕfĩn. ⁸ KĀmĩ tĩg tóg jagy tĩ, Creta fyr to hĀ tĩg kỹ. Kỹ ĕg tóg vĀhĀ komĕr hĀ ĕg tóg canoa sag ja há he mũ

tá junjun mũ. Cidade ũ vỹ tá kakó nĩ, ti jyjy hĀ vỹ: Laséia, he mũ. ⁹ HĀ ra ĕg tóg komĕr hĀ mũ ja nĩgtĩ, hĀ kỹ kusa tóg kakó tĩ ha. Kỹ tóg goj kĀmĩ tĩg kórég nĩ, kóho tigrĩn. Festa ũ pĀtén tóg huri, Israel ag vĀkre jafĀ ti. HĀ kỹ Paulo tóg ag jyvĕn kỹ: ¹⁰ “goj tóg kĀmĩ tĩg kórég tĩ ha, vỹ,” he mũ. “Kỹ ĕg tóg jagĕgtar mũ ha. Kỹ tóg inh mỹ canoa tỹ nĩnunnh mỹ tĩg ha mĕ tĩ, kỹ Ājag tũ vỹ vĀgfor mũ sir, jó ĕg hĕn ri ke mũn kĕgter ke mũ gé,” he tóg, Paulo ti.

¹¹ HĀ ra capitāo tóg canoa tỹ ũ tũn mũn ví mĕg mũ sir. Canoa vóg mũ ví mĕg tóg mũ gé, hĀ kỹ tóg Paulo ví mĕg tũ nĩ sir. ¹² Canoa sag ja ĕn tóg há sĩ nĩ, hĀ kỹ ag tóg tá kusa fĩn pa vĀnh nỹtĩ. HĀ kỹ ũn e ag tóg tá pa sór mũ, ag tỹ cidade tỹ Fenice tá junjun jé, tá kusa fĩn pa jé. Goj vĀso tỹ Creta tá cidade ũ vĕ, canoa sag ja ũ vĕ, Fenice ti. Tá rĀ krĕfĩn tá kĀka vỹ króg he tũ nĩgtĩ. HĀ kỹ ag tóg ra mũ sór mũ sir.

Kóho mág

¹³ HĀ ra kĀka sĩ tóg komĕr hĀ kraug he mũ sir. Kỹ tóg ag mỹ há tĩ. HĀ kỹ ĕg tóg tá pa kỹ Creta fyr ra mũ mũ sir, Creta fyr kakó ra, goj kĀmĩ mũn kỹ. ¹⁴ VĀhĀ kóho jũ tóg canoa kato tĕ mũ sir, ti jiji hĀ vỹ: Nordeste, he mũ. Creta tán kĀtĩ mũ. ¹⁵ HĀ ra ĕg tóg kóho jũ tag kato canoa vóg tỹ hĕ ri ke tũ nĩ, kỹ ĕg tóg ti vóg tovĀnh mũ sir. Kỹ kóho tóg canoa va tĩ mũ. ¹⁶ Kỹ ĕg tóg goj vĀso sĩ to hĀ mũ mũ, ti jyjy hĀ vỹ: Cauda, he mũ. HĀ ra ĕg tóg

canoa sī n̄gn̄n kāmū ja nī, ti se k̄y. Cauda tá ěg tóg canoa mág kri ti fi han sór mū, hã ra ěg tóg to jagãgtar mū, kóho to. ¹⁷ Vãhã ag tóg ti kãtãnfyn mū, canoa vóg tĩ ag. Kar ag tóg canoa mág tógfĩn mū, ti t̄y vãm ke tũ nĩ jé. Hã ra ag tóg r̄ynhr̄yj kam̄eg mū, r̄ynhr̄yj t̄y Sirte he mū ěn, ga t̄y Líbia fyr tá. Hã k̄y ag tóg kur kunũg mū sir. Kur ěn v̄y canoa kri sag tĩ, kãka t̄y ti t̄in jé. Ěn kunũg ag tóg mū sir.

¹⁸ Hã ra ěg tóg kóho jũ to jagãgtar' he mū, k̄y ag tóg t̄y vaj k̄y canoa t̄y r̄ĩg mū ěn kuju vãm mū sir, goj ki, ti kufy v̄enh kãpãm ag tóg mū sir. ¹⁹ T̄y vaj ũn k̄y ěg tóg jagãgtar tãvĩ n̄ytĩ, k̄y ěg tóg vãvãm kãn mū sir, canoa kãki n̄ytĩ ěn, ti tralha ti. Ěg kar tóg ag mré vãvãm mū sir. ²⁰ Kurã t̄y h̄en ri ke ki ěg tóg rã vég tũ (p̄ẽ) nĩ, kr̄ig ke gé. Kóho jũ ěn tóg ěg kato tẽ mū. K̄y tóg ěg m̄y ěg kãgter ha m̄ẽ tĩ. “Ěg h̄yn krenkren ke tũ nĩ ha,” he ěg tóg.

²¹ Hã ra ěg tóg j̄eg tũ (p̄ẽ) ja nĩ, kurã t̄y h̄en ri ke ki. K̄y Paulo tóg ag to t̄ĩg k̄y: “ãjag t̄y inh vĩ kri fĩnh ke v̄ẽ v̄ẽ,” he mū. “Ěg t̄y Creta tá kãpa tũ nĩ ra ěg jagẽgtar tũ n̄inh ke v̄ẽ v̄ẽ, k̄y ãjag t̄y n̄en ũ kren tũ n̄inh ke v̄ẽ v̄ẽ,” he tóg. ²² “Hã ra ãjag fe ti t̄y r̄ynh kemnĩ. Ěg kar v̄y krenkren mū. Canoa hã v̄y tũ' henh mū,” he tóg. ²³ “Kuty tag kã Top̄ẽ t̄y j̄en̄ẽ jafã tóg inh mré vĩ mū. Inh Senhor hã v̄ẽ, ũ t̄y ti j̄en̄ẽg mū

ti, hã v̄y: Top̄ẽ, he mū,” he tóg. ²⁴ “Ti t̄y j̄en̄ẽ jafã tóg inh m̄y: “kam̄eg tũg nĩ, Paulo,” he mū. “Pã'i mág t̄y Imperador ve jé ã tóg ke mū, k̄y Top̄ẽ tóg ã mré mū ag kar vin, ag t̄y ã mré krenkren jé,” he tóg inh m̄y,” he tóg, Paulo ti. ²⁵ “K̄y ãjag fe ti t̄y há' hemnĩ. Top̄ẽ v̄ĩ kri sóg fig mū. Ti t̄y inh m̄y tó mū v̄y ge n̄inh mū,” he tóg, Paulo ti. ²⁶ “Jó ěg t̄y canoa t̄y goj vãso to t̄in há tóg tĩ,” he tóg.

²⁷ Semana régre v̄ẽ sir, ěg t̄y goj kafãn tũ mĩ mū kri, kóho t̄y ěg ran tĩ ki. Goj kafã tũ ěn jiji hã v̄y: Mediterrâneo, he mū. Meio noite ki canoa vóg tĩ ag tóg: “ga h̄yn kakó nĩ ha,” he mū. ²⁸ K̄y ag tóg goj kãmun mū sir. K̄y tóg 36 (ke) metros he mū. Kãnhmar ag tóg kãmun mãn, k̄y tóg 27 (ke) metros he mū sir. ²⁹ K̄y ag tóg pãró kam̄eg mū, ěg t̄y ag m̄y kã ta kenh ha m̄ẽ t̄in k̄y. K̄y ag tóg canoa nér tá ti se jafã t̄y 4 (ke) vin mū. Ferro ũ v̄ẽ, ti se jafã ti. Ti t̄y r̄ynhr̄yj kãkã n̄y k̄y canoa tóg tá kr̄yg he mū. Ti vin k̄y tóg ag t̄y kurã v̄enh há tĩ, canoa vóg tĩ ag. ³⁰ K̄y ag tóg canoa sĩ ěn t̄erem mū, goj ki. Canoa se jafã t̄y ag tóg kãki vin mū, ag t̄y ón k̄y canoa kr̄ĩ tá vin jé. Hã ra ag tóg canoa mág ré k̄y ga ra mū sór mū.

³¹ Hã ra Paulo tóg vég mū. K̄y tóg capitão m̄y, soldado ag m̄y tóg: “ag t̄y pa k̄y ãjag v̄y krenkren ke tũ nĩ,” he mū.

³² K̄y soldado ag tóg vãfe kym mū sir, ag t̄y vãfe t̄y canoa sĩ t̄erem k̄y. K̄y canoa sĩ ěn tóg kut̄ẽ mū sir.

³³ Tỹ vaj ken kỹ Paulo tóg vĕnh kar jyvĕn mũ, ag jĕn jé. Kỹ tóg: “semana régre vĕ (mỹr), ãjag fe von kỹ,” he mũ. “Nén ũ kãmĕg tũ ãjag nỹtĩ (mỹr) ver,” he tóg. ³⁴ “Pão ko ra, ãjag tỹ tar há ki krenkren jé. Ũ vỹ ter ke tũ nĩ, kỹ ũ vỹ kaganh ke tũ nĩ gé,” he tóg, Paulo ti. ³⁵ Ti tỹ tag tó kar kỹ tóg pão mǎg mũ sir. Vĕnh kar rĩnve tóg Topĕ mré vĩ mũ, kỹ tóg kupãn kỹ ko mũ sir.

³⁶ Kỹ vĕnh kar tóg fe tar nỹtĩ sir. Kỹ ag tóg ko mũ gé sir. ³⁷ 276 (ke) ĕg nỹtĩ, canoa mǎg ĕn kãki.

³⁸ Ēg tỹ ko kar kỹ ag tóg goj ki trigo kugiĕg mũ, canoa tỹ kãnhvy' hen jé.

³⁹ Tỹ vaj kỹ ag tóg vég mũ sir, hã ra ag tóg goj vãso ĕn ki kagtĩg nỹtĩ. Kỹ ag tóg tá rỹnhřj vég mũ sir, rĩnhřj ti. Tá kóho tóg há sĩ nĩ. Kỹ ag tóg tag ra canoa tĩn sór mũ. ⁴⁰ Kỹ ag tóg ferro ĕn kykym mũ sir, goj kãki. Kỹ ag tóg canoa vóg jafã kygvãg mũ gé. Canoa krĩ tá ag tóg kur kujén mũ, kóho kato. ⁴¹ Hã kỹ ĕg tóg rỹnhřj ĕn to mũ mũ sir. Kỹ goj régre tóg jagnĕ ki jun nĩ. Kỹ canoa tóg rỹnhřj kãra rã mũ sir. Ti krĩ tóg rĩnhřj krĕm rã mũ, kỹ tóg sir tar mũ sir. Kỹ ti nér tóg kam ke mũ sir, goj jũ kỹ. Kỹ tóg mráj mũ, canoa ti.

⁴² Kỹ soldado ag tóg vĕnh sigse ag kãgtén sór mũ, ag mrogmro kỹ vĕnh pigju tũ nĩn jé, ag krenkren tũ nĩn jé. ⁴³ Hã ra capitão tóg Paulo kren han sór mũ. Kỹ tóg ag mỹ: “ke tũg ra,” he mũ. “Ãjag tỹ tũgnũm há

nĩn kỹ goj kãra ge vĕn inhhã, ãjag tỹ ga ra ge vĕn jé, tũgnũm kỹ,” he tóg. ⁴⁴ “Ãjag tỹ tũgnũm kórég kỹ kan kri nỹmnĩ, canoa mránhráj kri,” he tóg, capitão ti.

Kỹ ag tóg ge mũ sir. Hã kỹ ĕg kar tóg ga tá junjun mũ, krenkren kỹ.

28

Goj vãso tỹ Malta tá

¹ Ēg tỹ ga tá nỹtĩn kỹ ĕg tóg ga jiji mĕg mũ, hã vỹ: Malta, he mu. ² Tá ke ag tóg ĕg jagãgtãn mũ. Kỹ ag tóg pĩn han mũ. Ēg mỹ ag tóg: “kãge jĕg ra,” he mũ, ta kutĕ kỹ, kusa jagy tĩn kỹ. Kanhgág ri ke ag vĕ, tá ke ag.

³ Kỹ Paulo tóg pĩnh tĩ mũ, kỹ tóg pĩ ki nĩn mũ. Hã ra pỹn tóg pĩ kãkã nỹ ja nĩ. Rỹ mĕ kỹ tóg tim ke kỹ Paulo prãg mũ, ti nĩgé ki. ⁴ Kỹ tá ke ag tóg pỹn ĕn vég mũ, ti tỹ ti nĩgé to sa kỹ. Kỹ ag tóg jagnĕ mỹ: “ũ tén tĩ hỹn vĕ,” he mũ. “Goj tán kren, hã ra tóg ã tỹ nén han jan kajãm mũ,” he ag tóg, Paulo to.

⁵ Hã ra Paulo tóg pỹn kãvĕn mũ, pĩ ki tóg tỹ vĕn mũ. Hã ra tóg kaga tũ nĩ, ti nĩgé ti, Topĕ tỹ ti tỹ há' hen kỹ.

⁶ Hã ra ag tóg ti tugnỹm mũ, ti kãnhpar ve jé, ke tũ nĩ kỹ ti ter kỹ kutĕ ve jé. Hã kỹ ag tóg ti vég nỹtĩ, hora tỹ hĕn ri ke ki. Hã ra tóg ke tũ nĩ. Kỹ ag tóg ti to jykren mãn mũ. “Topĕ tũ mỹ vó?” he ag tóg mũ, ón kỹ, Paulo to. Ag mỹ tóg e tĩ, hã kỹ ag tóg ti to: “topĕ hỹn,” he mũ.

⁷ Goj vãso tá ke ĕn ag kãfór vỹ tỹ Públío nĩ. Tá tóg ĩn nĩ, ã

japỹ tá. Ēg tỹ tón nỹtĩ tag tá tóg kakó nĩ, ti ĩn ti. Kỹ tóg ěg mỹ: “kãge jěg ra,” he mũ. Ti mré ěg tóg kurã tãgtũ han mũ.

⁸ Hã ra Públío panh tóg kaga nỹ nĩ. Jãgfa kyvénh han tóg, kỹ tóg to rỹg nỹ nĩ gé. Kỹ Paulo tóg ti venh rã mũ. Kỹ tóg ti to Topě mré vĩ mũ. Ā nĩgé tỹ tóg ti mēg mũ, kỹ tóg há' he mũ sir. ⁹ Ti han kỹ vėnh kagyga kar ag vỹ tá junjun mũ sir, goj vãso ěn tá. Kỹ tóg ag tỹ há' he kãn mũ, Paulo ti.

¹⁰ Kỹ ag tóg ěg ki rĩr há han mũ. Ēg tỹ kar kỹ canoa ũ kãra ge kỹ ag tóg ěg mỹ ěg tỹ nén ve sór mũ kar ěn vin mũ.

Roma ra

¹¹ Kysã tãgtũ tũg kỹ ěg tóg canoa ũ kãra ge mũ sir. Cidade tỹ Alexandre tá ke vė gé, canoa ěn. Tá tóg kusa fĩn rã ja nĩ, Malta tá. Tĩ rá vỹ tỹ ti vėgni kãggrá nĩ, ti retrato ěn ti. On kỹ Romano ag topě ũ vė, ti vėgni kãggrá ti.

¹² Tá pa kỹ ěg tóg mũ kỹ cidade tỹ Siracusa tá krỹg mũ. Kỹ ěg tóg tá kurã tãgtũ tũg mũ. ¹³ Tá pa kỹ ěg tóg cidade tỹ Régio tá junjun mũ. Tỹ vaj kỹ kãka tóg ěg vóg há han mũ. Hã kỹ ěg tóg kurã régre tũg kỹ cidade tỹ Pozuoli tá junjun mũ sir. ¹⁴ Tá ěg tóg Jesus mré ke ag vég mũ, kỹ ag tóg ěg mỹ: “ěg mré semana tũg nĩ ver,” he mũ. Kar kỹ ěg tóg cidade tỹ Roma ra mũ mũ sir. ¹⁵ Roma tá ke ag tóg ěg kãmũ mē ja nĩ, Jesus mré ke ag. Kỹ ag tóg ěg venh kãmũ mũ. Cidade tỹ Ápio jamã he mũ ěn tá ag tóg ěg kato tēgtē mũ, ěmã tỹ

Venda Tãgtũ he mũ ěn tá ke gé. Paulo tỹ ag ve kỹ ti fe tóg mrin ke mũ. Kỹ tóg Topě mỹ vĩ há han mũ. Ti krĩ tóg kãnhvy' he mũ sir.

¹⁶ Ēg tỹ cidade mág tỹ Roma tá junjun kỹ Paulo tóg vyr mỹ nĩ nĩ, vėse ũ ag mré tóg nĩ tũ nĩ. Soldado pir hã tóg ti ki rĩr mũ. Capitão tóg ti mỹ tag to: “hej,” he ja nĩ.

Roma tá

¹⁷ Kurã tãgtũ tũg kỹ Paulo tóg Israel kãfór ag jé prěr mũ. Ag vėnh mãn kỹ tóg ag mỹ: “inh kanhkã,” he mũ. “Se kỹ inh jě, Jerusalém tá, kỹ ag tóg tá fóg tỹ Romano ag mỹ inh fėg, isỹ nén ũ han tũ hã ra, isỹ ěg jykre mranh tũ hã ra, isỹ ěg jóg'jóg tỹ ěg mỹ vėnh jykre nĩm ja ěn mranh tũ hã ra,” he tóg. ¹⁸ “Fóg tỹ Romano ag tóg inh kavãn sór mũ vė, ag tỹ inh ki jēmē kar kỹ. Isỹ nén han ja tũ to sóg ter ke tũ nĩ vė. ¹⁹ Hã ra Israel ag tóg inh kato vĩ, hã kỹ sóg sir pã'i mág tỹ Imperador ve sór mũ, ag tỹ isén tũ nĩ jé. Hã ra sóg ěg povo kavėnh sór tũ nĩ, Imperador jo,” he tóg. ²⁰ “Hã kỹ sóg ajag jé prěr mũ, sỹ ajag ki jēmē jé. Ēg povo tỹ Israel kar vỹ Cristo ve sór mũ. Sỹ Cristo tó hã to sóg se kỹ jě nĩ,” he tóg, Paulo ti.

²¹ Kỹ ag tóg ti mỹ: “ũ tóg ěg mỹ ã to vėnh rán han ja tũ nĩ, Judéia tá,” he mũ ti mỹ, pã'i ag. “Kỹ ěg kanhkã ũ tóg ěg ki jun ja tũ nĩ jé, ti tỹ ěg mỹ ã tỹ nén ũ kórég han mũ ěn tó jé,” he ag tóg. ²² “Hã ra tóg ěg tỹ ã ki jēmėnh há tĩ, ã tỹ nén to jykrén mũ ti. Vėnh jykre tãg tag kato

ag tóg vī tī, vēnh kar ag, hā kǵ tóg ěg tǵ ã ki jēmēnh há tī,” he ag tóg ti mǵ, Israel mág ag.

²³ Kǵ ag tóg ti mǵ kurā nīm mǵ. Kǵ ũn e ag tóg vēnh mǵn mǵ sir, ti tǵ ĩn krēm nī ěn tá. Ag mǵ tóg Topē tǵ tǵ ěg pǵ'i nī kāmén mǵ. Jesus kāmén tóg mǵ, ag tǵ hēn ri ke mǵn ti ki ge jé. Moisés tǵ ag mǵ vēnh jykre nīm ja ěn tó tóg mǵ sir ag mǵ, vǵsǵ Topē vī tó tī ag vī ke gé. Vēnh rá ěn ki tóg ag mǵ Jesus ti ven mǵ sir. Kusā ki ag tóg kāmǵ ja nī, tǵ vēmén nǵtī ki ag tóg kutyg mǵ. ²⁴ Kǵ tóg ũ ag mǵ ki hā tó ti, Paulo tǵ ag mǵ nén tó mǵ ti, kǵ ag tóg kri fig mǵ. Hā ra tóg ũ ag mǵ há tǵ nī. ²⁵ Hā kǵ ag tóg vēnh kǵpugpóv kǵ nǵtī. Kǵ ag tóg mǵ mǵ, Paulo tǵ ag mǵ tag tó kar kǵ, ha mē. Ag mǵ tóg: “Topē kuprīg tóg tó há han ja nī, ti tǵ Topē vī tó tī tǵ Isaías mǵ: ag mǵ tag tó, hen kǵ,” he tóg. ²⁶ “Ěg jóg'jóg ag mǵ tóg tag tó ja nī, hā mē: “povo tag mǵ tag tó, hā mē: mē jé ājag tóg ke mǵ, ón kǵ, hā ra ājag tóg to jykrén ke tǵ nīnh mǵ, hemnī,” he tóg. ²⁷ “Kǵ ag tóg ki kagtīg nǵtīnh mǵ. Povo tag ag vǵ krī tǵ nǵtī, nīgrēg kutu ag tóg nǵtī gé, kanē kyvó ag tóg nǵtī gé, ag tǵ nén ũ ve sór tǵ nǵtīn kǵ, ag tǵ jēmē sór tǵ nǵtīn kǵ, ag tǵ to jykrén sór tǵ nǵtīn kǵ ke gé. Hā kǵ ag tóg inh ki ge sór tǵ nǵtī gé, kǵ sóg ag tǵ há' hēnh ke tǵ nī gé,” he tóg, Isaías ti,” he tóg mǵ, Paulo ti, Israel ag mǵ.

²⁸ “Hā kǵ sóg, ājag mǵ tó mǵ,” he tóg, Paulo ti. “Ājag

tǵ mē jāvānh nǵtīn kǵ fóg ag vǵ mēnh mǵ, kanhgág ag ke gé, Topē tǵ ag krenkren han sór mǵ ti. Kǵ ag tóg ti mǵ: hej, hēnh mǵ,” he tóg, Paulo ti, Israel ag mǵ.

²⁹ Paulo tǵ tag tó kar kǵ Israel ag tóg mǵ mǵ sir, jagnē vī kafān kǵ.

³⁰ Paulo vǵ prǵg régre tǵg mǵ, ã ĩn krēm nīn kǵ. Alugar hen kǵ tóg jē nī, ĩn ěn ti, kǵ tóg kajām mǵ, Paulo ti, ã jānkamy tǵ. Kǵ tóg ũ tǵ ti mré vī sór mǵ mǵ: “kārā ra,” he ti. ³¹ Vēnh kar mǵ tóg Topē tǵ tǵ ěg pǵ'i nī kāmén mǵ sir, fe tar han kǵ. Ěg Senhor tǵ Jesus Cristo kāmén tóg mǵ sir. Ũ tóg ti mǵ: “vī tǵg ra,” he tǵ nī, ti se kǵ nī hā ra.

PAULO TỠ CARTA HAN: ROMA TÁ KE AG MỠ CARTA

¹ Paulo tỡ rá vễ. Isỹ cidade tỡ Roma tá ke ag mỡ rán ken hã vễ.

Tỡ sóg Jesus Cristo camara da nĩ, kỡ tóg inh fễg, isỹ tỡ apóstolo nĩ jé. Hã jé tóg inh jé prêr. Kỡ tóg inh kuprễg gé, isỹ vễnh kar mỡ vễnh vĩ sér kãmén jé, Topễ tỡ ễg mỡ vễnh vĩ jễnê ja ẻn ti. ² Topễ vỡ vẫsỹ ả vĩ tó tĩ ag mỡ: “ha inh kósin kãmé tó,” he ja nĩgtĩ, kỡ ag tóg ti kãmé rán ja nĩgtĩ gé, ag tỡ Topễ vĩ rán kỡ. ³ Topễ kósin ẻn tó ja ag tóg nĩgtĩ, ẻg Senhor tỡ Jesus Cristo ti. Tỡ tóg vẫsỹ pẫ'i mág tỡ Davi kósin nĩ, Jesus ti. Ti jóg'jóg ve hã vễ, Davi ti. ⁴ Ti tỡ tỡ Davi kósin nĩn kỡ tóg tỡ ẻprả ke nĩ, Davi ri ke, hã ra tóg tỡ Topễ kósin nĩ gé, hã kỡ tóg ả ter kar kỡ rĩr mẫn ja nĩ. Topễ tỡ ti rĩn mẫn to ẻg tóg ti tỡ tỡ Topễ kósin nĩn ki kanhró nỹtĩ. Topễ vỡ ti tỡ ửn mág han mỗ gé sir, ẻg Senhor tỡ Jesus tỡ.

⁵ Topễ hã ne isar han', Jesus tigrĩn. Ti hã ne inh fễg', isỹ tỡ apóstolo nĩn jé, isỹ fóg ag kar mỡ ti kãmén jé, kanhgág ag mỡ ke gé, ag tỡ ti ki ge jé, ti vĩ kri fi jé, ti vĩ kri nĩm jé, ti jiji mẽ kỡ. ⁶ Ừ tỡ inh vĩ mẽg mỗ vỡ tỡ ảjag nỹtĩ gé.

Topễ vỡ ảjag kuprễg, hã kỡ ảjag vỡ tỡ Jesus Cristo tũ nỹtĩ. ⁷ Kỡ sóg ảjag mỡ vễnh rá jễnễg mỗ, Topễ tỡ ảjag to há nĩn kỡ. Cidade tỡ Roma tá ảjag

tóg nỹtĩ. Topễ ne ảjag kuprễg', hã kỡ ảjag vỡ tỡ ti tũ nỹtĩ. Hã kỡ sóg ẻg jóg tỡ Topễ mỡ: “ag tar han nĩ, ag mỡ vễnh jykre kusa nĩm nĩ,” he tỡ, Topễ mỡ, ẻg Senhor tỡ Jesus Cristo mỡ ke gé.

Paulo tỡ Roma tá ke ag ve sór

⁸ Ha mẽ, vễnh kar vỡ ảjag tỡ ti ki ge kỡ nỹtĩ tag mẽ huri, kỡ sóg ảjag to Topễ mỡ vĩ há han tỡ, Jesus Cristo tigrĩn. Ti hã mré sóg vẻmẻn tỡ. ⁹ Ti hã mỡ sóg rẫnh rẫj tỡ, to krónh ke vẫnh sóg nĩgtĩ, hã kỡ sóg ti kósin to vẻmẻ sér ẻn tó tỡ. Ti hã mré sóg ảjag jagfỹ vĩ tỡ gé, kỡ tóg ki kanhró nĩ. Kurả kar ki sóg ảjag kãmén tĩgtĩ, ti mỡ. ¹⁰ Isỹ ti mré vẻmẻn kỡ sóg ảjag tó tỡ. Ti mỡ sóg sỡ kejẻn ảjag ve sór mỗ tó tỡ. Ti tỡ kejẻn sỡ ảjag venh ke to há nĩn kỡ tóg inh mỡ: hej, henh ke mỗ. ¹¹ ảjag ve sór tẫvĩ inh nĩgtĩ, sỡ ảjag mỡ Topễ kuprĩg tỡ inh kanhrẫn ja ẻn kãmén jé, ảjag tỡ inh vĩ jẻmẻn kỡ tar nỹtĩ jé. ¹² Kỡ ẻg tóg jagnẻ tar han ke mỗ sir, ẻg tỡ jagnẻ jykre ven kỡ, ảjag tỡ isỹ Jesus ki rẫ kỡ nĩ ven kỡ, isỹ ảjag tỡ ti ki ge kỡ nỹtĩ ven kỡ ke gé.

¹³ Inh kanhkả', inh mỡ tóg ảjag tỡ tag ki kanhró nỹtĩnh há tỡ, ha mẽ: ảjag venh tĩg ke to inh jykren tỡ hẻn ri ke han huri, hã ra tóg inh mỡ ki króm ja tũ nĩ ver. Isỹ ảjag mỡ Topễ vĩ kãmén sór vễ, Roma ki ke ử ag mỡ ke gé, ag kẫmĩ ử tỡ Topễ ki ge jé. Fóg kar mỡ sóg ke tỡ, kỡ tóg inh mỡ sér tĩnh mỗ, sỡ Roma tá tónh ke mũn kỡ ke gé.

¹⁴ Fóg tỹ Grego ag mỹ sóg Topẽ vĩ tó tĩ, fóg kar ag mỹ ke gé, kanhgág ag mỹ ke gé, ù tỹ nén ù ki kanhró ag mỹ, ù tỹ nén ù ki kagtĩg ag mỹ ke gé. Topẽ vĩ inh mỹ: “ha ag mỹ tó,” he ja nĩgtĩ. ¹⁵ Hã kỹ sóg Roma tá ti tó sór mũ gé, Topẽ vĩ sér ên ti.

Topẽ jykre tar

¹⁶ Inh pi(jé) Topẽ vĩ sér tag to mỹ'ăg sór mũ'. Topẽ hã ne tag to êg kren han tĩ', êg tỹ kri fin kỹ. Topẽ jykre tar hã vễ. Judeu ag kren han sór tóg mũ, kar kỹ fóg kar ag ke gé, kanhgág ag ke gé. ¹⁷ Tag hã ki êg tóg Topẽ jykre ki kanhró nỹtĩnh mũ, Topẽ vĩ sér hã ki. Êg tỹ ti ki rã hã kỹ êg tóg ti mỹ kuryj nỹtĩ. Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: “Êg tỹ Topẽ ki rã hã tugnĩn êg tóg ti mỹ kuryj nỹtĩnh ke mũ, kỹ êg rĩnrĩr mản ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ rán ki.

Êprã ke ag jykre pãno

¹⁸ Hã ra Topẽ tóg jũ nĩ gé, kanhkã tá. Û tỹ ti ki êkrég tũ ag to tóg jũ mũ. Topẽ vĩ ag mỹ tỹ nén ù tũ nĩ, hã kỹ ag tóg vễnh jykre kuryj han sór tũ nĩgtĩ. Vễnh vĩ há tỹ ag tóg tũg' he sór tĩ gé, vễnh jykre kórég han sór kỹ. ¹⁹ Topẽ jykre há nỹtĩn hã ki kanhró ag tóg nỹtĩ vễ, ag tỹ ki kanhrãn sór kỹ. Topẽ vĩ êg kar mỹ tag ven tĩ. ²⁰ Êg pi(jé) Topẽ vэг tĩ'. Hã ra tóg nén ù kar han, êg tỹ nén vэг mũ kar. Ên vigve kỹ êg tóg ti jykre mág nĩ ên ki kanhró nĩ sir. “Û tỹ tag han mũ vĩ tỹ ùn mág nĩ,” he jé êg tóg ke mũ. “Ên jykre vĩ tar nĩ, ên

hỹn tóg tũ' henh ke tũ nĩ,” he jé êg tóg ke mũ, êg tỹ Topẽ tỹ nén han ja vigve kỹ. Hã ra ag tóg ki kanhrãn jãvãnh nỹtĩ, hã kỹ Topẽ tóg ag to jũnh ke mũ, hã ra ag tỹ ne tónh ke tóg tũ tĩnh mũ. ²¹ Ti tỹ tỹ Topẽ nĩn ki kanhró ag tóg nỹtĩ vễ, hã ra ag tóg ti to: “Topẽ vễ,” he tũ nĩgtĩ. Ti tỹ tỹ ùn mág nĩ tag tó sór tũ ag tóg nĩgtĩ. Ti mỹ ag: “inh mỹ tóg há tĩ,” he ja tũ nĩgtĩ gé, ti tỹ ag ki rĩr há han mũ ra. Hã kỹ ag tóg ag tỹ krĩ há ra ki kagtĩg nỹtĩ sir, ag krĩ há tóg tũ' he ja nĩgtĩ sir. Nén ù há to jykrén mũ ki kagtĩg ag nỹtĩ ha. ²² “Ki kanhró mág inh nĩ,” he ag tóg tũ, hã ra ag tóg krĩ vễnhmỹ nỹtĩ ha. ²³ Kỹ ag tóg Topẽ pẽ tag jęgja kã, ùn ter vãnh tag jęgja kã ag tóg sir êprã ke kãggrá fęg mũ sir, êprã ke ag kãgter tĩn ra. Sēsĩ kãggrá vin ag ke gé, bicho tỹ fa tỹ 4 ag kãggrá ke gé, pỹn kãggrá ke gé. Tag vĩ ag mỹ tỹ topẽ nỹtĩ sir.

²⁴ Hã kỹ Topẽ tóg ag tovãnh mũ sir. Ag tỹ ăjag tỹ nén to én mũ ên han sór nỹtĩn kỹ tóg ag tovãnh mũ, ag tỹ han jé. Jagnẽ kavénh ag tóg mũ sir. ²⁵ Topẽ vĩ há kri fi vãnh ra ag tóg vễnh ó hã kri nĩm tĩ. Ag tỹ ù tỹ nén ù kar han ja ên to: “Topẽ vễ,” henh ke vễ vễ, hã ra ag tóg ti tỹ nén han ja to: “Topẽ vễ,” he sór mũ, ón kỹ. Û tỹ nén ù kar han mũ hã ne ã pir mỹ tỹ ùn mág nĩ', ti hã mỹ êg tóg vĩ há han ke mũ'. To krónh ke vãnh êg nỹtĩ. Amém.

²⁶ Ag tỹ Topẽ tỹ nén han ja to: “Topẽ vễ,” hen kỹ Topẽ tóg ag togvãnh gé, ag tỹ ăjag

tỹ nén to én mũ ên han jé, êg kavénh tĩ ên ti. Ag prũ fag tỹ ag mré nỹ tũg kỹ fag tóg jag(nê) hã mré ti vênhmỹ han mũ sir, mỹr, ha mẽ. ²⁷ Kỹ fag mén ag tóg ãjag prũ fag mré nỹ továnh kỹ jagnê to én mũ gé sir. Jagnê to én kỹ ag tóg jagnê mré nỹ kỹ ti kórég han mũ gé sir, jagnê kavénh kỹ. Hã kỹ ag tóg ag tỹ Topê továnh to jagãgtar nỹtĩnh mũ. Ti tỹ ag vóg kónãn hã vê.

²⁸ Ve ra ha. Topê ki êkrén jãvánh ag tóg nỹtĩ, ti to é he kỹ. Hã kỹ Topê tóg ag togvánh ja nĩgtĩ gé sir, vênh kato, ag tỹ vênh jykre pãno han sór kỹ. “Ha han, ge kỹ sir,” he ja tóg nĩgtĩ. ²⁹ Vênh jykre pãno tỹ ag fór nỹtĩ ha, ti kórég tãvĩ tỹ. Nén kar to én (ka)mê ag nỹtĩ. Vênh jykre kuryj han vánh ag nỹtĩ. Jagnê tũ to én (ka)mê ag nỹtĩ. Jagnê kãgtén ag tóg tĩ gé. Jagnê vĩ kafãn ag tóg tĩ gé. Jagnê mỹ un'ón ag tóg tĩ gé. Jagnê krĩn kónãn ag tóg tĩ gé. Jagnê to vĩ kónãn ag tóg tĩ gé. ³⁰ Jagnê to un'ón ag tóg tĩ gé. Topê kato tẽ mág ag tóg nỹtĩ. Jagnê vóg kónãn ag tóg tĩ. “Ag kãfór vỹ tỹ inh nĩ,” he ag tóg tĩ, kỹ ag tóg vêso nén ù há tó tĩ, ón kỹ. “Inh hỹn vênh jykre pãno tỹ ne han mũ, ùri?” he ag tóg tĩ, kurã kar ki. ãjag mỹnh fag vĩ han vánh ag tóg nỹtĩ gé, ãjag panh ag vĩ ti. ³¹ Krĩ tũ ag nỹtĩ. Ón kỹ ag tóg jagnê mré nén kar to jykrén tĩ, ãjag tỹ ki króm ke tũ (hã) ra. Jagnê mré há nỹtĩ ki kagtĩg ag nỹtĩ, kỹ ag tóg jagnê jagãgtãn ki kagtĩg nỹtĩ gé. ³² Topê vỹ ù tỹ tag han mũ

to: “kãgter jé ag tóg ke mũ,” he ja nĩgtĩ. Ag tỹ tag ki kanhró nỹtĩ ra ag tóg han mũ sir, kỹ ag tóg ù tỹ tag han mũ to há nỹtĩ gé, mỹr, ha mẽ.

2

Topê tỹ vênh jykre pãno to jũ

¹ Fóg mré kanhgág ag vỹ vênh jykre kórég tag hyn han kãn tĩ, kỹ ag tóg Judeu ag mỹ kórég nỹtĩ. Hã ra Judeu ag vỹ ti kórég han tĩ gé, ag tỹ ón kỹ ag to vĩ mũ ra. “Kórég ag nỹtĩ,” he ag tóg tĩ, hã ra ag tóg fóg jykre kórég ên han tĩ gé, kanhgág jykre kórég ti ke gé. Hã kỹ ag tóg ãjag jykre tugnĩn ti kórég venh ke mũ gé. ² Topê vỹ ù tỹ tag han mũ vóg kónãn ke mũ, ti jykre kuryj nĩn kỹ, Topê ti. Ti tỹ ke há vê. ³ Ûn jykre kórég ag tóg ag mỹ kórég nỹtĩ, Judeu ag mỹ, hã ra ag tóg hã han tĩ gé. Kỹ ag hỹn hẽ ri kenh mũ, Topê tỹ ag vóg kónãn tũ nĩ jé? Ag vóg kónãn jé tóg ke mũ, ha vemnĩ. ⁴ Ver tóg êg to há nĩ, ver tóg êg to fen nĩnh mũ, ver tóg jũ vánh nĩ, Topê ti. Ti tỹ êg tỹ êg jykre kórég továnh ve sór vê, hã kỹ tóg ver êg to há tãvĩ nĩ. Hã ra tóg ag mỹ tỹ nén ù tũ nĩ ve nĩ, Topê tỹ êg to fen nĩnh ke mũ ti. ⁵ Kutu ag nỹtĩ, vênh jykre pãno továnh jãvánh ag nỹtĩ, hã kỹ Topê tỹ ag to jũ tóg komêr hã mág rã nĩ. Kejên tóg Topê tỹ vênh kar jykre venh ke kurã pétêm ke mũ sir. Kỹ ag tóg venh ke mũ, Topê tỹ ag vóg kónãn ke ti, kỹ vênh kar vỹ ti jykre kuryj venh ke mũ, ti tỹ êg mỹ ki hã tó mũ ti. ⁶ Ti hã

ne ěg mŷ nŷm ke mŷ', ěg tŷ nén hyn han ja ěn kaja ti. ⁷ Ěn kã tóg ěg mŷ ěg rŷr krŷg ja tŷ ven ke mŷ, ŷn jykre kuryj ag mŷ. Ěg tŷ ti jykre há to tar nŷtŷn kŷ tóg ěg mŷ ěg rŷr krŷg ja tŷ ven ke mŷ, ěg tŷ tá tŷ ŷn mág nŷtŷ sór kŷ, ěg tŷ Topě hã tŷ ěg mŷ vŷ há han ke ve sór kŷ, ěg tŷ ěg rŷr krŷg ja tŷ ve sór kŷ. Kŷ tóg ěg mŷ ven ke mŷ. ⁸ Hã ra tóg ŷ vóg kónãn ke mŷ gé. Ű tóg ãjag tŷ nén han sór mŷ ěn hã han tŷ. Věnh vŷ há kri fi vãnh ag nŷtŷ, ag tŷ věnh jykre pãno hyn han sór kŷ. Hã kŷ tóg ag vóg kónãn ke mŷ. ⁹ Ű tŷ věnh jykre pãno han mŷ kar vŷ kaně junjur ke mŷ, jagtar jagy hyn han kŷ. Ag tŷ tŷ Judeu nŷtŷ ra ag tóg jagãgtar ke mŷ, kar kŷ fóg kar ag ke gé, kanhgág ag ke gé. ¹⁰ Ű tŷ věnh jykre kuryj han mŷ tŷ tóg ŷn mág hyn han ke mŷ hã ra, to tóg vŷ há han ke mŷ, ěg mŷ tóg věnh jykre kusa nŷm ke mŷ, ěg tŷ tŷ Judeu nŷtŷ ra, kar kŷ fóg ag mŷ ke gé, kanhgág ag mŷ ke gé.

¹¹ Ha vé, Topě mŷ ti tŷ nén ŷ tŷ nŷ, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag. Ti mŷ ěg tóg tŷ ŷn pir nŷtŷ. ¹² Ű ag tóg Topě vŷ mē ja tŷ nŷtŷ. Kŷ ag tóg ti kórég kar hyn han mŷ sir. Kŷ ag tóg nŷgme ki vár ke mŷ sir, inferno ki, ag jykre kórég to. Ag jãvo Judeu ag vŷ Topě vŷ mē ja nŷgtŷ. Hã ra ag tóg ti kórég han tŷ gé. Kŷ Topě tóg ag vóg kónãn ke mŷ gé sir. “Isŷ ãjag mŷ nén tó ja ěn han ja tŷ ãjag nŷtŷ,” he jé tóg ke mŷ. ¹³ Ha vé, ěg tŷ Topě vŷ

mēg mŷ ra han tŷ nŷn kŷ ěg Topě mŷ há tŷ nŷtŷ. Ěg tŷ ti vŷ ki króm kŷ ěg tóg ti mŷ kuryj nŷtŷ. ¹⁴ Fóg ag mré kanhgág ag vŷ Topě vŷ mē ja tŷ nŷ ver, ŷ tŷ Judeu jykre han tŷ kar ag. Ge ra věnh jykre há tóg ag mŷ sér tŷ, ag tŷ Topě vŷ mē ja tŷ (hã) ra. Kŷ ag tŷ věnh jykre há han sór mŷ tag vŷ ag mŷ ag tŷ ki króm han jafã nŷ. ¹⁵ Topě tŷ nén tó ja ěn vŷ ag kãkã nŷ, hã kŷ ag tóg han sór mŷ, ag tŷ mē ja tŷ ra. Hã kŷ tóg ag mŷ sér tŷ, ag tŷ nén ŷ há han kŷ. Jãvo tóg ag mŷ e tŷ, ag tŷ ti kórég han kŷ. Ag tŷ Topě vŷ mē ja tŷ ra ag tóg věnh jykre há ki kanhró nŷtŷ. ¹⁶ Kejěn Topě tóg Jesus Cristo mŷ: “ag jykre ve kãn nŷ,” henh ke mŷ, ti kurã ěn kã. Kŷ věnh kar jykre vŷ věnh ven ke mŷ, ag jykre kórég mré hã, ag tŷ věnh kar vatãnh tá nén han ja ti. Tag hã tó sóg tŷ, sŷ věnh kar mŷ ti vŷ sér kãmén kŷ.

Judeu ag tŷ Topě vŷ mranh ja

¹⁷ Ha vé, Judeu ag mŷ tóg sér tŷ, ag tŷ tŷ Judeu nŷtŷn kŷ. “Topě ne ěg jyvěn ja nŷgtŷ”, kŷ ěg nŷgme ki vár ke tŷ nŷ,” he ag tóg tŷ. “Topě to ěg há nŷtŷ,” he ag tóg tŷ gé. ¹⁸ Ti tŷ ěg ki nén ve sór mŷ ki kanhró ag tóg nŷtŷ. Ti vŷ ki tóg rán kŷ nŷ, hã kŷ ag tóg ěn ve kŷ věnh jykre kuryj ki kanhró nŷtŷ. ¹⁹ “Ki kanhró ěg nŷtŷ,” he ag tóg tŷ, hã kŷ ag tóg ŷ tŷ ki kagtŷg ag mŷ tó tŷ, Judeu ag, ag tŷ ag mŷ ŷn kyvó ag ri ke nŷtŷn kŷ. Kuty mŷ ag tóg mŷgtŷ, kŷ ag tóg ag mŷ jěngrě han sór tŷ, ag

mỹ Topê vĩ tó kỹ. ²⁰ Ũ tỹ ki kagtĩg ag kanhrãn ag tóg tĩ, gĩr ag ke gé. “Topê vĩ vĩ há nĩ, vãnh jykre há vễ, ki hã tóg tó tĩ, hã to ẽg Topê ki kanhrãn tĩ,” he ag tóg tĩ. ²¹ Ón kỹ ag tóg ũ ag kanhrãn tĩ, ãjag tỹ ki kagtĩg nỹtĩ (hã) ra. Ũ mỹ ag tóg: “nén ũ péju(g) tũg nĩ,” he tĩ. Hã ra ag tóg ũ tũ péju(g) tĩ. ²² Ón kỹ ag tóg: “ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, ã mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he tĩ. Hã ra ag tóg fag mré nỹgnỹ tĩ. Ón kỹ ag tóg vãnh kãggrá tỹ topê to: “Topê pijé’,” he tĩ. Hã ra ag tóg vãnh kãggrá ag jo ĩn krêm ag tũ péju(g) tĩ. ²³ “Topê vĩ ẽg jyvẽn ja nĩgtĩ,” he ag tóg tĩ. Hã ra ag tóg ti vĩ mranh tĩ. Topê kavénh ag tóg tĩ. ²⁴ Hã kỹ tag tóg rãn kỹ nĩ, Judeu ag to, Topê vĩ rãn ki, ha mẽ: “ãjag jykre kórég ve kỹ fóg ag mré kanhgág ag vĩ Topê jykre to: kórég ti hỹn nĩ,” he tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Judeu ag to, Topê vĩ rãn ki.

²⁵ Há ti nĩ, ẽg tỹ tỹ Judeu nỹtĩ ti, ẽg tỹ Topê vĩ ki króm kỹ. Ẽg tỹ hã ra ti vĩ mranh kỹ tóg ẽg mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ, ẽg tỹ tỹ Judeu nỹtĩ ra. Fóg ri ke vĩ tỹ ẽg nỹtĩ, kanhgág ri ke, ẽg tỹ ti vĩ mranh kỹ. ²⁶ Kejẽn fóg ũ tóg sir Topê vĩ ki króm mũ sir, kanhgág ũ hẽn ri ke mũn. Kỹ tóg Topê mỹ tỹ Judeu ri ke nĩ sir, ti tỹ Topê vĩ ki króm to. ²⁷ Hã kỹ fóg ag mré kanhgág ag vĩ Judeu ag jykre kórég tónh ke mũ, ha vemnĩ, ag tỹ Topê vĩ ki króm kỹ. Topê vĩ mranh ag tóg tĩ, ag tỹ tỹ Judeu nỹtĩ ra, ag tỹ Topê vĩ rá vég nỹtĩ ra. Hã tó jé ag tóg ke

mũ, fóg ag, kanhgág ag ke gé. ²⁸⁻²⁹ Ón kỹ ag tóg tỹ Judeu nỹtĩ, ag pi(jé) tỹ Topê tũ pẽ nỹtĩ'. Ón kỹ ag gré junun fár vĩ kym kỹ nĩ, Topê tỹ ag mỹ: “kym ra,” he ja nĩn kỹ. Kỹ ag tóg tag tugnĩn jagnẽ mỹ: “Topê tũ vĩ tỹ ẽg nỹtĩ,” he tĩ. Hã ra ag pi(jé) tag tugrĩn tỹ Topê tũ nỹtĩ'. Topê tũ ag vĩ ãjag fe tỹ ti ki rá tĩ, kỹ ag jykre hã ne kym kỹ nĩ ri ke nĩ'. Ag tỹ vãnh jykre kórég tovãnh to ken hã vễ. Topê kuprĩg ne ẽg jykre há han tĩ', kỹ Topê tóg ẽg mỹ vĩ há han tĩ gé sir, ẽg jykre há nỹtĩn kỹ. Ti pi(jé) ẽprã ke ri ke ón kỹ vĩ há han tĩ', ti ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ. Ẽg hã vĩ tỹ Topê tũ pẽ nỹtĩ'.

3

¹ Kỹ Judeu ag hỹn inh mỹ: “kỹn mỹ há tũ nĩ, ẽg tỹ tỹ Judeu ag krẽ nỹtĩn kỹ?” he sór mũ. “Ẽg gré junun fár kym kỹ nĩn kỹn mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ?” he sór ag hỹn mũ. ² Vó, há távĩ ti nĩ gé. Ẽg hã mỹ tóg ã vĩ ti tó ja nĩgtĩ, Topê ti, ẽg tỹ tỹ Judeu krẽ nỹtĩn kỹ. ³ Ẽg kãmĩ ũ tóg ti vĩ kri fig tũ nĩgtĩ. Hã ra Topê pi(jé) ag tugrĩn ã tỹ nén tó ja ẽn han ke tũ nĩ', ag tỹ ti vĩ ki króm tũ ra tóg ã vĩ ki króm tĩ, Topê ti, ag jãvo. ⁴ Ti tỹ ẽg mỹ tó ja ẽn han ti tĩ, ón vãnh ti nĩgtĩ. Ẽprã ke ag ne un'ón tĩ', hã ra tóg ón ke tũ pẽ nĩ, Topê ti. Hã kỹ tag tóg rãn kỹ nĩ, Topê vĩ rãn ki, hã vĩ: “vãnh kar vĩ venh ke mũ, ã tỹ ã vĩ han ti ti,” he mũ. “Ũ tỹ ã jykre tugnỹm kỹ tóg venh ke mũ sir, ã tỹ ki hã tó tũ ti,” he ja

tóg nĩ, Topě to, Topě vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã ra tóg ge nĩ.

⁵ Kỹ Judeu ag hỹn ón kỹ inh mỹ: “kỹn hỹn há nĩ, ěg jykre pãno ti,” he sór mũ. “Věnh kar vỹ ěg jykre pãno ve kỹ Topě jykre kuryj nĩ ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ ěg jãvo věnh jykre pãno to há tũ nĩn kỹ. Hã kỹ ěg jykre pãno tag vỹ tỹ nén ũ há nĩ. Hã ra tóg to ěg vóg kónãn sór mũ, ěg jykre pãno to, ti tỹ tỹ nén ũ há nĩ ra. Tag tugnĩn tóg jykre pãno nĩ ve nĩ, Topě ti,” he sór ag hỹn mũ, Judeu ũ ag. Ěprã ke ag vỹ ón kỹ vỹ tỹ ge han tĩ. ⁶ Hã ra tóg há tũ nĩ, ag vỹ tag ti. Topě jykre hã ne kuryj nĩ'. Ti jykre há nĩn kỹ tóg ěprã ke jykre to: “há tũ ti nĩ,” henh ke mũ. Jykre kuryj ti nĩ inhhã.

⁷ Hã ra Judeu ũ ag tóg ón kỹ: “věnhmỹ ěg ki króm kỹ nỹtĩ vỹ,” he tĩ gé. “Ěg ón tigrĩn Topě tỹ tỹ ũn mág nĩ tag vỹ věnh ven mũ, ti ón vãnũ vỹ věnh ven mũ ěg jãvo. Há ti nĩ, tag ti. Hã kỹ ti tỹ ěg ón mũ tag to: “inh vỹ mranh ja ãjag tóg nĩgtĩ,” hen kỹ tóg věnhmỹn kỹ tó mũ, Topě ti,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. ⁸ “Ti kórég han jé ěg tóg ke mũ, Topě tỹ ěg jykre kórég tỹ nén ũ há han jé,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. Kỹ ag tóg iso ón kỹ: “tag tó ti tĩ, Paulo ti,” he tĩ gé. Ũ tỹ tag tó mũ ag vóg kónãn jé tóg ke mũ, Topě ti, ag ón mũ tag to, ti jykre kuryj nĩn kỹ, ha vemnĩ.

Ěg kar tỹ Topě vỹ mranh kãn

⁹ Kỹ isỹ Judeu ag to ne tó nẽ? Ěg mỹ fóg ag kãfór nỹtĩ, ěg tỹ tỹ Judeu nỹtĩn kỹ? Vó, ag kãfór

tũ ěg nỹtĩ. Topě vỹ mranh kãn ěg mỹr, Judeu, fóg, kanhgág, ěg kar mỹr. Tag tó inh huri. Hã ra tóg ge nĩ. ¹⁰ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ gé, ha mẽ: “ũn jykre kuryj vỹ tũ tĩ, ũn jykre kuryj venh ke tũ pẽ ěg nĩgtĩ. ¹¹ Věnh jykre há han ki kagtĩg kar ěg nỹtĩ, ũ tỹ Topě jykre han sór mũ vỹ tũ tĩ. ¹² Ěg kar vỹ Topě japry, Topě jamĩn tovãnũ kãn kỹ nỹtĩ. Jykre kórég kar ěg nỹtĩ. Věnh jykre kuryj han vãnũ ěg nỹtĩ. Ũn jykre há venh ke tũ pẽ ěg nĩ. ¹³ Un'ón (ka)mě kar ěg nỹtĩ, jagně to. Ěg tỹ vẽser to nón kỹ vẽser ger tóg kãkutě tĩ. Ěg ón vỹ vẽser ger tag ri ke nĩ. Jagně mỹ ěg tóg un'ón tĩ gé. Ěg vỹ jũ tỹ ěg tóg jagně kãgtén ri ke han tĩ gé, kỹ tóg pỹn veneno ri ke nĩ, ěg vỹ jũ ti. ¹⁴ Věnh vỹ jũ tỹ ěg fór nỹtĩ, kỹ ěg tóg věnh kar mỹ vỹ kónãn tĩ. ¹⁵ Jagně kãgtén (ka)mě ěg nỹtĩ, tag hã tóg ěg mỹ sér tĩ. ¹⁶ Ěg tỹ hěn mĩ mũ kỹ ěg tóg nén ũ kar kókég tĩ, hã kỹ ěg mré ke fag vỹ jagtar nỹtĩ, ěg to. ¹⁷ Ěg pi(jé) věnh jykre kusa ve sór tĩ'. ¹⁸ Topě kaměg sór vãnũ ěg nỹtĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã ra tóg ge nĩ.

¹⁹ Hã ra ěg kar vỹ tag ki kanhró nỹtĩ, ha mẽ. Ěg hã mỹ ti rán kỹ nĩ, Topě vỹ ti, ěg tỹ ki króm jé. Hã ra ěg tóg mranh kãn. Kỹ Topě tỹ ěg mỹ: “ti kórég han ã,” he mũ ra tóg ěg tỹ ti mỹ ne tónh ke tóg tũ tĩ, ěg kar ti. Hã jé tóg ěg mỹ ã vỹ jěně ja nĩgtĩ, ěg tỹ to ěg kórég nĩ tag ki kanhrãn jé. ²⁰ Topě

vĩ ki króm kãn ja tũ ãg tóg nýtĩ, hã kÿ ãg kuryj tũ nýtĩ, Topẽ mÿ. Hã kÿ ãg tÿ Topẽ tÿ vãsÿ ãg jyvẽn ja ãn mẽg mũ ra ãg tóg Topẽ vĩ mranh ki kanhrãn mũ, ti tÿ ãg mÿ: “tag han tũg ra,” hen kÿ. Ge ta ãg tóg mranh tĩ.

Topẽ tÿ ãg kren han sór

21-22 Vãhã Topẽ jykre kuryj tóg vẽn ven ja nĩgtĩ. Ti hã ne ãg mÿ vẽn pãte fón mũ sir', inhhã', ãg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ, ãg tÿ ti tÿ ãg jyvẽn ja ãn mranh ja (hã) ra. Ti jykre kuryj hã vẽn. Vãsÿ tóg tó ja nĩ, Topẽ ti, ti tÿ tag han ke ti. A jykre si ki tóg tó ja nĩ, kÿ ti vĩ tó tĩ ag, profeta ãn ag tóg tó ja nĩgtĩ gé, ti jykre tãg ke ti. U tÿ ti ki ge kÿ nýtĩ kar mÿ tóg vẽn pãte fón tĩ. Kÿ ãg kar tóg jagnẽ ri ke nýtĩ ha, ãg tÿ ti ki ge kÿ. 23 Topẽ vĩ mranh kãn ãg, vẽn jykre kuryj han tũ ãg nýtĩ, Topẽ jykre kuryj tag han ki kagtũg ãg nýtĩ. 24 Hã ra tóg ãg jagãgtãn kÿ ãg mÿ vẽn pãte fón sór mũ. Fagrĩnh mÿ ke vẽn, kajãm ke tũ ãg tóg nĩ. Jesus Cristo tugnĩn tóg ãg kren han sór mũ. 25 Topẽ ne Jesus fẽg', ti hã tÿ ãg tÿ Topẽ vĩ mranh tÿ tũg' hen jé, ti ter kÿ ti kyvẽn tÿ ãg jagfÿ ti ki kãkutẽ kÿ. Kÿ ãg tóg ti ki rã kÿ há nýtĩ sir, Topẽ jykre kuryj hã vẽn sir. Jesus to ãg ki kanhrãn mũ, vẽn jykre kuryj ti. Hã kÿ Topẽ tóg ãg tÿ vãsÿ ti vĩ mranh ja ãn to tóg ãg vóg ja tũ nĩ ver, ãg to fen kÿ, 26 ti tÿ ùri ãg mÿ ã jykre tãg ven sór kÿ. Topẽ vÿ kuryj nĩ. Ti tÿ ãg

mÿ vẽn pãte fón kÿ ãg ti mÿ kugryj nýtĩ sir, ãg tÿ Jesus ki gen kÿ. Topẽ jykre kuryj hã vẽn sir.

27 Kÿ Judeu ag hÿn inh mÿ: “kÿ ãg mÿ Topẽ mÿ há tũ nýtĩ, ãg tÿ ti vĩ ki króm sór mũ ra?” he sór mũ. Hÿ, hã vẽn. Kórég ãg nýtĩ, hã kÿ ãg tóg ti vĩ ki króm sór mũ ra mranh tĩ. ãg tÿ ti ki ge kÿ tóg ãg mÿ vẽn pãte fón tĩ, kÿ ãg há nýtĩ. 28 Tag ki kanhró ãg nýtĩ, ha mẽ. ãg tÿ Topẽ jykre si ãn han sór mũ ra ãg jykre pãno vÿ ãg kãkã nĩ nĩ. ãg tÿ Jesus ki gen hã kÿ tóg ãg mÿ vẽn pãte fón ke mũ hã ra. 29 Topẽ pi(jé) Judeu ag tãvĩ vég nĩ nĩ'. Fóg ag vég ti nĩ gé, kanhgág ag ke gé. 30 Pir ti nĩ, Topẽ ti. Hã kÿ tóg ù tÿ ti ki ge mũ ag mÿ vẽn pãte fón tĩ, Judeu ag mré hã, fóg ag mÿ ke gé, kanhgág ag mÿ ke gé. ãg tÿ ti ki ge to tóg ãg mÿ vẽn pãte fón tĩ, ãg kar mÿ.

31 Kÿ ãg mÿ ti ki ge kÿ (ãg mÿ) Topẽ tÿ vãsÿ ãg mÿ vẽn jykre nĩm ja ãn tÿ tũg' he tĩ, Topẽ tÿ Judeu ag jyvẽn ja ãn ti? Vó. Vãhã ãg ki króm há han ki kanhró nýtĩ, Topẽ tÿ ãg mÿ vẽn jykre nĩm ja ãn ki.

4

Topẽ tÿ Abraão mÿ vẽn pãte fón

1 Kÿ Judeu ag hÿn inh mÿ: “ãg jóg'jóg ve pẽ tÿ Abraão hÿn hẽ ri ke tĩ?” he sór mũ. 2-3 “Nén ù há kar han ti tĩ, Abraão ti, hã tugrĩn tóg tÿ Topẽ mÿ ùn há nĩ,” he sór ag hÿn mũ, Judeu ag. Vó, hã tũ vẽn. Ti ki rã tugnĩn ke vẽn. Hã

kỹ tag vỹ ti to rán kỹ nĩ, ha mẽ: “Abraão vỹ Topê ki rã, hã kỹ tóg tỹ Topê mỹ ùn há nĩ, ti tỹ ti ki rã tugrĩn,” he tóg mũ, Topê vĩ rán ki. Ti tỹ nén ù há han tugnĩn Topê mỹ tỹ ùn há nĩ ra tóg vêso: “tỹ sóg ùn há nĩ, ag kar kãfór,” henh ke mũ vễ, vễsỹ ùn há han sór kỹ. Hã ra ãg vễsỹ ùn há han ki kagtĩg nỹtĩ.

⁴ Hã vé, ãg rãnrhãj to ãg tóg ãg rãnrhãj kaja vég tĩ. Fagrĩnh mỹ ke tũ vễ, ãg rãnrhãj kaja ti.

⁵ Topê jykre vỹ ge tũ nĩgtĩ. ãg tỹ ti ki ge kỹ ãg tóg ti mỹ tỹ, ùn há nỹtĩ. ãg tỹ ti ki ge tugrĩn tóg ãg mỹ vễnh pãte fón tĩ, ãg tỹ ti vĩ mranh ja ti. ãg rãnrhãj pijé'. Topê tỹ nén han mũn hã vễ.

⁶ Hã kỹ vãsỹ ãg pã'i tỹ Davi tóg tó ja nĩgtĩ gé. ù tỹ nén ù kórég han tĩ ãn to tóg vĩ há han ja nĩ, Davi ti. Topê vỹ ãg mỹ vễnh pãte fón tĩ, ãg tỹ ti vĩ mranh ja ti. Topê tỹ ùn mỹ vễnh pãte fón ja ãn to Davi tóg tag tó ja nĩgtĩ, ha mẽ: ⁷ “Topê vỹ ãg ve há han ke mũ, hã kỹ tóg ãg mỹ ãg tỹ ti vĩ mranh ja ãn tỹ vễnh pãte fón tĩ. Kỹ ãg ve mãn ke tũ nĩ ha, ãg jykre pãno ja ãn ti, ti tỹ vễnh pãte fón kỹ nĩn kỹ. ⁸ Topê vỹ ãg ve há han ke mũ, hã kỹ tóg ãg mỹ ãg tỹ ti vĩ mranh ja ãn kaja kórég ãn ven ke tũ pẽ nĩ,” he ja tóg nĩgtĩ, Davi ti.

⁹ Kỹ Judeu ag hỹn inh mỹ: “Davi hỹn ù tỹ hẽ to tag tó ja nĩgtĩ?” he sór mũ. “Judeu jykre han mũ ag to ke mỹ vó, ag jykre han tũ ag to ke mỹ vó?” he sór ag hỹn mũ. ãg kar to ke vễ. Hã vễ, Abraão

to sóg: “ti tỹ Topê ki rã tugrĩn tóg tỹ Topê mỹ ùn há nĩ,” he ja nĩ. ¹⁰ Kỹ ti jykre tỹ Topê mỹ kurjy nĩ ãn kã ti mỹ Judeu ag jykre han kỹ tĩ nĩ', Abraão ti? Vó, ãn kã ti ãg jykre han tũ nĩ ver. ãn kã ti ã gré junun fár kym ja tũ nĩ ver. ¹¹ Topê vỹ ti mỹ vễnh pãte fón, ti tỹ ti ki rã tugnĩn, ti tỹ ver Israel ag jykre ki kagtĩg nĩn kã. Ti mỹ vễnh pãte fón kar kỹ Topê tóg ti mỹ ãg jykre tag nĩm ja nĩ, ti tỹ ã gré junun fár kym jé sir, vễnh kar tỹ ti jykre há nĩ ki kanhrãn jé. Hã kỹ tóg tỹ ù tỹ Topê ki ge mũ kar jóg nĩ sir, Abraão ti, ag tỹ Judeu ag jykre han tũ ra, ag tỹ ãjag fár kym tũ ra ke gé. Topê ki ge kỹ ãg tóg Topê mỹ tỹ ùn há nỹtĩ, Abraão ri ke. ¹² Kỹ tóg tỹ Judeu jykre han mũ ag jóg'jóg ve pẽ nĩ gé sir, Abraão ti, ag tỹ ti mré Topê ki ge kỹ. Judeu jykre han to hã tóg Topê ki rã, ãg jóg tỹ Abraão ti. Kỹ ãg tỹ Topê ki ge kỹ tóg tỹ ãg jóg pẽ nĩ gé sir, ãg tỹ tỹ Judeu krẽ nỹtĩ ra Topê ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. ¹³ Topê vỹ Abraão mỹ: “ã krẽ vỹ ga kar mĩ mũnh mũ, kỹ tóg tỹ ag tũ kar nĩnh mũ,” he ja nĩgtĩ. Ti tỹ Topê vĩ kri fi tugrĩn tóg ti mỹ tag tó. Vễnh jykre si ki króm tugnĩn ke pijé'. Ti tỹ Topê ki rã kỹ tóg ti mỹ tỹ ùn há nĩ, hã kỹ Topê tóg ti mỹ tag tó ja nĩ.

Topê tỹ ù tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag to há

¹⁴⁻¹⁵ Ha vé, ãg tỹ Topê tỹ vãsỹ ãg mỹ vễnh jykre nĩm ja ãn han sór mũ ra ãg tóg mranh tĩ, kỹ Topê tóg ãg vóg kónãn ke

mũ vê sir. Hã kÿ ãg tóg ti tÿ ãg mÿ nén ù há tó ja ãn venh ke tũ pẽ nĩ vê sir. ãg vóg kónãn jé tóg ke mũ vê sir, kÿ tóg ãg mÿ nén ù há nĩm ke tũ nĩ vê sir. Kÿ tóg ãg mÿ: “ha inh ki rã,” henh ke tũ nĩ vê gé. Topẽ tÿ ãg vóg kónãn ke mũ hã ne kã nĩ vê', ti vĩ mranh tugrĩn. ¹⁶ Hã ra tóg ãg mÿ: “ha inh ki rã, sÿ ãjag mÿ nén ù há ãn han jé, ãjag tÿ inh ki ge tugrĩn,” he ja nĩgtĩ. Ti tÿ ãg jagãgtãn hã vê. Topẽ tóg Abraão krẽ kar ag mÿ vin sór mũ, ã tÿ nén tó ja ãn. Ti pi(jé) Judeu jykre han mũ ag tâvĩ mÿ vin sór mũ'. Û tÿ Abraão ri ke Topẽ ki ge mũ ag mÿ tóg vin sór mũ gé, Topẽ ti. ãg kar jóg'jóg ve vÿ tÿ ti nĩ, Abraão ti. ¹⁷⁻¹⁸ Topẽ hã ne ti mÿ: “ã krẽ tÿ sóg povo e hyn han ke mũ,” he ja nĩ', hã kÿ tóg tÿ ãg kar jóg'jóg ve pẽ nĩ. Rán kÿ ti nĩ, Topẽ vĩ rán ki. Kÿ tóg ti vĩ tag kri fi ja nĩgtĩ, Abraão ti, ã tÿ gĩr ve vãn h nĩ ra, ti kófa nĩn kÿ. Ûn ter mũ ag rĩnrĩr mãn han ki kanhró tóg nĩ, Topẽ ti. Kÿ tóg nén kar han ki kanhró nĩgtĩ gé. Nén ù tóg tũ tĩ ver, hã ra Topẽ tóg nén ù kar han tĩ, ã vĩ tÿ. Hã kÿ tóg Abraão mÿ ti kósin ke tó ja nĩgtĩ gé. Kÿ Abraão tóg ti vĩ kri fi ja nĩgtĩ. Ver tóg kósin ja tũ nĩ, ã kófa nĩ ra, hã ra tóg Topẽ vĩ kri fi ja nĩgtĩ, Topẽ tÿ ti mÿ: “ã krẽ tÿ sóg povo e hyn han ke mũ,” he ja tag to. ¹⁹⁻²⁰ Topẽ tÿ ti mÿ tag tó kÿ tóg 100 (ke) anos pêtẽm, Abraão ti. Si há ti nĩ ja nĩgtĩ, ti prũ tÿ Sara fi ke gé. Gĩr han vãn h fag nÿtĩ, ãn kã. ãn hã kã Topẽ tóg ti mÿ ti krẽ e hyn han

ke tó ja nĩgtĩ. Kÿ tóg ti vĩ kri fi ja nĩgtĩ, to krónh ke tũ ja tóg nĩgtĩ. “Hÿ mÿ vÿ?” he ja tũ ti nĩgtĩ, Topẽ vĩ tag to. Ti vĩ kri fi kÿ tóg Topẽ to: “ũn mág vÿ tÿ ti nĩ,” he ja nĩgtĩ. ²¹ “Topẽ vÿ ã tÿ nén tó ja han ki kanhró nĩ,” he ja ti nĩ, Abraão ti, to krónh ke tũ nĩn kÿ. ²² Tag hã tugnĩn tóg Topẽ mÿ tÿ ùn há nĩ, ti tÿ ã fe tÿ ti ki rãn kÿ.

²³ Topẽ vĩ tó tĩ ù tóg Abraão to rán ja nĩ, Topẽ vĩ rán ki, ti tÿ Topẽ mÿ tÿ ùn há nĩ ti. ²⁴ Hã ra tóg ãg to rán ja nĩ gé. Topẽ mÿ ãg tóg tÿ ùn há nÿtĩnh ke mũ gé, Abraão ri ke, ãg tÿ ti ki ge kÿ. Hã kÿ tóg ãg Senhor tÿ Jesus rĩn mãn ja nĩgtĩ, ti ter ja tá. ²⁵ ãg jagfy tóg ter ja nĩ, Jesus ti, ti tÿ ãg tÿ Topẽ vĩ mranh tÿ tũg' he jé. Hã jé Topẽ tóg ti fãg ja nĩ. Kÿ tóg ti rĩn mãn ja nĩ gé, ti tÿ ãg mÿ vãn h pãte fón jé, ãg tÿ ti vĩ mranh ja ti.

5

Topẽ tÿ ãg to jũ mãn ke tũ

¹ Kÿ tóg ãg mÿ vãn h pãte fón mũ sir, ãg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. Kÿ ãg tóg jatun mÿ nÿtĩ, Topẽ tÿ ãg to jũ mãn tũ nĩn kÿ, ãg Senhor tÿ Jesus Cristo tugrĩn. ² Ti hã tugnĩn Topẽ tóg ãg jagãgtãn tĩ. Tag tugrĩn ãg tar nÿtĩ sir. Kÿ tóg ãg mÿ sér tĩ gé. Topẽ vÿ ãg tÿ ùn mág han ke mũ, ti tÿ tÿ ùn mág nĩ ãn ri ke han jé tóg ke mũ, kÿ tóg ãg mÿ sér tĩnh mũ sir. ³ Ver ãg tóg ti jagy vég tĩ, tag ki. Hã ra tóg ãg mÿ sér tĩ gé, ãg tÿ ti jagy vég mũ ra. ãg tÿ ti jagy vég mũ tag ne ãg tar

han ke mũ', komēr hã. ⁴ Ēg tar nýtĩn kŷ ěg ti tovãnh sór tũ nĩ ki kanhró nýtĩ sir. Ēg tŷ ti tovãnh sór tũ nýtĩn kŷ ěg tóg Topě tŷ ěg mŷ nén tó ja kar venh ke mũ, ti tŷ ěg mŷ nén ũ há ven ke ěn ti, tá. ⁵ Ēg pi(jé) venh ke tũ nĩ', Topě tŷ nén tó ja ěn ti. Ēg mŷ tóg ã kuprĩg jĕnĕ huri, ti tŷ tŷ ěg jagrĕ nĩ jé. Ēg jagrĕ tag vŷ ěg mŷ: "Topě vŷ ã to há nĩ," he tĩ. Ti hã tigrĩn ěg ki kanhró nýtĩ, ěg tŷ Topě tŷ ěg mŷ nén tó ja ěn venh ke ki.

⁶ Jykre pãno ěg nýtĩ, krój ěg nýtĩ. Ēg tŷ ver kórég nýtĩ ěn kã Cristo ne ěg jagfy ter ja nĩgtĩ'. ⁷ Ti jãvo ěg kã ũ tóg ěg jagfy ter ke tũ nĩ. Ũn jykre há jagfy ter ke tũ ěg nýtĩ. ⁸ Ēg jãvo Cristo vŷ ěg jagfy ter ja nĩ, ěg tŷ tŷ Topě vĩ mranh jafã nýtĩ ra. Hã ki ěg ki kanhró nýtĩ, Topě tŷ ěg to há tãvĩ nĩ ti. ⁹ Kŷ Topě tóg ěg mŷ vĕnh pãte fón mũ sir, Jesus tŷ ěg jagfy ter ja tugnĩn, ti kyvĕnh tigrĩn. Kŷ tóg Topě tŷ vĕnh kar to jũnh ke kurã ěn ki ěg kren han ke mũ gé, ha mĕ. ¹⁰ Ēg tŷ ver ti kato tĕ nýtĩ ra Topě kósin tóg ěg jagfy ter, kŷ Topě tóg ěg to há nĩ, ěg to jũ mãn tũ ti nĩ. Kŷ tóg ěg to há nĩ ha. Kŷ tóg kurã ěn kã ěg kren han ke mũ gé, ti rĩr jĕn kŷ, ti kósin ti. ¹¹ Kurã ěn kã tóg ěg kren han ke mũ, hã ra tóg ũri ěg to há nĩ gé, kŷ tóg ěg mŷ sér tĩ. Ēg Senhor tŷ Jesus Cristo tugnĩn ke vĕ. Ti hã ne Topě tŷ ěg to há nĩnh ke han'. Ti hã ne Topě tŷ ěg to jũ tŷ tũ' he mũ'.

Adão vŷ Topě vĩ mranh vén, Jesus vŷ ki króm kãn

¹² Ha vé, ũn pir vŷ Topě vĩ mranh vén, kŷ Topě vĩ mranh vŷ kã nĩ nĩ sir. Ti vĩ mranh tigrĩn tóg ter ja nĩ gé, ũ tŷ ti vĩ mranh vén mũ ěn ti. Ũ tŷ ti vĩ mranh vén ja ěn ri ke ěg nýtĩ, Topě vĩ mranh kãn ja ěg tóg nĩ gé, ěg tŷ tŷ ũn ve nón ke nýtĩn kŷ. Kŷ ěg tóg kãgter kãn ke mũ gé, Topě vĩ mranh kŷ. ¹³ Topě tŷ ěg jyvĕn to hã ag tóg ti vĩ mranh ja nĩgtĩ gé, hã ra ag tóg vĕnh jykre kórég to: "Topě vĩ mranh vĕ," he ja tũ nĩ ver, ag tŷ Topě tŷ ěg jyvĕn tĩ ěn mĕ ja tũ nĩn kŷ, Moisés tŷ Topě vĩ rán ja to hã. ¹⁴⁻¹⁵ Ge ra ag tóg kãgter ja nĩ, ěn to. Adão vŷ ter, ti nón ke ag vŷ kãgter, Moisés mur to hã. Adão ne Topě tŷ ti mŷ ka kanĕ to: "ko tũg nĩ," he ja ěn ko ja nĩgtĩ'. Ti nón ke ag vŷ Topě vĩ mranh gé, hã ra ag pi(jé) Adão tŷ Topě vĩ mranh ja ěn ri ke hyn han ja nĩgtĩ'. Ge ra ag tóg kãgter. Kŷ ěg ũri kãgter tĩ gé, ěg tŷ ũn ve ěn nón Topě vĩ mranh kŷ.

Ũn pir tŷ Topě vĩ mranh vén ja tigrĩn ěg tóg kãgter kãn ke mũ. Ũn ve tŷ ěg jo vĕnh jykre kórég han jan hã vĕ. Ti jãvo ti nón ke ěn ti, Jesus hã vŷ ěg mŷ vĕnh jykre há nĩm ke mũ. Ti tugnĩn Topě vŷ ũn e tãvĩ jagãtãn ke mũ sir. Ēg mŷ tóg nén tŷ hĕn ri ke hyn han ke mũ sir, kŷ tóg presente há tãvĩ ri ke nĩ sir, ũn pir tigrĩn, hã vŷ: Jesus Cristo, he mũ. Kŷ Jesus tŷ ěg mŷ vĕnh jykre há nĩm mũ ěn vŷ ũn ve tŷ ěg mŷ vĕnh jykre kórég nĩm ja ěn kãfór nĩ.

¹⁶ Ûn pir tỹ Topẽ vĩ mranh vén ên tugnĩn êg kãgter kãn ke mũ. Topẽ vĩ mranh pir tũgrĩn tóg êg vóg kónãn kãn ke mũ. Hã ra tóg êg mỹ presente ri ke han sór mũ ha. Êg jagãgtãn tóg tĩ, êg tỹ ti vĩ mranh tỹ hên ri ke han ja ra, kỹ tóg êg mỹ vênh pãte fón mũ gé sir. ¹⁷ Ûn pir tỹ Tope vĩ mranh vén ja tugnĩn êg kar kãgter kãn ke mũ. Hã ra tóg ùn pir ù tũgrĩn êg jagãgtãn ke mũ ha, kỹ tóg êg mỹ vênh pãte fón mũ. Kỹ tóg êg kugrynh ke mũ. Êg mỹ presente ri ke han hã vê. Kỹ êg tóg rĩnrĩr mãn ke mũ gé, kỹ êg tóg tá tỹ ùn mág nỹtĩnh mũ sir, ùn pir tugnĩn, hã vỹ: Jesus Cristo, he mũ. Hã ki Jesus tỹ êg mỹ vênh jykre há nĩm mũ tóg ùn ve tỹ êg mỹ vênh jykre kórég nĩm ja ên kãfór nĩ.

¹⁸ Hỹ, ùn pir tỹ Topẽ vĩ mranh vén ja tũgrĩn Topẽ tóg êg vóg kónãn kãn ke mũ sir. Ri ke ti nĩ, Jesus tỹ êg kren han mũ ti. Ûn pir tỹ Topẽ vĩ ki króm kãn tugnĩn Topẽ tóg êg kar jagãgtãn ke mũ sir, kỹ tóg êg mỹ vênh pãte fón ke mũ, êg kãgter mãn tũ nĩ jé, êg kuprĩg ti. ¹⁹ Ûn pir tóg Topẽ vĩ han ja tũ nĩ, kỹ êg kar vỹ Topẽ vĩ mranh tĩ sir, ti nón. Kar kỹ ùn pir vỹ Topẽ vĩ han kãn ja nĩgtĩ, kỹ Topẽ tóg ti tũgrĩn êg mỹ vênh pãte fón kãn ke mũ gé sir. ²⁰ Kỹ Topẽ tóg Moisés tỹ êg jyvên ja nĩgtĩ, hã kỹ tóg rán ja nĩ. Kỹ êg tóg ti vĩ mẽ kỹ êg tỹ Topẽ vĩ mranh e han ja ên ki kanhrãn mũ sir. Êg tỹ ti vĩ mranh e tâvĩ nĩ ra Topẽ

tóg êg jagãgtãn kãfór han mũ gé sir, ²¹ ti tỹ êg jykre kugrynh jé sir. Nũgme ki êg tóg vár kãn ke mũ vê, inferno ki, êg tỹ Topẽ vĩ mranh to. Jagy ti nĩ. Hã ra Topẽ tóg êg jagãgtãn kãn ke mũ, kỹ tóg êg kugrynh ke mũ, kỹ êg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ, nũgme ki vár ke tũ êg nỹtĩ, inferno ki. Topẽ tỹ êg jagãgtãn hã vê, êg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ êg jagfy ter ja tũgrĩn ken hã vê.

6

Jesus Cristo tỹ êg jykre si tũg

¹ Kỹ Judeu ù hỹn inh mỹ: “kỹn hỹn há nĩnh mũ, êg tỹ Topẽ vĩ mranh kỹ,” he sór mũ. “Kỹ tóg êg jagãgtãn kãfór han ke mũ gé, êg tỹ mranh mág kỹ,” he sór ag hỹn mũ. ² Vó, há tũ pẽ ti nĩ. Kórég ti nĩ. Ti ki ge kỹ êg tóg vênh jykre tãg han tĩ, kỹ êg jykre si tóg tũ tĩ ha, ti tỹ êg jykre si tỹ tũ' hen kỹ.

³ Ha vé, vênh kype kỹ êg nỹtĩ. Batismo tag vỹ ge nĩ, ha mẽ. Êg tỹ Cristo ki rã to ken hã vê. Cristo vỹ ter ja nĩ. Ter kỹ tóg êg jykre si tỹ tũ' hé. ⁴ Tũg kỹ tóg ti mré vênh kej kãkã nỹ ri ke han mũ gé, êg jykre si ti. Kỹ Cristo vỹ rĩr mãn, ter kar kỹ, Topẽ tỹ ti rĩn mãn kỹ. Tar ti nĩ, Topẽ ti, hã kỹ tóg ti rĩn mãn. Êg tỹ ti mré rĩr mãn ri ke ti nĩ, hã vỹ: vênh jykre tãg to tar nĩ, he mũ. Batismo to ken hã vê.

⁵ Êg jykre si tỹ tóg tũ' hé, ti ter kỹ, kỹ êg jykre tãg tóg nỹ ha, êg tỹ ti mré rĩnrĩr nỹtĩn kỹ, ti rĩr mãn ên ri ke. ⁶ Ti tỹ cruz

to sa kŷ ěg jykre si tóg ti mré to sa ri ke han gé, kŷ tóg tũ' he mũ, ěg tŷ ti vŷ mranh mǎn tũ nĩ jé. Topě vŷ mranh jafǎ vŷ tŷ ěg nŷtĩ ja nŷgtĩ, hǎ kŷ tóg tŷ tũg' he ja nĩ, Jesus Cristo ti. Hǎ kŷ ěg tóg ũri Topě vŷ mranh tĩ ag ri ke tũ nŷtĩ ha. ⁷ ěg jykre si tũg kŷ ěg tóg jykre kuryj nŷtĩ ha, ha mẽ, kŷ ěg tóg mranh sór mǎn tũ nĩ ha. ⁸ Cristo vŷ ěg jykre si tŷ tũg' hé, ti ter kŷ. Kŷ tóg ěg mŷ vĕnh jykre tǎg han mũ gé, rŷr mǎn kŷ, kŷ ěg tóg ti mré jykre tǎg ěn hǎ mĩ mũnh mũ. Vĕnh vŷ há to ken hǎ vĕ.

⁹ Cristo ne rŷr mǎn', ter kar kŷ. Kŷ tóg ter mǎn ke tũ nĩ ha. Ũ vŷ ti tén mǎn ke tũ pĕ nĩ ha. ¹⁰ Ter ja ti nĩ. Ti ter ja vŷ pir nĩ, ěg tŷ Topě vŷ mranh ěn tugnŷn. Kŷ tóg rŷr jĕ nĩ sir, Topě mŷ, ti tŷ Topě tũ han kǎn jé. ¹¹ Kŷ ti ri ke han nĩ. Topě vŷ mranh tũg nĩ, ājag jykre si ter kŷ nŷn kŷ. Topě jykre hǎ han nĩ, ājag tŷ ti tũ han kǎn jé, ājag tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtŷn kŷ.

¹² ěg jykre vŷ Topě vŷ mranh sór mũ, ěg jykre ter ke tag. ěg jykre tŷ nén to én mũ ěn han tũg nĩ, Topě vŷ mranh tũg nĩ. ¹³ Kejĕn ājag tóg ājag pĕn tŷ, ājag nŷgé tŷ, ājag nũnĕ tŷ, ājag há ki nŷtĩ kar tŷ Topě vŷ mranh sór mũ. Ājag tŷ mranh kŷ ājag tóg ājag há tŷ vĕnh jykre pǎno han ja nŷtŷgtĩ, Topě kato tĕ ja nŷtŷgtĩ. Kŷ ke tũg nĩ. Topě mŷ vĕnh fĕg nĩ. Ājag jykre si ter kŷ, ājag jykre tǎg nŷtŷn kŷ Topě mŷ vĕnh fĕg kǎn nĩ, ti jykre hǎ han sórmnĩ, ājag jykre tŷ, ājag há ki nŷtĩ kar tŷ. ěg tŷ ti mŷ vĕnh fĕg kŷ

ěg tóg ti jykre há han kǎn ke mũ sir. ¹⁴ Kŷ ěg tóg ũri Topě vŷ mranh tĩ ag ri ke tũ nŷtĩ ha, Topě tŷ ěg jagǎgtǎn kŷ, ti tŷ ěg tar han kŷ. Ti tŷ ěg jyvĕn ja ěn tugnŷn tóg ěg vóg kónǎn ke mũ vĕ, ěg tŷ mranh kŷ, hǎ ra tóg ěg jagǎgtǎn mũ ha.

Jesus Cristo tŷ ěg jykre tǎg

¹⁵ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: "kŷ Topě vŷ ěg tŷ ti vŷ mranh mũ ra ěg vóg kónǎn mǎn ke tũ nĩ. Kŷ ěg hŷn jatun mŷ mranh mũ," he sór mũ. "Ěg jagǎgtǎn ti tĩ, hǎ kŷ tóg tŷ nén ũ tũ nĩ, ti vŷ mranh mũ ti," he sór ag hŷn mũ. Hǎ tũ vĕ hǎ ra. Kórĕg ti nĩ, ěg tŷ ti vŷ mranh kŷ. ¹⁶ ěg tŷ ũ mŷ vĕnh fĕg kŷ tóg tŷ ěg patrǎo nĩ, kŷ ěg hǎ vŷ tŷ ti camarada nŷtĩ. Ri ke ti nĩ, ěg tŷ Topě vŷ mranh sór kŷ. Ti vŷ mranh jafǎ vŷ tŷ ěg nŷtĩ, ěn kǎ. ěg tŷ Topě vŷ kri fig tĩ nŷn kŷ ěg tóg ti mŷ há nŷtĩ sir. ¹⁷ Vǎsŷ ājag tóg tŷ Topě vŷ mranh jafǎ ja nŷtŷgtĩ. Hǎ ra ājag tóg ũri Topě vŷ kri fig tĩ ha, ājag fe tŷ ti ki ge kŷ. Ājag tŷ Topě vŷ mẽ ja ěn kri fig ājag tóg tĩ, kŷ sóg Topě mŷ vŷ há han tĩ, ājag to. ¹⁸ Topě vŷ ājag jykre kugrynh, ājag tŷ tŷ ti vŷ mranh jafǎ tũ nŷtĩ jé, ũri. Kŷ ājag tóg tŷ Topě krĕm ke nŷtĩ, ājag tŷ tŷ ti jykre kuryj mĩ mũ jafǎ nŷtĩ jé, ũri.

¹⁹ Ājag mŷ sóg ěg tŷ tŷ ti vŷ ki króm jafǎ nŷtĩ tag tó mũ, comparaçǎo han kŷ, ājag tŷ to ěg tŷ tŷ ũn há mŷ vĕnh fĕg ki kanhró nŷtĩ jé, hǎ vŷ: Topě, he mũ. Vǎsŷ ājag tóg vĕnh jykre pǎno han sór ja nŷtĩ, nén ũ

kavéj ti, nén ũ kórég kar ti. Tag han kŷ ājag tóg ũn kórég mŷ vēnh fēg ja nŷtī. Ūri Topē mŷ vēnh fēg kân, ājag tŷ tŷ ti tũ nŷtī jé, vēnh jykre kuryj hã han jé sir. ²⁰ Vãsŷ, ājag tŷ tŷ Topē vī mranh kŷ nŷtīn kŷ vēnh jykre há tóg ājag mŷ tũg ja nī. ²¹ Kŷ ājag ne han ja nŷtī, tempo ěn kã? Vēnh jykre kórég tãvī han ja ājag tóg nŷtī. Ājag tŷ ājag jykre si to jykrén kŷ tóg ājag mŷ'a tī, ũri. Vēnh jykre tag tugnīn ěg nũgme ki vár kân ke mũ vē, hã kŷ tóg ājag mŷ'a tī, ājag tŷ ti kórég han ja to jykrén kŷ. ²² Ūri ājag tóg kygvar kŷ nŷtī, mŷr, ha mē, Topē vī mranh ja ěn tŷ tóg tũg' he ja nī. Topē mŷ ājag vēnh fēg kŷ nŷtī. Ājag tŷ nén han mũ vŷ tŷ ti tũ nī, ti jykre kuryj, kŷ ājag tóg ter ke tũ nī ha, ājag kuprīg vŷ rīr nī ha. ²³ Topē vī mranh tigrīn ěg nũgme ki vár ke mũ vē. Topē tŷ ěg vóg kónãn hã vē. Hã ra tóg ěg jagãgtãn mũ, kŷ tóg ěg mŷ rīr krŷg ja tũ ven ke mũ. Ti tŷ ěg mŷ presente han hã vē, hã vŷ: ěg tŷ ěg rīr krŷg ja tũ venh ke, he mũ, ěg Senhor tŷ Jesus Cristo tugnīn.

7

Vēnh prũg to comparação

¹ Inh kanhkã', Topē tŷ vãsŷ ěg mŷ vēnh jykre nīm ja ěn ki kanhró ājag tóg nŷtī, Moisés tŷ rán ja ěn ti. ěg rīr nŷtīn kŷ ěg tóg vēnh jykre ěn han kŷ nŷtī, ěg ter kŷ tóg ěg mŷ tũ' he mũ, vēnh jykre ěn ti. ² Ri ke ti nī gé, ěg prũ fi mré. Fi mén rīr jēn

kŷ fi tóg tŷ ti tũ jē, fi mén tũ. Ti ter kŷ fi tóg tŷ ti tũ tũ jē sir, ti tũg kŷ. ³ Fi mén rīr jēn kŷ fi tóg tŷ ti tũ jē. Fi tŷ ti rīr tī ra ũ mré nŷ kŷ fi tóg ā mén tũ mré nŷ mũ. Ti ter kŷ fi tóg mén tũ jē sir, kŷ, fi tŷ ũ mré tũg sór kŷ tóg sir há tī, fi mén vē sir, fi tŷ ũ mré tī mũ ěn ti. ⁴ Ri ke ti nī, Topē tŷ vãsŷ ěg mŷ vēnh jykre nīm ja ěn ti. Cristo ter kŷ tóg ěg jykre si tŷ tũg' hé gé. Hã kŷ tóg ěg tŷ ti tŷ ěg jyvēn ja ěn mranh ja ra tóg ěg vóg kónãn ke tũ nī sir. Vãhã ěg tóg tŷ Cristo tũ nŷtī ha, ũ tŷ ter kar kŷ rīr mãn ja ěn tũ vŷ tŷ ěg nŷtī. Kŷ ěg tóg ũri Topē jykre hã han sór mũ ha, ti mŷ sér tī jé. ⁵ Vãsŷ ěg tóg ěg tŷ nén to ěn ja ěn hyn han tī ja nŷtī. Kŷ ěg tóg vēnh jykre kavéj han kân ja nŷgtī, ěg jykre tŷ, ěg há ki nŷtī kar tŷ ke gé. ěg jykre kavéj tigrīn ěg nũgme ki vár ke mũ vē. Topē tŷ ěg jyvēn mũ jēmēn kŷ ěg tóg ki kanhrãn mũ, ěg tŷ ti vī mranh mũ tag ki. Jérīn mŷ ěg tóg mranh mãn', mranh mãn' he mũ sir. ⁶ Hã ra tóg ěg mŷ tũ tī ha, ěg tŷ Topē tŷ vãsŷ ěg jyvēn jēmēg mũ ra mranh mũ ti, Cristo tŷ ter kŷ ěg jykre si tŷ tũg' hen kŷ. Topē vī mranh sór tũ ěg nŷtī ha. ěg kygvãn ti huri, kŷ ěg tóg Topē tũ hã han tī sir, Topē kuprīg tŷ ěg krīn kŷ. Kŷ ěg tóg Topē tŷ ěg jyvēn to kanē jur han mãn ke tũ nī ha. Ki króm sór ěg nŷtī ha. ěg kanē jur pijé'. Topē kuprīg tŷ ěg mŷ vēnh jykre tãg nīm jan hã vē.

Vēnh jykre kórég han kŷ ěg Topē vī mranh tī

⁷ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: “kŷ Topē tŷ vāsŷ ěg jyvĕn mŷ ěn mŷ kórég nŷ?” he sór mŷ. Vó, kórég tŷ ti nŷ. ěg jyvĕn ja tóg nŷgtŷ, kŷ ěg tóg ti vŷ mē kŷ: “vĕnh jykre kórég han kŷ inh hŷn tóg ti vŷ mranh tŷ,” he tŷ. Topē vŷ ěg mŷ: “nén ũ to én tŷg nŷ,” he ja nŷ. Tag jĕmĕn kŷ ěg tóg ũ tŷ to én tag tŷ Topē vŷ mranh nŷ ki kanhró nŷtŷ. ⁸ Topē tŷ ěg jyvĕn mŷ ra ěg tóg ti vŷ mranh sór mŷgtŷ, jĕrŷn mŷ. Ti tŷ ěg mŷ: “tag han tŷg ra,” he mŷ ra ěg tóg han sór tŷ, hā kŷ ěg tóg ũ tŷ to én sór tŷ. Topē tŷ ěg jyvĕn tŷ ra ěg ki kanhrān ke tŷ nŷ vĕ, vĕnh jykre pāno tŷ ti vŷ mranh nŷn ki. ⁹ Vāsŷ ěg tóg Topē tŷ ěg jyvĕn mŷ ěn mĕg tŷ ja nŷtŷgtŷ. Véké ěg tóg mŷ ja nŷtŷgtŷ, jatun mŷ. Kŷ tóg vāhā ěg mŷ ā vŷ jĕnĕ ja nŷ, Topē ti, ěg jyvĕn kŷ. ěn mē kŷ ěg tóg ěg tŷ ti vŷ mranh ja ěn ki kanhrān ja nŷtŷgtŷ, ěg tŷ to nŷgme ki vār ke mŷ mrĕ hā. Kŷ ěg tóg kanĕ jur nŷtŷ ha. ¹⁰ Topē vŷ tóg ěg jyvĕn, ěg tŷ nŷgme ki vār ke tŷ nŷtŷ jé. Jĕrŷn mŷ ěg tóg ki vār ke mŷ, ěg tŷ ti tŷ ěg jyvĕn kri fig tŷ nŷn kŷ. Hā ve ěg tóg, ěg tŷ ti tŷ ěg jyvĕn mē kŷ. ¹¹ ěg tŷ Topē vŷ mranh kŷ ěg tóg Topē tŷ ěg jyvĕn mŷ kato tĕ mŷ. Kŷ ěg nŷgme ki vār ke mŷ sir, ěg tŷ: “ti hŷn tŷ nĕn ũ tŷ nŷ, sŷ ti vŷ mranh mŷ ti,” he mŷ ra.

¹² Hā kŷ Topē tŷ vāsŷ ěg jyvĕn mŷ ěn vŷ há nŷ, ti tŷ tŷ Topē tŷ nŷn kŷ. Kŷ Topē tŷ vāsŷ ěg mŷ vĕnh jykre nŷm ja ěn vŷ kuryj nŷ gé. Há ti nŷ, Topē tŷ vŷ tŷ ti nŷ gé.

¹³ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: “ěg mŷ vĕnh jykre há tŷgnŷn nŷgme ki vār ke mŷ?” he sór mŷ. Vó, ke tŷ vĕ. Topē vŷ mranh tŷgrŷn ěg nŷgme ki vār ke mŷ. Nĕn ũ há ja vĕ, Topē tŷ ěg jyvĕn ja ti, hā ra ěg tóg mranh. ěg tŷ Topē tŷ ěg jyvĕn mē kŷ ěg tóg ěg jykre kórég to: “ti vŷ mranh ja inh nŷgtŷ,” he tŷ. Hā ki ěg tóg ki kanhrān mŷ, ěg tŷ Topē vŷ mranh tag tŷ tŷ nĕn ũ kórég tāvŷ nŷn ki. ¹⁴ Topē tŷ ěg jyvĕn mŷ ěn vŷ tŷ ti tŷ nŷ, ti kuprŷg vŷ to ěg kanhrān tŷ. Jĕrŷn mŷ ěg tóg ěg tŷ nĕn to én mŷ ěn han sór tŷ, ěg krój nŷtŷn kŷ. Ti vŷ mranh kŷ ěg tóg tŷ ti vŷ mranh jafā nŷtŷ.

ěg tŷ ti kórég han sór tŷ ra ěg tóg han tŷ

¹⁵ ěg jykre tóg inh mŷ e tŷ. Sŷ nĕn to há ěn han tŷ sóg nŷgtŷ. Sŷ nĕn to há tŷ ěn hā han sóg tŷ mŷr, kŷ tóg inh mŷ e tŷ. ¹⁶ ěg tŷ ti kórég han sór tŷ ra ěg tóg han tŷ. Ti vŷ mranh mŷ vŷ ěg mŷ kórég nŷ, kŷ ěg tóg ki kanhró nŷtŷ, ti tŷ ěg jyvĕn há han ja ěn ki. Ge ra ěg tóg mranh tŷ. ¹⁷ ěg jykre si hā vĕ. ěg tŷ ěg jykre si tovānh kān ja tŷ nŷn kŷ ěg tóg ti vŷ mranh tŷ, ěg tŷ mranh sór tŷ (hā) ra. ěg jykre tág tŷ vĕ, tag ti. ¹⁸ ěg pi(jé) vĕnh jykre há to tar nŷtŷ! Vĕnh jykre kórég vŷ ver ěg kākā nŷ nŷ. Vĕnh jykre kuryj tóg ěg mŷ sér tŷ, ge ra ěg tóg ti pāno han tŷ, ěg tŷ ũn há han sór mŷ ra. ¹⁹ Hā kŷ ěg pi(jé) vĕnh jykre há han tŷ!, ěg tŷ han sór mŷ ra!. Ti kórég hā han ěg tŷ, ěg tŷ han sór tŷ ra.

20 Ëg tỹ nén han sór tũ ãn han ãg tóg tĩ, vãnh vatánh tá. Ëg jykre si hã tugrĩn ãg tóg Topẽ vĩ mranh tĩ, ãg tỹ tovãnh kãn ja tũ nĩn kỹ.

21 Ha vé, ãg jykre ti. Ûn há hã han sór ãg tóg mũgtĩ. Ge ra ãg tóg ãn kórég hã han tĩ, ãg jykre si tỹ ãg kãkã nĩn kỹ. 22 Ëg tỹ to jykrén há han kỹ ãg tóg: “Topẽ tỹ ãg jyvẽn mũ vỹ há nĩ,” he ti. Ëg mũ tóg sér tĩ. 23 Ëg tỹ hã ra ãg jykre to jykrén kỹ ãg tóg vãnh jykre kórég hã han mũgtĩ ver, vãnh vatánh tá. Kỹ ãg tóg sir vãnh jykre há kato tẽ mũ, ãg tỹ vãnh jykre kórég han kỹ, vãnh jykre há tỹ ãg mũ há nĩ (hã) ra. Ti vĩ mranh jafã vỹ tỹ ãg nỹtĩ, ãg tỹ Topẽ vĩ mranh to én kỹ, ãg tỹ to én sór tũ ra. Ëg kãkã tóg nĩ nĩ, vãnh jykre kórég ti. 24-25 Ëg tỹ to jykrén há han kỹ Topẽ tỹ ãg jyvẽn tĩ ãn tóg ãg mũ há tĩ, kỹ ãg tóg han sór mũ. Ge ra ãg tóg ti vĩ mranh ja nĩgtĩ, kỹ ãg tóg mranh mãn', mranh mãn' he tĩ sir, ãg tỹ mranh sór tũ ra.

Jagy pẽ ti nĩ. Kórég ãg nỹtĩ, ãg tỹ ãn há han ki kagtĩg nỹtĩn kỹ. Nũgme ki vár kãn jé ãg tóg ke mũ mỹr. Û nỹ hỹn ãg kren han ki kanhró nĩ, vãnh jykre kórég tag to? Ëg Senhor tỹ Jesus Cristo hã vễ. Ti hã vỹ ãg kren han mũ. Kỹ ãg tóg Topẽ mũ: “há ti nĩ, ã kósin tỹ ãg kren han mũ ti,” he tĩ. Hã kỹ ãg tóg vễsóg ki ãg jykre si tỹ tũg' he ki kagtĩg nỹtĩ. Jesus hã tũgnĩn Topẽ tóg ãg mũ vãnh pãte fón tĩ, kỹ ãg tóg ti mũ há nỹtĩ.

8

Topẽ kuprĩg tỹ ãg jagrẽ

1 Kỹ tóg, ãg tỹ Jesus Cristo ki rã kỹ Topẽ tóg ãg vóg kónãn mãn ke tũ nĩ ha. 2 Vãnh jykre tãg vỹ ãg kãkã nĩ ha, Topẽ kuprĩg tugrĩn, ãg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Ti tỹ tỹ ãg jagrẽ nĩn kỹ ãg rĩnrĩr nỹtĩ, kỹ ãg kygvar kỹ nỹtĩ sir, Topẽ vĩ mranh jan ki. Nũgme ki vár ke tũ ãg nỹtĩ ha. 3 Topẽ tỹ vãsỹ ãg jyvẽn mũ ra ãg krenkren ja tũ nĩ ver, ãg tỹ ki króm kãn ja tũ nĩn kỹ, ãg krónhkrój nỹtĩn kỹ. Hã kỹ Topẽ tóg ã kósin jẽnẽ ja nĩ. Û tỹ Topẽ vĩ mranh jafã ri ke tóg mur, ãg ri ke, hã ra tóg mranh ja tũ nĩ inhhã. Kỹ tóg ãg jagfy ter ja nĩ, ãg hã tỹ ti vĩ mranh ja tugrĩn. Topẽ tỹ ti vóg kónãn hã vễ, ãg nỹtĩg ja ki. 4 Vãhã ãg tóg Topẽ tỹ vãsỹ ãg jyvẽn mũ ãn ki króm há nỹtĩ, Topẽ kuprĩg tỹ tỹ ãg jagrẽ nĩn kỹ. Kỹ ãg tóg ãg tỹ nén to én mũ ãn han mãn ke tũ nỹtĩ sir, ãg jagrẽ há tỹ ãg tar han mũ tũgnĩn. 5 Ëg tỹ ãg tỹ nén to én mũ ãn han sór kỹ ãg tóg tỹ Topẽ vĩ mranh jafã nỹtĩ. Ëg tỹ hã ra Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩn kỹ ãg tóg ti hã tỹ ãg mũ nén tó mũ ãn han tĩ. 6 Ëg tỹ nén to én mũ ãn han kỹ ãg nũgme ki vár ke mũ vễ. Ëg tỹ Topẽ kuprĩg tỹ ãg mũ nén tó mũ ãn han kỹ ãg tóg vãnh jykre tãg han kỹ nỹtĩ, kỹ ãg jatun mũ mũgtĩ sir.

7 Û tỹ ãg tỹ nén to én mũ ãn han kỹ tóg Topẽ kato tẽ mũ sir. Ti pi(jé) Topẽ jykre han tĩ'. Han ki kagtĩg tóg nĩgtĩ. Ëg jykre sin hã vễ. 8 Û tỹ ãg tỹ nén

to én mũ ên han to tóg kórég nĩ, Topê ti. ⁹ Ag jãvo ãjag tóg Topê kuprĩg tỹ ãjag mũ nén to mũ ên hã han tí. Êg tỹ nén to én mũ ên han vãn hãjag nỹtĩ, Topê kuprĩg tỹ tỹ ãjag jagrê nĩn kỹ. Û tỹ Cristo kuprĩg tỹ jagrê tũ nĩ ên pi(jé) tỹ ti tũ nĩ'. ¹⁰ Cristo tũ vỹ tỹ êg nỹtĩ, kỹ tóg êg kãkã jẽ nĩ, Jesus Cristo ti, ã kuprĩg tỹ. Kỹ êg há vỹ ter ke mũ, êg tỹ Topê vĩ mranh jan kỹ. Hã ra êg tóg êg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ, Topê tỹ êg mũ vẽn pãte fón ja nĩn kỹ. ¹¹ Topê kuprĩg vỹ tỹ êg jagrê jẽ ha. Topê vỹ Jesus rĩn mãn, ti ter kar kỹ. Ti tỹ Jesus rĩn mãn kỹ tóg êg há ter ke tag rĩn mãn ki kanhró nĩ gé, êg mũ êg há tãg han kỹ, ti kuprĩg tỹ tỹ êg jagrê nĩn kỹ.

¹² Inh kanhkã', Topê tũ vỹ tỹ êg nỹtĩ ha, êg tỹ ti jykre hã han jé. Kỹ han tũg nĩ, ãjag tỹ nén to én mũ ti. ¹³ Êg tỹ nén to én mũ ên han kỹ êg nũgme ki vár ke mũ. Topê tỹ êg jagrê vỹ êg tỹ nén to én mũ tag tỹ tũg' he sór mũ. Êg tỹ ti mré tỹ tũg' hen kỹ êg vẽn jykre tãg han kỹ nỹtĩnh mũ. ¹⁴ Êg tỹ Topê kuprĩg tỹ êg mũ nén to tí ên han kỹ êg tóg tỹ Topê krê nỹtĩ, Jesus jãvy êg nỹtĩ mỹr, ha mẽ. ¹⁵ Êg tỹ tỹ Jesus jãvy nỹtĩnh kỹ ti pi(jé) êg kanê jun ke mũ'. Ti kuprĩg vỹ tỹ êg jagrê nĩ, kỹ êg tóg tỹ Jesus jãvy nỹtĩ ha. Topê pi(jé) tỹ êg patrão kórég ri ke nĩ'. Tỹ tóg êg panh nĩ ha. Hã kỹ êg tóg ti mũ: "Aba," he tí, hã vỹ: "êg jóg," he mũ, êg vĩ ki. Êg jagrê hã jamên kỹ êg tóg ti

mỹ: "êg jóg mág," he tí. ¹⁶ Topê kuprĩg hã ne êg mũ to tí', êg tỹ tỹ Topê krê nỹtĩ ti, Jesus jãvy. Hã kỹ êg ki kanhró nỹtĩ. ¹⁷ Êg tỹ tỹ ti krê nỹtĩnh kỹ tóg êg mũ ã tũ nĩm kãn ke mũ gé, Topê ti. Jesus Cristo hã mũ tóg nĩm kãn ke mũ, kỹ tóg êg mũ nĩm kãn ke mũ gé sir, êg kãke mré. Hã jé êg tóg ti mré jagãgtar ke mũ gé, ti tỹ vẽn jykre há to jagtar ja ên ri ke. Kỹ êg tóg ti mré tỹ ùn mág nỹtĩnh ke mũ gé, êg jagtar kar kỹ.

Kanhkã ve jé êg tóg ke mũ

¹⁸ Ha vé, tag ki kanhró sóg nĩ, ha mẽ. Kanhkã tá tóg sér pẽ tĩnh mũ. Tá êg tóg tỹ ùn mág nỹtĩnh mũ. Kỹ êg tỹ ùri ti tugnĩn jagãgtar mũ tag vỹ tỹ êg mũ nén ù tũ pẽ nĩgtĩ, êg tỹ tỹ ùn mág nĩnh ke to jykren kỹ. ¹⁹ Topê vỹ ã krê tỹ tỹ ùn mág han ke mũ. Kỹ Topê tỹ ùn han mũ kar ag tóg tag hã ve sór mũ gé, bicho kar, ka kar, êkré kar ke gé, nén kar ti. ²⁰ Nén kar vỹ jagãgtar nỹtĩ, ùn ve tỹ Topê vĩ mranh tugrĩn. Vẽn kókén ja tũ ti nĩ, Topê vĩ mranh ja tũ ti nĩ, hã ra tóg ùn ve tỹ Topê vĩ mranh ja tugnĩn jagtar nỹtĩ, Topê tỹ êg mré ti vóg kónãn kỹ, nén kar ti. ²¹ Hã ra Topê tóg ã tỹ ùn han mũ kar ag mũ: "kejên ãjag jagtar mãn ke tũ nỹtĩ ha," he ja nĩ. Kỹ Topê tỹ Jesus jãvy ag tỹ ùn mág hyn han ke kurã ên kã tóg nén kar tỹ há' henh ke mũ gé, kỹ tóg tũg mãn ke tũ nĩ ha, nén kar ti. Nén kar vỹ há nỹtĩnh mũ, Jesus jãvy há nỹtĩnh ke ên ri ke. ²² Ver tóg Topê tỹ ùn han mũ kar ag mũ

jagy tĩ, kũ tóg fag tỹ fag kósin mǎn kũ fag vĕnhkrĕr ěn ri ke han tĩ, Topĕ tỹ ũn han kar ti, ti jagǎgtar nỹtĩn kũ. ²³ Nén ũ kar tag vĕnhkrĕr ri ke han ěg tóg tĩ gé, ěg tỹ ti jagy ven kũ, ěg tỹ ti kuprĩg tỹ jagre nỹtĩ ra. ěg jagrĕ to ěg tóg ki kanhró nỹtĩ, ěg tỹ tá tỹ ũn mág nỹtĩnh ke ti. Ge ra tóg ver ěg mỹ jagy tĩ, tag ti ki, kũ ěg tóg ti mré nỹtĩ sór mũ. Kũ ěg tóg venh ke mũ sir, ti tỹ ǎ krĕ pĕ mỹ nén nĩm ke mũ ěn ti. Hǎ jǎvǎnh ěg tóg mũ. ěn kǎ tóg ěg mỹ ěg fár tǎg han ke mũ, ěg fár ter ke tũ ti.

²⁴ Krenkren kũ ěg nỹtĩ, hǎ ra ěg tóg ver vég tũ nĩgtĩ, ěg krenkren kũ nỹtĩ tag, ěg fár tǎg tag. ěg tỹ venh há tóg tĩ. Hǎ jǎvǎnh ěg tóg tĩ. ěg tỹn jǎvǎnh mũ ra ěg tóg ver vég tũ nỹtĩ. ěg tỹn ve kar kũ ěg tóg ti jǎvǎnh mǎn ke tũ nỹtĩ ha. ²⁵ Hǎ ra ěg tóg ver vég tũ nỹtĩ, hǎ kũ ěg tóg ti jǎvǎnh mũ ver. To krónh ke tũ ěg tóg nỹtĩ, ti jǎvǎnh to.

Topĕ kuprĩg tỹ ěg jagfy vĩ

²⁶ Hǎ ra Topĕ kuprĩg vỹ ěg tar han tĩ, ěg krój nỹtĩn kũ. Kejĕn ěg ki kagtĩg nỹtĩ, ěg tỹ ne to vĩnh ken ki, ěg tỹ Topĕ mré vĕmén kũ. Hǎ kũ tóg ěg jagfy vĩ tĩ, Topĕ kuprĩg ti. Kejĕn ěg jĕnger mág han tĩ, ěg tỹ nén ũ to vĩnh ken ki kagtĩg nỹtĩn kũ. Hǎ ra tóg ěg mré vĩ tĩ gé, ěg jagfy, Topĕ kuprĩg ti. Ti vĩ ki kagtĩg ěg nỹtĩ, hǎ ra tóg ěg jagfy vĩ' vĩ' he tĩ. ²⁷ Kũ Topĕ vỹ ěg tỹ nén ũ to jykrén mũ kar vég tĩ. Kũ tóg ǎ kuprĩg tỹ nén tó mũ tag ki kanhró nĩ gé. Ti

jykre vỹ ti mỹ há nĩ, ti tỹ nén to vĩ mũ ti, ěg jagfy, Topĕ tũ kar ag jagfy. Topĕ tỹ nén ũ han sór mũ ěn hǎ to vĩ tóg tĩ, ti kuprĩg ti.

²⁸ Ha vé, Topĕ to há ěg nỹtĩ, hǎ kũ ěg tỹ nén vég mũ kar vỹ ěg tar han ke mũ, ěg tỹ ti jagy vég mũ mré hǎ. Topĕ hǎ vỹ ěg ki rĩr mũ, hǎ kũ nén ũ kar vỹ ěg tar han ke mũ, ti tỹ ěg kuprĕg ja nĩn kũ. ²⁹ ěg tỹ ti ki ge tũg ki tóg: “inh ki tóg rǎnh ke mũ, tag,” he ja nĩ, ki kanhró nĩn kũ. Kũ tóg ěg kuprĕg ja nĩ gé, ěg tỹ ti kósin ri ke pĕ nỹtĩ jé. Ti hǎ vỹ tỹ Topĕ kósin pĕ nĩ inhǎ, ti kósin ve, kũ tóg tỹ ěg kǎke nĩ gé sir, kũ ti jǎvy ag, ti ve fag vỹ e tǎvĩ tǎvĩ nỹtĩnh mũ ha. ěg hǎ vĕ sir. Topĕ tỹ nén to jykrén hǎ vĕ. ³⁰ Hǎ jé tóg ěg kuprĕg, kũ tóg ěg mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ. Ti tỹ ěg mỹ vĕnh vĩ jĕnĕ kũ tóg ěg mỹ vĕnh pǎte fón gé. ěg mỹ vĕnh pǎte fón kũ tóg ěg tỹ ũn mág hyn han ke mũ gé, ti mré, tá.

Topĕ tỹ ěg to há

³¹ Tag tóg inh mỹ e tĩ, sỹ to jykrén ke tóg inh mỹ tũ tĩ. Topĕ vỹ tỹ ěg mré ke nĩ mỹr. Hǎ kũ ěg kato tĕ ũ pi(jé) ěg tỹ hĕ ri kenh mũ ha'. ³² Topĕ vỹ ǎ kósin pir fĕg ja nĩ, ti tỹ ěg jagfy ter jé. ǎ kósin pir nenh ja tũ tóg nĩ, hǎ kũ tóg ěg mỹ nén ũ há nenh ke tũ pĕ nĩ, ti tỹ ǎ kósin pir nenh ja tũ nĩn kũ. ³³ Topĕ tỹ ěg kuprĕg kũ tóg ũ tỹ ěg kato vĩ sór mũ ra tóg ag mỹ vĕnhmỹ tĩ. Topĕ hǎ ne ěg mỹ vĕnh pǎte fón ja nĩgtĩ'. ³⁴ Kũ ũ ag tỹ ěg to: “kórég ag nỹtĩ,” he

mũ ra ěg tóg Topě mý há nýtí. Jesus Cristo hã tóg ter ja nĩ, ěg jagfy, ký tóg rĩr mãn ja nĩ gé. Topě pějja tá tóg nĩ nĩ, ti rã hã, ký tóg ěg jagfy vĩ tí.

³⁵ Ký ũ pi(jé) Cristo tỹ ěg to jũ han ki kanhró nĩ'. Ti fe vỹ tỹ ěg nýtí. Kejĕn ěg tóg nén ũ jagy venh ke mũ, ti tu-grĩn. Kejĕn ěg kaně jur ke mũ. Kejĕn ag tóg ěg vóg kónãn ke mũ. Kejĕn ěg tóg kókĩnkĩr ke mũ. Kejĕn ěg tóg kur venh ke tũ nĩ gé. Kejĕn ěg tóg kãgter kren ke mũ. Kejĕn ag tóg ěg kãmĩ ũ tén ke mũ. Jérĩn mý ěg tóg Cristo tovãnh ke tũ nĩ. Ký tóg ěg tovãnh ke tũ nĩ gé, Jesus Cristo ti. Ěg to há nĩn ký tóg nĩ nĩ. ³⁶ Kejĕn ěg tóg ti jagy tag vég tí, hã ký tóg rán ký nĩ, ha mẽ: “ěg tỹ ã to há nýtí tugnĩn ag tóg ěg tén sór tí, kurã kar ki. Ag mý ěg tóg carneiro ri ke nýtí. Carneiro tãnh ěg tóg tí, ěg tỹ ko jé. Věnh mĕg ri ke ěg nýtí, ag mý, ěg tỹ ã to há nýtí tuginĩn,” he ja tóg nĩ, Topě vĩ rá ki. Hã ra tóg ge nĩ. ³⁷ Hã ra tóg tỹ nén ũ tũ nĩ, ěg mý. Ti hã ne ěg tar han tí', ũ tỹ ěg to há tãvĩ nĩ tí. Hã ký tóg ěg mý sér tí, ěg tỹ nén jagy vég mũ ra, ti tuginĩn.

³⁸ Ha vé, tag ki kanhró sóg nĩ, ha mẽ. Nén ũ pi(jé) Topě tỹ ěg to há nĩ tag tỹ tũg' henh mũ', ha mẽ. Ěg ter mũ ra tóg ěg to há nĩ, ěg ter tũ ra ke gé. Topě tỹ jĕně jafã ag vỹ Topě tỹ ěg kato tĕ han ki kagtũg nýtí gé. Japo ag vỹ ti tỹ ěg kato tĕ han ke tũ nĩ gé, ag tỹ han sór mũ ra. Pã'i kar ag vỹ tag han ki kagtũg nýtí gé. Ěg tỹ

ũri nén ũ jagy vég mũ ra ěg tóg ti tovãnh ke tũ nĩ, ký tóg ěg to jũnh ke tũ nĩ gé, ěg tỹ kejĕn nén ũ jagy tãvĩ vég mũ ra. ³⁹ Kanhkã tãn ag vỹ ti tỹ ěg to jũ han ke tũ nĩ gé, nũgme tãn ag ke gé, ag tỹ ti tỹ ěg to jũ han sór mũ ra. Topě tỹ nén hyn han ja kar vỹ ti tỹ ěg to jũ (jé) han ke tũ pĕ nĩ. Ěg to há nĩ ký tóg nĩ nĩ, ěg tỹ ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ki ge ký nýtĩn ký.

9

Topě tỹ Judeu ag kuprĕg

¹ Nén ũ tó sór inh mũ gé, ha mẽ. Cristo vỹ ki kanhró nĩ, sỹ tónh ke mũ tag. Sỹ ki hã ke vĕ, ón tũ sóg nĩgtĩ, ký Topě kuprĩg vỹ inh mý: “ki hã ã tóg tó,” he tí gé. ²⁻³ Ha mẽ, inh mré ke ag to sóg fe kaj tãvĩ nĩ, Judeu ag to, ag tỹ Jesus kato tĕnh ký. Fỹ sóg tí, sỹ ag mĩ ěkren ký, inh mý tóg věnh kaga jagy ri ke nĩ, ha mẽ. Ký, Topě tỹ ag jagfy inh kato tĕ ra tóg inh mý há tí vĕ, Jesus tỹ ěg jagfy ter ri ke, ag tỹ ti ki ge jé. Ti tỹ ag jagfy isỹ Cristo mré ke tũ han ra tóg inh mý há tí vĕ. Tỹ ag tóg inh kanhkã pĕ nýtí, ⁴ isỹ tỹ ag mré Israel krĕ nĩn ký. Tỹ ag tóg Topě krĕ ja nýtí vĕ, ký tóg ag mý ã jykre tar ven ja nĩ gé. Ag mré věnh jykre tỹ hĕn ri ke han ja tóg nĩgtĩ, ag jyvĕn ja tóg nĩgtĩ gé, ký ti vĩ tó tí ag vỹ rán ja nĩgtĩ gé, Topě vĩ ti. Ti jo ĩn pĕ han ja ag tóg nĩgtĩ, Jerusalém tá, krĕm nén ũ kar pũn jafã. Ag mý tóg ã tỹ nén han ke ti kãmén ja nĩgtĩ. ⁵ Ěg jóg'jóg ve ag, ũ tỹ vãsỹ Topě mré vĕmén tí ag vỹ ag jóg'jóg

ve nýtĩ gé, kŷ Cristo vŷ tŷ ag kã ũ nĩ gé, ag kanhkã, ti tŷ ga kri tĩg kŷ. Ęg kri ke kar vĕ, Cristo ti, Topĕ ti. Ti hã mŷ ěg vĩ há han ke mũ, to ěg krónh ke vãnh nýtĩ, ga kri, kanhkã tá ke gé, ti mŷ vĩ há han to. Amém.

⁶ Jesus kato tĕ ag tóg nýtĩ ha, Israel ag, Topĕ tŷ ag jyvĕn ja ra. Hã kŷ tóg Topĕ tŷ ag mŷ tó há han ja tũ nĩ ve nĩ. Hã tũ vĕ hã ra. Ag hã ne to jykren há han ja tũ nĩ, ti tŷ ag mŷ tó há han ja ra. Ęg tŷ to jykren há han kŷ ěg Israel ag jykre ki kanhrãn mũ, ha mĕ: Israel krĕ ũ tóg tŷ Topĕ krĕ pĕ tũ nýtĩ, ha mĕ. ⁷ Hã ra ag tóg: “Abraão vŷ tŷ ěg jóg'jóg ve nĩ,” he ti, “hã kŷ ěg tóg tŷ Topĕ krĕ nýtĩ, Abraão tugnĩn,” he ag tóg ti. Kygnĕ kŷ ag tóg tag tó tí, ha mĕ. Topĕ tóg Abraão mŷ: “ã kósin tŷ Isaque krĕ vŷ tŷ ã krĕ pĕ nýtĩnh mũ,” he ja nĩ. ⁸ Hã ra Abraão vŷ krĕ e han ja nĩgtĩ, kósin pir tũ ti nĩ. Hã kŷ Abraão krĕ ũ vŷ tŷ Topĕ krĕ tũ nýtĩ, Abraão tŷ ag han ja ra. Ũ tŷ Topĕ ki ge kŷ nýtĩ ag hã vŷ tŷ Topĕ krĕ nýtĩ, Topĕ tŷ ũn kuprĕg ja ag.

⁹ Topĕ vŷ Abraão mŷ: “prŷg tũg kŷ sóg ã venh kãtĩg mãn ke mũ, kŷ Sara fi kósin vŷ kã nŷnh mũ sir, ha vemnĩ,” he ja nĩ. Topĕ tŷ Abraão mŷ Isaque mur ke tó jan hã vĕ, ti tŷ Isaque hã kuprĕg jan kŷ. ¹⁰ Kŷ tóg ge nĩ gé, ěg tŷ Rebeca fi krĕ to jykren kŷ, Isaque prũ fi. Krĕ vĕgni han ja fi nĩ, kŷ ag tóg tŷ ěg jóg tŷ Isaque krĕ kar nýtĩ, ũn vĕgni ja ag. ¹¹⁻¹² Kŷ

ag mur tũg ki, ag tŷ ver nĕn ũ han tũg ki Topĕ tóg ag mŷnh fi mŷ: “ũn mur vén ke mũ vŷ tŷ ũ tŷ ti nón mur ke mũ ěn krĕm ke jĕnh ke mũ, ha vemnĩ,” he ja nĩ. Topĕ tŷ fi mŷ tó kã ag tóg nĕn ũ há mrĕ nĕn ũ kórég han ja tũ nĩ ver. Ag mur tũg ki ke ja vĕ. Topĕ tŷ ěg mŷ ã jykre ven sór ja vĕ, hã kŷ tóg ag mur tũg ki tag tó ja nĩ. Ā tŷ nĕn to jykren mũ ěn han ti tí, Topĕ ti. Kŷ tóg ã tŷ ũn kuprĕg sór mũ ěn hã kuprĕg tí gé, ag tŷ ver nĕn ũ han tũg ki. ¹³ Hã kŷ tag tóg rán kŷ nĩ gé, Rebeca fi krĕ ěn ag to, ha mĕ: “Jacó to inh há nĩ, hã ra sóg ti jo mur ja tŷ Esaú to kórég nĩ,” he ja tóg nĩ, Topĕ vĩ rán ki.

¹⁴ Kŷ Judeu ag hŷn inh mŷ: “Topĕ jykre vŷ há tũ nĩ,” he sór mũ. “Kuryj tũ ti nĩ, ti tŷ vĕsóg ki nĕn to jykren sór kŷ, ti tŷ ũn kuprĕg mũ ěn to,” he ag hŷn tí. Hã tũ vĕ hã ra. ¹⁵ Hã kŷ tóg Moisés mŷ: “isŷ ũn jagãgtãn sór mũ ěn hã jagãgtãn jĕ sóg ke mũ,” he ja nĩ, Topĕ ti. ¹⁶ Ęg tŷ to vãsãn tũ vĕ, ěg tŷ to tar nĩnh ke tũ vĕ. Topĕ tŷ vĕsóg ki ěg jagãgtãn hã vĕ. ¹⁷ Hã kŷ ga tŷ Egito tá pã'i tŷ Faraó to tag tóg rán kŷ nĩ gé, ha mĕ. “Ũn tar vŷ tŷ inh nĩ,” he ja ti nĩ, Topĕ ti, Faraó mŷ. “Ā tŷ sóg ũn tar han, venh kar tŷ isŷ tŷ ũn tar nĩ tag ki kanhró nýtĩ jĕ, isŷ ã vóg kónãn to, ã tar jĕ ra. Venh kar tŷ inh jyjy mĕnh ke vĕ, hã jĕ sóg ã fĕg,” he ja ti nĩ, vãsŷ, Topĕ ti, Faraó mŷ.

¹⁸ Hã kŷ, Topĕ tŷ ũn jagãgtãn sór nĩn kŷ tóg ti jagãgtãn tí sir. Hã ra tóg ũ tŷ

mě jāvānh ēn ti kutu káfór han mū sir, Faraó ri ke.

Topē tỹ ā tỹ nén han sór mū ěn han tĩ

¹⁹ Kỹ Judeu ag hỹn inh mỹ: “kỹ ěg hỹn Topē tỹ ěg kuprĕg tũ tigrĩn kutu nỹtĩnh mū,” he sór mū. “Ti tugnĩn ke vē. Kỹ ti tỹ ne jé ěg vóg kónān sór nĕ?” he sór ag hỹn mū, ón kỹ Topē to vĩn kỹ. ²⁰ Ha vé, ěprā ke vỹ tỹ ěg nỹtĩ. Ti vĩ kafān ke tũ pĕ ěg tóg nĩ. Ti kamĕg jé ěg tóg ke mū. Ā tỹ nén han sór mū ěn han ti tĩ.

Ěg rānrhāj to jykrén nĩ. Kejĕn ěg tóg nén ũ han tĩ, go'or tỹ. Kỹ go'or tóg ěg mỹ: “isỹ kukrũ kórĕg han tũg nĩ, isỹ kukrũ sĩnvĩ han nĩ,” he tũ nĩgtĩ. Ěg vĩ kafān ke tũ ti nĩ, go'or ti. Ěg tỹ tỹ nén han sór mū ěn han ěg tóg tĩ, ti ki jĕmĕ vānh ěg nỹtĩ. ²¹ Go'or ũ tỹ ěg kukrũ sĩnvĩ han tĩ, ũ tỹ ěg kukrũ kórĕg han tĩ. Ěg tỹ nén han sór mū ěn han ěg tóg tĩ.

²² Topē vỹ ěg rānrhāj tag ri ke han tĩ gé. Ti tỹ nén han sór mū ěn han ti tĩ, ěg tỹ, ěg tỹ ti mỹ go'or tỹ kukrũ ri ke nỹtĩn kỹ. Ũ ag to tóg jũ tĩ, ěg kar tỹ ag ki ti tar nĩ to jykrén jé, ti jũ ěn ti, Topē ti. Kỹ tóg kānhmar ag to jũnh ke vē vē, hā ra tóg ver ag to fe mág nĩ, ag kórĕg tāvĩ nỹtĩ ra, ti tỹ ũ to jũnh ke mū ag. Hā ra tóg ag vóg kónān ke mū, ha vemnĩ. ²³ Kỹ tóg ũ ag jagāgtān mū gé, vēnh kar tỹ ag ki Topē tỹ tỹ ũn há tāvĩ nĩ to jykrén jé, ěg há kar káfór. Hā jé tóg ag kuprĕg ja nĩgtĩ. Ti tỹ ag tỹ ũn mág han sór vē, ti

mré. ²⁴ Ěg hā vē sir, ũn kuprĕg kỹ nỹtĩ tag ag. Hā kỹ tóg ěg mỹ vēnh vĩ jĕnĕ. Judeu ag kāmĩ tóg ěg mỹ vēnh vĩ jĕnĕ, fóg ag kāmĩ ke gé, kanhgág ag kāmĩ ke gé, ti tỹ ěg jagāgtān sór kỹ.

²⁵ Hā kỹ Oséias tóg tag tó ja nĩ, ha mĕ. “Vāsỹ ag vỹ tỹ inh mré ke tũ ja nỹtĩ, hā ra sóg ag mỹ: “inh mré ke vỹ tỹ ājag nỹtĩnh mū ha, isũ ag,” he sór mū, he ti, Topē ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Oséias ti. “Vāsỹ sóg ag to há tũ ja nĩgtĩ, hā ra sóg ag to há nĩnh mū ha,” he ti. ²⁶ “Vāsỹ sóg ag mỹ: “ājag pi(jé) tỹ isũ nỹtĩ,” he ja nĩgtĩ. Hā ra sóg ag mỹ: “Topē krĕ vỹ tỹ ājag nỹtĩnh mū,” hĕnh ke mū, “ũn rĩr nĩ ěn krĕ vỹ tỹ ājag nỹtĩnh mū,” he jé sóg ke mū ag mỹ,” he ti, Topē ti,” he ja tóg nĩ, Oséias ti. Ti tỹ ũ tỹ ũri Cristo ki ge kỹ nỹtĩ ag kāmĕn hā vē.

²⁷ Kỹ Isaías vỹ Israel krĕ ag to tag tó, ha mĕ: “e ag nỹtĩ, Israel krĕ ag, rỹnrhỹj e nĩ ěn ri ke, goj kāmĩ pó rynthryj e nĩ ěn ri ke. Ge ra ag pipir nỹtĩnh mū, ũn krenkren ke mū ag. ²⁸ Topē vỹ kānhmar ā tỹ nén tó ja ěn han ke mū, ga tag ki, kỹ tóg ag vóg kónān kān ke mū, ũn e ěn ag, ag kórĕg nỹtĩn kỹ,” he ja ti nĩ, Isaías ti. ²⁹ Kỹ tóg tag tó ja nĩ gé, ha mĕ: “ěg tũg kān kren ti, Topē ti, vēnh kar kri nĩ ěn ti. Hā ra tóg ěg kāmĩ ũn pipir krenkren han ja nĩgtĩ. Cidade tỹ Sodoma tá ke ag tũg kān ja tóg nĩ, Topē ti, cidade tỹ Gomorra tá ke ag ke gé. Kỹ tóg ěg tũg kān kren gé, ag ri kén, hā ra tóg ěg kāmĩ ũ krenkren han mū,” he ja tóg

nĩ, Isaías ti.

³⁰ Oséias mré Isaías ag tỹ tó mũ vỹ ge nĩ, ha mẽ. Fóg ag, kanhgág ag pi(jé) vènh jykre kuryj nón mũ ja nĩgtĩ'. Ge ra Topê tóg ag jagāgtān kỹ ag mỹ vènh pāte fón mũ ha, ag tỹ Jesus ki rā kỹ. ³¹ Ag jāvo Israel krē ag vỹ ājag jykre hã tỹ Topê tỹ ag jyvèn ki króm sór ja nĩgtĩ. "Ti vỹ han ěg tĩ, kỹ tóg ěg to há nĩ," he ag tóg tĩ. Hã ra ag tóg ki króm kãn ja tũ nĩ, hã kỹ Topê tóg ag to há tũ nĩ, jérĩn mỹ. ³² Hē ri ken kỹ hỹn'? Ag tỹ ti ki ge ja tũ nĩn kỹ, hã kỹ tóg ag mỹ vènh pāte fón ja tũ nĩ gé. Ag tỹ vēsóg ki Topê jykre ki króm sór ja vè. Hã kỹ ag tóg ón kỹ ki króm ja nĩgtĩ. Hã kỹ ag tóg Cristo kato tē nỹtĩ.

Pó ri ke ti nĩ, Cristo ti, ěg tỹ tỹ krĩm ke jafā. Ag tỹ ti tỹ krĩm ke jan hã vè, hã vỹ: ti ki rā tũ, he mũ. ³³ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, Jesus Cristo to, ha mẽ. "Pānónh sĩ tỹ Sião pénĩn cidade ki sóg pó nĩm mũ, ag tỹ tỹ krĩm ke jé. Kỹ ag tóg, pāró tag tỹ ag tóg krĩm ke kỹ vár ke mũ sir. Hã ra ũ tỹ ti ki rā mũ vỹ ā tỹ nén ve sór mũ ěn venh ke mũ," he ja ti nĩ, Topê vỹ rán ki, Jesus Cristo to.

10

Judeu ag tỹ Jesus ki ge kỹ krenkren ke

¹ Inh kanhkā', isỹ inh mré ke tỹ Israel tỹ krenkren han venh há tāvĩ tóg tĩ, hã jé sóg Topê mré vēmén tĩ. ² Topê vỹ han jé ag tóg vāsānsān mũgtĩ, tag vég isóg nĩ nĩ. Hã ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, kỹ ag tóg

ěg tỹ nén han ke tũ ěn han tĩ. ³ Vēsóg ki ag tóg vènh jykre kuryj to vāsān sór tĩ. Hã ra ũ tỹ ěg mỹ vènh jykre kuryj nĩm sór mũ vỹ tỹ Topê ti nĩ. Tag ve sór tũ ag nỹtĩ, Topê tỹ ěg mỹ nĩm ke tag. Hã kỹ ag tóg Topê kato vāsānsān mũ. ⁴ Cristo vỹ hur kātĩg. Kỹ ěg tóg ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ti mỹ há nỹtĩ ha. ěg tỹ Topê tỹ vāsỹ ěg jyvèn ki króm tugnĩn ke pijé'. Jesus Cristo ki rā tigrĩn ke vè.

⁵ Ha vé, Moisés vỹ Topê jykre si to tag rán, ha mẽ. "Ũ tỹ vènh jykre kuryj han kãn mũ vỹ rĩr nĩnh ke mũ, ũ tỹ ge vỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ, ti tỹ Topê tỹ ěg jyvèn tĩ ěn ki króm kãn tugnĩn," he ja tóg nĩ, Moisés ti. Hã ra ěg tóg ki króm kãn ki kagtĩg nỹtĩ, hã kỹ ěg tóg ěg tỹ ki króm kãn sór mũ ra rĩr nĩnh ke tũ nĩ. ⁶ ěg tỹ Jesus ki rā tigrĩn ěg Topê mỹ há nỹtĩ. Kỹ ěg tóg: "ũ nỹ hỹn kanhkā ra tĩg mũ, Cristo pére kātĩg jé?" henh ke tũ pē nĩ. Mur kỹ ti nĩ ha. ⁷ Kỹ ěg: "ũ nỹ hỹn vènh kuprĩg ag jamā ra tĩg mũ, Cristo rĩn mǎn jé?" henh ke tũ pē nĩ gé. Rĩr mǎn kỹ ti nĩ ha. ⁸ Tag tó jé ěg tóg ke mũ, ha mẽ: "jagy tũ ti nĩ, Topê vỹ ti, to jykrén há ti nĩ. Kānhmar ěg tónh ke mũ, kānhmar ěg to jykrén ke mũ, Topê vỹ to," he jé ěg tóg ke mũ.

Topê vỹ tag hã tó sóg tĩ. "Jesus Cristo ki rā tugnĩn ěg krenkren ke mũ," he sóg tĩ. ⁹ ěg krenkren jé ěg tóg Jesus to: "ěg Senhor vỹ tỹ ti nĩ," henh ke mũ. Vènh kar mỹ ěg tónh ke mũ. Kỹ ěg tóg ěg fe tỹ

ti ki rãnh ke mũ gé. Topê tỹ ti ter kar kỹ ti rĩn mǎn ja tag vỹ tỹ êg mỹ ki hã ke nĩ, kỹ êg kri fig mũ. Kỹ êg tóg krenkren ke mũ sir. ¹⁰ Êg tỹ êg fe tỹ ti ki rã kỹ êg tóg ti mỹ há nỹtĩ. Êg tỹ vãnh kar mỹ ti kãmén kỹ êg krenkren ke mũ sir. ¹¹ Hã kỹ tag tóg rǎn kỹ nĩ, ha mẽ: “êg tỹ ti ki ge kỹ êg tóg êg tỹ nén ve sór mũ ên venh ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ rǎn ki. ¹² Vãnh kar mỹ ke vễ sir, vãnh vĩ tag. Judeu ag mỹ ke vễ, kar kỹ fóg ag mỹ ke vễ gé, kanhgág ag mỹ ke vễ gé. Tỹ tóg êg kar Senhor nĩ mỹr. Kỹ, êg tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ tóg êg mỹ nén ù tỹ hên ri ke nĩm ke mũ gé sir, êg kar mỹ. ¹³ Tag hã vĩ rǎn kỹ nĩ gé, ha mẽ: “êg tỹ êg Senhor mỹ: “inh kren han nĩ,” hen kỹ êg krenkren ke mũ, êg kar,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ tỹ rǎn kỹ nĩ ki.

¹⁴ Êg tỹ ti ki rã tũ nỹtĩ ra êg tóg: “inh kren han nĩ,” he ki kagtĩg nỹtĩnh mũ vễ. Êg tỹ ti vĩ mẽ ja tũ nỹtĩ ra êg tóg ti ki ge ki kagtĩg nỹtĩnh mũ vễ. Û tỹ êg mỹ ti vĩ tó tũ nĩ ra êg ti vĩ mẽnh ke tũ nĩnh mũ vễ. ¹⁵ Topê tỹ ag jëgnëg tũ nĩ ra ag tóg êg mỹ ti vĩ tónh ke tũ nĩnh mũ vễ. Hã kỹ tag tóg rǎn kỹ nĩ, ha mẽ. “Û tỹ êg mỹ Topê vĩ sér ma kãmũ ag junjun vĩ êg mỹ sér pẽ tĩ,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ tỹ rǎn kỹ nĩ ki. Topê tỹ ã vĩ tó tũ ag jëgnë to ken hã vễ.

¹⁶ Hã ra ù ag tóg kri fi jǎvǎnh nỹtĩ gé, ag tỹ ón kỹ mẽg mũ ra, Topê vĩ sér ti. Isaías vĩ ag to Topê mỹ tag tó ja nĩ. “Êg jóg mág', inh vĩ mẽ jǎvǎnh ag

nỹtĩ,” he ja tóg nĩ. ¹⁷ Hã kỹ tóg, êg tỹ ti vĩ mẽ há han kar kỹ êg tóg ti ki rã tĩ. Êg tỹ Cristo kǎme mẽ kỹ êg ti ki rã tĩ.

¹⁸ Kỹ ãjag hỹn inh mỹ: “Judeu ag mỹ hên ri ke mũn mẽ ja tũ nĩ, hã kỹ ag mỹ ti ki ge ja tũ nĩ?” he sór mũ, ãjag tỹ inh carta tag ve kỹ. Vó, mẽ kỹ ag nỹtĩ vễ. Tag vĩ rǎn kỹ nĩ, ha mẽ: “ga kar mĩ ag tóg mẽ ja nĩgtĩ, ã vĩ ti. Ga fyr tá tóg jun gé, ã vĩ ti,” he ja ti nĩ, Topê vĩ rá ki.

¹⁹ Kỹ ãjag hỹn inh mỹ: “kỹ Judeu ag hên ri ke mũn to jykrén há han ki kagtĩg nỹtĩ, ag tỹ mẽg mũ ra?” he sór mũ, ãjag tỹ inh carta tag ve kỹ. Vó, ag tỹ to jykrén sór kỹ ag tóg to jykrén mũ vễ. Moisés vĩ êg mỹ tag kãmén, ha mẽ: “Topê tóg fóg mré kanhgág to tag tó sór mũ, ha mẽ,” he tóg. “Ag vĩ tỹ isũ tũ nỹtĩ ver, hã ra sóg ag tỹ isũ han sór mũ, ãjag tỹ ag ve kỹ ãjag tỹ inh ki rã to én jé,” he tóg. “Fóg mré kanhgág ag vĩ ãjag mỹ krĩ tũ nỹtĩ, hã ra sóg ag to há nĩ sór mũ, ãjag tỹ ag tugrĩn jũgiũ jé, he tóg, Topê ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Moisés ti, Judeu ag mỹ.

²⁰ Kỹ Isaías tóg tag tó mũ gé, fóg ag to, kanhgág ag to, ha mẽ. “Û ag tóg inh jǎvǎnh ja tũ nỹtĩgtĩ, hã ra ag tóg inh vĩ jëmëg mũ ha. Topê hẽ ri ke tĩ? he ja tũ ag nỹtĩ, hã ra sóg ag mỹ inh vĩ jënëg mũ ha, he tóg, Topê ti,” he ja ti nĩ gé, Isaías ti. Pǎ'i ag kamëg vǎnh kỹ tóg Judeu ag mỹ fóg ag mré kanhgág ag tỹ Topê ki genh ke tó ja nĩ, Isaías ti. ²¹ Kỹ tóg

Israel ag to tag tó ja nĩ gé sir, ha mẽ: “kurã kar ki sóg ãjag mĩ: kunĩg, he tĩ. Hã jé sóg ãjag mĩ inh nĩgé ven tĩ, ãjag tỹ gĩr mĩ ãjag nĩgé ven tĩ ěn ri ke. Hã ra ãjag tóg inh vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩ'. Inh vĩ kafãn kónãn ãjag tóg mũ mỹr',” he ja tóg nĩ, Isaías ti, ti tỹ Judeu ag mỹ Topẽ vĩ tón kỹ.

11

Israel krẽ'krẽ pipir ag vỹ tỹ Topẽ tũ nỹtĩ

¹ Kỹ ãjag hỹn: “kỹ Topẽ mỹ ã povo tỹ Israel tovãnh kãn kỹ nĩ?” he sór mũ, ãjag tỹ inh carta tag ve kỹ. Vó, ag tovãnh kãn tũ ti nĩ. Hã vé, tỹ sóg Israel krẽ nĩ gé, hã ra sóg ti ki rã. Abraão krẽ'krẽ ù vỹ tỹ inh nĩ gé, ti kósin'kósin tỹ Benjamim krẽ'krẽ ù mỹr. ² Isovãnh ja tũ ti nĩ, Topẽ ti, hã kỹ tóg ã povo tovãnh kãn ja tũ nĩ. Nén kar han tũg ki tóg ěg kuprẽg ja nĩ, ěg tỹ tỹ ti tũ nỹtĩ jé.

Elias to jykrén nĩ. Ti kãme tóg rán kỹ nĩ, Topẽ vĩ rá ki. Elias tempo kã Israel ag tóg Topẽ kato tẽ mũ. Kỹ ag tóg Elias kato tẽ mũ gé, ti tén jé. Hã kỹ tóg Topẽ mỹ tó mũ, Elias ti, kỹ tóg: ³ “Senhor',” he mũ. “Ã vĩ tó tĩ ag kãgtén kãn ag huri, ã mỹ pũn jafã kókén ag huri ke gé. Inh pir mỹ sóg kren, kỹ ag tóg isén sór mũ ha ke gé. Á tovãnh kãn kỹ ag nỹtĩ,” he ja tóg nĩ, Elias ti, Topẽ mỹ, Israel ag to. ⁴ Hã ra Topẽ tóg ti mỹ: “krĩ kufy han tũg nĩ,” he mũ. “Û tỹ 7 mil (ke) vỹ ki nỹtĩ, ù tỹ isovãnh tũ ag, sỹ ùn kuprẽg ja ag. Tag ag

vỹ vẽn kãggrá tỹ topẽ tỹ Baal mỹ: “Topẽ vỹ tỹ ã nĩ,” he ja tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti, Elias mỹ. Ti tỹ Israel pipir ag tỹ Topẽ tovãnh tũg ja ěn tó vẽ.

⁵ Ge ti nĩgtĩ, ùri. Pir ag nỹtĩ, Israel tỹ Topẽ to há nỹtĩ ag. Ti kato tẽ kãn tũ ěg mỹr. Topẽ vỹ ěg jagãgtãn, kỹ tóg ěg kuprẽg, hã kỹ ěg tóg ti to há nỹtĩ, ěg pipir nỹtĩ ra, ěg tỹ tỹ Israel krẽ nỹtĩn kỹ. ⁶ ěg tỹ vėsóg ki han pijé', ěg tỹ to vãsãn pijé'. Topẽ tỹ vėsóg ki ěg jagãgtãn hã vẽ. Ke tũ nĩ mũ ra tóg: “vėsóg ki sóg ãjag jagãgtãn,” henh ke tũ nĩ vẽ. Hã ra tóg vėsóg ki ěg jagãgtãn.

⁷ Ge ti nĩ, ha mẽ, Israel ag vỹ ve sór ja nĩgtĩ, Topẽ tỹ ěg mỹ nén ù há ven ke ěn ti, hã ra ag tóg venh ke tũ nĩ. Topẽ tỹ ùn kuprẽg mũ ag hã mỹ tóg ven tĩ, Topẽ ti. Jãvo ù ag tóg kutu nỹtĩ sir, ag tỹ Topẽ vĩ mẽ jãvãnh nỹtĩn kỹ. ⁸ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, Israel ag to, ha mẽ: “Topẽ vỹ ag krĩ tũ han, hã kỹ ag tóg ti vĩ rá vэг mũ ra to jykrén tũ nỹtĩgtĩ. Mẽg tũ ag nỹtĩ, ãjag nĩgrẽg ra. Ûri ag tóg gen kỹ nỹtĩnh mũ ver,” he ja ti nĩ, Topẽ vĩ rán ki. ⁹ Kỹ Davi vỹ Judeu ag to tag tó ja nĩ gé, ha mẽ: “Topẽ mỹ festa han ag tóg tĩ. Hã ra ag tóg ón kỹ ti mỹ festa han tĩ, kỹ ag tóg to sigse kỹ nỹtĩnh mũ, ag festa to. Ag sigse kỹ tóg ag vóg kónãn ke mũ, Topẽ ti. Krenkren ke tũ ag tóg nĩ. ¹⁰ Kutu ag nỹtĩ, to jykrén ke tũ pẽ ag nỹtĩ, kỹ ag tóg vẽn jykre kufy hã venh ke mũ, hã to ag jagtar nỹtĩnh mũ,” he ja tóg nĩ, Judeu ag to,

Davi ti.

Judeu ag to é henh ke tũ ãg tóg nĩ

¹¹ Kĩ ãjag hĩn inh mĩ: “kĩ Topẽ mĩ Judeu ag tĩ nũgme ki vár ke tag ve sór mũ, hã jén mĩ ag mĩ Jesus jênẽ ja nĩ, ag tĩ ti tĩ prãnh ke jé?” he sór mũ. Vó. Hã ra ag tóg Topẽ kato tẽgtẽ tĩ. Ti vĩ mranh ja ag tóg nỹtĩgĩ, hã kĩ Topẽ tóg fóg ag mré kanhgág ag krenkren han sór mũ, Judeu ag tĩ ag ve kĩ ti ki ge to én jé. ¹² Kĩ Judeu ag tĩ Topẽ vĩ mranh kĩ Topẽ tóg fóg mré kanhgág kar to há nĩ. Kĩ Judeu ag vỹ jagãgtar nỹtĩ. Ag nỹtĩg ja ki ù ag kar vỹ Topẽ tĩ ag to há nĩ vég mũ. Há ti nĩ, tag. Kĩ, Topẽ tĩ Judeu ag to há' he mãn nĩ ra tóg hã ra ga kri mũ kar mĩ há pẽ tâvĩ tĩnh mũ vẽ, mĩr, ha mẽ. Hã ra tóg ag to há tũ nĩ ver.

¹³ Kĩ sóg ãjag mĩ tag tó sór mũ, ãjag tĩ tĩ fóg nỹtĩn kĩ, kanhgág ag mĩ ke gé. ãjag apóstolo vỹ tĩ inh nĩ, sỹ ãjag mĩ Topẽ vĩ tó jé. Inh rãnrãj vỹ inh mĩ sér pẽ tĩ. ¹⁴ Isỹ ãjag mĩ Topẽ vĩ tó kĩ inh mré ke ag hên ri ke mũn ãjag kóm Jesus ki ge sór mũ gé, kĩ ag krenkren ke mũ sir, Israel ag. ¹⁵ Ha vé, Topẽ tĩ inh mré ke ag tovãnh to tóg povo ù ag to há nĩ ha, ag to jũ mãn tũ tóg nĩ sir. Topẽ tĩ Israel ag to há' he mãn mũ ra tóg vẽn kar mĩ há pẽ tâvĩ tĩnh mũ vẽ, kĩ vẽn kar vỹ rĩnrĩr mãn ke mũ vẽ, ùn kãgter mũ ag mré hã. Hã ra tóg ag to há tũ nĩ ver.

¹⁶ Êmĩ to jykrén nĩ. Êmĩ ku-par ko há nĩn kĩ tóg ko há kar

nĩ. Ge ti nĩgtĩ gé, ka tỹ. Ti jãre há nĩn kĩ ka vỹ há kar nĩ. Israel ag vỹ tag ri ke nỹtĩ. Ag jóg'jóg ve ag vỹ ka jãre ri ke nỹtĩ. Topẽ mĩ ag há nỹtĩ ja nĩgtĩ, hã kĩ ag krẽ vỹ Topẽ mĩ há nỹtĩnh ke mũ gé. ¹⁷ Povo tỹ Israel vỹ ka tỹ oliveira há ri ke nỹtĩ. Ti jãre vỹ há nĩ, hã ra ti pẽ ù tóg kórég nỹtĩ. Hã kĩ tóg mrynhmranh kĩ vãvãm mũ, Topẽ ti, ti pẽ kórég ên ti. Ti tỹ Israel kórég ag togvãnh to ken hã vẽ, hã vỹ: ka pẽ kórég vãvãm, he mũ. Ka pẽ kórég tag nỹtĩg ja ki tóg ka ù pẽ vin, vãnh kãmĩ ka tỹ oliveira pẽ tỹ, ùn kanên vãnh pẽ tỹ. ãjag hã vẽ sir, ãjag tĩ tỹ fóg nỹtĩn kĩ, kanhgág ag ke gé. Hã ra ka ù pẽ tag vỹ ka há jãre ên tỹ ti kume vég tĩ, kĩ tóg tỹ há' he mũ sir. ãjag tỹ Topẽ tỹ Israel jóg'jóg ve tỹ Abraão mĩ nén tó ja ên vég mũ to ken hã vẽ, hã vỹ: ka há jãre kume vég mũ, he mũ. ¹⁸ Kĩ Israel ag to é he sór tũg nĩ, Topẽ tỹ ag vãm mũ ra, ãg tỹ ka pẽ kórég vãm ri ke. Ag nỹtĩg ja ki ãjag nỹtĩ. Hã ra ka jãre vỹ tỹ Judeu ag jóg'jóg ve nỹtĩ. ãjag jóg'jóg ve pijé', fóg pijé', kanhgág pijé'. Judeu ag vẽ. Kĩ Judeu ag to é he sór tũg nĩ.

¹⁹ Hên ri ke mũn ãjag tóg inh mĩ: “hã ra tóg Judeu ag vãm, ãg to há nĩ jé,” he sór mũ. “Hã kĩ tóg ãg to há nĩ,” he ãjag hĩn mũ. ²⁰ Hỹ, ag vãm tóg. Hã ra ag tóg ti ki rã jãvãnh ja nỹtĩgtĩ, hã kĩ tóg ag vãm. Jãvo tóg ãjag to há nĩ, ãjag tĩ ti ki ge to. Hã kĩ ag to é he sór tũg nĩ. Topẽ kamẽg nĩ mĩr. ²¹ Israel krẽ ag

tỹ ti ki ge jãvãnh tugnĩn tóg ag vãm. Ag jagãgtãn jãvãnh tóg nĩ ha. Kỹ tóg ãjag jagãgtãn ke tũ nĩ gé, ãjag tỹ ti ki ge to tar tũ nỹtĩn kỹ. Hã kỹ ti hã kamẽg nĩ.

22 Hã ki Topẽ tỹ tỹ ùn há nĩ tóg ve há tĩ, hã ra tóg ù ag vóg kónãnh jagy han tĩ gé. Û tỹ ti vĩ mranh mũ ag vóg kónãnh jagy han tóg tĩ, Topẽ ti. Hã ra tóg sir ãjag to há nĩ sir, ãjag tỹ ti tovãnh tũ nĩn kỹ. ãjag tỹ ti tovãnh kỹ tóg ãjag vãm ke mũ gé, ha vemnĩ. 23 Judeu ag tỹ ti ki ge kỹ tóg ag to há nĩ mãn ke mũ gé sir, kỹ tóg ka há ki ti pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn ke ri ke nĩ sir. 24 Ha vé, ãjag hã vĩ tỹ ka kanẽn vãnh pẽ ri ke nỹtĩ'. Hã ra tóg ka há ki ãjag vin, ãjag tỹ tỹ ka kanẽn vãnh pẽ nỹtĩ ra. Kỹ tóg, ti tỹ ka há ên pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn sór nĩ ra tóg vin mãn mũ sir, ka há ên ki, hã vĩ: Judeu ag tỹ Jesus ki rã, he mũ. Ka há pẽ mrynhmráj ja ên ki vin mãn to ken hã vë. Êg pi(jé) ka kanẽn vãnh pẽ tỹ ka kanẽn há ki vin tĩ'. Êg tỹ ka há pẽ tỹ ki vin mãn tag vĩ jagy tũ nĩ vë. Hã kỹ tóg Topẽ mỹ jagy tũ tĩ, ti tỹ Judeu ag to há nĩ mãn kỹ.

Topẽ tỹ Israel ag krenkren han sór

25 Isỹ ãjag mỹ nén ù kãmén sór vë, ãjag tỹ mẽ ja tũ ù, ha mẽ. Sỹ ãjag mỹ kãmén sór vë, ãjag tỹ Judeu ag to é he tũ nĩ jé. Ha vé, Israel ù ag vĩ ver mẽ sór tũ nỹtĩ. Û ag tóg mẽ sór mũ, hã ra ù ag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ gé, vënh kar tỹ Topẽ vĩ mẽ jé, Judeu tũ ag kar. Kejẽn

ag tóg mẽ kãn ke mũ, fóg kar, kanhgág kar ke gé. 26 Ag tỹ mẽ kãn ke ên kã Israel ag tóg krenkren ke mũ gé. Hã kỹ tag tóg ag to rãn kỹ nĩ, ha mẽ: “ag krenkren han tĩ vĩ jun ke mũ. Pãnónh sĩ tỹ Sião pênĩn cidade ên tá tóg vënh ven ke mũ, ag krenkren han tĩ ti. Ên vĩ Jacó krẽ ag tỹ inh vĩ mranh ja ên tỹ vënh pãte fón ke mũ, Israel krẽ en ag mỹ. 27 Sỹ ag mré jykrén jan hã vë. Ag tỹ inh vĩ mranh tỹ sóg tũg' he mũ,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ rá ki, Judeu ag to. 28 Jesus kato tẽ ag tóg mũ ver, ti kãme sér mẽ jãvãnh ag nỹtĩ ver, hã kỹ ãjag tóg ag nỹtĩg ja ki Topẽ vĩ sér mẽg mũ. Hã ra ag jóg'jóg ve ag vĩ Topẽ to há nỹtĩ ja nĩgtĩ, hã kỹ Topẽ tóg ag krẽ'krẽ to há nĩnh ke mũ ge kejẽn, ti tỹ vãsỹ ag kuprẽg ja nĩn kỹ. 29 Topẽ tỹ ù to há nĩn kỹ tóg ti to há nĩ, ti tỹ ù kuprẽg kỹ tóg kuprẽg kỹ jẽ nĩ gé. Tỹ tũg' henh ke tũ ti nĩ, Topẽ ti.

30 Vãsỹ ãjag tóg Topẽ vĩ ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ gé. Hã ra Topẽ tóg ùri ãjag jagãgtãn, ãjag tỹ ti ki ge jé, Judeu ag tỹ ti vĩ mranh ag nỹtĩg ja kã. 31 Kỹ ên ag tóg ti vĩ mranh mũgtĩ ver, Topẽ tỹ kar kỹ ag jagãgtãn jé, ti tỹ ãjag jagãgtãn ri ke. 32 Kỹ Topẽ tóg êg kar mỹ êg tỹ ti vĩ mranh mũ tag ven kãn sór mũ, êg tỹ to jykrén mãn jé. Ti tỹ êg jagãgtãn sór vë, êg tỹ ti ki ge jé, hã jé tóg êg mỹ êg tỹ ti vĩ mranh mũ ven sór mũ.

Topẽ jykre tỹ êg jykre kãfór nĩ

³³ Topě vỹ tỹ ùn mág pě nĩ, mỹr, ha mẽ. Ti jykre vỹ vễnh kar kri nĩ kar nĩ. Ve kãn jāvãnh ẽg nỹtĩ, ti jykre ti, tá krỹg jāvãnh ẽg nỹtĩ. Nén ù kar ki kanhró ti nĩ mỹr, nén ù kar to jykrén há han kãn ti tĩ mỹr. Ti tỹ nén to jykrén mũ ve kãn ke tũ pẽ ẽg nĩ. “Ti hỹn hẽ ri ken kỹ tag han?” henh ke tũ ẽg tóg nĩ gé. To jykrén kórég ẽg tóg nỹtĩ. ³⁴ Û nỹ Topě tỹ nén to jykrén mũ ki kanhró nĩ? Ki kagtũg kar ẽg nỹtĩ. Û nỹ Topě mỹ: “tag han ra, tag han tũg ra,” he tĩ? Û vỹ ti jyvẽn ke tũ pẽ nĩ. ³⁵ Û nỹ ti mỹ nén ù nĩm', Topě tỹ ti mỹ kajãm jé'? Nén kar vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ mỹr, hã kỹ tóg ẽg hã mỹ nén ù kar nĩm tĩ, ẽg jagãgtãn kỹ. ³⁶ Topě hã ne nén kar hyn han'. Ti hã jamẽn kỹ ẽg tóg nỹtĩ, nén ù kar vỹ ti jamẽn kỹ nỹtĩ gé. Hã kỹ ẽg tóg tỹ ti tũ nỹtĩ gé, nén ù kar ti ke gé. Kỹ ti hã ne tóg tỹ ùn mág nĩ', ti pir mỹ. Ti hã mỹ ẽg tóg vĩ há han tĩ, to krónh ke tũ ẽg nĩ, ga kri, kanhkã tá ke gé. Amém.

12

Topě mỹ ẽg vễnh fẽg ke mũ

¹ Inh kanhkã', Topě vỹ ãjag jagãgtãn. Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “tĩ mỹ vễnh fẽg,” he mũ. Kỹ tóg ẽg tỹ ti mỹ nén ù pũn ri ke nĩ, ẽg tỹ ti mỹ vễnh fẽg kỹ. Judeu ag vỹ ãjag mẽg tãnh kỹ pũn tĩ. Ag jãvo ẽg tóg ti mỹ ẽg rĩnrĩr nỹtĩn kỹ vễnh fẽg tĩ. Ti mỹ tóg sér tĩ, ẽg tỹ tag han kỹ, ẽg tỹ tỹ ti tũ nỹtĩn kỹ sir. Gen kỹ ãjag tóg Topě jykre han ke mũ. ² Ẽprã ke ag jykre han sór tũg

nĩ. Topě vỹ ãjag krĩ tãg han sór mũ. Vễnh jykre tãg han sór tóg mũ. Kỹ ãjag tóg nén há han ki kanhró nỹtĩn mũ. Vễnh jykre kuryj han jé ãjag tóg ke mũ. Kynghẽn ke tũ ãjag tóg nĩ. Tag ve sór tóg mũ, Topě ti. Tag hã to tóg ẽg kanhrãn ke mũ.

³ Ha vé, Topě vỹ isar han, kỹ sóg ãjag jyvẽn há han ki kanhró nĩ. Hã kỹ sóg ãjag kar mỹ tag tó mũ. Vễsỹ ùn mág han sór tũg nĩ. “Tỹ inh ùn mág nĩ,” he tũg nĩ, ã tỹ tỹ ùn mág tũ nĩn kỹ. Ẽg kar vỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ, kỹ tóg ẽg kar tỹ nén ù to tar han tĩ, ẽg kar tỹ ti rãnrãj han jé. Tag to jykrén kỹ jagnẽ to é he tũg nĩ.

⁴ Ẽg há to jykrén nĩ. Ti ki nỹtĩ vỹ e nỹtĩ, ẽg pẽn, ẽg nĩgnó, ẽg kanẽ, ẽg nĩgrẽg, ti kar ti. Ẽg há ki nỹtĩ vỹ jagnẽ kóm rãnrãj nỹtĩ kar nỹtĩ, vyr mỹ. ⁵ Ge ti nĩgtĩ, ẽg mré. E ẽg nỹtĩ, hã ra ẽg tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ẽg tóg ẽg há ri ke nỹtĩ, kỹ ẽg tóg jagnẽ ki rĩr ke mũ sir, ẽg há ki nỹtĩ tỹ jagnẽ ki rĩr tĩ ẽn ri ke. ⁶ Hã ra ù tóg nén ù han há nĩgtĩ, kỹ ù tóg nén ù ù han há nĩgtĩ gé, Topě tỹ to ẽg tar han kỹ. Ẽg kãmĩ ù mỹ tóg: “ag jyvẽn nĩ,” he tĩ, Jesus ti. Kỹ Topě tỹ ã mỹ nén tó mũ hã tỹ ẽg jyvẽn nĩ, ti tỹ ã mỹ: “ag jyvẽn nĩ,” hen kỹ. ⁷ Ẽg kãmĩ ù mỹ tóg: “ùn jagãgtar ag jagãgtãn nĩ,” he ti gé. Kỹ ẽg jagãgtãn há han to tar nĩmnĩ. Ẽg kãmĩ ù mỹ tóg: “inh vĩ kãmén nĩ,” he tĩ gé. Kỹ to krónh ke tũg nĩ. ⁸ Ẽg kãmĩ ù mỹ tóg: “ag mỹ ag tỹ nén han

ke kāmén nī,” he tī gé. Kŷ ã rãnrãj tag ki rĩr há han nĩ. Ęg kãmĩ ũ mŷ tóg: “ã tŷ nén ũ nĩm mág nĩ, inh mŷ,” he tī gé. Kŷ ón kŷ ti mŷ nĩm sór tũg nĩ. Ęg kãmĩ ũ mŷ tóg: “culto to pã'i vŷ tŷ ã nĩ,” he tī gé. Ā tŷ tŷ to pã'i nĩn kŷ to jykren há han nĩ. Ęg kãmĩ ũ mŷ tóg: “ag jagãgtãn nĩ,” he tī gé. Kŷ ti tŷ ã mŷ ã tŷ ěg jagãgtãn ke tag tó kŷ to mŷ sér nĩmnĩ. Ęg tŷ jagnẽ ki rĩr to ken hã vẽ.

⁹ Jagnẽ to há tãvĩ nŷtĩmnĩ. Ón kŷ jagnẽ to há nŷtĩ sór tũg nĩ. Vẽnh jykre pãno to kórég tãvĩ nŷtĩmnĩ, kŷ tovãnh kãn nĩ. Vẽnh jykre há hã mĩ mũmnĩ. ¹⁰ Jagnẽ to há pẽ tãvĩ nŷtĩmnĩ, ãjag tŷ jagnẽ mré pafa ja ag to há ri ke nŷtĩmnĩ, jagnẽ to. Jagnẽ mŷ komẽr hã vĩmnĩ, ěg tŷ pã'i mŷ komẽr hã vĩ ěn ri kemnĩ, jagnẽ mŷ. ¹¹ Topẽ jykre to krónh ke tũg nĩ. Ti tŷ ãjag mŷ: “tag han ra,” he to jẽnĵer ke tũg nĩ gé, to vãsãn nĩ. Ti kuprĩg tŷ ãjag mŷ nén tó mũ ěn ki króm nĩ, kŷ tóg ãjag mŷ sér tĩnh mũ. Ęg Senhor tũ han nĩ. ¹² Topẽ vŷ ěg mŷ nén ũ há kar han ke mũ. Tag to mŷ sér nŷtĩmnĩ. Kejẽn ãjag tóg nén ũ jagy venh ke mũ, ti tugnĩn. Tag to krónh ke tũg nĩ. Topẽ mré vēmén kŷ nŷtĩmnĩ. ¹³ Ājag mré Topẽ ki rã ũ jagtar nĩn kŷ ti jagãgtãn nĩ. Ũ tŷ ãjag to pasa ke kŷ ti mŷ: “inh mré nĩ,” hemnĩ.

¹⁴ Kejẽn ũ tóg ãjag vóg kónãn sór mũ. Ęn to Topẽ mŷ: “ti jagãgtãn nĩ,” hemnĩ. Ti to: “ti vóg kónãn nĩ,” he tũg nĩ.

¹⁵ Kejẽn tóg ũ mŷ sér tĩ. Kŷ ti mré mŷ sér nŷtĩmnĩ gé. Kejẽn ũ tóg fŷ tĩ. Ti mré fŷmnĩ gé. ¹⁶ Jagnẽ mré vẽnh jykre pir hã han nĩ, hã vŷ: jagnẽ to há, he mũ. Vẽsŷ ũn mág han sór tũg nĩ. Tŷ ũn kãsir ag mré ke nŷtĩmnĩ. “Ag mré ke vŷ tŷ inh nĩ,” hemnĩ, ũn kãsir ag to. Hẽn ri ke mũn ãjag kãmĩ ũ tóg vẽnh kanhrãn mág to tar nĩ, ãjag kãfór. Ti jé: “ag kãfór inh nĩ, vẽnh kanhrãn mág ja tag to,” he tũg nĩ.

¹⁷ Kejẽn ũ tóg ãjag mŷ nén ũ kórég han tĩ. Ge ra ti mŷ nén ũ há hã han nĩ. Vẽnh kar mŷ vĩ há tãvĩ han nĩ, ũ tŷ ãjag to: “kygnẽ ti huri,” he tũ nĩ jé. ¹⁸ Vãsãn nĩ, ãjag tŷ ũ to krĩ rŷ tũ nŷtĩ jé, ãjag tŷ vẽnh kar to krĩ kuprã nŷtĩ jé.

¹⁹ Inh kanhkã, ũ tŷ ãjag mŷ nén ũ kórég han mũ ra vẽnh kajãm sór tũg nĩ. Topẽ hã tóg ã tŷ ti to jũnh ke ěn ki kanhró nĩ'. Hã kŷ tag vŷ rán kŷ nĩ, ha mẽ: “inh hã ne ãjag kajãm ke mũ', inh hã ne ag mŷ ven ke mũ', ag tŷ ãjag jykre kórég to jagãgtar ke ti, he ti, ěg Senhor ti,” he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ tŷ rán kŷ nĩ ki. ²⁰ Kŷ ũ tŷ ãjag kato tẽ mũ mŷ nén ũ há kar han nĩ. Ti kókĩr nĩn kŷ ti mŷ vĵẽn ven nĩ. Ti hãghã kŷ ti mŷ goj ven nĩ. Gen kŷ ã tóg ti mŷ'a pẽ han ke mũ, ha vemnĩ, ã tŷ ti to há nĩn kŷ, ti tŷ ã to kórég nĩ ra. ²¹ Ũ tŷ vẽnh jykre pãno han mũ ag vŷ ěg kato tẽ tĩ. Kŷ ěg tóg ag ki rĩr ke mũ, vẽnh kaja jé. Ag jagtar nŷtĩn kŷ ěg tóg ag jagãgtãn ke mũ. Ęg tŷ ag jagãgtãn kŷ ag jykre pãno tóg ag mŷ vẽnhmŷ

nĩnh mũ, ag tỹ ãg jykre ve kỹ, ha vemnĩ.

13

Ëg pã'i ag

¹ Ëg kri pã'i vỹ nỹgtĩ. Kỹ tóg ãg tỹ ag vĩ ki han há tĩ. Topẽ tỹ ag tỹ pã'i han hã vẽ, ag krĩn kỹ. Ti hã vỹ ù tỹ hẽ nỹ tỹ pã'i nĩnh ke to jykren tĩ'. ² Kỹ ag kato tẽ sór tũg nĩ. Topẽ hã vỹ ag vin tĩ, pã'i ag krĩn kỹ, kỹ ag kato vãsãn tũg nĩ. Û tỹ ag kato vãsãnsãn mũ ag vóg kónãn jé ag tóg ke mũ, pã'i ag. ³ Ëg tỹ vẽn h jykre há han kỹ ãg tóg pã'i ag vég mũ ra kanẽ jur han ke tũ nĩ. Û tỹ vẽn h jykre kórég han mũ ag vỹ veso kanẽ jur tĩ, pã'i ag ve kỹ. Kỹ ãg hỹn hẽ ri ken h ke mũ, ag tỹ ãg kanẽ jun tũg jé? Vẽn h jykre há tãvĩ han jé ãg tóg ke mũ, kỹ ag tóg ãg to vémén há han ke mũ sir, pã'i ag. ⁴ Ëg pã'i ag ne ãg jyvẽn tĩ', ãg tỹ vẽn h jykre há to tar nỹtĩ jé. Ag tỹ Topẽ tỹ ag mỹ nén tó mũn han hã vẽ. ã tỹ vẽn h jykre kórég han kỹ kanẽ jurmnĩ. ã vóg konãn jé ag tóg ke mũ, ha vemnĩ, hã jé Topẽ tóg ag vin. Topẽ tũ ag vẽ, ag tỹ ùn jykre kórég han mũ ag vóg kónãn jé, ag tỹ ag jykre pãno to ag jagãgtar han jé. ⁵ Hã kỹ ag vĩ ki króm nĩ, ag tỹ ãjag to jũ tũ nỹtĩ jé. ãjag kakã kavénh ti tĩ gé, ãjag tỹ pã'i ag vĩ ki króm tũ ãn ti. Hã kỹ ki króm sórmnĩ.

⁶ Kỹ governo mỹ imposto kajãm nĩ gé. Topẽ tỹ ag mỹ vẽn h rãnrãj nĩm ja ãn han ag tĩ, kurã kar ki, pã'i ag, governo mỹ rãnrãj tĩ ag. Kỹ ag

mỹ kajãm nĩ. ⁷ Kỹ ãjag név(e) kajãm kãn nĩ, governo mỹ ke gé. ãjag tỹ pã'i ù mỹ imposto kajãm ken kỹ ti mỹ ven nĩ, jãnkamy ti. ãjag pã'i ag kamẽg nĩ, ag mỹ komẽr hã vĩmnĩ.

Topẽ jykre hã mũ mũmnĩ

⁸ ãjag név(e) kajãm kãn nĩ. Mré hã jagnẽ to há tãvĩ nỹtĩmnĩ gé. Jagnẽ to há nỹtĩ to krónh ke tũg nĩ. Ëg tỹ jagnẽ to há nỹtĩn kỹ ãg tóg Topẽ tỹ ãg jyvẽn ja ãn ki króm kãn mũ sir. ⁹ Ha vé, Topẽ tóg ãg mỹ: “ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, kỹ ã mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he ja nĩ. Kỹ tóg: “ù tén tũg nĩ, nén ù péju(g) tũg nĩ, ù to ón tũg nĩ, nén ù to én tũg nĩ gé,” he ja nĩ gé. Ti tỹ ãg jyvẽn vỹ e nỹtĩ. Hã ra ãg tỹ ti tỹ ãg jyvẽn kar tỹ tó pir han sór kỹ ãg tóg tag tónh ke mũ, ha mẽ: “ã régre ki rĩr nĩmnĩ. ã tỹ vẽn h ki rĩr há ri ke han nĩ, ã régre ki,” he jé ãg tóg ke mũ. ¹⁰ Ëg tỹ ãg régre kar ki rĩr há nỹtĩn kỹ ãg tóg ag mỹ nén ù kórég han ke tũ nĩ. Hã kỹ ãg tóg jagnẽ ki rĩr há nỹtĩn ki Topẽ tỹ ãg jyvẽn tĩ ãn ki króm kãn ke mũ.

¹¹ Vãsãn nĩ. Vẽn h jykre kórég tovãnh kãn nĩ. Ti tỹ ãg kren han ke kurã vỹ kakó pẽ tĩ ha. Ëg tỹ ti ki ge vén kỹ tóg ver kór gy nỹ ja nĩ, kuvar gy nỹ ja tóg nĩ ver ãn kã, hã ra tóg ùri kakó tãvĩ tĩ ha. ¹² Ti kãtĩg to hã tóg ãg mỹ kuty ri ke nĩ. Kuty tag vỹ tũg ke nẽ ha, tỹ vaj ke ti nỹ ha. Ti tỹ kãnhmar kãtĩg ke to ken hã vẽ. Hã kỹ ag tỹ kuty kã nén han tĩ ãn han mãn sór tũg nĩ, vẽn h jykre kavéj ãn

ti. Ęg tŷ kurā ki nén han jafā ěn han nŷ, vĕnh jykre kuryj ti, ěg tŷ vĕnh jykre há han kŷ vĕnh jykre kórég kato tĕ jé, tŷ tŷg' he jé. ¹³ Ęg tŷ kurā mŷ tŷg há han tŷ ěn ri ke han nŷ. Ag tŷ baile ki nén ũ vĕnhmŷ han tŷ ěn han tŷg nŷ. Kronkron tŷg nŷ gé. Fag to én tŷg nŷ, kŷ fag mré nŷ tŷg nŷ, ag mré ke gé. Jagnĕ to jŷ tŷg nŷ gé, jagnĕ tŷ to én tŷg nŷ gé. ¹⁴ Ęg Senhor tŷ Jesus Cristo jykre tĕg há han nŷ. Ęg tŷ nén to én mŷ ěn han sór mĕn tŷg nŷ. Ęg jykre si tovĕnh kĕn nŷ.

14

Jesus ki ge kŷ nŷtŷ fag tŷ jagnĕ to há nŷtŷnh ke

¹ Ũ tóg krój nŷtŷ ver. Jesus jykre ũ tóg ver ag mŷ jagy tŷ, ag tŷ ti ki ge kŷ nŷtŷ ra. Ũ tŷ ge tovĕnh tŷg nŷ, ag mŷ: “ěg mré Topĕ vŷ mĕnh kĕtŷg nŷ,” hemnŷ. Ag vŷ kafĕn tŷg nŷ há ra, ag tŷ kygnĕ kŷ: “tag tóg inh mŷ ge nŷ, ge nŷ,” he mŷ ra. ² Ũ mŷ tóg nén kar ko há tŷ, há ra ũ tóg nén ũ nŷ ko vĕnh nŷn kŷ ěkré há ko tŷ. “Vĕnh kĕggrá mŷ ag tóg pŷn ja nŷ, vĕnh mĕg ěn nŷ ti, ag tŷ ón kŷ topĕ kĕggran ja ěn mŷ, há kŷ sóg ti nŷ ko sór tŷ nŷ,” he ag tóg tŷ, ũn krój ag. ³ Há ra ĕjag kĕmŷ ũ ag tóg ge ra ko tŷ, vĕnh kĕggrá tŷ ag mŷ tŷ nén ũ tŷ nŷn kŷ. ĕjag tŷ ko kŷ ũ tŷ ko vĕnh ěn to é he tŷg nŷ. Kŷ ĕjag tŷ ko sór vĕnh kŷ ũ tŷ ko mŷ ěn to: “ti kórég han ti tŷ,” he sór tŷg nŷ gé. Vĕjĕn to jagnĕ mŷ vŷ tŷg nŷ. Ā mré tóg Topĕ ki rĕ kŷ jĕ gé, ũ tŷ ko mŷ ti, kŷ ti

to vŷ tŷg nŷ. ⁴ Jesus mŷ rĕnhrĕj tŷ vŷ tŷ ěg nŷtŷ, ěg kar, há kŷ tóg vĕnhmŷ tŷ, ěg tŷ jagnĕ to vŷ sór kŷ. Ũ tŷ ěg mŷ vŷnh ke mŷ vŷ tŷ ěg Senhor ti nŷ, ěg tŷ tŷ ti tŷ nŷtŷn kŷ. Há ra ěg kar vŷ há kutĕ kĕn ke mŷ, kurā ěn kĕ, ha vemnŷ, ěg Senhor tŷ ěg tar han kŷ.

⁵ Ũ tóg vĕnh kĕn ke kurā to: “kurā kórég,” he tŷ, kurā ũ to ke gé. Jĕvo ũ tóg kurā kar to: “kurā há,” he tŷ gé. Há kar ti nŷtŷ, ĕjag tŷ kurā han mŷ ti. Kŷ ĕjag tŷ nén to jykren mŷ ěn há han nŷ. ⁶ Ęg kar vŷ ěg Senhor jykre mŷ mŷ sór mŷ, há kŷ ũ tóg kurā kórég han sór tŷ, ti jykre mŷ tŷ jé, jĕvo ũ tóg kurā kórég han vĕnh nŷ, ti jykre mŷ tŷ jé gé. Há kar ti nŷ.

Kŷ ũ tŷ nén ũ kar ko mŷ vŷ ge nŷ gé. Ęg Senhor jykre mŷ tŷ há jé tóg ko tŷ gé. Ti há mŷ tóg to vŷ há han tŷ, vĕjĕn to, Topĕ há mŷ. Ũ tŷ nén ũ nŷ ko vĕnh ěn vŷ ěg Senhor jykre mŷ tŷ há jé ko vĕnh nŷ gé, ti tŷ ti mŷ há nŷ jé. Kŷ tóg to Topĕ mŷ vŷ há han tŷ gé. Há kar ti nŷ, ěg tŷ nén ũ nŷ ko mŷ ti, ěg tŷ ko vĕnh ti ke gé.

⁷ Ęg pi(jé) ěg jykre han ke mŷ', ěg tŷ ga kri mŷn kŷ. Kŷ, ěg ter ken kŷ ěg pi(jé) ěg jykre ki ter ke mŷ gé'. ⁸ Ęg tŷ ga kri mŷn kŷ ěg tóg ěg Senhor jykre há han ke mŷ. Ti tŷ han há jé ěg tóg ga kri mŷ nŷ. Kŷ, ěg ter ken kŷ ěg tóg ti jykre há ki ter ke mŷ gé'. Há kŷ ěg tóg tŷ ti tŷ kar nŷtŷ sir, ěg tŷ ga kri mŷn kŷ ke gé. Ęg Senhor tŷ Jesus Cristo tŷ vŷ tŷ ěg nŷtŷ. ⁹ Ęg tŷ

tỹ ti tũ nỹtĩ hã jé tóg ter ja nĩ. Hã jé tóg rĩr mãn ja nĩ gé. Ti tỹ tỹ ěg Senhor nĩ hã jé tóg ter ja nĩ, vẽn kar pã'i, ùn rĩnrĩr mũ ag pã'i, ùn kãgter ja ag pã'i ke gé.

¹⁰ Kĩ ģag tỹ hẽ ri ke jé jagnẽ to vĩ sór nẽ? ģag tỹ hẽ ri ke jé jagnẽ to é he nẽ? Topẽ hã vĩ ěg jykre ve kãn ke mũ, ěg kar, ti tỹ ěg jé prẽr ken kỹ. ¹¹ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ. “Rĩr inh jẽ nĩ,” he tóg, ěg Senhor ti. “Vẽn kar vĩ inh krẽm grĩnh kenh ke mũ, ha vemnĩ. Vẽn kar vĩ inh mỹ: “ùn mág vĩ tỹ ģ nĩ,” henh ke mũ, he ti, Topẽ ti,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ¹² Ęg kar vĩ Topẽ rĩnja tá nỹtĩnh ke mũ, kỹ tóg ěg jykre tugnỹm ke mũ. Ęg hã ki tóg jẽmẽn ke mũ, ěg tỹ nén han ja ěn to. ¹³ Hã kỹ jagnẽ to vĩ mãn tũg nĩ.

Ęg tỹ jagnẽ to fen ke

Jagnẽ to: “kórég ti nĩ,” he mãn tũg nĩ. ģag tỹ nén ù han ken kỹ tag to jykrén nĩ, ha mẽ. “Isỹ tag han kỹ inh régre mỹ inh ve kỹ Topẽ vĩ mranh ke tũ nĩ vĩ?” he jé ěg tóg ke mũ. “Ti mỹ tỹ prãnh kenh ke tũ nĩ vĩ, isỹ tag han kỹ?” he jé ěg tóg ke mũ.

¹⁴ Tag ki kanhró inh nĩ, ha mẽ: “vẽjẽn pi(jé) ěg kavénh tĩ.” Jesus tỹ tón hã vẽn. Nén ù tũ vẽn, vẽn ti, ěg tỹ ko jafã tãvĩ vẽn. Hã ra ù tóg nén ù nĩ to: “vẽn kãggrá mỹ ag tóg pũn ja nĩ, vẽn mẽg ěn nĩ ti, hã kỹ sóg ko kỹ Topẽ vĩ mranh tĩ,” he tĩ. ù tỹ tag tó mũ jykre kavénh ti tĩ, ti tỹ ge ra kon kỹ. ¹⁵ Inh

mỹ tóg tỹ Topẽ vĩ mranh tũ nĩ, isỹ nén ù nĩ ko tag ti. Kỹ sóg ko' he mũ sir. Kỹ inh régre ù tóg isỹ ko mũ ve kỹ ko sór mũ gé sir, hã ra tóg ti hã mỹ Topẽ vĩ mranh ri ke nĩ. Kỹ tóg ko kỹ isugrĩn Topẽ vĩ mranh mũ sir. Kỹ tóg nũgme ki kutẽn ke mũ sir, ti tỹ ko kỹ Topẽ vĩ mranh kỹ. Kỹ tóg isỹ ti tén ri ke nĩ sir, Cristo tỹ ùn jagfy ter ja ěn ti. Isỹ tag han kỹ tóg sỹ ti to há tũ ri ke nĩ, isỹ inh jẽn tugnĩn ti tén ri ke han kỹ. ¹⁶ Kỹ tag han sór tũg nĩ, ù tỹ ģag tỹ nén han mũ to ģag to vĩ tũ nĩ jé. Há ti nĩ vẽn, ģag tỹ kon kỹ, hã ra ù tỹ ģag jẽn to ģag to vĩn kỹ ko sór tũg nĩ. ¹⁷ Topẽ tỹ tỹ ěg Senhor nĩn kỹ ěg jẽn tóg tỹ nén ù tũ nĩ ha mỹr, kỹ ěg tỹ nén ù nĩ ko tũ ra tóg ěg mỹ tỹ nén ù tũ nĩ. Nén ù ù to ěg jykrén ke mũ ha, hã vĩ: vẽn jykre kuryj, he mũ, vẽn jykre kusa, he mũ, vẽn jykre sér, he mũ, Topẽ kuprĩg tỹ mỹr, ěg jagrẽ tãg ti. ¹⁸ Ęg tỹ gen kỹ Cristo jykre han kỹ tóg Topẽ mỹ há tĩ ha, ěg jykre ti, kỹ tóg ěg mré ěprã ke ag mỹ há tĩ gé sir, ha vemnĩ.

¹⁹ Kỹ ěg jé jagnẽ krĩ kuprãg hã to jykrén. Ęg jé jagnẽ tar han sór. ²⁰ Kỹ tóg ěg tỹ nén ù nĩ ko to ěg régre tỹ tỹ prãnh ke han kỹ tóg kórég nĩ, ěg tỹ ù tỹ Topẽ ki rã kỹ nĩ ù tỹ tỹ prãnh ke han kỹ. Vẽn kar vĩ há nĩ. Hã ra ù tóg vẽn ù to jykrén kónãn sór mũ, ti tỹ to Topẽ vĩ mranh kỹ. Ti tỹ ge ra kon kỹ tóg tỹ prãnh ke mũ sir. ²¹ Kỹ tóg kórég nĩ, ěg régre tỹ ěg tugnĩn Topẽ vĩ mranh kỹ.

Hã jé nén ũ nĩ ko tũg nĩ, ã régre tỹ to tỹ prãnh kenh (ka) mẽ tĩn kỹ. Ti rĩnve vinho kron tũg nĩ gé. Nén ũ tỹ ã régre tỹ Topê vĩ mranh han ên tovãnh kãn nĩ. ²² Æ tỹ nén ũ to: “kórég tũ ti nĩ,” hen kỹ Topê hã mẽ tómnĩ. Hã ra ã régre rĩnve han tũg nĩ, ti tỹ ã mẽ há nĩ ra, ã régre tỹ ã tugnĩn Topê vĩ mranh tũ nĩ jé. Æ tỹ Topê tỹ ã mẽ nén tó hã han kỹ tóg há nĩ, kỹ ã tóg jatu nĩ, ha vemnĩ. ²³ Ũ tóg ko tĩ, hã ra tóg ã tỹ ko mũ tag to: “isỹ Topê vĩ mranh ja mẽ vỹ?” he mũ sir. Ti tỹ ge ra ko kỹ tóg to krĩ kufy nĩ sir, kỹ tóg Topê vĩ mranh mũ sir. Æg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ Æg tóg ti tũ hã han sór mũ sir. Æg tỹ nén ũ to: “tag han kỹ inh mẽ ti vĩ mranh mũ vỹ?” hen kỹ Æg han ke tũ nĩ, ke tũ nĩ mũ ra Æg ti vĩ mranh mũ.

15

Æg tỹ Æg mré ke ag to há nỹtĩnh ke

¹ Ha vé, tar Æg nỹtĩ. Hã kỹ tóg Æg tỹ ũn krój nỹtĩ ag to fen nỹtĩnh há tĩ. “Ën tóg inh mẽ há tĩ, hã kỹ sóg han sór mũ,” henh ke tũ Æg tóg nĩ. ² “Mỹ inh régre mẽ há nĩ vỹ?” he jé Æg tóg ke mũ. Ti tỹ ti mẽ há tũ nĩn kỹ Æg han ke tũ nĩ. Æg tỹ ti tar han sór vë, Æg tỹ nén han mũ kar tỹ. ³ Cristo pi(jé) ã tỹ nén to én mũ ên han ja nĩgtĩ', hã kỹ tóg Æg jagfy jagtar ja nĩgtĩ. Kỹ tóg Topê mẽ: “ã to ag tóg vĩ kónãn tĩ, ã kato tẽ ag, hã ra ag vỹ vỹ inh kri kutẽnh ke mũ,” he ja nĩ. Ti mur tũg ki Topê vĩ tó tĩ ũ tóg ti vĩ tag rán ja nĩ,

hã ra tóg ge nĩ. ⁴ Hã ra Topê tóg Æg kanhrãn sór mũ, hã kỹ tóg ã vỹ tó tĩ ag mẽ: “ha rán,” he ja nĩgtĩ, hã kỹ ag tóg ránrán ja nĩgtĩ. Ën ve kỹ Æg tar nỹtĩ, Jesus jykre mẽ mũ to, kỹ Æg tỹ prãnh kenh ke tũ nĩ. Kỹ Æg tóg Æg tỹ kanhkã tá nén venh ke ên kã jatu' henh ke tũ nĩ gé. ⁵ Topê vỹ Æg to fen kỹ nĩ. Ti hã vỹ Æjag tỹ jagnẽ to fen han ke mũ, ti kóm, Æjag tỹ ti mré jykre pir nỹtĩ jé, Æjag tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Æg tỹ to vãsãn han ki kanhró tóg nĩ, Topê ti. ⁶ Kỹ Æjag tóg jagnẽ mré Æg jóg tỹ Topê to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” henh ke mũ gé. Vẽnh vỹ pir han jé Æjag tóg ke mũ, ti to, Æg Senhor tỹ Jesus Cristo to ke gé.

Fóg ag mré kanhgág ag tỹ Topê vĩ mẽnh ke

⁷ Hã kỹ jagnẽ to há nỹtĩmnĩ, Cristo tỹ Æg to há nĩ ri ke nỹtĩmnĩ, jagnẽ to. Kỹ ũ tóg Æjag jykre ve kỹ Topê to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” henh ke mũ. ⁸ Tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Cristo vỹ Judeu ag ki rĩr jé kãtĩg ja nĩ, ti tỹ Topê tỹ vãsỹ Æg jóg'jóg ve ag mẽ nén tó ja ên ki han jé. Ën ve kỹ Æg tóg ki kanhrãn mũ, Topê tỹ vẽnh vỹ há hã tó tĩ ti. ⁹ Kỹ tóg povo ũ ag jagãgtãn gé, kỹ ag tóg ti tugrĩn Topê mẽ vỹ há han mũ gé sir, fóg ag, kanhgág ag ke gé. Hã kỹ Davi tóg tag rán ja nĩ gé, ha mẽ: “tag tugnĩn sóg ã mẽ vỹ há han ke mũ, fóg ag rĩnve, kanhgág ag rĩnve ke gé. Ag rĩnve sóg ã mẽ jãn ke mũ, ã jé tó jé sóg ke mũ, ã jiji tó kỹ,” he ja tóg nĩ,

Davi ti, Topě vī tỹ rán k̄y n̄i ki. ¹⁰ K̄y tag tóg rán k̄y n̄i gé, ha mē. “Fóg', kanhgág', m̄y sér n̄ȳt̄im̄n̄i, Judeu ag mré h̄a, ti tũ ag mré h̄a,” he tóg m̄y gé, Topě vī tỹ rán k̄y n̄i ki. ¹¹ K̄y tag tóg rán k̄y n̄i gé, ha mē. “Fóg', kanhgág', ěg Senhor m̄y vī há han n̄i. Topě to vī há han k̄an n̄i, povo kar',” he ja tóg n̄i gé, Topě vī tỹ rán k̄y n̄i ki. ¹² K̄y Isaías v̄y Cristo to tag tó ja n̄i gé, ha mē: “Jessé krě'krě ũ v̄y tỹ ũn mág jēnh m̄y, Davi panh ěn krě'krě ũ, k̄y tóg tỹ povo kar ag p̄a'i mág jēnh m̄y. Fóg ag v̄y kanhgág ag mré ti ki ge sór ke m̄y,” he ja tóg n̄i, Isaías ti. Ti tỹ Jesus tón h̄a vē. ¹³ Topě h̄a ne ěg m̄y ven ke m̄y', nén ũ há kar, h̄a k̄y tóg ěg m̄y tó ja n̄i. Ti h̄a ki ājag tóg ge k̄y n̄ȳt̄i. Ti h̄a v̄y ājag fe tỹ m̄rin kenh ke m̄y, ti h̄a v̄y ājag kr̄i kupr̄ag ke m̄y'. Topě kupr̄ig v̄y tỹ ājag jagrē n̄i, k̄y tóg nén kar han há n̄ȳt̄i. Ti h̄a v̄y ājag tar han ke m̄y', ājag tỹ Topě tỹ ěg m̄y nén ũ há ven kenh ke ěn to tar n̄ȳt̄i jé, ājag tỹ tag h̄a m̄i ěkrén jé.

Paulo r̄anhr̄aj

¹⁴ Inh kanhk̄a', vēnh jykre há han k̄y ājag tóg n̄ȳt̄i. Is̄y ājag m̄y tó tũg ki ājag tóg ki kanhr̄an ja n̄i. Vég isóg n̄i n̄i. H̄a k̄y ājag tóg jagnē jyvēn ki kanhró n̄ȳt̄i gé. ¹⁵ Inh vēnh rá tag ki sóg ājag m̄y nén ũ tỹ hēn ri ke k̄amén, ti tỹ inh m̄y sér t̄in k̄y, s̄y ājag vég tũ ra. Ājag m̄y sóg k̄amén há han, ājag tỹ k̄a jatu tũ n̄i jé, ājag tỹ mēg m̄y tag k̄a. Topě ne tag to inh jēnē', tag to tóg isar han'.

¹⁶ Inh jé prēr tóg, is̄y povo kar m̄y Jesus Cristo k̄amén jé. K̄y sóg ti tũ ki r̄ir jē n̄i, Topě vī sér tó sóg t̄i, fóg ag m̄y, kanhgág ag m̄y ke gé. Ag tỹ ti ki ge k̄y tóg ti m̄y sér t̄i, Topě kupr̄ig tỹ ag tỹ ũn há han k̄y, ag tỹ tỹ Topě tũ n̄ȳt̄in k̄y. Inh r̄anhr̄aj h̄a vē.

¹⁷ Tỹ sóg Jesus Cristo r̄anhr̄aj han jaf̄a n̄i, Topě tỹ isar han k̄y, k̄y inh r̄anhr̄aj tóg inh m̄y sér t̄i. ¹⁸ K̄y sóg ājag m̄y Cristo tỹ inh m̄y vēnh r̄anhr̄aj n̄im ja h̄a tỹ vēmén sór m̄y. Fóg ag mré kanhgág ag tỹ ti ki ge jé tóg isar han t̄i, ti v̄i tó tag to. Inh v̄i mē k̄y ag tóg ti ki ge sór m̄y, ag tỹ inh jykre ve k̄y ke gé. Jesus Cristo tỹ nén han m̄un h̄a vē. ¹⁹ Milagre hyn han sóg t̄i gé, Topě tỹ isar han k̄y. Ti kupr̄ig tỹ inh kr̄in k̄y sóg hyn han t̄i, milagre ti. Milagre hyn han k̄y sóg vēnh kar m̄y ti v̄i ti tó ja n̄ȳt̄i, Jerusalém tá, k̄y tá k̄akutē k̄y sóg ga kar m̄i t̄ig ja n̄ȳt̄i gé, ga tỹ Iliria m̄i h̄a. Vēnh kar m̄y sóg Cristo k̄ame sér tó ja n̄ȳt̄i.

²⁰ Ũ tỹ tá jun tũ ra sóg tá jun vén ja n̄ȳt̄i, s̄y tá ti v̄i tó vén jé, ag tỹ v̄ah̄a Cristo k̄ame mē jé, ũ tỹ mē ja tũ ag. Inh h̄a ne ag m̄y tó vén sór ja n̄ȳt̄i', is̄y ũ r̄anhr̄aj ja ki r̄anhr̄aj tũ n̄i jé. ²¹ H̄a k̄y tag tóg rán k̄y n̄i, ha mē: “ũ tỹ ti vēme mē ja tũ ěn ag v̄y ti ki kanhr̄an ke m̄y. Ũ tỹ ti v̄i mē ja tũ ag v̄y mēnh ke m̄y,” he ja tóg n̄i, Topě vī rá ki. S̄y ti v̄i tag h̄a ki króm sór vē.

Paulo tỹ Roma ra t̄ig sór

²² H̄a k̄y sóg ājag tá jun ja tũ n̄i ver, s̄y ājag venh há h̄a

ra. ²³ Hã ra sóg hur han kãn, tag ki inh rãnhrãj ti. Vãsỹ sóg to jykrén, sỹ ãjag venh tĩg jé. ²⁴ Kĩ tóg hên ri ke mũn inh mỹ ki króm ke mũ ha. Sỹ ga tỹ Espanha ra tĩg sór vê, kỹ sóg ãjag venh rãn h mũ, êpny kãkre ki, êmĩn kãkre ki. Kỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ inh jagãgtãn ken kỹ, sỹ ãjag tá jun ken kỹ. ãjag tỹ inh jagãgtãn há han kỹ sóg tĩg há han ke mũ, Espanha ra. Hã ra sóg ãjag mré nĩ sĩ han sór mũ, ãjag tỹ isar han jé.

²⁵ Hã ra sóg ver Jerusalém ra tĩg sór mũ. Sỹ tá Topẽ tũ ag mỹ jãnkamy ma tĩg ke vê. ²⁶ Ga tỹ Macedônia tá Jesus mré ke ag vỹ inh mỹ jãnkamy vin, ga tỹ Grécia tá Jesus mré ke ag ke gé, isỹ Jerusalém tá ùn jagãgtar nỹtĩ ag jagãgtãn jé, jãnkamy ên tỹ. Êg mré ke ag vê gé, Jerusalém tá ùn jagtar nỹtĩ ag. ²⁷ Macedônia tá ke ag mỹ tóg sér tĩ, ag tỹ Jerusalém tá ke ag mré jãnkamy vênh kãpãm kỹ. Grécia tá ke ag mỹ tóg sér tĩ gé. Hã ra tóg inh mỹ há tĩ gé. Jerusalém tá ke ag vỹ Jesus ki ge vén, Judeu ag, kỹ fóg ag vỹ ag vĩ mẽ kỹ Jesus kãme mẽ ja nĩgtĩ. Hã kỹ fóg ag vỹ Judeu ag tũ mãn ja nĩ, hã vỹ: Topẽ vĩ, he mũ. Kỹ tóg há nĩ ha, ag tỹ mẽ kar kỹ ag mỹ ãjag tũ vênh kãpãm kỹ, vênh kaja jé, ag jãnkamy ti.

²⁸ Isỹ tag han kãn kỹ, sỹ ag mỹ jãnkamy tag vin kar kỹ sóg cidade tỹ Roma tá nĩ sĩ han kar kỹ ga tỹ Espanha ra tĩg sór mũ ha. ²⁹ Ha mẽ, isỹ ãjag ki jun ken kỹ Cristo vỹ vỹ ãjag mỹ sér tĩnh mũ, êg tỹ jagnẽ mré ti

to vēmén kỹ, isỹ ãjag mỹ ti vỹ tón kỹ, ha vemnĩ. Tĩ vỹ sér to tóg êg mỹ sér tĩnh mũ.

³⁰ Inh kanhkã', êg Senhor tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ ãjag tóg nỹtĩ, kỹ ãjag tóg jagnẽ to há nỹtĩ gé, Topẽ kuprĩg tigrĩn. Kỹ sóg ãjag mỹ tag to vỹ sór mũ gé, ha mẽ. Iso Topẽ mré vĩmnĩ, inh mré, to krónh ke tũg nĩ. ³¹ Judéia tá ag vỹ e nỹtĩ, ù tỹ Jesus kato tẽ mũ ag, kỹ ag tóg inh kato tẽ sór mũ gé. Kỹ iso Topẽ mré vĩmnĩ, ti tỹ inh jy nĩgãn jé, Jerusalém tá ù tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ inh mỹ vỹ há han jé gé, ti tỹ ag mỹ há tĩ jé, sỹ jãnkamy ên tỹ ag jagãgtãn sór mũ tag ti. ³² Tá kãtĩg kỹ sóg jatun mỹ ãjag ki jun ke mũ. Kỹ tóg êg kar mỹ sér tĩnh mũ, sỹ ãjag to pasan h tĩg ken kỹ, Topẽ tỹ isĩg ke tag to há nĩn kỹ. Kỹ ãjag tóg isar han ke mũ sir.

³³ Topẽ vỹ êg krĩ kuprãg tĩ. Kỹ sóg ti mỹ to vỹ tĩ, ti tỹ ãjag krĩ kãnhvy han jé. Amém.

16

Paulo tỹ ùn e mĩ êkrég tĩ

¹ ãjag mỹ sóg êg mré ke fi tó sór mũ, Febe fi. Cidade tỹ Cencreia tá fi tóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ fag ki rĩr tĩgtĩ. ² Fi tỹ kejẽn ãjag ki jun kỹ fi mỹ: “ha kãrã,” hemnĩ. ãjag mré fi tóg Jesus ki rã kỹ jé nĩ, kỹ fi mỹ nén tỹ fi mỹ tũ ên ven kãn nĩ. ù tỹ hên ri ke jagãgtãn fi huri, inh ke gé.

³ Priscila fi mĩ sóg êkrég tĩ, fi mén tỹ Áquila mĩ ke gé. Inh mré fag tóg rãnhrãj mág, Jesus Cristo rãnhrãj han kỹ.

⁴ Isugnĭn fag tóg kăgter kren, inh jy nĭgăn jé. Tag hă mĭ sóg êkrég tĭ, kŷ sóg fag to há tâvĭ nĭ. Kŷ fóg kar kămĭ Jesus ki ge kŷ nŷtĭ ag vŷ tag tugrĭn fag to há nŷtĭnh ke mŷ gé, fag tŷ inh jy nĭgăn kŷ. ⁵ Fag ĩn krēm ũ ag tóg vĕnh măn tĭ gé, culto han jé. Ĕn fag ki sóg êkrég tĭ gé.

Iso há ũ vŷ nĭ gé, hă vŷ: Epĕneto, he mŷ. Ga tŷ Ásia tá ũ tŷ Jesus ki ră vén jan hă vĕ. Ti mĭ sóg êkrég tĭ gé. ⁶ Kŷ Maria fi vŷ nĭ gé. Ājag mŷ fi rănhrăj mág. Fi mĭ sóg êkrég tĭ gé. ⁷ Kŷ sóg Adrônico mĭ êkrég tĭ gé, Júnias mĭ ke gé. Inh kanhkă ag vĕ. Inh mré ag tóg sigse kŷ nŷtĭ ja nĭgtĭ gé. Apóstolo ag kămĭ ag tóg tŷ ũn mág nŷtĭ. Văsŷ ag tóg Jesus ki ge jĕg, isŷ ti ki ră tŷg ki.

⁸ Ampliatio mĭ sóg êkrég tĭ gé. Ti to inh há tâvĭ nĭ, ĕg Senhor tugrĭn. ⁹ Kŷ sóg Urbano mĭ êkrég tĭ gé. Inh mré tóg Cristo rănhrăj han tĭ. Kar kŷ iso há ũ vŷ nĭ gé, Estăquis ti. Ti ki sóg êkrég tĭ gé. ¹⁰ Apeles mĭ sóg êkrég tĭ gé. Cristo tovănh jăvănh ja ti nĭ. Aristóbulo mré ke fag mĭ sóg êkrég tĭ gé. ¹¹ Kar kŷ inh kanhkă ũ vŷ tá jĕ gé, Herodiăo ti. Ti ki sóg êkrég tĭ. Kŷ sóg Narciso mré ke fag mĭ êkrég tĭ, ũ tŷ fag kămĭ ĕg Senhor ki ge kŷ nŷtĭ fag.

¹² Kŷ sóg Trifena fi ki êkrég tĭ, Trifosa fi mĭ ke gé. Ĕg Senhor mŷ fag rănhrăj mŷgtĭ. Kŷ sóg iso há tâvĭ ũ fi mĭ êkrég tĭ gé, hă vŷ: Pérside, he mŷ. Ĕg Senhor mŷ rănhrăj to fi tar tâvĭ nĭ. ¹³ Kŷ sóg Rufo mĭ êkrég

tĭ. Topĕ ne ti kuprĕg', ti mŷnh fi ke gé'. Inh mŷ fi tóg tŷ inh mŷnh ri ke nĭ, ti mŷnh fi. ¹⁴ Kŷ sóg Asíncrito mĭ êkrég tĭ, Fle-gonte mĭ ke gé, Hermes mĭ ke gé, Pátrobas mĭ ke gé, Hermas mĭ ke gé, ag mré Topĕ vĭ mĕ jé vĕnh măn tĭ ag mĭ ke gé. ¹⁵ Kŷ sóg Filólogo mĭ êkrég tĭ, Júlia fi mĭ ke gé, Nereu mĭ ke gé, ti ve fi mré, Olimpás mĭ ke gé, kŷ ag mré Jesus vĭ mĕ jé vĕnh măn tĭ ag mĭ ke gé, Topĕ tŷ kar ag mĭ.

¹⁶ Kŷ jagnĕ ki nhun ke ri ke han nĭ, Jesus mré ke kar ki, jagnĕ nĭgé kăgmĭ kŷ. Cristo ki ge kŷ nŷtĭ kar vŷ Ājag mĭ êkrég tĭ, ĕmă kar ki ke ag.

Ón kŷ vĕnh vĭ há mĕ sór tŷg nĭ

¹⁷ Nén ũ tó sór sóg mŷ gé ver Ājag mŷ. Ũ ag tóg Ājag tŷ jagnĕ to jŷ han sór mŷ. Ājag tŷ jagnĕ vĭ kafăn kónăn mŷ han sór ag tóg mŷ. Ag pi(jé) Ājag tŷ Topĕ vĭ mĕ ja ĕn ri ke tó tĭ'. Ĕn ag vĭ mĕ sór tŷg nĭ. ¹⁸ Ag pi(jé) ĕg Senhor tŷ Cristo rănhrăj han sór tĭ'. Ag nug hă ki rĭr ag tóg tĭ'. Ag vĭ vŷ mĕ há tĭ, ón kŷ, kŷ ũ tŷ hĕn ri ke ag tóg kri fi sór mŷ, ag vĭ kri, ag tŷ ag jykre kórég ki kagtŷ nŷtĭnh kŷ, ũ tŷ nén ũ vĕnhmŷ to jykren tŷ ag. Inh mŷ tóg ag tŷ ũ tŷ ge krĭn kónăn ha mĕ tĭ. Kŷ ag vĭ mĕ sór tŷg nĭ.

¹⁹ Ājag tŷ Topĕ vĭ kri nĭm mŷ tag vŷ mĕ há tĭ. Vĕnh kar vŷ mĕ, kŷ tóg inh mŷ sér tĭ sir, Ājag to. Kŷ tóg Ājag tŷ vĕnh jykre há ki kanhrăn mág nŷtĭnh há tĭ. Ājag tŷ vĕnh jykre

pãno to jykrén tũ pẽ nýtĩn kýtóg há tĩ gé.

²⁰ Topẽ vỹ ẽg krĩ kuprãg tĩ. Kãnhmar tóg ẽg mỹ Satanás tỹ tũg' henh ke mũ gé, ha vemnĩ, kýtóg ãjag vóg mãn ke tũ nĩ ha.

Ëg Senhor tỹ Jesus mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ãjag mỹ ã tỹ nén ù há ẽn vin jé.

Paulo mré ke ag tỹ Roma ki ke fag mĩ ẽkrég tĩ

²¹ Inh mré Jesus rãnhrãj han mũ tỹ Timóteo vỹ ãjag mĩ ẽkrég tĩ gé, Lúcio ti ke gé, Jasão ke gé, Sosípatro ke gé, inh kanhkã ag.

²² Û tỹ Paulo mỹ tag rán mũ vỹ tỹ inh nĩ, hã vỹ: Tércio, he mũ. Kýtóg ãjag mĩ ẽkrég tĩ gé, ãjag tỹ inh mré ẽg Senhor ki ge kýtóg nýtĩn kýtóg.

²³ Gaio vỹ ãjag mĩ ẽkrég tĩ. Ti ãn krêm sóg jẽ, kýtóg tóg ti ãn krêm culto han tĩ. Erasto vỹ ãjag mĩ ẽkrég tĩ gé, ù tỹ cidade jãnkamy ki rĩr tĩ ẽn ti. Ëg régre tỹ Quarto vỹ ãjag mĩ ẽkrég tĩ gé. ²⁴ Ëg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ãjag kar tar han jé. Amém.

Topẽ mỹ ẽg vĩ há han ke

²⁵ Ha mẽ, ẽg jé Topẽ mỹ vĩ há han. Ëg tar han ki kanhró tóg nĩ, ẽg tỹ ti ki rã kar krónh ke tũ nĩn jé. Sỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ sér tó mũn hã vẽ, Jesus Cristo kãmén kýtóg. Vãsỹ ẽg tóg mẽ ja tũ nĩ, ti vĩ sér tag ti. Ëg tỹ vãhã mẽ vẽ, Topẽ tỹ ẽg mỹ to vẽnh jykre nĩm kýtóg. Prỹg tỹ hẽn ri ke ki ag tóg mẽ ja tũ nýtĩ, ẽg jo ke ag. ²⁶ Ûri hã ẽg tóg mẽg mũ. Vãsỹ Topẽ vĩ rán tĩ ag vỹ ẽg tỹ

ũri mẽg mũ tag tó ja nĩgtĩ. Kýtóg Topẽ tóg tag to: “povo kar mỹ kãmén nĩ, fóg ag mỹ, kanhgág ag mỹ, Judeu ag mré hã,” he ja nĩ, ẽg tỹ mẽ kãn jé, ti ki ge jé, ti vĩ kri fi jé, ti tỹ tỹ ẽg Senhor kar jẽ jé. Æ tỹ nén kar han tũg ki tóg nĩ nĩ, Topẽ ti, ù tỹ ti han ja tũ (hã) ra. Kýtóg tũ' henh ke tũ nĩ gé. Gen kýtóg nĩ nĩ.

²⁷ Ti hã ne ã pir mỹ nén ù kar ki kanhró nĩ', Topẽ ti. Jesus Cristo hã tóg ẽg mỹ Topẽ ven ke mũ. Kýtóg tóg ti hã mỹ vĩ há han sór mũ, Topẽ hã mỹ, kýtóg krỹg henh ke tũ nĩ, ẽg tỹ ti mỹ vĩ há han mũ ti. Amém.

PAULO Tÿ CARTA HAN: CORINTO TÁ KE AG Mÿ CARTA VE

¹ Paulo tÿ rá vë. Isÿ cidade tÿ Corinto tá ke ag mÿ rán hã vë. Kÿ ãg régre tÿ Sóstenes vÿ inh mré rán mÿ gé. Topë hã ne inh kuprëg', kÿ tóg inh jé prër, Jesus Cristo tÿ inh fëg jé, sÿ tÿ ti apóstolo jë jé sir. Hã kÿ sóg ãgag mÿ rán mÿ. ² Corinto tá ãgag tóg vënh mán tÿ, Topë vÿ mē jé. Topë tũ vÿ tÿ ãgag nÿtÿ, ãgag tÿ tÿ Jesus Cristo mré ke nÿtÿn kÿ. ãgag jé prër tóg, ãgag tÿ tÿ ti tũ nÿtÿn jé.

Vënh kar mÿ ke vë gé, vënh rá tag ti, ù tÿ hë tá ãgag Senhor tÿ Jesus Cristo jiji tó tÿ ag mÿ. Û tÿ ti hã to: “ãgag Senhor vë,” he tÿ ag mÿ ke vë gé. Ag Senhor vë, kÿ tóg tÿ ãgag Senhor nÿ gé, Jesus ti.

³ Topë mÿ sóg to vÿ tÿ, ti tÿ ãgag tar han jé, ti tÿ ãgag krÿ kuprãg jé, ãgag jóg mág ti, ãgag Senhor tÿ Jesus Cristo jóg ti.

Topë tÿ ãgag mÿ nén han mÿ vÿ há nÿ

⁴ Kurã kar ki sóg ãgag to Topë mré vÿ tÿ. Ti mÿ sóg: “há ti nÿ, ã tÿ Jesus Cristo tugrÿn ag tar han kÿ,” he tÿ. ⁵ Ti tugrÿn ãgag tóg ùn rico ag ri ke nÿtÿ, nén kar to mÿr, Topë vÿ to, vënh jykre há kar to. Ki kanhró ãgag tóg nÿtÿ. ⁶ Cristo tÿ vëme ki kanhró ãgag tóg nÿtÿ mÿr, to tar ãgag tóg nÿtÿ. ⁷ Hã kÿ Topë kuprÿg tÿ ãgag mÿ nén

nÿm tÿ ãgag vÿ tÿg' he vãnh nÿgtÿ ãgag mÿ. ãgag Senhor tÿ Jesus Cristo vënh ven mán ãgag jãvãnh ãgag tóg mÿgtÿ gé, ti kãtÿg ke ti. ⁸ Ti hã vÿ ãgag tar han mÿ', ãgag tÿ ti tovãnh tũ nÿ jé, ãgag tÿ kygnëg tũ nÿ jé. Kÿ ãgag Senhor tÿ Jesus Cristo kãtÿg mán kÿ, ti kurã ki, kÿ tóg ãgag tÿ kygnë ja tũ ãgag venh ke mÿ sir. ⁹ Topë ne fagrÿnh mÿ vÿ vãnh nÿgtÿ'. ãgag jé prër tóg, ãgag tÿ tÿ ti kósin tÿ Jesus Cristo mré ke nÿtÿ jé, ãgag tÿ tÿ ãgag Senhor mré ke nÿtÿ jé gé.

Vënh kãpãm kÿ nÿtÿ tÿg nÿ

¹⁰ Inh kanhkã', vënh vÿ pir han nÿ. ãgag Senhor tÿ Jesus Cristo jiji ki sóg ãgag jyvën sór mÿ, hã kÿ sóg ke mÿ. Vënh kãpãm sór tÿg ra. Vënh jykre pir han sór ra. Nén pir hã to jykren nÿ. Vënh jykre pir hã han sór ra.

¹¹ Inh kanhkã, ãgag to sóg vënh vÿ jagy mē. Cloe fi mré ke fag vÿ inh mÿ tó, kÿ fag tóg inh mÿ ãgag tÿ vënh kãpãm sór mÿ kãmén, ãgag tÿ jagnë to jÿ sór mÿ ti. ¹² Tag mē sóg, ha mē: ãgag kãmÿ ù tóg nÿji: “tÿ sóg Paulo mré ke nÿ,” he tÿ. Kÿ ù tóg nÿji: “tÿ sóg Apolo mré ke nÿ,” he tÿ gé. Jãvo ù tóg: “tÿ sóg Pedro mré ke nÿ,” he tÿ, kÿ ù tóg: “tÿ sóg Cristo mré ke nÿ,” he tÿ gé. ¹³ Cristo mÿ vënh kãpãm kÿ nÿ? Vó. Inh hã mÿ ãgag jagfÿ cruz to sa? Vó. Inh jÿjÿ tó kÿ ãgag mÿ vënh kygpe kÿ nÿtÿ', isÿ tÿ Paulo nÿn kÿ? Vó, ke tũ vë.

¹⁴ Hã kÿ tóg inh mÿ há tÿ, ùri, sÿ ãgag kygpe ja tũ nÿ ti. Tag to sóg Topë mÿ: “há ti nÿ,” he

tĩ. ¹⁵ Kĩ ãjag tóg iso: “ti jiji tó kĩ sóg kype kũ nĩ,” he vãn nĩtĩgtĩ. Crispo hã kype inh, kar kũ Gaio ti ke gé. ¹⁶ Kar kũ sóg Estéfanas fag kygpé gé. Kar inh ù kygpég tũ nĩ, hỹn, he sóg. ¹⁷ Cristo pi(jé) inh mĩ: “ha ag kygpenh tĩg,” he ja nĩ. Inh mĩ tóg: “ha ag mĩ inh kãmén tĩg, ha inh vĩ tónh tĩg,” he ja nĩ. Kĩ sóg tó tĩgtĩ. Hã ra sóg ón kũ tỹ vême kanhró han vãn nĩgtĩ, ke tũ nĩ mũ ra Cristo tỹ cruz to sa ja ên tỹ nén ù tũ ri ke nĩ sir, isỹ inh vĩ kanhró tỹ ãjag krĩn sór mũ ra.

Jesus tỹ cruz to sa ja hã tó ěg tĩ

¹⁸ Û mĩ ěg tóg vênh kagtĩg nỹtĩ ve nĩ, ěg tỹ Jesus tỹ cruz to sa mũ ên tó kũ. Hã ra ag tỹ nũgme ki vár ke vê. Ag jãvo tóg ěg mĩ Topê tỹ há (r) nĩ, Jesus tỹ cruz to sa ti, hã kũ ěg krenkren kũ nỹtĩ, Topê tỹ hã tigrĩn ěg krenkren han kũ. ¹⁹ Hã kũ tóg rán kũ nĩ, ha mẽ. “Ûn kanhró mág ag jykre tỹ sóg tũ' henh ke mũ, ha vemnĩ, ùn estudo mág ag tỹ nén to jykrén mũ tỹ sóg tũ' henh ke mũ,” he tóg, Topê ti.

²⁰ Hã kũ ón kũ ùn kanhró mág ag pi(jé) tỹ nén ù nỹtĩ'. Ón kũ vênh rán tĩ ag pi(jé) tỹ nén ù nỹtĩ'. Ón kũ ùn estudo mág ag pi(jé) tỹ nén ù nỹtĩ'. ěg tỹ tag ki nén ù ki kanhrãn mũ to tóg: “nén ù tũ vê,” he ja nĩgtĩ, Topê ti. “Krĩ tũ ag nỹtĩ, ù tỹ tag hã nón mũ sór mũ ag,” he tóg, Topê ti.

²¹ Topê tỹ nén to jykrén mũ vỹ ge nĩ, ha mẽ. ěg tỹ vêsóg

ki Topê to jykrén sór mũ ra ěg tóg ti ki kanhrãn ja tũ nĩgtĩ, ěg tỹ ga kri mũn kũ. Hã kũ Topê tóg ěg tỹ ti vĩ jêmẽ kũ kri fi kũ ěg kren han mũ. Hã kũ tóg ag mĩ Topê krĩ tũ nĩ ve nĩ, ù tỹ ki kagtĩg ag mĩ. ²² Judeu ag ne ěg tỹ nén han vãn ve sór mũ', milagre ti, ag tỹ Topê jykre ki kanhrãn jé. Kũ fóg tỹ Grego ag ne ón kũ ti jykre to vémén sór mũ'. ²³ Ag jãvo ěg tóg nén pir hã tó tĩ, hã vỹ: Cristo tỹ cruz to sa kũ ter ja ti, he mũ. Judeu ù ag mĩ tóg jęggry tĩ, ti cruz ti, jãvo tóg Judeu tũ ag mĩ ěg krĩ tũ nĩ ve nĩ, ag tỹ ěg vĩ mẽ kũ, fóg ù ag mĩ, kanhgág ù ag mĩ ke gé. ²⁴ Judeu kãmĩ ù ag tóg kupręg kũ nỹtĩ jãvo, fóg kãmĩ ù ag tóg kupręg kũ nỹtĩ gé, kanhgág ag kãmĩ ke gé. Ag hã mĩ tóg há tĩ, Cristo tỹ cruz to sa kũ ter ja ti, ùn kupręg kũ nỹtĩ ag mĩ. ěg hã vê. Topê jykre tar hã vê, Cristo tỹ cruz to sa ja ti. Topê krĩ há to ken hã vê, hã vỹ: Cristo ter ja ti, he mũ. ²⁵ Topê krĩ tũ nĩ ve vỹ ěprã ke krĩ há nĩ ve kãfór nĩ mỹr, ti hã ne ã pir mĩ krĩ há nĩ'. Kũ Topê krój nĩ ve vỹ ěprã ke ag tar nĩ ve kãfór nĩ gé. Topê hã ne ã pir mỹ tar nĩ'.

Topê vỹ ěg kupręg, ěg tỹ tỹ nén ù tũ ra

²⁶ Inh kanhkã', vêsó jykrén. Topê vỹ ãjag jé prěr. ãjag kãmĩ ti pipir nỹtĩ, ùn kanhró mág ag, escola tỹ hên ri ke ki vênh kanhrãn ja ag. Ûn mág ag vỹ pipir nỹtĩ gé, ùn mág krê ag ke gé. Û tỹ ge kupręg mág tũ ti nĩgtĩ, Topê ti. ²⁷ Û tỹ ùn mág ag

mỹ krĩ tũ nĩ ve ag hã kuprêg ti tĩ mÿr, ùn vènh kagtĩg ag. Ti tÿ ùn krĩ há ag mÿ'a han sór vè. Kÿ tóg tag ki ùn krój nÿtĩ ag kuprêg, ùn tar ag mÿ'a han jé. ²⁸ Hã jé Topê tóg ù tÿ tag ki jagtar nÿtĩ ag kuprêg. Ùn mág ag tÿ êg ve kÿ êg tóg ag mÿ jagãgtar nÿtĩ. Nén ù tũ vÿ tÿ êg nÿtĩ. Hã ra Topê tóg êg kuprêg mũ, ag tÿ tũ' hen jé, ùn mág ag vĩ tÿ. ²⁹ Hã kÿ ù tóg Topê mÿ: “ùn mág vÿ tÿ inh nĩ, há inh nĩ,” henh ke tũ pè nĩ, êg tÿ kejèn ti ve kÿ. Hã jé Topê tóg ùn jagtar ag kuprêg.

³⁰ Topê mré ke vÿ tÿ êg nÿtĩ, ha mẽ, êg tÿ tÿ Jesus Cristo mré ke nÿtĩn kÿ. Topê hã vÿ êg krĩ há han mũ', Jesus tugnĩn. Topê hã vÿ êg mÿ vènh pãte fón mũ', ti tigrĩn. Ti hã ne êg tÿ tÿ ti tũ nÿtĩ han mũ', ti tugnĩn. Ti hã ne êg krenkren han mũ'. Topê tÿ ti mÿ vènh jykre nĩm hã vè, êg tÿ tag han jé, ³¹ ù tÿ rán kÿ nĩ tag ti, hã vÿ: “ãjag tÿ ù to: ùn mág vÿ tÿ ti nĩ, he sór kÿ êg Senhor ti tómnĩ,” he mũ, Topê vĩ rán ki.

2

Paulo vÿ krój nĩ gé

¹ Inh kanhkã', ãjag ki sóg jun ja nĩ, sÿ ãjag mÿ Topê jykre tó jé. Inh pi(jé) ãjag mÿ ón kÿ vème kanhró han'. Inh pi(jé) ãjag tÿ vènh vĩ ki kanhró jãvãnh tó'. ² Nén pir hã to sóg jykren ja nĩgtĩ, sÿ ãjag mÿ tó jé, hã vÿ: Jesus Cristo, he mũ, ti tÿ cruz to sa kÿ ter ja ên ti. ³ Krój ja inh nĩ, sÿ ãjag ki jun kÿ. Mũmêg ja inh nĩ, kanê jur han ja inh nĩ, sÿ ãjag mré nĩn

kÿ. ⁴ Isÿ ãjag mÿ Topê vĩ tó kÿ inh pi(jé) vènh vĩ sĩnvĩ tÿ ãjag krĩn sór ja nĩgtĩ', inh pi(jé) inh krĩ há tÿ vènh vĩ kanhró tó ja nĩgtĩ'. Topê kuprĩg tÿ inh jagrè nĩ hã tÿ sóg ãjag mÿ tó ja nĩgtĩ', ti jykre tar tÿ. ⁵ Hã kÿ ãjag pi(jé) êprã ke jykre há ki ge jêg', êprã ke vĩ kanhró ki'. Hÿ, hã ra ãjag tóg Topê jykre tar ki ge jêg mÿr'.

Topê kuprĩg vÿ Topê tÿ nén to jykren mũ ki kanhró nĩ

⁶ Jãvo sóg ù tÿ Jesus ki kanhró mág ag mÿ Topê vĩ kanhró tó tĩ gé, ù tÿ to jykren há ag mÿ. Hã ra ti pi(jé) tÿ êprã ke vĩ kanhró nĩ'. Ga kri ke ag jykre tó tũ sóg nĩgtĩ, ùri ùn mág ag vĩ ti. Tũ' he jé tóg ke mũ, ùri ùn mág ag vĩ ti. ⁷ Topê vĩ kanhró tó sóg tĩ mÿr'. Ên tÿ êg vèsóg ki ki kanhrãn ke tũ nĩ. Vãsÿ êg tóg ki kanhrãn ja tũ nĩ gé. Hã ra Topê tóg vãsÿ to jykren mũ, mundo tÿ kã nĩ to hã tóg to jykren mũ, êg tÿ ti vĩ ki kanhrãn jé, êg tÿ ti jykre ki kanhró tigrĩn tÿ ùn mág nÿtĩ jé. ⁸ Ùri ùn mág ag pi(jé) ki kanhró nÿtĩ', Topê jykre tag ki'. Ag tÿ ki kanhró nÿtĩ ra ag pi(jé) Jesus tÿ ka to ti sanh mũ vè', êg Senhor tÿ, ù tÿ vènh kar kãfór nĩ tag tÿ mÿr. Hã ra ag tóg ti ki kagtĩg nÿtĩn kÿ ag tóg cruz to ti sa ja nĩgtĩ. ⁹ Hã ra tóg rán kÿ nĩ, Topê jykre ti, hã vÿ: “Topê tóg êg mÿ nén ù há tãvĩ kãn ja nĩ, ù tÿ ti to há kar mÿ mÿr,” he mũ. “Û pi(jé) tag ve ja nĩ ver'. Û pi(jé) tag mẽ ja nĩ ver'. Êprã ke ag pi(jé) to jykren ja nĩ ver'. Topê hã ne to

vykrén ja nĭgtĭ, ti tŷ ěg mŷ kĀn ke ěn to," he ja tóg nĭgtĭ, Topě vĭ rán ki.

¹⁰ Kŷ tóg ěg hĀ mŷ tó ja nĭ. Ā kuprĭg tŷ tóg ěg kanhrĀn ja nĭ, to. Ti kuprĭg vŷ nén kar to jykren tĭgtĭ, Topě tŷ nén to jykren mŷ mré hĀ, ti tŷ vĕnh kar vatánh tá nén to jykren mŷ mré hĀ. ¹¹ Ge ti nĭ, ha mĕ. ĚprĀ ke tŷ nén to jykren mŷ ki kanhró ěg tóg nĭ. Kŷ ěg ne tŷ ki kanhrĀn tĭ'? Ěg krĭ tŷ ěg ki kanhrĀn tĭ. ĚprĀ ke krĭ vŷ ěprĀ ke tŷ nén to jykren mŷ ki kanhrĀn tĭ. HĀ ra Topě kuprĭg vŷ Topě tŷ nén to jykren mŷ ki kanhrĀn tĭ. ĚprĀ ke pi(jé) Topě tŷ nén to jykren mŷ ki kanhrĀn tĭ', ti tŷ Topě kuprĭg tŷ jagrĕ tŷ ra'. ¹² HĀ ra Topě pi(jé) ěg mŷ ěprĀ ke kuprĭg tŷ ěg jagrĕ han'. Topě kuprĭg tŷ tóg ěg mŷ ěg jagrĕ han, ěg tŷ ti tŷ ěg mŷ nén nĭm mŷ ki kanhró nŷtĭ jé. Ti hĀ vŷ ěg kren han sór mŷ, ěg tŷ vĕnh krenkren han ki kagtĭg ra. Ti tŷ ěg mŷ nén nĭm to ken hĀ vĕ.

¹³ HĀ tó sóg tĭ. ĚprĀ vĕnh kanhró pijé', sŷ ājag mŷ tó mŷ tag ti. Topě kuprĭg kanhró vĕ. HĀ kŷ sóg ti kuprĭg hĀ tŷ ti jykre kĀmén tĭ. ¹⁴ ĚprĀ ke ag pi(jé) Topě kuprĭg to há nŷtĭ', ti jykre to'. Ag mŷ tóg tŷ Topě krĭ tŷ nĭ ve nĭ. To jykren há han ki kagtĭg ag nŷtĭ, ag tŷ Topě kuprĭg tŷ jagrĕ tŷ nŷtĭn kŷ. ¹⁵ Ū tŷ ti kuprĭg tŷ jagrĕ jĕ ěn hĀ ne nén kar to jykren há han tĭ'. Kŷ ū pi(jé) ěg tŷ nén han mŷ ěn ki kanhró nĭ', ti tŷ vĕg mŷ ra, ti tŷ Topě kuprĭg tŷ

jagrĕ tŷ jĕn kŷ.

¹⁶ Hŷ, ū nŷ hŷn Topě tŷ nén to jykren mŷ ki kanhró nĭ'? Ū nŷ hŷn Topě kanhrĀn mŷ'? Ū tŷ ti kanhrĀn mŷ venh ke tŷ ěg tóg nĭ. JĀvo Cristo hĀ ne ěg kanhrĀn tĭ', ti tŷ ěg krĭ ri ke nĭn kŷ.

3

Topě camarada ag tŷ jagnĕ ri ke

¹ Inh kanhkĀ', inh pi(jé) ājag mŷ Topě jykre tó kĀn ja nĭ ver', sŷ ājag mŷ tó sór mŷ ra. Ū tŷ Topě kuprĭg tŷ jagrĕ nŷtĭ tŷ ri ke vŷ tŷ ājag nŷtĭ, gĭr ri ke vŷ tŷ ājag nŷtĭ, ājag tŷ Cristo jykre to tar tŷ nŷtĭn kŷ. ² HĀ kŷ sóg ājag mŷ leite ri ke hĀ ven ja nĭ, sŷ ājag mŷ Topě vĭ tó kŷ. Inh pi(jé) ājag mŷ vĕjĕn tar ri ke ven ja nĭgtĭ', ājag tŷ to tar tŷ ja nŷtĭn kŷ ver. Kŷ ājag tóg ūri to tar tŷ nŷtĭ gé. Ver ājag tóg ū tŷ Topě kuprĭg tŷ jagrĕ tŷ nŷtĭ ve nĭ. ³ HĀ kŷ ājag tóg vĕnh kĀpugpóv kŷ nŷtĭ, ājag tŷ jagnĕ to jŷ nŷtĭn kŷ. HĀ ki ājag tóg ěprĀ ke jykre han tĭ, hĀ ki ājag tóg ti tŷ jagrĕ tŷ nŷtĭ ve nĭ. ⁴ Kŷ ājag kĀmĭ ū ne tóg: "Paulo mré ke vŷ tŷ inh nĭ," he tĭ'. Kŷ ū tóg: "jĀvo sóg tŷ Apolo mré ke nĭ," he tĭ gé'. ĚprĀ ke jykre hĀ vĕ, ājag tŷ han mŷ tag ti.

⁵ Ū nŷ tŷ Apolo nĭ', jo ū nŷ tŷ inh nĭ', hĀ vŷ: Paulo, he mŷ? Topě camarada ri ke ěg nŷtĭ, kŷ ājag tóg ěg vĭ kri fi kŷ Jesus ki ge ja nĭgtĭ, ěg Senhor tŷ ājag krĭn kŷ. Ti hĀ vŷ ěg mŷ ěg rĀnhrĀj nĭm ja nĭ. ⁶ Topě vĭ krĀn inh, ājag kĀki, kŷ Apolo vŷ ki gónh, hĀ ra ū tŷ ti mog

han mũ vỹ tỹ Topê nĩ. ⁷ Hã kỹ ù tỹ krãn mũ pi(jé) tỹ ùn mág nĩ'. Û tỹ ki gónh mũ pi(jé) tỹ ùn mág nĩ gé'. Pir ti nĩ, ùn mág ti, hã vỹ: Topê, he mũ, ù tỹ ti mog han mũ ên ti. ⁸ Û tỹ krãn mũ vỹ ù tỹ ki gónh mũ ên ri ke nĩ. Kanhkã tá ãg tóg ãg rãnrãj kaja venh ke mũ. Sỹ krãn ja kaja ve jé sóg ke mũ, jãvo tóg ã tỹ ki gónh ja kaja venh ke mũ gé. ⁹ Topê hã mré ãg tóg rãnrãj mũgtĩ. Topê japỹ ri ke ãjag nỹtĩ.

Topê tỹ ãg rãnrãj tugnỹm ke

Kỹ ãjag tóg ti tỹ ãn han mũ ri ke nỹtĩ gé. ¹⁰ ãn tỹ kri jẽ jafã ri ke han inh, ãn króggróg ri ke ti, sỹ ãjag mỹ ti jykre tó kỹ, Topê tỹ to inh krãn kỹ. Kỹ sóg to jykrén há han, sỹ ãn tỹ kri jẽ jafã ri ke ên tar há han jẽ. Kỹ ãjag kãmĩ tóg kri ãn ri ke han mũ sir, ti tỹ isỹ ãjag kanhrãn nón ãjag kanhrãn kỹ. Kỹ ù tỹ Topê vĩ tó mũ jé to jykrén há han. ¹¹ ãn tỹ kri jẽ jafã ri ke ên vỹ pir nĩ, hã vỹ: Jesus Cristo, he mũ, hã kỹ sóg ãjag mỹ ri ke han, sỹ ti kãmén kỹ. Û venh ke tũ ãg tóg nĩgtĩ. ¹² Kri ãg tóg ãn ri ke hyn han tĩ. Û tóg ouro tỹ han mũ, ù tóg prata tỹ han mũ, ù tóg pó sĩnvĩ tỹ han mũ, ù tóg ka tỹ han mũ, ù tóg re tỹ han mũ, ù tóg êkre fár tỹ han mũ. ¹³ Kurã tỹ ãgno ki ãg tóg venh ke mũ, ãn há ti, hã vỹ: ãg tỹ ù mỹ ti vĩ kãmén há han ja ti, he mũ. Pĩ vỹ ãg rãnrãj kókén ke mũ, kỹ ãg tóg pĩ ki ãg rãnrãj jykre venh ke mũ. ¹⁴ Pĩ tỹ ti kókén vanh nĩn kỹ

ãg tóg ti kaja venh ke mũ sir, ãg tỹ ãn tỹ kri jẽ jafã kri han ja kaja ti. ¹⁵ Pĩ tỹ ãg rãnrãj kókén kỹ ãg tóg ãg rãnrãj ti kren ke mũ sir, ti tũg kỹ, ge ra ãg hã tóg kren ke mũ hã ra, ãg tỹ kanhkã ra mũn kỹ. Hã ra tóg ãg tỹ pĩ ki kren ri ke nĩ sir.

¹⁶ Ha mẽ, Topê ãn ri ke ãg nỹtĩ, Topê kuprĩg tỹ ãg kãkã jẽn kỹ. ãjag mỹ tag ki kagtĩg? Ki kagtĩg nĩ ve ãjag nỹtĩ. ¹⁷ Û tỹ Topê ãn kókén mũ ên kókén jé tóg ke mũ, Topê ti. Ti tũ vỹ mỹr, ti ãn ti. ãjag hã vỹ, ti ãn ti, ãg hã vỹ.

ãg pi(jé) jagnẽ kãfór nỹtĩ'

¹⁸ Kygnẽ tũg nĩ, ãjag tỹ vỹso: "ki kanhró mág inh nĩ," hen kỹ. ãjag tỹ ãprã ki kanhró mág nỹtĩn kỹ to: "nén ù tũ vỹ," hemnĩ, to: "sỹ nén ù ki kagtĩg ri ke vỹ," hemnĩ, ãjag tỹ Topê jykre hã ki kanhrãn jé. ¹⁹ ãprã ki kanhró mág ag to Topê tóg: "nén ù tũ vỹ," he tĩ. Vẽn kagtĩg ag tóg nỹtĩ, ti mỹ. Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: "ãprã ke ag mỹ tóg ag tỹ ki kanhró mág nỹtĩ ve nĩ, hã ra Topê tóg hã ki ag mỹ ag krĩ tũ nỹtĩ ên ven ke mũ," he tóg, Topê vĩ rá ki. ²⁰ Kỹ ti rá ù vỹ ge nĩ gé, ha mẽ: "Topê vĩ ki kanhró nĩ, ù tỹ ki kanhró mág ag tỹ nén to jykrén mũn ki. Nén ù tũ vỹ, ag tỹ nén to jykrén mũ ti. Kỹ tóg ki kanhró nĩ, Topê ti," he tóg mũ gé, Topê vĩ rá ki. ²¹ Hã kỹ ãprã ke jiji tó sór tũg nĩ. Ag pi(jé) tỹ ùn mág nỹtĩ'. ãjag mré ke kar ag vỹ mỹr. ²² Inh hã vỹ tỹ ãjag mré ke nĩ. Apolo vỹ tỹ ãjag mré ke

nĩ gé, Pedro ti ke gé. Mundo ki ke kar vỹ tỹ ãjag tũ nĩ gé, ãjag rĩnrĩr nĩ ti ke gé, ãjag ter ke ti ke gé, ãjag tỹ ùri vég mũ ti ke gé, ãjag tỹ vãhã venh ke ti ke gé. ãjag tũ kar vẽ mỹr, ²³ jãvo ãjag hã ne tỹ Cristo tũ nỹtĩ', kỹ Cristo vỹ tỹ Topẽ tũ nĩ. Vyrmỹ tũ han sór tũg nĩ.

4

Apóstolo ag

¹ ãjag tỹ ãg to jykrén kỹ tag to jykren nĩ, ha mẽ. Cristo camarada vỹ tỹ ãg nỹtĩ. Topẽ jykre tó ãg tóg tĩ, ãg tỹ vėsóg ki nén to jykrén vãnh ěn. Ěn ki rĩr ãg tóg tĩ. ² Kỹ ãg patrão tóg nén ù pir ve sór nĩgtĩ, ãg tỹ ti tũ ki rĩr mũn kỹ, hã vỹ: ãg tỹ ki rĩr há han mũ, he mũ. Ge ti nĩ, Topẽ tỹ ãg ki nén ve sór mũ ti. Ti tũ ki rĩr há han jé ãg tóg ke mũ. ³ Kỹ ãjag tỹ isỹ nén han mũ to vĩ mũ ra tóg inh mỹ tỹ nén ù tũ nĩ, ěprã ke ag tỹ inh jykre to vĩ mũ ra. Kỹ isóg inh jykre to: há ti nĩ, he tũ nĩgtĩ gé. ⁴ Inh pí(jé) sỹ ti vĩ mranh mũ ki kanhró nĩ'. Hã ra sóg tag to: “hã kỹ inh jykre vỹ kuryj kar nĩ,” he tũ nĩgtĩ gé. Topẽ hã ne ãg jykre tugnỹm tĩ', hã kỹ tóg ki kanhró kar nĩ, hã kỹ tóg tónh ke mũ. ⁵ Kỹ ù jykre to vĩ sór tũg nĩ, kurã tỹ ěgno to hã, ãg Senhor kãtig ke to hã. Ti ha ne nén kar vėnh ven han ke mũ', ãg tỹ vėnh vatánh tá nén han mũ mré hã, ãg tỹ kuty tá nén han mũ mré hã. Kỹ tóg ãg tỹ nén ù to jykrén mũ ěn vėnh ven han kãn ke mũ gé mỹr. Kỹ ãg tóg mẽnh mũ sir, Topẽ tỹ ãg mỹ vĩ há han ke ti. Vyrmỹ tóg

ãg mỹ tónh ke mũ, ãg kar mỹ, ãg tỹ nén han ja ti.

⁶ Inh kanhkã', Topẽ vĩ rán ja pãtén sór tũg nĩ. Û tỹ ãjag kanhrãn mũ to: “Topẽ vĩ tó tĩ ag kãmĩ kãfór vỹ tỹ ti nĩ,” he tũg nĩ. ãjag tỹ to jykrén há han jé, hã jé sóg vėnh hã to tag rán, ãjag mỹ, Apolo to ke gé, ãg tỹ jagnẽ ri ke nỹtĩ tag ti. ⁷ Ěg tỹ jagnẽ kãfór han sór kỹ ãg tóg ón kỹ ke tĩ. Ha vé, Topẽ vỹ ãg mỹ ãg tũ vin kãn. Ěg tỹ vėsóg ki mãn ja pijé'. Kỹ ãjag tỹ ne jé to: “isũ vẽ,” he sór nẽ? Tỹ tóg Topẽ tỹ ãjag mỹ nĩm tũ nĩ ve nĩ, ãjag tỹ to: “isũ vỹ ã tũ kãfór nĩ,” hen kỹ.

⁸ Tỹ ùn há nỹtĩ ve ãjag nỹtĩ, vėnhmỹ. Rico nỹtĩ ve ãjag nỹtĩ, vėnhmỹ. Tỹ ùn mág nỹtĩ ve ãjag nỹtĩ vėnhmỹ, inh jãvo. Hỹ, há ti nĩ vẽ, ãjag tỹ tỹ ùn mág nỹtĩ ra. Kỹ sóg tỹ ãjag mré ùn mág nĩnh mũ gé vẽ vẽ. Hã ra tóg ke tũ tĩ. ⁹ Jesus tỹ ùn fėg mũ vỹ tỹ inh nĩ, apóstolo vỹ tỹ inh nĩ. Hã ra tóg sỹ to jykrén mũ ra tóg Topẽ tỹ isỹ ùn jykre kórég ag ri ke han nĩ ve nĩ, ùn kónėg ag ri ke, ag tỹ ùn kãgtén mũ ěn ag ri ke. Vėnh kar ne tóg isugnỹm tĩ', ěprã ke kar, Topẽ tỹ jėnẽ jafã ag kar ke gé, mundo tag ki ke kar ag mỹr. ¹⁰ Krĩ tũ nĩ ve sóg nĩ mỹr, Cristo tigrĩn. Inh jãvo ãjag tóg krĩ há nỹtĩ ve nỹtĩ, Cristo jykre ki. Krój inh nĩ, jãvo ãjag tóg tar nỹtĩ ve nỹtĩ. ãjag to ag tóg vĩ há han tĩ, jãvo ag tóg iso é he tĩ. ¹¹ Hã kỹ sóg kókĩr mũ, ùri, kur tũ sóg nĩ gé, iso kry ag tóg mũ gé, jamã tũ sóg nĩ gé,

¹² ron sóg tĩ gé, sỹ inh rãnrhãj ki ijẽn ven jẽ. Ag tỹ iso é he mũ ra sóg ag mỹ nẽn ù há tó tĩ, Topẽ tỹ ag mỹ han jé. Ag tỹ inh vóg kónãn kỹ sóg ag mỹ vẽn nẽn tũ nĩgtĩ. ¹³ Ag tỹ iso fé fé he mũ ra sóg komẽr hã ag mỹ vĩ tĩ, ag jũ tỹ tũ' he jé. Vãfár ri ke inh nĩ, vẽn kar mỹ, ag tỹ nẽn fón tĩ kar ri ke inh nĩ.

¹⁴ Inh pi(jé) ãjag mỹ'a han sór mũ'. Hã ra sóg ãjag mỹ tag rán, sỹ ãjag jyvẽn jé, ãjag tỹ tỹ inh krẽ ri ke nỹtĩn kỹ, sỹ ãjag to há tãvĩ nĩn kỹ. ¹⁵ Û tỹ ãjag kanhrãn sór mũ vỹ e nỹtĩ, ù tỹ Cristo jykre tỹ ãjag kanhrãn sór mũ ag. Mil kãfór ag nỹtĩ, hỹn. Hã ra sóg pir nĩ, sỹ ãjag panh ri ke nĩn kỹ. Isỹ ãjag mỹ Jesus Cristo kãmén kỹ sóg ãjag panh ri ke nĩ, ti tỹ sỹ ãjag hyn han ri ke nĩn kỹ. ¹⁶ Hã kỹ sóg ãjag jyvẽn mũ, ãjag tỹ sỹ nẽn han mũ han jé. ¹⁷ Hã jé sóg Timóteo jẽnẽ, ãjag to. Inh kósın ri ke ti nĩ, ti to inh há tãvĩ nĩ, kỹ tóg ẽg Senhor jykre to tar nĩ. Ẽn hã vỹ ãjag mỹ tó mãn ke mũ, isỹ Jesus Cristo japry jagma tĩ ti, isỹ ti jamĩn jagma tĩ ti, isỹ igreja kar ki ke ag kanhrãn tĩ ti, ẽmã kar mĩ hã.

¹⁸ Jãvo ãjag kãmĩ ù tóg vēsỹ ùn mág han sór mũ, iso: “kãtĩg ke tũ pẽ ti nĩ,” hen kỹ. ¹⁹⁻²⁰ Hã ra sóg kãnhmar ãjag to pasa ke kãtĩg ke mũ, ha vemnĩ, ẽg Senhor tỹ: “ha tĩg,” hen kỹ. Kỹ sóg ag jykre venh ke mũ, vēsỹ ùn mág han mũ ag. Ẽg pi(jé) ù vĩ tỹ Topẽ tỹ tỹ ẽg pã'i nĩ ẽn vég tĩ'. Hã ra ti jykre tar hã tỹ ẽg vég tĩ. Hã kỹ inh pi(jé) ag

vĩ mẽ sór mũ ver'. Ag jykre tar ve sór inh mũ, ù tỹ vēsỹ ùn mág han mũ ag. ²¹ Kỹ isỹ ãjag tá jun kỹ ne nỹ hỹn ãjag mỹ há nĩnh mũ? Inh mỹ ka ma kãtĩ mũ', ãjag mrãnmrãn jé? Inh mỹ ãjag mỹ vĩ há han ke mũ', komẽr hã, ãjag tỹ tỹ inh fe nỹtĩn kỹ? Ne nỹ hỹn há nĩ ãjag mỹ? Ha to jykrén.

5

Ûn prũg kónãn mũ

¹ Nẽn ù tóg mẽ há tĩ ãjag to, ke gé. Nẽn ù vẽnhmỹ han ãjag nẽji tĩ, hã ra tóg kórég pẽ nĩ, ãjag kãmĩ ù tỹ nẽn han mũ ti. Tag mẽ inh, ha mẽ: ãjag kãmĩ ù tóg nẽji ã panh prũ fi tỹ prũg mũ. Û tỹ Topẽ jykre ki kagtĩg ag pi(jé) ti ri ke han tĩ', ti jykre kórég tag ti'. ² Hã ra ãjag tóg to fe kaj tũ nỹtĩgtĩ. Vēsỹ ùn mág han sór ãjag tóg mũgtĩ, vẽn jykre kórég tag tỹ ãjag kãmĩ ù kãkã nỹ ra. Ẽjag ne tóg vēsỹrénh tũ nỹtĩgtĩ', ãjag tỹ ù tỹ ti kórég tỹ ge han mũ ẽn kutẽm jé, ãjag kãmĩ. ³ Ha mẽ, ẽg tỹ ti tỹ nẽn han ke to inh jykrén huri, sỹ ãjag mré nĩ tũ ra ver. Hã ra sóg ãjag to jykrén tĩ. Sỹ ãjag mré nĩ ri ke han sóg tĩ, sỹ ãjag mré ti to jykrén kỹ. Û tỹ vẽnh jykre pãno tỹ ge han mũ ẽn tỹ tag han nĩ, ha mẽ. ⁴ Vẽnh mãn jé ãjag tóg ke mũ, jó sóg ãjag mré nĩ ri ke han mũ, ãjag vẽnh mãn ki. Ẽn ki ẽg Senhor tỹ Jesus vỹ ãjag mỹ vẽnh jykre nĩm ke mũ. Kỹ ãjag tóg sir Jesus jyjy tó kỹ ⁵ ti fẽg ke mũ, ùn jykre kórég ẽn ti, Satanás mỹ, ti tỹ ti fár kókén jé.

Satanás tỹ ti fár kókén ký tóg hēn ri ke mūn to jykrén mǎn ke mū, ký ti kuprīg vỹ kren ke mū, ěg Senhor tỹ Jesus kurǎ ěn kǎ.

⁶ Ājag tỹ vĕso: “há ěg nỹtĩ,” he mū ran pi(jé) há nĩgtĩ'. Ha mĕ, pǎo jǎgja sĩ tỹ, fermento sĩ tỹ pǎo kar tóg són ke ký mog tĩ. Tag to jykrén. ⁷ Hǎ ký fón kǎn nĩ, pǎo jǎgja si ti, ājag tỹ pǎo tǎg han jé, ũn jǎgja tũ ri ke ājag nỹtĩ, ājag jykre ti, ti há nĩn ký. Ký vĕnh jykre kórég vǎm kǎn nĩ. Cristo vỹ ěg jagfy ter mỹr. ěg tỹ Páscoa kǎ cordeiro tǎnh tĩ ěn ri ke ti nĩ, Jesus ter ti.

⁸ ěg tỹ festa ěn ko jé ěg tóg pǎo jǎgja si fón kǎn tĩ. Ký kemnĩ gé, hǎ vỹ: vĕnh jykre pǎno tovǎnh, he mū, nén ũ vĕnhmỹ han mǎn tũg, he mū, ājag tỹ pǎo jǎgja tũ ri ke nỹtĩ jé, hǎ vỹ: vĕnh jykre kuryj han nĩ, he mū, vĕnh jykre pir han nĩ, he mū gé.

⁹ Hǎ jé sóg ājag mỹ rán ja nĩ, ājag tỹ ũ tỹ nén ũ vĕnhmỹ han mū ag mré mū tũ nĩ jé. ¹⁰ Hǎ ra sóg ũ tỹ Jesus ki ge tũ ag tó ja tũ nĩ, isỹ: “ag mré mū tũg nĩ,” hen ký. Jykre pǎno ag nỹtĩ, ěprǎ ke ag, hǎ vỹ: nén kar to én (ka)mĕ, he mū, nén ũ péju tĩ he mū vurmỹ topĕ han mū, he mū. Ājag tỹ tag ag mré vĕmén sór tũ nĩn ký ājag hỹn mundo tag tovǎnh ký hĕ ra mũnh ke mū. Inh pi(jé) tag tó ja nĩ'. ¹¹ Hǎ ra sóg ājag mỹ ũ tỹ ón ký tỹ ěg régre nĩ ěn rán mū. ũ tỹ: “tỹ inh ā mré Jesus ki rǎ ký nĩ,” he mū ra nén ũ vĕnhmỹ han tovǎnh sór tũ nĩn ký ti mré tũg mǎn tũg nĩ, ti tỹ

nén kar to én (ka)mĕ nĩn ký, ti tỹ vurmỹ topĕ han ký, ti tỹ ũ to vĩ kónǎn (ka)mĕ nĩn ký, ti tỹ kron (ka)mĕ nĩn ký, ti tỹ nén ũ pigju(g) ti nĩn ký. ũ tỹ ge mré nĩ sór tũg, nĩ, ti mré jĕn tũg nĩ gé.

¹² ěg pi(jé) ěg mré ke tũ ag jykre tugnỹm ke mū', Jesus ki ge tũ ag. Ājag tỹ ěg mré ke ag jykre tugnỹm ke vĕ, ag jykre to: “tag vỹ há nĩ, tag vỹ kórég nĩ,” henh ke vĕ. ¹³ Topĕ hǎ ne ũ ag jykre venh ke mū', ěg mré ke tũ ag. ěg mré ke tỹ vĕnh jykre pǎno han ký ěg ti jykre tónh ke mū. Hǎ ký ũ tỹ vĕnh jykre kórég han mū ěn kutĕm nĩ, ājag kǎmĩ.

6

ěg tỹ pǎ'i ag mỹ ěg mré Jesus ki rǎ ký nỹtĩ ũ tónh ke tũ

¹ Ký nén ũ tóg vĕnhmỹ tĩ gé. Ājag kǎmĩ ũ tóg ā mré ke to jũ ký Jesus mré ke tũ ag tỹ pǎ'i mỹ tó tĩ, pǎ'i ag jykre pǎno ra. Ti pi(jé) Topĕ tũ ag mỹ tó tĩ'. Vĕnhmỹ ti nĩ, tag ti. ² ěprǎ ke ag jykre tugnỹm jé ājag tóg ke mū mỹr, ājag tỹ tỹ Topĕ tũ nỹtĩn ký. Ājag mỹ tag mĕ ja tũ? Ký, ājag tỹ ga kri ke kar jykre tugnỹm ken ký ājag hỹn jagnĕ jykre tugnỹm há han ke mū gé, jagnĕ to jũ tỹ tũ' henh ke jé ājag tóg ke mū gé. Ki ājag tóg krỹg mū mỹr. ³ Topĕ tỹ jĕnĕ jafǎ ag jykre tugnỹm jé ājag tóg ke mū mỹr, ājag mỹ tag mĕ ja tũ? Ký ājag hỹn ěprǎ ke jykre tugnỹm há han ke mū gé. ⁴ Ge ra ājag tóg ěg mré ke tũ ag mỹ: “ha inh mỹ isũ ti vé,”

he tĩ, ù tỹ ěg mré vĕnh mǎn tĩ tũ ag mỹ, ag tỹ ga kri ājag tũ ven jé. ⁵ Mỹ ājag mỹ'a tũ? Ājag kǎmĩ ù mỹ kri há tũ nĩ', ti tỹ ājag jyvĕn jé ājag tũ to, ājag tỹ jagnĕ tũ to jykren mũ to? ⁶ Vĕnhmỹ ti nĩ, irmǎo tỹ irmǎo ù tón kỹ, ù tỹ Jesus ki rǎ kỹ nĩ tũ mỹ, ti tỹ ājag tũ ven jé. ⁷ Ājag tỹ jagnĕ tũ to jykren kónǎn kỹ tóg vĕnhmỹ pĕ nĩ, ājag tỹ to jagnĕ to jũ kỹ mỹr. Ājag tỹ ne jé ājag tũ tovǎnh sór tũ nĩ nĕ?

Ājag tỹ ne jé ù tỹ ājag tũ mǎn sór kỹ ti mỹ nenh ke nĕ? Ti hǎ tóg vĕnh jykre pǎno han mũ, ājag tũ mǎn sór kỹ. Ge ra ti mỹ nĩm nĩ. Kỹ ā tóg Topĕ vĩ mranh tũ nĩ, inhhǎ, ti tugrĩn. ⁸ Hǎ ra ājag tóg ti mỹ nenh sór mũ. Kỹ ājag tóg jagnĕ tũ to vĕnh jykre kórég han tĩ gé mỹr, jagnĕ tũ mǎn sór ājag tóg mũ gé mỹr, ājag mré ke tũ ěn mỹr. ⁹ Ũn jykre pǎno ag pi(jé) Topĕ tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ venh ke mũ'. Ājag mỹ tag mĕ ja tũ?

Ha mĕ, ker kygnĕ hĕ'. Ũ tỹ ũn mén tũ fag mré nỹ mũ ag pi(jé) venh ke mũ', Topĕ tỹ ěg pǎ'i nĩ ti. Ũ tỹ vyrmỹ topĕ han mũ ag pi(jé) venh ke mũ'. Ũ tỹ ā prũ ra ù fi mré nỹ mũ ěn pi(jé) venh ke mũ', ù fi tỹ ā mén ra ù mré nỹ kỹ fi pi(jé) venh ke mũ'. Ũn gré tỹ ũn gré ù tỹ prũg mũ ěn pi(jé) venh ke mũ'. Ũn gré tỹ ti tỹ prũg sór mũ mỹ nenh tũ ěn pi(jé) venh ke mũ gé'. ¹⁰ Ũn tũ péju(g) tĩ ěn pi(jé) venh ke mũ', ù tỹ nén kar to én (ka)mĕ pi(jé) venh ke mũ', ũn kron (ka)mĕ pi(jé) venh ke mũ', ù

tỹ ěg to vĩ kónǎn tĩ pi(jé) venh ke mũ', ù tỹ ěg vatánh tá ěg tũ mǎg tĩ pi(jé) venh ke mũ'. Topĕ tỹ tỹ ěg pǎ'i nĩ venh ke tũ ag tóg nĩ, vĕnh jykre tỹ ge han tĩ ag. ¹¹ Ājag kǎmĩ ù tóg vĕnh jykre tỹ ge han ja nĩgtĩ, vǎsỹ, hǎ ra ājag tóg vĕnh kugpe kỹ nỹtĩ, ũri. Kykũnh kỹ ājag tóg nỹtĩ, ěn tỹ, kỹ Topĕ tóg ājag mỹ vĕnh pǎte fón ja nĩ sir, ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tugrĩn, Topĕ kuprĩg tugnĩn.

Ēg tỹ nén ù vĕnhmỹ han ke tũ

¹² Kỹ ājag hỹn inh mỹ: “isỹ nén han sór mũ ěn han jé sóg ke mũ. Topĕ vỹ ge ra inh jagǎgtǎn ke mũ,” he sór mũ. Vó. Nén ù tóg ěg mỹ nén ù há han ke tũ nĩ, kỹ tóg ěg tỹ ěn han mũ ra há tũ nĩ. Ēg tỹ nén ù han sór mũ ěn tóg han há nỹtĩnh mũ vĕ, hǎ ra isỹ nén ù kórég tỹ tǎn nĩn kỹ tóg inh mỹ há tũ nĩ sir. ¹³ “Vĕjĕn vỹ tỹ ěg nug tũ nĩ, kỹ ěg nug vỹ tỹ vĕjĕn né nĩ,” he ājag tóg tĩ. Hỹ, hǎ ra Topĕ vỹ tỹ tũ' henh ke mũ, vĕjĕn tỹ, ěg nug tỹ ke gé. Ēg han ja tóg nĩgtĩ, Topĕ ti. Hǎ ra ti pi(jé) ěg tỹ tỹ ũn mén tũ mré nỹ jafǎ han'. Ēg Senhor tũ vĕ, ěg, kỹ ěg Senhor vỹ tỹ ěg tǎn nĩ sir. ¹⁴ Ēg Senhor rĩn mǎn tóg, Topĕ ti, kỹ tóg ěg rĩn mǎn ke mũ gé, ti jykre tar tỹ.

¹⁵ Kỹ ěg hǎ vỹ tỹ Cristo tũ nỹtĩ, ti mré ěg tóg tỹ ũn pir ri ke nỹtĩ. Ājag mỹ tag mĕ ja tũ? Kỹ ěg tỹ Cristo tũ tỹ ũn mén tũ fi mré tỹ ũn pir ri ke han kỹ tóg vĕnhmỹ pĕ nĩgtĩ, fi mré nỹn kỹ. Ke tũg nĩ. ¹⁶ Ha mĕ, ù tỹ ũn mén (ka)mĕ fi mré nỹ

kỹ tóg fi mré tỹ ùn pir ri ke nĩ. Hã kỹ tóg vãsỹ tó ja nĩ. “Ûn pir ri ke fag nỹtĩ, jagnẽ mré nỹtĩ fag,” he ja tóg nĩ. Ājag mỹ tag mẽ ja tũ? ¹⁷ Fag jãvo ãg tỹ tỹ ãg Senhor mré ke nỹtĩn kỹ ãg tóg ti mré vẽn h kuprĩg pir ri ke nỹtĩ gé sir.

¹⁸ Ēg tỹ ùn mén tũ mré nỹ kỹ, ãg tỹ ùn prũg tũ mré nỹ kỹ ãg tóg vẽn h kavénh tĩ sir, ãg tỹ Topẽ vĩ mranh tag tỹ. Ēg tỹ nén ù ù ki Topẽ vĩ mranh kỹ ãg tóg vẽn h kavénh tỹ ge han tũ nĩgtĩ. Hã kỹ ùn mén tũ mré nỹ tovãnh kãn nĩ, ùn prũ tũ mré nỹ tovãnh kãn nĩ gé. ¹⁹ Ēg hã vỹ Topẽ kuprĩg jo ĩn ri ke nỹtĩ. Ēg kãkã tóg jẽ nĩ, Topẽ kuprĩg ti, ti tỹ tỹ ãg jagrẽ nĩn kỹ. Topẽ tỹ ãg mỹ nén han hã vẽ. Ājag mỹ tag mẽ ja tũ? Hã kỹ ãg pi(jé) tỹ vẽn h pã'i jẽ'. Topẽ krẽm ke vỹ tỹ ãg nỹtĩ. ²⁰ Ēg kajãm tóg mỹr, kaja e to. Hã kỹ vẽn h kar mỹ Topẽ tỹ tỹ ùn há nĩ ven nĩ, ãjag tỹ ti jykre kuryj han mũn kỹ.

7

Ēg tỹ prũg há han to vẽn h jykre

¹ Ājag tỹ inh mỹ vẽn h rán jẽnẽn kỹ ãjag tóg inh mỹ ãjag prũg ke ti tó ja nĩ. Ājag prũg tũ nĩn kỹ tóg há tĩ vẽ. ² Hã ra tóg ãjag mỹ vẽn hmỹ tĩnh mũ, kỹ tóg inh mỹ ãjag tỹ ùn mén tũ fag to én ha mẽ tĩ. Hã kỹ tóg há nĩ, ù tỹ ùn pir fi tỹ prũg kỹ, fi tỹ tỹ ti prũ pẽ nĩ jé. Û fi tỹ ùn pir tỹ mén kỹ tóg há tĩ gé, ti tỹ fi mén pẽ nĩ jé gé. ³ Kỹ fi mén jé fi mỹ fi tũ han, fi mré nỹ kỹ,

jãvo ti prũ fi jé ti tũ han, ti mré nỹ kỹ. ⁴ Fi pi(jé) tỹ vẽn h nĩ', fi mén jẽn kỹ'. Fi mén tũ vẽ sir. Kỹ ti hã vỹ ri ke nĩ gé. Ti pi(jé) tỹ vẽn h nĩ gé', ti prũ jẽn kỹ'. Fi tũ vẽ, fi mén ti. ⁵ Hã kỹ jagnẽ mỹ vẽn h nenh tũg nĩ. Hẽn ri ke mũn ãjag kejẽn jagnẽ mré to jykrén sór mũ, ãjag tỹ kuty pipir ki jagnẽ mré nỹ tũ nĩ jé, ãjag tỹ Topẽ mré vémén jé vãsãnsãn jé. Kỹ tag pãte jagnẽ mré nỹ mãn nĩ sir, Satanás tỹ ãjag krĩn kónãn tũ nĩ jé. Ājag tỹ ù mré nỹ sór kỹ tóg inh mỹ to ãjag tỹ Topẽ vĩ mranh ha mẽ tĩ, Satanás tỹ ãjag krĩn kỹ. Hã kỹ tóg ãjag tỹ kãnhmar jagnẽ mré nỹ mãn kỹn há tĩ.

⁶ Tag kar tó sóg ãjag mỹ, ãjag krój nỹtĩn kỹ. Inh pi(jé) vẽn h kar mỹ: “ha prũg, ha mén,” he sór mũ'. ⁷ Vẽn h kar tỹ inh ri ke nỹtĩ ra tóg inh mỹ há tĩ vẽ, isỹ prũ tũ nĩ tag ri ke. Hã ra Topẽ tóg vẽn h kar tỹ vurmỹ nén ù to tar han tĩ, ãg tỹ ki króm jé. Hã kỹ ù tóg ã prũ tũ to tar nĩ, jó ù tóg ã prũ fi to tar nĩ. Topẽ tỹ nén han jan hã vẽ.

⁸ Hã ra sóg ùn prũ tũ mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ. Ājag tỹ inh prũ tũ ri ke nỹtĩ ra tóg há tĩ vẽ, kỹ ùn mén ter ja fag tỹ mén mãn tũ ra tóg há tĩ vẽ gé. ⁹ Ājag tỹ hã ra prũg sór kỹ, ãjag tỹ mén sór kỹ tóg há tĩ gé, kỹ ãjag tóg vẽn h prũg han mũ sir. Ājag tỹ prũ tũ nĩ ra fag to én kỹn pi(jé) há nĩ', ãjag tỹ ag to én kỹ ke gé'. Hã kỹ prũg nĩ, mén nĩ ãjag tỹ ù to én tũ nĩ jé.

¹⁰ Ājag kãmĩ ù tóg prũ nỹtĩ, ù fag tóg mén nỹtĩ gé. Ēg Senhor

vỹ ãjag hã mỹ tag tó mũ, sỹ tónh ke tag, ha mẽ. Isỹ tó pijé', ti tỹ tó hã nẽ', ha mẽ. ã mén fón tũg nĩ. ¹¹ ã tỹ ge ra to fón kỹ mén măn tũg nĩ. ã tỹ mén măn sór kỹ ã mén fón jan hã mré to jykrén, ãjag tỹ jagnẽ mré nỹtĩ măn jé sir. Kỹ ã prũ jẽn kỹ fi fón tũg nĩ gé. Ëg Senhor tỹ tón hã vẽ.

¹² Jãvo inh hã tóg tag tó mũ ãjag mỹ, ha mẽ. Ëg Senhor tỹ tó pijé', ha mẽ. ãjag kãmĩ ù prũ fi tóg Jesus ki rã sór tũ nĩ, fi mén tỹ tỹ Jesus mré ke nĩ ra. Fi tỹ ti mré nĩ sór nĩn kỹ tóg fi mré nĩ hạ sir. Fi tovãnh sór tũg nĩ. ¹³ KỸ ã mén tỹ Jesus ki rã sór tũ ra ã mré nĩ sór kỹ ti mré nĩmĩ gé. ¹⁴ Topẽ tũ vỹ tỹ ã nĩ, ã mén tỹ ti ki rã sór tũ ra. Hã ra tóg ã mré nĩn kỹ tỹ ti tũ ri ke nĩ gé sir. Kỹ ã prũ fi tỹ Jesus ki rã sór tũ ra fi tóg tỹ Topẽ tũ ri ke nĩ gé sir, fi tỹ ã mré nĩn kỹ. Ke tũ nĩ mũ ra ãjag krẽ vỹ ti ki rã tũ krẽ ri ke nỹtĩnh mũ vẽ, Topẽ mũ. Hã ra ag pi(jé) ri ke nỹtĩ'. Tỹ Topẽ tũ ri ke ag nỹtĩ gé sir, ãjag krẽ ti. ¹⁵ Hẽn ri ke mũn ã mén, ã prũ fi ã fón sór mũ, fi tỹ Jesus ki rã sór tũ nĩn kỹ. Kỹ fi mỹ, ti mỹ: "ha tĩ ge," hemnĩ. Topẽ vỹ ãg krĩ kuprãg sór mũ, hã jé tóg ãg kuprẽg. Hã kỹ ã pi(jé) tỹ ã mén krẽm ke nĩ', ti tỹ ã tovãnh sór kỹ, ã pi(jé) tỹ ã prũ fi krẽm ke nĩ gé', fi tỹ ã tovãnh sór kỹ, ã tỹ jesus ki rã tugrĩn. ¹⁶ Hẽn ri ke mũn ti kejẽn kren ke mũ, ã jamẽn kỹ, ã mén ti, hã ra ã pi(jé) ki kanhró nĩ', ti kren ke ti'. Hẽn ri ke mũn fi kejẽn kren

ke mũ, ã jamẽn kỹ, ã prũ fi, hã ra ã pi(jé) ki kanhró nĩ', fi kren ke ti'. Hã kỹ fi tĩg kamẽg tũg nĩ, fi tĩg sór kỹ, ti tĩg sór kỹ ke gé.

Ëg tỹ Topẽ jykre hã mĩ mũnh

¹⁷ Topẽ tỹ ã jykre tỹ ã kuprẽg ja ãn hã mĩ tĩg nĩ, ãg Senhor tỹ ã mỹ Vẽnh jykre nĩm ja ãn hã mĩ. Hã tó sóg tĩ, ãg mré vẽnh măn tĩ kar ag mỹ. ¹⁸ Topẽ vỹ ã kuprẽg. ã tỹ tỹ Israel mré ke nĩn kỹ ã gré junun fár vỹ kym kỹ nĩgtĩ. Kỹ tóg hã tĩ. Tỹ tũ' he sór tũg nĩ. ã tỹ tỹ Israel mré ke tũ nĩn kỹ ã fár vỹ kym kỹ nĩ tũ nĩ. Kỹ tóg há tĩ gé. Kym sór tũg nĩ gé. ¹⁹ Nén ù tũ vỹ, ti fár kym ke ti, ti fár kym ke tũ ti ke gé. Nén pir vỹ há nĩ, hã vỹ: ãg tỹ Topẽ vỹ ki króm, he mũ, ãg tỹ ti tỹ ãg jyvẽn mũ han, he mũ.

²⁰ Topẽ tỹ hã tỹ ã kuprẽg kỹ vẽnh jykre ãn hã mĩ tĩmĩn. ²¹ ãjag kãmĩ ù vỹ patrão nỹtĩ. ãjag kajãm tóg, ãjag patrão ti, ãg tỹ ãg mẽg kajãm ãn ri ke, hã kỹ ãjag tóg tỹ ti tũ nỹtĩ, fagrĩnh mỹ ãjag tóg ti rãnrãj han ti. To krĩ kufy nỹtĩ tũg nĩ. ãjag tỹ hã ra ãjag patrão tovãnh to vẽnh jykre há ve kỹ tovãnh nĩ, ti tỹ ãjag tovãnh sór kỹ. ²² Ha vé, ãg Senhor vỹ ãjag kuprẽg, ãjag patrão nỹtĩ ra. ãjag tỹ tỹ Cristo tũ nỹtĩn kỹ ãjag tóg tỹ ùn patrão tũ ãn ri ke nỹtĩ sir, ãjag tỹ ãprã patrão krẽm nỹtĩ ra. Kỹ ãjag patrão vỹ ge nĩ gé. Ëg Senhor tỹ ti kuprẽg kỹ tóg tỹ ti patrão jẽ sir. Hã kỹ ùn patrão tũ ag vỹ Cristo ki ge kỹ

tỹ Cristo krēm ke nỹtĩ. jãvo ũn patrão ag vỹ Cristo tugrĩn tỹ ũn patrão tũ ěn ri ke nỹtĩ gé. ²³ Hỹ, ěg kygjãm ti mỹr, kaja e tỹ, Cristo ti. Hã ky ěprã ke ag krēm nỹtĩ sór tũg nĩ, tũ nĩ mũ ra ag tóg ãjag tỹ Cristo mré mũ kamĕg mũ.

²⁴ Inh kanhkã', Topĕ tỹ hã tỹ ãjag kuprĕg ky vĕnh jykre ěn hã mũ mũmnĩ.

Ũn mén ja tũ fag tó vĕnh jykre

²⁵ Ũn mén ja tũ fag tó ja ãjag tóg nĩgtĩ inh mỹ, ãjag tỹ rán ki. Hã ra ěg Senhor pi(jé) fag to nén ũ tó ja nĩgtĩ'. Kỹ sóg to jykrén ky ãjag mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ. ěg Senhor tóg inh jagãgtãn, ky tóg isar han, sỹ to jykrén há han jé. ²⁶ Kỹ sóg ěg tỹ ti jagy vég tĩ tag to jykrén mũ. To jykrén ky tóg inh mỹ há tĩ, ãjag tỹ ũri nén han mũ tag tovãnh sór tũ nĩ jé. ²⁷ Ā mỹ prũ jĕ? Kỹ fi fón sór tũg nĩ. Ā mỹ prũ tũ jĕ? Kỹ prũg sór tũg nĩ gé. ²⁸ Ā tỹ ge ra prũg sór ky tóg há tĩ gé hã ra, Topĕ vĩ mranh ke tũ ã tóg nĩ, prũg ky. Kỹ ũn mén ja tũ fi mén ky tóg há tĩ gé sir. Topĕ vĩ mranh pijé'. Hã ra tóg jagy tĩnh mũ. Krĩ kufy ve jé ãjag tóg ke mũ, tag ki, ěprã, ãjag prũg ky, ãjag mén ky ke gé. Hã ra tóg inh mỹ há tĩ vĕ, ãjag krĩ kufy tũ nĩ ti.

²⁹ Inh kanhkã', inh vĩ tag jĕmĕ ra, ha mẽ. Kurã tỹ ěgno vỹ kãnhmar jun ke mũ. Hã ky ũn mén fi jé ũn mén ja tũ fi ri ke nĩ, ũn prũg ja tũ ri ke nĩ gé. Tag ki vĕnh jykre vĕ, fag

tỹ jagnĕ mré nỹtĩg ti. Kãnhmar tóg tũ' henh ke mũ. ³⁰ Hã ky ũ tỹ tag ki fy mũ jé ũn fy tũ ri ke nĩ. Ũ tỹ tag ki mỹ sér nĩ jé ũn mỹ sér vãnh ri ke nĩ. Ũ tỹ nén ũ comprar he mũ jé ũ tỹ nén ũ comprar he tũ ri ke nĩ. ³¹ Ũ tỹ ga kri tỹ nén ũ mág nĩ ěn jé ũ tỹ nén ũ tũ ěn ri ke nĩ. Tũg kãn jé tóg ke mũ, ěg tỹ tag ki nén vég mũ ti.

³² Nén ũ pir tóg inh mỹ há tĩ vĕ, hã vỹ: ãjag krĩ kuprã ky nỹtĩmnĩ, he mũ, ãjag tỹ nén ũ to krĩ kufy tũ nỹtĩ jé.

Ũn prũg tũ ěn vỹ ěg Senhor tũ ki rĩr tĩgtĩ, ky tóg: “ěg Senhor mỹn mỹ há nĩ vỹ, sỹ nén han mũ ti?” he tĩ. ³³ Jãvo ũn prũg mũ vỹ ěg tỹ tag ki nén vég tĩ ki rĩr nĩgtĩ, ky tóg: “inh prũ fi mỹn mỹ há nĩ vỹ, sỹ nén han mũ ti?” he tĩ gé. ³⁴ Kỹ tóg ěg Senhor tũ ki rĩr tãvĩ han tũ nĩ sir, ũn prũ ěn ti. Kỹ fi vỹ ge nĩgtĩ gé, ũn mén ter ja fi, ũn mén ja tũ fi ke gé. ěg Senhor tũ ki rĩr fag tóg nĩgtĩ, fag tỹ tỹ ti tũ tãvĩ nỹtĩ jé, fag tỹ ti tũ ki króm há han jé, fag tỹ nén ũ han ky, fag tỹ nén ũ to jykrén ky ke gé. Ũn mén mũ fi tóg hã ra ěg tỹ tag ki nén vég tĩ ki rĩr nĩgtĩ, ky fi tóg: “inh mén mỹn mỹ há nĩ vỹ, sỹ nén han mũ ti?” he tĩ gé.

³⁵ Sỹ ãjag tũ to jykrén há han ky, hã ky sóg ãjag mỹ tag tó mũ. Inh pi(jé) ãjag mỹ vĩ tar han sór mũ', ãjag tỹ ti tỹ ãjag mỹ há tũ nĩ ěn han jé'. Ājag tỹ mũ há han ky tóg inh mỹ há tĩ, ãjag tỹ ěg Senhor tũ ki rĩr há

han kÿ, n n   tÿ  jag kut n t  nÿ j .

³⁶ H n ri ke m n ti  jag k m    mÿ h  t  n , ti k sin fi m n t  n n kÿ. H n ri ke m n t g fi mÿ v nhmÿ nÿ ve n , fi panh mÿ ke g . H n ri ke m n fi sanh h  n  ha, h n ri ke m n fi jagtar ke m , fi m n ke t  to. Kÿ t g jatun mÿ fi tÿ   tÿ n n han s r m   n han m  sir, fi panh ti. H  ti n , fi m n ke ti. Top  v  mranh pij '. ³⁷ H n ri ke m n   t g to jykr n h  han m  h  ra, kÿ t g fi m n s r t  n  sir. Kÿ t g t  krÿ n ,   k sin fi ki r r ke ti. Kÿ t g to jykr n m n m  ra t g ti mÿ h  t , fi m n ke t  ti. Tov nh s r t  ti n . Kÿ t g fi m n t  n  sir. Tag vÿ h  t v  n . ³⁸ H  kÿ t g ge n , ha m . Ti tÿ fi m n kÿ t g h  n ,   k sin m n ja t  fi. Ti tÿ fi m n t  n n kÿ t g h  k f r n .

³⁹  n tÿt  fag vÿ tÿ  jag m n t  nÿt , ag r nr r nÿt n kÿ.   fi m n ter kar kÿ fi h  ra   tÿ m n s r m  kÿ fi t g m n m  sir, jatun mÿ. Fi m n m n v  sir, H  ti n . H  ran j  tÿ  g Senhor mr  ke n , fi m n m n ke ti. ⁴⁰ Fi tÿ m n m n s r t  n n kÿ t g h  k f r n  sir, fi mÿ s r k f r. Isÿ fag to jykr n h  v . H  ra s g Top  kupr g tÿ jagr  n , h  kÿ s g  jag mr  to jykr n h  han m  g .

8

V nh k ggr  tÿ top  to v nh jÿkre

¹ Kÿ s g  jag mÿ v j n t  s r m  g .  jag m g t nh kÿ ag t g v nh k ggr  tÿ top  mÿ

p n v n t , p n kar kÿ ag t g a ougue ki  jag mÿ v ne he t . Kÿ  jag k m    t g: “inh mÿ a ougue ki m n kÿ konh mÿ vÿ?” he t , h  kÿ s g  jag mÿ k m n s r m .

H  ra  jag k m    t g: “ki kanhró  g nÿt , to tar  g nÿt ,” he t . “Jatun mÿ  g t g konh ke m ,” he ag t g t .  g tÿ n n   to: “ki kanhró m g inh n ,” hen kÿ t g inh mÿ  g tÿ k nhmar   to: “ti pi(j ) inh ri ke n ', ti k f r inh n ,” hen ha m  t .  g tÿ jagn  to h  nÿt nh ke v .  g tÿ jagn  to h  nÿt n kÿ  g t g jagn  mÿ n n   h  t  t ,  g kar tÿ ki kanhr n h  han j  sir. ²  g tÿ n n   to: “ki kanhró s g n ,   j vo,” hen kÿ  g pi(j ) ki kanhr n h  han m  ver'. ³  g tÿ Top  to h  nÿt n kÿ, kÿ t g  g tÿ ti ki kanhr n h  han m  sir Top  ti.

⁴ Kÿ s g  jag mÿ v j n  n k m n s r m , ag tÿ  n kÿ v nh k ggr  tÿ top  mÿ p n t   n ti. N n   t  v   n kÿ v nh k ggr  tÿ top  ti. Pir ti n , Top  ti. Top    vÿ t  n . ⁵ N n   e to ag t g  n kÿ: “Top  v ,” he t , kanhk  t n   ag to, ga t n   ag to ke g ,   tÿ ge vÿ e nÿt , top  tÿ ge ti, Senhor tÿ ge ti. ⁶ H  ta t g  g mÿ pir n , Top  ti,  g j g m g ti, ag j vo. N n kar han ja ti nÿgt  mÿr v nhmÿ, kÿ  g t g ti h  ve s r m  g  sir. Pir ti n  g ,  g Senhor ti, h  vÿ: Jesus Cristo, he m . N n   kar vÿ nÿt  ti tugr n, kÿ  g ti tugn n krenkren ke m  g .

⁷ H  ra  g k m    ag t g tag

ki kagtīg nýtī ver. Tāg ti nī ver, ājag tỹ ón kỹ vėnh kǎggrá tỹ topē tovānh mũ ti, kỹ tóg ver ag mỹ e tĩ. Hǎ kỹ ón kỹ vėnh kǎggrá tỹ topē mỹ vėjėn pũn ja ěn tóg tỹ vėnh kǎggrá tỹ topē ěn tũ nĩ nėjī ag mỹ. Kỹ tóg ag tũ vėjėn ěn ko kỹ tóg ag tỹ vėnh kǎggrá tỹ topē ěn tũ ko ri ke nĩ sir ag mỹ. Kỹ tóg ag mỹ há tũ tĩ sir, ag tỹ tag to krój nýtĩn kỹ ver. Kỹ tóg ag mỹ ag tỹ vėjėn to vėnh kavėnh ha mẽ tĩ.

⁸ Ęg pi(jé) vėjėn tigrĩn Topē to há nýtĩ', ti to kórég nýtĩ'. Ęg tỹ ko tũ (hǎ) ra nén ũ tũ vė gé, vėnh kǎggrá tỹ Topē mỹ pũn ja ěn ti. Vėjėn vė mỹr. ⁹ Nén ũ kar vỹ tỹ ěg tũ nĩ.

Hǎ ra ũn krój tóg hėn ri ke mũn Topē vĩ mranh ke mũ, ěg tigrĩn, ti tỹ ěg tỹ ti mỹ nén ũ vėnhmỹ to tar nýtĩ nĩ ve nĩn kỹ. Kỹ tag han sór tũg nĩ. ¹⁰ Ve ra ha. Tar ā tóg nĩ, ki kanhró ā tóg nĩ, vėnh kǎggrá tỹ topē vỹ tỹ nén ũ tũ nĩ ā mỹ. Hǎ kỹ ā tóg ti jo ĩn krēm rǎ kỹ ko mũ sir, ti festa ti, ā mré ke ũ tỹ ti mỹ festa han kỹ. Nén ũ tũ vė vė. ā tỹ ti festa ko mũ ti. Hǎ ra ěg mré Jesus ki rǎ kỹ jė ũ tóg tag to krój nĩ ver, kỹ tóg tá ā vėg mũ sir, ā tỹ ti festa ko mũ ěn kǎ. Kỹ tóg ā ve kỹ to jykrėn mũ sir, ti festa ko sór jé, vėnh kǎggrá tỹ topē mỹ festa ěn, ti mỹ pũn ja ěn ti. Hǎ ra vėnh kǎggrá tỹ topē tóg ti mỹ tar nĩ, ũn krój mỹ, ti tỹ Jesus ki rǎ kỹ nĩ (hǎ) ra. ¹¹ Kỹ tóg ā tỹ ko mũ tigrĩn vǎfor ke mũ sir, ũn krój nĩ ti. Ti jǎvo ā tóg ki kanhró nĩ, hǎ ra tóg ā tũgnĩn tũ' henh

ke mũ, ũn krój nĩ ti. Hǎ ra Cristo tóg ti jagfy ter ja nĩgtĩ. ¹² Ā tỹ ti vĩ mranh hǎ vė sir, ā régre krój ěn to. Ti vóg kónǎn ā tóg mũ sir, ti krój nĩn kỹ. Hǎ ki ā tóg Cristo vĩ mranh mũ sir, mỹr, ha mẽ. ¹³ Hǎ kỹ sóg tag han sór tũ nĩ. Inh irmǎo tỹ isỹ nén ũ nĩ ko to Topē vĩ mranh kỹ sóg nén ũ nĩ ko sór mǎn ke tũ nĩ ha, ón kỹ vėnh kǎggrá tỹ topē mỹ pũn ja ěn ti, ti tỹ mranh tũ nĩ jé sir, isugrĩn.

9

Paulo tỹ jǎnkamy ve sór tũ

¹ Isỹ nén han mũ ve ra. Ęprǎ ke ag tỹ inh mỹ nén tó mũ ěn han sór tũ inh nĩgtĩ. Jesus hǎ vỹ inh fėg, isỹ tỹ apóstolo jė jé. Ti ve inh mỹr, ěg Senhor tỹ Jesus ti. Kỹ ājag vỹ isugnĩn ěg Senhor ki ge jėg. Inh rǎnhrǎj kaja vỹ tỹ ājag nýtĩ. ² Hėn ri ke mũn sóg ũ mỹ tỹ apóstolo tũ nĩ. Ājag hǎ mỹ sóg tỹ apóstolo jė mỹr, ājag tỹ inh vĩ mẽ tigrĩn ti ki ge kỹ. Hǎ ki tóg ve há tĩ, ěg Senhor tỹ inh fėg ja ti. ³ Kỹ ũ tỹ kejėn inh kato vĩ sór mũ mỹ sóg tag tó tĩ, ha mẽ. ⁴⁻⁵ Jesus tỹ ũn vin mũ ũ ag ri ke inh nĩ, apóstolo ũ ag ri ke, ũ tỹ Jesus mré pygfa mũ ag ri ke, Pedro ri ke ke gé, isỹ vėjėn to, inh prũ tũ to ag jykre han tũ ra. Ājag prũ fag pére ag mũ tĩ, ag tỹ hėn ra mũn kỹ. Isỹ ag ri ke ũ tỹ Jesus ki rǎ kỹ jė ũ fi tỹ prũg sór mũ ra sóg fi pére tĩg ke mũ vė gé, hǎ ra sóg ke sór tũ nĩ. Kỹ ag tóg ājag jėn ko tĩ, ag tỹ ājag mỹ Topē vĩ tó to. Isỹ ag ri kén ājag jėn ko sór mũ ra sóg konh ke mũ

vê gé, hã ra sóg ko sór tũ nĩ. ⁶ Inh nĩgé rãnrãj ja kaja hã ko sór inh tĩ, Barnabé ti ke gé. Ëg tỹ Topê vĩ tó tĩ ù ag ri kén ãg nĩgé rãnrãj tovãnh sór mũ ra ãg tóg tovãnh ke mũ vê, hã ra ãg tóg rãnrãj sór mũ. ⁷ Ëg tỹ Topê tỹ ãg mũ vãnh rãnrãj nĩm kaja venh ken kỹ tóg há tĩ vê. Soldado jykre ri ke ti nĩ. Ag pi(jé) ãjag tũ ko ti', ag tỹ vãnh génh han kỹ, soldado ag. Æjag vãnh génh hã to ag tóg vễjên vég tĩ. Kỹ ù tỹ uva ki rĩr tĩ vỹ ti kanẽ ko tĩ gé. Kỹ ù tỹ ovelha ki rĩr tĩ vỹ fi leite kron tĩ gé. Hã kỹ tóg ãg tỹ Topê vĩ tó to ganho ve sór mũ ra tóg há tĩ vê, hã ra ãg tóg ve sór tũ nĩ.

⁸ Êprã ke jykre ki ãg tóg ãg rãnrãj pẽ to ãg jên vég tĩ. Kỹ Topê vỹ tag tó ja nĩgtĩ. ⁹ Moisés vỹ tag rán ja nĩ, ha mẽ. “Monh tỹ êkre jãnkre ki rãnrãj kỹ ti jênky tógfĩn tũg nĩ, ti jên kamẽg tũg nĩ,” he ja ti nĩ, Topê vĩ rá ki. Topê mũ monh hã to jykren kỹ tag tó ja nĩ”? Vó. ¹⁰ Ëg to jykren hã kỹ tóg tag tó ja nĩ. Ëg hã to tóg rán kỹ nĩ, ãg tỹ ãg rãnrãj to ãg jên ve jé. Hã kỹ ù tỹ êpỹ ki rãnrãj mũ tóg to nén ù ve sór mũ, hã jé tóg rãnrãj jẽ nĩ. Û tỹ jãnkreg mũ vỹ to nén ù ve sór mũ gé, ã rãnrãj to. ¹¹ Isỹ ãjag mũ kanhkã jykre tó kỹ tóg sỹ nén ù krãn ri ke nĩ, kỹ sỹ ãjag ki nén ù ve sór mũ ra tóg há tĩ vê, ijên jé, hã ra sóg ve sór tũ nĩ. ¹² Û ag tóg ãjag jên vég tĩ, Topê vĩ to. Kỹ tóg sỹ ag ri kén ãjag ki jãnkamy ve sór mũ ra há tĩ vê, sỹ ãjag mũ Topê vĩ

tó vén kỹ. Hã ra sóg ãjag jên ve sór tũ nĩ. Inh jagtar ra tóg inh mũ tỹ nén ù tũ nĩ, ù tỹ isugrĩn Cristo kãme sér kato vỹ tũ nĩ jé, sỹ ti kaja ve tugnĩn Jesus to kórég tũ nĩ jé. Hã kỹ sóg ve sór tũ nĩ.

¹³ Û tỹ Topê ĩn krẽm ti tũ ki rĩr tĩ ag vỹ tá ãjag jên vég tĩ gé, ag tỹ Topê mũ nén vin tĩ ĩn tỹ. Kỹ ù tỹ Topê mũ nén ù pũn tĩ ĩn vỹ ti ke ko tĩ gé. Æjag mũ tag mẽ ja tũ? ¹⁴ Hã kỹ ãg Senhor vỹ tag tó ja nĩgtĩ gé, hã vỹ: “ũ tỹ ti kãmén mũ ĩn vỹ tag to ãjag jên venh ke mũ,” he mũ. ¹⁵ Hã ra sóg ãjag jên ve sór ja tũ nĩ. Kỹ sóg ve sór tũ nĩ gé, ũri, hã kỹ sóg ãjag mũ rán mũ. Isỹ ijên to inh nĩgé tỹ rãnrãj mũ hã to sóg tỹ ũn mág nĩnh mũ, kanhkã tá. Kỹ sóg tỹ tũ' he sór tũ nĩgtĩ. Iser jé tóg inh mũ há tĩ, ù tỹ inh mũ Topê vĩ kajãm sór mũ (hã) ra.

¹⁶ Jesus kãmén sóg tĩ. Inh rãnrãj hã vê. Ti hã tóg inh mũ tó, sỹ ti kãmén jé. Kỹ sóg ti tó tugrĩn tỹ ũn mág nĩnh ke tũ nĩ. Isỹ ti kãmén sór tũ ra Topê tóg inh vóg kónãn ke mũ vê, isỹ inh rãnrãj han tũ nĩn kỹ. ¹⁷ Topê tỹ inh mũ: “ha kãmén,” he tũ nĩ ra sóg kanhkã tá to ganho venh ke vê vê, sỹ ti kãmén tĩ ti to. Hã ra tóg inh mũ: “ha kãmén,” he ja nĩ, kỹ tóg sỹ ti rãnrãj ki rĩr há han mũ ve sór mũ sir inh ki, Topê ti. ¹⁸ Kỹ sóg kanhkã tá to ganho venh ke tũ nĩ, inh rãnrãj ja to. Hã ra sóg ganho ve sór mũ tá. Hã kỹ sóg êprã ke ag ki sỹ nén ve sór mũ ĩn ve sór tũ nĩ, ijên jé. Æjag tỹ inh mũ

nén viñ ke ti ve sór tũ inh nĩ. Véké sóg ājag mý tó tĩ, Topē vĩ ti, vėnh kar mý ke gé. Ājag tỹ inh mý kajām tũ ra tóg inh mý há tĩ. Kỹ sóg tag hã to kanhkã tá inh ganho ti venh ke mũ.

Ūn e tỹ Jesus ki ge kỹ tóg Paulo mý há tĩ

¹⁹ Ū pi(jé) inh kri ke nĩ'. Ge ra sóg vėsỹ vėnh kar krēm ke han, vėnh kar tỹ inh patrão ri ke nýtĩ jé. “Hėn ri ke mũn ũ tóg Jesus ki rã sór mũ, isỹ tỹ ti krēm ke nĩn kỹ,” he sóg tĩ. Hã jé sóg vėsỹ ag krēm ke han tĩ, ũ tỹ ti ki ge mũ ag e nýtĩ jé, isugrĩn. ²⁰ Judeu ag tugnĩn sóg vėsỹ Judeu han tĩ, Judeu ag tỹ Jesus ki ge jé. Isỹ ag jykre han sór tũ ra inh han ke tũ nĩ vė, hã ra sóg han sór tĩ, isỹ ag to há nĩn kỹ. Kỹ sóg Judeu jykre han mũ ag tigrĩn ag jykre han tĩ, ũ tỹ ag jykre han mũ ag tỹ Jesus ki ge jé, isugnĩn. ²¹ Kỹ fóg ag vỹ Judeu jykre han tũ nĩgtĩ, kanhgág ag ke gé. Kỹ sóg fóg ag tigrĩn fóg jykre han tĩ, kanhgág ag tugnĩn sóg kanhgág jykre han tĩ, ag tỹ isugrĩn Jesus ki ge jé. Inh pi(jé) Topē jykre tovãnh mũ hã ra'. Cristo jykre han sóg tĩgtĩ mýr. Judeu jykre hã tovãnh inh tĩ, fóg to, kanhgág to ke gé. ²² Kỹ sóg ũn krój ag mý komēr hã vĩ tĩ, ag tỹ isugnĩn Jesus to vāsãnsãn mãn jé. Isỹ ũn jykre ve kỹ sóg ti jykre ri ke han tĩ, ag tỹ Jesus ki ge jé, isugrĩn. ²³ Tag kar han sóg tĩ, Jesus kãme tugnĩn, isỹ ti mré ti rãnhraj ki rĩr jé.

²⁴ Ha mẽ, ũn e tóg corrida han tĩ, hã ra ũn pir tóg ganhar

ke tĩ inhhã. Ag ri ke han nĩ. Vāsãn ra, ājag tỹ ganhar ken jé, Jesus tỹ ěg mý nén ven ke ti. ²⁵ Ha vé, ũ tỹ torneio han tĩ ag vỹ to jykrén mág tĩ, kỹ ag vãkrég tĩ gé, ag tỹ ganhar ken jé. Ęprã jykre ki ag tóg ganhar ke sór tĩ, hã jé ag vãkrég tĩ, ti tỹ kãnhmar tũ' he mũ ra, ag ganho ti. Hã ra ěg tóg kanhkã tá ěg ganho venh ke mũ, ũ tỹ tũg ke vãnh ěn ti. ²⁶ Ge sóg tĩ gé, sỹ corrida ri ke han kỹ. Pétēm sór inh nĩ, to krónh ke tũ sóg nĩ. Rará ri ke han sóg tĩ to. Inh pi(jé) véké rará tĩ'. ²⁷ Vėnh hã to rá sóg tĩ, kỹ sóg isỹ nén to ěn mũ ěn han ke tũ nĩ. Inh mý Topē tỹ inh fón ha mẽ tóg tĩ, isỹ ājag jyvėn kar kỹ vėnh jykre pãno han kỹ. Hã kỹ sóg vėso rá tĩ, sỹ han tũg jé.

10

Ęgjo ke ag to jykrén nĩ

¹ Inh kanhkã', tag jēmē ra, ājag tỹ ki kanhrãn jé. Ęg jóg'jóg ve ag vỹ Moisés mré mũ ja nĩgtĩ. Kanhkã góg ěn krēm ag tóg mũ kãn ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg goj kusũg nig ěn kafã ra pa kãn ja nĩgtĩ gé. ² Ęg vėnh kygpe ri ken hã vė, ag tỹ kanhkã góg krēm mũ ja ti, ag tỹ goj kusũg nig kafã ra pa ja ti ke gé. Ęn kã Moisés vỹ ag jãmĩ tũg ja nĩgtĩ, Jesus tỹ ěg ki rĩr nĩ tag ri ke. ³ Kỹ ěg jóg'jóg ve ag tóg kanhkã tá vėjėn ko kãn ja nĩgtĩ gé, ⁴ kanhkã tá goj tỹ ěganē ki kronkron kãn ja ag tóg nĩgtĩ gé, kanhkã tá goj tỹ vėnh kanē ti. Pãró tá ag tóg goj ve ja nĩgtĩ, hã ra tóg tỹ kanhkã

tá ke nĩ ja nĩgtĩ. Cristo to ken hã vë. Ti hã vỹ ag mré tĩ ja nĩgtĩ. Kĩ tóg ag mỹ goj ěn ven ja nĩgtĩ. ⁵ Ge ra Topě tóg ěg jóg'jóg ve ag to jũ kãn ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg kãgter kãn ja nĩgtĩ, ga kórég ěn tá. Hã ra tóg ũn pipir ag hã to há ja nĩgtĩ, Topě ti, kỹ ag hã tóg krenkren ja nĩgtĩ, ũn pipir ěn ag. ⁶ Hã ra tóg rán kỹ nĩ, ěg tỹ tỹ vënh kanhrãn jé, ěg tỹ nën ũ kórég to ěn tũ nĩ jé. To ěn ja ag tóg nĩgtĩ, ěg jóg'jóg ve ag, kỹ ěg tag han ke tũ nĩ.

⁷ Hã kỹ ón kỹ vënh kãggrá tỹ topě nón mũ sór tũg nĩ. Tag han ja ag tóg nĩgtĩ gé, ěg jóg'jóg ve ag. Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, hã mẽ. “Povo kar vỹ nĩgnĩ mũ sir, ag tỹ vënh kãggrá tỹ topě to festa ko jé, ag kronkron jé sir, ag tỹ kar kỹ vënh gringrén jé fag mré,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě vĩ rán ki. Hã to Topě tóg ag to jũ ja nĩgtĩ gé.

⁸ Kỹ ěg ũn mén tũ fag mré nỹnh ke tũ nĩ gé. Tag han ja ag tóg nĩgtĩ gé, ěg jóg'jóg ve ag, kỹ kurã pir ki ũ tỹ 23 mil (ke) ag vỹ kãgter ja nĩgtĩ, Topě tỹ ag tũg kỹ. ⁹ Kỹ ěg Topě to: “ti hỹn iso jũnh ke tũ nĩ, sỹ ti vỹ mranh mũ ra,” henh ke tũ nĩ gé. Ke ja ag tóg nĩgtĩ gé, ěg jóg'jóg ve ag, kỹ pỹn tóg ag kãgtén ja nĩgtĩ, Topě tỹ ag to jũn kỹ. ¹⁰ Kỹ ěg Topě to vỹ kónãn ke tũ nĩ gé. Ke ja ag tóg nĩgtĩ gé, ěg jóg'jóg ve ag, kỹ Topě tỹ jënë jafã tóg ag kãgtén ja nĩgtĩ.

¹¹ Hã ra Topě tóg ag vóg kónãn, ěg tỹ ag to vënh kanhrãn jé. Hã jé tóg rán kỹ nĩ gé, ti tỹ to ěg jyvën jé. ěg hã

mỹn kakó nĩ, kurã tỹ ěgno ti. ¹² Hã kỹ vëso jykrén. Ā tũg há han kỹ, ā tỹ ti vỹ mranh tũg kỹ tóg há tí. Hã jé vënh ki rĩr, ā tỹ prãnh ke tũ nĩ jé. ¹³ Nën-Kórég vỹ ěg krĩn sór mũ, ěg tỹ Topě vỹ mranh jé. Hã ra tóg ěprã ke jykre ki ěg krĩn sór tũgtĩ, Japo ti. Kỹ Topě tóg ti vég tí, kỹ tóg ěg ki rĩr tí. Kỹ tóg kejěn ti mỹ: “gen kỹ,” he tí sir, ti tỹ ěg kutãn tãvĩ han mũ ra ěg tỹ hë ri ke tũ nĩ jé. Kỹ tóg ěg tar han ke mũ gé, ěg tỹ Nën-Kórég tỹ ěg krĩn kónãn mũ ra ti kato tẽ jé, ěg tỹ ti mỹ: “hej,” he tũ nĩ jé.

Vënh kãggrá tỹ topě jykre han sór tũg nĩ

¹⁴ Inh krë', tag tugrĩn vënh kãggrá tỹ topě tovãnh pë han nĩ, ve sór tũg nĩ. ¹⁵ Ki kanhró ãjag tóg nỹti, hã kỹ ěg tỹ Jesus jamĩ ko tí ěn to jykrén nĩ, ha mẽ. ¹⁶ ěg tỹ Cristo ter ja mĩ ěkrén kỹ ěg tóg kron tí, ti kyvënh ri ke ěn ti. Copa ěn to Jesus tóg Topě mré vỹ há han ja nĩgtĩ, ag tỹ kron jé. Kỹ ěg tóg to Topě mré vỹ kar kỹ kron tí sir. ěg tỹ kron kỹ ěg tóg tỹ ti mré ke nỹti sir, ěg tỹ ti kyvënh ri ke ěn kron kỹ. Kỹ ti jamĩ vỹ ge nĩgtĩ gé. Kupãn kỹ ěg tóg ko tí, Cristo tỹ ěg mỹ tón kỹ. ěg tỹ kon kỹ ěg tóg tỹ ti mré ke nỹti gé sir, ěg tỹ ti nĩ ri ke ěn kon kỹ. ¹⁷ Ti jamĩ vỹ pir nĩ, kỹ ěg tóg ko kãn kỹ ěg tóg tỹ ũn pir nỹti gé, ti mré, ěg e hã ra. Jesus jamĩ ko to vënh jykre hã vë.

¹⁸ Kỹ povo tỹ Israel ag to jykrén nĩ gé, ha mẽ, Israel krë

ag to. Topě mý ag tóg nén ũ pũn tĩ, ti pũn jafã kri. Pũn kũ ag tóg ko tĩ gé. Ag tỹ kon kũ ag tóg tỹ ag tỹ ũn mý pũn mũ ên mré ke nýtĩ gé sir, êg tỹ tỹ Jesus mré ke nýtĩ ri ke. ¹⁹⁻²⁰ Kũ ón kũ vènh kãggrá tỹ topě to jykrén nĩ gé, ha mẽ. Ag tỹ vènh kãggrá tỹ topě mý nén ũ pũn kũ ag tóg Nén-Kórég ag hã mý pũn tĩ. Ag pi (jé) Topě pẽ mý pũn tĩ'. Hã kũ tóg inh mý há tũ nĩ, ãjag tỹ tỹ Nén-Kórég ag mré ke nýtĩn kũ, ãjag tỹ ag tũ kon kũ ke gé.

Inh pi(jé) ãjag mý: “vènh kãggrá tỹ topě vỹ nýtĩ, kũ ag tỹ ag mý pũn mũ ên vỹ tỹ nén ũ nĩ,” he sór tĩ'. Nén ũ tũ vè, Topě tũ vè, ón kũ vènh kãggrá tỹ topě ti. ²¹ Hã ra tóg vènhmỹ nĩ, ãjag tỹ êg Senhor tỹ copa ki ke kron kar kũ Nén-Kórég tỹ copa ki ke kron kũ ke gé. Vènhmỹ ti nĩ, ãjag tỹ êg Senhor jèn ko kar Nén-Kórég ag jèn kon kũ ke gé. ²² Êg tỹ Nén-Kórég ag tũ kon kũ ti hèn ri ke mũn êg to jũnh ke mũ, êg Senhor ti. Ti tỹ êg to jũ nĩn kũ tóg vènhmỹ nĩ. Êg pi(jé) ti tỹ hẽ ri kenh mũ'. Hã kũ ón kũ vènh kãggrá tỹ topě ve sór tũg nĩ.

Êg régre tugrĩn êg kejẽn konh ke tũ nĩ

²³ Hã ra ãjag tóg inh mý: “isỹ nén han sór mũ ên han jé sóg ke mũ, pi(jé) kórég nĩ,” he sór mũ. Há ti nĩ vè, tag ti. Hã ra êg tỹ nén han mũ ũ tóg êg mý nén ũ há han tũ nĩgtĩ. Nén ũ kar han há êg tóg tĩ vè, hã ra êg tỹ nén han mũ ũ tóg êg tar han ke tũ nĩ, Jesus to. ²⁴ Kũ ã tũ to jykrén tãvĩ han tũg nĩ, ã

régre tũ to jykrén nĩ gé, ti mý há nĩ jé, ha mẽ. ²⁵ Kũ ã tỹ nén ũ tãnh jafã ki nén ũ nĩ kajãm sór nĩn kũn há tĩ, kũ ag mý: “ũ mý ón kũ vènh kãggrá tỹ topě mý ti nĩ tag pũn ja tũ?” he tũg nĩ. Jẽmẽ tũg nĩ, jatun mý komnĩ. ²⁶ Topě tũ vè, ga ti, ga kri ke kar ti ke gé, hã kũ jatun mý komnĩ. ²⁷ Kejẽn ũ tỹ Jesus ki rã tũ ũ vỹ ã mý: “inh mré jèn kãtĩg,” he mũ sir. ã tĩg sór kũ ã tóg tĩg mũ, kũ ã tóg nén ũ kar konh ke mũ. Ti ki jẽmẽ tũg nĩ, ũ tỹ hèn ri ke mũn ón kũ vènh kãggrá tỹ topě mý nén ũ pũn ja ti, ã tỹ jatun mý ko jé. ²⁸ Hèn ri ke mũn ũ tóg sir ã mý: “vẽjẽn tag ũ pũn ag, ón kũ vènh kãggrá tỹ topě mý,” he mũ. Kũ ko tũg nĩ sir, ti tugrĩn, ũ tỹ ã mý tó mũ tugnĩn, ti tỹ ã to jykrén kónãn tũ nĩ jé. ²⁹ ã pi(jé) to jykrén mũ vè', hã ra ti hã tóg to jykrén mũ, hã kũ tóg ã mý tó mũ. Há tũ ti nĩ inh mý, ũ tỹ iso jykrén kónãn kũ, isỹ nén ũ tỹ inh mý kórég tũ han to. ³⁰ Topě mý sóg vèjẽn ên to vĩ há han ja nĩgtĩ. Kũ ũ tỹ tag to iso vĩ vĩ he mũ ra tóg inh mý kórég nĩ, sỹ Topě mý vĩ há han ja ên to. Hã kũ sóg ko sór tũ nĩ, ũ tỹ iso jykrén kónãn sór kũ.

³¹ Hã kũ Topě hã mý nén kar han nĩ, vènh kar tỹ Topě jykre há nĩ ve jé. ã jèn kũ ti jykre ki jèn nĩ. ã kron kũ ti jykre ki kron nĩ. ã tỹ nén ũ han kũ ti jykre hã ki han nĩ gé, vènh kar tỹ ti jykre há nĩ ve jé. ³² ũ tỹ ã tugrĩn Topě to jũ tũ nĩ jén há tĩ, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag,

Topê tũ ag ke gé, ù tỹ ěg mré ke ag. Kỹ vĕnh jykre há hã han nĩ. ³³ Ke sóg tĩ gé. Vãsãn sóg tĩ, vĕnh kar tỹ iso há nỹtĩ jé. Hã jé sóg isũ ki rĩr tãvĩ han tũ nĩgtĩ. Vĕnh kar tũ ki rĩr inh tĩ, ag tỹ Jesus ki ge jé.

11

¹ Inh jykre han sórmnĩ, isỹ Jesus jykre han ri ke.

Ûn týtá fag jykre

² Hỹ, ãjag mỹ sóg vĩ há han sór mũ mỹr. Isỹ ãjag mỹ nén tó mũ ěn to jykrén kãn ãjag tóg mũgtĩ mỹr'. Isỹ ãjag kanhrãn ěn ki króm sór ãjag tóg tĩ. ³ Hã kỹ sóg nén ù ki ãjag kanhrãn sór mũ sir, ha mẽ. Cristo vỹ tỹ ag kri ke nĩ, kỹ ag vỹ tỹ ãjag prũ fag kri ke nỹtĩ, kỹ Topê vỹ tỹ Cristo kri ke nĩ gé. ⁴ Kỹ ag kãmĩ ù tỹ kur tỹ vĕnh kri fón kỹ Topê mré vỹ kỹ tóg há tũ nĩ, ti tỹ kur tỹ vĕnh kri fón kỹ jĕn kỹ Topê vỹ tón kỹ. Ti mỹ'ãg vĕ sir. ⁵ Ûn týtá fag tỹ hã ra kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topê mré vỹ kỹ tóg há tũ nĩ. Fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topê vỹ tó kỹ fag tóg ãjag kri ke ěn mỹ'a han mũ sir, kỹ tóg fag mỹ'a tĩ gé sir, fag krĩ kator ri ke ti nĩ sir. ⁶ Hã kỹ tóg fag tỹ vĕnh kri fón sór tũ kỹ fag krĩ kator ri ke nĩ. Hã ra tóg fag mỹ'a tĩ, fag gãnh ronh ke to, fag krĩ kator nĩnh ke to. Hã kỹ tóg há tĩ gé, fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón ti. ⁷ Hỹ, hã vĕ. Ag kãmĩ ù tóg kur tỹ vĕnh kri fón ke tũ nĩ, ti tỹ tỹ Topê ri ke nĩnh kỹ, ěg tỹ ti tugrĩn Topê tỹ ti kri tỹ ùn mág nĩ ven kỹ. Hã ra ěg tóg ùn týtá fag hã tugrĩn ěg tóg ag tỹ fag

kri tỹ ùn mág nỹtĩ vĕg tĩ. ⁸ Ha vé, Topê pi(jé) ùn ve fi tỹ ùn ve ti han ja nĩ'. Ûn ve tỹ tóg fi han ja nĩ mỹr. ⁹ Kỹn pi(jé) fi tugrĩn ti han'. Ti hã tugnĩn tóg fi han. ¹⁰ Hã kỹ ùn týtá fag tóg kur tỹ vĕnh kri fón ke mũ, fag tỹ tỹ ag krĕm ke nỹtĩn kỹ. Kỹ Topê tỹ jĕnĕ jafã ag tóg fag tỹ tỹ ag tũ nỹtĩ ki kanhró nỹtĩ sir, kur ěn to. ¹¹ Hã ra ěg kar vỹ ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩ. Ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ùn týtá fag pi(jé) ãjag pir mỹ tỹ nén ù nỹtĩ'. Ag mré ke fag nỹtĩ. Kỹ ag pi(jé) ãjag pir mỹ tỹ nén ù nỹtĩ gé'. Fag mré ke ag nỹtĩ gé. Jagnĕ ki rĩr ěg tóg tĩ ha. ¹² Hỹ, ùn týtá fi vỹ tỹ ti ki han kỹ nĩ. Hã ra ag kar tóg fag ki mur tĩ sir, jãvo ěg kar vỹ tỹ Topê tỹ há (r) kar nỹtĩ.

¹³ Kỹ to jykrén, ãjag. Há tũ tóg nĩ, ùn týtá fag tỹ kur tỹ vĕnh kri fón tũ ra Topê mré vĕmĕn kỹ. ¹⁴ Fag kar vỹ kur tỹ vĕnh kri fón tĩ, ěg mré ke tũ fag mré hã. Hã kỹ ěg vĕsóg ki ki kanhró nỹtĩ, vĕnh jykre tag ti. Há ti nĩ mỹr.

Ag mỹ'a tóg tĩ, ag gãnh téj ti. Vĕsóg ki ěg tag to jykrén tĩ. ¹⁵ Hã ra tóg fag mỹ sér tĩ, fag gãnh téj ti. Hỹ, fag gãnh vỹ tỹ fag krĩ kri fón ja ri ke nĩ. ¹⁶ Hĕn ri ke mũn ãjag kãmĩ ù mỹ tóg há tũ nĩ hã ra, fag krĩ kri fón ja ti. Kỹ tag to jykrén nĩ, ha mẽ: ã tỹ kri fón sór tũ tag pi(jé) tỹ ěg jykre nĩ'. Topê tũ fag jykre pijé'. Igreja kar ki fag tóg kur tỹ vĕnh kri fón tĩ, ha mẽ. Kỹ igreja krĕm ěg mỹ'a han sór tũg nĩ.

Santa Ceia to vĕnh jykre

(Mt 26.26-28; Mc 14.22-24; Lc 22.17-20)

¹⁷ Kŷ sóg nĕn ũ ki ājag mŷ vĭ há han ke tũ nĭ gé. Ājag jykre ũ tóg há tũ nĭ, ha mĕ. Ājag vĕnh mĕn kŷ ājag nĕji, Jesus jamĭ ko kŷ ājag nĕji jagnĕ jĕn vóg tĭ, kŷ ājag nĕji jagnĕ kókég tĭ sir. ¹⁸ Ājag vĕnh mĕn kŷ ājag nĕji jagnĕ kato tĕ tĭ, vĕnh kĕpĕm kŷ, kŷ tóg inh mŷ ki hĕ ke ve nĭ, sŷ to jykrĕn kŷ. Ājag kĕmĭ ũ hŷn vĕnh kĕpĕm sór tĭ, he sóg tĭ. ¹⁹ Hŷ, há ti nĭ vĕ, ājag tŷ vĕnh kĕpĕm kŷ nŷtĭn kŷ. Kŷ ũn jykre há ag vŷ vĕnh ven ke mŷ, ājag kĕmĭ.

²⁰ Kŷ, ājag vĕnh mĕn kŷ ājag pi(jé) ĕg Senhor jamĭ ko tĭ', Santa Ceia he mŷ ĕn ti'. ²¹ Tŷ festa han kŷ ājag kar nĕji vĕnh fĕn hĕ jé ko tĭ, ājag fór sór kŷ. Tá jun kŷ ājag nĕji kĕnhmar ko tĭ. Kŷ ũ ag nĕji vĕnh fĕn tĭ, vinho kron kŷ ag nĕji tŷ pépĕv tĭ, jó ũ ag tóg kókĭnkĭr tĭ sir, ũ tŷ kĕnhmar tá junjun mŷ ag tŷ ag tũ kaggran kŷ. ²² Ha mĕ, vĕnhmŷ ti nĭ. Topĕ mré ke ag to é he mŷ ve ājag tóg nŷtĭ mŷr', ājag tŷ ag tũ kaggran kŷ. Ũn jagtar ag mŷ'a han ājag tóg mŷ mŷr', ājag tŷ ag jĕn kaggran kŷ, ag junjun to hĕ. Tag tŷ inh hŷn hĕ ri kĕnh mŷ? Inh mŷ ājag mŷ vĭ há han ke mŷ, tag to'? Vó', kĕnh ke tũ inh nĭ. Kórég ti nĭ, ājag tŷ han mŷ tag ti. Ājag ĩn hĕ tá vĕjĕn tŷ vĕnh fĕn nĭ.

²³ Ha mĕ, ĕg Senhor tóg inh mŷ tó ja nĭ, sŷ ājag mŷ tó mŷ ti, ĕg tŷ ti ter to jykrĕn kŷ tag han jé, ha mĕ. Kuty ĕn kĕ,

Judas tŷ pĕ'i ag mŷ ĕg Senhor tŷ Jesus tó ja ĕn kĕ ĕg Senhor tóg ĕmĭ mĕn ja nĭgtĭ, Jesus ti. ²⁴ To tóg Topĕ mré vĭ ja nĭgtĭ. Kupĕn kŷ tóg ag mŷ: "inh hĕ vĕ," he ja nĭgtĭ. "Ājag jagfy sóg ter ke mŷ. Kŷ inh mĭ ĕkrĕn nĭ, ājag tŷ pĕo tag kon kŷ," he ja tóg nĭgtĭ. ²⁵ Ag tŷ ko kar kŷ tóg copa mĕn ja nĭgtĭ gé sir. Kŷ tóg ag mŷ: "copa ki jĕ tag vŷ inh kyvĕnh ri ke nĭ," he ja nĭgtĭ. "Inh jykre tĕg to kĕn hĕ vĕ, isŷ inh kyvĕnh tugrĭn ājag mŷ vĕnh pĕte fón jé. Kŷ inh kyvĕnh tŷ inh ki kutĕ mŷ ĕn mĭ ĕkrĕn nĭ, ājag tŷ copa kĕkĕ nĭ tag kron kŷ," he ja tóg nĭgtĭ gé. ²⁶ Hĕ kŷ ĕg tŷ ĕmĭ ĕn kon kŷ, ĕg tŷ copa kĕkĕ nĭ ĕn kron kŷ ĕg tóg sir ĕg Senhor ter ti tó ti. Tag han ĕg tĭ, ti kĕtĭg kĕn jo.

²⁷ Hĕ kŷ vĕnh jykre kórég ki ĕmĭ ĕn ko sór tŷg nĭ, copa kĕkĕ nĭ ĕn kron kónĕn sór tŷg nĭ gé, ĕg Senhor tũ ti. Ke tũ nĭ mŷ ra tóg ĕg tŷ ti ter to é he ri ke nĭ, ĕg tŷ ti kyvĕnh kutĕ to é he ri ke ti nĭ, ĕg tŷ ĕg jykre kórég ra kron kŷ. ²⁸ Hĕ kŷ ĕg jé ĕg jykre tugnŷm. Tugnŷm kar kŷ, ti há nĭ ve kar kŷ ĕg tóg ĕmĭ ĕn konh mŷ, copa kĕkĕ nĭ ĕn kron ke mŷ gé. ²⁹ ĕg tŷ ón kŷ ko sór kŷ, ón kŷ kron sór kŷ, ti tŷ ĕg mŷ vĕjĕn ũ ri ke nĭn kŷ Topĕ tóg ĕg vóg kónĕn ke mŷ sir, ĕg tŷ ĕmĭ ĕn to ĕg Senhor ter mĭ ĕkrég tũ nĭn kŷ. Kŷ ĕg tóg Topĕ tŷ ĕg vóg kónĕn hĕ jé tŷ nĕn ũ tũ han kŷ ko' he mŷ, kron' he mŷ gé sir. ³⁰ Ājag tŷ Jesus jamĭ ko to vĕnh ki rĭr há han tũ nŷtĭn kŷ, hĕ kŷ ũ ag tóg krónhkrój nŷtĭ, ājag kĕmĭ, kŷ ũ

ag tóg kaga nýtí, ký ù tỹ hēn ri ke ag tóg kãgter huri ke gé.
³¹ Ha vé, ěg tỹ ěg jykre tugnȳm ký ti mỹ tó ký tóg ěg mỹ vēnh pãte fón ke mũ. Ký tóg ěg jykre tugnȳm mãn ke tũ nĩ sir, ěg vóg kónãn ke tũ tóg nĩ gé, ěg Senhor ti. ³² Hã ra tóg kejēn ěg vóg kónãn tĩ. ěg Senhor tỹ ěg kanhrãn sór vē, ti tỹ ěg tỹ kygnē to ěg vóg kónãn ký, ti tỹ ěg vãm tũ nĩ jé, ù tỹ ti vĩ mranh mũ ag mré hã.

³³ Inh kanhkã', tag to jykren, ký jagnē jãvãnh nĩ, ãjag tỹ vējēn tỹ Santa Ceia ko sór ký. ³⁴ Ājag kãmĩ ù kókĩr nĩn ký tóg ã ĩn tá ã jēn tỹ vēnh fãn ke mũ, ke tũ nĩ mũ ra tóg ãjag vóg kónãn ke mũ, ěg Senhor ti, ãjag tỹ vēnh mãn ký vēnh fãnfãn ký.

Sỹ ãjag mỹ nén tónh ke ù tóg nýtĩ ke gé, hã ra sóg rán ke tũ nĩ. Sỹ ãjag mré nĩnh ken ký sóg ãjag mỹ kãmén ke mũ.

12

Topē vỹ ěg tar han mũ, ti kuprĩg tỹ

¹ Ký sóg ãjag mỹ Topē kuprĩg tỹ ěg krĩn ke tag tó sór mũ, ãjag tỹ inh ki jēmēn ký. Kejēn tóg nén ù to ěg tar han tĩ, ěg tỹ han jé, Topē kuprĩg ti. ² Ha vé, vãsỹ, ãjag tỹ Jesus ki ge tũg ki ãjag tóg ón ký vēnh kãggrá tỹ topē nón mũ ja nĩgtĩ gé. Vĩ vãnh ti nýtĩ, vēnh kãggrá tỹ topē ti, hã ra Japo vỹ ãjag tỹ ag ki rã han ja nĩgtĩ. ³ Hã ký sóg tag to ãjag kanhrãn sór mũ, ha mẽ. Topē kuprĩg tỹ ěg krĩn ký ěg pi(jé) Jesus to: “Nén-Kóreg ag pã'i mág,” he tĩ'. Jãvo ěg

tỹ Jesus mỹ: “ěg Senhor,” hen ký Topē kuprĩg tóg ěg krĩn mũ sir, ke tũ nĩ mũ ra ěg ti mỹ: “ěg Senhor,” he vãnh nĩ sir.

⁴ Ký Topē kuprĩg vỹ tỹ ùn pir nĩ, hã ra tóg ěg tar han tĩ, nén ù kar to. Vyrmȳ tóg ěg tân tĩ', ěg tân tĩ' he tĩ. ⁵ Ký ěg rãnrãj vỹ e nýtĩ gé, ěg kar vỹ vyrmȳ rãnrãj nýtĩ gé, hã ra tóg pir nĩ, ěg Senhor ti, ù tỹ ěg mỹ vēnh rãnrãj nĩm tĩ ti. ⁶ Ký ěg tỹ ti jykre ki nén ù hyn han mũ vỹ e nýtĩ, hã ra tóg pir nĩ, Topē ti, ù tỹ ěg tar han mũ ti.

⁷ Ký Topē kuprĩg vỹ ěg tar han kãn tĩ sir, ký tóg ù tỹ nén ù to tân ký nĩ han tĩ, jó tóg ù tỹ nén ù ù to tân ký nĩ han tĩ gé, ěg kar tỹ jagnē mỹ nén ù há han jé, ěg tỹ nén ù to tar nýtĩ ěn tỹ. ⁸ Hã ký Topē kuprĩg tóg ù tar han tĩ, ti tỹ ěg mỹ ti vĩ kãmén há han jé sir. Û tar han tóg tĩ gé, ti tỹ Topē vĩ ki nén ù kar ki kanhró nĩ jé. ⁹ Ký Topē kuprĩg tóg ù tar han tĩ, ti tỹ ti ki fé mág to. Û tar han tóg tĩ gé, ti tỹ ùn kagyga tỹ há' he jé, Topē kuprĩg ěn ti mỹr. ¹⁰ Û tar han tóg tĩ gé, ti tỹ ěg tỹ nén han vãnh han jé, ù tar han tóg tĩ, ti tỹ ěg jyvēn há han jé, ký tóg ù tar han tĩ, ti tỹ: “tag vỹ tỹ vēnh jagrē há nĩ, tag vỹ tỹ vēnh jagrē kóreg nĩ,” he jé. Û tar han tóg tĩ, ti tỹ ěg tỹ vēnh vĩ ki kagtĩg ki Topē mré vēmén jé, ký tóg ù tar han tĩ, ti tỹ ěg tỹ vēnh vĩ ki kagtĩg mẽ ký ěg vĩ ki tó jé sir. ¹¹ Hã ra tóg pir nĩ, Topē kuprĩg ti. Ti pir nĩ ra tóg nén ù e tag hyn han tĩ, ký tóg to ěg tar han tĩ. Ti hã ne to jykren ký: “tag tar han jé sóg

ke mŭ, tag to, jó sóg ũ ěn tar han ke mŭ, ěn to," he tí'. Kŷ tóg vŷrmŷ ũ tar han', vŷrmŷ ũ tar han' he tí sir.

Nén ũ pir ri ke ěg nŷtĩ, ěg jagrĕ pir nĩn kŷ

¹² Ěg há to jykrén nĩ, ha mĕ. Ěg há vŷ tŷ ũn pir nĩ, hã ra ěg há ki nŷtĩ vŷ e nŷtĩ, ěg pĕn, ěg nĩgé, ěg nĩgrĕg, ti kar ti. Kŷ ěg há ki nŷtĩ kar vŷ tŷ ěg há nĩ sir. Nén ũ pir vĕ sir, ti e nŷtĩ ra, ti tŷ ěg ki nŷtĩ kar nĩn kŷ. Tag ri ke ěg nŷtĩ gé. Cristo há ri ke ěg nŷtĩ, ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩn kŷ. ¹³ Topĕ kuprĩg vŷ tŷ ũn pir nĩ, kŷ ěg kar vŷ kygpe kŷ nŷtĩ, ti kuprĩg tŷ, hã vŷ: Cristo há pir, he mŭ. Ěg kãmĩ ũ ag tóg tŷ povo tŷ Israel ag ki ke nŷtĩ, ũ ag tóg tŷ povo ũ ag ki ke nŷtĩ gé, ũ ag tóg ěprã ke tŷ patrão nŷtĩ, jó ũ ag tóg patrão tũ nŷtĩ. Hã ra Topĕ kuprĩg vŷ tŷ ũn pir nĩ, ěg jagrĕ ti, kŷ tóg tŷ ěg jagrĕ kar nĩ, ti pir nĩ hã ra. Nén ũ pir vŷ tŷ ěg nŷtĩ.

¹⁴ Ěg há vŷ ge nĩ, ha mĕ. Ěg há ki nŷtĩ pi(jé) tŷ ũn pir nĩ'. E ti nŷtĩ, ěg há ki nŷtĩ ti. Kŷ ěg jé ěg rãnrãj to ví ví he tũ nĩ. ¹⁵ Hĕn ri ke mŭn ěg pĕn tóg to jykrén kŷ: "inh pi (jé) tŷ vĕnh nĩgé nĩ', hã kŷ sóg vĕnh há ki nŷtĩ tũ nĩ," he tí. Hã tũ vĕ hã ra. Ěg há ki nŷtĩ ti nĩ, ěg pĕn ti, ti tŷ tŷ ěg nĩgé tũ nĩ ra. ¹⁶ Kŷ ěg nĩgrĕg tóg to jykrén kŷ hĕn ri ke mŭn: "inh pi(jé) tŷ vĕnh kanĕ nĩ', hã kŷ sóg vĕnh há ki nŷtĩ tũ nĩ'," he tí gé. Hã tũ vĕ mŷr. ¹⁷ Ěg há tŷ tŷ vĕnh kanĕ tãvĩ nĩ hã ra ěg ne tŷ jĕmĕnh mŭ vĕ? Ěg há tŷ tŷ vĕnh nĩgrĕg

tãvĩ nĩ hã ra ěg nén ũ ger mĕnh ke tũ nĩ vĕ. ¹⁸ Topĕ hã ne ěg há ki nŷtĩ hŷn han kãn', kŷ tóg ti ki nŷtĩ kar mŷ vŷrmŷ vĕnh jykre vĕn kãn ja nĩgtĩ, ti tŷ ě rãnrãj ěn han jé. Topĕ tŷ nén to jykrén jan hã vĕ. ¹⁹ Kŷ ti ki nŷtĩ kar tŷ vĕnh jykre pir nĩ ra ěg há vŷ tũ nĩ vĕ. ²⁰ Há ti nĩ, Topĕ jykre ti. Ěg há ki nŷtĩ jykre e han ti, ti e tŷ ěg há pir han jé sir.

²¹ Hã kŷ ěg kanĕ pi(jé) ěg nĩgé mŷ: "ã pi(jé) inh mré rãnrãj tí'," he tí'. Kŷ ěg krĩ vŷ ge nĩgtĩ gé. Ěg pĕn mŷ ti: "ã pi(jé) inh mré rãnrãj tí'," he tũ nĩgtĩ gé. ²² Ge tũ ti nĩ, ěg há jykre ti. Ěg há ki nŷtĩ ũ tóg rãnrãj krój han nĩ ve nĩ, hã ra ěg tóg jarĩn mŷ tŷ jagnĕ mré rãnrãj kãn tí. ²³ Kŷ ti ki nŷtĩ ũ tóg rãnrãj kufy han tí, kŷ ěg tóg hã ra ti ki rĩr há han tí sir. Kŷ ti ki nŷtĩ ũ tóg ěg mŷ sĩnvĩ tũ nŷtĩ, hã kŷ ěg tóg kur krĕm ti rãg tí. ²⁴ Ũ tŷ ěg mŷ sĩnvĩ nŷtĩ tŷ ěg tóg kur krĕm rãg tũ nĩgtĩ sir. Kŷ Topĕ tóg ěg mŷ vĕnh jykre nĩm, ěg tŷ ti ki nŷtĩ tŷ vĕnh rãnrãj kufy han mŭ ěn ki rĩr há han jé sir. Ěg há jykre hã vĕ. Topĕ vŷ to jykrén kãn, kŷ tóg ěg há ki nŷtĩ han kãn, ²⁵ ěg há tŷ vĕnh jykre pir han jé. Kŷ tóg ti mŷ há tí, ěg tŷ ěg mré Jesus ki ge kŷ nŷtĩ kar ag ki rĩr há han kŷ. Ěg tŷ jagnĕ ki rĩr há han kŷ ěg kãmĩ ũ vŷ jagtar tũ nŷtĩnh mŭ, ěg tŷ ěg há ki nŷtĩ jykre pir ri ke han kãn kŷ, jagnĕ mŷ. ²⁶ Hŷ, ěg há ki nŷtĩ pir kaga nĩn kŷ tóg kaga kãn tí sir. Kŷ tóg ge

nĩ gé, ěg mré. Jagně mré tóg ěg mý e tĩ. Kĩ ũ tỹ ěg kãmĩ ũ mý vĩ há han kũ tóg ěg kar mý sér tĩ gé sir.

²⁷ Ha mẽ, Cristo há ri ke ěg nýtĩ, kũ ěg kar vỹ ti há ki nýtĩ ri ke nýtĩ gé sir. ²⁸ Kũ Topě tóg ũ tỹ igreja ki ke kar mý vėnh rãnrãj vin kãn, ěg mý. ěg kãmĩ ũ ag vin tóg, ag tỹ tỹ apóstolo nýtĩ jé. Tag pãte tóg ũ ag vin, ag tỹ jagně jykre ki kanhrãn kũ jagně jyvėn jé. Tag pãte tóg ũ ag vin, ag tỹ tỹ ti vĩ tó jafã nýtĩ jé. Kũ tóg ũ ag vin, ag tỹ ěg tỹ nén han vãnh hyn han jé. Kũ tóg ũ ag vin, ag tỹ ũn kagyga tỹ há' he jé. Kũ tóg ũ ag vin, ag tỹ ũ jagãgtãn jé. Kũ tóg ũ ag vin, ag tỹ tỹ igreja krēm tỹ pã'i nýtĩ jé. Kũ tóg ũ ag vin, ag tỹ ěg tỹ vėnh vĩ ki kagtũg ki Topě mré vėmėn jé. ²⁹ ěg kar pi(jé) tỹ apóstolo nýtĩ'. ěg kar pi(jé) tỹ vėnh jyvėn jafã nýtĩ'. ěg kar pi(jé) tỹ Topě vĩ kãmėn jafã nýtĩ'. ěg kar pi(jé) ěg tỹ nén han vãnh hyn han tĩ'. ³⁰ ěg kar pi(jé) ũn kagyga tỹ há' he tĩ'. ěg kar pi(jé) ěg tỹ vėnh vĩ ki kagtũg tỹ Topě mré vėmėn tĩ'. ěg kar pi(jé) vėnh vĩ ěn mẽ kũ ěg vĩ ki hã tó tĩ'. ³¹ Kũ Topě mý to vĩ mág, ti kuprĩg tỹ nén ũ há to ãjag tar han jé, ãjag kar tỹ jagně mré rãnrãj kãn jé sir.

Ājag tỹ nén han mũ ũ tóg há sĩ nĩ, kũ ũ tóg há tãvĩ nĩ gé. Kũ sóg ãjag mý nén ũ há tãvĩ kãmėn sór mũ, ha mẽ.

13

Vėnh kar to há nýtĩmnĩ

¹ Hėn ri ke mũn ěg tóg ěprã ke ag vĩ tỹ hėn ri ke tó há nýtĩgtĩ, Topě tỹ jėně jafã ag vĩ mré hã. ěg tỹ jarĩn mý vėnh kar to há tũ nýtĩn kũ ěg tóg ón kũ ke nĩ hã ra, ěg vĩ tag ti. ěg tỹ vėnh kar to há tũ nýtĩn kũ ěg tóg ón kũ vĩ há han tĩ, ferro tỹ vėké kyr ri ke, sino tỹ kejėn ón kũ kyr ěn ri ke. ² Hėn ri ke mũn ěg tóg vėnh jyvėn há han tĩgtĩ. Topě hėn ri ke mũn nén ũ kar tó tĩ ěg mý, ěprã ke jykre ki kanhró kar ěg nýtĩ hėn ri ke mũn. Hėn ri ke mũn ěg tóg Topě ki rã há han kũ nýtĩ, kũ ěg ti vĩ to: "hỹ mý vỹ?" he tũ pě nĩgtĩ. Kũ ěg tóg pãnónh mý: "ha tũg," he tĩ, hã ra tóg sir tĩ tĩ. ěg tỹ jarĩn mý vėnh kar to há tũ nýtĩn kũ tóg tỹ ón kũ ke nĩ. ³ Hėn ri ke mũn ěg tóg ěg tũ vin kãn tĩ, ũn jagtar ag mý. Hėn ri ke mũn ěg tóg ũ tỹ Jesus kato tẽ mũ ag mý vėnh fėg mũ, ag tỹ ěg pũn jé. ěg tỹ jarĩn mý vėnh kar to há tũ nýtĩn kũ tóg ěg mý nén ũ há han ke tũ nĩ.

⁴ ěg tỹ vėnh kar to há nýtĩn kũ ěg tóg vėnh kar to fen nýtĩ. Ag mý ěg tóg nén há kar han sór mũ. ěg pi(jé) jagně tũ to ěn ke mũ'. "Ā kãfór vỹ tỹ inh nĩ," hėnh ke tũ ěg tóg nĩ. "Ūn mág vỹ tỹ inh nĩ," hėnh ke tũ ěg tóg nĩ gé. ⁵ Vėnhmý mẽ han ke tũ ěg tóg nĩ gé, ěg tũ tãvĩ hã to jykrėn ke tũ ěg tóg nĩ gé. "Tĩ hỹn ne ki kanhrãn ke tũ pě nĩ," hėnh ke tũ ěg tóg nĩ gé. Kũ ũ tỹ ěg vóg kónãn mũ ra ěg tóg ti to jũnh ke tũ nĩ gé. ⁶ ěg tỹ vėnh jykre pãno ven kỹn pi(jé) ěg mý sér tĩnh mũ'. ěg tỹ ũ tỹ ki

hã tó mũ mẽ kÿ tóg ãg mÿ sér tĩnh mũ. ⁷ ãg tÿ nén ù jagy vég mũ ra ãg pi(jé) to vĩnh ke mũ'. Nén ù kar to ãg tóg: "Topê vÿ tag han há nĩ," henh ke mũ. Ti hã ki ãg tóg nén ù kar ve sór ke mũ. Vẽnh kar ki ãg fe mág nÿtĩnh mũ, ãg tÿ vẽn h kar to há nÿtĩn kÿ.

⁸ ãg tÿ vẽn h kar to há nÿtĩ ãn vÿ krÿg ja tũ nĩnh mũ. Jãvo ãg tÿ jagnê jykre ki vẽn h kanhrãn kÿ jagnê jyvẽn tĩ ãn vÿ krÿg ja nÿ. ãg tÿ ãg tÿ vẽn h vĩ ki kagtĩg tÿ Topê mré vémén tĩ ãn vÿ krÿg ja nÿ gé. ãg tÿ ãprã nén ù ki kanhró nÿtĩ ãn kar vÿ krÿg ja nÿ gé. ⁹ Ûri ãg tóg nén sĩ hã ki kanhró nÿtĩ. Nén sĩ tÿ ãg tóg jagnê jyvẽn tĩ, Topê tÿ ãg mÿ tó tÿ. ãg pi(jé) ki kanhrãn kãn kÿ nÿtĩ ver'. ¹⁰ Kãnhmar tóg vẽn h ven ke mũ, ù tÿ nén ù kar ki kanhró kar nĩ ãn ti. Kÿ hã ãg tóg nén ù hyn han há tãvĩ han kãn ke mũ, kurã ãn kã.

¹¹ ãg mog mũ ri ke ti nĩ. Vãsÿ sóg sĩ ja jãgtĩ. Kÿ sóg ùn kãsir ag tÿ nén tó tĩ ãn tó ja nĩgtĩ gé. Ûn kãsir ag mÿ ke ãn tóg inh mÿ ke ja nĩgtĩ gé. Ûn kãsir tÿ nén to jykrén tĩ ãn to sóg jykrén ja nĩgtĩ gé. Kejẽn sóg sanh há jẽ sir. Kÿ sóg ùn kãsir jykre tovãnh kãn ja nĩgtĩ. ãn ri ke ti nĩ, ãg Senhor kãtĩg mãn ke ti. Ki kanhrãn kãn jé ãg tóg ke mũ, ãn kã. ¹² Ûri ãg tóg ve há han tũ nĩgtĩ ver, ãg Senhor jykre ti, kÿ tóg ãg tÿ vẽn h ve jafã ki vẽn h ve há han tũ ri ke nĩ. Kutÿ nĩ ve ti nĩ, ãg tÿ vẽn h ve jafã ki nén vég mũ

ti. Hã kÿ ãg tóg ve há han tũ nĩ ver. Kurã ãn kã ãg tóg nén kar ve há han kãn ke mũ hã ra. ãg hã vÿ tóg ti venh ke mũ. Ûri ãg tóg sĩn kÿ ti ki kanhró nÿtĩ. Kurã ãn kã ãg tóg ki kanhrãn kãn ke mũ, ti tÿ ãg ki kanhró kar ãn ri ke.

¹³ Hã kÿ tag vÿ krÿg ja tũ nÿ, ha mẽ. ãg tÿ Topê ki rã mũ vÿ krÿg ja tũ nÿ. ãg tÿ ti hã ki nén ù kar ve sór mũ vÿ krÿg ja tũ nÿ gé. ãg tÿ vẽn h kar to há vÿ krÿg ja tũ nÿ gé. Kÿ nén ù pir tóg kãfór nĩ, hã vÿ: ãg tÿ vẽn h kar to há nĩ, he mũ.

14

Topê vÿ ã kuprĩg tÿ ãg tar han tĩ, ãg tÿ jagnê ki rĩr jé

¹ Kÿ vẽn h kar to há nÿtĩmnĩ. Kÿ Topê mÿ to vĩmnĩ gé, ti kuprĩg tÿ nén ù to ãjag tar han jé. Ti tÿ nén ù to ãg tar han tĩ ù vÿ kãfór nĩ, hã vÿ: ãg tÿ jagnê jykre ki kanhrãn kÿ jagnê jyvẽn tĩ, he mũ. ² ãg tÿ hã ra ãg tÿ vẽn h vĩ ki kagtĩg ki vémén kÿ ãg pi(jé) ãprã ke ag mÿ nén ù tó tĩ'. Topê hã mÿ ãg tó tĩ, ãg tÿ tag tó kÿ. Û pi(jé) ki kanhró nĩ', ãg tÿ vẽn h vĩ ki kagtĩg ki vémén kÿ'. Topê kuprĩg hã tóg ãg krĩn tĩ, ãg tÿ vẽn h vĩ ki kagtĩg ãn tó jé. Kÿ ãg tóg ki kagtĩg nÿtĩ, ãg tÿ nén tó mũ ti. ³ ãg tÿ hã ra ãg vĩ ki jagnê jyvẽn kÿ ãg tóg ù tÿ mẽg mũ kar jyvẽn tĩ sir. Tÿ ãg tóg jagnê tar han tĩ, Topê to. Jagnê jyvẽn ãg tóg tĩ, jagnê fe kaj tÿ ãg tóg tũg' he tĩ gé, ãg tÿ jagnê mÿ ãg vĩ ki vémén kÿ. ⁴ Û tÿ ãg tÿ vẽn h vĩ ki kãtĩg ki

vēmén mūn vỹ vēnhmỹ tỹ ũn tar jē sir, Topē to, ũn vēmén mū ti. Ũ tỹ ěg vỹ ki vēnh jyvēn tĩ ěn tóg ěg tar han kãn mū sir, Topē to, ěg mré vēnh mãn kỹ nỹtĩ ag kar.

⁵ Inh mỹn há tĩ vē, ājag kar tỹ ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg tỹ Topē mré vēmén há hã ra. Ājag kar tỹ ěg vỹ ki jagnē jykre to jagnē jyvēn há nỹtĩ ra tóg hã ra tag kãfór nĩ. Kỹ tóg inh mỹ há kãfór nĩ vē, ājag tỹ ke kãn mū ra. Ũ tỹ ěg vỹ ki tó mū vỹ ũ tỹ ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki vēmén mū ěn kãfór nĩ, ũ tỹ ěg vỹ ki jagnē jykre to vēnh jyvēn tĩ ěn, mỹr, ha mē. Kejēn ũ tóg ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki vēmén tĩ. Kar kỹ ũ tóg ti vỹ ěn mē kỹ ěg vỹ ki tó mū sir, ti tỹ nén tó ja ěn ti. Tag vỹ há tĩ gé. Ũ tỹ vēnh mãn kỹ nỹtĩ kar vỹ ki kanhrãn kãn mū sir, ti vỹ ti, kỹ ag tóg tỹ tar nỹtĩnh mū sir.

⁶ Inh kanhkã', ha vé. Hēn ri ke mūn sóg ājag ki jun kỹ ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki vēmén mū. Kỹ sóg ājag mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ ha, tỹ, ājag tỹ inh vỹ ki kagtĩg nỹtĩnh kỹ. Jãvo isỹ ājag mỹ Topē tỹ inh mỹ nén tó mū tỹ ěg vỹ ki kãmén kỹ sóg tỹ ājag tar han mū sir, isỹ ājag mỹ sỹ nén to jykrén mū kãmén kỹ, sỹ ājag jyvēn kỹ, sỹ ājag mỹ Topē vỹ ki nén rán kỹ nĩ ěn kãmén kỹ. Kỹ sóg tỹ ājag tar han mu sir, mỹr, ha mē, ājag tỹ inh vỹ ki kanhrãn kỹ.

⁷ Vãn tỹ vākyn jafã to jykrén nĩ, vākyn jafã ũ to ke gé. Ag tỹ kyn kórég kỹ ěg tóg ki kagtĩg nỹtĩ sir, ag tỹ vākyn mū ti. ⁸ Kỹ vākyn jafã tỹ trombeta vỹ ge

nỹtĩ gé. Ag tỹ ti kyr mē kỹ soldado ag vỹ vēnh kãn kãn tĩ, vēnh génh ke to. Ag tỹ tỹ kyn há han tũ nỹtĩnh kỹ ag pi (jé) vēnh génh ke to vēnh kãn ke mū'. ⁹ Ge ti nĩ gé, ěg vỹ ti. ěg tỹ ag tỹ ki kagtĩg ěn tó kỹ ag tóg to jykrén ke tũ nĩ gé, ěg tỹ nén tó mū to. Véke ěg tóg vēmén mū sir, ěg tỹ gen kỹ.

¹⁰ Vēnh vỹ vỹ e nỹtĩ, ga tag kri. Povo kar vỹ vỹrmỹ vỹ nĩ he kar nỹtĩ. ěg vỹ pē ki ěg tóg vēmén ki kanhró nỹtĩ. ¹¹ Kỹ sóg kejēn hē tá ke ũ vỹ mēg tĩ. Sỹ ti vỹ ki kagtĩg nĩnh kỹ sóg ti jykre ki kanhrãn ke tũ nĩ, ũn vỹ mū ti, kỹ tóg inh jykre ki kanhrãn ke tũ nĩ gé. Ge ti nĩ gé, ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki vēmén kỹ. Ki kagtĩg ěg tóg nỹtĩ sir.

¹² Topē kuprĩg tỹ ājag tar han mū ve sór ājag tóg nỹtĩ, nén ũ ũ to. Kỹ tóg há tĩ. Kỹ hã ra ěg mré ke ag tar han jafã to ěn nĩ, ěn hã to Topē mré vĩmnĩ, hã vỹ: ěg vỹ ki jagnē jyvēn, he mū.

¹³⁻¹⁴ ěg tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki Topē mré vēmén kỹ ěg tóg to jykrén kỹ nĩ tũ ra Topē mré vēmén tĩ. Kỹ, ā tỹ vēnh vỹ ki kagtĩg ki vēmén to tar nĩnh kỹ Topē mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ ā tỹ nén tó ja ěn ki kanhrãn kỹ ěg mỹ ěg vỹ ki kãmén to ā tar han jé gé. Kỹ ā tóg: “tag tó ja inh nĩ, tag tó ja inh nĩ,” hēnh ke mū gé sir, kỹ tóg há tĩ. ¹⁵ ěg tỹ to jykrén kỹ nĩ tũ ra Topē mré vēmén kỹ tóg há tĩ. ěg tỹ hã ra to jykrén kỹ nĩnh kỹ ti mré vēmén kỹ tóg há tĩ gé. ěg tỹ to jykrén kỹ nĩ tũ ra Topē mỹ

jãn ky tóg há tí. Ęg tý hã ra to jykren ky nĩn ky ti my jãn ky tóg há tí gé. Sỹ tag han kãn sór vẽ. ¹⁶ Ha vé, ã tý to jykren ky nĩn ra Topẽ to vĩ há han ky ã vĩ mẽg mũ ag vĩ ki kagtĩg nỹtĩ, ã vĩ ti, ã tý ěg tý vẽn vĩ ki kagtĩg ki vẽnẻn ky. Ky tóg ag tý ã mrẻ: “hỹ, hã vẻ,” he sór mũ ra tóg vẽnẻmỹ tí. “Ti ne tó mũ vĩ? Sỹ ki kagtĩg tóg tí,” he jẻ ag tóg ke mũ. ¹⁷ Tó há han ã tĩgtĩ, ã tý ěg tý vẽn vĩ ki kagtĩg ki vẽnẻn ky. Hã ra ù tý mẽg mũ ag vĩ ki kagtĩg nỹtĩ, ky ã pi(jẻ) ag tar han tí’.

¹⁸ Ęg tý vẽn vĩ ki kagtĩg ki vẽnẻn to sóg tar pẻ nĩ inhhã. To tar nĩn ky sóg ãjag kãfỏr nĩ. ¹⁹ Hã ra sóg tag tó sór tũ nĩ, ěg vẽnẻn mãn ky nỹtĩn ky. Hẻn ri ke mũn sóg vẽn vĩ tý mil (ke) han ke mũ, ěg tý vẽn vĩ ki kagtĩg ki vẽnẻn ky. Hã ra sóg jẻrĩn mỹ ãjag tar han ke tũ nĩ. Hã ky sóg tag tó sór tũ nĩ. Sỹ nẻn to jykren mũ hã tó sór inh mũ, ky sóg inh vĩ pir tý ãjag tar han ke mũ.

²⁰ Inh kankhã’, to jykren há han nĩ. Gĩr tý nẻn ù to jykren tũẻn ri ke nỹtĩ sór tũg nĩ. Vẽnẻn jykre pãnỏ hã to gĩr tý ti ki kagtĩg nĩẻn ri ke nỹtĩmũnĩ, ãjag tý ti kỏreg han tũ nĩ jẻ. Nẻn ù há to jykren ky tóg inh mỹ ãjag tý ùn sanh há ag tý nẻn ù to jykren háẻn ri ke nỹtĩnh há tí. ²¹ Ve ra, Topẻ vĩ rãn ki tag vĩ rãn ky nĩ, ha mẽ. “Inh povo tý inh vĩ mẽ jãvãnẻn nỹtĩn ky sóg ag mỹ ùn vĩ ù ag vĩ ki inh vĩ jẻnẻnh ke mũ. Povo tý vỹrmỹ vĩ ag mỹ sóg: “ha ag mỹ inh vĩ ti tó,” hẻnh ke mũ,

“ag vĩ tũ ki hã ra, ù tý inh vĩ mẽ jãvãnẻn ag mỹ,” he jẻ sóg ke mũ. Hã ky ag tóg mẽnh ke tũ nĩ, inh povo ti, ag tý ag vĩ tũ ki ag mỹ vẽnẻn ky,” he tóg, ěg Senhor ti, Topẻ vĩ rá ki. ²² Hã ky tóg tý ù tý Topẻ ki ge jãvãnẻn ag tý ki kagtĩg han jafã nĩ, ěg tý vẽnẻn vĩ ki kagtĩg tý vẽnẻn mũ ti. Ti ki ge ky nỹtĩ ag mỹ ke pijẻ’. Jãvo ěg tý jagnẻ jykre ki kankhãn ky jagnẻ jyvẻn tag vĩ tý ti ki ge ky nỹtĩ ag tar han jafã nĩ. Ti ki ge jãvãnẻn ag mỹ ke pijẻ’.

²³ Ha vé, kejẻn ěg mrẻ ke ag vĩ vẽnẻn mãn kãn mũ. Ky vẽnẻn kar tóg hẻn ri ke mũn ěg tý vẽnẻn vĩ ki kagtĩg ki vẽnẻn mũ. Ky ù tý ki kagtĩg tóg vẻnh ke kãtĩg mũ, ù tý Jesus ki rã ja tũ ti hẻn ri ke mũn. Ky tóg ti tý ãjag tý vẽnẻn vĩ ki kagtĩg tag mẽ ky tóg ãjag to: “kĩ vẽnẻmỹ ag nỹtĩ,” hẻnh ke mũ sir, ón ky. ²⁴ ãjag tý ěg vĩ ki jagnẻ jykre ki kankhãn ky jagnẻ jyvẻn ky tóg hã ra há tí. Ky ù tý Jesus ki rã tũ vĩ jun mũ, ù tý ki kagtĩg. Ky tóg ãjag vĩ mẽnh mũ, ky tóg to jykren ke mũ sir. ãjag vĩ to tóg: “hỹ, hã vẻ,” hẻnh ke mũ. Ti jykre pãnỏ to tóg jykren ke mũ gé. ²⁵ Ti tý nẻn ù to jykren mũ vĩ vẽnẻn ven kãn ke mũ, ky tóg ti mỹ e tĩnh mũ sir. Mũg ke jẻ tóg ke mũ. “Topẻ vĩ tý ùn mág nĩ,” he jẻ tóg ke mũ. Ky tóg ki kankhỏ nĩnh mũ, tó jẻ tóg ke mũ sir, Topẻ tý ãjag mrẻ nĩ ti.

Culto ki vẽnẻn jykre

²⁶ Ky ãjag vẽnẻn mãn ky tag vĩ há nĩ, ha mẽ. ù tóg Topẻ mỹ jãn ke mũ, ti mỹ cantar ken jẻ.

Ū tóg Topě vī tỹ vėnh kanhrān kỹ tónh ke mũ. Ū mỹ tóg nén ũ tónh mũ, Topě ti, ti tỹ tỹ ājag jyvėn jé. Ū tóg ěg tỹ vėnh vī ki kagtīg ki vėmėn ke mũ, ũ tóg ti vī mẽ kỹ ěg vī pė ki tónh ke mũ, ti tỹ nén tó mũ ěn ti. Há kar ti nĩ, ājag tỹ tag tỹ Topě to tar nỹtĩ jé. ²⁷ Ājag tỹ ěg tỹ vėnh vī ki kagtīg ki vėmėn sór kỹ ũn pipir ag hā tóg tónh ke mũ, hėn ri ke mũn ũn régre, ke tũ nĩn kỹ ũn tãgtũ, jagnė ri ke. Ū tỹ tó kỹ ũ tóg vĩnh ke tũ nĩ sir. Ũn pir tỹ vėmėn kỹ tóg há tĩ. Kỹ ũ tóg ti vī mẽ kỹ ěg vī pė ki tónh ke mũ gé sir, ti tỹ nén tó mũ ěn ti. ²⁸ Kejėn tóg ki tũ nĩ, ũ tỹ ti tỹ nén tó mũ ěn tỹ ěg vī ki tónh ke mũ ti. Kỹ ěg tóg ěg tỹ vėnh vī ki kagtīg tỹ vėmėn ke tũ nĩ sir, vėnh kar rĩnve. Ājag ĩn hā tá vėmėn nĩ, ěg tỹ vėnh vī ki kagtīg tỹ. Ěn tỹ igreja krėm vėmėn tũg nĩ, ěg tỹ vėnh vī ki kagtīg tỹ, ũ tỹ ti tỹ nén tó mũ tỹ ěg vī ki tónh ke tũ nĩn kỹ.

²⁹ Kỹ tóg ājag tỹ jagnė jykre ki kanhrān kỹ ěg vī ki jagnė jyvėn ken kỹ tóg ge nĩ gé, ha mẽ. Ũn régre vỹ tónh ke mũ, ke tũ nĩn kỹ ũn tãgtũ, jagnė ri kén tón jé. Kỹ ag vī mẽg mũ ag vỹ to jykrén ke mũ, ag tỹ ti kygnė tũ ve jé. ³⁰ Hā ra hėn ri ke mũn Topě tóg ũ mỹ nén ũ tónh ke mũ gé. Kỹ ũn vėmėn vén mũ tóg krỹg henh ke mũ ver, kỹ ũ tóg ti ri kén tónh mũ sir, Topě tỹ ti mỹ nén tó ja ti. ³¹ Hā kỹ ājag kar vỹ jagnė jyvėn ke mũ, ājag tỹ jagnė ri kén vėmėn kỹ. Gen kỹ ājag tóg jagnė kanhrān

ke mũ sir, jagnė krĩ kuprāg ke ājag tóg mũ gé sir. ³² Topě kuprīg vỹ ěg krĩn tĩ, ěg tỹ jagnė jyvėn jé. Hā ra ti pi(jé) ěg tỹ nén tó sór tũ ra ěg kri gĩnh ke tĩ'. ³³ Hā kỹ tóg Topě mỹ há tũ nĩ, ěg tỹ ũ vėmėn jė ra ěg tỹ nén tónh ke mũ ěn tó sór kỹ. Ěg tỹ jagnė tỹ tó kar kỹ ěg tỹ nén tónh ke tó kỹ tóg ti mỹ há tĩ, kỹ vėnh kar tóg jatun mỹ mẽnh ke mũ sir, ěg tỹ nén tó mũ ti. Topě jykre kusan hā vė.

³⁴ Topě tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ. Kỹ ũn tỹtá fag vỹ vėmėn ke tũ nĩ, igreja krėm. Hė tá igreja krėm fag vỹ jatu nỹtĩgtĩ, ěmā kar mĩ, kỹ ājag tóg fag ri ke jatu nỹtĩnh mũ gé. “Tỹ fag tóg ag krėm ke nỹtĩ,” he ja tóg nĩ, Topě ti, hā kỹ fag tóg vėmėn ke tũ nĩ, igreja krėm. ³⁵ Kỹ fag tóg ājag tỹ Topě vī ki kanhrān há han tũ nĩn kỹ fag tóg ājag ĩn tá ājag mén ki jėmėnh mũ, ājag tỹ ki kanhrān há han tũ ja ěn ti. Ěg mỹ'a tóg tĩ, fag tỹ igreja krėm vėmėn sór kỹ, kỹ ke sór tũg nĩ.

³⁶ Ājag hỹn tag ki króm sór tũ nĩ, vég isóg nĩ nĩ. “Ěg hā vỹ to jykrén há tãvĩ han tĩ, ěg hā vỹ tó vén, vėnh kar jo, Topě vī ti,” he ājag tóg tĩ, ěg kãfór nỹtĩ sór kỹ. Hā ra tóg e nỹtĩ, Jesus ki ge mũ ag. Tó há han ag tóg tĩ gé. Ag mré vėnh jykre pir han sórmnĩ.

³⁷ Ājag kãmĩ ũ hỹn: “Topě vỹ inh mré vėmėn tĩ, ti kuprīg tỹ inh krĩn tag to sóg tar tãvĩ nĩ,” he tĩ. Kỹn hỹn ki kanhró nĩ, sỹ ājag mỹ Topě jykre tó mũ tag, ājag tỹ igreja krėm vėnh mǎn ke to. Ěg Senhor tỹ ěg mỹ vėnh jykre nĩm jan hā vė, sỹ ājag mỹ

rán mǔ tag ti. ³⁸ Ū tǔ tag to: “nén ũ tǔ vĕ,” he mǔ ra sóg ti to: “nén ũ tǔ vĕ tǔ ã nĩ,” he mǔ gé.

³⁹ Inh kanhkā', Topĕ mǔ to vĭ mág, ti kuprĭg tǔ ājag tar han jé, ājag tǔ jagnĕ jykre ve kǔ jagnĕ jyvĕn há han jé, ĕg vĭ ki. Ū tǔ ĕg tǔ vĕnh vĭ ki kagtĭg ki vĕmén sóg kǔ ti mǔ: “vĭ tǔg ra,” he tǔg nĩ gé. ⁴⁰ Hã ra ũ vĕmén jĕ ra ĕg tǔ nĕn tónh ke mǔ ĕn tó sóg tǔg nĩ. To jykre kusa nǔtĭmnĩ.

15

Jesus rĭr jĕ

¹ Inh kanhkā', sǔ ājag mǔ Jesus kãme sér ĕn tó mǎn ke vĕ, sǔ ājag mǔ tó ja ĕn ti. ĕn kri fig ājag tóg tĩ, kǔ ājag tóg mĩ mǔgtĩ. ² Tĩ vĭ kri nĭm kǔ ājag tóg krenkren ke mǔ, ājag tǔ tovãnh tũ nĭn kǔ. Sǔ ājag mǔ nĕn tó ja ĕn tǔ tũ' he tǔg nĩ, ke tũ nĩ mǔ ra ājag tóg véké kri fi ja nĭnh mǔ. Kǔ ājag tóg tá nĕn ũ venh ke tũ nĩ gé.

³ Sǔ ājag mǔ Topĕ vĭ kãmĕn kǔ sóg ājag mǔ sǔ nĕn mĕ ja ĕn hã tó vĕn ja nĭgtĩ, hã vĕ: Cristo vĕ ĕg jagfy ter ja nĭgtĩ, ĕg tǔ Topĕ vĭ mranh ja tugrĭn, he mǔ. Tag vĕ rán kǔ nĩ, Topĕ vĭ rá ki. ⁴ Kǔ ag tóg vĕnh kej kátá ti fi ja nĭgtĩ. Kurã tãgtũ tǔg kǔ tóg rĭr mǎn ja nĭgtĩ gé. Tag vĕ rán kǔ nĩ gé, Topĕ vĭ rá ki. ⁵ Kǔ tóg Pedro mǔ vĕnh ven, kar kǔ ũ tǔ 12 (ke) ag mǔ ke gé. ⁶ Kar kǔ tóg ũ tǔ 500 (ke) kãfór ag mǔ vĕnh ven gé, vĕnh ven pir ki, ag vĕnh mǎn kǔ nǔtĩ ĕn ki. ĕn ag kãmĩ ũn pipir ag tóg kãgter ja nĭgtĩ, hã

ra ũn e ag tóg ver ĕg mrĕ nǔtĩ. ⁷ Kar kǔ Tiago tóg ti vé gé, kar kǔ ti tǔ ũn vin mǔ kar ag, ke gé, apóstolo kar ĕn ag. ⁸ Kar kǔ sóg vãhã ti vé gé, ag kar nón. Sǔ ti venh ke tũ vĕ vĕ, sǔ kãnhmar ti ki rá ja tũ nĭn kǔ. ⁹ Apóstolo ag krĕm ke kar vĕ tǔ inh nĩ. Sǔ tá krĕg ke tũ vĕ vĕ, sǔ tǔ apóstolo nĭnh ke ti, isǔ Topĕ ki ge kǔ nǔtĩ ag vóg kónãn jan kǔ, fag ke gé. ¹⁰ Hã ra Topĕ tóg inh jagãgtãn, hã kǔ tóg isǔ apóstolo han mǔ. Kǔ ti pí(jé) fagrĭnh mǔ inh jagãgtãn'. Rãnrãj mág han inh mǔr, ag rãnrãj kãfór kar. Hã ra sóg inh pir mǔ han tũ nĭgtĩ. Topĕ hã ne isar han tĩ', inh rãnrãj to'.

¹¹ Hã ra ĕg kar tóg Jesus tó tĩ. “Jesus vĕ rĭr jĕ,” he ag tóg tĩ, apóstolo ũ ag, kǔ sóg tag tó tĩ gé, ag mrĕ. Kǔ ājag tóg sǔ ti kãmĕn kǔ inh vĭ kri fig tĩ. ¹² ĕg kar vĕ Cristo tǔ ter kar ti rĭr mǎn ja ĕn tó tĩ.

Jesus mrĕ ĕg rĭnrĭr mǎn ke mǔ gé

Cristo rĭr mǎn mǔ ra ājag kãmĩ ũ tóg ón kǔ: “ĕg ter kar kǔ ĕg rĭr mǎn ke tũ nĩ ha,” he tĩ'. Hã tũ vĕ. ¹³ ĕg tǔ ĕg ter kar kǔ rĭr mǎn ke tũ nĩ hã ra Cristo vĕ rĭr mǎn ja tũ nĭnh mǔ gé vĕ vĕ. ¹⁴ Cristo rĭr mǎn ja tũ nĩ hã ra ĕg tóg fagrĭnh mǔ ājag mǔ ti kãmĕn ja nĭnh mǔ gé vĕ vĕ. Kǔ ājag tóg fagrĭnh mǔ kri fi ja nĭnh mǔ gé vĕ vĕ. ¹⁵ Kǔ ĕg tóg Topĕ to ón ja nĭnh mǔ gé vĕ vĕ, ĕg tǔ ti to: “Cristo rĭn mǎn ja tóg nĩ,” hen kǔ. Kǔ ĕg kar vĕ ti

to ón ja nĩnh mũ vễ. Hã ra tóg Jesus rĩn mãn ja nĩ, Topê ti.

16 Hỹ, ùn kãgter mũ ag rĩnrĩr mãn ke tũ nĩ ra Cristo vỹ rĩr mãn ja tũ nĩnh mũ gé vễ vễ, ha mẽ. 17 Kỹ Cristo rĩr mãn tũ nĩ ra ãg tóg fagrĩnh mũ ti ki ge ja nĩnh mũ gé vễ vễ. Kỹ ãg tóg Topê vĩ mranh ja ãn hã ki nỹtĩnh mũ vễ ver, tỹ tũ' he ja tũ ti nĩnh mũ vễ, ti rĩr mãn tũ nĩ hã ra. 18 Kỹ ù vễ gé, ha mẽ: ti rĩr mãn tũ nĩ ra ù tỹ Cristo ki ge kar kỹ kãgter mũ ãn ag vỹ nũgme ki vár kãn kỹ nỹtĩnh mũ gé vễ vễ, ha mẽ. 19 Hã kỹ tóg vẽnhmỹ tĩ, ãjag tỹ: “rĩr mãn ke tũ ãg nĩ,” hen kỹ. Cristo pi(jé) ãg tỹ ga kri mũ tag tãvĩ ki rĩr nĩgtĩ'. Kanhkã tá ãg tóg junjun ke mũ. Ke tũ nĩ mũ ra ãg tóg ùn jagãgtar ag kãfór kar nỹtĩnh mũ vễ, ãg tỹ fagrĩnh mũ Jesus ki rã ja nỹtĩ ra. Hã tũ vễ mỹr.

20 Cristo vỹ rĩr mãn, ter kar kỹ. Hã vễ. ùn kãgter kỹ nỹtĩ ag kar kãmĩ ti rĩr mãn vén, Cristo ti, hã kỹ ãg tóg rĩnrĩr mãn ke mũ gé, ãg tỹ ti ki ge kỹ. 21 ùn pir tugrĩn ãg kar vỹ kãgter ke mũ, hã kỹ ãg tóg ùn pir tugnĩn rĩnrĩr mãn kãn ke mũ gé, ãg ter kar kỹ. 22 Adão tỹ Topê vĩ mranh tugrĩn ãg tóg kãgter kãn ke mũ, ãg tỹ tỹ ti krẽ nỹtĩn kỹ. Ri ke ti nĩ, Cristo tugnĩn ãg tóg rĩnrĩr mãn kãn ke mũ gé, ãg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ.

23 Topê tỹ nén to jykrén mũn hã vễ, Cristo tỹ ãg jo rĩr mãn tag ti. Hã kỹ tóg rĩr mãn vén. Kar kỹ ù tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩ ag vỹ rĩnrĩr mãn ke mũ gé sir, ti kãtĩg mãn kỹ. 24-25 Kỹ

vãhã kurã tỹ ãgno vễ sir. Kurã ãn kã Jesus vỹ Topê mỹ: “ã hã ne ãg kri ke jẽ ha',” henh ke mũ, ti panh mỹ. ùri tóg tỹ pã'i mág nĩ ver, Cristo ti, kỹ tóg pã'i ù ag vĩ tỹ tũ' he kãn mũ, ùn jykre tar kar, ù tỹ ãg kãfór nỹtĩ kar. Tỹ tũ' he kãn jé tóg ke mũ, hã jé tóg ver tỹ pã'i mág nĩ, Cristo ti, ti tỹ ã kato tẽgtẽ mũ ag jykre sãn kãn jé, ti tỹ ag vĩ tỹ tũ' he kãn jé.

26 ãg tỹ Topê vĩ mranh tugrĩn ãg kãgter kãn mũ. Hã ra tóg tỹ tũ' henh ke mũ gé, ãg ter mũ tỹ, kỹ ãg ter mãn ke tũ nĩ ha, kurã tỹ ãgno ãn kã. Ti tỹ ãg ter mũ tỹ tũ' hen kỹ tóg há kar nĩ sir. 27 Hỹ, vẽn kar vỹ tỹ ti krẽm ke nỹtĩ, ti tỹ ag jykre sãn kỹ, ti tỹ ùn mág ag vĩ tỹ tũ' hen kỹ. Vẽn kar vỹ tỹ ti krẽm ke nỹtĩ, Cristo krẽm. Hã ra ùn pir vỹ tỹ ti krẽm ke tũ nĩ, hã vỹ: ù tỹ vẽn kar tỹ ti krẽm ke han ja ãn, he mũ, hã vỹ: Topê, he mũ. 28 Vẽn kar tỹ ti krẽm ke nỹtĩn kỹ, kurã ãn kã tóg ti krẽm vẽn fẽg ke mũ gé, ti kósin ti, ã panh krẽm, ù tỹ vẽn kar tỹ ti krẽm vin ja ãn krẽm. Kurã ãn kã Topê tóg tỹ vẽn kar kri ke jẽnũ mũ, ã pir mỹ. Kỹ ù tóg ti ri ke jẽnũ ke tũ pẽ nĩ.

29 ãg rĩr mãn ke tũ nỹtĩ ra ãjag kã ù tóg fagrĩnh mũ ùn ter mũ ag jagfỹ vẽn kygpenh mũ vễ. Ag rĩr mãn tũ ra tóg vẽnhmỹ tĩ vễ, ãjag tỹ ag jagfỹ vẽn kygpenh ke ti. Hã tũ vễ hã ra. Rĩr mãn jé ãg tóg ke mũ. 30 Hã kỹ sóg kurã kar ki ti jagỹ vэг tĩ gé, hã ra sóg ag mỹ vẽn nenh tũ nĩgtĩ, ù tỹ

inh vóg kónān sór mũ ag mỹ.
³¹ Kurā kar ki sóg ter kren' he tĩgtĩ. Ki hā sóg tó tĩ, ki kanhró ājag nỹtĩ. Ājag hā ki sóg tỹ ũn mág nĩ, Jesus Cristo ki, ěg Senhor ki. ³² Cidade tỹ Éfeso tá sóg mĩg mré rará ri ke han mỹr, hā ra tóg inh mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ vē, ěg tỹ rĩr mǎn' he tũ ra. Ũn kǎgter mũ ag rĩnrĩr mǎn ke tũ ra ěg tóg jatun mỹ ěg tỹ nén to én mũ han ke mũ vē, ěg tỹ: “mũ nỹ, jĕn jé, kron jé, ěg hỹn vaj kỹ ter ke mũ,” hen kỹ, Topĕ ki ge tũ ag ri kén ken kỹ. ³³ Hā tũ vē hā ra.

Kygnĕ tũg nĩ. Tag to jykrén nĩ, ha mĕ: ũn vĩ kórég ag vĩ jĕmĕ sór tũg nĩ. Vĕnh jykre há pǎno han ti tĩ, ag vĩ kórég ti. ³⁴ Krĩ há han ra, tag hā ne há nĩ'. Topĕ vĩ mranh tũg nĩ. Ājag kǎmĩ ũ vỹ Topĕ ki kanhró tũ nỹtĩ ver'. Tag to vĕnh mỹ en nĩ.

Ĕg rĩr mǎn ke to vĕnh jykre

³⁵ Kỹ ũ tóg to jykrén kỹ inh mỹ: “Topĕ hỹn hĕ ri kenh ke mũ, ti tỹ ũn ter mũ ag rĩnrĩn mǎn jé?” he sór mũ. “Ĕg fár hỹn hĕ ri kenh ke mũ?” he sór ājag hỹn mũ. ³⁶ Krĩ tũ ājag nỹtĩ mỹr'. Nén ũ fy jykre vỹ ěg ter ri ke nĩ, ha mĕ. Ĕg tỹ krǎn kỹ tóg kugnānh tĩ, ti fár ti, jǎvo tóg ti kǎtá mur mǎn mũ sir. ³⁷ Kỹ ti fy pi(jé) ti féj ri ke nĩ gé', ti tỹ han ke ti. Sĩ ti nĩ, trigo fy ti, nén ũ kar fy ti ke gé. ³⁸ Topĕ hā ne ti pĕn han mũ', ti féj ke gé, ti fej ke gé. Ti hā ne to jykrén tĩ'. Kỹ tóg nén kar fy

mỹ ti féj ũ nĩm', ti féj ũ nĩm' he tĩ.

³⁹ Kỹ nén ũ fár vỹ ge nĩgtĩ gé. Ti pi(jé) pir nĩ gé'. Ĕg fár vỹ vỹrmỹ nĩ, kar kỹ bicho fár vỹ vỹrmỹ nĩ gé, kar kỹ sĕsĩ fár vỹ vỹrmỹ nĩ gé, jĕsĩ fár ti, kar kỹ pirā fár vỹ vỹrmỹ nĩ gé.

⁴⁰ Kỹ kanhkā tǎn ag vỹ vỹrmỹ fár nỹtĩ gé, ěprā ke ag vỹ vỹrmỹ fár nỹtĩ gé. Kỹ ěg ve vỹ ge nĩgtĩ gé. Kanhkā tá ke ag ve vỹ vỹrmỹ nĩ, ěprā ke ag ve vỹ vỹrmỹ nĩgtĩ gé. ⁴¹ Rǎ jĕngrĕ vỹ vỹrmỹ nĩ gé, krĩg jĕngrĕ vỹ vỹrmỹ nĩ gé. Kỹ krĩg ag vỹ jagnĕ ri ke tũ nỹtĩ gé, ājag jĕngrĕ ki.

⁴² Ge ti nĩ, ěg ter kar kỹ ěg rĩr mǎn ke ti. Ter jé ěg tóg ke mũ, kỹ tóg ěg tỹ nén ũ fy krǎn ri ke nĩ sir, ěg fár tỹ ga ra rǎ mũ ti. Ĕg rĩr mǎn kỹ ěg pi(jé) ter mǎn ke mũ'.

Kejĕn tóg ěg mỹ'a tĩ, ěg ter ke to hā. Hā ra ěg tóg sĩnvĩ nỹtĩnh mũ, ěg rĩr mǎn kỹ. ⁴³ Krój ěg nỹtĩ. Hā ra ěg tóg tar nỹtĩnh mũ, ěg rĩr mǎn kỹ. ⁴⁴ Ũri ěg tóg tỹ ěprā ke nỹtĩ, kỹ ěg fár vỹ tỹ ěprā ke fár nĩ. Ĕg rĩr mǎn kỹ ěg tóg Topĕ kuprĩg jamā tá fár nỹtĩnh mũ. Ĕprā ěg fár nỹtĩ, kỹ ěg tóg tỹ ěprā ke nỹtĩ. Kỹ ěg tóg ěg tỹ Topĕ kuprĩg jamā tá ěg fár ũ vĕnh ke ki kanhró nỹtĩ sir. Ĕprā ke fár ve vĕn ěg tĩ. Kar kỹ ěg tóg Topĕ kuprĩg jamā tá fár ũ vĕnh ke mũ, ěprā ke fár ve kar kỹ. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hā kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha mĕ: “ũn ve ti, Adǎo ti vỹ rĩr nĩ ja nĩgtĩ. Jǎvo ũ tỹ ěgno ti, Cristo ti vỹ ā kuprĩg tỹ nén kar rĩnrĩr han,”

he ja tóg nĩgtĩ, Topẽ vĩ rá ki. ⁴⁷ Ũn ve ên, Adão ên vỹ ga tỹ há (r) nĩ, hã kỹ ti jykre tóg tỹ êprã ke jykre nĩ. Cristo vỹ tỹ kanhkã tá ke nĩ. ⁴⁸ Ũn ve vỹ tỹ êprã ke nĩ, kỹ ti krẽ kar vỹ tỹ êprã ke nỹtĩ gé, ti mré. Jãvo Cristo vỹ tỹ kanhkã tá ke nĩ. Kỹ ti mré ke kar vỹ tỹ kanhkã tá ke nỹtĩ gé, ti mré. ⁴⁹ Êprã ke ên ve ri ke êg nỹtĩ, êg kar tỹ Adão ve kỹ. Kỹ êg tóg kanhkã tá ke ên ve ri ke nỹtĩnh ke mũ gé, êg tỹ Cristo ve kỹ, êg rĩnrĩr mãn ken kỹ.

Jesus kãtĩg mãn ken kỹ tóg êg kar han mãn ke mũ

⁵⁰ Inh kanhkã', sỹ ãjag mỹ tag tó há han sór vẽ, sỹ ki kanhrãn há han kỹ, ha mẽ. Êg fár tỹ êprã ke tag pi(jé) Topẽ tỹ tỹ êg pã'i nĩ venh ke mũ'. Nén ter ke mũ ên pi(jé) nén ù ter vãnħ tá venh ke mũ'. Topẽ vỹ êg han mãn ke mũ, êg tỹ ve jé.

⁵¹ Kỹ sóg ãjag mỹ nén ù tó sór mũ gé, ãjag tỹ mẽ ja tũ ti, ha mẽ. Êg kãmĩ ù ag tóg ti jun ke pétẽm mũ, kãgter ke tũ ag tóg nĩ. Kỹ Topẽ tóg êg kar han mãn kãn ke mũ, kurã ên kã, êg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩnh kỹ. ⁵² Kỹ tóg êg tỹ pan ke kar mrin ke ên ri ke nĩnh mũ, ti tỹ êg han mãn ke ti, trombeta kyr rãn kã. Trombeta kyr ên vỹ mẽ há tĩnh mũ, kỹ ùn kãgter mũ ag vỹ rĩnrĩr mãn kãn ke mũ, ag tỹ kãgter mãn ke tũ nĩ jé sir. Ên kã tóg êg han mãn ke mũ gé sir, êg tỹ ti jun ke pétẽm mũ ra kãgter ja tũ ra. ⁵³ Ha vé, ti tỹ êg fár kókrãnh mũ tag tỹ ù han tũ ra êg tóg venh ke tũ

nĩnh mũ vẽ, kanhkã ti. Hã kỹ tóg êg fár ter ke mũ tag tỹ ù han ke mũ, ti han mãn kỹ, ti ter mãn tũ nĩ jé, kókrãnh mãn tũ nĩ jé. Kejẽn tóg kenh ke mũ. ⁵⁴ Êg fár kókrãnh mũ tag tỹ tóg ù han ke mũ, ti kókrãnh vãnħ nĩ jé sir. Êg fár ter ke mũ tag tỹ ù han jé tóg ke mũ, ti ter vãnħ nĩ jé. Kurã ên kã êg tóg vãnħ rá tag venh ke mũ gé, vãsỹ rãn kỹ nĩ tag, hã vỹ: “tũg ti huri, êg ter ke mũ ti, êg ter pãte rẽg kỹ,” he mũ. “Topẽ vỹ tỹ tũg' hé, êg ter ke mũ tỹ. ⁵⁵ Kãgter kãn ja êg tóg nĩgtĩ. Hã ra êg tóg tag ve mãn ke tũ nĩ ha. Nén ù tỹ ã préj tỹ êg tugtãn tỹ êg tén ri ke ti nĩ, êg ter ke mũ ti, hã ra Topẽ tóg tỹ tũg' hé,” he tóg, Topẽ vĩ rá ki.

⁵⁶ Topẽ vĩ mranh hã tugrĩn êg tóg kãgter tĩ. Nén ù tỹ êg tugtãg tĩ préj ri ken hã vẽ, hã vỹ: êg tỹ Topẽ vĩ mranh, he mũ. Hã ra Jesus tóg tỹ tũg' he kãn, êg tỹ Topẽ vĩ mranh tỹ. Kỹ tóg nén ù préj ên tỹ préj tũ nĩ ri ke nĩ sir. Ter mãn ke tũ êg tóg nỹtĩ ha, kurã ên kã. Topẽ vỹ êg jyvẽn tĩ. Êg tỹ ti vĩ mranh hã tugnĩn êg tóg kãgter kãn ja nĩgtĩ. ⁵⁷ Hã ra Jesus tóg tỹ tũg' hé huri.

Topẽ hã mỹ sóg vĩ há han mũ, ti hã vỹ êg tar han tĩ, êg tỹ ti vĩ mranh mãn tũg jé. Êg Senhor tỹ Jesus Cristo tugrĩn tóg êg tar han tĩ, Topẽ ti.

⁵⁸ Tag to jykrãn kỹ tar nỹtĩmĩ, Topẽ to, ãjag tỹ ti ki rã tovãnħ tũ nĩ jé. ãjag to sóg há tãvĩ nĩ, inh kanhkã'. Êg Senhor rãnhrãj han kãn sórmnĩ. Tag to jykrãn nĩ, ha

mě: ěg pi(jé) véké rãnrãj tũgtĩ', ěg tỹ ěg Senhor rãnrãj han kỹ'. Ti kaja ve jé ěg tóg ke mũ mỹr, kanhkã tá.

16

Ěg tỹ ěg mré Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag jagãgtãn ke

¹ Kỹ sóg ãjag mỹ ãjag tỹ ũ tỹ Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ra jagãgtar nỹtĩ ag mỹ jãnkamy jẽnẽnh ke ěn tóg sór mũ gé sir, ãjag tỹ inh ki nén jẽmẽ sór mũ ti. Ga tỹ Galácia tá igreja krẽm vẽn hãn tũ ag mỹ sóg tag tóg ja nĩ, sỹ ãjag mỹ tónh ke tag ti, ha mẽ. ² Domingo kar ki nén ũ sĩ tỹ vyrmỹ nĩmnĩ, ãjag ĩn tá. ũ tỹ nén ũ mág ěn tóg nén ũ mág sĩ tỹ vyrmỹ nĩm ke mũ gé, kỹ ũ tỹ nén ũ sĩ ěn tóg nén ũ sĩ tỹ vyrmỹ nĩm ke mũ gé. Ājag tỹ semana kar ki nĩm han kỹ tóg komẽr hã mág mũ sir. Kỹ tóg kar kỹ nĩ, sỹ ãjag ki jun mũ ra. Ājag tỹ inh kãtĩg ken jo vyr mỹ nĩm han ja tũ nĩn kỹ tóg há tũ nỹ. ³ Kỹ ũn kuprẽg nĩ gé, ag tỹ ãjag tỹ nén ũ ma mũ jé, Jerusalém ra, ãjag tỹ tá ke fag mỹ nén ven sór mũ ti. Inh jun kỹ sóg ag jẽgnẽnh ke mũ, carta mré hã. ⁴ Ājag tỹ nén ũ ěn éhé nĩn kỹ sóg hẽn ri ke mũn ma tũg sór mũ gé, kỹ sóg ag mré tũg mũ gé.

Paulo tỹ nén han sór mũ

⁵ Kỹ tóg, isỹ ga tỹ Macedônia mũ kutẽnh ken kỹ sóg vãhã ãjag tá jun sór mũ sir. Isỹ Macedônia mũ kutẽ sór vẽn. ⁶ Hã ra sóg ãjag mré nũg mág sĩ han sór mũ, ti tỹ inh mỹ ki króm ken kỹ. Hẽn ri ke mũn

sóg prỹg kusa fĩn rãm ke mũ, ãjag mré nĩ ki, kỹ ãjag tóg sir inh jagãgtãn kenh ke mũ, isỹ kar hẽn ra tũg ken kỹ. ⁷ Inh pi(jé) ãjag ve sĩ han sór mũ', hã ra sóg ver kutar nĩ, hã kỹ sóg kar hã ãjag venh tũg sór mũ. Sỹ ãjag mré nĩ sór vẽn mỹr, ěg Senhor tỹ to há nĩn kỹ. ⁸ Ver sóg cidade tỹ Éfeso tag kã nĩ ki festa tỹ Pentecoste pětẽm sór mũ. ⁹ Tag ki ke ag tóg mẽ há han mũ, inh vĩ ti, ũ tỹ hẽn ri ke ag. Hã ra tag ki ver ũ tỹ inh kato vãsãnsãn mũ ag vỹ e nỹtĩ. Hã kỹ sóg Éfeso tag kã nĩg mág sĩ han sór mũ, sỹ kar ãjag venh tũg jé.

¹⁰ Hẽn ri ke mũn Timóteo tóg ãjag ki jun ke mũ. Kỹ ti vĩ jẽmẽ há han nĩ, ti mỹ'ãg tũ nĩ jé, ti tỹ ãjag mré nĩn kỹ. Ěg Senhor rãnrãj han tóg tĩ mỹr, inh kóm. ¹¹ Kỹ ti to é he tũg nĩ, ti kyrũ hã ra. Kỹ ti tũg ken kỹ ti jagãgtãn nĩ gé, ti tỹ jatun mỹ inh ki jun jé. Sỹ ti jãvãnh vẽn, ěg régre ag mré hã.

¹² Ěg régre tỹ Apolo mré sóg vẽnẽn gé. Ti mỹ sóg to vĩ mũ vẽn, ti tỹ ãjag venh tũg jé, ěg régre tag ag mré hã, ũ tỹ ãjag venh kãmũ tag ag mré. Hã ra tóg tũg jãvãnh nĩ ver. Ti tỹ ti mỹ ki króm ken kỹ ti nẽji kejẽn ãjag venh tũg ke mũ hã ra.

Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ jagnẽ mũ ěkrẽn

¹³ Ājag kanẽ fãn nĩ. Ěg Senhor ki rã tovãnh tũg nĩ. Krónh ke tũg nĩ, tar nỹtĩmnĩ. ¹⁴ Kỹ ãjag tỹ nén ũ kar han kỹ vẽn kar to há nỹtĩmnĩ.

15 Kÿ sóg ãjag mÿ nén ù to vÿ sór mÿ gé, Estéfanas to mÿr. Estéfanas fag vÿ Jesus ki ge vén ja nÿgtÿ, ãjag jamã tá, ga tÿ Grécia tag tá. Kÿ fag tóg Topê tÿ fag ki rÿr nÿtÿgtÿ, Topê tÿ fag kar ki. 16 Hã kÿ sóg fag tó mÿ ãjag mÿ. Kÿ fag vÿ jëmëmni. Kÿ Topê rãhrãj han mÿ ag kar vÿ jëmë kãn nÿ, ke gé, ãg mré rãhrãj mÿ ag kar vÿ ti.

17 Estéfanas tóg inh ki jun há han, Fortunato ke gé, Acaico ke gé. Ag tÿ inh ki junjun kÿ inh fe tóg mrin ke mÿ mÿr. Sÿ ãjag venh há tÿn kÿ tóg inh mÿ sér pë tÿ, sÿ ag ve kÿ, ãjag jëgia kã ke vë mÿr, ag tÿ tÿ ãjag mré ke nÿtÿn kÿ. 18 Inh mÿ ag tóg vÿ há han mÿ ãjag to, kÿ ag tóg inh krÿ kusãg mÿ sir. Ag tÿ ãjag krÿ kusãg ke vë gé. Û tÿ ge to há tãvÿ nÿtÿmni.

19 Ga tÿ Ásia tá igreja krëm vënhmãn tÿ ag vÿ ãjag mÿ êkrég tÿ. Kÿ Áquila mré Priscila fag vÿ ãjag mÿ êkrén mág tÿ gé, fag tÿ ãjag mré ãg Senhor ki ge kÿ nÿtÿn kÿ. Fag ïn krëm fag tóg culto han tÿ. Fag ïn tá culto to kãmÿ fag vÿ ãjag mÿ êkrég tÿ gé, 20 kar kÿ ãg Senhor ki ge kÿ nÿtÿ fag kar ke gé. Jagnë to há tãvÿ nÿtÿmni, kÿ jagnë ki nhun ke ri ke han nÿ, Jesus mré ke kar ki, ãjag tÿ jagnë nÿgé kãgmÿ kÿ.

21 Sÿ vãhã vësóg ki ãjag mÿ rán vë, ù tÿ inh vÿ rán ja pãte, inh, hã vÿ: Paulo, he mÿ. 22 Topê mÿ sóg to vÿ tÿ, ti tÿ ù tÿ ãg Senhor to há tãvÿ tÿ ãn ag vóg kónãn kãn jé. “Marana tá,” he sóg tÿ, hã vÿ: ha kãtÿg, Senhor, he mÿ, ãjag vÿ ki.

23 Ëg Senhor tÿ Jesus mÿ sóg to vÿ tÿ, ti tÿ ãjag tar han jé. 24 ãjag jé isÿ ãjag to há tãvÿ nÿ ki kanhrãn, ãg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtÿn kÿ. Hã vë.

PAULO TỸ CARTA HAN: CORINTO TÃ KE AG MỸ CARTA Ứ

¹ Paulo tỹ rá vễ, ẽg régre tỹ Timóteo mré. Jesus Cristo hã ne inh fêg', isỹ tỹ ti apóstolo jê jé, Topê tỹ inh kuprêg kỹ. Isỹ Topê tũ ag mỹ rán vễ, ũ tỹ cidade tỹ Corinto tá vênh mãn tĩ ag mỹ, ũ tỹ Grécia tá vênhmãn tĩ ag mỹ ke gé. ² Ẽg jóg tỹ Topê jé ãjag tar han, ti jé ãjag krĩ kuprãg, ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gé.

Topê tỹ Paulo krĩ tỹ kãnhvy' he

³ Topê mỹ sóg vĩ há han tĩ, ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo panh ti mỹ, ẽg jóg mỹ, ũ tỹ ẽg jagãgtãn tĩ ẽn mỹ. Ẽg vễsỹrénh kỹ tóg ẽg krĩ tỹ kãnhvy' he tĩ, Topê ti. Ti hã mỹ sóg agradececer he tĩ mỹr. ⁴ Ti hã ne inh vễsỹrénh mũ ra inh krĩ tỹ kãnhvy' he tĩ', inh jagtar tĩn kỹ. Ti tỹ inh krĩ tỹ kãnhvy' he tugrĩn sóg inh kanhkã ag krĩ tỹ kãnhvy' he ki kanhró nĩ ha, inh kanhkã ũ tỹ nén ũ jagy vég mũ ra. ⁵ Cristo jagtar ja ẽn ri ke pẽ ve mág sóg mỹr, hã kỹ Cristo tóg inh krĩ kufy tỹ hên ri ke tỹ tũ' he tĩ gé sir. ⁶ Hã ra sóg ãjag jagfy jagtar nĩ, ãjag tỹ ti hã to tar nỹtĩn jé gé, ãjag krenkren jé. Topê tỹ isar han kỹ tóg inh kóm ãjag tar han ke mũ gé sir. Ẽjag tỹ inh kóm jagtar nỹtĩn kỹ ãjag tóg inh kóm ti to krónh kenh ke tũ

nĩ gé sir. ⁷ Ẽjag ki ẽkrén mág sóg tĩ, hã ra sóg ki kanhró nĩ, Topê tỹ ãjag tar han ẽn ki. Ừi ãjag tóg hã ra inh mré jagtar nỹtĩ, hã kỹ Topê tóg ãjag krĩ tỹ kãnhvy' he tĩ gé, ti tỹ inh krĩ tỹ kãnhvy' he tĩ ẽn ri ke han tóg tĩ, ãjag mỹ.

⁸ Inh kanhkã', ãjag mỹ sóg inh jagtar mág ja tó sór mũ. Ga tỹ Ásia tá sóg nén ũ jagy tãvi ve ja nĩ, tá ag tóg isỹ hên ri ke kren, kỹ sóg: “ũri inh hỹn kren mãn ke tũ nĩ ha,” he ja nĩ. ⁹ “Ag tỹ isỹ tũg' henh ke hỹn,” he sóg mũ vễ. Ẽn kã sóg Topê hã mĩ ẽkrég mũ sir, isỹ vênhmỹ kren mãn ke tũ nĩn kỹ. “Ti hã ne inh kren han ki kanhró nĩ,” he ja inh nĩ. “Ừn kãgter mũ ag rĩnrĩn mãn ki kanhró tóg nĩ, kỹ tóg inh kren han ki kanhró nĩ gé,” he ja inh nĩ. ¹⁰ Kỹ tóg inh kren han ja nĩ, iser kren mũ ẽn kã, kỹ tóg kejên inh kren han mãn ke mũ gé. Ti hã mỹ sóg to vĩ tĩ, ti hã tỹ inh kren han jé. ¹¹ Kỹ iso vãsãn nĩ gé, iso Topê mré vĩ kỹ, kỹ Topê tóg ãjag vĩ mẽnh mũ. Ti tỹ ãjag vĩ mẽ tugrĩn inh jagãgtãn kỹ ãjag tóg ti mỹ agradecer henh ke mũ. Kỹ ũ tỹ hên ri ke ag vỹ Topê mỹ vĩ há han ke mũ, ti tỹ inh jagãgtãn ke tugrĩn.

Paulo tỹ Corinto tá ke ag venh kãtĩg ja tũ

¹² Ha vé, inh jykre tóg tỹ ừn há nỹ, ki kanhró inh nĩ. Vênh kar mỹ sóg nén ũ há hã han tĩ, vênh jykre kuryj, kỹ sóg ki hã tó tĩ gé, Topê jykre han kỹ. Inh pi(jé) isỹ vễsóg ki nén to

jykrén mũ ên hã han tĩ'. Topê hã ne isar han tĩ', isỹ ti jykre ki króm jé. Kỹ sóg ãjag mỹ ti jykre hã kãmén ja nĩgtĩ gé. ¹³ Tag hã rán isóg tĩ gé, kỹ ãjag tóg isỹ rá ve kỹ (ãjag tóg) ki kanhrãn ke mũ gé sir. Ti pi(jé) mẽ jagy tĩ'. ãjag tỹ ki kanhrãn kãn kỹ tóg há tĩnh mũ. ¹⁴ ãjag tỹ ki kanhrãn sĩ tag kãfór han kỹ tóg há tĩnh mũ. Kỹ kurã ên kã, êg Senhor tỹ Jesus kurã ên kã tóg ãjag mỹ sér tĩnh ke mũ, ãjag tỹ inh ven kỹ. Kỹ tóg inh mỹ sér tĩnh ke mũ gé, isỹ ãjag ven kỹ.

¹⁵ Tag to jykrén kỹ sóg ãjag ki jun kren ja nĩgtĩ. Isỹ ãjag ki jun ke vê vê, isỹ ãjag tar han jé. Isỹ vãsỹ ãjag tar han ja ên ri ke han mãn ke vê vê. ¹⁶ Kỹ sóg ãjag ve kar kỹ (sóg) ga tỹ Macedônia ra tĩg ke mũ vê. Kar kỹ, isỹ Macedônia tá kãtĩg mãn kỹ sóg ãjag ve mãn ke mũ vê gé, ãjag tỹ inh jagãgtãn kỹ inh mỹ jãnkamy nĩmĩm' he jé vê vê, isỹ ga tỹ Judéia ra tĩg há han ke to. ¹⁷ Hã ra tóg inh mỹ ki krov ja tũ nĩ, hã kỹ sóg kãtĩg ja tũ nĩ. Kỹ inh mỹ kanhir kỹ ãjag mỹ: “kãtĩg jé sóg ke mũ,” he ja nĩ? Vó. Inh jykre pijé', isỹ kanhir kỹ tó tĩ ên ti. Kỹ sóg jykré régre han tũ nĩgtĩ gé. Ûn jykre régre ag tỹ: “hej,” he mũ ra ag tóg han sór tũ nĩ. Ge tũ inh nĩgtĩ. ¹⁸ Topê hã ne ón vãn hĩ, hã ra tóg ki kanhró nĩ, inh jykre pir nĩ ti. ¹⁹ Topê kósin jykre hã han sóg tĩ, Jesus Cristo jykre ti. Inh hã ne ãjag mỹ ti kãmén ja nĩ', Silas mré, Timóteo mré ke gé. Ti pi(jé) ã tỹ: “hej,” he mũ ra han ke tũ

nĩ'. Han ti tĩ, nén ù kar ti, Topê kósin ti. ²⁰ Topê hã vỹ êg mỹ êg tỹ nén vènh ke ti tó ja nĩgtĩ, kỹ êg tóg ti kósin hã tigrĩn vég mũ sir, ti panh tỹ êg mỹ nén tó mũ ên ti. Hã tó sóg tĩ, vènh kar mỹ, Topê ón vãn hĩ hã tó sóg tĩ. Kỹ êg tóg ti hã mỹ vĩ há han tĩ sir, Topê hã mỹ, êg tỹ ti tỹ êg mỹ nén tó mũ ên to: “hã vê,” hen kỹ. ²¹ Topê hã ne Cristo ki isar han, ãjag mré hã. Kỹ tóg êg kuprêg gé. ²² Kỹ tóg êg nĩgiêg kỹ êg vin tĩ gé. ã kuprĩg jênêg tóg mũ êg mỹ. Ti tỹ êg mỹ ã kuprĩg jênê tigrĩn êg tóg ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ êg mỹ nén ù kar vin ke mũ ên ti.

²³ Ha vé, ki hã sóg tó mũ, Topê ne ki kanhró nĩ'. Inh ón tĩ nĩ ra tóg inh vóg kónãn mũ vê. Isỹ ãjag to jũ tũ nĩ jé, hã jé sóg ãjag tá jun ja tũ nĩ ver, cidade tỹ Corinto tá. Sỹ tá jun ra sóg ãjag to jũnh ke mũ vê. ²⁴ Inh pi(jé) ãjag to tar han sór mũ'. Jesus hã ki ge kỹ ãjag nỹtĩ, ti hã to tar ãjag nỹtĩ. ãjag fe tỹ mrin ke han sór sóg mũ vê, hã jé sóg ãjag to vãsãn tĩ vê.

2

¹ Hã kỹ sóg tag to jykrén ja nĩ, ha mẽ: “ag kanê jun mãn sór tũ inh nĩ,” he sóg, “hã kỹ sóg ag venh tĩg ke tũ nĩ ver,” he sóg ãjag to. ² Ha mẽ, isỹ ãjag kanê jun kỹ ù nỹ hỹn inh fe tỹ mrin kenh mũ'? Isỹ ãjag kanê jun kỹ ù tỹ inh fe tỹ mrin kenh ke tóg tũ tĩ. ³ Hã kỹ sóg ãjag mỹ vènh rá ên jênê gé, ãjag tỹ inh kanê jun tũ nĩn jé gé, sỹ ãjag ki jun kỹ. Inh jun kỹ tóg inh mỹ há tĩnh mũ, ãjag tỹ inh fe tỹ

mrin ken kŷ. Tag to sóg jykren tĩ gé, ha mẽ. “Ag tŷ inh fe tŷ mrin ke kŷ tóg hŷn ag mŷ sér tĩ gé,” he sóg tĩ, ājag to. ⁴Sŷ ājag mŷ carta ěn rān mŷn kŷ sóg to fŷ mág mŷr, ājag tigrĩn sóg kanē jur, ājag tigrĩn sóg vĕnh mŷ en. Inh pi(jé) ājag kanē jun sór ja nĩ. Isŷ ājag to há pē nĩn kŷ sóg ājag mŷ vĕnh rá ěn han ja nĩgtĩ, ājag tŷ isŷ ājag to há nĩ tag ki kanhró nŷtĩn jé.

Ēg tŷ jagnē mŷ vĕnh pāte fón ke

⁵Ha mẽ, ājag kāmĩ ũ tóg ājag kanē jur han ja nĩ. Ti pi(jé) isavĩn kanē jun ja nĩ. Ājag kar kanē jun ja tóg nĩ. Hĕn ri ke mŷn sóg tó há han ja tũ nĩ, isŷ: “ājag kar,” he kŷ. Ājag kāmĩ ũn e kanē junjur han tóg hā ra, ti tŷ Topē vĩ mranh tigrĩn. ⁶Kŷ ājag tóg hur ti mŷ vĩ kónān. Ha ti tovānh, gen kŷ. ⁷Vāhā ti mŷ vĕnh pāte fón nĩ, ti mŷ vĕnh vĩ há hā tómnĩ. Ke tũ nĩ (mũ) ra ti fe kaj tóg ti tén ke mũ, ha vemnĩ. ⁸Hā kŷ sóg ājag mŷ tag to vĩ sór mũ vāhā, ha mẽ: ti mŷ ven nĩ, ājag tŷ ti to há nŷtĩ ti. ⁹Isŷ ājag tŷ inh vĩ kri fig mũ ěn ve sór ja vē, hā jé sóg ājag mŷ vĕnh rá ěn jĕnē ja nĩ, mŷr, ha mẽ. ¹⁰Ājag tŷ ũ mŷ vĕnh pāte fón kŷ sóg ti mŷ vĕnh pāte fón tĩ gé. Kejĕn sóg vĕnh pāte fón tĩ, ũ mŷ. Kŷ sóg Cristo rĩnve ti mŷ vĕnh pāte fón tĩ, ājag jagāgtān kŷ. ¹¹Satanás tŷ ěg tŷ hĕ ri ke tũ nĩn jé sóg vĕnh pāte fón tĩ. Ti tŷ nĕn to jykren mũ ěn ki kanhró ěg tóg nĩ mŷr, Satanás tŷ nĕn to jykren mũ ti.

Paulo krĩ kufy

¹²Ha vé, isŷ cidade tŷ Trôade tá jun ja nĩn kŷ sóg tá ke ag mŷ Cristo kāme sér ěn tó ja nĩgtĩ. Kŷ ag tóg jĕmē há han ja nĩgtĩ, ěg Senhor tŷ ag krĩn kŷ. ¹³Hā ra sóg ěg mré ke tŷ Tito ve ja tũ nĩ tá. Isŷ tá ti venh ke vē vē, hā ra tóg ki tũ nĩ, isŷ tá jun mũ ra. Hā kŷ sóg ti to krĩ kufy nĩ ja nĩgtĩ. Hā kŷ sóg ag mŷ: “isŷg ke vē,” he kŷ tŷg ja nĩ sir, ga tŷ Macedônia ra, ti nón.

Jesus vĩ tŷ nĕn ger há ri ke nĩ

¹⁴Hā ra sóg Topē hā mŷ vĩ há han tĩ. Ti hā ne inh jĕnĕg tĩ, isŷ ěmā kar mĩ tŷg jé, Cristo tigrĩn. Kŷ vĕnh kar tóg ti tŷ tŷ ũn mág pē nĩ hā vēg tĩ, ag tŷ inh jykre jagma ěvānh kŷ. Hā kŷ vĕnh kar tóg ti ki kanhrān mũ sir, isŷ ag mŷ ti tón kŷ. Kŷ tóg ag mŷ nĕn ger há kri nĩ nĩ, ag tŷ ti vĩ mĕn kŷ. ¹⁵Nĕn ger há tóg vĕnh kar kri rŷm ke tĩ. Ri ke ti nĩ, isŷ vĕnh kar mŷ Cristo kāmĕn kŷ, ag tŷ Topē ki kanhrān jé. Vĕnh kar mŷ sóg ti vĩ tó tĩ, ũn krenkren mũ ag mŷ, ũn vāgfor kŷ nŷtĩ ag mŷ ke gé. ¹⁶Ũn vāgfor kŷ nŷtĩ ag tŷ inh vĩ mĕg mũ ra kri fig tũ nĩn kŷ ag tóg nŷgme ki vár ke mũ. Kŷ inh vĩ tóg ag mŷ nĕn ũ ter ger gy ěn ri ke nĩ. Ag jāvo ũn krenkren mũ ag tŷ inh vĩ jĕmē kŷ ag tóg rĩnrĩr ke mũ, ag tŷ inh vĩ kri nĩm kŷ. Kŷ inh vĩ tóg ag mŷ ěg tŷ nĕn ger há mẽ kŷ ěg fe tŷ mrin ke ěn kri nĩ nĩ. Hā ra ěg pi(jé) vēsóg ki vĕnh rānhrāj tag han há nŷtĩgtĩ. ¹⁷Ha vé, ũ ag vŷ Topē vĩ kāmĕn to ti kaja ve

sór tĩ, jãnkamy ve sór to ag tóg Topê vĩ kãmén tĩ. Ke tũ nĩ kỹ ag tóg ti vĩ tó ên tigrĩn vêsỹ ùn mág han tĩ. Ag jãvo inh pi(jé) ti kaja ve sór tĩ', inh pi(jé) vêsỹ ùn mág han sór mũ'. Cristo ki rã kỹ sóg Topê rĩnve ti kãmén tĩ. Jykre pir han sóg tĩ gé mỹr. Kỹ ù tỹ inh jênêg mũ vỹ tỹ Topê ti nĩ.

3

Vênh jykre tãg

¹ Kỹ ãjag hỹn iso: “tỹ sóg ùn há nĩ, he tóg tĩ, Paulo ti,” he sór tĩ. Hã tũ vê. Û ag tóg ãjag mỹ carta to vĩ tĩ, kỹ ag tóg: “ùn há vỹ tỹ ti nĩ, hemnĩ iso, carta ki,” he tĩ, “kỹ vênh kar tóg vênh rá tag ve kỹ isỹ tỹ ùn há nĩ ki kanhró nỹtĩnh mũ,” he ag tóg tĩ. Inh pi(jé) carta tỹ ge ma tĩg sór mũ'. ² Inh mỹ ãjag tóg carta ri ke nỹtĩ. ãjag mĩ sóg êkrég tĩ, kỹ sóg vênh kar mỹ ãjag kãmén tĩ. Inh hã ki ag tóg ãjag jykre há vég tĩ, kỹ ag tóg isỹ tỹ ùn há nĩ ên ki kanhrãn mũ sir. Hã ki ãjag tóg carta ri ke nỹtĩ. ³ ãjag mỹ sóg Cristo jykre kãmén ja nĩ, kỹ ãjag tóg mĩ mũgtĩ. Kỹ vênh kar tóg ãjag jykre ve kỹ (ag tóg) Cristo ki kanhró nỹtĩ, kỹ ãjag tóg tỹ Cristo tỹ vênh rá ri ke nỹtĩ, sỹ carta han ja ri ke. Hã ra ti pi(jé) caneta tỹ rán kỹ nĩ'. Topê kuprĩg tỹ tóg rán kỹ nĩ, ùn rĩr nĩ ên kuprĩg tỹ tóg rán kỹ nĩ, carta ên ti. Kỹ tóg pó tỹ rán jafã kri rán kỹ nĩ tũ nĩ gé. Êg ki tóg rán kỹ nĩ, kỹ tóg tỹ êg jykre nĩ sir, carta ri ke ên ti.

⁴ Topê hã vỹ Cristo tỹ isar han tĩ, hã kỹ sóg ãjag ki carta tỹ ge han ki kanhró nĩ. ⁵ Inh pi(jé) vêsóg ki nén ù há to jykren ki kanhró nĩ'. Inh pi(jé) vêsóg ki nén ù há han ki kanhró nĩ gé'. Hỹ, Topê hã ne isar han tĩ', isỹ nén ù há han ke to. ⁶ Ti hã ne inh krĩn tĩ', isỹ ti jykre tãg kãmén jé, vênh kar mỹ. Ti pi(jé) êg mỹ vãsỹ nén rán kỹ nĩ ên tó mãn mũ'. Vãhã tóg êg mỹ ã kuprĩg jênêg mũ. Vênh jykre tãg to ken hã vê, hã vỹ: “Topê kuprĩg tỹ êg krĩn mũ,” he mũ. Ha vé, Topê kuprĩg vỹ êg rĩn tĩ, jãvo vãsỹ Topê vĩ rán kỹ nĩ ên vỹ êg tén ke ja nĩgtĩ, êg tỹ mranh kỹ.

⁷ Topê vĩ tỹ vãsỹ rán kỹ nĩ ja ên vỹ pó kri rán kỹ nĩ ja nĩ, ù tỹ êg tén mũ ên ti. Moisés tóg pó kri ti rán ja nĩ, Topê tỹ ti mỹ tón kỹ. Ti tỹ ti mỹ tó kar kỹ ti kakã tóg jêngrê nĩ ja nĩgtĩ, Moisés ti. Kỹ tóg Israel ag mỹ e ja tĩ, Moisés kakã ki êvãnh tũ ja ag tóg nĩgtĩ sir, ti tỹ kakã jêngrê nĩn kỹ. Hã ra tóg kejên tũ' he ja nĩgtĩ gé, ti kakã jêngrê ti. ⁸ Kỹ ù tỹ Topê kuprĩg kãmén mũ ên hỹn tóg Moisés kakã jêngrê kãfór nĩ, ti sĩnvĩ kãfór ti nĩ. ⁹ Moisés vỹ Topê tỹ êg vóg kónãn ke ên tó ja nĩgtĩ. Hã ra Topê vĩ tag tóg ti kakã jêngrê han, ti sĩnvĩ han ti. Jãvo sóg Topê tỹ êg mỹ vênh pãte fón ke ên hã tó tĩ. Ti tỹ êg to “jykre há ag nỹtĩ ha,” he mũ ên tó sóg tĩ. Topê vĩ tag tigrĩn sóg Moisés sĩnvĩ kãfór pê nĩ. ¹⁰ Kỹ vãsỹ nén sĩnvĩ ên tóg vãhã êg mỹ sĩnvĩ tũ nĩ ha, vãsỹ jêngrê ên tóg êg mỹ jêngrê

tũ nĩ ha, ěg tỹ ũ tãg tag sĩnvĩ ve kỹ, ěg tỹ ũ tãg jẽngrẽ ven kỹ. Ũn tãg tag vỹ nén kar sĩnvĩ kãfór nĩ. ¹¹ Vãšý rán kỹ nĩ ja ěn tóg tũ' he ja nĩ. Kỹ ũ tỹ tũ' he mũ ěn tóg sĩnvĩ ja nĩgtĩ gé. Ti jãvo isỹ vẽn h jykre tó mũ tag vỹ tũ' henh ke tũ pẽ nĩ, hã kỹ tóg ũn si sĩnvĩ ěn kãfór nĩ.

¹² Ěg tỹ tag venh ke jãvãnh sóg mũ mỹr. Hã kỹ sóg jamã hár(a) tó mũ, inh pi(jé) sỹ ag mỹ tó jé to mỹ'ãg mũ'. ¹³ Moisés ri ke han tũ sóg nĩ. Kur tỹ tóg vẽn h kri fón ja nĩ. Kỹ tóg vẽn h pugrĩn ja nĩ, ti tỹ ã kakã jẽngrẽ ěn péju jé. Hã ra tóg koměr hã tũ' he ja nĩ, ti jẽngrẽ ěn ti. Hã kỹ tóg kur krẽm vẽn h péju, Moisés ti, Israel ag tỹ ti jẽngrẽ vég tũ nĩ jé. ¹⁴ Hã ra ag tóg ũri ki kagtĩg nỹtĩ gé ver. Kyvó ri ke ag nỹtĩ, kutu, Israel ag. Ag tỹ vãsý rán kỹ nĩ ěn to ken kỹ tóg ag mỹ Moisés vẽn h pugrĩn kỹ nĩ ěn ri ke nĩ, ti pãkrĩ ri ke. Ag tỹ ki kagtĩg to ken hã vẽn. Cristo hã tugrĩn ěg tóg vãsý nén rán kỹ nĩ ěn to jykrén há han mũ ha, hã ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ jãvo. ¹⁵ Hã kỹ ag tóg Moisés tỹ nén rán mũ to ke ěn mẽg tĩ, hã ra ag tóg to jykrén tũ nĩgtĩ, kỹ tóg Moisés vẽn h pugrĩn ěn ri ke nĩ ag mỹ, ti pãkrĩ ěn ri ke. ¹⁶ Kejẽn ũ tóg ěg Senhor ki rã mũ, ag kãki ũ. Kỹ tóg vãhã ag tỹ ti vẽn h pugrĩ vym ri ke nĩ. ¹⁷ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, Topẽ vĩ rá ki, ha mẽ: Moisés tỹ ěg Senhor mré vẽn h kỹ tóg ã vẽn h pugrĩn tỹ vym ke ja nĩgtĩ," he ja tóg nĩ, Topẽ vĩ rá ki. Topẽ kuprĩg to ken hã

vẽn, ěg Senhor he mũ tag ti. Kỹ ěg Senhor kuprĩg hã ne ěg kygvãn ke mũ', ěg tỹ ti vĩ ki króm ke to. ¹⁸ Hã kỹ tóg ěg mỹ ti vẽn h pugrĩn tỹ vym ke ja ri ke nĩ, kỹ ěg tóg ěg Senhor sĩnvĩ ěn, jẽngrẽ ěn ve há han tĩ. Ěg tỹ vẽn h ve jafã ki nén ũ ve há ěn ri ke tóg nĩ sir. Ěg tỹ ěg Senhor ki ěvãnh kỹ ěg tóg ti ri ke nỹtĩnh ke mũ gé. Koměr hã ěg tóg ve ũ han ke mũ, ti ve ěn ri ke, ěg tỹ ti tugnỹm kỹ, ěg tỹ ěg Senhor tugnỹm kỹ, ti kuprĩg ti.

4

Paulo krój nĩ

¹ Inh rãnrãj hã vẽn, Topẽ tỹ inh mỹ vẽn h rãnrãj nĩm jan hã vẽn. Kỹ tóg inh jagãgtãn mũ gé, isỹ ti rãnrãj to krónh ke tũ nĩ jé. ² Hỹ, ũ ag tóg nén tỹ ěg mỹ'ãg han tĩ ěn han tĩ, kuty tá, ũ tỹ ag vég tũ nĩn jé. Vẽn h jykre tỹ ge tovãnh kãn inh huri mỹr. Kỹ sóg ãjag mỹ ón tũ nĩgtĩ gé, ãjag lograr henh ke tũ sóg nĩ gé. Ón kỹ sóg: "Topẽ vỹ tag tó ja nĩ," he tũ nĩ gé. Ki hã sóg tó tĩ. Topẽ rĩnve sóg vẽn h tĩ, hã kỹ sóg ón tũ nĩgtĩ. ũ tỹ isugnỹm mũ ěn vỹ ki kanhrãn kãn ke mũ, inh jykre ki. ³ Kỹ ũ tóg kejẽn ki kagtĩg nỹtĩ, isỹ Jesus kãme sér tó mũ ěn ki. Ag mỹ tóg nén ũ péju kỹ nĩ ri ke nĩ. ũ tỹ vãgfor kỹ nỹtĩ ag vẽn, hã kỹ ag tóg ki kanhrãn tũ nĩgtĩ. ⁴ Kyvó ag nỹtĩ, krĩ tũ ag nỹtĩ. Jesus ki ge sór tũ ag nỹtĩ, Satanás tỹ ag kyvó nĩm ti kỹ. Ěprã pã'i ag kri ke vỹ tỹ ti nĩ, Satanás

ti. Ti tỹ ag kyvó nĩm ti kỹ ag tóg Cristo kãme tag to jykrén tũ nĩgtĩ. Ti jẽngrẽ vég tũ ag tóg nĩgtĩ, ti sĩnvĩ ti. Cristo hã vỹ tỹ Topẽ kãnhvég ri ke nĩ, ti ve ri ke.

⁵ Inh pi(jé) inh jykre kãmén tĩ'. Jesus Cristo hã kãmén sóg tĩ, ti tỹ tỹ ẽg Senhor nĩ ti. Jãvo sóg tỹ ãjag camarada ri ke nĩ, isỹ Jesus to há nĩn kỹ. ⁶ Ha vé, ù tỹ kutyg mũ ra kurãg han mũ ẽn tóg ẽg ki kurã han mũ gé sir, Topẽ ti, ẽg tỹ ki kanhrãn jé, Topẽ tỹ tỹ ùn mág nĩn ki. Ẽg tỹ Cristo ve kỹ ẽg tóg Topẽ ki kanhrãn tĩ. Cristo vỹ tóg Topẽ ve hã pẽ nĩ. Ẽg ki kurã to ken hã vẽ, hã vỹ: Topẽ ki kanhró he mũ.

⁷ Ẽg tỹ tỹ ẽprã ke nỹtĩ (hã) ra tóg ẽg kanhrãn sór tĩ, kỹ tóg ẽg tỹ go'or tỹ kukrũ han kỹ kãki jãnkamy e vin ẽn ri ke nĩ. Ẽg hã vỹ tỹ go'or tỹ kukrũ ẽn ri ke nỹtĩ, ẽg krój nỹtĩn kỹ, inh ke gé. Hã ra tóg ẽg kanhrãn tĩ, vẽn kar tỹ ti hã tỹ tỹ ùn tar tãvĩ nĩ ẽn ve je. Jãnkamy ri ke to ken hã vẽ. Ẽg pi(jé) tar nỹtĩ'. Û tỹ ẽg tar han mũ vỹ tỹ Topẽ ti nĩ. ⁸ Inh krój nĩ ra Topẽ tỹ isar han mũ vẽ, ha vé ha. Nén kar tóg inh kutãn tĩ, hã ra inh pi(jé) to krĩ kufy han tĩ'. Kejẽn tóg inh jykre tũ tĩgtĩ, kỹ tóg isỹ: hỹ mỹ vỹ? he ja há tĩgtĩ, hã ra inh pi(jé) to krónh ke tĩ'. ⁹ Inh vóg kónãn ag tóg tĩ, hã ra Topẽ pi(jé) isovãnh tĩ'. Inh rỹnh ag tóg tĩ, hã ra ag pi(je) isén tĩ'. ¹⁰ Kurã kar ki sóg Jesus vėsỹrénh ẽn ri ke han tĩgtĩ. Hã tigrĩn vẽn kar tóg Jesus rĩr nĩ tag venh ke

mũ gé, inh vėsỹrénh tigrĩn. ¹¹ Kurã kar ki sóg ter kren tĩ, Jesus tigrĩn. Hã ki Jesus rĩr nĩ tóg inh ki ve há tĩ, inh fár vag ke mũ ra. ¹² Iser kren kỹ ajag tóg tar nỹtĩ jãvo, rĩnrĩr ãjag nỹtĩ.

¹³ Tag vỹ Topẽ vĩ ki rãn kỹ nĩ, ha mẽ: "Topẽ vĩ kri nĩm inh, hã kỹ sóg tóg," he ja tóg nĩgtĩ, Topẽ vĩ rá ki. Topẽ vĩ tag hã vỹ inh jykre han tĩ, hã kỹ sóg tóg tĩ gé. Kri fig sóg tĩ, hã kỹ sóg tóg tĩ mỹr. ¹⁴ Topẽ ne ẽg Senhor tỹ Jesus rĩn mãn ja nĩ'. Ẽn vỹ inh rĩn mãn ke mũ gé, ki kanhró sóg nĩ. Kurã ẽn kã tóg ãjag mré inh jé prẽr ke mũ, ẽg tỹ ti mỹ vẽn ven jé. ¹⁵ Ẽjag tigrĩn sóg ti jagy tag ve kãn tĩ. Kỹ komẽr hã ùn e tóg Topẽ tỹ ag jagãgtãn tag mẽnh ke mũ. Vẽnh grun jé ẽg tóg ke mũ, kỹ ùn e tóg sir ti mỹ vĩ há han ke mũ. Ký Topẽ to vĩ há han mũ ag tóg e tãvĩ nỹtĩ sir. Topẽ tỹ tỹ ùn mág nĩn hã vẽ.

Ẽg tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ẽg krenkren ke

¹⁶ Hã kỹ sóg to krónh ke jãvãnh nĩ. Ha vé, inh fár tag tóg krój nĩ, komẽr hã tóg ter sór mũ, ti vag jé. Hã ra inh kuprĩg tóg tar nĩ jãvo. Kurã kar ki tóg vẽnhan mãn tĩ, Topẽ tỹ isar han kỹ, inh kuprĩg ti. ¹⁷ Tag ki sóg ti jagy végtĩ, hã ra tóg inh mỹ kãnhvy nĩ. Tũ' he jé tóg ke mũ, tag ki ti jagy ti. Tá ẽg tóg nén ù há tãvĩ venh ke mũ, ẽg tỹ tag ki ti jagy ve ja tigrĩn, hã ra tóg tũ' he jãvãnh nĩ, ẽg tỹ tá nén venh ke mũ ẽn ti. Ki kagtĩg ẽg nĩ ver,

hã ra tóg há tävĩ nĩnh mũ, ãg tỹ tag ki nén ù há ve kãfór ti nĩnh mũ, tá. ¹⁸ Hã ve sór inh nĩ, hã mũ sóg ãkrég tĩ. Ver ãg tóg vég tũ nĩgtĩ, sỹ nén ve sór mũ tag ti. Hã kỹ sóg ãg tỹ nén (ũ) vég mũ tag to jykrén sór tũ nĩgtĩ. ãg tỹ nén (ũ) vég mũ tag vỹ tũ' henh ke mũ. ãg tỹ ùri nén (ũ) vég tũ ãn vỹ tũ' henh ke tũ nĩ, ãg tỹ tá nén venh ke mũ ãn ti.

5

¹ ãg fár vỹ ãg pãjó ri ke nĩ. Tũ' he jé tóg ke mũ, ãg fár ti. Hã ra Topẽ ne ãg mũ ĩn tãg ri ke han ke mũ', kanhkã tá'. Hã ra tóg ãg tỹ tag ki ĩn han ri ke tũ nĩ. Tũ' he jãvãnh tóg nĩ, Topẽ tỹ ãg jamã tãg han mũ ti. ² Tag ki ãg tóg vësýrénh tĩ, ãg fár tỹ ãg pãjó ri ke tag ki. Kỹ tóg ãg tỹ kanhkã tá ãg jamã tãg ãn venh há tĩ. Hã jé ãg tóg prër tĩ. Kỹ tóg ãg tỹ kur tãg tu ri ke nĩ. ³ ãg tỹ kur tu kỹ ãg kator tũ nỹtĩ. ãg kur ri ke ti nĩ, kanhkã tá ãg jamã ti, ãg tỹ ãg fár tãg tun kỹ. ⁴ Ha vé, ki hã sóg tó mũ. Tag ki, ãg tỹ ãg fár tỹ pãjó ri ke tag ki nỹtĩn kỹ ãg tóg vësýrénh tĩ, ãg mũ ãg ter jãvãnh tĩn kỹ. ãg mũ tóg ãg rĩr hã tag tỹ kanhkã tá jun há tĩ vë, kỹ tóg ãg tỹ tag ki ãg kur kunũg tũ ra ãg tỹ kanhkã tá jun kỹ ãg kur tãg tu ri ke nĩnh mũ, ãg mũ. Kỹ ãg tỹ ãg fár tãg ve kỹ ãg fár si tóg tũ' he mũ, ãg ter tũ ra. Tag hã tóg ãg mũ há tĩnh mũ vë. ⁵ ãg tỹ kanhkã tá ãg fár tãg venh ke jé Topẽ tóg ãg mũ vënh jykre nĩm, kỹ tóg ãg mũ ã kuprĩg jënë gé. Hã ki

ãg tóg ki kanhró nỹtĩ, ãg tỹ tá nén (ũ) venh ke mũ ãn ki.

⁶ Hã kỹ tóg inh mũ sér tĩ. ãg tỹ ver ga kri mũn kỹ ãg tóg ãg Senhor vég tũ nĩgtĩ ver. ⁷ ãg tỹ ti vég tũ ra ãg tóg ti vỹ kri fig tĩ. ⁸ Kỹ sóg kanẽ jur mãn tũ nĩ ha. Isỹ inh fár tỹ pãjó ri ke tag tovãnh há tóg tĩ, sỹ ãg Senhor mré nĩ jé, inh jamã pẽ tá. ⁹ Hã kỹ sóg vãsãn tĩ, inh jykre tỹ ti mũ há nĩ jé. Isỹ tag kã nĩ kỹ sóg vãsãn tĩ, kỹ sóg tá vãsãn ke mũ gé, sỹ tá ti mré nĩnh ken kỹ.

¹⁰ Ha vé, ãg kar vỹ Cristo mũ vënh ven ke mũ, ti tỹ ãg jykre tugnỹm jé. Kỹ tóg ãg mũ nĩm ke mũ, ãg tỹ tag ki nén (ũ) han mũ kaja ti. Û tỹ tag ki nén (ũ) há han mũ ãn tóg ã tũ kajan venh ke mũ gé, kỹ ù tỹ tag ki nén (ũ) kórég han mũ ãn ag tóg ãjag vësýrénh venh ke mũ gé sir.

Cristo tỹ ãg jykre si tỹ tũ' he

¹¹ Ha vé, ãg Senhor kamëg sóg tĩ, hã kỹ sóg ãprã ke ag mũ ki hã tó tĩ, ag tỹ ti ki ge jé. Topẽ hã ne inh ki kanhró kar nĩ'. Kỹ ãjag hỹn, ãjag tỹ nén to jykrén há han kỹ (ãjag hỹn) inh ki kanhró nỹtĩnh ke mũ gé, he sóg tĩ. ¹² Inh pi(jé) ãjag mũ: “ũn mág vỹ tỹ inh nĩ,” he sór tĩ'. Hã ra sóg ãjag mũ vënh kãmén mũ, ti tỹ ãjag mũ sér tĩ jé, sỹ ãjag mũ nén (ũ) kãmén mũ ãn tugrĩn, ãjag tỹ iso: “jykre há tävĩ ti nĩ,” he jé. Tag tómnĩ, ù tỹ vësỹ tỹ ùn mág han sór mũ ag mũ. Û tỹ ge jykre vỹ sĩnvĩ nĩ ve nĩ, hã ra tóg ãg tỹ ve há han kỹ

(tóg) krój nĩ, ag jykre ti. ¹³ Ha vé, krĩ tũ inh nẽji nĩ. Topẽ jykre han tugrĩn sóg krĩ tũ nĩ ve nĩ. Kejẽn sóg krĩ há han tĩ gé. Ājag tugrĩn ke vē, inh krĩ há ti. ¹⁴ Cristo hã vỹ tỹ inh fe nĩ, hã kỹ sóg vẽn kar to há nĩ. Tag to sóg jykrén mũ, ha mẽ: vẽn kar jagfy tóg ter ja nĩ, Cristo ti, kỹ ěg kar jykre si vỹ tũ' he mũ sir, ti jamẽn kỹ. ¹⁵ Ti hã ne vẽn kar jagfy ter ja nĩ. Hã kỹ ěg pi(jé) tỹ ěg tũ nỹtĩ', ũri'. Ti tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ti tỹ ěg jagfy ter ja nĩn kỹ, ti tỹ ěg jagfy rĩr mãn ja nĩn kỹ ke gé. Kỹ ti hã ne ěg mỹ ěg tỹ nén han ke mũ ěn tó tĩ', ũri'.

¹⁶ Vãsỹ ěg tóg ěg tỹ vėsóg ki nén (ũ) to jykrén kỹ (ěg tóg) ěprã ke jykre to: “tag vỹ há nĩ, tag vỹ kórég nĩ,” he ja nĩgtĩ. Ũri ěg tóg vėsóg ki tag to jykrén mãn ke tũ nĩ ha. Cristo to ěg vėsóg ki jykrén mãn ke tũ nĩ gé, ěg tỹ vãsỹ vėsóg ki ti to jykrén' he ja ěn ri ke tũ vē ha, ũri. ¹⁷ Hẽ ri ken kỹ? Cristo tỹ ěg han mãn kỹ mỹr. Ti ki ge kỹ ěg nỹtĩ, hã kỹ tóg ěg han mãn ja nĩ. ěg jykre si tóg tũ tĩ ha, ěg tỹ nén han ja ěn tóg tũ tĩ ha ke gé. Ũri ěg tóg tỹ ũn tãg nỹtĩ ha, ěg krĩ, ěg jykre ti ke gé. ¹⁸ Topẽ tỹ nén han mũn hã vē. Topẽ kato vãsãn ěg tĩ vē, hã ra ěg tóg ũri tỹ Cristo mré ke nỹtĩ ha, Topẽ tỹ ěg han mãn kỹ, Cristo tugrĩn. Kỹ tóg ěg mỹ vẽn rãnrãj tag nĩm mũ gé sir, ěg tỹ vẽn kar mỹ: tỹ Cristo mré ke nỹtĩmnĩ, he jé. ¹⁹ Ha vé, Topẽ vỹ Cristo jẽnẽ, ti tỹ ěg tỹ tĩ mré ke nỹtĩ han jé, ěprã ke kar tỹ ti ki ge sór jé.

Kỹ tóg ěg tỹ ti vĩ mranh tỹ tũ' he sór mũ gé sir, ěg tỹ ti kaja kórég vég tũ nĩ jé. Kỹ tóg ěg mỹ: ha vẽn kar mỹ tó, isỹ ag to há nĩ sór mũ ti,” he ja nĩ gé.

²⁰ Cristo hã ne inh jẽnẽg mũ', isỹ ti jiji tó jé. Kỹ Topẽ tóg vẽn kar jyvẽn tĩ, kỹ sóg hã tó jẽ nĩ. Hã kỹ sóg Cristo jyjy tó kỹ (sóg) ājag mỹ tag to vĩ sór mũ, ha mẽ: “Topẽ to há nỹtĩmnĩ, ti kato vãsãn mãn sór tũg nĩ,” he sóg mũ. ²¹ Jesus pi(jé) Topẽ vĩ mranh ja nĩgtĩ'. Hã ra tóg ěg tỹ ti vĩ mranh ja ěn kajãm kãn. Kỹ tóg ěg mỹ Topẽ jykre kuryj ěn nĩm mũ sir, ěg jagfy kajãm kar kỹ.

6

¹ Topẽ mré sóg rãnrãj tũgtĩ. Hã kỹ sóg ājag jyvẽn mũ, ājag tỹ Topẽ vĩ ki króm jé. Ājag tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn kỹ tóg fagrĩnh mỹ ājag jagãgtãn nĩ. ² Ti hã ne tag tó ja nĩ', ha mẽ: sỹ ājag jagãgtãn ke kurã ki sóg ājag tỹ inh mỹ nén to vĩ mũ ěn han ke mũ. Ājag krenkren ke kurã ki sóg ājag krenkren han ke mũ,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti. Ājag krenkren ke kurã vỹ hur jun, ha mẽ. Ũri tóg ěg krenkren han sór mũ, Topẽ ti.

³ Kỹ sóg nén ũ vẽnhmỹ han tũ nĩgtĩ sir, ũ tỹ iso vẽn jykre kórég tó tũ nĩ jé, inh rãnrãj to. ⁴ Vẽn jykre há mũ sóg tĩ mỹr, isỹ tỹ Topẽ camarada jẽn kỹ, kỹ inh jykre tóg vẽn kar mỹ ve há tĩ. Isỹ nén ũ jagy vég mũ ra sóg ti to krónh ke tũ nĩgtĩ, ijagtar nĩ ra, inh kanẽ jur mũ ra. ⁵ Kejẽn ag tóg inh mrãnmrãn tĩ, vẽnẽja kãtã

ag tóg inh fón tĩ, vėnh kar tóg kejėn inh kri rŭv tĩ. Kejėn sóg inh rānrāj tỹ inh kutān to jagtar tĩ, kejėn sóg nŭr tũ nĩgtĩ, kejėn sóg vėjėn vėg tũ nĩgtĩ. ⁶ Isỹ ti jagy vėg mŭ hā ra ijykre tóg tỹ ũn há nỹ, Topė vĩ ki kanhró mág sóg nĩ, vėnh kar to sóg fe nĩ, vėnh kar mỹ sóg komėr hā vĩ tĩ, vėnh kar tỹ isỹ tỹ Topė camarada jė tag ki kanhrān kān jė. Topė kuprĩg vỹ tỹ inh jagrė nĩ, hā kỹ sóg vėnh jykre kuryj to tar nĩ. Inh pi(jé) ón kỹ ũ to há nĩ'. ⁷ Ki hā tó sóg tĩ. Topė hā ne isar han'. Ti hā ne inh mỹ ā jykre kuryj nĩm', kỹ tóg tỹ isỹ tỹ rará jafā nĩ, Topė jykre há ěn ti. Inh kren han tóg, Topė ti, ti tỹ inh mỹ vėnh jykre kuryj nĩm ti kỹ, kỹ ag tóg ti jykre hā tigrĩn (ag tóg) ājag jykre kórég vėg tĩ gé.

⁸ Kejėn ag tóg inh mỹ vĩ há han tĩ, kejėn ag tóg iso é he tĩ. Kejėn ag tóg iso ti kórég kar tó tĩ, kejėn ag tóg iso nén ũ há tó tĩ. Kejėn ag tóg iso: “ti ón nė,” he tĩ, hā ra sóg ón vānh nĩgtĩ. ⁹ Ũ tóg kāmĩ inh ki kagtĩg nĩ ve nỹtĩ, hā ra vėnh kar tóg inh ki kanhró nỹtĩ. Ter kren tỹ hėn ri ke han sóg tĩgtĩ, hā ra sóg rĩr tĩ nĩ ver. Inh vóg kónān ag tóg tĩ, hā ra ag tóg isén ja tũ nĩ. ¹⁰ Inh fe kaj tóg tĩ, ge ra tóg inh mỹ sér tĩ. Jagtar sóg tĩ, hā ra sóg ũ tỹ hėn ri ke ag jagāgtān tĩ, ag mỹ Topė vĩ tón kỹ. Nén ũ tỹ isóg tũ tũ nĩ, hā ra Topė tỹ ěg mỹ nén nĩm mŭ ěn kar vỹ tỹ isũ nỹtĩ.

¹¹ Ājag hā mỹ sóg ijagtar tag kāmėn mŭ, tó kān sóg mŭ, ājag mỹ, isỹ ājag to há tāvĩ nĩn kỹ.

Ājag hā to sóg fen mág kỹ nĩ. ¹² Inh pi(jé) ājag to kórég nĩ'. Ājag hā ne iso há tũ nĩ ve nỹtĩ'. ¹³ Inh krė ri ke ājag nỹtĩ. Hā kỹ sóg ājag mỹ tag to vĩ sór mŭ, ha mē: “isỹ ājag to há kóm iso há nỹtĩmnĩ, iso fe mág nỹtĩmnĩ,” he sóg mŭ.

Ũ tỹ Jesus ki ge tũ ag pi(jé) tỹ ěg mré ke nỹtĩ'

¹⁴ Ũ tỹ Jesus ki rā tũ mré jykrén sór tũg nĩ. Tỹ ag ěg mré ke tũ nỹtĩ. Hā kỹ ũn jykre pāno ag mré jykrén sór tũg nĩ gé, ājag tỹ vėnh jykre kuryj han kỹ nỹtĩn kỹ. Kurā pi(jé) tỹ kuty mré ke nĩ'. ¹⁵ Cristo pi(jé) Japo mré jykrén tĩ'. Kỹ ũ tỹ ti ki rā kỹ jė pi(jé) ũ tỹ ti ki rā tũ mré jykrén há nĩnh mŭ'. ¹⁶ Kỹ Topė jo ĩn pi(jé) tỹ ón kỹ topė jo ke nĩ'. Ha vé, Topė jo ĩn vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ũn rĩr mŭ jo ĩn. Ti hā ne tag tó', ha mē: “ag ki sóg ijamā han ke mŭ, ag mré sóg tĩg ke mŭ, ag Topė vỹ tỹ inh nĩnh mŭ, kỹ ag vỹ tỹ inh povo nỹtĩnh mŭ,” he ja ti nĩgtĩ. ¹⁷ Hā kỹ ěg Senhor tóg tag tó, ha mē: “ag ré kỹ mŭmnĩ, vyrmỹ nỹtĩmnĩ. Vėnh jykre kavėj han tũg nĩ, kỹ sóg ājag mỹ: ha kāmũ jėg, henh ke mŭ. ¹⁸ Ājag jóg vỹ tỹ inh nĩnh mŭ, kỹ ājag vỹ tỹ inh krė nỹtĩnh mŭ,” he tóg, ěg Senhor ti, ũ tỹ nén (ũ) kar han ki kanhrān kỹ nĩ ěn ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Topė vĩ rán ki.

7

¹ Inh kanhkā', inh fe vỹ tỹ ājag nỹtĩ. Hā kỹ sóg ājag mỹ tag tó mŭ. ěg hā mỹ tóg tó

mũ, Topě ti, ti tỹ tỹ ěg jóg mág nĩ tag ti, kỹ ěg tóg ti venh ke mũ. Ājag tỹ ti ve hã jé nén (ũ) kavéj ěn tovãnh kãn nĩ, ājag jãnhkri nỹtĩ jé. Nén (ũ) kavéj han tũg nĩ, to jykrén tũg nĩ gé. Koměr hã jykre há tãvĩ nỹtĩ sórmnĩ. Topě tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ, kỹ ti kaměg nĩ, ti jykre kuryj ěn ri ke nỹtĩ sórmnĩ.

Paulo fe tỹ mrin ke

² Iso fe mág han mãn nĩ, ha mẽ. Inh pi(jé) ũ mỹ vėnh jykre pãno han sór tĩ', inh pi (jé) ũ krĩn kónãn sór tĩ', inh pi(jé) ũ tỹ nén ũ péju sór tĩ'. ³ Isỹ ājag mỹ tag tó mũ jãvo sóg ājag to kórég tũ nĩ. Ājag mré ke vỹ tỹ inh nĩ, kỹ ěg tóg jatun mỹ jagně mré mũ mũ, jagně mré kãgter ěg tóg ke mũ gé, hěn ri ke mũn. ⁴ Inh mỹ ag tóg vėnh vĩ há tónh ke mũ, he sóg tĩ ājag to. Kỹ sóg vėnh kar mỹ ājag to: há ag nỹtĩ, he tĩ. Tag ki sóg ti jagy pě vég mũ, hã ra inh krĩ tóg kãnhvy nĩ, ājag to, kỹ tóg sir inh mỹ sér pě tĩ.

⁵ Ha vé, isỹ ga tỹ Macedônia tá jun kỹ sóg nén ũ tỹ inh krĩ kuprãg ke ve ja tũ nĩ. Tá sóg ti jagy ve mãn gé. Iso rará ag tóg, tá, kỹ sóg vėnhmỹ en mãn gé sir. ⁶ Hã ra Topě tóg inh mỹ Tito jěně, kỹ ti hã tóg inh krĩ tỹ kãnhvy' hé. Ũn vėsỹrénh mũ ěn mỹ tóg vĩ há han tĩ, Topě ti, hã kỹ tóg inh mỹ Tito jěně, ěn kã. ⁷ Ti tỹ inh ki jun kỹ tóg inh mỹ vĩ há han. Kỹ tóg inh mỹ ājag tỹ iso vĩ há han ja tag tó mũ gé sir, ājag tỹ inh ve sór mũ tag tó ti mũ, ājag tỹ vėnh jykre kórég to vėnhmỹ en ěn

kãmén ti mũ, ājag tỹ inh jagfy vėnh vĩ tó sór mũ tó ti mũ gé inh mỹ. Sỹ tag mẽ kỹ tóg inh mỹ sér gy tĩ sir.

⁸ Inh carta tỹ ājag ki jun kỹ tóg ājag fe kaj han, isỹ rá ti. Hã ra tóg há tĩ. Ājag fe kaj han tóg, kurã pir ki, kỹ ājag tóg ājag jykre kórég ěn tovãnh ja nĩ, hã kỹ tóg inh mỹ sér tĩ. Ũri tóg inh mỹ sér tĩ, isỹ carta rán kỹ jěně ja ěn mĩ ěkrén kỹ, hã kỹ sóg rán tũg sór ja tũ nĩ. ⁹ Inh mỹ tóg sér tĩ. Hě ri ken kỹ? Ājag fe kaj mỹ inh mỹ sér tĩ? Vó. Ājag tỹ ājag fe kaj tỹ ājag mỹ jagy tĩn kỹ ājag jykre kórég ěn tovãnh kỹ tóg inh mỹ sér tĩ. Ājag fe kaj tigrĩn ājag tóg Topě mỹ vėnh fěg, kỹ inh carta tóg ājag mỹ nén (ũ) kórég kãmén ja tũ nĩ. ¹⁰ ěg tỹ ěg fe kaj tigrĩn Topě mỹ vėnh fěg kỹ ěg tóg ěg jykre kórég tovãnh kãn ke mũ, kỹ ěg krenkren ke mũ. Tag vỹ ěg mỹ sér tĩ. Jãvo ěg tỹ fe kaj ra ěg jykre kórég tovãnh tũ nĩn kỹ ěg ter pě han ke mũ sir.

¹¹ Ha vé. Ājag fe kaj tĩn kỹ ājag tóg ājag jykre tugnỹm mũ sir, Topě tỹ ājag krĩn kỹ. Vėnh jykre kórég ěn to ājag tóg jũ mũ sir, kaně jur han ājag tóg mũ sir, kỹ ājag tóg: “vėnh jykre kórég ěn han sór tũ ěg tóg nĩgtĩ,” he mũ sir. Inh ve sór ājag tóg mũ nĩ sir, vėnh jykre kórég tỹ ājag tóg tũ' he sór mũ, ũn tỹ vėnh jykre kórég han mũ ěn mỹ vĩ tar han sór ājag tóg mũ. Há kar ti nĩ. Hã ki tóg ājag tỹ ti mré ti jykre kórég ěn han ja tũ (tóg) ve há tĩ sir.

¹² Isỹ ājag mỹ carta ěn rán

kỹ sóg ù tỹ vènh jykre kórég han mũ ên tó ja nĩ, ti tỹ ùn mỹ ti kórég han mũ ên tó ja inh nĩ gé. Hã ra sóg tag to jykren, sỹ rán kỹ, ha mẽ: “isỹ Corinto tá ke ag tỹ iso há nỹtĩ venh há tóg tĩ, ag tỹ ãjag tỹ iso há nĩn ki kanhrãn jé, Topê rĩnve,” he ja sóg nĩ, há kỹ sóg carta ên rán ja nĩ. ¹³ Hã kỹ inh krĩ tóg kãnhvy' he mũ sir, isỹ ãjag tỹ iso há nỹtĩn mẽn kỹ. Kỹ inh krĩ tỹ kãnhvy' hen mré tóg inh mỹ sér pẽ tĩ gé sir, Tito tỹ ãjag to vĩ há han kỹ. Ti krĩ tỹ kuprà' he ja ãjag tóg nĩ, ti tỹ ãjag mré nĩn kỹ, kỹ tóg ti mỹ há tĩ gé. ¹⁴ Ti mỹ sóg ãjag kãmén ja nĩ, ãjag tỹ ti mỹ vĩ há han ke tag ti. Ti tĩg ke to há sóg ti mỹ ãjag kãmén ja nĩ, há ra ãjag tóg ti mỹ ki há han ja nĩ. Inh kavénh ja tũ ãjag tóg nĩ. Ha vé, ãjag mỹ sóg ki há tó há han tĩ. Kỹ tóg ri ke nĩ ja nĩgtĩ, sỹ Tito mỹ ãjag to vĩ há han ja nĩn kỹ. Ki há han ja ãjag tóg nĩgtĩ.

¹⁵ Kỹ tóg kurã kar ki ãjag mũ êkrég tĩ, ãjag to tóg há tã vĩ nĩ, Tito ti. ãjag tỹ inh vĩ kri nĩm mũ ên mũ tóg êkrég tĩ, ãjag tỹ inh kamèg mũ ên mũ, kỹ ãjag nẽji ti kamèg ja nĩ gé, isỹ ti jènèn kỹ. Hã tó tóg tĩ. ¹⁶ Kỹ tóg inh mỹ sér tĩ gé sir, ãjag tỹ inh kavénh ja tũ nĩn kỹ, ãjag tỹ inh vĩ ki króm kỹ.

8

Èg tỹ jãnkamy nĩm ke

¹ Kỹ sóg ãjag mỹ Topê tỹ ga tỹ Macedônia tá ke ag tar han mũ tó sór mũ gé, Macedônia tá igreja krêm vènhmãn kỹ

nỹtĩ ag, ù tỹ tá vènh pãnpin tĩ ag. ãjag jagãgtar há ra ag tóg Jerusalém tá ke ag jagãgtãn sór mũ, ag mỹ jãnkamy jènèn kỹ. ² Ha vé, ti jagy pẽ há ve ja ag tóg nĩgtĩ, Macedônia tá ke ag, ag jykre há vènh ven jé. Ge ra tóg ag mỹ sér tĩ. Jagãgtar ag nỹtĩ gé, tỹ nén (ũ) mág tũ ag nỹtĩ. Hã ra ag tóg, ag mỹ sér nĩn kỹ (ag tóg) vin mág pẽ han ja nĩgtĩ, ag jagtar mág mũ ra. Ag tỹ Jerusalém ra jãnkamy jènè sór vè. ³ Ha vé, ag jykre ve inh. ãjag tỹ nén (ũ) tỹ vènh kãpãm ag tóg, ag jèn mré há. ⁴ To ag tóg inh mỹ to vĩ mág, isỹ ag mỹ: “ãjag tũ tỹ vènh kãpãm tũg nĩ,” he tũ nĩn jé. Ag tỹ Topê tũ ag mỹ nén ù há han sór vè. Tag há ne ag mỹ sér tĩ', Topê tỹ tag to ag tar han kỹ, há kỹ ag tóg inh mỹ: “èg tỹ ag mỹ jãnkamy jènè sór vè,” he mũ. ⁵ Kỹ ag tóg vènh jykre há han, isỹ ag ki vènh jykre há ve sór mũ ên kãfór. Èg Senhor mỹ ag tóg vènh vin, kar kỹ ag tóg inh mỹ vènh vin gé, Topê tỹ ag mỹ: “ha ti mỹ vènh vin,” hen kỹ.

⁶ Kỹ sóg Tito mỹ ké, ti tỹ ãjag ki jãnkamy ù ve jé, ãjag tỹ Jerusalém tá ke ag mỹ jãnkamy jènèn ke ti. ãjag ki tóg hur jãnkamy sí vé, kỹ tóg ti tỹ ùri ve kãn há tĩ, ti tỹ ãjag mỹ sér tĩ jé gé, Topê tỹ tag to ãjag tar han kỹ. ⁷ Ha vé, Jesus ki ge kỹ ãjag nỹtĩ. Vĩ há ãjag nỹtĩ. Ki kanhrãn mág ãjag nỹtĩ. ù jagãgtãn sór ãjag nỹtĩ. Jagnè to há ãjag nỹtĩ. Tag kar ki ãjag tóg ùn rico ri ke nỹtĩ. Kỹ nén ù há

tag han sórmnĩ gé, Tito tỹ ãjag ki nén venh ke mũ tag ti.

⁸ Inh pi(jé) ãjag mỹ: “ker ag jagãgtãn tũg hẽ!” he sór mũ. Sỹ ãjag tỹ vẽn kar to há nỹtĩ ve sór vẽ, ãjag tỹ ù ag jagãgtãn mũn ki. ⁹ Ha vé, ěg Senhor tỹ Jesus Cristo vỹ ěg jagãgtãn ja nĩ gé. Tag ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ. Kanhkã tá ti rico nĩ ja nĩgtĩ, hã ra tóg ã tỹ nén (ũ) ěn tovãnh kãn. Ā tỹ ěg jagfy jagtar tĩ jé tóg kãtĩg. Kỹ ěg tóg ti jagtar tigrĩn rico nỹtĩ sir.

¹⁰ Kỹ sóg tag to jykrén, ha mẽ. Ano ti nĩ ha, ãjag tỹ ag mỹ jẽnẽnh ke tỹ vyrmỹ vin han vén kri. Ājag hã ne to jykrén vén ja nĩgtĩ gé', Jerusalém tá ke ag mỹ jãnkamy jẽnẽnh ke to. ¹¹ Kỹ ãjag tỹ nén han vén ja ěn han kãn nĩ, ũri. To jykrén ja ãjag tóg nĩgtĩ, kỹ han kãn sórmnĩ gé. Ājag tỹ vyrmỹ nén vin ja ěn kri vin mũn nĩ, ag mỹ jẽnẽn jé. ¹² Ājag tỹ nén nĩm kỹ ti tỹ ãjag mỹ sér nĩn kỹ tóg Topẽ mỹ há tĩ. Ũ tỹ nén ù mág vỹ nĩm mág han ke mũ, ù tỹ nén ù sĩ vỹ sĩn kỹ nĩm ke mũ. Topẽ pi(jé) ù tỹ nén ù sĩ tỹ nĩm mág ve sór mũ'.

¹³ Ti tỹ ãjag tỹ ù jagãgtãn tigrĩn ãjag mỹ tũ tĩn kỹ tóg Topẽ mỹ ù tĩ sir. Vẽn kar tỹ nén ù sĩ ve kỹ tóg há tĩ. ¹⁴ Ũri ãjag tũ tóg e nĩ, hã kỹ tóg ãjag tỹ ùn jagãgtar ag mỹ vẽn kãpãm há tĩ. Kejẽn tóg ãjag mỹ tũ' henh ke mũ gé, kỹ ag tóg sir ãjag mỹ nén (ũ) vin ke mũ gé, vẽn kato. Kỹ vẽn kar vỹ jagnẽ ri ke nỹtĩ sir. Tag hã vỹ há nĩ'. ¹⁵ Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha

mẽ: “ũ tóg vẽn ěnh génh mág han ja nĩgtĩ, ù tóg génh pir han ja nĩgtĩ gé. Kỹ ù tỹ génh mág han mũ mỹ tóg kãfór ja tũ nĩgtĩ, hã ra ù tỹ génh pir han mũ ěn mỹ tóg tũ' he ja tũ nĩgtĩ gé,” he tóg mũ, Topẽ vĩ rá ki. Jagnẽ ri ke ag tóg nỹtĩ ja nĩgtĩ. Hã kỹ tóg ěg tỹ ù tỹ nén (ũ) pir nĩ ěn jagãgtãn há tĩ.

Tito to vême

¹⁶ Topẽ hã ne Tito fe han', ti tỹ ãjag to há tãvĩ nĩ jé. Kỹ sóg Topẽ mỹ vĩ há han tĩ sir, ti tỹ ti fe han kỹ. ¹⁷ Kỹ tóg kãnhmar inh mỹ: “hej,” hé, sỹ ti mỹ: “ha Corinto ra tũg,” hen kỹ. Kãnhmar tóg tĩg sór ja nĩ, Tito ti. ¹⁸ Kỹ sóg ti mré ěg régre ù jẽnẽ sór mũ gé. ěg régre tag vỹ Jesus kãmén tĩ, kỹ igreja krẽm vẽnhmãn kỹ nỹtĩ ag kar vỹ ti to vĩ há han tĩ, ù tỹ ěmã kar ki Topẽ vĩ to vẽn pãnpin tĩ ag. ¹⁹ Kỹ igreja krẽm ke kar vỹ ti hã kuprẽg, ti hã tỹ inh mré ěg tỹ ùn jagãgtar ag mỹ nén jẽnẽn ke tag ki rĩr jé. ěg Senhor tỹ ùn mág nĩ tag vẽn ven hã jé ěg tóg tag ki rĩr sór mũ, ěg tỹ ag jagãgtãn ke tag ti ki. Kỹ tóg inh mỹ há tĩ gé, sỹ inh pir mỹ ki rĩr tũ nĩn kỹ.

²⁰ Kỹ ù tóg iso jykrén kónãn ke tũ nĩ gé, isỹ inh pir mỹ ki rĩr tũ nĩn kỹ. Jãnkamy e vẽ, ěg tỹ ma mũnh ke ti, kỹ tóg inh mỹ ù tỹ tag to iso jykrén kónãn ha mẽ tĩ. Kỹ tóg inh mỹ há tĩ, ù ag tỹ inh mré ki rĩr mũn kỹ. ²¹ Isỹ vẽn jykre kuryj han sór vẽ, hã to sóg jykrén tĩ. ěg Senhor ne inh jykre ki kanhró nĩ', kỹ tóg há tĩ gé, ěprã ke ag tỹ inh jykre há vég mũn kỹ.

²² Inh mré tĩg ke mũ tag vỹ Tito mré ãjag ki jun ke mũ, kar kỹ ãg régre ù ke gé. Ëg régre tag hã ne ãg Senhor tũ ki rĩr há han tĩgtĩ', tag ve tỹ hên ri ke han inh huri. Ti tũ ki rĩr nĩ vỹ ti mỹ sér tĩ. Kỹ tóg ãjag vême mẽ, hã kỹ tóg ãjag ve sór mũ. Æjag to tóg há tãvĩ nĩ, ti tỹ ãjag vême mẽn kỹ.

²³ Kỹ Tito ne ãjag venh kãtĩg ke mũ'. Inh mré rãnrãj jafã vë, Tio ti, kỹ tóg inh mré ãjag to vãsãn tĩ. Ti mré kãmũ tag ag vỹ tỹ ùn há nỹtĩ gé. Û tỹ igreja krêm vënhmãn kỹ nỹtĩ ag vỹ ag jëgnë ja nĩ, ãjag to. Ag tỹ Cristo jykre há ên han kỹ nỹtĩ vỹ ve há tĩ. ²⁴ Ag tỹ ãjag ki junjun kỹ ag ki rĩr há han nĩ, vënh kar tỹ ve jé, ãjag tỹ ag to há nỹtĩ ti, igreja krêm vënh pãnpin tĩ ag kar tỹ ãjag jykre há ve jé. Vënh kar mỹ sóg ãjag to: "vĩ há tãvĩ han ag tóg tĩ," he tĩ. Kỹ Tito ag mỹ vĩ há han nĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra sóg ón ja nĩnh mũ.

9

Ag tỹ jãnkamy jënënh ke

¹ Kỹ ãjag tóg, ãg tỹ Jerusalém tá Topë ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ jëgnënh ke tag ki kanhró (ãjag tóg) nỹtĩ, hã kỹ sóg tó sór tũ nĩ. ² Ag jagãgtãn sór ãjag tóg mũ, ki kanhró sóg nĩ. Hã kỹ sóg Macedônia tá ke ag mỹ tó tĩ. Ag mỹ sóg: "Grécia tá ke ag ne Jerusalém tá ke ag mỹ nén ù jënë sór tĩ'," he tĩ. "Kri prỹg tóg nỹ ha, ag tỹ nén ù jënë sór mũn kri," he sóg tĩ, ãjag to. Kỹ ag tóg ke sór mũ gé sir, ãjag kóm. ³ Hã kỹ sóg ãjag mỹ ãg

régre ag jëgnëg mũ, ãjag tỹ ki kanhrãn jé, sỹ ãjag kãmén mũ ti. Kỹ ãjag tỹ nén (ũ) nĩm sór mũ ên vin kãn nĩ, ùri, kỹ sóg fagrĩnh mỹ vĩ ja tũ nĩnh mũ. ⁴ Hên ri ke mũn Macedônia tá ke ù ag tóg inh mré kãmũ sór mũ. Kỹ tóg ãjag tỹ nén vin ja tũ nĩ kỹ inh mỹ'a tĩnh mũ, isỹ ón kỹ vĩ ja nĩn kỹ. Kỹ tóg ãjag mỹ'a tĩnh mũ gé sir. ⁵ Hã kỹ sóg to jykrén, sỹ ãjag mỹ ãg régre tag ag jëgnë jé, inh kãtĩg ke to hã, ãjag tỹ nén vin han kãn jé, ãjag tỹ nén (ũ) tỹ ãg mré ke ag jagãgtãn ke ti. Vãsỹ ãjag tóg tó ja nĩ, ãjag tỹ nén vin sór mũ ên ti, kỹ ha vin han, kỹ tóg e nĩnh mũ, jãnkamy ti, kỹ tóg ve há tĩ, ti tỹ ãjag mỹ sér nĩ ti. Kỹ ù tóg ãjag to: "ti mỹ ag mỹ há tũ ja, hã kỹ ag tóg nĩm sĩ han ja nĩ?" henh ke tũ nĩ.

⁶ Kỹ sóg tag tó sór mũ, ha mẽ: "ù tỹ ti fy pir krãn kỹ tóg pin kỹ génh ke mũ gé sir. Û tỹ krãn mág mũ ên hã tóg génh mág han ke mũ gé sir," he sóg tĩ. ⁷ Kỹ ãjag tỹ nén to jykrén mũ ên hã vin nĩ, ãjag tỹ Jerusalém ra jënë jé. Ti tỹ ãjag mỹ sér tũ nĩn kỹ tóg há tũ nĩ. Inh pi(jé) ãjag mỹ vĩ tar han mũ'. Mỹ sér nỹtĩmĩ, ãjag tỹ ãg mré ke ag jagãgtãn to, kỹ tóg Topë mỹ há tĩ sir. Û tỹ ge to tóg há tãvĩ nĩ. ⁸ Kỹ Topë tóg to tar nĩ gé, ãjag mỹ nén vin mág han ke to, ãjag tũ tỹ ãjag ki e nĩ jé, kurã kar ki, nén ù tỹ ãjag mỹ tũ' he tũ nĩ jé. Kỹ tóg, ãjag tũ tỹ ãjag ki mág nĩn kỹ (tóg) ãjag tỹ ù jagãgtãn', ù jagãgtãn' henh há tĩ sir. ⁹ Tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ: "ùn jagãgtar ag mỹ

10

tóg vin mág tĩ, ti tỹ ěg mỹ vĕnh
vĩ há tóg tũ' henh ke tũ nĩ,"
he tóg, Topĕ vĩ rá ki.

¹⁰ Ha vé, Topĕ ne ěg mỹ nén
(ũ) kar fy vin mũ', ěg tỹ krãn
jé, kỹ tóg ěg mỹ pảo han jafã
nĩm mũ gé, ěg tỹ tỹ pảo han
kỹ kon jé. Kỹ tóg ãjag mỹ ãjag
tỹ tỹ ũ jagãgtãn ke mũ ěn ven
mũ gé, kỹ tóg nén ũ fy ri ke
nĩ. Kanĕ há ri ke han jé tóg
ke mũ gé, ãjag tỹ vĕnh jykre
kuryj tag han kỹ, hã vỹ: jagnĕ
jagãgtãn, he mũ. ¹¹ Tag ki ãjag
tóg rico nỹtĩnh ke mũ, ãjag tỹ
vĕnh kar jagãgtãn kỹ. Kỹ ag
tóg e nỹtĩnh mũ gé sir, ũ tỹ
ěg tigrĩn Topĕ to vĩ há han
mũ ag, ag tỹ ěg tỹ ag jagãgtãn
tigrĩn Topĕ to vĩ há han kỹ.

¹² Kỹ tóg ge nĩ. Ěg tỹ Topĕ ki
ge kỹ nỹtĩ ag jagãgtãn kỹ ěg
tóg ag jagãgtar tỹ tũ' he mũ.
Tag tóg há tĩ. Hã ra ag tóg ěg
tỹ ag jagãgtãn tigrĩn (ag tóg)
Topĕ mỹ vĩ há han ke mũ gé
sir. ¹³ Hã ki ag tóg ãjag tỹ Topĕ
vĩ kri fig mũ vég mũ, ãjag tỹ
ag jagãgtãn ki. Kỹ ag tóg tag
to Topĕ to vĩ há han ke mũ
gé sir, ha vemnĩ. Cristo to
vĕme to ãjag nĕji há nỹtĩ. Hã
ve jé ag tóg ke mũ, ãjag tỹ ag
jagãgtãn mág kỹ, ãjag tỹ vĕnh
kar jagãgtãn kỹ ke gé. ¹⁴ Kỹ ag
tóg ãjag to Topĕ mré vĕmĕn ke
mũ gé sir, ãjag to há tãvĩ nỹtĩn
kỹ. Topĕ tỹ ãjag jagãgtãn há pĕ
han mũ ěn ve jé ag tóg ke mũ,
hã kỹ ag tóg ãjag ve sór ke mũ
gé sir. ¹⁵ Topĕ ne ěg mỹ nén ũ
há tãvĩ vin tĩ mỹr'. Pi(jé) kaja
nĩ', ti tỹ ěg mỹ nén vin mũ ti.
Ěg jé ti mỹ to vĩ há han, ti mỹ
agradecer hen kỹ.

Paulo tỹ nén to vĩ

¹ Ha vé, ãjag jyvĕn sór inh
mũ, inh, hã vỹ: Paulo, he mũ.
Sỹ ãjag mré nĩn kỹ sóg nĕji
komĕr hã vĩ tĩ, kỹ, isỹ kór há
tá nĩn kỹ isóg nĕji vĩ jũ han tĩ
ãjag mỹ. Cristo ne komĕr hã vĩ
tĩ'. Ũn há vĕ, Cristo ti. Ti jykre
hã han sór inh nĩgtĩ. ² Hã kỹ
sóg ãjag mỹ tag to vĩ sór mũ,
ha mĕ. Isỹ ãjag mỹ nén rán mũ
tag jĕmĕmnĩ. Kỹ sóg ãjag ki jun
kỹ vĩ jũ han ke tũ nĩ. Vĩ jũ han
jé sóg ke mũ, ha vemnĩ, ũ tỹ
inh kato vĩ mũ ag mỹ, ũ tỹ iso:
“ã tỹ vĕsóg ki nén to jykrén
mũ ěn hã han tóg tũ,” he mũ
ag mỹ. ³ Ěprã ke vỹ tỹ inh nĩ,
hã ra inh pi(jé) ěprã ke jykre
han kỹ vĕnh jykre kórég han
to vãsãn tĩ'. ⁴ Vãsãn mág sóg
tĩ, hã ra inh pi(jé) ěprã ke ag
jykre han kỹ vãsãn mũ'. Topĕ
jykre tar ěn hã han kỹ sóg hã
to vãsãn tĩ, kỹ tóg soldado tỹ
rará jafã ri ke nĩ, Topĕ jykre
tar ti. Tỹ sóg ěg kato tĕ mũ ag
vĕnh pigju jafã mág ěn kókég
tĩ, hã vỹ: isỹ ũ tỹ ěg vĩ kato
vãsãnsãn mũ ag vĩ tỹ tũ' he
mũ, he mũ. ⁵ Ũ tỹ Topĕ kato
vĩ sór mũ ag vĩ tỹ sóg tũ' he tĩ
gé. Vĕsỹ ũn mág han sór ag tóg
nỹtĩ, Topĕ kato vãsãn kỹ, ěg
tỹ Topĕ jykre ki kanhrãn mũ
kato vãsãn kỹ. Tỹ tũ' he jé sóg
ke mũ, Topĕ jykre tar hã tỹ.
Ěprã ke ag tỹ Topĕ vĩ kato tĕ
mũ ag tỹ Cristo krĕm ge han
kãn sór sóg mũ, kỹ ag sigse kỹ
nỹtĩ ri ke vĕ sir. ⁶ Kỹ, sỹ ãjag tỹ
Topĕ vĩ kri nĩm mũ ve kỹ sóg ũ

tý kri fi sór tũ ag mý vĩ jũ han ke mũ sir, ha vemñĩ.

⁷ To jykrén há han nĩ, ha mẽ. “Tý sóg Cristo mré ke nĩ,” he ájag tóg tí, ájag kãmĩ ũ. Ký to jykrén há han nĩ. Tý sóg Cristo mré ke nĩ gé, inh, ájag kóm mýr, ha mẽ. ⁸ Ěg Senhor ne inh fěg', sý ájag jyvěn jé. Ti pi(jé) inh mý: “ha ag kókén,” hé'. Ký sóg ájag mý tó, ěg Senhor tý inh fěg ja ti. Isý věso vĩ há han hã vě. Ge ra tóg inh mý'a tũ nĩ, isý věso vĩ há han mũ ti. ⁹ Sý ájag jyvěn sór vě. Inh pi(jé) ájag kaně jun sór mũ'. Ájag jyvěn hã jé sóg ájag mý rán. ¹⁰ Inh carta ki inh něji ájag mý vĩ tar han tí, vĩ jũ, ký sý ájag mré nĩn ký sóg něji krój nĩ ve nĩ, ký inh vĩ něji tóg tý nén ũ tũ nĩ ve nĩ. ¹¹ Tag to jykrén, ha mẽ: isý rán mũ ri ke han jé sóg ke mũ, isý ájag mré nĩnh ken ký, ha mẽ. Ájag vėg tũ sóg nĩ, isý carta tag rán ký. Isý ájag mré nĩnh ken ký sóg inh vĩ tag ri ke han ke mũ, ha vemñĩ.

¹² Ájag kãmĩ ũ tóg věso vĩ há han sór tí. Inh pi(jé) ag ri ke nĩ', inh pi(jé) tý ag mré ke nĩ gé'. Věsóg ki to jykrén ký ag tóg nén ũ to: “tag vỹ há nĩ, tag vỹ há tũ nĩ,” he tí. Tag to jykrén ký ag jykre tóg ag mý há nĩ ve nĩ. Topě jykre ve vén sór tũ ag tóg nĩ. Ag tý vėsóg ki nén to jykrén hã tóg ag mý há tí. Krĩ tũ ag nýtĩ.

¹³ Ag jávo sóg Topě jykre vėg tí, hã ký sóg ájag mý: “inh jykre vỹ há nĩ,” he tí. Topě ne inh mý inh rãnrãj ti nĩm, ký tóg inh mý: “ha Corinto

tá ke ag ki rĩr,” he ja nĩgtĩ gé. ¹⁴ Inh pi(jé) Topě tý inh mý věnh rãnrãj nĩm ěn pãtén tí', ký sóg pãtén ja tũ nĩ gé, sý ájag mý rán ký. Inh hã ne ájag mý Cristo kãmén vén ja nĩgtĩ'. ¹⁵ Hã ký sóg isũ tý ájag jyvěn tí. Ũ tũ pijé'. Inh pi(jé) ũ rãnrãj to: “isý han ja vě,” he mũ'. Isũ hã ki sóg tý ũn mág nĩ. Ký sóg tag to jykrén mũ gé, ha mẽ: ájag tý Topě ki ge ký nýtĩ to tar nýtĩn ký sóg tý ũn mág tãvĩ nĩnh ke mũ gé, ájag mré. Isũ hã vě, inh rãnrãj hã vě. ¹⁶ Ký sóg ájag jamã mã ra tĩg sór mũ gé, sý Cristo kãmén jé, ũ tý ag mý tó ja tũ ěn ra. Sý tãtá ag mý kãmén ký sóg inh hã ki rãnrãj mũ sir, ũ tý ag mý tá Topě vĩ kãmén ja tũ nĩn ký. Ký sóg inh rãnrãj hã tugnĩn tý ũn mág jěnh mũ, ũ rãnrãj tugin ke tũ vě.

¹⁷ Hã ra tóg há tũ tí, ěg věme tag ti. Ájag tý ũn mág nĩ tó sór ký ěg Senhor ti tómnĩ. ¹⁸ Ěg tý věso: “ũn há vỹ tý inh nĩ,” he mũ ra ěg pi(jé) tý ũn há nýtĩ'. Ěg Senhor tý ěg to: “ũn há vỹ tý ã nĩ,” hen hã ký ěg tóg tý ũn há nýtĩ.

11

Ón ký apóstolo ag

¹ Iso fe nýtĩmnĩ. Krĩ tũ nĩ ve inh nĩ, isý vėsó ký. Hã ra ájag tóg iso fe nýtĩ, ký tóg há tí. ² Ájag to sóg há pě nĩ, Topě tý ájag to há nĩ ri ke, hã ký sóg ájag jyvěn tí. Ký ájag tóg ũn mén ke mũ fi ri ke nýtĩ, ký Cristo vỹ ájag mén ke ri ke nĩ sir. Věnh prũg tag to

sóg ājag kǎn sór mũ mÿr, ājag jānhkri nÿtĩ jé, tátāg tÿ mén ja tũ jānhkri ri ke. ³Hã ra sóg ājag to: “ag mÿ ti tovānh sór tũ nĩ vÿ?” he mũ. Pÿn vÿ Eva fi mÿ ón, Japo ti, ti jykre (ka)mẽ nĩn kÿ, kÿ fi tóg ti vĩ kri nĩm. Kÿ tóg ājag mÿ ón sór mũ gé, Japo ti, ājag tÿ Cristo tovānh jé, ājag tÿ ti jykre pir tovānh jé, ājag tÿ ti to tar ěn to krónh ke jé. ⁴Hã kÿ ājag tóg ũ ag vĩ jẽmẽ sór mũ, ag tÿ ājag mÿ ón kÿ Jesus tó kÿ, ag tÿ isÿ ājag mÿ nén tó mũ ěn hã tũ tó mũ ra ājag tóg jẽmẽ sór tĩ. Ón kÿ jagrẽ vÿ ājag mÿ há nĩ ve nĩ, Topẽ tÿ ājag mÿ nĩm ja tũ ěn. Ón kÿ topẽ vĩ vÿ ājag mÿ mẽ sér tĩ ve nĩ, ājag tÿ vāsÿ mẽ ja tũ ěn. Vẽnhmÿ han sór ājag tóg mũ.

⁵ Ón kÿ apóstolo ag ne ājag mÿ vẽn vĩ tag tó sór mũ'. Inh pi(jé) tÿ ag krẽm ke nĩ', ha mẽ. ⁶Vĩ sĩnvĩ han tũ inh nẽji nĩ, ag vĩ sĩnvĩ ri ke han tũ inh nẽji nĩ. Hã ra sóg nén tÿ hẽn ri ke ki kanhró nĩgtĩ, tag ve ājag tóg mÿr, ājag tÿ inh vĩ mẽ tÿ hẽn ri ke han mũ ěn ki.

⁷ Ājag mÿ sóg Topẽ vĩ tó ja nĩgtĩ, kÿ sóg tag to ājag ki ti kaja ve sór ja tũ nĩ. Vēsÿ ũn sĩ han ja inh nĩ, sÿ ājag mré nĩn kÿ, ājag tÿ tÿ ũn mág nÿtĩ jé, isugrĩn. Tag tugrĩn inh mÿ Topẽ vĩ mranh'? Vó, vẽnh jykre há vé. ⁸ Ēmã ũ tá Jesus ki ge kÿ nÿtĩ fag ne inh mÿ fag jānkamy vẽnh kǎpǎm, kÿ fag tóg inh mÿ ti jẽnẽ ja nĩ, sÿ ājag mré nĩn kÿ. Fag tũ hã ko ja inh nĩgtĩ. ⁹ Kÿ, isÿ jānkamy ve sór mũ ra sóg ājag mÿ tó ja tũ nĩ gé. “Ti hÿn ag mÿ

jagy tĩnh mũ,” he sóg tĩ, hã kÿ sóg ājag mÿ to ja tũ nĩ. Ga tÿ Macedônia tá ěg régre ag ne inh ki junjun ja nĩgtĩ', sÿ ājag mré nĩn kÿ, kÿ ag tóg inh mÿ jānkamy ũ ma kǎmũ ja nĩ gé, sÿ to nén tÿ inh mÿ tũ nĩ ěn mǎn jé. Gen kÿ sóg isũ vég tĩ hã ra, ti tÿ ājag mÿ jagy tũ nĩn jé. Inh jykren hã vẽ. Tovānh sór tũ inh nĩgtĩ. ¹⁰ Ki hã tó sóg tĩ, Cristo tÿ ki hã tó tĩ ěn ri ke han sóg tĩ. Kÿ sóg ājag to: “ga tÿ Grécia tá ke ag vÿ jānkamy to inh jykre ki kanhrǎn kǎn ke mũ, ag tÿ iso vĩvĩ he tũ nĩn jé,” he mũ. Ājag jānkamy ve sór tũ pẽ inh nĩgtĩ. ¹¹ Hẽ ri ken kÿ? Inh mÿ ājag to há tũ nĩgtĩ? Vó, ājag to sóg há tǎvĩ nĩ, kÿ Topẽ ne ki kanhró nĩ'.

¹² Hã ra sóg ājag tũ ve sór tũ nĩ, sÿ ag vĩ tÿ tũ' hen jé, ón kÿ apóstolo ěn ag vĩ ti. Inh mÿ tóg ag tÿ ājag mÿ: “Paulo ri ke inh nĩ. Inh mÿ ājag tũ vẽnh kǎpǎm,” henh ha mẽ tĩ. Hã kÿ sóg ājag tũ ve sór tũ nĩ. ¹³ Ón kÿ apóstolo vÿ tÿ ag nÿtĩ, mÿr, ha mẽ, ón kÿ ag tóg: “Topẽ rǎnhrǎj han ěg tóg mũ,” he tĩ. Ón kÿ ag tóg: “Cristo vÿ ěg tÿ apóstolo han,” he tĩ. ¹⁴ Satanás jykre hã vẽ. Vēsÿ tóg Topẽ tÿ jẽnẽ jafǎ ri ke han tũ, ón kÿ, Satanás ti. ¹⁵ Kÿ Satanás mÿ rǎnhrǎj tĩ ag tóg ón kÿ (ag tóg) jykre kuryj nÿtĩ ve nĩ gé. Hã ra Topẽ tóg ag vóg kónǎn ke mũ, ag rǎnhrǎj kórég to.

Paulo jagtar

¹⁶ Ha mẽ, tó mǎn jé sóg ke mũ, sÿ tó ja ti. Inh pi(jé) krĩ tũ nĩ'. Isÿ ājag mÿ krĩ tũ nĩ ve

(hã) ra, ge ra iso hã nýtĩmĩ, sỹ vëso vënh vĩ há tón kỹ. ¹⁷ Sỹ ãjag mỹ sỹ nén ve ja ên tó sór vë, kỹ tóg inh krĩ tũ nĩ ve nĩ. Sỹ vëso vĩ há han kỹ sóg krĩ tũ nĩ ve nĩ. Êg tỹ êg Senhor jykre tó kỹ êg tóg tag tó tũ nĩgtĩ, sỹ tónh ke tag. ¹⁸ Hã ra sóg tó sór mũ. Vënh kar tóg ãjag mỹ ag tỹ nén ve ja tó tĩ, kỹ sóg ãjag mỹ sỹ nén ve ja ên tó sór mũ gé, ha mẽ. ¹⁹ Krĩ há ãjag nýtĩ, ge ra ùn krĩ tũ ag tóg ãjag mỹ há nýtĩ ve nĩ. ²⁰ Û tỹ ãjag mỹ: “tag han ra, tag han tũg ra,” hen kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩ ve nĩgtĩ. Û tỹ ãjag tũ măn sór kỹ tóg ãjag mỹ há tĩ ve nĩgtĩ, ù tỹ ãjag mỹ un'ón mũ ag tóg ãjag mỹ há nýtĩ ve nĩgtĩ, ù tỹ vëso: “tỹ inh ùn mág nĩ,” he mũ ag vĩ ãjag mỹ há nýtĩ ve nĩgtĩ gé, ù tỹ ãjag kakã ki tãnh tĩ ên ag ke gé. Û tỹ ge vĩ ãjag mỹ há kar nýtĩ ve nĩgtĩ. ²¹ Inh mỹ'a tóg tĩ, sỹ tag tó kỹ. Vënh jykre tag to sóg krój nĩ, tag han sór vãnh inh nĩgtĩ, ag tỹ han ri ke tag.

Hã ra ag tóg ãjag mỹ ag tỹ nén ve ja ên tĩ tó sór mũ, ón kỹ apóstolo ên ag, ag tỹ nén ù há kar han mũ tó ag tóg tĩ. Kỹ sóg ag ri ke tónh ke mũ gé sir, ùn krĩ tũ ag ri kén. ²² Hebreu vĩ tỹ ag nýtĩ. Tỹ sóg Hebreu nĩ gé. Israel krẽ'krẽ vĩ tỹ ag nýtĩ. Tỹ sóg Israel krẽ'krẽ nĩ gé. Abraão krẽ'krẽ vĩ tỹ ag nýtĩ. Tỹ sóg Abraão krẽ'krẽ nĩ gé. ²³ Cristo camarada vĩ tỹ ag nýtĩ. Tag to sóg ag kãfór nĩ hã ra. Ha vé, krĩ tũ pë nĩ ve sóg nĩ, sỹ tỹ ag kãfór nĩ tag tón kỹ.

Ha mẽ, isỹ tỹ Cristo cama-

rada nĩ ti: inh rãnrãj e tag hã to sóg ag kãfór nĩ, ise kỹ nĩn e ja hã to sóg ag kãfór nĩ gé. Inh mrãnmrãn kãfór han ag tóg tĩ gé, ter kren tỹ hën ri ke ve inh, ag kãfór ke gé. ²⁴ Judeu ag ne inh mrãnmrãn tỹ 5 (ke) han', ag tỹ ù mrãnmrãn tỹ 39 (ke) han tĩ ên tỹ 5 (ke) han ag tóg isỹ, kurã tỹ hën ri ke han tóg, ti tỹ 5 (ke) ên tá krỹg jé. ²⁵ Kar kỹ ag tóg ka tỹ inh mrãnmrãn tỹ 3 (ke) han ja nĩgtĩ gé. Kurã tỹ hën ri ke han tóg ke gé, ti tỹ 3 (ke) ên tá krỹg jé. Pó tỹ ag inh pin ja nĩgtĩ gé, isén jé, kurã pir ki. Kar kỹ sóg goj ki ter kren tãgtũ han ke gé, ên kã sóg kejën kuty pir ki kurã mré goj nig kãki nãgnãr, goj kafã tũ kãki. ²⁶ Kuvar há ra tũg tỹ hën ri ke han inh, kỹ goj var tóg inh jagtar han. Êg tũ péju(g) tĩ ag vĩ inh jagtar han tĩ. Inh mré ke ag vĩ inh vóg kónãn sór nĩgtĩ, fóg ag ke gé, cidade ki ke ag ke gé, êmã tũ tá ke ag ke gé. Goj kafã tũ kri inh jagtar han. Ón kỹ êg kanhkã ag vĩ inh jagtar han tĩ gé. ²⁷ Rãnrãj mág to inh jagtar tĩ gé, to sóg ron tĩ, kỹ sóg nũr tũ tỹ hën ri ke hyn han tĩ gé. Kejën sóg kókĩr tĩ, kejën sóg goj vëg tũ nĩgtĩ, vãkre tỹ hën ri ke han sóg tĩ, kusa mẽg sóg tĩ, inh kur tóg iso tũg tĩ gé. ²⁸ Kỹ, isỹ kurã kar ki ti jagy tag vëg mũ mré hã sóg igreja krëm vënhmãn tĩ ag to krĩ kufy han tĩ gé. ²⁹ Û tỹ Cristo vĩ to krónh ken kỹ tóg inh mỹ jagy tĩ gé. Û tỹ Topë vĩ mranh kỹ sóg kanë jur tĩgtĩ gé.

³⁰ Kỹ, isỹ vëso kỹ sóg isỹ nén

ũ jagy vég mũ ên tó sór tĩ, inh krój nĩ ên ti. ³¹ Topê ne ki kanhró nĩ', êg Senhor tỹ Jesus jóg ti. Êg tỹ ti mỹ vĩ há han tóg tũ' henh ke tũ pẽ nĩ. Ti hã ne ki kanhró nĩ'. Inh pi(jé) ón mũ'. ³² Cidade tỹ Damasco tá sóg nĩ ja nĩgtĩ, kỹ pã'i mág tỹ rei tỹ Aretas ên krêm pã'i ũ vĩ governo ki rĩr nĩ ja nĩgtĩ. Ên tóg ijo vãji ja nĩgtĩ. Ti polícia ag tóg ijo vãji ja nĩgtĩ, ag tỹ ise jé. ³³ Hã ra inh mré ke ag tóg kěj mág kãkã inh péju kỹ jãnkã ror tỹ isérem, cidade to ró tỹ, hã kỹ sóg kren. Isỹ ti jagy ve jan hã vê.

12

Paulo tỹ nén nẽ ve

¹ Kỹ ãjag tỹ isỹ tỹ ũn mág nĩ tag mẽ sór kỹ, kỹ sóg ãjag mỹ êg Senhor tỹ inh mỹ nén ven mũ ên tó sór mũ gé ver, ti tỹ inh mỹ nén kãmén mũ ti. Sỹ ãjag mỹ tónh ke tũ vê vê, hã ra ãjag tóg mẽ sór mũ. ² Ha vé, ũ ki kanhró sóg nĩ, Jesus ki rã ũ. 14 (ke) anos ti nĩ ha, ti tỹ kanhkã ra tĩg kri, kanhkã tãgtũ he mũ ên ra. Hên ri ke mũn tóg ã rĩr há ra vyr, hên ri ke mũn ti kuprĩg tóg ra vyr, inh pi(jé) ki kanhró nĩ'. Topê hã ne ki kanhró nĩ'. ³ Hã ra tóg ra vyr, hên ri ke mũn ã rĩr há ra, ti kuprĩg hên ri ke mũn, inh pi(jé) ki kanhró nĩ', Topê hã ne ki kanhró nĩ'. ⁴ Kỹ tóg êg tỹ hẽ tá Topê mré nỹtĩnh ke mũ ên ra vyr, Paraíso he mũ ên ra. Tá tóg vênh vĩ jẽmẽ, êprã ke tỹ nén tónh ke tũ ên mẽ tóg tá, kanhkã tá vênh jykre sĩnvĩ pẽ ên, êg tỹ tag ki nén ki kagtĩg

ên. ⁵ Ên hã to sóg: “ũn mág vĩ tỹ inh nĩ,” he sór mũ. Isỹ vêsóg ki kanhkã ra tĩg pijé'. Isỹ êg tỹ êprã vég tĩ ên tó kỹ sóg inh krój nĩ hã tó sór mũ. ⁶ Isỹ ũn mág nĩ tag tó kỹ sóg ki hã tó tĩ, vênh ó pijé'. Hã ra sóg tó tũ nĩ, ãjag tỹ iso: “vênh kar kãfór vĩ tỹ ti nĩ,” he tũ nĩ jé. Inh jykre vég ãjag tóg mũgtĩ, inh vĩ mẽg ãjag tóg mũgtĩ, kỹ tag hã to jykrén nĩ, tag hã to ãjag tóg inh jykre ki kanhrãn ke mũ.

⁷ Kỹ Topê tóg, ti tỹ inh mỹ kanhkã ven kar kỹ (tóg) to jykrén gé, sỹ vêsỹ ũn mág han sór tũ nĩ jé. Hã jé tóg inh há tỹ nén ũ jagy ki nĩ han tĩ gé, kỹ tóg sónh tỹ inh ki já ri ke nĩ. Satanás krêm ke ũ vê, kỹ tóg isãnh tĩ, isỹ vêsỹ ũn mág han tũ nĩ jé. ⁸ Kỹ sóg êg Senhor mỹ to vĩ tãgtũ han, ti tỹ inh mỹ tỹ tũ' hen jé. ⁹ Hã ra tóg ke jãvãnh ja nĩ. Kỹ tóg inh mỹ: “ã jagãgtãn sóg tĩ,” he ja nĩ, “kỹ tóg há tĩ,” he ja tóg nĩ, êg Senhor ti. “Ã krój nĩ hã ki isỹ tỹ ũn tar nĩ ve há tĩ,” he ja tóg nĩ inh mỹ, êg Senhor ti. Hã kỹ inh krój nĩ tag tóg inh mỹ há tĩ. Inh krój nĩn kỹ sóg Cristo tar hã tỹ tar nĩ nĩ. Tag hã ne há tĩ'. ¹⁰ Hã kỹ inh krój nĩ tóg inh mỹ sér tĩ, ag tỹ iso vĩ kónãn ti ke gé, inh jagtar nĩ ti ke gé, ag tỹ inh vóg kónãn ti ke gé, inh kanẽ jur ti ke gé. Inh mỹ tóg sér kar tĩ, sỹ nén vég mũ ti, sỹ Cristo hã tỹ fe nĩn kỹ. Inh krój nĩ ên kã sóg tar nĩ, mỹr, ha mẽ.

Paulo tỹ Corinto tá ke ag to nén to jykrén

¹¹ Ha vé ha, vêsý ũn krĩ tũ nĩ ên ri ke han sóg, ájag tỹ inh kutãn ký. Ájag tỹ iso ví há han ke vê vê. Inh pi(jé) ũ tỹ vêsý apóstolo han mũ ên ag krêm ke nĩ, isỹ tỹ nén (ũ) tũ hã ra, mýr, ha mẽ. ¹² Ájag mý sóg sỹ tỹ apóstolo jê ven huri. Isỹ nén (ũ) jagy vэг mũ ra sóg to krónh ke tũ nĩgtĩ. Êg tỹ nén han vãnh hyn han ja inh nĩgtĩ, ájag rĩnve, milagre ti, Topê jykre ti ke gé. Hã ki ájag tóg venh mũ, sỹ tỹ apóstolo jê ti. ¹³ Ký inh ájag mý ne han ja tũ nĩ nêji, ájag tỹ êmã ũ tá Jesus to vênhmãn tí ag to: “Êg kãfór ag nỹtĩ,” hen jé? Nén pir hã han tũ inh nĩ, hã vỹ: ájag jên ko ja tũ inh nĩ, he mũ, sỹ ájag mré nĩn ký, ký tóg ájag mý jagy nĩ ja tũ nĩ. Tag tỹ kórég ký inh mý vãnh pãte fón nĩ.

¹⁴ Ha vé ha, sỹ ájag ve mãn sór vê mýr. Sỹ tag to jykre tãgtũ hã vê sir. Ký sóg inh jun ký ájag mré nĩn ký (sóg) ájag mý ti jagy nĩm sór tũ nĩ gé, ũri. Inh pi(jé) ájag tũ mãn sór mũ'. Sỹ ájag venh kãtĩg ke vê. Êg krê pi(jé) êg rico han tí, êg tỹ ag jê'ŷn mũ ra. Êg hã ne êg krê mý nén ũ nĩm tí'. ¹⁵ Hã ký sóg isũ fón kãn ke mũ, ájag tugrĩn, vãnh fêg jé sóg ke mũ gé, sỹ ájag krenkren han jé. Ájag to sóg há tãvĩ nĩ. Hã ký tóg inh mý e tí, ájag tỹ iso há tũ nỹtĩ ti. ¹⁶ Ký ájag tóg ki kanhró nỹtĩ, isỹ ájag mré nĩn ký ájag mý ti jagy nĩm sór tũ nĩ ti.

Hã ra sóg nêji ájag vatánh tá ájag krĩn tí, ájag mý sóg nêji ón tí. ¹⁷ Ký inh mý ájag vatánh tá

ájag tũ mãg tí', sỹ ájag mý inh mré ke ag jêgnên ký'? Ke tũ sóg nĩgtĩ mýr. ¹⁸ Tito mý sóg to ví, ti tỹ êg régre ũ ên mré ájag venh tĩg jé. Ký Tito mý inh mý ájag tũ ma kãtĩg ja nĩ'? Ke tũ tóg nĩ, ki kanhró ájag tóg nỹtĩ. Inh jykre hã han tóg tí, Tito ti. Isỹ nén han mũ ên hã han tóg tí.

¹⁹ Ájag hỹn iso: “ón ký tóg vãnh jagfy ví mũ,” he mũ. “Tĩ tỹ êg tỹ ã to há nỹtĩ ên han sór vê,” he ájag hỹn mũ iso. Hã tũ vê, ký Cristo vỹ ki kanhró nĩ, Topê ti ke gé. Ájag to sóg há pê nĩ, hã ký sóg ví mũ, ájag tỹ inh ví tugrĩn tí hã to tar nỹtĩ jé. ²⁰ Tag hã to sóg jykrén mũ, ha mẽ: hên ri ke mũn êg tóg jagnê tỹ ũn mũ, sỹ ájag ki jun ký. Hên ri ke mũn ájag tóg jagnê to jũ mũ, hên ri ke mũn ájag tóg jagnê tũ ki vê'ĩ mũ, hên ri ke mũn ájag tóg jagnê to krĩ rỹ nỹtĩ, vãnh kar hên ri ke mũn ájag tũ hã mĩ êkrén sór tí, hên ri ke mũn ájag tóg jagnê to ví kónãn mũ, hên ri ke mũn ájag tóg jagnê to ví ví henh mũ, hên ri ke mũn ájag tóg jagnê kãfór nỹtĩ sór mũ, hên ri ke mũn ájag tóg vãnh jykre e han sór mũ. ²¹ Ký tóg inh mý'a tĩnh mũ, sỹ ájag ki jun ký, ký Topê tỹ isỹ ũn sĩ han ri ke vê sir. Inh fỹnh ke vê, ájag tỹ vãsỹ Topê ví mranh ja ên tovãnh sór tũ nỹtĩn ký, nén ũ kavéj ên ti, ã prũ tũ fi mré nỹ, ã mén tũ mré nỹ, fag to én tí ên mýr. Ájag tỹ ên tovãnh tũ nĩn ký tóg inh mý'a tĩnh mũ.

Paulo tỹ ag jyvẽn mãn mũ

1 Sỹ ãjag ve tãgtũnh ke vễ ha. Kỹ sóg ãjag jykre venh ke mũ. Ủ tỹ ãjag jykre kórég vég mũ vỹ tónh ke mũ, ãjag tỹ ti kórég han ja ti. Ủn régre vỹ tugtónh ke mũ, ke tũ nĩn kỹ ãn tãgtũ. ² Tag tó inh huri, kỹ sóg tó mãn sór mũ mỹr. Sỹ ãjag mré nĩ ja nĩn kỹ sóg ãjag mỹ tag tó ja nĩ, kỹ sóg ãri ãjag mỹ rán mũ sir, sỹ ãjag mré nĩ tũ nĩn kỹ, ha mẽ. Sỹ ãjag mré nĩ ja nĩn kỹ sóg komêr hã vĩ ja nĩ, ã tỹ Topê vĩ mranh ja ên ag mỹ. Inh jun mãn kỹ inh pi(jé) komêr hã vĩ mãn mũ', ha vemnĩ. Vĩ tar han jé sóg ke mũ mỹr. ³ Cristo vĩ mẽ sór ãjag mũ, inh ki. Mẽ jé ãjag tóg ke mũ. Ti pi(jé) krój nĩ'. Tar ti nĩ, hã kỹ sóg vĩ tar han ke mũ gé. ⁴ Krój nĩ ve ja ti nĩ, ti tỹ cruz to sa kỹ. Hã ra tóg rĩr mãn, Topê tỹ ti rĩn mãn kỹ. Topê tar nĩ hã vễ. Kỹ sóg krój nĩ gé, sỹ ti ki rã kỹ jẽn kỹ, hã ra sóg ti mré rĩr kỹ jẽ gé, ãjag mỹ, Topê tar nĩn kỹ.

⁵ ãjag jykre tugnỹm nĩ. “Inh mỹ Jesus ki rã há han mũ vỹ?” hemnĩ, vễso jykrén kỹ. “Jesus Cristo mỹ inh kãkã nĩ?” hemnĩ. ãjag tỹ tag to: “hỹ, hã vễ,” he tũ nĩn kỹ ãjag pi(jé) tỹ ti tũ nỹtĩ'. Ên kã ãjag tóg ti tovãnh kỹ mũ nĩ sir. ⁶ Hã ra sóg ti tovãnh ja tũ nĩ. ãjag tỹ tag ki kanhrãn kỹn há tĩ. ⁷ ãjag to sóg Topê mré vễmén tĩ, ãjag tỹ nén ã kórég han tũ nĩ jé. Kỹ inh rãnrãj tóg Topê mỹ há tĩ sir, vễnh kar mỹ ke gé. Ag tỹ hã ra iso é he mũ ra nén ã

há tãvĩ han sórmnĩ, ha mẽ, kỹ ãjag tỹ Jesus tũ hã han ke mũ tag ne há tãvĩ nĩnh mũ'. ⁸ Inh pi(jé) ã tỹ ki hã tó mũ kato tẽ sór mũ'. Ủ tỹ ki hã tó mũ tag ve sór inh nĩ mỹr. ⁹ Inh mỹ tóg sér tĩ, inh krój nĩn kỹ, kỹ tóg inh mỹ sér tĩ gé, ãjag tar nỹtĩn kỹ. Hã jé sóg Topê mré vĩ tĩ, ti tỹ ãjag mỹ vễnh jykre há ên nĩm jé, ãjag tỹ há pẽ nỹtĩ jé. ¹⁰ Hã kỹ sóg ãjag mỹ carta tag rán, sỹ ãjag vég tũ nĩn kỹ. Kỹ sóg komêr hã vĩ sór mũ, sỹ ãjag mré nĩnh ken kỹ. Inh pi(jé) vĩ tar han sór mũ', inh pi(jé) êg Senhor tỹ isar han kỹ inh vĩ tar tỹ ãjag kókén sór mũ'. ãjag tar han sór inh mũ mỹr.

¹¹ Inh kanhkã', sỹ ãjag mỹ rán kãn hã vễ. Hã ra sóg ver tag tó sór mũ, ha mẽ: vễnh kãn nĩ, ãjag tỹ kygnêg tũ nĩ jé, inh vĩ jêmêmnĩ, vễnh jykre pir han nĩ, krĩ kuprã nỹtĩmĩ. Topê ne êg to há nĩ', ti ne êg krĩ kuprãg tĩ'. Ti hã ne ãjag ki rĩr mũ', ãjag tỹ ti jykre tag han kỹ.

¹² Jagnê ki nhun ke ri ke han nĩ, Jesus mré ke kar ki, ãjag tỹ jagnê nĩgé kãgmĩ kỹ. Topê tũ ki ge kỹ nỹtĩ kar vỹ ãjag mỹ: “ãjag mỹ há?” he sór mũ.

¹³⁻¹⁴ Êg Senhor tỹ Jesus Cristo jé ãjag tar han tĩ. Topê vỹ ãjag to há nĩ. Ti kuprĩg vỹ tỹ ãjag jagrẽ nĩ. Ti jykre hã mĩ mũmĩ. Hã vễ.

PAULO TỠ CARTA HAN: GALÁCIA TÁ KE AG MỠ CARTA

¹ Paulo tỠ rá vễ, inh. IsỠ ga tỠ Galácia tá ke ag mỠ rán hã vễ. Jesus Cristo hã vỠ inh fễg, sỠ tỠ ti apóstolo jễ jẻ, ễg jóg tỠ Topễ ti ke gẻ. Ễprã ke tỠ inh fễg pijẻ'. Jesus Cristo hã ne inh fễg', Topễ tỠ ừn rĩn mãn mữ ti, ti ter kar kỠ. ² SỠ inh mrẻ ke ag mrẻ ga tỠ Galácia tá ke ag mỠ rán hã vễ, ừ tỠ Galácia tá Jesus to vễnhmãn tỠ ag mỠ.

³ Topễ mỠ sóg to vỠ tỠ, ti tỠ ấjag tar han jẻ, ễg jóg mág tỠ ấjag krỠ kuprãg jẻ, ễg pã'i tỠ Jesus Cristo ti ke gẻ.

⁴ Ti hã ne ừ tỠ ấ tén mữ ag mỠ vễnh fễg', ti tỠ ễg tỠ Topễ vỠ mranh tỠ tữ' he jẻ, kỠ tóg ễg kren han, ễprã ke jykre to. Ễprã ke jykre tỠ pãno nỠ kỠ tóg vễnh jykre tag ki ễg kunữ. Ễg jóg tỠ Topễ tỠ nén ve sór mữn hã vễ, ti hã ne Jesus mỠ tag tó ja nỠ. ⁵ KỠ ễg tóg Topễ to vỠ há han sór mữ, kỠ tóg tữg' he jãvãnh nỠ, ti to vỠ há tag ti. Hã vễ.

Jesus kãme pir nỠ

⁶ ấjag ne tóg kãnhmar sỠ ấjag mỠ Cristo kãmén ja ẻn tovãnh sór mữ', ti tỠ ễg jagfy ter ja kãmẻ ti. Ti kãmẻ ừ nón mữ sór ấjag tóg mữ, Cristo tỠ ễg mỠ tó ja tữ nón. Inh mỠ tóg e tỠ mỠr, ấjag jykre tag ti. ⁷ Cristo kãmẻ vỠ pir nỠ, kỠ ti kãmẻ ừ tóg tữ tỠ. Hã ra ừ ag tóg ấjag

krỠ kufy han sór mữ, hã kỠ ag tóg Cristo kãmẻ ẻn ki króm há han tữ nễgỠ. Ừ tó sór ag tóg mữ mỠr, Cristo jykre to, hã vỠ: “ấjag krenkren jẻ ấjag tóg Cristo ki rã kar kỠ Judeu ag jykre han ke mữ gẻ, Topễ tỠ Moisés mỠ nén tó ja ẻn ti,” he mữ. ⁸ Hã ra sóg ấjag mỠ tó há han ja nễgỠ, isỠ ấjag mỠ: “ti ki rã tãvỠ han jẻ ấjag tóg ke mữ,” hen kỠ. Ừ tỠ inh vỠ tag ri ke tó tữ ag jẻ mữ kónãn. Hẻn ri ke mữn isóg ấjag mỠ tag tó tữ nỠ, hẻn ri ke mữn sóg ti pãte nén ừ tónh ke mữ. KỠ inh jẻ tữg kónãn. Hẻn ri ke mữn kanhkã tá Topễ tỠ jẻnẻ jafã tóg isỠ tó ja ẻn ri ke han ke tữ nỠ, pãte tóg hẻn ri ke mữn nén ừ tó sór mữ. KỠ ti jẻ tữg kónãn. ⁹ Tag tó ja inh nỠ, kỠ sóg tó mãn mữ sir. Ừ tỠ ấjag mỠ Cristo kãmén kỠ, hã ra tóg ấjag mỠ isỠ tó ri ke han tữ nỠ, isỠ tó pãte tóg ừ tó sór mữ, kỠ ti jẻ tữg kónãn.

¹⁰ VỠ tar han sóg tỠ, ễprã ke kórẻg ag to. Inh pi(jẻ) ón kỠ ag mỠ vỠ há han sór mữ', ag tỠ iso há nỠtỠ jẻ'. Ễprã ke ag tỠ iso há nỠ tag, ag tỠ iso kórẻg nỠ tag tóg inh mỠ tỠ nén ừ tữ nỠ.

IsỠ ễprã ke ag tỠ iso nén tó mữ to jykren nỠ ra inh hỠn Cristo tữ ki rỠr tữ nỠnh mữ vễ. Hã ra sóg ti hã to jykren tỠ. “IsỠ nén tó mữ hỠn ti mỠ há nỠ, ti mỠ kórẻg nỠ vó?” he sóg tỠ, ti tỠ inh mỠ vỠ há han jẻ, Topễ ti.

Paulo tỠ Topễ vỠ hã tó

¹¹⁻¹² Cristo kãmén ja inh nễgỠ, isỠ ấjag mỠ: “ti ki rã kỠ ễg krenkren ke mữ, ễg tỠ Moisés jykre han tữ ra,” hen kỠ. Ễprã ke tỠ vẻkẻ nén ừ to jykren ja

pijé', sý ājag mý nén tó mū ti. Ēprā ke tỹ inh kanhrān ja pijé'. Ū pi(jé) inh mý: "tag tómnī," he mū'. Jesus Cristo hā ne inh kanhrān', ti hā ne inh mý tag tó kān'. Tag to jykrén nī, inh kanhkā'.

13-14 Isỹ vāsỹ nén han ja mē ājag tóg huri. Tỹ sóg Judeu krē nī, hā kỹ sóg Judeu jykre han tī ja nīgtī, Moisés tỹ ěg jóg'jóg ve ag mý Topē jykre tó ja ěn ti. Kỹ sóg inh povo jykre ki, Judeu jykre ki sóg vāsān mág, hā kỹ sóg inh régre ag pātén, sỹ ěg jykre ki króm to tar tāvī nīn kỹ. Ēg jóg'jóg ve ag jykre tāvī han sóg nīgtī mýr, tag hā mī sóg ěkrén ja nīgtī. Kỹ sóg kygnē kỹ: "Jesus hỹn ón kỹ vēsỹ Topē han," he ja nī gé. Hā kỹ sóg ti ki ge kỹ nýtī ag vóg kónān tāvī han, isỹ ag tỹ tū' he jé. Ag jagāgtān vānh ja inh nīgtī.

15-16 Hā ra Topē tóg kejēn inh mý Jesus to: "inh kósin vỹ tỹ ti nī," hé, isỹ fóg ag mý, kanhgág ag mý ti kāmén jé, ũ tỹ mē ja tū ag kar mý. Ti hā tóg inh mur to hā inh kuprēg, inh jagāgtān kỹ. Kỹ, Jesus tỹ inh mý vēnh ven kar inh pi(jé) ěprā ke ũ mré vēmén', ti ki jēmē jé'. 17 Kỹ sóg Jerusalém ra tīg ja tū nī gé, sý ijo apóstolo ag mré vēmén jé. Ga tỹ Arábia ra sóg vyr, ěn kā, kar kỹ sóg tá kātīg kỹ cidade tỹ Damasco tá jun mān.

18 Kỹ, 3 anos tūg kỹ sóg kejēn Jerusalém ra vyr, sý apóstolo Pedro mré vēmén jé. Tī mré sóg kurā tỹ 15 (ke) han, tāvī. 19 Ēn kā inh pi(jé)

apóstolo ũ ag vé'. Tiago hā ve inh, ěg Senhor jāvy ěn, isỹ Pedro mré vīn kỹ.

20 Ājag mý sóg ki hā rán mū. Inh pi(jé) ón mū', Topē hā ne ki kanhró nī'.

21 Tag pāte sóg ga tỹ Síria ra vyr, ga tỹ Cilícia ra ke gé. 22 Isỹ ra tīg jé sóg ga tỹ Judéia fīn rām. Kỹ Judéia tá Jesus to vēnh mān tī ag inh ki kagtīg nýtī ja nīgtī. Inh ve ja tū ag nýtī ver, Judéia tá Cristo ki ge kỹ nýtī ag. 23 Iso vī hā mē ja ag tóg nīgtī, hā vỹ: "ũ tỹ ěg vóg kónān mū ěn nēji Cristo tó mū," he mū. "Vāsỹ tóg ũ tỹ ti ki ge kỹ nýtī ag tūg sór ja nī, hā ra tóg ũri ti kāmén mū ha, nēji," he ja ag tóg nīgtī iso. 24 Kỹ ag tóg isugrīn Topē to vī há han ja nīgtī, ag tỹ tag mē kỹ.

2

Paulo jykre tỹ apóstolo ũ ag mý há nī.

1 Tag pāte 14 anos tūg kar sóg Jerusalém ra tīg mān gé, Barnabé mré, kỹ Tito tóg ěg mré vyr gé. 2 Topē tỹ inh mý: "ha ra tīg," he ja vē. Tá jun kỹ sóg ag mý isỹ nén tó tī ěn kāmén kān ja nī sir, sý fóg ag mý nén kāmén tī ěn ti. Vyr mý sóg tag to pā'i ag mré vēmén. Fóg ag mý sóg: "Jesus ki rā kỹ ěg krenkren ke mū, ěg tỹ Moisés jykre han tū ra," he tī. Kỹ sóg tag to pā'i ag ki jēmē sór ja nī, sý ag mý: "mý há, fóg ag tỹ Moisés jykre han tū ra, kanhgág ag ke gé?" he jé. Isỹ fagrīnh mý rānhraj jāvānh tóg tī, isỹ fagrīnh mý carreira ri ke han jāvānh tóg tī, hā kỹ

sóg ag ki jëmënh vyr. ³ Kÿ tóg ag mÿ há tÿ, sÿ fóg ag mÿ, kanhgág ag mÿ Jesus hã tó mÿ ti, sÿ ag mÿ Moisés tó tÿ ra, sÿ ag mÿ Judeu ag jykre tó tÿ ra, sÿ ag mÿ: “ha ãjag gré fár junun kym,” he tÿ ra. Hã kÿ ag tóg Tito mÿ: “ha kym,” he ja tÿ nÿ gé. Fóg tÿ Grego vë, Tito ti, ù tÿ Jerusalém ra inh mré tÿ mÿ ên ti. Hã kÿ tóg ã gré fár kym ja tÿ nÿ, ti tÿ tÿ Judeu tÿ nÿn kÿ. ⁴ Hã ra ón kÿ Jesus ki ge kÿ nÿtÿ ag tóg ti kym sór ja nÿ. Ón kÿ ag tóg Jesus jykre ve sór ja nÿ. “Ti mÿ Moisés jykre tovãnh tÿ?” he ag tóg iso. Ag tÿ Moisés jykre krëm êg vin mãn sór ja vë, kÿ tóg êg patrão ri ke nÿ, Moisés jykre ên ti. ⁵ Hã ra sóg ag kato tẽ. Inh pi(jé) ag mÿ: “hÿ,” he ja nÿgtÿ. Ag kato tẽ tãvÿ han ja inh nÿgtÿ ãjag jagfy, ãjag tÿ vënh vÿ há hã kri fi jé, Jesus kãme tÿ ãjag mÿ sér tÿ jé, ãjag tÿ Moisés jykre kufy ên han tÿ nÿn kÿ.

⁶ Kÿ pã'i ag tóg isÿ ag mÿ nén kãmén mÿ ên to: “tó kãn ja tÿ ã nÿ,” he ja tÿ nÿ gé, ùn mág ag. Vãsÿ ag tóg tÿ pã'i tÿ ja nÿtÿgtÿ, ùn mág tag ag, hã ra tóg inh mÿ tÿ nén ù tÿ nÿ, ha mẽ. Topẽ mÿ ti tÿ nén ù tÿ nÿ, êg tÿ êprã ke ag mÿ tÿ ùn mág nÿtÿ ti, ùn sÿ nÿtÿ ti ke gé. ⁷ Kÿ tóg pã'i tag ag mÿ há tÿ, sÿ fóg ag mÿ, sÿ kanhgág ag mÿ Topẽ vÿ tónh ke ti, ùn gré fár junun kym ja tÿ ên ag mÿ, Topẽ tÿ inh mÿ: “povo ù ag mÿ tónh tÿg,” hen kÿ. “Topẽ vÿ Pedro mÿ tó, ti tÿ Judeu ag mÿ tó jé, ùn gré fár junun kym

kÿ nÿtÿ ên ag mÿ, hã ra ã tóg ù ag mÿ tónh ke mÿ,” he ja ag tóg nÿ inh mÿ, Jerusalém tá ùn mág ag. ⁸ Topẽ ne Pedro ti tar han, ti tÿ tÿ Judeu ag apóstolo jẽ jé. Kÿ tóg isar han, isÿ tÿ ù ag apóstolo jẽ jé, ùn tÿ Judeu ag jykre han tÿ kar ag. ⁹ Tag ve ag, Topẽ tÿ tag to isar han mÿ ve ag, Tiago ti, Pedro ti, João ti ke gé. Igreja to pã'i vÿ tÿ ag nÿtÿ, kÿ ag tóg tÿ igreja nÿna ri ke nÿtÿ. Ên ag ne inh nÿgé mẽ', Barnabé nÿgé ke gé. Hã kÿ ag tóg êg mÿ: “há ti nÿ, ãjag rãnhraj ti, ãjag tÿ nén han sór mÿ ti,” he mÿ. “Ha fóg ag mÿ tónh mÿjêg, kanhgág ag mÿ, jãvo êg tóg ù tÿ Judeu ag jykre han mÿ ag hã mÿ tónh ke mÿ,” he ag tóg mÿ êg mÿ, pã'i ag. ¹⁰ Kÿ ag tóg êg mÿ to vÿ, êg tÿ ag kãmÿ ùn vësÿrénh mÿ ag jagãgtãn jé, êg tÿ ag mÿ nén ù jênê jé, fag mÿ ke gé. Tag han sóg tÿ mÿr. Inh pi(jé) kã jatun tÿ.

Fóg ag tÿ Judeu ag ri ke nÿtÿ

¹¹ Kÿ kejën Pedro tóg cidade tÿ Antioquia tá jun ja nÿgtÿ. Hã ra tóg tá kygnẽ, kÿ sóg ti kato tẽ. Ti hã mÿ sóg ti kygnẽ ên tó. ¹² Kÿ Tiago tóg kejën ti mré ke ù ag jëgnẽ ja nÿgtÿ. Ag tÿ junjun tÿ ki Pedro tóg fóg ag mré jën ja nÿgtÿ, Judeu tÿ ag mré. Hã ra Tiago tá ke ag tÿ junjun kÿ tóg sir Judeu tÿ ag mré jën jãvãnh nÿ sir, ti tÿ Judeu ag kamêg vë sir, ùn gré junun fár kym tÿ ag jagfy. Kÿ Pedro tóg ón kÿ vyrmÿ nÿ mÿ sir, fóg ag vãm kÿ. ¹³ Kÿ ti mré Judeu ù ag tóg fóg ag vãm mÿ gé sir. Kÿ vãhã Barnabé

tóg fóg ag vām mũ gé sir. Ki kanhró ti nĩ vē, Barnabé ti, ěg tỹ jatun mỹ fóg mré nĩnh ke ti, ěg tỹ tỹ Judeu nỹtĩ ra. ¹⁴ Ag kar vỹ kygně kãn, Pedro nón. Jesus jykre pijé', vėnh vĩ sér pijé'.

Sỹ ag tỹ kygně tag ve kỹ sóg vėnh kar rĩnve Pedro mỹ tag tó, ha mẽ. “Ha vé, Judeu vỹ tỹ ã nĩ,” he sóg ti mỹ. “Ã tỹ tỹ Judeu nĩ ra ã tóg fóg jykre han ja nĩgtĩ, fóg mré jėn kỹ,” he sóg ti mỹ. “Kỹ ã tỹ ne jé ũri Judeu jykre han mãn sór nē? ã tỹ ne jé fóg ag mỹ: Judeu ag jykre han nĩ, he sór nē?” he sóg ti mỹ.

Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kỹ ěg povo pir ri ke nỹtĩ

¹⁵ Judeu krě vỹ tỹ ěg nỹtĩ, kỹ ěg tóg fóg ag tỹ Topě vĩ mranh tĩ ěn ri ke tũ nỹtĩ. ¹⁶ Hã kỹ ěg tóg Topě tỹ vãsỹ ěg jyvėn tĩ ěn ki kanhró nỹtĩ. Hã ra ěg pi(jé) tag tigrĩn Topě mỹ há nỹtĩ'. ěg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ ěg ti mỹ há nỹtĩ. Hã kỹ ěg tóg Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩ, ěg tỹ ti mỹ tỹ ũn há nỹtĩ jé, ti tỹ ěg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tag tigrĩn ěg mỹ vėnh pãte fón jé sir. ěg pi(jé) Topě tỹ vãsỹ ěg jyvėn tĩ ěn ki króm ja nĩgtĩ', hã kỹ ěg tóg ti mỹ tỹ ũn há tũ nỹtĩ, ěg tỹ ti tỹ vãsỹ ěg jyvėn han sór mũ ra. Topě pi(jé) Moisés tỹ ěg mỹ vėnh jykre nĩm ja ěn tigrĩn ěg mỹ vėnh pãte fón ke mũ'. Jesus Cristo tigrĩn ke vē.

¹⁷ Kỹ tóg ge nĩ. ěg tỹ Cristo ki ge tigrĩn ěg tóg Topě mỹ tỹ ũn há nỹtĩ. ěg tỹ Topě vĩ mranh kỹ, hã kỹ tóg ěg mỹ

vėnh pãte fón mũ, ěg tỹ tỹ Judeu nỹtĩn kỹ, kỹ tóg fóg ag mỹ vėnh pãte fón mũ gé, kanhgág ag mỹ ke gé.

Kỹ ajag hỹn iso: “ã tỹ tag tó kỹ ã tóg: Cristo vỹ Topě vĩ mranh tag to há nĩgtĩ, he tĩ,” he sór mũ. Vó, hã tũ vē. ¹⁸ Hã ra tag to jykrén, ha mẽ: ěg tỹ Topě tỹ vãsỹ vėnh jykre to: “vėnh jykre tag han mãn ke tũ ěg nĩ ha,” he kar kỹ: “vó, han mãn jé ěg tóg ke mũ, ge ra,” hen kỹ tóg vėnhmỹ tĩ sir. Vėnh jykre régre vē sir. ¹⁹ Topě tỹ vãsỹ ěg jyvėn ja ěn ki kanhró ěg tóg nỹtĩ. Kỹ ěg tóg ti tỹ ěg jyvėn mũ ěn mẽ kỹ: “vėnh jykre kórég han kỹ sóg Topě vĩ mranh tĩ,” he mũ sir. Ti vĩ ki króm ki kagtĩg ěg tóg nỹtĩ, ěg tỹ ki króm sór mũ ra. Hã ra Cristo vỹ ěg jykre si tỹ tũ' he ja nĩ. Ti mré tóg cruz to sa ja nĩ, ěg jykre si ti. Kỹ tóg ěg mỹ vėnh jykre tãg nĩm mũ sir, ěg tỹ tỹ Topě tũ nỹtĩ jé. ²⁰ ěg jykre si vỹ tũ' hé. Hã kỹ ěg tóg ti tũ hã han tĩ, ěg tỹ ver ga kri mũn kỹ. Topě kósin ki rã tigrĩn ěg tóg sir rĩnrĩr nỹtĩ. Ti fe vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ěg kar vỹ tỹ ti fe nỹtĩ, kỹ tóg ěg jagfy ũ tỹ ã tén tĩ ag mỹ vėnh fėg, kỹ tóg ěg jagfy ter ja nĩ. ²¹ Ti ki ge kỹ nỹtĩ tigrĩn ěg tóg Topě mỹ há nỹtĩ. Topě tỹ ěg jagãgtãn hã vē. ěg tỹ: “Topě jykre si ki króm kỹ inh hỹn Topě mỹ tỹ ũn há nĩ,” hen kỹ Cristo vỹ fagrĩnh mỹ ter ja nĩ. Kỹ ěg tóg Topě tỹ ěg jagãgtãn tag tỹ tũ' he mũ. Hã tũ vē mỹr.

Ēg t̄y Jesus ki ge k̄y ěg krenkren ke

¹ Galácia tá ke', ājag ne tóg krī tū n̄tī ve n̄tī'. Ū n̄y ājag krīn kónān, ājag t̄y Jesus Cristo tovānh sór jé? Tī t̄y ka to sa ja ěn tó k̄an inh m̄y ājag m̄y, k̄y ājag t̄y ne jé vās̄y v̄enh jykre ěn han sór n̄e? ² K̄y sóg ājag ki tag jēm̄e sór m̄u, ha m̄e: Top̄e ne ājag m̄y ā kuprīg jēn̄e'. Ājag t̄y vās̄y v̄enh jykre si ěn mī m̄u tigr̄in ājag m̄y jagr̄en k̄y n̄tī'? Vó, inh vī tigr̄in ājag tóg Cristo ki ge k̄y n̄tī, k̄y ājag tóg Cristo ki ge tigr̄in jagr̄en k̄y n̄tī. ³ K̄y krī v̄enh m̄y han sór tūg nī. Top̄e kuprīg t̄y ājag krīn k̄y ājag Jesus ki ge ja nī. K̄y: v̄esóg ki sóg ti jykre ki krov," he tūg nī. ⁴ Ke tū nī (m̄u) ra ājag tóg fagr̄inh m̄y Top̄e kuprīg t̄y jagr̄e nī ěn v̄e. Hā ra tóg inh m̄y fagr̄inh m̄y ke tū nī. ⁵ K̄y ū t̄y ājag m̄y ā kuprīg jēn̄e m̄u ěn v̄y ěg t̄y n̄en han vānh hyn han ja n̄gtī gé. Tī m̄y ājag t̄y vās̄y v̄enh jykre si mī m̄u tigr̄in milagre ěn hyn han'? Vó. Ājag t̄y Cristo k̄ame sér m̄e k̄y ti ki ge tigr̄in tóg milagre ěn hyn han. Tag to jykren.

⁶ K̄y Abraão to jykren nī gé. Top̄e ki tóg r̄ā k̄y nī ja nī, k̄y tóg Top̄e m̄y t̄y ūn há nī sir, Abraão ti. ⁷ Tag to jykren há han nī. Ēg t̄y Abraão nón Top̄e ki ge k̄y n̄tī k̄y ěg tóg Abraão kr̄e'kr̄e ag ri ke n̄tī. ⁸ Top̄e v̄y fóg ag mr̄e kanhgág ag krenkren han sór m̄u, ag t̄y ti ki ge k̄y. Ū t̄y Judeu jykre han tū ag kar krenkren han sór tóg m̄u. Hā tóg rán k̄y nī.

Vās̄y tóg rán k̄y nī, Top̄e vī t̄y rán k̄y nī ki. Vās̄y tóg Abraão m̄y v̄enh vī sér tag tó ja nī, ha m̄e: "povo kar m̄y sóg vī há han ke m̄u, ā tigr̄in," he ja tóg nī, Top̄e ti, Abraão m̄y. ⁹ Tī m̄y tóg vī há han ja nī, Top̄e ti, Abraão m̄y, ti t̄y ti ki r̄ā há han k̄y. K̄y tóg ū t̄y ti nón ti ki ge k̄y n̄tī ag m̄y vī há han ke m̄u gé.

¹⁰ Ū t̄y vās̄y v̄enh jykre si ěn ki króm tigr̄in kren sór m̄u ag m̄y tóg vī kónān ke m̄u, Top̄e ti, ag t̄y ki króm sór m̄u ra mranh k̄y, m̄y, ha m̄e. Hā k̄y tag tóg rán k̄y nī, ha m̄e. "Top̄e t̄y ěg jyv̄en m̄u tóg e n̄tī, k̄y ti vī tóg rán k̄y n̄tī. Ēg t̄y ki króm k̄an ke v̄e. Ū t̄y mranh pir han m̄u m̄y tóg vī kónān ke m̄u, Top̄e ti," he tóg, Top̄e vī t̄y rán k̄y nī ki. ¹¹ Hā k̄y ěg t̄y Top̄e t̄y vās̄y ěg jyv̄en m̄u ěn ki króm sór m̄u ra ěg tóg ti m̄y t̄y ūn há tū n̄tī, Top̄e ti m̄y, ěg t̄y ki króm k̄an tū n̄n k̄y. Hā k̄y tag tóg rán k̄y nī gé: "ěg t̄y Top̄e ki ge k̄y n̄tīn hā k̄y ěg tóg ti m̄y t̄y ūn há n̄tī, k̄y ěg tóg krenkren ke m̄u ha," he ja tóg nī, Top̄e vī t̄y rán k̄y nī ki. ¹² K̄y Top̄e t̄y vās̄y ěg jyv̄en tī ěn v̄y ěg t̄y ti ki r̄ā ri ke tū nī. Hā k̄y tóg tag tó ja nī, Top̄e ti, ha m̄e: "ājag t̄y inh vī ki króm tigr̄in ājag krenkren ke m̄u," he ja tóg nī. Hā ra ěg tóg ki króm ki kagtīg n̄tī, hā k̄y ěg tóg ti jykre si ki króm sór m̄u ra ki króm ja tū nī, hā k̄y ěg tóg krenkren ke tū nī sir.

¹³ Jāvo ěg t̄y Cristo ki ge k̄y ěg krenkren ke m̄u. Top̄e v̄y ěg m̄y vī kónān ke m̄u v̄e, ěg t̄y ti t̄y vās̄y ěg jyv̄en m̄u ěn

mranh ja to. Hã ra Cristo tóg ěg kren han mũ, Topě tỹ ěg mỹ vĩ kónãn tũ nĩ jé. Cristo hã ne Topě mỹ: “ha ag jagfy inh hã mỹ vĩ kónãn,” he ja nĩgtĩ'. Ti to tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: “ũ tỹ cruz to sa mũ ěn mỹ tóg vĩ kónãn mũ, Topě ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Topě vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. ¹⁴ Ti tỹ Cristo hã mỹ vĩ kónãn kỹ tóg ěg hã mỹ vĩ há han mũ sir, ti tỹ Abraão mỹ vĩ há han ja ěn ri ke. Fóg ag mỹ tóg vĩ há han mũ, kanhgág ag mỹ ke gé, Jesus Cristo tugrĩn. Kỹ tóg ěg mỹ ă kuprĩg jĕnĕg mũ sir, ěg tỹ ti ki rã ja tugrĩn. Tó ja ti nĩ, ti tỹ ěg jagrĕn ke ti, kỹ tóg ke mũ, ěg tỹ ti ki rã ja tugrĩn.

Abraão tỹ Topě vĩ kri nĩm kỹ tỹ ũn há nĩ

¹⁵ Inh kanhkã', ěprã ke jykre to jykren. Kejĕn ũn régre ag tóg jagnĕ mré nĕn ũ to jykren tĩ. To jykren kar kỹ ag tóg rán tĩ, kỹ ag tóg ăjag jygjĩ ránrán tĩ gé sir. Ag jygjĩ ránrán kar kỹ ũ tóg sir tỹ nĕn ũ han mãn ke tũ nĩ. Rán kỹ tóg nĩ nĩ, kỹ ag tóg tỹ ti rá ũ han tũ nĩgtĩ sir. ěprã ke jykre hã vĕ. ¹⁶ Kỹ Topě jykre vỹ ge nĩgtĩ gé. Topě vĩ Abraão mỹ tó ja nĩ, vãsỹ, ti tỹ ti mỹ nĕn ũ há han ke ti, ti krĕ'krĕ mỹ ke gé. Kỹ tóg, ti tỹ ti krĕ'krĕ tó kỹ (tóg) Abraão krĕ'krĕ ag kã ũn pir hã tó ja nĩ. Ti pi(jé) Abraão mỹ: “ă krĕ'krĕ ag,” he ja nĩ'. “Ă krĕ'krĕ,” he ja ti nĩ, hã vỹ: Cristo, he mũ, hã vỹ: Abraão krĕ'krĕ ag kã ũn pir, he mũ.

¹⁷ Kỹ Topě tóg Moisés mur ke to hã Abraão mỹ ti tỹ ti krĕ'krĕ ag kã ũ mỹ vĩ há han

ke tag tó ja nĩ, ti tỹ Abraão mrĕ jykren kỹ. Kỹ, tag pãte, 430 (ke) anos tũg kỹ tóg Moisés mỹ ti tỹ ěg jyvĕn ke ěn nĩm. Hã ra tóg ă tỹ Moisés mỹ vĕnh jykre ěn nĩm mũ ra tóg ă tỹ Abraão mỹ vĕnh jykre tó ja ěn tỹ tũ' he ja tũ nĩ. ¹⁸ Kỹ Topě tỹ Abraão mỹ: “ve jé ă tóg ke mũ, ă krĕ'krĕ mrĕ,” he ja ěn tugrĩn tóg ve ja nĩ, Topě vĩ hã tugrĩn tóg ve ja nĩ, Abraão ti. Ti tỹ ěg jyvĕn ěn to ke tũ vĕ, ti tỹ ěg mỹ: “ěn ve jé ăjag tóg ke mũ,” hen kỹ ěg tóg venh ke mũ, ti vĩ tugnĩn.

¹⁹ Kỹ ăjag hỹn inh mỹ: “Topě tỹ ne jé Moisés mỹ ti tỹ ěg jyvĕn ke ěn tó ja nĕ?” he sór mũ. ěg tỹ: “venh jykre kórég han kỹ inh hỹn tóg Topě vĩ mranh,” he jé, hã jé Topě tóg Moisés mỹ ti tỹ ěg jyvĕn ke ěn nĩm ja nĩ, Jesus mur ke to hã. Abraão kósin tỹ Jesus mur ke tũg ki ke ja vĕ, Topě tỹ ěg jyvĕn ja ěn ti. Ti hã mỹ tóg vĩ há han sór ja nĩ, Topě ti, Jesus hã mỹ.

Topě tỹ Israel ag jyvĕn kỹ tóg ă tỹ jĕnĕ jafã ag mỹ tó ja nĩ. Kỹ Topě tỹ jĕnĕ jafã ag tóg Moisés mỹ tó ja nĩ, Moisés tỹ Israel ag mỹ kãmĕn jé. Topě tỹ ěg jyvĕn jafã ti nĩ ja nĩ, Moisés ti. ²⁰ Topě jĕgja kã jĕg kỹ tóg Israel ag mỹ vĩ ja nĩgtĩ, Moisés ti, Topě tỹ Israel ag mrĕ jykren kỹ. Kỹ Moisés tóg ag jyvĕn, ag tỹ Topě vĩ ki króm jé. Topě tỹ ěg kren han kỹ tóg ge tũ nĩgtĩ. Ă pir mỹ tóg ěg mỹ tó mũ, ti tỹ ěg kren han sór mũ ti, Topě ti. Ũ tóg ti jagfy ěg mrĕ vĩ tũ nĩ sir.

Topě vỹ ěg jyvěň, ěg tỹ ti vĩ ki kanhrăn jé

21 Isỹ tag tó kỹ Topě hỹn ģjag mỹ tỹ ũn ón mé nĩ ve nĩ. “Topě tỹ ěg jyvěň mũ ra ěg tóg ti vĩ mranh tĩ. Hã kỹ tóg ěg vóg kónăn ke mũ. Kỹ tóg ěg kren han ke tũ nĩ,” he ģjag hỹn tĩ. Vó, Topě pi(jé) ón tĩ'. Hã ra Topě tỹ ěg jyvěň mũ ra ěg tóg ki króm tũ nĩgtĩ, hã kỹ ti tỹ ěg jyvěň tag tóg ěg kren han jãvãnh nĩ. Ti tỹ ěg jyvěň ěn tỹ ěg kren han mũ ra ěg tóg ti tỹ ěg jyvěň tugrĩn jykre kuryj nỹtĩnh mũ vė. 22 Hã ra tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: “vėnh kar vỹ Topě vĩ mranh kãn ja nĩgtĩ,” he ja tóg nĩ, Topě vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Kỹ ěg tỹ Jesus ki ge hã kỹ ěg tóg krenkren ke mũ sir. Ũ tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag hã vỹ krenkren ke mũ.

23 Kỹ, ěg tỹ Cristo ki rãnh ke to hã ěg tóg Topě tỹ vãsỹ ěg jyvěň mũ ěn krēm nỹtĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg ěg kanhrăn tĩ ja nĩgtĩ. Ti tỹ ěg mrãnmrãn ri ke ja ti nĩgtĩ, ti vĩ ti. Krēm ěg tóg sigse kỹ nỹtĩ ja nĩgtĩ. ěg tỹ Cristo ki ge kỹ ěg tóg kygvar kỹ nỹtĩ sir. Cristo mur to hã ke ja vė, Topě tỹ vãsỹ ěg jyvěň ja ti. 24 Kỹ tóg ěg jyvěň ja nĩgtĩ, ěg tỹ Cristo ki rãnh ke to jykrén jé. Cristo ki ge tugrĩn ěg tóg Topě mỹ tỹ ũn há nỹtĩ ha. 25 Kỹ, ěg tỹ ti ki rã kar kỹ ěg tóg Topě tỹ vãsỹ ũn mỹ: ag jyvěň nĩ, he mũ ěn krēm ke tũ nỹtĩ ha.

26 Topě krě vỹ tỹ ěg nỹtĩ ha, ěg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ. 27 Ti jiji tó kỹ ěg kygpe kỹ nỹtĩ, kỹ ěg tóg ti ri ke nỹtĩ sir, tỹ ti hã ri ken hã vė. 28 Hã kỹ ěg tóg

tỹ jagně hã nỹtĩ gé. Kỹ ěg tỹ ti ki ge kỹ Judeu ag vỹ fóg ag ri ke nỹtĩ, kỹ fóg ag vỹ kanhgág ag ri ke nỹtĩ gé. Ũ camarada ag vỹ ģjag patrão ri ke nỹtĩ. Ag vỹ fag ri ke nỹtĩ gé. Nén ũ pir vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ěg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. 29 Kỹ, ěg tỹ tỹ Cristo mré ke nỹtĩn kỹ ěg tóg tỹ Abraão krě'krě ag ri ke nỹtĩ gé sir, ěg kar, kỹ ěg venh ke mũ sir, Topě tỹ Abraão mỹ nén to mũ ěn ti.

4

1 Sỹ ģjag mỹ kãmén mãn ke vė, sỹ nén tó ja ěn ti. Ũn rico kósin vỹ ti tũ mãn kãn ke mũ, ti mog kỹ. Ti tỹ ver sĩ nĩn kỹ tóg nén ũ venh ke tũ nĩ ver. Ti panh camarada ri ke tóg nĩ ver, ti sĩ nĩn kỹ. Hã ra ti panh tỹ nén kar vỹ tỹ ti tũ nỹtĩnh ke mũ. 2 Ge ra ag tóg ver ti kanhrăn tĩ, ti sĩ nĩn kỹ. Kỹ ti kri ke ag ne ti tũ to jykrén tĩ'. Gen kỹ tóg kejěn ti panh tỹ ti mỹ kurã nĩm ja ěn pétēm ke mũ. ěn kã tóg ã tũ mãn kãn ke mũ sir. 3 Ge ti nĩgtĩ ěg mré, ěg tỹ tỹ Topě krě nỹtĩn kỹ. Jesus mur ke to hã ěg tóg gĩr ri ke nỹtĩ ja nĩgtĩ. Nén kar tãn kamėg ja ěg tóg nĩgtĩ, krĩg tãn mré hã. ěg sigse ri ke han ja ag nĩgtĩ, nén tãn ag. 4 Kỹ, ti kurã tá krỹg kỹ Topě tóg ã kósin jėně. ěprã ke fi ki tóg mur. Moisés tỹ ěg jyvěň tĩ ěn ki króm kãn ja tóg nĩgtĩ. 5 ěg kren han jé tóg mur, ti tỹ Moisés tỹ ěg jyvěň ja ěn to ěg kygvãn jé sir, ěg tỹ vãhã tỹ Topě krě pė nỹtĩ jé sir. Tỹ ěg ti

krē tū ja nýtĩgtĩ vĕ, hã ra Topĕ tóg ěg jĕ'ŷn sór mŭ ha sir.

⁶ Kŷ ěg tóg tŷ ti krē nýtĩ sir. Ěg tŷ tŷ ti krē nýtĩn kŷ tóg ěg mŷ ã kuprĩg jĕnĕg mŭ sir, ti tŷ tŷ ěg jagrĕ nĩ jĕ. Ti kósın kuprĩg ri ke ti nĩ, Topĕ kuprĩg ti. Ěg jagrĕ tag tŷ ěg tóg sir Topĕ to: “ěg jóg mág,” he tĩ. ⁷ Hã kŷ ěg tóg tŷ ũ camarada ri ke tū nýtĩ ha. Topĕ krē vŷ tŷ ěg nýtĩ ha. Kŷ, ěg tŷ tŷ ti krē nýtĩn kŷ ěg tóg ti tŷ nĕn mãn ke mŭ gé sir, ti tŷ ěg mŷ nĕn nĩm ke ti. Topĕ tŷ ěg mŷ nĕn han hã vĕ.

Paulo tŷ krĩ kufy nĩ

⁸ Vãsŷ ājag tóg Topĕ ki kagtĩg ja nýtĩgtĩ. Kŷ ājag tóg ón kŷ vĕnh kãgrá hã to: “ěg Topĕ vĕ’,” he ja nĩgtĩ. Vĕnh kãgrá pi(jé) tŷ Topĕ nĩ'. Vĕnh kãgrá hã nón mŭn kŷ ājag tóg sigse kŷ nýtĩ ja nĩgtĩ. ⁹ Ūri ājag tóg Topĕ ki kanhró nýtĩ jãvo. Hã ra tóg vãsŷ ājag ki kanhró nĩ ja nĩ vĕ, Topĕ ti, ha mĕ. Kŷ ājag tŷ ne jĕ tŷ nĕn kar tãn ag mré ke nýtĩ mãn sór nĕ? Krój ti nýtĩ, nĕn kar tãn ti, to ěg jagtar' he nýtĩ ja nĩgtĩ, sigse kŷ ěg nýtĩ ja nĩgtĩ, ěg tŷ tŷ ag mré ke ja nýtĩn kŷ. Ājag mŷ sigse kŷ nýtĩ mãn sór mŭ'? ¹⁰ Kurã to ājag tóg jykrĕn sór mŭ, kurã kórĕg to, kar kŷ kysã kórĕg to ke gé, prŷg kórĕg to ke gé. ¹¹ Inh kanĕ jur tóg tĩ, sŷ tag mĕ kŷ. Inh hŷn fagrĩnh mŷ ag mŷ Jesus kãmĕn, he sóg tĩ, mŷr.

¹² Inh kanhkã, inh ri ke nýtĩ sórmnĩ. Ājag mré ke vŷ tŷ inh nĩ, kŷ inh ri ke han sórmnĩ. Tag hã to sóg vĩ mŭ, ājag mŷ.

Ājag pi(jé) inh jŭ han'. ¹³ Sŷ ājag ki jun vĕn mŭ ěn mĩ ěkrĕ, sŷ ājag mŷ Topĕ vĩ to vĕn mŭ ti. Ěn kã sóg kaga nŷ ja nĩgtĩ. ¹⁴ Kŷ tóg ājag mŷ e tĩ ja nĩgtĩ, ājag tŷ inh kaga ven kŷ. Ge ra ājag tóg iso é he ja tŷ nĩgtĩ, ti pi(jé) ājag mŷ jĕgry ja nĩgtĩ', inh kaga ti. Inh mŷ vĩ há han ja ājag tóg nĩgtĩ, sŷ tŷ Topĕ tŷ jĕnĕ jafã nĩn kŷ, ājag mŷ. Ājag tŷ Jesus Cristo ki rĩr mŭ ěn ri ke han ja ājag tóg nĩgtĩ isŷ. ¹⁵ Ěn kã tóg ājag mŷ sér pĕ tĩ ja nĩgtĩ. Hã kŷ ājag tóg inh jagãgtãn ja nĩgtĩ. Isŷ ājag mŷ ājag kanĕ to vĩ ra ājag hŷn inh mŷ vin ke mŭ vĕ. Kŷ ti tŷ ne jĕ ājag mŷ sér tŷ tĩ nĕ, ũri? ¹⁶ Ājag mŷ sóg ki hã tó mŭ. Inh mŷ tag tugrĩn ājag mŷ kórĕg nĩ ha'? Inh mŷ tóg e tĩ, tag ti.

¹⁷ Ū ag tóg ājag mŷ vĩ há han sór mŭ. Ag ón vĕ hã ra. Ag tŷ ājag tŷ inh kato tĕ han sór vĕ, hã kŷ ag tóg ón kŷ vĩ há han sór mŭ, ājag tŷ ag hã nón mŭ jĕ sir, isovãnh kŷ. ¹⁸ Há ti nĩ vĕ, nĕn ũ há tŷ ājag mŷ sér nĩn kŷ. Isŷ ājag mré nĩn kŷ nĕn ũ há ěn tóg ājag mŷ sér nĩ ja nĩgtĩ. Kŷ ājag tŷ tag tovãnh tŷ nĩ kŷ tóg há tĩ, inh mŷ. Kŷ nĕn ũ há hã to tar nýtĩmnĩ.

¹⁹ Inh krĕ', ājag mŷnh ri ke vŷ tŷ inh nĩ. Ěg mŷnh fi ne kaga tĩ', ěg tŷ fi ki mur ken kŷ. Fi kaga tag ri ke han mãn inh, ājag to. Ājag tŷ Cristo hã ri ke nýtĩn kŷ tóg há tĩ, sŷ tag hã ve sór vĕ, hã jĕ sóg ěg mŷnh fi kaga ěn ri ke han mãn mŭ, ājag tugrĩn. ²⁰ Sŷ ājag mré nĩnh há tóg tĩ, sŷ ājag mré vĕmĕn

jé, sý ājag mý kāmén há han jé sir. Sý komēr hā ājag mý kāmén há tóg tī. Hā ra sóg kanē jur mū, ājag to, hā ký sóg vī mū.

Agar fi mré Sara fag to vēnh jykre

²¹ Ājag kāmī ũ tóg Moisés tỹ ěg jyvēn ja ěn han sór mū. Ājag hỹn mē kān ja tū nī, vāsỹ vēnh jykre ěn ti, hā ký ājag tóg han sór mū. Ājag tỹ mē há han kān ja nī ra ājag hỹn han sór ke tū nī vē. Hā mē, vāsỹ vēnh jykre ěn ti, ājag tỹ nén han sór mū ěn ti. ²² Tag vỹ rán ký nī, ha mē. Abraão vỹ kósin régre nī ja nīgtī. Ũ mýnh fi vỹ tỹ ti camarada fi nī, ký ũ mýnh fi vỹ tỹ ti prū pē fi nī. ²³ Ký Abraão tóg ā camarada fi mré nỹ ja nī, ti tỹ ver kófa tū ra, ký ti kósin tóg fi ki mur mū sir. Hā ra tóg ā prū pē fi ki (tóg) ā kófa ra kósin mū gé sir. Topē tỹ ti mý: “ā kófa nī ra ā tóg kósin ke mū,” he ja nī hā vē. ²⁴ Topē tóg tag han, ěg tỹ ti jykre ki kanhrān jé. Tī tỹ ěg mý comparação han hā vē, fag to, ha mē. Topē tỹ ěg mré jykren mū ri ke fag nýtī, Abraão prū fag. Agar fi vỹ tỹ Abraão camarada ja nīgtī. Tī mré ke pē tū fi vē. Ký fi tóg ri ke nī, Topē tỹ krī tỹ Sinai tá Moisés mý ti tỹ ěg jyvēn ěn tó ja ti. Tag vỹ Agar fi ri ke nī, ti camarada fi ri ke. Ũ tỹ vēnh jykre ěn han mū vỹ tỹ ũ camarada ri ke nýtī, fi kóm. Tỹ ag tóg sir Topē mré ke tū nýtī, ũ tỹ Judeu jykre han mū ag. ²⁵ Ký Agar fi vỹ krī tỹ Sinai

ri ke nī, ga tỹ Arábia tá. Hā ra fi tóg cidade tỹ Jerusalém ri ke nī gé, hā vỹ: Judeu ag jykre han mū ag kar, he mū, hā vỹ: Jerusalém, he mū. Tỹ ag Topē mré ke tū nýtī, ũ tỹ Judeu ag jykre han mū ag. ²⁶ Hā ra ěg jamā vỹ kanhkā tá nī, Jerusalém tág to ken hā vē, hā vỹ: kanhkā, he mū. ěg mýnh ri ke vē sir, Abraão prū pē fi ri ke vē sir, Jerusalém tág, he mū tag ti. ²⁷ Tag to tag tóg rán ký nī, ha mē: “kurī ā tóg nī, krĕg vānh ā tóg nī. Ge ra mý sér tūmnī, jamā há ra prĕrmnī, ā mý sér tūn ký, gĭr ũ tỹ ā ki mur ja tū ra. Ā krĕ vỹ e tāvī nýtĭnh mū, ũn krĕg mū fi krĕ e káfór ti nýtĭnh mū, ā krĕ ti, ā mén tỹ ā fón mū ra. Ũ tỹ fi mén mré tī mū fi krĕ káfór ti nýtĭnh mū, ā krĕ ti,” he ja tóg nī, Topē vī tỹ rán ký nī ki.

²⁸ Ký ěg tóg Isaque ri ke nýtī. Topē tóg Isaque to Abraão mý: “ā kófa nī ra ā tóg kósin ke mū,” he ja nī. Ký ěg tóg Cristo ki ge ký nýtī ký tỹ Topē krĕ nýtī, Topē tỹ: “inh krĕ vỹ tỹ ājag nýtĭnh mū,” hen ký. Topē vī tag tugrĭn ěg tóg Isaque ri ke nýtī. ²⁹ Ký Abraão kósin ve vỹ ti prū pē fi kósin vóg kónān ja nīgtī. Abraão vỹ ā kófa tū ra ā kósin ve ěn han, hā ra tóg Topē kuprĭg tugrĭn ā prū pē fi kósin han, ā kófa pē ra. Ký ti kósin ve vỹ ěgno vóg kónān mū. Hā ký ěg tóg tag vég tī gé, ũri. Judeu jykre han mū ag vỹ ěg vóg kónān sór tī gé ver. ³⁰ Ký Abraão krĕ ag to tag vỹ rán ký nī, ha mē: “ā camarada fi fón nī, fi kósin mré,” he ja tóg

nĩ. “Ă camarada fi kósin pi(jé) ģ prũ pē fi kósin mré ģ tũ mǎn ke mũ’! Ą pir mŷ ti mǎn ke mũ, ģ prũ pē fi kósin ti,” he ja tóg nĩgtĩ, Topē vĩ tŷ rán kŷ nĩ ki, Abraão krē to. ³¹ Kŷ ěg tóg ti prũ pē fi kósin ri ke nŷtĩ. ěg pi(jé) tŷ ti camarada fi kósin ri ke nŷtĩ, ěg tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtĩn kŷ.

5

Jesus tŷ ěg kygvǎn ja

¹ Kŷ Jesus tóg ěg kygvǎ, vĕnh jykre si to, ěg kygvar kŷ nŷtĩ jé sir. Hǎ kŷ Judeu ag jykre ěn han sór tũg nĩ. Ũ tŷ tag to ģjag krĩn sór mũ ěn ag kato tĕmnĩ, ag nón mũ sór tũg nĩ, ģjag tŷ vĕnh jykre ěn krĕm sigse kŷ nŷtĩ mǎn tũ nĩn jé sir.

² Hǎ kŷ sóg ģjag mŷ kǎmén mũ, inh, hǎ vŷ: Paulo, he mũ. Sŷ ģjag mŷ nĕn tónh ken hǎ vĕ, ha mĕ: ģjag tŷ ģjag gré junun fár kym kŷ, ģjag tŷ Judeu ag jykre han jé, kŷ Cristo vŷ ģjag mŷ nĕn ũ há han ke tũ nĩ. ³ Ha vé, sŷ tag tó mǎn ke vĕ gé, ha mĕ. Ąjag tŷ ģjag fár kym kŷ ģjag han kǎn ke mũ sir, Moisés tŷ ěg mŷ vĕnh jykre nĩm ja ěn ti. ⁴ Hǎ ra ģjag tóg Cristo tovǎnh ke mũ, ģjag tŷ Moisés tŷ ěg jyvĕn tĩ ěn han sór kŷ, ģjag tŷ Moisés jykre tugrĩn Topē mŷ tŷ ũn há nŷtĩ sór kŷ. Topē vŷ ěg jagǎgtǎn sór mũ. Ąjag tŷ Moisés jykre han sór kŷ ģjag tóg ti tŷ ěg jagǎgtǎn tag to é he mũ sir. ⁵ Ąjag jǎvo ěg tóg ěg tŷ Jesus ki gen kŷ Topē mŷ tŷ ũn há nŷtĩnh mũ. ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩn kŷ ěg tóg

Topē kuprĩg tŷ jagrĕ nŷtĩ. ěg jagrĕ tag tugnĩn ěg tóg Topē mŷ tŷ ũn há nŷtĩ. ⁶ Ha vé, ěg tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtĩn kŷ tóg tŷ nĕn ũ tũ tĩ sir, ũn gré junun fár kym ja ti, ũn tŷ kym ja tũ ti ke gé. Ti ki ge kŷ ěg tóg nŷtĩ, kŷ ěg tóg tŷ nĕn ũ pir nŷtĩ ha, jagnĕ to há ěg nŷtĩ ha.

⁷ Ha vé, mũ há han ja ģjag nĩgtĩ. Ąjag tŷ ne jé tovǎnh sór nĕ? Ąjag tŷ ne jé vĕnh vĩ há kri nĩm sór tũ nĩ nĕ? ⁸ Topē tŷ ģjag krĩn pijé’. Ti hǎ ne ģjag jé prĕr ja nĩgtĩ’. ⁹ Tag to jykren: fermento sĩ vŷ ěg tŷ pǎo kujǎgja kŷ kri rũm ke tĩ, kŷ tóg tŷ sónsón ke kǎn tĩ, tŷ nĩ kǎn tóg tĩ, pǎo ti. Topē vĩ kujǎgja vŷ ge nĩ, ha mĕ. Ke tũg nĩ. ¹⁰ ěg Senhor tũ vŷ tŷ ģjag nŷtĩ. Hǎ kŷ sóg ģjag to: “ag hŷn ti tovǎnh ke tũ nĩ,” he tĩ, “ag hŷn ti japry, ti jamĩn jagma mũ mǎn ke mũ,” he sóg tĩ. Ũ tŷ ģjag krĩn mũ ěn ne vĕsŷrĕnh ke mũ’, ģjag krĩn kónǎn ja tag to, ti tŷ tŷ pǎ’i nĩ ra.

¹¹ Inh pi(jé) ěg gré junun fár kym to: “ke ra,” he tĩ’. Isŷ ag mré tag tó ra ag hŷn inh vóg kónǎn ke tũ nĩ vĕ. Isŷ ag mré tag tó ra ag hŷn iso jũnh ke tũ nĩ vĕ. ěg tŷ ěg fár kym tugrĩn krenkren tĩ ra ěg tóg Jesus tŷ ka to sa ja ěn to krenkren ke tũ nĩ vĕ, kŷ tóg ag mŷ sér tĩ vĕ, isŷ vĕnh jykre si tó tĩ ra. Hǎ ra sóg tó tũ nĩgtĩ. ¹² Ũ tŷ tag tó mũ ag jé ģjag grǎfy kym kǎn, ũ tŷ ģjag krĩn kónǎn mũ tag ag.

¹³ Hǎ ra Topē tóg ěg jé prĕr, ti tŷ ěg kygvǎn jé. Ti tŷ ěg kygvǎn kŷ ěg kygvar kŷ nŷtĩ

ha. Ge ra ěg tóg ěg tỹ vėsóg ki nén to jykrén mũ ěn han sór ke tũ nĩ, ti kórég nĩn kỹ. Ěg tũ hã han ke tũ ěg nĩ. Ěg tỹ jagně to há nỹtĩ tag hã ne há nĩ¹. Jagně ki rĩr to ken hã vė. ¹⁴ Ha vé, Topě tỹ ěg jyvėn e ěn ki króm kãn jé ěg tóg ke mũ, ěg tỹ nén ũ pir han kỹ, hã vỹ: “ã régre ki rĩr há han nĩ, ã tỹ vėnh ki rĩr há ri ke han nĩ, ã régre ki,” he mũ. ¹⁵ Jãvo ãjag tóg mĩg ri ke jagně mãn sór mũ, jagně to jũn kỹ. Jagně tỹ tũ' he jé ãjag tóg ke mũ, ge kỹ, ha vemnĩ.

Ěg tỹ ěg tỹ nén to én mũ ěn han ke tũ

¹⁶ Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “Topě kuprĩg tỹ ãjag mỹ nén tó mũ ěn hã han nĩ,” he sór mũ. Kỹ ãjag tóg ãjag tỹ nén to én mũ ěn han ke tũ nĩ. ¹⁷ Ěg tỹ nén to én mũ vỹ Topě kuprĩg tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn kato tẽ nĩ, kỹ Topě kuprĩg vỹ ěg tỹ nén to én mũ ěn kato tẽ nĩ gé. Jagně to rará ag tóg tĩ, hã kỹ ěg tóg ěg tỹ nén han sór mũ ěn han ke tũ nĩ. ¹⁸ Ěg tỹ hã ra Topě kuprĩg tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn han kãn kỹ tóg ěg se mãn ke tũ nĩ sir, Topě tỹ vãsỹ ěg jyvėn ja ěn ti.

¹⁹ Ěg tỹ vėsóg ki nén to jykrén mũ ěn vỹ kórég nĩ, kỹ vėnh kar vỹ ki kanhró nỹtĩ. Ěg tỹ vėsóg ki nén to jykrén to ken hã vė, hã vỹ: mén tũ mré nỹ, he mũ, prũ tũ mré nỹ, he mũ, nén ũ kavėj han tĩ, he mũ, ěg tỹ nén to én mũ kar han tĩ, he mũ, ²⁰ ěg tỹ vėnh kãgrá to: Topě vė, he tĩ, he mũ, kujá jykre han tĩ, he mũ, curandeiro jykre han tĩ,

he mũ, jagně kato vãsãn tĩ, he mũ, jagně to ãjag fe tỹ gỹm ke (ka)mě, he mũ, jagně tũ to jykrén kónãn tĩ, he mũ, vėsỹ ũn mág han sór mũ, he mũ, vėnh kãpãm kỹ nỹtĩ sór mũ, he mũ, jagně vĩ kato tẽ mũ, he mũ, ²¹ jagně tũ to én tĩ, he mũ, kronkron tĩ, he mũ, krĩn tũ, he mũ, vėnh jykre pãno han tĩ tỹ hěn ri ke ke gé. Tag to sóg ãjag jyvėn huri, hã ra sóg tó mãn sór mũ. ũ tỹ tag han mũ ag pi(jé) Topě tỹ tỹ ěg pã'i nĩ venh ke mũ'.

²² Topě kuprĩg tỹ ěg kanhrãn mũ vỹ tag ri ke tũ nĩ. Há kar ti nĩ. Ti tỹ ěg kanhrãn to ken hã vė, hã vỹ: jagně to há, he mũ, mỹ sér tĩ, he mũ, krĩ kuprã, he mũ, jagně to fe há nỹtĩ, he mũ, koměr hã vĩ, he mũ, jagně jagãgtãn tĩ, he mũ, jagně mỹ ón vãnh, he mũ, ²³ vėsỹ ũn mág han sór tũ, he mũ, vėso jykrén tĩ, he mũ. Topě pi(jé) tag kato tẽ tĩ', ti tỹ vãsỹ ěg jyvėn ti vỹ tag ri ke ja nĩgtĩ gé. ²⁴ Ěg tỹ tỹ Jesus Cristo tũ nỹtĩn kỹ, kỹ ěg tóg tỹ ti tỹ ka to sa ja ěn ri ke nỹtĩ. Hã kỹ ěg tóg ěg tỹ nén to én mũ ěn han mãn sór ke tũ nĩ ha sir, ěg tỹ nén ki vė'ĩ mũ ěn han mãn sór ke tũ ěg nĩ ha.

²⁵ Ěg tỹ Topě kuprĩg tỹ jagrě nỹtĩn kỹ, kỹ ěg tóg ti tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn han kãn ke mũ sir, ti kuprĩg tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn ti. ²⁶ Kỹ ěg tóg sir tỹ ũn mág nỹtĩ sór ke tũ nĩ, jagně jũ han mãn sór ke tũ ěg nĩ, jagně tũ mãn sór ke tũ ěg nĩ gé. Vėnh jykre há hã han jé ěg tóg ke mũ.

6

Ěg tŷ jagně jagăgtăn ke

¹ Inh kanhkă', kejĕn ājag kămĭ ũ tóg kygnĕg tĭ, vĕnh vatánh tá. Kŷ ũ tŷ kygnĕg mŷ ěn mŷ: "kygnĕ ā mŷr," hemnĭ, ājag tŷ Topĕ kuprĭg tŷ jagrĕ nŷtĭn kŷ. Komĕr hă ti mŷ tómnĭ, ti tŷ kygnĕg mŷ ěn ti. Kŷ vĕso jykrĕn há han nĭ gé, ājag tŷ ti tŷ kygnĕ ěn ri ke han tŷ nĭ jé, ti kóm. ² Jagnĕ ajudar hemnĭ, ājag mrĕ ke ũ tŷ jagtar nĭn kŷ. Cristo tŷ ěg jyvĕn mŷn hă vĕ. ³ Kejĕn ũ tóg vĕsóg ki vĕsŷ ũn mág han sór tĭ. Hă ra tóg tŷ nĕn ũ tŷ nĭ. Kygnĕg ti tĭ, ũ tŷ tag to jykrĕn mŷ ti. Vĕnh hă mŷ tóg ón mŷ sir. ⁴ Ājag jykre tugnŷm nĭ. Ti há nĭn kŷ tóg há tĭ, kŷ tóg tŷ ũn há nĭ, ũ tŷ vĕnh jykre há han mŷ ěn ti. Jagnĕ mŷ: inh jykre há vŷ ā jykre há kăfór nĭ, he tŷg nĭ. ⁵ Topĕ hă ne ěg ki ěg jykre há ěn vĕg tĭ', kar kŷ tóg ěg mrĕ ke ag jykre ki kanhró nĭ gé, Topĕ ti.

⁶ Kejĕn ũ tóg ājag mŷ Topĕ vĭ kămén mŷ. Ti mŷ ājag tŷ nĕn ũ nĭmnĭ, ti tŷ ājag mŷ kămén mŷ kaja ti.

⁷ Kygnĕ tŷg nĭ, ěg tŷ Topĕ to é he kŷn pi(jé) há nĭ'. Ěg tŷ ón kŷ: vĕnh jykre há kăgmĭ kŷ inh nĭ ha, hen kŷ tóg ěg kren han ke tŷ nĭ. Topĕ vŷ ěg jykre ki kanhró nĭ. ⁸ Ge ti nĭgtĭ, ěg tŷ nĕn han mŷn ti. Ěg tŷ ěg tŷ nĕn to é n mŷ ěn han kŷ ěg tóg ter ke mŷ sir. Kŷ tog ěg tŷ mandioca ko vĕnh krăn kŷ ti nin ko kŷ ti tŷ ěg tén ěn ri ke nĭ sir. Ěg tŷ Topĕ kuprĭg tŷ

ěg mŷ nĕn tó mŷ ěn han kŷ ěg tóg rĭr krŷg ja tŷ ěn venh ke mŷ, kŷ tóg ěg jakré tŷ kanĕn há han kŷ ěg tŷ ko ěn ri ke nĭ sir. ⁹ Hă kŷ nĕn ũ há han to krónh ke tŷg nĭ. Ve jé ěg tóg ke mŷ, ti kanĕ há ěn ti, Topĕ tŷ ěg mŷ nĕn ũ há han ke ti, ěg tŷ Topĕ jykre há tovĕnh tŷ nĭn kŷ. ¹⁰ Hă kŷ ěg tóg vĕnh kar jagăgtăn ke mŷ. Kŷ tóg há tăvĭ nĭ, ěg tŷ ěg mrĕ Jesus ki ge kŷ nŷtĭ ag jagăgtăn ti.

Paulo tŷ ag jyvĕn măn

¹¹ Ha vé, rá mág han sóg tĭ, sŷ vĕsóg ki ājag mŷ rán kŷ.

¹² Ũ ag tóg ājag kutăn tĭ, ājag tŷ ājag grĕ junun făr kym jé. Ag tŷ vĕnh mŷ nĕn ũ há han sór vĕ, ha mĕ. Judeu ag tóg ěg vóg kónăn tĭ, ěg tŷ fóg ag mŷ: "ājag grĕ junun făr kym nĭ," he tŷ to. Ũ tŷ ājag kutăn mŷ ag vŷ Judeu tŷ ag vóg kónăn ěn ve sór tŷ nĭ. Cristo tŷ cruz to sa ja ra ag vĕsŷrĕnh sór tŷ nĭ, hă kŷ ag tóg ājag mŷ: "hă ājag făr kym nĭ," he mŷ. Ag vĭ jĕmĕ tŷg nĭ. ¹³ Ha vé, ag tŷ ājag grĕ junun făr kym ja ra ag tóg Topĕ tŷ văsŷ ěg jyvĕn tĭ ěn han kăn ja tŷ nĭgtĭ. Hă ra ag tóg ājag mŷ ājag tŷ vĕnh kym ke ti tó mŷ, ag tŷ vĕnh kar mŷ ājag tŷ nĕn han mŷ tó jé sir. Tag ki ag tóg tŷ ũn mág nŷtĭ sór mŷ, vĕsóg ki. ¹⁴ Ag jăvo sóg tŷ ũn mág nĭ sór tŷ nĭ. Nĕn pir tóg inh mŷ sér tĭ, hă vŷ: ěg pă'i tŷ Jesus Cristo tŷ cruz to sa ja ěn, he mŷ. Kŷ ěpră ke jykre inh mŷ tŷ tĭ ha. Jesus tŷ cruz to sa kŷ tóg inh mŷ tŷ tŷ' he ja nĭ, ěpră ke jykre tŷ, Jesus ti. Kŷ

sóg han sór tũ nĩ ha. Jãvo sóg cruz to sa ri ke han kũ nĩ gé, ěprã ke jykre mĩ sóg hur tũg. Sũ han tũ to ken hã vĕ. ¹⁵ Ũ ag tóg ãjag fãr kym tĩ, jãvo ũ ag tóg kym tũ nĩ gé. Hã ra tóg tũ nén ũ tũ nĩ gé. Topĕ mĩ ěg há nũtĩ, ěg tũ ti ki ge kũ nũtĩn kũ. Topĕ vũ ěg han mãn, kũ ěg tóg tũ ũn tãg nũtĩ ha. Tag hã ne há nĩ'. ¹⁶ Ũ tũ vĕnh jykre tãg tag han mũ ag krĩ kuprãg ti tĩ, Topĕ ti, ũ tũ ge jagãgtãn ti tĩ. Topĕ tũ ag hã vĕ ha. Israel pĕ ag hã vĕ sir.

¹⁷ Kũ inh kutãn mãn tũg nĩ, inh vĕsũrénh han mãn tũg nĩ. Jesus vĕsũrénh ja ěn ri ke han inh mũr, hã kũ sóg ti ri kén kygven kũ nĩ ha.

¹⁸ Inh kanhkã', ěg pã'i tũ Jesus Cristo jé ãjag tar han, ti jé ãjag krĩ kuprãg. Hã vĕ.

PAULO TỸ CARTA HAN: ÉFESO TÁ KE AG MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vễ. Isỹ cidade tỹ Éfeso tá ke ag mỹ rán hã vễ. Jesus Cristo vỹ inh fễg', sỹ tỹ ti apóstolo jễ jé, Topễ tỹ isỹ apóstolo han kỹ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ carta tag rán mũ. Topễ tú vỹ tỹ ãjag nỹtĩ, kỹ ãjag tóg cidade tỹ Éfeso tá Jesus to vễnhmãn tĩ. Jesus Cristo tovãnh tú ãjag tóg nỹtĩ. ² Ễg jóg tỹ Topễ jé ãjag tar han, ti jé ãjag krĩ kuprãg, ễg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gé.

Cristo tỹ ễg mỹ vĩ há han mũ

³ Ễg kar jé Topễ mỹ vĩ há han, ễg jé ti mỹ agradecer hé, ễg Senhor tỹ Jesus Cristo panh mỹ. Ễg tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩnh kỹ tóg ễg mỹ kanhkã ti ven sór mũ, Topễ ti. Tá tóg ễg mỹ nén (ũ) há kar ven sór mũ gé, kỹ nén ũ tóg ễg mỹ tú' henh ke tú pễ nĩ, tá. Hã jé tóg ễg mỹ ã kuprĩg jễnễ, ễg tỹ ti tugrĩn nén (ũ) há kar ve jé. ⁴ Vãsỹ tóg ễg kuprễg ja nĩ, ã tỹ nén (ũ) kar han ke to hã tóg ễg kuprễg ja nĩ, Topễ ti, ễg tỹ tỹ ti tú nỹtĩ jé, Cristo tugrĩn. Ễg tỹ ti ri ke nỹtĩ jé tóg ễg kuprễg, ễg tỹ kygnễg tú nĩ jé. Ti fe vỹ tỹ ễg nỹtĩ. ⁵ Hã kỹ tóg ễg kuprễg, ễg tỹ tỹ ti krễ nỹtĩ jé, Jesus Cristo tugrĩn. Ti hã ne vễsóg ki ễg kuprễg ke to jykrén ja nĩgtĩ'. ⁶ Ễg tỹ ti mỹ vĩ há han jé tóg

ễg kuprễg. Ừn mág vỹ tỹ ti nĩ, ễg jagãgtãn tóg tĩ, hã kỹ tóg há tĩnh mũ, ễg tỹ ti mỹ agradecer hen kỹ. Ti kósin pir tugrĩn ễg tóg tỹ ti fe pễ nỹtĩ.

⁷ Ti hã ne ễg kren han tĩ', ti kyvénh tỹ ễg jagfy kãkutễ ja nĩnh kỹ. Tỹ tóg ễg tỹ Topễ vĩ mranh ja ễn tỹ tú' he ja nĩgtĩ, ã kyvénh tỹ. Topễ tỹ ễg mỹ nén ũ há han hã vễ. ⁸ Hã ra tóg tú' henh ke tú nĩ, ti tỹ ễg mỹ nén nĩm ja tag tĩ. Krĩ há ti nĩ, nén kar to jykrén há han ti tĩ, Topễ ti. ⁹ Vãsỹ tóg to jykrén ja nĩgtĩ, kỹ tóg ừi ễg mỹ tó mũ sir, ti tỹ Cristo tugrĩn nén han sór mũ ti. ¹⁰ Cristo tỹ tóg ừn mág han sór mũ, vễnh kar kri ke, kanhkã tãn ag kri ke, ga kri mũ ag kri ke gé, kỹ vễnh kar vỹ tỹ ti krễm ke nỹtĩnh mũ. Povo pir ri ke ag nỹtĩnh mũ, kurã ễn kã. Ti kurã ki tóg ti tỹ ừn mág han sór mũ ha, Topễ ti.

¹¹ Ễg tỹ Cristo ki ge kỹ nỹtĩ kỹ ễg tóg venh ke mũ gé, Topễ tỹ ã tú ag mỹ nén ven ke mũ ễn ti. Ễg tỹ ễn ve jé Topễ tóg ễg kuprễg ja nĩ, ti tỹ ễg kuprễg to jykrén kỹ. Nén kar to tóg jykrén há han tĩ, vễsóg ki, kỹ tóg ễg kuprễg to jykrén ja nĩ gé, ¹² ễg tỹ Jesus hã pin kỹ ti ki ễvãnh jé. Ễg tỹ ti ki ễvãnh kar kỹ ễg tóg vãhã Topễ mỹ vĩ há han ki kanhró nỹtĩ. Ti hã ki ễvãnh kỹ ễg tóg Topễ to: “ừn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he' he tĩ sir.

¹³ Ti kãme mẽ ja ãjag tóg nĩgtĩ gé, vễnh vĩ há ễn, ti tỹ ễg krenkren han sór mũ kãme. Ti kãme ễn mẽ kỹ ãjag tóg ti ki ge jễg. Kỹ Topễ tóg ãjag mỹ ã

kuprīg jēnē. Tỹ tóg ājag jagrēn há han. Ti tỹ ājag nīgīg hā vē, ā kuprīg tỹ. ¹⁴ Ēg jagrē tigrīn ēg tóg ki kanhró nýtī, ti tỹ ēg mỹ ā tỹ ēg mỹ nén tó ja ēn ven kãn ke ti. Kejēn ēg tóg venh ke mũ, ha vemnĩ, ēg tỹ tỹ ti tũ nýtīn kỹ, kỹ tóg ēg mỹ sér tīnh mũ. Kỹ ēg tóg ti mỹ vĩ há han ke mũ, ti tỹ tỹ ũn mág jēn kỹ.

Paulo tỹ Topē mré vĩ mũ

¹⁵ Ājag tỹ ēg Senhor tỹ Jesus ki ge mē kỹ inh nĩ, ājag tỹ jagnē to há nýtī ti ke gé, ājag tỹ ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nýtī ag kar to há nýtī ti. ¹⁶ Hā kỹ sóg ājag to Topē mỹ: “há ti nĩ,” he tĩ. Ajag to ti mré vēmén to krónh ke vānh inh nīgītī. ¹⁷ Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo panh mré sóg vēmén tĩ, ēg jóg mré, ũn mág pē ēn mré. Ti mré vēmén kỹ sóg ti mỹ: “ā kuprīg tỹ ag krīn nĩ,” he tĩ, “ā kuprīg tỹ ag mỹ vēnh kāmén há han nĩ, ag tỹ ā ki kanhrān há han jé,” he sóg tĩ. ¹⁸ “Ha ag mỹ krī há nīm. Ha ag kanē tar han, ag tỹ ve há han jé. Ag kuprēg ja ā tóg nĩ, ā tỹ ag mỹ nīm jé, ā tỹ nén tó ja ēn ti. Ag tỹ tỹ ā tũ nýtīn kỹ ā tóg ag mỹ ā tũ vin ke mũ, ā tỹ nén tó mũ ēn ti, hā ra tóg e tāvĩ nýtī, ā tỹ ag mỹ nén vin ke mũ ēn ti. ¹⁹ Tar tāvĩ ā tóg nĩ gé, kỹ ā tóg ag mỹ nén kar há han tĩ tag ki, tá ke gé, ag tỹ ā ki ge kỹ nýtīn kỹ. Ag mỹ tag kāmén nĩ,” he sóg tĩ, Topē mỹ.

²⁰ Ti tar tāvĩ nĩn kỹ tóg Cristo ter kar kỹ ti rīn mǎn ja nīgītī gé. Kỹ tóg ti mỹ: “ha inh pēgja tá nĩ,” he ja nĩ gé, kanhkā tá. ²¹ Ti tỹ tóg pā'i mág

han, kỹ tóg tỹ pā'i kar ag kri ke jē, kanhkā tǎn kar ag kri ke, ēg tỹ ũn vэг tũ kar ag kri ke, ũn tar ag, ũn mág ag. Tỹ tóg ag kri ke kar jē, Cristo ti, kỹ ti jiji vỹ vēnh kar ag jygji kǎfór nĩ gé, ēg tỹ ũri ũn tó mũ ag jygji, ēg tỹ kar kỹ ũn tónh ke ag jygji mré hā. ²² Kỹ Topē tóg ti krēm vēnh kar vin kãn. Kỹ tóg tỹ vēnh kar kri ke jē sir, Cristo ti. Kỹ tóg tỹ ēg kri jē nĩ sir, ēg tỹ tỹ ti tũ nýtīn kỹ. ²³ Jāvo ēg tóg ti há ri ke nýtī gé sir, kỹ ēg tóg tỹ ũn pir nýtī jagnē mré, Jesus ti mré ke gé. Ēg há vỹ ā pir mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ. Ēg krī mré tóg tỹ nén ũ pir nĩ, ēg há ti. Ri ke ti nĩ, ēg tỹ Jesus mré tỹ ũn pir nýtī ti. Ti hā vỹ nén kar rīr han tĩ, Jesus ti.

2

Ti ki ge kỹ ēg rīnrīr nýtī

¹ Vāsỹ ājag tóg nūgme ki vár ke mũ vē, ājag tỹ ti vĩ ki króm ja tũ nĩn kỹ, ājag tỹ ti vĩ mranh ja nĩn kỹ. ² Ēn kǎ ājag tóg ēprā ke ag jykre pāno jagma mũ ja nīgītī, Nén-Kórég pā'i mág ēn tỹ ājag krīn kỹ, ũ tỹ nén ũ ũ tǎn ag krī pā'i ēn tỹ ājag krīn kỹ. Tỹ ti krīg tǎn ag kri pā'i nĩ gé. Ēn vỹ tỹ ũ tỹ Topē vĩ mranh tĩ ag jagrē nĩ mỹr. ³ Vāsỹ ēg tóg tỹ ti tũ nýtī ja nīgītī gé, ti krē ag ri ke. Ēn kǎ ēg tóg ēg tỹ nén to én mũ ēn han ja nīgītī, ēg tỹ nén to jykren mũ kar ēn ti. Kỹ Topē tóg ēg vóg kónān mũ vē, ti tỹ ag vóg kónān ke ēn ri ke.

⁴ Hā ra Topē tóg ēg jagāgtān pē han. Ēg to tóg há tāvĩ nĩ, kỹ ēg tóg tỹ ti fe nýtī. ⁵ Ēg tỹ ti vĩ

mranh ja nĩn kŷ ěg tóg vĕser ri ke nŷtĩ ja nĩgtĩ, hã ra tóg ěg rĩnrĩn mãn ja nĩgtĩ, Cristo mré. Ti tŷ ěg jagãgtãn kŷ tóg ěg krenkren han ja nĩgtĩ. ⁶ Cristo mré tóg ěg rĩnrĩn mãn ja nĩgtĩ gé. Kanhkã tá tóg ěg tŷ ũn mág han ke mũ, Jesus Cristo mré hã. ⁷ Tag ve kŷ vĕnh kar vŷ ki kanhró nŷtĩnh mũ, Topĕ tŷ Jesus Cristo tigrĩn ěg to há tãvĩ nĩn ki. Hã jé tóg ěg mŷ nén ũ há ěn ven ke mũ. Tũ' he jãvãnh ti nĩ, ti tŷ ěg mŷ nén ven ke ti. Ti tŷ Jesus Cristo to há nĩn kŷ tóg ěg mŷ nén ũ há kar ven ke mũ.

⁸ Ha vé, ti tŷ ěg jagãgtãn kŷ tóg ěg kren han ja nĩgtĩ, ěg tŷ ti ki ge kŷ nŷtĩn kŷ. ěg tŷ vĕsóg ki vĕnh kren han pijé'. Topĕ tŷ ěg kren han ja vĕ mŷr. Kŷ tóg ti tŷ ěg mŷ presente han ri ke nĩ. ⁹ ěg vãsãn pijé'. ěg tŷ ěg vãsãn to kren tĩ ra ěg Topĕ mŷ: "há inh nĩ, vãsãn ja inh nĩ, hã kŷ sóg kren mũ," henh mũ vĕ. Hã ra ěg pi(jé) ěg vãsãn to kren ke mũ'. Ti tŷ ěg jagãgtãn vĕ mŷr. ¹⁰ Ti hã ne ěg han mãn ja nĩgtĩ'. Jesus Cristo tŷ tóg ěg han ja nĩgtĩ, ěg tŷ vĕnh jykre há han jé. Topĕ vŷ ěg mŷ vĕnh jykre há tag nĩm kãn, ěg tŷ vĕnh jykre tag jagma mũ jé.

Ěg tŷ Cristo mré tŷ ũn pir nŷtĩ

¹¹ Ājag tŷ vãsŷ nén han tĩ ja ěn mĩ ěkré. Fóg vŷ tŷ ājag nŷtĩ, Judeu ag tŷ ũ to: "ũn gré junun fár kym ja tũ ag," he mũ ěn ag vŷ tŷ ājag nŷtĩ. Jãvo Judeu ag vŷ ājag gré junun fár kym tĩ. Hã ra ěg fár vŷ tŷ ěprã ke nĩ. ¹² Ũ tŷ kym tĩ ag jãvo

ājag tóg vãsŷ Cristo ki kagtĩg ja nŷtĩgtĩ, kŷ ājag pi(jé) tŷ Israel ag mré ke nŷtĩ ja nĩgtĩ', vãsŷ. Topĕ tŷ Israel jóg'jóg ve ag mré nén ũ to jykrén mũ ěn ki kagtĩg ja ājag tóg nŷtĩ gé, Topĕ ki kagtĩg ja ājag tóg nŷtĩgtĩ gé, kŷ ājag tóg Topĕ tŷ ěg mŷ nén ven ke mũ tag ki kagtĩg ja nŷtĩgtĩ gé. ¹³ Ěn kã tóg ājag mŷ kuvar gy nĩ ja nĩgtĩ, Topĕ ti. Ũri tóg ājag mŷ kakó nĩ ha, Topĕ ti, ājag tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtĩn kŷ. Ti tŷ ěg jagfy ā kyvĕnh kujĕn ja tigrĩn tóg ājag mŷ kakó nĩ ha.

¹⁴ Ũri ěg tóg tŷ povo pir ri ke nŷtĩ, Judeu ag, fóg ag, kanhgág ag. Topĕ hã ne ěg tŷ jagnĕ to há nŷtĩ tag han'. Jagnĕ fyn kŷ ěg tóg nŷtĩ ja nĩgtĩ, hã ra tóg vãfynyn ěn kókén, Jesus ter kŷ. ěg tŷ tóg povo pir ri ke han, ěg tŷ jagnĕ kato vãsãn mãn tũ nĩ jé. ¹⁵ Topĕ tŷ vãsŷ Judeu ag jyvĕn tĩ ěn tŷ tũ' he ja tóg nĩgtĩ, ti tŷ ag jyvĕn kar ěn tŷ. Ā ter tigrĩn tóg tŷ tũ' he ja nĩgtĩ, ti tŷ ěg mŷ ũ tãg nĩm jé sir. Nén ũ régre tŷ tóg ũn pir han ja nĩgtĩ, ũ tãg, ěg tŷ jagnĕ kato vãsãn mãn tũ nĩ jé. Topĕ tŷ nén to jykrén mũn hã vĕ. Cristo tigrĩn tóg ěg tŷ ũn pir han, ěg tŷ tŷ vĕnh kanhkã pir nŷtĩ jé. ¹⁶ Cristo vŷ ā ter kŷ Topĕ tŷ ěg kar to há nĩ han, Judeu mré Judeu tũ ag to. Ti tŷ cruz to sa kŷ tóg Topĕ tŷ ěg kato tĕ ěn tŷ tũ' he kãn ja nĩgtĩ.

¹⁷ Jesus tŷ nén han jan hã vĕ. Kŷ tóg Topĕ tŷ ěg to há nĩ tag tó ja nĩ, ājag mŷ, ājag tŷ tŷ Judeu tũ ra, ěg mŷ ke gé,

ĕg tỹ tỹ Judeu nỹtĩn mỹ. ¹⁸ Ti tigrĩn ĕg tóg ĕg jóg tỹ Topĕ mré vĕmĕn tĩ ha, āĵag, āĵag tỹ tỹ Judeu tũ ra, ĕg ke gé, ĕg tỹ tỹ Judeu nỹtĩ ag ke gé. Ti kuprĩg vỹ tỹ ũn pir nĩ, hã tỹ ĕg kar tóg ti mré vĕmĕn tĩ.

¹⁹ Hã kỹ āĵag kórég tũ nỹtĩ ha. Āĵag pi(jé) tỹ ĕmã ũ tá ke nỹtĩ ha', ti mỹ, āĵag tỹ tỹ fóg nỹtĩ ra, āĵag tỹ tỹ kanhgág nỹtĩ ra ke gé. Ēg mré ke vỹ tỹ āĵag nỹtĩ ha, Topĕ tũ vỹ tỹ āĵag nỹtĩ ha. Topĕ krĕ vỹ tỹ āĵag nỹtĩ ha. ²⁰ Topĕ jo ĩn ri ke vỹ tỹ ĕg nỹtĩ. Ti nũna runrur ri ke vỹ tỹ apóstolo nỹtĩ, Topĕ vĩ tó tĩ ag mré. Ti nũna téj ri ke vỹ tỹ Jesus Cristo nĩ. Ti kuge ri ke vỹ tỹ āĵag nỹtĩ, ĕg mré. ²¹ ĩn nũna tigrĩn ĩn tóg jĕ nĩ, kỹ tóg komĕr hã kar kỹ jĕnh mũ. Ti kar kỹ jĕ kỹ tóg tỹ ĕg Senhor tũ jĕ sir. ²² Cristo vỹ komĕr hã ti han mũ, ĩn kar ri ke ti, hã vỹ: ĕg, he mũ. Kỹ Topĕ kuprĩg vỹ krĕm ĕmãn nĩ, ĕg kãkã. Ũ tỹ Jesus ki ge mũ ag to ken hã vĕ.

3

Paulo tỹ fóg mré kanhgág ag mỹ Jesus kãmĕn

¹ Hã kỹ sóg Topĕ mré vĩ tĩ, inh, hã vỹ: Paulo, he mũ. Se kỹ inh jé, Jesus Cristo tigrĩn. Isỹ āĵag to há jĕn kỹ sóg se kỹ jĕ, isỹ ũ tỹ Judeu jykre han tũ kar ag to há jĕn kỹ. ² Āĵag hỹn tóg Topĕ tỹ isar han, mũ ĕn mĕ. Isỹ āĵag ki rĩr jé tóg isar han, isỹ ũ tỹ Judeu jykre han tũ ag ki rĩr jé. ³ Topĕ ne inh mỹ ā tỹ vãsỹ nĕn to jykrĕn mũ ĕn tó', hã ra ĕg tóg ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ. Vãhã tóg inh mỹ tó mũ

ha', hã kỹ sóg āĵag mỹ kãmĕn sĩ han huri, Topĕ tỹ nĕn ũ tãg to jykrĕn mũ ĕn ti. ⁴ Āĵag tỹ inh vĕnh rán tag ve kỹ āĵag tóg venh ke mũ sir, inh jykre ti. Cristo vỹ nĕn ũ tãg han jé kãtĩg ja nĩ, ĕn ki kanhró sóg nĩ. ⁵ Ti tỹ inh mỹ tag tó to hã ag tóg ki kagtĩg ja nỹtĩgtĩ, ĕg jóg'jóg ag, ĕprã ke kar ag. Ũri tóg ĕg mỹ tó mũ, Topĕ ti, ā kuprĩg tỹ. Apóstolo ag mỹ tóg tó mũ ha, ũri, ti tũ ag mỹ, ĕg jyvĕn tĩ ag mỹ ke gé. ⁶ Ti tỹ ĕg mỹ nĕn ũ tãg tó mũn hã vĕ, ha mĕ. Vãsỹ Topĕ tóg Judeu ag hã mỹ vĩ há han ja nĩ. Ũri tóg fóg ag mỹ, kanhgág ag mỹ vĩ há han mũ ha, Judeu ag mré. Ēg kar vỹ tỹ Jesus Cristo há ri ke nỹtĩ ha, ĕg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Topĕ tỹ Judeu ag mỹ nĕn tó mũ ĕn, ĕg tỹ Jesus Cristo tigrĩn nĕn venh ke mũ ĕn ve kãn jé ag tóg ke mũ gé, ĕg mré, fóg ag, kanhgág ag. Ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag hã vỹ venh ke mũ.

⁷ Tag to Topĕ tóg inh mỹ: "ha fóg kar ag mỹ, kanhgág kar ag mỹ tónh tĩg," he ja nĩgtĩ, kỹ tóg tag to isar han. Ti tar nĩn kỹ tóg isar han, inh rãnrãj to. ⁸ Topĕ tũ kãsir ag kar jakrĕm inh nĩ, hã ra tóg isar han, sỹ fóg ag mỹ, kanhgág ag mỹ Cristo kãmĕn jé. Cristo tigrĩn tóg ĕg mỹ nĕn (ũ) há tãvĩ han ke mũ, Topĕ ti. Hã tó sóg tĩ, vĕnh kar mỹ. ⁹ Vĕnh kar mỹ sóg kãmĕn tĩ, Topĕ tỹ nĕn han ke ti, ti tỹ ā tỹ vãsỹ nĕn to jykrĕn mũ tag han ke ti. Vãsỹ tóg to: "tag han jé sóg ke mũ," he ja nĩgtĩ. Ti tỹ nĕn

kar han tũg ki tóg to jykrén ja nĩgtĩ. Ti hã ne nén kar han'. Kĩ tóg, ã tỹ ên han ke to jykrén mũ ra tóg ũ mẽ tó ja tũ nĩ ver. ¹⁰ Ūri tóg ve há tĩ ha, ti tỹ vãsỹ nén to jykrén mũ ên ti. Kanhkã tãn ag mẽ tóg ve há tĩ ha, tá pã'i ag mẽ, Topẽ krĩ há tag vỹ ve há tĩ ha, ti jykre há pẽ ên ti. Ag tỹ ũ tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag ve kỹ ag tóg Topẽ jykre ki kanhró nỹtĩ, kanhkã tãn ag.

¹¹ Vãsỹ tóg to jykrén, Topẽ ti, ti tỹ êg pã'i tỹ Jesus Cristo tigrĩn nén (ũ) han sór mũ ên ti. ¹² Ti hã ki êg ge kỹ nỹtĩ, hã kỹ êg tóg jatun mẽ Topẽ mré vēmén tĩ ha. Êg kanẽ jun mãn ke tũ ti nĩ ha, Topẽ ti. ¹³ Hã kỹ sóg ãjag mẽ: “sỹ ãjag jagfy jagtar nĩ tag to jykrén tũg nĩ,” he mũ. Inh jagtar mũ êkrén kỹ Jesus to krónh ke sór tũg nĩ gé. ãjag jagfy ke vẽ, isỹ nén vэг mũ tag. Inh jagtar tag tigrĩn ãjag tóg nén ũ há venh ke mũ, ha vemnĩ.

Cristo tỹ êg to há nĩ

¹⁴ Hã jé sóg Topẽ mré vēmén tĩ. Êg jóg vẽ mẽr. ¹⁵ Ti tigrĩn êg tóg rĩnrĩr nỹtĩ, êprã ke kar, kanhkã tá ke kar ke gé, kỹ tóg êg ki rĩr tĩgtĩ. ¹⁶ Kỹ sóg ti hã mẽ to vĩ tĩ, ti tỹ ã jykre tỹ ãjag tỹ tar' he jé, ti kuprĩg tỹ. Nén ũ kar vỹ tỹ ti tũ nỹtĩ, tar ti jẽ gé, hã kỹ sóg ti hã mẽ to vĩ tĩ, ¹⁷ ti tỹ Cristo tỹ ãjag ki êmã han jé, ãjag tỹ ti ki ge nỹtĩn kỹ. Ti tỹ êg to há nĩ vỹ tỹ ga ri ke nĩ, êg tỹ ti ki jãrén jé, ka jãrén ri ke. Kỹ êg tóg ti to tar nỹtĩ sir. Hã jé sóg ti mẽ ãjag

tó tĩ gé. ¹⁸ Topẽ tỹ êg kren han mũ vỹ êg tỹ nén ve vãnri ke nĩ, ge ve ja tũ êg nĩgtĩ. Kỹ sóg Topẽ mré vēmén tĩ, ti tỹ ãjag mẽ tag kãmén kãn jé, ti tũ kar ag mẽ ke gé. Nén (ũ) téj gy ri ke ti nĩ, nén (ũ) tãpér mág ri ke, kãgnó téj gy ri ke ti nĩ, nén (ũ) krỹg ja tũ ri ke ti nĩ, Topẽ tỹ êg kren han mũ tĩ. Hã kỹ êg tóg vēsóg ki to jykrén kãn ke tũ nĩ. ¹⁹ Cristo vỹ êg to há tãvĩ nĩ, tag to jykrén kãn ke tũ êg tóg nĩ gé. Kỹ sóg Topẽ mẽ: “ha ag mẽ tag kãmén,” he tĩ, ãjag tỹ ti hã tỹ krĩn kỹ nỹtĩ jé.

²⁰ Ha vé, Topẽ hã ne tar tãvĩ nĩ'. Hã kỹ tóg êg tỹ ti mẽ nén (ũ) to vĩn kỹ (tóg) êg tỹ ti mẽ nén (ũ) to vĩ mũ ên kãfór han ki kanhró nĩ. Kỹ tóg êg tỹ nén (ũ) to jykrén mũ kãfór han ki kanhró nĩ gé. ²¹ Kỹ êg tóg ti hã mẽ vĩ há han ke mũ, êg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ, êg tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Êg tỹ ti mẽ vĩ há han vỹ tũ' henh ke tũ nĩ. Hã vẽ.

4

Êg tỹ Cristo mré tỹ ũn pir nỹtĩ

¹ Kỹ sóg ãjag jyvèn sór mũ ha. Se kỹ inh jé nĩ, êg Senhor tigrĩn, kỹ sóg ãjag jyvèn sór mũ. Mũ há han sórmnĩ. Topẽ vỹ ãjag kuprẽg, kỹ ãjag tỹ vènh jykre há han ke hã to vãsãn nĩ. ² ãjag régre to: “ti kãfór vỹ tỹ inh nĩ,” he sór tũg nĩ. Jagnẽ mẽ komẽr hã vĩmnĩ. Jagnẽ to fe nỹtĩmnĩ. Jagnẽ to há nỹtĩmnĩ. Jagnẽ ajudar hemnĩ. ³ Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ũn pir nĩ, kỹ tóg ãjag mẽ vènh

jykre pir nĩm tĩ. Vāsān nĩ, ājag tỹ vēnh jykre pir ēn hā han jé, ājag tỹ krĩ kuprā nỹtĩn jé. ⁴ Topē kuprĩg pir ēn vỹ tỹ ēg kar jagrē nĩ, kỹ ēg kar vỹ tỹ Cristo há ri ke nỹtĩ, jāvo tóg tỹ ēg krĩ ri ke nĩ, Cristo ti. Ēg kar mỹ ti nén ũ há han ke mũ, jagnē ri ke, ti tỹ ēg kuprēg kỹ. ⁵ Kỹ ēg Senhor vỹ tỹ ũn pir nĩ gé. Ēg kar vỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ. Ti jiji hā tỹ ēg kygpe kỹ nỹtĩ gé. ⁶ Ēg jóg tỹ Topē vỹ tỹ ũn pir nĩ gé, ēg kar jóg ti. Ti hā ne tỹ vēnh kar krĩg mỹ ke nĩ'. Ēg kar tỹ tóg ā tỹ ũn han sór mũ ēn han tĩ, kỹ tóg ēg kākā nĩ gé, ēg jóg ti.

⁷ Cristo vỹ ēg tar han tĩ gé, ēg kar, ti rānrāj to. Ũ mỹ tóg vēnh rānrāj ũ nĩm', nĩm' he tĩ. ⁸ Hā kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha mē: “ti tỹ kanhkā ra tāpry kỹ tóg ũn sigse kỹ nỹtĩ ēn ag tatĩn vyr. Kỹ tóg ēprā ke ag tar han mũ gé, ag tỹ ti rānrāj han ke to,” he ja tóg nĩgtĩ, Tope vĩ rán ki.

⁹ Ha vé, ti tāpry kỹ tóg ā tỹ kanhkā ra tĩg ke to hā tóg tere ja nĩ gé, ēprā. ¹⁰ Ũn tere mũ ēn vỹ tāpry mān ja nĩ gé, kỹ tóg kanhkā pātén kỹ tĩ mũ sir. Kanhkā pātén kỹ tóg kanhkā kri nĩ nĩ sir. Kanhkā kri nĩn kỹ tóg nén (ũ) kar ki kanhró nĩ sir, ti tỹ ēmā kar vėg nĩn kỹ. ¹¹ Ti hā ne ā rānrāj kar to ēg tar han tĩ'. Ũ ag vin kỹ tóg ag tỹ apóstolo hyn han. Ũ tỹ tóg ti tỹ ēg jyvēn tĩ nĩnh ke han. Ũ mỹ tóg: “ũ tỹ inh vĩ mē ja tũ ag mỹ inh vĩ tónh tĩg nĩ,” he mũ. Ũ tỹ tóg igreja krēm

pā'i han, ũ mỹ tóg: “ũ tỹ igreja krēm vēnh mān tĩ ag mỹ inh vĩ kāmén nĩ,” he mũ gé. ¹² Tag to tóg ēg tar han tĩ, ēg tỹ jagnē tar han jé sir, ti rānrāj to, ēg tỹ tỹ ti jāvy nỹtĩn kỹ, ti ve fag ke gé. Ēg tỹ ēg rānrāj tag ki króm kỹ Cristo há ēn vỹ tar pē nĩ ha, ēg tỹ tỹ ti há nỹtĩn kỹ. ¹³ Ti tỹ ēg kar tỹ vēnh jykre pir han mũ ve sór vė, ēg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ, ēg tỹ Topē kósin ki kanhró nỹtĩn kỹ. Kỹ ēg kar vỹ ēg rānrāj to tar nỹtĩ sir, ēg tỹ jagnē mré tỹ ũn pir nỹtĩn kỹ. Kỹ ēg Cristo tỹ ēprā ke jykre káfór nĩ ēn ri ke nỹtĩ sir, kỹ ēg tóg komēr hā ti tỹ nén kar han mũ mré ti tỹ nén to jykren mũ ki kanhrān kān ke mũ gé sir, kỹ ēg tóg ũn sanh há kanhró ri ke nỹtĩ sir.

¹⁴ Ēg tỹ gĩr ri ke nỹtĩn kỹ tóg ti mỹ há tũ nĩ. Gĩr ag ne ki kagtĩg nỹtĩ'. Kỹ ag tóg, ag tỹ nén ũ mē kỹ ag tóg kānhmar nén ũ nón tĩ', nén ũ nón tĩ', he' he tĩ. Ēg tỹ ti vĩ to gĩr tỹ ki kagtĩg ēn ri ke nỹtĩn kỹ tóg ēg tỹ ũn ón mũ vĩ kri nĩm ja há (tóg) tĩ, ēg tỹ ki kagtĩg nỹtĩn kỹ. Ũ ag tóg Topē vĩ to ón tĩ. Ag tỹ ēg tỹ ājag mré kygnē han sór vė. Vĩ há nĩ ve ag tóg nỹtĩ, kỹ tóg ēg tỹ ag vĩ kri fi ja há tĩ sir. ¹⁵ Kỹ tóg há tĩnh mũ, ēg tỹ Topē tỹ ki hā tó mũ ēn hā han kỹ. Kỹ ēg tóg jagnē to há tāvĩ nỹtĩnh mũ gé. Hā tỹ ēg tar nỹtĩnh mũ. Ti ki mog ri ke vė sir, ti tỹ tỹ ēg kri nĩ nĩn kỹ, Cristo ti. ¹⁶ Ēg tỹ tỹ ti mré ke nỹtĩn kỹ ēg tóg tỹ ti há tỹ tỹ ũn pir ēn ri ke nỹtĩ. Ēg kar

vỹ rãnrãj ke mũ, ãg tỹ ti jykre pir to tar nỹtĩ jé. ãg kar vỹ tỹ jagnẽ mré ke nỹtĩ. ãg kar tỹ Topẽ tỹ ãg mỹ nãn nĩm ja ẽn to vãsãnsãn kỹ ãg tóg ùn sanh há tar ri ke nỹtĩ sir. Mog jé ãg tóg ke mũ, ãg tỹ jagnẽ to há nỹtĩn kỹ.

Cristo tỹ ãg mỹ vẽn jykre tãg nĩm

17 Kỹ sóg ãjag jyvẽn sór mũ, ãg Senhor tỹ inh mỹ: “ha ag jyvẽn,” hen kỹ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “ũ tỹ Topẽ ki kagtũg ag jykre han sór tũg nĩ,” he mũ. Kórég ti nỹ, ag jykre ti, mỹr. Ag tỹ vêsóg ki nãn to jykren mũ ẽn hã han ag tóg tĩ. 18 Kuty mũ ag mũgtĩ, ki kagtũg ag nỹtĩ. Hã ra ag tóg ki kanhrãn sór tũ nĩ gé. Hã kỹ ag tóg Topẽ tỹ ãg mỹ vẽn jykre nĩm ẽn ki kagtũg nỹtĩ. 19 Kỹ ag tóg vẽn jykre há to é he tĩ. Mỹ'ãg vãn ag nỹtĩ. Ag vẽn kavênh vỹ ag mỹ há tĩ. Vẽn jykre kórég tỹ ag kókég mũ ra tóg ag mỹ sér tũgtĩ, kỹ ag tóg to krõnh ke jãvãn nỹtĩ. Ke tũg nĩ, ag jãvo.

20 Cristo jykre vỹ ge tũ nĩgtĩ, ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ. 21 Ti kãme ki kanhró kar ãjag nỹtĩ ha, ti jykre ke gé. ãjag mỹ ag tóg kãmén kãn, Jesus jykre ti, ãg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ nãn han ke mũ ẽn ti. 22 Ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ãg tóg ãg tỹ vãsỹ nãn han ja ẽn ri ke han mãn ke tũ nĩ ha. Tag mẽ ãjag huri. ãjag jykre si ẽn tovãn kãn jé ãjag tóg ke mũ. ãjag tỹ ãjag jykre si jagma mũn kỹ ãjag tóg ãjag tỹ nãn to ẽn mũ ẽn hã han mũ ja nĩgtĩ ver. Hã ra ãg tóg tag

hã to ter ke mũ. 23 Kỹ Topẽ mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ ãjag mỹ ãjag jykre kurynh kãn jé, ti tỹ ãjag fe jãnhkrig jé. 24 Vẽn jykre tãg hã han sórnmĩ, Topẽ tỹ ãg mỹ vẽn jykre tãg nĩm mũ ẽn ti. Kỹ ãg tóg ti ri ke nỹtĩn mũ, kuryj ãg nỹtĩn mũ ha, há ãg nỹtĩn mũ, ti há ri ke. Kỹ ãg vẽn vĩ há hã han ke mũ.

25 Hã kỹ jagnẽ mỹ ón mãn tũg nĩ. Ki hã tómnĩ, jagnẽ mỹ. Jagnẽ mré ke vỹ tỹ ãg nỹtĩ, ãg tỹ Cristo há ri ke nỹtĩn kỹ. 26 ãjag fe tỹ gỹm ke mũ ra Topẽ vĩ mranh tũg nĩ. ãjag tỹ jagnẽ to jũ nỹtĩn kỹ kurã ù jãvãn sór tũg nĩ. Kutyg ke to hã tỹ há' hemnĩ. 27 Japo tỹ ãjag krĩn sór mũ ra ti vĩ jẽmẽ tũg nĩ. 28 Vãsỹ ãjag kãmĩ ù vỹ ù tỹ nãn ù pigju (ka)mẽ ja nĩgtĩ. Kỹ ẽn han mãn tũg nĩ. ãjag rãnrãj nón ãjag mũnh ke mũ ùri. ãjag nĩgé tỹ nãn ù há han nĩ, ãjag tỹ ãjag rãnrãj to nãn (ũ) kar ve jé. To vãsãn nĩ, ti tỹ ãjag mỹ kén jé, ãjag tỹ ãjag tỹ nãn ù tỹ ùn jagãgtar ag jagãgtãn jé.

29 Vẽn vĩ kórég tó sór tũg nĩ. Nãn ù há hã tỹ vẽn nĩ, ãjag tỹ ãjag vĩ tỹ jagnẽ tar han jé, ãjag tỹ jagnẽ jykre kurynh jé.

30 Topẽ kuprĩg fe kaj han sór tũg nĩ gé. Topẽ vỹ ãg mỹ ã kuprĩg jẽnẽ, ti tỹ hã tugrĩn ãg nĩgĩg jé, ãg krenkren ke to. Ti tỹ tỹ ãg jagrẽ nĩn kỹ ãg tóg ki kanhró nỹtĩ, ãg tỹ Topẽ tỹ ãg krenkren han ke kurã ẽn tá krỹg mũn ki. 31 Jagnẽ to jykren kónãn tũg nĩ. Jagnẽ to krĩ rỹ han tũg nĩ. ãjag fe tỹ gỹm ke (ka)mẽ nỹtĩ tũg nĩ. Féfẽn tũg nĩ. Jagnẽ to vĩ

kónān tūg nī. Vēnh jykre pāno tovānh kān nī. ³² Jagnē to vī há han nī. Jagnē mý komēr hā vīmni. Jagnē mý vēnh pāte fón nī, Topē tý Cristo tugrīn ěg mý vēnh pāte fón ja ri kén.

5

Ěg jykre tǎg

¹ Topē tý vēnh jykre han tī ěn hā han nī, ājag tý tý ti fe nýtīn ký, ti krē. ² Jagnē to há kar nýtīmni, Cristo tý ěg to há nī ri ke. Ěg jagfy tóg vēnh fēg. Ěg tý Topē mý nén (ū) pūn ri ke ti nī, ti tý ěg jagfy vēnh fēg mū ěn ti. Topē mý nén ger há pūr ri ke ti nī, ký tóg Topē mý há tī sir.

³ Topē tū vý tý ājag nýtī. Hā ký vēnh jykre pāno tý vēmén sór tūg nī, ājag tý han sór tū nī jé. Ěg prū tū mré ný, ěg mén tū mré ný, tý vēmén sór tūg nī, ājag tý nén e hā tý vāsān (ka)mē tý vēmén sór tūg nī gé. ⁴ Ký jagnē mý vī kónān tūg nī, jagnē to vī kónān tūg nī gé. Fagrīnh mý vī tūg nī gé. Nén ū kavéj tý vēmén tūg nī gé. Ěg tý tag tó kýn pi(jé) há nī', ěg tý tý Topē krē nýtīn ký. Ěg tý nén tónh ken hā vē, ha mē: “ā tý inh mý nén jēnēg mū kar tóg inh mý há nýtī,” he jé ěg tóg ke mū, Topē mý agradercer hen ký. ⁵ Tag to jykren, ha mē: ū tý ā prū tū fi mré ný mū ěn, ū fi tý ā mén tū mré ný mū ěn fi pi(jé) Cristo tý tý ěg pā'i nī venh ke mū'. Ū tý ā tý nén e hā tý vāsān mū ěn pi(jé) venh ke mū'. Ěg tý vēnh kǎgrá to jān ěn ri ke ti nī, ěg tý ěg tý nén

e hā tý vāsān mū ěn ti. Ū tý ge pi(jé) Cristo venh ke mū', Cristo tý tý ěg pā'i nī ěn ti.

⁶ Ū tóg ón ký ājag mý vēnh vī há tó sór tī. Ū tý ge vī jēmē tūg nī, ke tū nī mū ra Topē tóg ājag to jūnh ke mū. Ti vī mranh vē mýr, ký tóg ū tý ge to jūnh ke mū. ⁷ Hā ký ag vī jēmē sór tūg nī. ⁸ Vāsý ājag tóg vēnh jykre ki kuty hā han ja nýtī gé. Hā ra Topē tóg ājag mý vēnh jykre ki kurā ěn nīm, ājag tý ti ki gen ký. Ký vēnh jykre ki kurā tag hā han sórmni. ⁹ Ěg tý vēnh jykre ki kurā hā han ký ěg tóg jagnē mý vī há han ke mū, vēnh jykre kuryj. Ki hā tó jé ěg tóg ke mū gé, jagnē mý. ¹⁰ Vēnh jykre tý ěg Senhor mý há ný ěn hā han sórmni. Ěn hā to jykren mág nī.

¹¹ Kejēn ājag tóg ū vэг tī, hā ra tóg vēnh jykre ki kuty han tī. Ký ti mré han sór tūg nī. Ti mý: “kórég ti nī, tovānh nī,” hemni. ¹² Vēnh péju ký ag tóg han tī, vēnh jykre kórég ti. Ěg mý'a tóg tī, ěg tý ag tý nén han tī ěn ve ký. ¹³ Kejēn tóg ag tý nén han mū kri kurāg tī, ký tóg ve há tigtī, ag tý nén han mū ti. Kurā ki ěg tóg ti kórég nī ěn vэг tī. ¹⁴ Ký tóg há nī ha, ěg tý vēnh jykre kórég to: kórég ti nī, hen ký. Ký ěg tóg tovānh sór ke mū. Hā ký ěg tóg tag tó tī, ha mē: “Topē vī mranh sór mǎn tūg nī. Nūgme ki kutē sór mǎn tūg nī. Ký Cristo vý ā mý jēngrē han ke mū,” he ěg tóg tī, ěg jān ký.

¹⁵ Ějag tý nén han mū to jykren nī. Krī tū nī sór tūg

nĩ, vĕnh jykre há ki vĕnh kanhrãn kÿ mũmnĩ. ¹⁶ Kurã kren tũg sỏrmnĩ. Nén ũ jagy ve jé ěg tóg ke mũ, hã kÿ tóg há tĩ, ěg tÿ kurã kren tũ nĩn kÿ. ¹⁷ ěg Senhor vÿ ěg tÿ nén ũ há han mũ ve sỏr tĩ. Kÿ ti tÿ nén (ũ) ve sỏr mũ tag hã to jykren nĩ, ajag tÿ tag hã han jé.

¹⁸ Vinho tÿ vĕsén tũg nĩ, tÿ vĕnh pĕnmãn tũg nĩ. Vĕnh jykre kórég vĕ, ěg tÿ nén ũ fa tÿ vĕsén mũ ti, tÿ vĕnh pĕnmãn mũ ti. Tope kuprĩg tÿ ěg fãn tag hã ne há nĩ'. ¹⁹ Jagnĕ mré vĕmĕn kÿ Topĕ tÿ jãn nĩ, ti jé tómnĩ, ěg Senhor jé ti. Ti kuprĩg vÿ ěg kanhrãn tĩ gé, ěg tÿ ěg Senhor mÿ nén tó sỏr mũ to, ěg tÿ ti tÿ jãn há han jé. ěg tÿ ti mÿ: "há kar ti nĩ," hĕnh ke vĕ gé. ²⁰ ěg jóg tÿ Topĕ mÿ ěg tóg tónh ke mũ, ti hã mÿ ěg tóg: "ã tÿ ěg mÿ nén ven mũ vÿ há kar nÿtĩ," hĕnh ke mũ, ěg tÿ ěg Senhor tÿ Jesus Cristo jyjy tón kÿ.

²¹ ěg tÿ Cristo kamĕg kÿ tóg há tĩ, kÿ tóg ěg tÿ jagnĕ jykre mĩ mũn kÿ (tóg) há tĩ gé, ěg tÿ tÿ ti mré ke nÿtĩn kÿ.

Ũ tÿ jagnĕ mré nÿtĩ fag jykre

²² Ũn tÿtá fag jé ajag mĕn ag jykre mĩ mũjĕg. Fag mÿ tóg ěg Senhor ri ke nĩ, fag mĕn ti. ²³ Fi krĩ vĕ, fi mĕn ti. Cristo vÿ tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩ kar ag kri ke nĩ, kÿ ěg tóg tÿ ti há ri ke nÿtĩ, ti tÿ ěg kren han kÿ. ²⁴ Hã kÿ ěg tóg tÿ ti krĕm ke nÿtĩ, Cristo krĕm ke. Ge ti nĩgtĩ, ũn tÿtá fag jykre ti. Fag mĕn krĕm ke vÿ

tÿ fag nÿtĩ, fag tÿ ajag mĕn vĩ han jé.

²⁵ Kÿ sóg fag mĕn ag mÿ tag tó sỏr mũ gé. Ajag prũ to há tãvĩ nÿtĩmnĩ. Cristo vÿ ěg to há nĩ, ěg tÿ tÿ ti tũ nÿtĩn kÿ. ěg jagy tóg vĕnh fĕg, ²⁶ ěg tÿ tÿ ti tũ nÿtĩ jé. Kÿ tóg ěg kykũnh, goj tÿ ěg kygpe kÿ, ti vĩ tÿ ke gé. ²⁷ Ti tÿ ěg há nÿtĩ ve sỏr vĕ, ěg tÿ vĕnhmÿ nÿtĩnh ke tũ vĕ, ěg kaga ri ke nÿtĩnh ke tũ vĕ, ěg kórég nÿtĩnh ke tũ vĕ gé, ěg sĩnvĩ tãvĩ nÿtĩnh ke vĕ, ěg tÿ tÿ ti tũ nÿtĩn kÿ. Cristo prũnh ke ri ke vÿ tÿ ěg nÿtĩ.

²⁸ Tag ri ke han nĩ, ajag prũ tÿ. Fag to há nÿtĩmnĩ. "Inh há ri ke vÿ tÿ fi nĩ," hĕmnĩ, fag to. Ũ tÿ ã prũ fi to há nĩn kÿ tóg vĕso há nĩ sir. ²⁹ Vĕnh ki rĩr há han ěg tóg tĩ, jĕg ěg tóg tĩ, ěg tar nÿtĩ jé. ěg pi(j)é vĕnh kókĕn sỏr tĩ'. Cristo vÿ ěg tÿ ge tĩ gé. ěg ki rĩr há han tóg tĩ gé. ³⁰ Ti há vÿ tÿ ěg nÿtĩ, ěg kar, ěg tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩn kÿ.

³¹ Tag vÿ rán kÿ nĩ, ha mĕ: "ũn gré tóg ã prũ fi to ã panh ré kÿ tĩ mũ, ã mÿnh fi ré kÿ ke gé. Æ prũ fi mré tóg tĩnh mũ. Fi mré tóg tÿ ũn pir nĩ sir, ti prũ fi mré," he ja tóg nĩgtĩ, Topĕ vĩ rán ki. ³² Tag vÿ tÿ nén ũ sĩnvĩ pĕ nĩ. Kÿ tóg Cristo to rán kÿ nĩ gé, ti tÿ ũ tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩ ag mré tÿ ũn pir nĩn kÿ. ³³ Hã ra tóg ěg mÿ rán kÿ nĩ gé, ěg tÿ ěg prũ fag to há nÿtĩ jé, ěg tÿ vĕnh ki rĩr há han mũ tag ri ke. Kÿ tóg fag mÿ rán kÿ nĩ gé, fag tÿ ajag mĕn vĩ kÿ jĕmĕn jé.

Ēg han mũ fag to vėnh jykre

¹ Kĩ sóg ājag krė mẽ tag tó mũ, ha mẽ. “Ājag han mũ fag vĩ kri fimnĩ,” he sóg mũ, ag mẽ. Há ti nĩ, ěg Senhor jykren ha vė. ² Ājag han mũ fag kamėg nĩ. Topė tỹ ěg mẽ tag tó kĩ tóg ěg mẽ nén ũ há tó mũ gé, hã vỹ: ³ “ã han mũ fag kamėg nĩ, ã tỹ tĩg há han jé, ã tỹ ga kri tĩg mág han jé,” he ja tóg nĩ, Topė ti.

⁴ Kĩ sóg ũn sanh ag mẽ: “ājag krė mẽ vĩ tar pė han tũg nĩ, ag tỹ ājag to jũ tũ nĩ jé,” he mũ gé. Ājag krė jyvėn nĩ, ag mẽ ěg Senhor jykre kãmén nĩ, ag tỹ mũ mũn jé.

Camarada ag tỹ ājag patrão mré nỹtĩ jykre

⁵ Ājag kãmĩ ũ ag tóg patrão krėm nỹtĩ gé, fagrĩnh mẽ ti mẽ ti rãnrhāj han tĩn kỹ. Ājag patrão vĩ kri fimnĩ. Ti kamėg nĩ, ti to jũrn kemnĩ. Ti rãnrhāj ki rĩr há han nĩ, ājag tỹ Cristo rãnrhāj ki rĩr tĩ ěn ri ke. ⁶ ũ tóg kejėn ti patrão tỹ ti mẽ vĩ há han hã jé (tóg) ti patrão tũ ki rĩr tĩ, ón kỹ. Tag han tũg nĩ. Ājag patrão tũ ki rĩr pė han nĩ, ājag tỹ tỹ Cristo camarada nỹtĩn kỹ, Topė jykre tỹ ājag mẽ sér nĩn kỹ. ⁷ Ājag patrão rãnrhāj ki rĩr kỹ mẽ sér nỹtĩmnĩ. Ājag tỹ ěg Senhor rãnrhāj ki rĩr vė, ājag tỹ ājag patrão rãnrhāj ki rĩr kỹ. ⁸ Ha vé, ěg tỹ nén ũ há han kỹ ěg tóg ti kaja venh ke mũ, kanhkã tá. Ēg Senhor vỹ ěg mẽ ti kaja ven ke mũ, ti camarada ag mẽ, ag

patrão mẽ ke gé, ti ki ge kỹ nỹtĩ kar ag mẽ.

⁹ Ājag kãmĩ ũ vỹ tỹ patrão nỹtĩ, kỹ ājag camarada vỹ nỹtĩ, ājag krėm. Ag to há nỹtĩmnĩ. Ag mẽ vĩ kónãn tũg nĩ. Ēg Senhor vỹ kanhkã tá nĩ. Ājag pã'i vė, ājag camarada pã'i vė gé hã ra, ũ tỹ kanhkã tá nĩ ti. Ti mẽ ěg tóg tỹ ũn pir nỹtĩ, tag ki ũn mág mré ũn kãsir ag.

Topė tỹ ěg tỹ Japo katō vãsãnsãn jafã vin sór

¹⁰ Kĩ sóg ājag mẽ tag tó sór mũ gé ver, ha mẽ. Ēg Senhor ki ge kỹ nỹtĩ to tar nỹtĩmnĩ. Tar ti nĩ, kĩ tóg ěg tar han ki kanhró nĩ gé. ¹¹⁻¹² Tag ki ěg vėnh génh han tĩ, ěg tỹ Japo kato vãsãnsãn kỹ nỹtĩn kỹ. Hã ra Topė tóg ěg mẽ ěg tỹ ti kato vãsãnsãn jafã nĩm tĩ. Kỹ mãn nĩ, Topė tỹ ěg mẽ ti kato vãsãnsãn jafã nĩm mũ ěn ti, kỹ Japo tóg ěg tỹ hẽ ri kenh ke tũ nĩ. Tar jé ěg tóg ke mũ ha. Ēg pi(jé) ěprã ke ag kato vãsãnsãn tĩ', ěg pi(jé) ěg mré ke ag kato vãsãnsãn tĩ'. Pã'i ag nỹtĩ, ũ tỹ ěg kato vãsãnsãn mũ ag, hã ra ěg tóg ag vég tũ nĩgtĩ. Kuty tân ag vė, ga to pã'i ag vė gé. Kanhkã krėm ag ěmã nỹtĩ gé. Kórég kar ag nỹtĩ. ¹³ Kỹ mãn kãn nĩ, Topė tỹ ěg mẽ nén tỹ ag kato vãsãnsãn jafã vin sór mũ ěn ti, ājag tỹ ag kato vãsãnsãn to tar nỹtĩ jé. Kejėn ag tóg ěg kato vãsãn mág han ke mũ. Kurã ěn kã ag tóg ěg tỹ hẽ ri kenh ke tũ nĩ, Topė tỹ ěg tar han kỹ, ti tỹ ěg mẽ ěg tỹ ag kato vãsãnsãn jafã ěn vin kỹ.

14 Hã kÿ tar nÿtĩmnĩ. Ęg Senhor vÿ ón vãnh nĩ. Ti ón vãnh vÿ ěg vėsóg fĩn ja mág ri ke nĩ. Tÿ vėsóg fĩn ri ke han nĩ, ti ón vãnh ri ke han to ken hã vĕ. Vĕnh jykre kuryj vÿ tÿ soldado tÿ camisa tÿ ferro ri ke nĩ. Ęn tu ri ke han nĩ, vĕnh jykre kuryj han to ken hã vĕ.

15 Ęg tÿ Topĕ vĩ sér tó sór mũ vÿ ěg pĕn né, ěg pĕn to ró ri ke nĩ, ěg tÿ vĕnh kar mÿ Topĕ tÿ ěg krĩ kuprãg ke mũ tónh ke mũ tag ti. Ęn rĩnh ri ke han nĩ, vĕnh kar mÿ Topĕ vĩ kãmén to ken hã vĕ.

16 Ęg tÿ ti ki rã kÿ tóg soldado tÿ vĕjy ven jafã ma tí ěn ri ke nĩ. Satanás tÿ ěg kato vãsãn kÿ tóg ti tÿ no tÿ ěg to pĕg grug ri ke nĩ. Ęg tÿ vĕjy ven jafã tÿ vĕjy ven kÿ tóg tÿ nhyn ke tí, ti no gru ěn tÿ. Ęg tÿ Jesus ki rã to ken hã vĕ.

17 Ęg kren han ke vÿ soldado sãpe ri ke nĩ, sãpe tÿ ferro ěn ri ke. Kÿ Topĕ vĩ vÿ rógro ri ke nĩ gé. Topĕ kuprĩg vÿ ěg mÿ kãmén tí', Topĕ vĩ ti. Topĕ tÿ ěg mÿ Japo kato vãsãnsãn jafã vin ke mũn hã vĕ.

18 Kÿ Topĕ mré vĕmén nĩ gé, ti mÿ nĕn kar to vĩmnĩ. Tĩ kuprĩg vÿ ěg jagfy vĩ tí gé. Topĕ mré vĩ to krónh ke tũg nĩ. Ęg tÿ to krónh ken kÿ tóg ěg nũr ri ke nĩ sir. Ke tũg nĩ. Ęg mré ti ki ge kÿ nÿtĩ kar to vĩmnĩ.

19 Kÿ inh jagfy ti mré vĕmén nĩ gé. Topĕ vĩ tó sóg tí. Kÿ inh mré to vĩmnĩ, sÿ tó há han jé, isÿ inh kato vãsãnsãn mũ ag kamĕg tũ nĩ jé, isÿ vĕnh kar mÿ Topĕ tÿ nĕn han sór mũ ěn kãmén há han jé, vĕnh vĩ sér

ěn. 20 Topĕ vÿ inh mÿ tag nĩm ja nĩ, sÿ han jé, hã ra sóg ver se kÿ jĕ. Kÿ tóg sÿ ag kamĕg tũ nĩnh há tí, sÿ Jesus kãmé to kãn jé, sÿ ti tÿ inh mÿ: “ha ag mÿ kãmén,” he mũ tag tó kãn jé.

Paulo tÿ Tíquico jĕnĕnh ke

21 Kÿ tóg inh mÿ há tí, ãjag tÿ isÿ nĕn ve ja tag mĕ kãn jé, isÿ nĕn han mũ mré hã. Hã jé sóg ãjag mÿ Tíquico ti jĕnĕnh ke mũ. Ęg régre ũ vĕ gé, iso há tavĩ ti nĩ, Tíquico ti. Ęg Senhor rãnrãj han ti tí, ti to krónh ke tũ ti nĩgtĩ.

22 Ti hã vÿ ãjag mÿ inh kãmén ke mũ, ti tÿ ãjag fe tÿ há' he jé. Hã jé sóg ti jĕnĕnh ke mũ.

23 Ęg jóg tÿ Topĕ jé ãjag krĩ kuprãg, ěg régre kar ag mré hã. Tĩ jé ãjag tÿ jagnĕ to há kar han. Tĩ jé ãjag tÿ ti ki rã há han, ěg jóg tÿ Topĕ ti, ěg Senhor tÿ Jesus Cristo ti ke gé.

24 Topĕ jé ãjag tar han, ũ tÿ ěg Senhor tÿ Jesus Cristo to há nÿtĩ ag kar, kÿ tóg tũ' he jãvãnh nĩ, ěg tÿ ti to há nÿtĩ ti.

Hã vĕ.

PAULO TÛ CARTA HAN: FILIPOS TÁ KE AG MÛ CARTA

¹ Paulo tÛ rá vĕ, inh. Isÿ cidade tÛ Filipos tá ke ag mÛ rán hã vĕ. Kÿ Timóteo vÿ inh mré ãjag mÛ jĕnĕg mÛ gé, vĕnh rá tag ti, inh mré Jesus Cristo mÛ rãnrãj tÛ tag ti. Isÿ ãjag mÛ ti rá tag jĕnĕ vĕ, ãjag tÛ tÛ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtÿn kÿ. Kÿ sóg ãjag pã'i ag mÛ jĕnĕg mÛ gé, ù tÛ ãjag ki rÿr tÛ ag mÛ ke gé.

² Ęg jóg tÛ Topĕ jé ãjag tar han, ti jé ãjag krÿ kuprãg, Ęg Senhor tÛ Jesus Cristo ke gé.

Paulo tÛ Topĕ mré vÿ

³ ãjag to sóg Topĕ mré vÿ há han tÛ, sÿ ãjag mÿ ěkrén kÿ. ⁴ Sÿ ãjag to Topĕ mré vÿ kÿ inh fe tóg mrin ke tÛ. Inh mÛ tóg sér tÛ, sÿ ãjag mÿ ěkrén kÿ. ⁵ ãjag tÛ inh mré Jesus kãmén kÿ tóg inh mÛ há tÛ, ãjag tÛ inh mré ti to tar nÿtÿn kÿ. Kÿ sóg Topĕ mÛ vÿ há han tÛ, ãjag to. Isÿ ãjag mÛ ti vÿ tó vén kÿ ãjag tóg kãnhmar inh mré ti kãmén ja nÿgtÿ, kÿ ãjag tóg ùri ti vÿ tó há han tÛ gé. Tovãnh tÛ ãjag nÿ. Kÿ tóg inh mÛ sér tÛ. ⁶ Tag ki kanhró sóg nÿ, ha mĕ. Topĕ vÿ ãjag krÿn rã nÿ, komĕr hã, nĕn ù há kar to. Kÿ tóg ãjag krÿn tÿgtÿ sir, ti tÛ komĕr hã ãjag krÿn kãn jé, Jesus Cristo kãtÿg mãn ke kurã to hã. Ti hã vÿ ãjag krÿn ke mÛ, Topĕ ti. ⁷ Tag to sóg jykrén, sÿ ãjag mÿ ěkrén kÿ. Hã ra tóg há nÿ. Inh fe vÿ tÛ ãjag nÿtÿ. Inh hã mré

tóg ãjag tar han tÛ, Ęg Senhor ti. Hã kÿ ãjag tóg inh mré jagãgtar nÿtÿ, inh se kÿ jĕ tag ti to. Isÿ vãsÿ kavár kÿ jĕ ja nÿn kÿ sóg ag mÛ Topĕ vÿ kãmén ja nÿgtÿ, kÿ ãjag tóg inh mré to tar nÿtÿ ja nÿgtÿ gé, pã'i ag tÛ inh ki Jesus jĕmĕn kÿ ke gé. Kÿ ãjag tóg ùri inh mré ti to tar nÿtÿ gé. ⁸ Sÿ ãjag kar venh há tóg tÛ, kÿ Topĕ vÿ ki kanhró nÿ. Inh mÛ ãjag tóg tÛ inh fe pĕ nÿtÿ, Ęg tÛ Jesus Cristo mÛ tÛ ti fe pĕ ěn ri ke ãjag nÿtÿ, inh mÛ.

⁹ Sÿ Topĕ mré vÿn kÿ sóg ti mÛ tag tó tÛ, ãjag to, ha mĕ. “Jagnĕ to há ag nÿtÿ,” he sóg tÛ, Topĕ mÛ. “Ag tÛ komĕr hã jagnĕ to há kar nÿtÿ han nÿ,” he sóg tÛ ãjag to, Topĕ mÛ. “Ag kanhrãn nÿ gé, ag tÛ komĕr hã ã jykre ki kanhrãn kãn jé, ag tÛ ki króm kãn jé,” he sóg tÛ, ãjag to. ¹⁰ “ã tÛ ag kanhrãn kÿ ag tóg nĕn (ù) há kar ki kanhró nÿtÿnh ke mÛ. Kÿ ag tóg to jykrén há han ke mÛ, ag tÛ nĕn ù ve sór kÿ. “Tag vÿ há pe nÿ, tag vÿ há sÿ nÿ,” he jé ag tóg ke mÛ, ã tÛ ag kanhrãn kÿ,” he sóg tÛ ãjag to, Topĕ mÛ. ãjag tÛ tag to jykrén há nÿtÿn kÿ ãjag tóg jãnhkri nÿtÿnh ke mÛ, kÿ ãjag tóg mÛ'ãg mãn ke tÛ nÿ, Cristo kãtÿg mãn ke kurã ěn kã. ¹¹ Kÿ ãjag tóg vĕnh jykre há han kãn ke mÛ sir, Jesus Cristo tÛ ãjag mÛ ã jykre há ěn nÿm kÿ. Hã jé sóg Topĕ mÛ ãjag tó tÛ. Ti tÛ ãjag krÿ kugrynh kÿ vĕnh kar tóg ti tÛ tÛ ùn mág nÿ venh ke mÛ. Kÿ ag tóg ti mÛ vÿ há han ke mÛ gé sir.

Jesus tÛ inh jykre

¹² Inh kanhkã', inh jagtar mũ ra Jesus kãme tóg vënh kar kri rũm ke mũ. Tag to jykrén. ¹³ Vënh kar tóg mẽ kãn, ti vĩ ti, polícia ag mré hã, ù tỹ palácio ki rĩr tĩ ag mré hã. Cristo tugrĩn sóg se kỹ jê, hã vég ag tóg mũ. ¹⁴ Kỹ Jesus mré ke tỹ hên ri ke ag vĩ fe tar nỹtĩ gé sir, êg Senhor jykre to, inh se kỹ jê tag tugrĩn. Hã kỹ ag tóg Topê vĩ tó tĩ sir, ag tỹ to fe tar nỹtĩn kỹ, ag mũmêg vãn nỹtĩn kỹ. ¹⁵ Û ag tóg iso jũ nỹtĩ, ha kỹ ag tóg Jesus tó tĩ, ag tỹ inh ri ke han sórn kỹ. Kỹ ù ag tóg iso há nỹtĩ, hã kỹ ag tóg ti tó tĩ sir. ¹⁶ Topê vĩ hã to sóg se kỹ jê, sỹ pã'i ag mỹ ti kãmén jé. Topê tỹ inh mỹ vënh rãnhrãj nĩm hã vë. Hã vég ag tóg tĩ, ù tỹ iso há nỹtĩ ag, kỹ ag tóg ti vĩ tó tĩ, ù tỹ iso há nỹtĩ ag. ¹⁷ Û ag tóg hã ra iso jũ nỹtĩ, hã kỹ ag tóg ón kỹ Cristo kãmén tĩ, ag tỹ inh vĩ kãfór han sór kỹ. Ag tỹ inh kato tẽ mũ ag tỹ iso jũ han sór vëgtĩ gé, ag tỹ inh se tỹ hên ri ke han sór vë. Hã jé ag tóg Cristo vĩ tó tĩ. ¹⁸ Hã ra sóg ag to vënh mỹ nĩ sór tũ nĩ. Cristo tó ag tóg mũ mỹr. Û tóg ón kỹ tó tĩ, jo ù tóg tó há han tĩ. Ag kar vĩ ti tó tĩ, kỹ tóg há tĩ. Hã kỹ tóg inh mỹ sér tĩ, kỹ sóg inh mỹ sér tỹ tũ' he sór tũ nĩ.

¹⁹ Hã ra sóg kren ke mũ gé, ha vemnĩ. Ki kanhró sóg nĩ. Ājag hã ne iso Topê mré vĩ tĩ', kỹ Jesus Cristo vĩ isar han tĩ gé, ã kuprĩg tỹ. Hã kỹ sóg kren ke mũ. ²⁰ Kỹ sóg tag jãvãn mũ, ha mẽ. Hên ri ke mũn ag tóg inh kyvãn ke mũ, hên ri ke

mũn ag tóg isén ke mũ. Isỹ tag to jykrén kónãn tũ nĩ jé, hã jé sóg ti mré vĩ tĩ. Isar han jé tóg ke mũ, sỹ nén ù kamêg tũ nĩ jé, sỹ ti kavénh tũ nĩ jé, inh mỹ'ãg tũ nĩ jé. Vënh kar tỹ isugrĩn Jesus tỹ tỹ ùn mág nĩ ven kỹ tóg inh mỹ sér tĩ. ²¹ Inh jykre hã vĩ tỹ Cristo ti nĩ, hã kỹ sóg iser kỹ ti venh tũg ke mũ, kỹ tóg sér tĩ. ²² Kỹ sóg hã ra inh kren kỹ ti rãnhrãj hã han ke mũ. Hã kỹ sóg sỹ nén han sór mũ ki kagtĩg nĩ. ²³ Inh kren ke mỹ inh mỹ hán tĩ vĩ, iser ke vó? he sóg tĩ. Iser kỹ sóg Cristo mré nĩ nĩ, kỹ tag tóg inh mỹ há pẽ nĩ, isỹ ti venh há tĩn kỹ. ²⁴ Jãvo isỹ ãjag mré nĩn kỹ sóg ãjag tar han ke mũ, kỹ tag tóg inh mỹ há kãfór nĩ. ²⁵ Hã tóg inh mỹ ge nĩ. Kren jé sóg ke mũ, he sóg tĩ, kỹ sóg ãjag kar mré nĩnh ke mũ. Ājag ve jé sóg ke mũ, ãjag tỹ komêr hã inh vĩ mẽ kỹ ti vĩ kri fi kãn jé. Kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩnh mũ, ha vemnĩ. ²⁶ Isỹ ãjag mré nĩ mãn ken kỹ tóg inh mỹ há tĩnh mũ. Kỹ ãjag fe tóg mrin ke tãvĩ han ke mũ, ãjag tỹ inh ve mãn kỹ. Ājag mỹ sóg tỹ ùn mág jê, Jesus Cristo tugrĩn.

²⁷ Ha vé, Cristo jykre hã han nĩ, tag hã to vãsãnsãn nĩ. Hên ri ke mũn sóg ãjag venh kãtĩg ke mũ, hên ri ke mũn sóg ãjag venh kãtĩg ke tũ nĩ. Inh kãtĩ tũ ra jagnê mré vënh jykre pir han kỹ nỹtĩmnĩ, Jesus kãme hã tómnĩ, ti ki ge kỹ nỹtĩmnĩ. Sỹ tag mẽnh há tóg tĩ, ãjag to. ²⁸ Û tỹ êg kato vãsãnsãn mũ ag kamêg tũg nĩ, hã tugnĩn ag tóg ãjag tỹ nũgme

ki vár ke ki kanhró nýtĩ, inferno ki. Hã tugnĩn ãjag tóg ãjag krenkren ke mũ ên ki kanhró nýtĩ gé sir. Topẽ vỹ êg tar han ke mũ, êg tỹ ag tỹ hên ri ke jé gé, ù tỹ êg kato vãsãnsãn mũ ên ag tỹ. ²⁹ Cristo ki ge kỹ ãjag nýtĩ, kỹ ãjag tóg ti tugrĩn jagãgtar nýtĩnh ke mũ gé. Hã jé tóg ãjag kuprêg. ³⁰ Hã kỹ ãjag tóg inh kóm ti jagy vég tĩ gé. Ag tỹ vãsỹ inh kato vãsãnsãn ên ve ja ãjag tóg nĩgtĩ gé. Ûri sóg hã vég tĩ ver. Kỹ inh kóm tar nýtĩmnĩ.

2

Topẽ kósĩn tỹ tỹ êprã ke nĩ

¹ Ha vé, sỹ ãjag jyvên sór mũ, ha mẽ. ãjag tỹ Jesus jykre han kỹ nýtĩ tag vỹ ãjag tar han tĩ. Ti tỹ ãjag to há nĩ tag vỹ sér tĩ. Ti kuprĩg vỹ tỹ ãjag jagrê nĩ. Kỹ ãjag tóg jagnê to há nýtĩ gé, jagnê jagãgtãn ãjag tóg tĩ gé. ² Kỹ inh jagãgtãn nĩ gé, inh fe tỹ mrin kemnĩ gé, inh mỹ sér tĩ jé. Jagnê mré vênh jykre pir hã han nĩ, ha mẽ. Jagnê to há tãvĩ nýtĩmnĩ. ãjag tỹ nén ù to jykrén kỹ jagnê mré to jykrén nĩ, ãjag tỹ vênh jykre pir hã han jé. ³ Vêsỹ ùn mág han sór tũg nĩ, jagnê kãfór han sór tũg nĩ. “Tỹ inh ùn sĩ nĩ,” hemnĩ. Jagnê to: “inh kãfór ti nĩ,” hemnĩ gé. ⁴ ãjag tỹ ãjag tũ ki rĩr mré hã jagnê tũn ki rĩrmnĩ gé. ⁵ Jesus Cristo kóm ti jykre han nĩ gé, jagnê mỹ. Ti tỹ vênh jykre han hã vê, ha mẽ.

⁶ Topẽ hã pẽ ja ti nĩ mỹr, Jesus ti, ti tỹ ti mré nĩn kỹ. Hã ra tóg tá nĩ kỹ: “isũ vê, kanhkã

ti, hã kỹ sóg êprã ke ag to tũg ke tũ nĩ,” he ja tũ nĩ. ⁷ Kanhkã tá ã tỹ nén tovãnh kãn sór ja ti nĩ, kỹ tóg êg ri ke nĩ jé kãtĩg sór ja nĩ, hã kỹ tóg kãtĩg ja nĩ. Êprã ke jagtar ri ke tóg nĩ, ti tỹ êprã ke fi ki mur kỹ. Êg tỹ êprã ti ve kỹ tóg tỹ êg hã pẽ nĩ, ti tỹ kanhkã tá tỹ Topẽ hã pẽ ja ra. ⁸ Vêsỹ ùn mág han ja tũ tóg nĩ, kỹ tóg ã jóg vĩ hã han ja nĩgtĩ. Ti vĩ han kỹ tóg ter ja nĩ, cruz to sa kỹ tóg ter ja nĩ, mỹr, ha mẽ. ⁹ Hã kỹ Topẽ tóg ti tỹ vênh kar kãfór han sir, kỹ tóg ti jijin mũ sir, kỹ ti jygy tag tóg vênh kar jygy kãfór nĩ. ¹⁰ Êg tỹ ti jygy mẽ kỹ vênh kar ag tóg ti krêm mũgmũg ke kãn mũ sir, kanhkã tá ke kar ag, êprã ke kar ag ke gé, vênh kuprĩg kar ag ke gé. ¹¹ Kỹ vênh kar ag tóg: “Jesus Cristo vỹ tỹ pã'i mág nĩ,” henh ke mũ sir. Tag hã tugrĩn ag tóg sir Topẽ to: “tỹ tóg êg kãfór kar nĩ,” he mũ. Tag to jykrén nĩ, ãjag tỹ ti kóm han jé, Jesus Cristo kóm.

Êg tỹ êprã ke ag mỹ jêngrê há han

¹² Inh kanhkã', ãjag ki sóg fe nĩ. Inh vĩ han ãjag tóg mũgtĩ, sỹ ãjag mré nĩn kỹ, hã ra sóg ùri ãjag mré nĩ tũ nĩ. Ge ra inh vĩ kri fi há han nĩ. ãjag krenkren ke vê, kỹ Topẽ jykre hã han nĩ. Topẽ kamêg nĩ, ãjag fe tỹ jũrũn kemnĩ. “Ti mỹ êg to jũnh ke tũ nĩ vỹ?” hemnĩ. Kỹ ti jykre hã han nĩ. ¹³ Ti hã ne tóg ãjag krĩn há han tĩ', ti jykre tỹ ãjag mỹ sér tĩn jé, ãjag tỹ hã mĩ hã mũn jé.

¹⁴ Ājag tỹ ti jykre han kỹ ti jykre to vī vī he tũg nĩ, ti tỹ kejēn ājag mỹ jagy ra. Kỹ jagnē mỹ jagnē vī kafān tũg nĩ gé, ti jykre to. ¹⁵ Hã tũgnĩn ũ tóg ājag to jykrén kónān ke tũ nĩ, ājag tỹ kygnēg tũ nĩn kỹ. Kỹ ājag tóg jānhkri nỹtĩ. Kỹ ājag tóg tỹ Topē krē nỹtĩ gé, ājag tỹ ti jykre há ri ke nỹtĩn kỹ. Ēprā ke kar vỹ jykre pāno nỹtĩ, Topē vī mranh kỹ ag tóg nỹtĩ, ājag tỹ ũn mré ga kri mũ ag. Kỹ ājag tóg ag mỹ jēngrē ri ke nỹtĩ, ājag tỹ ag mỹ Topē vī kāmén kỹ, ũ tỹ ěg rĩnrĩr han mũ ěn vī ti. ¹⁶ Ājag tỹ tag han kỹ sóg tỹ ũn mág jēnh ke mũ gé, ājag tugrĩn, Cristo kātĩg mǎn ke kurā ěn kǎ. Kỹ sóg ājag to: “inh pi(jé) fagrĩnh mỹ ag to vāsān', inh pi(jé) fagrĩnh mỹ ag mỹ Topē vī kāmén',” henh ke mũ.

¹⁷ Hēn ri ke mũn ag isén ke mũ, kỹ inh kyvénh tỹ inh ki kutē kỹ tóg ěg tỹ Topē mỹ nén ũ pũn ri ke nĩnh mũ. Ājag tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tugrĩn ke vē. Ge ra tóg inh mỹ sér tĩnh mũ. Inh fe tóg mrin kenh ke mũ, ājag kóm. ¹⁸ Kỹ tóg inh mỹ ti tỹ ājag mỹ sér tĩnh há tĩ gé, iser ke ti.

Timóteo mré Epafrodito

¹⁹ Sỹ ājag mỹ Timóteo jēnēnh há tóg tĩ, ěg Senhor tỹ to: “hej,” hen kỹ. Sỹ ti jēnēnh ke vē, ti tỹ tá vỹn ke kỹ inh mỹ ājag kāmén jé. Kỹ inh krĩ tóg ājag to kǎnhvy' henh ke mũ sir, isỹ ājag vēmé há mēn kỹ. ²⁰ Ti hã ne tóg ājag mũ ěkrén mág tĩ', Timóteo ti. Ũ tóg ti ri ke tũ pe nĩ, ti tỹ ājag to há

nĩn ki. ²¹ Ag kar vỹ: “inh rānhraj vỹ inh kutān mũ,” he kǎn mũ. Hã kỹ ag tóg Jesus rānhraj han tũ nĩgtĩ. ²² Hã ra ājag tóg Timóteo ki kanhró nỹtĩ. Inh kósin ri ke ti nĩ. Ěg krē ag vỹ ěg mré ěg rānhraj han tĩ. Kỹ Timóteo vỹ inh mré Topē vī tó tỹ rānhraj tĩgtĩ, ti tỹ tỹ inh kósin ri ke nĩn kỹ. ²³ Ti hã jēnē jé sóg ke mũ, ājag to. Hã ra sóg ver ag tỹ inh mỹ nén tónh ke jāvānh sór mũ, ũ tỹ inh ség mũ ag. Isỹ ag tỹ inh mỹ nén tó mũ mē kar kỹ sóg vāhā ti jēnēnh ke mũ. ²⁴ Hēn ri ke mũn sóg kǎnhmar ājag venh tĩg ke mũ gé. Ěg Senhor tỹ Jesus hã ne ki kanhró nĩ'.

²⁵ Hã ra tóg sỹ vēsỹmér ũ jēnēnh há tĩ, ājag to. Hã kỹ sóg Epafrodito mỹ: “ha ag to vỹn ké,” he mũ. Ājag hã ne ti jēnē ja nĩgtĩ', ti tỹ inh ki rĩr jé. Kỹ tóg inh mỹ há tĩ. Inh mré tóg Topē rānhraj han tĩ mỹr. Kỹ tóg inh mré Topē vī to jagtar nĩ gé. ²⁶ Hã ra tóg ājag mũ ěkrég mũ, Epafrodito ti. Kỹ tóg ājag to krĩ kufy jagy nĩ sir, ājag tỹ ti kaga mē ja ěn tugrĩn. ²⁷ Kaga ja tóg nĩgtĩ mỹr, kỹ tóg ter kren ja nĩgtĩ. Hã ra Topē tóg ti jagāgtān, kỹ tóg há' he mũ sir. Ti ter ra sóg ijagtar tag krĩg mỹ vēsỹrénh mág ke mũ vē, hã ra Topē tóg ti jagāgtān, kỹ tóg inh jagāgtān gé. ²⁸ Hã kỹ sóg ti mỹ: “ha tĩg, ģ tĩg to fũrũn,” he mũ sir, ājag fe tỹ mrin ke jé, ājag tỹ ti ve kỹ. Hã kỹ inh jagtar tóg pāgsĩ' henh mũ gé sir. ²⁹ Ti jun kỹ ti to mỹ sér nỹtĩmnĩ, ājag tỹ ti ve mǎn kỹ, ěg Senhor tỹ ti jy nĩgān kỹ.

Kỹ ti mỷ: “há tóg tĩ,” hemnĩ, ãjag mỷ sér tĩn kỹ, ti kãtĩg kỹ. ³⁰ Cristo rãnrhãj tigrĩn tóg ter kren mỷr. Hã ra tóg tovãnh ja tũ nĩ, ã ter kren mũ ra. Hã kỹ tóg inh ki rĩr há han. ãjag jẽgia kã jẽg kỹ tóg inh ki rĩr há han. Ủ tỹ ge mỷ vĩ há han nĩ.

3

Jesus tỹ ẽg kurynh pẽ han

¹ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mỷ nén ù tónh ke mũ gé sir, ha mẽ. Ẽg Senhor ki ãjag ge kỹ nỹtĩ, hã kỹ mỷ sér nỹtĩmnĩ. Tag rãn inh huri, hã ra sóg rãn mãn mũ. Sỹ ãjag mỷ tag tó to sóg krónh ke sór tũ nĩ. ãjag mỷ tóg há tĩ, sỹ ti tỹ ãjag mỷ sér nĩ to ãjag jyvẽn kỹ.

² Vẽnh ki rĩr. Ón kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag vỹ junjun ke mũ, vẽnh jykre pãno han mũ ag, ha vemnĩ. Inh mỷ ag tóg cachorro ri ke nỹtĩ. Ón kỹ ag tóg ãjag gré junun fár kym sór mũ. Hã kỹ vẽnh ki rĩr. ³ “Ẽg fár kym hã tigrĩn ẽg tóg tỹ Topẽ krẽ nỹtĩ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. Hã tũ vẽn. Topẽ kuprĩg vỹ tỹ ẽg jagrẽ nĩ, kỹ ẽg tóg ẽg jagrẽ tag tigrĩn Topẽ mỷ vĩ há han tĩ. Kỹ Jesus Cristo vỹ ẽg mỷ tỹ ùn mág nĩ, ẽg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Hã tigrĩn ẽg tóg tỹ Topẽ krẽ pẽ nỹtĩ. Ẽg tỹ ẽg fár kym mũ ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ sir. Ẽg fár vẽn mỷr, kỹ tóg ẽg kren han ke tũ nĩ. ⁴ Ẽg fár tỹ ẽg kren han ki kanhró nĩ ra sóg tỹ inh kren han sór mũ vẽn. Moisés jykre hã tỹ ẽg kren han ke ki kanhró nĩ ra sóg hã tỹ inh kren han sór mũ vẽn. Hã

ra tóg ge tũ nỹ. ⁵ Vãsỹ inh jykre hã vẽn, ha mẽ. Isỹ kurã tỹ 8 (ke) han kỹ ag tóg inh gré junun fár kym, isỹ tỹ povo tỹ Israel krẽ nĩn kỹ, ẽg jóg'jóg ve tỹ Benjamim krẽ'krẽ ag kã ù. Kỹ inh han mũ fag vỹ tỹ Hebreu pẽ nỹtĩ. Inh mog kỹ sóg tỹ Fariseu nĩ, hã ra Fariseu ag tóg Judeu ag jykre to tar tãvĩ nỹtĩ. ⁶ Sỹ ẽg jykre to tar pẽ nĩn hã kỹ sóg Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag vóg kónãn. Topẽ tỹ Moisés mỷ vẽnh jykre nĩm ja ẽn ki króm kãn ja sóg nĩgtĩ mỷr. Vẽnh jykre ẽn mranh ja tũ sóg nĩgtĩ, ẽn kã sóg tỹ ùn kuryj ja nĩgtĩ. ⁷ Hã kỹ sóg ag mỷ tỹ ùn há pẽ ja nĩgtĩ. Hã ra sóg ùri tag kar to: “nén ù tũ vẽn, inh kókén jé tóg ke mũ,” he mũ sir. Sỹ Cristo ki rã kỹ sóg ẽn tovãnh kãn mũ sir. ⁸ Kỹ, hã vẽn. Inh jykre si kar tóg inh mỷ kórég nỹ, ùri, ti tỹ inh kókén kỹ. Nén pir hã ne há nỹ, hã vỹ: isỹ ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo ki kanhró nĩ jé, he mũ. Ẽg tỹ nén ki kanhró kar kãfór ti nĩ, ẽg tỹ ti ki kanhró nĩ ti. Tag to sóg inh jykre si ẽn fón kãn. Inh mỷ tóg vẽnh jãgfa prénhpréj ẽn ri ke nỹ, inh jykre si ẽn ti, isỹ Cristo hã ki rã kỹ jẽn kỹ. ⁹ Kỹ sóg ti hã ki rã kỹ jẽ sir. ùri sóg Moisés jykre ki króm tigrĩn vẽnỹ ùn mág han mãn sór tũ nĩ ha. Jesus ki rã hã tigrĩn sóg tỹ ùn mág jẽ ha. Hã tigrĩn Topẽ tóg iso: “há ti jẽ ha,” he mũ. Jesus ki rã tigrĩn ke vẽn ha. ¹⁰ Sỹ ti ki kanhrãn kỹ jẽ tag hã tóg inh mỷ há nỹ. Ti hã vỹ ã ter kar kỹ rĩr mãn, kỹ sóg ti mré rĩr mãn sór mũ gé. Hã

jé sóg ti mré jagtar sór mũ gé, iser kÿ sóg ti ter ri ke han sór mũ gé. ¹¹ Sÿ rÿr măn há tóg tĩ mÿr, iser kar kÿ. Hã jé sóg ti ri ke han sór tĩ.

Vēnhvó to comparação

¹² Ver sóg ki kanhrãn kãn ja tũ nĩ, ver sóg tá krÿg ja tũ nĩ. Hã ra sóg vãsãn tĩ, sÿ komēr hã ti ki kanhrãn kãn jé, ti tÿ inh ki kanhró nĩ ěn ri ke, isÿ tÿ ti tũ jĕn kÿ, Cristo ti.

¹³ Inh kanhkã', ver sóg tá krÿg ja tũ nĩ. Hã ra sóg tag han mũ, ha mẽ. Vēsÿjãm sóg mĩ ěkrĕn măn tũ nĩ ha, vãsãn măn', vãsãn măn', he jé sóg ke mũ ha, isÿ kejĕn tá krÿg jé.

¹⁴ Ag tÿ jagnĕ mré pĕtĕ ri ke han sóg tĩ mÿr. Jagnĕ mré ag tóg pĕtĕ tĩ, ũ tóg ganhar he sór tĩ. ěn ri ke han sóg tĩ. Inh ganho vÿ tÿ isÿ rÿr krÿg ja tũ venh ke ti nĩ. Hã jé Topĕ tóg ěg kuprĕg, Jesus Cristo tigrĩn.

¹⁵ Ũ tÿ Jesus to sygsanh mũ ag jé inh kóm han kãn. Ũ tÿ hã ra to: “hã tũ vē,” hen kÿ Topĕ jé ti kanhrãn. ¹⁶ Kÿ ājag tÿ ti jykre mĕg mũ tag hã jagma mũmnĩ, ājag tÿ tá junjun jé.

¹⁷ Inh kanhkã', inh jykre hã han kãn nĩ. Kÿ ũ tÿ inh jykre ri ke han mũ ěn jykre tugnÿm nĩ gé, ājag tÿ ag mré hã han jé.

¹⁸ Ũ ag tóg ón kÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtĩ, hã ra ag tóg ti jykre kato vãsãnsãn mũ, Jesus tÿ ěg jagfy cruz to ter mũ ra. Ag kãmĕn inh huri mÿr, ājag mÿ. Tó tÿ hĕn ri ke han isóg huri. Hã ra sóg ājag mÿ ag tó măn ke mũ gé sir. Inh fe kaj tóg tĩ, kÿ sóg fÿ mũ sir, ag

jykre to. ¹⁹ Nũgme ki ag tóg vár ke mũ, inferno ki, ha mẽ. Jĕn há tãvĩ han sór ag tóg mũ, tag hã tóg ag mÿ sér tĩ. Nĕn tÿ ěg mÿ'a han tĩ tag hã tóg ag mÿ sér tĩ. ěg tÿ tag mĩ vég tĩ ěn hã to ag tóg jykren sór tĩ. ²⁰ Ag jãvo ěg jamã vÿ tÿ kanhkã ti nĩ. Kanhkã tá tóg kãtĭg ke mũ, ěg kren han ke mũ ti, hã vÿ: ěg Senhor tÿ Jesus Cristo, he mũ. Ti hã jãvãnh ěg tóg nÿtĩ. ²¹ Ti hã ne tóg ěg han măn ke mũ', ā kãtĭg kÿ'. ěg tÿ ga kri mũn kÿ ěg tóg ver krój nÿtĩ, ěg tÿ tÿ ěprã ke nÿtĭn kÿ. Ti tÿ ěg han măn kÿ, ti tÿ ěg mÿ ěg fãr tãg han ken kÿ, kÿ ěg tóg ti ri ke nÿtĭnh mũ, ti mág ri ke, ti tar ri ke, ti sĭnvĩ ěn ri ke. Ti hã tóg ěg tÿ ũ tãg han măn ke mũ, ti tÿ tÿ ũn tar nĭn kÿ. Ti tar tugnĭn tóg nĕn kar tÿ ā krĕm ke han măn ke mũ gé.

4

Paulo tÿ ěg jyvĕn

¹ Inh kanhkã', tÿ ājag tóg inh mÿ inh jãvy ri ke nÿtĩ, kÿ tóg sÿ ājag venh há tĭgtĩ, sÿ ājag to há nĭn kÿ. Ājag hã tugnĭn inh fe tóg mrin ke tĩ, ājag hã tigrĩn sóg tÿ ũn mág jĕ. Ājag to sóg há pĕ nĩ. Hã kÿ tar nÿtĭmnĩ, ěg Senhor jykre to.

² Vãhã sóg Evódia fi jyvĕn sór mũ, Síntique fi ke gé, ha mẽ. “Jagnĕ mré vēnh jykre pir hã han nĩ,” he sóg mũ, ājag mÿ. “Jesus mré ke vÿ tÿ ājag nÿtĩ, kÿ jagnĕ kato vãsãn tũg nĩ,” he sóg tĩ. ³ Kÿ sóg ā mÿ ke mũ gé, vÿ. Inh ri kĕn ā tóg ěg Senhor rãnrãj han tĩ. Kÿ fag jyvĕn nĩ, fag tÿ jagnĕ to há nÿtĩ jé. Inh

mré fag tóg věnh kar mý Jesus kāmén tī, ký fag tóg Clemente mré Topě vī ti tó tī gé, inh mré ti tó mũ kar ag mré ke gé. Fag jygjy vỹ ránrán ký nýtī, Topě livron ki, hã ký fag tóg rīr krýg ja tũ venh ke mũ. Hã ký tóg tỹ ũ nỹ, fag tỹ jagně to jũ ti.

⁴ Ěg Senhor mré ke vỹ tỹ ěg nýtī, ký mý sér nýtīmnī. Tag tó inh huri, hã ra sóg tó mǎn ke mũ sir, ha mẽ. Mý sér nýtīmnī mýr, ha mẽ.

⁵ Věnh kar to fe nýtīmnī. Ěg Senhor kătīg mǎn ke vỹ kakó tī ha, ha mẽ. ⁶ Krī kufy nýtī tũg nī. Nén kar tómnī, Topě mý, ti mré vīn ký. Ký ti mý nén kar to vīmnī gé, ājag tỹ nén ve sór mũ kar to. Ký ti mý nén kar to: “há ti nī,” hemní gé, ājag tỹ ti mý agradecer hen ký. ⁷ Ký Topě vỹ ājag krī tỹ kuprā' henh ke mũ. Ěg tỹ nén kar to jykrén há ra ěg tóg vēsóg ki ěg krī kuprāg ki kagtīg nýtī. Ti hã ne ěg fe tỹ há' he tī', ti hã ne ěg krī kuprāg tī', ký tóg kuprā pē nīgtī sir, ti tỹ ěg krī tỹ kuprā' hen ký, ěg tỹ Jesus Cristo ki ge ký nýtīn ký.

⁸ Inh kanhkā', vǎhã sóg ājag mý nén ũ tó sór mũ gé. Nén ũ há hã to jykrén nī, hã vỹ: “ki hã tó,” he mũ. Ěg tỹ nén ũ to: “há ti nī,” he ěn hã to jykrén nī. Věnh jykre kuryj hã to jykrén nī, nén ũ jǎnhkri hã to jykrén nī. Nén ũ sīnvī kar to jykrén nī gé, ki hã ke kar to. Tag kar to ěg tóg: sér ti tī, he tī, hã ký to jykrén mág han nī. ⁹ Ājag kanhrǎn mág sóg huri, sỹ ājag mý ti jykre kāmén ký. Ký ājag

tóg inh jykre tugnỹm ja nī gé. Ājag tỹ isỹ nén han mũ ěn hã han nī. Ký ũ tỹ ěg krī kuprāg mũ ěn hã vỹ ājag tar han ke mũ, Topě ti.

Paulo tỹ ag mý agradecer he

¹⁰ Ha vé, inh fe tóg mrin ke mũ, ājag tỹ inh mý nén ũ jĕnĕn ký. Ký sóg to Topě mré vī há han', vī há han' he mũ. Inh mī ājag tóg ěkrég mũgtī, hã ký ājag tóg inh mý nén ũ jĕnĕ mǎn. Vǎsỹ ājag tỹ inh mý ne jĕnĕnh ke tóg tũ tī, hã ký ājag tóg inh mý nén ũ jĕnĕ ja tũ nīgtī. Vǎhã tóg jun, ājag tỹ inh mý nén jĕnĕg mũ ti. ¹¹ Hã ra sóg ājag mý isỹ nén ve sór mũ ěn ti tó ja tũ nī. Sỹ nén vég mũ kar vỹ inh mý há nỹ. ¹² Isỹ nén ũ vég tũ (hã) ra tóg inh mý há nỹgtī gé. Isỹ nén ũ e vég mũ ra tóg inh mý há nỹgtī gé. Nén kar tag ve sóg huri. Kejĕn sóg tógá nīgtī, kejĕn sóg kókīr nīgtī. Kejĕn sóg nén ũ kar vég tī, kejĕn sóg nén ũ vég tũ nīgtī. ¹³ Nén kar to sóg tar nī, ěg Senhor tỹ isar han ký.

¹⁴ Hã ra tóg há nỹ, ājag tỹ inh jagāgtǎn ký, ājag tỹ inh jagtar nī tag to jykrén ký. ¹⁵ Vǎsỹ ājag tóg inh mý ũ nīm ja nīgtī gé, isỹ ājag mý Jesus kāmén vén ký. Sỹ ga tỹ Macedônia ki kutĕ ký ājag hã tóg inh mý nén ũ jĕnĕ ja nīgtī, ājag pir mý, ājag, hã vỹ: Filipos tá ke ag, he mũ. Ũ pi(jé) ājag mré isỹ nén vég mũ to jykrén ja nīgtī', isỹ nén vég tũ ěn to ke gé. Ājag pir mý ājag tóg inh mré to jykrén inh hã, tag ki kanhró ājag tóg nýtī. ¹⁶ Isỹ

cidade tỹ Tessalônica tá nĩn
 kỹ ãjag tóg inh mỹ nén ù jẽnẽ
 mãn ja nĩgtĩ gé, kar kỹ ãjag tóg
 ù jẽnẽ mãn', ù jẽnẽ mãn' he
 ja nĩgtĩ gé, ãjag tỹ inh ki rĩr
 há han jé. ¹⁷ Hã ra sóg isỹ
 jãnkamy venh ke ên to jykrén
 sór tũ nĩgtĩ. ãjag tũ mág nỹtĩ
 kỹ tóg inh mỹ há tĩ. ¹⁸ Nén
 kar vỹ inh ki junjun há han,
 kỹ sóg ve kãn mũ, sỹ nén ve
 sór mũ ên ve kãn inh huri.
 Epafrodito vỹ inh mỹ vin kãn,
 ãjag tỹ inh mỹ nén jẽnẽg mũ ti.
 Topẽ mỹ nĩm ja vẽ, ãjag tỹ inh
 mỹ nén nĩm ja ti, kỹ tóg ti mỹ
 sér tĩ sir. Ti mỹ tóg ãjag tỹ ti
 mỹ nén ger há pũn ên kri nĩ
 nĩ sir, ãjag tỹ inh mỹ nén jẽnẽg
 mũ ên ti. ¹⁹ Ëg jóg tỹ Topẽ vỹ
 ãjag mỹ nĩm kãn ke mũ, ãjag tỹ
 nén ve sór mũ ên ti. Ti hã ne
 tóg nén kar tỹ tũ nĩ', kanhkã tá
 nĩ ên ti', hã kỹ tóg ãjag mỹ nén
 kar nĩm ke mũ, Jesus Cristo
 t McGrĩn. ²⁰ Ëg kar jé Ëg jóg tỹ
 Topẽ to: “tỹ ti ùn mág nĩ, tỹ ti
 ùn tar nĩ,” hé, kỹ Ëg tỹ ti mỹ
 vĩ há han vỹ tũ' henh ke tũ nĩ.
 Hã vẽ.

Paulo tỹ ag mũ êkrén

²¹ Û tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ
 nỹtĩ kar ag mũ sóg êkrég tĩ. Ëg
 kanhkã tỹ tag ki inh mré nỹtĩ
 ag vỹ ãjag mũ êkrég tĩ gé. ²² Kar
 kỹ tag mũ ù tỹ Topẽ ki ge kỹ
 nỹtĩ kar ag vỹ ãjag mũ êkrég
 tĩ gé, pã'i tỹ imperador ìn tỹ
 palácio krêm nỹtĩ ag kar ke gé.

²³ Ëg pã'i tỹ Jesus Cristo jé
 ãjag tar han. Hã vẽ.

PAULO TỸ CARTA HAN: COLOSSOS TÁ KE AG MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vễ. Topẽ vỹ inh fễg, sỹ tỹ Jesus Cristo apóstolo jễ jé. Hã kỹ sóg ãjag mỹ carta tag rán mũ. Kỹ ẽg rẻgre tỹ Timóteo vỹ inh mré rán mũ gé. ² Ẽg tỹ cidade tỹ Colossos tá Topẽ tũ ag mỹ rán hã vễ, ẽg kanhkã ag mỹ, ũ tỹ Cristo ki ge tovãnh tũ ag mỹ. Ẽg jóg tỹ Topẽ jé ãjag tar han, ti jé ãjag krĩ kuprãg.

Topẽ kuprĩg tỹ ẽg tar han

³ Ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo panh mỹ sóg vĩ há han tĩ, ãjag to, ti mỹ sóg agradercer he tĩ, kurã kar ki, sỹ Topẽ mré vẻmẻn kỹ. ⁴ Ẫjag tỹ Jesus Cristo ki ge tag mẽ inh, kỹ ãjag tóg nẻji jagnẻ to há tãvĩ nỹtĩ gé, Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag kar to ke gé. ⁵ Topẽ tỹ kanhkã tá ẽg mỹ nẻn (ũ) ven ke mũ ẻn hã to jykrẻn ãjag tóg tĩ nẻji. Ti tỹ ẽg mỹ nẻn ử ven ke mũ mẽ ãjag tóg huri. Ẫjag tỹ Cristo kãme sér ẻn mẽ kỹ ãjag tóg tag mẽ gé. ⁶ Ga kar mũ tóg tĩ ha, vẻnh vĩ há tag, hã kỹ tóg ãjag ki jun ja nĩ gé. Vẻnh vĩ há tag tóg Topẽ mỹ ẻkrẻ kanẻ ri ke han tĩ, vẻnh kar tỹ ti ki ge kỹ. Hã kỹ ãjag tóg ti ki ge gé, ãjag tỹ ti vĩ mẽ vẻn kỹ. ẻn kã ãjag tóg Topẽ tỹ ẻg jagãgtãn ki kanhrãn ja nĩ, kỹ ãjag tóg ki kanhrỏ nỹtĩ ha. ⁷ Ử tỹ ãjag mỹ tó vẻn mũ vỹ tỹ Epafras

nĩ. Jagnẻ to há tãvĩ ẻg nỹtĩ, Epafras mrẻ. Inh mrẻ tóg Cristo rãnhrãj han tĩgtĩ. Ẫjag ki rĩr há han tóg tĩ, ãjag mỹ ti vĩ kãmẻn kỹ. To krỏnh ke tũ ti nĩgtĩ. ⁸ Ti hã vỹ inh mỹ ãjag tỹ ẻg to há nỹtĩ tag tó, Topẻ kuprĩg tỹ ãjag tỹ ẻg to há nỹtĩ han mũ ẻn ti.

⁹ Epafras vĩ mẽ kỹ sóg ãjag jagfy Topẻ mrẻ vẻmẻn tĩ sir. Ti mỹ sóg to vĩ tĩ, ãjag tỹ ti tỹ ãjag ki nẻn ve sỏr mũ ẻn ki kanhrãn kãn jẻ, ti tỹ ãjag mỹ krĩ há nẻm jẻ, ti tỹ ã kuprĩg tỹ ãjag kanhrãn jẻ. ¹⁰ Kỹ ãjag tóg ẻg mrẻ ẻg Senhor jykre ki tỹ krỏm kẻnh ke ki kanhrỏ nỹtĩnh mũ gé, ãjag jykre tỹ ti mỹ há nẻn jẻ. Ẽg tỹ vẻnh jykre há han kỹ ẻg tóg ti mỹ ẻkrẻ kanẻ há ẻn ri ke han tĩ. Ẫjag tỹ tag han kỹ tóg há tĩ. Kỹ ãjag tóg Topẻ ki kanhrãn há han ke mũ gé sir. ¹¹ Kỹ ãjag tóg tỹ ửn tar nỹtĩnh mũ gé sir. Ti hã ne ãjag tar han tĩ', ti tar nẻn kỹ. Kỹ ãjag tóg ti to krỏnh ke tũ nĩgtĩ. Vẻnh kar to ãjag fe nỹtĩnh mũ. ¹² Kỹ tóg ãjag mỹ sér tĩnh mũ gé. Kỹ ãjag tóg ẻg jóg mỹ vĩ há han ke mũ. Ti hã ne ãjag tỹ há' he mũ', ãjag tỹ kanhkã ve jẻ. Ti tỹ ẻg krĩn kẻn kỹ ẻg tóg kurã krỹg ja tũ ẻn vẻnh ke mũ, kỹ ãjag tóg vẻnh ke mũ gé, ẻg mrẻ. ¹³ Ẽg kygva tóg huri, hã kỹ ẻg tóg tỹ kuty tãn ag krẻm ke tũ nỹtĩ ha. Topẻ kỏsin krẻm ke vỹ tỹ ẻg nỹtĩ, ửri, Topẻ tỹ ử to: inh fe, he mũ ẻn krẻm. ¹⁴ Ti hã ne ẻg kẻn han mũ', ti hã tugrĩn Topẻ tóg ẻg mỹ vẻnh pãte fỏn mũ, ẻg tỹ ti vĩ mẻnh ja ti.

Jesus tigrin nén kar tóg vènh ven ke mû

¹⁵ Topê ri ke pê ti nî, ti kósin ti. Êg pi(jé) Topê vég tî'. Êg tỹ ti kósin ve ký êg tóg Topê ki kanhró nýtĩ. Á panh kósin ve vỹ tỹ ti nî. Topê tỹ nén (ũ) kar hyn han ký tóg ã panh mré nî nî, ti kósin ti. ¹⁶ Á kósin tigrin tóg ã tỹ nén (ũ) kar hyn han tĩ ên nĩm ja nĩgtĩ gé, Topê ti. Kanhkã tá ke ên hyn han kãn ja ti nĩgtĩ, Topê ti, ã kósin tigrin, ga kri ke kar hyn han ja ti nĩgtĩ gé, êg tỹ nén vég tĩ kar hyn han ja ti nĩgtĩ gé, êg tỹ nén ve vãnh kar hyn han ja ti nĩgtĩ gé. Pã'i kar hyn han ja ti nĩgtĩ gé, ùn tar ag kar, ùn mág ag kar hyn han ja ti nĩgtĩ, ùn kãsir kar ag mré hã. Á kósin tigrin tóg nén ù kar hyn han ja nî, ký tóg ti hã mỹ hyn han kãn ja nî, nén (ũ) kar ti. ¹⁷ Nén kar tỹ vènh ven tũg ki tóg kã nî nî, Cristo ti. Ti tigrin nén kar tóg vãhã vènh ven kãn tĩ. ¹⁸ Ti ki ge ký nýtĩ kar ag krĩ ri ke ti nî, ký êg tóg ti há ri ke nýtĩ. Ûn ve vỹ tỹ ti nî, ký tóg rĩr mãn gé, ti ter kar ký, êg rĩr mãn ken jo. Nén (ũ) kar kri ke vỹ tỹ ti nî. ¹⁹ Topê mỹ tóg sér tĩ, ti kósin tỹ ti ri ke pê nĩn ký, ti tỹ tỹ ti ve pê nĩn ký. ²⁰ Ký tóg ti ter tigrin vènh kar to há nî ha, Topê ti, Jesus tỹ cruz to sa tigrin, ti kyvènh jamèn ký. Ký Topê tóg êg to jũ tũ nî ha, ù tỹ ga kri mû ag to, kanhkã tân ag to ke gé.

²¹ Hã ký tóg ãjag to há nî ha, ke gé. Vãsỹ ãjag tóg vènh jykre kórég hã han ja nĩgtĩ, hã ký ãjag tóg Topê kato vãsãnsãn ja

nýtĩgtĩ. ²² Hã ra ti kósin tóg êg ri ke mur ja nî, ký tóg êg jagfy ter ja nî, hã ký Topê tóg ãjag to há nî ha, ãjag tỹ tỹ ti tũ nýtĩ jé, ãjag tỹ há pê nýtĩ jé, ký ãjag jykre si ên tóg tũ tĩ ha. ²³ Hã jé ti ki ge tovãnh tũg nî. Tar nýtĩmñĩ, ti to krónh ke tũg nî. Ájag tỹ Jesus kãme sér ên mẽ ký ãjag tóg Topê tỹ êg mỹ nén (ũ) vin ke mû ên kãme mẽ ja nĩgtĩ gé. Tag hã mĩ êkrén nî, tovãnh tũg nî. Ga kri mû kar ag vỹ mæg mû ha, Jesus kãme sér ên. Inh rãnrãj hã vè, sỹ ag mỹ tónh ke ti, inh, hã vỹ: Paulo, he mû.

Paulo tỹ vèsỹrénh mág ja

²⁴ Ájag jagfy sóg vèsỹrénh mû. Hã ra tóg inh mỹ sér tĩ. Cristo vỹ vèsỹrénh mág, êg tỹ ti ki ge jé, ký êg tóg ti vèsỹrénh ên ri ke han ke mû gé, ù tỹ hèn ri ke ag tỹ êg tigrin ti vĩ ki króm sór jé. ²⁵ Topê ne inh mỹ: "ha vènh kar mỹ inh vĩ ti tóg," he ja nĩgtĩ, sỹ ti rãnrãj ki rĩr jé, sỹ ãjag mỹ tóg jé gé, ti vĩ ti. Ti tỹ ãjag mỹ vènh vĩ jèné vè. ²⁶ Topê tóg vãsỹ ã tỹ nén han ke to jykren ja nĩgtĩ, ã tỹ nén (ũ) kar hyn han tũg ki tóg to jykren ja nĩgtĩ. Hã ra tóg ên kã ù mỹ tóg ja tũ nî ver. Vãhã tóg ù tỹ ti ki ge mû ên ag mỹ tóg mû, ti tỹ vãsỹ nén to jykren ja ên ti. ²⁷ Êg hã mỹ tóg tóg mû ha, ti tỹ povo kar mỹ nén ù há tãvĩ vin sór mû ti, hã ký tóg to hã ù mỹ tóg jã tũ nî ver, ti tỹ êg hã mỹ tóg sór ký. Ti tỹ êg mỹ nén vin ken hã vè, ha mẽ: Cristo vỹ ãjag kãtã jamãn nî ha, hã ký ãjag tóg êg tỹ kanhkã tá nén

venh ke ěn ti venh ke mũ gé sir, ěg mré, ũ tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ ag.

²⁸ Cristo jykre tag hã tó inh tĩ, vĕnh kar mỹ. Vĕnh kar kanhrãh há han sóg tĩ, Topĕ tỹ inh mỹ krĩ há nĩm jan tugrĩn. Kỹ sóg vĕnh kar jyvĕn tĩ gé, ag tỹ ti ki ge há han jé, ag tỹ kygnĕ sór tũ nĩjé. Kỹ ag tóg há pĕ nỹtĩnh mũ, ag tỹ Cristo ki ge kỹ. ²⁹ Hã to sóg vãsãn tĩ, kỹ sóg to ron tĩ gé. Ti hã ne isar han tĩ', ti tar nĩn kỹ.

2

¹ Ha vé, ãjag jagfy sóg vĕnh rãnrãj mág pĕ to vãsãn tĩ, Laodicea tá ke ag jagfy ke gé, ũ tỹ inh ve ja tũ ag jagfy ke gé. Inh mỹ tóg há tĩ, ãjag tỹ isỹ vãsãn tag mĕn kỹ. ² “Ag tỹ tag mĕ kỹ ag hỹn tóg nĕn ũ kamĕg ke tũ nĩ, kỹ ag hỹn jagnĕ to há kar nỹtĩnh mũ,” he sóg tĩ. Kỹ ãjag tóg ki kanhrãn ke mũ gé, Topĕ tỹ nĕn to jykrĕn mũ ěn ti. Inh mỹ tóg ãjag tỹ tag ki kanhrãn kãn há tĩ, inh mỹ tóg ãjag tỹ to krĩ há nỹtĩnh há tĩ. Topĕ tỹ nĕn to jykrĕn jan hã vỹ tỹ Cristo nĩ. ³ Ěg tỹ ti ki kanhrãn kỹ ěg tóg Topĕ ki kanhró nỹtĩnh ke mũ gé. Ti pãte ěg tóg vĕnh vĩ sér ũ ve mãn ke tũ nĩ, ti hã tugrĩn ěg tóg Topĕ ki kanhrãn kỹ nỹtĩ.

⁴ Tag kãmĕn sóg mũ ãjag mỹ, ũ tỹ ãjag krĩn kónãn tũ nĩ jé. Ũ tỹ ãjag krĩn kónãn sór mũ vĩ tóg há nĩ ve nĩ, hã ra tóg tỹ hã tũ nĩ. ⁵ ãjag vég tũ sóg nĩ. Hã ra sóg ãjag ki ěkrĕg tĩ, kỹ tóg sỹ ãjag ve ěn ri ke tĩ inh mỹ. Inh mỹ tóg sér tĩ, ãjag tỹ Cristo ki

ge tovãnh tũ nĩn kỹ, ãjag tỹ ti to tar tãvĩ nỹtĩn kỹ.

Cristo jykre

⁶ Ha vé, Jesus Cristo ki ge kỹ ãjag nỹtĩ, ěg Senhor ki. Kỹ ti jykre hã han nĩ. ⁷ Ti hã vỹ ěg mỹ ga ri ke nĩ. Ti ki jãre han nĩ, ka jãre ěn ri ke han nĩ. Kỹ tóg ěg mỹ ĩn tỹ kri jĕ jafã ri ke nĩ gé, ĩn nũna tỹ kri gunh kỹ fĕg ěn ri ke ti nĩ gé. Ti ki ge tovãnh tũg nĩ. Tag hã mĕ ãjag, ãjag tỹ ti vĩ mĕ vĕn kỹ. Kỹ to tar nỹtĩmĩnĩ, Topĕ mỹ vĕnh vĩ há tó kỹ.

⁸ Ha vé, vĕso jykrĕn. Inh mỹ tóg ũ tỹ ón kỹ ãjag krĩn kónãn sór ha mĕ tĩ. Ũ tóg krĩg tãn tó tĩ, ũ tóg nĕn ũ tãn tó tĩ gé. Nĕn kórĕg mré ke ag vĕ, nĕn ũ tãn kar ti. Kỹ ũ tóg ěprã ke jykre tó tĩ gé. Cristo jykre tũ vĕ, ěprã ke jykre kar ti. Hã kỹ ũ tỹ ãjag mỹ tag tó sór mũ ag vĩ jĕmĕ tũg nĩ. ⁹⁻¹⁰ Cristo vỹ tỹ nĕn (ũ) kar kri ke nĩ, pã'i kar kri ke vỹ tỹ ti nĩ. Ti fãr vỹ ěg ri ke ja nĩgtĩ, ti tỹ ga kri tĩ mũn kỹ, hã ra tóg tỹ Topĕ jĕ nĩ, ti fãr kãkã ti jĕ nĩ, Topĕ ti. Topĕ pĕ hã vĕ sir. Kỹ ãjag tóg há nỹtĩ gé sir, ãjag tỹ ti ki ge kỹ, há tãvĩ.

¹¹ Kỹ, ěg tỹ ěg gré junun fãr kym mũ vỹ ge nĩ, ha mĕ. Ti ki ge kỹ ěg tóg ěg jykre si tovãnh mũ sir. Judeu ag tóg ãjag gré junun fãr kym ja nĩgtĩ, vĕnh kar tỹ ag tỹ Topĕ jykre hã han mũ ěn ki kanhró nỹtĩ jé. Ũri ěg tóg ěg jykre si tovãnh mũ, vĕnh kar tỹ ěg tỹ Topĕ jykre han mũ ki kanhró nỹtĩ jé. Ěg tỹ ti mré ter ri ke ti nĩ, ěg tỹ ěg jykre si tovãnh mũ ti, kỹ

ĕg tóg ĕg tỹ nén ũ to én mũ ĕn han măn ke tũ nĩ. Ēg tỹ Cristo mỹ vĕnh fĕg to ken hã vĕ. ¹² Tĩ mré ter ri ke han kỹ ĕg tóg vĕnh kej kãkã nỹ ri ke han mũ gé, ti mré. Vĕnh kype to ken hã vĕ, batismo to ken hã vĕ, hã vỹ: ti mré vĕnh kej kãkã nỹ ri ke han mũ, he mũ. Kỹ ĕg tóg ti mré rĩr măn ri ke han mũ gé sir, ĕg tỹ goj kãtã kãkutĕ kỹ. Ēg jykre si tỹ tóg hur tũ' hé, kỹ ĕg rĩr măn vĕ sir. Topĕ vỹ Cristo rĩn măn, ti ter kỹ. Ēg tỹ ti ki ge kỹ tóg ĕg rĩn măn mũ gé sir. ¹³ Vãsỹ ãjag tóg vĕser ri ke nỹtĩ ja nĩgtĩ. Ājag tỹ ti vĩ mranh tugrĩn, ãjag tóg ãjag kãgter ra mũ ja nĩgtĩ, ãjag gré junun fãr kym tũ ja tugrĩn. Hã ra tóg ãjag rĩn măn ja nĩgtĩ, Cristo mré Topĕ ti. Ājag mỹ tóg hur vĕnh pãte fón, ãjag tỹ vĕnh jykre kórég han ja ĕn ti tỹ. ¹⁴ Ēg név(e) rá ĕn tỹ tóg tũ' hé huri, ĕg mỹ. Rãn kỹ tóg nĩ ja nĩgtĩ, ĕg név(e) ĕn ti, hã vỹ: ĕg tỹ ti vĩ mranh, he mũ. Tag to tóg ĕg to jũ ja nĩ vĕ. Hã ra Cristo tóg tỹ tũ' hé. Cruz to tóg ti sa, ĕg név(e) ĕn ti, kỹ tóg tỹ tũ' hé. Kajãm kãn tóg huri. ¹⁵ Kỹ tóg Japo pã'i kar ag tỹ tũ' he ja nĩgtĩ gé, ũn tar ja ĕn ag tỹ. Cruz to sa kỹ tóg ag tar tỹ tũ' hé, ũ tỹ ti kato vãsãnsãn mũ ĕn ag tỹ, kỹ ĕg kar tóg ag venh ke mũ, kỹ ĕg tóg ag to é henh ke mũ sir. Cristo tóg ag pan kar kỹ ag tatĩn tĩg kãn ke mũ, nũgme ki ag vãm jé. Tag ve jé ĕg tóg ke mũ.

¹⁶ Kỹ ũ tỹ vĕjĕn há to ãjag mỹ: “ã tỹ tag kon kỹ Topĕ tóg

ã to jũnh mũ,” hen kỹ hã ra kri nĩm tũg nĩ. Kurã kórég tó sór ag tóg tĩ gé, festa kar, kysã tãg ke gé, vĕnh kãn ke kurã ke gé. ¹⁷ Vãsỹ ke ja vĕ, vĕnh jykre tag, Cristo kãtĩg ke jo ke ja vĕ, tag. Cristo kãtĩg kỹ ĕg tóg vĕnh jykre tãg vég nỹtĩ ha, kỹ ĕg ti si tovãnh mũ sir. ¹⁸ Ũ tóg ãjag mỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafã ag tó sór mũ gé. “Topĕ tỹ jĕnĕ jafã vég sóg tĩ, tag hã tóg inh mỹ sér tĩ,” he ag tóg tĩ. “Isỹ tỹ nén ũ tũ (hã) ra sóg vég tĩ. Kỹ sóg kanhkã tân tag ag mỹ jãn sór tĩ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. Hã ra ag tóg tag hã to (ag tóg) tỹ ũn mág nỹtĩ sór mũ, ãjag kãfór nỹtĩ sór ag tóg mũ. ¹⁹ Ag pi(jé) Cristo jykre han sór mũ'. Cristo jykre hã tóg ã pir mỹ tar nĩ. Ēg krĩ ri ke ti nĩ, Cristo ti, kỹ ĕg tóg ti há ri ke nỹtĩ, ĕg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Ēg krĩ vỹ ĕg tỹ nén (ũ) han sór mũ ĕn han tĩ, ĕg kujej tỹ, ĕg mó tỹ ke gé. Kỹ ĕg há tóg mog mũ sir, ti tỹ ĕg krĩ mré vĕnh jykre pir han kỹ. Kỹ ĕg tóg Cristo jykre han ke mũ, ti tỹ ĕg krĩ ri ke nĩn kỹ. Hã ra ag tóg tag han sór tũ nĩ, ũ tỹ ãjag krĩn kónãn tĩ ag.

Jesus mré ĕg rĩnrĩr nỹtĩnh

²⁰ Hã kỹ ãjag tóg Cristo mré ter ri ke han. Krĩg tân kórég ag pi(jé) ãjag tỹ ĕn ri ke măn mũ ha', nén ũ ũ kar tân kórég ag ke gé. Kỹ ag jykre ĕn vỹ ãjag mỹ tũ' hé. Ājag tỹ ne jé han măn sór nĕ? Ke tũg nĩ. Ājag pi(jé) tỹ ag mré ke nỹtĩ'. Ājag tỹ ne jé ag tỹ ãjag mỹ vĩ jĕmĕ sór nĕ, ag tỹ ón kỹ vĕjĕn há to:

21 “tag vóg tũg nĩ, Topẽ mÿn kórég nĩ, tag ko tũg nĩ, ên vóg tũg nĩ,” hen kÿ? Ag vĩ tag jẽmẽ tũg nĩ. 22 Êprã ke ag jykre vẽ, tag ti. Tag mĩ ke vẽ, êg tÿ nén (ũ) vóg mũ ti. Tũg kãn jé tóg ke mũ, kejên, hã kÿ êg tóg Topẽ vĩ hã jẽmẽg tĩ. 23 Ag jykre vÿ há nÿ ve nĩ. Krĩ há nĩ ve ag nÿtĩ. Kanhkã tân to ag há nÿtĩ, ag to ag jãn tĩ, kÿ ag tóg vêsÿ vênh kar krẽm ke nÿtĩ sór ve nĩ gé, vêsãvĩn vóg kónãn ag tóg tĩ gé. Tag hã to jykren kÿ ag tóg vêsÿ ùn mág han sór mũ jãvo. Ājag tÿ nén to én mũ ên han ag tóg tĩ, vênh jykre tag han kÿ, hã kÿ ag vĩ jẽmẽ sór tũg nĩ.

3

1 Ha vé, Cristo mré ājag tóg rĩnrĩr mãn. Hã kÿ ti jykre hã han sórmnĩ. Kanhkã tá tóg nĩ nĩ, Topẽ pẽgja tá ti nĩ, Cristo ti. Kÿ ti hã mĩ êkren nĩ, ājag tÿ ti mré tá junjun ti jé. 2 Û tÿ kynhmÿ nĩ ên jykre hã han sórmnĩ. Êprã vênh jykre to jykren tũg nĩ. 3 Ter jé êg tóg ke mũ, êg fár tag ti. Hã ra êg tóg Cristo mré Topẽ ki vênh pẽju ri ke han. Ti tÿ êg jy nĩgãn to ken hã vẽ, êg ter pẽ han tũ nĩ jé, êg tÿ ti mré rĩnrĩr nÿtĩ jé. 4 Kejên tóg vênh ven ke mũ, Cristo ti, êg rĩnrĩr han mũ ti. Kÿ vênh kar tóg venh ke mũ, êg tÿ ti mré rĩnrĩr nÿtĩ ti, êg tÿ tÿ ùn mág nÿtĩ ti.

Êg jykre si mré êg jykre tãg

5 Ājag jykre si tovãnh nĩ, ājag tÿ nén to én mũ ên mÿ vênh nenh nĩ. Êg jykre si hã vẽ, ha mẽ: êg prũ tũ mré nÿ, êg mên

tũ mré nÿ, nén vênh mÿ kar han, Topẽ tÿ nén ù to: “han tũg nĩ,” he mũ ra to én mũ, ā tÿ nén e hã tÿ vãsãn (ka)mẽ. Vênh kãgrá to jãn ên ri ke ti nĩ, êg tÿ êg tÿ nén e hã tÿ vãsãn sór kÿ. 6 Tag tugrĩn Topẽ tóg êg to jũ mũ, ti vĩ mranh hã vẽ. 7 Tag han ja ājag tóg nÿtĩgtĩ, vãsÿ, ājag tÿ vênh jykre kórég tag mĩ mũn kÿ. 8 Hã kÿ tag tovãnh kãn.

Fe gÿv (ka)mẽ han tũg nĩ. Jagnẽ to krĩ rÿ han tũg nĩ. Û to jykren kónãn tũg nĩ. Û mÿ vĩ kónãn tũg nĩ, ù to vĩ kónãn tũg nĩ gé. 9 Jagnẽ mÿ ón tũg nĩ gé. Ājag jykre si ên tovãnh kãn nĩ, kÿ tóg êg tÿ êg kur si nũnh ri ke nĩ. 10 Kÿ vênh jykre tãg hã han kãn nĩ gé, kÿ tóg êg tÿ kur tãg tu ri ke nĩ. Êg tÿ tóg ù tãg han sór mũ, Topẽ ti, êg tÿ tÿ ti kãnhvæg ri ke nÿtĩ jé, ù tÿ êg han mũ kãnhmég ên ri ke, êg tÿ ti ki kanhrãn pẽ han jé. 11 Kÿ êg tóg tÿ ùn pir nÿtĩ ha, fóg ag, Judeu ag, ù tÿ Judeu jykre han mũ ag, ù tÿ ag jykre han tũ ag ke gé, kanhgág ag, kanhgág jũ ag, patrão krẽm ke ag, ag patrão mré hã. Êg tÿ Cristo ki ge kÿ êg tóg tÿ ùn pir nÿtĩ, kÿ Cristo hã vÿ tÿ êg kar krĩg mÿ ke nĩ.

12 Topẽ vÿ ājag kupręg, ājag tÿ tÿ ti tũ nÿtĩ jé, ti tÿ ājag to há tãvĩ jẽn kÿ. Kÿ ti jykre hã han nĩ. Jagnẽ jagãgtãn nĩ. Jagnẽ mÿ vĩ há han nĩ. Vêsÿ ùn mág han sór tũg nĩ. Komẽr hã vĩmnĩ. Jagnẽ to fen mág nÿtĩmnĩ. 13 Jagnẽ to jũ tũg nĩ. Jagnẽ mÿ vênh pãte fón nĩ, ù

tỹ ãjag mỹ vĩ kórég han kỹ. Ęg Senhor vỹ ěg mỹ vẽn h pãte fón tĩ gé, kỹ jagnẽ mỹ vẽn h pãte fón nĩ, ti ri kén. ¹⁴ Ājag tỹ jagnẽ fe ri ke nỹtĩn kỹ tóg há kar tĩ. Kỹ ãjag tóg vẽn h jykre pir han ke mũ. ¹⁵ Cristo jé ãjag krĩ kuprãg, kỹ ãjag tóg krĩ kãnhvy nỹtĩnh mũ ha. Ęg krĩ kuprã nĩn kỹ ěg tóg jatun mỹ jagnẽ mré nỹtĩnh mũ, ěg tỹ Cristo há ri ke nỹtĩ jé. Hã jé tóg ěg jé prēr, Topẽ ti. Kỹ ti mỹ tag to agradecer hemnĩ. ¹⁶ Cristo vĩ hã tỹ jagnẽ mỹ tómnĩ, hã ki kanhrãn sórmnĩ. Tag tỹ jagnẽ jyvẽn nĩ, tag hã to krĩ há han nĩ. Kỹ Topẽ mỹ vĩ há han nĩ gé. Ti mỹ jãn nĩ, ti jé hã tómnĩ, ti kuprĩg tỹ ãjag mỹ nén tó mũ ti. Ti hã mỹ vĩ há han nĩ, ti mỹ: “inh mỹ tóg há tĩ, ã tỹ inh mỹ nén han mũ ti,” hemnĩ. ¹⁷ Ājag tỹ nén ù han kỹ ěg Senhor mré vẽnén kar kỹ han nĩ, ãjag tỹ ti jykre hã han jé. Ājag tỹ nén ù tó sór kỹ ti hã mỹ tó vén nĩ gé. Ęg Senhor tỹ Jesus jykre hã han jé ěg tóg ke mũ, kỹ ěg tóg ti hã tigrĩn (ěg tóg) ěg jóg tỹ Topẽ mỹ vẽn h vĩ há tónh ke mũ gé sir, ti mỹ agradecer hen kỹ.

Ęg jykre tãg

¹⁸ Kỹ sóg ùn mén nỹtĩ fag jyvẽn sór mũ. Ājag mén jykre mĩ mũmnĩ. Ęg Senhor jykren hã vẽn.

¹⁹ Ājag mén jyvẽn sór sóg mũ gé. Ājag prũ to há tãvĩ nỹtĩmnĩ. Fag mỹ vĩ tar han tũg nĩ.

²⁰ Kỹ sóg ãjag krẽ mỹ tag tó sór mũ gé. Ājag han mũ fag vĩ

jẽmẽmnĩ. Ęg Senhor vỹ tag ve sór mũ, ãjag ki.

²¹ Kỹ sóg ùn sanh ag mỹ: ãjag krẽ mỹ vĩ tar pẽ han tũg nĩ, ag tỹ ãjag to jũ tũ nĩ jé, he mũ gé. Krónh ke jé ag tóg ke mũ, ãjag tỹ ag mỹ vĩ tar pẽ han kỹ.

²² Ājag kãmĩ ù tóg patrão mỹ rãnrãj tĩ, fagrĩnh mỹ. Ājag jyvẽn kỹ sóg ãjag mỹ: ãjag patrão vĩ ki hã han nĩ, he mũ. Û tóg kejẽn ã patrão tỹ ti mỹ vĩ há han hã jé tóg ã patrão tũ ki rĩr tĩ, ón kỹ. Tag han tũg nĩ. Ājag patrão tũ ki rĩr pẽ han nĩ, ãjag tỹ ěg Senhor kamẽg kỹ. Vẽn h jykre pir hã han nĩ, ãjag patrão mỹ. ²³ Ti rãnrãj ki rĩr kỹ mỹ sér nỹtĩmnĩ. Ājag tỹ ěg Senhor tỹ Jesus rãnrãj han ri ke ti nĩ, ãjag patrão rãnrãj han mũ ti. ²⁴ Ęg Senhor vỹ ãjag mỹ ãjag rãnrãj kajãm ke mũ, ãjag tỹ ti tũ kar ag mré tá junjun ken kỹ. Tá ti vin han kỹ nỹtĩ, ti tỹ ãjag mỹ nén vin ke mũ ěn ti. Ājag patrão pẽ vỹ tỹ ěg Senhor tỹ Cristo nĩ. Ti hã mỹ ãjag tóg rãnrãj tĩ. ²⁵ Û tỹ vẽn h jykre pãno han mũ ěn vóg kónãn jé tóg ke mũ, Topẽ ti, ag tỹ tỹ ùn mág nỹtĩ (hã) ra. Topẽ mỹ ěg tóg jagnẽ ri ke kar nỹtĩ, tag ki ùn mág ag mré ùn kãsir ag. Vẽn h kar vóg kónãn jé tóg ke mũ, vẽn h jykre pãno to, Topẽ ti.

4

¹ Ājag kãmĩ ù vỹ tỹ patrão nỹtĩ, kỹ sóg patrão hã jyvẽn sór mũ ha. Ājag camarada ag vỹ ãjag rãnrãj han tĩ. Kỹ ag

mỹ vènh jykre kuryj han nĩ. Ag ki rĩr há han nĩ. Patrão ù vỹ tỹ ãjag krĩg mỹ ke nĩ, hã vỹ: ěg Senhor, he mũ, kanhkã tá nĩ ti. Tag to jykren.

Paulo tỹ ěg jyvẽn

² Topẽ mré vèmén tovãnh tũg nĩ. Ti mỹ: “inh mỹ tóg há tí,” hemnĩ gé. Mũmẽg nĩ, ãjag tỹ ti mré vèmén to krónh ke tũ nĩ jé. ³ Kỹ ti mré iso vèmén nĩ gé. Topẽ vĩ tó sóg tí. Kỹ ti mỹ to vĩmĩ, ag tỹ inh vĩ mẽ há han jé, sỹ ag mỹ Cristo kãmén kỹ, sỹ ag mỹ Topẽ tỹ nén han sór mũ ěn kãmén kỹ. Tag tugrĩn sóg se kỹ jẽ. ⁴ Hã ra sóg tó há han sór mũ, Topẽ tỹ inh mỹ vènh rãnrãj tag nĩm kỹ. Hã jé iso ti mré vèmén nĩ.

⁵ Û tỹ ěg jãvo Jesus ki ge tũ ag mỹ vĩ há han nĩ. Kurã kren tũg sórmnĩ. ⁶ Nén ù há tỹ vèmén nĩ, vènh kar mỹ sér tí jé, ag tỹ ãjag vĩ mẽn kỹ. Kỹ ãjag tóg vènh kar mỹ kãmén há han ki kanhró nỹtĩnh mũ.

Paulo tỹ ag mũ ěkrén

⁷ Sỹ ãjag mỹ Tíquico jẽnẽ vẽ, ti tỹ ãjag mỹ isỹ nén (ũ) vég mũ kãmén kãn jé, isỹ nén (ũ) han mũ ti ke gé. ěg régre vẽ, Tíquico ti. ěg to há tãvĩ ti nĩ. ěg Senhor rãnrãj han ti tí, to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. ⁸ Ti hã vỹ sỹ nén vég mũ tó kãn ke mũ, hã jé sóg ti jẽnẽg mũ, ti tỹ ãjag fe tỹ mrin ke jé. ⁹ Ti mré sóg ãjag mré ke tỹ Onésimo jẽnẽg mũ gé. ěg régre vẽ gé, ěg to há ti nĩgtĩ gé, Topẽ ki rã to krónh ke tũ ti nĩgtĩ. Ag hã ne ãjag mỹ tónh ke mũ', cidade tag ki nén kutẽ mũ ti.

¹⁰ Aristarco vỹ inh mré se kỹ jẽ gé. Ājag mũ tóg ěkrég tí. Marcos vỹ ãjag mũ ěkrég tí gé, Barnabé kanhkã ěn ti. Marcos to sóg ãjag mỹ vènh vĩ jẽnẽ huri, ãjag tỹ ti mỹ: “ha kãrã,” he jé, ti tỹ kejẽn ãjag tá jun ti kỹ. ¹¹ Josué vỹ ãjag mũ ěkrég tí gé, ag tỹ ù to: Justo, he mũ tag ti. Judeu ag vẽ, Aristarco mré Marcos mré Josué ti. Inh mré ag tóg rãnrãj tí, Topẽ vĩ ki. Ag jãvo Judeu ù ag vỹ inh mré rãnrãj jãvãnh nỹtĩ gé. Kỹ ù tãgtũ tag ag tóg inh fe tỹ mrin ke tí, ag tỹ inh mré rãnrãj kỹ.

¹² Epafras vỹ ãjag mũ ěkrég tí gé, ãjag mré ke tag ti. Jesus Cristo rãnrãj han kỹ tóg jẽ nĩ. Ājag to tóg Topẽ mré vèmén tí, to tóg vãsãn tí, to krónh ke tũ ti nĩgtĩ, ãjag tỹ kygnẽg tũ nĩn jé, ãjag tỹ Topẽ tỹ ěg ki nén ve sór mũ ěn hã han sór jé, ãjag tỹ tag hã to tar nỹtĩ jé. ¹³ Ājag hã ki tóg ěkrég tí, tag vég sóg tí, kỹ tóg Laodicéia tá ke ag mũ ěkrég tí gé, Hierápolis tá ke ag mũ ke gé. ¹⁴ Lucas vỹ ãjag mũ ěkrég tí gé, médico ěn ti, ù tỹ ěg to há tãvĩ ěn ti, kar kỹ Demas ti ke gé.

¹⁵ Laodicéia tá ěg régre ag mỹ tómnĩ, sỹ ag mũ ěkrég mũ ti. Ninfa fi mũ sóg ěkrég tí gé, fi ĩn tá vènh mãn jafã ěn ki. ¹⁶ Ājag tỹ vènh rãn tag to ke kar kỹ Laodicéia tá Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ jẽnẽmĩ, kỹ tá ke ag tũ to kemnĩ gé, vènh kato, sỹ ag mỹ carta jẽnẽg mũ ti. ¹⁷ Kỹ Arquipo mỹ: ěg Senhor tỹ ã mỹ nén (ũ) tó mũ ěn han nĩ, to krónh ke tũg nĩ,” hemnĩ.

¹⁸ Vãhã sóg vêsóg ki ãjag mỹ

rán ke mũ ha', inh, hã vỹ:
Paulo, he mũ. Isỹ se kỹ jẽ tag
kã jatu' he tũg nĩ. Topẽ jé ãjag
tar han tĩ. Hã vỹ.

PAULO TỸ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG MỸ CARTA VE

¹ Paulo tỹ rá vễ. Isỹ cidade tỹ Tessalônica tá ke ag mỹ rán hã vễ. Tessalônica tá ãjag tóg vễnh măn tĩ, Topê vĩ mẽ jé. Topê tũ vỹ tỹ ãjag nỹtĩ, ẽg jóg mág ti. Jesus Cristo tũ vỹ tỹ ãjag nỹtĩ gé, ẽg Senhor ti. Sỹ ãjag mỹ vễnh rá jẽnê vễ, kỹ Silas vỹ jẽnêg mũ gé inh mré, Timóteo ke gé. Topê mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ãjag tar han jé, ti tỹ ãjag mỹ vễnh jykre kusa nĩm jé.

Vễnh kar tỹ Tessalônica tá ke ag jykre vэг tĩ

² Kurã kar ki sóg ãjag to Topê mré vĩ tĩ. Ti mỹ sóg: “há ti nĩ, ã tỹ ag krĩn há han kỹ,” he tĩ, kurã kar ki. ³ Sỹ ti mré vĩn kỹ sóg ãjag mĩ ẽkrég tĩ. ãjag tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ãjag tóg nén ù há kar han mũgtĩ. ãjag tỹ ti to há nỹtĩn kỹ ãjag tóg rãnrãj mág han mũgtĩ. ãjag tỹ ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo ve sór kỹ ãjag tóg to krónh ke tũ nĩgtĩ. Tag mĩ sóg ẽkrég tĩ, kurã kar ki, sỹ Topê mré vĩn kỹ, ẽg jóg mág mré.

⁴ Inh kanhkã', tỹ ẽg tóg Topê fe nỹtĩ, ti tỹ ẽg kuprêg ja nĩn kỹ. Tag ki kanhró ẽg tóg nỹtĩ. ⁵ Sỹ ãjag mré nĩn kỹ sóg ãjag mỹ Topê vĩ sér tó ja nĩgtĩ. Inh pí(jé) inh jykre tỹ vễmén ja nĩgtĩ'. Topê jykre hã tỹ sóg

vễmén tĩ, Topê kuprĩg tỹ inh krĩn kỹ. Ti hã vỹ ẽg tar han tĩ. Ki hã tó sóg mũ ãjag mỹ, tag ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ. Isỹ ãjag mré nĩn kỹ ãjag tóg inh ve ja nĩgtĩ, hã kỹ ãjag tóg inh jykre ki kanhró nỹtĩ. Sỹ ãjag to há nĩn kỹ, hã kỹ sóg ãjag mỹ tó ja nĩ. ⁶ Inh ri ke han sór ãjag tóg mũ, ẽg Senhor ri ke ke gé. Sỹ ãjag mỹ nén tó ja ẽn kri fig ãjag tóg tĩ. Kỹ ãjag tóg to vễsỹrénh jagy han tĩ, ùri, pã'i ag tỹ ãjag to kórég nỹtĩn kỹ. Hã ra Topê kuprĩg vỹ tỹ ãjag jagrê nĩ, hã kỹ ãjag krĩ tóg kãnhvy' he mũ, ãjag vễsỹrénh mũ (hã) ra, ẽprã. ⁷ Hã kỹ vễnh kar tóg ãjag tỹ nén han mũ mẽg mũ sir, ga tỹ Macedônia tá, ga tỹ Grécia tá ke gé, ag tỹ ãjag kóm han kãn jé sir, ù tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kar ag ke gé. ⁸ Vễnh kar vỹ ãjag tỹ nén han mũ mẽgmẽ kãn huri. Topê vĩ tó ãjag tóg mũ, hã kỹ ag tóg ga tỹ Macedônia tá mẽgmẽ, ga tỹ Grécia tá ke gé, ẽmã kar mĩ hã. ãjag tỹ Topê ki ge mũ mẽgmẽ kãn ag tóg huri. Isỹ ag mỹ tó sór kỹ ag tóg: “mẽ ẽg huri,” he tĩ. ⁹ Kỹ ag tóg inh mỹ kãmén mũ, sỹ ãjag mỹ Topê vĩ tó ja ẽn ti. “Á vĩ kri fig ag něji mũ, Tessalônica tá ke ag,” he ag tóg tĩ inh mỹ, ãjag to. “Topê ki ge kỹ ag něji nỹtĩ, vễnh kãggrá tỹ topê tovãnh kỹ, ag tỹ Topê vĩ hã han jé sir, ùn rĩr mũ vĩ ti, hã vỹ: Topê pẽ, he mũ,” he ag tóg tĩ ãjag to. ¹⁰ “Ti kósin něji vỹn kenh ke mũ, kanhkã tá. Ti kãtĩg jãvãnh ag něji mũ,” he ag tóg tĩ. “Topê něji ti rĩn măn, ti ter kar kỹ, Jesus ti. Ẽn něji ẽg krenkren

han mũ, ãg tỹ Topẽ jũ vэг tũ nĩ jé, Jesus kãtĩg jãvãnh ag nẽji mũ, Tessalônica tá ke ag," he ag tóg tĩ ãjag to.

2

Paulo tỹ ag mũ Topẽ vĩ tó há han

¹ Inh kanhkã', inh ve ãjag tóg, isỹ ãjag mré nĩ ja nĩn kã. Isỹ ãjag mũ Topẽ vĩ tó kỹ ãjag tóg Topẽ ki rã. Tó há han ja sóg nĩ. ² Cidade tỹ Filipos tá ag tóg inh vóg kónãnh ja nĩgtĩ. Tá ag tóg iso é he ja nĩgtĩ. Tá kãkutẽ kỹ sóg ãjag tá jun ja nĩgtĩ. Tag ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ. Ge ra sóg ãjag mũ tó, Topẽ vĩ sér ti. ãjag kamẽg ja tũ sóg nĩ, Topẽ tỹ isar han kỹ, sỹ inh jagtar jagy ãn ve ja ra. ³ Sỹ ãjag jyvẽn kỹ sóg ãjag mũ ki há tó ja nĩgtĩ, kygnẽ ja tũ inh nĩ. Nén ù vẽnhmỹ tó ja tũ sóg nĩgtĩ gé. ãjag tỹ nén ù to én ja tũ sóg nĩgtĩ gé. ⁴ Topẽ há ne inh jykre ve kỹ inh mũ: "ha inh vĩ ti tó," he ja nĩ'. Hã kỹ sóg tó mũ sir. Ëprã ke ag tỹ iso vĩ há han tũ ra tóg inh mũ tỹ nén ù tũ nỹ. Topẽ tỹ iso vĩ há han ke tag há tóg inh mũ há nĩ'. Hã jé sóg ti vĩ há ki króm sór mũ. Ti há ne ãg jykre ve kỹ ãg ki kanhró nĩ', Topẽ ti.

⁵ Hã kỹ sóg ãjag mũ ón kỹ: "há ãjag tóg nỹtĩ," he ja tũ nĩgtĩ. Tag ve ãjag mũr. ãjag tỹ nén ù to én ja tũ sóg nĩgtĩ gé. ãjag ki sóg ganho ve sór ja tũ nĩ gé. Topẽ há ne tag vé'. ⁶ Kỹ ãprã ke ag tỹ iso vĩ há han tũ ra tóg inh mũ tỹ nén ù tũ nỹ mũr. ãjag tỹ inh mũ vĩ há han tũ ra tóg inh mũ tỹ nén ù tũ nỹ gé.

⁷ Cristo há vỹ inh jẽnẽ ja nĩ, há kỹ tóg, sỹ ãjag mũ vĩ tar han há tóg tĩ vẽ. Hã ra sóg ke ja tũ nĩ. Komẽr há sóg vĩ ja nĩgtĩ. ãg tỹ ãg krẽ kãsir mré vĩ ri ke han ja sóg nĩgtĩ. Gĩr mũnh fi tỹ komẽr há vĩ ãn ri ke han ja sóg nĩgtĩ. ⁸ ãjag to sóg há tãvĩ nĩ, há kỹ sóg ãjag mũ Topẽ vĩ sér tó kãnh sór ja nĩgtĩ. Kỹ tóg inh mũ tỹ nén ù tũ nĩ gé, sỹ ãjag jagfy ter ke ti.

⁹ Inh kanhkã', inh rãnrãj to jykrén nĩ. Inh rãnrãj vỹ inh kutãnh tĩ. Kuty ki sóg inh rãnrãj han tĩ, kurã ki ke gé, isỹ vẽnẽn comprar he jé. Hã kỹ sóg ãjag jẽn ko ja tũ nĩgtĩ. Topẽ vĩ há tó ja sóg nĩ, ãjag kanhrãnh kỹ. Tag to jykrén. ¹⁰ Isỹ nén han mũ ve kãnh ãjag tóg, kỹ Topẽ vỹ inh vэг tĩ gé. Topẽ jykre há han isóg tĩ, vẽn jykre kuryj ti, nén ù vẽnhmỹ han vanh sóg nĩgtĩ. ãjag rĩnve sóg han, ãjag tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩnh kỹ. ¹¹ Gĩr panh vỹ ã kósin jyvẽn tĩ, kỹ tóg kejẽn ti jyvẽn tar han tĩ gé. Kỹ tóg kejẽn vĩ há han tĩ gé, ti fỹnh kỹ. Ti ri ke han ja sóg mũr, ãjag mũ. ¹² Hã kỹ sóg ãjag fe tar han. ãjag jyvẽn ja sóg nĩgtĩ, kỹ sóg ãjag jyvẽn tar han ja nĩgtĩ gé kejẽn, kỹ sóg ãjag fe tỹ há' he ja nĩgtĩ gé, sỹ ãjag jyvẽn tar han kar kỹ. ãjag tỹ Topẽ jykre ki króm jé, há jé sóg ãjag mũ ke ja nĩgtĩ. Ti há ne ãjag kuprẽg', ãjag tỹ ti tỹ tỹ ãg pã'i nĩ ve jé, ãjag tỹ ti jykre mág ve jé, ti jykre tỹ ãg kãfór nĩ ãn ti. ¹³ ãjag tỹ Topẽ vĩ mẽ kỹ ãjag tóg to: "hej," he ja nĩgtĩ. ãjag

mỹ sóg tó, ti vĩ ti, kỹ tóg ãjag mỹ há ja nĩgtĩ. Tag to sóg Topẽ mỹ: “ã hã ne tóg ag krĩn', kỹ tóg inh mỹ sér tí,” he tí. Kurã kar ki sóg ti mỹ tó tí. Isỹ ãjag mỹ Topẽ vĩ tó kỹ ãjag tóg to: “Topẽ vĩ vễ,” he ja nĩgtĩ. Hã ra tóg ge nĩ. Hã kỹ tóg ãjag jykre kugrynh mũ sir, Topẽ vĩ ti, ãjag tỹ ti vĩ kri fin kỹ.

¹⁴ Inh kanhkã', ga tỹ Judéia tá ke ag kóm ãjag tóg vễsýrénh mũ. Tá ù ag tóg vễnh mãn tí, Topẽ vĩ mẽ jé, ag tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. Kỹ ag mré ke ag tóg ag vóg kónãn tí, Israel ag. Ge ti nĩ gé, ãjag mré ke ag tỹ ãjag vóg kónãn tí. Hã kỹ ãjag tóg ag kóm vễsýrénh mũ gé. ¹⁵ Israel pã'i ag vĩ Jesus tén, ẽg Senhor ti. Topẽ vĩ tó tí ag kãgtén ag tóg tí gé. Kỹ ag tóg ẽg vóg kónãn tí gé sir. Hã ki ag tóg Topẽ jũ han tí. Êprã ke kar ag kato vãsãnsãn ag tóg tí. ¹⁶ Hã kỹ ag tóg inh mỹ: “ker fóg ag mỹ vĩ hẽ,” he tí. “Ker kanhgág ag mỹ Topẽ vĩ tó hẽ,” ag krenkren tú nĩ jé,” he ag tóg tí inh mỹ. Hã ki ag tóg Topẽ vĩ mrynhmranh kãn tí. Kỹ ag tóg ti vĩ mranh kãn kỹ nỹtĩ ha. Hã kỹ Topẽ tóg ag to jũ mũ sir. Kỹ tóg ag vóg kónãn kãn ke mũ gé sir, vễnh kaja jé.

Paulo krĩ kufy

¹⁷ Inh kanhkã', isỹ ãjag vэг tú nĩn kỹ tóg inh mỹ e tí. Hã kỹ sóg fe kaj nĩ. Tãg ti tí ver, sỹ ãjag ve ja ti. Hã ra inh pi(jé) ãjag kã jatu' he mũ'. ãjag ve sór tãvĩ inh nĩ, kỹ sóg ãjag to kãtĩg kren. ¹⁸ Isỹ ãjag to kãtĩg ke vễ vễ, hã ra Satanás

vỹ inh kato tẽ. Kar kỹ sóg to jykren mãn, hã ra Satanás vĩ inh kato tẽ mãn. Hã kỹ sóg ãjag to jun ja tú nĩ, inh, hã vỹ: Paulo, he mũ. ¹⁹ ãjag hã to sóg jykren mũ, Jesus tỹ ãjag hã ki inh jykre ve jé, ti kãtĩg mãn kỹ, ẽg Senhor ti. ãjag tỹ ti vĩ ki króm kỹ tóg vэг mũ, inh rãnhrãj ti, Jesus ti. ãjag hã to inh fe tóg mrin ke mũ, ãjag hã ki sóg tỹ ùn mág nĩnh mũ, Jesus mỹ. Hã kỹ sóg ãjag to jykren tí. ²⁰ ãjag hã tugrĩn sóg tỹ ùn mág nĩ, ãjag hã tugrĩn tóg inh mỹ sér tí.

3

¹ ãjag to jykren mág sóg tí, hã kỹ sóg Timóteo jẽnẽ ja nĩ, ti tỹ ãjag ve jé, ẽg tỹ cidade tỹ Atenas tá nỹtĩn kỹ. Ti mỹ sóg: “ha inh ré kỹ tĩg,” he ja nĩ, “sỹ inh pir mỹ tag kã nĩ jé,” he ja sóg nĩ. “Ag hỹn ne han mũ?” he sóg mũ, kỹ ag venh tĩg, inh mỹ,” he ja sóg nĩ ti mỹ, isỹ ãjag to krĩ kufy ja nĩn kỹ. ² Timóteo vĩ tỹ Jesus mré ke nĩ. Topẽ camarada ri ke tóg nĩ. Cristo kãmén ti tĩgtĩ, inh ri ke. Kỹ tóg ãjag tá jun kỹ ãjag jyvẽn ja nĩ, ãjag fe tỹ há' he ja tóg nĩ, ãjag tỹ Jesus ki rã tovãnh tũg jé. Hã jé sóg ti jẽnẽ ja nĩ. ³ “Hẽn ri ke mũn ag hỹn krĩ kufy nỹtĩ, ag jagãgtar mũn kỹ,” he ja sóg nĩgtĩ ãjag to. “Ag mré ke ag ne tóg ag vóg kónãn mũ', Topẽ jykre to',” he ja sóg nĩgtĩ. Hã ra sóg ãjag mỹ tó ja nĩ, ẽg jagãgtar ke ti, Topẽ jykre to. ⁴ Isỹ ãjag mré nĩ mũ ẽn kã sóg ãjag mỹ tó, ẽg jagãgtar ke ti, ti tugrĩn. Hã ra tóg ge nĩ. Hã to

ã jag tóg jagãgtar tĩ, vësÿrénh tĩ sir. ⁵ Hã kÿ sóg Timóteo jěně, isÿ ã jag to krĩ kufy ja nĩn kÿ. “Ag mÿ Topě tovãnh tũ nĩ vÿ?” he ja sóg nĩ. “Ěg krĩn kónãn tĩ ěn mÿ ag krĩn tũ nĩ vÿ, Japo ti?” he ja sóg nĩ mÿr. “Ti tÿ ag krĩn kónãn kÿ sóg tagrĩnh mÿ ag mÿ tó ja nĩ mÿr’;” he ja sóg nĩ ã jag to. Hã kÿ sóg Timóteo jěně ja nĩ.

Timóteo tÿ Paulo krĩ kuprãg

⁶ Hã ra tóg sir inh ki jun mãn mũ, Timóteo ti, ã jag ve kar kÿ. Ūri tóg jun. Ā jag kãmén tóg mũ, tó há han tóg mũ, kÿ inh fe tóg mrin ke mũ sir. “Jesus ki ge to tar ag nÿtĩ,” he tóg mũ. “Jagně to há ag nÿtĩ, ã mĩ ěkrég ag tóg tĩ. Ā ve sór ag tóg tĩ. Ā tÿ ag ve sór ri ke han ag tóg tĩ,” he tóg mũ inh mÿ, Timóteo ti. ⁷ Kÿ inh krĩ tóg kãnhvy’ he mũ sir ã jag to. Inh jagtar mũ ra inh fe tóg há’ he mũ sir, ã jag tÿ Jesus ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. ⁸ Ā jag tÿ ti to tar nÿtĩn kÿ tóg inh mÿ inh rĩr mãn ri ke nĩ, kÿ sóg mrin ke ri ke han mũ sir. ⁹ Topě mÿ sóg vĩ há han mũ sir ã jag to. Inh fe vÿ mrin ke mũ, sÿ ã jag tÿ nén han mũ ěn mẽ kÿ. Hã kÿ sóg Topě mÿ vĩ há han mũ sir, ã jag tÿ inh fe tÿ mrin ken kÿ. ¹⁰ Kutu kar ki sóg ti mré vémén tĩ, kurã kar ki ke gé. Sÿ ã jag ve sór nĩn kÿ sóg Topě mÿ isĩg ke to vĩ tĩ, sÿ ã jag tar han sór kÿ, ã jag tÿ ti ki rã to tar nÿtĩ jé.

¹¹ Topě tÿ kejěnh inh mÿ: “ha ag venh tũg,” hen kÿ tóg inh mÿ sér tĩnh mũ, ěg jóg mág tÿ

inh mÿ tag tó kÿ, Jesus ti ke gé, ěg Senhor ti. ¹² Ěg Senhor mÿ sóg to vĩ tĩ, ti tÿ ã jag tÿ jagně to há tãvĩ han jé. Jagně to há ã jag nÿtĩ, kÿ sóg ti mÿ to vĩ tĩ, ti tÿ tag to ã jag tar tãvĩ han jé, ã jag tÿ vėnh kar to há nÿtĩ to tar nÿtĩ jé gé, isÿ ã jag to há nĩ ri ke. ¹³ Kÿ sóg ti mÿ to vĩ tĩ gé, ti tÿ vėnh jykre há to ã jag tar han jé. Kejěnh ěg Senhor tÿ Jesus vÿ kãtĩg mãn ke mũ, ã tũ kar ag mré. Ěg jóg tÿ Topě tÿ ũri ã jag tar han kÿ ã jag tóg kurã ěn kã ti rĩnja tá jãnhkri nÿtĩnh mũ, ã jag tÿ kygně ja tũ nĩn kÿ.

4

Jesus jykre mĩ ěg mũnh ke mũ

¹ Inh kanhkã’, vãhã sóg ã jag mÿ nén ũ tó sór mũ gé. Ěg Senhor tÿ Jesus rĩnve sóg ã jag jyvėn sór mũ. Ā jag mÿ sóg ti jykre tó huri, ã jag tÿ ti japry jagma, ti jamĩn jagma mũ há han jé, ã jag tÿ Topě mÿ há nÿtĩ jé. Tag han ã jag tóg mũgtĩ. Gemnĩ. To tar nÿtĩmnĩ.

² Tag kãmén sór isóg mũ ã jag mÿ, ěg Senhor tÿ Jesus tÿ inh mÿ: “tag tómnĩ,” he ja nĩn kÿ.

³ Topě vÿ ã jag to jykrén, ã jag tÿ ti jykre hã han jé. Kÿ ã jag prũ tũ fag mré nÿ tũg nĩ, ã jag mén tũ ag mré nÿ tũg nĩ gé. ⁴ Ā jag tÿ ã jag prũ fi mré nÿ kÿ fi mré nÿ há han nĩ, Topě jykre han jé. Kÿ ěprã ke ag vÿ ã jag to jykrén kónãn ke tũ nĩ gé. Fi tÿ prũg kónãn tũg nĩ. ⁵ Fi to ěn kónãn tũg nĩ gé, ã jag prũ fi to. Ū tÿ Jesus ki rã tũ ag jykre han tũg nĩ. Ū tÿ Topě jykre ki kagtũg

nýtĩ ag jykre han tũg nĩ, ājag prũ fi to. Fi tỹ prũg há han nĩ.

⁶ Ājag régre tỹ nén ũ to én tũg nĩ. Ti tũ vē mỹr, kỹ ti tũ ki Topě vĩ mranh tũg nĩ. Topě hã ne tag to jũ tĩ'. Kỹ ājag régre tỹ nén ũ vóg tũg nĩ. Ājag tỹ ti tũ vóg kỹ Topě vỹ ājag vóg ke mũ gé, ti kajãm jé. Tag tó sóg huri ājag mỹ, tag to sóg ājag mỹ vĩ tar han huri, hã ra sóg ājag mỹ tó mãn mũ gé. ⁷ Ēg tỹ vēnh kavénh kỹ ěg tóg Topě jykre han tũ nĩgtĩ mỹr. Ti jykre vỹ kuryj nỹ. Ēg tỹ tỹ ti tũ nýtĩ hã jé tóg ěg kuprĕg. ⁸ Ēpra ke vĩ pijé', sỹ ājag mỹ nén tó mũ tag ti'. Topě vĩ vē mỹr. Ājag tỹ inh vĩ tag han tũ nĩn kỹ ājag tóg Topě vĩ mranh mũ. Ti hã ne tóg ā kuprĩg tỹ inh jagrĕ han ja nĩ', kỹ tóg tỹ ājag jagrĕ han ja nĩ gé.

⁹ Nén ũ to ājag tar nýtĩ, hã vỹ: jagnĕ to há, he mũ. Hã kỹ sóg tag to ājag mỹ rán mág han ke tũ nĩ. Topě vỹ ājag kanhrãn, ājag tỹ jagnĕ jagăgtãn ken ki. Ki hã han ājag tóg tĩ. ¹⁰ Ga tỹ Macedônia tá ke kar ag to ājag há nýtĩ, Jesus mré ke kar ag to ke gé. To tar nýtĩmnĩ, to krónh ke tũg nĩ, ājag tỹ tỹ Jesus mré ke nýtĩn kỹ. Hã jé sóg ājag jyvĕn mũ.

¹¹ Vãsãn nĩ, ājag tỹ jatun mỹ nýtĩ jé, jatun mỹ ājag rãnrãj hyn han jé. Ājag rãnrãj pĕ ěn to tar nýtĩmnĩ, hã jé sóg ājag jyvĕn ja nĩ. Kỹ sóg to ājag jyvĕn mãn mũ, ājag rãnrãj to. ¹² Kỹ nén ũ vỹ ājag mỹ tũ' henh ke tũ pĕ nĩ. Hã ki vēnh kar tóg ěg jykre há ki kanhró nýtĩnh

mũ. Ājag tỹ ājag rãnrãj to nén ũ kar ve kỹ tóg há tĩ, ũ tỹ ājag mỹ nén ũ nĩm tũ nĩ jé, fagrĩnh mỹ.

Jesus mré ke ter kỹ fỹ mág tũg nĩ

¹³ Inh kanhkã', sỹ nén ũ ki ājag kanhrãn há tóg tĩ gé, ha mẽ. Ēg mré ke ũ ag tóg kăgter kỹ nýtĩ. Kỹ fỹ mág tũg nĩ ag jé. Jesus ki ge tũ ag ri ke han tũg nĩ. Ag ter kỹ ag tóg nén ũ há venh ke tũ nĩ. Hã kỹ ag tóg fỹ mág tĩ, Jesus ki ge tũ ag. Hã ra tóg ěg mỹ ge tũ nĩ. ¹⁴ Jesus vỹ ter ja nĩ, kar kỹ tóg rĩr mãn ja nĩ. Tag ki kanhró ěg tóg nýtĩ. Hã ri ke ti nĩ, Jesus ki ge mũ ag kăgter ti. Topě vỹ ěg han mãn ke mũ, Jesus tugrĩn, ěg tỹ ti mré nýtĩ jé sir. ¹⁵ Ēg Senhor vỹ inh kanhrãn, hã kỹ sóg tó mũ. Ti jĕnky ki tóg kutĕ, sỹ tónh ke tag ti, ha mẽ. Ver ěg rĩnrĩr nýtĩ. Hĕn ri ke mũn ěg kăgter kãn ke tũ nĩ, ti kătĩg ken jo. Kỹ ěg tóg ti kătĩg venh mũ sir. Hã ra ěg tóg ũn kăgter mũ ag jo mũnh ke tũ nĩ. Ag hã mré ěg tóg mũnh ke mũ.

¹⁶ Ti kătĩg vỹ ge nĩnh mũ, ha mẽ. Tĕre jé tóg ke mũ, ěg Senhor ti, kanhkã tá. Kỹ vēnh vĩ tóg mẽ há tĩnh mũ. Topě tỹ jĕnĕ jafã ag pã'i mág vỹ prĕr ke mũ sir. Topě tỹ văkyn jafã vỹ mẽ há tĩnh mũ, trombeta ěn ti. Kỹ ũn kăgter mũ ag vỹ rĩnrĩr mãn mũ sir, Jesus mré ke ag. ¹⁷ Kar kỹ ěg tóg ag mré jăpryn h mũ gé, ěg tỹ ti kătĩg ke jo ter tũ hã ra. Ag mré ěg tóg jăpryn h mũ, ũn rĩnrĩr mãn mũ ag mré. Kanhkã góg kãmĩ ěg tóg jăpryn h mũ, kỹ ěg tóg

ẽg Senhor kato tẽgtẽnh mũ sir, kanhkã krẽm. Hã kỹ ẽg tóg ti mré nỹtĩnh mũ sir, ẽg Senhor mré, ẽg tỹ kanhkã ra mũn kỹ. Ti ré kỹ ẽg mũ mãn ke tũ nĩ sir. ¹⁸ Tag tómnĩ jagnẽ mỹ, ajag krĩ tỹ kãnhvy' he jé, ùn kãgter mũ ag to.

5

Jesus tỹ kãnhmar kãtĩg mãn ke

¹ Inh kanhkã', ti kãtĩg ke ki kanhró ẽg tóg nỹtĩ, hã ra ẽg tóg ti kurã hã ki kagtĩg nỹtĩ, ti prỹg ke gé. Tag mẽ ajag tóg huri, hã kỹ sóg ajag mỹ tó mág ke tũ nĩ ha. ² Vãhãn kãtĩg, ẽg Senhor ti, hã ra tóg tỹ nén ù péju mé kãtĩg ri ke nĩnh mũ, ti kãtĩg ti. Ẽg vatánh tá tóg ẽg tũ mãg tĩ, nén ù péju mé ti. Kỹ tóg ge nĩnh mũ, ẽg Senhor kãtĩg ti. ³ Ti to há tũ ag vỹ: "jatun mỹ ẽg nỹtĩ," henh ke mũ. "Û vỹ ẽg vóg ke tũ nĩ," he jé ag tóg ke mũ. Ag tỹ tag tó mũ ra tóg vãhã kãtĩ mũ, ẽg Senhor ti. Kỹ ag tóg nũgme ki vár mũ sir. Ag tỹ to jykrén tũ hã ra ti kãtĩg kỹ ag tóg krenkren ke tũ pẽ nĩ, ha vemnĩ.

⁴ Inh kanhkã', ajag hã ne tóg tỹ Jesus mré ke nỹtĩ'. Hã kỹ tóg ajag ki kuty tũ nĩ. Kỹ ajag tóg ki kanhró nỹtĩ, kỹ ti kãtĩg vỹ ajag mỹ nén ù péju mé kãtĩg ri ke tũ nĩ, ajag tỹ ti ki kanhró nỹtĩnh kỹ. ⁵ Ti krẽ vỹ tỹ ajag nỹtĩ, hã kỹ tóg ajag ki kurã nĩ, ajag tỹ ki kanhró nỹtĩnh kỹ. Kuty tũ ti nĩ, ẽg ki. Ti kãtĩg ke ki kanhró ẽg tóg nỹtĩ, hã kỹ tóg ẽg ki kurã nĩ sir.

⁶ Kỹ ti kãtĩg ke kã jatu ke tũg nĩ. Vẽso jykrén nĩ, ajag tỹ ti kãtĩg ke to vẽn preparar ken jé, ajag tỹ kã jatu ke tũ nĩ jé. ⁷ Ûn nũgnũr mũ ag vỹ kuty kỹ nũgnũr tũ, kỹ ag tóg ti kãtĩg ke kã jatu nỹtĩ. Kỹ ùn kronkron mũ ag vỹ kuty kỹ pénmév nỹtĩ, kãgter ag nỹtĩ gé. Kỹ ag tóg vẽso jykrén tũ nỹtĩ. Kuty tá vẽn jykrén hã vẽ. ⁸ Ẽg jé kurã tá vẽn jykre há ẽn ti han jãvo. Ẽg jé vẽso jykrén kỹ ti ki rã to krónh ke tũg. Ẽg jé jagnẽ to há to krónh ke tũg gé.

Kỹ ẽg tóg vẽn génh jafã ag tar ri ke nỹtĩ. Kỹ tóg ẽg mỹ soldado kur ri ke nĩ sir, ti ki rã ti, jagnẽ to há ti ke gé. Soldado tỹ camisa tỹ ferro ri ke ti nĩ, ẽg tỹ ti ki rã kỹ jagnẽ to há to tar nỹtĩnh kỹ. To tar nỹtĩnh kỹ ẽg krenkren ke mũ, nũgme ki vár ke tũ ẽg nĩ. Tag mĩ êkrén nĩ. Kỹ tóg ẽg mỹ soldado tỹ sãpe tỹ ferro ri ke nĩ sir, ẽg tỹ ti ve sór mũ to tar nĩ ti. To tar nỹtĩnh kỹ ẽg tóg vẽn preparar ke kỹ nỹtĩ, vẽn kãn kỹ ẽg nỹtĩ, ti kãtĩg ke to. ⁹ Topẽ vỹ ẽg kuprẽg, ẽg tỹ ti jũ vég tũ nĩ jé, ẽg krenkren jé, ẽg tỹ nũgme ki vár tũ nĩ jé, Jesus Cristo tugnĩ, ẽg Senhor ti. ¹⁰ Ti hã ne ẽg jagfỹ ter ja nĩ', ẽg tỹ ti tugin rĩnrĩr nỹtĩ jé, ti mré nỹtĩ jé sir. Ẽg tỹ ti kãtĩg ke jo kãgter mũ ra ẽg tóg ti mré nỹtĩnh mũ, ti kãtĩg kỹ. Ẽg kãgter tũ ra ẽg tóg ti mré tá nỹtĩnh ke mũ gé, ti kãtĩg kỹ. Jagnẽ ri ke ẽg nỹtĩnh mũ. ¹¹ Tag tómnĩ jagnẽ mỹ. Tỹ jagnẽ krĩ tỹ kãnhvy' hemnĩ gé, ùn ter mũ to. Kỹ tỹ jagnẽ jyvẽn nĩ gé, ajag tar nỹtĩ

je. Tó ãjag tóg mũgtĩ, kũ tó há han nĩ.

Vẽnh jykre há ti

12 Inh kanhkã', nén ù tó je sóg ke mũ gé. ãjag kãmĩ ù ag tóg tũ ãjag pã'i nỹtĩ, igreja to, Jesus mré ke ù ag. ãjag jyvẽn ag tóg tĩ, ãjag to ag tóg vãsãn tĩ.

13 Ën ag kamẽg nĩ. Ag mũ vĩ há han nĩ, ag to há tãvĩ nỹtĩmnĩ, ag tũ ãjag ki rĩr kũ. Jagnẽ krĩ rỹg tũg nĩ.

14 Inh kanhkã', tag ti tó je sóg ke mũ gé, ha mẽ. Û tũ vẽnhmỹ mẽ ag jyvẽn tar han nĩ. Û tũ kãnhmar krónh ke tĩ ag mré komẽr vĩmnĩ. Ûn fe krónhkrój ag fe tũ tar' hemnĩ. Vẽn kar mũ komẽr hã vĩmnĩ.

15 Û tũ ãjag mũ nén ù kórég han mũ ra ti mũ nén ù kórég han tũg nĩ jãvo, vẽnh kajãm tũg nĩ. Nén ù há tãvĩ han nĩ jagnẽ mũ, vẽnh kar mũ ke gé.

16 Kurã kar ki ãjag fe tũ mrin kemnĩ. 17 Kurã kar ki ãg jóg mág mré vĩmnĩ, ãjag tũ ti to krónh ke tũ nĩn je. 18 Nén ù kar to ti mũ: “inh mũ tóg há tĩ,” hemnĩ gé. Topẽ jykren hã vẽn. Jesus Cristo nón ãg tóg ti jykre han ke mũ. ãg tũ nén ù vég mũ kar to ãg tóg: “inh mũ tóg há nĩ,” henh ke mũ, Topẽ mũ.

19 Topẽ kuprĩg tũ ãjag krĩn sór kũ ti mũ: “vó,” he tũg nĩ. 20 Kejẽn Topẽ kuprĩg tóg ù krĩn tĩ, kũ tóg Topẽ vĩ tó mũ sir. Ën to é he tũg nĩ. 21 Û tũ ãjag mũ vĩn kũ to: “vẽnh vĩ há mũ?” hemnĩ. Ti tũ tũ ãjag mũ vẽn vĩ há nĩn kũ jẽmẽmnĩ. 22 Ti há tũ nĩn kũ jẽmẽ tũg nĩ, ãjag tũ

nén ù kórég han tũg je. Nén ù kórég han sór tũg nĩ.

23 Topẽ vĩ ãjag krĩ kuprãg tĩ. Ti mũ sóg to vĩ tĩ, ti tũ ãjag tar han je, ãjag tũ tũ ti tũ nỹtĩ to tar nỹtĩ je. Ti mũ sóg to vĩ tĩ gé, ti tũ ãjag tũ kygnẽ kamẽg je, ti tũ ãjag jykre há han je, ãjag fe ti ke gé, ãjag krĩ ti ke gé. ãg Senhor tũ Jesus Cristo kãtĩg mãn kũ tóg ãg jykre tugnỹm ke mũ sir, hã je tóg ãg jykre há han sór mũ. 24 Û tũ ãg kuprẽg mũ vĩ ãg jykre há han sór mũ, hã vĩ: Topẽ, he mũ. Fagrĩnh mũ vĩ vãnh ti nĩgtĩ.

25 Inh kanhkã', iso Topẽ mré vĩmnĩ gé. 26 Jagnẽ ki nhun ke ri ke han nĩ, Jesus mré ke kar ki, jagnẽ nĩgẽ kãgmĩ kũ. 27 ãg Senhor rĩnve sóg ãjag mũ tag tó mũ, ha mẽ. “Jesus ki ge kũ nỹtĩ kar ag tũ isỹ nén rán mũ tag mẽ kãn ke vẽn,” he sóg mũ mũ. Hã kũ sóg: “ag kar mũ to kemnĩ,” he mũ. 28 ãg Senhor tũ Jesus Cristo mũ sóg to vĩ tĩ, ti tũ ãjag tar han je.

Hã vẽn.

PAULO TÏ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG MÏ CARTA Û

¹ Paulo tÏ rá vë. Isÿ cidade tÏ Tessalônica t'a ke ag mÏ rán hã vë. Tessalônica tá ãjag tóg Topë vï mẽ jé vënhmãn tĩ. Topë tũ vÏ tÏ ãjag nÏtĩ, ãg jóg mág ti. Jesus Cristo tũ vÏ tÏ ãjag nÏtĩ gé, ãg Senhor ti. SÏ ãjag mÏ vënh rá jënë vë. KÏ Silas vÏ jënëg mũ gé inh mré, Timóteo ke gé. ² ãg jóg tÏ Topë mÏ sóg to vï tĩ, ti tÏ ãjag tar han jé, ti tÏ ãjag krĩ kuprãg jé gé. ãg Senhor tÏ Jesus Cristo mÏ sóg tag to vï tĩ gé.

Cristo tÏ ù tÏ ãg vóg kónãn mũ ag vóg kónãn ke

³ Inh kanhkã', isÿ kurã kar ki ãjag to Topë mré vï vë, ãjag to sóg ti mÏ vï há han tĩ. ãjag jykre tóg inh mÏ sér tĩ. ãjag hã ne tóg ti vï to tar tâvĩ nÏtĩ', kri fi kÏ. Jagnë mré ãjag tóg há tâvĩ nÏtĩ gé, ãjag kar ti. Hã kÏ sóg Topë mÏ vï há han tĩ, ãjag to. ⁴ Hã kÏ sóg Topë tũ kar ag mÏ ãjag tó tĩ, ãg vënhmãn kÏ. "Ti vï kri fi to ag tar nÏtĩ, ag tÏ ag vóg kónãn mũ ra," he sóg tĩ ãjag to. "Ag jagãgtar mũ ra ag tóg ti to tar nÏtĩ," he sóg tĩ. Isÿ tag tó tóg inh mÏ sér tâvĩ tĩ. ⁵ Hã tugrĩn ãg tóg Topë jykre kuryj ki kanhró nÏtĩ, ãjag tÏ ti tovãnh tũ nĩn kÏ. KÏ ti tÏ nén han mũ vÏ kugryj kar nÏtĩ, ti

tÏ nén tó mũ kar ke gé. Jagtar ãjag tóg mũ, hã ra ãjag tóg ti tovãnh tũ nĩgtĩ. Ti tÏ tÏ ãg pã'i nĩ ve jé ãjag tóg ke mũ, kanhkã tá krÏg he jé ãjag tóg ke mũ, ti tugnĩn, ha vennĩ. Hã kÏ ãjag tóg sir ti tugrĩn jagtar mũ sir. ⁶ Ha vé, ù tÏ ãjag jagãgtar han mũ ãn jagãgtar han jé tóg ke mũ gé, vënh kaja jé, Topë ti. Hã ki ãg tóg ti jykre kuryj ki kanhrãn mũ sir. Tag to jykren. ⁷ Ag jãvo tóg ãjag tar han mũ sir, ãjag jagtar mũ hã ra, kÏ tóg sir ãjag jagãgtar tÏ tũg' he mũ gé sir, ãg kar mÏ, ãg Senhor tÏ Jesus Cristo tÏ kanhkã tá kãtĩg kÏ. Kanhkã tân ag mré tóg kãtĩg ke mũ, kÏ ãg tóg ti venh mũ sir. ⁸ TÏ tóg pĩ gru ve kãtĩg ke mũ. KÏ tóg ù tÏ Topë ki kanhrãn jãvãnh ag vóg kónãn ke mũ sir, vënh kaja jé, ù tÏ ãg Senhor tÏ Jesus vï sér mranh mũ ãn ag. ⁹ Ag vóg kónãn jé tóg ke mũ, kÏ ag vësÏrénh vÏ tũ' henh ke tũ nĩ. ãg Senhor mré ag nÏtĩnh ke tũ nĩ sir. Ti jykre há ãn venh ke tũ ag nĩ, ti tÏ tÏ pã'i mág pë nĩ ãn ti, ùn mág tâvĩ ãn.

¹⁰ ã kãtĩg kÏ tóg ag vóg ag vóg kónãn ke mũ. KÏ tóg vãhã ã tũ ag tÏ ùn mág han ke mũ sir. KÏ vënh kar tóg ãg tugrĩn ti jykre ve kãn ke mũ, ãg tÏ ti ki ge kÏ nÏtĩn kÏ. ãjag hã tóg inh vï kri fi, sÏ ãjag mÏ ti vï tón kÏ. Hã kÏ ãjag tóg kurã ãn venh ke mũ. ¹¹ Hã jé sóg ãjag to Topë mré vï tĩ, kurã kar ki. Ti mÏ sóg: "ag tar han nĩ," he tĩ. "Nén ù há han sóg ag tóg mũ, ã ki ge kÏ nÏtĩ ag, ã jykre han sóg ag tóg mũ, kÏ ag tar

han nĩ, ag tỹ kygněg tũ nĩ jé. Ag kuprěg ã tóg, ag tỹ kurã ěn ve jé, kỹ ag tar han nĩ, ag tỹ kurã ěn tá krỹg jé,” he sóg tĩ (mỹr), Topě mỹ. ¹² Ti tỹ ãjag kri tỹ ũn mág nĩ jé, hã jé sóg ti mỹ tó mũ. Ti tỹ ěg kri tỹ ũn mág nĩn kỹ tóg ěg tỹ ũn mág han mũ gé. Topě tỹ ěg mỹ ã tỹ nén ũ há nĩm ěn hã vĕ, ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ ke gé.

2

Jesus kato tĕ mág mũ ěn tỹ vĕnh ke

¹ Inh kanhkã', sỹ ãjag jyvĕn há tóg tĩ sir. Kãnhmar ti kãtĩg mũ, ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ti, kỹ ěg tóg vĕnh mãn mũ, ti tỹ ěg gé(g) tĩg jé sir. Kỹ ěg tóg ti mré nỹtĩ. ² Ha ra tóg ver kór gy sĩtĩ, kuvar gy sĩtĩ nĩ ver. Kỹ ũ tỹ ãjag mỹ: “Topě kuprĩg tóg inh mỹ: ũri ke vĕ, hé,” he mũ ra kri fi tũg nĩ, ãjag fe tỹ jũrũn ke tũg nĩ. ũ tỹ ãjag mỹ: “Paulo vỹ inh mỹ tó, kỹ tóg: ũri ke vĕ, hé,” he mũ ra kri nĩm tũg nĩ gé. ũ tỹ ãjag mỹ vĕnh rá ven mũ ra, to: “Paulo tỹ rá vĕ mỹr,” he mũ ra kri fi tũg nĩ gé. ³ Ag jykre tugnỹm ra, ũ tỹ ãjag krĩn kónãn sór mũ ag. ũri ke tũ vĕ ver, ti kãtĩg ke ti. ũ tỹ hĕn ri ke ag vỹ ti tovãnh ke mũ ver, ti kãtĩg ke to hã. Ti kato tĕgtĕ jé ag tóg ke mũ ver. Kỹ ũ tóg ver vĕnh ven ke mũ gé, hã vỹ: ũ tỹ Topě vĩ mranh tĩ ěn, he mũ, ũ tỹ nũgme ki kutĕnh ke mũ ěn ti, he mũ. ⁴ Ti ve pĕ vĕ, Topě vĩ mranh mũ ti, hã kỹ Topě vỹ nũgme ki ti fón ke mũ. ěn vỹ tóg Topě kato tĕnh ke mũ

ver, vĕnh kãggrá tỹ topĕ kato ke gé. Nén kar to: topĕ, he mũ kar kato tóg tĕnh ke mũ ver. “Topĕ kar kãfór vỹ tỹ inh nĩ,” he jé tóg ke mũ. Kỹ tóg vãhã sir Jerusalem tá Topĕ ĩn krĕm rãnh mũ, Topĕ nĩg ja ěn tá tóg nĩnh mũ, kỹ tóg vĕso: “tỹ sóg Topĕ nĩ,” hĕnh ke mũ, ón kỹ.

⁵ Isỹ ãjag mré nĩn kỹ sóg ãjag mỹ tag tó ja nĩ. Mĩ ěkrén nĩ, sỹ ãjag mỹ tó ja ěn ti. ⁶ Mĩ ěkrén kỹ ãjag tóg ki kanhró nỹtĩ sir, ũ tỹ ver ti ki rĩr mũ ěn ki. Ti kỹ ti ki rĩr nĩn kỹ tóg ver vĕnh ven tũ nĩ, ũ tỹ ón kỹ: “tỹ sóg Topĕ nĩ,” he mũ ěn ti. Ti kurã ki tóg vĕnh ven ke mũ sir vãhã. ⁷ ũri ũ tỹ hĕn ri ke ag tóg vĕnh jykre pãno han mũgtĩ, Topĕ vĩ mranh kỹ. Hã ra ag tóg ver vĕnh pigju kỹ han tĩ, kỹ ěg tóg ve hã han tũ nĩ, ag jykre pãno ti. Kỹ ũ tỹ ón kỹ: “tỹ sóg Topĕ nĩ,” he mũ ěn tóg vĕnh ven tũ nĩ gé ver. ũ tỹ ti ki rĩr nĩ ěn tóg ver ti ki rĩr mũ, ti vĕnh ven tũ nĩ jé ver.

⁸ Ti tỹ ti ki rĩr tovãnh kỹ tóg vĕnh ven ke mũ sir vãhã, ũn jykre pãno ěn ti. Hã ra ěg Senhor tỹ Jesus vỹ ti tén ke mũ, ã jĕnger tỹ. Kỹ tóg ti tỹ tũ' he mũ sir, ã vĕnh ven ti kỹ, Jesus ti. Ā jun kỹ tóg ti tỹ tũ' he mũ. ⁹ Hã ra ũn jykre pãno ěn vỹ tóg Satanás jykre han mũ, Nén-kórég tỹ ti krĩn kỹ. Kỹ tóg ón kỹ vĕnh jykre tar hyn han mũ, ěg tỹ nén han vãnh ěn (mỹr). Kujá ag jykre ri ke han jé tóg ke mũ. ¹⁰ Vĕnh kar lograr he jé tóg ke mũ gé. Jykre kuryj nĩ ve tóg nĩnh mũ, hã ra tóg pãno nỹ. Kỹ ũ tỹ nũgme ki vár

ke mũ ag vỹ ti vỹ kri fi kãn ke mũ, ag tỹ Topẽ vỹ kri fig tũ nỹtĩn kỹ. Vẽnh vỹ há to ag tóg há tũ nỹtĩ, hã kỹ ag tóg krenkren ke tũ nĩ. Hã kỹ ag tóg ki rom ke mũ sir, nũgmen ki, infernon ki. ¹¹ Hã jé Topẽ tóg ag mỹ vẽnh ó jẽnẽnh ke mũ, ón kỹ vẽnh jykre ẽn ti, ag tỹ vẽnh ó ẽn kri fi jé, ag tỹ kri nĩm sór nỹtĩn kỹ. ¹² Topẽ tỹ ag jykre tugnỹm kỹ tóg nũgme ki ag vãm ke mũ. Vẽnh vỹ há kri fi jãvãnh ag tóg nỹtĩ (mỹr). Vẽnh jykre pãno há to ag tóg hã tãvĩ nỹtĩ (mỹr), hã kỹ tóg ag vãm ke mũ, nũgme ki, Topẽ ti.

Topẽ tỹ ẽg kuprẽg, ẽg krenkren jé

¹³ Jãvo sóg ãjag to Topẽ mré vỹ há han tĩ, kurã kar ki (mỹr). Tỹ ãjag tóg Jesus mré ke nỹtĩ, ẽg Senhor mré ke ag. Kỹ tóg ãjag to há tãvĩ nĩ. Topẽ vỹ ãjag kuprẽg, nén kar há(r) ven ki, ãjag krenkren jé, nũgme to, inferno to. ã kuprĩg tỹ tóg ãjag tỹ ã tũ han ja nĩ. ãjag tỹ tag ve jé ãjag tóg ti vỹ kri fig mũ, vẽnh vỹ há ẽn kri. ¹⁴ Isỹ ãjag mỹ Jesus vỹ tón kỹ Topẽ vỹ ãjag kuprẽg, ãjag tỹ ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo mré tỹ ùn mág nỹtĩ jé.

¹⁵ Inh kanhkã', tar nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag kanhrãn to, ãjag kỹ ti króm jé. Isỹ ãjag mỹ Jesus jykre tó mũ ẽn to tar nỹtĩmnĩ, sỹ ãjag mỹ nén rán mũ tag to ke gé. ¹⁶ Ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo hã vỹ ẽg to há tãvĩ nĩ, ẽg jóg tỹ Topẽ ke gé. Kỹ tóg ẽg krĩ kuprãg mũ sir, ẽg tỹ to krónh ke tũ nĩn jé. Ti hã ne tóg ẽg mỹ

ã tỹ nén ù há ẽn ven ke mũ. Hã ve sór ẽg tóg mũ. ¹⁷ Ti mỹ sóg to vỹ tĩ, ti tỹ ãjag fe tỹ há' he jé, ti tỹ ãjag tỹ nén ù há han jé, ãjag tỹ ki hã kãmén jé ke gé.

3

Topẽ tỹ ẽg jy nĩgãn

¹ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag mỹ nén ù to vỹ mũ gé. Iso Topẽ mré vĩmnĩ, ẽg Senhor vỹ tỹ vẽnh kar kri rùm ke jé, kãnhmar (mỹr), vẽnh kar tỹ ti vỹ to há nỹtĩ jé ke gé, ti mỹ vỹ há han jé (mỹr), ag tỹ ãjag ri ke nỹtĩ jé. ² Ti mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ ijy nĩgãn jé, vẽnh jykre pãno han mũ ag jo, ùn jykre pãno ag jo ke gé. Û ag tóg Jesus ki ge jãvãnh nỹtĩ, hã kỹ ag tóg iso kórég nỹtĩ sir.

³ Hã ra ẽg Senhor vỹ ã tỹ nén tó ja ẽn han ke mũ. ãjag tar han jé tóg ke mũ. ãjag jy nĩgãn jé tóg ke mũ gé, Japo jo, Nén-Kórég ẽn jo. ⁴ ãjag hỹn inh vỹ han ke mũ, kỹ tóg inh mỹ há tĩ. Topẽ vỹ ãjag krĩn ke mũ, ãjag tỹ sỹ ãjag mỹ nén tó mũ ẽn ki króm jé. Ki króm ãjag tóg mũ (mỹr), kỹ ãjag tóg to krónh kenh ke tũ nĩ sir. ⁵ Ẽg Senhor je ãjag krĩn, ãjag tỹ ti to há nỹtĩ jé, ti tỹ ẽg to há ri ke. Ti jé ãjag krĩn, ãjag tar nỹtĩ jé, ãjag jagãgtar hã ra. Cristo vỹ ge ja nĩ gé. Kỹ ti nón gemnĩ.

Ẽg tỹ vẽnh rãnhrãj to tar nỹtĩnh ke

⁶ Inh kanhkã', vãhã sóg ãjag jyvẽn mũ gé sir, ãjag jyvẽn tar han sóg mũ gé. Ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo jykre tỹ sóg ãjag mỹ tag tó mũ, ha mẽ: Jesus

mré ke ũ ag tóg vĕnhmỹ mẽ han sór nýtĩ. Inh vĩ mranh sór ag nýtĩ, sỹ ājag mỹ nén tó ja ěn ti. Ěn mré vĩ mǎn tũg nĩ. ⁷ Sỹ ājag mré nĩn kỹ sóg vĕnhmỹ mẽ han ja tũ nĩ. Tag ve ājag (mỹr), kỹ ājag tóg inh kóm han ki kanhrǎn ke mũ. ⁸ Fagrĩnh mỹ sóg ājag mré rǎgró ko ja tũ nĩgtĩ (mỹr). Kajǎm ja sóg nĩgtĩ (mỹr), sỹ ājag mré nén ko ja ti. Kutý kar ki sóg rǎnrǎj ja nĩgtĩ, kurǎ kar ki ke gé. Kỹ sóg inh rǎnrǎj to ron mág ja nĩgtĩ. Sỹ ājag tũ kagrǎg tũ nĩ jé, hǎ jé sóg rǎnrǎj mág ja nĩgtĩ. Hǎ ve ājag mỹr. ⁹ Sỹ ājag tũ konh ke vĕ vĕ, hǎ ra sóg ājag tỹ nén han ke mũ ěn han sór ja nĩgtĩ ājag mỹ, ājag tỹ to ki kanhrǎn jé, ājag tỹ inh kóm han jé sir inh nón. ¹⁰ Isỹ ver ājag mré nĩn kỹ sóg ājag mỹ tag tó ja nĩ gé, ha mẽ: “ũn rǎnrǎj vǎnh ěn vỹ ne konh ke tũ nĩ,” he ja sóg nĩgtĩ ājag mỹ. ¹¹ Ājag kǎmĩ ũ ag nĕji tag han vǎnh nýtĩ. Rǎnrǎj vǎnh ag nĕji nýtĩ, hǎ ra ag nĕji vĕnh kar to vĩ vĩ he ti. ¹² Ěn jyvĕn sór sóg nĩ, ěg Senhor tỹ Jesus Cristo jykre tỹ. Ag jyvĕn tar han jé sóg ke mũ, ha mẽ: “rǎnrǎj ra, jatun mỹ. Ājag tũ hǎ ko ra, ājag rǎgró ti. Ũ jĕn ko tũg ra,” he sóg mũ sir ājag mỹ.

¹³ Inh kanhkǎ', nén ũ há tǎvĩ han kǎn sórmnĩ. To krónh ke tũg nĩ. ¹⁴ Hĕn ri ke mũn ũ tóg isỹ rá tag kri finh ke tũ nĩ. Ěn jykre vég nĩmnĩ, kỹ ti mré vĕmén tũg nĩ, ti mỹ'ǎg jé sir, ti tỹ to jykrén mǎn jé. ¹⁵ Hǎ ra ti kato vǎsǎn tũg nĩ, ti to kry nĩ tũg nĩ. Jesus mré ke vĕ mỹr, kỹ

ti jyvĕn nĩ, ti tỹ to jykrén mǎn jé.

¹⁶ Ha mẽ, ěg Senhor mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag krĩ kuprǎg jé, ājag jagtar hǎ ra. Ti hǎ ne tóg ěg krĩ kuprǎg tĩ'. Ěg Senhor jé ājag mré nĩgtĩ.

¹⁷ Sỹ vǎhǎ vĕsóg ki ājag mỹ rán vĕ, ũ tỹ inh vĩ rán ja pǎte, inh hǎ vỹ Paulo nĩ. Isỹ rán mũn hǎ vĕ. Ge inh nĩgtĩ, isỹ ũ mỹ vĕnh rá jĕnĕn kỹ.

¹⁸ Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ājag tar han jé.

Hǎ vĕ.

PAULO TÏ CARTA HAN: TIMÓTEO MÏ CARTA VE

¹ Paulo tÏ rá vë. Topë ne inh kuprëg ja nĩ', ãg kren han tĩ ti. IsÏ tÏ Jesus Cristo apóstolo jë jé tóg inh fëg ja nĩ. Ti hã ve sór ãg tóg mũ, Jesus Cristo ti.

² IsÏ inh kósin tÏ Timóteo mÏ rán hã vë. TÏ ã inh kósin pë ri ke nĩ, ã tÏ isugrĩn Topë vĩ kri fin kÏ.

Ëg jóg tÏ Topë mÏ sóg to vĩ tĩ, ti tÏ ã tar han jé, ti tÏ ã jagãgtãn jé, ti tÏ ã krĩ kuprã han jé, ãg Senhor tÏ Jesus Cristo ti ke gé.

Ëg tÏ vÏrmÏ vënh vĩjëmë sór ke tũ

³ IsÏ cidade tÏ Éfeso tá kãkutë kÏ ga tÏ Macedônia ra tÏg kÏ sóg ã mÏ to vĩ, ã tÏ ver Éfeso tá ke ag ki rĩr jé. ã mÏ sóg tó, ã tÏ tá nÏtĩ ag jyvën jé. Ón kÏ ag tóg Topë jykre kãmén sór tĩ. Tag to ag mÏ: "han tÏg nĩ," hemnĩ. ⁴ Topë jykre tovãnh kÏ ag tóg vÏrmÏ nén ù ù to jykren sór mũ, hã vÏ: kanhkã tãn tÏ ó, he mũ, kar ag tóg gufã ag jiji tó sór mũ gé. Ag tÏ nén tó mũ ãn tó kãn ke tũ ãg tóg nĩ. Tag to jagnë vĩ kafãn mũ vÏ kutë tĩ. Ëg pi(jé) tag tÏ Topë jykre han tĩ'. Topë jykren hã vë, hã vÏ: vënh kar tÏ ti ki rã, he mũ.

⁵ Ëg tÏ Topë jykre han kÏ ãg tóg jagnë to há tãvĩ nÏtĩ, ãg fe kar tÏ, kÏ ãg tóg jagnë mÏ vënh jykre pir han tĩ gé, ti ki rã

há han jé ãg tóg ke mũ gé. ⁶ Tá ke ù ag tóg vënh jykre há tag togvãnh, kÏ ag tóg véké vëmén mũ nĩ ha. Ag tÏ kygnën hã vë. ⁷ Topë tÏ vãsÏ ãg jyvën tĩ ãn tÏ ag tóg ãjag kanhrãn sór tĩ, ag tÏ ki kagtÏg (hã) ra. Ón kÏ ag tóg tó tĩ, ag tÏ ki kagtÏg nÏtĩn kÏ. Topë vĩ kãmén sór ag tóg tĩ, to ag tóg: "tag to ke vë," he tĩ, ag tÏ ki kagtÏg nÏtĩn kÏ.

⁸ Ag jãvo ãg tóg ki kanhró nÏtĩ, Topë tÏ vãsÏ ãg jyvën tĩ ãn há nĩ ti. Ëg tÏ to jykren há han kÏ ãg tóg ti há nĩ vëg tĩ. ⁹ Topë pi(jé) ù tÏ ti vĩ ki króm mũ ag tugrĩn ãg jyvën ja nÏgtĩ'. Û tÏ vënh jykre kuryj han vãnh ãn ag tugnĩn ken hã vë, ù tÏ ti vĩ han sór tũ ag tugrĩn, ù tÏ Topë to é he mũ ag tugrĩn, ù tÏ ti vĩ mranh mũ ag tugrĩn, ù tÏ ti ki kanhrãn sór vãnh ag tugnĩn, ù tÏ vënh jykre pãno han mũ ag tugrĩn ke gé. Û tÏ ge ag vÏ ãjag panh tén tĩ, ãjag mÏnh tén ag tóg tĩ, jagnë kãgtén ag tóg tĩ, ¹⁰ ãjag prũ tũ fag mré ag tóg nÏ tĩ, ãjag mén tũ ag mré fag tóg nÏ tĩ, jagnë ki vÏn ke ag tóg tĩ, jagnë vëne he ag tóg tĩ, jagnë mÏ ag tóg ón tĩ, jagnë to ag tóg ón tĩ gé, vënh jykre pãno kar han ag tóg tĩ, Topë tÏ nén ù to: "kórég ti nĩ," he mũ ãn han kãn ag tóg tĩ. ¹¹ Û tÏ tag han mũ tugnĩn tóg ãg jyvën ja nĩ, Topë ti, ãg tÏ han tÏg jé. Ti hã vÏ ãg mÏ vënh vĩ sér tó ja nÏgtĩ', ti hã vÏ inh mÏ to: "ha vënh kar mÏ tónh tÏg," he ja nĩ'. Topë hã ne ã pir mÏ há nĩ'. Jãvo ag tóg ti vĩ tag kato tã tĩ.

Topě tỳ ěg jagāgtān sór

12 Ěg Senhor tỳ Jesus Cristo ne isar han tĩ', hā kỳ sóg ti hā mỳ vĩ há han tĩ. Ti hā ne iso jykrén kỳ inh kuprēg', sỳ ti rānrāj han jé, kỳ tóg vég mũ, sỳ to tar nĩ ti, ti tỳ isar han kỳ. 13 Sỳ tá krỳg ke tũ vế vế, isỳ ti rānrāj han jé. Vāsỹ sóg ti mỳ vĩ kónān ja nĩgtĩ, ti vóg kónān ja sóg nĩgtĩ, ti to jũ pế han ja sóg nĩgtĩ gé. Hā ra sóg ti ki kagtũg nĩ ja nĩgtĩ, kỳ sóg ti ki rā sór ja tũ nĩgtĩ gé. Hā kỳ tóg inh jagāgtān, sỳ ti ki rā jé. 14 Inh jagāgtān há tāvĩ han tóg, ěg Senhor ti, hā kỳ sóg ti ki rā há han, kỳ sóg ti to há tāvĩ nĩ gé, Jesus Cristo to.

15 Tag vỹ tỳ vėnh vĩ há nĩ, ha mẽ, kỳ vėnh kar tỳ tag to há nỹtĩ ran jé há tĩ vế, hā vỹ: Jesus Cristo vỹ ga kri mur, ti tỳ Topě vĩ mranh tĩ ag kren han jé, he mũ. Topě vĩ mranh tĩ ag kar kórég kǎfór vỹ tỳ inh nĩ. 16 Hā kỳ tóg inh jagāgtān ja nĩ gé. Jesus Cristo tỳ vėnh kar mỳ ven sór vế, ti tỳ Topě vĩ mranh tĩ ag jagāgtān sór mũ ti. Hā kỳ tóg inh jagāgtān, sỳ ũ tỳ ti vĩ mranh mũ ag kǎfór han ja hā ra. Kỳ vėnh kar tóg inh ve kỳ Topě tỳ ag to há ki kanhró nỹtĩnh mũ. Vėnh kar vỹ ěg rĩr krỳg ja tũ venh ke mũ, ěg tỳ ti ki ge kỳ.

17 Topě hā ne ā pir mỳ tỳ pǎ'i mág nĩ'. Ā tỳ nén kar han to tóg nĩ nĩ, kỳ tóg ter ke tũ nĩ gé. Ti vég tũ ěg tóg nĩgtĩ. Ā pir mỳ tóg tỳ Topě nĩ. Kỳ ěg tóg ti hā mỳ vĩ há han ke mũ, ti to ke gé. Ti mỳ vĩ há han ke tag tóg tũg' henh ke tũ nĩ gé. Amém.

Timóteo rānrāj

18 Timóteo', inh kósin vỹ tỳ ā nĩ. Sỳ ā mỳ ā rānrāj tag nĩm vế. Vāsỹ ā tóg mẽ ja nĩ, Topě vĩ tó tĩ ag tỳ ā to nén tó ja ti. Kỳ ag vĩ mĩ ěkré. Soldado tỳ ā rānrāj to vāsān ri ke han kỳ ā jế nĩ, Topě vĩ tó kỳ. Topě vĩ tó tĩ ag vĩ vỹ ā tar han ke mũ, ā tỳ ā rānrāj to vāsān há han jé. 19 Ti ki rā to krónh ke tũg nĩ. Ā fe kavėnh sór tũg nĩ. Ũ ag tóg ājag fe kavėnh ja nĩgtĩ. Hā ra ag tóg kykũnh sór ja tũ nĩgtĩ, ag fe kavėj ti. Hā kỳ ag tóg ti ki rā kỳ tĩ tovānh tĩ, kỳ tóg ěg barco tỳ goj ki pun ke ri ke nĩ. 20 Ag kāmĩ ũ vỹ tỳ Himeneu nĩ, Alexandre ti ke gé. Topě to é he ag tóg mũ ha ũri, hā kỳ sóg Satanás mỳ ag vin, ti tỳ ag vóg kónān jé. Satanás tỳ ag vóg kónān tugrĩn ag hỹn ki kanhrān ke mũ, ěg tỳ Topě to é henh ke tũ ti.

2*Igreja krēm vėnh jykre*

1 Ā tỳ ā tũ ag jyvėn kỳ ag mỳ ag tỳ Topě mré vėmén ke hā tómnĩ. Ag mỳ: “Topě mré vėmén e han nĩ,” hemnĩ. “Ti mỳ nén ũ kar to vĩmnĩ, vėnh kar jagfy vĩmnĩ, ti mré, ti mỳ nén ũ kar to: “há ti nĩ,” hemnĩ gé,” hemnĩ ag mỳ. 2 Pǎ'i mág ag jagfy Topě mré vĩmnĩ gé, pǎ'i kar ag to ke gé. Kỳ ag tóg jatũ nỹtĩ. Kỳ ěg tóg jatũn mỳ ag krēm nỹtĩn kỳ ěg rānrāj nón mũnh ke mũ gé, ěg tỳ Topě to há nỹtĩn kỳ, ěg tỳ jagně to há nỹtĩn kỳ ke gé. 3 Topě mỳ tóg há nĩ, tag ti, ũ tỳ ěg kren han tĩ ti mỳ, ti mỳ

tóg sér tí. ⁴Ti tý tag han sór vë, ha mẽ: êprã ke ag krenkren han sór tóg mũ, vënh kar tý ti tý ki hã tó mũ tag mẽ han kãn jé. ⁵Pir ti nĩ, Topẽ ti. Pir ti nĩ gé, ù tý Topẽ mré êg jagfy ví mũ ti, hã vỹ: êg mré ke tý Jesus Cristo, he mũ, ù tý êg ri ke mur ja ên ti. ⁶Ti hã ne vënh fëg', ti tý vënh kar kygjãm jé. Topẽ tý ti mỹ kurã nĩm ên kã ke ja vë. Kỹ vënh kar vỹ mẽnh ke mũ, ù tý ve ja ag ví ti. ⁷Hã kỹ tóg inh mỹ: “ha vënh kar mỹ tónh tĩg,” he ja nĩ. Sỹ tý ti apóstolo jê jé tóg inh kuprëg, hã kỹ sóg tó mũ. Ki hã sóg tó mũ. Inh pi(jé) ón mũ'. Fóg ag to tóg inh jënë, kanhgág ag to ke gé, sỹ ag mỹ vënh ví há tó jé, ag tý Topẽ ki ge jé gé.

⁸Kỹ tá Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag mỹ tómnĩ, ag kar tý igreja krêm Topẽ mré vëmén jé. Hã ra tóg há tũ nĩ, ù tý ã jykre pãno tovãnh sór tũ nĩn kỹ, ti tý Topẽ mré vëmén mũ (hã) ra. Ag tý Topẽ mré vëmén kỹ ag tóg ãjag jũ tovãnh ke mũ, ag tý ùn kato tẽ mũ ag tovãnh jé ag tóg ke mũ gé. Tag tómnĩ ag mỹ.

⁹⁻¹⁰Kỹ ùn týtá fag vỹ ge nỹtĩnh mũ gé, ãjag tý vënh mãn kỹ nỹtĩn kỹ. Fag sĩnvĩ han jafã vỹ tý fag jykre kuryj nĩ. Fag tũ hã vë. Tag han kỹ êg tóg vég mũ, fag tý Topẽ to há nỹtĩ ti. Kur to mỹ'ãg tĩ ra rãnh ke tũ fag nĩ hã ra. Fag tý ãjag kur tý vëšĩ tãvĩ han tĩ to ken hã vë, fag gãnh to ke gé. Pi(jé) há nĩ', fag tý brinco mág tý vëso vin kỹ, jãnka e tý vëso sa kỹ, kur kaja e tu kỹ, fag tý nén kar kaja e gënh kỹ tóg há tũ nĩ, fag

tỹ tý vëšĩ tãvĩ han kỹ. Fag kur há vỹ há nĩ, kur sĩnvĩ ti.

¹¹Ãjag tý vënh mãn kỹ nỹtĩn kỹ fag vỹ vĩnh ke tũ nĩ. Mẽ tãvĩ han jé fag tóg ke mũ, fag tý tý ag krêm ke nỹtĩn kỹ. ¹²Fag tý ag mỹ vënh jykre nĩm kỹ tóg há tũ nĩ. Fi tý fi mén krĩn sór nĩn kỹ tóg kórég nĩ gé. Fag tý êmẽ kã nỹtĩn kỹ tóg há tí. ¹³Tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Topẽ tý ùn han vén mũ vỹ tý Adão nĩ, kar kỹ Eva fi. Ti tý tý fi kri ke to ken hã vë. ¹⁴Kỹ Japo tý ùn krĩn kónãn mũ fi vỹ tý fi nĩ ja nĩgtĩ. Adão pijé'. Fi hã ne Topẽ ví mranh vén', kỹ tóg fi nón mranh ja nĩgtĩ gé, Adão ti. Hã kỹ tóg há tũ nĩ, fag tý ag krĩn sór kỹ. ¹⁵Hã ra fag krenkren ke mũ gé, fag krê mré hã. Kỹ tóg há nĩ, fag tý Jesus tovãnh sór tũ nỹtĩn kỹ, fag tý ti to há nỹtĩn kỹ, jagnë to há ke gé, fag tý tý ti tũ nỹtĩn kỹ. Fag krĩ há nỹtĩn kỹ tóg há tí.

3

Igreja to pã'i mág

¹Sỹ ke há vë, ha mẽ. Û tý igreja to tý pã'i mág nĩ sór kỹ tóg vënh rãnrãj mág han ke mũ. ²Hã ra igreja to pã'i mág vỹ ge jënh mũ, sỹ ã mỹ ti jykre kãmén ke vë, ha mẽ. Û tý kygnë tũ vỹ há nĩ, ù tý prũ pir han kỹ nĩ, ù tý nén ù há to jykrén mũ, ù tý vëso jykrén mũ, ù tý kór há tá ke ag mỹ: “inh mré nĩnh kãtĩg,” he tí, ù tý ag kanhrãn há han tí, ³ù tý vinho kron (ka) mẽ tũ, ù tý ã fe tý gỹm ke vãnh, ù tý vënh kar mỹ komër hã ví tũ, ù tý

věnh kar krī kuprā nī ve sór tī, ũ tỹ rico nī sór vānh, ⁴ ũ tỹ ã ĩn krēm nỹtī fag ki rīr há han tī, ũ tỹ ã krē jyvěnh há han tī, ti krē ag tỹ ti kaměg jé. ⁵ ũ tỹ ã ĩn krēm nỹtī fag ki rīr há han tũ nī tóg igreja krēm ke ag ki rīr há han ke tũ nī gé. ⁶ ũ tỹ Jesus ki rā tǎg tóg tỹ pǎ'i jěnh ke tũ nī ver, ke tũ nī mũ ra tóg inh mỹ ti tỹ: “tỹ sóg ũn mág nī,” henh ha mẽ tī, kỹ tóg inh mỹ ti tỹ Japo jykre han ha mẽ tī, Japo tỹ ti krīn kỹ. Kỹ Topě tóg ti vóg kónān ke mũ. ⁷ Věnh kar tỹ igreja to pǎ'i to vī há han kỹ tóg há tī, ũ tỹ Jesus ki ge tũ ag mré hã. Kỹ tóg mỹ'ǎg ke tũ nī, ti tỹ kygněg tũ nīn kỹ. Kỹ tóg Japo jykre han mǎn sór ke tũ nī gé. Hã kỹ ũn há tǎvī vỹ tỹ pǎ'i jěnh mũ.

Igreja to pǎ'i kāsir

⁸ Kỹ igreja to pǎ'i kāsir ag vỹ nỹtī gé. ũ tỹ ge ag vỹ věnh jykre há han kỹ nỹtīnh mũ gé, věnh vī pir han kỹ nī, vinho kron mág tũ, nén ũ to én ke tũ, rico nỹtī sór ke tũ. ⁹ Topě vỹ ěg mỹ věnh vī jěně, ěg tỹ ti ki rā jé, ěg tỹ ti vī tag to krónh ke tũ nỹtī jé, ěg tỹ ěg fe kavěnh tũ nī jé gé. Ag tỹ ti vī tag to tar nỹtīnh ke vě, igreja to pǎ'i kāsir ag. ¹⁰ ũ tỹ Jesus ki rā tǎg nī kỹ tóg ver tỹ pǎ'i nīnh ke tũ nī, ěg tỹ ver ti jykre ven jé. Ti tỹ kygněg tũ nīn kỹ tóg há tī, ti tỹ tỹ pǎ'i nīnh ke ti.

¹¹ Kỹ ag prũ fag vỹ ge nỹtīnh mũ gé. Fag tỹ nén ũ há han kǎn kỹ tóg há tī. Kỹ tóg há tī gé, fag tỹ ũ mỹ vī kónān tũ nīn kỹ, fag tỹ nén ũ há kar to jykren

kỹ, fag tỹ fag rǎnhřǎj ki rīr há han kỹ.

¹² Igreja to pǎ'i sī vỹ prũ pir han kỹ nīnh mũ gé, kỹ tóg ã krē kanhrǎn há han ke mũ gé, kỹ tóg ã ĩn krēm nỹtī fag ki rīr há han ke mũ gé. ¹³ ũ tỹ ã rǎnhřǎj tag ki rīr há han kỹ tóg tỹ ũn mág jěnh mũ. Jesus Cristo ki rā kỹ tóg jěnh mũ, kỹ tóg Topě to kaně jur mǎn ke tũ nī, jatun mỹ tóg nīnh mũ.

Jesus kǎme

¹⁴ Ā mỹ sóg věnh rá tag han mũ, hã ra sóg kǎnhmar ã ve sór mũ. ¹⁵ Hã ra sóg hěnh ri ke mũn kǎtīg vānh han ke mũ, kỹ ã tóg Topě jo ĩn krēm věnh jykre ki kanhró nīnh mũ. Hã jé sóg ã mỹ rán mũ. Topě vỹ rīr jě. Ti tũ vỹ tỹ ěg nỹtī, ũ tỹ ti ki ge kỹ nỹtī ag. ěg hã vỹ věnh vī há há tó tī, Topě vī to, věnh kar tỹ mẽ jé. ĩn nũna tugrīn ĩn vỹ tar jě. Jǎvo ěg tugnīn věnh kar vỹ věnh vī há ěn mẽnh ke mũ. ¹⁶ Ha vé, Topě tỹ ũri ěg mỹ nén tó mũ tag vỹ tỹ nén ũ há tǎvī nī. Vǎsỹ ag tóg mẽ ja tũ nī, ěg tỹ ũri mẽg mũ tag ti. Ti jykren hã vě, ha mẽ:

Jesus Cristo vỹ ěg ri ke mur, ga kri, kỹ Topě tóg ti tỹ ũn mág han, tá, ti tỹ jykre kuryj nīn kỹ.

Kỹ tóg ã tỹ jěgně jafǎ ag mỹ ti ven, kỹ ti mré mũ tī ag vỹ povo kar mỹ ti tó.

Hã kỹ ga kri mũ ag vỹ ti ki ge mũ, kỹ Topě tóg kǎnhkǎ tá ti tỹ ũn mág han.

Ěg tỹ Jesus kǎmėn hã vě.

4

Ón kÿ Topě kāmén tĩ ág

¹ Ha vé, Topě kuprīg vÿ ěg mÿ nén ũ jagy tó tĩ, ha mẽ. Jesus kătīg măn ke tÿ kakó ěn kã ũ ag nĕji ti tovãnh ke mũ, ag tÿ vĕnh ó hã ki rã jé, Nén-Kórég ag jykre ki, Japo tÿ ag kanhrãn mũn ki. ² Ũ tÿ Japo mré ke ag vÿ un'ón tĩ, hã ra ag tóg ag vĩ jĕmĕ kÿ Jesus tovãnh ke mũ. Jykre régre han ag tóg tĩ, Japo mré ke tag ag. Ājag fe kygvĕnh ja ag nÿtĩgtĩ, kÿ ag tóg ki kagtīg nÿtĩ ha, ag tÿ un'ón mũ ti. “Vĕnh vĩ há vĕ,” he ag tóg tĩ, vĕnh ó to. ³ “Prüg tũg ra, mĕn tũg ra,” he ag tóg tĩ. “Tag ko tũg ra,” he ag tóg tĩ gé, Topě tÿ nén han ja to. Ěg tÿ Cristo ki ge há han kÿ, ěg tÿ ti vĩ kri fi kÿ ěg tóg ti hã mÿ to vĩ há han ke mũ, vĕjĕn to, kÿ ěg tóg nén kar konh ke mũ. ⁴ Topě tÿ nén han mũ kar vÿ há nĩ. Kÿ ěg tÿ ti mÿ: “há ti nĩ, ã tÿ ěg mÿ vĕjĕn tag ven mũ ti,” hen kÿ ěg jatun mÿ konh ke mũ. “Tag konh ke tũ inh nĩ,” henh ke tũ ěg tóg nĩ. ⁵ Topě vĩ vÿ nén kar jãnhkri han tĩ, kÿ ěg tóg to Topě mré vĕmĕn tĩ gé, kÿ ěg tóg jatun mÿ konh ke mũ.

Ěg mré ke kar ag kanhrãn nĩ

⁶ Tag kar tómnĩ, ěg mré ke kar ag mÿ. Ag mÿ kāmén kÿ ã tóg Jesus Cristo rãnhrãj han há han mũ. Topě vĩ vÿ ã mÿ tÿ vĕjĕn ri ke nĩnh mũ, kÿ ã tóg tÿ tar jĕ, ã tÿ ti jykre mũ tĩn kÿ. Ki kanhró ã tóg nĩ, Topě jykre ti, ěg tÿ ti ki rã kÿ nÿtĩ ti. ⁷ Ũ tóg vÿrmÿ nén ũ to jykren sór

tĩ, tÿ vĕnh ó han kÿ, Topě vĩ ki rán kÿ nĩ tũ ěn. Tag jĕmĕ sór tũg nĩ. Vĕnh jykre kuryj hã mũ tũg nĩ, tag hã to tar nĩmnĩ. ⁸ Kejĕn ěg tóg vãkrég tĩ. Ěg tÿ vãkre to tar nÿtĩn kÿ tóg há sĩ nĩ. Ěg tÿ jãvo vĕnh jykre kuryj kar to tar nÿtĩ tag vÿ há tãvĩ nĩ sir. Tag to ěg tóg tag mũ mũ há han tĩ, kar ěg tóg tá mũ há han ke mũ gé. ⁹ Tag vÿ tÿ vĕnh vĩ há nĩ, vĕnh jykre kuryj ti. Vĕnh jykre kuryj tÿ vĕnh kar mÿ há nĩ ra tóg há tĩ vĕ. ¹⁰ Vĕnh jykre kuryj ve jé sóg rãnhrãj mũ, tag ve jé sóg vãsãn mũ. Topě hã ki ěg tóg nén ũ kar vég tĩ, hã kÿ sóg ti hã to vãsãn mũ. Rĩr ti nĩ, ěg jóg tÿ Topě ti. Ti hã ne ěg kren han tĩ', vĕnh kar ag, ũ tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩ ag.

¹¹ Tag kāmén nĩ, tag to vĕnh kar mÿ: “tag han ra,” hemnĩ. ¹² Kyrũ ã tóg jĕ. Ũ jé ã to é he tũg, ã kyrũ jĕn kÿ. Nén kar há ěn han nĩ, ag tÿ ve jé, ag tÿ ã kóm han sór jé, ã vĩ ri ke ěn ti, ã tÿ nén han mũ ri ke, ã tÿ vĕnh kar to há nĩ ri ke, ã tÿ Jesus ki rã kÿ jĕ ri ke, ã tÿ nén ũ jãnhkri han ja ri ke ke gé. ¹³ Inh kătīg ke to hã ã tÿ nén han tĩ ěn han tĩmnĩ ver. Ag mÿ Topě vĩ rán to kemnĩ, ag jÿvĕn nĩ, ag kanhrãn nĩ gé. ¹⁴ Ěg jÿvĕn tĩ ag ne ã mÿ tó', Topě tÿ nén to ã tar han ke ti, Topě kuprīg tÿ ag krĩn kÿ, igreja to pã'i ag tÿ ãjag nĩgé tÿ ã kri fi ja ěn kã. ¹⁵ Ag tÿ ã mÿ nén tó ja ěn tovãnh tũg nĩ. To jykren nĩ, to tar nĩmnĩ, vĕnh kar tÿ ã tÿ to tar nĩ ěn ve jé. ¹⁶ Vĕso jykren nĩ, kÿ ã tÿ Topě vĩ tÿ ag

kanhrân ke ên to jykrén nĩ gé, ã tỹ kygnê tũg jé. Tag to tar nĩmnĩ. Á tỹ tag han ký ã kren ke mũ, ký ù tỹ ã vĩ mēg mũ ag vỹ krenkren ke mũ gé.

5

¹ Ûn si há ag mỹ vĩ tar han tũg nĩ. Komēr hã ag jyvên nĩ, êg tỹ ù tỹ êg han mũ ên mré vĩ ri ke han nĩ, ã tỹ ùn si há ag mré vēmén ký. Á tỹ kyrũ ag jyvên ký êg tỹ êg jãvy ag jyvên ri ke han nĩ. ² Á tỹ ùn si há fag jyvên ký êg tỹ êg mýnh fi jyvên ri ke han nĩ. Á tỹ tátãg fag jyvên ký êg tỹ êg ve fi jyvên ri ke han nĩ. Á tỹ fag jyvên ký vênh ki rĩrmnĩ, ã tỹ fag to én tũ nĩ jé.

Û tỹ hẽ nỹ ùn mén ter ja fag ki rĩr ke mũ

³ Û fag mén vỹ ter, hã ra tóg tũ tĩ, ù tỹ fag ki rĩr ke ti. Ên fag ki rĩrmnĩ. ⁴ Ûn mén ter ja ù fag krê vỹ nỹtĩ, fag krê'krê mré hã. Ký fag krê hã vỹ fag ki rĩr ke mũ'. Ag tỹ ãjag mré ke fag jagãgtãn ký tóg há tĩ, ù tỹ ag han mũ fag. Ag tỹ gĩr nỹtĩ kã fag tóg ag jê'ÿn ja nĩgtĩ, ký ag tóg vênh kaja jé fag jê'ÿn mũ ha. Topê jykrén hã vê, tag vỹ ti mỹ há nĩ. ⁵ Hã ra ùn mén ter ja ù fag vỹ krê tũ nỹtĩ, ký ù tỹ fag jê'ÿn ke tóg tũ tĩ gé. Ký Jesus ki ge mũ kar ag vỹ fag jê'ÿn ke mũ, fag tỹ Topê hã ki nén ù kar ve sór ký, ti mré vēmén ký, ti hã mỹ nén ù kar to vĩ ký. Fag tỹ tag to krónh kenh ke tũ vê, kurã mré hã, kuty mré hã ke gé. ⁶ Fag tỹ hã ra ag to kanhir sór ký fag tóg

vênh jykre pãno han mũ, ký fag tóg mũ kónãn ke mũ. ⁷ Tag tómnĩ, fag mỹ, fag tỹ tỹ prãnh ke tũ nĩ jé.

⁸ Á rãnrãj jafã tá ke ag kãmĩ ù tóg kejên ã mré ke fag ki rĩr tũ nĩ, ã ãn krēm nỹtĩ fag. Ên vỹ Jesus ki rã tovãnh ja nĩ, ti tỹ fag ki rĩr ja tũ tũgrĩn. Kórég tãvĩ ti nĩ, tag ti. Û tỹ Jesus ki rã ja tũ kórég kãfór ti nĩ.

Û tỹ hẽ fag tỹ igreja ki rĩr ke

⁹ Tá ùn mén ter ja fag vỹ ãjag jiji rãnrãn sór mũ, fag tỹ igreja ki rĩr jé. Ûn si há fag jiji rãn nĩ, ù tỹ 60 anos kãfór nỹtĩ fag, ùn mén pir han ký nỹtĩ ja fag. ¹⁰ Vênh kar tỹ fi jykre há ki kanhró nỹtĩn ký fi jyji rãn nĩ, fi tỹ fi krê ki rĩr há han ja nĩn ký, fi tỹ kór há tá ke fag mỹ: “inh mré nĩnh kãtĩg,” he ja nĩn ký, fi tỹ ã ãn krēm Topê tũ ag ki rĩr há han ja nĩn ký, fi tỹ vênh kar jagãgtãn ja nĩn ký, ùn vēsýrénh mũ ag, fi tỹ nén ù há kar to tar ja nĩn ký. Û tỹ ge fi jiji rãn nĩ.

¹¹ Ûn mén ter ja ù fag vỹ si há tũ nỹtĩ ver, ký fag jyji rãn tũg nĩ. Fag tỹ ù to én ký fag tóg Cristo tovãnh ký mén sór mũ. ¹² Ký tóg vênhmỹ tĩnh mũ, fag tỹ fag jiji rãn ja nĩn ký, hã vỹ: “mén mãn ke tũ inh nĩ ha, sỹ Cristo tũ hã ki rĩr jé,” he mũ. Fag mén sór ký fag tóg fag vĩ tag mranh mũ sir. ¹³ Ký fag tóg rãnrãj tũ nỹtĩn ký fag tóg ãn kar mũ pasa he sór mũ, ha vemnĩ, ký fag tóg fagrĩnh mỹ vēmén ke mũ gé sir. Vênh kar tỹ nén han mũ tỹ fag tóg vēmén sór mũ, ha vemnĩ. Nén

tó vānh tó jé fag tóg ke mũ gé. Kĩ tóg há tũ nĩnh mũ. ¹⁴ Hã kĩ tóg há tĩnh mũ, fag mén mǎn kĩ, ùn mén ter ja tỹ gĩr fag. Fag tỹ krê ve kĩ tóg há tĩ. Fag tỹ fag ãn ki rĩr há han kĩ tóg há tĩ gé. Kĩ ù tỹ êg mũ fag to vĩ sór mũ ra tóg ag mũ vėnhmỹ tĩnh mũ, ha vemnĩ. ¹⁵ Ha vé, ù fag vĩ Cristo tovānh huri, ùn mén ter ja tỹ gĩr ù fag, kĩ fag tóg Satanás jykre han mũ sir. Kĩ tóg kórég nĩ.

¹⁶ Tá ke fag kǎmĩ ù ãn krēm ùn mén ter ja ù fag vĩ nỹtĩ. Fag há vĩ fag jě'ỹn ke mũ. Fag tỹ fag mũ: “Jesus ki ge mũ ag tỹ ã jě'ỹn kĩ tóg inh mũ há tĩnh mũ vė,” henh ke tũ vė. Ke tũ nĩ mũ ra Jesus ki ge kĩ nỹtĩ ag vĩ ù tỹ hėn ri ke fag ki rĩr ke mũ, kĩ fag jėn vĩ fag kǎ kyn kenh mũ, fag tỹ e nỹtĩn kĩ. Jesus ki ge mũ ag vĩ ùn mén ter ja tỹ ge há ki rĩr ke mũ, há vĩ: ùn kanhkǎ tũ, ùn krê tũ, he mũ.

Jesus ki ge kĩ nỹtĩ ag tỹ igreja to pǎ'i ag jě'ỹn ke

¹⁷ Tá ke ag kǎmĩ ù tóg tỹ pǎ'i nỹtĩ, igreja to. Ag tỹ ag rǎnrǎj ki rĩr há han kĩ ag tóg êg mũ tỹ ùn mág tǎvĩ nỹtĩ. Igreja to pǎ'i ag kǎmĩ ù tóg igreja ki ké ag kanhrǎn tĩ, Topě vĩ tỹ, kĩ ag tóg to krónh ke tũ nĩgtĩ. Tag ag vĩ tỹ êg mũ ùn mág tǎvĩ nỹtĩ. Ag tỹ igreja krēm ùn kanhrǎn tĩ ag jé ag mũ kajǎm mág, ù tỹ ag kanhrǎn tĩ ag mũ.

¹⁸ Tag vĩ rǎn kĩ nĩ, ag to, ha mẽ: “monh tỹ êkré jǎnkre ki rǎnrǎj kĩ ti jėnky tógfĩn tũg nĩ, ti jėn kamėg tũg nĩ,” he ja tóg nĩ, Topě vĩ rǎn ki. Kĩ tag vĩ rǎn kĩ nĩ gé: “ùn rǎnrǎj mũ

ėn tóg ti kaja venh ke mũ, ã rǎnrǎj kaja ti,” he ja tóg nĩ gé, Topě vĩ rá ki. Ti tỹ êg tỹ Topě vĩ tó tĩ ag mũ kajǎm to ken há vė, êg tỹ Jesus ki ge kĩ nỹtĩn kĩ.

¹⁹ Û tóg kejėn ã mũ igreja to pǎ'i jykre kórég tó sór mũ. Ûn régre ag tỹ ti jykre kórég ve ja nĩn kĩ ã mũ tó kĩ ag vĩ jēmėmĩ, ke tũ nĩn kĩ ùn tǎgtũ ag vĩ ti. Ûn pir vĩ jēmė sór tũg nĩ. ²⁰ Pǎ'i ù tỹ kygně kĩ vėnh kar rĩnve ti jyvėn nĩ, vėnh kar tỹ ti mré êg tỹ kygnėg tĩ ěn kamėg jé.

²¹ Tag han ra, ha mẽ. Ker han tũg hě'. Topě vĩ ã tỹ nén han mũ vėg tĩ, Jesus Cristo ti ke gé, Topě tỹ jėnė jafǎ ag ke gé, Topě tỹ ùn kuprėg ja ag. Ti hỹn ã mũ jagy nỹ, sỹ ã mũ tó mũ tag. Hã ra vėnh kar mũ vėnh jykre pir han nĩ. Û to: “ti tỹ iso há nĩn kĩ sóg ti mũ vĩ tar han sór tũ nĩ, ti tỹ kygně ja ra,” he sór tũg nĩ. Ge ra ti jyvėn tar han nĩ. ²² Kĩ kǎnhmar ù kri ã nĩgé fi sór tũg nĩ gé. Ti tỹ ã tỹ Topě vĩ mranh ja ěn tovānh kǎn ja tũ nĩn kĩ ã tóg ti mré mranh mũ, ã tỹ ge ra ti kri ã nĩgé fi kĩ, ti vĩ mranh tỹ ver ti kǎkǎ nĩn kĩ. Kĩ vėso jykren nĩ gé, ã jǎnhkri kar jě jé.

²³ Goj tǎvĩ kron sór tũg nĩ. Sĩn kĩ vinho kron nĩ. Vėnh kagta vė ã mũ, ã kaga nĩn kĩ, ã tỹ fe kórég (ka)mě nĩn kĩ.

²⁴ Û ag tóg Topě vĩ mranh pė han tĩ, kĩ vėnh kar tóg ag vėg tĩ. Topě vĩ ag vóg kónǎn ke mũ, ag tỹ ti vĩ mranh pė han to. Û ag tóg vėnh pėju

kỹ mranh tĩ. Ag tỹ Topẽ vỹ mranh mũ ãn vỹ vãnh ven ke mũ gé kejẽn, ha vemnĩ. ²⁵ Ge ti nĩ gé, vãnh jykre há mré. Vãnh kar vỹ vég mũ, ù tỹ vãnh jykre há han mũ ti. Kejẽn ù tóg nén ù há han tĩ, hã ra tóg vãnh péju kỹ han tĩ. Vãnh ven jé tóg ke mũ gé, ti tỹ han mũ tag ti.

6

Patrão camarada jykre

¹ Tá ke ag kãmĩ ù tóg tỹ patrão camarada nỹtĩ. Kỹ ù ag patrão vỹ Cristo ki kagtũg nĩ. Ti camarada ag mỹ kemnĩ, ag tỹ ãjag patrão kamẽg jé, ag tỹ ag patrão tũ ki rĩr há han jé. Kỹ ù tóg ãg to vĩnh ke tũ nĩ, Topẽ to, ti vỹ to, ag tỹ vãnh jykre há han kỹ. ² Û ag patrão vỹ Cristo ki rã ja nĩ. Ti camarada ag mỹ kemnĩ, ag tỹ ti to é he tũg jé. “Inh mré ke vỹ tỹ ti nĩ, inh patrão ti, ti tỹ Cristo ki rã kỹ. Kỹ inh hỹn ti vỹ han ke tũ nĩ,” he tũg nĩ. Ti tỹ ãg mré Jesus ki rã kỹ Jesus vỹ ti to há nĩ. Kỹ tóg ùn vēsýrénh mũ ag jagãgtãn tĩ, ag patrão ti. Kỹ tóg há tĩ, ti camarada ag tỹ ti tũ ki rĩr há tãvĩ han kỹ. Tag tómnĩ, vãnh kar mỹ. Tag tỹ ag jyvẽn nĩ.

Ón kỹ Topẽ kãmén tĩ ag

³ Û ag tóg vyrmỹ jykren kỹ nén ù tó sór tĩ. Topẽ vỹ rán kỹ nĩ ãn tó sór tũ ag nĩgtĩ. ãg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ nén tó mũ ãn tovãnh kỹ ag nỹtĩ ha, vãnh vỹ há ãn, Topẽ jykre ãn. ⁴ “Ûn mág vỹ tỹ ãg nỹtĩ,” he ag tóg tĩ. Hã ra ag tóg jykre tũ

nỹtĩ. “Topẽ hỹn tóg tag tó sór mũ, ti tỹ ãn tó kỹ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ, ag tỹ ù tỹ ag mỹ vãnh vỹ há tó mũ ag kato tẽ sór kỹ. Kaga ag nỹtĩ, krĩ vãnhmỹ ag nỹtĩ, hã kỹ ag tóg fagrĩnh mỹ vỹ mũgtĩ. Ag vỹ tugnĩn jagnẽ tũ ki vỹtĩ vỹ kutẽ tĩ, jagnẽ to jũ ke gé, jagnẽ to vỹ kónãn, jagnẽ to jykren kónãn, ⁵ jagnẽ to féfén ke gé. Krĩ tũ nĩ ve ag nỹtĩ. Vãnh vỹ há ki kagtũg ag nỹtĩ. Kỹ ag tóg ón kỹ Topẽ kãmén to ricon sór nỹtĩ. ⁶ Hỹ, Topẽ to ãg rico nỹtĩnh mũ, ãg tỹ ãprã ricon sór tũ nỹtĩnh kỹ. ⁷ Ha vé, ãg mur kỹ ãg tóg tỹ nén ù tũ mur, kỹ ãg ter ken kỹ ãg tóg nén kar tovãnh kỹ tũg mũ gé. ⁸ Kỹ tóg há tĩ, ãg tỹ ùri vỹjẽn mré ãg kur ven kỹ, tag tãvĩn. ⁹ ãg tỹ rico nỹtĩ sór kỹ tóg inh mỹ ãg tỹ Topẽ vỹ mranh ha mẽ tĩ. Kãnhmar ãg tóg nén ù to é'n', nén ù to é'n' he tĩ, kỹ tag tóg inh mỹ ãg kókén ha mẽ tĩ. Kỹ ãg tag to nũgme ki vár ke mũ. Pi(jé) há nĩ'. ¹⁰ ãg tỹ jãnkamy mág to é'n kỹ ãg tóg nén ù kórég kar han sór tĩ. Ka jãre kórég ri ke ti nĩ, ãg tỹ jãnkamy mág ve sór mũ ti. Vãnh jykre kórég vỹ. Tag to ù ag tóg Jesus ki rã tovãnh huri, kỹ ag tóg vēsýrénh mũ ha, ag tỹ jãnkamy mág to há nỹtĩ tugnĩn.

Ã rãnhrãj ki rĩr há han nĩ

¹¹ Ag jãvo ã hã vỹ tỹ Topẽ tũ nĩ. Kỹ vãnh jykre kórég tag tovãnh kãn. ã tỹ nén han ken hã vỹ, hã vỹ: vãnh jykre kuryj, he mũ, Topẽ kamẽg mũ, he mũ, ti ki rã kỹ tĩ, he mũ, vãnh

kar to há nĩ, he mũ, vėnh kar to fen nĩ, he mũ, koměr hã vĩ, he mũ gé. ¹² Ęg tỹ ti ki rã kỹ ěg tóg ti jykre to vãsãnsãn ke mũ, ěg tỹ ka kunũnh sór kỹ to vãsãn ri ke. To tar nĩmnĩ, ã tỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ve jé. Tag hã to tóg ã jé prěr, Topě ti. Kỹ ã tóg vėnh kar mỹ tó ja nĩ gé, kurã ěn kã. Ũn e ag vỹ ã vĩ ěn męgmě. Kỹ to tar nĩmnĩ.

¹³ Sỹ ã jyvėn sór vė, kỹ Topě vỹ mėnh mũ. Ti hã ne nén kar rĩnrĩr han tĩ', Topě ti. Kỹ Jesus Cristo vỹ inh vĩ mėnh mũ gé. Ti hã ne vėnh kãmén há han', pã'i tỹ Põncio Pilatos ěn mỹ. ¹⁴ Sỹ tag tó sór vė, ã mỹ, ha mě: ã rãnrãj ki rĩr há han nĩ. To krónh ke tũg nĩ, to kygně sór tũg nĩ gé. Tag han kỹ ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ vỹn ke ěn jãvãnh nĩ. ¹⁵ Ti kurã ki Topě vỹ ti mỹ: "ha tĩg," henh ke mũ. Topě vỹ ã pir mỹ tỹ nén ũ kar kri ke nĩ. Kỹ ěg tóg ti hã mỹ vĩ há han ke mũ. Pã'i kar kri tóg tỹ pã'i nĩ. Ũn mág kar kri tóg tỹ ũn mág nĩ. ¹⁶ Ti hã ne ã pir mỹ ter ke tũ nĩ'. Ti hã ne jęngrě kãkã nĩ nĩ', tá ěg jun ke tũ nĩ. Ęprã ke ũ vỹ ti ve ja tũ nĩ gé, kỹ ěg tóg ti venh ke tũ nĩ gé, ěg tỹ tỹ ěprã ke nỹtĩn kỹ. Ti hã ne tỹ ũn mág nĩ'. Ti hã ne tar nĩ'. Tũg' he jãvãnh ti nĩ, ti tỹ tỹ ũn mág nĩ ti. Amém.

Ęprã ũn rico ag

¹⁷ Ęprã ũn rico ag mỹ tómnĩ, ag tỹ vėso: "tỹ inh ũn rico mág nĩ," he tũ nĩ jé. Kỹ tóg há tũ nĩ gé, ag tỹ: "isỹ nén ũ kar tỹ tũ nĩn kỹ isóg nén ũ jagy venh ke tũ nĩ," hen kỹ. Ag rico vỹ

kãnhmar tũg' henh mũ. Ag jé Topě hã ki nén ũ kar ve sór. Ti hã vỹ ěg mỹ nén ũ kar nĩm tĩ, ěg fe tỹ mrin ken jé. ¹⁸ Ũn rico ag jé vėnh jykre kuryj han, ag jé ãjag tũ tỹ vėnh kãpãm, ag jé ũn jagãgtar ag jagãgtãn to krónh ke tũg. ¹⁹ Ag tỹ nén ũ há kar han kỹ ag tóg kanhkã tá rico nỹtĩnh mũ, kanhkã tá ag tóg vin han ke mũ, ãjag tũ ti. Kỹ ag tóg ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ gé. Á tỹ ěprã ũn rico ag mỹ tónh ken hã vė.

²⁰ Timóteo', ã tỹ Topě vĩ mě ja ěn kã jatu tũg nĩ, ki króm nĩ, to jykrén kỹ. Ũ ag tóg fagrĩnh mỹ vėmėn mág han sór tĩ, ón kỹ vĩ (ka)mě han kỹ. Ón kỹ ag tóg: "vėnh vĩ há vỹ jagně kato tẽ tĩ," he tĩ, kỹ ag tóg Topě vĩ tỹ jagně kato tẽ ěn tó sór tĩ. Hã ra ag tóg fagrĩnh mỹ vĩ tĩ. Ag vĩ mě sór tũg nĩ. ²¹ "Ki kanhró ěg nỹtĩ," he ag tóg tĩ, hã ra ag tóg Topě ki rã tovãnh huri. Kórég ag nỹtĩ.

Topě mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ãjag tỹ ã to tar han jé.

Hã vė.

PAULO Tÿ CARTA HAN: TIMÓTEO Mÿ CARTA Ū

¹ Paulo tÿ rá vē. Topē ne inh fēg', isÿ tÿ Jesus Cristo apóstolo jē jé. Inh mÿ tóg tó, isÿ vēnh kar mÿ ēg tÿ Jesus Cristo tugrĭn rĭnrĭr nÿtĭnh ke tag tó jé. Topē tÿ ēg mÿ nén han sór mŭn hā vē.

² Isÿ inh kósin tÿ Timóteo mÿ rán hā vē, isÿ ū to há tāvĭ nĭ ěn mÿ. Ēg jóg tÿ Topē mÿ sóg to vĭ tĭ, ti tÿ ā tar han jé, ti tÿ ā jagāgtān jé, ti tÿ ā krĭ kuprāg jé ke gé. Ēg Senhor tÿ Jesus Cristo mÿ sóg tag to vĭ tĭ gé.

Paulo tÿ Topē mÿ vĭ há han

³ Topē mÿ sóg vĭ há han tĭ. Ti hā mÿ sóg rānrāj tĭ, inh jóg'jóg ve ag ri kén. To kygnē sór vānh inh nĭgtĭ.

Ā tó sóg tĭ, sÿ Topē mré vēmén kÿ. To krónh ke tŭ inh nĭgtĭ, kurā kar ki, kuty ki ke gé. ⁴ Isĭg kÿ ā tóg fÿ ja nĭ. Hā mĭ sóg ēkrég tĭ, hā kÿ sóg ā ve sór tāvĭ nĭ, inh fe tÿ mrin ke jé. ⁵ Jesus ki rā há han ā tóg nĭ, ā fe kar tÿ, ā vóvó tÿ Lóide fi ri ke, ā mÿnh tÿ Eunice fi ri ke. Fag ri ke han kÿ ā tóg ti ki rā gé, ki kanhró sóg nĭ.

⁶ Hā kÿ sóg ā jyvĕn sór mŭ. Topē vÿ ā mÿ vēnh rānrāj nĭm, isÿ inh nĭgé tÿ ā kri fi ja nĭn kÿ. Ēn to tar nĭmnĭ. ⁷ Topē vÿ ēg mÿ ā kuprĭg jĕnĕ, ēg kanē jur tŭ nĭ jé, ēg tar nÿtĭ

jé, ēg tÿ jagnē to há nÿtĭ jé, ēg tÿ vēso jykrén jé.

⁸ Hā kÿ ēg Senhor to mÿ'āg tŭg nĭ. Ti kāmén nĭ, kÿ inh kāmén nĭ gé, isÿ ti tugnĭn se kÿ jē tag ti. Kÿ ā tÿ ti tugrĭn vēsÿrénh ke tag kamēg tŭg nĭ gé inh mré. Topē vĭ to ēg vēsÿrénh tĭ, hā ra Topē tóg to ēg tar han tĭ gé. ⁹ Ti hā ne ēg kren han', ti hā ne ēg kuprēg', ēg tÿ tÿ ti tŭ nÿtĭ jé. Ēg tÿ vēsóg ki to vāsān pijé'. Ti hā ne to jykrén', kÿ tóg ēg jagāgtān kÿ ēg kuprēg, Jesus Cristo tugnĭn. Ēg tÿ ti ri ke há nÿtĭ jé tóg ēg kuprēg. Hā ra tóg nén kar han ke to hā tag to jykrén ja nĭgtĭ. ¹⁰ Kÿ tóg ūri hā ēg mÿ tó, ēg kren han tĭ tÿ Jesus Cristo jĕnĕn kā. Ēn vÿ ēg ter ke tag tÿ tŭg' hé, kÿ tóg ēg rĭnrĭr han mŭ sir, ēg tÿ ēg rĭr krÿg ja tŭ ve jé sir, ēg tÿ ti vĭ sér kri fi kÿ. ¹¹ Kÿ tóg inh mÿ: "vēnh kar mÿ inh vĭ tónh tĭg," he ja nĭ gé, sÿ tÿ ti apóstolo jē jé, sÿ ti vĭ tÿ vēnh kar kanhrān jé. ¹² Hā kÿ sóg se kÿ jē ha. Hā ra sóg mÿ'āg ke tŭ nĭ. Ti ki rā kÿ sóg jē ha, ti ki kanhró sóg nĭ, sÿ ūn ki rā ja ěn ti. Nén ū kar to tóg tar nĭ, hā kÿ tóg inh ki rĭr há han ki kanhró nĭ gé, sÿ ti mÿ vēnh fēg kÿ, isÿ kurā tÿ ěgno pétĕm há han jé.

¹³ Isÿ nén tÿ ā kanhrān ja ěn kā jatŭ tŭg nĭ. Vĕnh vĭ há vē, sÿ ā mÿ nén tó ja ti. Tag ki króm kÿ inh ri kén kāmén nĭ. Ti ki rā to tar nĭmnĭ, vēnh kar to há nĭmnĭ gé, Jesus Cristo tÿ nén han ja ěn ri ke han nĭ. ¹⁴ Ti tÿ ā mÿ vēnh rānrāj nĭm ja ěn ki rĭr há han nĭ, ū tÿ Topē vĭ

tỹ ù han tũ nĩ jé. Topě kuprĩg vỹ ěg kãki jamã nĩ. Ěn vỹ ã tar han ke mũ, ã tỹ ti vĩ tó há han ke to.

¹⁵ Ha vé, ga tỹ Ásia tá ke kar ag vỹ isovãnh kãn, Fígelo ke gé, Hermógenes ke gé. Tag mẽ ã hỹn huri. ¹⁶ Topě mẽ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ Onesíforo mré ke fag jagãgtãn jé, ùn tũg mũ ěn ti. Iso há távĩ ti nĩ ja nĩgtĩ. Iso mẽ'ãg tũ ja ti nĩgtĩ, ise kỹ jě (hã) ra. ¹⁷ Ti tỹ cidade tỹ Roma tag ki jun kỹ tóg inh jãvãnh távĩ han ja nĩ, kỹ tóg kejěn inh ve ja nĩ. ¹⁸ Ěg Senhor hỹn ti jagãgtãn ke mũ, ti tỹ kurã tỹ ěgno ki ti kren han jé, kỹ tóg inh mẽ sér tĩnh mũ. Ki kanhró ã tóg nĩ, ti tỹ Ěfeso tá inh ki rĩr há han ja ti. Sỹ ã mẽ Onesíforo jykre tón hã vě.

2

Ěg vãsãn ke

¹ Inh kósin', Jesus Cristo ne ã tar han ke mũ', kỹ krónh ke tũg nĩ. ² Inh vĩ mẽ ã, sỹ ùn e ag kanhrãnrãn kỹ. Tag tómnĩ gé, ù ag mẽ. Û tỹ krónh ke tũ ag mẽ tómnĩ, ù tỹ ã kóm ag kanhrãn ke to jykre há nỹtĩ ag mẽ.

³ Ěg tỹ Jesus tigrĩn vėsỹrénh ke to tar nĩmnĩ inh mré, Timóteo'. Jesus Cristo soldado ri ke ěg nỹtĩ. ⁴ Soldado jykre tag to jykrén nĩ. Ag pi(jé) vyr mẽ jykrén tĩ', soldado ag. Ājag pã'i vĩ ki hã han ag tóg tĩ, ãjag pã'i tỹ ag to há nĩ jé. Hã kỹ ag tóg vyr mẽ ganho ve sór tũ nĩgtĩ. Soldado ag ri ke han nĩ gé, Timóteo'.

⁵ Kỹ ù ag tỹ corrida han mũ ag jykre to jykrén nĩ gé. Ag corrida vỹ to věnh jykre nĩ. Corrida to věnh jykre ěn hã han ag tĩ, ag tỹ ganhar ken jé. Û tỹ corrida han mũ ag ri ke han nĩ, Timóteo'.

⁶ Kỹ ěpỹ ki rĩr tĩ ag vỹ rãnrãj mág han tĩ gé, hã kỹ ag tóg krãn kỹ ti kaně ko tĩ. Ag ri kén ã tóg venh ke mũ gé, ã tỹ nén ve sór mũ ti, ã rãnrãj mág kỹ, ha vemnĩ.

⁷ Tag to jykrén há han nĩ, sỹ ã mẽ tó mũ tag to. Kỹ ěg Senhor vỹ ã tỹ to jykrén há távĩ han ke mũ sir. ⁸ Jesus Cristo mẽ ěkrén nĩ. Ti ter kar kỹ tóg rĩr mãn. Ti jóg'jóg ve vỹ tỹ Davi ja nĩgtĩ. Hã tó sóg tĩ, ti kãmén kỹ. ⁹ Hã kỹ sóg se kỹ jě, ferro tỹ mỹr. "Ti hỹn tỹ ùn jykre pãno nĩ," he ag tóg tĩ iso, hã kỹ ag tóg ferro tỹ isé. Hã ra Topě vĩ pi(jé) se kỹ nĩ nĩ'. Tãmĩ tóg tĩ ha. ¹⁰ Hã kỹ sóg ise kỹ jě (hã) ra ti to tar nĩ, Topě tỹ ùn kuprěg mũ ag jagfy, ag krenkren jé, ag tỹ Jesus Cristo ki ge tigrĩn, ag tỹ ti tugnĩn kanhkã tá junjun jé. ¹¹ Věnh vĩ há vě, tag ti, ha mẽ: ěg tỹ ti tigrĩn kãgter mũ ra ěg tóg ti mré rĩnrĩr mãn ke mũ gé. ¹² Ěg tỹ ti tigrĩn nén ù jagy kar to tar nỹtĩn kỹ ěg tóg ti mré tỹ ùn mág nỹtĩnh ke mũ gé. Ěg tỹ ti tovãnh kỹ tóg ěg tovãnh ke mũ gé. ¹³ Ěg tỹ ti to krónh ke tĩ ra tóg ěg to krónh kenh ke tũ nĩ jãvo. Ti pi(jé) ón tĩ', hã kỹ tóg ěg to krónh kenh ke tũ nĩ gé, ti tỹ: "krónh ke tũ inh nĩ," hen kỹ.

Ēg tỹ Topē rānrāj han há han ke

¹⁴ Tag tómnĩ, vēnh kar mỹ. Tỹ ag jyvēn nĩ, kỹ ag jyvēn tar han nĩ gé. Topē vỹ ã vỹ mēnh mũ. Ag mỹ: “ĕg kato tē mũ ag vỹ kafān sór tũg nĩ,” hemnĩ. “Jagnē vỹ kafān pi(jé) ĕg tar han mũ'. Ũ tỹ tag mē kỹ tóg krónh ke sór mũ,” hemnĩ ag mỹ. ¹⁵ Vāsān ra, Topē tỹ ã rānrāj to: “há ti nĩ,” he jé, ã tỹ ã rānrāj to mỹ'āg tũ nĩ jé. Topē vỹ to vāsān nĩ, ã tỹ ki kanhrān há han jé, ã tỹ vēnh kar mỹ tó há han jé gé. ¹⁶ Ũ tỹ kanhir kỹ nén ũ kórég tó kỹ jēmē sór tũg nĩ, ũn vỹ (ka)mē ĕn vỹ ti. Ũ tỹ tag tó mũ ag vỹ Topē to kórég tāvĩ nỹtĩ, kỹ ag vỹ vỹ ag kókén ke mũ, kỹ tóg ag jykre pāno pē han mũ. ¹⁷ Vēnh vỹ tỹ ge vỹ ĕg kar kókén ke mũ, komēr hã, ti tỹ vēnh kar kri rũm ken kỹ. Vēnh kaga kórég tỹ vēnh kar kri rũm ke ri ke ti nĩ.

Ũ tỹ vēnh vỹ tỹ ge han mũ vỹ tỹ Himeneu nĩ gé, Fileto ke gé. ¹⁸ Tag ag vỹ un'ón tĩ, Topē vỹ to. “Rĩr mǎn ri ke han ĕg huri, ĕg tỹ Cristo ki gen kỹ, hã kỹ ĕg rĩnrĩr mǎn ke tũ nỹtĩ ha, ĕg ter kar kỹ, Jesus kātĩg mǎn kỹ,” he ag tóg tĩ. Ag tỹ tag tó kỹ ag tóg ũ ag tỹ Jesus to krónh ke han tĩ, kỹ ag tóg Cristo tovānh mũ ha ag tugrĩn.

¹⁹ Ēg tỹ ĩn han kỹ ĕg tóg ti tỹ kri jē jafā ĕn tar han tĩ. Ēn ri ke ti nĩ, Topē jykre ti. Jesus Cristo kǎme vỹ há nĩ, kỹ tóg tũg' henh ke tũ nĩ, ũ ag tỹ ón kỹ to vỹ mũ (hã) ra. Ēg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ tag vỹ ĕg to rán

kỹ nĩ, ha mē: “ĕg Senhor vỹ ã tũ ag ki kanhró nĩ,” he tóg mũ.

Kar kỹ tag vỹ rán kỹ nĩ gé, ha mē: “vēnh jykre pāno tovānh kǎn ra, ājag tỹ: inh Senhor vỹ tỹ ti nĩ, Jesus ti, he jé,” he tóg mũ. Cristo jykre to ken hã vē. Ón vānh ti nỹgtĩ.

²⁰ Ha vé, ĩn mág krēm kukrũ vỹ e nỹtĩ. Ũ vỹ ouro tỹ há nỹtĩ, ũ vỹ prata tỹ há nỹtĩ. Kỹ ũ vỹ ka tỹ há nỹtĩ gé, ũ vỹ go'or tỹ há nỹtĩ gé. Kukrũ há vỹ tỹ vjēn né nĩ, kỹ ũn kórég vỹ tỹ vǎfár né nĩ gé. ²¹ Kỹ tóg ge nĩ, ũ tỹ kanhir kỹ nén ũ kórég tó (ka)mē ĕn ag. Kukrũ kórég ri ke ag nỹtĩ. Hã kỹ Topē tóg ag mỹ: “inh rānrāj han ra,” henh ke tũ nĩ sir. Ēg tỹ ti kórég tovānh kǎn kỹ ĕg tóg kukrũ há ri ke nỹtĩ, kỹ Topē tóg ĕg mỹ: “inh rānrāj han nĩ,” henh ke mũ gé sir. Ti tũ vỹ tỹ ĕg nỹtĩnh mũ, kỹ tóg ĕg mỹ ã rānrāj nĩm sór mũ, ĕg tỹ han jé. Kỹ ĕg tóg vēsỹmér han sór mũ sir, ti tỹ ĕg mỹ tó kỹ, kỹ tóg Topē mỹ sér tĩ.

²² Kyrũ ag vỹ nén ũ kar to ĕn (ka)mē nỹtĩ. Ēn tovānh kǎn. Vēnh jykre há hã mĩ tũg sórmnĩ. Jesus ki rã hã to jykrén nĩ, vēnh kar to há nĩmĩ, krĩ kuprã nĩmĩ, ũ tỹ ĕg Senhor mré ke ag to, ũn jǎnhkri ag to, vēnh kar to ke gé.

²³ Ũ ag tóg ón kỹ: “Topē hỹn tag tó sór mũ, ti tỹ ĕn tó kỹ,” he sór ti. Topē tỹ nén tó vānh ĕn tó sór ag tóg tĩ. Tag tugrĩn jagnē to jũ tóg kutē tĩ, hã kỹ ag mré to jykrén sór tũg nĩ. ²⁴ Ũ tỹ Topē mỹ rānrāj tĩ jé vēnh kar to há nĩ. Ti tỹ kǎnhmar

ag to jūn kŷ tóg tŷ ũ nŷ. Ti tŷ komēr hã vĩ kŷ tóg há tĩ, ag kanhrãn jé, vènh kar to fe há nĩn kŷ. ²⁵ Ũ tóg ti vĩ kafãn sór mũ. Ēn mŷ tóg vĩ há han ke mũ. Komēr hã tóg ag mŷ Topē vĩ tónh ke mũ, Topē tŷ ag jagāgtãn jé, ag tŷ ājag jykre tovānh kŷ, vènh vĩ há hã nón mũ jé. ²⁶ Kŷ ag krĩ há nŷtĩnh mũ. Japo tũ vŷ tŷ ag nŷtĩ ja nĩgtĩ, ti tŷ ag se jan kŷ, ag tŷ ti rānhraj han jé. Ag tŷ ti tovānh kŷ Topē tóg ag krenkren han ke mũ. Kŷ tóg ag tŷ Japo jykre tag to vènh nenh to ag tar han ke mũ, ěg ke gé. Kŷ tóg há tĩ.

3

Kurã tŷ ěgno to hã vènh jykre

¹ Tag to jykrén, ha mē. Ga tŷ tũ' henh ke to hã ěg tóg nén ũ jagy ve kãn ke mũ. Vènh kar tŷ vènh jykre pãno han mũ ve jé ěg tóg ke mũ. ² Ājag jykre hã han sór jé ag tóg ke mũ. Nén ũ kar to én jé ag tóg ke mũ, ag rico nŷtĩ jé. “Tŷ inh ũn mág nĩ, tag han inh tĩ, tag han inh tĩ,” he jé ag tóg ke mũ. Jagnē to vĩ kónãn jé ag tóg ke mũ. Ājag panh vĩ ki hã han ke tũ ag tóg nĩ. “Kórég ti nĩ,” he jé ag tóg ke mũ, ũ tŷ ag mŷ nén ũ há nĩm mũ ra. Topē to ag é henh ke mũ gé. ³ Jagnē to jykre kórég ag nŷtĩnh mũ, ājag krē to ke gé. Jagnē mŷ vènh pãte fón ke tũ ag nĩ gé. Jagnē to ag un'ón ke mũ. Věso jykrén ke tũ ag tóg nĩ. Ag tŷ ũ vóg kónãn kŷ tóg ag mŷ sér tĩnh mũ. Vènh jykre há kato tē jé ag tóg ke mũ. ⁴ Ājag

régre ag vatánh tá ag tóg ag to vĩ kónãn ke mũ gé. Ũ tŷ ājag jykre kórég to ag vóg kónãn ke tag kamēg vānh ag nŷtĩ. Věso ag tóg: “vènh kar kãfór vŷ tŷ inh nĩ,” henh ke mũ gé. Ag tŷ Topē to há nŷtĩnh ke vè vè, hã ra ag tóg ājag tŷ nén to én mũ ěn hã han sór ke mũ. ⁵ Ón kŷ ag tóg Topē to há nĩ ve nŷtĩnh mũ, hã ra ag tóg ti jykre han sór ke tũ nĩ, ti tŷ ěg tar han tĩ tag vŷ ag mŷ há tũ nĩnh mũ. Ũ tŷ ge ag tovānh nĩ, vŷ.

⁶ Ag kãmĩ ũ ag vŷ ĩn kar mĩ mũnh mũ, kŷ ag tóg ũn tŷtã jykre tũ fag mré vēmén sór ke mũ, ũ tŷ Topē vĩ mranh tĩ fag, ũn én sór (ka)mē fag. Ēn fag mŷ ag tóg vĩnh mũ, fag tŷ ag vĩ ki han jé. ⁷ Ón kŷ fag tóg vènh kanhrãn to tar nŷtĩnh mũ, hã ra fag tóg vènh vĩ há ki kagtĩg nŷtĩ, hã kŷ fag tóg ag vĩ ki han mũ, ũ tŷ fag mŷ ón mũ ag vĩn ki. ⁸ Ũ tŷ fag mré vēmén mũ ěn ag vŷ Topē vĩ kato tē nŷtĩ, vènh vĩ há ěn kato. Vāsŷ Janes vŷ Moisés vĩ kato tē ja nĩgtĩ, Jambres ti ke gé. Ag ri ke ag nŷtĩ, Topē vĩ kato tē ag tóg tĩ, ũ tŷ fag nón mũ ěn ag. Vènh jykre pãno han (ka)mē ag tóg nŷtĩ, krĩ tũ ag nŷtĩ. Ón kŷ ag tóg Jesus ki ge nŷtĩ ve nĩ, ag tŷ ón kŷ ti vĩ tón kŷ. ⁹ Hã ra ũn e vŷ ag vĩ kri finh ke tũ nĩ, ha vemnĩ. Vènh kar vŷ ag krĩ tũ tag venh ke mũ, ha vemnĩ. Janes mré Jambres ri ke han jé ag tóg ke mũ. Vènh kar vŷ ag krĩ tũ ki kanhró ja nŷtĩgtĩ gé, Janes mré Jambres ti.

Ēg tŷ Topē to tar nŷtĩn kŷ ěg

nén jagy věnh ke mũ

¹⁰ Ag jāvo ā tóg inh vī kri fi há han tī, Timóteo'. Isy nén han mũ ěn ri ke han ā tóg tī gé. Isy nén ve sór mũ ěn ve sór ā tóg tī gé. Isy Jesus ki rā ri ke han ā tóg tī gé. Isy komēr hā vī ri ke han ā tóg tī gé. Isy věnh kar to há nī ri ke han ā tóg tī gé. ¹¹ Ag tỹ inh vóg kónān ve ja ā nī gé, isy nén ũ jagy vég tī ěn ti. Inh vóg kónān tỹ hěn ri ke han ja ag tóg, Antioquia tá, Icônia tá, Listra tá ke gé. Ter kren pē han inh, tá. Hā ra ěg Senhor tóg inh jy nīgān. ¹² Hā vé, ěg tỹ Jesus Cristo jykre mī mũn kỹ ěg kar tóg ag tỹ ěg vóg kónān venh mũ. ¹³ ěg jāvo ũn jykre pāno ag vỹ komēr hā věnh jykre pāno han kān kỹ nỹtī, ũn un'ón mũ ag ke gé. Ũ ag lograr ke ag tóg tī, hā ra ag tóg ag lograr ke tī gé, věnh kato.

¹⁴ Ag jāvo isy ā mỹ nén tó ja ěn mī tīg nī, ā tỹ nén mẽ ja kar ěn mī, ā tỹ ki rā kỹ jē ěn mī. Isy ā kanhrān ja ěn to tar nīmnī. Inh jykre ki kanhró ā tóg nī. ¹⁵ Ā sī kā ā tóg Topē vī mẽ, ā kónēg kā. ěn kā ā tóg Topē vī tỹ rán kỹ nī ěn mẽ. Topē vī tỹ rán kỹ nī ěn to jān kỹ ā tóg ki kanhrān mũ, ěg tỹ Jesus Cristo ki rā tugnīn krenkren ke mũ ti.

¹⁶ Ũ tỹ hěn ri ke ag vỹ Topē vī ránrán ja nīgtī. Hā ra Topē kuprīg tóg ag mỹ tó ja nīgtī, ag tỹ nén rán ke ti, hā kỹ ag tóg ránrán. Ti vī rán kỹ nī to ken kỹ ěg tóg věnh vī há ki kanhrān mũ, kỹ ěg tóg kāmén há han ke mũ gé. ěg mỹ tóg ěg

tỹ kygnē ja ěn ven tī, kỹ ěg tóg jagnē mỹ ven tī gé. Tỹ Topē tóg ěg jyvěn mũ gé, ti vī rán kỹ nī ki, kỹ ěg tóg jagnē jyvěn ke mũ gé. Kỹ ěg tóg věnh jykre kuryj ki kanhrān tī gé, ti vī rán kỹ nī ki, ěg tỹ jagnē mỹ tó jé. ¹⁷ Topē tũ vỹ tỹ ěg nỹtī. Ti pi(jé) ěg tỹ věnh kygnē ve sór mũ'. ěg tỹ kygnēg tũ nỹtīn kỹ ěg tóg nén ũ kar há han to tar nỹtī. Ti tỹ tag ve sór vē, hā jé tóg ěg mỹ ā vī jēnē ja nīgtī.

4

¹ Inh kósin', sỹ ā jyvěn ke vē, ha mẽ, kỹ Topē vỹ mẽnh mũ, Jesus Cristo ti ke gé, ũ tỹ věnh kar jykre tugnỹm ke mũ ěn ti, ũn rīnrīr nỹtī ag jykre, ũn kāgter nỹtī ag jykre ke gé. Vỹn ke mǎn jé tóg ke mũ, ha vemnī, kỹ tóg tỹ pǎ'i mág jēnh mũ, ha vemnī. ěg Senhor rīnve sóg ā mỹ: ² "Topē vī kāmén ra," henh mũ. Kejēn ag tóg mẽ sór tī, kejēn ag tóg mẽ sór tũ nīgtī. Ge ra ag mỹ kāmén nī. Ag jyvěn nī, ag mỹ ag tỹ věnh kygnē ja ěn tómnī, ag jyvěn tar han nī, ag tỹ mẽ jāvānh kỹ. Ag jyvěn to krónh ke tũg nī, ag tỹ kejēn Jesus ki rā sór jé. Topē vī tó há han nī. ³ Kurā tỹ ěgno to hā ag tóg jēmē sór ke tũ pē nīnh mũ, věnh vī há ti, ha vemnī. Kỹ ag tóg věnh vī kórég nón mũ sór mũ, ag tỹ nén to én mũ ěn ti. Ũ tỹ ón kỹ ag mỹ tónh ke mũ ěn vỹ veme sér tónh ke mũ, kỹ tóg ag mỹ sér tīnh mũ. ⁴ Vēnh vī há jēmēnh ke tũ ag nī, hā kỹ ag tóg věnh ó jēmēnh ke mũ sir.

⁵ Ag jāvo nén ũ kar to jykrén há han nĩ. Ā tỹ nén ũ jagy ve kỹ kato tar nĩmnĩ. Cristo to vĕme sér ěn kāmén nĩ, vĕnh kar mỹ. Ā rānrāj ki rĩr há han nĩ gé.

⁶ Ag hỹn kānhmar isén ke mũ, Jesus Cristo tugrĩn. Hā ra tóg inh mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ. Jesus tugnĩn ke vĕ, iser ke ti, hā kỹ tóg inh mỹ tỹ nén ũ tũ nĩ.

⁷ Kejĕn ěg tóg rará tĩ, kỹ ěg tóg vāsān tĩ. ěg tỹ rará to vāsān ri ke han inh, Topĕ rānrāj han kỹ. ěg tỹ carreira han kỹ ěg tóg vāsān tāvĩ han tĩ gé, ěg tỹ ganhar he jé. Vĕnhvó tāvĩ han ěg tóg tĩgtĩ. Tag ri ke han inh, isỹ Topĕ rānrāj han kỹ. Ti rānrāj han kān inh huri. Ti ki rā tovānh ja tũ inh nĩgtĩ. ⁸ Ũ tỹ carreira ki ganhar he mũ ěn vỹ ka féj tỹ coroa ganhar he tĩ. ěn ri ke nĩm jé tóg ke mũ inh mỹ, Topĕ ti, inh jykre kuryj to. Nĩm han kỹ tóg nĩ nĩ, Topĕ tỹ inh mỹ nén nĩm ke mũ ti, ag tỹ coroa vég mũ ěn ri ke ti. Kurā ěn kā tóg inh mỹ nĩm ke mũ, ěg Senhor ti. Vĕnh kar mỹ ti nĩm ke mũ gé, ũ tỹ ti kātĩg jāvānh kỹ nỹtĩ ag kar mỹ.

Paulo tỹ nén ve ja

⁹ Kuri inh venh kātĩg. ¹⁰ Demas vỹ isovānh kỹ vyr. ěprā vĕnh jykre han sór ti nĩ, hā kỹ tóg isovānh kỹ Tessalônica ra vyr. Crescente vỹ Galácia ra vyr, kỹ Tito vỹ Dalmácia ra vyr. ¹¹ Lucas vỹ inhhā inh mré nĩ nĩ. Marcos pére kātĩg, ti tỹ inh rānrāj han jé. Tag to tóg tar nĩ. ¹² Tíquico jĕnĕ inh, ti tỹ Éfeso

ra tĩg jé. ¹³ Kỹ, ā kātĩg kỹ inh mỹ inh capa ma kātĩg. Trôade tá ti nĩ, Carpo ĩn krĕm. Kỹ inh mỹ inh livro gé kātĩg gé, livro grĩngrĩn kỹ nỹtĩ ěn mré hā, nén ũ fár ki rán kỹ nỹtĩ ěn mré. Isỹ livro ěn venh há pĕ tóg tĩ.

¹⁴ Alexandre, ũ tỹ ferro tỹ nén ũ kar han tĩ ěn vỹ iso kórég tāvĩ nĩ. ěg Senhor vỹ ti jykre kórég to ti vóg kónān ke mũ. ¹⁵ Ti kamĕg ra. Inh vĩ kato tĕ mág han tóg.

¹⁶ Fóg tỹ pā'i vỹ inh ki inh jykre jĕmĕ pin huri. ěn kā ũ tóg inh mré ve ja tũ nĩ. Isovānh kān ag tóg. Topĕ mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ag mỹ vĕnh pāte fón jé. ¹⁷ Ag jāvo ěg Senhor vỹ isar han, ti tỹ inh mré tag kā jĕ nĩn kỹ. Hā kỹ vĕnh kar vỹ ti vĩ mĕ huri, isỹ ag mỹ kāmén kỹ. Povo kar ag vỹ hur mĕ kān. Kỹ ěg Senhor tóg inh jy nĩgān, ag tỹ mĩg mỹ inh fón tũ nĩ jé. ¹⁸ Inh jy nĩgān mān jé tóg ke mũ gé, Nén-Kórég tỹ isỹ hĕ ri ke tũ nĩ jé. Inh ki tóg rĩr há han ke mũ, sỹ kanhkā ra tĩg há han jé, ti nĩgja ra. Ti hā mỹ ěg vỹ há han ke mũ'. Kỹ tóg tũg' henh ke tũ nĩ, ěg tỹ ti mỹ vỹ há han ke ti. Amém.

¹⁹ Priscila fi mré fi mén tỹ Áquila mĩ sóg ěkrég tĩ, Onesíforo mré ke fag mĩ ke gé. ²⁰ Erasto vỹ Corinto tá nĩ nĩ. Jāvo Trófimo tóg Mileto tá kaga nỹ ja nĩ, isỹ tá kātĩ mũn kā.

²¹ Kur kātĩg mĕ han, prỹg tỹ kusa tá krỹg tũ ki. Êubulo vỹ ā mĩ ěkrég tĩ, Prudente ti ke gé, Lino ti ke gé, Cláudia fi ke gé,

ẽg régre kar ag mré hã. Ën ag
vỹ ã mỹ abraços jẽnẽg tĩ.

²² Ëg Senhor mỹ sóg to vỹ tĩ,
ti tỹ ã tar han jé, ti tỹ ãjag kar
tar han jé gé.

Hã vê.

PAULO TỸ CARTA HAN: TITO MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vễ. Sỹ Tito mỹ rán hã vễ. Topê mỹ sóg rãnrhãj tĩgtĩ, kỹ Jesus Cristo vỹ inh fêg, sỹ tỹ ti apóstolo jê jé. Topê tóg êprã ke ù ag kuprêg, ag tỹ ti ki ge jé. Kỹ tóg inh mỹ: “ha isỹ ùn kuprêg ja ag mỹ tónh tĩg,” he ja nĩ. “Ag mỹ inh vĩ ti kãmén nĩ, sỹ ki hã tó mũ ên ti, ag tỹ ã vĩ jêmê kỹ inh ki ge há han jé,” he ja tóg nĩ.

² Topê vỹ êg mỹ: “rĩr krỹg ja tũ ve jé ãjag tóg ke mũ,” he ja nĩ. Hã ve sór êg tóg mũ. Topê tỹ nén tón hã vễ, vãsỹ, hã ra tóg ón tũ nĩgtĩ. ³ Vãhã tóg êg mỹ ã vĩ tag jênê ja nĩ, ti tỹ êg mỹ jênênh ke kurã ki. Jesus tỹ tóg êg mỹ jênê ja nĩ. Hã to Topê tóg inh mỹ: “ha vênh kar mỹ tónh tĩg,” he ja nĩ, êg kren han tĩ ên ti.

⁴ Hã kỹ sóg ã mỹ tó mũ, Tito'. Inh kósin pê vỹ tỹ ã nĩ, ã tỹ inh mré Jesus ki rã kỹ jên kỹ. Êg jóg tỹ Topê mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ã tar han jé, ã krĩ kuprã nĩ jé ke gé. Êg kren han tĩ tỹ Jesus Cristo mỹ sóg tag to vĩ tĩ gé.

Tito tỹ Creta ki ke ag ki rĩr

⁵ ã mỹ sóg: “ha ver goj vãso tỹ Creta tá jê,” he ja nĩgtĩ, ã tỹ tá isỹ nén han kãn ja tũ ên han kãn jé. Hã kỹ sóg ã mỹ: “cidade kar ki igreja to pã'i vin,” he ja nĩ. ã tỹ ù kuprêg kỹ, ti tỹ tỹ pã'i jê jé, kỹ tag to

jykrén nĩ, ha mễ. ⁶ Ûn kãme kórég tũ jãvãnh jé ã tóg ke mũ, ùn prũ pir han kỹ nĩ ti. Ti krê tỹ Jesus ki rã kỹ tóg há tĩnh mũ, ag tỹ nén ù vênhmỹ han tũ nĩn kỹ, ãjag panh vĩ jêmên kỹ.

⁷ Ha vé, ù tỹ tỹ igreja to pã'i jê sór kỹ tóg tỹ ùn jykre há jênh mũ, ù tỹ Topê tũ ki rĩr há han mũnh ke mũ ti. Ti tỹ ã mré ke ag to: “ag kãfór vỹ tỹ inh nĩ,” henh ke tũ vễ. Ûn fe tỹ gỹm ke (ka)mê vỹ há tũ nĩ, ù tỹ vinho kron (ka)mê ti, ùn jũ (ka)mê ti. Kỹ tóg ã tỹ rico kenh ke hã to én ke tũ nĩ gé. ⁸ Ti tỹ ù tỹ kuvar há tá kãmũ ag mỹ: “inh mré jê,” hen kỹ tóg há tĩ, ti tỹ vênh jykre há to há nĩn kỹ, ti tỹ vêso jykrén kỹ, vênh jykre kuryj han kỹ, Topê vĩ hã ki króm kỹ, ti tỹ vênh kanhrãn kỹ tĩg kỹ. ⁹ Topê vĩ mẽ ja tóg nĩ. Kỹ ti tỹ tag kã jatu tũ nĩn kỹ tóg há tĩ gé. Kỹ tóg ù tỹ ã vĩ mẽg mũ ag kanhrãn há han ke mũ gé, ag jyvên há han jé tóg ke mũ gé. Û tỹ ti vĩ kafãn mũ mỹ tóg tó há han ke mũ gé, ti tỹ kã jatu tũ nĩn kỹ.

¹⁰ Ha vé, ù tỹ hên ri ke ag tóg mẽ jãvãnh nỹtĩ. Véké ag tóg ón kỹ vémén tĩ. Ag tỹ ù lograr he sór vễ. Judeu ag vỹ tag to tar nỹtĩ, ha mễ. ¹¹ Êg tỹ ag vĩ tỹ tũg' henh ke vễ. Ha vé, ù fag ne ag vĩ kri fi sór mũ', kỹ fag tóg Topê vĩ tovãnh sór mũ, fag mén mré hã, fag krê mré hã. Un'ón ag tóg tĩ, ù tỹ fag kanhrãn sór mũ ag. Hã ra ag tóg hã to nén ù ve sór mũ, jãnkamy ti, ag tỹ rico nỹtĩ jé. ¹² Ag kãmĩ ù vĩ ki hã tó ja nĩ, ag jyvên tĩ ù, ti tỹ ag kato tễ

kỹ tag tón kỹ, ha mẽ: “Creta tá ke ag vỹ tỹ ùn ón mé nỹtĩ,” he ja tóg nĩgtĩ. “Mĩg jũ ri ke ag nỹtĩ. Rãnrhãj vãnh ag nỹtĩ, hã ra ag tóg jẽn mág tãvĩ han sór tĩ,” he ja tóg nĩgtĩ. ¹³ Hã ra tóg ge nĩ. Hã kỹ ag jyvẽn tar han nĩ, ag tỹ Topẽ ki rã to tar nỹtĩ jé. ¹⁴ Ag mỹ: “Judeu ag tỹ vãnh ó tó mũ jẽmẽ sór tũg nĩ,” hemnĩ. Kỹ ag tóg ag mỹ ãprã ke jykre tó sór mũ gé, ù tỹ Topẽ vĩ há mẽ vãnh ag. Ëg mré ke ag mỹ ké, ag tỹ ù tỹ ge vĩ jẽmẽ tũg jé. ¹⁵ Ha vé, ù tỹ vãnh jykre kuryj han mũ mỹ tóg kuryj kar tĩ, jãvo ù tỹ vãnh jykre pãno han mũ mỹ tóg pãno kar tĩ gé, ù tỹ ti ki ge tũ ag mỹ. Ag krĩ vỹ kórég nĩ, kỹ ag tóg ãjag jykre pãno to: “há ti nỹ,” he tĩ, jãvo ag tóg vãnh jykre há to: “kórég ti nỹ,” he tĩ gé. ¹⁶ “Topẽ ki kanhró ãg tóg nĩ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. Hã ra ag tóg ti jykre han vãnh nỹtĩ. Ag tỹ ti jykre han vãnh ki ãg tóg vég tĩ, ag ón mũ ti. Û tỹ ge to ti kórég nĩ, Topẽ ti, ag tỹ ti vĩ ki króm sór tũ pẽ nỹtĩn kỹ. Nén ù há han ki kagtũg ag nỹtĩ.

2

Vãnh kar jyvẽn há han nĩ

¹ Ag jãvo Topẽ vĩ kãmén há han nĩ, ã tỹ ag jyvẽn kỹ, Tito'. ² Kófa ag mỹ: “nén ù há hã to jykren nĩ,” hemnĩ. “Goj fa kron sór tũg nĩ. Nén há kar hã han sórmnĩ. Vẽso jykren nĩ. Ti ki rã há han kỹ nỹtĩmnĩ. Jagnẽ to há nỹtĩmnĩ. Ti tovãnh sór tũg nĩ,” hemnĩ, kófa ag mỹ.

³ Kỹ kófa fag jyvẽn nĩ gé. “Vẽso jykren nĩ,” hemnĩ fag

mỹ. “Û to vĩ kónãn tũg nĩ. Vinho to én sór tũg nĩ. Vãnh jykre há hã han nĩ, vãnh kar tỹ ve jé. ⁴ Kỹ ãjag tóg tátãg fag kanhrãn há han ke mũ,” hemnĩ fag mỹ. “Fag kanhrãn nĩ, fag tỹ ãjag mén to há nỹtĩ jé, fag krẽ to, ⁵ fag tỹ vẽso jykren jé, nén ù vãnhmỹ han sór tũg jé, fag tỹ ãjag ãn ki rĩr há han jé, vãnh kar mỹ vĩ há han jé, fag tỹ ãjag mén vĩ mranh sór tũg jé, hemnĩ, tátãg fag mỹ,” hemnĩ, kófa fag mỹ. Fag tỹ tag han kỹ ù tóg Topẽ vĩ to é henh ke tũ nĩ, fag tugrĩn.

⁶ Kyrũ ag jyvẽn nĩ gé. Ag mỹ: “nén ù kar to jykren há han nĩ, ãjag tỹ ãg tỹ nén to én tĩ ãn han tũ nĩ je,” hemnĩ. ⁷ Tag han nĩ gé, Tito', vãnh kar tỹ ã jykre há tag ve kỹ ã kóm vãnh jykre há han sór jé gé. ã tỹ ag kanhrãn kỹ ki hã tómnĩ. Kanhir kỹ vĩ tũg nĩ. ⁸ Topẽ vĩ tó há han nĩ, ù tỹ ã to: “kygnẽ ti huri,” he tũ nĩ jé. Kỹ ù tỹ ãg kato tẽ mũ ag vỹ nén ù tónh ke tũ nĩ. Kỹ tóg ag mỹ'a tĩnh mũ, ag tỹ ón kỹ ãg kato vĩ ja nĩn kỹ.

⁹ Û mỹ rãnrhãj tĩ ag jyvẽn nĩ gé. Ag mỹ: “ãjag patrão vĩ han nĩ,” hemnĩ. “Ti mỹ há ãn han nĩ, ti tỹ ãjag mỹ vĩ há han jé. Ti vĩ kafãn tũg nĩ. ¹⁰ Ti tũ péju(g) tũg nĩ. Ti tũ ki rĩr há han nĩ, ti tỹ ã to vĩ kónãn tũ nĩ jé. ã tỹ ti tũ ki rĩr há han kỹ tóg Topẽ vĩ to vĩ há han ke mũ, ãg kren han tĩ ãn vĩ to, ã patrão ti, ti tỹ Topẽ vĩ mẽ kỹ,” hemnĩ, ù mỹ rãnrhãj tĩ ag mỹ.

¹¹ Topẽ tóg ãg jagãgtãn sór mũ, ãprã ke kar ag, kỹ tóg ãg kren han sór mũ. Hã jé Jesus

tóg kätig ja nī. ¹² Kŷ tóg ěg kanhrān sór mŷ gé, ěg tŷ ti kato tē tŷ nī jé, ěg tŷ nén ũ to én sór tī ěn han tŷ nī jé gé, ěg tŷ ga kri mŷn kŷ. ěg kanhrān sór tóg mŷ, ěg tŷ vēso jykrén jé, vēnh jykre kuryj han jé, Topē jykre ti. ¹³ Ti kätig ve sór ěg nŷtī, hā kŷ tóg ěg mŷ sér tī. Tŷ ti pā'i mág tāvī nī, Topē ti. Tar tāvī ti nī, ěg kren han tī tŷ Jesus Cristo ti ke gé. Ti ve jé ěg tóg ke mŷ, kŷ tóg sīnvī tīnh mŷ, sér pē. Hā kŷ tóg há tī, ěg tŷ tag ki mŷ há han kŷ. ¹⁴ ěg jagfy tóg ter ja nī, ti tŷ ěg jykre kórég ěn kókén jé. Kŷ tóg ěg kykŷg mŷ, ěg jānhkri nŷtī jé. Kŷ ěg tóg tŷ ti tŷ nŷtīnh mŷ sir, vyr mŷ. ěg pi(jé) tŷ ũ tŷ nŷtī ha'. Ti tŷ vŷ tŷ ěg nŷtī, ěg tŷ vēnh jykre há to tar nŷtī jé.

¹⁵ Tag kar tómnī, Tito'. Tŷ ag jyvĕn tar han nī gé kejĕn. Ā tŷ vē mŷr, ā tŷ ag jyvĕn ke ti, kŷ ũ jé ā to é he tŷg.

3

Topē jykre

¹ Ag mŷ: “governo vī jĕmĕmnī, ěg pā'i vī ti,” hemnī. “Ag vī ki króm nī. Ag tŷ nén ũ há to: han nī, hen kŷ han sórmnī, vēsŷmĕr,” hemnī. ² “Ū to vī kónān tŷg nī,” hemnī ag mŷ. “Ū vī kafān tŷg nī. Vĕnh kar mŷ vī há han nī. Vĕnh kar mŷ komĕr hā vīmnī,” hemnī ag mŷ. ³ Ha vé, vāsŷ ěg tóg kórég nŷtī ja nŷgtī gé. Ki kagtīg nŷtī ja ěg nŷgtī. Ti vī mranh ja ěg tóg nŷgtī gé. Vāgfor mŷ ja ěg tóg nŷgtī, kŷ ěg tóg ũ tŷ ón kŷ ěg mŷ vēnh jykre tó mŷ

ěn vī han ja nŷgtī gé. ěg tŷ nén to én mŷ ěn han kān ja ěg tóg nŷgtī, nén ũ vēnhmŷ kar ěn ti. Vĕnh jykre pāno han ja ěg tóg nŷgtī. Jagnĕ tŷ to én ja ěg tóg nŷgtī. ěg jykre kórég tag vŷ vēnh kar mŷ kórég nī ja nŷgtī. Jagnĕ to jŷgŷ (ka)mĕ (pĕ) ja ěg tóg nŷtīgtī. ⁴ Vāhā ěg tóg ki kanhró nŷtī, Topē tŷ ěg jagāgtān kŷ, ěg kren han tī ti. Ti tŷ ěg to há nī mĕ ěg tóg vāhā. ⁵ ěg pi(jé) vēnh jykre kuryj han ja nŷgtī'. Hā ra tóg ge ra ěg jagāgtān ja nŷgtī, hā kŷ tóg ěg kren han mŷ sir. ěg han mān ja tóg nī, ěg kygpe kŷ nŷtīn kŷ. Ā kuprīg tŷ tóg ěg han mān, kŷ ěg tāg nŷtī ha. ⁶ ěg mŷ tóg ā kuprīg jĕnĕ, ti tŷ tŷ ěg jagrĕ nī jé. Jesus Cristo hā tugrīn tóg ti jĕnĕ, ěg kren han tī ěn hā tugrīn. ⁷ Hā kŷ tóg ěg mŷ vēnh pāte fón mŷ sir. Ti tŷ ěg jagāgtān hā vē. Kŷ tóg ěg mŷ ā tŷ tovānh sór mŷ. Hā tó ja ti nī. Rīr krŷg ja tŷ ve jé ěg tóg ke mŷ. ěg tŷ tag ve jé tóg ěg mŷ ā kuprīg jĕnĕ.

⁸ Tag vŷ ki hā ke nī. Hā kŷ vēnh kar mŷ tómnī, ag jyvĕn to krónh ke tŷg nī. Ū tŷ Topē ki ge mŷ ag jyvĕn há han nī, ag tŷ vēnh jykre há hā han sór jé. Kŷ ag tóg tag hā to vāsān ke mŷ. Tag vŷ há nī. Kŷ tóg ěg mŷ nén ũ há han ke mŷ gé, vēnh jykre há ti.

⁹ Judeu ũ ag tóg véké ón kŷ vēmĕn sór tī. Tag jĕmĕ sór tŷg nī. Ājag gufā ag jiji tó sór ag tóg tī. Jagnĕ vī kafān ag tóg tī. Kŷ ag tóg Topē tŷ vāsŷ ěg jyvĕn tī ěn to jagnĕ vī kafān mŷ gé.

Tag kar vỹ ěg mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ. Nén ũ tũ vễ, tag ti, hã kỹ jẽmẽ sór tũg nĩ. ¹⁰ Ũ tỹ vyrmỹ vễnh jykre han sór kỹ ti mỹ: “ke tũg ra,” hemnĩ. “Ke tũg ra,” he régre han nĩ, ti tỹ kãnhmar ã vĩ jẽmẽg tũ nĩn kỹ. Tag pãte ti tovãnh nĩ, ti tỹ mẽ jãvãnh nĩn kỹ. ¹¹ Ti jykre vỹ pãno tãvĩ nĩ. Topẽ vỹ mranh ti tĩ. Topẽ vỹ ũ tỹ ge to: “kórég ti nĩ,” he tĩ.

Tito tỹ ne han ke ti

¹² Kejẽn sóg ã mỹ Ártemas jẽnẽ sór mũ, ke tũ nĩ kỹ Tíquico ti. Ti tỹ ã tá jun kỹ, vễsýmér inh kukãm kãtĩg, cidade tỹ Nicópolis ra. Tá sóg kusa fĩn rãm ke mũ.

¹³ Zenas ki rĩr há han nĩ gé, lei to estudo han tĩ ên ti, kar kỹ Apolo ti ke gé. Kỹ, ag tỹ mũ mãn ken kỹ ag mỹ vin nĩ, jãnkamy tỹ ag mỹ tũg ke mũ ên ti.

¹⁴ Kỹ, ěg mré ke kar ag jyvẽn há han nĩ, ag tỹ vễnh rãnhrãj há to tar nỹtĩ jé. Kỹ ag tóg ũn jagtar ag mỹ vin ke mũ gé, ãjag tỹ nén ũ vễnh kãpãm kỹ. Tag ne há nỹnh mũ'. Ěg tỹ Topẽ jykre han to ken hã vễ, kỹ tóg ěg tỹ Topẽ mỹ nén ũ kanẽ han ri ke nĩ sir.

¹⁵ Inh mré nỹtĩ kar ag vỹ ã mũ ěkrég tĩ. Kỹ ěg mré Jesus ki ge mũ kar ag mỹ: “ãjag mũ ti ěkrég tĩ, Paulo ti,” hemnĩ, ěg to há nỹtĩ kar ag mỹ.

Topẽ mỹ sóg to vỹ tĩ, ti tỹ ãjag kar tar han jé.

Hã vễ.

PAULO TỠ CARTA HAN: FILEMOM MỠ CARTA

¹ Paulo tỡ rá vễ, inh, isỹ se kỡ jễ ra rá vễ. Kỡ ễg rẻgre tỡ Timóteo vỡ inh mrẻ rỏn mỗ gẻ. Isỹ Filemom mỡ rỏn hỏ vễ. ỏ to hỏ tỏvỡ sỏg nỡ, Filemom'. Inh mrẻ ỏ tỏg Cristo rỏnhrỏj han tỡ gẻ. ² Kỡ sỏg ễg rẻgre tỡ ỏfia fi mỡ rỏn mỗ gẻ, Arquipo mỡ ke gẻ, inh mrẻ Cristo rỏnhrỏj to vỏsỏn tỡ tag ti, kar kỡ sỏg ỗ tỡ Filemom ỡn krẻm vẻnh mỏn tỡ ag mỡ rỏn mỗ gẻ, ỗ tỡ Topẻ vỡ mẻ jẻ vẻnh mỏn tỡ ag mỡ.

³ Ễg jỏg tỡ Topẻ mỡ sỏg to vỡ tỡ, ti tỡ ỏjag tar han jẻ, ti tỡ ỏjag krỡ kuprỏg jẻ, ễg Senhor tỡ Jesus Cristo panh ẻn ti.

Filemom jykre

⁴ Isỹ Topẻ mrẻ vẻmẻn kỡ sỏg ỏ mỡ ẻkrẻg tỡ, Filemom', kỡ sỏg ỏ to Topẻ mỡ vỡ hỏ han tỡ. ⁵ Ễg Senhor tỡ Jesus ki rỏ hỏ han kỡ ỏ tỏg nẻji nỡ, hỏ kỡ ỏ tỏg nẻji Jesus ki ge kỡ nỡtỡ ag to hỏ tỏvỡ nỡ gẻ. Tag mẻ inh. ⁶ Hỏ kỡ sỏg Topẻ mỡ to vỡ tỡ, ti tỡ ỏ krỡn hỏ han jẻ, ỏ tỡ ti jykre hỏ mỡ tỡg ki kanhrỏ hỏ nỡ jẻ, ỏ tỡ ễg mrẻ Cristo ki rỏ kỡ jẻn kỡ. Kỡ tỏg ỏ krỡ tỡ hỏ' hẻnh ke mỗ, ỏ tỡ komẻ hỏ ti vỡ ki krỏm ki kanhrỏn kỏn jẻ. Ễg tỡ Cristo ki ge kỡ nỡtỡn kỡ ễg tỏg vẻnh jykre sẻr to tar nỡtỡ.

⁷ Jỏvy', inh fe tỡ mrin ke ja ỏ nỡ, inh fe tỡ hỏ' he ja ỏ nỡ, ỏ tỡ iso hỏ tỏvỡ nỡn kỡ. Kỡ Topẻ ki

ge kỡ nỡtỡ kar ag vỡ ỏ jykre ki kanhrỏ kar nỡtỡ. Kỡ ag fe tỏg mrin ke mỗ gẻ.

Paulo tỡ Onẻsimo jagfy vỡ

⁸ Kỡ sỏg ỏ mỡ: “tag han jẻ ỏ tỏg ke mỗ,” hẻnh ke mỗ vẻ, ⁹ hỏ ra sỏg ỏ mỡ vỡ tar han sỏr tỡ nỡ. Komẻ hỏ sỏg ỏ mỡ to vỡ sỏr mỗ, ỏ tỡ iso hỏ nỡ tugrỡn tag han jẻ, sỡ ỏ mỡ nẻn to vỡ sỏr mỗ tag ti. Ha vẻ, kỏfa inh nỡ ha, inh, hỏ vỡ: Paulo, he mỗ. Jesus Cristo tugnỡn sỏg se kỡ jẻ ha. ¹⁰ ỏ mỡ sỏg inh kỏsin tỡ Onẻsimo jagfy vỡ sỏr mỗ. Inh kỏsin ri ke ti nỡ ha, ti tỡ isugrỡn Cristo ki rỏ kỡ, isỹ tag kỏ se kỡ jẻ hỏ ra. ¹¹ Vỏsỡ tỏg ỏ tỡ ki rỡr tỡ vẻ, hỏ ra tỏg ỏ mỡ nẻn ỗ hỏ han ja tỡ nỡgtỡ. Ừri tỏg hỏ nỡ ha, kỡ tỏg ỏ tỡ ki rỡr hỏ han ke mỗ ha, ti tỡ inh ki rỡr hỏ han mỗ tag ri ke.

¹² Sỡ ỏ mỡ ti jẻnẻnh ke vẻ. Inh fe vỡ tỡ ti nỡ. ¹³ Hỏ kỡ sỏg ti jẻnẻ sỏr ja tỡ nỡ vẻ, ti tỡ ỏ jẻgia ki inh ki rỡr jẻ, isỹ Jesus kỏme sẻr tugrỡn se kỡ jẻn ki. ¹⁴ Hỏ ra sỏg ỏ mỡ ti jẻnẻnh ke mỗ, isỹ ỏ mỡ: “mỡ hỏ, ti tỡ inh ki rỡr mỗ tag ti?” he ja tỡ nỡn kỡ. Isỹ ti tỡg kamẻg mỗ ra tỏg ỏ tỡ inh ki rỡr mỗ ri ke nỡ vẻ, hỏ ra ỏ tỏg ki kagtỡg nỡ vẻ, ỏ tỡ inh mỡ nẻn ỗ hỏ han mỗ tag ti. Hỏ kỡ sỏg ỏ mỡ ti jẻnẻnh ke mỗ, ỏ tỡ ỏ tỡ nẻn han sỏr mỗ ẻn han jẻ, vẻnh jykre hỏ ẻn ti.

¹⁵ ỏ camarada ja vẻ, Onẻsimo ti, hỏ ra tỏg ỏ tovỏnh kỡ vẻnh pẻju kỡ vyr. Vẻnh pẻju sỡ han tỏg, hỏ ra tỏg ỏ to vỡn ke mỏn ke mỗ ha, isỹ ti jẻnẻn kỡ. Tỡg mỏn ke tỡ ti nỡ ha. ¹⁶ Ti

tỹ vĕnh péju ký tí mũ ěn kã tóg
 tỹ ã camarada jĕ vĕ, hã ra tóg
 tỹ ã jãvy jĕ ha, ũri. Ā to há tãvĩ
 tóg jĕ ha, ti tỹ Cristo ki rã ký
 jĕn ký. Ti to sóg há tãvĩ nĩ gé,
 ký tóg ã tỹ ti to há nĩ jé há tí
 gé. Ā camarada vỹ tỹ ti nĩ, hã
 ra tóg tỹ ã jãvy nĩ gé, ký tóg ã
 tỹ ti to há pĕ nĩn kỹn há tí.

¹⁷ Ký, ã tỹ iso há nĩn ký ti mỹ
 komĕr hã vĩmnĩ, ã tỹ komĕr
 hã inh mỹ vĩ ěn hã han nĩ, ti
 mỹ, ti tỹ inh jĕgja ki ã to jun
 ký. ¹⁸ Ti mỹ ã tỹ nĕn ũ péju
 ký ma vyr'? Ti mỹ ã mỹ név(e)
 jĕ'? Kajãm jé sóg ke mũ, ti
 jagfy. ¹⁹ Vĕsóg ki sóg ã mỹ rán
 mũ, inh, hã vỹ: Paulo, he mũ.
 Kajãm jé sóg ke mũ, ti név(e)
 tí, ki hã sóg tó mũ. Hã ra ã
 tóg inh mỹ név(e) jĕ gé, ã tỹ
 isugrĩn Jesus ki ra ký. ²⁰ Ha vĕ,
 jãvy'. Inh fe tỹ mrin kemnĩ,
 inh mỹ han nĩ, sỹ ã mỹ nĕn to
 vĩ mũ tag ti, ěg tỹ jagnĕ mré
 ěg Senhor ki ge ký nýtĩn ký.
 Inh fe tỹ há' hemnĩ, ã tỹ tỹ inh
 mré ke nĩn ký, ã tỹ inh mré
 Cristo ki rã ký jĕn ký.

²¹ Isỹ ã mỹ nĕn to vĩ mũ tag
 han já ã tóg ke mũ, ki kanhró
 sóg nĩ. Hã ký sóg ã mỹ rán
 mũ. Isỹ ã mỹ nĕn to vĩ mũ tag
 kãfór han jé ã tóg ke mũ gé, ki
 kanhró sóg nĩ.

²² Ký inh jo inh nũr jafã ti
 kãn nĩ gé. Topĕ vỹ kãnhmar
 ãjag vĩ mĕnh ke mũ, hã ký
 sóg ãjag venh kãtĩg ke mũ, ha
 vemnĩ.

*Ũ tỹ Filemom tá ke ag mĩ
 ěkrég tí ag*

²³ Epafras vỹ ãjag mĩ
 ěkrég tĩgtĩ. Inh mré tóg se

kỹ jĕ, Jesus Cristo tugrĩn.
²⁴ Marcos vỹ ãjag mĩ ěkrég tí
 gé, Aristarco tí ke gé, Demas
 tí ke gé, Lucas tí ke gé. Inh
 mré ag tóg rãnhraj mũgtĩ, tag
 ag.

²⁵ Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo
 jé ãjag tar han kãn. Hã vĕ.

HEBREU AG MỸ CARTA

Topê kósin

¹ Topê vỹ vāsỹ ãg jóg'jóg ve ag mré vēmén (ka)mẽ ja nĩgtĩ. Ag mỹ tóg tó mǎn', tó mǎn', he ja nĩgtĩ. Ti vỹ tó tĩ ag mỹ tóg tó ja nĩgtĩ, vāsỹ, ag tỹ vẽn̄h kar mỹ ti vỹ kāmén jé. ² Ūri tóg kakó tĩ ha, kurã tỹ ãgno ti, kỹ tóg ũri ã kósin jẽn̄n̄, ti tỹ ãg mỹ Topê vỹ tó jé. Ti mré tóg nén ũ kar hyn han ja nĩgtĩ, Topê ti, ã kósin mré. Kỹ tóg ti mỹ nén ũ kar tag vin ke mũ gé. Ti hã mỹ tóg vin sór mũ, Topê ti, ã tũ kar ãn ti. ³ Ëg tỹ Topê kósin ve kỹ ãg tóg Topê tỹ tỹ ãn mág nĩ ki kanhró nỹtĩ. Ti ri ke pẽ ti nĩ, ti hã pẽ, tỹ ti Topên hã ve nĩ, ti kósin ti. Ti vỹ vỹ tar nĩ, tỹ tóg ãg tỹ nén kar vég mũ tag ki rĩr tĩ, ã vỹ tỹ. Ti hã vỹ ãg tỹ Topê vỹ mranh ãn tỹ tũg' he tĩ, kỹ tóg ãg jãnhkrig kỹ ãg fẽg ke mũ. Ëg jagfy ter kar kỹ tóg Topê pẽgja tá nĩ nĩ, ãn tỹ vẽn̄h kar tar kãfór nĩ ãn pẽgja tá, ti kósin ti.

Topê kósin tỹ Topê tỹ jẽgn̄n̄ jafã ag kãfór nĩ

⁴ Topê kósin vỹ Topê tỹ jẽgn̄n̄ jafã ag kãfór nĩ, kanhkã tãn ag. Ti jiji vỹ ag jygy kãfór nĩ gé. Hã kỹ ãg tóg vég tĩ, ti tỹ ag kãfór nĩ ti. ⁵ Topê pi(jé) ã tỹ jẽn̄n̄ jafã ag kã ũ mỹ: “inh kósin vỹ tỹ ã nĩ,” he ja nĩgtĩ. “Ūri hã sóg ã mỹ: tỹ inh ã panh nĩ, he mũ,” he ja tũ ti nĩ, Topê ti, ã tỹ jẽgn̄n̄ jafã ag kã ũ mỹ.

Kỹ tóg ag kã ũ to: “ti panh vỹ tỹ inh nĩnh mũ, kỹ tóg tỹ inh kósin nĩnh mũ,” he ja tũ nĩ gé. ã kósin hã to tóg tag tó ja nĩ, Topê ti.

⁶ ã kósin ve ãn jẽn̄n̄ ja ti nĩ, ãg to, Topê ti. ã tỹ ti jẽn̄n̄ kỹ tóg tag tó gé, ha mẽ: “isỹ jẽgn̄n̄ jafã ag vỹ ti krẽm mũg ke kãn mũ, ha vemnĩ,” he ja ti nĩ, Topê ti.

⁷ Hã ra ti tỹ jẽgn̄n̄ jafã ag to vẽn̄h jykre tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ: “Topê vỹ ã tỹ jẽgn̄n̄ jafã ag tỹ kãka ri ke han, kỹ tóg ag tỹ pĩgru ri ke han mũ gé, Topê ti,” he tóg mũ gé, Topê vỹ rán ki, kanhkã tãn ag to.

⁸ Kỹ tóg ã kósin mỹ tag tó, ha mẽ: “Topê vỹ tỹ ã nĩ. ã tỹ tỹ pã'i mág nĩ vỹ tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. Vẽn̄h jykre kuryj han ã tĩ, ã krẽm ke kar ag mỹ. ⁹ Vẽn̄h jykre kuryj to ã há nĩ. Vẽn̄h jykre pãno to ã jũ nĩ. Hã kỹ sóg ã kuprẽg, isỹ tỹ Topê nĩn kỹ, isỹ tỹ ã pã'i nĩn kỹ. ã tỹ sóg ãn mág han, ã krẽm ke kar ag kãfór ã tóg nĩ. ã tỹ tỹ pã'i mág nĩ tũgrĩn ã fe tóg mrin kenh ke mũ, vẽn̄h kar fe tỹ mrin ke kãfór,” he ja tóg nĩ gé, Topê ti, ã kósin ti mỹ.

¹⁰ Kỹ tóg ti mỹ tag tó gé, ha mẽ: “ãg tỹ nén (ũ) kar han ve ki ã tóg ga han, kanhkã ti ke gé, ã nĩgẽ tỹ. ¹¹ Tũg' he kãn jé tóg ke mũ, ã tỹ nén han ja tag ti, jãvo ã hã tóg tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. ã tỹ nén han ja tóg ã sinsin kỹ kũgnãnh ke mũ, kur ri ke. ¹² Ti kãnhpẽn̄ jé ã tóg (ke) mũ, ãg tỹ kur kónhpẽn̄ ri ke. Ëg kur kunũg ãg tĩ, ãg tỹ ã kãra

rãg jé. Tag ri ke han jé ã tóg ke mü, ã tỹ han ja kar tag ti tỹ, ã tỹn kókén ký. Hã ra ã hã tóg tũg' henh ke tũ nĩ. Sin ke tũ pẽ ã tóg nĩ jãvo, kófãn ke tũ pẽ a tóg nĩ jãvo," he ja tóg nĩ, Topẽ ti, ã kósin ti mỹ.

¹³ Hã ra Topẽ pi(jé) ã tỹ jëgnẽ jafã ag mỹ: "inh pëgja tá nĩ," he ja nĩ'. "Nĩ ra ver, inh pëgja tá, sỹ ã kato vĩ mü ag tỹ ã krëm vin jé, ký ag se vë sir," he ja tũ ti nĩ, ti tỹ jëgnẽ jafã ag mỹ. Æ kósin hã mỹ tóg tag tó. ¹⁴ Topẽ tỹ jëgnẽ jafã ag vĩ vënh kuprĩg ri ke nỹtĩ, hã ra ag tóg Topẽ rãnrãj ti han tĩ. Topẽ vĩ ag jëgnëg tĩ, ag tỹ ti tũ ag jy nĩgãn jé, ùn krenkren ke mü ên ag jy.

2

Ëg tỹ Topẽ vĩ to é henh ke tũ

¹ Hã ký tóg há tĩ, êg tỹ ti vĩ mẽ ký ti jykre hã han ký, êg tỹ tỹ prãnh ke tũ nĩ jé. ² Topẽ tỹ jëgnẽ jafã ag vĩ vãsỹ Topẽ vĩ ma kãmũ ja nĩgtĩ. Hã ra ag tóg ki hã tó ja nĩgtĩ. Û tỹ ag vĩ ki krov tũ ên vóg kónãn ja ti nĩgtĩ, Topẽ ti. "Û tỹ ag vĩ mẽ sór tũ ên ag vóg kónãn jé sóg ke mü," he ja ti nĩ, hã ký tóg hã ra ke ja nĩgtĩ. ³ Ký êg tóg ùri kren ke tũ nĩ gé, êg tỹ ti to é hen ký, ti tỹ êg kren han sór mü ra. Nén ù mág pẽ vë mỹr, Topẽ tỹ êg krenkren han sór mü tag ti. Ëg pã'i vĩ ã mré mü tĩ ag mỹ tó vén, ti tỹ êg kren han sór mü tag ti. Û tỹ ti vĩ mẽg mü ag vĩ êg mỹ tó ja nĩgtĩ gé, ti tỹ êg kren han sór tag ti, hã ký êg tóg ki kanhró nỹtĩ ha.

⁴ Ký Topẽ vĩ ù tỹ êg mỹ ti vĩ tó mü ên ag vĩ to: "há ti nĩ," he ja nĩ gé, hã ký tóg ag tar han, ag tỹ êg tỹ nén ù han vãnh ên hyn han jé, milagre ti, êg tỹ vësóg ki nén han ki kagtũg ên. Tag to ag tar nỹtĩ, Topẽ tỹ ag tân ký, ù tỹ ti vĩ tó tĩ ag. Ký tóg ag mỹ ã kuprĩg jënê gé. Ti hã ne to jykrén ký: "tag tar han jé sóg ke mü, ên to, ký sóg ù ên tar han ke mü, ù ù to," he ja nĩ, ti vĩ tó tĩ ag to, Topẽ ti.

Topẽ kósin tỹ êg tỹ ùn mág han ke

⁵ Topẽ vĩ nén (ù) kar ên han mãn ke mü, ký tóg tỹ ù tãg nỹtĩnh mü. Ên kri pã'i vĩ tỹ êg nỹtĩnh mü, êg tỹ tỹ êprã ke nỹtĩ ra. Ti tỹ jëgnẽ jafã ag pi(jé) tỹ ga tãg kri pã'i nỹtĩnh mü'. ⁶ Hã ký ti vĩ tó tĩ ù vĩ tag rán ja nĩ, ti vĩ rán ki, ha mẽ. Topẽ mỹ tóg: "tỹ êg tóg nén ù tũ nỹtĩ vë, êg tỹ tỹ êprã ke nỹtĩn ký, hã ra ã tóg êg hã mẽ êkrén ký nĩ nĩ," he ja nĩ. "Tỹ êg tóg nén ù tũ nỹtĩ vë, êg tỹ tỹ êprã ke krë nỹtĩn ký, hã ra ã tóg êg ki rĩr tĩ. ⁷ Ký ã tóg prỹg pipir ki ã tóg êg tỹ ùn kãsir han ja nĩ, ký êg tóg ên kã ã tỹ jëgnẽ jafã ag krëm nỹtĩ. Tag pãte ã tóg êg tỹ ùn mág han ke mü, ùn tar, pã'i mág tỹ ùn há nĩ ên ri ke, êg tỹ vënh kar kri nỹtĩ jé. ⁸ Ký ã tóg êg krëm nén (ù) kar vin kãn ke mü," he ja tóg nĩ, Topẽ mỹ, Topẽ vĩ tó tĩ ti.

Ha vé, Topẽ vĩ êg krëm nén (ù) kar vin ja nĩ, êg tỹ tỹ nén (ù) kar pã'i nỹtĩ jé. Ký nén (ù) kar vĩ êg krëm nỹtĩ. Ëg krëm nỹtĩ tũ vĩ tũ tĩ. Hã ra êg tóg ver vëg tũ nĩgtĩ, nén (ù)

kar tỹ ẽg krẽm nỹtĩ ti. Ver tóg nén ũ ũ tỹ ẽg tũ tũ nỹtĩ ven nĩ. ⁹ Hã ra ẽg tóg Jesus hã tỹ tỹ ũn mág nĩ ẽn vég tĩ, ũri, ti tỹ tỹ ũn há nĩ ẽn, pã'i mág ri ke. Prỹg pipir ki Jesus tóg Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ẽn ag krẽm ke ja nĩ, kanhkã tân ẽn ag krẽm, kỹ tóg ẽg kar jagfy ter ja nĩ, Topẽ tỹ ẽg jagãgtãn kỹ. Kỹ tóg ũri tỹ ũn mág pẽ nĩ nĩ, ti tỹ ẽg jagfy ter ja ẽn tugrĩn.

¹⁰ Topẽ vỹ tỹ nén (ũ) kar kri ke nĩ, kỹ nén (ũ) kar vỹ ti tugrĩn rĩnrĩr nỹtĩ. Hã kỹ tóg vẽnhmỹ tũ nĩ, Topẽ tỹ Jesus mỹ: “ã jagtar tugrĩn ã tóg tỹ ũn há tâvĩ nĩnh mũ,” hen kỹ. Hã jé Jesus tóg jagtar nĩ ja nĩgtĩ, ti tỹ tỹ ũn há tâvĩ nĩn jé. Kỹ tóg ũn e krenkren han mũ sir. Ẽg jo tóg tĩg mũ sir, Topẽ krẽ kar ag jo, ẽg tỹ ti ri ke há nỹtĩ jé gé, ẽg tỹ Topẽ jamã sĩnvĩ ẽn tá junjun jé, ti mré.

¹¹ Ha vé, Jesus vỹ ẽg tar han tĩ, ẽg tỹ Topẽ vỹ mranh mãn sór tũ nĩ jé. Kỹ ũ tỹ ẽg tar han mũ vỹ ẽg mré jóg pir nĩ, Jesus ti. Hã kỹ tóg ẽg to: “inh jãvy ag, inh ve fag,” he mũ. Ẽg to tóg mỹ'ãg tũ nĩ. ¹² Ẽg to tóg: “inh jãvy ag mỹ sóg ã jiji tónh ke mũ, jóg!,” he ja nĩ. “Ag rĩnve sóg ã tỹ tỹ ũn há nĩ ẽn kãmén ke mũ, ã jé tó jé sóg ke mũ, ag to sóg mỹ'ãg ke tũ nĩ,” he ja tóg nĩ, Jesus ti, ẽg to. ¹³ Kỹ tóg: “Topẽ ki sóg rã kỹ jẽ,” he mũ gé. Kỹ tóg: “inh mré ke ag hã vỹ, Topẽ tỹ inh mỹ ũn vin mũ ag kar hã vỹ, fag ke gé,” he ja nĩ gé.

¹⁴ Jesus mré ke ẽn ag hã vỹ tỹ ẽprã ke ag nỹtĩ, fag ke gé.

Hã kỹ Jesus vỹ ag mré ke tỹ ẽprã ke nĩ ja nĩ gé, hã kỹ tóg ẽg jagfy ter ja nĩ. Ti tỹ Japo tũg ke vỹ, ã ter tugrĩn. Japo vỹ ẽg tén sór to tar nĩ, hã ra Jesus vỹ ti tỹ tũ' henh ke mũ. ¹⁵ Kỹ tóg ẽg krenkren han ke mũ, ẽg tỹ ẽg ter ke kamẽgmẽg kỹ. Ẽg ter ke tugrĩn ẽg tóg nén (ũ) tỹ ẽg tén ke mũ kar kamẽg tĩ, nén (ũ) tỹ ẽg vóg kónãn tĩ kar ke gé. Hã ra Jesus tóg ẽg krenkren han mũ, kỹ ẽg tóg nén ũ kamẽg mãn ke tũ nĩ ha. ¹⁶ Ti pi(jé) Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ag krenkren han mũ', kanhkã tân ag'. Abraão krẽ ag hã krenkren han tóg mũ, ag jóg mré hã, hã kỹ tóg rán kỹ nĩ. ¹⁷ Hã jé tóg ã jãvy ag ri ke nĩ ja nĩgtĩ, Jesus ti. Tỹ tóg ẽg hã pẽ ja nĩgtĩ. Ẽg tỹ nén (ũ) kar han mũ ve kãn ja ti nĩgtĩ, ẽg jagtar mré hã. Hã kỹ tóg ẽg jagfy vẽn fẽg, kỹ tóg ẽg tỹ Topẽ vỹ mranh tỹ tũ' he ja nĩ. Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág tỹ vẽn rãnrãj han mũ ẽn ri ke han ja ti nĩ, Jesus ti. Ti tỹ ẽg jagfy Topẽ tũ ki rĩr nĩn kỹ tóg ẽg jagãgtãn tĩ. Ki rĩr há han tóg tĩ gé, ti tỹ ẽg mré tỹ ẽprã ke ja nĩn kỹ. ¹⁸ Ẽg mré tóg jagtar ja nĩgtĩ, Jesus ti. Japo vỹ ti tỹ Topẽ vỹ mranh han sór ja nĩgtĩ gé, ẽg ri ke, hã ra tóg mranh ja tũ nĩ inhhã. Hã kỹ tóg ki kanhró nĩ, ẽg tỹ nén (ũ) vég mũ kar ki. Hã kỹ tóg tag kar to ẽg tar han ki kanhró nĩ inhhã.

3

Jesus tỹ tỹ Moisés kri ke nĩ

¹ Inh kanhkã', Topẽ tũ vỹ tỹ ãjag nỹtĩ. Kỹ tóg ãjag kuprẽg,

ājag tỹ kanhkā tá ve jé. Hã kỹ Jesus mĩ ěkrén nĩ. Topě vỹ ti fěg. Kỹ tóg ěg mỹ Topě tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ěn ri ke nĩ, ěg tỹ ti ki rã kỹ. Ti hã kãmén ěg tóg tĩ gé. ² Ū tỹ ti fěg mũ ěn rãhrãj han tóg tĩ, Moisés ri ke. Moisés vỹ Topě tũ kar ki rĩr há han ja nĩgtĩ gé, Topě povo kar ki, ti ĩn krēm ke kar fag ki. ³ Hã ra Jesus vỹ Moisés kãfór nĩ. Ū tỹ ĩn han tĩ vỹ ũ tỹ ĩn ki rĩr tĩ ěn kãfór nĩ. Ri ke ti nĩ, Jesus tỹ Moisés kãfór nĩ ti. Ěprã ke vỹ tỹ ti nĩ, Moisés ti, kỹ Jesus vỹ ti kãfór nĩ. ⁴ Ğĩr kar vỹ panh nỹtĩ gé. Ū tỹ vėnh kar han mũ vỹ tỹ Topě ti nĩ. ⁵ Moisés vỹ Topě tũ ag ki rĩr ja nĩgtĩ, kỹ tóg ki rĩr há han ja nĩgtĩ. Topě camarada vỹ tỹ ti nĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg Topě ĩn krēm ke fag ki rĩr nĩ ja nĩgtĩ. Hã ra tóg Cristo tỹ nén han ke ěn kãmén ja nĩ gé, Moisés ti. ⁶ Cristo vỹ tỹ Topě kósin nĩ, kỹ tóg Topě tũ ag ki rĩr há han tĩ, hã ra ag tóg tỹ ti tũ nỹtĩ, ti ĩn krēm ke kar ěn ag, ã tỹ ũn ki rĩr tĩ ag, fag ke gé. Ěg hã vė, ti tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ti ĩn krēm ke vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ěg tỹ ti to tar nỹtĩn kỹ, ěg tỹ ti kãmén há han kỹ, ti tỹ ěg mỹ sér nĩn kỹ, ěg tỹ tá nén venh ke ti.

Ěg tỹ vėnhkán ke

⁷ Tag tóg tóg mũ, Topě ti, ã kuprĩg tỹ, ha mẽ: “Ājag tỹ ũri inh vĩ mẽ kỹ vėnh kutu han tũg nĩ,” he tóg. ⁸ “Ājag jóg'jóg ve ag vỹ vėnh kutu han ja nĩgtĩ, kỹ ag tóg inh kato vãsãn ja nĩgtĩ, ag tỹ ga kórég ki nỹtĩn kỹ,” he tóg, Topě ti. ⁹ “En kã

ag tóg iso vĩ pãtigtén ja nĩgtĩ gé. “Ěg tỹ ti vĩ mranh mũ ra tóg ěg vóg konãn ke tũ nĩ,” he ja ag tóg nĩgtĩ, ag tỹ isỹ nén han mũ ěn ve ja ra, isỹ prỹg tỹ 40 (ke) ěn ki ag ki rĩr há han mũ ra. ¹⁰ Hã kỹ sóg ag to jũ ja nĩ. Ag to sóg: “kórég ag nỹtĩ,” hé. “Vėnh jykre há to jykrén tũ ag tóg nỹtĩgtĩ,” he sóg. “Inh japry ve sór ja tũ ag tóg nỹtĩ, inh jamĩn ti,” he sóg. ¹¹ Kỹ sóg ag to jũ nĩn kỹ (sóg) ag to vĩ jũ han kỹ tag tóg, ha mẽ. “Sỹ ag vėnhkán han ke vė vė, hã ra ag tóg iso vĩ jũ han ja nĩ, hã kỹ ag tóg vėnhkán han ke tũ nĩ ha. Hã kỹ ag ri ke han tũg nĩ, ājag tỹ ũri inh vĩ mẽ kỹ, he sóg mũ,” he tóg, Topě ti.

¹² Inh kanhkā, tag to jykrén, ājag tỹ Topě kato vãsãn sór tũ nĩ jé, ājag tỹ ti vĩ mranh sór tũ nĩ jé gé, ājag tỹ Topě tovãnh sór tũ nĩ jé. Ti hã ne ěg rĩnrĩr han ki kanhró nĩ', Topě ti. Hã kỹ ti tovãnh tũg nĩ. ¹³ Jagnė jyvėn nĩ, kurã kar ki, ũri mỹr. Ājag tỹ jagnė jyvėn to tar nỹtĩn kỹ ājag tóg Topě to tar nỹtĩnh ke mũ gé, ha vemnĩ, kỹ ājag kãmĩ ũ vỹ vėnh kutu han ke tũ nĩ. Ěg tỹ ti vĩ mranh kỹ ěg tóg kutu nỹtĩ, ha mẽ, ti vĩ mranh tỹ ěg mỹ sĩnvĩ nĩn kỹ. ¹⁴ Ha mẽ, Cristo tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ, ěg tỹ ti tovãnh sór tũ nỹtĩn kỹ. Ěg tỹ ti ki rã ve kã ěg tóg ti to tar nỹtĩ ja nĩgtĩ. Ěg tỹ ěn ri ke ti to tar nỹtĩn kỹ ěg tóg tỹ ti tũ nỹtĩ. ¹⁵ Hã kỹ tóg ěg mỹ: “ājag tỹ ũri inh vĩ mẽ kỹ vėnh kutu han tũg nĩ,” he mũ. Ājag jóg'jóg ve ag vỹ tóg vėnh kutu hyn han'

he ja nĩgtĩ, kũ ag tóg inh kato vāsānsān, isỹ ag jykre ve sór ja nĩn kũ. Ag ri ke han sór tũg nĩ,” he tóg mũ ěg mũ. ¹⁶ Ũ tỹ hẽ nỹ hỹn ti vĩ mẽ kũ ti kato vāsānsān ja nĩgtĩ? Ũ tỹ ga tỹ Egito tá kã pa ja ěn ag hã ja vẽ, ha mẽ, Moisés tỹ tá ag tatĩn kãtĩg kũ. ¹⁷ Kũ Topẽ hỹn ũ tỹ hẽ to jũ ja nĩgtĩ, prỹg tỹ 40 (ke) ěn ki? Ũ tỹ ti vĩ mranh ja ěn ag hã to tóg jũ ja nĩ, hã kũ ag tóg ga kórég ěn ki tũ' he kãn. ¹⁸ Kũ Topẽ hỹn ũ tỹ hẽ to: “vẽnhkán ke tũ ag nỹtĩ ha,” he ja nĩgtĩ? Ũ tỹ ti vĩ han sór tũ ěn ag to ke ja vẽ, mũr, ha mẽ. ¹⁹ Ag tỹ ti tovãnh kũ, hã kũ ag tóg ag tỹ nén ve sór ja ěn ve ja tũ nĩ sir, mũr, ha mẽ.

4

¹ Topẽ vỹ ěg mũ tag tó ja nĩgtĩ gé. Ti tỹ ěg vẽnkhán han sór vẽ, kũ ti vĩ to é he tũg nĩ. Vẽnh ki rĩr há han nĩ, ãjag tỹ to krónh ke tũ nĩn jé. ² Mẽ ěg huri, Topẽ tỹ ěg mũ nén han sór mũ ěn ti, ũ tỹ ga kórég mũ mũ ěn ag tỹ mẽ ri ke han ěg tóg huri. Hã ra ag tóg véké mẽ ja nĩgtĩ, kri fi ja tũ ag nỹtĩgtĩ, ag tỹ mẽg mũ ra. Hã kũ tóg ag mũ nén ũ há han ja tũ nĩ, Topẽ vĩ ti. ³ ěg tỹ ti ki ge hã kũ ěg tóg vẽnkhánkán ke mũ. Hã kũ Topẽ vỹ tag tó, ha mẽ: “ag to jũ nĩn kũ sóg ag to vĩ jũ han kũ tag tó, ha mẽ. “Sỹ ag vẽnkhán han ke vẽ vẽ, hã ra ag tóg vẽnkhán ke tũ nỹtĩ ha,” he ja ti nĩ. Topẽ vỹ vãsỹ vẽnkhán ja nĩgtĩ, ti tỹ nén (ũ) kar pẽ han han ti kũ. Kũ nén (ũ) kar vỹ hyn han kũ nỹtĩ ha. ⁴ Hã kũ

kurã tỹ 7 (ke) ěn to tag tóg rán kũ nĩ, ha mẽ. Topẽ tỹ nén kar hyn han kãn ja to tag tóg rán kũ nĩ, ha mẽ: “kurã tỹ 7 (ke) ki Topẽ vỹ vẽnkhán, ã rãnrãj han kãn kũ,” he tóg mũ, Topẽ vĩ rán ki. ⁵ Hã ra tóg Israel ũ ag to tag tó ja nĩ gé, hã vỹ: “kũ ag tóg vẽnkhánkán ke tũ nỹtĩ ha,” he mũ gé. ⁶ Hã kũ ũ ag tóg vẽnkhánkán ke mũ. Vãsỹ Topẽ tóg ěg jóg'jóg ve ag mũ ag vẽnkhánkán ke tag tó ja nĩgtĩ vẽ, hã ra ag tóg ti vĩ jẽmẽ ja tũ nĩgtĩ, hã kũ ag tóg vẽnkhánkán ke tũ nỹtĩ ha. Kũ Topẽ tóg ũ ag kuprẽg ja nĩgtĩ, kũ tóg ag hã mũ ag vẽnkhánkán ke ti nĩm mũ sir, ěg hã mũ. ⁷ Kurã tãg nĩm ja ti nĩ gé, ěg vẽnkhán ke to, hã vỹ: “ũri,” he mũ. Hã kũ Davi tóg kurã tãg tag to tag rán ja nĩ, ha mẽ. Ag tỹ ga kórég ěn tá kãpa kar kũ, ag tỹ ga há tá junjun kar kũ Davi tóg tag rán ja nĩ gé, ha mẽ: “ãjag tỹ ũri ti vĩ mẽ kũ vẽnh kutu han tũg nĩ,” he ja tóg nĩ. Kurã tãg to ken hã vẽ.

⁸ Josué vỹ Israel ag mré ga há ěn ra tũg ja nĩgtĩ. Hã ra ag tóg tá vẽnkhán pẽ han ja tũ nĩgtĩ ver, hã kũ Davi vỹ ag mũ kurã ũ tó ja nĩ, ag vẽnkhán pẽ han ke ěn ti tó ja ti nĩgtĩ. ⁹ Ha mẽ, Topẽ povo vỹ vẽnkhán ke mũ, ha vemnĩ, ti tỹ ag mũ kurã nĩv ki. ¹⁰ Ũ tỹ vẽnkhán pẽ ěn vég mũ vỹ ã rãnrãj ki vẽnkhán ke mũ, Topẽ tỹ ã rãnrãj ki vẽnkhán mũ ěn ri ke, kurã tỹ 7 (ke) ěn ki. ¹¹ Hã kũ vāsānsān, ãjag tỹ tỹ prãnh ke tũ nĩ jé, ãjag tỹ ga kórég kri mũ ja ěn ag nón ti vĩ mranh tũ

nĩ jé, ãjag tỹ ãjag vènhkán ke ãn ve jé.

¹² Topè vĩ hã tigrĩn ãg tóg rĩnrĩr nỹtĩ. Æ vĩ hã tỹ tóg nén kar hyn han tĩ. Rógro jã régre vỹ nén (ũ) kym há nỹgtĩ. Hã ra Topè vỹ vỹ ti tỹ nén (ũ) kym há kãfór han tĩ, kỹ ti vỹ tóg ãg kãra rã tĩ, ãg nĩ ti kãra, ãg kukã ti kãra ke gé, ãg krĩ ti kãra ke gé, ãg kuprĩg ti kãra tóg rã tĩ gé. Kỹ tóg ãg tỹ nén (ũ) to jykrén mũ kar ki kanhró nĩ, ãg tỹ nén (ũ) han sór mũ ki kanhró kar ti nĩ gé, Topè ti. ¹³ Nén (ũ) kar ki kanhró tóg nĩ, Topè ti, ã tỹ nén han mũ kar ki kanhró tóg nĩ. Nén ù tóg ti mỹ vènh péju kỹ nĩ tũ pẽ nĩ. Æ tóg ti vatánh tá nén ù han ke tũ pẽ nĩ gé. Ki kanhró kar ti nĩ, ù tỹ ãg jykre tugnỹm ke mũ ãn ti.

Jesus tỹ ãg jagfy vĩnh ke

¹⁴ Ti to tar nỹtĩmnĩ, ha mẽ. Ti ki rã kỹ ãjag nỹtĩ, kỹ ti to tar nỹtĩmnĩ. ãg jagfy Topè tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág vỹ nĩ nĩ, hã vỹ: Jesus, he mũ, Topè kósin, he mũ. Æn vỹ kanhkã tá jun huri. ¹⁵ Ti pi(jé) ãg krój nỹtĩ tag ki kagtĩg nĩ'. Ki kanhró tóg nĩ mỹr. ãg ri kén tóg jagtar nĩ ja nĩgtĩ gé, kỹ Japo vỹ ti tỹ Topè vỹ mranh han sór ja nĩgtĩ gé, hã ra tóg inhhã mranh ja tũ nĩgtĩ. ¹⁶ Hã kỹ ãg tóg Topè mré vèmén ke mũ, jatun mỹ. Mũmãg vãn nỹtĩ jé ãg tóg ke mũ. ãg jagãgtãn jé tóg ke mũ, Topè ti, kỹ tóg ãg tar han ke mũ gé, ãg krój nỹtĩn kỹ.

5

¹ Æprã ke tỹ Topè tũ ki rĩr tĩ

to pã'i mág jykre vỹ ge nỹgtĩ, ha mẽ. Æ mré ke ag jagfy tóg vỹ tĩ, Topè mré, kỹ tóg ag jagfy Topè mỹ nén ù pũn tĩ gé, kỹ tóg ag mãg tân kỹ pũn tĩ gé, ag tỹ Topè vỹ mranh ja tigrĩn. ² Hã ra tóg tỹ ãprã ke nĩ gé, ag mré, ag krój ri ke tóg nĩ gé, hã kỹ tóg ag krój nỹtĩ ra ag jagãgtãn há han tĩ, ù tỹ Topè vỹ mranh sór tũ ra mranh mũ ãn ag. ³ Mranh tóg tĩ gé, Topè tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ãn ti, hã kỹ tóg ã tỹ mranh mũ ãn to Topè mỹ tân kỹ pũn tĩ gé, ã mré ke ag tũ ãn mré. ⁴ Hã ra tóg vësó: “inh hỹn Topè tũ ki rĩr sór mũ, kỹ inh hỹn tỹ tag to pã'i mág nĩnh mũ,” henh ke tũ pẽ nĩ. Topè hã ne ù to: “isũ ki rĩr tĩ to pã'i mág vỹ tỹ ã nĩnh mũ,” he tĩ', ti tỹ vãsỹ Arão kuprãg vén ãn ri ke.

⁵ Hã kỹ Cristo vỹ vësóg ki tag to jykrén ja tũ nĩ gé. Ti pi(jé) vësỹ pã'i han ja nĩgtĩ', vësỹ Topè tũ ki rĩr tĩ ãn to pã'i mág han sór ja tũ tóg nĩgtĩ'. Topè hã ne ti mỹ: “inh kósin vỹ tỹ ã nĩ,” he ja nĩ'. “Æri sóg ã mỹ: tỹ inh ã panh nĩ, he mũ,” he ja ti nĩ, Topè ti, Jesus mỹ. ⁶ Kỹ tóg ti mỹ tag tóg gé, kỹ tóg rán kỹ nĩ gé, Topè vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki, ha mẽ: “isũ ki rĩr jé ã tóg ke mũ. Tũ' henh ke tũ ti nĩnh mũ, ã tỹ isũ ki rĩr nĩ ti, Melquisedeque tỹ isũ ki rĩr mũ ãn ri ke,” he ja ti nĩ gé, Cristo mỹ, Topè ti.

⁷ Jesus vỹ, ã tỹ ga mũ tĩg kỹ jagtar nĩn kỹ (tóg) Topè mỹ to vĩ', to vĩ' he ja nĩgtĩ, ti tỹ ti kren han jé, ti ter tũ nĩ jé. Kỹ tóg fỹ gé, Topè mré vèmén

kỹ. Vēsyrénh jagy han tóg. Kỹ Topē vỹ ti vĩ jēmē ja nĩ, Jesus tỹ ti mỹ to vĩn kỹ. Topē mỹ tóg tỹ ùn há nĩ, Jesus ti, hã kỹ tóg ti vĩ jēmē ja nĩ. ⁸ Topē kósín vỹ tỹ ti nĩ, Jesus ti, hã ra tóg ã jagtar tugrĩn (tóg) Topē tỹ nén tó mũ ki kanhrãn kãn ja nĩ, ti tỹ Topē vĩ hã han jé. ⁹ Ti tỹ vènh kanhrãn kãn kỹ tóg ěg kren pē han ki kanhró nĩ ge sir. Ěg jagfy tóg ter ja nĩ, kỹ tóg ěg kren han mũ, ěg tỹ ti vĩ ki króm kỹ. ¹⁰ Topē vỹ ti mỹ: “inh mỹ isũ ag ki rĩrĩnĩ, to pã'i mág vỹ tỹ ã nĩ, Melquisedeque ěn ri ke,” he ja nĩ. Hã kỹ tóg tỹ pa'i nĩ, Jesus ti.

Ěg tỹ ti to krónh kenh ke tũ

¹¹ Sỹ ãjag mỹ tag kãmén kãn sór mũ ra tóg jagy tĩ. Tó jagy ti tĩ, tag ti. Kỹ ãjag tóg mē há han tũ nĩgtĩ gé. Ājag pi(jé) krĩ há nỹtĩ ver'. ¹² Ājag tỹ ù ag kanhrãn ke vè vè, ãjag tỹ vãsỹ Topē vĩ mē ja nỹtĩn kỹ. Hã ra ãjag tóg ver ki kagtĩg nỹtĩ. Ājag kã ù tỹ ãjag mỹ Jesus kãmén vén ěn tó mãn kỹ tóg há nỹnh mũ vè. Gĩr kãsir ri ke ãjag nỹtĩ. Gĩr kãsir ag vỹ leite hã kron tĩ, ãjag tỹ ver kãsir nỹtĩn kỹ. ¹³ Jãvo ùn sanh ag hã vỹ vėjēn kufy ko tĩ'. Gĩr tỹ leite kron mũ ri ke ãjag nỹtĩ, ãjag tỹ Jesus kãmē ěn ki kanhrãn kãn tũ nỹtĩn kỹ ver. ¹⁴ Û tỹ to jykrén há han mũ ěn vỹ ùn sanh há ri ke nĩ, kỹ tóg ki kanhró nĩ. “Tag vỹ há nĩ, tag vỹ há tũ nĩ, tag vỹ kuryj nĩ, jãvo tag vỹ kygnē kỹ nĩ,” he jé

tóg ke mũ, ù tỹ ki kanhrãn há han mũ ěn.

6

¹ Ājag tỹ ver gĩr kãsir ri ke nỹtĩ ra sóg ãjag mỹ Jesus kãmén vén ja ěn tó sór tũ nĩ ha. Sỹ ãjag mỹ ùn sanh ag tũ kãmén sór vè ha, ãjag tỹ ver to tar nỹtĩ tũ ra. Jesus kãmén vén jã ěn hã vè, gĩr tỹ ã pafa ja kron ěn ri ken hã vè, ha mē: vènh jykre kórég tovãnh jé ěg tóg ke mũ, ěg tỹ nén to ter ke mũ ěn tovãnh kãn jé ěg tóg ke mũ. Topē ki rã jé ěg tóg ke mũ. ² Û tỹ ti ki rã mũ ěn kype jé ěg tóg ke mũ, kỹ ěg tóg ti kri ěg nĩgé finh ke mũ gé, ti tỹ ěg mré Jesus ki rã kỹ jē jé. Kar kỹ ěg tóg ěg ter kar kỹ rĩr mãn ěn to jykrén ke mũ gé, Topē tỹ ěg jykre tugnỹm ke ěn to. Vènh kãmē tag kar vỹ gĩr tỹ ã pafa ja kron ěn ri ke nĩ. ³ Tag tó mãn sór tũ inh nĩ ha, ãjag tỹ vãsỹ mē ja tag. Sỹ ãjag mỹ tag pãte Jesus kãmén sór vè, kỹ tóg ùn sanh tỹ vėjēn kufy ko ěn ri ke nĩ. Topē tỹ tag to isar han kỹ sóg ãjag mỹ kãmén há han ke mũ.

⁴ Ha mē, ěg kãmĩ ù ag tóg ag tỹ Topē ki rã kar kỹ (ag tóg) ti tovãnh pē han ja nĩgtĩ. Kỹ ag tóg ti ki ge mãn ke tũ nỹtĩ ha. Ěg tỹ Topē ki ge kỹ tóg ěg kanhrãn ke mũ, vènh jykre há ki. Topē vỹ ěg mỹ kanhkã tá vènh jykre há ěn nĩm mũ. Ěg mỹ tóg ã kuprĩg jēnēg mũ gé. ⁵ Topē vĩ há nĩ ěn vэг ěg tóg tĩ. Ěg tỹ kanhkã tá nén venh ke ěn ve sĩ han ěg tóg tĩ, ěprã, ěg tỹ Topē ki ge kỹ. ⁶ Û tỹ ti

jykre tag ve kar kŷ ti tovānh pē han kŷ tóg vēnhmŷ nī. Kŷ tóg ti ki rā mǎn ke tũ nī ha, ā jykre kórég tovānh mǎn ke tũ ti nī ha, ũ tŷ ti tovānh pē han mũ ěn ti. Ha vé, ěg tŷ ti ki rā há han kar kŷ ti tovānh kŷ ěg tóg ti tŷ cruz to sa mǎn ri ke han mǎn mũ sir, Topē kósin ti. Ěg tŷ vēnh kar tŷ ti to é he han mǎn vē sir.

⁷ Ěpŷ ri ke ti nī, ha mẽ. Ta tŷ ti kri kutē kŷ ga mrǎn kŷ ěg jakré tóg mog há han tī, ěg tŷ ga há ki ti krǎn ti kŷ. Ěg tŷ ěpŷ há ri ke nŷtīn kŷ, ěg tŷ Topē mŷ vēnh jykre há han kŷ tóg ěg ve há han mũ, Topē ti. ⁸ Ěpŷ ũ tóg hǎ ra kórég nī. Kŷ sónh hǎ tóg ki munmur tī, vānh ti ke gé, kŷ tóg mogmog kónǎn tī sir, ěg jakré ti. Ěg tŷ ěpŷ kórég ěn ri ke nŷtīn kŷ Topē vŷ ěg tovānh ke mũ sir, kŷ tóg ěg mŷ vī kónǎn han ke mũ, kŷ ěg kejĕn pŷr ke mũ, kurǎ ěn kǎ.

⁹ Ha mẽ, vī tar han inh huri. Hǎ ra ājag tóg ti jagy tag venh ke tũ pē nī, ki kanhró inh nī. Ājag to sóg há nī. Krenkren jé ājag tóg ke mũ, ki kanhró inh nī. ¹⁰ Rǎnrǎj há han ājag tóg tī. Ti to ājag há tǎvī nŷtī. Ti tũ ki rīr há han ājag tóg tī gé. Topē vŷ tag vég tī, ājag rǎnrǎj há tag. Ti pi(jé) kǎ jatu nŷgtī'. Vēnh jykre vēnhmŷ han tũ pē ti nŷgtī, Topē ti. ¹¹ Hǎ ra sóg ājag mŷ tag tó, ājag tŷ ti to tar tǎvī nŷtī jé, ājag tŷ ti to krónh ke tũ nī jé. Kŷ ājag tóg venh ke mũ, ājag tŷ nén (ũ) ve sór mũ ěn ti. ¹² Ājag tŷ ti to krónh ken kŷ tóg kórég nī. Ũ tóg ěg

jo Topē ki rā ja nŷgtī, hǎ ra ag tóg ti tovānh ja tũ pē nŷgtī, kŷ ag tóg hur vé, Topē tŷ ěg mŷ nén ven sór mũ ěn ti. Tag ag ri ke han nī, ũ tŷ ěg jo ti tovānh jǎvānh ěn ag ri ke han nī.

Topē tŷ ā vī ěn han kǎn ke

¹³⁻¹⁴ Topē vŷ Abraão mŷ: “ā to vī há han jé sóg ke mũ, ā krē e han jé sóg ke mũ,” he ja nī. Kŷ tóg ti mŷ: “ā pi(jé) tag venh ke tũ nī', inh hǎ vŷ ki kanhró nī,” he ja nī gé. Ũ tŷ ti kǎfór nī ra tóg ěn to: “ti hǎ vŷ ki kanhró nī,” henh ke vē vē. Hǎ ra ũ tóg Topē kǎfór nī tũ nī, hǎ kŷ tóg: “inh hǎ vŷ ki kanhró nī,” he ja nī, Topē ti. ¹⁵ Kŷ Abraão vŷ Topē tŷ ti mŷ nén tó ja tag to tar nī ja nŷgtī gé. Jatun mŷ tóg ā kósin ke ěn jǎvānh ja nŷgtī, hǎ kŷ tóg kejĕn ti vé.

¹⁶ Ěprǎ ke ag vŷ, ag tŷ jagnē mŷ vī há han sór kŷ ag tóg jagnē mŷ: “inh kri nī ěn vŷ ki kanhró nī, sŷ ā mŷ nén han ke ti,” he tī. Tag tó kŷ ag tóg jagnē jũ tŷ tũ' he tī. Ũ tŷ tag tó kŷ ag tóg ki kanhró nŷtī, ti tŷ ki hǎ tó ja ti. Ěprǎ ke ag jykre hǎ vē. ¹⁷ Vēnh jykre tag han ja ti nī, Topē ti, ti tŷ ěg mŷ ā vī jĕnĕn kŷ. Ti tŷ ěg mŷ nén tó ja ěn ve jé ěg tóg ke mũ. Ěg tŷ tag ki kanhrǎn há han hǎ jé tóg ěg mŷ: “ki kanhró inh nī,” he ja nī. Tó ũ han mǎn ke tũ ti nī ha. Ā tŷ tó ja ěn hǎ han jé tóg ke mũ, ti tŷ: “ki kanhró inh nī,” henh kŷ. ¹⁸ Ti vī régre to ěg tóg ki kanhrǎn há han tī. Ěg mŷ tó kar kŷ tóg: “ki kanhró inh nī,” he ja nī gé. Ti vī régre

hã vĕ. Hã kÿ ěg tóg venh ke mŭ, ti tÿ ěg mÿ nĕn tó ja ti. Tó ũ han mǎn ke tŭ ti nĭ ha, hã ra tóg ón ja tŭ nĭ gé, ti tÿ ón ki kagtĭg nĭn kÿ. Ti tÿ ěg mÿ nĕn tó ja ěn ve sór ěg tóg mŭ, hã vÿ: kanhkã, he mŭ, hã kÿ tóg ěg hã mÿ tó ja nĭ, Topĕ ti. ¹⁹ Ěg tÿ kanhkã ve sór kÿ ěg tóg to krónh ke tŭ nĭgtĭ. Ěg tÿ kanhkã tá ũn ve sór mŭ hã vÿ ěg tar han tĭ, ěg tÿ tÿ prǎnh ke tŭ nĭ jé. Tá jun jé ěg tóg ke mŭ, ha vemnĭ, Topĕ jamã tá. ²⁰ Jesus vÿ tá jun vén, ěg jo, kÿ tóg ěg mÿ Topĕ to ěpÿy ti han, Topĕ to ěmĭn ti. Ěg jagfy tóg tÿ Topĕ tŭ ki rĭr tĭ to pã'i mág nĭ, Melquisedeque ěn ri ke. Kurã krÿg ja tŭ ti nĭ, ti tÿ tÿ pã'i nĭ ti. Kÿ tóg ěg jo Topĕ rĭnja tá nĭ nĭ, ěg tÿ ti nón tá junjun jé gé.

7

Melquisedeque kãme

¹ Melquisedeque ěn vÿ tÿ pã'i mág nĭ ja nĭgtĭ, cidade tÿ Salém kri, kÿ tóg Topĕ tŭ ki rĭr nĭ ja nĭgtĭ gé, ũ tÿ vĕnh kar kri ke nĭ ěn tŭ ki. Abraão vÿ pã'i tÿ 4 (ke) ěn mré vĕnh génh han ja nĭ. Ti tÿ ag kãgtĕn kar kÿ Melquisedeque ěn vÿ ti kato tĕ, kÿ tóg ti mÿ: “Topĕ vÿ ã ve há han, kÿ tóg ã ve há han mǎn ke mŭ gé,” he mŭ. ² Kÿ Abraão vÿ ti mÿ dízimo ěn nĭm mŭ sir, ã tŭ tÿ 10 (ke) kar ki tóg ũn pir nĭm mŭ sir, Melquisedeque mÿ, ti tÿ ũn kato tĕ mŭ ěn ag tŭ mǎn ja tÿ dízimo ěn ti. Ti jiji to ken hã vĕ, hã vÿ: vĕnh jykre kuryj to pã'i, he mŭ, hã vÿ: Melquisedeque, he mŭ. Kÿ

tóg tÿ cidade tÿ Salém to pã'i nĭ, hã vÿ: ũn krĭ kuprã ěn ag pã'i, he mŭ. ³ Panh tŭ ti nĭ, mÿnh tŭ ke gé, jóg'jóg ve tŭ ti nĭ gé. Ũ ki mur já tŭ ti nĭ, kÿ tóg ter ja tŭ nĭ gé. Topĕ kósĭn ri ke ja ti nĭ. Topĕ tŭ ki rĭr kÿ tóg nĭ nĭ, ti kurã vÿ krÿg ja tŭ nĭ, Melquisedeque kurã ti.

⁴ Pã'i mág pĕ vĕ, Melquisedeque ti, hã kÿ Abraão vÿ ti mÿ ã tŭ tÿ dízimo nĭm ja nĭ gé. Hã ki ěg tóg ki kanhró nÿtĭ, ti tÿ Abraão kãfór nĭ ti, Melquisedeque ti. ⁵ Ũ tÿ Israel ag kãmĭ dízimo mǎg tĭ ag vÿ tÿ Levi krĕ nÿtĭ, ũ tÿ Topĕ tŭ ki rĭr tĭ ěn ag. Ājag mré ke ki ag tóg dízimo ěn mǎg tĭ, ag kar tÿ tÿ Abraão krĕ'krĕ nÿtĭ ra. ⁶ Hã ra Melquisedeque pi(jé) tÿ Abraão mré ke nĭ ja nĭgtĭ'. Ge ra Abraão tóg ti mÿ dízimo ěn nĭm ja nĭ, kÿ tóg ti mÿ: “Topĕ vÿ ã ve há han,” he mŭ gé, Melquisedeque ti, Abraão mÿ, Topĕ tÿ Abraão mré vĕmén kar kÿ, Topĕ tÿ ti mÿ: “ã kófa ra ã kósĭn ke mŭ,” he kar kÿ. ⁷ Kÿ tóg Abraão kãfór nĭ, Melquisedeque ti, ti tÿ ti mÿ: “Topĕ vÿ ã ve há han,” hen kÿ. Ti kri ke vÿ tÿ ti jĕ.

⁸ Levi krĕ'krĕ ěn vÿ tÿ ěprã ke nÿtĭ gé, ũ tÿ ājag mré ke ki dízimo mǎg tĭ ěn ag. Hã ra Melquisedeque vÿ ter ja tŭ nĭ nĕji, hã kÿ tóg rán kÿ nĭ, Topĕ vĭ tÿ rán kÿ nĭ ki. Ũn ter tŭ vÿ Abraão ki dízimo mǎn ja nĭ, hã vÿ: Melquisedeque, he mŭ. ⁹ Kÿ, Abraão tÿ ti mÿ dízimo nĭm ěn kã tóg ã krĕ'krĕ

kósin tỹ Levi jagfy ti mỹ dízimo nĩm ja nĩ gé, Melquisedeque mỹ. Hã kỹ Levi krẽ'krẽ ag vỹ ãjag mré ke ag ki dízimo ve ja nĩgtĩ gé sir. ¹⁰ Abraão tỹ Melquisedeque mỹ dízimo nĩm ên kã Levi vỹ mur ja tũ nĩ ver, hã kỹ ti jóg'jóg ve tỹ Abraão vỹ ti jagfy dízimo nĩm ja nĩ. Nĩm kar kỹ tóg kejẽn Levi vovo han mũ sir, Abraão ti, Melquisedeque tỹ ti mré vēmén kar kỹ.

¹¹ Topẽ tỹ Levi krẽ'krẽ ag mỹ: “isũ ki rĩrmnĩ,” he ên kã tóg ag mỹ tag to vẽn h jykre nĩm ja nĩgtĩ gé, ag tỹ ki rĩr ke to. Ag hã tỹ ki rĩr há han ke vẽ vẽ, hã ra ag tóg ki rĩr kãn jã tũ nĩ, hã kỹ Topẽ tóg ù tỹ ki rĩr ke mũ ù jẽnẽ ja nĩ, ù tỹ Melquisedeque ri ke ên, hã vỹ: Jesus Cristo, he mũ. Ag tỹ ki rĩr há han ja nĩ ra Topẽ hỹn ti jẽnẽnh ke tũ nĩ vẽ, kỹ Arão krẽ'krẽ ên ag hã vỹ ki rĩr nỹtĩnh ke vẽ vẽ. ¹² Kỹ, Jesus tỹ Topẽ tũ ki rĩr kỹ Topẽ vỹ ti mỹ tag to vẽn h jykre tãg han ja nĩ gé. ¹³⁻¹⁴ Hã kỹ tóg ki rĩr nĩ sir. Ti pi(jé) tỹ Levi krẽ'krẽ ag kã ù nĩ', êg Senhor tỹ Jesus ti. Judá krẽ'krẽ ag kã ù vỹ tỹ ti nĩ. Ge ra tóg Topẽ tũ ki rĩr mũ. Judá krẽ'krẽ ù tóg Topẽ tũ ki rĩr ke tũ tĩ vẽ, ag tỹ Topẽ mỹ nén ù pũn ke tũ vẽ vẽ. Ag rãnrãj tũ vẽ vẽ, tag, Judá krẽ'krẽ ag, kỹ Moisés tóg ag to nén ù tó ja tũ nĩ gé, ti tỹ Topẽ tũ ki rĩr ke tag rãn kỹ. Hã ra Jesus tóg Topẽ tũ ag ki rĩr jẽ, ti tỹ tỹ Judá krẽ'krẽ ag kã ù nĩ ra. Topẽ tỹ ti mỹ vẽn h jykre tãg nĩm hã vẽ.

Jesus tỹ Melquisedeque ri

ke nĩ

¹⁵ Levi krẽ'krẽ ag vỹ Topẽ rãnrãj han kãn ki kagtĩg ja nĩgtĩ. Hã kỹ Topẽ tóg ã tũ ki rĩr ke ù jé prẽr, ù tỹ Melquisedeque ri ke ên, hã vỹ: êg Senhor tỹ Jesus, he mũ. Hã ki êg tóg vég tĩ, Levi krẽ'krẽ ag tỹ ti rãnrãj han ki kagtĩg nỹtĩ ti. ¹⁶ Kỹ êg Senhor tỹ Jesus pi(jé) êprã ke ag jykre ri ke han kỹ Topẽ tũ ki rĩr mũ', kỹ êprã ke ù vỹ: “ha ki rĩr,” he ja tũ nĩ gé. Topẽ tỹ ti mỹ nén tó jan hã vẽ. Ter mãn ke tũ ti nĩ ha, hã kỹ tóg ki rĩr há han mũ ha. ¹⁷ Ti to tag tóg rãn kỹ nĩ, Topẽ vỹ tỹ rãn kỹ nĩ ki, ha mẽ: “isũ ki rĩr jé ã tóg ke mũ. Tũ' henh ke tũ (pẽ) ti nĩ, ã tỹ isũ ki rĩr nĩ ti, Melquisedeque tỹ isũ ki rĩr nĩ ên ri ke,” he ja ti nĩ. ¹⁸ Tag tó kỹ tóg Moisés jykre ên tỹ tũ' he mũ, ti krój nĩn kỹ, ti tỹ êg há han mãn ki kagtĩg nĩn kỹ. ¹⁹ Hỹ, Moisés jykre ên vỹ êg tar han ki kagtĩg ja nĩgtĩ, êg tỹ Topẽ vỹ ki króm han ki kagtĩg ja tóg nĩgtĩ, kỹ êg ti jykre han sór mũ ra kanhkã tá jun ke tũ nĩ, êg tỹ Moisés jykre han mũ ra. Vãhã Topẽ tóg êg mỹ vẽn h jykre tãg nĩm ja nĩ, ù tỹ Moisés jykre kãfór nĩ ên, hã vỹ: Jesus jykre, he mũ. Kỹ êg tóg Jesus tugrĩn Topẽ nĩgia tá junjun ke mũ.

²⁰ Tag to Topẽ tóg vỹ kãfór han ja nĩ. Moisés tỹ Levi krẽ'krẽ mỹ: “Topẽ tũ ki rĩrmnĩ,” hen kỹ tóg vỹ kãfór han ja tũ nĩ. ²¹ Hã ra Topẽ tóg Jesus mỹ tag tó. Ti mỹ tóg: “isũ ag ki rĩr jé ã tóg ke mũ,” he ja nĩ. “Tũg ke tũ ti nĩ, ã tỹ

isū ag ki rīr tī ēn ti. Vī kāfór han inh mýr. Tó ũ han mǎn ke tū sóg nī, vēnh jykre ũ han mǎn ke tū sóg nī,” he ja tóg nī, ěg jóg mág ti, ā kósin mý. ²² Hǎ ký Jesus jykre vỹ Moisés jykre kāfór nī, Jesus tỹ ěg mý vēnh jykre tǎg nīm mũ ēn. ²³ Nén ũ ki tóg sir Moisés jykre ri ke tū nī, Jesus jykre ti, ha mẽ. Moisés jykre ki Topě tū ki rīr tī ag vỹ e ja nýtĩgtĩ. Ājag kā ũ ter ký ag tóg jagně jěgja kā ũ fěg' he ja nĩgtĩ, ti tỹ Topě mý ti tū ki rīr jé. Hǎ ký ag tóg e ja nýtĩgtĩ, Moisés jykre ki Topě tū ki rīr tī ag. ²⁴ Hǎ ra Jesus vỹ ter mǎn ke tū nī inhhǎ, Topě tū ki rīr tóg nī nī, ũ tóg ti jěgja kā jěnh ke tū nī. ²⁵ Hǎ ký tóg ā tỹ ũn ki rīr nī mũ ag kar krenkren han tĩ, ũ tỹ ti tugrĩn Topě jamǎ tá junjun ke mũ ēn ag kar. Rīr tóg nī nī, ký tóg ěg jagfy Topě mré vémén tĩ. Kurǎ krýg ja tū ti nī, Jesus ti.

²⁶ ěg to ti há nī, Jesus ti, ti tỹ ěg jagfy Topě tū ki rīr nĩn ký. Topě kósin vỹ tỹ ti nī. Kygně ja tū pě ti nī. Nén ũ kórég venh ke tū ěg nī, ti ki. Topě vỹ mranh tĩ ag mré ke tū vē. Ký tóg tỹ kanhkǎ tǎn kar ag kri ke nī gé sir, ũri. ²⁷ ěprǎ ke ag tỹ Topě tū ki rīr nýtĩn ký ag tóg ājag tỹ Topě vỹ mranh ja tugrĩn Topě mý nén ũ pũn vén tĩ, kurǎ kar ki, kar ký ag tóg ājag mré ke ag tỹ Topě vỹ mranh tugrĩn ag jagfy Topě mý nén ũ pũn tĩ gé sir. Jesus vỹ Topě vỹ mranh ja tū nī inhhǎ. Hǎ ký tóg, ā tỹ vēnh fěg ký tóg ag tỹ Topě mý nén ũ pũn ri ke han. Věnh fěg pir han tóg, ký

tóg ā tỹ vēnh fěg pir ēn ki ěg tỹ Topě vỹ mranh e ja ēn tỹ tū' he kǎn. ²⁸ Moisés tỹ ěprǎ ke ag mý: “Topě tū ki rīr,” hen ký ag tóg ki rīr mũ, hǎ ra ag tóg kygně mág ký nýtĩ ja nĩgtĩ gé, ag tỹ tỹ ěprǎ ke nýtĩn ký. Hǎ ra Topě tóg vēnh jykre tǎg han ký tóg ā kósin mý: “ki rīr jé ā tóg ke mũ, tag to sóg vỹ kāfór han mũ,” he ja nī. ũ tỹ kygně ja tū pě ēn mý tóg tag tó ja nī, hǎ ký tóg kygněnh ke tū pě nī gé.

8

Jesus hǎ tỹ ěg jagfy Topě tū ki rīr

¹ Ha mẽ, sỹ ājag mý nén kǎmén ja ti. Tag tó sór ja inh nī, ha mẽ. ěg jagfy Topě tū ki rīr tĩ to pǎ'i mág hǎ vỹ nī nī. Topě pěgja tá tóg nī nī, kanhkǎ tá. ² Topě nĩg jafǎ pě tá tóg ti tū ki rīr mũ. Topě nĩgja pě ēn pi(jé) tỹ ěprǎ ke ag tỹ há nī'. Topě hǎ tỹ há vē, ēn ti. ěn tá tóg nī nī, ěg jagfy, Topě tū ki rīr nī ēn ti.

³ Topě tū ki rīr tĩ to pǎ'i mág jykren hǎ vē, ha mẽ. Topě mý ag tóg nén ũ nī pũn tĩ, nén ũ ũ ke gé. Ký ũ tỹ ěg jagfy Topě tū ki rīr tĩ to pǎ'i mág tag vỹ Topě mý nén (ũ) nīm ke mũ gé, Jesus ti, hǎ vỹ: vēnh fěg, he mũ. ⁴ Ti tỹ ver tag mĩ ga kri mũ ag mré ga kri tĩ ra Topě tóg ti mý vēnh rǎnhrǎj tag nīm ke tū nī vē, ti tỹ Topě tū ki rīr jé. ěprǎ ũ tỹ Topě tū ki rīr mũ ag vỹ nýtĩ ver, ũ tỹ Judeu ag jykre ki Topě tū ki rīr mũ ũ ag. ⁵ Topě jo ĩn krēm ag tóg nén ũ nī pũn tĩ, Moisés tỹ ag mý vēnh jykre nīm ký. Topě

vỹ Moisés mỹ tó ja nĩ, ti tỹ kur tỹ Topẽ jo ãn han jé. Ti mỹ tóg; “ã mỹ sóg ã tỹ nén han ke mũ ãn ti ven kãn huri,” he mũ. “Ã tỹ pãnónh kri nĩ ãn kã sóg ã mỹ ven kãn. Sỹ ã mỹ nén ven mũ ãn hã han nĩ,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti, Moisés mỹ, hã kỹ tóg han. Ìn ãn krẽm ag tóg ùri nén ù ù pũn tĩ, Judeu ag jykre ki, Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag. Hã ra tóg tỹ kanhkã tá vãnh jykre tag hã pẽ tũ nĩ ver. Nén sĩ ki tóg ri ke nĩ, ag tỹ nén han mũ ti, kanhkã tá vãnh jykre ri ke sĩ ti nĩ. Jesus hã vỹ kanhkã tá vãnh jykre pẽ ãn han kãn mũ.

⁶ Hã kỹ Jesus rãnrãj vỹ ãprã ke ag rãnrãj kãfór nĩ. Topẽ vỹ ãg mỹ Jesus jẽnẽ, ti tỹ ãg mỹ vãnh jykre tãg nĩm jé, kỹ tóg ti tỹ Moisés tỹ ãg mỹ vãnh jykre há nĩm ãn há kãfór nĩ. Kỹ tóg ãg mỹ nén ù há tãvĩ han ke mũ, Topẽ ti, ti tỹ Jesus jẽnẽn kỹ. Hã kỹ Jesus rãnrãj vỹ Moisés rãnrãj kãfór nĩ, Jesus tỹ ãg mỹ vãnh pãte fón ken kỹ. ⁷ Topẽ mỹ tóg pãgsĩ ja nĩ, ã tỹ Moisés mỹ vãnh jykre nĩm ja ãn ti, hã kỹ tóg vãnh jykre tãg han to jykren ja nĩ. ⁸ ã povo jykre ve kỹ tóg ti mỹ kórég nĩ, hã kỹ tóg tag tó, ha mẽ. “Kãnhmar sóg povo tỹ Israel mỹ vãnh jykre tãg nĩm ke mũ, Judá krẽ'krẽ ag mỹ ke gé,” he ja tóg nĩ, ãg jóg mág ti. ⁹ Vãnh jykre tãg tag vỹ isỹ ag jóg'jóg ve ag mỹ vãnh jykre nĩm ja ãn ri ke tũ nĩnh mũ. Ag jóg'jóg ve ag mỹ sóg vãnh jykre ù nĩm ja nĩ gé, isỹ ga tỹ Egito tá ag kãpan kỹ. Ag nĩgé kãgmĩ kỹ sóg ag taĩn kãtĩ mũ, ag ga pẽ

ra. Hã ra ag tóg isỹ ag mỹ vãnh jykre nĩm ja ãn mranh, hã kỹ sóg sir ag togvãnh ja nĩ,” he tóg, ãg jóg mág ti. ¹⁰ “Hã ra sóg vãhã ag mỹ vãnh jykre tãg han sór mũ, povo tỹ Israel ag mỹ, ha mẽ,” he tóg, ãg jóg mág ti. “Ãjag krĩ tỹ ag tóg isỹ ag jyvẽn mũ ãn ki kanhrãn ke mũ, kỹ ag tóg han sór ke mũ gé, ti tỹ ag fe kãkã nĩn kỹ. Ag Topẽ vỹ tỹ inh nĩnh mũ, kỹ ag tóg tỹ inh krẽ nỹtĩnh ke mũ gé, ãn kã. ¹¹ Kỹ ù tóg ã mré ke ag kanhrãn mãn ke tũ nĩ ha. “Ëg jóg mág vỹ ge nĩgtĩ, ge ti nĩgtĩ,” he mãn ke tũ ag nỹtĩ ha, jagnẽ mỹ. Ag kar vỹ inh ki kanhró nỹtĩnh mũ, ãn kã, ùn kãsir ag, ùn mág ag ke gé, ãn kã. ¹² Ag tỹ inh vĩ mranh mũ (hã) ra sóg ge ra ag jagãgtãn ke mũ. Vãnh pãte fón jé sóg ke mũ, ag tỹ inh vĩ mranh ja ãn ti,” he ja tóg nĩ, Topẽ ti.

¹³ Kỹ, Topẽ tỹ vãnh jykre tãg han kỹ vãnh jykre ve ãn vỹ ti mỹ tỹ vãnh jykre si nĩ sir. Hã ra nén (ũ) si kar ãn vỹ kejẽn tũ' henh ke mũ, kãnhmar.

9

Vãsỹ Topẽ jykre mré ùri Topẽ jykre

¹ Topẽ tỹ ag mỹ vãnh jykre ve ãn nĩm kỹ tóg ag mỹ ag tỹ nén han ke ãn kãmén ja nĩ. Ag tỹ ti jo ãn han tó ja ti nĩ, kar kỹ tóg ag tỹ ti jo ãn krẽm ti mré vãmén ke tó ja nĩ gé, ag tỹ ti mỹ nén (ũ) pũn ke ti ke gé. ² Kỹ ag tóg kur tỹ ãn ãn han, ti tỹ tỹ Topẽ jo ãn jẽ jé. Hã ra tóg vãnh kãpãm kỹ nĩ, kur tỹ ke gé, kỹ ag tóg ãn vãfynyn ki jun vén

mũ ên to ag tóg: “Topê mré ví jafã,” he tí. Ên tá mesa kri vela tý kri vin jafã vỹ jê, kar ký mesa ti ke gé, mesa tý kri pão vin jafã ên. ³ Tag pãte tóg kur nĩ, jãnkã tý kur, ký kur ên pãte ãn vãfynyn ù vỹ nĩ gé, ùn sĩ. Ên to ag tóg: “Topê nĩg jafã,” he tí, ãn vãfynyn ên to. ⁴ Tá tóg Topê mỹ kri nén (ũ) pũn jafã nĩ, ouro tý há ti. Kri ag tóg nén ù ger há pũn tí, ouro ên kri. Kar ký Topê caixa vỹ tá nỹ gé. Ti to tĩr hã vỹ tý ouro nĩ. Caixa ên kãkã ouro tý pénky vỹ nĩ, ký kanhkã tá vễjên vỹ pénky ên ki nĩ, Topê tý ag mỹ pão jêñê ên ti, ag tý ga kórég kri mũn ký. Kar ký Arão vátó vỹ kã nỹ gé, ti kãtó ti, kãtó fėj mũ ên ti. Caixa ên kãkã tóg nỹ nĩ, vátó ên ti. Kar ký Topê tý Moisés mỹ vênhrá nĩm ja ên vỹ kãki nỹtĩ gé, caixa ên kãki. Pó régre ki tóg ránrán ja nĩ, Moisés ti, Topê tý êg jyvên mũ ên ti. Pó régre ên tóg caixa kãki nỹtĩ gé. ⁵ Caixa ên kri tóg nỹtĩ, Topê tý jêgnê jafã régre ag kãggrá, querubim he mũ ên, ù tý Topê rĩnja tá nỹtĩ ên. Fêr ag nỹtĩ, ký ag fêr tóg krỹg he ký nỹtĩ. Ag fêr fênja krêm Topê vỹ êg mỹ vênh pãte fón tí, êg tý ti vỹ mranh ja ti. Hã ra sóg tag kãmén kãn sór tũ nĩ ver.

⁶ Ký tóg vãfynyn régre nĩ, ãn tý kur ên ti, Topê tũ ên ti. Ti vãfynyn ve ki ag tóg kãra ge tí, Topê tũ ki rĩr tí ag, kurã kar ki. Tá ag tóg ãjag rãnhraj ti han tí. ⁷ Ti vãfynyn ù ên tá tóg kãra rã pin' he tí, prỹg kar ki, ag to pã'i mág ti, ti tãvĩ. Ag mễg

kyvénh ma tóg tí tí, Topê mỹ ven jé, Topê tý ti mỹ vênh pãte fón jé, povo kar mỹ ke gé, ag tý Topê vỹ mranh ja ên ti, ag tý mranh sór tũ ra mranh ja ên ti.

⁸ Topê kuprĩg vỹ êg mỹ kãmén mũ, ùri, vênh jykre si ên ti. Kur tý ãn vãfynyn vỹ ge nĩ, ha mẽ. Ti vãfynyn ve ên tý ver ãn krêm nĩn ký êg tóg ti vãfynyn ù tá jun ke tũ nĩ ver, Topê nĩg jafã tá. ⁹ Êg tý ùri vég mũ tag ki kanhrãn jé, hã jé Topê tóg vênh jykre tag han ja nĩgĩ, êg tý to comparação han jé. Topê jo ãn ên tá ag tóg Topê mỹ nén ù pũn tí, ký ag tóg ag mễg ti tãnh ký pũn tí gé. Ag tý Topê mỹ sĩnvĩ nỹtĩ sór vê, hã jé ag tóg ti mỹ nén (ũ) pũn tí. Hã ra ag tóg ti mỹ pũn mũ ra (ag tóg ti mỹ) sĩnvĩ tũ nỹtĩ, ag jykre tý ver kórég nĩn ký. ¹⁰ Ký, ag tý ti mỹ pũn há han jé ag tóg vênh jykre tý ge han tí gé, ha mẽ: vễjên to ag tóg jykren tí, ký ag tóg vễjên ù to: “tag konh ke tũ êg nĩ, tag kron ke tũ êg nĩ,” he tí, ti tý ag mỹ tó ký nĩn ký. Ký ag tóg goj tý vênh kygpe tý hên ri ke han han tí gé. Tag ki vênh jykre kar vê, êprã. Ký Topê tý vênh jykre tãg han ký ên vỹ tóg tũ' he mũ sir.

¹¹ Vãhã Cristo vỹ hur kãtĩg, ký tóg tý êg jagfỹ Topê tũ ki rĩr to pã'i mág nĩ ha, ký tóg êg kren pẽ han mũ. Ti tý Topê jo ãn kãra rã vỹ ãn si ên mág kãfór nĩ gé. Há tãvĩ ti nĩ, Jesus tý hê tá Topê tũ ki rĩr nĩ ên ti. Êprã ke tý ãn há pijé', tag ki ãn pijé', kanhkã tá ke vê. ¹² Ký, Jesus

tỹ ěn kãra rã kỹ tóg rã pir han, Topẽ nĩgiafã pẽ ěn kãra, Topẽ tỹ ěg mỹ vẽn h pãte fón jé. Kỹ tóg, ã tỹ kãra rã kỹ ti pi(jé) ag mẽg kyvénh ma vyr', cabrito ěn, monh tãgy ěn. Ā kyvénh hã tỹ tóg ěg kren pẽ han, Jesus ti.

¹³ Ũ ter kỹ ũ tỹ ti va mũ mũ ěn ag vỹ, ag tỹ Topẽ jo ĩn kã ra ge sór kỹ ag vỹ Topẽ tũ ki rĩr tũ ag mỹ: “ha ěg to tỹ kó kó hé, ěg mẽg kyvénh tỹ,” he tĩ. Ag tỹ ag to tỹ kó kó he kar kỹ ag tóg jãnhkri nỹtĩ sir, ag tỹ cabrito kyvénh tỹ ag to tỹ kó kó hen kỹ, ke tũ nĩn kỹ monh kyvénh tỹ, ke tũ nĩn kỹ monh fi pũr tỹ mrěj tỹ. Ag tỹ ag jãnhkri han jan hã vẽ. ¹⁴ Hã ra Cristo vỹ ã kyvénh hã tỹ ěg jãnhkri pẽ han. Topẽ kuprĩg tỹ ti krĩn kỹ tóg Topẽ mỹ vẽn fẽg, Cristo ti. Kynẽ ja tũ pẽ ti nĩ, hã kỹ tóg há kar nĩ, ti tỹ vẽn fẽg kỹ. Ti kyvénh vỹ ěg jãnhkri pẽ han mũ, ěg jykre mré tóg ěg kuryj han mũ, kỹ ěg tóg vẽn jykre kórég han mãn ke tũ nĩ sir, ěg tỹ ěg jykre si tugrĩn ter ke mũ ěn ti. Vãhã ěg tóg Topẽ tũ han há nĩgtĩ, ũn rĩr nĩ ěn tũ ti.

Cristo tỹ ěg mỹ vẽn jykre tãg ma kãtĩg

¹⁵ Hã kỹ Cristo vỹ ěg mỹ vẽn jykre tãg ma kãtĩg. Ter ja tóg nĩ, Topẽ tỹ ěg mỹ vẽn pãte fón jé, ěg tỹ ti jykre ve mranh ěn ti. Ti ter kar kỹ Topẽ tóg ũ ag kuprẽg huri, ag tỹ Topẽ tỹ kanhkã tá ěg mỹ nén ven ke ěn ki kanhrãn jé. Jesus tỹ ěg mỹ han hã vẽ.

¹⁶ Kejẽn ũ tóg ã ter ke to hã: “iser kar kỹ ěn vỹ isũ tag mãn ke mũ, ũ ěn vỹ isũ ũ mãn ke

mũ gé,” he tĩ. Rãn tóg tĩ, tag, kỹ tóg tógfĩg tĩ, vẽn rá ti. Kỹ ag tóg ag tỹ vẽn rá ěn ve sór mũ ra ag tóg ti ter kar kỹ hã vэг tĩ. ¹⁷ Ti tỹ ver ter tũ nĩn kỹ ag tóg vẽn rá ěn venh ke tũ nĩ. “Iser kar kỹ,” he tóg, hã kỹ ũ tóg ver ti tũ mæg tũ nĩ, ti tỹ ver ter tũ nĩn kỹ, ũ tỹ rãn mũ ěn ti. ¹⁸ Ri ke ti nĩ, Topẽ tỹ ěg mỹ vẽn jykre nĩm ja ěn ti, ti si mré hã. Ag mẽg ter kar kỹ ke ja vẽ. ¹⁹ Hã kỹ Moisés vỹ povo kar mỹ Topẽ tỹ ti mỹ nén tó ja ěn kãmén, Topẽ tỹ nén to ag jyvẽn mũ ěn ti. Ti tỹ ag mỹ kãmén kar kỹ tóg monh tãgy tãnh kỹ ti kyvénh mãn ja nĩ, cabrito tãnh kỹ ke gé. Goj mãn kỹ tóg ki kujẽn ja nĩ gé, kỹ tóg tỹ kujãjãg mũ, goj mré tóg ti kujãjãg mũ sir, carneiro kyki kusũg mré hã tóg tỹ kujãjãg mũ sir, re no fej mré hã. Kỹ tóg livro kri tỹ kó he mũ, to tỹ krig ke tóg mũ gé, povo kar to tóg tỹ kó kó he mũ gé, ag tỹ jãnhkri kỹ nỹtĩ jé. ²⁰ Ag to tỹ krig ke kar kỹ tóg ag mỹ: “Topẽ tỹ ěg mỹ nén han ke mũ to vẽn kyvénh hã vẽ,” he mũ, “Topẽ tỹ ěg mỹ vẽn jykre nĩm mũ to vẽn kyvénh hã vẽ,” he tóg mũ, Moisés ti. ²¹ Kar kỹ tóg ĩn tỹ kur to tỹ krig ke mũ gé, pẽnky kar to tóg tỹ kó he mũ gé, ag tỹ Topẽ tũ han jafã kar to. Vẽn kyvénh ěn tỹ tóg kri tỹ kó he kãn mũ, ag kar jãnhkri nỹtĩ jé. ²² Ha vé, ag tỹ vãsỹ Topẽ jykre ěn ki nén ũ tỹ jãnhkri' he sór kỹ ag tóg nén ũ kyvénh hã tỹ jagnẽ jãnhkrig tĩ. Pir ti nĩ, ag tỹ nén ũ kyvénh tũ ra tỹ jãnhkri' ke mũ ti. Hã

kỹ ãg tóg ki kanhró nýtĩ. Æg tỹ Topẽ vĩ mranh kỹ tóg ãg mỹ ãg mẽg ter hã tugrĩn vẽn pãte fón ja nĩgtĩ, vãsỹ vẽn jykre ãn ki.

Cristo tỹ ãg jagfy ter pir han

²³ Vẽn jykre ãn vỹ kanhkã tá vẽn jykre ri ke sĩ nĩ, hã kỹ vẽn mẽg kyvẽn vỹ nén kar ãn jãnhkri han ja nĩgtĩ. Æg tỹ hã ra kanhkã ve jé tóg há tũ nĩ, ãg mẽg tỹ ãg jagfy ter mũ ti. Æg mẽg vỹ ãg tỹ kanhkã tá jun han ki kagtĩg nĩ. ²⁴ Cristo hã vỹ ãg tỹ tá jun han ke mũ. Kỹ tóg ãprã ke tỹ Topẽ jo ĩn kãra rã ja tũ nĩgtĩ gé, kanhkã jykre ri ke sĩ ãn kãra rã ja tũ ti nĩ. Kanhkã pẽ ra tóg vyr, kỹ tóg Topẽ rĩnja tá nĩ nĩ, Topẽ mré vẽnén jé, ãg jagfy. ²⁵ Kỹ ãprã ke ãn tóg ãprã Topẽ tũ ki rĩr tũ to pã'i mág ãn tóg prỹg kar ki ag tỹ ĩn vãfynyn to: Topẽ nĩgĩafã, he mũ ãn kãra tóg rã tũ, ag mẽg kyvẽn mãn kỹ tóg ra rã tĩ. Hã ra Cristo vỹ vẽn fẽg pir han. ²⁶ Ti tỹ prỹg kar ki vẽn fẽg mũ ra tóg ter tỹ hẽn ri ke han ke vẽn vẽn, Topẽ tỹ ga han kar kỹ. Hã ra tóg vãsỹ vẽn ven ja tũ nĩ. Æri, kurã tỹ ãgno to hã tóg vẽn ven pir han, kỹ tóg vẽn fẽg pir han, ãg tỹ Topẽ vỹ mranh ãn tỹ tũ' he jé, ã ter tugrĩn. ²⁷ Æprã ke ag vỹ ter pir han tĩ gé. Æg ter kar kỹ Topẽ vỹ ãg jykre tugnỹm ke mũ. ²⁸ Tag ri ke ti nĩ, Cristo tỹ vẽn fẽg mũ ti. Vẽn fẽg pir han tóg, ã tỹ ãn e tỹ Topẽ vỹ mranh tỹ tũ' he jé. Kejẽn tóg kãtĩg mãn ke mũ. Hã ra tóg ãg tỹ Topẽ vỹ mranh ja

tugrĩn ter mãn ke tũ nĩ, ti kãtĩg mãn kỹ. Æg jé prẽr jé tóg kãtĩg ke mũ, ti tỹ ã tỹ ti kãtĩg jãvãn mũ ag jé prẽr jé.

10

¹ Æg tỹ Judeu ag jykre ve kỹ ãg tóg ve sĩ han tĩ, Topẽ tỹ ãg mỹ nén han sór mũ ti. Prỹg kar ki ag tóg Topẽ mỹ tãnh kỹ pũn', tãnh kỹ pũn' he tĩ. Hã ra ag mẽg tỹ ag jagfy ter mũ ra tóg ag jykre há han ki kagtĩg ja nĩgtĩ. ² Ag tỹ Topẽ mỹ nén (ũ) pũn mũ ra ag tóg Topẽ vỹ mranh mãn', mranh mãn' he tĩ. Ag tỹ mranh tũ nĩ ra ag tóg ti mỹ pũn mãn ke tũ nĩ vẽn, ti tỹ ag mỹ vẽn pãte fón jé. Hã ra ag tóg ki kanhró nýtĩ, ag tỹ ti vỹ mranh tĩ tag, hã kỹ ag tóg ti mỹ nén pũn tovãn tũ pẽ nĩgtĩ, ti tỹ ag mỹ vẽn pãte fón tovãn tũ nĩ jé. ³ Prỹg kar ki ag tóg Topẽ mỹ pũn tugrĩn (ag tóg) ag tỹ ti vỹ mranh ja ãn mũ ãkrég tĩ. ⁴ Hỹ, monh kyvẽn vỹ ãg tỹ Topẽ vỹ mranh tỹ tũg' henh ke tũ pẽnĩ, cabrito tỹ ãg jagfy ter mũ ãn ti ke gé. ⁵ Hã kỹ Cristo tóg, ã tỹ ga kri mur ken kỹ (tóg) Topẽ mỹ: “ag tỹ ãjag mẽg tãnh kỹ pũn mũ ra tóg tỹ nén ã tũ nĩ ã mỹ,” he ja nĩ. “Ag tỹ ã mỹ nén ã tũ pũn mũ ra tóg ã mỹ tỹ nén ã tũ nĩ gé. Hã ra ã tóg inh mỹ inh fãr ti nĩm, isỹ ag jagfy ter jé. ⁶ Ag tỹ ã mỹ ag mẽg pũn mũ ra tóg ã mỹ sér tũ nĩ, ag tỹ ã mỹ nén ã tũ pũn mũ ra. Ag tỹ ã vỹ mranh tag tỹ tũ' he ki kagtĩg tóg nĩ, ag tỹ ã mỹ nén pũn mũ tag. ⁷ Hã kỹ sóg ã mỹ: “ha vé, sỹ ã mỹ vẽn fẽg ke vẽn,” he mũ, “isỹ ã

tỹ inh ki nén ve sór mũ ên tỹ ã mỹ han jé,” he sóg mũ. Hã kỹ tóg rán kỹ nĩ, iso, ã vĩ rá ki,” he tóg, Cristo ti, Topẽ mỹ.

⁸ Ti mỹ tóg tag tó vén, ha mẽ. “Ag tỹ ãjag mẽg tãnh kỹ pũn mũ ra tóg tỹ nén ù tũ nĩ ã mỹ. Ag tỹ ã mỹ ãjag mẽg pũn mũ ra tóg ã mỹ sér tũ nĩ, ag tỹ ã mỹ nén ù ù pũn mũ ra. Ag tỹ ã vĩ mranh tag tỹ tũg' he ki kagtĩg tóg nĩ, tag,” he vén tóg. Hã ra tóg rán kỹ nĩ, Judeu ag tỹ Topẽ mỹ tag pũn jé. Ge ra Jesus tóg tag to: “nén ù tũ vễ,” he ja nĩ. ⁹ Tag tó kar kỹ tóg Topẽ mỹ: “ha vé, sỹ ã mỹ vễnh fẽg ke vễ, isỹ ã tỹ inh ki nén ve sór mũ ên tỹ ã mỹ han jé,” he mũ gé, Topẽ mỹ. ã tỹ tag tó kỹ tóg vễnh jykre si ên tỹ tũ' he mũ, ùn tãg han jé. ¹⁰ Jesus tỹ Topẽ vĩ ki króm ja tugrĩn êg tóg ùri tỹ Topẽ krẽ nỹtĩ ha. Jesus Cristo vỹ êg jagfy ter ja nĩ, vễnh fẽg kỹ. Ti ter pir ki tóg êg név(e) kajãm kãn, kỹ Topẽ tóg êg mỹ vễnh pãte fón kãn mũ sir.

¹¹ Êprã ke ag tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ ag vỹ kurã kar ki ãjag rãnrãj han tĩ, Topẽ tũ ki rĩr jé. Kurã kar ki ag tóg Topẽ mỹ ãjag mẽg tãnh kỹ pũn tĩ, hã ra ag tỹ Topẽ mỹ nén pũn mũ ên pi(jé) ag tỹ Topẽ vĩ mranh tỹ tũ' he ja nĩgtĩ. ¹² Ag jãvo Jesus Cristo vỹ vễnh fẽg pir han, ã ter tugrĩn tóg êg tỹ Topẽ vĩ mranh ên tỹ tũ' he kãn. Tag han kar kỹ tóg Topẽ pẽgja tá nĩ nĩ. ¹³ Tá tóg nĩ nĩ. Topẽ vỹ ti kato vãsãnsãn mũ ag tỹ ti pẽn krẽm vin ke mũ. Ag sigse kỹ nỹtĩ to ken hã vễ. Tag hã

jãvãnh tóg nĩ nĩ, Jesus ti. ¹⁴ Ti tỹ vễnh fẽg pir ên tugrĩn tóg Topẽ krẽ kar ag krenkren han kãn huri, kỹ êg Topẽ mỹ sĩnvĩ nỹtĩ. ¹⁵ Topẽ kuprĩg vỹ êg mỹ tag tó tĩ gé. Tag tó tóg mũ, ha mẽ. ¹⁶ “Tag pãte sóg ag mỹ vễnh jykre tãg han ke mũ,” he tóg, êg jóg mág ti. “Vễnh jykre tãg ên hã vễ, ha mẽ. Isỹ nén to ag jyvẽn mũ ên tỹ sóg ag fe kãkã nĩm ke mũ, kỹ tóg sỹ ag krĩ ki rán ri ke nĩnh mũ sir, kỹ ag tóg han sór ke mũ,” he tóg. ¹⁷ Tag tó kar kỹ tóg tag tó gé, ha mẽ. “Ag tỹ inh vĩ mranh ja ên mĩ êkrẽn mãn ke tũ inh nĩ ha, ag jykre pãno ên mĩ êkrẽn mãn ke tũ pẽ inh nĩ ha,” he tóg mũ gé. ¹⁸ Ha vé, Topẽ tỹ êg mỹ vễnh pãte fón kỹ êg tóg ti mỹ nén ù pũn mãn ke tũ nĩ ha, ti tỹ êg mỹ vễnh pãte fón kãn kỹ nĩn kỹ, êg tỹ ti vĩ mranh ja kar ên ti.

Êg tỹ Topẽ to krónh ke tũ

¹⁹ Inh kanhkã, Jesus tỹ êg jagfy ter tugrĩn êg tóg jatun mỹ Topẽ nĩgjafã tá jun ke mũ. ²⁰ Jesus tỹ êg jagfy ter ên tóg ti tỹ kur tỹ jãnkã ên fĩn rãm ri ke nĩ, êg tỹ ti nón fĩn rãm ri ke han jé, êg rĩnrĩr nỹtĩ jé. Topẽ jo ãn krẽm kur tỹ jãnkã nĩfe ên vỹ jaran ke kỹ sa nĩ, Jesus ter kỹ. Kỹ êg tóg rã genh há nỹtĩ ha. ²¹ Êg jagfy Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág vỹ nĩ nĩ, hã vỹ: Jesus, he mũ. Topẽ jamã tá ke ên ag kar kri ke vỹ tỹ ti nĩ. ²² Kỹ jatun mỹ Topẽ mré vêmén nĩ. Ti ki rã há han nĩ, ãjag fe tỹ ti ki gemnĩ, ãjag tỹ ti nĩgjafã tá junjun jé. Ón kỹ ti ki ge sór tũg nĩ. Êg jãnhkri han tóg, êg

jykre pāno kar tỹ tóg tũ' hé, ěg tỹ to jykrén mǎn tũ nĩ jé. Ěg tỹ jǎnhkri han tóg, ěg tỹ goj jǎpri tỹ vĕnh kype ěn ri ke, kỹ ěg há nỹtĩ. ²³ Ti tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn mĩ ěkrén nĩ, to krónh ke tũg nĩ, sỹ ājag mỹ nén tó mũ ěn to. Ve jé ěg tóg ke mũ, ti tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn ti. Ũ tỹ ěg mỹ tó ja ěn vỹ ón vǎnh nĩgtĩ, hǎ kỹ to krónh ke tũg nĩ.

²⁴ Jagnĕ mĩ ěkrén nĩ, ājag tỹ jagnĕ jyvĕn jé. “Vĕnh kar to há nĩmnĩ,” hemnĩ jagnĕ mỹ. “Nén ũ há kar han nĩ,” hemnĩ gé jagnĕ mỹ. ²⁵ Ũ ag tóg culto venh kǎmũ vǎnh nỹtĩgtĩ. Tag han tũg nĩ. Culto venh kǎmũmnĩ. Kỹ jagnĕ jyvĕn nĩ, ājag tar nỹtĩ jé. Kakó ti nĩ, ti kǎtĩg mǎn ke kurā ti. Ve há ti ti ha, tag.

²⁶ Ha vé, Topĕ vĩ mĕ kǎn ěg huri. Ěg tỹ ti ki rǎ kar kỹ culto venh kǎtĩg tũ nĩ' hen kỹ, ěg tỹ ge ra Topĕ vĩ mranh sór kỹ mranh tĩ kỹ tóg ũ tỹ ěg jagfy kajǎm mǎn ke tóg tũ tĩ. ²⁷ Hỹ, ěg tỹ mranh sór kỹ mranh kỹ Topĕ vỹ ěg vóg kónǎn pĕ han ke mũ. Pĩ tỹ tóg ag tỹ tũ' henh ke mũ, Topĕ ti, ũ tỹ ti kato vǎsǎnsǎn mũ ag. ²⁸ Ũ tỹ Moisés tỹ ěg jyvĕn mũ ěn mĕ jǎvǎnh nĩ ěn tén ja ag tóg nĩgtĩ, Israel ag, ũn régre ag tỹ ti jykre pāno ve ja tag tugrĩn, ke tũ nĩn kỹ ũn tǎgtũ ag. Ti jagǎgtǎn ja tũ ja ag nĩgtĩ, ũn jykre pāno ěn. ²⁹ Hǎ ki ěg tóg vég mũ, Topĕ tỹ ěg vóg kónǎn pĕ han ke mũ ti, ěg tỹ Topĕ kósin to é he kỹ, ěg tỹ ti vĩ mranh sór kỹ. Ěg tỹ mranh

sór kỹ ěg tóg ti kyvĕnh to é he tũ, ti jykre to. Ti tỹ ěg jǎnhkri han ja ěn to é he ěg tóg tĩ sir. Ěg mỹ tóg tỹ nén ũ tũ nĩ sir, Topĕ kuprĩg tỹ ěg jagǎgtǎn ja ěn ti. Ũ tỹ tag han mũ vóg kónǎn jé tóg ke mũ, Topĕ ti, ha vemnĩ. ³⁰ Hǎ kỹ tóg tag tó, ha mĕ: “ũn jykre pāno ag vóg kónǎn jé sóg ke mũ, ag tỹ kajǎm jé, ag tỹ nén ũ kórég han mũ kar,” he tóg, Topĕ ti. Ũ tỹ tag tó mũ ki kanhró ěg tóg nĩ mỹr. Hǎ ra tóg tag tó gé, ha mĕ. “ǎ mré ke ag jykre tugnỹm jé tóg ke mũ, ěg jóg mág ti,” he ja tóg nĩ gé. ³¹ Rĩr ti nĩ, Topĕ ti. Ti tỹ ěg to jũ nĩn kỹ tóg jagy tǎvĩ tĩ, nén ũ jagy kar kǎfór ti nĩ.

Ěg tỹ to tar nỹtĩnh ke

³² Ājag tỹ vǎsỹ ti mỹ vĕnh fĕg vén ja ěn kurā mĩ ěkrén nĩ. Ěn kǎ ag tóg ājag kato vǎsǎnsǎn mág, kỹ ājag tóg ag to vĕsýrénh, kysǎ tỹ hĕn ri ke ki, ājag tỹ Topĕ vĩ mĕ vén ěn kǎ. Hǎ ra ājag tóg to krónh krónh ke ja tũ nĩgtĩ. ³³ Ājag kǎ ũ to ag tóg vĩ kónǎn mág' he ja nĩgtĩ, ěn kǎ, Topĕ kato vǎsǎnsǎn mũ ag, kỹ ag tóg ājag vóg kónǎn gé, hǎ ra vĕnh kar vỹ vé, ag tỹ ājag vóg kónǎn ja ti. Ājag kǎ ũ vóg kónǎn ja ag tóg nĩgtĩ, kỹ tóg ājag kar mỹ jagy tĩ ja nĩgtĩ, ag mré, ājag tỹ tỹ ag mré Jesus ki ge nỹtĩn kỹ. ³⁴ Kỹ ag tóg ājag kǎ ũ sigse ja nĩ gé. Kỹ ājag tóg ũn sigse kỹ nỹtĩ ěn ag jagǎgtǎn ja nĩgtĩ, ag tỹ ājag mré Jesus ki ge kỹ nỹtĩ kỹ. Pǎ'i ag tỹ ājag tỹ nén gég mũ ra tóg ājag mỹ sér nĩ ja nĩgtĩ. Ājag tỹ kanhkǎ

tá nén ũ há távĩ ěn venh ke hã mĩ ājag tóg ěkrén ja nĩgtĩ, ag tỹ ājag tỹ nén génh kỹ, Jesus tigrĩn. Ājag tỹ kanhkã tá nén venh ke ěn vỹ tũ' henh ke tũ pẽ nĩ. ³⁵ Kỹ ũri to krónh ke tũg nĩ gé. Ājag tỹ ti to tar nỹtĩn kỹ ājag tóg nén ũ há távĩ venh ke mũ, ha mẽ. Ājag vėsýrénh ja ěn kaja ri ke ve jé ājag tóg ke mũ. ³⁶ Ęg tỹ ti tũ han to tar nỹtĩnh ke vė, ěg tỹ ti tovãnh ke tũ pẽ nỹtĩnh ke vė. Tag hã vỹ há nĩ. Kỹ ājag tỹ Topẽ tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn han kãn kỹ nỹtĩn kỹ ājag tóg venh ke mũ, ti tỹ ěg mỹ nén (ũ) ven ke mũ ěn ti. ³⁷ Hã kỹ tag vỹ rán kỹ nĩ, Topẽ vĩ rán ki, ha mẽ: “kãnhmar pẽ ti jun ke mũ, ũn kãtĩg ke mũ ěn ti. Kãtĩg mé han jé tóg ke mũ, ha vemnĩ. ³⁸ Kỹ ũ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ěn ag hã vỹ krenkren ke mũ, inh mré ke ěn ag, isỹ ũn mỹ vėnh pãte fón mũ ěn ag. Jãvo ũ tỹ isovãnh mũ ěn vỹ inh mỹ kórég nĩnh mũ,” he tóg, Topẽ ti. ³⁹ Ęg pi(jé) ti tovãnh ke mũ', kỹ ěg tóg ũ tỹ ti tovãnh mũ ěn ag vãgfor ěn ri ke han ke tũ nĩ gé. Ti ki rã kỹ ěg tóg nỹtĩ, hã kỹ ěg krenkren ke mũ.

11

Ũ tỹ ěg jo Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag

¹ Topẽ ki rã to ken hã vė, hã vỹ: ti tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn kri nĩm, he mũ. Ti tỹ nén ũ to: “ve jé ājag tóg ke mũ,” he mũ ěn kri fi jé ěg tóg ke mũ, ěg tỹ ver vég tũ ra. ² Ti si ag vỹ kri nĩm kỹ ti ki ge ja nĩgtĩ gé. Hã

kỹ ag tóg Topẽ mỹ tỹ ũn há ja nỹtĩgtĩ, vãsỹ ke ag, ha mẽ.

³ Ęg tỹ Topẽ ki rã kỹ ěg tóg ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ ģ vĩ tỹ ěg tỹ nén vég mũ kar hyn han ja ti. Ti vĩ vég tũ ěg tóg nĩgtĩ, kỹ tóg ěg tỹ nén vég tũ tỹ tóg ěg tỹ vég mũ hyn han ja nĩgtĩ, Topẽ ti, ģ vĩ tỹ tóg nén kar hyn han ja nĩgtĩ.

⁴ Kỹ Abel vỹ Topẽ ki rã kỹ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kỹ tóg Topẽ mỹ pũn há han, ti tỹ ti mỹ ģ mẽg pũn kỹ. Jãvo ti kãke tỹ Caim vỹ ti ki rã ja tũ nĩ, kỹ tóg Topẽ mỹ nén ũ pũn tĩ (hã) ra (tóg) ti mỹ pũn kónãn. Abel tỹ Topẽ ki rã kỹ tóg Topẽ mỹ pũn há han ja nĩ, Abel tỹ ti mỹ pũn mũ ěn ti. Topẽ tỹ Abel to: “inh mỹ tóg tỹ ũn jykre kuryj nĩ,” he ja vė, hã kỹ ti tũ tóg pũr há han. Ter ti huri, Abel ti, hã ra ěg tóg ti tỹ nén han ja tigrĩn Topẽ ki ge ki kanhrãn mũ sir.

⁵ Enoque vỹ Topẽ ki rã kỹ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kỹ Topẽ vỹ ti jé prěr, ti tỹ kanhkã ra tĩg jé, ti rĩr ra, ti ter tũ ra. Ti ve mãn tũ ag tóg, Topẽ tỹ ti jé prěr kar kỹ, hã ra tóg ģ ter tũ ra kanhkã ra vyr. Topẽ tỹ ti jé prěr to hã tag vỹ ti to rán kỹ nĩ Topẽ vỹ tỹ rán kỹ nĩ ki, ha mẽ: “Topẽ tỹ ti jykre ve kỹ ti fe tóg mrin ke mũ,” he ja ti nĩ, Enoque to. ⁶ Ęg tỹ Topẽ ki ge tũ nỹtĩn kỹ tóg ěg to há nĩnh ke tũ nĩ, Topẽ ti. Ęg tỹ Topẽ ra mũ sór kỹ ěg tóg tag to jykrén ke mũ, ha mẽ. “Topẽ vỹ nĩ,” he jé ěg tóg ke mũ. Kỹ ěg tóg ti to: “ěg tỹ ti to mũ kỹ tóg ěg mỹ nén ũ há ěn nĩm ke mũ, ti tỹ ěg mỹ nén tó ja ěn ti,” henh ke mũ gé. Tag tó kỹ ěg

tóg ti to mũnh ke mũ, kÿ tóg ěg mÿ han ke mũ, ha vemnĩ.

⁷ Noé vÿ Topě ki rã kÿ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kÿ Topě vÿ ti mÿ tó ja nĩ, ag kar tÿ kar kÿ ti jagy venh ke ti, hã vÿ: ta kutě, he mũ. Kÿ tóg Topě vĩ kri fi kÿ canoa mág ěn han mũ, kÿ tóg han kãn kar kÿ (tóg) ki rã kÿ (tóg) kren mũ, ti prũ fi mré, ti krě mré ke gé. Topě ki rã kÿ tóg ũ tÿ Topě kato vãsãnsãn mũ ag mré tĩg mãn ja tũ nĩ. Hã kÿ Topě vÿ ti mÿ ũn jykre kuryj ag tÿ nén venh ke ěn ven, ti tÿ ũ tÿ ti ki rã kÿ nÿtĩ ag mÿ nén ven ke ěn tĩ.

⁸ Abraão vÿ Topě ki rã kÿ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kÿ tóg Topě vĩ kri nĩm ja nĩgtĩ. Topě tóg ti mÿ: “ha tĩg,” he mũ, kÿ tóg tĩg ja nĩ, ga ũ ra, Topě tÿ ti mÿ ga nĩm ke mũ ěn ra. Ā tÿ ki kagtĩg ra tóg ra tĩg ja nĩ. Ā jamã tá kãkutě kÿ tóg Ā tÿ ki kagtĩg ěn ra vyr, Abraão ti. ⁹ Topě ki rã kÿ jě kÿ tóg ga ěn mĩ tĩg ja nĩgtĩ. Topě tÿ ti mÿ ga ěn nĩm sór ja vė, hã ra tóg tÿ Ā tũ tũ ra tóg mĩ tĩg ja nĩgtĩ, tá. Kur tÿ ĩn krēm ěmãn kÿ tóg ga ěn mĩ tĩg ja nĩgtĩ, ti kósin tÿ Isaque mré, Isaque kósin tÿ Jacó mré ke gé. Ti krě'krě ag vÿ ti mré ga ěn venh ke ja nÿtĩ gé, hã kÿ Topě tóg Abraão mÿ tó ja nĩ, hã ra ag tóg ver vėg tũ nĩ. ¹⁰ Ge ra tóg tovãnh ja tũ nĩgtĩ. Cidade tÿ Topě tũ ěn ve sór ja ti nĩ, ũ tÿ tũg ke tũ pě ěn. Topě hã vÿ cidade ěn han. To jykrén kÿ tóg han. Ti pi(jé) ěprã ke ag cidade ri ke nĩ'. ěn ve sór kÿ tóg ti tovãnh ja tũ pě nĩ, hã kÿ tóg vé, Abraão ti.

¹¹ Sara fi vÿ Topě ki rã kÿ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kÿ fi tóg Ā kófa pě ra (fi tóg) kufyg ja nĩgtĩ, Topě tÿ fag tÿ tag to tar han kÿ, Sara fi, fi mén tÿ Abraão mré. ũ tÿ fag mÿ: “kósin ve jé Ā jag tóg ke mũ,” he mũ ěn vĩ kri fi kÿ fag tóg ve ja nĩgtĩ. ¹² Hã kÿ ũn pir ěn, ũn kófa pě ěn krě'krě vÿ e tãvĩ nÿtĩ, krĩg e ěn ri ke, goj fyr mĩ rÿnhryj e ěn ri ke, goj kafã tũ fyr ěn mĩ rÿnhryj e ěn ri ke.

¹³ Topě ki ge kÿ nÿtĩn kÿ ag kãgter, Abraão, Isaque, Jacó. Topě vÿ ag mÿ ga ěn tó ja nĩ, hã ra ag tóg ve ja tũ nĩ ver. Ā jag tÿ ve pě han tũ ra ag kãgter. Ve sĩ han ja ag tóg nÿtĩgtĩ, Topě tÿ ag mÿ ga tó ja ti, hã ra ag tóg ve pě han ja tũ nĩ kÿ tóg ag mÿ ěg tÿ kór há tá nén ũ vėg mũ ri ke nĩ ja nĩgtĩ. Ag tÿ venh ke to tóg ag mÿ sér gy tĩ hã ra. “Tag ki, ga kri ěg tóg ũn pygsa mũ ěn ri ke han tĩ, ěg jamã vÿ tÿ tag ki ke tũ nĩ,” he ag tóg tĩ. ¹⁴ Ag jamã pě jãvãnh kÿ ag tóg ga kri mũ ja nĩgtĩ, hã kÿ ag tóg: “ěg jamã pě tũ vė, tag ki,” he ja nĩgtĩ. ¹⁵ Ag pi(jé) Ā jag jamã si ěn ra vÿn vÿn ke sór ja nĩgtĩ', hã kÿ ag tóg vÿn vÿn ke ja tũ nĩ. ¹⁶ ěmã há pě ěn ve sór ja ag tóg nĩgtĩ, kanhkã tá. Hã kÿ ag tóg Topě mÿ há ja nÿtĩ, ti pi(jé) ag to mÿ'ãg ke mũ'. Hã kÿ tóg vėso: “Abraão Topě, Isaque Topě, Jacó Topě vÿ tÿ inh nĩ,” he tĩ, Topě ti. Cidade han tóg, ag mÿ, kanhkã tá.

¹⁷ Abraão vÿ Topě ki rã kÿ nĩ ja nĩgtĩ gé, hã kÿ tóg Isaque nenh ja tũ nĩgtĩ. Topě mÿ tóg ti fėg, Topě tÿ ti mÿ ti kósin

to vĭn kŷ. Ti kósin pir ja vē, hã ra tóg ti tãnh kren, Topě mŷ. ¹⁸ Topě tóg Abraão mŷ: “ã kósin tŷ Isaque krě vŷ e nŷtĭnh mŷ,” he ja nĭgtĭ. ¹⁹ Kŷ tóg, ti tŷ ti tãnh kren kŷ tóg: “Topě hŷn ti rĭn mãn ki kanhró nĭ, isŷ ti tén kŷ,” he mŷ. Hã kŷ tóg ti ve mãn gé. Ti tŷ ti tãnh kren kŷ tóg Topě mŷ ti tŷ ti tãnh ri ke nĭ ja nĭgtĭ, hã ra tóg ti ve mãn, Topě tŷ ti mŷ: “ti tãnh tŷg ra,” hen kŷ.

²⁰ Isaque vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ tóg Jacó mŷ vĭ há han, Esaú mŷ ke gé, ti tŷ ag mŷ ag tŷ nén venh ke ěn tó kŷ.

²¹ Jacó vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ tóg ã ter ke to hã (tóg) José krě régre ěn ag mŷ vĭ há han gé. Kŷ tóg ã vátó to jě kŷ (tóg) Topě krěm mŷg ke mŷ, kŷ tóg Topě mŷ: “Topě vŷ tŷ ã nĭ,” he ja nĭ.

²² José vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ tóg ã ter ke nŷ ra tóg ã ter ken jo (tóg) Israel ag mŷ kãmén ja nĭgtĭ, ag krě'krě ag tŷ ga tŷ Egito tá kãpanh ke ěn ti. Kŷ tóg ag tŷ kãpanh ke ěn tó kŷ (tóg) ag mŷ to vĭ ja nĭ, ag tŷ ti kuka gé kãmũnh jé, ag kãmũnh ken kŷ.

²³ Moisés han mŷ fag vŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ gé, hã kŷ fag tóg Moisés péju, ti mur kar kŷ, kysã tágtŷ ki. Fag mŷ tóg sĭnvĭ nĭ ja nĭgtĭ, gĭr sĭ ti. Kŷ fag tóg pã'i mág kaměg sór ja tŷ nĭ, pã'i mág tŷ: “gĭr gré ag kãgtén kãn nĭ,” he mŷ ra.

²⁴ Moisés vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ tóg, ã mog kar kŷ (tóg): “inh pi(jé) tŷ Faraó kósin fi kósin nĭ,” he

ja nĭgtĭ. ²⁵ Ti tŷ Topě povo ag mré jagtar nĭ ra tóg ti mŷ tŷ nén ũ tŷ nĭ ja nĭgtĭ. Hã ra tóg Egito tá ke ag mré rico nĭ sór ja tŷ nĭgtĭ. Topě vĭ mranh kŷ ag tóg ón kŷ rico nŷtĭ ja nĭgtĭ, Egito tá ke ag. ²⁶ Ěg tŷ Cristo tugrĭn jagtar nŷtĭ tag tóg ti mŷ ěg rico nŷtĭ tag há kãfór nĭ ja nĭgtĭ, hã kŷ Egito tá ke ag rico tag tóg ti mŷ kórég ja nĭgtĭ, Moises mŷ. Topě tŷ kankã tá ěg mŷ nén ũ há nĭm ke ěn hã to tóg jykrén ja nĭgtĭ.

²⁷ Moisés vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ, hã kŷ tóg ga tŷ Egito tá kãkutě ja nĭgtĭ, pã'i jŷ kaměg vãnh nĭn kŷ. Topě vég tŷ ěg tóg nĭgtĭ, hã ra tóg Topě hã ki ěkrén kŷ nĭ ja nĭgtĭ. Ti vĭ tóg ti mŷ ti tŷ ti vég nĭ ri ke nĭ ja nĭgtĭ. Hã kŷ tóg krónh ke ja tŷ nĭgtĭ, Moisés ti.

²⁸ Moisés vŷ Topě ki rã kŷ nĭ ja nĭgtĭ, hã kŷ tóg Israel ag mŷ festa tŷ Páscoa ěn nĭm. Ag mŷ tóg: “ĭn jãnkã to tĭn, ovelha kyvénh tŷ,” he mŷ, “Topě tŷ jěně jafã tŷ ãjag krě ve ag kãgtén tŷ nĭ jé,” he ja tóg nĭgtĭ, Moisés ti, Israel ag mŷ. Hã kŷ ag tóg festa tŷ Páscoa ěn han tĭ, ũri.

²⁹ Israel ag vŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ ag tóg goj kusŷg he mŷ ěn kã rěgrěg há han inhhã, ěg tŷ ga kri mŷ ěn ri ke han ag tóg. Mrinmrér ja tŷ ag tóg nĭgtĭ. Egito tá ke ag tŷ ag nón kã rěgrěg sór mŷ ra tóg ag kri rŷm ke mŷ sir, goj ěn ti, kŷ ag tóg nŷgnŷr kŷ kãgter kãn mŷ sir.

³⁰ Israel ag vŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ja nĭgtĭ gé, hã kŷ cidade

tỹ Jericó jy ró ěn vỹ vėsóg ki kórég kãn ja nĩgtĩ. Ag tỹ pẽnĩn mũ tỹ 7 (ke) han kar kỹ tóg vėsóg ki kórég ja nĩ, ag tỹ kurã tỹ 7 (ke) ki pẽnĩn mũ kar kỹ.

³¹ Raabe fi vỹ Topě ki rã kỹ nĩ ja nĩgtĩ gé. Ũn mén (ka)mě vỹ tỹ fi nĩ ja nĩgtĩ, hã ra fi tóg Topě ki rã. Hã kỹ fi tóg Israel ag mỹ: “ha kãge jěg,” he ja nĩ, ũ tỹ fi jamã venh kãmũ mũ ag. Hã kỹ ag tóg fi tén ja tũ nĩ gé. Cidade tá ke kar kãgtén ja ag tóg nĩgtĩ, ag tỹ Topě vĩ mẽ sór ja tũ tugrĩn, hã ra fi tóg inhã kren ja nĩgtĩ.

³² Inh hỹn ũ tónh ke mũ gé ver'. Isỹ ag tó kãn sór mũ ra tóg inh mỹ vėnhmỹ tĩ. E ag nỹtĩ, e tãvĩ, Gideão ti, Baraque ti, Sansão ti, Jefté ti, Davi ti, Samuel ti, Topě vĩ tó tĩ kar ag. ³³ Topě ki ge kãn kỹ ag nỹtĩ, hã kỹ ag tóg pã'i ag mré vėnh génh han, hã ra ag tóg pã'i ěn ag tỹ hẽn ri ke kãn. Vėnh jykre kuryj han ag tóg tĩ, vėnh kar mỹ. Kỹ Topě tóg ag mỹ ã tỹ ag mỹ vėnh jykre há tó mũ ěn tỹ ag mỹ ven mũ sir. Mĩg tỹ ũ mãn sór mũ ra tóg ti tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩgtĩ gé, mĩg ti. ³⁴ Pĩ gru jagy ěn vỹ ag tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩgtĩ gé, ũ tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ ag. Ũ tỹ rógro tỹ ag tén sór mũ ra tóg ag tỹ hẽ ri ke ja tũ nĩgtĩ gé. Ag krój nỹtĩ ra ag tóg tar gy nỹtĩ ja nĩgtĩ. Vėnh génh han kỹ ag tóg rará há han, kỹ ag tóg ag kato vãsãnsãn mũ ag tỹ pétẽ han gé. ³⁵ Ũn tỹtã ũ fag vỹ, ãjag krẽ ter kar kỹ fag vỹ ag ve mãn, ag tỹ ag rĩn mãn kỹ, Topě ki ge kỹ nỹtĩ ěn ag.

Hã ra ag kato vãsãnsãn mũ

ag vỹ ag to jũ mág, kỹ ag tóg ag kãmĩ ũ ag vóg kónãn gé. Kỹ ag tóg ag kygrẽg gé, ũ tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ ag, ag tỹ Topě to jũ kỹ, ũ tỹ ag kygrẽg mũ ag. Ag mỹ ag tóg: “ãjag tovãnh jé ěg tóg ke mũ, ãjag tỹ Topě tovãnh kỹ,” he ja nĩgtĩ, hã ra ag tóg Topě tovãnh sór ja tũ nĩ. Ag tỹ kãnhkã tá rĩnrĩr nỹtĩ sór ja vė, hã kỹ ag tóg Topě tovãnh ja tũ nĩ. ³⁶ Ag kãmĩ ũ ag to ag tóg é he mũ gé, kỹ ag tóg ag mrãnmrãn gé, ag sigse ag tóg, ke gé, kỹ ag tóg vėse jafã kãtã ag vãm gé. ³⁷ Pó tỹ ag pin kỹ ag tóg ag kãgtén gé, rãnran jafã tỹ ag tóg ag rãnran gé, serrote tỹ. Rógro tỹ ag tóg ag kãgtén gé, Topě ki ge kỹ nỹtĩ ag. Ag tỹ hẽ mĩ mũn kỹ ag tóg carneiro fár tỹ kur rĩnh ja nĩgtĩ, cabrito fár tỹ kur ke gé, ag tỹ Topě ki ge tugrĩn jagtar nỹtĩn kỹ. Vějẽn ve ja tũ ag tóg nĩgtĩ kejẽn, jagãgtar ag tóg nỹtĩ, ag vóg kónãn ja ag tóg nĩgtĩ gé. ³⁸ Ag mré ke ag vỹ kórég pẽ nỹtĩ ja nĩgtĩ, hã kỹ ag tóg ũn há tag ag to kórég nỹtĩ ja nĩgtĩ. Kỹ ag tóg ga kórég kri mũ ja nỹtĩgtĩ, ag jo pétẽ kỹ, sór kri ag mũgtĩ, kỹ ag tóg pãnónh nor kãki nỹtĩ ja nĩgtĩ gé, ga nor kãki ke gé, ũ tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ ag. Ěprã ke ag vỹ ag to jũ mág nỹtĩ ja nĩgtĩ.

³⁹ Ag tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩn kỹ tóg hã ra ag to há nĩ, Topě ti. Hã ra ag tóg tag ki ve ja tũ nĩ ver, ag tỹ nẽn ve sór mũ ěn ti, Topě tỹ ag mỹ nẽn tó ja ěn ti. ⁴⁰ Topě vỹ ěg to jykrén ja nĩ gé, hã kỹ tóg ver ag mỹ ven ja tũ nĩ. Ti tỹ ěg mré ag mỹ ven sór

vê, ãg tỹ jagnẽ mré kanhkã tá junjun jé.

12

Topẽ tỹ ãg kanhrãn sór mũ

¹ Ha vé, e távĩ ag nỹtĩ, ù tỹ ãg jo Topẽ tovãnh tũ ag. ãg pênĩn ag e nỹtĩ, ãg ve kỹ. Kỹ tóg há tĩ, ãg tỹ Topẽ japry jagma mũ há han ke ti, ti jamĩn jagma. ãg tỹ corrida han ri ke ti nĩ. ãg tỹ tỹ vaj kỹ corrida han ken kỹ ãg tóg vẽnkhán há han ke mũ. “Sỹ tag han kỹ inh mũ corrida to krónh kenh ke tũ nĩ vỹ?” he ãg tĩ. “Ne nỹ isar han mũ, corrida to?” he ãg tóg tĩ gé. ãg tỹ nén han ke mũ ãn tovãnh ãg tóg tĩ, ãg tỹ corrida to krónh ke tũ nĩ jé. Topẽ jykre ri ke ti nĩ, tag ti. “Tag mũ Topẽ to isar han mũ vỹ?” hemnĩ, ãjag tỹ nén han ke mũ ãn kar to. ãjag tỹ nén han ke mũ tigrĩn ti to tar nỹtĩn kỹn há tĩ. ãjag tỹ nén han ke mũ ãn tigrĩn ti to krónh kenh ha mẽ tĩn kỹ han tũg nĩ, tovãnh nĩ. Ti vĩ mranh sór tũg nĩ gé. Tag vỹ ãg kókén pẽ han tĩ. ãjag tỹ nén han tĩ tag kar tovãnh kỹ ãjag tóg ti jykre hã to krónh kenh ke tũ pẽ nĩ. ² Jesus hã mũ ãkrén nĩ, ti jykre hã tỹ krĩn kỹ nỹtĩmnĩ. Ti hã vỹ ãg tỹ Topẽ ki rá han, kỹ tóg ãg tỹ ti tovãnh ke tũ han ãn ki kanhró nĩ gé. Cruz to sa kỹ tóg ter mỹr, ag tỹ ti to é he mũ ra tóg ti mũ tỹ nén ù tũ tĩ. Ti tỹ kar kỹ nén venh ke ãn mũ tóg ãkrén ja nĩ, nén tỹ ti mũ sér nĩnh ke ãn mũ. Hã kỹ tóg ùri Topẽ pẽgja tá nĩ nĩ.

³ Jesus mũ ãkrén nĩ. ãprã ke kar ag vỹ ti kato vĩ ja nĩgtĩ, ù tỹ Topẽ vĩ mranh mũgtĩ ãn ag, ge ra tóg Topẽ to krónh ke ja tũ nĩgtĩ, Jesus ti. Ti ki ãkrén kỹ to krónh krónh ke tũg nĩ, to: “ron inh mũ,” he tũg nĩ gé.

⁴ Ha vé, Topẽ vĩ mranh tũg nĩ. ãjag tỹ ti vĩ mranh sór mũ tag kato vãsãnsãn nĩ, ke tũ nĩ (mũ) ra ãjag tóg to ter mũ. ⁵ ãjag mũ Topẽ tỹ ãg jyvẽn ãn kã jatu'? ãg jyvẽn kỹ tóg tag tó, ha mẽ. ã krẽ mũ tóg tag tó, Topẽ ti, ha mẽ: “inh kósin, isỹ ã vóg kónãn kỹ inh mũ vẽn nenh tũg nĩ,” he tóg. “Isỹ ã mũ vĩ tar han mũ ra to krónh ke tũg nĩ. ⁶ Isỹ ã to há nĩn kỹ, hã kỹ sóg ã mũ vĩ tar han tĩ. ã kanhrãn jé ke vê. Isỹ ã mũ: “inh kósin vỹ tỹ ã nĩ,” hen kỹ sóg ã mrãnmrãn tĩ gé, ã kanhrãn ti jé,” he tóg, Topẽ vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki.

⁷ Hã kỹ ti tỹ ãjag mrãnmrãn tag to tar nỹtĩmnĩ. ãjag kanhrãn jé ke vê. Topẽ tỹ ãjag mũ: “inh krẽ,” he vê. ãg panh vỹ ãg mrãnmrãn kỹ ãg kanhrãn ja nĩgtĩ gé. Vẽn kar jykren hã vê. Topẽ vỹ ã krẽ kar mrãnmrãn kỹ ag kanhrãn tĩ. ⁸ Kỹ, ti tỹ ãjag mrãnmrãn tũ nĩ ra ãjag pi(jé) tỹ ti krẽ pẽ nỹtĩnh mũ vê! ⁹ Ha vé, ãg han mũ fag vỹ ãg mrãnmrãn tĩ, ãg kanhrãn jãvãnh nĩn kỹ, kỹ ãg tóg fag kamẽg tĩ. Kỹ ãg tóg Topẽ kamẽg kãfór han ke mũ, ù tỹ ãg rĩnrĩr han mũ ti, ãg jóg mág ti. ¹⁰ Kỹ ù tỹ ãg han mũ tóg ãg to ã jykre fi ja nĩgtĩ. To jykren kỹ tóg ãg mrãnmrãn tĩ

kejĕn, ěg sĭn kĕ. Kejĕn tóg ā tŷ kygnĕ kŷ nĭ ra ěg kanhrĕn sór tĭ gé, ěg panh tĭ. Hĕ ra Topĕ tŷ ěg mrĕnmrĕn kŷ tóg to jykrĕn hĕ han tĭ inhhĕ. Tĭ tŷ ěg kĕnhrĕn hĕ han sór vĕ, ěg tŷ tĭ ri kĕn kygnĕg tŷ nĭ jĕ, ěg tŷ tĭ ri kĕn hĕ tĕvĭ nŷtĭ jĕ. ¹¹ Tĭ tŷ ěg mrĕnmrĕn ěn kĕ tóg ěg mŷ sér tŷ nĭ ver. ěn kĕ tóg ěg mŷ jagy tĭ. Kar kŷ ěg tóg vĕhĕ vĕg tĭ, tĭ hĕ nĭ ja tĭ, ěg tŷ kanhrĕn hĕ han kar kŷ. Tĭ tŷ ěg mrĕnmrĕn hĕ kŷ ěg tóg vĕnh jykre hĕ han ěn ki kanhrĕn mŷ sir, jagnĕ krĭ kuprĕg ki ěg kanhrĕn mŷ gé sir.

Ěg tŷ jagnĕ tar han ke

¹² Krónh ke ve ājag tóg nĭ, kŷ ājag tóg tŷ ũn kaga tŷg kórĕg ěn ri ke nŷtĭ. To tar' he mĕn nĭ, ājag tŷ mŷ hĕ han mĕn jĕ. ¹³ Topĕ japry kuryj hĕ jagma ěvĕnh nĭ, kŷ ũ tŷ ājag mŷ to krónh ke ha mĕ ěn ag vŷ ājag mrĕ to tar' he mĕn mŷ gé. Topĕ jykre tovĕnh sór nĭ ve ājag nŷtĭ, hĕ ra tóg ājag tar han mĕn sór mŷ.

¹⁴ Vĕnh kar mrĕ vĕnh jykre kuryj han sórnmĭ. Kŷ Topĕ vĭ ki króm kŷ kygnĕ sór tŷg nĭ. Ěg tŷ tag to vĕsĕn tŷ nĭn kŷ ěg pi(jĕ) ěg jóg mág venh ke mŷ. ¹⁵ Vĕnh ki rĭr hĕ han nĭ, ājag kĕmĭ ũ tŷ Topĕ tŷ ěg jagĕgtĕn mŷ tag to é he tŷg jĕ. ājag kĕmĭ ũn pir tŷ vĕnh jykre kórĕg to tar nĭn kŷ tóg ěg mŷ tĭ tŷ ũn e ag krĭn kónĕn ha mĕ tĭ, ag tŷ tĭ jykre kórĕg ěn ri ke nŷtĭ jĕ. Kŷ tóg ěg jakré kĕmĭ vĕnh jagy ri ke nĭ. Ěg jakré kókĕg tĭ tĭ, vĕnh jykre kórĕg tŷ

ěg kókĕn ri ke. ¹⁶ Vĕnh ki rĭr hĕ han nĭ gé, ājag kĕmĭ ũ tŷ Esáu jykre kórĕg ěn ri ke han tŷ nĭ jĕ, ũ tŷ Topĕ kato vĕsĕn tŷ nĭ jĕ. Esáu vŷ Topĕ to é he ja nĭgtĭ, kŷ tóg vĕjĕn tugrĭn ā panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han ke ěn kren. Ā jĕvy mŷ tóg tovĕnh, tĭ panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han ke ěn tĭ, ā jĕn ke pir tugrĭn mŷr. Tĭ tŷ ā panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han ke ěn to é he hĕ vĕ. ¹⁷ Kar kŷ tóg mĕ sór ja nĭ, tĭ panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han ke tĭ, hĕ ra tóg mĕg tŷ nĭ sir. Kŷ tóg fŷ ja nĭgtĭ, tĭ panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han jĕ, vĕhĕ tóg tĭ mŷ e nĭ ja nĭgtĭ, hĕ ra tóg sir rĕké ja nŷ. Mĕg tŷ tóg nĭ sir, tĭ panh tŷ tĭ mŷ vĭ hĕ han ke tĭ. Tag ri ke han sór tŷg nĭ.

Topĕ jŷ tŷ jagy pĕ

¹⁸ Vĕsŷ Topĕ vŷ ěg jóg'jóg ve ag mŷ ā jykre nĭm ja nĭgtĭ. Pĕnónh tŷ Sinai tá ag tóg junjun ja nĭgtĭ. Pĭ ve ag tóg, tá, kŷ tóg tá kuty nĭ ja nĭgtĭ gé, kuty pĕ, kóho jŷ ke gé. ¹⁹ Kŷ trombeta ěn vŷ kyr ja nĭgtĭ gé. Kŷ Topĕ vŷ ag mŷ vĭ ja nĭ gé. Ag tŷ tĭ vĭ mĕ kŷ ag tóg jŷrŷn ke ja nĭgtĭ, kŷ ag tóg tĭ mŷ to vĭ mŷ, tĭ tŷ ag mŷ vĕmĕn tŷ nĭ jĕ, tĭ tŷ ag kĕnhmŷ Moisés hĕ mrĕ vĕmĕn jĕ, ěgno ki. ²⁰ Ag mŷ tóg: "ājag mĕg ũ tŷ pĕnónh tag rĕ hĕ jun kŷ tĭ tĕn nĭ," he ja nĭ, "pó tŷ tĭ pin kŷ, ājag krĕ ke gé, ājag prŷ fag ke gé, ājag tŷ tá nĕn vĕg mŷ kar ěn tĭ. Tĭ tŷ pĕnónh tag vóg tugrĭn tĭ tĕn nĭ," he ja tóg nĭ, Topĕ tĭ. Hĕ tóg ag mŷ e ja tŷgtĭ. ²¹ Topĕ tŷ ag mrĕ vĕmĕn kŷ tóg ag mŷ e tĕvĭ nĭ ja nĭgtĭ, Moisés mrĕ hĕ, hĕ

kỹ tóg: “jürün ke inh, mùmëg kỹ,” he mũ gé, Moisés ti.

²² Hã ra tóg ag tỹ nén ve ja ên ri ke tũ nĩ, êg tỹ ùri Topê rĩnja tá jun ke ti. Pãnónh ên ri ke tũ ti nĩ, êg tỹ kanhkã tá nén venh ke ti. Êg tỹ kanhkã tá jun ken kỹ êg ter măn ke tũ nĩ gé, êg tỹ kanhkã tá pãnónh tỹ Sião he mũ ên tá jun ken kỹ. Topê jamã tá ke vê, ùn rĩr mũ ên jamã tá ke vê, hã vỹ: Jerusalém, he mũ, kanhkã tá cidade ên ti. Topê tỹ jëgnë jafã ag vỹ tá nỹtĩ. E tâvĩ ag nỹtĩ, e tâvĩ, ti tỹ jëgnë jafã ag. Festa mág pë vê, tá. ²³ Kỹ Topê krë sanh kar ag vỹ tá nỹtĩnh ke mũ gé, ùn tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag kar. Ag jygyj vỹ kanhkã tá rán kỹ nỹtĩ. Kỹ Topê vỹ tá nĩ gé, ù tỹ vënh kar jykre tugnyĩm ke ti. Kỹ ù tỹ êg jo Topê ki ge kỹ nỹtĩ ag kuprĩg vỹ tá nỹtĩ gé, ù tỹ êg jo tá junjun mũ ên ag. ²⁴ Kỹ Jesus vỹ tá nĩ gé, ù tỹ êg mỹ vënh jykre tãg nĩm mũ ên ti, ù tỹ êg jagfy ter mũ ên ti, kỹ êg tóg ti kyvénh tigrĩn jãnhkri nỹtĩ, Topê tỹ êg mỹ vënh pãte fón ti kỹ. Topê tỹ Abel kyvénh ven kỹ tóg jũ mũ, ù tỹ ti tén ja ên to. Topê tỹ Jesus kyvénh ven kỹ tóg jãvo êg mỹ vënh pãte fón mũ. Êg tũn hã vê, Jesus tỹ êg mỹ vënh jykre nĩm jan hã vê, hã kỹ tóg Moisés jykre kãfór nĩ, Jesus ti.

²⁵ Hã kỹ jëmë há han nĩ. Û tỹ ãjag mỹ Topê vỹ tó mũ ên vỹ jëmë há han sórmnĩ. Êg jóg'jóg ve ù ag vỹ Topê vỹ mẽ sór ja tũ nĩgtĩ, ti tỹ ag jyvën mũ ra. Hã kỹ ag krenkren ja tũ nĩ. Kỹ êg krenkren ke tũ nĩ gé, êg

tỹ ù tỹ kanhkã tá nĩ ên to êg mré vëmén sór mũ ên vỹ jëmë sór tũ nĩn kỹ, ti tỹ êg jyvën mũ ti. ²⁶ Vãsỹ tóg, ã tỹ êg jóg'jóg ve ag mré vëmén kỹ tóg ga tỹ ragra ke han ja nĩgtĩ. Ûri tóg êg mỹ tag tó, ha mẽ. “Ga tỹ ragra ke pir han măn jé sóg ke mũ,” he tóg. “Ên kã kanhkã vỹ ragra ke mũ gé, ha vemnĩ,” he tóg. ²⁷ Ti tỹ: “ke pir han măn jé sóg ke mũ,” hen kỹ êg tóg ki kanhró nỹtĩ, ti tỹ ã tỹ nén han ja tag tỹ tũ' he sór mũ ti, ti tỹ ga tỹ ragra kenh ke ki. Nén ù tỹ ragra kenh ke tũ ên hã tóg nĩnh ke mũ inhhã, hã vỹ: “Topê jamã, he mũ. ²⁸ Kỹ tóg há tí, êg tỹ Topê mỹ: “há ti nĩ, ã tỹ êg mỹ nén han mũ ti,” hen kỹ. Êg jamã tãg vỹ inhhã ragra kenh ke tũ pë nĩ, ti tỹ êg mỹ êg jamã nĩm ke ên ti. Kỹ tóg há nĩnh mũ gé, êg tỹ Topê rãnhraj han há han kỹ, ti tỹ ti mỹ sér nĩjé. Ti kamëg jé êg tóg ke mũ gé, êg tỹ tóg jürün kenh mũ. ²⁹ Topê vỹ pí tỹ nén ù kar kugprũg mũ ri ke nĩ.

13

Topê tỹ êg jyvën

¹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ jagnë to há nỹtĩ to krónh ke tũg nĩ. ² Û tỹ kuvar há tá ãjag to pasa ken kỹ ti mỹ: “inh mré jẽ,” hemnĩ. Êg jo ke ù ag tóg, ag tỹ ù ag to: “inh mré nỹtĩ,” hen kỹ (ag tóg) Topê tỹ jënë jafã ag mỹ: “inh mré nỹtĩ,” he ja nĩgtĩ, ag tỹ ag ki kagtĩg (hã) ra. Hã kỹ tag han nĩ. ³ Ûn sigse kỹ nỹtĩ ag ki rĩrmnĩ. ãjag tỹ kejën Jesus tigrĩn sigse kỹ

nýtinh ke tag mĩ êkrén nĩ, hã kỹ jagnẽ ki rĩr há han nĩ. Ag tỹ ùn vóg kónãn mũ ag ki rĩrnmĩ gé. Kejẽn ag tóg ãjag vóg kónãn ke mũ gé, Jesus tigrĩn, hã kỹ ag ki rĩr há han nĩ.

⁴ Û prũ fi to én tũg nĩ, ù mén to én tũg nĩ gé. ãjag prũ nýtĩn kỹ ù fi mré nỹ sór tũg nĩ, ãjag mén nýtĩn kỹ ù mré nỹ sór tũg nĩ gé. Topẽ vỹ ù tỹ vẽn jykre kórég han (ka)mẽ ên ag to jũnh ke mũ, ù tỹ fag mré nỹ sór (ka)mẽ ên ag to, fag tỹ ag mré nỹ sór (ka)mẽ ên fag to ke gé.

⁵ Rico nýtĩ sór tũg nĩ gé. ãjag tỹ nén vég mũ ên vỹ há nĩ. Topẽ vỹ êg mỹ tag tó, ha mẽ: “ãjag kã jatu' henh ke tũ pẽ sóg nĩ, ãjag ki sóg rĩr nĩ nĩ,” he tóg, Topẽ ti. ⁶ Hã kỹ tag tómnĩ, ha mẽ: “êg jóg mág vỹ inh ki rĩr ke mũ,” hemnĩ. “Ti hã kamẽg isóg mũ. Êprã ke ù vỹ inh vóg ke tũ pẽ nĩ, ti tỹ inh ki rĩr nĩn kỹ,” hemnĩ, Topẽ vỹ kri fi kỹ.

⁷ Û tỹ ãjag mỹ Topẽ vỹ tó vén mũ ên mĩ êkrén nĩ. Ga kri mũn kỹ ag tóg Topẽ tovãnh ja tũ pẽ nĩgtĩ, ãjag tỹ ti tovãnh tũ ra ag tóg kãgter ja nĩ. Ag ri ke han sórmnĩ, ti ki rã ên tovãnh sór tũg nĩ gé, ag ri ke han nĩ. ⁸ Jesus Cristo hã vỹ ter tũ nĩ. Ti tỹ vãsỹ nén to jykrén mũ ên hã han ti tĩ, ùri, kỹ tóg hã han mãn ke mũ gé. Tỹ ù han ke tũ ti nĩ, kỹ tóg kurã krỹg ja tũ nĩ gé. ⁹ Û tỹ ón kỹ ãjag mỹ nén ù ù tó sór mũ ên vỹ jẽmẽ tũg nĩ, ag tỹ ón kỹ Topẽ to nén ù ù tó mũ ra. ãjag krĩn kónãn jé ag tóg ke mũ. ãjag tỹ tỹ prãnh ke han

sór jé ag tóg ke mũ. Topẽ vỹ ãjag tar han ki kanhró nĩ, ãjag jagãgtãn kỹ. Û tóg: “ã tỹ vějẽn tag kon kỹ ã tóg Topẽ jykre to tar nĩ,” he tĩ. Ag ón vẽ. Vějẽn vỹ êg tỹ ti jykre to tar nĩ han ke tũ pẽ nĩ. Topẽ hã ne êg tar han ki kanhró nĩ'.

¹⁰ Ha mẽ, Moisés jykre ki Topẽ mỹ nén ù pũn tĩ ag pi(jé) êg mré Jesus jamĩn ên konh ke mũ'. ¹¹ Ag tỹ Topẽ tũ ki rĩr tĩ to pã'i mág ên vỹ ag mẽg ù tãnh kỹ ti kyvénh ma tĩ tĩ, ag tỹ to: “Topẽ nĩgjafã,” he mũ ên ra. Ti tỹ ag mẽg kyvénh ên tỹ êg tỹ Topẽ vỹ mranh mũ tỹ tũg' he sór vẽ vẽ. Hã ra ag tóg ãjag jamã jy ró pãnĩ to ag tóg ãjag mẽg tãnh kỹ pũn tĩ. ¹² Hã kỹ Jesus tóg cidade jy ró ên pãnĩ to ter ja nĩ gé, ti tỹ êg jagfỹ ter kỹ, êg jãnhkri han jé. ¹³ Kỹ êg tóg ti jagtar ri ke han ke mũ gé. Û tỹ ti ki ge jãvãnh ag jykre han tũ êg tóg nĩ, kỹ êg tóg ag mré han ke tũ nĩ gé. Jesus tỹ cidade jy ró pãnĩ to ter ja ên mĩ êg tóg êkrén kỹ nýtĩ, kỹ êg tóg ù tỹ ti ki ge tũ ag mré ag jykre han ke tũ pẽ nĩ. ¹⁴ Tag ki, ga kri êg tóg êg jamã pẽ venh ke tũ nĩ. Kanhkã tá êg tóg ve sór mũ, êg jamã ti.

¹⁵ Êg tỹ Jesus tigrĩn Topẽ mỹ vỹ há han kỹ tóg há tĩ. Êg tỹ nén vég mũ kar to êg tóg ti mỹ: “êg mỹ tóg há tĩ, êg mỹ tóg sér tĩ,” henh ke mũ. Êg tỹ ti mỹ nén ù pũn mũ ri ke tóg nĩ, presente ri ke tóg nĩ, êg vỹ tag. “Êg jóg vỹ,” he jé êg tóg ke mũ gé, ti to. Ti mỹ vỹ há han ke to krónh ke tũg nĩ. ¹⁶ Jagnẽ ki rĩrnmĩ gé, jagnẽ mré nén kar

han kÿ. Tag to krónh ke tũg nĩ gé. Ęg tÿ Topẽ mÿ nén ũ pũn ri ke ti nĩ, Ęg tÿ ti mÿ presente han ri ke ti nĩ, Ęg tÿ jagnẽ ki rĩr tĩ ti, kÿ tóg ti mÿ sér tĩ.

17 Ũ tÿ ājag kanhrãn tĩ ěn ag vĩ jẽmẽmnĩ, ag tÿ ājag mÿ nén tó mũ ěn ki króm nĩ. Ājag ki rĩr ag tóg nĩgtĩ, ājag tÿ Topẽ tovãnh tũ nĩ jé, kÿ Topẽ vÿ ag rãnrãj tugnÿm ke mũ. Ājag tÿ ag vĩ jẽmẽn kÿ tóg ag mÿ kufy tũ nĩnh mũ, ag rãnrãj ti, kÿ tóg ag mÿ sér tũnh mũ. Ti tÿ ag mÿ kufy nĩn kÿ tóg há tũ nĩ gé, ājag mÿ.

Ęg tÿ Topẽ mré vẽmén ke

18 Inh jagfy Topẽ mré vẽmén nĩ. Nén ũ kórég han ja tũ inh nĩ, ki kanhró sóg nĩ. Isÿ nén ũ kuryj han sór vẽ mÿr, tag hã to sóg jykrén tĩ. 19 Kÿ inh jagfy Topẽ mré vẽmén nĩ, Topẽ tÿ kãnhmar ājag to inh jẽnẽ mãn jé. Ti mÿ tag to vĩn kÿ krónh ke tũg nĩ.

20 Topẽ mré sóg vẽmén tĩ ājag to. Ęg krĩ kuprãg ti tĩ. Kÿ tóg Jesus ti, Ęg Senhor ti rĩn mãn ja (ti) nĩ gé, ti tÿ Ęg jagfy ter kar kÿ. Ęg jagfy ter kÿ tóg ũ tÿ mé ki rĩr tĩ ěn ri ke nĩ, hã ra tóg ěn kãfór nĩ gé, ti tÿ Ęg ki rĩr há han nĩn kÿ. Ęg jagfy ter kÿ tóg Ęg mÿ vẽnh jykre tãg ěn nĩm ja nĩ, ũ tÿ tũ' he vãnh ěn.

21 Topẽ hã mÿ sóg to vĩ mũ, ti tÿ ājag tar han jé, ājag tÿ nén (ũ) tÿ ti mÿ há nĩ ěn hã han jé. Ti há vÿ Jesus Cristo mÿ: “ag tar han nĩ,” he ja nĩ. Ti hã mÿ Ęg tóg vĩ há han ke mũ, Jesus Cristo mÿ, kÿ tóg tũ' henh ke

tũ nĩ, Ęg tÿ ti mÿ vĩ há han ke ti. Amém.

22 Inh kanhkã, sÿ ājag mÿ tag tó sór ja vẽ. Jatun mÿ mẽ sórmnĩ, sÿ ājag jyvẽn mũ tag. Inh pi(jé) vẽn rãnrãn mág han. Vẽn rãnrãn sĩ han sóg ājag mÿ.

23 Ha mẽ, Ęg régre tÿ Timóteo vÿ se kÿ jẽ mãn tũ nĩ ha. Ti kava ag huri. Ti tÿ kãnhmar ki jun kÿ tóg inh mré ājag venh kãtĩg ke mũ.

24 Ājag pã'i kar ag mĩ sóg ěkrég tĩ, Topẽ ki ge kÿ nÿtĩ kar ag mĩ ke gé. Tag ki ke ag, ga tÿ Itália ki Topẽ ki ge kÿ nÿtĩ ag vÿ ājag mĩ ěkrég tĩ gé.

25 Topẽ jé ājag tar han kãn.

Hã vẽ.

TIAGO TỸ CARTA

¹ Tiago tỹ rá vễ. Isỹ Israel ag mỹ rán hã vễ. Êg povo tỹ 12 (ke) vỹ tỹ ãjag nỹtĩ. Povo kar mĩ ãjag tóg mũgtĩ, fóg ag kar mĩ, kanhgág ag mĩ ke gé. Sỹ ãjag mỹ vễnh rá jěně vễ. Tỹ sóg Topě mỹ rãnrãj tĩ nĩ, êg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ rán kỹ jěněg mũ sir. Æjag mĩ sóg êkrég tĩ.

Êg tỹ Topě vĩ to: hỹ mỹ vỹ? henh ke tũ

² Inh kanhkã', ãjag tỹ Jesus tugrĩn nén ù jagy ve kỹ to vễnhmỹ nỹtĩ tũg nĩ. Mỹ sér nỹtĩmnĩ hã ra. ³ Topě tỹ ãjag tỹ ti ki rã há han ja ve sór vễ, hã kỹ ãjag tóg tag kar vég tĩ. Kỹ ti tovãnh sór tũg nĩ, kỹ ãjag tóg ti to tar nỹtĩnh mũ, ãjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra ti tovãnh tũ nĩn kỹ. Tag to jykrén. ⁴ Æjag tỹ nén ù jagy vég mũ ra to tar nỹtĩmnĩ, ãjag tỹ koměr hã há nỹtĩ jé, Topě jykre ki króm há han kỹ. Koměr hã ãjag tóg kygněnh ke tũ nĩ, nén ù kar ki, ãjag tỹ ti to krónh ke tũ nĩn kỹ.

⁵ Æjag tỹ nén ù to jykrén tũ nĩn kỹ Topě mỹ to vĩmnĩ, ti tỹ ãjag kanhrãn jé. Êg kanhrãn jé tóg ke mũ, Topě ti. To tóg: “han ke tũ inh nĩ,” henh ke tũ nĩ, vĩ tar han ke tũ ti nĩ, êg tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ. Êg to tóg fe há nĩ, hã kỹ tóg êg kanhrãn tag to há nĩ. ⁶ Æjag tỹ ti mỹ nén ù to vĩn kỹ: “êg mỹ tóg han tĩ, Topě ti,” hemnĩ. “Ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” he tũg nĩ.

Æjag tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” hen kỹ ãjag tóg venh ke tũ nĩ, ãjag tỹ ti mỹ nén to vĩ mũ ên ti. Kỹ ãjag tóg goj ri ke nỹtĩ. Goj tóg kejěn fagrĩnh mỹ krém krém ke tĩ, kãka tỹ ti kã nĩ kỹ. Kỹ tóg ra tũg, tá kãtũg ke mũ. Ên ri ke tóg nĩ, ù tỹ Topě vĩ kri fig tũ ên ti. ⁷⁻⁸ Fagrĩnh mỹ tóg Topě mỹ nén ù to vĩ tĩ, ti tỹ: “ti mỹ inh mỹ han mũ vỹ?” hen kỹ. Venh ke tũ tóg nĩ sir. Krĩ régre ti nĩ. Nén ù to jykrén kỹ tóg kãnhmar nén ù hã to jykrén mãn mũ gé, vễnh jykre pir han vãnh nĩn kỹ. Ki kagtũg tóg nĩ, hã kỹ tóg venh ke tũ nĩ gé sir.

Ûn jagtar ag mré ùn rico ag jykre

⁹ Êg Senhor tỹ Jesus mré ke ù ag tóg jagãgtar nỹtĩ. Hã ra ag tóg êg Senhor ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ùn rico ri ke nỹtĩ, ag tỹ tỹ Topě krě nỹtĩn kỹ. Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag mỹ sér tĩ jé, ãjag jagtar nỹtĩn kỹ. ¹⁰ Kỹ êg Senhor tỹ Jesus mré ke ù ag tóg rico nỹtĩ hã ra. Ag tỹ êg Senhor ki ge kỹ nỹtĩn kỹ ag tóg ùn jagãgtar ri ke nỹtĩ, Topě mỹ. “Ter jé êg tóg ke mũ, kỹ tóg êg mỹ há tĩ, Topě tỹ êg jagãgtãn ken kỹ, ùn jagtar ag ri ke,” hemnĩ, ãjag rico nỹtĩn kỹ. Re fej ri ke êg tóg nỹtĩ, êg kar. ¹¹ Rã tỹ jun ke kỹ tóg rỹ jagy tĩ. Kỹ tóg tugtóg tĩ, re ti, kỹ ti fej tóg kógungun tĩ gé. Kỹ ti sĩnvĩ ên tóg tũ' henh mũ sir. Ên kãgter ri ke êg tóg nỹtĩ gé. Kỹ ùn rico ag tóg ke tĩ gé, kãgter kỹ. Kỹ ag há ên tóg tũ' he mũ gé sir, ag rãnrãj tỹ ag mỹ sér nĩ ra.

Ēg tỹ Topě vĩ mranh sór mũ

¹² Kejĕn ũ tóg Jesus tugrĩn ěg to jũ nĩ. Ēg tỹ hã ra Topě tovãnh tũ nĩn kỹ tóg há tĩ. Kỹ ěg Senhor tóg ěg mỹ ěg rĩr krỹg ja tũ ven ke mũ, ěg tỹ ěg jagãgtar mũ ra ti tovãnh tũ nĩn kỹ. Kỹ tóg ěg tỹ carreira ki ka fėj tỹ coroa ganhar he mũ ěn ri ke nĩ sir. Ēg Senhor vỹ ěg mỹ: “rĩr krỹg ja tũ ve jé ãjag tóg ke mũ, ãjag tỹ iso há nỹtĩn kỹ,” he ja nĩgtĩ, hã kỹ tóg ěg mỹ tỹ presente han ke mũ.

¹³ Ājag tỹ Topě vĩ mranh sór mũn kỹ to: “Topě vỹ inh krĩn, sỹ ti vĩ mranh jé,” he tũg nĩ. Topě pi(jé) vĕnh jykre pãno han ja nĩgtĩ'. Kỹ ũ pi(jé) to Topě krĩn kónãn tĩ gé'. Kỹ tóg ěg krĩn kónãn tũ nĩgtĩ gé (mỹr), Topě ti. ¹⁴ Ēg tỹ Topě vĩ mranh sór kỹn ge nĩ, hã nỹ ve nĩ, kỹ ěg tóg to én tĩ. ¹⁵ Ēg tỹ to én kỹ ěg tóg to jykrén mág nĩ. Kỹ ěg tóg sir han sór mũ. Ēg tỹ han sór kỹ ěg tóg han mũ. Kỹ ěg tỹ ti vĩ mranh vĕ sir. Kar kỹ ěg tóg mranh mãn', mranh mãn', he mũ gé, vĕnh jykre pãno vĕ sir. Hã ra ěg tóg to nũgme ki vár ke mũ, inferno ki.

¹⁶ Inh kanhkã', ãjag to sóg há tãvĩ nĩ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ: “kygnĕ tũg nĩ, Topě to,” he mũ. ¹⁷ Topě hã ne ã pin kỹ ěg mỹ nĕn ũ há kar han tĩ'. Nĕn ũ há tãvĩ han tóg tĩ, Topě ti, ěprã ke ag mỹ, hã vỹ: ěg, he mũ. Ti hã tóg jĕngrĕ hyn han'. Rã tỹ ěg ki kupũn tũ nĩn kỹ tóg fĕnja tĩ. Hã ra Topě tóg tag han tũ nĩgtĩ (mỹr). Ti pi(jé) kejĕn ěg ki rĩr tũ nĩgtĩ'. Ēg ki rĩr tóg nĩnĩ

hã ra. ¹⁸ Ti hã tóg ěg han mãn', ěg tỹ ti ki ge kỹ. Ti tỹ ěg han mãn sór kỹ tóg ěg han mãn. Ēg to tóg ã vĩ há jĕnĕ. Vĕnh vĩ há tag tỹ tóg ěg han mãn mũ sir. Ti tỹ ěg han mãn kỹ ěg tóg ti tỹ nĕn han mũ kar kri ke nỹtĩ, ěg tỹ tỹ ti krĕ nỹtĩn kỹ.

Ēg tỹ Topě vĩ ki króm ke

¹⁹ Inh kanhkã', tag to jykrén mág nĩ. Ũ tỹ nĕn ũ há kãmĕn kỹ jĕmĕ há han nĩ. Kãnhmar vĩ tũg nĩ. Kãnhmar jũ tũg nĩ gé. ²⁰ Ēg jũ nỹtĩn kỹ ěg tóg Topě jykre han tũ nĩgtĩ (mỹr), ti jykre kuryj ti. Hã kỹ jũ tũg nĩ. ²¹ Hã kỹ nĕn tỹ ěg kavĕnh tĩ ěn tovãnh kãn nĩ, vĕnh jykre pãno mré hã. Ēg kókég tóg tĩ, ěg fãn tóg tĩ, vĕnh jykre pãno ti. Tovãnh ra. Jatun mỹ Topě vĩ mĕmnĩ. Topě hã ne ã vĩ tỹ ěg kanhrãn'. Ēg tỹ kri fi kỹ ěg tóg krenkren ke mũ. ²² Kỹ Topě vĩ han kỹ nỹtĩmnĩ. Ājag tỹ mĕg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ ãjag tóg krenkren ke tũ nĩ. Ón kỹ ãjag tóg: “kren jé sóg ke mũ,” hĕnh ke mũ. ²³ Ēg tỹ jĕmĕg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ ěg tóg tag ri ke nỹtĩ, ha mĕ. Kejĕn ũ tóg vĕnh vég mũ, ki vĕnh ve jafãn ki (mỹr, ha mĕ). Kỹ tóg ã kakã vég mũ sir. ²⁴ Ā kakã ve kar kỹ tóg to jykrén mãn tũ nĩ. Kỹ tóg ki kagtĩg' he mũ. Tĩg tóg mũ, kỹ tóg ã kakã ki kagtĩg' he mũ. Kỹ tóg fagrĩnh mỹ vĕnh ven ja nĩ sir. Ge ěg nỹtĩ, ěg tỹ Topě vĩ jĕmĕg mũ (hã) ra ki króm tũ nĩn kỹ. Kỹ ěg tóg fagrĩnh mỹ mĕ ja nĩ sir. ²⁵ Ēg tỹ ti vĩ to

jykrén mág ký tóg há ra ěg mý sér tĩnh mũ. Topě vĩ vỹ há nĩ, ti jykre ti. Ěg jykre pãno tỹ tũg' he tóg tĩ, ěg tỹ han mãn tũ nĩn jé. Ký ěg tóg ěg tỹ ti vĩ jẽmẽ ký nỹtĩn ký to jykrén ke mũ. Kã jatun ke tũ ěg tóg nỹtĩ sir. Ký ěg tỹ ki króm ký Topě tóg ěg mý vĩ há han ke mũ sir, ěg tỹ nén han mũ kar to.

²⁶ Ū ag tóg Topě to: “ti to sóg há nĩ,” he tĩ. Há ra ag tóg ũ to vĩ kónãn tĩ, ãjag vĩ to jykrén tũ nĩn ký. Ký ag tóg ón ký: “ti to sóg há nĩ,” he ja nĩgtĩ. Kygněg ěg tóg tĩ, ěg tỹ gen ký. Há ký ěg tóg ón ký: “ti to sóg há nĩ,” he tĩ, ěg tỹ ũ to vĩ kónãn ký. ²⁷ Ěg tỹ ěg jóg tỹ Topě to há nỹtĩn ký, ký ěg tóg tag han mũ, ha mẽ: ũn panh ter mũ kar jagãgtãn kãn ěg tóg tĩ, ũn mên ter ja fag ke gé, ũn jagãgtar fag. Fag ki rĩr jé ěg tóg ke mũ, fag mý há tĩ jé. Ký ěg tóg nén ũ vẽnhmỹ han ke tũ nĩ gé sir. Topě kato tẽ mũ ag jykre han ke tũ ěg tóg nĩgtĩ gé. Há ký ěg tóg ti mý kavéj tũ nỹtĩ sir. Há ký ěg tóg ón ký: “Topě to sóg há nĩ,” he tũ nĩgtĩ gé.

2

Ěg tỹ jagně to vẽnh jykre pĩr han ke

¹ Inh kanhkã', ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ki ãjag ge mũ mýr. Pã'i kar kãfór vẽ (mýr), ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ti. Ge ra ãjag ne tóg ũn rico ag to há nỹtĩ', ký ũn jagãgtar ag tóg ãjag mý tỹ nén ũ tũ nỹtĩ. Ke tũg nĩ. ² Hẽn ri ke mũn ũn rico vỹ Topě vĩ jẽmẽnh kãtĩg mũ, ãjag vẽnhmãn ký. Ti kur vỹ há tãvĩ

nĩ, ký ti nĩgé kãnĩm ja vỹ tỹ ouro nĩ. Ký ũn jagtar vỹ kãtĩg ke mũ gé, kur kórég tu ký. ³ Ký ãjag hỹn tóg ũn rico mý: “ha tag kã nĩ, vẽn nĩg ja há kri,” he tĩ. Jó ũn jagtar mý ãjag hỹn tóg: “ha tã tá jẽ,” he tĩ, ke tũ nĩn ký: “ha inh mré nĩ, há ra ěprã nĩ, gan kri,” he ãjag hỹn tĩ. ⁴ Há ki ãjag tóg ũn rico to há nĩ ve nĩ, ti tũ tũgrĩn. Jãvo ãjag tóg ũn jagtar to é he mũ ve nĩ, ti jagtar nĩn ký. Ke tũg nĩ. Ĥjag tỹ jagně ri ke nỹtĩ to jykrén nĩ, ke tũ nĩ mũ ra ãjag tóg vẽn jykre pãno han mũ.

⁵ Inh kanhkã', jẽmẽ há han ra. Ĥjag to sóg há nĩ (mýr), há ký sóg ãjag jyvẽn mũ. Topě vỹ ũn jagãgtar ag kuprěg, ag tỹ ti to ricon jé, ti ki ge ký. Ga mĩ mũn ký ag tóg jagãgtar nỹtĩ. Ěg Senhor ki ge ký ag tóg há nỹtĩ jãvo. Topě tỹ tỹ ěg pã'i nĩ ve jé ag tóg ke mũ, ag tỹ ti to há nỹtĩn ký. Topě há ne tag tó ja nĩgtĩ', ěg tỹ ti venh ke ti, ký tóg han ke mũ, ã tỹ tó ja ěn ti.

⁶ Jãvo ãjag tóg ũn jagãgtar ag to é he tĩ. Ūn rico ag to ãjag tóg vĩ há han tĩ. Há ra ũn rico ũ ag tóg ãjag to kórég nỹtĩ gé. Ký ag tóg ãjag fóg mý ãjag to vĩ kónãn tĩ, ãjag fóg tỹ ãjag jé prěr jé. Ký ãjag tóg to jagtar nỹtĩ sir, ag tỹ ãjag to vĩ kónãn tĩ ěn to. Há ký tóg sir vẽnhmỹ nỹ, ãjag tỹ ũn jagãgtar to é he ti. ⁷ Ký ũn rico ũ ag tóg ěg Senhor to é he tĩ gé. Ti to ag tóg vĩ kónãn tĩ gé, há ra ěg tóg tỹ ti mré ke nỹtĩ. Há ký ag tóg ěg to vĩ kónãn mũ gé, ti to vĩ kónãn ký.

⁸ Topě tỹ vãsỹ ěg mý vẽn jykre nĩm ja ěn ki króm nĩ, há

vỹ: “ã régre to há nĩmnĩ, ã tỹ vẽso há nĩ ri ke nĩmnĩ, ã régre tỹ,” he ja tóg nĩgtĩ ãg mỹ, Topẽ ti. Kỹ tóg rán kỹ nĩ. Æjag tỹ tag han kỹ tóg há nĩ. ⁹ Æjag tỹ hã ra ùn rico to há nỹtĩn kỹ, ùn jagtar to kórég nỹtĩn kỹ, kỹ ãjag tóg ti vĩ mranh mũ sir, ti tỹ ãg jyvẽn ja ti. Kỹ Topẽ tóg ãjag to jykrén kónãn mũ, ãjag tỹ ti vĩ mranh kỹ.

¹⁰ Ha vé, hẽn ri ke mũn ãg kãmĩ ù tóg Topẽ tỹ ãg mỹ vẽn jykre nĩm ja kar ki króm tĩ. Hã ra tóg sir nén pir ki ti vĩ mranh mũ. Kỹ ti tỹ ti vĩ mranh kãn vẽn sir, ti vĩ pir mranh kỹ. ¹¹ Topẽ tóg ãg mỹ: “ã prũ tũ fi mré nỹ tũg nĩ, kỹ ã mén tũ mré nỹ tũg nĩ gé,” he ja nĩgtĩ. Kỹ tóg ãg mỹ: “jagnẽ tén tũg nĩ,” he ja nĩgtĩ gé. Hẽn ri ke mũn ãg tóg ãg prũ tũ fag mré nỹ tũ nĩgtĩ. Æg tỹ hã ra jagnẽ tén kỹ ãg tóg ti vĩ mranh kãn mũ, ti tỹ ãg jyvẽn ja ti. ¹² Kỹ tag to jykrén nĩ, ãjag tỹ nén ù han ke to jykrén kỹ. Æg Senhor vỹ ãg jykre kar vэг tĩ, ti tỹ ãg tỹ ti jykre ki króm mũ ve sór kỹ. Kỹ ãjag jykre to jykrén nĩ, ãjag vĩ to ke gé. ¹³ Æg tỹ jagnẽ jagãgtãn tũ nĩn kỹ tóg ãg jagãgtãn ke tũ nĩ gé, ãg Senhor tĩ, ti tỹ ãg jykre tugnỹm ken kỹ, kurã ãn kã. Æg tỹ hã ra jagnẽ jagãgtãn kỹ tóg ãg jagãgtãn ke mũ gé, ti tỹ ãg jykre tugnỹm ken kỹ. Kỹ ti pí(jé) ãg vóg kónãn mũ sir’.

Ti ki rã há

¹⁴ Inh kanhkã’, ù tóg kejẽn: “ti ki sóg rã kỹ nĩ,” he tĩ, Topẽ to. Hã ra tóg ti vĩ han tũ nĩgtĩ.

Kỹ tóg ón kỹ ti ki rã kỹ nĩ ja nĩ. Kren ke tũ tóg nĩ sir. ¹⁵ Kejẽn Jesus mré ke ù tóg kur vэг tũ nĩgtĩ, vějẽn vэг tũ tóg nĩgtĩ gé, Jesus mré ke ù fi ke gé. ¹⁶ Kỹ ãjag kãmĩ ù tóg hẽn ri ke mũn ti mỹ, fi mỹ tóg: “tág’,” he mũ. “Ha tũg, jatun mỹ. Æ jé kusa męg tũ nĩ, ã jé kókĩr tũ nĩ,” he tóg mũ. Hã ra tóg fag mỹ nén ù nĩm tũ nĩ. Kỹ tóg fagrĩnh mỹ fag mỹ: “ã jé jagtar tũ nĩ,” he ja nĩ. ¹⁷ Ge ti nĩ, ãg tỹ ón kỹ: “ti ki rã kỹ sóg jẽ,” hen kỹ. Æg tỹ ti vĩ han tũ nĩ kỹ ãg tóg fagrĩnh mỹ: “ti ki sóg rã kỹ nĩ,” he mũ sir. Nén ù tũ vẽn.

¹⁸ Æjag kãmĩ ù tóg hẽn ri ke mũn: “ù tóg Jesus ki rã kỹ nĩ, jãvo ù tóg ti jykre han tĩ,” he sór mũ, ãjag tỹ ti jykre han sór tũ nỹtĩn kỹ. Tag to sóg ãjag mỹ: “inh hỹn ne tigrĩn ki kanhrãn mũ, ã tỹ ti ki rã ja ti?” he mũ. “Æ tỹ ti jykre ki króm vãn kỹ sóg ki kagtĩg nĩ. “Ti mỹ Jesus ki rã kỹ jẽ nĩ vỹ?” he jé sóg ke mũ ã to. Æ jãvo sóg ti jykre han tĩ inhhã. Hã to ã tóg ki kanhró nĩ, sỹ ti ki rã kỹ jẽ tĩ,” he jé sóg ke mũ, ãjag tỹ inh ki jẽmẽn kỹ.

¹⁹ “Topẽ vỹ tỹ ùn pir nĩ,” he ãjag tóg tĩ gé. Æjag tỹ ki hã tó vẽn. Kỹ Japo ag vỹ tag tó tĩ gé. “Pir tóg nĩ, Topẽ tĩ,” he ag tóg tĩ gé, Nén-Kórég ag. Ag tỹ ti pir ki kanhró (hã) ra ag tóg krenkren ke tũ nĩ, ag tỹ ti jykre han tũ nĩn kỹ. Hã kỹ ag tóg kamẽgmęg kỹ jũrũn ke tĩ sir, ag tỹ Topẽ to jykrén kỹ, Japo ag. Hã kỹ ãg tóg ãg tỹ Topẽ kãmén há (hã) ra krenkren ke tũ nĩ gé, ãg tỹ ti

jykre han tũ nĩn kũ. ²⁰ Ājag tỹ tag to jykrén tũ nĩn kũ ājag tóg krĩ tũ (pě) nỹtĩ (mỹr). Ēg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn kũ ěg tóg ón kũ ti ki ge kũ nỹtĩ. Nén ũ tũ vē sir, ěg tỹ ti ki ge kũ nỹtĩ tag ti. Ēg mỹ tóg nén ũ há han ke tũ nĩ.

²¹ Ēg jóg'jóg ve tỹ Abraão to jykrén nĩ. Topě tóg ti mỹ: “ã kósin tỹ Isaque tãnh kũ pũn, inh mỹ,” he ja nĩ. Kũ tóg ti mỹ: “hej,” he ja nĩ sir, Abraão ti. Hã kũ tóg Topě mỹ há nĩ sir, Abraão ti, ti tỹ ti vĩ ki króm to há ja nĩn kũ. Kũ tóg ti to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” he mũ, Topě ti, Abraão to. ²² Ve ra ha. Ti tỹ Topě ki rã kũ jěn kũ, hã kũ tóg ti mỹ: “hej,” he ja nĩ, Abraão ti. Kũ tóg, ti tỹ ti mỹ: “hej,” hen kũ (tóg) ti ki rã kũ jě ěn to tar nĩ sir, Topě vĩ ki króm ke to. Ge ti nĩ (mỹr). ²³ Rán kũ tóg nĩ gé, Abraão ti, kũ tóg: “Topě vĩ kri tóg fi, Abraão ti,” he mũ, Topě vĩ tỹ rán kũ nĩ ki. “Hã kũ ěg jóg mág tóg ti to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” he ja nĩgĩ. Kũ Topě tóg ti to: “ũ tỹ iso há nĩ ěn,” he tĩ,” he tóg, Topě vĩ tỹ rán kũ nĩ ki, Abraão to. ²⁴ Hã ki ājag tóg vég mũ. Ēg tỹ ti vĩ han kũ tóg ěg to: “inh ki rã há han ja ti nĩ,” henh ke mũ gé. Ēg tỹ ón kũ ti ki rã kũ nỹtĩn kũ ěg tóg hã ra ti mỹ há tũ nỹtĩ, Topě mỹ, ěg tỹ ti vĩ ki króm tũ nĩn kũ.

²⁵ Raabe fi to jykrén nĩ gé, ũn mén jafã ěn fi to. Ēg povo vỹ ũ ag jěgně ja nĩ, ag tỹ fi jamã ve jé, cidade mág ěn ti. Kũ fi tóg ag mỹ: “kãge jěg ra,” he ja nĩ. Kũ fi tóg ag kanhrãn

ja nĩ sir, fi jamãn ki, ag tỹ ěpřy ũ mũ kãpa jé, ěmĩn ũ mũ, ag kato tẽ ag tỹ ag vég tũ nĩ jé. Tag to fi tóg kren mũ (mỹr), fi tỹ tag han to. Kũ Topě tóg fi to: “inh ki rã há han fi,” he ja nĩ sir, fi tỹ ti vĩ kri fi to.

²⁶ Ge ti nĩ gé, ěg mỹ. Ēg tỹ ti ki ge kũ nỹtĩn kũ ěg tóg ti vĩ kri fig mũ, Raabe fi ri ke. Ēg tỹ ti vĩ han tũ nĩn kũ tóg ěg mỹ nén ũ há han ke tũ nĩ gé, ěg tỹ ón kũ ti ki ge mũ tugřĩn, ěg fár tỹ kupřĩg tũ ra ter kũ nỹ ěn ri ke ti nĩ.

3

Ēg tỹ ěg nũně tỹ Topě vĩ mranh ke tũ

¹ Inh kanhkã', kãnhmar jagně mỹ: “sỹ ã kanhrãn há tóg tũ, ã tỹ kygně to,” he tũg nĩ. Ēg kar vỹ kygněg tĩ. Kũ Topě vỹ ěg tỹ kygně to ěg vóg kónãn mág mũ, ěg tỹ kãnhmar ěg mré Jesus ki ge kũ nỹtĩ ag kanhrãn sór kũ.

² Ēg kar vỹ kygně (ka)mě nỹtĩ. Ũ tỹ ã vĩ ki kygněg tũ pě nĩn kũ tóg kuryj kar nĩ sir. Ēg pi(jé) ne ki kygněg tĩ', ěg tỹ ěg vĩ ki kygněg tũ nĩn kũ. ³ Cavallo to jykrén nĩ. Freio tỹ ěg tóg ti jěn kãra fig tĩ. Kũ ěg tóg tỹ ti vóg tĩ sir, cavallo ti, kũ tóg ã tĩg ke ěn ra tĩ mũ sir, ũ tỹ cavallo kri nĩ ěn ti. ⁴ Kũ canoa mág to jykrén nĩ gé. Éhé tóg nỹ, hã ra kãka vỹ ti tĩn tĩ. Kũ ag tóg ti vóg jafã tỹ ti vóg tĩ. Kũ tóg ag mỹ ki ke tĩ. Ti vóg mũ ag mũnh ke ra tóg tĩ mũ sir. Ti vóg jafã sĩ ra tóg ki ke mũ, canoa mág ti. ⁵ Ge tóg nĩ,

ĕg nũnĕ ti. Sĩ ti nĩ (mỹr), hã ra ĕg tóg tỹ vĩ mág han tĩ gé.

Pĩ ri ke tóg nĩ. Ti sĩ ra tóg kejĕn vãnĥ pũn tĩ (mỹr), nĕn kar ti. ⁶ Ēn ri ke tóg nĩ, ĕg nũnĕ ti. Tỹ ĕg tóg vĕnh jykre pãno tó tĩ. Kỹ ĕg tóg ĕg vĩ tag to kavėj kar nỹtĩ, ĕg tỹ ĕg vĩ tag to ti vĩ mranh kỹ. Ēg kãsir nỹtĩ ra ĕg tóg vĕnh jykre pãno tó tĩ, ĕg sanh há nỹtĩ ra ke gé, ĕg kófa ra ke gé. Japo tỹ ĕg krĩn hã vĕ, ĕg tỹ ĕg vĩ ki Topĕ vĩ mranh jé.

⁷ Ha mẽ, bicho kar vĩ tỹ ĕg mĕg nỹtĩ. Ũ ag vĩ mĩg tỹ mĕg nỹtĩ, kỹ ũ ag vĩ sĕsĩ tỹ mĕg nỹtĩ, ũ ag vĩ pỹn tỹ mĕg nỹtĩ, ũ ag vĩ goj ki ke kar tỹ mĕg nỹtĩ gé. Ti kar kanhrãn ĕg tóg tĩ mỹr, ha mẽ. ⁸ Hã ra ĕg pi(jé) ĕg nũnĕ kanhrãn tĩ'. Ti kanhrãn ki kagtĩg ĕg nỹtĩ. Vĕnh jykre pãno tãvĩ tó sór ĕg tóg tĩ. Kỹ tóg veneno ri ke nĩ, ĕg vĩ ti. Tỹ ĕg tóg jagnĕ kãgtén ri ke han tĩ, ĕg nũnĕ tỹ, jagnĕ mỹ vĩ kónãn kỹ. ⁹ Tỹ ĕg tóg Topĕ mỹ vĩ há han tĩ, ĕg jóg mág mỹ, ĕg nũnĕ tỹ. Kỹ ĕg tóg tỹ ĕprã ke ag mỹ vĩ kónãn tĩ gé. Hã ra Topĕ tóg ĕg han, ĕg tỹ ti ri ke nỹtĩ jé. Kỹ ĕg tỹ jagnĕ mỹ vĩ kónãn kỹ ĕg tỹ Topĕ mỹ vĩ kónãn ri ke vĕ sir. ¹⁰ Ēg jĕn kãtã tóg kãkutĕ tĩ, ĕg vĩ há ti, ĕg vĩ kónãn ti ke gé. Pir ti nĩ, ĕg jĕnky ti, hã ra ĕg tóg tỹ vĩ régre han tĩ. Tag vĩ kórég tãvĩ nĩ, inh kanhkã'. ¹¹ Goj tỹ vĕnh kanĕ to jykrén nĩ, ĕganĕ to. Ti há nĩn kỹ tóg há nĩ, goj ti. Ti kajã nĩn kỹ tóg kajã nĩ. Ti pi(jé) tỹ goj régre nĩ', goj tỹ ĕg kanĕ ti. Pir tóg nĩ. ¹² Kỹ ka kanĕ to jykrén nĩ gé. Ka tỹ pĕnva ki ĕg tóg jymi vĕg

tũ nĩgtĩ (mỹr). Kỹ ĕg tóg vãnĥ tỹ jóhó ki pĕnva vĕg tũ nĩgtĩ gé. Pir ti nĩ, ka kanĕ ti. Ge ti nĩ gé, goj ti. Ti kajã nĩn kỹ tóg kajã nĩ gé. Kỹ gemnĩ gé, ãjag nũnĕ tỹ. Vĩ pir han nĩ.

Topĕ tỹ ĕg mỹ krĩ há nĩm

¹³ Ājag mỹ krĩ há nỹtĩ'? Ājag mỹ Topĕ vĩ ki kanhró nỹtĩ'? Kỹ tóg há tĩ. Kỹ vĕnh jykre há kar han kỹ nỹtĩmnĩ. Hã ki vĕnh kar vĩ ãjag krĩ há venh ke mũ sir. Hã ra tỹ vĩ mág han tũg nĩ. Tỹ vĕnh kãfór han tũg nĩ gé.

¹⁴ Ājag tỹ ũ to fe kórég nĩn kỹ tóg tỹ ũ nỹ jãvo, ãjag tỹ jagnĕ kãfór nỹtĩ sór kỹ, jagnĕ to jũ (ka)mĕ nỹtĩn kỹ, ãjag tỹ vĕsỹ ũn mág han sór kỹ. Ājag tỹ tag han kỹ vĕso: "krĩ há inh nĩ, Topĕ vĩ ki kanhró inh nĩ," he tũg nĩ. Vĕnh ó vĕ, tag ti. ¹⁵ Topĕ tỹ ĕg kanhrãn ja pijé', ĕg tỹ ũ to fe kórég nĩ ti, jagnĕ kãfór han sór mũ ti, jagnĕ to jũ (ka)mĕ ti ke gé. Ēprã vĕnh jykre vĕ (mỹr), Topĕ kato tĕ ti. Japo jykre vĕ (mỹr), ĕg fe jũ tag ti. ¹⁶ Ēg tỹ jagnĕ kãfór han sór kỹ ĕg tóg jagnĕ kato tĕgtĕ mũ sir, ĕg tỹ vĕsỹ ũn mág han sór kỹ. Kỹ ĕg tóg vĩ mẽ han kỹ jagnĕ to vĕnh jykre pãno han kãn mũ sir.

¹⁷ Ēg tỹ hã ra Topĕ tỹ ĕg kanhrãn mũ han kỹ ĕg tóg tag han tĩ, ha mẽ: jãnhkri ĕg nỹtĩ, kavėj tũ (mỹr). Jagnĕ to ĕg tóg krĩ kusa nỹtĩ. Jagnĕ mỹ ĕg tóg komĕr hã vĩ tĩ gé. Ũ tỹ ĕg mré vĩn kỹ ĕg tóg ti vĩ mĕnh mũ, ti vĩ há nĩn kỹ. Jagnĕ jagãgtãn ĕg tĩ sir. Nĕn kar há han ĕg tĩ.

Topê vî to êg tar nýtĩ. Jykre régre tũ êg nýtĩ. ¹⁸ Êg tỹ ti jykre tag han kỹ êg tóg jagnê krĩ kuprãg mũ sir, êg tỹ jykre kuryj nýtĩ jé sir, ha mẽ.

4

Êg pi(jé) tỹ Topê kato têgtê mũ ag mré ke nýtĩ'

¹ Ājag hã ne tóg jagnê to jũgiũ nýtĩ'. Hê ri ken kỹ hỹn'? Ājag tỹ nén ũ vênhmỹ han sór nýtĩn kỹ, hã kỹ ājag tóg jagnê to krĩ rỹ nýtĩ. Jykre pãno ājag tóg nýtĩ (mỹr), kỹ ājag tóg vênh jykre há kato tẽ nýtĩ sir. ² Nén ũ to én mũ (hã) ra ājag tóg mãn sór mũ, hã kỹ ājag tóg vég tũ nĩ (mỹr). Hã kỹ ājag tóg jagnê kãgtén sór mũ sir, jagnê tỹ nén ũ mãn jé. Jagnê tỹ nén ũ to én kỹ ājag tóg jagnê kato têgtê ti. Ājag tỹ Topê mỹ to vĩ tũ nĩn kỹ, hã kỹ ājag tóg vég tũ nĩgtĩ. ³ Ājag tỹ ti mỹ to vĩ mũ ra ājag tóg venh ke mũ vê, hã ra ājag tóg vĩ há han tũ nĩgtĩ gé, hã kỹ tóg ājag mỹ han tũ nĩgtĩ sir, Topê ti. Ti mỹ ājag tóg to vĩ mũ, ājag tỹ nén to én mũ ên mãn jé. Hã ra tóg ti mỹ tỹ ũ nỹ, ājag tỹ nén to én mũ ên ti. Hã kỹ tóg ājag mỹ han tũ nĩ sir, Topê ti.

⁴ Êg tỹ Topê ki rã kar kỹ vênh jykre pãno to én kỹ êg tóg ti kato tẽ mũ sir. Ũn týtá kórég fi ri ke êg nýtĩ, êg tỹ ge kỹ. Ā mén kavénh fi tóg tĩ, ũ to én kỹ. Êg tỹ êprã vênh jykre to én kỹ êg tóg Topê kato tẽ mũ sir. Tag ki kanhrãn nĩ, to jykrén mág han nĩ. ⁵ Topê vĩ tag to jykrén nĩ, ũ tỹ vãsỹ rán kỹ nĩ ên to,

ha mẽ: “Topê kuprĩg vỹ tỹ êg jagrê nĩ, Topê tỹ tỹ êg jagrên kỹ. Kỹ tóg êg ki rĩr mũ sir. Kỹ êg tỹ nén ũ vênhmỹ to há nĩn kỹ tóg fe kaj nĩ, Topê kuprĩg ti,” he tóg, Topê vĩ rá ki. Ti pi(jé) véké tag tó ja nĩ'. Kỹ tag to jykrén nĩ. ⁶ Hã ra tóg êg tar han tĩ, Topê kuprĩg ti, êg tỹ nén ũ vênhmỹ han sór tag kato tẽ jé. Êg jagãgtãn kỹ tóg êg tar han tĩ. Kỹ tóg tag tó mũ sir, ha mẽ: “Topê vỹ ũ tỹ: “ũn mág vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ên ag to kórég nĩ, hã ra tóg ũ tỹ: “nén ũ tũ vỹ tỹ inh nĩ,” he mũ ên ag jagãgtãn tĩ,” he tóg, ti vĩ rá ki. ⁷ Hã kỹ Topê mỹ: “hej,” hemnĩ, ti tỹ ājag krĩn kỹ. Japo mỹ: “nejé,” hemnĩ, ti tỹ ājag krĩn sór kỹ. Kỹ tóg ājag tovãnh ke mũ sir, Japo ti, ājag tỹ ti mỹ: “nejé,” hen kỹ.

⁸ Topê mré vĩ kỹ nýtĩmnĩ, kỹ tóg ājag to há nĩ sir, ājag mré ti nĩ nĩ gé, êg jóg mág ti. Ti vĩ mranh tĩ vỹ tỹ êg nýtĩ. Kỹ ti vĩ mranh tovãnh nĩ. Jykre régre êg nýtĩ gé. Kỹ vênh jykre pir han kỹ nýtĩmnĩ, hã vỹ: Topê jykre, he mũ. ⁹ Ājag tỹ Topê vĩ mranh kỹ mỹ jagy nýtĩmnĩ. Vêsýrénh nĩ, fỹmnĩ, ny mãn tũg nĩ. Fe kaj nýtĩmnĩ. To krĩ kufy nýtĩmnĩ. Mỹ sér tũ nýtĩmnĩ, ājag tỹ Topê vĩ mranh kỹ. ¹⁰ Êg Senhor mỹ: “kórég inh nĩ, isỹ vênh jykré pãno han kỹ,” hemnĩ. Kỹ ti hã vỹ ājag mỹ vĩ há han ke mũ sir, kỹ ājag fe vỹ mrin ke mũ sir.

Êg tỹ jagnê to vĩ kónãn ke tũ

¹¹ Inh kanhkã', jagnê to vĩ kónãn tũg nĩ. Ājag tỹ jagnê to

vĩ kónãn kÿ ãjag tóg Topẽ jykre to vĩ kónãn mũ sir, kÿ ãjag tóg to: “nén ù tũ vễ,” he mũ sir, Topẽ tÿ ãg mÿ vễnh jykre nĩm ja ên to. ãjag tÿ hã ra ti jykre to vĩ kónãn kÿ ãjag tóg ti ki króm ke tũ pẽ nĩ sir. ¹² Û tÿ ãg mÿ ã jykre nĩm ja ên vĩ pir nĩ, kÿ tóg ãg jykre tugnÿm ke mũ gé sir. Tĩ hã tóg: “ên vĩ kren ke mũ, ên vĩ kren ke tũ nĩ,” henh ke mũ, ã pir mÿ, Topẽ ti. Hã kÿ tóg vễnhmÿ nÿ, ãjag tÿ jagnẽ to vĩ kónãn kÿ.

Ëg tÿ vễsÿ ùn mág han sór ke tũ

¹³ ãjag kãmĩ ù tóg vễsóg ki ãjag tÿ nén han ke to jykrén sór tĩ, Topẽ ki jêmẽ sór tũ nĩn kÿ. “Hên ri ke mũn sóg vaj kÿ ên ra tĩ mũ, ke tũ nĩn kÿ vaj ùn kÿ,” he ãjag tóg tĩ. “Cidade ên ra sóg tĩg mũ, tá sóg nĩnh mũ. Tá sóg prÿg pir tũg' he mũ. Kÿ sóg negociar henh ke mũ, sÿ rico nĩ jé,” he ãjag tóg tĩ (mÿr). ¹⁴ Hã ra ãjag pi(jé) ãjag tÿ nén venh ke ki kanhró nÿtĩ', ha mẽ. Ne ve jé ãg ke mũ, vaj kÿ? Ha'. Ki kagtũg ãg nÿtĩ. Ëg mÿ vaj kÿ ter ke tũ nĩ vĩ? Ha'. Krũj sĩ ri ke ãg nÿtĩ. Ve sĩ han ãg tĩ, krũj sĩ ti. Ëg tÿ ki êvãnh mãn mũ ra tóg tũ' he mũ sir. Ge ãg nÿtĩ. Kãnhmar ãg tóg tũg' he tĩ, ãg ter kÿ.

¹⁵ ãjag tÿ ãjag tÿ nén han ke to jykrén kÿ Topẽ mĩ êkrén nĩ, ù tÿ ãg mÿ ãg ter ke kurã tónh ke ên mĩ. “Tĩ mÿ sÿ nén han ke to há nĩ vĩ?” hemnĩ. ¹⁶ Hã ra ãjag tóg vễsÿ ùn mág han sór mũ, ãjag tÿ: “tag han jé sóg ke

mũ,” hen kÿ. Há tũ ti nĩ, ãg tÿ vễsÿ ùn mág han sór kÿ.

¹⁷ Kÿ tag tóg vễnhmÿ nÿ gé, sÿ tónh ke tag, ha mẽ. Kejên ãg tóg nén ù há to jykrén tĩ, ãg tÿ han jé. Hã ra ãg tóg han tũ nĩgtĩ. Kÿ ãg tÿ Topẽ vĩ mranh ù vễ gé sir, ãg tÿ nén ù há han sór mũ (hã) ra han tũ nĩn kÿ.

5

Ûn rico ag vễsÿrénh ke

¹ Vãhã sóg ùn há ag to tag to mũ sir, ùn rico ag to, ù tÿ Jesus ki ge jãvãnh ên ag to, ha mẽ. Ag mÿ sóg: “ha mẽ,” he mũ. “Kygfÿ ra. Vễsÿrénh mág han ra. Vễnh jagtar jagy ve jé ãjag tóg ke mũ. ² ãjag tÿ nén ù vĩ vag kãn ke mũ. ãjag kur sĩnvĩ ên vĩ tãryj kãn ke mũ gé, ti ga tÿ kon kÿ. ³ Kÿ ãjag jãnkamy vĩ vễso jãgfanh ke mũ. ãjag tÿ ùn jagãgtãn vãnh ja tugrĩn tóg vễso jãgfanh ke mũ. Tag ve kÿ vễnh kar vĩ ãjag jykre kórég venh ke mũ. Kÿ ãjag tóg to jagtar ke mũ, kÿ tóg pĩ tÿ ãg pũn ri ke nĩ, ãjag jagtar ke ti, ãjag vễsÿrénh ke ti. ãjag hã ne tóg ãjag tÿ nén ù génh mág', ãg tÿ kãnhmar kurã tÿ êgno tá krÿg he mũ (hã) ra, Topẽ tÿ ãg jykre tugnÿm ke kurã ên tá. ⁴ ãjag camarada ag vĩ ãjag jakré tá rãnhãj mũ, hã ra ãjag tóg ag mÿ kajãm tũ nĩgtĩ. Hã ra ãg Senhor vĩ vэг tĩ. ãjag camarada vễsÿrénh mẽ ti (mÿr). Vễnh kar pã'i vễ (mÿr), ãg Senhor ti, nén kar pã'i vễ gé. ⁵ ãjag tÿ nén ve sór mũ kar ve ãjag huri, vễjên mág, kur sĩnvĩ, ãjag tÿ nén to

én mŭ kar ěn ti. Tag tãvĩ to ãjag tóg jykrén tĩ, ãjag tỹ ga kri mŭn kỹ. Tãg gy ãjag nỹtĩgtĩ, ěg tỹ ěg mĕg jĕn há han tĩ ri ke, ěg tỹ ti tãnh jé. Kakó ti nĩ, Topĕ tỹ ãjag tãnh ke ti, mỹr, ha mĕ. ⁶ Kỹ ãjag tóg ũn jykre kuryj ag vóg kónãn tĩ gé. Ag kãgtén ãjag tóg tĩ, hã ra ag tóg ãjag kato tĕ tũ nĩgtĩ, ãjag kato vĩ tũ ag tóg nĩgtĩ gé. Jykre kórég ãjag nỹtĩ,” he sóg mŭ, ũn rico ag mỹ.

Ěg tỹ ěg Senhor kãtĩg mãn jãvãnh ke

⁷ Inh kanhkã', ěg Senhor kãtĩg ke jãvãnh nĩ, jatun mỹ, ag jãvo. Ěg tỹ ěkrãn kar kỹ ěg tóg ti mog jãvãnh tĩgtĩ, jatun mỹ. Kỹ ta tóg kri kutĕ mŭ, kỹ tóg kri kutĕ mãn mŭ gé sir. Kỹ vãhã ěg tóg ti kanĕ vég mŭ. ⁸ Tag ri ke han nĩ, jatun mỹ ti kãtĩg jãvãnh nĩ, ěg Senhor ti. Ti jãvãnh to tar nỹtĩmnĩ. Kãnhmar ti kãtĩ mŭ, ěg Senhor ti, ha vemnĩ.

⁹ Inh kanhkã', jagnĕ vĩ to vĩ he tũg nĩ. Ke tũ nĩ mŭ ra ěg Senhor tóg ãjag jykre ve kỹ ãjag vóg kónãn ke mŭ. Ha vé, vãhã ti vĕnh ven ke kãtĩg mŭ kãnhmar, ũ tỹ ěg jykre tugnỹm ke mŭ ěn ti.

¹⁰ Vãsỹ Topĕ vĩ tó tĩ ag to jykrén. Topĕ vĩ tó ag tóg tĩ, kỹ ũ tỹ mĕ jãvãnh ja ěn ag tóg ag vóg kónãn. Ge ra ag tóg jatun mỹ Topĕ vĩ tó ja nĩgtĩ, ag tỹ ag vóg kónãn mŭ ra. Ag ri ke han nĩ, vãsỹ Topĕ vĩ tó tĩ ag ri ke. ¹¹ Ag jykre to jykrén nĩ. Ājag jagtar nỹtĩ ra ag tóg to krónh ke ja tũ nĩgtĩ gé. Hã kỹ Topĕ tóg ag mỹ vĩ há han mŭ sir, ti vĩ tó tĩ ag mỹ.

Topĕ mré ke tỹ Jó kãme mĕ ãjag huri. Ā jagtar ra tóg to krónh ke ja tũ nĩ gé. Kỹ vãhã Topĕ tóg ti ki rĩr há han mŭ, ti jagtar kỹ. Hã ki ãjag tóg ěg Senhor jykre vég mŭ sir. Ěg jagãgtãn tóg mŭ, ti tỹ ěg jagtar nỹtĩ ven kỹ. Kỹ tóg sir ěg jagãgtãn tovãnh tũ nĩgtĩ.

¹² Inh kanhkã', ón kỹ vĩ tũg nĩ. Ón kỹ: “hej,” he tũg nĩ. Ki hã tómnĩ, ãjag tỹ: “hej,” hen kỹ, Topĕ tỹ ãjag vóg kónãn tũ nĩ jé. Kỹ ón kỹ: “Topĕ vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ón kỹ: “ũ tỹ kanhkã tá nĩ ěn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ón kỹ: “ũ tỹ ga kri nĩ ěn vỹ ki kanhró nĩ,” he tũg nĩ gé. Ki hã tómnĩ. Ón tũg nĩ, jagnĕ mỹ.

Ěg tỹ ũn kaga ag to Topĕ mré vĩnh ke

¹³ Ājag tỹ nén ũ jagy ven kỹ Topĕ mré vĩmnĩ. Ājag mỹ sér tĩn kỹ Topĕ mỹ jãn nĩ, kỹ ti jé tómnĩ. ¹⁴ Ājag kaga nỹtĩn kỹ igreja to pã'i ag jé prĕrmnĩ, Jesus tũ ki rĩr tĩ ag. Ěn ag vỹ ũn kaga to Topĕ mré vĩnh ke mŭ, kỹ ag tóg azeite tỹ ũn kaga to tĩn ke mŭ, ěg Senhor jiji tó kỹ. ¹⁵ Ag tỹ ěg Senhor mré vĩn kỹ tóg ũn kaga ěn tỹ há' henh ke mŭ sir, ěg Senhor ti, ag tỹ ti tỹ há' henh ke to: “hỹ mỹ vỹ?” he tũ nĩn kỹ. Ěg Senhor vỹ ti tỹ há' henh ke mŭ sir. ũn kaga tỹ ti vĩ mranh kỹ Topĕ vỹ ti mỹ vĕnh pãte fón ke mŭ gé sir. ¹⁶ Hã jé jagnĕ mỹ tó, ãjag tỹ Topĕ vĩ mranh ja ti. “Ti vĩ mranh inh, tag han kỹ,” hemnĩ jagnĕ mỹ. Kỹ jagnĕ to

Topě mré vĭmnĭ gé, ti tŷ ājag tŷ há' he jé, ti tŷ ājag kaga tŷ tŷg' he jé. Ęg tŷ vĕnh jykre kuryj han kŷ tóg ěg vĭ mĕ kŷ han mŷ sir, Topě ti, ěg tŷ ti mŷ nĕn to vĭ', to vĭ' hen kŷ. Nĕn há kar ve jé ěg tóg ke mŷ sir, ěg tŷ ti mŷ to vĭn kŷ, ěg Senhor mŷ.

¹⁷ Topě mré ke tŷ Elias mĭ ěkrén nĭ. Ęg mré tóg ěprā ke ja nĭgtĭ, Elias ti. Hā ra tóg Topě mré vĭ', vĭ' he ja nĭgtĭ, ta kutĕ tŷ nĭ jé. Kŷ tóg kutĕ tŷ ja nĭgtĭ, ta ti, prŷg tāgtŷ kri kysā tŷ 6 ki. ¹⁸ Kŷ tóg Topě mré vĭ mĕn ja nĭgtĭ, Elias ti, kŷ tóg kutĕ ja nĭ sir, ta ti. Kŷ nĕn kar tóg gan kri mur mĕn ja nĭ, kŷ tóg kanĕn mĕn ja nĭgtĭ gé sir. Topě tŷ ti vĭ han hā vĕ. Tag mĭ ěkrén nĭ.

¹⁹ Inh kanhkā', kejĕn ěg mré ke ũ tóg prānh ke tĭ, vĕnh vĭ há tovānh kŷ. Kŷ ti jyvĕn nĭ, ti tŷ kygnĕ mĕn tŷ nĭ jé. ²⁰ Kŷ ũ tŷ ti mré vĭ mŷ ěn tóg ti kren han mŷ sir, nŷgme to, ti tŷ ā jykre kygnĕ ja ěn tovānh kŷ. Kŷ Topě vŷ ti tŷ ā vĭ mranh ja ěn tŷ vĕnh pāte fón mŷ sir. Tag to jykrén nĭ.

Hā vĕ.

PEDRO TÛ ÇARTA HAN VÉN

¹ Pedro tÛ ãjag mÛ carta rán hã vë, Jesus Cristo tÛ inh fëg hã vë, sÛ tÛ ti apóstolo jë jé. SÛ Topë tÛ ùn kuprëg mÛ ag mÛ rán hã vë. Ëg mré ke tÛ ag kãmĩ ãjag tóg mÛgtĩ, ù tÛ Jesus ki ge tÛ ag kãmĩ, Ponto tá, Galácia tá, Capadócia tá, Ásia tá, Bitínia tá ke gé. ² Topë vÛ ãjag kuprëg. VãsÛ tóg to jykren ja nĩ, ãjag kuprëg ke to, ëg jóg tÛ Topë ti. ãjag mÛ tóg ã kuprëg jënë, hã kÛ ãjag tóg tÛ ti tÛ nÛtĩ, ãjag tÛ Jesus Cristo vĩ kri fi jé, ti tÛ ã kyvënh tÛ ãjag kygpe jé, ãjag tÛ ti ri ke há nÛtĩ jé. Topë jé ãjag tar han mãn', han mãn' hé, kÛ ãjag jé krĩ kãnhvy nÛtĩ.

Topë tÛ ëg mÛ nén ù há ven ke

³ Topë mÛ sóg vĩ há han tĩ, ëg Senhor tÛ Jesus Cristo panh mÛ. Ëg jagãgtãn tãvĩ han tóg tĩ. Jesus Cristo rĩn mãn tóg, ti ter kar kÛ, kÛ tóg Jesus tigrĩn ëg mur mãn ri ke han tĩ gé. KÛ tóg ëg mÛ sér tĩ, ⁴ ëg tÛ kãnhkã mĩ ëkren kÛ. Tá ëg tóg nén ù sĩnvĩ kar venh ke mÛ. Tá ëg tÛ vÛ tÛ' henh ke tÛ pë nĩ. Kómóg ke tÛ tóg nĩ, tá ëg tÛ ti, tá ù tóg ti kókén ke tÛ nĩ gé. ⁵ Topë ki ãjag tóg ge kÛ nÛtĩ, kÛ tóg ãjag ki rĩr há han nĩ nĩ. Nén ù kar han há tóg nĩ, kÛ tóg ëg ki rĩr há han tĩ gé, Topë ti. ãjag krenkren han jé tóg ke mÛ, ãjag tÛ ti tÛ ëg mÛ nén nĩm

ke mÛ ën ve jé. Nĩm han kÛ tóg nĩ nĩ, ti tÛ ëg mÛ nén ven ke ën ti. Kurã tÛ ëgno ki ëg tóg ën venh ke mÛ.

⁶⁻⁷ Ver tóg ãjag mÛ jagy tĩ. Ge ra mÛ sér nÛtĩmĩ. Kãnhmar tóg tÛ' henh ke mÛ, nén tÛ ëg mÛ jagy nĩ tag ti. Topë tÛ ëg jykre ve sór vë, hã kÛ ëg tóg ver nén ù jagy ve vén tĩ. Ëg tÛ ti jagy to tar nÛtĩn kÛ tóg vég mÛ, ëg tÛ ti ki rã há han kÛ nÛtĩ ti. Ha vé, ouro rÛg ëg tóg tĩ, pĩ rÛ jagy ki, ëg tÛ ti há nĩ ën ve jé. Ge ti nĩ, ëg mré. TÛ' he jé tóg ke mÛ, ouro ti. Ouro kãfór ti nĩ, ëg tÛ ti ki rã ti. Ëg tÛ nén ù jagy ve to tar nÛtĩn kÛ tóg ve há tĩ, ëg tÛ ti ki rã há han kÛ nÛtĩ ti. KÛ tóg ëg to vĩ há han ke mÛ, Cristo ti. Ëg tÛ tóg ùn mág han ke mÛ, ùn tar, Jesus tÛ vënh kar mÛ vënh ven ke kurã ën kã. ⁸⁻⁹ Ti to há ãjag nÛtĩ, ãjag tÛ ti ve ja tÛ (hã) ra. Ti ki ge kÛ ãjag nÛtĩ, ãjag tÛ ti vég tÛ ra. Hã kÛ ãjag tóg krenkren ke mÛ. ãjag krenkren ke ën hã tóg ãjag mÛ sér pë tĩnh mÛ, sér gy ti tĩnh mÛ, ha vemnĩ. ãjag fë tóg mrin ke tãvĩ han ke mÛ, kurã ën kã, ha vemnĩ.

¹⁰⁻¹¹ Topë vĩ tó tĩ ag tóg vãsÛ tó ja nĩgtĩ, Topë tÛ ùri ëg krenkren han mÛ tag ti. Topë kuprëg vÛ ag kãnhrãn ja nĩ. Ag mÛ tóg Cristo tÛ ëg jagfy jagtar jagy han ke kãmén ja nĩ. KÛ tóg ag mÛ ti tÛ kar kÛ tÛ ùn mág jënh ke tó ja nĩ gé, ti tÛ ëg jagfy vësÛrënh kar kÛ tÛ ùn mág nĩnh ke ti. KÛ ag tóg tag ve sór ja nĩgtĩ, vãsÛ Topë vĩ tó ti ag. “Kurã tÛ hë kã kenh ke

ně hñn?" he ja ag tóg nĩgtĩ, Cristo jagtar ke to. "Ti tỹ hẽ ri kenh ke nẽ?" he ja ag tóg nĩgtĩ gé. Tag ve sór tâvĩ ja ag tóg nỹtĩgtĩ. ¹² Hã ra Topẽ tóg ag mỹ: "inh pi(jé) ãjag hã mỹ tag ven ke mũ'," he ja nĩ. "Ãjag nón ke ag hã mỹ ke vẽ, ag hã ne ãjag tỹ nén tó mũ venh ke mũ," he ja tóg nĩ, Topẽ ti, vãsỹ ti vĩ tó tĩ ag mỹ. Ti tỹ ag mỹ ãjag tó jan hã vẽ. Hã kỹ ãjag tóg hur mẽ, ti mré ke ù ag tỹ ãjag mỹ Jesus kãme sér kãmén kỹ. Topẽ kuprĩg vỹ ag tar han ja nĩ, Topẽ tỹ ag mỹ ã kuprĩg jẽnẽn kỹ, kanhkã tá, hã kỹ ag tóg ãjag mỹ ti kãmén kãmũ ja nĩ. Ha vé, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ag tỹ ki kanhrãn há tóg tĩ, ãjag tỹ ti kãme mẽg mũ tag ti, hã ra ag tóg ki kagtĩg nỹtĩ.

Ëg tỹ Topẽ vĩ ki króm kãn ke

¹³ Hã kỹ Topẽ tỹ ãg mỹ nén tó mũ hã han sórmnĩ. Vẽnh ki emẽmnĩ, Jesus tỹ ãg mỹ nén nĩm ke mũ ãn hã mĩ êkrén nĩ. Jesus tỹ vẽnh ven ke kurã ãn kã ãg tóg venh ke mũ sir, ti tỹ ãg mỹ nén nĩm ke mũ ãn ti. ¹⁴ Vãsỹ ãjag tóg ãjag tỹ nén to éen mũ ãn han ja nĩgtĩ, ãjag tỹ Topẽ vĩ mẽ ja tũ nỹtĩn kỹ. Ûri Topẽ vĩ hã ki króm nĩ, ãjag tỹ vãsỹ nén han ja ãn tovãnh kãn nĩ. ¹⁵ Topẽ jykre hã han nĩ, kỹ tóg vẽnh ven mũ, ãjag tỹ tỹ ti tũ nỹtĩn ti. ãjag tỹ ti jykre hã han jé Topẽ tóg ãjag kuprẽg. Há tâvĩ ti nĩ, Topẽ ti, kỹ ti jykre ri ke han nĩ. ¹⁶ Tag tó ja ti nĩ, ha mẽ: "ũn há pẽ vỹ tỹ inh nĩ, kỹ inh ri ke nỹtĩ sórmnĩ, vẽnh jykre há hã han kỹ nỹtĩmnĩ," he ja tóg nĩ, Topẽ ti.

¹⁷ Ëg tỹ Topẽ mré vēmén kỹ ãg tóg ti mỹ: "ãg jóg," he tĩ. Hã kỹ ãg tóg ti kamẽg ke mũ, ti tỹ tỹ ãg jóg nĩn kỹ. Ha vé, ãg kar tỹ nén han mũ vég ti nĩgtĩ, kỹ tóg vẽnh kar jykre ki kanhró kar nĩ, Topẽ ti, kỹ tóg vẽnh kar jykre tónh ke mũ. Ver ãg tóg ù tỹ ti ki kagtĩg ag kãmĩ mũgtĩ. Ëg tỹ ag kãmĩ mũn kỹ ãg tóg Topẽ vĩ ki króm há han ke mũ. ¹⁸ Kaja e to tóg ãg kygãm ja nĩ, ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ. ãjag jo ke ag vỹ ãjag jo vẽnh jykre kórég han ja nĩgtĩ, ãjag tỹ ag nón han jé. Hã ra tóg kaja e to ãjag kygvãn ja nĩgtĩ, ãjag tỹ vẽnh jykre kórég ãn han mãn tũ nĩ jé. Kaja e to tóg ãg kygãm. Ouro to ke pijé'. Prata to ke pijé', ti kaja ãn ti. Tũ' he jé tóg ke mũ, ouro mré prata ti. ¹⁹ Hã ra tóg ã kyvẽnh hã to ãg kygãm, kỹ tóg tũ' he jãvãnh nĩ, ti kyvẽnh ti. Nén ù kaja kãfór kar ti nĩ, ti kyvẽnh ti. Ûn há tâvĩ vỹ tỹ ti nĩ, ù tỹ ã kyvẽnh tỹ ãg kygãm mũ ãn ti, hã vỹ: Cristo, he mũ. Kygnẽ ja tũ pe ti nĩ. Kỹ tóg ovelha hã tâvĩ ri ke nĩ, ti tỹ ãg jagfy ter kỹ. ²⁰ Topẽ vỹ ti kuprẽg, ti tỹ ãg jagfy ter jé. ã tỹ nén ù kar han tũ ki tóg ti kuprẽg, vãsỹ. Hã ra tóg ùri ga kri mur ja nĩ, ãjag tỹ ti vĩ mẽ jé, kurã tỹ ãgno to hã. ²¹ Ti tugrĩn ãjag tóg Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ. Ti rĩn mãn ja tóg nĩ, Topẽ ti, kỹ tóg ti tỹ ùn mág han ja nĩ gé, kanhkã tá. Kỹ Topẽ ki rã há han nĩ. ãjag krenkren han jé tóg ke mũ, ha vemnĩ.

²² Topẽ vĩ pẽ ki króm ãjag

tóg tĩ, hã kÿ ãjag tóg jãnhkrig kÿ nÿtĩ ha, ũri. ãjag mré ke kar ag to ãjag tóg há tâvĩ nÿtĩ gé. Kÿ jagnē to há nÿtĩ to tar nÿtĩmnĩ gé. Ón kÿ jagnē to há nÿtĩ tũg nĩ. ²³ Topē vÿ ãjag han mãn, kÿ tóg ěg mur mãn ri ke nĩ. Ā vĩ tÿ tóg ěg han mãn ja nĩ. Rĩr ti nĩ, ũn vĩ mũ ti, hã vÿ: Topē, he mũ. Tũ' henh ke tũ ti nĩ. Ti tÿ ěg han mãn kÿ tóg tÿ ěg panh pir nĩ, ũn ter ke tũ ěn ti. ěg panh ter mũ ěn ri ke tũ ti nĩ. ²⁴ Hã kÿ tag tóg rán kÿ nĩ, ha mē: “ěprã ke ag vÿ re ri ke nÿtĩ, re fej sĩnvĩ ěn ri ke. Hã ra tóg kãnhmar tóg tĩ, re ti, kÿ ti fej tóg kãgter kãn tĩ. Kÿ ěprã ke ag tóg kãnhmar kãgter tĩ gé, re fej ri ke. ²⁵ Jãvo Topē vĩ vÿ tũ' henh ke tũ pē nĩ,” he tóg, Topē vĩ tÿ rán kÿ nĩ ki. Tag mē ãjag. Topē vĩ sér to ken hã vē.

2

Jesus tÿ pó há ri ke nĩ

¹ Hã kÿ ãjag jykre kórég tovãnh kãn nĩ. Ón mãn tũg nĩ. Ũ lograr he mãn tũg nĩ. Ũ tũ to én mãn tũg nĩ. Ũ to vĩ kónãn mãn tũg nĩ gé. ² Nēnē vÿ leite kron (ka)mē nĩgtĩ. Topē vĩ vÿ ěg mÿ gĩr sĩ pafa mũ ěn ri ke nĩ. Kãnhmar vēnh vĩ há ěn mē mãn', mē mãn' hemnĩ. Kÿ ãjag tóg mog há han ke mũ, ãjag krenkren jé. ³ Hã kÿ tag tóg ti to rán kÿ nĩ, ha mē: “ki kanhrãn sĩ han ãjag tóg huri, ěg Senhor tÿ tÿ ũn há tâvĩ nĩn ki,” he ja tóg nĩ, Topē vĩ rá ki.

⁴ ěg Senhor to kãmũ jěg. Pó ri ke ti nĩ, ĩn han mũ ag tÿ pó fón mũ ěn ri ke ti nĩ. Hã ra

tóg rĩr jě, ěg Senhor ti. Ag tÿ ti fón mũ ra tóg Topē mÿ há tâvĩ nĩ, pó kar ag há kãfór. ⁵ Kÿ ěg tóg pó ri ke nÿtĩ gé. Kÿ Topē kuprĩg vÿ ěg tÿ Topē jo ĩn ri ke han ke mũ, pó tÿ ĩn ěn ri ke. Kÿ ti tÿ ãjag mÿ nén han sór mũ ěn to ti mÿ vēnh nenh tũg nĩ, ti mÿ: “hej,” hemnĩ. Jesus Cristo vÿ ãjag tar han sór mũ, ãjag tÿ ti tũ ki rĩr há han jé. Vãš Topē tũ ki rĩr tĩ ag tÿ ti mÿ nén ũ kar pũn ja ěn ri ke tóg nĩ sir, ěg tÿ Jesus tũ han kÿ. ãjag tÿ ti tũ ki rĩr há han kÿ tóg ti mÿ há tĩnh mũ. ⁶ Hã kÿ tag tóg rán kÿ nĩ, ha mē. “Pó há kuprěg ĩnh, kÿ sóg tÿ ĩn nũna ri ke han, Sião tá. Ũ tÿ ti ki rã kÿ tóg venh ke mũ, Topē tÿ nén tó mũ ěn ti,” he tóg, Topē vĩ rá ki.

⁷ ãjag hã to tóg rán kÿ nĩ, ti vĩ tag, ãjag tÿ ti ki ge kÿ nÿtĩn kÿ. Ũ tÿ ti kato vãšãnsãn mũ ag to tag tóg rán kÿ nĩ gé, ha mē. Ag to tóg: “pó tÿ ĩn han jafã fón ag tóg, pó tÿ ĩn han tĩ ag,” he mũ. “Ag mÿ tóg kórég ja nĩ, pó ěn ti. Hã ra Topē tóg pó ěn hã tÿ ĩn nũna han mũ,” he tóg, Topē vĩ rá ki. ⁸ Kÿ tag tóg rán kÿ nĩ gé, ha mē. “Pó ěn tÿ ag tóg krĩm ke tĩ. Pãró vē sir, pó ěn ti, kÿ ag tóg pãró tÿ krĩm krĩm ke kÿ vár mũ sir,” he tóg mũ gé, Topē vĩ rá ki. Ũ tÿ Topē vĩ kri fi sór tũ ag hã vÿ tÿ krĩmkrĩm ke tĩ. Topē tÿ nén han hã vē gé.

⁹ ãjag hã kuprěg tóg, Topē ti, ãjag tÿ tÿ pã'i mág nÿtĩ jé, ti tũ ki rĩr tĩ to, ãjag tÿ tÿ ti povo nÿtĩ jé, vyr mÿ. ãjag kuprěg tóg, Topē ti, ãjag tÿ ti tÿ nén

han mŭ kāmén jé, ti jykre tar ti, ājag tŷ tŷ ti tŭ nŷtĭn kŷ. Vāsŷ ājag tóg kuty mĭ mŭ ja nĭgtĭ, hã ra tóg ājag tatĭ kãtĭg, ājag tŷ ũri kurã mĭ mŭ jé, ti tŷ ājag mŷ jēngrē nĭm kŷ. ¹⁰ Ājag pi(jé) vāsŷ tŷ ũ tŭ ja nŷtĭgtĭ. Ūri ājag tóg tŷ Topē povo nŷtĭ, ti tŭ. Ājag pi(jé) vāsŷ Topē tŷ ājag jagãgtãn sór mŭ tag mē ja nĭgtĭ. Ūri tóg hã ra ājag jagãgtãn, Topē ti.

Jesus tŷ vēnh jykre pãno to ěg kygvãn

¹¹ Inh kanhkã', tag ki ěg tóg ěg mré ke tŭ ag jamã mĭ mŭgtĭ. Ěg jamã pijé', ga tag ti'. Hã kŷ sóg ājag jyvĕn mŭ. Ājag tŷ nĕn ũ to én mŭ ěn han sór tŭg nĭ. Ājag kókén jé tóg ke mŭ, kŷ ājag tóg ěg Senhor tovãnh sór ke mŭ, ha vemnĭ. ¹² Jesus ki ge kŷ nŷtĭ tŭ ag kãmĭ ājag tóg nŷtĭ, hã kŷ vēnh jykre há tãvĭ han nĭ. Ājag to ón sór ag tóg tĭ, ājag to ag tóg: “jykre pãno ag nŷtĭ,” he sór tĭ. Kŷ vēnh kar tŷ ājag jykre há ve kŷ ag ón ěn tóg ve há tĭnh mŭ. Ājag jykre há ve kŷ ag tóg: “Topē jykre vŷ há nĭ,” henh ke mŭ, hĕn ri ke mŭn, Topē tŷ ag kutãn kŷ.

¹³ Ěg Senhor to há ājag tóg nŷtĭ. Ti to há nŷtĭn kŷ ěprã ājag pã'i ag vĭ ki króm nĭ gé. Pã'i mág pē tŷ imperador ěn vĭ ki króm nĭ, vēnh kar ag mŷ tŷ ũn mág ěn vĭ ti. ¹⁴ Ti krĕm pã'i ag vĭ ki króm nĭ gé, governador ag. Pã'i mág pē ěn tŷ vin mŭ ag vē, governador ag, ag tŷ ũn jykre pãno ag vóg kónãn jé, ag tŷ ũn jykre há ag to vĭ há

han jé gé. ¹⁵ Ū tŷ ki kagtĭg ag vŷ ājag to vĭ kónãn tĭ. Kŷ nĕn ũ há tãvĭ hã han nĭ, kŷ ag tŷ ājag kato ne tónh ke vŷ tŭ tĭnh mŭ, ha vemnĭ. Tag vŷ há nĭ, Topē mŷ. ¹⁶ Cristo vŷ ěg kygvã, vēnh jykre pãno to. Kŷ vēnh jykre pãno han mãn sór tŭg nĭ. To: “inh kava ti huri, Cristo ti, hã kŷ sóg jatun mŷ han ke mŭ, isŷ nĕn to én mŭ kar ti,” he tŭg nĭ. Topē tŭ vŷ tŷ ěg nŷtĭ, kŷ ti jykre hã han nĭ. Hã jé tóg ěg kygvã, ěg tŷ tŷ ti tŭ nŷtĭ jé. ¹⁷ Ěprã ke ũ to é he tŭg nĭ. Ěg mré Jesus ki ge kŷ nŷtĭ ag kar to há nŷtĭmnĭ. Topē kamĕg nĭ. Ěprã ke tŷ pã'i mág tŷ imperador ěn kamĕg nĭ gé.

Ěg tŷ Cristo ri kén jagtar nŷtĭnh ke

¹⁸ Ājag kãmĭ ũ ag tóg patrão mŷ rãnrãj tĭ, fagrĭnh mŷ. Ājag patrão vĭ ki króm nĭ, ag kamĕg nĭ. Ājag kãmĭ ũ patrão vŷ há nĭ, komĕr hã tóg vĭ tĭ, ājag to jykrén há han tóg tĭ. Ājag tŷ ti to há nŷtĭn kŷ tóg há tĭ. Ājag kãmĭ ũ patrão tóg kórég nĭ. Ěn to vĭ há han nĭ gé, ti kamĕg nĭ gé. ¹⁹ Kejĕn tóg fagrĭnh mŷ ājag to jŭnh ke mŭ, ājag patrão kórég ti. Ājag tŷ Topē jykre han sór mŭ to tóg ājag to jŭnh ke mŭ. Ge ra ti to jŭ tŭg nĭ, kŷ Topē tóg ājag mŷ vĭ há han ke mŭ. ²⁰ Kejĕn ājag patrão tóg ājag tŷ kygnĕ to ājag mrãnrãn tĭ. Tag vŷ tŷ nĕn ũ tŭ nĭ. Ti tŷ ājag jykre há to ājag mrãnrãn kŷ Topē tóg ājag mŷ

vĩ há han ke mũ. ²¹ Hã jé Topě tóg ãjag kuprêg.

Cristo vỹ êg jagfy vêsýrénh gé, mýr, ha mẽ. Ti vêsýrénh tugrĩn êg tóg ti kóm tar nýtĩnh mũ, êg tỹ kejẽn ti kóm jagtar nýtĩnh ken kỹ. ²² Nén ù kórég han ja tũ ti nĩ. Û pi(jé) ti ón venh mũ', ti ón vãnh nĩn kỹ. ²³ Ag tỹ ti mỹ vĩ kónãn mũ ra tóg ag mỹ vĩ kónãn ja tũ nĩ. Ag tỹ ti vêsýrénh han mũ ra tóg ag mỹ vĩ ja tũ nĩ gé. Topě hã mũ tóg êkrén ja nĩgtĩ. "Ti hã ne ag jykre tugnỹm ke mũ', inh jykre ti ke gé," he ja ti nĩ. "Ti hã ne ag vóg kónãn ke mũ'," he ja ti nĩ, Cristo ti. ²⁴ Ha vé, Cristo vỹ êg tỹ Topě vĩ mranh ja ên kajãm ja nĩgtĩ, cruz to tóg ter ja nĩgtĩ. Hã tugrĩn êg jykre si tóg tũ ti ha, ti tỹ êg jykre si tỹ tũ' hen kỹ. Vẽnh jykre há hã han jé êg tóg vẽn h fêg kỹ nýtĩ. Ti vêsýrénh tugrĩn êg tóg tỹ ùn há nýtĩ. ²⁵ Vãsỹ êg tóg vẽn mẽg tỹ carneiro vãgfor ri ke nýtĩ ja nĩgtĩ. Hã ra tóg hur êg tatĩn, êg vãgfor ja ra, Jesus ti. Kỹ êg tóg ti mré mũ mũ sir, carneiro fag tỹ pastor mré mũ ri ke. Ti hã ne êg ki rĩr nĩ ha'.

3

Fag tỹ ag mré vẽn h jykre há han ke

¹ Sỹ ùn týtá fag jyvẽn hã vẽn, ha mẽ. Ājag mén vĩ han nĩ. Ājag kãmĩ ù fag mén ag vỹ ver Topě ki rã sór ja tũ nĩ. Ge ra ti mré ti vĩ ki króm nĩ, ti tỹ tỹ ã mén nĩn kỹ. Ti tỹ ã jykre há ve kỹ tóg hẽn ri ke mũn ti ki rã sór ke mũ, ã tỹ ti mỹ nén

ũ tó tũ ra. ² Topě kamêg kỹ ti jykre hã han nĩ, ãjag jãnhkri nýtĩ jé. Kỹ ãjag mén ag vỹ ãjag jykre há venh ke mũ. ³ Vêsĩnvĩ han sór tũg nĩ, ãjag gãnh tỹ, pó sĩnvĩ kaja e tỹ ke gé, kur kaja e tỹ ke gé. Ēg tỹ vêsĩnvĩ han sór ke tũ vẽn. ⁴ Ājag jykre hã sĩnvĩ han nĩ, hã vỹ: komêr hã vĩ, he mũ, vĩ mág tũ, he mũ. Vẽn h jykre sĩnvĩ tag vỹ há nĩ, Topě mỹ, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ gé. ⁵ Gen kỹ fag tóg nýtĩ ja nĩgtĩ gé, êg mỹnh' mỹnh ve fag, Topě tũ fag, ù tỹ Topě ve sór ja fag. Fag mén jykre hã mũ fag tóg mũ ja nĩgtĩ, ⁶ Sara fi ke gé. Abraão jykre mũ fi tóg tĩ ja nĩgtĩ, hã kỹ fi tóg ti to: "inh pã'i vẽn," he ja nĩgtĩ. Kỹ vẽn h jykre há hã han nĩ. Û tỹ ãjag tỹ vẽn h jykre há han kamêg mũ ra ge ra han nĩ. Kỹ ãjag tóg tỹ Sara fi krê'krê fag ri ke nýtĩ.

⁷ Kỹ sóg ag jyvẽn sór mũ gé. Ājag prũ fag ki rĩr há han nĩ, ha mẽ. Fag pi(jé) ãjag tar ri ke nýtĩ'. Hã ra Topě tóg fag mỹ rĩr krỹg ja tũ ên nĩm ke mũ gé, ti tỹ ãjag mỹ rĩr krỹg ja tũ nĩm ên ri ke. Ājag tỹ ãjag prũ fag ki rĩr há han kỹ ãjag tóg jatun mỹ Topě mré vẽn h ke mũ.

Ēg tỹ kejẽn Cristo jykre to jagtar ke

⁸ Vãhã sóg ãjag mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ. Jagnê mré vẽn h jykre pir han nĩ. Û fỹ kỹ ti mré fỹmnĩ, ù mỹ sér tũn kỹ ti mré mỹ sér nýtĩmnĩ. Jagnê to há tãvĩ nýtĩmnĩ. Jagnê mré komêr hã vĩmnĩ. Jagnê kãfór han sór tũg nĩ. ⁹ Û tỹ ãjag mỹ nén ù kórég han mũ ra ti mỹ

nén ũ kórég han tũg nĩ. Ũ tỹ
 ājag mỹ vĩ kónān mũ ra ti mỹ
 vĩ kónān tũg nĩ gé. Vēnh kajām
 sór tũg nĩ. Hỹ, vēnh kar to
 Topē mỹ: “ag ve há han nĩ,”
 hemnĩ. Topē vĩ ājag ve há han
 sór mũ, hã jé tóg ājag kuprēg.
 10 Hã kỹ tag tóg rán kỹ nĩ, ha
 mẽ: “ājag mỹ jatun mỹ nỹtĩ sór
 mũ', nén ũ kar tỹ ājag mỹ sér
 tĩ jé'? Kỹ vĩ kónān mǎn tũg
 nĩ. Ón mǎn tũg nĩ gé. 11 Vēnh
 jykre pāno han mǎn tũg nĩ,
 vēnh jykre há hã han nĩ, vēnh
 kar krĩ tỹ kǎnhvy' he sórmnĩ
 gé, tag hã to vāsān nĩ, ti tỹ ājag
 mỹ sér tĩ jé. 12 Ēg Senhor vĩ
 ũ tỹ vēnh jykre kuryj han mũ
 ag ki rĩr há han mũ. Ag tỹ ti
 mỹ nén ũ to vĩn kỹ tóg ag vĩ
 mēg mũ, Topē ti. Hã ra tóg ũ tỹ
 vēnh jykre pāno han mũ kato
 tē tĩ, Topē ti,” he tóg, Topē vĩ
 rá ki.

13 Ũ vĩ ājag mỹ nén ũ kórég
 han ke tũ nĩ, ājag tỹ vēnh
 kar mỹ nén ũ há han sór kỹ.
 14 Kejēn ājag tóg hã ra vēnh
 jykre há tũgrĩn vēsỹrēnh ke
 mũ, Topē vĩ tũgrĩn. Kỹ mỹ
 sér jagy nỹtĩmnĩ. Ēprā ke ag
 kamēg tũg nĩ. Ag vĩ jēmē sór
 tũg nĩ, ag tỹ ājag tỹ ti tovānh
 han sór mũ ra. 15 “Cristo vĩ tỹ
 inh pǎ'i nĩ, kỹ sóg ti hã kamēg
 nĩ,” hemnĩ. Tag hã mĩ ēkrén
 nĩ. Kejēn ũ tóg ājag mỹ: “ne
 to ke nē, hã vĩ: Cristo ki rā,
 he mũ?” he tĩ. Ēn mỹ kāmén
 kǎn nĩ. 16 Ũ tỹ ge mỹ komēr
 hã vĩmnĩ. Topē vĩ vég nĩ nĩ,
 ājag tỹ ti mỹ nén tó mũ ěn ti.
 Fe kavēj nỹtĩ sór tũg nĩ. Kỹ
 ājag tóg ũ tỹ Cristo jykre to vĩ
 kónān sór mũ ag vĩ tỹ tũ' henh

ke mũ, ha vemnĩ. 17 Kejēn ājag
 tóg vēnh jykre há to jagtar ke
 mũ, Topē tỹ tag to jykrén kỹ.
 Hã ra tóg há nĩ. Ājag tỹ vēnh
 jykre kórég to jagtar nỹtĩn kỹ
 tóg kórég nĩ.

18 Cristo hã to jykrén nĩ, ha
 mẽ. Ter ja tóg nĩ, ěprā ke ag tỹ
 Topē mỹ név(e) nỹtĩ tũgrĩn. Ā
 ter pir ki tóg kajām kǎn. Jykre
 kuryj tóg nĩ, Jesus ti, hã ra tóg
 ũn jykre pāno ag jagfy ter ja
 nĩ. Ti tỹ Topē mỹ ěg tatĩn tũg
 sór vē. Ti tén ja ag tóg nĩ, hã
 ra Topē kuprĩg vĩ ti rĩn mǎn.
 19 Topē kuprĩg vĩ ti tar han,
 kỹ tóg vēnh kuprĩg ag jamā ra
 vyr gé, ag mỹ Topē vĩ sér tó
 jé, vēnh kuprĩg sigse kỹ nỹtĩ
 ag mỹ. 20 Vāsỹ ag tóg ti vĩ
 mẽ sór ja tũ nỹtĩ, vēnh kuprĩg
 sigse kỹ nỹtĩ ěn ag. Noé tỹ
 ga kri tũg kỹ, ti tỹ barco mág
 han mũ ěn kǎ ke ja vē. Ēn
 kǎ Topē tóg ver ag to fe nĩ ja
 nĩ, kỹ tóg ag vóg kónān jāvānh
 ja nĩ ver. Noé tỹ barco han
 kǎn ja ra tóg ag vóg kónān mũ
 sir, Topē ti. Kỹ ũ tỹ 8 (ke) ag
 tǎvĩ vĩ krenkren mũ, barco
 ěn kǎki. Goj var kỹ barco tóg
 kri tĩ nĩ, kỹ tóg ag krenkren
 han, barco ti. 21 Goj tỹ ājag tóg
 kygpe kỹ nỹtĩ, ājag krenkren
 jé. Barco tỹ goj kri tũg ri ken
 hã vē, hã vĩ: batismo, he mũ.
 Ājag mro pijé'. Vēnh jykre
 to ken hã vē. Topē tỹ ěg tỹ
 ěg fe kavēj tỹ jǎnhkri han to
 ken hã vē. Ēg tỹ Topē mỹ
 vēnh fēg to ken hã vē, hã vĩ:
 batismo, he mũ. Topē vĩ Je-
 sus Cristo rĩn mǎn ja nĩ, hã kỹ
 tóg ěg krenkren han ke mũ gé.

²² Kanhkã tá tóg nĩ nĩ, Jesus ti, kũ tóg Topẽ pẽgja tá nĩ nĩ. Tá tóg tũ ãn mág nĩ, Topẽ tũ jẽgnẽ jafã ag kri, ãn tar kar ag kri, êg tũ kanhkã tá ãn vég tũ kar ên ag mré hã. Vẽnh kar kri ke vỹ tũ ti nĩ, Jesus ti.

4

Vẽnh jykre tãg

¹ Ha vé, Cristo vỹ jagtar nĩ ja nĩ, vêsýrénh kũ. Kũ tag to tar nýtĩmnĩ gé, ãjag tũ ti kóm jagtar nýtĩn kũ. Tag vỹ ki hã ke mũ, ha mẽ: ù tũ êprã jagtar kũ tóg Topẽ vỹ mranh tũ nĩgtĩ. ² Hã kũ ùri Topẽ vỹ hã han sórmnĩ, ti vỹ tovãnh tũg nĩ, ãjag tũ ga kri mũn kũ. ãjag tũ nén to én mũ ên han sór tũg nĩ. ³ Vãsý ãjag tóg ù tũ Topẽ ki kagtũg ag jykre han ja nĩgtĩ, prỹg tũ hên ri ke ki, mỹr, ha mẽ. Ên kã ãjag tóg ãjag prũ tũ fag to én (ka)mẽ han ja nĩgtĩ, ãjag mén tũ ag to ke gé. ãjag tũ nén to én mũ ên han ãjag tóg nĩgtĩ. Kronkron mũ ja ãjag tóg nĩgtĩ, krĩ tũ ja ãjag tóg nýtĩgtĩ. Vẽnh mãn kũ ãjag tóg kronkron kũ kãgter mũ ja nýtĩgtĩ gé, vẽnh kãggrã mỹ festa kórég ên han ja ãjag tóg nĩgtĩ gé. ⁴ ùri ãjag tóg tag han mãn sór tũ nýtĩ ha, hã kũ tóg ag mỹ e tĩ, ù tũ vẽnh jykre kórég to tar nýtĩ ag mỹ. Ag mỹ tóg e tĩ, ãjag tũ ag mré ag jykre pãno han mãn sór tũ nýtĩn kũ, ãjag tũ ag krĩ tũ jãvo krĩ há nýtĩn kũ. Hã kũ ag tóg ãjag to vỹ kónãn tĩ, ùri. ⁵ Hã ra Topẽ tóg ag jykre vég nĩ nĩ. Vẽnh kar jykre tugnỹm ti tĩ mỹr, kũ tóg ag mỹ ag jykre to: “tag vỹ

há nĩ, ên vỹ kórég nĩ,” hênh ke mũ, ãn rĩr mũ ag jykre to, ãn kãgter mũ ag jykre to ke gé.

⁶ ù tũ hên ri ke ag tóg Jesus mur ke to hã kãgter ja nĩgtĩ. Ên ag mỹ tóg vẽnh vỹ sér tónh vyr gé, Cristo ti, vẽnh kuprĩg ag jamã ra, ag krenkren jé. Ag tũ han ja to Topẽ tóg ag vóg kónãn, ag tũ ãjag tũ ga kri mũgtĩ kã vẽnh jykre han mũ ên to. Hã ra Topẽ tóg ag rĩnrĩn mãn sór ja nĩ gé, hã kũ tóg ag kãgter mũ ra ag mỹ vẽnh vỹ jẽnẽg mũ gé, ag tũ kanhkã tá junjun jé.

⁷ Kakó ti tĩ ha, ga tag tũ tũg' hênh ke kurã ti. Vẽso jykren nĩ, krĩ há han nĩ, ãjag tũ Topẽ mré vēmén há han jé. ⁸ Kũ jagnẽ to há tãvĩ nýtĩmnĩ. Tag to krónh ke tũg nĩ. Êg tũ jagnẽ to há nýtĩn kũ êg tóg jagnẽ mỹ vẽnh pãte fón ke mũ, êg tũ Topẽ vỹ mranh mũ ti, ti e nýtĩ hã ra. ⁹ ù tũ kuvar há tá ãjag to pasa kũ ti mỹ: “inh mré jẽ,” hemnĩ. Ti to vỹ tũg nĩ, ti to mỹ sér nýtĩmnĩ. ¹⁰ Kũ, Topẽ vỹ êg tar han tĩ. ù tóg nén ù to tar nĩ, jãvo ù tóg nén ù ù to tar nĩgtĩ gé. Ên ki rĩrmnĩ, ãjag tũ nén ù to tar nýtĩ ên hã ki rĩrmnĩ, vẽnh kar tũ ãjag tugrĩn tar nýtĩ jé. Êg tũ Topẽ tũ nén to êg tar han mũ ên ki rĩr há han ke vẽ, tag vỹ Topẽ mỹ há nĩ. Êg tar pẽ han ti tĩ, Tope ti. ¹¹ ãjag kãmĩ ù vēmén kũ Topẽ vỹ hã tũ vēmén nĩ. ù tóg Topẽ tũ ag ki rĩr tĩgtĩ, kũn jé Topẽ mỹ to vỹ, ti tũ to ti tar han jé. ãjag tũ ãjag rãnrãj tag ki rĩr há han kũ Jesus ki ge kũ nýtĩ kar ag

vỹ Topê mỹ vĩ há han ke mũ. Jesus Cristo hã vĩ tỹ ùn mág nĩ, ti hã vĩ tar nĩ, kỹ tóg tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. Amém.

Ag tỹ Jesus tigrĩn ẽg vóg kónãn ke

¹² Inh kanhkã', ãjag to sóg há tâvĩ nĩ. Nén ù jagy pẽ vég ãjag tóg mũ. Ge ti nỹgtĩ, kỹ to jykrén tũg nĩ. Ẽg kar vĩ tag vég tĩ, Jesus tigrĩn. ¹³ Mỹ sér nỹtĩmĩ. Ẫjag jagtar kỹ ãjag tóg Cristo tỹ ẽg jagfỹ jagtar mũ ẽn ri ke vég tĩ. Ẫjag tỹ ti ri ke jagtar kỹ ãjag tóg ti mré tỹ ùn mág nỹtĩnh ke mũ gé, ti tỹ tỹ ùn mág nĩnh ke kurã ẽn kã. Ẽn kã tóg ãjag mỹ sér gy tĩnh mũ, ha vemnĩ. ¹⁴ Hỹ, tá tóg ãjag mỹ sér tâvĩ tĩnh mũ, ag tỹ ùri ãjag mỹ vĩ kónãn han mũ ra, ãjag tỹ Cristo ki rã kỹ nỹtĩ tigrĩn. Ag tỹ ãjag to vĩ kónãn tigrĩn ãjag tóg ki kanhró nỹtĩnh ke mũ, Topê kuprĩg tỹ tỹ ãjag jagrẽ nĩ ti. Ti kuprĩg vĩ ãjag tỹ ùn mág han ke mũ, Topê tỹ tỹ ùn mág nĩ ẽn ri ke. ¹⁵ Û ag tóg ãjag tỹ ù tén tigrĩn jagtar nỹtĩ, ãjag tỹ ù tũ péju tigrĩn ke gé. Kỹ ù ag tóg ãjag tỹ crime han tigrĩn jagãgtar nỹtĩ gé, ãjag tỹ vènh kar to vĩ tigrĩn ke gé. Ẫjag tỹ ag mré vènh jykre pãno tigrĩn jagtar kỹ tóg Topê mỹ há tũ nĩ. Ẫjag tỹ ti vĩ mranh ke tũ vè vè. ¹⁶ Ẫjag tỹ hã ra Cristo tigrĩn jagtar kỹ tóg ti mỹ há tĩ. Tag to mỹ'ãg tũg nĩ. Tag to Topê mỹ vĩ há han nĩ, ãjag tỹ tỹ Cristo mré ke nỹtĩn kỹ.

¹⁷ Topê vĩ vènh kar jykre tugnỹm kãn ke mũ, kurã kakó ki. Hã ra tóg ù tỹ ti ki ge kỹ

nỹtĩ ag jykre tugnỹm vén ke mũ. Ti tỹ ẽg jykre tugnỹm kỹ ẽg tóg nén ù jagy ve kren ke mũ. Kỹ ù tỹ ti ki ge tũ ag vĩ nén ù jagy pẽ ẽn ve kãn ke mũ, ha vemnĩ, ù tỹ ti vĩ kato tẽ mũ ag. ¹⁸ Hã kỹ tag tóg rãn kỹ nĩ, ha mẽ: “ù tỹ Topê vĩ há han sór mũ ag vĩ ter kren ke mũ. Kỹ ù tỹ ti vĩ mranh tĩ ag vĩ kren ke tũ pẽ nĩ, ù tỹ ti kato tẽ mũ ag,” he ja tóg nĩ, Topê vĩ tỹ rãn kỹ nĩ ki. ¹⁹ Topê tỹ ẽg to: “tag vĩ ti jagy venh ke mũ,” hen kỹ ẽg tóg venh ke mũ. Kỹ, ẽg jagtar mũ ra ẽg vènh jykre há hã han kỹ nỹtĩnh ke mũ. Û tỹ ẽg han mũ ẽn to jykrén jé ẽg tóg ke mũ, Topê to. Ti pi(jé) ẽg tovãnh ke mũ'. Ẽg mré tóg nĩ nĩ.

5

Pedro tỹ ẽg jyvẽn

¹ Vãhã sóg ù tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag to pã'i ag jyvẽn sór mũ, ha mẽ. Ẫjag ri ke inh nĩ, isỹ tỹ ãjag kóm ù tỹ Jesus ki ge kỹ nỹtĩ ag to pã'i jẽn kỹ. Cristo jagtar ve ja inh nĩ gé hã ra. Ti vènh ven mãn ke kurã ẽn kã sóg tỹ ùn mág jènh ke mũ gé. ² Kỹ sóg ãjag mỹ tag tó sór mũ, ha mẽ. Ẫjag krêm ke ag ki rĩr há han nĩ. Û tỹ carneiro ki rĩr tĩ ẽn tỹ ã mẽg ki rĩr há han tĩ ẽn ri ke han nĩ. Topê tỹ ãjag mỹ vènh rãnhraj nĩm jan hã vè. Ẫjag rãnhraj tỹ ãjag mỹ sér tĩn kỹ tóg há tĩ. Ẫjag tỹ ãjag rãnhraj han sór tũ nĩn kỹ tóg ù tĩ. Kỹ ãjag ganho mĩ ẽkrén sór tũg nĩ gé. Topê tũ vè, ãjag rãnhraj ti, hã kỹ ki rĩr há han sórmnĩ. ³ Kỹ ãjag krêm ke

ag ki rĩrmnĩ, ag mĩ komẽr hã vĩmnĩ. Ag rĩnve vẽn h jykre há hã han kũ nĩtĩmnĩ, ag tũ ãjag jykre há ve kũ ãjag kóm han sór jé. ⁴ Kãnhmar ti kãtĩg mãn ke mũ, ãg pã'i mág ti, ãg ki rĩr ti ti. Kũ tóg ãjag tũ ãn mág han ke mũ. ãjag mĩ tóg krĩ tógfĩ ri ke vin ke mũ, ãjag tũ tũ ãn mág nĩtĩn kũ, hã ra tóg kórég vãn h nĩ, ãg krĩ tógfĩ ãn ti.

⁵ Kũ sóg kyrũ ag jyvẽn sór mũ. ãjag mĩ sóg: “ũn sanh tũ ãjag mĩ nén ã tó mũ ãn han nĩ,” he sór mũ.

Kũ sóg vẽn kar jyvẽn sór mũ gé. Vẽn kar mĩ sóg: “jagnẽ to é he tũg nĩ,” he mũ. “Jagnẽ ki rĩr há han nĩ, jagnẽ mĩ nén ã há kar han nĩ,” he sóg mũ. Tag vỹ rán kũ nĩ, Topẽ vỹ rá ki, ha mẽ. “Topẽ vỹ ã tũ jagnẽ to é he mũ ag kato tẽ tí. Hã ra tóg ã tũ: “ũn sĩ vỹ tũ inh nĩ,” he mũ ãn to há nĩ,” he tóg, Topẽ vỹ rá ki. Hã kũ vỹsỹ ãn mág han sór tũg nĩ. ⁶ Topẽ vỹ tar nĩ, kũ tóg kejẽn ãg mĩ nén ã jagy jẽnẽg tí. Ti kato tẽ tũg nĩ hã ra, ti tovãnh sór tũg nĩ gé. Kũ tóg ã kurã ki ãjag tũ ãn mág han mãn ke mũ, ha vemnĩ. ⁷ ãjag krĩ kufy nĩn kũ ti hã mĩ tómnĩ, kũ tóg ãjag mĩ ãjag krĩ kuprãg ke mũ. Ti hã vỹ ãg ki rĩr nĩgtĩ.

⁸ Vẽn ki rĩrmnĩ. Nũr ri ke han tũg nĩ. Ha vé, ãg kato vãsãn tĩ ãn, Japo ãn tóg ãg to vãjig tĩgtĩ. Mĩg kókĩr ri ke ti nĩ, ti tũ ãg mãn sór kũ. ⁹ Hã kũ ti kato vãsãnsãn nĩ, Jesus Cristo ki rã tovãnh tũg nĩ gé, ã tũ ãjag tũ ti tovãnh han sór mũ ra. Ha vé, ãg kanhkã kar ag vỹ jagtar

tĩ, ãjag kóm, ga kri ke kar ag. Ag mĩ ãkrén kũ tar nĩtĩmnĩ. ¹⁰ Kurã pipir ki ãjag tóg jagtar tí. Kar kũ Topẽ vỹ ãjag tũ ãn há tãvĩ han ke mũ, ãjag tũ kygnẽ mãn tũg jé. Ti hã vỹ ãg tar han tí, ãg tũ ti to krónh ke tũ nĩ jé. Ti hã vỹ ãjag tũ ãn há han ke mũ gé, kũ ãjag tóg ti tovãnh ke tũ pẽ nĩ. ãg to há pẽ ti nĩ, Topẽ ti. ãg kuprẽg tóg mỹr, ãg tũ Cristo tugrĩn kanhkã ve jé, ãmã sĩnvĩ pẽ ãn ti, ã tũg vãn h ãn ti. ¹¹ Topẽ hã vỹ ã pir mỹ tar nĩ'. Ti hã vỹ tũ' henh ke tũ nĩ'. Amém.

Pedro tũ ag mĩ ãkrén

¹² Tó sĩ han sóg ãjag mĩ, kũ Silas tóg inh mĩ ãjag mĩ rán mũ, inh vỹ ti. ãg kanhkã vỹ tũ ti nĩ, Silas ti, Jesus tovãnh jãvãn h ti nĩgtĩ, kũ tóg iso há nĩ gé. Isỹ ãjag tar han sór vẽ, hã kũ sóg ãjag mĩ inh vỹ jẽnẽg mũ. Sỹ ãjag mĩ: “Topẽ vỹ ãg tar han ke mũ mỹr,” he mũ gé. Ti to krónh ke tũg nĩ. ¹³ Cidade tũ Babilônia tá ãg nĩtĩ, kũ tag ki ã tũ ãjag mré Jesus ki ge kũ nĩtĩ ag vỹ ãjag mĩ ãkrég tí. ãjag mré tóg ãg kuprẽg, Topẽ tí. Kũ inh kósin tũ Marcos vỹ ãjag mĩ ãkrég tí gé. ¹⁴ Jagnẽ ki nhun ke ri ke han nĩ, jagnẽ nĩgã kãgmĩ kũ, ãjag tũ tũ jagnẽ mré ke nĩtĩn kũ.

Cristo mré ke vỹ tũ ãjag nĩtĩ. Topẽ jé ãjag krĩ tũ kãnhvy' hé. Hã vỹ.

PEDRO TỸ CARTA HAN MÃN

1 Simão Pedro tỹ ãjag mỹ carta rán hã vễ. Jesus Cristo tỹ inh fễ vễ, sỹ ti rãnrhãj han jé, sỹ tỹ ti apóstolo jễ jé. Isỹ ù tỹ inh mré Jesus Cristo ki ge kỹ nỹtĩ kar ag mỹ rán hã vễ. Topễ vỹ ẽg kuprễg, ùn jykre kuryj ẽn vỹ ẽg kuprễg, ẽg tỹ ẽg krenkren han mũ tỹ Jesus Cristo ki ge jé. Nén ù sér vễ, ti ki ge mũ ti.

2 ãjag to sóg Topễ mré vĩ tĩ, ãjag tỹ ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo ki kanhrãn há han jé, Topễ ki ke gé, ãjag tỹ komễr hã ti ki kanhrãn kãn jé. Kỹ tóg ãjag tar han ke mũ. Kỹ tóg ãjag krĩ tỹ kãnhvy' henh ke mũ gé.

Topễ tỹ ẽg kuprễg

3 Topễ ki kanhró ẽg tóg nỹtĩ. Ẽg kuprễg tóg, ti tỹ ẽg tar han jé, ti tar nĩ ẽn ri ke. Kỹ tóg ẽg tỹ ùn mág han ke mũ gé, ti tỹ tỹ ùn mág nĩ ẽn ri ke. Ẽg tỹ tag ki kanhró há han kỹ ẽg tóg ti to tar nỹtĩ, ẽg tỹ ti jykre jagma mũ há han jé. 4 Kỹ Topễ tóg ẽg mỹ nén ù há tó ja nĩgtĩ gé. Ẽ tóg ẽg mỹ vễnh vĩ há tỹ ge tónh ke tũ nĩ. Topễ tỹ ẽg mỹ vĩ há han ri ke venh ke tũ ẽg tóg nĩ. Tag tó ti ẽg mỹ, ha mẽ. Ẽprã ke kar vỹ nũgme ki vár ke mũ, ãjag tỹ nén to ẽn mũ ẽn han tugrĩn. Ag jãvo ẽg tóg krenkren ke mũ, kỹ ẽg tóg Topễ ri ke nỹtĩnh ke mũ, mỹr, ha mẽ. 5 Hã kỹ vãsãn, ãjag tỹ ti ki rã to tar nỹtĩ jé, ãjag tỹ ti ki

rã tugrĩn vễnh jykre há hã han jé. Vễnh jykre há han kỹ vễnh kanhrãn kỹ mũmñĩ gé. 6 Vễnh kanhrãn kỹ mũ kỹ vễso jykrén nĩ gé. Vễso jykrén kỹ ti tovãnh tũg nĩ gé. Ti tovãnh tũ nĩn kỹ ti jykre hã mĩ mũmñĩ gé. 7 Ti jykre hã mĩ mũn kỹ jagnễ to há tãvĩ nỹtĩmñĩ gé, ẽg kanhkã kar ag to. Ẽg kanhkã to há nỹtĩn kỹ ẽprã ke kar ag to há nỹtĩmñĩ gé. 8 ãjag tỹ tag han kãn kỹ tóg há tĩ. Kỹ ãjag tóg ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo ki kanhrãn há han ke mũ gé, kỹ ãjag tóg vễnh jykre há to krónh ke tũ nĩ gé. Kỹ ãjag tóg komễr hã ti ki kanhrãn kãn ke mũ, ha vemnĩ. 9 Ẽ tỹ vễnh jykre há han sór tũ nĩn kỹ tóg ùn kyvó ri ke nĩ, ùn ẽvãnh kórég, ùn kutu ri ke ti nĩ sir. Ẽn vỹ ẽg Senhor ki kagtũg nĩ. Vãsỹ Topễ vỹ ti kykũnh ja nĩ, ti tỹ Topễ vĩ mranh ja ẽn to. Hã ra tóg kã jatun kỹ nĩ ha, hã kỹ tóg ti kórég han mãn sór mũ.

10 Inh kanhkã', Topễ vỹ ãjag kuprễg. Kỹ vãsãnsãn, vễnh kar tỹ ãjag jykre há tugrĩn ki kanhró nỹtĩ jé, ti tỹ ãjag kuprễg mũ ẽn ti. Kỹ ãjag tóg tỹ prãnh kenh ke tũ nĩ, ha vemnĩ. 11 Kanhkã ve jé ãjag tóg ke mũ, ha vemnĩ, ẽg Senhor tỹ Jesus Cristo tũ ti, ẽg krenkren han tĩ ẽn tũ ti. Tũ' henh ke tũ ti nĩ, ti tỹ tá tỹ ùn mág nĩ ti.

12 Hã kỹ sóg ãjag mỹ tó mãn', tó mãn' he mũ. Ki kanhró ãjag tóg nỹtĩ, vễnh vĩ há to tar ãjag tóg nỹtĩ, ãjag tỹ mễg mũ ẽn to. 13 Ge ra sóg ãjag jyvẽn mãn sór mũ, ãjag tỹ kã jatu tũ nỹtĩ jé.

Isȳ ājag mré nĩ mũ ěn kã sóg ājag mỹ tag tó, ājag jyvĕn mág inh. Kĩ kã jatun nỹtĩ tũg nĩ. ¹⁴ Ha vé, kãnhmar sóg iser kỹ inh fár tovãnh kỹ tũg ke mũ, ki kanhró sóg nĩ. Ęg Senhor tỹ Jesus Cristo vỹ inh mỹ isȳ kãnhmar tũg ke ti tó. ¹⁵ Hã kỹ sóg vĕnh rán tag to fũrũn mũ, ājag tỹ iser kar kỹ kã jatun tũ nỹtĩ jé.

Pedro tỹ Jesus ve ja

¹⁶ Ha vé, inh pi(jé) ājag mỹ ón mũ', isȳ ājag mỹ ěg Senhor tỹ Jesus Cristo kãtĩg vĕn mũ ěn tón kỹ, isȳ ti jykre tar tón kỹ. Ti ve inh, sỹ ājag mỹ nĕn tó mũ ti. Ti ve inh, ti tỹ tỹ ũn mág pĕ nĩ ti. ¹⁷⁻¹⁸ Ti jóg tỹ Topĕ vỹ ti tỹ ũn mág han. Ti tỹ tóg ũn tar han gé. Ęg tỹ Jesus mré pãnónh kri nỹtĩ ěn kã ěg tóg kanhkã tá vĕnh vĩ ěn mĕg mũ, ěprã nỹtĩn kỹ. Kỹ tóg ti to tag tó, ũ tỹ vĕnh kar kri ke ěn ti, Topĕ ti, ha mĕ. “Inh kósın pir hã vĕ,” he ja tóg nĩ, Topĕ ti, Jesus to. “Inh fe pĕ vĕ,” he ja tóg nĩ. Topĕ tỹ pãnónh ki kãtére mũ ěn kri ke ja vĕ. Ęn tá sóg Jesus tỹ tỹ ũn mág jĕ vé.

¹⁹ Hã kỹ ěg tóg ũ tỹ vãsỹ Topĕ vĩ tó tĩ ag vĩ kri fig mũ, tovãnh tũ ěg nỹtĩ. Kri nĩmnĩ gé, ājag. Lampião grug ri ke ti nĩ ěg mỹ, ag vĩ ti. Lampião grug vỹ ěg mỹ kuty tá jĕngrĕ han ti. Kurã ke kãtã ěg tóg lampião grug ve mãn sór tũ nĩgtĩ. Kurã ke kãtã krĩg mág hã vỹ ěg fe tỹ mřın ke tĩ. Jesus to ken hã vĕ, hã vỹ: krĩg mág, he mũ. ²⁰ Kỹ, ājag tỹ Topĕ vĩ rá to ken kỹ tag to jykrĕn nĩ,

ha mĕ: ěg pi(jé) vĕsóg ki to jykrĕn ke mũ', Topĕ vĩ rá to', Topĕ tỹ ģ vĩ tó tĩ ag mỹ nĕn tó mũ ěn to'. Topĕ hã ne to ěg krĩn ke mũ'. ²¹ Kỹ Topĕ vĩ tó tĩ ag pi(jé) vĕsóg ki ājag krĩ ki to jykrĕn kỹ rán ja nĩgtĩ gé'. Topĕ kuprĩg tỹ ājag krĩn mũ ěn hã rán ja ag tóg nĩgtĩ, hã kỹ tóg tỹ Topĕ vĩ nĩ, vĕnh rán ki.

2

Ón kỹ Topĕ vĩ tó tĩ ag

¹ Hã ra ũ ag tóg ón kỹ Topĕ vĩ tó ja nĩgtĩ gé, vãsỹ, Israel ũ ag. Tag ve jé ājag tóg ke mũ gé. Ũ ag tóg ón kỹ ājag mỹ Topĕ vĩ kãmĕn sór ke mũ, ha vemnĩ. Ęn ag vĩ vỹ ón kỹ ājag mỹ mĕ há tĩ mĕ tĩnh ke mũ, hã ra tóg ājag kókĕn ke mũ. Ęg Senhor tovãnh jé ag tóg ke mũ, ũ tỹ ěg kygjãm ja ěn ti. Hã ra Topĕ vỹ vãhã ag tỹ tũ' hĕnh ke mũ. ² Ge ra ũ tỹ hĕn ri ke ag tóg ag jykre pãno han ke mũ, ag mré. Kỹ ũ tỹ ag mré vĕnh jykre pãno han mũ ěn ag tugrĩn Topĕ jykre kato vĩ vĩ hĕnh ke vĕ, tag tỹ mĕ há' hĕnh ke vĕ sir, ti tỹ ki hã tó mũ ra. ³ Ag tỹ jãnkamy mág ve sór vĕ, hã kỹ ag tóg ón kỹ vĕme sĩnvĩ tó sór mũ, ag tỹ ājag lograr he jé. Hã ra ũ tỹ ag vóg kónãn ke mũ ěn tóg ag vĕg tĩ. Ag tỹ tũ' he jé tóg ke mũ, kãnhmar, ha vemnĩ.

⁴ Topĕ tỹ jĕgnĕ jafã ũ ag vỹ Topĕ vĩ mřanh. Ęn ag vóg kónãn tóg huri, Topĕ ti. Ag pi(jé) křenkřen'. Nũgme ki tóg hur ag vãm, Topĕ ti. Tá ag tóg sigse kỹ nỹtĩ, ferro

tỹ corrente tỹ. Tá tóg kuty nỹ. Tá ag tóg Topẽ tỹ vẽn kar jykre tugnỹm ke kurã ãn jãvãnh nỹtĩ. ⁵ Kỹ Noé mré ke ag vỹ nỹtĩgtĩ gé. Topẽ vỹ ag vóg kónãn ja nĩ gé. Goj var tỹ tóg ù tỹ ti vỹ mranh mũ ag tỹ tũ' he kãn. Ag pi(jé) krenkren'. Û tỹ 8 (ke) ag tãvĩ vỹ krenkren, ãn kã, hã vỹ: Noé, he mũ, ù tỹ vẽn kar mỹ: “Topẽ vỹ kri fimnĩ,” he mũ ãn ti, kar kũ ti mré ke tỹ 7 (ke) ãn ag ke gé. Ti mré ga kri mũ ù ag vỹ tũ' he kãn. ⁶ Topẽ vỹ cidade tỹ Sodoma tá ke ag, cidade tỹ Gomorra tá ke ag vóg kónãn ja (tóg) nĩgtĩ gé, kũ cidade ãn tá ãn tóg kugpũr kãn ja nĩ. Ëg tỹ tag ve kũ ãg tóg Topẽ tỹ ùn jykre pãno ag vóg kónãn ke ãn ki kanhró nỹtĩ gé. ⁷ Cidade ãn tá ùn pir vỹ kren, hã vỹ: Ló, he mũ. Ën vỹ jykre há nĩ ja nĩgtĩ, kũ ti mré ke ag jykre kórég vỹ ti mỹ e nĩ ja nĩgtĩ, tag to tóg krĩ kufy han ja nĩgtĩ. ⁸ Kurã kar ki tóg ag kãmĩ ag jykre pãno ve ja nĩgtĩ, kũ ti krĩ tóg kufy jagy nĩ ja nĩgtĩ, ti tỹ ag jykre kórég ve kũ, ag vỹ kórég ke gé. Ën vỹ ã pir mỹ kren, Ló ti. ⁹ Û tỹ Topẽ to: “Ùn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ ag krenkren han ki kanhró tóg nĩ, Topẽ ti. Hã ra tóg ù tỹ vẽn jykre pãno han mũ ag vóg kónãn ke mũ, ti tỹ vẽn kar jykre tugnỹm ke kurã ãn kã. ¹⁰ Û ag vóg kónãn mág pẽ han jé tóg ke mũ, Topẽ ti, hã vỹ: ù tỹ ãjag tỹ nén to é n mũ han tí ãn ag, he mũ, ùn vẽn kavénh tí ag, he mũ, ù tỹ: “Topẽ pi(jé) tỹ ãg Senhor nĩ!”

he mũ ãn ag, he mũ.

Ón kũ Topẽ vỹ tó tí tag ag vỹ ãg vỹ kafãn tí. “Inh hã tóg ki kanhró nĩ,” he ag tóg tí. Kũ ag tóg kanhkã tãn ag kamẽg vãn nỹtĩ gé. Ag to ag tóg vỹ kónãn tí, kanhkã tãn ag to, ón kũ Topẽ vỹ tó tí ag. ¹¹ Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ag vỹ tag han tũ nĩgtĩ, ha mẽ. Kanhkã tãn ag to ag tóg vỹ kónãn tũ nĩgtĩ, Topẽ rĩnve, Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ag. Ag tỹ ù tỹ ón kũ Topẽ vỹ tó tí ag tar kãfór nỹtĩ ra ag tóg kanhkã tãn ag to vỹ tũ nĩgtĩ. ¹² Ag jãvo ù tỹ ón kũ Topẽ vỹ tó tí ãn ag vỹ krĩ tũ nỹtĩ, vãn kãmĩ sã ag jykre tũ ri ke ag nỹtĩ. Vãn kãmĩ tóg tĩgtĩ, sã ti, ãg tỹ ti to vãjig kũ ti tén jé. Hã jé tóg mur tí. Tag ri ke ag nỹtĩ, ù tỹ ón kũ Topẽ vỹ tó tí ag. ãjag tỹ kanhkã tãn ag ki kagtũg nỹtĩn kũ ag tóg ag to vỹ kónãn tí. Hã kũ Topẽ tóg ag tỹ tũ' henh ke mũ, ãg tỹ sã tén tí ãn ri ke. ¹³ Ag tỹ ãjag jykre pãno kajãm hã vẽ. Kurã ki ag tóg ag tỹ nén to é n mũ ãn han tí, mỹr, ha mẽ. Kũ ag tóg ãjag mré jẽg tí gé, ãjag tỹ festa han kũ. Ha ra ag tóg nén tỹ ãg mỹ'ã han tí ãn hã han tí, ag tỹ ãjag mré jẽn kũ. ãjag kavénh ag tóg tí. Jykre régre ag nỹtĩ, ón kũ ag há nĩ ve nỹtĩ. ¹⁴ Ûn tỹtã fag kar to é n ag tóg tí, fag ki ãvãn kũ. Topẽ vỹ mranh sór ag tóg tí, ti vỹ mranh to ag tóg krónh ke tũ nĩgtĩ. Ûn krój ag krĩn kónãn ag tóg tí, ag tỹ ag mré mranh jé. Ag topẽ vỹ tỹ jãnkamy nĩ. Topẽ vỹ ag vóg kónãn ke mũ, ha vemnĩ. ¹⁵ Topẽ japy

ti, ti jamĩn ti tovãnh ag tóg, vãgfor kÿ ag nÿtĩ. Beor kósin tÿ Balaão ěn ri ke han ag tóg tĩ. Ěn vÿ jãnkamy to há tãvĩ nĩ ja nĩgtĩ. Hã kÿ tóg ã jykre kórég ěn to jãnkamy ve sór mág ja nĩ. ¹⁶ Hã ra Topě tóg ti mÿ vĩ tar han, ti tÿ ti vĩ mranh kÿ. Hã kÿ ti mēg fi tóg ã vĩ vãnh ra ti mÿ vĩ ja nĩgtĩ, ěg tÿ jagně mré vēmén ri ke han ja fi tóg nĩgtĩ, ti mēg fi. Ti mÿ vĩ kÿ fi tóg ti tÿ vėnh jykre kórég han ke mũ ra tÿ tũ' he mũ, ti mÿ, ũ tÿ Topě vĩ tó tĩ ěn mÿ, ti tÿ ón kÿ Topě vĩ tó tĩ sór mũ ěn kã.

¹⁷ Ón kÿ Topě vĩ tó tĩ ag vÿ goj nĩhÿg ja ki goj tũ ěn ri ke nÿtĩ. Kanhkã góg ri ke ag tóg nÿtĩ gé, kãka tÿ vėjo kanhkã góg ag vóg kÿ tÿ tũ' he ěn ri ke ag nÿtĩ, ũ tÿ ón kÿ Topě vĩ tó tĩ ag. Topě vÿ kuty tãvĩ tá ag vin han ke mũ. ¹⁸ “Ũn mág vÿ tÿ inh nĩ,” he ag tóg tĩ, ón kÿ. Krĩ tũ ag nÿtĩ. Nén ũ vėnhmÿ kar to ěn ag tóg tĩ, nén ũ tÿ ěg kavėnh tĩ ěn to ěn ag tóg tĩ. Vėnh jykre pãno han kÿ ag tóg ũ tÿ ũri Topě ki ge sór mũ ag krĩn kónãn tĩ, ũ tÿ ũri ěg tÿ kygně kÿ han tĩ ěn tovãnh sór mũ ag. ¹⁹ “Jatun mÿ ěg tóg ěg tÿ nén han sór mũ ěn han kãn ke mũ,” he ag tóg tĩ, ón kÿ. “Topě vÿ ěg to jũnh ke tũ nĩ,” he ag tóg tĩ, ón kÿ. Hã ra ag tóg ěprã vėnh jykre hã mĩ mũgtĩ, nén tÿ ěg kavėnh tĩ ěn hã han ag tóg tĩ. Kÿ tóg tÿ ag jagrě nĩ, ěprã vėnh jykre ti. Ěg tÿ nén ũ tovãnh sór mũ ra tovãnh ki kagtũg nÿtĩ ěn vÿ tÿ ěg jagrě nĩ sir, mÿr, ha mē. ²⁰ Ěg Senhor tÿ Jesus Cristo ki kanhró ja ag

tóg nÿtĩ vė, ěg kren han mũ ěn ti. Ti tigrĩn ag tóg ěprã vėnh jykre kavėj kar tovãnh ja nĩgtĩ vė, ěg tÿ nén tigrĩn ter ke mũ tovãnh ja ag tóg nĩgtĩ vė. Hã ra ag tóg ãjag tÿ nén tovãnh mũ ěn han mãn mũ, kÿ tóg tÿ ag jagrě nĩ mãn mũ sir. Kÿ tóg ũri kórég kãfór nĩ, ag mÿ. ²¹ Ag tÿ Topě japry ěn, ti jamĩn ěn sãn ja tũ nĩ ra tóg há tĩ vė. Hã ra ag tóg ti sãn sĩ han kar kÿ kyrãgrã mũ. Topě tÿ ag mÿ vėnh vĩ há jėnėg mũ ěn tovãnh ag tóg. ²² Ag to ěg tóg tag tó tĩ, ha mē: “cachorro vÿ ã tũgtũv ěn ko mãn tĩ,” he ěg tóg tĩ. “Porco tóg ã vėnh kype há han kÿ jė ra óré mĩ vėsin mãn tĩ, kÿ tóg vėnh kavėnh mãn tĩ,” he ěg tóg tĩ gé. ũ tÿ vėnh jykre kórég tovãnh kar kÿ han mãn tĩ ag to ken hã vė.

3

Jesus kãtũg mãn

¹ Inh kanhkã', ãjag to sóg há tãvĩ nĩ. Ĥjag mÿ sóg vėnh rá ũ han huri, kÿ sóg ãjag mÿ rán mãn mũ ha. Inh vėnh rá kar ki sóg ãjag jyvėn tĩ, ãjag tÿ nén jãnhkri hã to jykrén kÿ nÿtĩ jė, ãjag tÿ tag kã jatu nÿtĩ tũ nĩ jė. ² Topě vĩ tó tĩ ag vÿ vãsÿ Topě vĩ tó ja nĩgtĩ. Ěn mĩ ěkrén nĩ. Kÿ apóstolo ag vÿ ãjag mÿ tó ja nĩgtĩ gé, ěg Senhor tÿ nén to ěg jyvėn mũ ti, ěg kren han tĩ ěn vĩ ti. Ěn mĩ ěkrén nĩ gé. ³⁻⁴ Tag to jykrén nĩ, ha mē. Kurã tÿ ěgno to hã ěprã ke ũ ag vÿ ãjag to é henh ke mũ, ha vemnĩ. “Ti mÿ kãtũg mãn mũ vÿ?” he jė ag tóg ke mũ. “Ti tÿ vãsÿ kãtũg mãn ke vė vė, hã ra ěg jo

ke ag vỹ vāsỹ tũg, ti tỹ ã kãtĩg mãn ke tó mũ ra ag tóg kãgter. Kãtĩg ke tũ ti nĩ. Ga vỹ nĩnh mũ, tũ' henh ke tũ ti nĩ, ga ti, ha vemnĩ," he jé ag tóg ke mũ, ěg to é he kỹ, ha vemnĩ. Ũn jykre kórég ag vễ, ũ tỹ tag tó mũ ag. Ājag tỹ nén to én mũ ěn hã han ag tóg tĩ. ⁵Topẽ tỹ vāsỹ nén han mũ ěn ki kagtĩg ag tóg nỹtĩgtĩ, ag tỹ ki kanhrãn sór tũ nỹtĩn kỹ. Topẽ tỹ vāsỹ nén han jan hã vễ, ha mẽ. Kanhkã han tóg, vāsỹ, ga ti ke gé. Ā vỹ tỹ tóg nén kar hyn han ja nĩgtĩ, Topẽ ti. Ga ěn vỹ goj tỹ vễnh kãpãm kỹ nỹ ja nĩ, kỹ ũ tóg goj kri nỹ ja nĩ gé. ⁶Ga ěn kri ke kar ag vỹ hur tũg, goj tỹ, goj var mũ ěn tỹ. ⁷Kỹ ěg tỹ ũri nén vég mũ tag vỹ tũ' henh ke mũ gé, ha vemnĩ. Topẽ vỹ ti tỹ tũ' henh ke to kurã nĩm huri, kỹ tóg pĩ tỹ ti tỹ tũ' henh ke mũ, Topẽ tỹ: "tãg'," hen kỹ. Kurã ěn kã Topẽ vỹ ũ tỹ ti vỹ mranh mũ ag tỹ tũ' he kãn ke mũ gé. Ag vóg kónãn ke kurã vễ sir.

⁸Inh kanhkã', tag to jykrén nĩ, ha mẽ. Topẽ kurã vỹ ěg kurã ri ke tũ nĩ. Kurã pir vỹ ti mỹ prỹg tỹ mĩl (ke) ri ke nĩ, kỹ prỹg tỹ mĩl (ke) vỹ ti mỹ kurã pir ri ke nỹtĩ gé. ⁹Kỹ tóg ã tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn tovãnh ke tũ nĩ, Topẽ ti. Ũ tóg: "han sór tũ ti nĩ, hã kỹ ěg tóg vég tũ nĩgtĩ," he tĩ, ón kỹ. Hã ra ag tóg hã tũ tó tĩ. Ti tỹ ver ěg to fe nĩ vễ, hã kỹ tóg kãtĩg vãnh han. Ti pi(jé) ěg kãmĩ ũ tỹ nũgme ki kutẽ mũ ve sór mũ'. Hã kỹ tóg ver ěg mỹ kurã ũ nĩm mãn', kurã ũ nĩm mãn' he mũ, kỹ vễnh kar jé ājag jykre kórég tovãnh, ag

krenkren jé.

¹⁰Hã ra tóg kãtĩg mãn ke mũ, ha vemnĩ. Vãhã tóg kãtĩg ke mũ, kỹ tóg ũ tỹ ěg tũ péju(g) tĩ tỹ ěg vatãnh tá kãtĩg ri ke nĩnh ke mũ. Ēn kã kanhkã tóg tov kỹ kréj ke kỹ vár ke mũ. Kanhkã tá nén kar vỹ jonh ke kãn ke mũ gé, krĩg kar ag, pĩ ěn tỹ ag tỹ kréj ken kỹ. Kỹ vãhã ga vỹ tũ' henh ke mũ, ga kri ke kar ag ke gé. ¹¹Ge kỹ nén (ũ) kar vỹ tũ' henh ke mũ. Hã mĩ ěkrén kỹ vễnh kãn sórmnĩ. Topẽ tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn hã han nĩ. Topẽ mỹ vễnh vin nĩ. ¹²Topẽ kurã ěn jãvãnh nĩ, Topẽ rãnhraj to vãsãnsãn nĩ, ti kurã ěn tỹ kãnhmar tá krỹg jé. Kurã ěn kã kanhkã vỹ pũr ke mũ, kỹ kanhkã tá nén kar vỹ jonh ke kãn ke mũ gé, krĩg kar ag. ¹³Topẽ vỹ ã tỹ ěg mỹ nén tó mũ ěn han kãn ke mũ. Kanhkã tãg han jé tóg ke mũ, ga tãg ke gé. Tá tóg vễnh jykre kuryj tãvĩ nĩ. Ēg tỹ ga tãg tag, kanhkã tãg tag venh ha pẽ tóg tĩ.

¹⁴Inh kanhkã', ājag to sóg há tãvĩ nĩ. Topẽ kurã tag jãvãnh kỹ ājag tóg nỹtĩ. Kỹ vãsãnsãn nĩ, ājag tỹ kygnẽ tũg jé. Vãsãnsãn nĩ, ājag tỹ Topẽ mỹ jãnhkri nỹtĩ jé, ājag tỹ ti há ri ke nỹtĩ jé. Kỹ ājag tóg ti kato vãsãnsãn tũ nĩ. ¹⁵Ha vé, ti tỹ ver ěg to fe nĩn hã kỹ ěg tóg ěg jykre kórég tovãnh kỹ krenkren ke mũ. Tag rán tóg huri ājag mỹ, ěg kanhkã tỹ Paulo ti. Tĩ to sóg há tãvĩ nĩ, Paulo to. Topẽ vỹ ti mỹ krĩ há tãvĩ nĩm. ¹⁶Kỹ tóg, ti tỹ ũ mỹ carta han kỹ tóg isỹ nén rán

mũ tag ri ke han tĩ gé. Ti vĩ tóg inh vĩ ri ke pẽ nĩ. Carta e han tóg huri, Paulo ti, kỹ ti carta ù vĩ to jykrén jagy tĩ gé. Kỹ ù ag tóg ti carta to ke mũ ra ki kagtĩg nỹtĩn kỹ ti to vĩ kónãn sór mũ. Û tỹ ki kagtĩg ag vē, ùn krój ag vē, ù tỹ Paulo tỹ rá to vĩ kónãn mũ ag. Topẽ vĩ rá ù to ag tóg vĩ kónãn tĩ gé, ěn ag. Tag tugrĩn ag tóg kãgter ke mũ, ha vemnĩ.

¹⁷ Inh kanhkã', ãjag mỹ sóg rán kãn huri. Hã kỹ vẽnĩ ki rĩr há han nĩ. Ker ù tỹ ãjag mỹ ón kỹ kri nĩm hẽ'. Ke tũ nĩ mũ ra ag tóg ãjag lograr henh ke mũ, ù tỹ ãjag fe kavénh sór mũ ag, ùn jykre pãno ag. ãjag tỹ ag vĩ kri fi tugrĩn ãjag tóg vãgfor ke mũ, ha vemnĩ. Ěg tỹ kãgnó ki tĩr ri ke han jé ãjag tóg ke mũ, ha vemnĩ. ¹⁸ Ěg Senhor ki kanhrãn ke hã to tar nỹtĩmnĩ. Ti tỹ ěg tar han mũ tag hã ve sórmnĩ, ěg kren han tĩ tỹ Jesus Cristo ti. Ti hã mỹ ěg tóg vĩ há han ke mũ, ùri, kar kỹ kanhkã tá ke gé, kỹ tóg tũ' henh ke tũ pẽ nĩ. Amém.

JOÃO TỸ CARTA HAN VÉN

Topě vř

¹ Topě tỹ ver nén kar han tũg ki tóg nř nř, Topě vř ti, hã vř: Jesus Cristo, he mũ. Topě tỹ Jesus mré nén ũ kar hyn han kř tóg rřr nř, Topě vř ti. Sř ajag mř Jesus Cristo tag kãmén ke vė. Mė inh, ti vř ti. Ti ve inh ke gé, inh kanė tỹ. Ti ki inh ěvãnh, ti vóg inh, inh nřgė tỹ. ² Ěg rřnrřn tĩ ěn vř vėnh ven, hã kř sóg ti vé. Ti hã tó sóg tĩ, hã kř sóg ajag mř ti kãmén mũ. Ā tỹ nén kar han tũg ki tóg kã nř nř, ũ tỹ ti han ja tũ hã ra. Ěn kã tóg Ā panh mré nř ja nř sir. Hã ra tóg ěg mř vėnh ven. ³ Kř sóg ti vé. Ti vř mẽ sóg ke gé. Hã kř sóg ajag mř ti kãmén mũ ha, ajag tỹ inh mré ti ki kanhrãn jė. Ěg jóg tỹ Topě mré ke vř tỹ ěg nřtĩ, ti kósın tỹ Jesus Cristo mré ke ke gé, kř ěg tóg tỹ jagnė mré ke nřtĩ gé. ⁴ Ājag mř sóg tag rán kř jėnė sór mũ, ti tỹ ajag mř sér tĩ jė, ajag mř há tãvř tĩ jė ke gé.

Topě vř jėngrė ri ke nř

⁵ Ha vé, ti tỹ ěg mř nén tó mũn hã vė, ha mẽ. Ti vř mẽ kř sóg ajag mř tó sór mũ, ha mẽ. Topě vř jykre kuryj nř, hã kř tóg kurã ri ke nř, jėngrė ri ke, ki kuty tũ pė ti nř, Topě ti.

⁶ Kř, ěg tỹ: “ti mré ke vř tỹ inh nř,” hen kř ěg tóg kuty ki vėnh jykre kórég ěn han ke tũ nř, ke tũ ra ěg ón kř: “ti mré ke

vř tỹ inh nř,” he tĩ. Vėnh ó vė sir. Kř ěg tóg ón kř nén ũ kar han tĩ gé. ⁷ Ěg tỹ ti kóm kurã ki vėnh jykre há ěn han kř ěg tóg jagnė to há nřtĩ. Jagnė mré ke vř tỹ ěg nřtĩ, ěg tỹ vėnh jykre há han kř. Kř ti kósın tỹ Jesus vř ěg kykũnh ke mũ sir, Ā kyvėnh tỹ, ěg tỹ ti vř mranh ja (hã) ra.

⁸ Ũ tóg kejėn: “inh pi(jė) Topě vř mranh tĩ,” he sór mũ. Ti ón vė. Hã ra tóg ti hã mř tỹ vėnh vř há mẽ tĩ, ti ón mũ ti. ⁹ Ěg tỹ Topě vř mranh kř ěg tóg ti mř tónh ke mũ. “Ā vř mranh inh, tag han kř,” he jė ěg tóg ke mũ. Kř tóg ěg mř vėnh pãte fón ke mũ sir. Tag tó ja ti nř, kř tóg han ke mũ. Kuryj ti nř mřr. Kř tóg ěg kykũnh ke mũ sir, ěg jykre pãno tỹ tũg' he jė. ¹⁰ Ěg tỹ: “inh pi(jė) ti vř mranh ja nřgtĩ,” hen kř ěg tóg Topě to: “ti ón vė,” he mũ. Kř ěg pi(jė) ti vř ki kanhrãn há nřtĩ'.

2

Jesus vř ěg tar han ke mũ

¹ Inh krė, sř tag rán vė ajag mř, ajag tỹ ti vř mranh sór tũ nř jė. Kejėn ajag kãmĩ ũ tóg Topě vř mranh tĩ hã ra. Kř ũ tóg ti jagfy vřnh ke mũ ha, ěg jóg tỹ Topě mř, hã vř: Jesus Cristo, he mũ, ũn jykre kuryj jė ěn ti. ² Ti hã tóg ũ tỹ ti tén ke mũ ag mř vėnh fėg', ti tỹ ěg jagfy ter jė, ti tỹ ěg tỹ Topě vř mranh tỹ tũ' hen jė. Hã kř tóg ěg mř vėnh pãte fón sór mũ. Hã ra tóg ěg tãvř mř vėnh pãte fón sór tũ nř. Ěprã ke kar mř ke vė, mřr'.

³ Ha vé, ěg tỹ Topě vĩ kri fi kỹ ěg tóg vĕso: “vãhã inh ti ki kanhró nĩ,” henh ke mũ. ⁴ Ũ tóg kejĕn: “ti ki kanhró sóg nĩ,” he tĩ. Hã ra tóg ti tỹ ěg mỹ nĕn tó ja ěn han tũ nĩgtĩ. Ti ón vĕ. Ti pi(jé) Topě tỹ ki hã tó mũ ki kanhró nĩ'. ⁵ Ěg tỹ hã ra Jesus vĩ kri fi kỹ ěg tóg Topě to há nỹtĩ. Kỹ ěg tóg ti to há tãvĩ nỹtĩ ha ke gé. Tag han kỹ ěg tóg ti ki kanhrãn mũ, kỹ ěg tóg ti ki ge kỹ nỹtĩ ha, ha mẽ. ⁶ Ũ tóg ti to: “ti ki sóg rã kỹ jĕ,” he tĩ. Kỹ tóg ti jykre han kãn mũ sir. Jesus Cristo tỹ nĕn han ja han kãn tóg mũ. Kỹ tóg ti ki rã kỹ jĕ sir.

Ěg tỹ jagnĕ to há nỹtĩnh ke

⁷ Ājag to sóg há tãvĩ nĩ. Inh pi(jé) ājag mỹ nĕn ũ tãg rán sór mũ'. Nĕn ũ si rán sór inh mũ, ha mẽ. Vãšỹ Topě tóg ěg jyvĕn ja nĩgtĩ, ěg tỹ jagnĕ to há nỹtĩ jé. Cristo mur tũg ki tóg ěg mỹ tag tó ja nĩgtĩ, kỹ ājag tóg vãšỹ mẽ ja nĩgtĩ gé. ⁸ Hã ra tóg tãg nĩ gé, sỹ ājag mỹ rán mũ tag ti. Cristo vỹ ěg mỹ tó mãn ja nĩ, ěg tỹ jagnĕ to há nỹtĩ jé, kỹ tóg ki króm ja nĩ, kỹ ěg tóg ti nón ki króm sór mũ gé. Ki hã tó ja ti nĩ, kỹ tóg nĕn ũ tãg ri ke nĩ, Cristo tỹ Topě nón tó mãn kỹ. Ha vé, komĕr hã tóg kurãg tĩ. Kurã kãtĩg kỹ ti kuty tỹ tũg' he tĩ, komĕr hã. Jesus tỹ ěg mỹ: “jagnĕ to há nỹtĩmnĩ,” he to ken hã vĕ, hã vỹ: kurã, he mũ.

⁹ Ũ tóg kejĕn: “inh hỹn kurã mĩ tĩg mũ ha,” he tĩ, hã ra tóg Ā régre to jũ nĩ, Ā irmão to. Ěn vỹ kuty mĩ tĩ nĩ ver. ¹⁰ Ũ tỹ Ā régre

to há nĩ ěn hã vỹ kurã mĩ tĩg ke mũ. Ěn vỹ Ā régre tỹ prãnh ke han ke tũ pĕ nĩ. ¹¹ Ũ tỹ Ā régre to jũ nĩ ěn vỹ kuty mĩ tĩ mũ. Kuty to vĕnh jykre han kỹ tóg jĕ nĩ ver. Kỹ tóg Ā tỹ hĕ ra tĩg ke tag ki kagtĩg nĩ gé. Kyvó ri ke ti nĩ, ti tỹ kuty mĩ tĩn kỹ.

¹² Inh krĕ, sỹ ājag mỹ rán vĕ. Ājag tỹ Topě vĩ mranh ja ěn vỹ vĕnh pãte fón kỹ nĩ nĩ, Jesus Cristo tugrĩn. ¹³ Ājag kãmĩ ke ũ vỹ sanh há nỹtĩ. Sỹ ājag mỹ rán vĕ gé. Ũ tỹ Ā tỹ nĕn kar han mũ to hã kã nĩ ěn ki kanhró ājag tóg nỹtĩ. Ājag kãmĩ ke ũ vỹ kyrũ nỹtĩ. Sỹ ājag mỹ rán vĕ gé. Nĕn-Kórég vỹ ājag tỹ hĕ ri ke ja tũ nĩgtĩ.

¹⁴ Inh krĕ, sỹ ājag mỹ rán vĕ. Ěg jóg mág ki kanhró ājag tóg nỹtĩ. Ājag kãmĩ ke ũ vỹ sanh há nỹtĩ. Sỹ ājag mỹ rán vĕ. Ũ tỹ Ā tỹ nĕn kar han mũ to hã kã nĩ ěn ki kanhró ājag tóg nỹtĩ. Ājag kãmĩ ke ũ vỹ kyrũ nỹtĩ. Sỹ ājag mỹ rán vĕ. Tar ājag nỹtĩ. Topě vĩ ki kanhró ājag tóg nỹtĩ. Nĕn-Kórég vỹ ājag tỹ hĕ ri ke ja tũ nĩgtĩ.

¹⁵ Ěg tỹ tag ki nĕn ũ kórég vég mũ tag ki vĕ'ĩ sór tũg nĩ, tag ki vĕnh jykre ki vĕ'ĩ sór tũg nĩ gé. Ěg tỹ tag to há nỹtĩn kỹ ěg tóg ěg jóg mág to há tũ nỹtĩ. ¹⁶ Ěprã vĕnh jykre pi(jé) tỹ Topě jykre nĩ'. Ěprã vĕnh jykre hã vĕ, ha mẽ: nĕn ũ kar to ěn ěg tóg tĩ. Ěg tỹ nĕn ũ ve kỹ ěg tóg ěn mãn sór tĩ. Kỹ ěg tóg: “ũn mág vỹ tỹ inh nĩ, isũ to, isỹ nĕn ũ kar to,” he tĩ gé. Topě jykre pijé'. Ěprã vĕnh jykre hã

vê. ¹⁷ Hã ra tóg kãnhmar tũ' henh ke mũ, ãg tỹ nén vég mũ tag ti, ti tũg kỹ ãg tỹ ne to én ke tóg tũ tĩ gé. Û tỹ Topê vĩ han tĩ ên vỹ tũ' henh ke tũ nĩ jãvo.

Û tỹ Cristo kato tẽ

¹⁸ Inh krẽ', kurã tỹ ãgno vỹ kakó tĩ ha. Kurã ên kakó nĩn kỹ Cristo kato tẽ pẽ ên vênh ven ke mũ. Tag mẽ ãjag huri. Hã ra ag tóg hur vênh vinven, ù tỹ ti kato tẽ mũ tỹ hên ri ke ag. Hã ki ãg ki kanhró nỹtĩ, kurã tỹ ãgno kakó nĩ ti. ¹⁹ ãg mré ke ag vẽ vẽ, ù tỹ ti kato tẽ mũ tag ag, hã ra ag tóg ón kỹ tỹ ãg mré ke ja nỹtĩgtĩ. Ag tỹ tỹ ãg mré ke pẽ nỹtĩ ra ag tóg ver ãg mré mũnh ke mũ vẽ. Hã ra ag tóg ti tovãnh kỹ ti kato tẽ mũ ha. Hã ki tóg ve há tĩ, ag tỹ tỹ ãg mré ke tũ nỹtĩ ti.

²⁰ ãjag kar vỹ vênh vĩ há ki kanhró nỹtĩ. Jagrẽ ãjag nỹtĩ, ùn jykre há ên kuprĩg tỹ, hã kỹ ãjag tóg ki kanhró nỹtĩ. ²¹ Hã kỹ sóg ãjag mẽ rán mũ, ãjag tỹ ki kanhró nỹtĩn kỹ. ãjag pi(jé) ki kagtĩg nỹtĩ'. Û tỹ vênh vĩ há tó mũ ên pi(jé) ón tĩ'.

²² Kỹ ùn nỹ hỹn ón tĩ? Û tỹ ge vỹ ón pẽ han tĩ, ha mẽ: ù tóg Jesus to: “ti pi(jé) tỹ Cristo nĩ”, he tĩ. “Topê tỹ ti jẽnẽ pijé', Topê kósin pijé'”, he ag tóg tĩ gé, Jesus to. Û tỹ Cristo kato tẽ mũnh hã vẽ. ãg jóg to ag tóg ón tĩ, ti kósin to ke gé. ²³ Û tỹ Jesus to: “ti pi(jé) tỹ Topê kósin nĩ”, hen kỹ tóg ãg jóg mág ki kagtĩg nĩ gé. Kỹ ù tỹ Jesus to: “Topê kósin vỹ tỹ ti nĩ”, hen kỹ tóg ãg jóg mág ti ki kanhró nĩ gé.

²⁴ Vãsỹ ãjag tóg ti vỹ mẽ vén. Ên kã jatu tũg nĩ, ên hã mẽ êkrén nĩ. ãjag tỹ tag to tar nỹtĩn kỹ ãjag tóg Topê kósin ki ge kỹ nỹtĩ, ti panh ki ke gé. Hã kỹ ãjag tỹ nén mẽ vén ja ên tovãnh tũg nĩ. ²⁵ Ti hã vỹ ãg mẽ tó ja nĩ, ãg tỹ ãg rĩr krỹg ja tũ venh ke ti.

²⁶ Û ag tóg ãjag krĩn kónãnh sór mũ, ãjag mẽ ón kỹ, ti vỹ tó kỹ. Hã kỹ sóg ãjag mẽ vênh rán tag han mũ. ²⁷ Hã ra ãjag tóg jagrẽ nỹtĩ, Topê kuprĩg tỹ. Kỹ tóg ãjag kanhrãn mũ sir, Topê kuprĩg ti. Ti hã vỹ ãg kanhrãn tĩ, kỹ ù vỹ ãg kanhrãn mãn ke tũ nĩ ha. Nén kar kãmén ti tĩ, ãg mẽ, ãg jagrẽ ti. Vênh vỹ há hã tó ti tĩ. Ti pi(jé) ón tĩ'. Ti tỹ ãjag mẽ tó mũ ên hã mẽ mũmũnĩ, ti tỹ ãjag mẽ: “Jesus hã ki ge kỹ nỹtĩmũnĩ”, hen kỹ.

²⁸ Inh krẽ', ti ki ge kỹ nỹtĩmũnĩ. Kỹ tóg há tĩ. Kãnhmar ti kãtĩg ke mũ, kãnhmar ti vênh ven ke mũ. Kỹ ãg tóg mẽ'ãg ke tũ nĩ, ti kãtĩg kỹ, ãg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩn kỹ. ãg mẽ'ãg kỹ ãg tóg ti kãtĩg kỹ vênh pigju sór mũ. Hã kỹ ke tũg nĩ. ²⁹ Ti hã ne vênh jykre kuryj hã mẽ tũg ja nĩgtĩ'. Kỹ ù tỹ vênh jykre kuryj han mũ vỹ tỹ ti kósin nĩ. Tag mẽ êkrén.

3

Jesus jãvy ag

¹ Ha vé, ãg jóg mág tóg ãg to há tãvĩ nĩ, hã kỹ tóg ãg to: “inh krẽ”, he mũ sir. Ti krẽ vỹ tỹ ãg nỹtĩ, Jesus jãvy. Hã kỹ êprã ke ù ag vỹ ãg jykre ki kagtĩg nỹtĩ. Ag pi(jé) Topê ki kanhró nỹtĩ', hã kỹ ag tóg ãg jykre ki kagtĩg

nýtĩ gé, ěg tỹ tỹ ti krě nýtĩn kỹ.
 2 Ājag to inh há tãvĩ nĩ. Ūri ěg tóg tỹ Topě krě nýtĩ. Kãnhmar ěg tóg ti mré nýtĩnh mũnh mũ. Kỹ ěg hỹn hẽ ri ke nýtĩnh mũ, kãnhkã tá? Ha'. Kar kỹ ěg venh ke mũ, ti kãtĩg kar kỹ. Ĕn kã ěg tóg tỹ ti hã pẽ nýtĩnh mũ, ěg tỹ ěg kanẽ tỹ ti ve kỹ. Ti ve pẽ han jé ěg tóg (ke) mũ, kurã ěn kã. 3 Ĕg tỹ tag hã ve sór vẽ. Hã kỹ ěg vẽnũh jãnhkri ke mũ, ěg tỹ ti jãnhkri nĩ ěn ri ke nýtĩ jé, vẽnũh jykre pãno tovãnh kãnh kỹ.

4 Ĕg tỹ ti vĩ mranh kỹ ěg tóg mranh mũ sir, ti tỹ ěg mũ nén tó ja ti. Hỹ, mranh kỹ ěg tóg mranh tĩ, ti tỹ ěg jyvẽn ja ti. 5 Hã ra Cristo vỹ kãtĩg ja nĩ, ti tỹ ěg tỹ ti vĩ mranh ja tỹ tũg' he jé. Tag ki kanhró ěg tóg nýtĩ. Ti pi(jé) mranh ja nĩgtĩ', Topě vĩ ti, inhhã. 6 Ĕg tỹ ti ki ge kỹ nýtĩn kỹ ěg tóg mranh mũnh sór tũ nĩ ha. Ū tỹ ver mranh mũnh sór kỹ tóg ti ve ja tũ nĩ, ti ki kãgtĩg nĩ sir.

7 Inh krě', ker ũ vĩ jẽmẽ hẽ', ũ tỹ Ājag krĩn kónãnh sór mũ vĩ ti. Ū tỹ vẽnũh jykre kuryj han mũ ěn hã vỹ kuryj nĩ, Topě kuryj nĩ ěn ri ke. 8 Ū tỹ Topě vĩ mranh mũ ěn vỹ tỹ Japo mré ke nĩ. Japo hã ne Topě vĩ mranh tĩgtĩ'. Topě tỹ nén ũ kar han mũ ěn kã Japo ne ti vĩ mranh vén', kỹ tóg ũri ti vĩ mranh tĩ nĩ gé. Hã ra Topě kósin vỹ Japo tỹ nén han mũ kókén ja nĩ, hã jé tóg mur ja nĩ.

9 Ĕg tỹ tỹ Topě krě nýtĩn kỹ ěg tóg Topě vĩ mranh mũnh sór vãnũh nýtĩ ha, ěg tỹ Topě

kuprĩg tỹ jagrẽ nýtĩn kỹ. Topě vĩ mranh mũnh sór ke tũ ěg nĩ ha, ěg tỹ tỹ ti krě nýtĩn kỹ. 10 Ĕg tỹ ag jykre tugnỹm kỹ ěg tóg ũ tỹ tỹ Topě krě mré Japo krě ki kanhró nýtĩ. Ū tỹ vẽnũh jykre kuryj han jãvãnũh ěn pi(jé) tỹ Topě krě nýtĩ', ũ tỹ Ā rėgre to há tũ nĩ ěn pi(jé) tỹ Topě krě nýtĩ gé'.

Ĕg tỹ jagnẽ to há nýtĩnh ke

11 Tag mẽ Ājag tóg, Ājag tỹ Topě vĩ mẽ vén kỹ, hã vỹ: "jagnẽ to há nýtĩmni," he mũ.

12 Ĕg pi(jé) Caim jykre han ke mũ'. Satanás mré ke ja vẽ, Caim ti, hã kỹ tóg Ā jãvy tén. Ne nỹ hỹn ti jũ han, kỹ tóg ti tãnh? Jykre kórég ja ti nĩ, jãvo ti jãvy vỹ jykre há ja nĩ. Hã kỹ tóg Ā jãvy tãnh, ti jykre há ěn to. Hã kỹ jagnẽ jykre vég mũ ra jagnẽ to jũ tũg nĩ.

13 Inh kãnhkã', ũ tỹ Topě ki rã tũ ag pi(jé) ěg to há nýtĩnh mũ'. Tag jé Ājag mũ kórég nỹ tũg hã ra. 14 Ha vé, jykre tãg ěg nýtĩ, kỹ ěg tóg ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ. Ĕg jykre si tovãnh ěg huri. Tag ki kanhró ěg nýtĩ, ěg tỹ ũ tỹ ěg mré ti ki rã kỹ nýtĩ kar ag to há nýtĩn kỹ. Ū tỹ ěg mré Jesus ki rã mũ to há tũ nĩ ěn vỹ venh ke tũ nĩ, ěg rĩr krỹg ja tũ ti. 15 Ĕg tỹ ũ to kórég tĩ nĩn kỹ ěg ti tén ri ke han huri. Kỹ ěg tỹ ũ tén kỹ ěg pi(jé) ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ', tag ki kanhró Ājag nýtĩ. 16 Cristo vỹ ěg tỹ jagnẽ to há nĩ tag tỹ ěg kãnhrãnh. Vẽnũh fėg tóg, ũ tỹ ti tén ke mũ ag mũ, ti tỹ ěg jagfy ter jé. Hã kỹ ěg tóg ěg mré ke jagfy ter ke tag

to tar nýtĩnh ke mũ gé, ù tỹ ag jagfy ẽg tén sór kỹ. ¹⁷ Ha vé, ù tóg tag ki nén ù mág vég tĩ. Jãvo ti mré Jesus ki rã kỹ nĩ ù tóg tỹ nén ù tũ nĩ. Hã ra tóg ti jagãgtãn sór tũ nĩ. Ên vỹ Topẽ to há tũ nĩ gé.

Kanẽ jur ke tũ ẽg nĩ

¹⁸ Inh krẽ', ãjag vĩ tãvĩ tỹ jagnẽ to há nýtĩ tũg nĩ, krĩg mỹ. Jagnẽ ki rĩrmnĩ. Jagnẽ to há tãvĩ nýtĩ to ken hã vẽ. ¹⁹ Kỹ ẽg tóg ki kanhró nýtĩ, ẽg tỹ tỹ ù tỹ ki hã tó mũ ên krẽ nýtĩn kỹ. Kỹ Topẽ tóg ẽg kanẽ jun mãn ke tũ nĩ ha. Jatu ẽg nýtĩ ha, ẽg tỹ jagnẽ to ha pẽ nýtĩn kỹ. ²⁰ Kejẽn ẽg tóg ẽg kygnẽ ja to ẽkrég tĩ. Hã ra Topẽ tóg ki kanhró kar nĩ. Ẽg kãfór tóg nĩ, Topẽ ti, hã kỹ tóg kãnhmar ẽg vóg kónãn ke tũ nĩ. ²¹ Inh krẽ', kejẽn ẽg tóg Topẽ jykre ki króm há han tĩ. Kỹ ẽg tóg: “inh hỹn kygnẽ ja tũ nĩ,” he tĩ. Kỹ ẽg tóg jatun mỹ Topẽ mré vēmén tĩ sir. ²² Kỹ tóg ẽg mỹ nĩm ke mũ, ẽg tỹ ti mỹ nén to vĩ mũ ti. Ti tỹ ẽg mỹ nén tó mũ ên hã han ẽg tóg tĩ, nén tỹ ti mỹ há nĩ hã ki króm ẽg tóg tĩ, hã kỹ ẽg tóg jatun mỹ ti mỹ nén ù to vĩ tĩ. ²³ Ti tỹ ẽg mỹ nén tó mũn hã vẽ, ha mẽ: “inh kósĩn tỹ Jesus Cristo ki gemnĩ, kỹ jagnẽ to há nýtĩmnĩ,” he ja ti nĩ ẽg mỹ. Ẽg tỹ tag han mũ hã ve sór ti mũ. ²⁴ Ẽg tỹ ti vĩ ki króm kỹ ẽg tóg sir ti ki ge kỹ nýtĩ. Kỹ Topẽ tóg tỹ ẽg mré ke nĩ sir. Ẽg kuprĩg jẽnẽ ja tóg nĩ ẽg mỹ, kỹ ti kuprĩg tóg ẽg mỹ tó tĩ, Topẽ tỹ tỹ ẽg mré ke nĩ ti.

4

Topẽ kato tẽ mũ ag kuprĩg ti

¹ Ẽjag to há tãvĩ sóg nĩ, ha mẽ. Kãnhmar ù vĩ jẽmẽ sór tũg nĩ, ti tỹ: “Topẽ kuprĩg vỹ tỹ inh jagrẽ nĩ,” he mũ ra. Komẽr hã ti vĩ tugnỹm, ãjag tỹ ve jé, ti tỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩ ti. Ôn kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag vỹ mũ mũgtĩ, ù tỹ hẽn ri ke ag, ha mẽ. ² Û tỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩ ên vỹ tag tó tĩ, ha mẽ: “Jesus Cristo ti, Topẽ kósĩn ti vỹ ẽg ri ke han kỹ mur ja nĩ,” he ti tũ, ù tỹ Topẽ ki rã kỹ jẽ ti. ³ Û tỹ Jesus to tag tó tũ nĩn kỹ tóg Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ tũ nĩ. Cristo kato tẽ tĩ ên kuprĩg tỹ tóg jagrẽ nĩ, ha mẽ. Ên vỹ vẽn ven ke mũ, ù tỹ ti kato tẽ mũ ti. Tag mẽ ãjag huri. Hã ra tóg hur jun, kỹ tóg mũ tĩ ha.

⁴ Inh krẽ', Topẽ tũ vỹ tỹ ãjag nýtĩ. Ôn kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ag fĩn rãm ãjag huri. Ha vé, Topẽ kuprĩg tỹ ẽg jagrẽ vỹ ag jagrẽ kãfór nĩ. Hã kỹ ẽg tóg ẽg kato tẽ ag fĩn rãm kãn huri. ⁵ Topẽ ki rã tũ ag vẽ, hã kỹ ag tóg ù tỹ Topẽ ki ge tũ ag jykre tó tĩ, kỹ ù tỹ Topẽ ki ge tũ ag vỹ ag vĩ jẽmẽg tĩ. ⁶ Ag jãvo ẽg tóg tỹ Topẽ tũ nýtĩ. Kỹ ù tỹ Topẽ ki kanhró nĩ ên vỹ ẽg vĩ mẽnh mũ. Ti tũ tũ ag vỹ ẽg vĩ mẽ sór tũ nýtĩ. Hã ki ẽg tóg ki kanhró nýtĩ, vẽn jagrẽ tỹ vẽn vĩ há tó mũ ti, vẽn jagrẽ tỹ ag tỹ kygnẽ han tĩ ên ti ke gé.

Topẽ vỹ ẽg to há nĩ vén

⁷ Ẽjag to sóg há tãvĩ nĩ, ha mẽ. Jagnẽ to há nýtĩmnĩ. Ẽg tỹ jagnẽ to há nýtĩn kỹ ẽg tóg

Topē jykre han tī. Ti hã vỹ ěg to há nĩ vén. ěg tỹ jagnē to há nỹtĩn kỹ ěg tóg tỹ Topē krē nỹtĩ, Jesus jãvy, kỹ ěg tóg Topē ki kanhró nỹtĩ gé. ⁸ ěg tỹ jagnē to há tũ nỹtĩn kỹ ěg tóg Topē ki kagtĩg nỹtĩ, kỹ ěg ti ki rã ja tũ nĩ. Topē jykre vē, hã vỹ: ěg to há, he mũ, ti tỹ ěg to há nĩ sór nĩn kỹ. Hã kỹ ěg tóg jagnē to há nỹtĩnh ke mũ gé. ⁹ Tag to ěg tóg ki kanhró nỹtĩ, Topē tỹ ěg to há nĩn ki, ha mẽ: ã kósin pir jēnē ja tóg nĩgtĩ, Topē ti, ti tỹ ga kri mur jé, ěg tỹ ti kósin tugrĩn rĩr krỹg ja tũ ěn ve jé. ¹⁰ ěg pi(jé) ti to há nỹtĩ ja nĩgtĩ'. Tĩ hã ne ěg to há nĩ vén', hã kỹ tóg ã kósin jēnē, ti tỹ ěg jagfy ter jé, ti tỹ ěg tỹ ti vĩ mranh tỹ tũg' he jé. Ti tỹ ěg to há nĩn hã vē.

¹¹ Ha vé, inh krē', Topē vỹ ěg to há tãvĩ nĩ. Hã kỹ tóg há nĩ gé, ěg tỹ jagnē to há nỹtĩn kỹ.

¹² Ũ pi(jé) Topē vég tĩ'. ěg tỹ jagnē to há nỹtĩn kỹ tóg hã ra ěg ki ěmãn mũ ha, Topē ti. Kỹ ěg tóg ti to há tãvĩ nỹtĩnh mũ gé sir, ěg tỹ jagnē to há nỹtĩn kỹ.

¹³ Topē vỹ ã kuprĩg tỹ ěg jagrē han. ěg jagrē tag to ěg tóg ti tỹ ěg ki ěmãn mũ tag ki kanhró nỹtĩ, ěg tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tag ti ke gé. ¹⁴ Topē vỹ ã kósin jēnē, ti tỹ ga kri mur jé, ti tỹ ěg kren han jé. Tag ve sóg, hã kỹ sóg tó mũ. ¹⁵ Ũ tóg Jesus to: "Topē kósin vē," he tĩ. Topē vỹ ti kãkã ěmã nĩ, ũ tỹ tag tó mũ ěn kãkã, kỹ tóg Topē ki rã kỹ jē nĩ gé. ¹⁶ Topē vỹ ěg to há nĩ, tag ki kanhró ěg tóg nỹtĩ.

Kỹ ěg tóg ti vĩ kri fig mũ gé, ti tỹ ěg mỹ: "ãjag to sóg há nĩ," hen kỹ.

Topē vỹ ěg to há nĩ. Kỹ, ěg tỹ ti to há nỹtĩn kỹ ěg tóg ti ki ge kỹ nỹtĩ, kỹ Topē vỹ ěg ki ěmãn ha. ¹⁷ Topē vỹ ěg tar han sór mũ, ěg tỹ ti to há tãvĩ nỹtĩn jé. ěg tỹ ti to há nỹtĩ ki kygnēg tũ nĩn kỹ ěg tóg kurã ěn kã kanē jur ke tũ nĩ, ti tỹ ěg jykre tugnỹm ke kurã ěn kã. Cristo tỹ ga kri tĩg kỹ nén han mũ ěn ri ke han jé ěg tóg (ke) mũ, hã kỹ ěg tóg kanē jur ke tũ nĩ. ¹⁸ ěg tỹ Topē to há nỹtĩn kỹ ěg kanē jur ke tũ pē nĩ. Ha vé, ěg tỹ Topē to há nỹtĩn kỹ kygnēg tũ nỹtĩn kỹ ěg tóg mũmēg ki kagtĩg nỹtĩ gé. Topē tỹ ěg vóg kónãn ke to ěg tóg ti kamēg ke mũ. ěg mũmēg vỹ ěg vēsỹrenh han mũ.

¹⁹ Ti hã vỹ ěg to há nĩ vén inhã, hã kỹ ěg tóg ũri ti to há nỹtĩ ha. ²⁰ Ũ tóg kejēn: "Topē to sóg há nĩ," he tĩ. Hã ra tóg ũ tỹ ěg mré Jesus ki rã kỹ jē to kórég nĩ. Ti ón vē. ěg régre mré ěg mũgtĩ, gan kri. ěg tỹ ěg régre to há tũ nỹtĩn kỹ ěg hỹn hē ri kenh ke mũ, ěg tỹ Topē to há nỹtĩ jé, ěg tỹ ũn vég tũ ěn to? ěg tỹ ěg régre to há tãvĩ nỹtĩn kỹ, hã kỹ ěg tóg Topē to há nỹtĩ gé. ²¹ Tag tó ja tĩ nĩ, ěg mỹ, ěg tỹ ti vĩ ki króm jé, Topē ti, ha mẽ: "ãjag tỹ Topē to há nĩ sór kỹ ãjag régre to há nỹtĩm nĩ gé," he ja ti nĩ.

5

Ũ tỹ Jesus ki rã tũ ag jykre fĩn rãm ěg huri

¹ Ëg tỹ Jesus to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topẽ kósin vỹ tỹ ti nĩ,” hen kỹ ãg tóg tỹ ti jãvy nỹtĩ. Kỹ ãg tỹ ãg jóg mág to há nỹtĩn kỹ ãg tóg ti krẽ ù ag to há nỹtĩnh ke mũ gé, ù tỹ ãg mré ti ki ge kỹ nỹtĩ ag to. ² Ëg hỹn hẽ ri kenh ke mũ, ãg tỹ Jesus jãvy ù ag to há nỹtĩ jé? Topẽ to ãg há nỹtĩnh mũ, kỹ ãg tóg ti vỹ ki króm ke mũ gé. Jagnẽ to há to ken hã vẽ. ³ Ëg tỹ Topẽ to há nỹtĩ sór kỹ ãg tóg ti vỹ ki króm ke mũ gé. Ti to há nĩ to ken hã vẽ. Ti vỹ pi(jé) kufy nĩ, ãg tỹ nén ki króm ke ti. ⁴ Jesus jãvy ag ne ù tỹ ti ki ge tũ ag jykre fĩn rãm tĩ'. Ëg hỹn hẽ ri kenh mũ, ãg tỹ ti ki ge tũ ag jykre fĩn rãm jé? Topẽ ki rã jé ãg tóg ke mũ. Ëg tỹ ti ki rã kỹ ãg tóg hur fĩn rãm. ⁵ Ëg tỹ Jesus to: “Topẽ kósin vỹ tỹ ti nĩ,” hen kỹ ãg tóg fĩn rãm ke mũ, ù tỹ ti ki ge tũ ag jykrén fĩn.

Jesus vỹ tỹ Topẽ kósin nĩ

⁶ Jesus Cristo tỹ ga kri tũg kỹ tóg goj tỹ vẽn kype kỹ jẽ, kỹ ti kyvénh tóg ti ki kãkutẽ gé, ti ter kỹ. Kỹ tóg nén ù régre han ja nĩ. Nén ù pir pijé'. Ti vẽn kype tãvĩ pijé'. Ti vẽn kype vỹ nĩ, kar kỹ ti kyvénh ti ke gé, ti tỹ ãg jagfy ter tag ti. Kỹ Topẽ kuprĩg vỹ ãg mỹ ti kãmén tĩ gé. Ti pi(jé) ón tĩ', Topẽ kuprĩg ti. ⁷ Kỹ ãg ù tãgtũ tugrĩn ti tỹ tỹ Topẽ kósin nĩ ki kanhró nỹtĩ, ⁸ Topẽ kuprĩg tugrĩn, kar kỹ ti vẽn kype ja tugrĩn, kar kỹ ti kyvénh tugrĩn ke gé, ti tỹ ãg jagfy ter kỹ. Nén ù pir hã tó ag tĩ ti to, hã vỹ: “Topẽ kósin vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ.

⁹ Ëprã ke ag tỹ ãg mỹ nén ù tó kỹ ãg tóg ag vỹ kri fig tĩ. Topẽ vỹ ãprã ke ag vỹ kãfór nĩ, kỹ ti vỹ vỹ ki hã ke tãvĩ nĩ gé. Kỹ ù tỹ ãg mỹ Topẽ kósin tó mũ vỹ tỹ Topẽ ti nĩ, hã kỹ tóg tỹ vẽn vỹ há nĩ. ¹⁰ Ëg tỹ Topẽ kósin ki rã kỹ ãg tóg ti ki kanhró nỹtĩ. Ti ki rã kỹ ãg tóg to jykrén há han ke mũ. Topẽ hã vỹ ã kósin kãmén tĩ. Ëg tỹ ti vỹ to: “vẽn vỹ há vẽ,” he sór tũ nĩn kỹ ãg tóg ti to: “ti ón vẽ,” he mũ sir, ãg tỹ ti vỹ kri fi sór tũ nĩn kỹ. ¹¹ Tag tó ti tĩ, Topẽ ti, ha mẽ. “Ajag tỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke han jé sóg ke mũ. Inh kósin ter ja to ajag tóg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ,” he tóg, Topẽ ti. ¹² Ëg tỹ ti kósin ki ge kỹ ãg tóg ãg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ. Ëg tỹ jãvo ti ki ge tũ nĩn kỹ ãg tóg rĩr krỹg ja tũ venh ke tũ nĩ.

Topẽ vỹ ãg vỹ jẽmẽg tĩ

¹³ Ajag hã ne Topẽ kósin ki ge kỹ nỹtĩ'. Kỹ ajag tóg ãg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ. Sỹ tag tó sór vẽ, ajag mỹ, hã kỹ sóg rán mũ. ¹⁴ Ëg tỹ ti mré vẽn jykre pir han kỹ ãg tóg jatun mỹ ti mré vẽn ke mũ gé. Kỹ ãg tóg ti mỹ nén ù kar to vỹ tĩ. Nén tỹ ti mỹ há nĩ ãn hã to vỹ jé ãg tóg ke mũ. Ëg tỹ ti mỹ nén tỹ ti mỹ há nĩ ãn hã to vỹ kỹ tóg ãg vỹ mẽn ke mũ sir. ¹⁵ Ti tỹ ãg vỹ mẽ kỹ tóg ãg mỹ han ke mũ gé sir. Ën kã ti pi(jé) han ke tũ nĩ', ãg tỹ ti mỹ nén to vỹ mũ ti.

¹⁶ Kejẽn ãg tóg ãg mré Jesus ki rã kỹ jẽ ù vég tĩ, hã ra tóg Topẽ vỹ mranh mũ. Hã ra tóg

Topě tovãnh sór tũ nĩ. Topě tovãnh sór tũ ra tóg kygně kŷ mranh mũ, Topě vĩ ti. Kŷ ãg tóg Topě mré vēmén ke mũ, ti to, kŷ Topě vĩ ti krĩn ke mũ, ti tŷ ti jykre kórég tovãnh jé, ti tŷ ãg rĩr krŷg ja tũ ve jé. Ëg kãmĩ ù tóg kejẽn Topě tovãnh pẽ han mũ. Ën to sóg ãjag mŷ: “ti to Topě mré vēmén,” he sór tũ nĩ. ¹⁷ Ëg tŷ vẽn h jykre vẽn hmŷ sĩ han kŷ ãg tóg ti vĩ mranh tĩ. Ëg tŷ sĩn kŷ mranh mũ ra tóg kórég nĩ, kŷ tóg hã ra ãg mŷ vẽn pãte fón sór mũ, kŷ ãg tóg ti tovãnh pẽ han ke tũ nĩ. Ëg tŷ ti tovãnh pẽ han kŷ ãg nũgme ki vár ke mũ, infernon ki.

¹⁸ Ëg tŷ tŷ Jesus jãvy nŷtĩn kŷ ãg tóg ti vĩ mranh mãn sór tũ nĩ. Ëg jy nĩgãn ti tĩ, Topě kósın ti, Satanás tŷ ãg vóg tũ nĩ jé. ¹⁹ Ëg hã ne tŷ Jesus jãvy nŷtĩ'. Tag ki kanhró ãg tóg nŷtĩ. Jãvo ãprã ke ù ag vĩ tŷ Satanás krẽm ke kar nŷtĩ.

²⁰ Topě kósın vĩ kãtĩg ja nĩgtĩ. Tag ki kanhró ãg tóg nŷtĩ. Ëg nĩgrẽg róm tóg, ãg tŷ Topě ki kanhrãn jé, Topě pẽ ti. Ti ki ge kŷ ãg nŷtĩ, ãg tŷ ti kósın tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtĩn kŷ. Ti hã vĩ tŷ Topě pẽ nĩ, Jesus Cristo panh ti. Ti hã vĩ ãg tŷ ãg rĩr krŷg ja tũ venh ke han tĩ.

²¹ Inh krẽ', vẽn h kãggrã tŷ topẽ jykre han sór tũg nĩ. Hã vẽ, sŷ ãjag mŷ nén rán sór mũ ti.

JOÃO TỸ CARTA HAN MÃN

1 João kófa tỹ rá vĕ. Isỹ fi mỹ rán hã vĕ, Topĕ tỹ fi kuprĕg kỹ, fi krĕ mỹ ke gé, hã vỹ: Topĕ ki ge kỹ nỹtĩ kar, he mũ. Ājag to sóg há tãvĩ nĩ, ha mĕ. Kỹ ù tỹ vĕnh vĩ há kri fig mũ kar vỹ ājag to há nỹtĩ gé inh mré. ² Vĕnh vĩ há vỹ ĕg kãkã nĩ nĩ, tovãnh ke tũ pĕ ĕg tóg nĩ. Hã kỹ ĕg tóg jagnĕ to há nỹtĩ.

³ Ēg jóg tỹ Topĕ mré sóg vĕmĕn tĩ, ti tỹ ājag jagãgtãn jé, ti tỹ ājag tar han jé, ti tỹ ājag krĩ kuprãg jé ke gé. Jesus Cristo mỹ sóg tag to vĩ tĩ gé, ĕg jóg mág kósin mỹ. Ti vĩ kri fig ĕg tóg tĩ, vĕnh vĩ há kri, kỹ ĕg tóg jagnĕ to há nỹtĩ gé.

Ēg tỹ jagnĕ to há nỹtĩnh ke

⁴ Ā krĕ kãmĩ ù vỹ vĕnh vĩ há nón mũ mũ, jỹ, kỹ tóg inh mỹ sér pĕ tĩ, sỹ tag mĕ kỹ. Ēg jóg tỹ ĕg mỹ nĕn tó ja ĕn han kãn sór ag nĕji mũ. ⁵ Kỹ sóg ā mỹ rán mũ, jỹ. Ā mỹ sóg: “jagnĕ to há nỹtĩmĩ,” he mũ. Nĕn ù tãg pijé', sỹ ā mỹ nĕn rán mũ tag ti. Vãsvỹ ĕg tóg tag mĕ, ĕg tỹ ti ki rã vén kỹ. ⁶ Ēg tỹ Topĕ to há nỹtĩnh kỹ ĕg tóg Jesus tỹ ĕg mỹ nĕn tó ja ĕn han kãn ke mũ sir. Ti tỹ ĕg mỹ nĕn tó vén hã vĕ, hã vỹ: “jagnĕ to há nỹtĩmĩ,” he mũ.

Ũ ag tóg Jesus to ón tĩ

⁷ Ũ tỹ hĕn ri ke ag vỹ mĩ mũgtĩ, hã ra ag tóg Jesus Cristo to ón tĩ. Ti to ag tóg: “ti

pi(jé) ĕg ri ke mur ja nĩ', ĕprã ke fi kósin pijé',” he tĩ. Ag ón vĕ. Cristo kato tĕ ag vĕ. ⁸ Vĕnh ki rĩrnmĩ, ājag tỹ ag vĩ kri fig tũ nĩjé, ājag rãnrãj tỹ ājag mỹ tũ' he tũ nĩjé. Vãsvã nĩ, ājag tỹ tá ti kaja ve jé, Topĕ tỹ ĕg mỹ nĕn nĩm sór mũ ti.

⁹ Ũ tóg Cristo kãme pãtĕn sór mũ, ti vĕme pãte tóg ù tó sór mũ. Ti tovãnh to ken hã vĕ. Ũ tỹ ge pi(jé) Topĕ ki rã kỹ jĕ ha'. Ēg tỹ Jesus kãme mĩ mũn kỹ ĕg tóg ĕg jóg mág ki rã kỹ nỹtĩ, ti kósin ki ke gé. ¹⁰ Kejĕn ù tóg ājag tá jun tĩ, hã ra tóg tag tó tũ nĩgtĩ. Kỹ ti mỹ: “inh mré nĩnh kãtĩg,” he sór tũg nĩ gé. Ti mỹ: “Topĕ vỹ ā ve há han,” he tũg nĩ gé. ¹¹ Ēg tỹ ù tỹ ge mỹ: “Topĕ vỹ ā ve há han,” hen kỹ ĕg tóg ti jykre to: “há ti nĩ,” he mũ gé. Kỹ tóg ĕg tỹ ti mré ón mũ ri ke nĩ sir, ĕg tỹ ti mỹ vĩ há han kỹ.

¹² Sỹ ājag mỹ nĕn rán sór mũ vỹ ver e tĩ, hã ra sóg rán kỹ jĕnĕ sór tũ nĩ. Sỹ ājag ki jun sór vĕ, kỹ sóg ājag mỹ tó sór mũ, ājag mré vĕmĕn sór isóg mũ, ĕg tỹ jagnĕ fe tỹ mrin ke jé.

¹³ Ā régre fi krĕ vỹ ā mĩ ĕkrĕgtĩ. Topĕ tỹ ùn kuprĕg mũ fi vĕ. Hã vĕ, sỹ ājag mỹ nĕn rán sór mũ ti.

JOÃO TỸ CARTA Ũ HAN MÃN

¹ João kófa tỹ rá vễ. Sỹ inh mré ke tỹ Gaio mỹ rán hã vễ. ² ã to sóg há tãvĩ nĩ. Hỹ, há tãvĩ sóg nĩ, ã to. ã to sóg Topễ mré vēmén tĩ, ti tỹ ã mỹ nén há kar nĩm jé, ã kaga tũ nĩ jé ke gé. Topễ to tar ã tóg jễ, tag ki kanhró, sóg nĩ.

³ ã mré ke ag tóg inh ki junjun, kỹ ag tóg inh mỹ tó, ã tỹ vễnh vĩ há nón tĩ mũ ti, ã tỹ to tar nĩ ti. Kỹ tóg inh mỹ sér pễ ti. ⁴ Inh krẽ tỹ vễnh vĩ há nón mũn kỹ tóg inh mỹ sér tãvĩ tĩ, nén ã tỹ inh mỹ sér nĩ kar kãfór, hã kỹ tóg inh mỹ sér tĩ, ã tỹ vễnh vĩ há nón tĩg kỹ.

⁵ ã to sóg há tãvĩ nĩ, Gaio'. Ęg mré ke ag ki rĩr há han ã tóg nĩgtĩ, ã tỹ kór há tá kãmũ mũ ag mré hã. ⁶ Tag tó ag tóg tag ki, igreja krẽm, ã mré ke ag. Ag to há tãvĩ ã nễji nĩ. Ag ki rĩr măn nĩ gé, ag tỹ ã ki junjun kỹ, kỹ ag mỹ nĩm nĩ, nén ã tỹ ag mỹ tũ ẽn ti. ⁷ Topễ rãnrãj han ag tóg tĩ. Jesus Cristo jyyj tó kỹ ag tóg hên ra mũgtĩ, kỹ ag tóg ã tỹ ti ki ge kỹ nỹtĩ tũ ag tũ măn vễnh nĩgtĩ. ⁸ Hã kỹ tóg há tĩ, ẽg tỹ ã tỹ ge ki rĩr há han kỹ, ẽg mré ke ag. Ęg tỹ ag ki rĩr há han kỹ tóg ẽg tỹ ag mré Topễ vĩ há tó mũ ri ke nĩ sir.

⁹ ã jamã tá igreja krẽm vễnh măn tĩ ag mỹ sóg vễnh rá jẽnễ, hã ra Diótfrefes vĩ inh vĩ mẽ jãvăn nĩ. Ag kri tỹ ãn mág jễ sór ti nĩ, Diótfrefes ti. ¹⁰ Isỹ tá

jun kỹ sóg ti mỹ tónh ke mũ, ti jykre pãno ti, vễnh kar rĩnve. Ôn kỹ tóg iso féfén tĩ. Hã ra tóg nén ã kórég ã han tĩ gé, hã kỹ tóg ẽg mré ke ag tỹ ãjag tá junjun kỹ tóg ag mỹ: “inh mré nĩnh kãmũ jễg,” he vễnh nĩgtĩ. Kỹ tóg ã ag tỹ ag mỹ: “inh mré nĩnh kãmũ jễg,” he sór mũ ra tóg ag tỹ ag mỹ vĩ há han kamẽg tĩ gé. Ag mỹ tóg: “igreja krẽm ãjag tóg rã măn ke tũ nĩ ha,” he tĩ, ag tỹ ẽg mré ke ag mỹ vĩ há han sór kỹ. Jykre kórég tãvĩ ti nĩ, Diótfrefes ti. Hã kỹ sóg ti kato tễnh ke mũ, ha vemnĩ.

¹¹ Ti jãvo sóg ã to há tãvĩ nĩ, Gaio'. ã tỹ nén ã kórég han mũ ra ti kóm han sór tũg nĩ. Nén ã há hã han sórmnĩ. Ęg tỹ nén ã há kar han kỹ ẽg tóg tỹ Topễ krẽ nỹtĩ gé. ã tỹ ti kórég han mũ vĩ Topễ ki kagtĩg nĩ.

¹² Demétrio vĩ tỹ ãn jykre há nĩ, hã ra. Vễnh kar vĩ ti to vĩ há han tĩ. Ki hã ag tóg tó tĩ, ag tỹ ti to vĩ há han kỹ, hã kỹ sóg ag mré tó mũ gé. Isỹ vễnh vĩ há hã tó mũ ki kanhró ã tóg nĩ.

¹³ Sỹ ã mỹ nén rán sór mũ vĩ ver e tĩ, hã ra sóg rán kỹ jẽnễ sór tũ nĩ. ¹⁴ Kãnhmar sóg ã venh ke kãtĩg mũ. Kỹ ẽg tóg jagnễ mré vēmén ke mũ.

¹⁵ ã jé jatun mỹ nĩ nĩ. Tag ki inh mré ã to há nỹtĩ ag vĩ ã mẽ ẽkrég tĩ. Kỹ ã jamã tá inh mré ke kar mỹ: “ãjag mũ tóg ẽkrég tĩ,” hemnĩ iso. Vyrmyndỹ ag mỹ tómnĩ, sỹ ag mũ ẽkrég mũ ti.

Hã vễ, sỹ ã mỹ nén rán sór mũ ti.

JUDAS TÝ CARTA

¹ Judas tý rá vě, Tiago jāvvy ti. Jesus Cristo mý sóg rānhrāj tīgtī. Isy ũ tý ěg jóg tý Topě tý kuprēg ja ag mý rán hā vē, ti tý ũ to há ag mý. Ti tý ājag kuprēg ký tóg ājag jy nīgān tī gé, Jesus Cristo tigrīn. ² Topě mré sóg vēmén tī, ti tý ājag jagāgtān pē han jé, ti tý ājag krī kuprā pē han jé, ti tý ājag tý jagnē to há tāvī han jé ke gé.

Ū tý Topě to un'ón mū ag

³ Inh krē', ājag mý sóg Topě tý ěg kar kren han tag tónh ke nī vē, inh vēnh rá tag ti ki. Hā ra vāhā ũ ag tóg ājag krīn kónān sór mū ha, hā ký sóg ājag mý: "Topě ki rā to tar nýtīmī," he mū. Topě tý ěg mý nén tó mū vỹ pir nī, hā vỹ: Topě jykre to tar nī, he mū. Ā tū ag kar mý tóg tag tó ja nī. Ū tý tag kato vī ký ti vī jēmē sór tūg nī. ⁴ Ha vé, ũ ag tóg Topě to un'ón tī, ājag krīn kónān jé. Ūn jykre pāno ag vē, hā ra ag tóg jykre há nī ve nýtī, hā ký ājag tóg ag vī kri fi sór mū. Hā ra ag tóg ón ký: "ěg jóg tý Topě vỹ ěg jagāgtān mū, hā ký ěg jatun mý vēnh jykre vēnhmý kar han ke mū," he tī, ũ tý ājag krīn kónān mū ag. ěg Senhor tý Jesus Cristo to ag tóg: "ti vī han ke tū ěg nī," he tī. Tī hā ne tý ěg kri ke nī', Jesus ti. Hā ra ũ tý ti vī han sór tū ag tóg rán ký nýtī gé. Vāsý ag tóg ag to rán ja nīgtī, Topě vī rán tī ag,

ký ag tóg Topě tý ũ tý ge ag vóg kónān ke mū ěn tó ja nīgtī.

⁵ Ha vé, vāsý ěg Senhor vỹ ga tý Egito tá ā povo tý Israel mré kākutē ja nīgtī, ag tý ājag ga ra mū jé. Hā ra ag kāmī ũ ag tóg ti vī kri fi vānh ja nýtīgtī. Hā ký Topě vỹ ag tý tūg' he kān, ũ tý ti vī kri fi jāvānh ja ag. Tag mē ājag huri. Ki kanhró ājag nýtī. Hā ra sóg rán mān sór mū, ājag tý mī ěkren jé.

⁶ Ký kanhkā tān ag vỹ ge ja nīgtī gé. Ag kāmī ũ ag tóg Topě tý ag mý nén nīm ja ěn tovānh. Ājag jamā tovānh ag tóg. Ký Topě vỹ ag sigsé, ký tóg ěmā kuty tá ag vin han. Ag se vỹ tūg' henh ke tū nī. Topě tý ěg kar jykre tugným ke kurā ěn kā tóg ag jykre tugným ke mū gé.

⁷ Kar ký cidade tý Sodoma mī ěkren nī gé, cidade tý Gomorra mī ke gé, ti pēnīn ěmā kāsir mī ke gé. ěn tá ke ag ne vēnh jykre pāno tāvī han tī ja nīgtī', kanhkā tān ag ri ke. Jagnē mré nỹ kónān tāvī han ja ag tóg nīgtī, ký ag tóg ũ ag to ěn ja nīgtī gé, ag mré ke tū ag, ũn gré tý ũn gré ũ mré nỹ sór ký. Ký Topě vỹ pī nhyr vānh ki ag vām ja nīgtī, ěg tý ag to jykrén ký to ki kanhró nýtī jé.

⁸ Ký ũ tý Topě to ón mū ag vỹ vēnh jykre kórég han mū ěn ag ri ke han tī gé. Topě vī mranh ký ag tóg nīgtī. Ag vēnh péti tóg ag mý sér tī. Hā ra ag tóg vēnh kavēnh tī, ājag jykre pāno tigrīn. "ěg pi(jé) tý ũ krēm ke nýtī'," he ag tóg tī. Ký ag tóg ěg tý ũn vég tū ag to vī kónān tī gé, ũ tý

kanhkã tá tỹ ùn mág nỹtĩ ag mỹ. ⁹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã to pã'i tỹ Miguel vỹ tag han ja tũ nĩgtĩ, ha mẽ. Satanás mré tóg rará, ti tỹ Moisés ter ma tĩg sór kỹ, Miguel ti. Hã ra tóg Satanás mỹ vĩ kónãn ja tũ nĩgtĩ, ti tỹ tỹ pã'i nĩ ra. Ti mỹ tóg: “ĕg Senhor jé ã vóg kónãn,” he ja nĩgtĩ, Miguel ti. ¹⁰ Hã ra ùn ón tĩ tag ag vỹ kanhkã tãn ag to vĩ kónãn tĩ, ag tỹ ag ki kagtĩg (hã) ra. Bicho ri ke ag nỹtĩ, ag tỹ ãjag tỹ nén to én mü ěn han mũn kỹ. Krĩ tũ ag nỹtĩ, hã kỹ ag tóg nén ù vẽnhmỹ kar han tĩ. Hã ra Topẽ vỹ ag vóg kónãn ke mü. ¹¹ Ag ve kónãn ti tĩ, Topẽ ti. Caim tỹ Topẽ vĩ kato tẽ ja ěn ri ke han ag tóg mü. Ag tỹ rico nỹtĩ sór kỹ ag tóg vẽnh jykre kórég tó tĩ, Balaão tỹ vẽnh jykre kórég tó ja ěn ri ke. Coré ri ke ag tóg Topẽ kato tẽ tĩ, hã ra ag tóg tag to nũgme ki vár ke mü. ¹² Ājag tỹ Jesus ki ge kỹ jagnẽ to há nỹtĩn kỹ ãjag tóg igreja krẽm festa han tĩ. Ēn kã ag tóg ãjag mré jẽn tĩ gé, ù tỹ Topẽ to ón tĩ ag. Hã ra ag tóg ki ãjag kavénh tĩ gé. Jatun mỹ ag tóg jẽn mág tĩ. Mỹ'ãg vãn ag nỹtĩ. Ũ to jykrén vãn ag tóg nỹtĩ gé. Ājag jẽn mág hã mĩ ag tóg ěkrég tĩ. Kejẽn kãka tóg kanhkã góg tatĩn kãtĩg mü, hã ra tóg kutẽ tũ nĩgtĩ. Tag ri ke ag nỹtĩ, véké ag tóg vĩ tĩ. Ka ù tóg kanẽn vãn nỹtĩ. Ēn kunũg ĕg tóg tĩ, ti jãre mré hã, kỹ tóg kanẽn mãn ke tũ pẽ nĩ sĩr. Ter ti nĩ ha. Tag ri ke ag tóg nỹtĩ gé, ù tỹ Topẽ to ón mü ag. ¹³ Kejẽn goj kafã tũ tóg

krẽm ke mü, kỹ tóg jẽngej nĩ. Tag ri ke ag nỹtĩ gé. Ti jẽngej vỹ tỹ ag jykre pãno nĩ. Vẽnh ven ti tĩ. Krĩg tĩ tĩ ri ke ag tóg nỹtĩ gé. Sĩnvĩ nĩ ve tóg nĩ, hã ra tóg ón kỹ tĩ tĩ, krĩg tĩ tĩ ti. Tag ri ke ag nỹtĩ. Topẽ vỹ kuty ki ag vãm ke mü, kỹ ag tóg tá kãpa mãn ke tũ pẽ nĩ, ù tỹ Topẽ to ón mü ag.

¹⁴ Ag hã to tóg rán ja nĩ, Enoque ti. Adão krẽ tỹ ki krẽg mãn tỹ 7 (ke) vỹ tỹ ti nĩ, Enoque ti. Ti hã vỹ ag to: “ha vé, ĕg Senhor vỹ jun ke mü, ti tỹ jẽnẽ jafã ag mré hã,” he ja nĩ. “E tãvĩ ag nỹtĩ, ti tỹ jẽnẽ jafã ag. ¹⁵ Ti kãtĩg kỹ tóg ěprã ke ag jykre tugnỹm kãn ke mü. Kỹ tóg ùn jykre pãno ag vóg kónãn ke mü, ag jykre pãno to, ag tỹ Topẽ kato tẽ to, ag tỹ ti to vĩ kónãn to. Ũ tỹ ti vĩ mranh tĩ ag vỹ ti mỹ vĩ kónãn pẽ han tĩ, hã kỹ tóg ag vóg kónãn ke mü,” he ja tóg nĩ, Enoque ti.

¹⁶ Topẽ to ón mü ěn ag tỹ nén ù jagy ve kỹ tóg ag mỹ kórég nĩ, hã kỹ ag tóg: “Topẽ ne tóg jykre kórég nĩ,” he tĩ. Ājag tỹ nén to én mü ěn hã han ag tóg tĩ. Hã ra ag tóg ón kỹ vĩ mág tĩ. Kỹ ag tóg vẽnh kar mỹ vĩ há han tĩ, ón kỹ, ag tỹ ãjag vĩ há to nén ù ve jé, ag tỹ to rico nỹtĩ jé.

Ĕg tỹ apóstolo ag vĩ jẽmẽnh ke

¹⁷ Ag jãvo apóstolo ag vĩ mĩ ěkrén nĩ, inh krẽ'. Ĕg Senhor tỹ Jesus Cristo hã vỹ apóstolo ag vin ja nĩgtĩ, hã kỹ ag vĩ mĩ ěkrén há han nĩ. ¹⁸ “Kurã tỹ ĕgno to hã ag tóg ãjag to é henh ke mü,” he ja ag tóg

nĩgtĩ, apóstolo ag. “Ājag tỹ nén ũ kórég to én mũ ěn hã han sór ag tóg mũgtĩ, ũ tỹ ājag to é henh ke mũ ěn ag,” he ja ag tóg nĩgtĩ. Apóstolo ag tỹ tó jan hã vē. ¹⁹ Ag hã vē, sỹ ājag mỹ ũn tó mũ ag. Ũ tỹ Topě to ón mũ ěn ag hã vē. Ěg tỹ jagně kato tẽ han sór ag tóg mũ. Ag tỹ nén ũ to én mũ tag hã ne ag mỹ há tĩ'. Ag pi(jé) Topě kuprĩg tỹ jagrě nỹtĩ'.

²⁰ Ag jāvo ājag tóg Topě jykre ki ge kỹ nỹtĩ, Topě tũ ki, kỹ to jagně tar han nĩ, inh krě'. Topě kuprĩg tỹ ājag krĩn kỹ Topě mré vēmén nĩ. ²¹ Topě vỹ ājag to há tãvĩ nĩ. Ti tovãnh tũg nĩ. Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ ājag jagãgtãn ke tag hã ve sórmnĩ, kỹ ājag tóg ěg rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ.

²² Ũ ag tóg tag to tar tũ nỹtĩ ver, “hỹ mỹ vỹ?” he ag tóg tĩ. Tag ag jagãgtãn nĩ. ²³ Ag kren han nĩ, pĩ jo ag jy nĩgãn kỹ. Kỹ ũ ag tóg ājag tỹ nén to én mũ kar ěn han tĩ. Ag jagãgtãn nĩ gé. Hã ra vēso jykrén nĩ gé, ājag tỹ ag jykre pãno nón mũ sór tũ nĩ jé. Kavėj ag nỹtĩ, ag jykre kórég to. Kỹ ag kavėj tag to én sór tũg nĩ. Věso jykrén tãvĩ han nĩ.

Topě tỹ tỹ ũn mág nĩ

²⁴ Topě vỹ ěg tỹ prãnh ke tũ han ki kanhró nĩ. Kỹ tóg ěg tỹ ũn há tãvĩ han ki kanhró nĩ gé, ti tỹ kejěn ěg jé prěr ken kỹ, ěg tỹ ti rĩnja tá nỹtĩ jé. Tá tóg sĩnvĩ pẽ nĩ, sér pẽ. ²⁵ Pir ti nĩ, Topě ti, ěg kren han tĩ ti. Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo tũgrĩn tóg ěg kren han tĩ. Ti hã ne

tóg tar nĩ', ti hã ne tóg tỹ ũn mág nĩ', ti hã ne tóg tỹ pã'i nĩ', ti hã ne tóg tỹ vēnh kar kri ke nĩ'. Vãšỹ tóg kã nĩ nĩ, nén ũ kar han tũg ki, ũri ke gé, hã ra tóg tũg' henh ke tũ pẽ nĩ gé, ti tỹ tỹ ũn mág jẽ ti.

Amém.

JOÃO TỸ ËG TỸ NÉN VENH KE MŨ RÁ

1 Topě vỹ Jesus Cristo mỹ nén (ũ) tỹ hên ri ke ven, ãg tỹ kãnhmar nén venh ke mũ ti, kỹ Jesus vỹ ãg mỹ ven, ãg tỹ tỹ ti camarada nỹtĩn kỹ. Kỹ tóg ã tỹ jênê jafã jênê, ti tỹ ti camarada tỹ João mỹ tó jé gé. 2 Ve kãn ja ti nĩ, João ti, Topě tỹ ti mỹ nén ven mũ ti, Jesus Cristo tỹ ti mỹ nén ven mũ ti ke gé. Ti tỹ ve kỹ tóg rán ja nĩ, João ti, hã vỹ nĩ. 3 Ũ tỹ vênh rá tag to ke mũ ag mỹ tóg vỹ há han ke mũ, Topě ti, ù tỹ vênh vỹ tag mễg mũ ag mỹ ke gé. Topě tỹ tó mũn hã vễ, ãg tỹ ti vỹ ki króm jé. Kãnhmar ãg tóg tag ki rán kỹ nĩ tag ve kãn ke mũ, kakó tãvĩ tóg ti ha.

João tỹ ãmã tỹ 7 (ke) tá Jesus mré ke ag mỹ ti vỹ tó

4 João tỹ rá hã vễ. Isỹ ga tỹ Ásia tá Jesus mré ke ag mỹ rán hã vễ, cidade tỹ 7 (ke) ki ke ag mỹ.

Topě jé ãjag tỹ tar' hé, kỹ ãjag jé krĩ kãnhvy nỹtĩ. Topě vỹ nĩgtĩ. Vãsy tóg nĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg ùri nĩ nĩ, hã ra tóg kãtĩg ke mũ gé. Ti kuprĩg vỹ ti mré nĩ gé, kỹ tóg tỹ ù tỹ 7 (ke) ve nĩ, ti kuprĩg ti. Topě nĩgja tá tóg nỹtĩ, ti kuprĩg tỹ tỹ ù tỹ 7 (ke) ve ãn ti. Ti kuprĩg ãn jé Topě mré ãjag krĩ tỹ kãnhvy' hé, 5 Jesus Cristo mré ke gé. Jesus vỹ Topě vỹ tó há han ja nĩgtĩ, to tóg krónh ke ja tũ

nĩgtĩ. Kỹ tóg ã ter kar kỹ rĩr mãn vén ja nĩ. Kỹ ãg rĩnrĩr mãn ke mũ gé, ti nón. Kỹ Jesus tóg ãprã pã'i ag kri tỹ ùn mág jé gé.

Ëg to há tãvĩ ti nĩ, Cristo ti. Ti kyvénh tóg ãg jagfỹ ti ki kãkutẽ, tỹ tóg ãg krenkren han, ãg tỹ Topě vỹ mranh ja to. 6 Kỹ tóg ãg tỹ pã'i han ke mũ gé, ti krêm. Topě tũ ki rĩr jé ãg tóg ke mũ gé, ti jóg tũ ki. Ti hã ne ã pir mỹ tỹ ùn mág nĩ', Jesus ti. Ti hã ne ã pir mỹ tar nĩ', ùri, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ, ti tar nĩn kỹ. Hã vễ.

7 Ha vé, kãtĩg mãn jé tóg ke mũ, kãnhkã góg kãmĩ. Vênh kar vỹ ti venh ke mũ, ãn kã, ù tỹ ti kusón mũ ag mré hã. Kỹ povo kar vỹ ti tugrĩn jagtar kãn ke mũ. Jagtar jé ag tóg ke mũ, vễsyrehn jé ag tóg ke mũ, ha vemnĩ. Hã vễ.

8 “Ũn ve vỹ tỹ inh nĩ, hã ra sóg tỹ ãgno nĩnh ke mũ gé,” he tóg, ãg pã'i mág ti. Vãsy tóg nĩgtĩ, kỹ tóg ver ùri nĩ gé, kỹ tóg kãtĩg ke mũ gé, ù tỹ nén (ũ) kar han ki kanhrãn mũ ãn ti.

João tỹ Jesus ve

9 ãjag mré ke vỹ tỹ inh nĩ, inh, hã vỹ: João, he mũ. Jesus mré ke vỹ tỹ inh nĩ, ãjag mré. Jagtar inh nĩ gé, ãjag jagãgtar ri ke inh nĩ gé, hã ra sóg ãjag kóm to krónh ke tũ nĩgtĩ gé, kỹ sóg ãjag mré Topě tỹ tỹ ãg pã'i nĩ venh ke mũ gé. Goj vãso tá inh nĩ nĩ, ti jyjyn hã vỹ: Patmos, he mũ. Kĩ sóg se kỹ nĩ nĩ, isỹ Topě vỹ tó ja tugrĩn. Jesus vỹ ãg mỹ ki hã tó ja nĩ. Ti vỹ ãn tó ja inh nĩ, vênh kar mỹ, hã tugrĩn isóg se kỹ jé.

10 Domingo ũ kã Topẽ kuprĩg tóg inh mý nén nẽ ven. Inh pãñĩ tá sóg jamã hár(a) vẽnh vĩ mẽ, kýt tóg trombeta kyr mẽ ja nĩ, vẽnh vĩ ẽn ti. 11 Kýt tóg inh mý: “rán nĩ, ã týt nén vég mũ tag ti,” he ja nĩ. “Livro ki rán nĩ. Inh mré ke ag mý livro tag jẽnẽmñĩ, cidade týt Éfeso ra, cidade týt Esmirna ra, cidade týt Pérgamo ra, cidade týt Tiatira ra, cidade týt Sardes ra, cidade týt Filadélfia ra, cidade týt Laodicéia ra ke gé,” he ja tóg nĩ, inh pãñĩ tá inh mý vẽnh vĩ tó mũ ẽn ti.

12 Kýt sóg vêsýjãm ẽvãnh, sýt ũ týt inh mré vĩ mũ ẽn ve jé. Isýt vêsýjãm ẽvãnh kýt sóg néj týt kri vin jafã týt 7 (ke) vé, vela týt kri vin jafã ẽn, ouro týt tóg hyn han kýt nýtĩ. 13 Néj týt kri vin jafã ag kuju kã ũ tóg jẽ nĩ, hã ra tóg týt ẽprã ke nĩ ve nĩ. Kur téj tu kýt tóg jẽ nĩ, ouro týt tóg vêsóg fĩn kýt jẽ nĩ gé, ti fe kri, ũ týt týt ẽprã ke nĩ ve ẽn ti. 14 Gãnh kupri pẽ tóg jẽ, vẽnh mẽg týt carneiro kyki kupri ri ke tóg nĩ, ti gãnh tí, kukryr kó ri ke. Kanẽ gru tóg jẽ nĩ, pĩ gru ri ke. 15 Pẽn jẽngrẽ tóg jẽ nĩ, ouro jẽngrẽ ri ke. Ẽg týt pĩ ki ouro vãm kýt ti týt jonh ke kýt jẽngrẽ sĩnvĩ han ẽn ri ke ti nĩ, ti pẽn ti. Ti vĩ výt goj krog týt óóh he ẽn ri ke nĩ. 16 Krĩg týt 7 (ke) génh kýt tóg jẽ nĩ. ã pẽgia týt tóg krĩg týt 7 (ke) génh kýt jẽ nĩ. Kýt rógro jã výt ti jẽnkã tá kãkutẽ mũ. Jã régre ti nĩ, rógro ti, jã há. Ti kakã výt kókov nĩ, rã týt ẽg nĩno kã sa kýt kókov ẽn ri ke ti nĩ, ũ týt týt ẽprã ke nĩ ve ẽn kakã ti.

17 Sýt ti ve kýt sóg ti pẽn krẽm kutẽ mũ, ga kri. Ter ve han inh. Hã ra tóg ã pẽgia týt inh mẽg mũ, kýt tóg inh mý: “inh kamẽg tũg nĩ,” he mũ. “Ũn ve výt týt inh nĩ, ẽgno ke gé. 18 Rĩr inh jẽ nĩ. Ter ja inh nĩ, hã ra sóg rĩr jẽ nĩ, kýt sóg ter mãn ke tũ pẽ nĩ. Isýt ũ mý: “ter jé ã tóg ke mũ,” hen kýt tóg ter ke mũ. Isýt ũ mý: “ter ke tũ ã tóg nĩ,” hen kýt tóg ter ke tũ nĩ gé, kýt tóg vẽser jamã venh ke tũ nĩ gé,” he tóg. 19 “Rán nĩ, ã týt nén vég mũ tag ti, ẽprã ke ag týt ũri nén vég mũ ti, ag týt kar kýt nén venh ke mũ ti ke gé,” he tóg. 20 “Krĩg ag vég ã tóg jẽ nĩ, inh nĩgé kãki. Kýt ã tóg néj týt kri vin jafã ag vég mũ gé, ouro týt vela týt kri vin jafã týt 7 (ke) tag ag. Nhỹ ã mý kãmén, ã týt nén vég mũ tag ti. Krĩg týt 7 (ke) tag ri ke ag nýtĩ, Topẽ týt jẽngrẽ jafã ag. Inh ki ge kýt nýtĩ ag ki ag tóg rĩr tí, Topẽ týt jẽngrẽ jafã tag ag. Sýt ã mý cidade týt 7 (ke) tó mũ ẽn tá ag nýtĩ, inh mré ke ag, ag týt ũn ki rĩr mũ ag. Kar kýt néj týt kri vin jafã ri ke ti nýtĩ, ũ týt inh ki ge kýt nýtĩ tag ag,” he tóg, ũ týt týt ẽprã ke nĩ ve ẽn ti.

2

Jesus týt Éfeso tá igreja tá ke ag mý ã vỹ jẽnẽ

1 “Ũ týt cidade týt Éfeso tá inh mré ke ag ki rĩr mũ ẽn mý tag rán nĩ, ha mẽ,” he tóg, ũ týt týt ẽprã ke nĩ ve ẽn ti. “Ũ týt ã mý vẽnh vỹ jẽnẽg mũ výt krĩg týt 7 (ke) génh kýt jẽ nĩ, ti pẽgia tá ti nĩgé kãki, hemñĩ. Kýt tóg néj týt kri vin jafã týt 7 (ke) kãmĩ

tĩ mũ gé, hemnĩ. ² Ājag tỹ nén han mũ ki kanhró sóg nĩ, he ti, hemnĩ iso. Vāsān ājag tóg tĩ. Iso krónh ke tũ ājag tóg nỹtĩ. Ūn jykre pāno ag tóg ājag mỹ kórég nỹtĩ. Ājag kāmĩ ũ tóg ón kỹ: apóstolo vỹ tỹ ěg nỹtĩ, he ja nỹtĩ. Ag jykre tugnỹm kỹ ājag tóg ag ón mũ tag to ag pan. ³ Iso tar ājag tóg nỹtĩ. Isugrĩn ājag tóg jagtar, ge ra ājag tóg iso krónh ke ja tũ nĩ.

⁴ Hã ra sóg nén ũ sĩ tó sór mũ, ājag mỹ. Ājag tỹ nén han mũ ũ tóg inh mỹ há tũ nĩ. Ājag tỹ inh ki ge vén kỹ ājag tóg iso há tãvĩ nỹtĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg há tĩ ja nĩ, hã ra ājag tóg ũri krónh ke mũ. ⁵ Ājag tỹ vāsỹ iso tar ěn mĩ ěkrén nĩ. Ājag jykre kórég tovānh nĩ. Ājag tỹ inh ki ge vén ěn ri ke han mǎn nĩ, iso há tãvĩ nỹtĩ mǎn nĩ. Ājag tỹ tag han sór tũ nỹtĩn kỹ sóg ājag ki jun kỹ (sóg) ājag tỹ néj tỹ kri vin jafã ěn ma tũg ke mũ, ha vemnĩ.

⁶ Nén ũ tóg hã ra há nĩ, ājag tỹ nén han mũ ũ ti. Nicolaítas he mũ ěn ag jykre to ājag tóg kórég tãvĩ nỹtĩ, isỹ ag jykre to kórég kóm, he tóg, hemnĩ, Éfeso tá ke ag mỹ, vĕnh rán ki,” he tóg inh mỹ, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti.

⁷ “Ū nĩgrĕg nỹtĩ ag tỹ tỹ jĕmĕ jé, Topĕ kuprĩg vĩ ti. Ū tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hã mỹ tóg tó tĩ, Topĕ kuprĩg ti,” he tóg. “Ū tỹ isovānh tũ ěn vỹ ka kanĕ há konh ke mũ, ka tỹ ěg rĩnrĩr han mũ ěn kanĕ, Topĕ jakré ěn kanĕ,” he tóg, ũ tỹ tỹ ěprã ke

nĩ ve ěn ti. Ti tỹ Éfeso tá ke ag mỹ vĕnh vỹ jĕnĕg mũn hã vĕ.

Jesus tỹ Esmirna tá igreja tá ke ag mỹ ã vỹ jĕnĕ

⁸ Kỹ tóg: “ũ tỹ cidade tỹ Esmirna tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rĩr mũ ěn mỹ tag rán nĩ, ha mĕ,” he mũ gé, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti. “Ū tỹ ã mỹ vĕnh vỹ jĕnĕg mũ vỹ tỹ ũn ve nĩ, hã ra tóg tỹ ěgno nĩ gé, hemnĩ. Ter ja ti nĩ, hã ra tóg rĩr mǎn, hemnĩ iso. ⁹ Isugrĩn ag tóg ājag to kórég nỹtĩ, kỹ ājag tóg jagāgtar nỹtĩ. Ki kanhró sóg nĩ. Ge ra ājag tóg inhhã rico ri ke nỹtĩ. Ājag to ag tóg vỹ kónān tĩ, ũ tỹ ón kỹ: “Judeu vỹ tỹ ěg nỹtĩ, Topĕ tũ vỹ tỹ ěg nỹtĩ,” he mũ ag. Ag pi(jé) tỹ Topĕ tũ nỹtĩ! Satanás tũ vỹ tỹ ag nỹtĩ. ¹⁰ Ājag jagtar han jé ag tóg ke mũ, isugrĩn. Mũmĕg tũg nĩ hã ra. Japo vỹ ājag kato vāsān ke mũ, kỹ ag tóg vĕseja kátá ājag vām ke mũ. Japo tỹ ājag jykre ve sór hã vĕ. Kurã tỹ 10 (ke) ki ke vĕ, ag tỹ ājag vóg kónān ke ti. Isovānh tũg nĩ, ag tỹ ājag tén sór mũ ra. Kỹ ājag tóg rĩr krỹg (ja) tũ venh ke mũ, kỹ tóg ājag mỹ sér tĩnh mũ, he tóg, hemnĩ, vĕnh rán ki,” he tóg, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti, inh mỹ.

¹¹ “Ū nĩgrĕg nỹtĩ ag tỹ tỹ jĕmĕ jé, Topĕ kuprĩg vĩ ti. Ū tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hã mỹ tóg tó tĩ, Topĕ kuprĩg ti,” he tóg. “Ū tỹ isovānh tũ ěn vỹ nũgme ki vár ke tũ nĩ,” he tóg, ũ tỹ tỹ ěprã ke nĩ ve ěn ti. Ti tỹ Esmirna tá ke ag mỹ vĕnh vỹ jĕnĕg mũn hã vĕ.

Jesus tỹ Pérغامo tá igreja tá ke ag mỹ ã vĩ jẽnẽ

12 Kỹ tóg: “ũ tỹ cidade tỹ Pérغامo tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rĩr mũ ên mỹ tag rán nĩ, ha mẽ,” he mũ gé, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. “Ủ tỹ ã mỹ vãnh vĩ jẽnẽg mũ vĩ rógro jã régre vyn kỹ jẽ nĩ, ùn jã há ên, hemnĩ iso. 13 Satanás nĩgia tá ãjag tóg êmã nỹtĩ, ki kanhró sóg nĩ. Iso tar ãjag tóg nỹtĩ. ãjag régre tỹ Antipas tén ja ag tóg nĩ, ti tỹ inh jygy tó tugrĩn. Ge ra ãjag tóg iso: “ti ki kagtĩg sóg nĩ,” he ja tũ nĩ, ãjag tỹ Satanás jamã tá nỹtĩ ra.

14 Hã ra sóg nén ù tó sór mũ gé, ãjag mỹ, ti tỹ inh mỹ há tũ nĩn kỹ. ãjag kãmĩ ù ag tóg Balaão jykre han sór mũ. Balaão vĩ Balaque mỹ kãmén ja nĩ, ti tỹ Israel krẽ ag krĩn kónãn jé, Topẽ vĩ mranh ke to. Ti tỹ ag krĩn kónãn kỹ ag tóg vãnh kãggrá to festa ko ja nĩgtĩ. Ag tỹ ón kỹ vãnh kãggrá to: topẽ, he mũ ên mỹ festa ja vễ. Ên ko kỹ ag tóg ãjag prũ tũ fag mré nỹgnỹ! he ja nĩgtĩ gé. Tag han sór ag tóg mũ gé, Balaão kóm, ãjag kãmĩ ù ag, kỹ tóg inh mỹ kórég nỹ. 15 Kỹ ãjag kãmĩ ù ag tóg Nicolaítas he mũ ên ag jykre han sór mũ gé. 16 Tovãnh nĩ, ãjag jykre tag. Ke tũ nĩ mũ ra sóg ãjag ki jun ke mũ, sỹ ù tỹ vãnh jykre tag han mũ ag kato vãsãn jé, rógro tỹ inh jẽnkã tá kãkutẽ mũ ên tỹ, hemnĩ, vãnh rán ki,” he tóg, inh mỹ, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti.

17 “Ủ nĩgrẽg nỹtĩ ag tỹ tỹ jẽmẽ jé, Topẽ kuprĩg vĩ ti. Ủ tỹ

inh ki ge kỹ nỹtĩ ag há mỹ tóg tó tĩ, Topẽ kuprĩg ti,” he tóg.

“Ủ tỹ isovãnh tũ mỹ sóg kanhkã tá vễjên ên nĩm ke mũ, vễjên tỹ péju kỹ nĩ ên. Ag mỹ sóg pó kupri nĩm ke mũ gé. Kri vãnh jygy tãg tóg rán kỹ nĩ. Ủ pi(jé) vãnh jiji tag ki kanhró nĩnh mũ'. Ủ tỹ pó kupri ên mãg mũ ên há tóg ki kanhró nĩnh mũ, ã pir mỹ, ti jygy tãg ki, he tóg, hemnĩ,” he tóg, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. Ti tỹ cidade tỹ Pérغامo tá ke ag mỹ vãnh vĩ jẽnẽg mũn há vễ.

Jesus tỹ Tiatira tá igreja tá ke ag mỹ ã vĩ jẽnẽ

18 Kỹ tóg: “ũ tỹ cidade tỹ Tiatira tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rĩr mũ ên mỹ tag rán nĩ, ha mẽ,” he mũ gé, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. “Ủ tỹ ã mỹ vãnh vĩ jẽnẽg mũ vĩ tỹ Topẽ kósin nĩ, hemnĩ,” he tóg. “Ti kanẽ vĩ pĩ gru ri ke nĩ, ti pẽn vĩ ouro jẽngrẽ ri ke nĩ gé, hemnĩ iso. 19 ãjag tỹ nén han mũ vég sóg tĩ. Iso há tãvĩ ãjag tóg nỹtĩ, inh ki rã pẽ han kỹ ãjag tóg nỹtĩ. Inh rãnhrãj han ãjag tóg mũgtĩ, to krónh ke tũ ãjag tóg nĩgtĩ. Vãsỹ ãjag tóg inh jykre to tar nỹtĩ ja nĩgtĩ, kỹ ãjag tóg ùri to tar kãfór nỹtĩ gé.

20 Hã ra sóg nén ù sĩ tó sór mũ gé, ãjag mỹ, ti tỹ inh mỹ há tũ nĩn kỹ. Jezabel fi vĩ kamẽg ja tũ ãjag tóg nĩgtĩ, há kỹ fi tóg ón kỹ vĩ tĩ nĩ. Inh camarada ag krĩn kónãn fi tóg tĩ, ag tỹ fi mré nỹ jé, ag tỹ vãnh kãggrá mỹ nén (ũ) nĩ pũn mũ ên ko jé gé. 21 Fi tovãnh isóg mũ vễ, fi tỹ ã jykre tugnỹm jé, há ra

fi tóg ã jykre kórég tovãnh sór tũ nĩ. ²² Fi kagãg jé sóg ke mũ. Û tỹ fi jykre han mũ ag vóg kónãh jé sóg ke mũ gé, ag tỹ fi jykre kórég tovãnh jãvãnh nỹtĩn kỹ. ²³ Fi krê kãgtén kãh jé sóg ke mũ gé. Kỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ kar ag vỹ inh jykre ki kanhró nỹtĩnh mũ. Vẽnh kar tỹ nén to jykrén mũ ên ve kãh sóg tĩ, vẽnũ kar tỹ nén han sór mũ ên ke gé. ãjag tỹ nén han mũ ên ri ke han jé sóg ke mũ, ãjag mỹ, ha vemnĩ.

²⁴ ãjag kãmĩ ù ag tóg hã ra fi jykre han ja tũ nĩgtĩ, ãjag tỹ Tiatira tá nỹtĩ ra. ãjag pi(jé) fi tỹ vẽnũ jykre han mũ han ja nĩ'. Ag tỹ nén to: "Satanás jykre jagy," he mũ ên han sór ja tũ ãjag nĩgtĩ. Hã kỹ sóg ãjag mỹ nén ù jagy tóh ke tũ nĩ gé. ²⁵ ãjag tỹ nén han mũ to tar nỹtĩmĩ, gen kỹ inh kãtĩg mãn ke tag jãvãnh nỹtĩmĩ.

²⁶ Û tỹ isovãnh tũ ên ag tỹ sóg pã'i hyn han ke mũ, povo kar kri, ù tỹ inh vĩ ki króm mũ ag tỹ, ù tỹ iso krónh ke tũ ên ag tỹ ke gé. Inh panh vỹ isỹ pã'i han, hã kỹ sóg ãjag tỹ pã'i han ke mũ gé, inh kóm, ²⁷ ãjag tỹ inh kóm tỹ povo kri pã'i nỹtĩ jé. Kỹ ãjag tóg ag to vãsãh ke mũ, ferro tỹ ag mrãnmrãh kỹ, êg tỹ go'or tỹ kukrũ gãm mũ ên ri ke. ²⁸ Tar ãjag tóg nỹtĩnh mũ, kỹ sóg ãjag mỹ krĩg mág nĩm ke mũ gé, he tóg, hemnĩ, ag mỹ, vẽnũ rán ki," he tóg, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti.

²⁹ "Û nĩgrêg nỹtĩ ag tỹ tỹ jẽmẽ jé, Topẽ kuprĩg vĩ ti. Û tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hã mỹ tóg

tó tĩ, Topẽ kuprĩg ti," he tóg, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. Tĩ tỹ cidade tỹ Tiatira tá ke ag mỹ vẽnũ vĩ jẽnêg mũn hã vẽ.

3

Jesus tỹ Sardes tá igreja tá ke ag mỹ ã vĩ jẽnê

¹ Kỹ tóg: "ù tỹ cidade tỹ Sardes tá inh ki ge kỹ nỹtĩ ag ki rĩr mũ ên mỹ tag rán nĩ, ha mẽ," he mũ gé. "Û tỹ ã mỹ vẽnũ vĩ jẽnêg mũ vỹ Topẽ kuprĩg tỹ jagrẽ nĩ, ti kuprĩg tỹ 7 (ke) nĩ ve ên tỹ, kỹ tóg krĩg tỹ 7 (ke) mãn kỹ jẽ nĩ gé, hemnĩ iso," he tóg. "ãjag tỹ nén han mũ ki kanhró sóg nĩ. Vẽnũ kar vỹ ãjag to: "há ag nỹtĩ, tar ag nỹtĩ," he tĩ, hã ra ãjag tóg iso krónh ke ja nĩ, hã kỹ ãjag tóg ùn kãgter mũ ri ke nỹtĩ. ² Nũr tovãnh nĩ, tar nỹtĩmĩ, ke tũ nĩ mũ ra ãjag kãgter pẽ han kãh ke mũ. ãjag jykre tugnỹm inh, hã ra tóg há tũ nĩ ver. Topẽ vỹ ãjag tỹ nén han mũ to há tũ nĩ ver. ³ Vẽnũ vĩ sér mẽ ãjag mỹr, kỹ to jykrén há han nĩ. To tar nỹtĩmĩ, to vãsãh nĩ. ãjag nũgnũr kỹ sóg ãjag krĩg mỹ jun ke mũ, ù tỹ êg tỹ nén péju(g) tĩ tỹ êg nũr krĩg mỹ jun mũ ri ke han jé sóg ke mũ. Inh jun ke kurã ki kãgtĩg ãjag tóg nỹtĩ mỹr.

⁴ ãjag kãmĩ ù ag tóg hã ra vẽnũ kavénh ja tũ nĩ, Sardes tá. Tag ag vỹ kur kupri ên rĩnh ke mũ, inh mré ag nỹtĩnh ke mũ. ⁵ Û tỹ isovãnh tũ ên ag vỹ kur kupri ên rĩnh kãh ke mũ. Ag jygyj kykũnh ke tũ inh nĩ, inh livro ki. Ûn rĩnrĩr ke mũ

ag jygji vỹ ki ránrán kỹ nýtĩ, inh livro ên ki. Ên ag jygjy tó jé sóg ke mũ, inh panh mỹ, ti tỹ jêgnê jafã kar ag mỹ ke gé, he tóg, hemnĩ, vênh rán ki,” he tóg, inh mỹ, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti.

⁶ “Û nĩgrêg nýtĩ ag tỹ tỹ jêmě jé, Topê kuprĩg vỹ ti. Û tỹ inh ki ge kỹ nýtĩ ag hã mỹ tóg tónh ke mũ, Topê kuprĩg ti,” he tóg, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. Ti tỹ cidade tỹ Sardes tá ke ag mỹ vênh vỹ jêñêg mũn hã vê.

Jesus tỹ Filadélfia tá igreja tá ke ag mỹ ã vỹ jêñê

⁷ Kỹ tóg: “ù tỹ cidade tỹ Filadélfia tá inh ki ge kỹ nýtĩ ag ki rĩr mũ ên mỹ tag rán nĩ, ha mẽ,” he mũ gé. “Û tỹ ã mỹ vênh vỹ jêñêg mũ vỹ tỹ ùn há pẽ nĩ, ùn tar tãvĩ, kỹ tóg ki hã tó tĩ, hemnĩ. Davi ên tỹ jãnkã róm jafã vyn kỹ tóg jê nĩ, jãnkã nón jafã ên ti, chave ên ti, hemnĩ. Ti tỹ jãnkã ù róm kỹ ù tóg nĩfénh mãn ke tũ nĩ, kỹ ti tỹ jãnkã ù nĩfénh kỹ ù tóg nón mãn ke tũ nĩ gé, hemnĩ, iso,” he tóg. ⁸ “Ăjag tỹ nén han mũ ki kanhró sóg nĩ. Tỹ nén mág tũ ĩjag nýtĩ. Hã ra ĩjag tóg isỹ ĩjag mỹ nén tó mũ ên ki króm kỹ nýtĩgtĩ, isovãnh ja tũ ĩjag tóg nĩgtĩ. Ăjag mỹ sóg êg tỹ jãnkã róm tĩ ên ri ke han, kỹ ù tỹ ĩjag jo nĩfénh ke tóg tũ tĩ. ⁹ Ha mẽ, sỹ nén tónh ke ti. Ăjag mỹ sóg ù ag jêgnênh mũ, Satanás mré ke ù ag. Ón kỹ ag tóg: “Judeu vỹ tỹ êg nýtĩ, Topê mré ke vỹ tỹ êg nýtĩ,” henh ke mũ. Ag ón hã vê. Ag tỹ ke sór tũ ra

ag tóg ĩjag krêm mũg kenh ke mũ, ĩjag mỹ: “êg kãfór ĩjag tóg nýtĩ,” hen kỹ, ha vemnĩ. Ăjag to há tãvĩ sóg nĩ. Hã kỹ ĩjag kato vãsãnsãn mũ ag vỹ tag venh ke mũ, ha vemnĩ. ¹⁰ Inh vỹ ki króm ĩjag tóg mũ mỹr, sỹ ĩjag mỹ: “isovãnh tũg nĩ,” hen kỹ. Hã kỹ sóg ĩjag jy nĩgãn ke mũ, ga kri ke kar ag tỹ nén ù jagy venh ke kurã ên kã. Ti jagy tãvĩ ve jé ag tóg ke mũ, êprã ke kar ên ag, isỹ ag jykre tugnỹm ken kỹ. ¹¹ Kãnhmar inh kãtig ke mũ. Ăjag tỹ inh ki ge kỹ nýtĩ tag tovãnh tũg nĩ, ke tũ nĩ mũ ra ù ag tóg ĩjag jêgia kã jê kỹ nén tỹ ĩjag mỹ sér tĩnh ke mũ ên venh ke mũ inhhã. ¹² Û tỹ isovãnh tũ ên ag tỹ sóg ĩn nũna ri ke han ke mũ, kanhkã tá, Topê jo ĩn ri ke ên tá. Tá ag pa mãn ke tũ nýtĩ ha. Ag kri sóg Topê jiji rán ke mũ gé, Topê jamã jyjy ti ke gé. Cidade tỹ Jerusalém tãg to ken hã vê. Kanhkã tá tóg kãtérenh kenh ke mũ, Topê tá, Jerusalém tãg tag ti. Kar kỹ sóg ag kri inh jiji tãg rán ke mũ gé, he tóg, hemnĩ, vênh rán ki,” he tóg inh mỹ, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti.

¹³ “Û nĩgrêg nýtĩ ag tỹ tỹ jêmě jé, Topê kuprĩg vỹ ti, ù tỹ inh ki ge kỹ nýtĩ ag hã mỹ tóg tónh ke mũ, Topê kuprĩg ti,” he tóg, ù tỹ tỹ êprã ke nĩ ve ên ti. Ti tỹ cidade tỹ Filadélfia tá ke ag mỹ vênh vỹ jêñêg mũn hã vê.

Jesus tỹ Laodicéia tá igreja tá ke ag mỹ ã vỹ jêñê

¹⁴ Kỹ tóg: “ù tỹ cidade tỹ Laodicéia tá inh ki ge kỹ nýtĩ

ag ki rĩr mũ ěn mĩ tag rán nĩ, ha mẽ,” he mũ gé. “Ũ tỹ ã mĩ vĕnh vĩ jĕnĕg mũ jyjn hã vỹ: “ki hã tó mũn hã vĕ,” he mũ, hemnĩ,” he tóg. “Ki hã tóg tó tĩ, nĕn ũ kar ki. Ōn vānh ti nĩgtĩ, hemnĩ. Ti hã tũgrĩn Topĕ tóg nĕn (ũ) kar han ja nĩgtĩ, hemnĩ iso,” he tóg. ¹⁵ “Ājag tỹ nĕn han mũ ki kanhró sóg nĩ. Ājag pi(jé) goj rỹ jagy ri ke nỹtĩ’, kỹ ājag pi(jé) goj kusa ri ke nỹtĩ gé’. Ājag tỹ goj rỹ jagy ěn ri ke nỹtĩ ran há tĩnh mũ vĕ, ājag tỹ goj kusa ěn ri ke nỹtĩ ran há tĩnh mũ gé vĕ vĕ. ¹⁶ Hã ra ājag tóg goj rỹ mẽ ri ke nỹtĩ, ājag tỹ iso krój nỹtĩn kỹ. Hã kỹ sóg ājag vām sór mũ, ěg tỹ rĕrĩr tá goj rỹ mẽ ěn pra kỹ kujĕn ěn ri ke han jé sóg ke mũ, ājag tỹ, ha vemnĩ. ¹⁷ Vĕso ājag tóg: “rico ěg nỹtĩ, há ěg nỹtĩ, nĕn ũ tóg ěg mỹ tũ’ he tũ pĕ nĩ,” he tĩ. Hã tũ tó ājag tóg tĩ. Jagāgtar ājag tóg nỹtĩ, mỹr, ha mẽ. Tỹ nĕn tũ ājag tóg nỹtĩ, jykre kórég ājag tóg nỹtĩ, kur tũ ājag tóg nỹtĩ, kyvó ājag tóg nỹtĩ, ājag tỹ há nỹtĩ ve ra. Hã ra ājag tóg ki kagtĩg nỹtĩ, ājag kórég nỹtĩ tag ki. ¹⁸ Hã kỹ sóg ājag mỹ: “inh ki mǎn kāmũ jĕg, ouro há ěn ti,” he sór mũ, ājag tỹ rico nỹtĩ jé. Kur kupri kajām nĩ, ājag tỹ kator nỹtĩ tũ nĩ jé, ājag mỹ’āg tũ nĩ jé. Vĕnh kagta kajām nĩ, ājag kanĕ mỹ, ājag tỹ ve há han mǎn jé. ¹⁹ Isỹ ũ to há nĩ ěn mỹ sóg vĩ tar han tĩ, ti kanhrān jé. Vĕso jykrĕn kỹ ājag jykre kórég togvānh nĩ. ²⁰ Mĕ há han nĩ, sỹ ājag mỹ nĕn tó mũ tag. Re tá inh jĕ nĩ,

jānkā tá, kỹ sóg tỹ tórón’ tórón’ ke mũ, tỹ tag’ tag’ ke sóg mũ. Ũ tỹ inh vĩ mĕg mũ mỹ tóg há tĩ, kỹ tóg inh mỹ nón ke mũ, jānkā ti, kỹ sóg ti ĩn kāra rānh ke mũ. Kỹ sóg ti mré jĕn ke mũ, kỹ tóg inh mré jĕn ke mũ gé, ha mẽ. ²¹ Ũ tỹ isovānh tũ ěn mỹ sóg: “inh mré nĩ,” he sór mũ, kỹ tóg inh ri ke tỹ ũn mág nĩnh ke mũ. Inh panh mré sóg tỹ ũn mág nĩ ha, isỹ ti tovānh ja tũ nĩn kỹ, kỹ tóg tá inh mré nĩnh ke mũ gé, he tóg, hemnĩ, vĕnh rán ki,” he tóg, ũ tỹ tỹ ěprā ke nĩ ve ěn ti.

²² “Ũ nĩgrĕg nỹtĩ ag tỹ tỹ jĕmĕ jé, Topĕ kuprĩg vĩ ti, ũ tỹ inh ki ge kỹ nỹtĩ ag hã mỹ tóg tónh ke mũ, Topĕ kuprĩg ti,” he tóg, ũ tỹ tỹ ěprā ke nĩ ve ěn ti. Ti tỹ cidade tỹ Laodicĕia tá ke ag mỹ vĕnh vĩ jĕnĕg mũn hã vĕ.

4

Ag tỹ kanhkā tá Topĕ mỹ vĩ há han

¹ Kỹ sóg kynhmỹ ěvānh, kỹ sóg kanhkā jānkā vé, hã ra tóg róm ke kỹ jĕ nĩ. Kỹ sóg vĕnh vĩ ěn jĕmĕ mǎn, vĕnh vĩ tỹ trombeta kyr ri ke ěn, kỹ tóg inh mỹ: “ha kǎtāpry,” he mũ. “Ā mỹ sóg ven sór mũ, ājag tỹ kar kỹ nĕn venh ke mũ ti,” he tóg, vĕnh vĩ ti.

² Kỹ vāhā Topĕ kuprĩg tóg inh krĩn mũ, kỹ sóg nĕn nĕn vĕg mũ. Kanhkā tá tóg nĩgja sĩnvĩ jĕ nĩ, kỹ ũ tóg krĩ nĩ nĩ. ³ Ti kakā tóg jĕngrĕ nĩ, pó sĩnvĩ jĕngrĕ ěn ri ke, pó tỹ jaspe jĕngrĕ ěn ri ke, pó tỹ sardōnio jĕngrĕ ěn ri ke. Nĩgja sĩnvĩ ěn

vỹ ta no ri ke nĩ, kỹ tóg jēngrē jē gé, ta no ěn ti, pó tỹ esmeralda jēngrē ěn ri ke. ⁴ Nĩgia sĩnvĩ ěn pėnĩn nĩgia sĩnvĩ ũ tóg nỹtĩ gé, ũ tỹ 24 (ke) ti nỹtĩ. Nĩgia ěn kri kófa ag tóg nĩgnĩ kỹ nỹtĩ, kófa tỹ 24 (ke) ag. Kur kupri rĩnh kỹ ag tóg nỹtĩ, ouro tỹ krĩ tógfĩ rĩnh kỹ ag tóg nỹtĩ gé. ⁵ Nĩgia sĩnvĩ ěn tá ta tỹ kómkóm ke ri ke ěn tóg vėnh ven mũ, kỹ ta tỹ tỹrỹr he ri ke ěn tóg mẽ há tĩ gé, vėnh vĩ ke gé. Ti jo pĩ jónhkó gru tỹ 7 (ke) tóg nỹtĩ gé. Topě kuprĩg to ken hã vė, ũ tỹ 7 (ke) nĩ ve ěn, hã vỹ: pĩ jónhkó gru tỹ 7 (ke), he mũ. ⁶ Nĩgia sĩnvĩ kakãm nén ũ tóg nỹ nĩ, kỹ tóg vidro tỹ goj nĩ ve nĩ, goj jãpri, goj kókov (pě).

Kỹ nĩgia sĩnvĩ ěn pėnĩn ũ ag tóg nỹtĩ, ũ tỹ 4 (ke) ag, ũn kanē e tãvĩ ag. Ag kakã ki ag tóg kanē e nỹtĩ, kar kỹ ag pãnĩ tá ke gé. ⁷ Ag kãmĩ ũ tóg mĩg ve ri ke nĩ, kỹ ũ tóg monh tãg ve ri ke nĩ gé, kỹ ũ tóg ěg kakã ve ri ke nĩ, jãvo ũ tóg kónhkó mág tẽ tĩ ve ri ke nĩ. ⁸ Ag kar vỹ fěr tỹ 6 (ke) nỹtĩ. Kỹ ag tóg ãjag fěr ki kanē e nỹtĩ gé, fěr ven ja tá, ti kãtã ke gé. Kurã kar ki ag tóg jãn tĩ, kuty kar ki ke gé, jãn to krónh ke jãvãnh ag tóg nỹtĩ. Ag jãn hã vė, ha mẽ: “ũn mág', mág', mág' vỹ tỹ ti nĩ, ěg jóg tỹ Topě ti, ũ tỹ nén kar han ki kanhró nĩ ěn ti. Vãsỹ tóg nĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg ũri nĩ gé, jãvo tóg kãtĩg ke mũ gé,” he ag tóg tĩ, jãn kỹ, nén nẽ tỹ 4 (ke) ěn ag. ⁹ Gen kỹ ag tóg Topě mỹ jãn tĩ, ti tỹ tỹ ũn mág nĩ ěn hã tỹ ag tóg jãn tĩ. Ti mỹ vĩ há han ag tóg tĩ. Ti mỹ ag tóg: “nén kar

hyn han há ã tóg nĩ,” he tĩ. Ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ ěn kri nĩ mũ mỹ ag tóg jãn tĩ, ũn rĩr nĩ ěn mỹ. Ti rĩr nĩ vỹ tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. ¹⁰ Ag tỹ ti mỹ jãn kỹ kófa tỹ 24 (ke) ěn ag vỹ mũgmũg ke tĩ, ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ěn krēm. Mũgmũg ken kỹ ag tog ti mỹ: “Topě vỹ tỹ ã nĩ,” he tĩ, ũn rĩr nĩ ěn mỹ. Ti rĩr nĩ vỹ tũg' henh ke tũ pẽ nĩ. Kỹ ag tóg ãjag krĩ tógfĩ ěn vin tĩ, nĩgia sĩnvĩ ěn krēm. ¹¹ Ti mỹ ag tóg tag tó tĩ, ha mẽ: “ěg Senhor vỹ tỹ ã nĩ, Topě vỹ tỹ ã nĩ. Nén ũ kar hyn han ja ã nĩgtĩ. To jykrén kỹ ã tóg nén ũ kar hyn han ja nĩgtĩ, hã kỹ tóg ki nỹtĩ, ã tỹ nén hyn han mũ kar ěn ti. Ā hã ne ã pir mỹ tá krỹg he mũ', kỹ vėnh kar vỹ ã mỹ vĩ há han ke mũ, ã to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” hen kỹ, kỹ ag tóg ã vĩ ki króm tĩ gé,” he ag tóg tĩ, kófa ag, ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ěn mỹ.

5

Jesus tỹ livro mãn

¹ Kỹ sóg livro vėg mũ, livro ěn vỹ grĩn kỹ nỹ. Ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ěn vỹ livro ěn mãn kỹ nĩ nĩ, ti pėgja tỹ. Kãtã tóg rán kỹ nĩ, ti ven ja tá ke gé. Tógfĩn kỹ tóg nĩ nĩ, livro ti. Tógfĩn ja tỹ 7 (ke) tóg nĩ. Ti tógfĩn kri tóg go'or nĩ gé, ũ tỹ kygvãg tũ nĩ jé. ² Kỹ sóg Topě tỹ jēnē jafã éhé tãvĩ vėg mũ gé. Vĩ tóg mũ, jamã hár(a), kỹ tóg: “ũ nỹ hỹn tá krỹg mũ, ti tógfĩn kavãn ti jé?” he mũ.

³ Hã ra ag tóg ũ tỹ tá krỹg mũ vėg tũ nĩ, kanhkã tá, ěprã, vėnh kuprĩg ag kãmĩ ke gé. Kỹ ũ tỹ livro kavãn ke tóg tũ tĩ, ti

rá ve jé. ⁴ Kÿ sóg fy mũ. Inh mÿ tóg e tĩ, ù tÿ livro kavãn ke tũ tĩn kÿ, ãg tÿ ti rá ven jé. ⁵ Kÿ kófa ag kã ù tóg inh mÿ: “fy tũg ra,” he mũ. “Povo tÿ Judeu kãmĩ ùn pir tóg mĩg tar ri ke nĩ, Davi krẽ'krẽ ag kã ùn pir ên vÿ tóg vênh kar tÿ hên ri ke ja nĩ. Ên vÿ ti tógfĩn tÿ 7 (ke) ên kygvãn ki kanhró nĩ, kÿ tóg livro ki rá ên venh ke mũ,” he tóg inh mÿ, kófa ti.

⁶ Kÿ sóg nĩgja sĩnvĩ ên jo cordeiro vég mũ, mé krẽ ên ti. Nén nẽ tÿ 4 (ke) ag vÿ ti pênĩn nÿtĩ, kófa ag ke gé, cordeiro ên pênĩn ag nÿtĩ. Kÿ tóg tÿ ag tÿ tãnh kÿ rĩr mãn ên ri ke jé. Nĩka tÿ 7 (ke) ti nĩ, kanẽ tÿ 7 (ke) ke gé, cordeiro ên ti. Topẽ kuprĩg to ken hã vẽ, ù tÿ 7 (ke) nĩ ve ên ti, hã vÿ: nĩka tÿ 7 (ke) mré kanẽ tÿ 7 (ke), he mũ. Topẽ vÿ ti jênẽ ja nĩ, ti tÿ ga kar mĩ tũg jé, Topẽ kuprĩg ti. ⁷ Kÿ cordeiro ên vÿ ù tÿ nĩgja sĩnvĩ kri nĩ ên tá jun mũ, kÿ tóg ti ki livro ên mǎg mũ, ù tÿ ã pẽgja tÿ livro mãn kÿ nĩ ên ti ki. ⁸ Kÿ nén nẽ tÿ 4 (ke) ên ag vÿ mũgmũg ke kãn mũ, kófa tÿ 24 (ke) ag ke gé, cordeiro ên krêm ag tóg mũgmũg ke kãn mũ sir. Kófa ag vÿ vākyn jafã tÿ harpa génh kÿ nÿtĩ. Pénky tÿ ouro génh kÿ ag nÿtĩ gé. Pénky ên kãki tóg fór nĩ, ti pũn kÿ ger há han jafã ên tÿ, hã vÿ: ãg tÿ Topẽ mré vémén tĩ, he mũ. ⁹ Cordeiro ên mÿ ag tóg jãn mũ, Jesus jé tag tó ag tóg mũ, ha mẽ. “Ã hã ne tá krÿg mũ,” he ag tóg mũ. “Ã hã ne livro mãn kÿ ti tógfĩ kygvãg mũ ha'. Ã tén ja ag tóg, kÿ ã

tóg ter kÿ êprã ke ag kygjãm, Topẽ mÿ, pã'i ag kar krêm ke ag kãmĩ, vênh vĩ kar tó tĩ ag kãmĩ, nação kar ag kãmĩ, povo kar ag kãmĩ ã tóg ù ag kygjãm ja nĩgtĩ. ¹⁰ ã tÿ ùn kygjãm mũ ag mÿ ã tóg vênh rãnhraj nĩm ja nĩgé, ag tÿ ã mÿ ã tũ ki rĩr jé, ag tÿ tÿ Topẽ camarada nÿtĩ jé. Kÿ ag tóg êprã ke ag krĩg mÿ tÿ ùn mǎg nÿtĩnh mũ,” he ag tóg, kófa ag, jãnjãn kÿ.

¹¹ Kÿ sóg Topẽ tÿ jëgnẽ jafã tÿ hên ri ke vég mũ gé, mil tÿ mil tÿ hên ri ke. Ag e tãvĩn ra ãg tóg ag nĩgrén ke tũ nĩ. Nĩgja sĩnvĩ ên jo ag tóg nÿtĩ, nén nẽ tÿ 4 (ke) ên mré, kófa ag mré ke gé. ¹² Jãnjãn kãn ag tóg mũ gé, jamã hár(a), kÿ ag tóg: “cordeiro tag tén ja ag tóg nĩ, hã kÿ tóg ùri tÿ ùn mǎg jẽ,” he mũ. “Tÿ tóg vênh kar kri ke jẽ ha, rico tóg jẽ ha, ki kanhró tóg jẽ ha, tar tóg jẽ ha, tÿ tóg ùn mǎg jẽ ha, sĩnvĩ tóg jẽ ha, vênh kar vÿ ti mÿ vĩ há han mũ ha,” he ag tóg, Topẽ tÿ jëgnẽ jafã ag.

¹³ Kÿ vãhã kanhkã tân kar ag vÿ jãnjãn mũ, êprã ke kar ag ke gé, vênh kuprĩg kar ag ke gé, goj ki ke kar ag ke gé. Ag kar vÿ jãnjãn mũ ha, jamã hár(a), kÿ ag tóg: “ũ tÿ nĩgja sĩnvĩ kri nĩ mũ ên mÿ ãg tóg vĩ há han ke mũ ha, cordeiro ên mÿ ke gé,” he mũ. “Ãjag pir mÿ ag tóg tÿ ùn mǎg nÿtĩ, ãjag pir mÿ ag tóg sĩnvĩ nÿtĩ, vênh kar kri ke vÿ tÿ ag nÿtĩ, kÿ ag tóg tũg' henh ke tũ pẽ nĩ,” he ag tóg mũ sir, vênh kar pẽ ti.

¹⁴ Kÿ nén nẽ tÿ 4 (ke) ên ag vÿ tóg vĩ mũ gé sir. “Hã vẽ,”

he ag tóg mǔ. Ký kófa ag tóg mǔgmǔg ke kǎn mǔ sir, “Topē vỹ tỹ ã nĩ,” hen ký.

6

Jesus tỹ livro tógfĩ kygvǎn

¹ Ký sóg cordeiro tỹ ti tógfĩ ve kavǎn vég mǔ sir, ti tógfĩ tỹ 7 (ke) ěn ag kǎ ũn ve ěn ti. Ký sóg nén nē tỹ 4 (ke) ag kǎ ũ vĩ mēg mǔ gé sir. Ti vĩ vỹ ta tỹ tỹrỹr he ri ke nĩ. “Tág!,” he tóg. ² Ký sóg vēsỹjǎm ěvǎnh ký cavalo kupri vég mǔ. ũ tỹ kri nĩ vỹ vyj tỹ no rēr tỹ pēg jafǎ vyn ký nĩ nĩ. Ti mỹ ag tóg krĩ tógfĩ jun mǔ, ti tỹ tỹ ěprǎ ke kri ke jēn ký. Ký tóg vēnh kar ag tỹ ã krēm ke han tĩ mǔ.

³ Ký cordeiro vỹ ti tógfĩ ũ kavǎg mǔ gé. Ti tógfĩ régre tá krỹg vē sir. Ký nén nē ag kǎmĩ ũ tóg: “tág!,” he mǔ gé. ⁴ Ký cavalo kusũg vỹ jun mǔ. ũ tỹ kri nĩ mǔ ěn mỹ ag tóg rógro téj jun mǔ, ti tỹ ěprǎ ke ag tỹ jagnē kato vāsǎnsǎn han jé, ěprǎ ke ag tỹ jagnē kǎgtén jé sir.

⁵ Ký cordeiro ěn tóg ti tógfĩ ũ kavǎg mǔ gé. Ti tógfĩ tǎgtũ tá krỹg vē sir. Ký nén nē ag kǎmĩ ũ tóg: “tág!,” he mǔ gé. Ký sóg vēsỹjǎm ěvǎnh ký cavalo sá vég mǔ sir. ũ tỹ kri nĩ ěn vỹ ěg tỹ nén ũ kar kufyg jafǎ mǎn ký nĩ nĩ, ěg tỹ nén ũ kar kǎmun jafǎ ti. ⁶ Ký sóg nén nē tỹ 4 (ke) ěn kǎ vēnh vĩ ũ jēmēg mǔ gé, ký tóg: “trigo tỹ quilo pir mǎn jé ag tóg ke mǔ, por dia kaja to,” he mǔ, “ke tũ nĩn ký ag tóg cevada tỹ quilo tǎgtũ mǎn ke mǔ, por dia kaja ěn to. Azeite vóg tũg nĩ hǎ ra, vinho vóg tũg

nĩ gé, ěn vỹ kaja pir nĩnh mǔ,” he tóg mǔ, vēnh vĩ ti.

⁷ Ký cordeiro ěn tóg ti tógfĩ ũ kavǎg mǔ gé. Ti tógfĩ tỹ 4 (ke) tá krỹg vē sir. Ký nén nē ag kǎmĩ ũ tóg: “tág!,” he mǔ gé. ⁸ Ký sóg cavalo ũ vég mǔ, hǎ ra tóg vēsēr jógtǎnh ri ke nĩ. ũ tỹ kri nĩ ěn tóg ěg tén tĩ, ký vēnh kuprĩg ag vỹ ti nón kǎmũ mǔ gé, ti kǎtĩg ěn kǎ. Ag tỹ ěprǎ ke ag tỹ vēnh kǎpóv tỹ 4 (ke) ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir ag kǎgtén ke vē, rógro tỹ, ag kókĩr tỹ ke gé, vēnh kaga tỹ ke gé, mĩg tỹ ke gé.

⁹ Ký cordeiro vỹ ti tógfĩ ũ kavǎg mǔ gé. Ti tógfĩ tỹ 5 (ke) tá krỹg vē sir. Ký sóg nĩgja sĩnvĩ ěn krēm ěvǎnh ký ěprǎ ke ag kuprĩg vigvég mǔ, ag tỹ Topē vĩ tugrĩn ũn kǎgtén mǔ ag kar kuprĩg ti. Topē vĩ tó to krónh ke ja tũ ag tóg nỹtĩ, hǎ ký ag tóg ag kǎgtén ja nĩgtĩ, ũ tỹ ag vĩ jēmē sór tũ ěn ag. ¹⁰ ěn ag vỹ jamǎ hár(a) tag tó mǔ, ha mē: “kake!,” he ag tóg mǔ. “Ũn mág vỹ tỹ ã nĩ. Ā tỹ nén tó mǔ ěn han ã tóg tĩ. Hǎ ra ěg tóg hur ã tỹ nén han ke mǔ jǎvǎnh mág. Ā mỹ kǎnhmar ěprǎ ke ag jykre tugnỹm sór tũ, ã tỹ ag vóg kónǎn jé, ag tỹ ěg kǎgtén ja tag tugrĩn?” he ag tóg mǔ, ag tỹ Jesus tugrĩn ũn kǎgtén mǔ ěn ag. ¹¹ Ký ag tóg ag mỹ kur kupri junjun mǔ sir, ký ag tóg ag mỹ: “toreg ver!,” he mǔ. “Ũ ag tóg nỹtĩ gé, ag tỹ ũn kǎgtén mǔ ũ ag. Ag tỹ ģjag kǎgtén ja ri ke han ke vē, ģjag mré ke ũ ěn ag tỹ. Topē vỹ ag nĩgkré, ký tóg ki kanhró nĩ, ag tỹ ũ tỹ hēn ri

ke kãgtén ke mũn ki. Ag tỹ ãjag mré ke ên ag kãgtén kãn kar kỹ tóg ag jykre tugnyĩm kãn ke mũ, ha vemnĩ,” he tóg, ag tỹ ùn kãgtén mũ ên ag mỹ.

¹² Kỹ sóg cordeiro ve mãn mũ, kỹ tóg livro tógfĩ ù kavãg mũ gé. Ti tógfĩ tỹ 6 (ke) tá krỹg vễ sir. Kỹ ga tóg jũrũn ke mũ ha. Rã vỹ kuty' he mũ, êg tỹ ù ter kỹ kur sá tu tĩ kuty ên ri ke. Kysã vỹ kusũg' he mũ gé. ¹³ Kỹ krĩg vỹ vár kãn ke mũ gé. Kejên kãka tóg ka tỹ vyryn vyryn ke tĩ, kỹ ti kanê tóg vár kãn tĩ, ti tánh ra. Ge ti nĩgtĩ, krĩg vár kãn ke mũ tag ti. ¹⁴ Kỹ kanhkã vỹ tũg' he mũ gé, êg tỹ livro grĩn ên ri ke ti nĩ, kanhkã tũg ti. Pãnónh vỹ tũg kãn mũ gé, goj vãso kar ke gé. ¹⁵ Êprã ke ag vỹ pãnónh nor krêm vễnh pigjunh mũ, pãró vãso krêm, pãnónh vãso krêm ke gé, pã'i ag, vễnh kar kri ke ag, soldado ag pã'i ag mré hã, ùn rico ag mré hã, ùn tar ag mré hã, ùn camarada ag mré hã, ag patrão ag mré hã, êprã ke kar ag mỹr, ha mẽ. ¹⁶ Kỹ ag tóg pãnónh mỹ vĩ mũ, pãró mỹ ke gé. “Ha êg kri vár, ha êg kri tỹ tam ké,” he ag tóg mũ, ón kỹ, pãró mỹ. “Ha êg pigju. Cordeiro ên vỹ êg to jũ mũ, kỹ ù tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ên vỹ êg ki êvãnh mũ. Ag jo êg pigju,” he ag tóg mũ ón kỹ, êprã ke kar ag, pãnónh kar mỹ. ¹⁷ “Ag tỹ êg to jũnh ke vễ. Pétêm ti huri, kurã kórég tag ti. Krenkren ke tũ êg tóg nĩ,” he ag tóg mũ, êprã ke kar ag, cordeiro ên jũ kamêg kỹ.

7

Topê tỹ jẽnê jafã tỹ ùn e ag rãnrán

¹ Kỹ sóg ga fyr mĩ êvãnh kỹ Topê tỹ jẻgnê jafã tỹ 4 (ke) ag vigvẻg mũ. Ga péno tỹ 4 (ke) ki ag jẻgẻg kỹ nỹtĩ. Kãka tỹ 4 (ke) vỹ tá nỹtĩ gé. Kỹ ag tóg kãka tỹ 4 (ke) ên ag ki rĩr nỹtĩ, kãka tỹ hẻ kátá mũ tũ nĩ jẻ. Kỹ kãka tóg tũ tĩ, ga kri, goj kri ke gé, ka kãmĩ ke gé. ² Rã jur ja tá sóg Topê tỹ jẻnê jafã ù kãtẻg vẻg mũ gé. Topê tỹ êg rãnrán jafã ma tóg kãtẻ mũ. Kỹ tóg kanhkã ra tãpy mũ. Kỹ tóg Topê tỹ jẻgnê jafã tỹ 4 (ke) ên ag mỹ vĩ mũ. Topê vỹ ag mỹ: “ga mré goj kókén nĩ,” he ja nĩ, ù tỹ 4 (ke) ên ag mỹ. ³ Kỹ ù tỹ vễnh rãn jafã ma kãtẻ mũ ên tóg ag mỹ: “toreg ver,” he mũ. “Ga vóg tũg nĩ ver, goj ke gé, ka ke gé,” he tóg. “Êg tỹ ver Topê camarada ag rãnrán sór vễ, vễnh rãn jafã tag ti tỹ, ag kakã ki,” he tóg, Topê tỹ jẻnê jafã ti, ù tỹ 4 (ke) ên ag mỹ. ⁴ Kỹ tóg ag rãn tĩ mũ. Û tỹ 140 mil (ke) ag hã vễ, fag mré hã, ti tỹ Israel krẻ'krẻ ag kar kãmĩ ùn rãnrán mũ ag. Tĩ número mẽ inh. ⁵ Judá krẻ tỹ 12 mil (ke) tóg rãn kỹ nỹtĩ, Rubem krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, Gade krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, ⁶ Aser krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, Naftali krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, Manassés krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, ⁷ Simeão krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, Levi krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, Issacar krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, ⁸ Zebulom krẻ tỹ 12 mil (ke) ke gé, José

krē tỹ 12 mil (ke) ke gé, Benjamim krē tỹ 12 mil (ke) ke gé. Ĕn ag ránrán kãn tóg mũ, Topē tỹ jēnē jafā ti.

Ũn e tỹ Topē mỹ vĩ há han

⁹ Tag pāte sóg ũn tỹ hēn ri ke ag vigvég mũ. E tãvĩn ag nỹtĩ, e tãvĩn, kỹ ũ tỹ ag nĩgrén ke tóg tũ tĩ. Tỹ ag ěprā ke ja nỹtĩ. Nação kar kãmĩ ke ũ ag vỹ tá nỹtĩ, pã'i kar krēm ke ũ ag ke gé, povo kar kãmĩ ũ ag ke gé, vēnh vĩ kar tó tĩ ag kãmĩ ũ ag ke gé. Kur kupri rĩnh kỹ ag tóg nỹtĩ, ũn e ěn ag. Nĩgia sĩnvĩ ěn pėnĩn ag tóg jēgĩēg kỹ nỹtĩ, cordeiro rĩnve tá, tãnh féj génh kỹ ag tóg nỹtĩ. ¹⁰ Ĕn ag vỹ jamā hár(a): “Topē hã vỹ ěg krenkren han mũ,” he mũ. “Ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ěn vỹ ěg krenkren han mũ, cordeiro ti ke gé,” he ag tóg mũ, jamā hár(a), ũn e ěn ag.

¹¹ Topē tỹ jēgnē jafā kar ag vỹ nĩgia sĩnvĩ ěn pėnĩn nỹtĩ gé, ũn e ěn ag mré. Kófa ěn ag pėnĩn ag nỹtĩ, nén nē tỹ 4 (ke) ěn ag pėnĩn ke gé. Nĩgia sĩnvĩ ěn krēm ag tóg mũgmũg ke mũ, kỹ ag tóg ũ tỹ kri nĩ ěn mỹ: “Topē vỹ tỹ ã nĩ,” he mũ. ¹² Kỹ ag tóg: “ha vé, vēnh kar jé Topē hã mỹ vēnh vĩ há tó,” he mũ. “Topē hã vỹ sĩnvĩ jē, Topē hã vỹ ki kanhró nĩ, Topē hã mỹ ěg tóg vēnh vĩ há tó tĩ. Tỹ tóg ũn mág jē, vēnh kar kri tóg jē, tar tóg jē, Topē ti, ũri, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ gé. Hã vē,” he ag tóg mũ, Topē tỹ jēgnē jafā ag.

¹³ Kỹ kófa ěn ag kã ũ tóg inh mỹ: “ag tỹ hē ri ke nē hỹn,

hã kỹ ag tóg kur kupri rĩnh kỹ nỹtĩ?” he mũ. ¹⁴ Kỹ sóg ti mỹ: “inh pi(jé) ki kanhró nĩ,” he mũ. “Ā hỹn tóg ki kanhró nĩ,” he sóg ti mỹ. Kỹ tóg inh mỹ: “nén ũ jagy mág pē ve ja ag tóg nỹtĩ, cordeiro tugrĩn,” he mũ. “Ag vóg kónãn jagy han ja ag tóg. Ag kur kygfa ag, cordeiro kyvėnh tỹ, kỹ tóg kupri nỹtĩ, ag kur ti. ¹⁵ Kỹ ag tóg Topē nĩgia sĩnvĩ pėnĩn nỹtĩ. Ti rãnrãj han ag tóg tĩ, kurā kar ki, kuty ki ke gé, ti ĩn krēm. Ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ kri nĩ ěn vỹ ag jy nĩgãn mũ. ¹⁶ Ag pi(jé) kókir mãn ke mũ', ag pi(jé) og'og sór mãn mũ'. Rã vỹ ag ki hupũn mãn ke tũ nĩ ha, nén ũ gru ke gé, ¹⁷ cordeiro tỹ ag ki rĩr kỹ, ũ tỹ nĩgia sĩnvĩ tá jē ěn ti. Ag tatĩ tũg jé tóg ke mũ, goj nĩhỹg ja ra, goj tỹ ag rĩnrĩr han mũ ěn ra tóg ag tatĩ tũg ke mũ. Topē vỹ ag kygfỹ tỹ tũg' henh ke mũ,” he tóg inh mỹ, kófa ti, ũn e ěn ag to.

8

Jesus tỹ livro tógfĩ tỹ ěgno kavãn

¹ Kỹ cordeiro vỹ livro tógfĩ tỹ ěgno kavãg mũ. Ti tógfĩ tỹ 7 (ke) tá krỹg hã vē. Kỹ tóg katy' he mũ, kanhkã tá, meia hora ki. ² Kỹ sóg Topē tỹ jēgnē jafā tỹ 7 (ke) ag vég mũ. Ag mỹ ag tóg trombeta tỹ 7 (ke) junjun mũ. Topē nĩgia sĩnvĩ jo ag tóg nỹtĩ.

³ Kỹ Topē tỹ jēnē jafā ũ tóg tá jun mũ gé, kỹ tóg ouro tỹ pėnky ma kãtĩ mũ, ěg tỹ pėnky ki Topē mỹ ti ger há pũn jafā ěn ti. Nĩgia sĩnvĩ ěn to tóg jē

mũ, Topē tȳ jēnē jafā ti. Kȳ ag tóg ti mȳ ka jēnjo ger há tȳ hēn ri ke jun mũ, ti tȳ Topē mȳ pũn jé, Topē nĭgja to jēn kȳ. Ēprā ke tȳ Topē ki ge kȳ nȳtĭ kar ag tóg Topē mré vēmén tĭ. Ag vĭ ja ěn mré tóg ti ger há ěn pũn sór mũ, Topē mȳ, Topē tȳ jēnē jafā ti. ⁴ Kȳ tóg sir pũn mũ, Topē kato jēn kȳ. Kȳ ti ger há ěn tóg kynhmȳ tǎpry mũ sir, Topē tũ ag tȳ ti mré vēmén ja ěn mré hā. ⁵ Kȳ Topē tȳ jēnē jafā ěn tóg pénky ěn fān mũ, pránh gru tȳ. Topē mȳ nén ũ kar pũn jafā tá tóg pránh gru ěn mǎg mũ, kȳ tóg pénky kākā nĭm mũ. Kȳ tóg ga kri ti fón mũ sir, pénky ti, pránh gru tȳ kākā nĭn kȳ. Kȳ ta tóg kómkóm ke kȳ tȳrȳr he mũ, jũ kȳ tóg mrārān ke mũ gé, ga kri. Kȳ ga tóg jũrũn ke mũ gé sir.

Ag tȳ trombeta kynkyn

⁶ Kȳ Topē tȳ jēgnē jafā tȳ 7 (ke) ěn ag tóg vēnh kǎn mũ sir, ag tȳ trombeta kynkyn jé. ⁷ Kȳ ũn tóg ā tũ kyn vén mũ. Kȳ nǎfy tóg ěprā ke ag kri vār mũ, pĭ mré hā, vēnh kyvénh mré hā ke gé. Kȳ ka vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir tóg kugpũr kǎn mũ, ga vēnh kǎpóv pir ke gé. Re vȳ pũr kǎn pē han mũ sir.

⁸ Kȳ Topē tȳ jēgnē jafā tȳ 7 (ke) ěn ag kǎ ũ tóg trombeta kyn mũ gé. Trombeta régre tá krȳg vē sir. Kȳ nén ũ tóg goj kafā tũ ki kutē mũ, hā ra tóg tȳ pǎnónh gru nĭ ve nĭ, pǎnónh mǎg tǎvĭ. Kȳ goj vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir tóg vēnh kyvénh ri ke nĭ ha. ⁹ Goj ga vēnh kǎpóv tǎgtũ ag

kǎ ti vēnh kǎpóv pir tóg kǎgter kǎn mũ gé. Goj kri mũ mũ ěn, barco ěn vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir tóg tũ' he kǎn mũ gé, pǎnónh ěn t McGrĭn.

¹⁰ Kȳ Topē tȳ jēgnē jafā tȳ 7 (ke) ěn ag kǎ ũ tóg trombeta kyn mũ gé. Trombeta tǎgtũ tá krȳg vē sir. Kȳ krĭg mǎg pē tóg kanhkǎ tá kǎtère mũ, hā ra tóg gru nĭ, pĭ gru ěn ri ke. Kȳ tóg ěganē vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir kri kutē mũ, goj nĭhȳg vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ti vēnh kǎpóv pir kri ke gé. ¹¹ Krĭg ěn jyjyn hā vȳ: “Fa,” he mũ. Kȳ goj ěn tóg fa nĭ sir. Kȳ ěprā ke tȳ hēn ri ke ag kǎgter mũ, goj kórég ěn kron kȳ.

¹² Kȳ Topē tȳ jēgnē jafā tȳ 7 (ke) ěn ag kǎ ũ tóg trombeta kyn mũ gé. Trombeta tȳ 4 (ke) tá krȳg vē sir. Kȳ nén ũ tóg rǎ kókég mũ, kȳ jēngrē tóg sĭ' he mũ ha, kysā jēngrē ti ke gé, krĭg kar jēngrē ti ke gé. Jēngrē vēnh kǎpóv tǎgtũ ag kǎ ũn pir tóg tũg' he mũ ha. Kȳ kurā tóg sĭ nȳ ha, jāvo kuty tóg kuty tǎvĭ nȳ ha.

¹³ Kȳ sóg kónhkó mǎg vég mũ, ti tē tĭn kȳ, kynhmȳ. Ēn vȳ jamā hár(a) prēr mũ. “!..Jagy ti tĭnh mũ, jagy ti tĭnh mũ, jagy ti tĭnh mũ, ěprā ke ag mȳ.! !..Topē tȳ jēgnē jafā tǎgtũ ũ ag vȳ ājag tũ ti kynkyn ke mũ ha, kȳ tóg kórég tǎvĭ nȳnh mũ ha, ěprā ke ag mȳ..!” he tóg mũ, kónhkó mǎg ti.

9

¹ Kȳ Topē tȳ jēgnē jafā tȳ 7 (ke) ěn ag kǎ ũ tóg trombeta

kyn mũ gé. Trombeta tỹ 5 (ke) tá krỹg vỹ sir. Kỹ sóg krỹg vỹg mũ. Kanhkã tá tóg kãtẽre ja nĩ, ěprã, krỹg ěn ti. Kỹ ag tóg ti mỹ nũgme nón jafã fig mũ, chave ti, krỹg ěn mỹ. ² Kỹ tóg róm mũ sir, nũgme ti, hã ra nĩja tóg tá tũmtũm ke mũ, nĩja tar pẽ. Kỹ rã tóg kuty' he mũ, nĩja ěn to. Ga kri tóg kuty' he kãn mũ. ³ Nĩja ěn kãtã tóg vãhã kãpa mũ, tỹ ópã tỹ hẽn ri ke nỹtĩ ve ti, hã ra tóg pỹn kakrã tar ri ke nỹtĩ, tỹ ópã nỹtĩ ve ěn ti. ⁴ Ti pi(jé) re ko tĩ', ti pi(jé) ka féj ko tĩ', ti pi(jé) ěkré ko tĩ gé'. Ti tỹ ěprã ke ag mỹ vẽnh kaga han kãtĩg vỹ. ěprã ke ù ag tóg tỹ Topẽ tỹ rágrã tũ nỹtĩ, ag kakã ki. Ěn ag mỹ vẽnh kaga han jé ag junjun mũ, tỹ ópã nỹtĩ ve ěn ag. ⁵ Ag pi(jé) ěprã ke ag kãgtén mũ hã ra'. Kysã tỹ 5 (ke) ki ag tóg ěprã ke ag mỹ vẽnh kaga nĩm mũ. Ag tỹ ag vóg kỹ tóg pỹn kakrã tỹ ěg tugtãn ri ke nĩ, ti kaga ti. ⁶ Kỹ ěprã ke ag tóg ter sór mũ ha, ti kaga jagy to, hã ra ag tóg ter ke tũ nĩ, kysã tỹ 5 (ke) ěn ki. Ag tỹ ter sór mũ ra ag tóg ter ke tũ pẽ nĩ.

⁷ Ópã ěn tóg tỹ cavalo nỹtĩ ve nĩ, cavalo tỹ vẽnh génh mũnh ke ri ke tóg nỹtĩ. Ouro tỹ krĩ tógĩ ag tóg nỹtĩ. Ag kakã vỹ ěg kakã ri ke nĩ. ⁸ Ag gãnh vỹ fag gãnh téj ri ke nĩ gé. Ag jã vỹ mĩg jã ri ke nĩ. ⁹ Ag fe fár tóg ferro tỹ camisa ri ke nĩ. Ag fẽr tỹ rãnrãnh he tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg cavalo tỹ hẽn ri ke tỹ carroça tỹ hẽn ri ke nỹgnỹn ri ke nĩ, ag tỹ vẽnh génh mũnh ken kỹ. ¹⁰ Ag my kã tóg nĩ, ag

préj ti, pỹn kakrã préj ri ke ti. Ag my tỹ ag tóg ěprã ke ag vóg kónãn tĩ, kysã tỹ 5 (ke) ki. ¹¹ Ũ tỹ nũgme ki rĩr tĩ ěn, ù tỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ri ke nĩ ěn vỹ tỹ ag pã'i mág nĩ, ópã ěn ag pã'i mág. Hebreu ag vĩ ki ti jiji vỹ: Abadom, he mũ, kỹ tóg Grego ag vĩ ki: Apolião, he mũ, hã vỹ: nén ù kar kókég tĩ, he mũ, ěg vĩ ki, hã vỹ: Apolião, he mũ.

¹² Nén jagy ve ve inh huri, sỹ nén jagy régre venh ke nẽ ha.

¹³ Kỹ Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã tỹ 7 (ke) ěn ag kã ù tóg trombeta kyn mũ gé. Trombeta tỹ 6 (ke) tá krỹg vỹ sir. Kỹ sóg vẽnh vỹ mẽg mũ. Topẽ mỹ nén ù pũn jafã tỹ ouro tá tóg mẽ há tĩ, vẽnh vỹ ti. Mesa ěn péno tỹ 4 (ke) ki, mesa tỹ Topẽ jo jẽ ěn ki tóg mẽ há tĩ, vẽnh vỹ ti. ¹⁴ Vẽnh vỹ ěn tóg ù tỹ ùri kyn mũ ěn mỹ: "Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã tỹ 4 (ke) ěn kygvãn tĩg," he mũ. "Ũ tỹ goj mág tỹ Eufrates tá sigse kỹ nỹtĩ ěn ag kygvãn tĩg," he tóg. ¹⁵ Kỹ tóg ag kygvãn tĩ mũ, ù tỹ 4 (ke) ěn ag. Tá ag tóg jãvãnh nỹtĩ ja nĩgtĩ, ag tỹ ěprã ke tỹ hẽn ri ke ag kãgtén jé. Topẽ vỹ ag mỹ ag tỹ prỹg ki ag kãgtén ke, kysã ki ag kãgtén ke, kurã ki ag kãgtén ke, hora ki ag kãgtén ke mũ ěn nĩm ja nĩ. ěprã ke vẽnh kãpóv tãgtũ ag kã ùn pir ag kãgtén kãn jé ag tóg ke mũ, Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã tỹ 4 (ke) ěn ag. ¹⁶ Ag krẽm soldado ag número mẽ inh, ù tỹ cavalo kri mũgtĩ ag. 200 mil (ke) ag nỹtĩ, ag krẽm soldado ag. ¹⁷ Kỹ sóg ag vỹg mũ, soldado tỹ cavalo kri mũ

mũ ag. Ferro tỹ camisa ag nỹtĩ, kỹ ù ag tóg kusũg nỹtĩ, pĩ kusũg ri ke, ù ag tóg tánh nỹtĩ, pó tỹ safir tánh ri ke, ù ag tóg māréro nỹtĩ, pó tỹ enxofre māréro ri ke. Cavalo krĩ vỹ mĩg krĩ ri ke nỹtĩ. Ag jẽnķā tá pĩ gru tóg kākutẽ mũ, nĩja ke gé, pó tỹ enxofre nĩja ke gé, vãn pũr nĩja ri ke ẽn ti. ¹⁸ Tag tỹ ag tóg ẽprā ke ag kãgtén ke mũ, pĩ tỹ, nĩja tỹ, pó tỹ enxofre nĩja tỹ ke gé, cavalo ag. ¹⁹ Nén tỹ cavalo jẽnķā tá kākutẽ mũ ẽn vỹ ẽprā ke ag kãgtén ke mũ, kỹ ag my vỹ ag kãgtén ke mũ gé. Ag my vỹ tỹ pỹn hã ve nĩ, pỹn krĩ. Ẽn tỹ ag tóg ẽprā ke ag kókén ke mũ gé, ag my tỹ.

²⁰ Ẽprā ke ù ag tóg hã ra krenkren ke mũ ver. Ag kãgtén kãn ke tũ ag tóg nĩ ver. Kỹ ùn krenkren mũ ag pi(jé) Nén-Kóreg ag tovãnh mũ', vẽnħ kãggrá tovãnh tũ ag nỹtĩ, ouro tỹ vẽnħ kãggrá ẽn, prata tỹ vẽnħ kãggrá ẽn, ferro kusũg tỹ vẽnħ kãggrá ẽn, pó tỹ vẽnħ kãggrá ẽn, ka tỹ vẽnħ kãggrá ẽn ke gé. Ver ag tóg tag kar to: “Topẽ vỹ tỹ ti nĩ,” he tĩ gé. Ag tỹ vēsóg ki vẽnħ kãggrá hyn han mũ ra tóg ag mỹ tỹ Topẽ nĩ ve nĩ, ti kanẽ tũ ra, ti nĩgrẽg nor tũ ra, ti tỹ ã pẽn tỹ tĩg vãnħ (hã) ra. ²¹ Ag pi(jé) ag jykre tovãnh sór mũ', ẽprā ke krenkren mũ ẽn ag. Jagnẽ kãgtén ag tóg mũgtĩ, kujá jykre han ag tóg mũgtĩ, curandeiro jykre ẽn ti. Ẫjag prũ tũ fag mré ag tóg nỹgnỹ mũgtĩ, ẫjag mén tũ ag mré fag tóg nỹgnỹ mũgtĩ gé, jagnẽ tỹ nén ù pigju(g) ag tóg mũgtĩ gé,

ẽprā ke ag.

10

Livro sĩ

¹ Kỹ sóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafā tar ù vэг mũ. Kanhkā tá tóg kātére mũ, ẽprā. Kanhkā góg vỹ ti kri rũm kỹ nỹ nĩ. Ti krĩ kri ta no tóg vẽnħ ven mũ. Ti kakā vỹ rã ri ke nĩ, ti fa vỹ pĩ gru ri ke nỹtĩ, ti fa jẽngrẽ ti. ² Livro sĩ mãn kỹ tóg jẽ nĩ, livro tỹ jén ke kỹ tóg ma jẽ nĩ. Ẫ pẽgja tỹ tóg goj kafā tũ sãn mũ, kỹ tóg ã jakãnh tỹ ga sãn mũ. ³ Prẽr tóg mũ sir, jamā hár(a), kỹ tóg tỹ mĩg kyr mẽ tĩ, ti prẽr ti. Kỹ ta tỹ tỹrỹr he tỹ 7 (ke) vỹ ti vĩ kafãn mũ, jamā hár(a). ⁴ Kỹ sóg ta tỹ tỹrỹr he mũ vĩ ẽn rãn sór mũ. Hã ra ù tỹ kanhkā tá vĩ mũ tó inh mỹ: “rán tũg nĩ,” he mũ. “Ta tỹ tỹrỹr he mũ ẽn vĩ tó sór tũg nĩ, ù mỹ,” he tóg.

⁵ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafā ẽn, ù tỹ goj mré ga kri jẽ mũ ẽn tóg ã nĩgẽ tỹ kanhkā ki ven mũ, ã pẽgja tỹ. ⁶ Kỹ tóg: “sỹ ki hã tónh ke vẽ,” he mũ. “Topẽ vỹ ki kanhró nĩ, sỹ ki hã tó mũn ki,” he tóg. “Ùn rĩr nĩ ẽn vỹ ki kanhró nĩ, ùn ter vãnħ ẽn vỹ ki kanhró nĩ, ù tỹ kanhkā han mũ ẽn vỹ ki kanhró nĩ, ù tỹ ga han mũ ẽn ti, ù tỹ goj han mũ ẽn ti, ù tỹ ùn rĩnrĩr nỹtĩ kar ag hyn han mũ ẽn ti. Ẽn hã vỹ isỹ ki hã tó mũ ki kanhró nĩ,” he tóg. “Ha vé, ã tỹ nén han ke mũ ẽn tovãnh mãn ke tũ ti nĩ ha, Topẽ ti. ⁷ Ti tỹ jẻgnẽ jafā tỹ 7 (ke) ẽn ag kã ù vỹ trombeta kyn ke mũ, kỹ tóg ù tỹ 7 (ke) tá krỹg ke mũ. Ti tỹ kyn kỹ

Topê vỹ ã tỹ nén han sór mũ
 ên han ke mũ ha, ã tỹ vẫsỹ to
 jykren mũ ên ti. Hã tó ja ti nĩ,
 ti rãnrãj han tĩ ag mỹ, ti vĩ tó
 tĩ ag mỹ ke gé, Topê ti,” he tóg,
 Topê tỹ jẽnê jafã ti.

⁸ Kĩ kanhkã tá ke ù tóg inh
 mré vēmén mãn mũ. Inh mỹ
 tóg: “ha tĩg,” he mũ. “Livro sĩ
 tỹ jén ke kĩ nĩ ên mãn tĩg,” he
 tóg. “Ủ tỹ goj mré ga sãn kĩ
 jê ên ki livro mãn tĩg,” he tóg,
 kanhkã tá ke ên ti. ⁹ Kĩ sóg ti
 ra tĩ mũ, kĩ sóg ti mỹ livro to
 vĩ mũ. Kĩ tóg inh mỹ: “té, ko
 ra,” he mũ. “Mỹg ri ke ti nĩ, ã
 tỹn kon kĩ. Ko kar kĩ tóg hã ra
 fa nĩnh mũ, ha vemnĩ,” he tóg.
¹⁰ Kĩ sóg livro sĩ ên mãn kĩ ko
 mũ. Kĩ tóg mỹg ri ke nĩ. Isỹn
 ko kar kĩ tóg fa nĩ sir.

¹¹ Kĩ ù tóg inh mỹ: “Topê tỹ
 nén hyn han ke mũ tó mãn jê ã
 tóg ke mũ,” he mũ. “Ti tỹ povo
 kar ag tỹ nén hyn han ke mũ
 tó jê ã tóg ke mũ, ti tỹ nação
 kar ag tỹ nén hyn han ke mũ
 ên ti, ti tỹ pã'i krēm ke kar ag
 tỹ nén hyn han ke mũ ên ti, ti
 tỹ pã'i kar ag tỹ nén hyn han
 ke mũ ên ti ke gé,” he tóg, vênh
 vĩ ti.

11

Ủ tỹ Topê vĩ tó tĩ ag

¹ Kĩ ag tóg inh mỹ vãn jun
 mũ, vãn tỹ nén ù kãmun jafã ti.
 Kĩ ù tóg inh mỹ: “tág’,” he mũ.
 “Topê jo ãn kãmun nĩ, Topê mỹ
 nén ù pũn jafã mré hã. Ủ tỹ
 krēm Topê mré vēmén kĩ nỹtĩ
 ên ag nĩgrén nĩ gé. ² Topê jo
 ãn vẫso ên kãmun tũg nĩ hã ra.
 Fóg ag tũ vễ, kĩ kãmun tũg nĩ.
 Kysã tỹ 42 (ke) ki fóg ag tóg

cidade ên kókén ke mũ, Topê
 tỹ cidade ù to: isũ vễ, he mũ
 ên ti. ³ Ủ tỹ inh vĩ tó tĩ régre ag
 jêgnê jê sóg ke mũ. Êg tỹ nén
 ù tỹ êg mỹ e nĩn kĩ kur kórég
 rĩg tĩ ên rĩnh jê ag tóg ke mũ,
 saco ên, ùn régre ên ag. Isỹ ag
 mỹ nén tónh ke mũ ên tó jê ag
 tóg ke mũ, kurã tỹ 1260 (ke) ên
 ki,” he tóg inh mỹ, ag kãmĩ ù ti.

⁴ Topê vĩ tó tĩ régre ên ag
 vỹ Topê vĩ to tar nỹtĩ, ka tỹ
 oliveira tar nĩ ên ri ke ag nỹtĩ.
 Topê vĩ tó ag tóg tĩ, kĩ ag tóg
 néj gru ri ke nỹtĩ, néj tỹ kri fêg
 jafã ên kri nỹtĩn kĩ. Ủ tỹ êprã
 ke ag kri ke ên rã hã ti nỹtĩ,
 vela tỹ kri fêg jafã régre ên ag.
 Tag ri ke ag nỹtĩ, Topê vĩ tó
 tĩ régre ên ag. ⁵ Ủ tỹ ag kato
 vẫsãn kĩ ag tóg pĩ tỹ ag jẽnkã
 tá kãkutê mũ ên tỹ ag tỹ tũ' he
 tĩ, ù tỹ ag kato vẫsẫsãn mũ ag
 tỹ. Hã kĩ ag kãgter kãn' he tĩ,
 ù tỹ ag vóg kónãn sór mũ ag.
⁶ Ag tỹ Topê vĩ tón kĩ ag tóg ag
 tỹ ta kutê kamêg sór kĩ ti kutê
 kamêg tĩ, kĩ tóg kutê tũ nĩgtĩ.
 Kĩ, ag tỹ goj tỹ vênh kyvênh ri
 ke han sór kĩ ag tóg tỹ vênh
 kyvênh ri ke han tĩ gé. Ag tỹ
 ga kri ke ag vóg kónãn sór kĩ
 ag tóg ag vóg kónãn tĩ gé. Nén
 ù jagy tỹ hên ri ke han ag tóg
 tĩ, Topê vĩ tó tĩ régre ên ag.

⁷ Kejên ag tóg kãmén kãn
 mũ sir, Topê tỹ ag mỹ nén tó
 mũ ên ti. Kĩ nũgme tá mĩg
 tóg kãkutê mũ, kĩ tóg ag to
 rá ke mũ. Ag tỹ hê nỹ ri
 ken kĩ tóg ag kãgtén mũ, mĩg
 ên ti. ⁸ ãjag kãgter kĩ ag tóg
 cidade kaju tá vár kĩ nỹtĩ nĩ,
 êg Senhor tỹ cidade tá ka to
 sa ja ên tá. Cidade ên tá ke

ag jykre tóg cidade tỹ Sodoma tá ke ag jykre ri ke nĩ, ga tỹ Egito tá ke ag jykre ri ke ti nĩ gé. ⁹ Kurã tãgtũ mré kurã kuju ki ag tóg vëser ên vigvég mũ. Vënh kar ag vỹ ag vigvég mũ, povo kar ag, pã'i krêm ke kar ag, vënh vỹ kar tó tĩ ag kar ke gé. Ag pi(jé) ga krêm ag pigjunh ke mũ', vëser ên ag. ¹⁰ Êprã ke kar ag mỹ tóg sér tĩ, ag kãgter ti. Festa mág han ag tóg mũ. Jagnë mỹ ag tóg presente jëgnëg mũ. Topë vỹ tó tĩ tag ag vỹ êprã ke ag vóg kónãn jagy han ja nĩgtĩ, hã kỹ ag kãgter tóg vënh kar mỹ sér gy tĩ sir.

¹¹ Kurã tãgtũ kri kurã kuju tũg kỹ Topë tóg hã ra ag rĩn mãn mũ sir, ti kuprĩg tỹ. Kỹ vënh kar ag tóg jũrũn ke pë han mũ sir. ¹² Kỹ kanhkã tá vënh vỹ tóg ag mỹ mẽ há tĩ, Topë vỹ tó tĩ régre tag ag mỹ. Kỹ tóg ag mỹ: “kunĩg,” he mũ. Kỹ ag kato vãsãnsãn mũ ag vỹ ag tỹ kanhkã ra jãpry vég mũ sir, kanhkã góg kãmĩ. ¹³ Kỹ ga tóg jũrũn ke mũ sir. Cidade tá ĩn kókég tóg mũ, ga tỹ jũrũn ke ti. ĩn vënh kãpóv tỹ 10 (ke) ag kã ùn pir kókén kãn tóg mũ. Êprã ke tỹ mil tỹ 7 (ke) vỹ kãgter mũ, ên kã. Ûn kãgter tũ ag kanë tóg jur mũ. Ag mũmëg vỹ ag kãgtén kren mũ. Kỹ ag tóg Topë to: “ũn mág vỹ tỹ ti nĩ,” he mũ vãhã. “Tar ti nĩ, ù tỹ kanhkã tãn ag kri nĩ ên ti,” he ag tóg mũ vãhã.

¹⁴ Nén jagy ù vỹ hur tũ' hé. Nén jagy ù tóg ver kã nĩ nĩ.

Trombeta tỹ êgno kyr

¹⁵ Kỹ Topë tỹ jëgnë jafã tỹ 7 (ke) ên ag kã ù tóg trombeta kyn mũ gé sir. Trombeta tỹ 7 (ke) tá krỹg vë. Kỹ kanhkã tá vënh vỹ tỹ hën ri ke tóg mẽ há nỹtĩ. “Vãhã tóg êprã ke kar ag kri tỹ ùn mág jë, Topë ti, êg Senhor ti ke gé,” he ag tóg, ù tỹ kanhkã tá vỹ mũ ag. “Vãhã ag tóg nén ù kar ki rĩr nỹtĩ ha, Topë ti, ã kósin mré, kỹ tóg tũ' henh ke tũ nĩ, ag rãnrãj ti,” he ag tóg, ù tỹ kanhkã tá vỹ mũ ag.

¹⁶ Kỹ kófa tỹ 24 (ke) ên ag, ù tỹ Topë mré ãjag nĩgja kri nĩgnĩ kỹ nỹtĩ ên ag vỹ ti krêm mũgmũg ke kãn mũ. Kỹ ag tóg Topë mỹ: “Topë vỹ tỹ ã nĩ,” he mũ sir. ¹⁷ Jãn ag tóg mũ gé sir, ha mẽ. “Topë, pã'i mág, nén ù kar han há ã tóg nĩ,” he ag tóg mũ, jãn kỹ. “Vãsỹ ã tóg nĩ nĩ, kỹ ã tóg ùri nĩ nĩ gé. Êg mỹ tóg sér tĩ, ã tỹ tỹ pã'i mág nĩn kỹ, ã tỹ vënh kar ki rĩr kỹ tóg sér pë tĩ. ã tar nĩ kỹ ã tóg pã'i ù ag pan kãn. ¹⁸ Ag to jũ jé ã tóg ke mũ ha. Ûn kãgter ja ag jykre tũgnỹm kãn jé ã tóg ke mũ ha. Povo kar vỹ ã kato vãsãnsãn ja nĩgtĩ, kỹ ã tóg ag kato vãsãn mũ ha. ã kurã vỹ hur jun, kỹ ã tóg ã rãnrãj han tĩ ag mỹ ag rãnrãj kaja ti ven ke mũ, ã vỹ tó tĩ ag mỹ ke gé, ã tũ kar ag mỹ, ùn mág ag mỹ, ùn kãsir ag mỹ, ù tỹ ã kamëg nỹtĩ kar ag mỹ ã tóg ag rãnrãj kaja ven ke mũ ha. ã kurã vỹ hur jun, kỹ ã tóg ù tỹ êprã ke ag kókén ja ên ag kókén kãn ke mũ ha,” he ag tóg mũ, kófa tỹ 24 (ke) ên ag.

¹⁹ Kỹ ù tóg Topë jo ĩn nón

mũ, ãn tỹ kanhkã tá jẽ ên. Kỹ Topẽ jo ãn jãnkã róm kỹ jẽ kỹ Topẽ caixa ên tóg ve há' he kỹ nỹ nĩ, Topẽ tỹ ã tũ ag mré jykren kỹ ag mỹ caixa fig mũ ên ri ke ti. Kỹ ta tóg kómkóm ke mũ, tỹrỹr he ke gé. Ga vỹ ragra ke jagy han mũ sir, kỹ nãfy vỹ vár mũ gé sir, nãfy mág.

12

Mĩg fẽr kãme

¹ Kỹ kanhkã tá nén ù vênh mỹ tóg vênh ven mũ. Ûn tỹtã fi vỹ tóg vênh ven mũ. Kỹ rã tóg fi mỹ tỹ fi kur nĩ. Kysã sãn kỹ fi tóg jẽ nĩ. Fi krĩ tógfi vỹ krĩg tỹ há nĩ, krĩg tỹ 12 (ke) tỹ.

² Kufy fi tóg jẽ nĩ, hã ra fi tóg kaga mũ, kỹ fi tóg jagtar nĩ sir.

³ Kỹ kanhkã tá nén ù ù tóg vênh ven mũ gé. Mĩg fẽr kusũg tóg vênh ven mũ. Á pir ra tóg krĩ tỹ 7 (ke) nĩ, nĩka tỹ 10 (ke) ti nĩ gé. Ti krĩ tógfi tóg nỹtĩ, ti krĩ tỹ 7 (ke) to. ⁴ Á mỹ tỹ tóg krĩg tỹ hẽn ri ke kókég mũ, kỹ tóg êprã vár mũ, krĩg tỹ hẽn ri ke ti. Krĩg vênh kãpóv tãgtũ ag kã ùn pir kókén kãn tóg mũ. Kỹ tóg ùn tỹtã ên fi jo tá jẽ nĩ, fi kósin tỹ mur ken kỹ, mĩg fẽr kusũg ên ti. Ti tỹ fi kósin mãn sór vẽ, ti mur kỹ.

⁵ Kỹ tóg mur mũ sir, fi kósin ti, hã ra tóg gré nỹ. Tỹ tóg pã'i mág pẽ jẽnh ke mũ, êprã ke kar kri. Ag kri jẽn kỹ tóg ag mỹ vĩ tar gy han ke mũ. Ti mur kỹ ag tóg kanhkã ra ti va mũ mũ, Topẽ nĩgja sĩnvĩ ên ra, mĩg fẽr jo. ⁶ Kỹ ùn tỹtã ên fi tóg ga kórég ra vênhvãg tĩ mũ, mĩg fẽr jo vênh péju kỹ. Tá Topẽ

tóg fi mỹ fi tỹ ki vênh péjunh ke han ja nĩ. Tá ù tóg fi mỹ vễjẽn vin tĩ, kurã tỹ 1260 (ke) ki.

⁷ Kỹ kanhkã tá vênh génh tóg kutẽ mũ. Topẽ tỹ jẽgnẽ jafã ag to pã'i mág tỹ Miguel vỹ mĩg fẽr ên kato vãsãn mũ, ã krẽm ke ag mré. Kỹ mĩg fẽr ên tóg ã krẽm ke ag mré Miguel to rará mũ gé sir. ⁸ Hã ra ag tóg ti tỹ hẽn ri ke mũ sir, kanhkã tá ke ag, mĩg fẽr ên ti tỹ. Kỹ ag tóg kanhkã tá ti kutẽm mũ, ti mré ke kar ag mré hã. ⁹ Mĩg fẽr ên kutẽm ag tóg mũ sir. Pỹn ve tỹ ùn ve fag krĩn kónãn ên hã vẽ, Japon hã vẽ, Satanás hã vẽ, êprã ke ag tỹ Topẽ kato vãsãnsãn han mũ ên hã vẽ, hã vỹ: mĩg fẽr, he mũ. Ag tỹ kanhkã tá ti kutẽm kỹ ag tóg ga kri ti fón mũ sir, ti krẽm ke kar ag mré hã. Kỹ ag tóg ga kri mũgtĩ ha, Japo ag.

¹⁰ Kỹ sóg kanhkã tá vênh vĩ ù mẽg mũ gé. Jamã hár(a) tóg vĩ mũ, kỹ tóg: "tág'," he mũ. "Êg krenkren han tóg huri, Topẽ ti. Vãhã vênh kar tóg vé, Topẽ tỹ tỹ ùn mág pẽ nĩ ti. Vãhã Cristo tóg vênh kar mỹ ã tỹ tỹ ùn tar nĩ ên ven huri. Ag tỹ ùn kutẽm mũ ên tóg êg mré ke ag kato vĩ kónãn ja nĩgtĩ, Topẽ mỹ, kurã ki, kuty tá ke gé. Hã ra tóg kutẽm kỹ jẽ ha. ¹¹ Êg mré ke ag vỹ ti tỹ hẽn ri ke ja nĩgtĩ, cordeiro kyvênh ên tugrĩn, vênh vĩ há ên tugrĩn, ag tỹ vênh kar mỹ Topẽ vĩ tó tĩ ên tugrĩn. Ag kã ù kãgtén ja ag tóg nĩgtĩ, hã ra tóg ag mỹ tỹ nén ù tũ nĩ ja nĩgtĩ, ag tỹ Jesus tugrĩn ag kãgtén mũ ra. Hã kỹ ag tóg Japo tỹ hẽn

ri ke ja nĩ. ¹² Ti kutēm kŷ jēn kŷ tóg kanhkā tãn kar mŷ sér tĩ ha. Hã ra tóg ga kri mũ ag mŷ jagy tĩnh mũ, goj kri mũ ag mŷ ke gé. Japo vŷ ag mré jē ha, ga kri, ag tŷ kanhkā tá ti kutēm kŷ. Kŷ tóg jũ jagy han kŷ kánē tĩ. Ti kurā vŷ kakó nĩ ha. Tag tigrĩn tóg jũ jagy han kŷ kánē tĩ nĩ, Japo ti,” he tóg, ũ tŷ kanhkā tá vĩ mũ ti.

¹³ Kŷ mŷg fēr ěn tóg ěprã jē mũ. Kŷ tóg ũn tŷtã ěn fi vóg kónãn sór mũ, ũ tŷ gĩr vég mũ ěn fi. ¹⁴ Kŷ ag tóg fi mŷ fēr mág junjun mũ, kónhkó mág fēr ěn ri ke. Kŷ fi tóg tŷ ga kórég ěn ra tē tĩ mũ. Tá fi tóg vĕnh péju kŷ nĩ nĩ, prŷg tãgtũ kri prŷg kuju ki. Kŷ pŷn kórég ěn tóg tá fi vóg tũ nĩ ha, fi vĕnh péju ja tá. ¹⁵ Kŷ tóg goj var ri ke han mũ, pŷn ti. Tĩ jĕnkã tá tóg kãkutē mũ, goj var ti. Ti tŷ ũn tŷtã ěn fi nãr han sór vĕ. ¹⁶ Hã ra ga tóg fi mŷ goj ěn tŷ gym ke mũ, goj tŷ mŷg fēr jĕnkã tá kãkutē mũ ěn tŷ, kŷ fi tóg ga tigrĩn kren mũ sir. ¹⁷ Kŷ mŷg fēr tóg jũ kŷ tĩ mũ, ũn tŷtã ěn fi tovãnh kŷ. Kŷ tóg fi krĕ kato vãsãn jé tĩ mũ gé, hã vŷ: ũ tŷ Topĕ vĩ ki króm mũ ag, he mũ, fi krĕ ag, hã vŷ: ũ tŷ Jesus to krónh ke tũ ag, he mũ, ũn tŷtã ěn fi krĕ ag.

¹⁸ Kŷ mŷg fēr ěn tóg goj fyr ra tĩ mũ.

13

Mŷg régre ag kãme

¹ Kŷ mŷg ũ tóg goj mág kãtã kãkutē mũ. Ā pir ra tóg krĩ tŷ 7 (ke) nĩ, nĩka tŷ 10 (ke) ti nĩ gé. Ti krĩ tógfi tóg ti nĩka kri nŷtĩ,

kŷ ti jygji tóg ti krĩ kri rãnrãn kŷ nŷtĩ, ti tŷ tŷ pã'i mág nĩn kŷ, goj kãtã mŷg ěn ti. Hã ra Topĕ to vĩ kónãn vĕ sir, ti krĩ to rãnrãn kŷ nŷtĩ ěn ti. ² Goj kãtã mŷg ěn tóg mŷg rá ri ke nĩ. Ti pĕn tóg urso pĕn ri ke nŷtĩ. Ti jĕnky tóg mŷg kusũg jĕnky ri ke nĩ. Kŷ mŷg fēr ěn tóg goj kãtã mŷg tŷ pã'i mág pĕ han mũ, ti tŷ ag nĩgja kri nĩ jé, ti tŷ ã jykre tar ěn han jé ke gé, mŷg fēr jykre ěn ti. ³ Ti krĩ ũ fŷnh ja ag tóg nĩ, kŷ tóg ter kren, hã ra tóg há' he mãn, goj kãtã mŷg ěn ti. Ēprã ke kar ag vŷ ti vég mũ, kŷ tóg ag mŷ e kar tĩ. Ti vĩ kri fig ag tóg mũ. ⁴ Mŷg fēr ěn to ag tóg: “Topĕ vĕ,” he tĩ, ěprã ke kar ag, ti jykre tar tigrĩn, ti tŷ goj kãtã mŷg ěn tar han ja tigrĩn. Goj kãtã mŷg ěn to ag tóg: “Topĕ vĕ,” he tĩ gé. “Ū tóg ti ri ke tũ pĕ nĩgtĩ,” he ag tóg tĩ. “Ū tóg ti tar kãfór tũ nĩ,” he ag tóg tĩ gé, ěprã ke ag, mŷg ěn to.

⁵ Goj kãtã mŷg ěn vŷ vĩ vĕnhmŷ han jē nĩ. Ā vĩ tŷ tóg Topĕ kato vãsãn mũ. Kysã tŷ 42 (ke) ki tóg tar jē nĩ, vĕnh kar kri. ⁶ Kŷ tóg Topĕ to vĩ kónãn mũ, Topĕ jyjy to ke gé, ti jo ĩn to ke gé, kanhkã tãn kar ag to tóg vĩ kónãn mũ gé. ⁷ Kŷ tóg Topĕ tŷ ũn kuprĕg mũ ag kãgtĕn to vãsãn mũ gé, kŷ tóg ag tŷ hĕn ri ke mũ gé sir, goj tãn tŷ mŷg ěn ti. Hã ra Topĕ tóg ver ti to fen nĩ. Kŷ povo kar ag, nação kar ag, pã'i krĕm ke kar ag, ũ tŷ vyr mŷ vĩ nŷtĩ ěn ag kar vŷ mŷg ěn vĩ hã jĕmĕg mũ. ⁸ Ēprã ke kar ag vŷ ti to: “Topĕ vĕ,” he' he tĩ.

Ag jávo ũ ag jyjji tóg ránrán kŷ nŷtĩ, Topẽ livron ki. Ũ tŷ rĩr krŷg ja tũ venh ke mũ ěn ag vŷ ki ránrán kŷ nŷtĩ. Topẽ tŷ nén ũ kar han ke to hã tóg ag jyjji ránrán ja nĩgtĩ, livro ěn ki. Cordeiro tŷ ag jagfy ter ja ěn tũ vẽ, livro ěn ti. Ũ tŷ ki ránrán kŷ nŷtĩ ag vŷ mĩg ěn jykre han tũ nĩgtĩ.

⁹ Ũn nĩgrẽg nŷtĩ ag tŷ tŷ jẽmẽ jé. ¹⁰ Topẽ tŷ ã ki ge kŷ nŷtĩ ũ ag to: “nĩgfénh kŷ ag nŷtĩnh mũ, isugrĩn,” hen kŷ ag tóg nĩgfénh kŷ nŷtĩnh mũ, cadeia ki. Ti tŷ ag to: “rógro tŷ ag tóg ag kãgtén ke mũ,” hen kŷ ag tóg rógro tŷ ag kagtén ke mũ sir. Ũ tŷ Topẽ mŷ vẽn vin mũ ěn ag jé to krónh ke tũg, ag jé Topẽ tovãnh tũg.

¹¹ Kŷ sóg mĩg ũ vég mũ gé. Ga kátá tóg kãkutẽ mũ. Nĩka régre ti nĩ, cordeiro nĩka ri ke. Ti vĩ tóg hã ra mĩg fẽr ěn vĩ ri ke nĩ. ¹² Goj kátá mĩg ěn rĩnve tóg ã tŷ han mũ kar hyn han tĩ, ã jykre tar ěn ti, ga kátá mĩg ti. Kŷ tóg ěprã ke kar ag to vãsã mũ, ag tŷ goj kátá mĩg ěn to: “Topẽ vẽ,” he jé, ũn ter kren mũ ěn to. ¹³ Ga kátá mĩg tag vŷ nén ve vãnh tŷ hẽn ri ke hyn han mũ. Pĩ tŷ kanhkã tá kãtére han tóg tĩ, ěprã ke kar ag rĩnve. ¹⁴ Ti tŷ ěg tŷ nén han vãnh tŷ hẽn ri ke hyn han kŷ tóg ěprã ke kar mŷ ón mũ, ag tŷ ti kamẽg jé. Goj kátá mĩg ěn rĩnve tóg milagre tŷ hẽn ri ke hyn han mũ. Kŷ tóg ěprã ke ag mŷ ke mũ, ag tŷ goj kátá mĩg kãggrá han jé. Ag tŷ mĩg ěn fŷnh mũ ra tóg ter ja tũ nĩ, hã kŷ tóg vẽn kar mŷ: “ha ti

kãggran,” he mũ, ga kátá mĩg ěn ti. ¹⁵ Kŷ tóg goj kátá mĩg kãggrá ki hu he mũ, kŷ tóg rĩr mũ, ti kãggrá ti, kŷ tóg vĩ mũ gé. Kŷ tóg ũ tŷ ti to: “Topẽ vẽ,” he jávãnh ěn ag kãgtén kãn mũ sir, ti kãggrá rĩr jẽ ěn ti. ¹⁶ Ga kátá mĩg ěn tóg tŷ ěprã ke kar ag kri ke nĩ, ũn mág ag kri, ũn kãsir ag kri ke gé, ũn rico ag kri ke gé, ũn jagãgtar ag kri ke gé, ũ tŷ tŷ camarada nŷtĩ ag kri ke gé, ag patrão ag kri ke gé. Kŷ tóg ag kar to vãsã mũ, ag tŷ ãjag pẽgja tá ãjag nĩgé pãnĩ ki ti jiji ránrán jé, ke tũ nĩ kŷ ti número ti. ãjag kakã ki ag tóg ti jyjy ránrán mũ gé. ¹⁷ Ũ tŷ gen kŷ ránrán kŷ nŷtĩ ag hã tóg nén ũ comprar he tĩ, nén ũ vender he tĩ gé inhhã. Ũn rá tũ ag vŷ nén ũ comprar he mãn ke tũ nŷtĩ ha. Vẽn rá tag vŷ tŷ ga kátá mĩg ěn jyjy nĩ, ke tũ nĩn kŷ ti número ti. Ti número vŷ ti jiji tó tĩ gé.

¹⁸ Ũn krĩ há ag hã tóg ti número to jykrén há han ke mũ. Ũn krĩ tũ ěn ag pi(jé) to jykrén ke mũ', ti número to. ěprã ke jyjy vẽ, ti número ti, hã vŷ: 666, he mũ.

14

Ũn krenkren kŷ nŷtĩ ag jãn

¹ Kŷ sóg ki ěvãnh kŷ cordeiro ěn ve mãn mũ. Pãnónh kri tóg jẽ nĩ, pãnónh tŷ Sião he mũ ěn kri, cordeiro ěn ti. Ũn e ag tóg ti mré tá nŷtĩ, ũ tŷ 144 mĩl (ke) ag. Cordeiro ěn jyjy tóg ag kakã ki rán kŷ nĩ, ũ tŷ ti mré tá nŷtĩ ag kakã ki. Cordeiro ěn jóg jiji vŷ ag ki

rán ky nĩ gé. ² Ky sóg kanhkã tá nén ũ mĕg mũ. Tý tóg sa krog mĕ tĩ, tý tóg ta tý tĩrĩr he ri ke tĩ gé. Ky tóg tý ag tý vãkyn jafã tý harpa kyn ěn ri ke tĩ gé, ti kyr ti. ³ Vĕjãn tãg tó ag tóg mũ gé, nén nĕ tý 4 (ke) ěn ag rĩnve, kófa ag rĩnve ke gé, nĩgia sĩnvĩ ěn tá. Ũ tý 144 mil (ke) ag vỹ Topĕ jé tãg tag tó há nỹtĩ, ěn ag tãvĩ. Ěprã ke ja ag vĕ, hã ra ag tóg krenkren ky nỹtĩ, ũ tý ti jãn tãg tó mũ ěn ag. ⁴ Jãnhkri ag nỹtĩ. Ag pi(jé) fag vóg ja nĩgtĩ', cordeiro mré mũ ja ag tóg nĩgtĩ, ag tý tý ěprã ke ra. Ěprã ke ag kãmĩ tóg ag kygjãm ja nĩ, cordeiro ti. Ky ag tóg tý Topĕ tũ nỹtĩ, cordeiro tũ ke gé. Ag mỹ ag tóg há pĕ nỹtĩ. ⁵ Ag pi(jé) ũ mỹ ón ja nĩgtĩ'. Kygnĕ ja tũ pĕ ag tóg nĩgtĩ.

Topĕ tý jĕnĕ jafã tãgtũ ag

⁶ Ky sóg Topĕ tý jĕnĕ jafã ũ vĕg mũ gé. Kanhkã krĕm tóg tĕ tĩ mũ. Ky tóg Topĕ vĩ ma kãtĩ mũ, Topĕ vĩ ěn vỹ tũg' henh ke tũ nĩ. Ti tý ěprã ke kar ag mỹ Topĕ vĩ tónh ke vĕ, nação kar ag mỹ, povo kar mỹ ke gé, pã'i krĕm ke kar ag mỹ, vyr mỹ vĩ nỹtĩ kar ag mỹ ke gé. ⁷ Ky tóg prĕr mũ sir. "Topĕ hã kamĕg nĩ, ti hã to: ũn mág vỹ tý ti nĩ, hemnĩ," he tóg, Topĕ tý jĕnĕ jafã ěn ti. "Ti kurã vỹ hur jun. Ěprã ke ag jykre tugnỹm jé tóg ke mũ ha. Ũ tý kanhkã han mũ mỹ: "Topĕ vỹ tý ã nĩ," hemnĩ, ũ tý ga han mũ ěn mỹ, ũ tý goj han mũ ěn mỹ, goj nĩhỹg mré hã. Ěn hã mỹ: "Topĕ vỹ tý ã nĩ," hemnĩ," he tóg, Topĕ tý jĕnĕ jafã ěn ti.

⁸ Ti nón Topĕ tý jĕnĕ jafã ũ tóg jun mũ gé, ky tóg: "kókén ky tóg nỹ nĩ," he mũ. "Cidade tý Babilônia vỹ kókén ky nỹ ha," he tóg. "Ěprã ke kar to tóg vãsãn ja nĩ, Babilônia to pã'i ti, ag tý ti mré ãjag prũ tũ fag mré nỹgnỹ jé, fag tý ti ri ke ãjag mĕn tũ ag mré nỹgnỹ jé, ky tóg vĕnh kar tý ti mré vinho fa pĕ kron ri ke nĩ," he tóg, Topĕ tý jĕnĕ jafã ũ ěn ti.

⁹ Ky Topĕ tý jĕnĕ jafã ũ tóg ag nón kãtĩ mũ gé. Ěn vỹ prĕr ky: "!'Ěprã ke ũ ag tóg mĩg to: topĕ vĕ, he ja nĩgte..!" he mũ, prĕr ky. "!'..Ti kãggrã to ag tóg: topĕ vĕ, he ja nĩgte..! Ājag kakã ki ag tóg ti rá han ja nĩgte..! Ag nĩgé pãnĩ ki ag tóg ránrán ky nỹtĩ gé..! ¹⁰ Ěn ag vỹ Topĕ tý ag to jũ jagy han venh ke mũ ha..! Ky tóg ag tý vinho kron ri ke nỹ nĩ ha..! Topĕ vỹ jũ jagy han ky jĕ ha..! Ky ti tý ag to jũnh ke tóg kar ky nỹ ha..! Ky tóg ěg tý vinho tý copo fãn ky fĕg ěn ri ke nĩ ha..! ti tý ag to jũnh ke ti..! Topĕ tý vĕnh kãn ky jĕ to ken hã vĕ..! Ũ tý mĩg to: topĕ vĕ, he ja ěn ag vỹ jagãgtar mág venh ke mũ ha..! cordeiro rĩnve..! Topĕ tý jĕgnĕ jafã ag kar rĩnve ag jagtar kãn ky nỹtĩ ha..! Pĩ ki ag tóg jagãgtar ke mũ ha..! pó tý enxofre pũr nĩja ki ke gé, vãn pũr nĩja ri ke ěn ki..! ¹¹ Ag tý pĩ ki jagãgtar mũ ěn nĩja tóg kanhkã to tãpry mũ ha..! Tũg' henh ke tũ ti nĩ, pĩ ěn ti..! Ũ tý mĩg to: topĕ vĕ, he mũ ěn ag vỹ vĕnhkánkán ke tũ pĕ nĩ..! ũ tý ti kãggrã to: topĕ vĕ, he mũ ěn ag kar ti..! ũ tý ti

jjyy tỹ ránrán kỹ nỹtĩ ěn ag kar ti..! Věnhkán ke tũ ag nỹtĩ ha..! kurã ki, kuty mré hã..!” he tóg, prěr kỹ, Topě tỹ jěně jafã ũ ěn ti.

¹² ũ tỹ Topě ki ge kỹ nỹtĩ ag jé ti to krónh ke tũg, ag jé Topě tovãnh tũg, ũ tỹ Topě ví kri fig mũ ag, ũ tỹ Jesus to tar nỹtĩ ag.

¹³ Kỹ sóg kanhkã tá vėnh vĩ ũ mễg mũ gé. Kỹ tóg: “tag rán nĩ, ha mẽ,” he mũ, ũ tỹ kanhkã tá vĩ mũ ti. “Ũ tóg ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩ, gen kỹ ag tóg kãgter ja nĩ. ěn ag mỹ tóg sér tãvĩ tĩ ha,” he tóg, ũ tỹ kanhkã tá vĩ mũ ti. Kỹ Topě kuprĩg tóg: “hỹ,” he mũ gé. “Ag rãnrãj kaja vég ag tóg mũgtĩ, kỹ ag tóg ag rãnrãj to vėnhkán kỹ nỹtĩ ha,” he tóg, Topě kuprĩg ti, ũn kãgter mũ ag to, ũ tỹ ěg Senhor ki ge kỹ nỹtĩ ag to.

Topě tỹ jěně jafã ag tỹ ěprã ke ag vóg kónãn

¹⁴ Kỹ sóg kanhkã góg kupri vég mũ gé sir. ũ tóg kanhkã góg ěn kri nĩ nĩ, tỹ tóg ěprã ke nĩ ve nĩ. Hã ra tóg krĩ tógfĩ tỹ ouro nĩ nĩ, kỹ tóg ěg tỹ tỹ trigo kre jafã vyn kỹ nĩ nĩ gé. Jukén kỹ tóg nỹ, trigo kre jafã ěn ti. ¹⁵ Kỹ Topě tỹ jěně jafã ũ tóg kãtĩ mũ gé, Topě jo ĩn kãtã. Kỹ tóg ũ tỹ kanhkã góg kri nĩ ěn mỹ: “trigo kre jafã tỹ krenh tĩg nĩ,” he mũ. “Tỹ ti krenh ke kurã vė. Vėnh kãn kỹ ag nỹtĩ nĩ, ěprã ke ag,” he tóg. ¹⁶ Kỹ ũ tỹ kanhkã góg kri nĩ ěn tóg trigo kre jafã ěn tỹ krenh tĩ mũ.

¹⁷ Kỹ sóg Topě tỹ jěně jafã ũ vég mũ gé. Topě jo ĩn kãtã tóg kãkutě mũ. Uva kre jafã

vyn kỹ tóg tá kãkutě mũ. ¹⁸ Kỹ Topě tỹ jěně jafã ũ tóg jun mãn mũ gé. Topě jo ĩn kãtã tóg kãkutě mũ gé, Topě mỹ nén ũ pũn jafã ěn tá. Topě tỹ jěně jafã tag vỹ pĩ ki rĩr tĩgtĩ. Kỹ tóg ũ tỹ uva kre jafã vãg mũ ěn mỹ: “uva kre jafã tỹ krenh tĩg,” he mũ. “Ga kri ti nỹtĩ, uva kaně ti. ěn krenh tĩg. Rã há ti nỹtĩ ha,” he tóg. ¹⁹ Kỹ tóg tĩ mũ, Topě tỹ jěně jafã ěn ti. Uva kaně krég tóg mũ sir. Kỹ tóg uva jěgmĩ jafã ki ag vãm mũ, hã vỹ: Topě tỹ vėnh kar to jũ, he mũ, hã vỹ: uva jěgmĩ jafã, he mũ. ²⁰ Cidade fyr tá tóg jě nĩ, uva jěgmĩ jafã ěn ti, kỹ ag tóg uva jěgmĩg mũ sir, Topě tỹ jěně jafã ěn ag. Kỹ ag tóg tá ag kyvénh kujěg mũ, ěprã ke ag kyvénh ti, kỹ tóg tãra tĩ mũ, 300 (ke) quilômetros ra, ag kyvénh ti. Tỹ tóg goj mág nỹ ve nĩ, ag kyvénh ti. Cavalo tỹ kã jě ra tóg pun kenh ke mũ vė.

15

Topě tỹ jěně jafã ag tỹ ěprã ke ag vóg kónãn mãn

¹ Kỹ sóg kanhkã tá nén ũ vég mũ gé. Inh mỹ tóg e tĩ, isỹ nén nē ěn ve kỹ, kỹ tóg inh kaně jun mũ. Topě tỹ jěně jafã tỹ 7 (ke) ag vigve inh. Ga kri ke ag vóg kónãn jé ag tóg ke mũ, vógvóg tỹ 7 (ke) ki. Ag tỹ ga kri ke ag vóg kónãn kar kỹ Topě tóg jũ mãn ke tũ nĩ ha. ² Kỹ sóg goj tỹ vidro kãki pĩ gru vég mũ. Kỹ sóg ũ ag vigvég mũ gé, ũ tỹ mĩg ěn kato vãsãnsãn mũ ěn ag. Ag pí(jé) ãjag tỹ tỹ ěprã ke nỹtĩ ra mĩg kãggrã ěn to há

nýtí ja nĩgtí', ag pi(jé) vėnh ki ti número rán ja nĩgtí', ti jyjy ti'. Ag pi(jé) mĩg vĩ kri nĩm ja nĩgtí'. Hã ký ag vỹ goj tỹ vidro jo nýtí, ký ag tóg vākyn jafã tỹ harpa vyn ký nýtí nĩ, Topě tỹ ag mỹ harpa vin mũ ěn. ³ Ký ag tóg Topě mỹ rãnrãj tí tỹ Moisés tỹ jé ěn tó mũ, ti tỹ jãn ti. Cordeiro ěn mỹ ag tóg jãn mũ, ha mẽ: "Topě kósin vỹ tỹ ã nĩ, pã'i mág vỹ tỹ ã nĩ, vėnh kar kri ke vỹ tỹ ã nĩ," he ag tóg mũ, cordeiro mỹ, jãn ký. "Nén ũ há tãvĩ han ja ã tóg nĩ, ge ve ja tũ ěg tóg nýtí. Ā jykre vỹ kuryj tãvĩ nỹ, ki hã tó ã tóg tĩgtí. Povo kar kri ã tóg jě nĩ. ⁴ Vėnh kar ag vỹ ã kaměg tí, pã'i mág kar ag. Vėnh kar ag vỹ ã jiji to: "ũn mág vỹ tỹ tí nĩ," he tí. Ā hã ne ã pir mỹ há nĩ'. Povo kar tóg ã tá junjun ke mũ, ký ag tóg ã mỹ: "Topě vỹ tỹ ã nĩ," henh ke mũ. Ā jykre kuryj ěn ve kãn jé ag tóg ke mũ, povo kar ag," he ag tóg mũ, jãnjãn ký, ũ tỹ mĩg kato vãsãnsãn mũ ěn ag.

⁵ Kar ký sóg kanhkã tá Topě jo ĩn vėg mũ. Ti jãnkã nón ag tóg mũ, kur tỹ ĩn ěn róm ký, Topě nĩg jafã ěn. ⁶ Ký Topě tỹ jěgně jafã tỹ 7 (ke) ěn ag tóg tá kãpa mũ, ũ tỹ ga vóg kónãn ke mũ ěn ag. Kur kupri jãnhkri rĩnh ký ag tóg kãmũ mũ, pyrfé tỹ kur rĩnh ký, ký ag tóg ouro tỹ vėsógfĩn ký nýtí gé, ãjag fe kri. ⁷ Ký nén ně tỹ 4 (ke) ěn ag kãmĩ ũ tóg ag mỹ ouro tỹ pėnky junjun mũ, Topě tỹ jěgně tỹ 7 (ke) ěn ag mỹ. Pėnky tỹ 7 (ke) junjun ag tóg mũ, ag mỹ. Fór ti nýtí, pėnky ti, Topě

jũ tỹ. Topě vỹ tũ' henh ke tũ pě nĩ. Ti jũ tỹ tóg fór nýtí, pėnky ti. ⁸ Ký Topě jo ĩn ěn krēm tóg nĩja nĩ. Topě tá tóg tũmtũm ke kãtĩ mũ, nĩja ěn ti, Topě tỹ tỹ ũn mág nĩn ký, ti tar nĩn ký. Topě tỹ jěgně jafã tỹ 7 (ke) ěn ag tỹ ga vóg kónãn ke to hã ũ tóg Topě jo ĩn ěn kãra rãnh ke tũ nĩ.

16

Topě jũ

¹ Ký sóg vėnh vĩ ũ jěměg mũ, Topě jo ĩn ěn kãtã. Topě tỹ jěgně jafã tỹ 7 (ke) ěn mỹ tóg vĩ mũ, ũn vĩ mũ ěn ti, ký tóg: "pėnky tỹ funfór ěn tỹ ga kri kugjėn mũjěg," he mũ.

² Ký Topě tỹ jěně jafã ũ tóg tí mũ, ti pėnky ki nĩ ěn tỹ ga kri kujėn jé. Ký ũ tỹ mĩg ěn jiji tỹ rãnrãn ký nýtí ěn ag kar vỹ fugfóm jagy han mũ, kaga jagy. Ũ tỹ mĩg kãggrã to: "Topě vỹ tỹ ti nĩ," he mũ ag kar vỹ fugfóm kãn mũ.

³ Ký Topě tỹ jěně jafã ũ tóg goj kafã tũ ki ã pėnky ki nĩ ěn kujěg mũ gé. Ký goj tóg vėnh kyvėnh ri ke nĩ ha, ag tỹ ũ tãnh mũ kyvėnh ěn ri ke. Ký goj kãmĩ mũ kar ag vỹ kãgter mũ ha.

⁴ Ký Topě tỹ jěně jafã ũ tóg ã pėnky ki nĩ ěn kujěg mũ gé, pėnky tãgtũ vė sir. Goj mág mré goj kãsir kar ki tóg kujěg mũ, ti tũ ti, goj nĩhỹg kar ki ke gé. Ký tóg vėnh kyvėnh kar nýtí ha, goj kar ti. ⁵ Ký ũ tỹ goj ki rĩr tí ěn tóg: "ũn há vỹ tỹ ã nĩ," he mũ, Topě mỹ. "Vãsỹ ã tóg nĩ ja nĩgtí, ký ã tóg ũri nĩ nĩ gé," he tóg mũ, Topě mỹ.

“Vēnh jykre há han k̄y ā tóg n̄i n̄i. ⁶ Ū t̄y ā ki ge k̄y n̄ȳti ag k̄agtén ag tóg, ū t̄y ā v̄i tó t̄i ag mré há. K̄y ā tóg ag m̄y vēnh kato vēnh kyvénh n̄im m̄u sir, ag t̄y kron jé. Ag t̄y ag t̄y ag k̄agtén kajām há vē,” he tóg, Topē m̄y, Topē t̄y jēnē jafā ti.

⁷ K̄y sóg vēnh v̄i ū jēmēg m̄u gé. Topē m̄y nén ū p̄n jafā tá tóg v̄i m̄u, ūn v̄i m̄u ti, k̄y tóg: “Topē v̄y t̄y ā n̄i, p̄ā'i v̄y t̄y ā n̄i, vēnh kar kri ke v̄y t̄y ā n̄i,” he m̄u. “Kuryj ti n̄i, ā jykre ti, k̄y ā tóg ki há tó t̄i, k̄y ā tóg ki há ag vóg kónān t̄i gé,” he tóg m̄u, ūn v̄i m̄u ēn ti.

⁸ K̄y Topē t̄y jēnē jafā ū tóg ā pénky ki n̄i ēn kujēg m̄u gé. Pénky t̄y 4 (ke) vē sir. Rā ki tóg ā tū kujēg m̄u. K̄y rā tóg vēnh kar kri hup̄n jagy han m̄u, k̄y ag jagtar m̄u. ⁹ K̄y ag tóg kugpūr m̄u sir, vēnh kar, r̄y jagy t̄y. K̄y ag tóg Topē to v̄i kónān m̄u sir, ti t̄y ag vóg kónān tugr̄in. Ge ra ag tóg ājag jykre tovānh sór tū n̄ȳti, Topē m̄y ag tóg vēnh vin sór tū n̄ȳti.

¹⁰ K̄y Topē t̄y jēnē jafā ū tóg ā tū kujēg m̄u gé. Pénky t̄y 5 (ke) vē sir. M̄ig ēn n̄igja kri tóg ā tū kujēg m̄u. K̄y tóg kuty n̄y, m̄ig ēn krēm ke kar ag m̄y. K̄y tóg vēnh kar m̄y e tāv̄i t̄i. Kaga jagy han ag tóg m̄u, ag fugfóm to. Ājag kaga jagy tugr̄in ag tóg ājag nūnē kyprāg m̄u. ¹¹ K̄y ag tóg Topē t̄y kanhkā tá n̄i ēn m̄y v̄i kónān m̄u, ag kaga to, ag t̄y ti jagy vég m̄u kar to. Ge ra ag tóg ājag jykre kórég tovānh sór tū n̄ȳti.

¹² K̄y Topē t̄y jēnē jafā ū tóg ā tū kujēg m̄u gé. Pénky t̄y 6

(ke) vē sir. Goj t̄y Eufrates ki tóg ā tū kujēg m̄u. K̄y tóg tóg k̄ān m̄u, goj t̄y Eufrates ti. Hā k̄y p̄ā'i t̄y rā jur ja tá kāmū ēn ag tóg kāmū m̄u ha, k̄y goj tóg ja ēn v̄y t̄y ag japry n̄y ha, ag jam̄in. ¹³ K̄y sóg vēnh kupr̄ig tāgtū vég m̄u, há ra tóg t̄y pépo ve n̄ȳti, vēnh kupr̄ig ag. Ū tóg m̄ig fēr ēn jēnkā tá kākutē m̄u, ū tóg goj k̄atā m̄ig ēn jēnkā tá kākutē m̄u, ū tóg ón k̄y Topē v̄i tó t̄i ēn jēnkā tá kākutē m̄u gé. ¹⁴ Japo ag vē, vēnh kupr̄ig t̄y t̄y pépo n̄ȳti ve ēn ag, há ra ag tóg ēg t̄y nén han vānh hyn han m̄u. K̄y ag tóg ēprā ke to p̄ā'i kar ag mré vēmén m̄u gé, ag t̄y vēnh génh ke to vēnh m̄ān jé, Topē t̄y ag m̄y kurā n̄iv ēn ki. Topē há ne t̄y ūn mág n̄i'.

¹⁵ “Ha vé, ājag t̄y nén ū péju(g) t̄i ēn k̄ātig ri ke ti n̄inh m̄u, inh k̄ātig m̄ān ke ti. Ājag nūgnūr tū n̄ȳtin k̄y tóg há t̄i, ājag kur kynkar k̄y n̄ȳtin k̄y tóg há t̄i. K̄y m̄y sér n̄ȳtimn̄i. K̄y ājag tóg kator n̄ȳtin ke tū n̄i. M̄y'āg'āg ke tū ājag n̄ȳti, ū ag t̄y ājag vég m̄u ra,” he tóg, ēg Senhor ti, ēg m̄y.

¹⁶ Japo tag ag v̄y p̄ā'i kar t̄y vēnh m̄ān han m̄u, ēmā t̄y Armagedom tá, Hebreu v̄i ki ēmā ēn jygy vē.

¹⁷ K̄y Topē t̄y jēnē jafā ū tóg ā tū kujēg m̄u gé. Pénky t̄y 7 (ke) há vē. Kanhkā krēm tóg ā tū kujēg m̄u. K̄y n̄igja s̄in̄v̄i ēn tá, Topē jo ĩn kākā n̄igja ēn tá vēnh v̄i tóg mē há ti, k̄y tóg: “nén kar tóg kar k̄ān k̄y n̄y ha,” he m̄u, vēnh v̄i ti. ¹⁸ K̄y ta tóg kómkom ke m̄u, t̄ȳr̄y he tóg m̄u gé, k̄y ga v̄y ragra ke

jagy han mũ gé. Ga tỹ ragra ke tỹ ge ve ja tũ ãg tóg nỹtĩ. ãg tỹ ga mũ mũn kã tóg ragra ke tỹ ge han ja tũ nĩ. ¹⁹ Cidade mág ãn tóg vãnh kãpów kỹ nỹ ha, vãnh kãpów tãgtũ tỹ. Kỹ ga kar mũ cidade tóg kókén kỹ nỹtĩ nĩ. Topẽ pi(jé) cidade tỹ Babilônia kã jatu ja nĩgtĩ'. Cidade ãn ki ke ag to tóg jũ tãvĩ han mũ, Topẽ ti, ag to tóg fe gỹv han mũ. Hã kỹ tóg ag vóg kónãn jagy han mũ, kỹ tóg ãg tỹ vinho kron ri ke nĩ. ²⁰ Kỹ goj vãso kar tóg tũ nỹtĩ ha ke gé, pãnónh kar tóg tũ nỹtĩ gé. ²¹ Kỹ nãfy tóg vár mũ gé. Éhé tãvĩ ti nĩ, nãfy ãn ti, ãn pir tóg quilo tỹ hẽn ri ke nĩ, kukryr tỹ nãfy ãn. Êprã tóg vár mũ. Kỹ êprã ke ag tóg Topẽ mỹ vĩ kónãn mũ gé sir, nãfy tag to, ti jagy tãvĩ nĩn kỹ.

17

Ûn tỹtã kórég fi

¹ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ù tóg inh ki jun mũ, ù tỹ pénky mãn mũ ja ãn ag kã ù. Kỹ tóg inh mỹ: “kunĩg,” he mũ. “Nhỹ ã mỹ cidade mág ti ven, cidade tỹ goj tỹ hẽn ri ke tá nỹ ãn ti. Cidade ãn ki ke ag vỹ ãn mên (ka)mẽ fi ri ke nỹtĩ, kỹ Topẽ vỹ ag vóg kónãn ke mũ, ãn mên (ka)mẽ fi ri ke ãn ag. ² Pã'i kar vỹ fi mré nỹ ja nĩgtĩ, ãn mên (ka)mẽ ãn fi mré. Êprã ke kar mỹ tóg sér tĩ, fi jykre ti, kỹ tóg ag tỹ kronkron kỹ kãgter ri ke nĩ, ag tỹ ãn mên (ka)mẽ ãn fi mré nỹ ti,” he tóg inh mỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

³ Kỹ Topẽ kuprĩg tóg inh krĩn mũ, kỹ sóg nén nẽ ve kỹ ga kórég ra tĩ mũ. Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ãn vỹ inh pére tĩ mũ. Tá ãn tỹtã fi tóg nĩ nĩ. Fi męg tỹ mĩg kri fi tóg nĩ nĩ, hã ra tóg kusũg jẽ, fi męg ti. Vãnh jygi tóg fi męg kri ránrán kỹ nỹtĩ, kỹ tóg vãnh kri tỹ rũm ke kỹ jẽ, vãnh jygy rágrã tỹ. Vãnh jygy ãn tóg Topẽ to vĩ kónãn kỹ nỹtĩ. Fi męg vỹ ã pir ra krĩ tỹ 7 (ke) nĩ, nĩka tỹ 10 (ke) ti nĩ gé. ⁴ Ûn tỹtã ãn fi vỹ kur kusũg tu kỹ nĩ nĩ, kur kósóg pẽ. Ouro tu fi tóg nĩ gé, pó sĩnvĩ, pérola. Ouro tỹ copo mãn kỹ fi tóg nĩ nĩ. Hã ra tóg nén ù kórég kar tỹ fór jẽ, nén ù kavéj kar tỹ, copo ti. Fi tỹ vãnh jykre pãno han mũ to ken hã vẽ. ⁵ Fi jiji vỹ fi kakã ki rán kỹ nĩ, ù tóg ã vĩ ki fi jygy tag mẽ ja tũ nĩ ver. Hã ra tóg: “Babilônia hã vẽ,” he mũ, fi jiji ti. “Ûn mág vỹ tỹ inh nĩ,” he tóg. “Ûn mên (ka)mẽ kar fag mỹnh vỹ tỹ inh nĩ, ù tỹ nén ù kavéj kar han tĩ ag mỹnh vỹ tỹ inh nĩ, êprã, ag tỹ inh jykre han kỹ,” he tóg mũ, fi jygy ti. ⁶ Hã ra fi tóg kron kỹ ter nĩ, fi tỹ ù tỹ Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag kyvãnh kron kỹ. Û tỹ hẽn ri ke ag kãgtén ja ag tóg nĩgtĩ, Jesus tugrĩn, ag tỹ Jesus tovãnh sór tũ tugrĩn, hã ra fi tóg ag kyvãnh kron kãn ja nĩ.

Inh mỹ tóg e tũ, sỹ fi ve kỹ. ⁷ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg inh mỹ: “mỹ ã mỹ e?” he mũ. “Nhỹ ã mỹ fi kãmén, fi męg tỹ mĩg ti ke gé, fi męg krĩ tỹ 7 (ke) ãn, fi męg nĩka tỹ 10 (ke) ãn, fi tỹ kri nĩ jafã ãn

ti," he tóg, Topê tỹ jênê jafã ti. ⁸ "Fi mēg tag vỹ vãsỹ jê ja nĩgtĩ. Ũri tóg ki tũ nĩ, hã ra tóg kãnhmar nũgme tá kãkutēnh ke mũ, Topê tỹ ti kókén pē han jê. Kỹ tóg êprã ke ag mỹ e tĩnh mũ, ag tỹ fi mēg tag venh ken kỹ, ùn jygjy tỹ Topê livro ki rán kỹ nỹtĩ tũ ag mỹ. Topê tỹ nén (ũ) kar han to hã tóg ag rán ja tũ nĩ, kỹ ag tóg rĩnrĩr ke tũ nỹtĩ. Ên ag mỹ tóg e tĩnh mũ, ag tỹ fi mēg tỹ mĩg ven kỹ. Vãsỹ tóg nĩ ja nĩgtĩ, kỹ tóg ver ki tũ nĩ, hã ra tóg kejēn kãtĩg mãn ke mũ ha.

⁹ Topê tỹ ùn kanhrãn mũ ên ag hã vỹ fi mēg to jykrén ke mũ. Ti krĩ tỹ 7 (ke) vỹ tỹ pãnónh tỹ 7 (ke) nỹtĩ. Pãnónh ên kri fi tóg nĩ nĩ, ùn tỹtã kórég ên fi. Pã'i tỹ 7 (ke) to ke vế gé, hã ra, ti krĩ tỹ 7 (ke) ên ti. ¹⁰ Pã'i tỹ 5 (ke) vỹ hur tũg, ùn pir vỹ ũri nĩ nĩ, ùn pir ù vỹ kar kỹ kãtĩg ke mũ gé. Ti kãtĩg ken kỹ tóg nĩg sĩ pē han ke mũ, ù tỹ êgno ên ti. ¹¹ Fi mēg tag, ù tỹ vãsỹ nĩ ja kar kỹ ũri kã nĩ tũ ên vỹ tỹ pã'i ù nĩ gé. Pã'i tỹ 8 he mũ vỹ tỹ ti nĩ. Pã'i tỹ 7 (ke) ên mré ke vỹ tỹ ti nĩ gé. Topê vỹ ti tỹ tũ' henh ke mũ gé.

¹² Ti nĩka tỹ 10 (ke) vỹ tỹ pã'i tỹ 10 (ke) nỹtĩ gé. Ên ag vỹ ver kãmũ tũ nỹtĩ. Fi mēg mré ag tóg tỹ pã'i nỹtĩnh ke mũ, hã ra ag tóg nĩg sĩ pē han ke mũ gé. ¹³ Jagnê mré ag tóg vēnh jykre pir han ke mũ, pã'i tag ag, fi mēg ên mré. Fi mēg mỹ ag tóg vēnh vin ke mũ. ¹⁴ Cordeiro ên kato ag tóg vãsãnsãn ke mũ. Hã ra cordeiro tóg ag tỹ hēn ri kenh ke mũ, ti mré ke ag mré,

ũ tỹ ti tovãnh ja tũ ag mré, ùn kuprēg kỹ nỹtĩ ag mré. Kỹ cordeiro ên vỹ tỹ pã'i kar kri ke jê. Pã'i mág ag kar kri tỹ pã'i ti jê mỹr," he tóg inh mỹ, Topê tỹ jênê jafã ti.

¹⁵ Kỹ tóg inh mỹ: "goj ve ja ã nĩ gé," he mũ. "Goj ên tá fi tóg nĩ, ùn tỹtã kórég ên fi. Povo kar to ken hã vế, hã vỹ: goj, he mũ, êprã ke kar to ken hã vế, nação kar to ken hã vế, vyrmỹ vỹ nỹtĩ ag kar to ken hã vế gé, hã vỹ: goj, he mũ," he tóg. ¹⁶ "Kỹ fi mēg vỹ ti nĩka tỹ 10 (ke) ên mré (tóg) fi to kórég tãvĩ nỹtĩnh ke mũ. Fi tũ kunũnh kãn jê ag tóg ke mũ, fi kur mré hã, kỹ fi tóg kator nĩnh ke mũ, ùn kórég ên fi. Fi nĩ ko jê ag tóg ke mũ gé, kỹ ag tóg fi pũn ke mũ gé. ¹⁷ Ag tỹ ki kagtĩg ra Topê tóg ag krĩn tĩ, ag vatánh tá, kỹ ag tóg Topê tỹ ag mỹ fi to vēnh jykre nĩv ên hã han tĩ. Topê tỹ ag krĩn kỹ ag tóg jagnê mré vēnh jykre pir hã han tĩ, kỹ ag tóg fi mēg mỹ vēnh vin tĩ gé, pã'i tỹ 10 (ke) ên ag. Gen kỹ ag tóg nén kar kãnkãn ke mũ ên pētēm ke mũ, Topê tỹ vãsỹ tó ja ên kar ti," he tóg, Topê tỹ jênê jafã ti.

¹⁸ "Kỹ ùn tỹtã kórég ên fi, ã tỹ ùn vég mũ ên fi vỹ tỹ cidade mág ên nĩ. Êprã pã'i kri ke kar fi nĩ," he tóg inh mỹ, Topê tỹ jênê jafã ên ti.

18

Babilônia tỹ tũ' he

¹ Kar kỹ sóg Topê tỹ jênê jafã ù vég mũ gé. Kanhkã tá tóg kãtēre mũ. Tar pē tóg jê, jēngrê tóg jê gé, kỹ ti jēngrê

tóg kurā han mŭ, ěprā, Topě tŷ jĕně jafā ěn ti. ² Ěn vŷ prēr mŭ. “!..Kókén kŷ ti nŷ ha..!” he tóg mŭ, prēr kŷ. “!..Babilônia vŷ kókén kŷ nŷ, cidade mág ěn ti..!” he tóg. “!..Japo ag, věnh jagrě kórég ag vŷ tá ěmā nŷtĭ ha..! Jĕsĭ kavěj kar, sĕsĭ kórég kar vŷ tá nŷtĭ ha, cidade jy ró ěn kāmĭ..! ³ Ěprā ke kar vŷ cidade ěn jykre han ja nĭgte..! Kŷ tóg ag tŷ ũ mré nŷ kónān ěn ri ke ne..! Vinho kron mág ri ke ti ne..! cidade ěn jykre ti..! Ěprā pā'i ag vŷ tá věnh jykre han ja nĭgte..! Kŷ tóg ũn tŷtá kórég fi mré nŷ ri ke nĭ, ag jykre kórég ti..! Nén ũ vender he tĭ ag vŷ cidade ěn tigrĭn rico nŷtĭ ja nĭgte..! tá ke ag tŷ rico tāvĭ ja nŷtĭn ká..! Hā ra tóg kókén kŷ nŷ ha..!” he tóg, prēr kŷ, Topě tŷ jĕně jafā ti.

⁴ Kŷ sóg kanhkā tá věnh vĭ ũ mĕg mŭ gé, ũ tŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ag mŷ tóg: “mŭ jé ha,” he mŭ, ũ tŷ kanhkā tá vĭ mŭ ěn ti. “Cidade tá kāpamnĭ, ke tŷ nĭ mŭ ra ājag tóg ag mré Topě vĭ mranh ke mŭ, kŷ Topě tóg ag mré ājag vóg kónān ke mŭ gé, ti tŷ cidade kókén ken kŷ,” he tóg, ũ tŷ kanhkā tá vĭ mŭ ti, ũ tŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ag mŷ. Cidade ěn kókén ke to hā tóg ag mŷ tó mŭ. ⁵ “Topě vŷ ag jykre pāno ve kĕn, kŷ tóg kĕ jatú tŷ nĭ. Ag tŷ Topě vĭ mranh vŷ e tāvĭ nŷtĭ, kŷ ti pānfĭ tóg kanhkā pétĕm mŭ, ag tŷ Topě vĭ mranh pānfĭ ti. ⁶ Ag tŷ ājag mŷ nĕn han ja ěn ri ke han nĭ, ag mŷ,” he tóg, ũ tŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ag mŷ. “Ag tŷ ājag mŷ ti kórég pir han

kŷ ag mŷ ti kórég régre han nĭ, věnh kato. Ājag mŷ ag tóg ti kron jafā kórég ven ja nĭ. Ag mŷ ti kron jafā kórég ven régrég nĭ. ⁷ Sĭnvĭ ja ag nŷtĭ, tŷ nĕn ũ mág ja ag nŷtĭ. Ag jagtar han nĭ, ag sĭnvĭ tag to. Ag jagtar han nĭ, ag tŷ nĕn ũ mág tag to, ũ tŷ nĕn ũ mág tŷ ag jagtar han nĭ gé, ag mré. “Ūn mág vŷ tŷ ěg nŷtĭ,” he ag tóg mŭ. “Ū pi(jé) ěg jagtar han ke mŭ,” he ag tóg mŭ. ⁸ Hā ra ag tóg vāhā venh ke mŭ, ag jagāgtar ke ti, ag vēšŷrĕnh ke ti, ag vānhprāg ti, kŷ tóg ag tŷ věnh kaga jagy han ri ke nĭ sir. Kurā pir ki ag tóg tag ve kĕn ke mŭ, kŷ ag tóg pĭ ki kĕgter ke mŭ. Topě hā vŷ ag vóg kónān ke mŭ, pā'i mág ti. Tar pĕ ti jĕ nĭ mŷr, Topě ti,” he tóg, ũ tŷ kanhkā tá vĭ mŭ ti, ũ tŷ Topě ki ge kŷ nŷtĭ ag mŷ.

⁹ Kŷ ěprā pā'i ag vŷ venh ke mŭ, cidade nĭja ti. Cidade ki ke ag mré tóg ag mŷ sér nĭ ja nĭgtĭ. Ag mré ag tóg nĕn (ŭ) kar vigve ja nĭgtĭ, kŷ tóg ag tŷ fag mré nŷ ri ke nĭ ja nĭ, ag tŷ mág ěn ti. Cidade pŭr nĭja ve jé ag tóg ke mŭ ha, kŷ ag tóg fŷnh mŭ, jagtar ke mŭ. ¹⁰ Kuvar há tá ag tóg nŷtĭnh ke mŭ, ag kanĕ jur kŷ, ag tŷ cidade ki ke ag vānhprāg jagy mĕ kŷ. Kŷ ag tóg jagtar kŷ: “jagy tāvĭ tóg tĭ,” henh ke mŭ sir, pā'i ag. “Ěhé tāvĭn ja ti nĭ, cidade tŷ Babilônia tag ti, tar pĕ ja ti nĭ. Hā ra ag tóg hora pir ki ti kókén kĕn,” he jé ag tóg ke mŭ, pā'i ag.

¹¹ Kŷ nĕn (ŭ) vender he nŷtĭgtĭ ag vŷ jagtar kŷ fŷnh ke

mũ gé, cidade tũ to. Tá ag tóg nén (ũ) tỹ hên ri ke ve ja nĩgtĩ, 12 ouro ti, prata ti, pó sĩnvĩ ti, pérola ti, pyrfé tỹ kur ti, kur tỹ seda ti, kur kusũg ti, kur kusũg sá ti, ka kaja e ti, elefante jã tỹ nén han mũ ti, ka sĩnvĩ tỹ nén han mũ ti, ferro tỹ nén han mũ ti, ferro kusũg tỹ nén han mũ ti, pó tỹ mármore tỹ nén han mũ ti, 13 canela ti, vễjên ger há ti, ka jênjo pũn kỹ ger há tỹ incenso ti, ka jênjo pũn kỹ ger há tỹ mirra ti, vễnh mũ tĩn jafã ti, vinho ti, azeite ti, farinha ti, trigo ti, monh ti, carneiro ti, cavalo ti, carroça ti, ùn gré ag, ùn tỹtã fag mré hã. Tag kar tỹ ag tóg negocio hyn han tĩ ja nĩgtĩ, vender he nỹtĩgtĩ ag, hã ra tóg tũ tĩ ha. 14 Kỹ nén ù vender he nỹtĩgtĩ ag tóg jagtar kỹ tag tónh ke mũ, ha mẽ. “Nén kar ve ja ẽg tóg nĩgtĩ, cidade tá, kỹ tóg ẽg mỹ sér nĩ ja nĩgtĩ. Riqueza ẽn tóg tũ' he kãn. Û tóg nén kar ẽn to én mãn ke tũ nĩ ha. Ve mãn ke tũ ẽg tóg nĩ ha, nén (ũ) kar ẽn ti,” he jé ag tóg ke mũ, nén (ũ) vender he nỹtĩgtĩ ag. 15 Kỹ ag tóg kuvar há tá nỹtĩnh mũ. Cidade ẽn tá negocio han to ag tóg vễnh han ja nĩgtĩ, hã kỹ tóg ag mỹ e tĩ. Tãtã nỹtĩn kỹ ag tóg jũrũn ke mũ, ag tỹ cidade tá ke ag jagãgtar ve kỹ. Fỹ jé ag tóg ke mũ, vễsỹrénh jé ag tóg ke mũ. 16 Kỹ ag tóg: “jagy tãvĩ tóg nĩ,” henh ke mũ. “Hã tãvĩ ja ag nỹtĩ, cidade tag ki ke ja ag. Kur sĩnvĩ rĩnh ja ag tóg nỹtĩ, pyrfé tỹ kur, kur kusũg, kur kusũg sá. Ouro rĩnh ja ag tóg nỹtĩ, pó sĩnvĩ,

pérola. 17 Hora pir ki ag tóg tũ' he kãn ja nĩ, ag tỹ nén (ũ) kar mré hã,” he jé ag tóg ke mũ gé, nén ù vender he nỹtĩgtĩ ag.

18 Kỹ barco to pã'i ag vỹ nỹtĩnh ke mũ gé, goj kri mũ mũ kar ag, barco ki rĩr tĩ kar ag, ù tỹ goj kri rãnrãj mũ kar ag ke gé. Tãtã nỹtĩ kỹ ag tóg cidade nĩja ẽn ve kỹ (ag tóg) prẽnprẽn mũ sir. “Cidade ẽn ri ke ve mãn ke tũ ẽg tóg nĩ ha,” he jé ag tóg ke mũ. 19 Kỹ ag tóg ga funfur tỹ vễnh kri vãm ke mũ sir, ag mỹ e tĩn kỹ. Fỹ jé ag tóg ke mũ, vễsỹrénh jé ag tóg ke mũ. “Jagy tãvĩ tóg tĩ,” he jé ag tóg ke mũ. “Hã tãvĩ ja ag nỹtĩ, cidade tag ki ke ja ag. Vễnh kar vỹ ag tũ mãn kỹ vễnh hyn han ja nĩgtĩ, ù tỹ barco kãmĩ goj kri mũgtĩ ag. Kỹ tóg jagy tãvĩ tĩ. Hora pir ki tóg tũ' he kãn ja nĩ,” he jé ag tóg ke mũ gé, goj kri mũgtĩ ag.

20 “Kanhkã tá nỹtĩ kar'. Mỹ sér nỹtĩmĩnĩ. Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ kar', mỹ sér nỹtĩmĩnĩ. Apóstolo kar', Topẽ vĩ tó tĩ kar', mỹ sér nỹtĩmĩnĩ. Tũ' he kãn ag huri, cidade ẽn tá ke kar ag. Topẽ vỹ hur ag vóg kónãn, ag tỹ ãjag vóg kónãn ja tugrĩn.”

21 Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tar ù tóg pó mág vãg mũ. Kra tỹ pó ri ke ti nĩ, pó mág ẽn ti. Kỹ tóg goj nig ki ti fón mũ, jũ kỹ, kỹ tóg: “isỹ pó fón mũ tag ri ke ti nĩnh mũ, cidade tỹ Babilônia kókén ti,” he mũ. “Kókén kãn kỹ tóg nĩ. Û tóg ti ve mãn ke tũ nĩ ha, cidade ti. 22 Kãki ag tóg harpa kyn mãn ke tũ nỹtĩ ha, tỹnh mãn ke tũ ag nĩ ha, vãn tỹ vãkyr ẽn kyn mãn ke

tũ ag nĩ ha, trombeta ti ke gé. Văkyr mẽ măn ke tũ ěg nĩ ha, cidade tỹ Babilônia tá. Ũ tóg ki rănhrăj măn ke tũ nĩ ha, ũ tóg ki nĩ măn ke tũ nĩ ha. Ũ tóg ki tynyn măn ke tũ nĩ gé. ²³ Ũ tóg ki lampiăo grug măn ke tũ nĩ ha. Ũ tóg ki vĕnh prŭg to festa han măn ke tũ nĩ gé. Há tăvĩ ja ag nỹtĩ, tá nĕn (ũ) kar vender he nỹtĩgtĩ ěn ag, kỹ vĕnh kar vỹ ag vĩ jĕmĕ ja nĩgtĩ. Povo kar krĩn kónăn ja ag tóg nĩgtĩ, kujá tỹ ěg mỹ ón tĩ ěn ri ke han ja ag tóg nĩgtĩ. ²⁴ Topĕ vĩ tó tĩ ag kăgtĕn ja ag tóg nĩgtĩ, cidade ěn tá ke ag, Topĕ ki ge kỹ nỹtĩ ag kăgtĕn ja ag tóg nĩgtĩ. ěn hă tá tóg vĕnh ven ja nĩ, ag tỹ ũn kăgtĕn mũ kyvĕnh kar ti. Hă kỹ ag tóg ag kar kyvĕnh kajăm kăn ke mũ,” he tóg mũ, Topĕ tỹ jĕnĕ jafă tar ěn ti.

19

¹ Kỹ sóg kanhkă tá nĕn ũ mĕg mũ gé sir, hă ra tóg ũ tỹ hĕn ri ke ag jăn mĕg nĩ. Jăn kỹ ag tóg cidade ěn to tag tó mũ, ha mĕ. “Topĕ mỹ vĩ há han nĩ. Topĕ ne ěg krenkren han ki kanhró nĩ'. Ti hă ne tỹ ũn mág nĩ'. Ti hă ne tar jĕ'. ² Ti tỹ nĕn han mũ vỹ kuryj kar nỹ. Ũn týtă kórĕg ěn fi vóg kónăn tóg huri. Ępră ke kar kókĕn ja fi tóg nĩ, fi jykre păno tỹ. Topĕ vỹ fi vóg kónăn, fi tỹ ti rănhrăj han tĩ ag kăgtĕn ja nĩn kỹ,” he ag tóg, kanhkă tăn ag, cidade tỹ Babilônia to.

³ Kỹ ag tóg jăn măn kỹ tag tó mũ gé, ha mĕ. “Topĕ mỹ vĩ há han nĩ. Cidade ěn pŭr nĩja vỹ kanhkă ra tăpry mũ. Tũ' henh

ke tũ ti nĩ, nĩja ěn,” he ag tóg mũ gé, jăn kỹ, kanhkă tăn ěn ag. ⁴ Kỹ kófa tỹ 24 (ke) ěn ag tóg mũg ke kăn mũ, nĕn nĕ tỹ 4 (ke) ěn ag mré hă. Topĕ mỹ ag tóg: “Topĕ vỹ tỹ ě nĩ,” he mũ, ũ tỹ nĩgja sĭnvĩ kri nĩ ěn mỹ. Kỹ ag tóg: “hă vĕ,” he mũ gé. “Topĕ mỹ vĩ há han nĩ,” he ag tóg mũ, jamă hár(a).

Cordeiro vĕnh prŭg

⁵ Kỹ nĩgja sĭnvĩ ěn tá vĕnh vĩ tóg mẽ há tĩ gé. “Ũ tỹ Topĕ mỹ rănhrăj tĩ,” he tóg. “Ũ tỹ Topĕ kamĕg tĩ,” he tóg. “Ũn mág!,” he tóg. “Ũn kăsir!,” he tóg. “Topĕ mỹ vĩ há han, âjag kar,” he tóg, vĕnh vĩ ěn ti.

⁶ Kỹ sóg ũ tỹ hĕn ri ke ag jăn mĕg mũ gé. Tỹ tóg sa krog vĩ mẽ tĩ, tỹ tóg ta tỹ tỹrŷr he mẽ tĩ gé, ag jăn ti. Jăn kỹ ag tóg tag tó mũ, ha mĕ. “Topĕ mỹ vĩ há han nĩ,” he ag tóg. “Ũ tỹ nĕn ũ kar han ki kanhró nĩ ěn tóg tỹ pă'i mág pĕ jĕ, ěg pă'i mág ti, Topĕ ti. ⁷ Kỹ tóg ěg mỹ sér tăvĩ tĩ. Vĩ sér han jĕ ěg tóg ke mũ ha. “Tỹ ti ũn mág pĕ jĕ,” he jĕ ěg tóg ke mũ gé. “Cordeiro tỹ văhă prŭg ke nĕ ha. Ti prŭnh ke fi vỹ vĕnh kăn huri. ⁸ Ā kur kupri ěn tu kỹ fi tóg jĕ nĩ, fi kur jĕngrĕ ěn,” he ag tóg, ũn e ag, jăn jăn kỹ. Fi jykre tăg to ken hă vĕ, hă vỹ: fi kur kupri jĕngrĕ, he mũ, fi tỹ Topĕ jykre há ěn han kỹ nĩ hă vĕ. Ũ tỹ Topĕ ki ge kỹ nỹtĩ kar ag to ken hă vĕ, hă vỹ: cordeiro prŭnh ke, he mũ.

⁹ Kỹ Topĕ tỹ jĕnĕ jafă tóg inh mỹ: “inh vĩ tag răn nĩ,” he mũ. “Ũ tỹ hĕn ri ke ag tóg

cordeiro prũg tỹ festa konh ke mũ. Topẽ vỹ ù tỹ ti festa ko mũ ag kar ve há han mũ,” he tóg. Kỹ tóg: “Topẽ tỹ tón hã vỹ,” he mũ gé. “Hã ra Topẽ tóg ón vãnh nĩgtĩ,” he tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti.

¹⁰ Kỹ sóg ti krẽm mũg ke mũ, sỹ ti mỹ: “Topẽ vỹ tỹ ã nĩ,” he jé. Hã ra tóg inh mỹ: “ke tũg ra,” he mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ẽn ti. “Topẽ mỹ rãnrhãj han jafã vỹ tỹ inh nĩ, ã ri ke, ã kanhkã ag ri ke, ù tỹ Jesus tỹ ki hã tó mũ ki króm mũ ẽn ag kar ri ke sóg nĩ, Topẽ rãnrhãj han kỹ,” he tóg. “Topẽ hã mỹ: Topẽ vỹ tỹ ã nĩ, hemnĩ,” he tóg inh mỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ẽn ti.

Topẽ vĩ tó tĩ ag vỹ Jesus tỹ ki hã tó mũ ẽn hã kãmén tĩ.

Û tỹ cavalo kupri kri nĩ

¹¹ Kỹ sóg kanhkã róm kỹ nỹ vég mũ. Cavalo kupri vỹ tá jẽ nĩ. Û tỹ ti kri nĩ jyjn hã vỹ: “ũn ón vãnh,” he mũ. “Û tỹ nén (ũ) há to krónh ke vãnh,” he tóg mũ gé, ti jiji ti. Ti hã vỹ jykre kuryj nĩ, ù tỹ cavalo kupri kri nĩ ẽn ti, kỹ tóg ki hã tó tĩ gé. Nén ù há hã to tóg vãsãn ti gé. ¹² Ti kanẽ vỹ tỹ pĩ gru ve nĩ. Ti krĩ tógfĩ vỹ e nỹtĩ. Ti kri ti jyjy tóg rán kỹ nĩ, hã ra ù pí(jé) ti jiji ki kanhró nỹtĩ. Ti hã vỹ ã pir mỹ ã jyjy ki kanhró nĩ. ¹³ Ti kur vỹ kyvênh nĩ. Ti to ag tóg: “Topẽ vĩ,” he tĩ. ¹⁴ Kanhkã tá soldado ag tóg ti nón kãmũ mũ. Cavalo kupri kri ag tóg kãmũ mũ, kanhkã tãn ag, ti soldado ag. Kur kupri rĩnh kỹ ag tóg kãmũ mũ. ¹⁵ Û tỹ ag jo

tĩ mũ ẽn jẽnkã tá rógro jã régre tóg kãkutẽ mũ. Rógro tag tỹ tóg povo kar ag tỹ hẽn ri kenh ke mũ. Tỹ ag kri jẽ kỹ tóg vãnh jykre tar han ke mũ, ag to. Uva jẽgmĩ jafã tá tóg jẽgmĩnh ke mũ, uva ti, hã vỹ: Topẽ tỹ vãnh kar to jũ jagy han mũ, he mũ, hã vỹ: uva jẽgmĩ, he mũ. ¹⁶ Ti kur ki tag tóg rán kỹ nĩ, ha mẽ. “Pã'i kar ag kri pã'i,” he tóg, vãnh rán ki. “Ûn mág kar ag kri ke,” he tóg mũ gé, vãnh rán ki. Ti kre ki tóg rán kỹ nĩ gé.

¹⁷ Kỹ sóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ù vég mũ gé. Rã kri tóg jẽ nĩ. Kỹ tóg sēsĩ kar jé prẽr mũ, jēsĩ tỹ kanhkã krẽm tẽgtẽ tĩ ag kar. Jamã hár(a) tóg ag mỹ: “!..kuneg..!” he mũ. “!..Vãnh mãn kãmũ jeg..!” he tóg. “!..Topẽ tỹ festa konh kãmũ jeg..! ¹⁸ Pã'i kãgter konh kãmũ jeg..! Soldado to pã'i ag, soldado ag, cavalo ag, ù tỹ cavalo kri mũgtĩ ag, ù tỹ tỹ camarada nỹtĩ ag, ag patrão ag, ùn mág ag, ùn kãsir ag, ẽprã ke kar ag kãgter mũ nĩ konh kãmũ jeg..!” he tóg, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti, sēsĩ ag kar jé prẽr kỹ.

¹⁹ Kỹ sóg goj kátá mĩg ẽn ve mãn mũ gé, ẽprã pã'i kar ag ke gé, ag soldado ag mré hã. Vãnh mãn kỹ ag tóg nỹtĩ, ag tỹ ù tỹ cavalo kupri kri nĩ ẽn kato vãsãnsãn jé, ag tỹ ti krẽm ke ag kato vãsãnsãn mág han jé. ²⁰ Kỹ ag tóg mĩg ẽn ség mũ, ù tỹ ón kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ẽn ag mré hã, ù tỹ mĩg rĩnve nén ve vãnh tỹ hẽn ri ke hyn han ja ẽn ti. Ti tỹ milagre hyn han

tugrĩn ũ tỹ hẽn ri ke ag tóg ti vĩ kri nĩm ja nĩgtĩ. Ti tỹ ag krĩn kónãn hã vễ, ũ tỹ ti rá tỹ ránrán kỹ nỹtĩ kar ag, ũ tỹ ti kãggrá to: “Topẽ vễ,” he mũ kar ag. Kỹ ũ tỹ mĩg ẽn ség mũ ag tóg pĩ gru fir ki ti fón mũ, pĩ mág pẽ ki, ũ tỹ ón kỹ Topẽ vĩ tó tĩ ẽn mré hã. Ag rĩnrĩr hã ra ag tóg pĩ grug fir ẽn ki ag vãm mũ, ag sigse kỹ. Pó tỹ enxofre pũr nĩa ẽn ki ag tóg vãm mũ, vãn pũr nĩa ri ke ẽn ki. ²¹ Ag soldado ag kãgtén ag tóg mũ gé sir, rógro tỹ, rógro tỹ ũ tỹ cavalo kupri kri nĩ ẽn jẽnkã tá kãkutẽ mũ ẽn ti. Kỹ jẽsĩ kar ag tóg vẽn fãn mũ sir, ũn kãgter mũ ag nĩ kon kỹ.

20

Satanás tỹ prỹg tỹ mil (ke) ki se kỹ jẽ

¹ Kỹ sóg Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ũ vэг mũ gé sir. Kanhkã tá tóg kãtére mũ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ti. Nũgme jãnkã nĩfénh jafã vyn kỹ tóg kãtére mũ, ti chave ti. Ferro tỹ corrente vãg tóg mũ gé. ² Ẽn vỹ mĩg fěr ẽn ség mũ, hã vỹ: pỹn ve tỹ ũn ve fag krĩn kónãn mũ, he mũ, hã vỹ: Japo, he mũ, hã vỹ: Satanás, he mũ, mĩg fěr ẽn ti. Ẽn se kỹ tóg ferro tỹ ti mrĩnh mũ sir. Kỹ tóg se kỹ jẽ nĩ, prỹg tỹ mil (ke) ki. ³ Nũgme ki tóg ti fón mũ sir, mĩg fěr ti tỹ, Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ẽn ti, kỹ tóg nũgme jãnkã nĩfénh há han mũ sir, chave tỹ. Kỹ mĩg fěr ẽn tóg povo ag krĩn kónãn mãn ke tũ nĩ ha ver, prỹg tỹ mil (ke) ki. Prỹg tỹ mil (ke) tag tỹ tũ' hen kỹ ag

tóg ver ti kavãn sĩ han mãn ke mũ, mĩg fěr ti.

⁴ Kỹ sóg nĩgja sĩnvĩ tỹ hẽn ri ke vigvэг mũ. Ẽ tỹ kri nĩgnĩg kỹ nỹtĩ ag vỹ tỹ pã'i nỹtĩ, ag tỹ vẽn kar jykre tugnỹm ke to pã'i. Kỹ sóg ẽpra ke kuprĩg tỹ hẽn ri ke ag vigvэг mũ gé, ag tỹ ũn kãgtén ja ẽn ag kuprĩg. Ag tỹ vẽn kar mỹ Jesus kãmén ja tugrĩn ag tóg ag kãgtén ja nĩ, ag tỹ Topẽ vĩ tó tugrĩn. Mĩg ẽn to ag tóg: “Topẽ vễ,” he ja tũ nĩgtĩ, ti kãggrá to ke gé. Mĩg rá ẽn tỹ ag tóg vẽn rán ja tũ nĩ gé, ag kakã ki, ag nĩgé pãnĩ ki ke gé. Ẽn ag vỹ tỹ Cristo mré pã'i nỹtĩnh ha, prỹg tỹ mil (ke) ẽn ki. ⁵ Vẽser ũ ag vỹ ver rĩnrĩr mãn ke tũ nĩ. Prỹg tỹ mil (ke) ẽn tỹ tũ' hen kỹ ag tóg kejẽn rĩnrĩr mãn kãn ke mũ. Ẽ tỹ Cristo mré tỹ pã'i nỹtĩ tag ag vỹ rĩnrĩr vén ke mũ. ⁶ Ẽ tỹ rĩnrĩr vén mũ mỹ tóg vĩ há han ke mũ, Topẽ ti. Topẽ tũ vỹ tỹ ag nỹtĩ. Kãgter mãn ke tũ ag tóg nỹtĩ ha. Topẽ tũ ki rĩr jé ag tóg ke mũ, Cristo tũ ki ke gé. Prỹg tỹ mil (ke) ki ag tóg tỹ pã'i nỹtĩnh mũ, Cristo mré hã.

Satanás kutẽ

⁷ Kejẽn prỹg tỹ mil (ke) ẽn tóg tũ' he mũ. Kỹ ag tóg Satanás ẽn kavãn sĩ han mãn ke mũ. ⁸ Kỹ tóg tĩ mũ, povo tỹ Gogue ag mré Magogue ag krĩn kónãn jé, tãtã, ga fyr tá, Satanás ti. E tãvĩ ag nỹtĩ, goj fyr tá rỹnhryj ri ke ẽn ag, goj kafã tũ fyr tá rĩnhryj ri ke ẽn ag. Ag vẽn mãn kãn han jé tóg ke mũ, Satanás ti. ⁹ Kỹ ag tóg tá kãmũ mũ, ũn e tãvĩ ẽn ag. Ẽ tỹ Topẽ ki ge kỹ nỹtĩ ag

kato ag tóg kāmũ mũ, cidade ên kato, Topê tỹ cidade to há nĩ ên kato. Ag tỹ ag tỹ tũ' he kãn sór vê. Hã ra pĩ tóg kanhkã tá kátére mũ, kỹ tóg ag kãgtén mũ. Ũ tỹ Topê ki ge kỹ nỹtĩ ag tỹ tũ' he sór mũ ên ag kãgtén tóg mũ, pĩ ti. ¹⁰ Japo ên, ũ tỹ ag mỹ ón mũ ên fón pẽ han ag tóg mũ, pĩ grug fir ên ki, pĩ mág pẽ ên ki, pó tỹ enxofre pũr nĩja ên kãki, vãn pũr nĩja ri ke ên kãki. Goj kátá mĩg ên vỹ tá nĩ ha, pĩ grug fir ên kãkã, kar kỹ ón kỹ Topê vĩ tó tĩ ên ti ke gé. Pĩ grug fir ên kãki ag tóg nỹtĩ, tá kãpa mãn ke tũ pẽ ag tóg nỹtĩ ha. Tá ag jagtar tãvĩ nỹtĩ ha.

Vênh kar jykre tugnỹm ke kurã

¹¹ Kỹ sóg nĩgja mág pẽ vég mũ gé, nĩgja kupri. Ũ tóg kri nĩ nĩ. Ti rĩnve ga tóg tũ' he mũ vãhã, kanhkã ti ke gé. Vênh ven mãn tũ tóg nỹtĩ ha, kanhkã mré ga ti. ¹² Kỹ sóg vêser kar vigvég mũ, ùn mág ag, ùn kãsir ag ke gé. Nĩgja kupri ên jo ag tóg nỹtĩ. Kỹ livro vỹ tá nỹtĩ gé. Livro ên kygvãg ag tóg mũ. Vênh kar jykre vỹ livro ên ki rãnrán kỹ nỹtĩ. Kỹ livro ũ vỹ tá nĩ gé, ên kavãg ag tóg mũ gé. Ũ tỹ rĩr krỹg ja tũ venh ke mũ ag jygyj vỹ livro ên ki rãnrán kỹ nỹtĩ. Kỹ Topê tóg vêser kar jykre tugnỹm ke mũ, kỹ tóg ag mỹ ag tỹ nén venh ke mũ ti tónh ke mũ. Ag tỹ ãjag tỹ nén han ja kajãm ke vê, ag tỹ ãjag jykre tỹ livro ki rãnrán kỹ nỹtĩ ên kajãm kãn ke vê. ¹³ Ũ tỹ goj

ki kãgter mũ ag vỹ tá nỹtĩ gé, ũ tỹ vêser jamã tá nỹtĩ ag kar ti. Vênh kar vỹ tá nỹtĩ. Ag tỹ nén han mũ kar kajãm kãn jé ag tóg ke mũ ha. ¹⁴ Kỹ ũ vỹ ter mãn ke tũ nĩ ha. Êg ter ke tag vỹ hur tũg. Ũ tỹ pĩ grug fir ên kãki vár ke tag ag vỹ kãgter ri ke han ke mũ, kỹ tóg ag kãgter pẽ han ri ke nĩ sir, ag tũg pẽ han tũ ra. ¹⁵ Kỹ ùn jygyj rãn kỹ nỹtĩ tũ ên ag vỹ pĩ grug fir ên kãki vár kãn ke mũ, ùn jygyj tỹ Topê livro ki rãnrán kỹ nỹtĩ tũ ên ag.

21

Kanhkã tãg mré ga tãg

¹ Kỹ sóg kanhkã tãg vég mũ gé, ga tãg ke gé. Kanhkã ve ên tóg hur tũg, ga ve ên ke gé, goj ti ke gé. ² Kỹ sóg Topê tỹ cidade tag, Jerusalém tãg tag vég mũ gé. Kanhkã tá tóg kátére mũ, Topê tá, cidade tãg tag ti. Cidade sĩnvĩ han ja ag tóg nĩgtĩ, kỹ tóg ag tỹ tá vênh prũg to festa han ke nĩ ve nĩ. Cidade sĩnvĩ tóg ùn prũnh ke fi sĩnvĩ ri ke nĩ, fi tỹ ã mén ke ti jãvãnh kỹ. ³ Nĩgja kupri ên tá vênh vỹ tóg mẽ há tĩ, kỹ tóg: “Topê jamãn hã vê,” he mũ. “Topê tỹ êprã ke ag mré êmãn hã vê,” he tóg. “Ag mré tóg nĩ nĩ ha, ti tũ vỹ tỹ ag nỹtĩnh ke mũ ha. Topê vỹ ag mré nĩnh mũ ha, kỹ tóg tỹ ag Topê nĩ sir. ⁴ Ag kanẽ var tỹ tũ' he kãn jé tóg ke mũ ha. Ũ tóg ter mãn ke tũ pẽ nĩ ha, hã kỹ ũ tóg fe kaj nĩ mãn ke tũ nĩ gé, jagtar ke tũm, kaganh ke tũm. Tũg ti nĩ ha, vênh jykre si kar ti. Vênh ven mãn ke tũ ti nĩ ha, vênh

jykre si ti,” he tóg, vënh vĩ ên ti.

⁵ Kÿ ù tÿ nĭgja kupri kri nĭ ên tóg: “nén (ũ) kar han măn jé sóg ke mũ ha,” he mũ. Kÿ tóg inh mũ: “inh vĩ tag rán nĭ,” he mũ gé. “Sÿ ki hã tó vë. Vënh ven kãn jé tóg ke mũ, sÿ ã mũ nén tó mũ tag ti,” he tóg. ⁶ Kÿ tóg: “hÿ, vënh ven kãn ti huri,” he mũ gé. “Ûn ve vĩ tÿ inh nĭ, kÿ sóg tÿ êgno nĭ gé. Isÿ nén (ũ) kar han to hã sóg nĭ nĭ, kÿ sóg nén (ũ) kar tũg mũ ra nĭnh mũ gé. Û tóg goj kron sór mũ. Ên mũ sóg goj ven tĩ, kaja tũ ra. Isÿ ti mũ goj ven mũ ên vĩ ti ter tũ han ke mũ. ⁷ Û tÿ isovãnh tũ ên mũ sóg nĭm ke mũ, presente tag ti, ha mẽ: ti Topê vĩ tÿ inh nĭnh mũ, kÿ tóg tÿ inh kósin nĭnh mũ gé,” he tóg inh mũ, ù tÿ nĭgja kupri kri nĭ ên ti.

⁸ Hã ra ù ag tóg pĩ grug fir kãki, pĩ mág pë ên kãki vár ke mũ, hã vĩ: ùn mũmëg (ka)më ag, he mũ, ù tÿ isovãnh mũ ag, he mũ, ù tÿ vënh jykre pãno tÿ vënh kavénh tĩ ag, he mũ, ù tÿ ù tén tĩ ag, he mũ, ù tÿ ã prũ tũ fag mré nÿgnÿ mũ ag, he mũ, ù tÿ ã mén tũ mré nÿgnÿ mũ fag, he mũ, kujá ag, he mũ, curandeiro ag, he mũ, ù tÿ vënh kãggrá jykre mũ mũ ag, he mũ, ùn ón mũ ag, he mũ gé. Pĩ grug fir ên kãki tóg ag vãm kãn ke mũ, pó tÿ enxofre pũr nĭja ên kãki, vãn pũr nĭja ri ke ên kãki. Kÿ tóg ag kãgtén pë han ri ke nĭ sir,” he tóg, ù tÿ nĭgja kupri kri nĭ ên ti.

Jerusalém tãg

⁹ Kÿ Topê tÿ jënê jafã ù tóg inh ki jun mũ, ù tÿ pénky kãkã nĭ ên tÿ ga kri ke ag vóg kónãnh mũ ên ag kã ù. Inh mũ tóg: “kunĭg,” he mũ. “Cordeiro prũnh ke fi venh kãtĭg,” he tóg inh mũ.

¹⁰ Kÿ Topê kuprĭg tóg inh krĭn mũ sir, kÿ sóg nén nê vég mũ. Topê tÿ jënê jafã ên tóg inh pére tĩ mũ, pãnónh téj (gy) kri. Pãnónh kri jë kÿ tóg inh mũ Topê tÿ cidade tãg ven mũ sir, cidade tÿ Jerusalém, he mũ tag ti, ù tÿ kanhkã tá kãtère mũ tag ti, Topê tá. ¹¹ Sĭnvĩ pë tóg nĭ, Topê sĭnvĩ ên ri ke ti nĭ, kókov tóg nĭ gé, pó tÿ jaspe kókov ri ke. Pó tÿ tonh vĩ tÿ ti nĭ, jaspe ti, kÿ tóg pó kókov fĭn êváj ên ri ke nĭ. ¹² Cidade jy ró tóg téj gy nÿ, vënh ra hã tóg téj gy jë gé. Ró ki jãnkã tÿ 12 (ke) vĩ nÿtĩ. Kÿ Topê tÿ jëgnê jafã tÿ 12 (ke) ag vĩ ki rĭr nÿtĩ, jãnkã ki. Ki vënh jygy tóg ránrán kÿ nÿtĩ, jãnkã ki, Israel jóg'jóg ve tÿ 12 (ke) ên ag jygy ti. ¹³ Rã jur ja kãtá tóg jãnkã tãgtũ nĭ. Rã pur ja kãtá tóg jãnkã tãgtũ ù nĭ gé, kanhkã tãpér kãtá tóg jãnkã tãgtũ ù nĭ gé, kanhkã tãpér ù kãtá tóg jãnkã tãgtũ ù nĭ gé. ¹⁴ Pó tÿ 12 (ke) kri tóg hyn han kÿ nĭ nĭ, cidade ti. Pó ên ki vënh jygy tóg ránrán kÿ nÿtĩ gé, apóstolo tÿ 12 (ke) ên ag jygy ti, cordeiro tũ ên ag jygy ti.

¹⁵ Kÿ ù tÿ inh mré vĩ mũ ên, Topê tÿ jënê jafã ên tóg ti kãmun jafã vyn kÿ jë nĭ, ti kãmun jafã tÿ ouro ti. Kÿ tóg cidade kãmun sór mũ, cidade

jy ró ti, ti jänkã ti ke gé. ¹⁶ Péno tỹ 4 (ke) ti nĩ, cidade ti, kỹ ti tãpér vỹ ti téj ri ke nĩ. Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã ên vỹ kãmun mũ sir, cidade ti, ti kãmun jafã tỹ. Quilômetro tỹ 2 mil kri 200 (ke) ti nĩ, ti tỹ téj e kỹ nỹ ki, ti tãpér ki ke gé, ti tỹ vãnh ra jẽn ke gé. Vãnh ri ke kar ti nĩ, ti kãmur ti. ¹⁷ Kỹ tóg cidade jy ró ên kãmun mũ gé. Ti tãpér vỹ metro tỹ 64 (ke) nĩ. Metro tag vỹ tỹ êprã ke ag kãmun jafã nĩ, hã ra Topẽ tỹ jẽnẽ jafã vỹ kãmun mũ, êprã ke ag kãmun jafã tỹ. ¹⁸ Ró vỹ pó tỹ tonh tỹ jaspe tỹ han kỹ nỹ. Kỹ cidade vỹ ouro tỹ han kỹ nĩ, hã ra tóg fĩn êváj nĩ, vidro fĩn êváj ri ke. ¹⁹ Cidade jy ró tóg pó tỹ tonh mág kri han kỹ nĩ. Pó ên to pó tỹ tonh ù tóg nỹtĩ gé, ùn e ag. Pó tỹ tonh mág ù tóg tỹ jaspe nĩ, kỹ ù tóg tỹ safira nĩ, kỹ ù tóg tỹ ágata nĩ, jo ù tóg tỹ esmeralda nĩ, ²⁰ jo ù tóg tỹ sardônio nĩ, jo ù tóg tỹ sárdio nĩ, ù tóg tỹ crisólito nĩ, ù tóg tỹ berilo nĩ, ù tóg tỹ topázio nĩ, ù tóg tỹ crisópraso nĩ, ù tóg tỹ jacinto nĩ, ù tóg tỹ ametista nĩ gé. ¹² (ke) ti nỹtĩ, pó mág ti. ²¹ Kỹ ti jänkã tỹ 12 (ke) vỹ pérola tỹ hyn han kỹ nỹtĩ. Jänkã pir vỹ pérola pir nĩ mỹr, ha mẽ. Kỹ êpry mág ên, êmĩn mág ên vỹ ouro tỹ han kỹ sa, hã ra tóg fĩn êváj nĩ, vidro fĩn êváj ri ke.

²² Hã ra sóg Topẽ jo ìn vэг tú nĩ, cidade ên tá. Topẽ vỹ vãnh kar kri nĩ, kỹ tóg nén (ũ) kar han ki kanhró nĩ gé. Topẽ hã vỹ cidade ên tá êmã nĩ, cordeiro ti ke gé, hã kỹ tóg

tá ag jo ìn tú nĩ. ²³ Kỹ rã tóg tá tú nĩ gé, kysã ke gé. Topẽ tỹ jëngrê vỹ ki kurã han tí, kỹ tóg tá kutyg vãnh nĩ sir. Cordeiro ên vỹ cidade ên tá rã ri ke nĩ. ²⁴ Kỹ vãnh kar tóg Topẽ tỹ cidade ki jëngrêg ên tugrĩn êvãnh há han tí, povo kar ag. Êprã pã'i kar ag vỹ ãjag tỹ nén (ũ) kar gé kãmũnh mũ, ag tỹ tá vin han jé. ²⁵ Jänkã vỹ nugnón kỹ nỹtĩ, kurã kar ki. Kutyg tú nĩn kỹ ag tóg jänkã nĩgfénh tú nĩgtĩ. ²⁶ Povo kar ag vỹ ãjag tỹ nén (ũ) gé kãmũnh ke mũ, cidade ên mũ. ²⁷ Hã ra nén ù kórég vỹ kãrãnh ke tú pẽ nĩ. Ù tỹ vãnh jykre pãno han mũ ag vỹ rã genh ke tú nĩ, ùn ón mũ ag ke gé. Ùn jygi tỹ livro ki ránrán kỹ nỹtĩ ên ag hã vỹ ra genh ke mũ. Ù tỹ rĩr krỹg ja tú vэг mũ ên ag jygy vỹ ránrán kỹ nỹtĩ, cordeiro tỹ livro ên ki.

22

¹ Kỹ Topẽ tỹ jẽnẽ jafã tóg inh mỹ goj mág ven mũ. Goj ên vỹ êg rĩnrĩr han tí. Kómkóm ke ti tí, goj ên tí, pó kupri fĩn êváj tỹ kómkóm ke ên ri ke, goj tí. Goj ên nĩhỹg vỹ Topẽ nĩgja tá nĩ, cordeiro nĩgja ên tá. ² Kỹ tóg cidade kaju mũ tí mũ, êpry mág jagma, êmĩn mág ên jagma, goj tí. Ti fyr tá ka tóg nỹtĩ, ti fyr ù tá ke gé. Ka kanẽ ên vỹ êg rĩnrĩr han tí gé. Ên vỹ prỹg pir ki kanẽ tỹ 12 (ke) han tí. Kysã kar ki tóg ã kanẽ hyn han tí. Ti féj vỹ tỹ vãnh kagta kar nĩ, vãnh kaga kar tỹ tóg hághá' he kãn tí. ³ Topẽ tỹ nén ù to jũ vỹ tá nĩnh ke tú pẽ nĩ, cidade ên tá.

Topē nĕgia vĕ cidade ěn tá nĕ nĕ, cordeiro nĕgia ěn ti, kĕ vĕnh kar vĕ ti to: “Topē vĕ,” henh ke mĕ, Topē rĕnhĕj han tĕ ag kar. ⁴ Topē ve jé ag tóg ke mĕ, kĕ ti jĕji vĕ ag kakĕ ki rán kĕ nĕnh mĕ. ⁵ Tá tóg kutyg vĕnh nĕgtĕ, hĕ kĕ ag tóg tá lampiĕo grug ke tĕ nĕ. Rĕ vĕ tá tĕ nĕ gé. Topē vĕ ag mĕ tĕ jĕngĕ han tĕgtĕ, ěg pĕ'i ti. Kĕ tá nĕtĕ ag tóg tĕ pĕ'i nĕtĕnh ke mĕ gé. Ag tĕ tĕ pĕ'i nĕtĕnh ke tag vĕ tĕ' henh ke tĕ nĕ.

Jesus kĕtĕg mĕn

⁶ Kĕ Topē tĕ jĕnĕ jafĕ ěn tóg inh mĕ: “inh vĕ vĕ tĕ ki hĕ ke nĕ,” he mĕ. “Vĕnh ó pijé,” he tóg. “Ēg jóg tĕ Topē vĕ ũ tĕ ĕ vĕ tó tĕ ag mĕ ĕ kupĕĕg jĕnĕ, ti tĕ ag kanhrĕn jé. Hĕ kĕ tóg ĕ tĕ jĕgnĕ jafĕ ag kĕ ũ jĕnĕ, ti tĕ ti mĕ rĕnhĕj tĕ ag mĕ tó jé, nĕn tĕ kĕnhmar kutĕnh ke mĕ ti,” he tóg, inh mĕ, Topē tĕ jĕnĕ jafĕ ti.

⁷ Jesus vĕ tag tó mĕ, ha mĕ. “Ha vé, inh kĕtĕg mĕn ke nĕ ha. Nĕn tĕ livro tag ki rán kĕ nĕ tag to jĕkrĕn há han nĕ, kĕ Topē tóg ĕjag mĕ vĕ há han ke mĕ,” he tóg, Jesus ti.

⁸ Tag kar ve inh, mĕ inh ke gé, inh, hĕ vĕ: João, he mĕ. Isĕ ve kĕn kar kĕ sóg ũ tĕ inh mĕ tag ven mĕ ěn krĕm mĕg ke mĕ, sĕ ti mĕ: “Topē vĕ tĕ ĕ nĕ,” he jé. ⁹ Hĕ ra tóg inh mĕ: “ke tĕg nĕ,” he mĕ. “Ā ri ke sóg nĕ, isĕ Topē rĕnhĕj han kĕ. Ā régre ag ri ke sóg nĕ, ũ tĕ Topē vĕ tó tĕ ag ri ke sóg nĕ, ũ tĕ livro tag ki nĕn rán kĕ nĕ mĕg mĕ ag ri ke sóg nĕ gé. Topē hĕ mĕ:

“Topē vĕ tĕ ĕ nĕ,” hemnĕ,” he tóg, inh mĕ, Topē tĕ jĕnĕ jafĕ ti.

¹⁰ Kĕ Jesus vĕ tag tó mĕ gé, ha mĕ. “Livro tag ki nĕn rán kĕ nĕ tag péju sór tĕg nĕ,” he tóg, inh mĕ. “Kakó ti nĕ ha, ĕjag tĕ nĕn tĕ ki rán kĕ nĕ tag venh ke mĕ ti. ¹¹ ũ tĕ vĕnh jĕkre pĕno han mĕ ěn jé han kĕ nĕ nĕ. ũ mĕn hĕn há tĕgtĕ, ti jĕkre kavĕj ti. Ti jé ĕ jĕkre kórĕg hĕ mĕ tĕg. ũ tóg vĕnh jĕkre kuryj han tĕ. Ti jé to tar nĕ. ũ ag tóg tĕ Topē tĕ nĕtĕ. Ag jé ti to krónh ke tĕg,” he tóg, Jesus ti.

¹² “Ha vé, inh kĕtĕg mĕn ke nĕ ha. Ājag kaja ma sóg kĕtĕg ke mĕ, ha vemnĕ. Vĕnh kar vĕ ve kĕn ke mĕ, ag tĕ nĕn han mĕ kaja ti. ¹³ Topē vĕ kar han sóg tĕ. ũn ve vĕ tĕ inh nĕ, ũn tĕ ěgno vĕ tĕ inh nĕ gé. Isĕ nĕn kar han vén to hĕ sóg nĕ, kĕ sóg nĕn kar tĕ tĕ' he mĕ ra ěgno kĕ nĕnh ke mĕ gé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “ũ ag tóg ĕjag jĕkre kugrynh sór tĕ, hĕ kĕ ag tóg ěg tĕ ěg kur kygfa ri ke han tĕ. Ēn ag mĕ tóg vĕ há han ke mĕ, Topē ti. Ka kanĕ tĕ ěg rĕnrĕr han tĕ ěn ko jé ag tóg ke mĕ, kĕ ag tóg cidade ěn jĕnkĕ ra genh ke mĕ gé. ¹⁵ Hĕ ra ũ ag tóg ěn ra genh ke tĕ nĕ, hĕ vĕ: ũ tĕ vĕnh jĕkre pĕno tĕ vĕnh kavĕnh tĕ ag, he mĕ, kujá ag, he mĕ, curandeiro ag, he mĕ, ũ tĕ ĕ prĕ tĕ fag mrĕ nĕgnĕ mĕ ag, he mĕ, ũ fag tĕ ĕjag mén tĕ ag mrĕ nĕgnĕ mĕ fag, he mĕ, ũ tĕ ũ tĕn mĕ ag, he

mũ, ù tỹ vãnh kãggrá jykre mũ
mũ mũ ag, he mũ, ùn ón mũ
ag, he mũ, ù tỹ ù ag lograr he
mũ ag, he mũ gé. Ēn ag vỹ
cidade ra genh ke tũ pẽ nĩ,” he
tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Isỹ jẽnẽ jafã jẽnẽ inh,
inh, hã vỹ: Jesus, he mũ. Ti
jẽnẽ inh, ti tỹ ãjag mũ ãjag tỹ
nén venh ke mũ kar tó jé, ù tỹ
inh vỹ jẽmẽ jé vãnh mãn tĩ ag
kar mũ. Davi krẽ'krẽ ag kã ù
ẽn vỹ tỹ inh nĩ. Krĩg mág hã
sóg nĩ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Kĩ Topẽ kuprĩg vỹ Jesus
mỹ: “kur kãtĩg,” he mũ. Û tỹ
ti ki ge kũ nỹtĩ kar ag vỹ ti mũ
tag tó tĩ gé, ag tỹ tỹ ti prũnh ke
fi ri ke nỹtĩn kũ. Û tỹ ag tỹ ti jé
prẽr mẽg mũ ag jé ti mũ: “kur
kãtĩg,” he kãn.

Kỹ Jesus tóg: “ù tỹ goj kron
sór mũ ẽn jé iso kãtĩ,” he mũ,
“sỹ ti mũ goj jun jé, fagrĩnh
mỹ. Goj ẽn vỹ ti rĩr han ke mũ,
ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

João tỹ ve ja

¹⁸ Vãhã sóg tag tó sór mũ,
inh, hã vỹ: João, he mũ, ha
mẽ. Û tóg kejẽn isỹ nén rán
mũ tag ve kũ pãte ù rán mãn

sór ke mũ gé hẽn ri ke mũn.
Ēn vóg kónãn tãvĩ han jé tóg
ke mũ, Topẽ ti, kũ tóg sỹ nén
ù jagy tó mũ ẽn ve kãn ke mũ,
ha mẽ. ¹⁹ Kejẽn ù tóg hẽn ri ke
mũn isỹ nén rán mũ ù tỹ nén
ù tũ han sór mũ. Ēn tũ mág tỹ
tóg tũ' henh ke mũ gé, Topẽ ti,
kũ tóg ka kanẽ tỹ ěg rĩnrĩr han
mũ ẽn konh ke tũ nĩ. Topẽ tỹ
cidade nĩv ẽn ra rãnh ke tũ tóg
nĩ gé, sỹ cidade kãmén mũ ẽn
ra.

²⁰ Û tỹ inh mũ tag kar ven
mũ ẽn vỹ: “inh kãtĩg mãn ke
nẽ ha, sỹ ki hã tó vẽ,” he mũ.

Hỹ, kur kãtĩg, ěg Senhor tỹ
Jesus'.

²¹ ěg Senhor tỹ Jesus jé ãjag
kar tar han. Hã vẽ.

Ěg tỹ Topẽ vỹ rá venh ke

Ěg tỹ Topẽ vỹ rá ve kũ ki
kanhrãn kũ ki krov kũ ěg hã
han ke mũ. Kurã kar ki ěg
tóg to sĩ han ke mũ, kũ ěg tóg
kãnhmar fĩn rãm ke mũ. Kũ tóg
há tĩ gé, ěg tỹ prỹg kar ki Novo
Testamento tag fĩn rãm kũ, ěg
tỹ tỹ vãnh kanhrãn há han jé.
Ěg tỹ fĩn rãm jé ěg tóg gen kũ
to kenh mũ, ha vé: